

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201
http://www.thewalters.org/

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2009

NOTE: The pages in this book are ordered from right to left. This means that to view the pages in order, you should go the last page of the document and read what would be from “back-to-front” for a Western manuscript.

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

M-2-4

سیئاتی حسنات مبدل وعند الوهاب مقصود دل ب
طاقت وتابی میسر و محصل اوله رباعی
یارب زتو آنچه من گدا میخواهم افزون زهزار پادشا میخواهم
هرکس زدر تو حاجتی میخواهد
من آمدم از تو ترا میخواهم

مصدوقه ده محرز ومكين اولان آيات اربعينك كه هر آيت
باهدايتى قنغى نبى ورسول حقنده شرف نزول بولدى ايسه
تواريخ انبيايه مراجعت واستقرا وكتب تفاسير واخباردن
تتبع واستقصا اولنوب نخب وقائع واسمارلرى اجتبا واختيار
اولنماغله كويا كلزار تواريخ انبيادن برقطعهٔ جنت نشان
بلكه عند تدقيق النظر ميان اهل دانش وهنرده جنت عاجلهٔ
عارفان اولمشدر مقروما واسى سدرهٔ ان الى ربك المنتهى
اولماق حسن خاتمه يه فال خير وطالبان تجريد تفريدده باعث ترك
سوا وغيردر نظم اكر درويش بايدت انتها
فان الى ربك المنتهى نثر عباد مديح كستر كرماء دانشور
محضرنده سائر قرابين واحمادن نزديكتر واحب وبو بابده
مريدان راست مسلكك مستمسكى بشارت نامهٔ
المرء مع من احب اولماغين بو كتاب ضراعت مآب نام
هدايت نمالرينه اختصاص وانتما بولان صاحب سجيهٔ
ثاقبه وجناب محمود العاقبه حضرتلرينك دريغهٔ مكارم
بريعه لرندن تذرع وكمال خضوع وابتهال ايله نياز وتضرع
اولنوركه بو كام اژدهاء ازديايه كرفتار اولان فقير كم
اعتبارى كه هر زمان ورد زبانى نظم بحق خاكپاى نيك مردان
الهى آخرم محمود كردان نثر اصفاد تخطئه وانتقاده تقرين
اتميوب سوء صنيعنى ستر منيع ايله اخفا ومجامله وعفو
وكناه ده خلق الله ايله تخلق وحسن معامله بيورماغله

قرین صفو ونامهٔ عصیانم رقمزدهٔ خامهٔ عفو اولدی اما آنلر
مجرد منادمهٔ ندیم ندامت ایله محرم حرم حرمت ورحمت اولوب
کتاب معصیتلری رقم مغفرت ایله محشی وکتابهٔ سیئاتلری سرلوحهٔ
حسنات ایله موشی اولور خامسا برحوب زلت مصحوب ایله برهنه
وعریان وانواع مضرت ومعرت ایله رازوکریان اولدم اما انلرك
هیچ برجرح جرح ایله عورات وسوآتی مهتوك ومکشوف و
خورشید دل رشیدلری حیلولهٔ ارض سخط ایله مکسوف
اولماز سادسا صلاح بال واصلاح حال ایچون خبایاء خمول
وهمولده قعود وجبل عرفاته زنوء وصعود اتمامینجه خمائل
احوالم رشحات سحاب مغفرت ایله مخضل ومخائل افعالم عطیهٔ
بر ومکرمت ایله محصل اولمایوب نیل نیل انابت هدف اجابت
اصابت اتمدی اول امت بلند رتبت اقالهٔ هفوات وازالهٔ
عثرات ایچون خارجه عازم اولمق لازم دکلدر هرکاه که جرم
وکناهلرینه معترف وموقف استغفارده مراسم اعتذاری
مقترف اولهلر صماخ جانلرینه نداء صفح وغفران واصل وپیکان
الحافلری آماجکاه انجاح واسعافه ناصل اولور نظم
امت که بودکلو بولدی عزت قرانده دنیلدی خیر امت
اول ذات فلك جنابدندر اول حضرته انتسابدندر
حسن الخاتمه چونکه هر حرکتك سکونی وهر متکلمك سکوتی
حکم قضا وقدر ایله امر مقرردر نظم زان پیش که داده را اجل بستاند
هر داد که داد نیست می باید داد نثر بو صندوقهٔ معارف

مصدوده

دیدیکه ای فرزند کرامند اول رسول مقبولك مقامی بلند
وعند الله سبحانه رتبه سی ارجمنددر خالق بعد وامم اول امم عالی
همتدن مجموع امر امر واصرار اصرّی ازاله واول حضرتك
حرمتنه آنلره التی شرف و زلف اعطا واناله ایلمشدرکه هیچ
بری بکا اجزال واثبات وحکمت خانهٔ لطف بیکرانه دن ایتا
واقعات اولنمادی اولا زلت واحده ایله کرفتار دردور
درد ودار الخلدن مبتلای طرح وطرد اولدم اما اول امت
باسعادت مطایای خطایایه راکب وفیافیٔ خنث وافیده سرکشته
وواکب ایکن بهشته ادخال ومظهر مغفرت وافضال اولورلر
ثانیا خطیئهٔ واحده ایله آوازهٔ عصی آدم دروازهٔ عالمده
منتشر ومزن محنت زمن دن مطر خطر وغیث عیث متقاطر
اولدی اما اول امت پاك ذمتك مناهل افعالی الوث جرائر ایله
مکدر ومشارب احوالی حسن وخاشاك کبائر ایله آلوده ومغیّر
ایکن قاموس هدم ناموسه غرق وعطاء جرم وخطالری
سرپنجهٔ رسوایی ایله خرق اولماز ثالثا براطیر خطیر ایله
اچیوز سال دوام حزن وملال ایله حوادن جدا وتاریکیٔ شب
تعب ده متحیر ظلمت دجا اولدم اما اول امت عالی نهمت صد
هزار جریرهٔ صغیره بلکه جریمهٔ کبیره ایله البا واحبادن
بعید ومرغ خانکیٔ دللری بستهٔ فخاخ وعید اولمز رابعا بر جرم
صغیر الجرم ایله اچیوز ییل باکی وصائب اولان مصائبه شاکر
غیر شاکی اولوب بعد بعد العهد هزار کد وجهد ایله مشرع حالم

حضرتلرینك نشر فضل وتمرین واشاعهٔ شرف وتمزین لری ایله
تزیین وتقیین اولنه رباعی ای نور تو منظور دل وجان همه
وی آیت رحمت تو در شان همه شاهان سراپردهٔ ملك وملكوت
در پیش تو خادم وتو سلطان همه نثر معارج النبوه ده بسط وتمهید
وارباب ارتیاب رقدت غفلتدن اهباب وتسهید اولنمشدر كه
حضرت آدم هردم جناب رسالتك علیهما الصلوة والسلام
من الله الملك السلام شرف نبوتی ایله اظهار بشاشت ونباهت
ابوتی ایله ابداء فخر وهشاشت ایدر ایدی حضرت شیث استكشاف
مشكل حدیث ایدوب دیدیكه ای پدر بزركوار اول رسول مختارك
كه مخائل فضائلنی هربار اشاعه واظهار ایدرسن قراضهٔ وجود
عزیز الجودی كه دار الضرب خاتمیت ده مسبوكدر وسنك فضهٔ
ذات فضیلت سماتك كه سكهٔ اولیت ایله مسكوكدر لاجرم
مخدرهٔ افضلیت اول حضرتك منصهٔ سجاحت ورجاحتنه می
مخصوصدر یوقسه آیت تمیز ورجحان سنك شانكده می منزل
ومنصوصدر حضرت ابو البشر سكوت واغماض وایجاب
اطالهٔ ابحاثدن اعراض ایلدی حضرت اوریای اول دفعهٔ ثانیه ده
عرض اشكال وذیل سؤالی اسبال ایلدوكده حضرت آدم تكرار
دامن سكوتی ماسك وپایهٔ صموتی سامك اولدی حضرت
شیث سؤالی تثلیث ایدوب الحاح ومبالغه وایجاب خوابده
افراط ومبالغه ایلدوكده حضرت آدم تلیل كلامه طوق براعتی
بند وخاصرهٔ بیانه منطقهٔ حسن عبارتی پیوند ایدوب

دیدیكه

تمایل بدنلری ریح روح ایله خافق ایکن اول شواکل سامدهٔ هامده
وهیاکل جامدهٔ خامده یی اقتضاء مروت مانعدرکه قاحهٔ
وجودده مشهود اولمشلر ایکن تلف وضائع وداعیهٔ کرم
ورأفت حاجب درکه باحهٔ ساحه جهانده نازان اولمشلر ایکن
بائر وشاجب اوله لر بنم فسحت حنان ورحمتمه لائق وسعت
خنو ومغفرتمه موافق میدرکه طینت خلقتلری ید قدرتم ایله تخمیر و
سراچهٔ بدنلری سراج نفخ روحم ایله تنویر اولنان اناس با ایناسی
که هر بری باغ امانی وکنار جویبار زندکانیده سرو سرافراز وکتم
مطمورهٔ عدمدن نزهت سرای تعین عالمده افراز اولنمش ایکن
دفعة واحده سنك شمشیر دعاء قوی تأثیرك ایله هلاك وادخال
درکات آتش سوزناك ایلیم کمال عز وجلالم حقیچون من بعد هیچ
بر طائفهٔ حائفه نك مبانی ذوات غیر خائفه لرینی استیلاء
عذاب طوفان ایله جزم ایتمیوب هر قوم علی طریق المداوله عراة
جهان بی ثباتده مزاوله ودرخت عمر سریع الزوالدن قواکه طول
امال مناوله ایتدوکدنصکره مآل حاللری دار عقبایه تعلیق
ویحشر الناس علی نیاتهم فحواسی اوزره جزا وسزالرینی یوم محشر
وهنکام تنزیل خیر وشرده تمییز وتفریق ایدرم لمؤلفه

ممکن اولمز سر قرآنه وصول اولمایجه علم دین یولنده بیك
قصهٔ نوحی یتر فهم ایتمکه نکتهٔ مضمون نوحیها الیك

نثر بو آیت معجز قرین که آخر آیات اربعین در لائق وقمین
بودرکه خاتم النبیین وخاتم المرسلین علیه وعلیهم صلوة الله

المعین

منظور اولدی مدد کثیرة العدد ازالهٔ عوائق وصروف وبیحد و
لایعد بناء اوانی وظروف ایتدکدنصکره میان حکمت اله
سبوح وبو جمله نك حطم وفطمنه فرمان ملك سبوح سنوح
ایدوب حضرت نوح فرمان روای قل الروح ایله باسرها فل وفصم
وزحمت بی انتها ایله احداث وابدا ایلدوکی اشیایی کسر وقصم ایلدی
بودکلو زحمت زائده وتعب بی فائده دن اول ذات اریب اندوهناك
وکریب اولدوقده جناب کریم متعال سبب سآمت وملالدن
فحص وسوال ایلدی حضرت آدم ثانی مبانیٔ بیانی بانی اولوب
دیدیکه الهی نیجه مدت ارتکاب کدو زحمت اتمش ایکن خدمتم
ضائع وشذاء اذا ضائع اولدوغنه قلب مشحون الام واسقام
ایله مشحون ودل محزون ده رکاز مطلسم اندوه دمادم محزوندر
جناب تواب حضرت نوحی خطاب عتاب آثار ایله غفوة غفلتدن
بیدار وعکاس نعاسده عرض دیدار ایدوب دیدیکه آوان
یسیرده سعی غیر عسیر ایله خاك فانی دن برمقدار کیزان
واوانی ترتیب وبرقاج جرم سخیف وانی ترکیب ایلدوك
نه خلوت سرای باطنلری ضوء عقل وفطانت ایله منور و
نه کاشانهٔ ظاهرلرنده نقش وتمثال رشاقت مصور نه چشم
جسملری برود رؤیت رویت ایله مکحل ونه سر شکل وقامت
لری افسر شکل واستقامت ایله مکلل نه صلصال فطرتلری
سلسال قدرت حرکت ایله مخمر ونه دماغ وجودلری فائحهٔ درك
وشعور ایله منجر نه لسان حاللری بیان قال ایله ناطق ونه عذبات

غائل

وباعث الصرامی بالتمام اعدام وافنا وبو طریق ایله اسباب انجا وتوفیقی
اقنا ایدوب یاخود حضرت ابراهیمك مشرب قدر رفیعنی انقا
ونار دوزخ شرردن طرف آخره طرح والقا ایده لکن انجاد
انجاده نصب ارواق ورقم تخلیص ورهایی نسق مسفور اوزره
کتب اوراق ایلسه عداء مستحقة الردا طرف طعنه میل وطعن
ایدوب دیرلر ایدی که اکر درون کانون آتش سرکشه اتلاج ودریای
آتشین دوزخ وش التطام واعتلاج ایلسه البته وجود خاصی
مانند رصاص تابش عذاب ایله کداخته ومذاب اولوب سرپنجهٔ تأثیر
حرق ایله ثوب حیاتی خرق ورجاف منون وسوافه غرق اولوردی
بو احتمال وجواز ودغدغه انداز اولمق ایچون اسطمهٔ سعیره ایلاج
بعده علامت سلامت ایله اخراج اولندی تاکه قدرت قدر الهی یه
هر غافل لاهی تحصیل انتباه وافناء حشاشهٔ اشتباه ایده **قطعه**

در دفع خدنك ستم کردش کردون بهتر ز کفایات الهی سپری نیست
یاقوت صفت باش که در کلی حالات از آتش واز آب مرورا ضروری نیست

نثر الشیء بالشیء یذکر خبر مقرری اوزره حضرت نوحك داستان
مشروحنده فسحت رحمت خالقه متعلق بر قصهٔ عبرت ظهور
مرموق ومسطور در لائق وقمین بودر که آخر ایات اربعین عموم
رحمتده انجام ونهایت بوله وبو مجموعهٔ براعت نظام آنکله مسکی
الختام اوله اول قصهٔ غرابت پذیر معارج النبوه ده بو وجهله
تسطیر اولمشدر که سکون سیلاب طوفان ونجات اهل ایمان نصکره
حضرت نوح احداث اوانی واکواب ایله مأمور وعین عنایت خطاب ایله

ابلاج ایلدی یعنی ای غافلان حقائق معنی ملائکهٔ پرحبور
میان نورده توحید ملك شکوره مستغل و منقل طاعت و
اطاعتلری مشتغل اولدی ایسه بنم خلیل محکم العقودم میان
نیران ذات الوقودده تهلیل و تسبیح و روع قرین الورو عنه
تسنیم تصبیح ایدر واکر فرشتکان راست عهود میان نور
شهودده بنم ذات مستجمع الصفاتمی یاد و بنیان تفویض و تکلانی
بنیاد ایدرلر ایسه بنم رسول خلت ورودم میان نار نمرودده بناء
حمد و ثنایی آباد و هوای ماسوایی برباد ایدر قول اخر بو وجهله محرر
درکه حضرت ابراهیم نار جحیمدن دائما تعوذ و تأوه و سراب احتراز
واجتنابی قرین تلوه ایلمك ایله السنه وافواهده لقب اواه ایله
زبان زده و خاطر وقادی دغر سعر ایله آتشکده اولمش ایدی فاعل
مختار ریض ناره ادخال و عذار حذارینه وکنهٔ حمایتی شامه و
خال ایدوب نهیب لهیبی سالم و برد و کلام سلامت انجامی سرد
ایله مزاج آتش وهاجی سرد ایلدی تاکه معلوم خامل و نبیه و مدرك
نبیث و نزیه اوله که ماسوا و اغیاردن خوف و احتذار امر
فری و عذاب سعیردن خشیت و نفیر غیر حری اولوب بلکه
خلیق و سزاوار اولان قادر جباردنکه خالق نور و نار در
احتراز و اجتناب وارضده که اسود فصاحت و بلاغته عیاضدر
ایراد و برید تحقیق مسافهٔ دوردست و سحیقده ایراد اولنمش درکه
حضرت ابراهیم مقدمهٔ ترس و بیمی الفا و نمرود نار ذات الوقوده القا
ایلدکده خلاق علی الاطلاق بو امر نادره قادر ایدی که آتش پرضرام

وباعث

لازم البتك وسرناسره سنه مقدار مرت وفرط شرت ايله
ضرب وفتك اتمكله پردهٔ ناموسنى هتك ايدر ايدى هركيم كه ترك
مداهنه وريادة سائردن زيادة شح وقلع وبنيان اذرانى مرزبهٔ
اهانت وازرا ايله هدم وقلع ايدرسه خوان يغماى احسانندن
حائز نصيب وافر وبغتة منتهاى بغيتنه نائل وظافر اولوردى
على هذا المنوال قرق سال اول كمراه ضال كرفتار داء عضال اولوب
آخر الامر زمر نجابت زمردن برخادم غير سادم قميص عزيمت
صادقانه سنى تقليص واول توانا ء روزمند بركرز البرز مانند
ايله نمرود عاجزى عذاب ناجزدن انجا وتقليص ايدوب عقوبت
عاجله يه ارسال واسبال ذلاذل زلازل وابسال ايليوب
بودكلو تمادئ كبر وتكاثر تبر ايله مبارز ملاحم تمرد ومبرز
ملاخر تفرد ايكن سجن سجينده معكود ومعكول ومعسكر
غيب نافذ التسجيل دن ارسال جيل رماة السجيل ايله كعصف
مأكول اولدى اصحاب تاويل وتدقيقك قبوله حقيق تحقيقلرى
اوزره هنكام التطام راموز قدم وبدء فطرت حضرت آدم
صلى الله سبحانه على نبينا وعليه وسلمده ملائك سبع ارائك
سليمة العرائك برحسب نحن نسبح بحمدك كندو وجود بى
هجوع وهجودلرينى مده ومدح وجنس انس شريف القنسى
نكوهش وقدحده مبالغه وكدح اتمكين مبدع حكيم حضرت
ابراهيمى اظهار سر مكنون انى اعلم ما لا تعلمون ايچون اسطمهٔ
نار پر اضراره ايلاج وذات جليلنه ترعهٔ مداومت تسبيح وتهليلى

ماذا بعد الحق الا الضلال اولورسك كلزار نفس پرآزاروكی
مصب سیلاب کرب ورسوب سرعت تبار ودبار ایله وجود
خباثت آلودوكی ضرب ایدر نمرود بد همه چیز غایت عتو وستیزندن
مستقبل سخط خدا وسرجریدهٔ جفهٔ خفت نمای فاستحبوا العمی
علی الهدی اولماغله حکم قادر جزیل الشکم العطا ایله جنس بعوضدن
بر پشهٔ فاتر النغوض حرکت ونهوض ایدوب اول کافر دیرینك
لب زیرینه نشسته ونیش پر ریشی ایله غض ولدغ ورمح عدم
رحم ایله زرق وندغ اتمکله باب قدرت حرکتی بسته اولدی
آخر یوم اخرده پشهٔ باتشویشك نیشی ایله نمرود بلا آیینك
لب بالایتی کزیده ومهب تبدن ریح تباریح وزیده اولدوقده
اول کمراه کریوهٔ سفهك شفه سی مبتلای نتو وآماس ودریای
بی بن تغابنه غوص واقماس ایدوب بعده اول خرك کاریز
منخرندن ماغ دماغنه صعود وتناول مغز نغز ایچون کنارهٔ خوان سر
باهوانده قعود ایلدی نمرود پر خداع بوامر باعث الرداعدن مبتلای
ربح صداع وغلبهٔ درد سر ایله جوف وکفر مقری مشرف انصداع
اولوب تسکین دبیب بق ایچون مداق مشاق واحجار کبار ایله
دق وسرشر اکیننی قهر قهر وتوهین ایله مشرف شج وشق ایلدیلر
اول بد فعالك حال با انفعالی اقتضاء امر قضا ایله بر مرتبه یه
افضا ایلدیکه سندان سنکین وخایسك ومتین متین ترتیب
واظهار ومحضر کثیر الضرنده اعدا واحضار ایدوب محفل غوایت
حاقلنه داخل اولان اصحاب حاج ومهام قبل عرض المرام اخذ تبك

لازم

فوزده انبان ایدر نظم داده بودش صنع حق جمعیتی
که همی زدیکته بر امتی اختران بسیار و خورشید اریکیست
پیش او بنیاد ایشان اندکیست نثر بو حاله مقارن دفع نمرود قارن
ایچون قدرت حق ایجاد بعوضه و بق ایدوب پشهٔ نصرت پیشه
سر قوم شقا اندیشه ده بر وجهله اجتماع و اعصیصاب و کرداکرد
فریق ضلالت رفیقی بر طریق ایله احاطه و استیعاب ایلدیکه تکاثف
و تضاعفی منع فروغ غزاله و ضیا و اباء روز عالم فروزی محو
و ازاله ایدوب مانند طیر ابابیل القاء عذاب و بیل اتمکله
مرائر سخط ملک قاهر مؤثق و محبک و اسلحه و دروع قوم بدروع
مانند قفس مشبک اولوب اول کروه بی ذمام و ذمالک غلمان
و اماسنک لحوم و دماسنی شرب و اکل و معکل تخریب و تخریبده
عکم و عکل ایلدیلر جنود غوایت سنود روبراه هزیمت و نمرود
بی تهکن مآزق تعجب و تفکن ده تمکث و تمکن ایدوب خانهٔ مشحون
الاهانه سنه شتاب و عزیمت ایلدوکده سروش سالف البیان
فرمان ملک دیان ایله تکراراً ذات مهابت و مدارینی آشکار
و طرز نصیحت و اندرزده نظم چو عاجز نوازی کند کردکار
بموری زماری برآرد دمار نثر فحواسنی اذکار ایدوب دیدیکه
ای عاجز کثیر المناهده رأی العین مشاهده ایلدوک که
مجرم مستحق الزجرک تعرض اضعف و مخلوقات ایله نه وجهله
کریزان و ساغر ابدان پر جروح لرندن سلاف مروق روح
ریزان اولدی اکر صاعد تلال الالم و سایه پرورد ظلال

وسمند وجود پر کزندوکی منهل مهلدن انهال ایلدی اکر اذا ظلمت
مَنْ دُونَكَ فلا تأمَنْ عَذابَ مَنْ فَوْقَكَ نصیحتی اوزره استیلاء
ثَلَلدن خوف وهلل ایلمز ایسك دوش استطاعتکدن دیبای
سلطنتی انتزاع ایله شجرهٔ حیاتکدن شاخ نباتی اجتزاع
واضعف اجناس احناشی ذات سلیطکه تسلیط ایله زمرهٔ
احیادن اختزاع ایدر نمرود ناپاك بی باکك پیلهٔ ادراکی خربهٔ
اشراکده کم ومضرب مثل اذا ادبر القوم کفی عدوهم اولوب
دیدیکه بسیط ثراده بندن غیری داور ورا وحاکم فرمان
روا وار ایسه میدان مباراة ومماراة ده تحارب ومکر دغاء
کثیر الوعایه تقارب ایده لم خلاصة المقال اوچ کون استمهال
ایدوب مدة مسفوره ده مسعاة غیر مشکوره ایله جمع
فرق بی فرق وترتیب خرق بانزق ایتدوکدنصکره روز چهارمده
بیت ثبتی رم وسل مرهفات تصادم تصارم ایدوب تسویهٔ
صفوف وتقویهٔ جنود قرینة الحفوفه اهراع وزفوف وجلد
تجلد وشعر عدم شعور وتبلدی اقشعرار وقفوف ایلدی
نمرود الیم حضرت ابراهیمه عرض عتو واستکبار واعوان
واخدانندن فحص واستخبار ایلدوکده حضرت خلیل غالیهٔ
نصائح غالبه ایله تغلیل وثمرهٔ تحقیق امر حقی تعلیل ایدوب
دیدیکه ای نمرود مطرود بر مقدار تأنی وصبر ومسبار تأمل
ایله جرح تألمی سبر ایله که حالا سوی وما یعلم جنود ربك الا هو دن
اسناد اجناد کثیرة الاعداد اتیان وهر بری مثل حوز نصرت

الثلل محركة الهلاك

دفوزده

صددر زفرح کشاده کردد کوینده این کهن فسانه
زین مشعله زد چنین زبانه نثر که حضرت ابراهیم محاذاة نمرود
زینمده راسخ وبرقرار واول قطب دائرهٔ توحید تنها وفریدیك
جهان خصم مهان ایله ناصب لواء پرخاش وپیکار اولدقده وصمت
ریب وشائبهٔ عیب دن بری اولان نقل صحیح طبری ده نمرودك
اعداد ایام عتو وجحودندن درتیوز سال استکمال بولمش ایدیکه
فائض الخیر ودافع الشر صورت بشرده برملك واضح البشر ارسال
وهلکهٔ سوء ملکه یه ابسال ایلدی اول فرشتهٔ پاکیزه سرشته
فرمان قادر مستعان ایله اول خبیث خبیث وشانیء ختیته
تقریر کلام بافصاحت ونصح ریاش نصاحت ایلیوب دیدیکه
ای عاجز سخیف ومخلوق کثیر الحیف وحدانیت آلهه اعتراف
وتصدیق رسالت خلت پناهی اقتراف ایدوب اصرار عناد
واضراردن اجتناب وحبال شرك وخبالی قطع واجتناب
ایله منتقم جبار ومقتدر قهارك رسول قسیم اللقاسنی
مسکن سکنه القا ایلیوب وجه ثراده تمادیء زیغ وثراء و
چارکوشهٔ براده اتصاف انصافدن براء ایله هوای متابعت
هوایی اختفار وذرائع شرائعه تمسك ایدن اهل تنسکی
احتقار اتمش ایکن نظم توکا رزمین رانکو ساختی
که باآسمان نیز پرداختی نثر فحواسی اوزره قصد عروج
آسمان ومع کثرة الآثام بین الانام نیل امن وامان ایلیوب
خدای بی زوال ذات مستحق النکالکی درتیوز سال امهال

شانئه

اثام کسحاب واد فی جهنم
والعقوبة

ایلیان نه مقوله نافذ الامردر روح القدس ساکن مقام تحدث و
تحدس وخبر قرین الخبری تنطس وتندس ایدوب دیدیکه نار
شراره باره فرمان ایقاد ونمرود مردودی جانب تاجیج آتش وهیجه
اشراف وایقاد ایدن رافع سموات علا اولان حق جل وعلادر که
اجزال جزیلی بی انفاد ووعد جمیلی قرین انجاز وانقاد اولوب
فرمان عالیشانی وشیك الانفاذ واصحاب اتکالی مهالك
انکالدن وسیله انقاذدر نظم کل شیء ما خلا الله باطل
ان فضل الله غیم هاطل نظم در دو عالم نیست ای جان جز یکی
در یکی او ندارم من شکی نثر نائل فضل ثری اولان جناب
خلیل سری نك قسام غریض تسلیم وتفویضی طریر وطری
اولوب دیدی که الخلیل راض بحکم الجلیل نظم
امروز بحمد الله فارغ دلم از دشمن کاندر دل تنك من جز دوست نمی گنجد
نثر بعده علی طریق الاستفهام تنویر تاریکی استبهام ایدوب
تقریر سؤال یا جبرئیل علم ما فعل بی واستکشاف سر خبی
ایلدی حضرت جبرئیل مقابله جواب جناب خلیلده بسط نعم
پاسخ نعم ایلمکین حضرت خلت پناه نعمت عظیمه الهی تناول و
تدافی وشهود منظار تدارك وتلافی ایدوب دیدیکه لیس
من النفس دعوی ولا من نمرود شکوی ولا من النار بلوی و
لا اطلب سوی المولی نظم سررشته غیب نابدیدست
بس قفل که بنکری کلیدست فریاد ز بیکسی نه رایست
آخر کس بیکسان خدایست تا چشم بهم نهاده کردد

صد

ارض موات ایدرسه خدمت ملك قدیرده اولان نقصان و تقصیر
تجریع زهر قهره سبب عادیدر نظم چیست توحید خدا افروختن
خویشتن را پیش واحد سوختن ٭ کر همی خواهی که بفروزی چو روز
هستیء همچون شب خود را بسوز نیست در سوزن سر رشته دوتا
چونکه یکتایی درین سوزن در آ نثر روایت اخریده اول خیر البریه
وکزیدهٔ وری نفل رضایی اغتنام و عیمهٔ مکارم شیمه یی اعتیام
ایدوب دیدیکه چونکه بر خل کثیر الحلم بر صدیق و خلمی احراق و اباده
اراده ایده انك سقام عقامنه دوا روا دکلدر نظم
بکذاشتهٔ مصلحت خویش بدو کر زنده کند ور بکشد او داند
نثر فی الحال جانب ذی الجلالدن خطاب دافع النوازل نازل
اولدیکه چونکه بر صدیق صمیم خلیل حمیمنی قصد ادخال حی احیا
وازالهٔ داء عیا ایلیه عروض غوائل و بوائق اولی خذین فائقی
نیل مراتب مقاصد و مآربدن عائق اولماق لائق دکلدر نظم
کسی را که ایزد کند یاوری که یارد که با او کند داوری
نثر روایت اخری بو وجهله نکاشتهٔ کلك براعت اجرادرکه
جناب خلیل حضرت جبرائیله دیدیکه ایقاد نار ایدن نه مقوله
قادر بزد کواردر جبریل امین که مبشر اصحاب یمین در جوسق
بیان قرین التوطیدده توطین و موقف ترك تهدیدده تهدین
ایدوب دیدیکه ظاهرا آتش دوزخ نمایی اشعال ایلیان نمرود
بدفعالدر حضرت خلت مدار تکرار غوطه خور بحر ذخار
افکار اولوب دیدیکه نمرود غمزی ایقاد جمره حث و زمر

العیمة بالکسر خیار المال قاموس
اعتام اخذه
الخلم الصدیق
العقام کسحاب سیء الخلق و داء عقام والضم افصح لا یبرأ قاموس

بعده برآخر سروش باخروش تمثل وجب مراعاة وجبی تأثل
ایدوب دیدیکه بن بر ملك منور الحلکم که مسقیء انعام وشیاه
ومربیء سفید وسیاه ومنبت زرع وکیاه وموکل بحار ومیاهم
اکر بو وصب نصب منصبه درمان ایچون فرمان اولنورسه
اول خاکساران سبکسار مستحق الخسارلری برباد وحریق
الاکباد وسیلاب عذاب ایله آتش کینی تسکین اتمکله قصر بی
قصور خدمتی آباد ایدهیم غب ذا بر آخر فرشته باقر بروز ونشر
بساط اعانت ایله ازالهٔ عروض اروز ایدوب دیدیکه بن بر ملك
مملکم که موکل ساهرهٔ ارض واستبداد استیلاء سرای ثراده
صاحب عرضم اکر آزین اذن تأذین وشهر رخصت واجازت
قرین آزین اولورسه رخصت وبخت نمرود مردودی قوم عاد
وثمود کبی وآرون وطاق ورواق مکنت وبسطت لرینی سرنکون
ایدهیم حضرت ابراهیم توفیق حی قدیم ایله معرض جواب ملائکه
سلاح تسلیم ایله شائك وسلوك شاهراه انتباه ایله تارك
مضیق شابك اولوب خلوا بینی وبین خلیلی حتی یفعل بی ما یشا
کلامنی انشا وبو مطلعك سر مضمونني افشا ایدردی نظم
که در دلم آتش زند که سینه ام ویران کند بکذار خود کام مرا تا هرچه
خواهد آن کند نثر بر روایتده موقف عبودیتده ادراء شعائر
ادراك وناقهٔ فاقه یی مناخ استصراخ ده اناخه وابراك
ایدوب دیدیکه اکر بن بندهٔ پرکناهی صون ونکاه ایدرسه
وقایت وحمایته محض فضل باری بادی در واکر اسکان

طریق شابك متداخل ملتبس
قاموس

ارض

دیوارِ استوارك جنبِ وسعتنده فضاءِ چرخ با فسحت
تنك اولوب برسال مجموع ارذال وانذال مزید حقد و غضب
ایله جمع حَصَبُ وحَضَبُ وایقادِ نارِ ذاتِ لَهَبْ ایلدیلر جماهیر
مخلوقات وانام بو حال دهشت انجامه نظّاره ومشاهدهٔ آتش
بادَهَش ایله سینهٔ سکینه لری صدپاره اولوب مقرّبان ملائکهٔ
کِرام متحّد اللّفظ والکلام دیدیلر که الٰهی ابراهیمی عذاب الیم
نمرود لئیم دن تخلیص وانقاذ ایچون پروانهٔ امر سریع النفاذ وکی
ابراز یاخود خود اقدار ایله بز عباد فرمان بردار وکی سرافراز ایله
مجرای ملهم صوابدن آبِ خطاب انثعاب ونبوع جواب ایتدعاب
ایلدیکه اکرچه متاع رخصت رخیص ولباسِ اذن واجازت
رهیصدر اما عجبدر که اول مشجون مشحون الشَّجَبْ سالك
لجب لجب اولوب اعانت مخلوقی اقتراع واجتبا وذات فریدی
قطب دائرهٔ توحید ایکن رؤیت ماسوا مضیقنده تستّر و
اختبا ایده اول حالت ضرورتده بر فرشتهٔ خوب صورت موقف
نصافت وموقع وصافتده حاضر وکمال ترحیب وتعظیم ایله
منظر حضرت ابراهیمده نمایان وظاهر اولوب دیدیکه بن بر سروش
باارتیاح وفی الصباح والرواح موکّل ریاحم اکر فرمان قدر
نشانك ظاهر وبادی وبنیاد ارادت وارتیادك واطد وطادی
اولورسه قوم عادی بحسب الامر العادی عقاة حیاتدن
اِدحاق واِبعاد ایدن باد کثیر الارعادی اظهار وهر اخکر فروزانی
انی اکتناف اکناف جهانه مانندِ دنانیر اهل تبذیر تار ومار ایده یم

جذب ما بود وکشاد این پای تو ترس و عشق تو کمند لطف ماست
زیر هر یارب تو لبیکهاست نثر اما هر کس پرهوس ذکر یارب
ایله تحریک لبه موفق و شایستهٔ فضل حق اولمایوب حیرت
مذمومه و خصلت مشومهٔ ملومه ایله مصداق ان الله یبغض
الفارغ المکفی و مخدع درونده خدع کوناکون نهفته و مخفی اولور
نظم جان جاهل زین دعا جز دور نیست زانکه یارب گفتنش دستور نیست
بر دهان و بر دلش قفلست و بند تا ننالد با خدا وقت گزند
نثر دیار ادبارک معکوس بی خبری و هرزه لای ما علمت لکم من
اله غیری بودکلو بسطت جاه و حشمت دستگاه ایله مدة
العمر دردسره گرفتار و مسلک نیاز و ضراعتده راست رفتار اولمدی
نظم داد مر فرعون را صد ملک و مال تا بکرد او دعوی عز و جلال
در همه عمرش ندید او درد سر تا ننالد سوی حق آن بد گهر
نثر بو مقدمات بهیجه نک نتیجه سی بو کلمات حکمیات
ضمننده درج و اختتام و جواهر اسرار نصیحت درج بلاغتده
حفظ و اکتتام اولنمشدر نظم درد آمد بهتر از ملک جهان
تا بخوانی مر خدا را در نهان خواندن بی درد از افسردگیست
خواندن با درد از دل بردگیست دکر دندانه کشای قفل این راز
زین گونه در سخن کند باز نثر که حضرت ابرهیمک ابتدا توکل و
تسلیمی هنگام القاء نارده واضح و آشکار اولمشدر مؤرخنک
ناقل ناقد الخبری ابو جریر طبری دیمشدرکه موقد نار دوزخ
آثار اون فرسنک و اطراف کانون سعیر نماده بنا اولنان

دیوار

فرحهٔ فیض ورودن نوّار سپاس و درود اجتنا واختراف اولندی
نظم باشد نشان وحدت حق از ره شهود هرجا که بر صحیفهٔ کونین آیتیست
نثر اول قصهٔ عبرت نشان بو وجهله رقمزدهٔ کلك معجز بیاندر که
نظم آن یکی الله می کفتی شبی تا که شیرین می شد از ذکرش لبی
نثر اول ذاکر شاکر تمر توحیدی ایله شیرین کام وسکّر ذکر مکرّر
ایله شاد کام اولوب مشاهدهٔ جمال لفظ جلاله لالهٔ دل لال
کثیر الملاله سنی تنضیر وتنشیط وبساط شوق وانبساطی تمهید
وتبسیط ایدر کن نظم کفت شیطان آخر ای بسیار کو
این همه الله را لبیك کو می نیاید یك جواب از پیش تخت
چند الله می زنی باروی سخت نثر اول شکستهٔ بال بواغوا و
اضلالدن پریشان خاطر ودوام ذکر وفکری فی الجمله فاتر
اولوب سنکلاخ تردّد وتبدّد فراخدن کرفتار داء عیاء
اعیا ومصداق قدّم رجلاً واخّر اخری اولدی نظم
او شکسته دل شد و بنهاد سر دید در خواب او خضر را در خضر
کفت هین از ذکر چون وامانده چون پشیمانی از آن کش خوانده
نثر اول کویای خیر الاذکار وجویای مطلب تنکبار کمال اندوه
وانفعال ایله سبب فتور وکلالی تمهید وبناء عذری تشیید ایدوب
نظم کفت لبیکم نمی آید جواب زان همی ترسم که باشم ردّ باب
نثر هاتف پوشیده پیام وجه کلامدن برقع انداز ومیدان حسن
تبیانده سخن پرداز اولوب نظم کفت آن الله تو لبیك ماست
وآن نیاز ودرد وسوزت پیك ماست حیلها وچاره جوییهای تو

ولب ادب ایله دامن پاکنی لاثم اولوب فنون علم و کمالك اجمالنی
قصد اکتساب و دست معجز رقمنه اخذ قلم ایدوب اراده انتساخ
واکتتاب ایلدی حضرت سید الطائفه نشر مناشیر لطائفه توجیه
بال و جانب ارشاد طالبه توجه و اقبال ایدوب نظم

کفت بنویس ازین قلم الله — چونکه بنوشت شد سخن کوتاه
کفت دیکر چه کفت نیست جز این — خود همین است کردمت تلقین
علمها جمله تحت این کلمه ست — صورت او یکی ولیك همه ست

نثر دار الضرب ریاضتك ذهب ابریزی حضرت شمس تبریزی
قدس سره اللطیف مادیر الحرم وطیف ابصار مدعیان نور اعظم
توحید و ایقاندن خاسی و خسیر و جناح عنقای عقل اول قطع
هوای ادراك ازلده بریده و کسیر اولدوغنی بو بیت دلپذیر
ایله اشارت و سمو جناب ربوبیت و سفول مقام عبودیته
ایما و اشارت ایلمشدر نظم طیور الضحی لا تستطیع شعاعه
فکیف طیور اللیل تطمع ان تری نثر پیشوای معنوی اولان کتاب
مثنویده علی ناظمه رحمة الملك القوی بر داستان عبرت
نشانکه شجرهٔ بلسان ترکیب کزیده سندن دهن حکمت چکیده
و مادهٔ منافع اکیده در بسط و تطویل و کرسنکان نعمت
براعته تلهین و تنویل اولنمشدر نظم یموت ردی القول من قبل ربه
وجیده یبقی وان مات صاحبه نثر مطاوی و ادراج کلماتنده اولان
حکم و نکات مستحذ طباع و منور رباع اولماغین منهل منهل
ما لا یدرك کله دن زلال مقال لا یترك جله اغتراف و قرحه

قرحه

اول قبائل واقوام نیجه سنین واعوام انبیاء کرام ایله علی نبینا
وعلیهم شرائف الصلوة ولطائف السلام محاجه ومجادله وسالیان
دراز اول کروه شقاوت پرداز مشاحه ومجاوله ایتدکدن صکره
سخط ملیك قهار ایله مقطوع الادبار وصاعقهٔ مکر مبین و
صاقعهٔ کید متین ایله داخل سعیر قهر وادبار اولوب کریوهٔ سوء
اعتقاد وعدم انقیادده استمرار وذائقهٔ استعدادلرینی حنظل
زهر مذاق شقاق وعناد تلخ وامرار اتمکین مخلد فی النار و
دنیا وآخرت خسراننه کرفتار اولدیلر بو افسانهٔ فسون نمایه که
سراپا حکم وعبر کوناکون ایله مملو ومشحون در ارادهٔ زیادهٔ
اطلاع ایلیان اهل سلامت طباع جویای مباغی ومراشد و
بو داستان نوی جلد ثالث مثنوی ده متتبع وناشد اولوب بعد
الوجدان لذائذ مطاعیم جنان کبی مالا عین رأت ولا اذن سمعت
نتف ومزایای بی غایت ایله محظوظ ومحتظی ونار بصیرت
وقادهٔ نقاده سی متلهب وملتظی اولوب قدم همتی خم پر مال امنیته
فرو وزبان هاتف بشارت رساندن شنوای نوای ع بر سر
کنجست مکر پای او نثر اولور نظم هرکه قدم بر سر کنجی نهاد
از سخن او در کنجی کشاد الایه الاربعون
صالوب حیرت فکر ذات اله کرفتار عجز اولدی اهل نهی
دلیل استر ایسك بو آیت یتر وان الی ربك المنتهی
شیخ شبلی که شبل غابهٔ طریقت ایدی محضر حضرت جنیدده که
شیر غیضهٔ حقیقت ایدی زانوی تواضع ومسکنت اوزره جاثم

ان یکی بس دوربین و دیده کور از سلیمان کور و دیده پای مور
وان دکر بس تیز کوش و سخت کر کنج دروی نیست یک جو سنک زر
وان دکر عور و برهنه لاشه باز لیک دامنهای جامهٔ او دراز

نثر بو طلسم مقفلک ذیل بیان مجملی بو وجه اجمل اوزره اطاله واطناب وهدف غرضه رمی سهام اسهام واسهاب اولنمشدر که نظم

کفت کور اینک سپاهی می رسند من همی بینم که چه قومند و چند
کفت کر آری شنودم بانکشان که چه میکویند پیدا و نهان
آن برهنه کفت ترسان زین منم که ببرند از درازی دامنم

نثر بعده بو معمی والغوزه واحجیهٔ مرموزه ظاهرندن تحویل وبو معایات عبرت غایات بو کونه توجیه وتأویل اولنمشدر که نظم

کر امل را دان که مرک ما شنید مرک خود نشنید و نقل خود ندید
حرص نابیناست بیند مو بمو عیب خلقان و بکوید کو بکو
عیب خود یکذره چشم کور او می نبیند کرچه هست او عیب جو
عور می ترسد که دامانش برند دامن مرد برهنه کی درند

نثر فذلکهٔ کلام ونتیجهٔ مقدمهٔ مرام بو ابیات نصیحت انجامدر که دیدهٔ ظاهربین اهل تلوین دن ازالهٔ نشرهٔ غفول وکحل عزیز پند حکمت آمیز ایله اقرار عیون اهل تصدیق وقبول ایدر

نظم مرد دنیا مفلس است و ترسناک هیچ او را نیست از دزدانش باک
او برهنه آمد و عریان رود وز غم دزدش جکر خون میشود
وقت مرکش که بود صد نوحه بیش خنده آید جانش را زین ترس خویش
ان زمان دانک غنی کس نیست زر هم زکی داند که اول بد بی هنر

نثر

اول

ترك معمورهٔ غفران واختيار مطمورهٔ كفران ايديلر نظم

پس سبا كفتند باعد بيننا شيننا خير لنا خذ زيننا

ما نمى خواهيم ايوانها و باغ نى زنان خوب ونى امن وفراغ

اول قوم بد سيره اون اوچ پيغمبر بعث وارسال وشامت ناسپاسى
وغوايت ايله تحذير وابسال اولنوب نشر كلمات نصيحت سمات
ايله شاهراه هدايت وانتباهه ترغيب وغايت حفاوتندن نظم

كه هله نعمت فزون شد شكر كو مركب شكر ار نخسبد حر كو

نثر فحواسنك خلافى ايله اتصافدن توعيد وترغيب ايتدوكلرنده نظم

قوم كفته شكر ما را برد غول ما شديم از شكر وان نعمت ملول

ما چنان پژمرده كشتيم از عطا كه نه طاعتمان خوش آيد نى خطا

نثر كلام ناصوابى ايله نادر برابر جوابه تصدى ومهواة هوايه
تردى ايلديلر كتاب مثنوى ده كه حقايق ورقائق غيبيه يى
منطوى در بو داستان فائقه چسبان وموافق شولدكلو نوادر
بدائع نشان افاده وتبيان اولنمشدر كه كميت خامهٔ دو زبانه ارخاء
عنان اولنسه مستقل بر مجموعه ونتائف ولطائفى موصوف صفت
لا مقطوعه ولا ممنوعه اولور سماسرهٔ سلع اسمارك نقل واخبارلرى
اوزره شهر سبا بر بلدهٔ عبرت نما وقصبهٔ شكفت انتما ايديكه نظم

مردم ده شهر مجموع اندرو ليك جمله سه تن ناشسته رو

اندرو خلق وخلائق بى شمار ليك ان جمله سه خام پخته خوار

نثر جمع ضدين وتخليط زهر شين وپازهر زين ايلمك اول كروه
طرفهٔ كثير الترفه نك كردار غرائب مدارلرى ايدى نظم

باشدان کفران نعمت در مثال که کنی با محسن خود تو جدال نثر
اسباب ثروت و یسارلری بر مرتبه وافر و بسیار ایدی که کثرت
اموال و ارزاق و اشجار ملتفة الساقلری مزیل عیش ضنک و پری
ثمار بی شماردن معبر و رهگذار مارهٔ سکباره تنک اولوب
مقاصر سنمار بنیادلری ارم ذات العماد ایله مجاری و تحت
جنات الفافدن نهر مطرد و صاف روان و جاری ایدی نظم
سله بر سر در درختستان شان پر شدی ناخواست از میوه فشان
خوشهای زفت تا زیر آمده بر سر و روی رونده می زده نثر
لهجهٔ بهجتلری کثرت زر و سیم ایله بسیم و وسیم اولوب کویا
کنج وارون قارون اسفل سافلیندن روی ساهرهٔ زمینه صعود
و اعتلا و اول کروه بی شکوهی بستهٔ دوشاخهٔ ابتلا ایلدی نظم
مرد کلخن تاب از پری زر بسته بودی در میان زرین کمر
سک کلیجه کوفتی در زیر پا تخمه بودی کرک صحرا از نوا نثر
شکر منعم حقیقی واجب و عقوق و کفران سرعت خذلانی موجب
ایکن اول سایه خسبان مظلهٔ حسبان حق نعمت حقی ناسی و
مغفلهٔ کفران و ناسپاسی ده طاعم و کاسی اولماق کویا لسان
انکاری اطلاق و باب شکرانی ایصاد و اغلاق ایلمدر نظم
که نمی باید مرا این نیکوی من برنجم زین چه رنجم می شوی
لطف کن ان نیکویی را دور کن من نخواهم چشم زودم کور کن
نثر لاجرم دوحهٔ جرم و ستم مثمر بار ادبار و تاریکی انکار پردهٔ
چشم اقرار اولوب تجعلون رزقکم انکم تکذبون مضمونی اوزره

ایدوب اسباب جمعیت خاطری فراهم وذریعهٔ دینار ودرهم درهم
اولدقدنصکره اول مسکین مستکین ومبتلای خمار دمار ومست کین
فارغ وخوشدل ولهجهٔ امنیهٔ پردهٔ غفلت فروکذاشته ومنسدل
ایکن موکل اجل سرعت وعجل ایله دییه که ای غافل روزکار
رخت اقامت وقراری رفع وخاطرهٔ بی نفعی دفع ایله که وقت غفلت
واسترواح وهنکام آسایش واسترباح دکلدر اول بیچارهٔ هیچکاره
دل پر درددن آه سرد ودیدهٔ باشرمدن اشک کرم ایله کندو روزکار
ستیزه کارینه بوکونه نوحه وسوک وبو رباعیٔ مستجادک شاهراه
انشادنه سلوک ایلیه که رباعی کلها که من از باغ وصالت چیدم
درها که من از بوس لبت دزدیدم آن کل همه خار در سینهٔ من
وان در همه از دیده فرو باریدم نثر مکر مکرر ایله مزدری ومهین
واصرار کفران وغلبهٔ خذلان ایله شایستهٔ کید متین اولماده
قصهٔ اهل سبا میان اسمار وانباده مشهور والسنهٔ مؤرخینده
بونسق حکمت قرین اوزره زبان زد ومذکوردر که نظم
داد حق اهل سبا را بس فراغ صد هزاران قصر وایوانها وباغ
شکر آن نکذاردند آن بدرکان درو نابودند کمتر از سکان
نثر شول دکلو مالک مال خاطر فروز ومصداق وآتیناه
من الکنوز ایدیلر که حمل مفاتح دفائن کشالرندن عصبهٔ اولی
القوه عاجز وستوه وبریق ولمعان زینت چشم ربالرندن
دیدهٔ پایان نکر اهل نظر مدهوش ومشدوه ایدی نظم
آن سبا ز اهل صبا بودند وخام کارشان کفران نعمت باکرام

ای آنکه پناه اهل رازت کردند بیچاره نواز و چاره سازت کردند
میدار نظر بخاکساران زنهار شکرانهٔ آنکه سرفرازت کردند

نثر خلاصهٔ شکر مستحق المزید خدای شکور و حمیدی حالتی رخا و
جذب و امساک و جذب ده فراموش و هزار دستان دل نژندی
ذکر الطاف خداوندی دن خاموش ایلیوب آسایش جمهوری کند و
استرواح و حضورندن تقدیم و ابریق دل بریقی فدام صبر و
استسلام ایله تفدیم ایلمکدر بو سهام مواعظ و مهام که هدف
انجامه صائب اولدی اول درویش ژنده دلق نظر خلقدن غائب اولدی
آیت صم بکم عمی فهم لا یرجعون ده نکاشتهٔ قلم بو قلمون درکه بو کلام
امثل شول کسه نک مثلی درکه بدایت حال و مبادی سن و سالده
نیکوکردار و طرز خوب طراز اوزره دور و دراز عمر گزار اولوب
مس وجود ملتمسی بوتقهٔ ریاضتده گداخته و دل باذل باذلی
کمال هنر و معرفت ایله مهذب و پرداخته اولماغله ایام قلیلهٔ
طیلهٔ غیر مستطیله ده مهیع اشنایی یه رفته و شمع فروزان
روشنایی دن بهره گرفته ایکن ناگهان کمینگاه نهان دن
زمام بارکی قضا عطف و آنی آنی ده خلوتخانهٔ زهد و جهدن
خطف ایدوب ضیاء عفت و نیاز تاریکی حرص و آزه مبدل و
طبع جافی مشرب صافی غیر خافی یه محول اولوب بقیهٔ نقیهٔ عمر و
زندگانیسی طلب حطام فانی ده گذران و حرم سرای سویداسی
مزدحم خطرات و خطوات شیطان اوله مال حرام و حلالی متغلبه
و جلالی کبی جمع و بیخ انصافی مغرس دل صافندن استیصال و قمع

لعله
طبع صافی مشرب جافی غیر خافی یه

ایدوب

درمیان وکلمهٔ دلخواه الحمد لله ایله رطب اللسان زمانه بشکر
مقلذاته بنبنی درمیان اولدوغنی بیان ایلدوکده درویش پیش
اندیش ارتنك کلام نفیسی پیکر تفریح وتنفیس ایله ترقیش وتنقیش
ایدوب دیدیکه ای فرمان روای حلاحل وقروم معلوم اولدیکه
سن هنوز مراسم حمد خاطر فروزدن غافل وحلیهٔ جلیهٔ شکر
حقیقیدن عاطل سن شکر یزدان همان اول دکلدرکه کلمهٔ طیبهٔ
الحمد لله ایله کاه وبیکاه تحریك لب وبی توجه قلب استعمال قالب
ایده سن بلکه خلعت جدیدهٔ الشاکر یستحق المزید اول زمانده
لایق وشایان اولورسن که جناب رحماندن تواتر وفیضان ایدن
نعم ورغائبه شکر مناسب وعلی حدة حمد صنوف الطاف ومواهب ایده سن

نظم

شکر منعم واجب آید در خرد ورنی بکشاید در خشم ابد
هین کرم بینید وین خود کس کند کز چنین نعمت بشکری بس کند
سر ببخشد شکر خواهد سجدهٔ پا ببخشد شکر خواهد قعدهٔ

نثر اولا نفس وسرب وهر عضو واربك قاعدهٔ حق شناسی
اوزره بشقه بر شکر وسپاسی واردر مثلا شکر سلطنت
عامهٔ اهل مملکته احسان وعدالتدر وشکر فسحت دائرهٔ
ولایت ضیاع رعایا ورعاعه عدم تغلب وادالتدر وشکر
عز وجاه ره نشینان دادخواهدن رفع ظلامه وافاضهٔ
اشفاقدر وشکر صحت وعافیت اهل سقم ونقمته مواساة
وارفاقدر وشکر وفرت خزائن واموال اهل فاقه واقلاله بسط ید
وشکر قوت وقدرت ضعفهٔ رعایادن ازالهٔ مکاس ورسم بددر رباعی

خواهی که ترا هیچ بدی ناید پیش تا بتوانی بدی مکن از کم و بیش
چون نیک و بد با تو میگردد باز بنگر که چه کار میکنی در حق خویش
نثر صحت نقل و آثارنده مانند جاحظ اولان حسین واعظ که نظم
سالک مسلک روایاتست گوییا جامع الحکایاتست
همه فن بر ضمیر او روشن در همه فن چو مردم یک فن نثر
اخلاق محسنی ده بو وجهله نقل سنی ایلمشدر که سلطان سنجر که خنجر
سطوتی ایله حنجرهٔ اهل ضلالت بریده و مقطوع و اهداب بساط
سلطنتندن اکف تعرض جناب خلافت مکفوف و مقدوع ایدی
نظم در صد هزار قرن سپهر پیاده رو نارد چو او سوار بمیدان روزگار
نثر کوکبهٔ جاه و جلال و دبدبهٔ کوس شوکت و اقبال ایله اطراف
و اطرار و اقطار و اقتاری گشت و گذار ایدر ایکن بر گدای بی
توش و درویش عبا پوش کمان کلامدن سهم اسلامی رمایت و شرط
فرط ترحیبی حمایت ایلدوکده سلطان اسلام فرضیت رد سلامی
ادا و اذا حییتم بتحیة فحیوا فرمان نیکوسنه اقتدا ایله
اهتدا ایتمدی بعد زمان زبانن تحریک و آذان اذعانی تعریک
ایدوب دیدیکه ای فقیر مغدور معذور طوت که مشرب
خوشگوار حمد و سپاسنده واغل و مراسم شکر بی قیاسنه شاغل
ایدم اول واقف شئون رب و عارف خضر مشرب دیدیکه
نه وجهله اداء حمد و سپاسداری و اقامت وظیفهٔ شکر
گذاری ایدرسن نظم تو شکر چون کنی که همه نعمت و بی
نعمت چه گونه شکر کند از زبان خویش نثر سلطان زمانه شکر قلمانه سنی

درمیان

وليس بالرأى ولا التدبير فى الناس من يسعده الاقدار
وفعله جميعه ادبار نثر علت جنسيت ايله همشهرى وذو
قرابتى اولانلرى محرم وبطانه وما بينلرنده تسويغ كاس رطانه
ايدوب امانت واستقامتده قلم كبى علم اولانلرك سربى
دولتلرينى كزلك اهانت ايله شج وشق وترويج باطل ايله
ابطال حق ايدوب قنده بزحائن دولت واهل خيانت وارايسه
منصب ديانت لازمة الصيانتى اكا توجيه وتقليد وكليد
باب امانتى كف بى كفايتلرينه تسليم وتكليد ايدرلر قطعه

نحن والله فى زمان غشوم لو رأيناه فى المنام فزعنا
اصبح الناس فيه من سوء حال حق من مات منهم ان يهنى نثر

حضورى فرونورلرنده العدل حسن صبيح والظلم مظلم قبيح مقدمه
سى غير مسلمه وتارك سيم وزر اولان ابوذر مسيلمه اولوب
هر مجهول النسب احراز كثرت نشب ايله نمودار ترى الحفاة العراة
عاله وحق امانتى احقاق ايدن ارباب استحقاقك كارلرى بى
اختيار فرياد وناله اولور نظم بلا كايد بدل نقش جفا بيرون برد اروى
كه چون صيقل بر آيينه زنى زنكار بزدايد نثر بودكلو ابلا واملادن
مقصود كه خبيث مردودى طيب مودوددن تميز ومنكران
اسرار رب اولان معتزلى مشربلرى تعجيزدر منظار روزكارده
انعكاس پذير وارباب تكبر ونكيره نذير اولوب اهل ضروان
وپدر مروان كبى مدينهٔ سكينه دن رانده وجحفهٔ اجحاف
وكفرانده متوحش وفرومانده اولمايه رباعى

ناطور وپالیزبان اولماغله ترك تمهیل وتدریج ونهایت
مراتب جاه ورفعته میل وتعریج ایدوب دفعةً دست وزارته
وضع قدم بعده احراز صدارت عظمی ایله که تلو خلافت کبری در
تکثیر املاك وخدم ایدر ع وکبّ الاعالی بارتفاع الاسافل نثر
کلید حل مشکلاتی کف کفاةدن تسلّم ومجهولنی اهل ذکر و
قبولدن تعلّم ایتمیوب مرکب جهل مرکّبه سوار ومانند خرس
رقص بی معنای حرص ایله مبتلای سرکشتکی ودوار اولور رباعی
کردست دهد آنچه ترا مقصودست یا آن رسدت که کویی آن بهبودست
مغرور مشو که ناکه از پردهٔ غیب آواز برآید که فلان مردودست
متکای زرکش صدارته که ثانی اثنین سلطنت وخلافتدر رباعی
لا یؤیسنّك من مجد تباعده فان للمجد تدریجا وتدریبا
انّ القناة التی شاهدت رفعتها تنمی وتنبت انبوبا فانبوبا نثر
فحواسی اوزره میل تعریج تدریج ایله حاصل ومقصد اقصای
تمنی یه تأنی ایله واصل اولور ایکن پیشکاه عزّ وجلاله عدم لیاقت
واستیهالی مثبت اولان شتاب زده ومنبت سرعت حرکت بی
برکتی ایله مصداق لا ارضا قطع ولا ظهرا ابقی ومجهلهٔ جهالتده
اضرّ واشقی اولماغله انما نملی لهم لیزدادوا اثما آیت حکمت ایماسی
اوزره کرفتار عذاب مهین ومن تصدر قبل اوانه فقد تصدی
لهوانه مکان بی مکانتنده مکین اولوب حوصلهٔ استعدادی
کنجایش تدبیر عباد وبلاددن عاجز ولسان حالی بورجز براعت
انتحالی راجز اولور نظم البخت بالقضا وبالتقدیر

ولیس

حاجب اولمق واجب ایکن حکومت اهل اسلامی سرمایهٔ تجبر و سلطنت
انامی مادهٔ تفرعن و تکبر ایدوب اسدال نقاب احتجاب ایله هر بری
مستدرج و ممکور و سعی باطل بی طائللری بیهوده و غیر مشکور اولور
نظم فی هدنة الدهر مغن عن وقائعه والعمر اقدح مبراة من الوصب
نثر خانهٔ درون وارونلری ادخنهٔ افکار کوناکون ایله تاریک
و ناسیٔ کلمهٔ جامعهٔ قلیل یکفیک خیر من کثیر یطغیک اولوب
خراب آباد کفران و فساد ده تمکث و تمکن و عاقبت کار
ناهنجارلرینی عدم تفکر و تفکن ایله ان الله یملی للظالم فاذا اخذه لم یفلته تیر سر تیزنه
اذا اخذ القری و هی ظالمة ان اخذه الیم شدید قول سدیدی اوزره آماج وکذلک اخذ ربک
سرکشتهٔ تیه استدراج اولور نظم هرچه غیر اوست استدراج تست
کرچه تخت و ملکتست و تاج تست نثر اقاصیص قرآنده هر محل و مکانده
که ایفاء تعقیب و کلام تام فاخذناهم بغتة ایله تذییل و تذنیب
اولنه اول اساس بی مساس دولت با اندراسک معول مکر
و استدراج ایله قلع و ازعاجنه ایما و اشارت و غبار
تنبیه و انذاری تهییج و اثار تدر اکرچه سلعهٔ استدراجک
نفاق و رواجی هر قرن سعادت اقترانده مقرردر اما بو زمان
اشراط نشانده وقوع و شیعانی اکثر و اشهردر زیرا بو دور
جهل بروز نا اهل پرورده مساعدهٔ سعد اتفاقی ایله مستعد
نحس استحقاقی اولان نودولتان مجاهیل و اسافل مخاذیل
حرم مفقود الکرمده زمان سهل اهل رعونت و جهل ایله
همزبان یاخود بوستان سلطان غرو غافلده ایام قلائل

مبالغ علم و عرفان اولوب صحتِ بدن و اعضا و سلامت عقل
و ذکا نعم اخر و هر بری **نظم** بر تنِ خود بزبانهای سرِ هر موها
ان تعدّوا نعم الله فلا تحصوها **نثر** فحواسی اوزره استفراغ جهدِ
سپاس و حمدده سزاوار و درخور ایکن شکرِ جدیدِ مستجلبِ
المزیددن غافل و مجهلهٔ جهل و کفراندہ متثاقل اولورلر نعم
ظاهره و باطنهٔ حقّه مستغرق ایکن اداء شکرِ بی همالده سبب
تکاسل و اهمال بودر که بودکلو نعمای شایکانی مجّاناً و رایکان
بولوب تحصیل و وجداننده جبین سعی و اقدامی تعریق و محجّهٔ طلب
و نشداننده دفین کدّ و اهتمامی تفریق اتمامشلردر بلکه بو نعم
خداداد و نتف مادرزادی نعمتِ سرمد حُسْبانُ و عَدّ اتمیوب
یانلرنده شرف و کمال انجق کثرت مال و اسباب جاه و جلالدر
اکا بناءً نعمت بیحد و مره ما صدق و مظهر ایکن طومارِ شکر
و حمدی طیّ و ادراج و کندولرینی شایانِ کیدِ متین و
استدراج ایدرلر بو آیت باکرامتک هر اهل نباهت و خموله
احاطه و شمولی واردر لکن اصحاب منصب و جاه و سلاطین
با مکنت و دستکاه حقنده مناسبتی بیشتر و مطابقتی ازید
و اکثردر شول جهتدنکه جناب مقتدر خلاق آنلری بغیر
استحقاق ممتاز و ابناء جنسی اولان کبراء انس میاننده
مرجّح و سرافراز ایدوب مقابلهٔ جلائل نعمده عاطفت و
کرملری زیاده و بابِ بارکاهلری روی مظلومان دادخواهه
کشاده اولماق لازم و لازب و درِ سعودت مستقرلری بی دربان و

حاجت

ندا ایلیه که ای منتظران منظرهٔ طلب مغفرت ربه استعجال
واغتنام فرصت رحمتده ترك بطاء واستمهال ایلك
غرف وقصور وغلمان وحور مشهود ومنظور اولدوقده
بی اختیار ابرار واشرار هجوم واقتحام وباب جنانده
اعتراك وازدحام ایدوب هزار مشقت وآنین غم آیین ایله
راه دشوار آتشینی قطع ودروج وحضیض سجین دن بالای
بهشت برینه صعود وعروج ایدرلر کاربدلری فی الجمله نیك
ودر بهشته قریب ونزدیك اولدوقده فی الحال نفاق و
ضلاللرینك صورت پاداشی ظاهر وفاشی اولوب اول باب
کشاده مطبق ومؤصد ودخول جنتدن منع وصد اولوب هر بری
درك اسفل سعیر وجحیمه افکنده ودرخت طالع وبختلری
تندباد سخط سخت ایله مستأصل وبرکنده اولور اکرچه
مکر خیر الماکرین دن امین ومکان غفلت وبطالت ده
مکین اولماق هیچ بر داناء خبیره روا وجدیر دکلدر زیرا
لباس مستعار ثروت ویساردن عاری وبین الاتراب
خاك نشین متربه وخواری وفقر اضطراری اولدوغی
تقدیرجه مجرد نشیب عالم جماد ونباتدن ترقی وتوقل
ومرتبهٔ حیوانیتدن درجهٔ شرف انسانیته تصعد وتنقل
ایلدوکی عظیم نعمت وشایستهٔ ستایش ومنت در ومرتبهٔ
انسان نیکوسانده دخی امم سالفه وملل متخالفه دن اولمایوب
میان خیر امت بلند همتده نائل نعیم اسلام وایمان وبالغ

الله يستهزئ بهم آيت مشاكله قريننده اول قوم بد آيينك
جزاي سزاي استهزالري بو وجهله تحقيق و تبيين اولنمشدركه
كاهل نفس كاهللري اوقار ذنوب و اوزار ايله كرانبار
اولدقجه امداد فضل و امدادلري زياده و ابواب نعم بيحساب
روي اميد و آرزولرينه كشاده اولوب تاكه بلاد بلادت ده
اشتغار و كثرت اسباب نعمته اشتغال رؤيت منعم حقيقيدن
آنلري اشغال و ديار دوردست غفلته ايغال ايلمش ايكن
ناكهان مكر حكيم مستعان مخافته و فتحنا عليهم ابواب
كل شيء تماشاكاهنه نكاه ايدركن حتى اذا فرحوا بما اوتوا
اخذناهم بغتة كميننده نره شير تقدير مفاجاة و مباغته
ايدوب انتهاز و افتراص و مقيل خواب غفلت ثقيلدن
انتهاب و افتراس ايدر نظم بابنده هرچه خواجه كند عين حكمتست
كس را مجال نيست كه كويد چرا و چون نثر بو جزا و استهزا خود
دار الامتحان دنياده اولان عقوبت عاجلهٔ حاضره و
دار البقاء اخرى ده اوله جق پاداش استهزايي دائرهٔ
موسعهٔ امكان بيان غير حاصره در يوم تجد كل نفس
ما عملت و هنكام تشتت قلب و ظهور قلتده ابواب
هشتكانهٔ بهشت برينك برينى انلرك روي آرزولرينه
ابلاق و پيام اذن عامي بين الخواص و العوام اطلاق ايدوب
اهل مماذقه و منافقه يه ترك مباداة و عموما دخول جنته
مسارعت ايله مناداة ايدرلر منادي فضل و ندا بو وجهله

اشتغر في الفلاة ابعد و علينا تطاول و افتخر و الابل كثرت و اختلفت قاموس

ابلق الباب فتحه كله

ندا

ازدرهٔ اوزلزله درخاك افتاد وزدرهٔ اوزلزله آرم كرفت
نثر زمان خلافت وهنكام امامت باامانتلرنده ديار عجم
مفتوح العَنْوَه وآل واصحاب مغانم بيحساب ايله مشحون
يسار وغَنْوَه اولوب غنائم وانفال ونُتَف واثقال ايله
مسجد مدينهٔ منوّره مالامال ومُهَيِّج رغبات وآمال اولدقده
قُفلِ فتنه ومفتاحِ فِطنه خليفهٔ عدالت پناه رضى الله
تعالى عنه وارضاه كثرتِ غنيمتك مشاهده ورؤيتندن
بكا وانتحاب ونهبهٔ موعظهٔ بهيه يى اخذ وانتهاب
ايدوب بيورديلركه بنم خوف وفَشَل وجُلِّ ذُعْر ووَجَلم
بودركه كثرتِ ثروت وغِنا ومساعدهٔ اسباب مباغى
ومُنَى رِتاج مكر واستدراجه مبداء انفتاح وعقدهٔ غدر
وفريب ودهليز عذاب قريبه سبب انفساخ وانفساخ
اوله بعده تلاوت آيتِ استدراج ايله لسانِ استدلال
واحتجاجنى رَطْب وتبيينِ امرِ خَطْب ايلديلر قدماء علمادن
ابو رَوْق كه طَعْمِ حكمتى ذَوْق اتمش ايدى بو آيتك معناسنى
ذكر وتحقيقِ فحواده اعمالِ فكر ايدوب ديمشكه سنستدرجهم
آيت حكمت نموننك خلاصهٔ مضمونى بودركه هرنه دمكه
برخطيئهٔ بى ندم احداث وتركِ اِخبات ايله درك اِخباث
ايلسه لر تجديدِ نعمت متعاقبه ايله هر برى اغفال وباب
تمكين استغفارلرى قفل غفل وادبار ايله ايصاد واقفال اولنور
نظم كيرم كه بزرق خلق را بفريبى با اوچه كنى كه يك بيك مى داند

وز نماز واز زکات وغیر آن لیك یکذره ندارد ذوق جان
می کند طاعات وافعال سنی لیك یکذره ندارد چاشنی
طاعتش نغزست ومعنی نغزنی جوزها بسیار ودروی مغزنی

نثر تالیٔ قرآن اولان احادیث صحت عنوانده کلمشدر که
هر شخص بی سدادِ کم استعداده که شآبیبِ فیوضِ الهیه
ادرار واقران دولت اقترانی اوزره ترجیح وابرار اولنورکن
مضیق کفرانده مقیم ونهاد بدنژادی ولد قلبیٔ شکر وتحمید
تولیدندن عقیم وسقیم اوله لاریب فیه اول غرّ سفیه ممکور
ومستدرج وعدادِ عبّادِ شاکرین دن مُبْعَد ومُخْرَج اولور
بو حکمت مستجاده یی بیان وافاده بیوردقدنصکره
سنستدرجهم من حیث لا یعلمون آیت عبرت نموننی قرآءت
وکنارهٔ جلباب فضائل جلیاتدن رخسارهٔ طلعت حقیقتی
ارآءت بیوردیلر صدق روایتی مسلّم اولان زید بن اسلم
جواهر حکمتی امتقاط ولقاطهٔ موعظتی التقاط ایدوب
دیمش که سنستدرجهم آیت معجز نماسنك حقیقت معناسی
بودرکه منعم علیه اولان شایستهٔ مکارم علیه یه اسباب
نعم اسباغ وذیل کرم واشبال اسبال اولنمش ایکن وظیفهٔ
شکر انسا ودل پیمان کسلی اقسا اولنور نظم
ژنك انکار بر آیینهٔ هر دل که نشست اثر تیر کیش بر همه کس روشن شد
نثر نسق سازِ فرق وزمر یعنی حضرت عمرك رضی الله تعالی عنه رباعی
ان پیش روی که شرع ازو نام کرفت دیو از بیمش جهان پیك کام کرفت

ازدره

توبه نندیشد دکر شیرین شود بر دلش آن جرم تا بی دین شود
نثر بو امر بعید المنالك خارجده بر مثالی دخی بو منوال
اوزره تعلیل و بو وجه ایثل اوزره تمثیل اولنور که نظم
چون نویسی کاغد اسپید بر آن نبشته خوانده آید در نظر
چون نویسی بر سر بنوشته خط فهم ناید خواندنش کردد غلط
ور سوم باره نویسی بر سرش پس سیه کردی چو جان کافرش
نثر چونکه خطیب الانبیا نصح اهل هدا ایچون صعود کرسئ
بیان و تقریر وحی آسمان ایلدی اول کژفهم و معوج و
ممکور و مستدرج بو قول قویمی تصدیق و تسلیم ده
اظهار کم و کاست و کرفت و عقوبته بر نشان و علامت
درخواست ایلدوکده حضرت شعیب غلالهٔ غیبدن
شق جیب و آب طلب جوابی اجرا و سیب ایدوب نظم
کفت یارب دفع من میکوید او آن کرفتن را نشان میجوید او
نثر جناب ساتر العیوب و غافر الذنوب که نعت پاك بی
اشتراکی نظم کنه بنده کرده ست و او شرمسار و مفیض
مواهب و مسار در نظم کفت ستارم نکویم رازهاش
جز یکی رمز از برای ابتلاش نثر بعده ایما و کنایت ایله روی
جنایتدن رفع سرپوش و قلزم بی عدان حکمت الهیه
التطام و جوش ایدوب بو اسلوب مرغوب اوزره وحی و
الهام و ازالهٔ ستائر ابهام اولندیکه نظم
یك نشان انکه می کیرم ورا آنکه طاعت دارد از صوم و دعا

ای رها کرده ره و بکرفته تیه چند و چندت کیرم و تو بیخبر
در سلاسل ماندهٔ پا تا بسر نثر دیکِ دل مرده ریکی ژنکار
بر ژنکارِ کثرت انکار ایله سیاه و سیمای درونی اندیشهٔ
کوناکون ایله فاسد و تباه اولماغین انطباع صورت
ابلاغه مجال و مساغ و انعکاس پرتو شکر و سپاسه جای
فراغ قالمز اما نظم کر زند آن دود بر دیک نوی
ان آثر بنماید ار باشد جوی زانکه هر چیزی بصد پیدا شود
بر سپیدی آن سیه رسوا شود نثر مثلا بر آهنکر زنکی که
روی شب رنکی سیه فام و نهاد پر ارژنکی مکثر نسل حام
اولسه اسوداد درون تیره ناکنی احساس و ادراک و کندو
وجود ناپاکنده تیقن کفران و اشراک ایلمز نظم
لیک هر کس مور بیند مار خویش تو ز صاحب دل کن استفسار خویش
نثر اما رومیٔ نزاهت رسومکه ع رومی که دیدک قضیه معلوم
نثر شعار انفت و عاردن بری و راغب حرفت آهنکری
اولسه جزئی دخان و قتام ایله رنک بلور فامی بی درنک
ابلق و دو رنک و منظار حسن پر انوازی کرفتار کدرت
ژنک اولوب نظم پس بد اندزود تأثیر کناه
پس بنالد زود کوید ای اله نثر اکر اول عمر وطیله ده اولان
تقصیر و غیله یی تارک و اواخر حیات و زندکانی ده
اسباب سعادت جاودانی یی متدارک اولمیوب نظم
چون کند اصرار و بد پیشه کند خاک اندر چشم اندیشه کند

توبه

ناقد بصیری وحضرت نجی خدانك صومعهٔ هداده مرشد
وپیری ایدی منازلِ مآزلِ مجاهده وتقواده اورع وادین
ودین آموز ساکنان مدینهٔ مدین اولوب تعلیم شرایع وادیان
وتعمیم دعوت اسافل واعیان ایدر کن نظم
آن یکی میکفت در عهد شعیب که خدا از من بسی دیدست عیب
چند دید از من کناه وجرمها وزکرم یزدان نمی کیرد مرا
نثر اول شخص شقاوت بهر که میاسیرِ دهر ومشاهیرِ
شهردن ایدی مزاولهٔ اعمالده تقصیر واهمالی زیاده واسباب
فحش وسبابی آماده اولدوقجه ع لا تحسبن امهالها اهمالها
نثر صورتی منظار فطرتنده مشهود ومرموق وصحیفهٔ
احوال سخیفه سنده نظم قد ینعم الله بالبلوی وان عظمت
ویبتلی الله بعض القوم بالنعم نثر رقم با نقمی مرقوم ومنموق
اولمغله سبب ازدیادِ غفول واقبال جاه وجلالی باعث
ادبار وسفول اولوردی نظم حق تعالی کفت در کوش شعیب
در جواب او فصیح از راه غیب که بکفتی چند کردم من کناه
وزکرم نکرفت در جرمم اله نثر معدن حیات بی ثباتدن
فلزات لذات فانیهٔ فائته یی استخراج ومساعدهٔ دولت
واقبال سریع الزوال ایله تبجح وابتهاج ایدوب سنستدرجهم
من حیث لا یعلمون مضمونی اوزره نعمت بی شکر ایله محلی
وصرح ممرد مکری معلی اولمغله هاتف غیبی جنابدن بو
وجهله رد جواب اولندیکه نظم عکس میکویی ومقلوب ای سفینه

ونصیب اولور نظم کسی رنج در حاصلی چون برد
که از رنج او دیکری برخورد خوش آن کین ورق را چنان داد پیچ
که نکذاشت از بهر بیکا هیچ نثر بزم الست ده تعاطی جام
استعداد و توش و صهبای رشاد بی رشایی تشراب و نوش
ایدن ناقد بصیره بایسته وجدیر در که زیر سقف زرکارده
پنج روزهٔ عمر مستعاری تغنم و بو ابیات استغنا نما ایله
زاویهٔ انزواده تغنی و ترنم ایلیه ان الکریم اذا نالته محمصة
ابدی الی الناس ریا وهو ظمآن یطوی الضلوع علی مثل اللظی حرقا
والوجه طلق بماء البشر ریان الآیة التاسعة والثلثون
فساد ایلیان زمرهٔ ناپسند اولور صانمه مکر خدادن امین
ید قدرت املا ایدر انلره واملی لهم ان کیدی متین
افضل المتأخرین واکمل المتبحرین اعلم قروم روم کمال پاشازاده
مرحوم بو آیت بی التباسی بو کونه اقتباس بیورمشدر قطعه
ایدوب بونجه درلو فساد اول لعین دیمه نیجه اولدی بلادن امین
بو امهالی صنمک که اهمالدر واملی لهم ان کیدی متین نثر
فضلاء عجمدن بر شاعر عیسی دم بو وجهله تحریک قلم ایلمشدر نظم
اکر مهلتی یافت دشمن مبین واملی لهم ان کیدی متین نظم
چنین زد خامه منشیٔ کهر سنج شکاف خامه اش چون شد در کنج نثر
که حضرت شعیبک کعیب دل بی عیبی ورد جمال توحیده
واله و شیدا و سیر معنویٔ محبت و ولاده بی منت دست و
پا بادیه پیمای بیداء ناپیدا اولوب طریق ارشاد و تحقیقک

ناقد

قطعه دانا همیشه معتکف خانقاه غم جاهل نبرد خلق جهان معتبر شود
مانند شمع کار سپهر کدا نواز نورش بزیر باشد و دودش زبر شود
نثر هر خردمند هوشیار که چشم دل بیداری کحل الجواهر
الدنیا قنطرة فاعبروها ولا تعمروها ایله قریر و روشن و
دهر مناعك بی اعتباری متاعی نظر اعتبار و اختبارنده
ظاهر و معین اوله آنك مموهات زخارف بی ثباتنه
اعتداد و التفات ایتمیوب کثرت ماعون و اسبابی
احراز و ایعاب و رزق ناداده و روزی تنهاده ایچون نفسنی
ایلام و اتعاب ایلمز لمؤلفه مقدر اولمیه نه قلمه سعی بیهوده
که عاقبت سبب حزن و شرمساری در حیات آیینه چون طالب اولدی ذو القرنین
روان پاکنه هر دمده شرمساری در نثر بلکه خلان وفا ایله الفت
والتقایی تغنم و هر آن مصاعد شکر صحت و امانه تسلق و
تسنم ایلیوب افتراص حسن حال و اطراح تمنی محال ایکه
نظم غنیمتیست زمانی بهمدمان بودن که عمر را نتوان یکزمان ضمان بودن
نثر مدلولنی یاد و رعایت شرائط الفتده بو ابیاتی پیش نهاد ایلیه نظم
به دوری مکوش از چه بدخوست یار که دوری فتد خود سرانجام کار
اکر جامه تنکست پاره مکن که خود پاره کردد چو کردد کهن
مزن شاخ اکر میوه تلخست و تیز خود افتد چو پیش آیدش برك ریز
نثر زیرا فضول اسباب و اسلاب ایله تدنس و قدر حاجتدن
زیاده زخارف ناداده یی تفقد و تندسدن اکثریا صاحبی
بی بهره و شصیب و ترکه بی برکه سی ورثه و اعدایه میسر

رزقت چو از خزانهٔ خالق مقدرست دون همتی بود ز در خلق خواستن
نثر حکیم سقراط که غار حکمت عملیه ده ثانی اثنین بقراط در
عدم حزن و ملالندن استطلاع حال و کیفیت نبیذ مسار
ایله نشأه دار اولدوغندن قرح رتاج سوال ایلدوکلرنده لهجهٔ
حکمتدن رفع جلباب خفا و خواب معقولنی بو وجه مقبول
اوزره انبا ایلیوب دیمش که بن فریب خانهٔ جهانده برنسنه یه
تعلق و میلان ایلمم که فقد و ضیاعی اندوه و الم ایقاع ایده
و امتعهٔ مباغی و مطالبه ارزومند و راغب اولمازمکه عدم
انتفاعی محنت و غم ایله ایجاع ایده ع فلا تتخذ شیئا یخاف له
الفقد نثر ارباب ارصاد و نجوم و مهندسان اراضی و
تخومدن منقول معقول درکه جسد ابو البشره روحک حلولی
و اول عنصر پاکک رش نور ادراکی قبول هنکامنده مواکب
کواکب مقام شرفده واکب و منطقة البروج سعود و
عروجه راکب ایلر الا عطارد که ید قضاء مؤید آنی اول شرف
عز و شرفدن طارد ایدی الله اعلم بسرائر الاسرار تیر دبیر
راست رفتار نجم علماء اخیار و کوکب طالع کتبهٔ احبار
اولوب ابان نشأهٔ ابداع و زمان نشوهٔ کیفیت اختراعده
حیز شرف و خیردن آئل و طرف نحوسته راجع و مائل
اولماق سند و دلیل و برهان جلی و جلیلدرکه دنیاء سریعة
الفناده هرکس علی قدر قدره حلی عز جلی ایله حالی اوله اما
اهل هنر و کمالک جیب حالی نقد دولت و اقبالدن تهی و خالی اوله

دانا

اشراف انس اولان مجلس انسنده ع آتش آنس من جانب
طور نارا نثر مشتعلدر حضرت ختمیت مقام علیه شرائف
الصلوة والسلامدن بو کلمات قدسیة النظامی راوی
وناقلدر که ان امتك لا یزالون یقولون ماکذا ماکذا حتی
یقولوا هذا الله خلق الخلق فمن خلق الله بو تهدید شدید
جانکاه ابتغاء فوق وسمو رتبتی ناهی وفی الحقیقه غوائل
مزید رفعت بی تناهی در ارباب ثروت واشراف مافوقنه
استشرافدن بر آن خالی وهیچ بر مقامده زیور قناعت و
آرام ایله حالی اولمازلر اما مقل ومعسر اولان معشر باشر
ارباب جاه وجلالدن قطع جبال مقاصد وآمال ایتدکده
نائل نعیم رضا وناظر پیشکاه ع لقد احسن الله فیما مضی نثر
اولوب فیما بعد دامان قدر وسامانی کرد آلودکی کدردن
پاك ونقی وتمکین یافته مأمن ع کذلك یحسن فیما بقی نثر
اولور رباعی براعت سمات که جنات الفاف کلماتندن ثمار
لطف بیشمار یانع در ینبوع ترکیبندن آب ناب سلوان
وشکیب جوشان ونابع در رباعی چون رزق توانچه عدل قسمت فرمود
یکذره نه کم شود نه خواهد افزود آسوده زهرچه هست می باید زیست
وآزاده زهرچه نیست می باید بود نثر ابن یمین مستندان تمارق
واصحاب الیمین ما اصحاب الیمینی بو قطعهٔ حکمت آیین ایله تنشیط
وعقیان بیانی سمط حسن سمتده تنظیم وتسمیط ایلمشدر قطعه
هرچند روزکار کند پست مردرا از همت بلند نشاید بکاستن

شویله که ملازمت ارباب جاه وجلالده اولان فضاحت
ابتذالی تدریج وامهال ایله اذعان وتحمل کلفت مجاهده و
ریاضت ایله فی الجمله تجلیهٔ مرائی اذهان ایده لاشك فیه
بر کنز لا ینفد وکنج بیحده مالك وشارع اعظم رضای
رب اکبره مالك اولوب جوهر عین کمالی تعرض عرض عین
الکمالدن محمی ومصون ونهال حالی دهرهٔ آسیب دهردن
موقی ومحصون اولور بو قطعهٔ نصیحت مقاطعك مضمون
ساطعی که بعض افاضلك مشرق دل کاملندن لامع در بر داروی
نافع دافع درکه عروض اعراض واغراضی قامعدر قطعه
لا تسألن عن المخلوق فی طمع فان ذلك نقص منك فی الدین
واسترزق الله مما فی خزائنه فانما هو بین الکاف والنون
نثر صبر تعذر مراد ومتاع انتفاعی بازار دور پر آزارده
مزاد ایدنلره بو وعد وافی درکه ان الله مع الصابرین آیت
تسلیت قرینی اوزره دنیاده مستجلب رضای رب العالمین
وعقبات عقباده انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر
حساب نص بشارت احتسابی اوزره احتواء اجور
نامحصوره رهیندر نظم هر عزیزی که با قضا خو کرد
فرح وعیش روی با او کرد نثر بو حدیث معین مأثور ومعنعن
وطغرای صحت ایله معنوندر که لو کان لابن آدم وادیان
من ذهب لابتغی الیهما ثالثا ولا یملؤ خوف ابن آدم
الا التراب ویتوب الله من تاب حضرت انس که مطاف

اشرف

ویوم کان المصطلین بحره وان لم تکن نار قیام علی الجمر
صبرناله حتی تنوخ وانما تفرج اباء الکریهه بالصبر
نثر مجلس انسك دوستکامی اشامی ملاجامی ودماء
جدار ضاردده سربدیوار فقرا وافتقار اولان فقراء صبری
بوکلام معتبر ایله تطییب ونشأهٔ جام سلاست وانسجام
ایله تطریب ایلشدر قطعه مقام عیش میسر نمی شود بی رنج
بلی عجمه بلا بسته اند عهد الست بهشت نیست مرنجان ضمیر وخوشدل باش
که نیستیست سرانجام هر کمال که هست نثر احادیث صحاح
نبویه دن علی قائلها افضل الصلوة والتحیه حدیث کن
فی الدنیا کانك غریب اوکانك عابر سبیل وعد نفسك
من اصحاب القبور ده تحصیل عشور ومعبر اعتبار دن عبور
ایدن عاقل دوشن روان زخرف جهاندن مقدار حاجت
وکفایت ایله اکتفا وخلال حمیدهٔ بزرکان دینه تأسی و
اقتفا ایدوب سرابستان جنانه حشرت هواجس و
خشائش وساوس ودسائس قول بولماز وخوان یغمای
جهانده مانند بهائم هائم اولیوب خزینهٔ دل حزینه رتاب
اثاث حرص وولع نهاده ومودع اولماز حامل قوای
نفسانیه اولان طبیعت انسانیه ده کثرت دربث و
اعتیاذ ایله هرشیه اهلیت واستعداذ رایدر هرنه فعله
ممارسن ونه عمل ایله مؤانسن اولورسه نهال بالی اول سمته
مائل وقبله نمای فوائدی اول وجههٔ کعبهٔ مراده آیب وآئل اولور

هر عارف طبّ که مقید سلاسل متابعت ومعاطب در
مقامع مشاغل وازامع ایله مشجّج وبیم سیف رسوب محن دن
مجن استعاذه واستعانه ایله مترس ومدجّج اولوب قطعه
عیش کلا عیش ونفس حرّة موقوفة ابدا علی حسراتها
ان کان عندک یا زمان بقیة مما تسوء بها الکرام فهاتها
نثر مضمون شکایت نمونی ورد زبان وهر صمّة بعید
الهمه اضطراب طمّ داهیه وصمّ ایله بیمناک وجبا ندر
عبرت بین اولان اصحاب قرب یقینه متحتم درکه هر زمان
خاتم شکیب محمود الخاتمه ایله متختم وخیمهٔ حسن خیمه ایله
متخیم اوله لر زیرا بازار تقدیر بی تغییرده جزع جزع بی
اعتبار واصالت صبر یاننده فرع فزع کم قدر وبیمقدار
اولوب قلق مزیل ظلام ملام اولماز وحزن حزن مقابلهٔ
صرصر قضاده ثبات ودوام بولمز خصوصا اکتساب ایلدوکی
اندوه واکتئابک نفع وجدواسی معدوم وضرر وتبعهٔ متتا
بعه سی معلوم اولدوغندن ماعدا سبب شماتت اعدا اولور
وعدم تربص تصبر وعمد تسرع تعسر سببی ایله ایام احزان
وآلام امتداد واشتداد بولور بلکه الجزع عند البلاء تمام
المحنه فحوای مزیل الشحنه سی اوزره مصیبت واحده نک
تضاعف وتزاد فنی مورث وهنکام هجوم المده کظم غیظ ودفع
غم امتداد امداده باعثدر بو قطعهٔ بی مماثلک که قائلی نهشل بن حری در
فی الحقیقه عنوان دیوان سلوان اولمغه حقیق وحری در نظم

آیینلرنده متجلی اوله که ظلمهٔ اعصار اولان حملهٔ آصار
دار عقباده عقاب خدای اکبره مظهر اولدقلرندن قطع
نظر اقتضای نظم معجز نمای تلك الایام نداولها ایله دار دنیاده
دخی علم عز و علالری نظم هرکه بالاتر رود ابله ترست
استخوان او بتر خواهد شکست نثر معرکه کاهنده منکوس
ودور بخت وطالعلری وارون ومعکوس اولوب کلاه
کوشهٔ غرور وسرورلری مماس فلك الافلاك وآوازهٔ فساد
وبیدادلری غلغله انداز قبهٔ سما وقنهٔ سماك اولان ارباب
جبروت وعظمتی حضیض ادبار وزلته بروجهله اسقاط
وهدهٔ نکبت وذلته ایراط ایلیه که تجبرلرندن تحیر بولان
کوشه نشینان بیغولهٔ خمول وشکیبه عما قریب تشفی
صدر رحیب نصیب وبفضله سبحانه سهام مهام هدف
شرفه مصیب اوله ارباب ذهن صافی یه پوشیده وخافی
اولمیه که جهان بی قرارك دولت ناپایداری که کسراب
بقیعة یحسبه الظمآن ما وکلزار عیش فضولنده وصمت
ذوی وذبول ردیف نشو ونما در نظم
جهان چون خیالیست کآیینه بست که بنماید اما نیاید بدست
نثر هر نادان خروار خروار درهم ودینار وادوات
غنا ویسار ایله بدمست شراب بطر وطر وهر خردمند نامدار
اهلیت مدار احتیاج ریزهٔ زیره ایله کرفتار لأوا وخطر در نظم
سپهرا چه عجب کر کند رعایت دون که جز متابعت کاو کی کند کردون نثر

وتجاهل واظهار هنرده تهاون وتساهل ایدوب خلاف
جنس اولان صنف جهلا ایله نوع اختلاط و صحبت والفت
لرنه افتلات وافتلاط اولنسه محضانها نخانهٔ نهادلرنده
جوهر استعداد مرکوز وفطیر فطرتلرنده خمیرمایهٔ قابلیت
مرموزدر دیو صاحب علو مراتب اولان اهل مناصب تبغض
بلکه هتك عرض وغرض ایله نهب عرضنه تعرض ایدرلر
علی هذا التقدیر مقتضای حدیث اطلبو الحوائج بعزة
الانفس فان الامور تجری بالمقادیر بودرکه احتمال امید
موهوم ایچون هتك غرض معلوم واختیار دنائت ولوم ایتمیه نظم
استاذ سخنوران نجاتی مغفور اوله جمله سیئاتی
نثر لسان غیبك بو کلام شهیرینی بو وجهله ترجمهٔ دلپذیر ایلمشدر نظم
ملول اولمه کوکل دور ویرسه جاهله جاه سکا چون اهل هنر اولدوغك کناه بتر
نثر موافق اصل وفرع ومطابق عقل وشرع اولان مسلك اسلم
ومنهج مسلم بودرکه نظم دنیا چو شاهدیست کناری کزین ازو
کز شاهدان خلاصه بغیر از کنار نیست نثر فحوای بی بدلی ایله
عمله انتوا وکوشهٔ اندك توشهٔ قناعت وعزلتده انزوا
ایدوب حب حب شکیب وسامانی چیده و پنجهٔ اختلاط
پریشانی زور بازوی همت ایله بیچیده ایلیه قطعه
ظفر نیافت خردمند در جهان روزی بهیچ فائدهٔ بهتر از حضور کرام
زمانه هیچ تعدی نکرد بر خاصان بتر ز صحبت مشتی عوام کالانعام
نثر وخاطر عاطرلری متسلی ومخدرهٔ یقین حجلهٔ طبع صفا آیین

لرنده

اعطیه وهباتی جائز اولماغین پیام لطف ومروت بروجهله
مهجوردرکه اکا اضافت ایله عنقا کثیر الوجود وصفت
انصاف ونصفت برمرتبه مهجوردرکه اکا نسبت ایله فن
کیمیا غیر مفقوددر نظم کرم اکنون همه ازخاك طلب باید کرد
زانکه اندر دل خاکند همه اهل کرم نثر اکرچه اکثر حقب سالفه
واغلب قرون آنفه ده رایت غوایت منصوب وتحصیل
سزر ذالت ونذالته منسوب اولدوغی مقولهٔ عموم بلوی
ومحاذاة جموم همومده سمائم سموم مثابهٔ من وسلوی در
لکن بو عصر کثیر الاصرده بیت علم ومعرفت بالکلیه مهدوم
ولشکر فضل وهنر مغلوب ومهزوم اولدوغی درجهٔ وضوحده
وتحصیل معارف وفنون سبب اهانت کوناکون اولدوغی
رتبهٔ سنوحده در نظم دولت بخزان دهند ونعمت بسکان
پس ما بتماشای جهان آمده ایم بو بلیهٔ عظیمه ورزیهٔ
عمیمه سببی ایله آبکینهٔ حاللری آب کینهٔ جهال ایله متکدر
وآیینهٔ آمالنده کردش دور معکوس المآل دن صورت
آلام ظاهر اولان اصحاب معارف انتساب بالضروره
تغییر صوره ایدوب اظهار نعل باز کوکون وترتیب مقدمات
عقلیه یی وارون اتمکله نظم ولما رأیت الدهر فوق نبله
علی کل ذی نبل وسل حرابه وقدم فی مضاره کل کودن
واخر عدوانا وظلما عرابه تکوذنت تعویلا علی مثل جری
اذا اعوج سکین فعوج قرابه نثر کریوه سنده فرضا تعامس

ایله وباطل ما کانو یعملون مضمونی اوزره هابط درك
اسفل جحیم ومخازی مجاری غسلین وحمیمدن هربرینی
سرکشته بلاقع بواقع ایدر زیرا جمع خطوط دارین مثابه
اجتماع ضدین اولوب الدنیا حرام علی الاخرة مقدمه
فاخره سی اوزره هر پرهنر پرهیزکارلك که میلان سویداء
پرانواری طرف آخرته غالب اوله بهرحال مقاصد دنیویه
نقص واقلال ترتب ایدر واکر عیاذا بالله افتادة مهواة
اتخذ الهه هواه اولمغله هواجس نفسانیه لنائذ فانیه
جالب اوله لامحاله بغاة حرمان واستحاله محروسة مقاصد
اخرویه سندن تجمع وتکتب ایدر چونکه حدائق ذات بهجة
جهان دار ابتلا وامتحان بلکه دیر اختبار وامتهان اولوب
خلاق جواد اهل استعدادی تسهیل معاد معاد ایچون
انواع آلام واوجاع ایله محیص وفریضة دار غرور
اولان ارباب سرور وشرور ی ادخال عداد اهلهم فی الاخرة
من محیص ایدر بو تقدیر اوزره هر رشید روشن ضمیره قفرقفر
وافتقاره تحمل واصطبار فرض وبو بابده دلیل بی ارتیاب
ولو بسط الله الرزق علی عباده لبغوا فی الارض در علی الخصوص
بو عصر کثیر النقوص ده خمیر مایه فطرتلرندن جدا جدا
استعداد وجدودت اولمیان اغنیاء ناشناس و
شاندن نشان لیاقت ولیاقت بولمیان توانکران
ناسپاس بی سعی وجد خطیرة بخت وجده فائز وقصبات

اعطر

خون میخورم چو تیغ درین دور هر که او یکروی و یک زبان بود از پاک گوهری
نثر ابن یمینک بو قطعه سی بر در شاهوار تمین و نثار
فضلاء مکرمت ضمیندر قطعه اندرین دوران چو فرزین هر که او کجرو ترست
منصبش باشد بلند و جای او پهلوی شاه هر که چون رخ راست رو بودست و خواهد بود هم
دائما در گوشهٔ محروم و دور از روی شاه نثر هوشمندان اخیاره شایسته
و سزاوار بودر که لباس مستعار حیات ناپایدار ایله آرایش و
مدت یسیرهٔ غیر کثیره قصد آسایش ایچون دور آدمدن
بودمه کلنجه مراتب رفعته دانی اولان اسافل و ادانی یه
تطفله تسفل ایتمیوب مقبول بارگاه خدا اولان صبر فقرا
ایله همحال اولماغی انتحال و دیدهٔ سبل رسیده سنی اثمد
بصارت تامه ایله اکتحال ایلیه والکریم من یستضیء
بزیته و یلتقط کسرة بیته فحواسنی تذکر و حلول الراحه
فی خلو الراحه معناسنی تدبر ایدوب شاهد وحدت و عزلتی
دار الخلوهٔ قناعتده در آغوش و حسب الامکان فضول
اشغال جهانی فراموش ایده نظم ملک القناعة لا یخشی علیه و لا
یحتاج فیه الی الانصار و الخول نثر حاکم عادل بی معادلک
حکمت بی انقضاسی ایجاب و اقتضا ایدر که بو خاکدان
باخطره قصر و طر و نعیم مقیمدن غض بصر ایلیان
غافلان کوته نظره من کان یرید الحیوة الدنیا و زینتها
نوف الیهم اعمالهم فیها فحواسی اوزره وبال خانهٔ دنیاده
اگرچه استیفاء مطامع ایدر لکن اقتضای حکم نافذه الحکم

واخوان نامهربانك غلّ وحسد وغل ایله پای فلك پیمای
دللری مغلول وداء بغض وردی ایله خاطر قاصرلری رنجور
ومعلول اولدوقده تاریکنای اندوه وعنایه کتمز رباعی
روزکاریست که از غایت بیداد درو نیست ممکن که کسی را سر وسامان باشد
چشم نیکی زکه داریم بعهدی که درو کر کسی بد نکند غایت احسان باشد
نثر بو کلام حکمت نظام فضیل بن عیاضنك مطلع خاطر
فیاضندن برقان وایماض ایلمشدر که اذا احب الله تعالی
عبدًا اکثر غمه واذا ابغض وسع علیه دنیاه وکابرا عن کابر
کلمات اکابردندر که المؤمن لا یخلو عن قلة او ذلة او علة
بشر بن حارث بذر نصیحتی ارض رضایه حارث ودفینهٔ
موعظتی طلسم حکمت ایله حارس اولوب دیمش که لو لم یکن
فی القناعة الا التمتع بالعز لکفی صاحبه سیوطی لغت مزهرده
که دقائق ارب لسان عربی مظهردر دواهیٔ بی تناهی نك
کلام عرب غریب الاسالیب ده بشیوزه قریب الفاظ مترادفه
واسماء متکاثرهٔ متضاعفه سی اولدوغنی حکایت وخاتمهٔ
سخن ده اظهار شجی وشجن ایدوب وان تکاثر اسماء الدواهی
من الدواهی کلام رصین غیر واهی سی ایله کنایت نکایت
وشکایت ایلمشدر املح الشعرا خسرو که بین الوری سوز
پرشور سخنوری ده صاحب طرز نودر قطعهٔ سوز ناکنی
یادکار نادیٔ اهل ادراك ایلمشدر قطعه
مانند شانه هر که دو رویست وصد زبان بر فرق خویش جای دهندش کسروی

وقطع بریهٔ رضاعت وضراعت ایله مطاف حدود اربعینی
طائف اولدقده بر صحرای واسعه وتیماء نائیهٔ شاسعه ده
دیدهٔ نادیده سندن نقاب غشاوه وحجاب ازاله ولگام
نظر دور نماسی طرف مشاهدهٔ ارض وسمایه اماله اولنسه
طول اعمارنده ممارست کردش چرخ دواردن محروم ورشتهٔ
اعتیاد شهود واعتباری مجذوذ ومحروم اولمش ایکن دفعةً
واحده بودکلو بدائع انفس وآفاق وغرائب اطباق نه طاق
خطهٔ خُطّهٔ احاطه عقلدن خارج ومراقی حیرت ودهشته
عارج اولوب بغتةً سینهٔ حیاتی چاك ومسکن و
مبیتی زیر خاك اولور فی الحقیقه مشارق آفاقده
تلألؤ وائتلاق ایلیان شعاشع وقائع اعجوبه اثردن
قطع نظر انفس انسانده مودع ونهان اولان تعاجیب
شراسیف واجزا وتناسب وتناسق اعصاب و
اعضا حیرت افزای عقول ازکیا ایکن نقد عاجل ونائل
باطائلی ترك واختیاری ایله تحمل کم نامیٔ مرك ایلمك
کار دشوار در اما تقسیم عدل حکیمه راضی وازدیاد مطالب
ومطامعه غیر متقاضی اولان مرد خدا اسب کسب رضایه
سوار وکوشه نشینان عز قناعت ایله همجوار اولوب هنکام
تأخر امانی وامانده چرخ عاجز سرکرداندن اظهار نکایت شکایت ایلمز

رباعی نیکی وبدی که در نهاد بشرست شادی وغمی که در قضا وقدرست
با چرخ مکن حواله کاندر ره عقل چرخ از تو هزار بار بیچارترست نثر

کتاب ذخر وزراء بلند جناب توقیع کش منشور سخن ارائی
ابو اسمعیل طغرائی نك بو کلام حکمت نظامنی هنکام تفاقم
آلامده سرجریدهٔ اوراد واذکار ایده نظم

اعلل النفس بالامال ارقبها ما اضیق العیش لولا فسحة الامل
لم ارتض العیش والامال مقبلة فکیف ارضی وقد ولت علی عجل

نثر زیرا بر منزل کثیر النوازل که فنا وزوالی محقق وطول امالی
مآلك که وزر ووبالی مصدق اوله مسکهٔ فکر تقادی اولان
اهل اعتقاد اکا ربط قلب وزخارف اسباب فانیه یی اقتنا
وجلب ایتمیوب حسب الامکان ادوات فضول هوا وهوانی
تقلیل وطفل دل ناشکیبنی بلغهٔ کودك فریب ایله تعلیل ایلر رباعی

چون نیست زهرچه هست جز باد بدست چون هست زهرچه نیست نقصان شکست
انکار که هرچه هست در عالم نیست پندار که آنچه نیست در عالم هست

نثر کلزار جهان غدار که پر نقش ونکار برادرنك خانه وبهار
اشجار بدائع روائعی همیشه بهاردر قدمای جهابذهٔ حکمادن زند
ارادت ایرا وکلشن روایت اروا اولنمشدر که بر طفل عدیم
الکفل نادیات اعمار ومبادیٔ زندکانیٔ زود کذا زنده
بر غار بعید الغورده اختبا وکنف کهف پر لهفده اختفا
واختبا ایدوب عدم رؤیت آسمان وزمین ایچون چشم
ظاهر بینی عصابه ونقاب ایله مشدود وحجاب جلباب
ایله مسلك ذهاب وایابی بالکلیه مصدود ومسدود
اولسه بو حال وحشت مآل ایله سن وقوف موقفنده واقف

وقطع

پیوسته فلك مرا بغم می دارد با محنت واندوه والم می دارد
از هر که دلم خواست خدا می سازد با هر که نخواهمش بهم می دارد
نثر اعین اعیانه عیاندر که بو اوان باهوان وزمان
بی امانده اندیهٔ اهل غرور وجهله وصوب ومحضر باضر
لرندن احتمال نیل اماله وثوب ووظوب ایلمك آب روی
حمایت حمیتی اهراق واصعب مشقت وارهاق اولوب ملازمت
مغروران نودولت ایله معذب اولان اهل دانش وادبه
بو قطعهٔ بی همال حسب حال اولور نظم هذا الزمان لاهل
المال طیبة وللمحاویج دار الضنك والضیق
اقمت فیه مضاعا بین ساکنه کاننی مصحف فی بیت زندیق
نثر خلاف مشرب وکیش اولان بداندیشلری ایله که هر بری
منهاج لجاجده فارد ومرصاد عنادده مارد اولوب مکتسب
اسباب خذلان وکثرت مال وعدت ایله دلشاد وجذلان
اوله لر اول مقوله بدکارلره فی اللیل والنهار صرف اوقات واعمار
ومقول نا قبوللرینه امتثال وائتمار ایلمك ع بر بلادر بو که
هیچ قابل تعبیر دکل قطعه آسوده کی مجوی که کس را بزیر چرخ
اسباب این مرا فراهم نیامده ست از موج غم نجات کسی را رست کو هنوز
بر شط کون وفرضهٔ عالم نیامده ست نثر اصحاب ذهن رائقه سزاوار
ولائقدر بودر که رباعی تا دل ز علاقهٔ جهان حر نشود
هرکز صدف وجود مادر نشود پر می نشود کاسهٔ سرها ز هوس
هر کاسه که سرنکون بود پر نشود نثر معناسنی ادکار وفخر بلغاء

وبو قطعهٔ براعت رقم ایله اسلاء قلوب اهل نقم ایلمشدر قطعه

الحمد لله کم اتلو بعزمی فی ... نیل العلی وقضاء الله ینکسه

کاننی البدر یبغی الشرق والفلک ... الا علی یعارض مسراه فیعکسه

نثر افلاک ثمان بی امانک معکوسة الدوران اولدوغندندرکه شاهراه سلامت فطنتده بطیء ومیان اهل دانش ومعرفتده رطیء اولان بی سروسامانک جیب ودامانی جواهر یسار وغنا ایله مالامال وهر هوشمند فضائل نمونک مخدع درونی مخزن زیوف اندوه وملال ایدر مؤید الدین طغرائی که مرآت دل صافی صفاتی انعکاس صور غیبیه یه اجلای مرائی در میان خوش طبعان عالمده مسلم اولان قصیدهٔ طنانهٔ لامیة العجمده نظم

والدهر یعکس امالی ویقنعنی ... من الغنیمة بعد الکد بالقفل

نثر مضمونی ایله انعکاس دهر دونی تأدی وصلاح صفدی شرح بی جرحنده بو قطعهٔ باصواب ایله جوابه تصدی ایلمشدر نظم

تقول تعکس امالی وانت کما ... علمت فی عالم فی التراب مستفل

اما تری الشمس تلقی عکس مقصدها ... فی کل یوم ولولا ذاک لم تفل

نثر صاعد سلم یا ایها الذین امنوا دخلوا فی السلم اولان فاضل مسقع براهین منتجة الیقین ایله واقف وناصب علم ولقد اخترناهم علی علم اولان فاضل مصقع اجلهٔ ادلهٔ اصابت قرین ایله عارفدرکه زیر فلک اثیرده اصعب اندوه کثیر واشد بلاء عسیر خلاف جنس ایله امیزش واختلاط وصحبت اهل دنیا ایله اضاعت وقت واختلاطدر رباعی

متضادة وبیکانه لرینی علی وجه التنبیه آسیای کردان و
مور بی روز وتوانه تمثیل وتشبیه ایدرلر فرضا آسیاب کردان
طرف یمین دن سوی یساره دوران ونملهٔ سستی نما
مخالف دورهٔ رحا یساردن یمینه تکاپوی فراوان ونمله
ایلسه میزان حدس وقیاس ومعیار درك واحساس ده
حرکت رحی مشهود وسیر مور کمال بطؤ وفتور اوزره اولمغین
کویا معدوم ومفقوددر عالم علوی که تنکنای سفلیدن
بالاتفاق ارجح وافضل وبالاخانهٔ افلاك مضائق اطباق
خاکدن احسن واجمل ایکن اول اماکن مقدسه ومساکن
مطهرهٔ غیر مدنسه ده شمس وقمر وهر کوکب دری ازهر
خلاف مسیر ومسری اوزره دوران وعصف صرصر
اقدار رهج قهر واجباری ثوران ایده فریب آباد کون و
فسادده اولان اجساد سست نهاد واجسام بی بنیادك
حال سریع الاضمحلاللری نه منوال اوزره انقلاب واضطراب
اوزره اولماق اقتضا وایجاب ایدر نظم افسوس ز عیش تنك
وتشویش فراخ آه از امل در ارو کوتاهیٔ عمر نثر تسلیت
صلاح صفدیکه صفد الم روزکار ایله پای بسته وکرفتاردر
بو مضمون تسلیت نمونی سرجریدهٔ محاسن ابیات واشعاردر قطعه
المرء رهین لعکس المنی ما فکرتی فی مثل ذا نافعی
فالانجم السبع العلی ما نجت من عکسها بالفلك التاسع
نثر ابن دقیق العید بو مضمون مفید ایله بیان انعکاس عالم

اولور هیات الدنیا منغضة باحداثها و قصورها
مبغضة باجداثها **نظم** دل در جهان منبد که یاریست بی وفا
جامیست بی شراب و شرابیست بی صفا ؛ نوشش مجش که نیش افاعیست در عقب
خمرش مخور که رنج خماریست در قفا ؛ نقش کرم مجوی که الدار قد خلت
نام هنر مپرس که الربع قد عفا **نثر** راصد نحوس و سعود مواکب
کواکب و قاصد هبوط و صعود ثوابت ثواقب اولان شنا
سندکان رصد و زیج حکمت مریج و سرکشتکان وهم وهم
فی امر مریج اولان اهل هیأت و تقویم و اصحاب هندسه و
تنجیمک تدقیق انیق و فکر و اندیشهٔ عمیق لری اوزره کواکب
سیاره و انواع نجم و ستاره دن هر کوکب فلک فروزکندوی
مخصوص اولان قطر مرصوص ده کالفص المحکم فی خوف
الخاتم مرصع و مرکوز در اقتضای حکمت ایزد پاک ایله
سموات سبع فلک الافلاک جانب غربدن طرف
شرقه دائردر و فلک تاسع که عظم و ضخمده جمله دن
واسع در سایر افلاک مطردة المسائره مخالف و مغایر
مشرقدن مغربه سایردر و شبانه و روز زور دورهٔ عالم
فروز ایله دور و نهایت عجله و سرعت ایله مور اتمکین
خوفنده سیر و طوف ایلیان افلاک ثمانیه یی حرکت قسریه
ایله اداره و حرکت ارادیه لرنه مباین شرقدن غربه اسراع
و اغاره ایدر مهرهٔ فنون هیأات و ارصاد اولان حکماء
پاک نهاد فلک نهم ایله افلاک هشتکانه نک مادهٔ حرکات

متضادة

آخردن خروج ایلدم **نظم** منه دل در جهان کین دور ناکس
وفاداری نخواهد کرد با کس درین دیر دو در انکس درون شد
کزین در آمد و زان در برون شد **نثر** جهان غدارك دولت
ناپایداری که برق کبی لمح البصر و برف کبی زود کذر در
عدم وفاسی صاحب انتباه آتیناه رحمة من عندنا اولان
اهل حنکت و دهایه واضح و هویدادر **نظم**
هست دنیا آشیان حرص و آز مانده از فرعون و از نمرود باز
حق تعالی کفت لاشی نام او تو چنین او یخته در دام او
نثر دور وارون دودر زور آور دروازهٔ راه دراز آرزو
و آز و دزد و روی داور روز دوام دژم دواردن زرد در بو
عالم ناکزیر پر شد تك توسل طریق قولم بالی غم بی حد کوناکون
موصل بل که تو فر حاجت عز حالی لاشك صدمت ضر مولم
صل طلب ملك ملم لسب صمهٔ غمهٔ ستم کسب معاملهٔ غیر
مهم سبب ضیق عیش فلك جفا شیم در **نظم**
دو چشم اعتبار ار بر کماری به بینی در جهان بی اعتباری
اباکن از ابای مطبخ دهر که هست آلوده با پالوده اش زهر
نثر انبیاء کرام علی نبینا و علیهم الصلوة والسلام اشرف
طوائف انام ایکن پای بستهٔ شبکهٔ عنا و مغلوب سطوت
منا و فقد منی اولیجاق سائر سائران بازیچکاه دنیانك بالطریق
الاولی کورهٔ قلب محرورلرنده ناریات الوقود الم نا محصور
فروزان و اضلاع و جوانح لری لهیب آتش جوائح ایله سوزان

کنج سخنی بولان تمامی استاد سخنوران نظامی
نثر اسکندرنامه ده بو وجهله بث شکوی وجهان پرنکا
تیدن شکایتی بو رسمله ادا ایلمشدر که نظم
رباط دو در دارد این دیر حال دری در کریوه دری در مغاک
نیاید کسی زان در اینجا فراز کزین در برونش نکردند باز
نثر ومحل آخرده بو معنایی تکرار وکلهٔ روزکاری بوکونه
اظهار ایلمشدر نظم دو در دارد این باغ آراسته
در و بند ازین هر دو برخاسته درای اندر باغ و بنکر تمام
زدیکر در باغ بیرون خرام نثر حضرت نوح که آدم ثانی
ولبث فیهم الف سنة الا خمسین عاما فحواسی اوزره دراز
عمر و بسیار زندکانی ایدی قصیدهٔ عمر سعادت انجامی
واصل حسن مقطع وختام اولدوقده طاوس ملائکهٔ مجوهر
بال ایراد سؤال ایدوب دیدیکه یا نون مقدار عمر پر فتوحک
جماهیر انبیاء سابقه ولاحقه دن درازتر وزمان حیاتک
اولین واخرین دن باجمعهم اجزل واکثر ایکن بو دکلو
امتداد عمر ونسا وازدیاد اوقات صبح ومساده حال
ارض وسمایی نه طریق ایله تدقیق ومیزان اعتبار وجدانکده
دنیای دیبا نمایی نه وجهله وزن وتدنیق ایلدک حضرت نوحک
سرشک ندامت ونوحی هموع ومنهل دیده دن سکب
دموع ایدوب دیدیکه بنم قسطاس حدس وقیاسمده جهان
زود کذر بر سرای دو در در که بر بابندن ولوج ودر

آخردن

بوکونه اقتباس ایلمش که **قطعه** نظرکن باحوال ابناء آدم
به بیشین ایشان بسین است ملحق برفتند آخر ازین دار فانی
وردو الی الله مولاهم الحق **نثر** اذهان اهل اذعانه روشن
وجلی وبال بی وباللری شائبه شك وخیال خبالدن خاوی
وخلی درکه بو دنیای بی وفای سریعة الفنا خنجرهٔ بنی ادمی
خنجر مکر وستم ایله خاتع وحلق خلقی سکین غدر وکین
ایله باخع اولوب مست می کامرانی وغنا اولان قریبا بنا
مبتلای صداع خمار وایام راحت وارامی اقصر من غب
الحمار اولور **رباعی** بر بستر خاك خفتکان می بینم
در زیر زمین نهفتکان می بینم چندانکه بصحرای عدم درنکرم
نا آمدکان ورفتکان می بینم **نثر** مسافران خان دهر خواندن
اکرم احرار وعبید واکر قریب وبعید آخر کار طول آمال
واوطارلری تطویل بلا طائل وحصول ما هو المأموللری
تحصیل حاصل اولوب هر برینك ادوات تمکین وثبات
واسباب بطش ووثباتی ثلمهٔ هادم لذات ومثلهٔ
ماهد زلات ایله متفرق وجدار وجود اجلنه رخنهٔ
طارق اجل متطرق اولور **نظم** یك رباط دو درست اینکه تو کویی دنیاست
زین درایی وروی از در دیکر فردا **نثر** کراة ارض وسمواته کرات
ایله فکر انیق اولنسه خضیلهٔ عالمده نهال بر وکرم نشو ونما
بولماز ومرآت کائناته مرات ایله نظر دقیق اولنسه جمال
امال اهل کمال صورت نما اولماز **نظم**

تعری ایلیان ابو العلاء معری بو معنای مطروق الفحوایی قالب
بلاغته افراغ وسبك وحلبهٔ رهان اذهان جلیه ده
اکفا ونظرا سندن تقدم وسبق ایلمشدرکه قطعه
الی الله اشکو اننی کل لیلة اذا نمت لم اعدم خواطر اوهام
فان کان شرا کان لابد واقعا وان کان خیرا کان اضغاث احلام
نثر بر آخر سخنور دخی بو قطعهٔ با انسجام ایله عالم نظمه نظام ویرمشدر قطعه
اری فی منامی کل شیء یسوءنی ورؤیای بعد النوم ادهی واقبح
فان کان خیرا فهو اضغاث حالم وان کان شرا جاءنی قبل اصبح
نثر صاعد مصاعد شعری اولان مهرهٔ شعرادن احنف
عکبری که هند شعرك جلال اکبری ومتانت نظم مبینی و
صمت عیب وتهجین دن بری در حلم شیطان دن اولان جواب
پریشانی بو حسن عبارت ایله سلك عبارته چکمشدرکه
واحلم فی المنام بکل خیر فاصبح لا اراه ولا یرانی
ولو ابصرت شرا فی منامی لقیت الشر من قبل الاذان
الایة الثامنة والثلثون رباط دودردر بو دربند فانی
اولور هردم اخلا فی اسلافه ملحق اقامت میسر دکل بو جهانده
وَرُدُّوا اِلَی اللّٰهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقّ بو نظم بلاغت مونس سورهٔ
یونسده علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام بو وجهله کشیدهٔ
سلك انتظامدرکه هنالك تبلو کل نفس ما اسلفت و
ردوا الی الله مولاهم الحق وضل عنهم ما کانو یفترون
علمانك بدیع المنوالی مرحوم نوالی بو ایت براعت اساسی

خمخانهٔ عشق بی غشّده دردی کش و محنت چش اولان
عاشقان پریشان حال میل مال و اندیشهٔ اهل و عیالدن
بی تحرّی تبرّم و تبرّی ایلمك مفترضات شرع محبت و شرائط
و ارکان دین ولا و خلت دندر لمؤلفه نقد جانی ده
طاعتده نثار ایلیی کور روز بازار جزاده کوره یم دیرسك ربح
تاکه هنکام ضرورتده سکا رهبر اوله آیت نادره سنج و فدیناه بذبح
نثر فذلکهٔ کلام نصیحت انجام بودرکه کثرت طعام و شراب
مستجلب غلبهٔ خواب و مستجذب منام غفلت مناب اولوب
تصاعد ابخرهٔ طعام تولید اضغاث و احلام و ایراث
کابوس اوهام ایدوب راحت یکشبه بلکه مجرد وسن و
سنه دن نمایان اولان خواب پریشان نیجه اعوام و
احوال پریشان سبب تکدر احوال اولور بر شاعر سحرآفرین بو
دو بیت براعت قرین ایله اظهار قدرت شاعری و ابداع
حسن اختراع ایله ابداء سحر سامری ایلمشدر رباعی
در خواب شبی همدم دلدار شدم زین واقعه با شادی و غم یار شدم
شادی ز برای آنکه خوابش دیدم غم زانکه چرا ز خواب بیدار شدم
نثر خلاصهٔ کلام اجواف شب تیره فامده قیام اجساد و
اجسامده اولان اقسام ادوا و اسقامی مطرده اولوب
نقد رائج من یستغفر لی فاغفر له و من یدعونی فاستجیب
تجارتکاه فانی قریب ده منقود و بو خصیصهٔ دلپذیر ثلث
اخیردن غیری ازمان نهارده مفقود در لباس لیل و نعاس دن

بو سبب دندر که جویای رضای رب که شب آرزو وطلبده
فروزندهٔ شمع فاذا فرغت فانصب وکشتزار حواس پرهواسنه
میل میل ما سوا منصب اوله مأمن جمع دن اقصای فضای
تفرقه یه مطرود وبرزخ خواب سکان تحت قبابه باعث
ضرنا معدود اولماغله هر آن سامعهٔ جانلری شنوای کفتار
کذب من ادعی محبتی فاذا جنه اللیل نام عنی وهجوم ابتلا
وفقدان نعیم انس وولا ایله هر بری متعنی اولور نظم
براه عشق سلامت چه کونه در کنجد زهی محال که در عشق خواب و خور کنجد
نثر جناب خلیل مهر فرزند نبیلی دل صواب نما سندن حب
دنیا کبی بیرون وآنك مقامنه عشق رب الانامی همخوابهٔ
خانهٔ درون ایدوب فلما اسلما وتله للجبین نظم مبینی
اوزره سکین شراره باری غایت قوت واقتداری مقداری
کلوی فرزند رشیدم کشیدم قلدوغی کبی آفتاب نداء
قد صدقت الرؤیا مشرق احساندن طالع ورخشان و
زمان یأس وحرماندم ع قتل این بنده بشمشیر تو تقدیر نبود
نثر معناسنی ظاهر ونمایان اولدی یعنی بودکلو ابتلا و
ایلامدن غایت مقصود ومرام کاشانهٔ بالکدن محبت
اهل وعیالی طرد وطرح وصدر مستعد الفیضانکی تمکن
استسلام وتکلان ایچون شرح ایلمك ایدی نظم
دلا چو طالب غیری زعشق لاف مزن تو عاشق دکری عاشقی دکر باشد
نثر مکر بو صورت وپیکر کتاب دل منورکده مصور دکلمیدر که

خمخانهٔ

قربت وفراش انتعاش ده ارباب غفلت ایله مشارکت موافق
رتبهٔ رفیعهٔ خلت کورلمدی حتی اول وقعهٔ غم انجامی برحسب
انی اری فی المنام فرزند کزینه تصریح وتبیین ایلدوکده اول
شبل غابهٔ فضل بی غایه نظم کردوست بنده رابکشد یا بپرورد
تسلیم آزان بنده وفرمان اذان دوست نثر فحواسی اوزره اولا استسلام
بعده شبههٔ عارضه یی استعلام ایدوب دیدیکه یا ابت
لم اشتغلت بالمنام حتی ابتلاك الله تعالی بهذه الواقعة
یعنی منصب خلت بی علت ایله خواب راحت مانعة الجمع
ودزد شبرو نعاس حجرهٔ مقلهٔ مقربان روشناسدن
شایستهٔ رد وقمع اولماغین ذبح فرزند دلستان ایله ابتلا
وامتحان اولنماق بو سبات واستراحتك تبعه وغرامتی در
ای پدر مهربان وبدر سماء احسان غریق یم نعم خلتك خواب
آسایش وراحت ایله نه مناسبتی واردرکه بو اضطرابه ممر
خوابدن مصادف وذبح پور پرنوره مأمور اولماغله کریوهٔ
اضطرار وفقد امانی ده شخص بلای ناکهانی ایله مرادف
اولدوك لوح ضمیر منیرکده نقش پذیر دکلمیدرکه امتحان عاشقان
بی پا وسرك معبری دهلیز منام ودار وی هوشبر خواب ایله
مدهوش وخراب اولنلر شایستهٔ طعن وملام اولوب کاروان
جفا وصدود فناء رباط وجوده اکثریا ممر غفلت وهجوددن
واصل اولوب وسارق عیار پیشهٔ طوارق نامزد خنجر
تقدیر اولان سربازان پاك ضمیره اول جانبدن یول بولور

تا صد هزار بار بمیرم برای تو من کیستم که بهر تو جانرا کنم دریغ
ای صد هزار جان مقدس فدای تو نثر ای پدر مرحمت مقر فظاظت
مرك ناکزیر آن واحدده تناهی پذیر و شمشیر منیهٔ عسیره
لحظهٔ یسیره ده عدیم التأثیر اولور نظم زمرك بیم ندارم ولی ازان ترسم
که من بمیرم و تو جان دیکران باشی نثر بر بلای بی تمکنه که لمح بصرده
کان لم یکن اوله لوح سینه می نشان و راه رضاء خداده
جان فشان اولماق امر سهل و منهج محبت باری ده دعوای
عشق بازی ایدرکن تیغ جوشن کذار امتحاندن روکردان
اولماق غایت غوایت و جهلدر نظم چون نعره زنان قصد بکوی تو کنم
جان در سر کار و آرزوی تو کنم در هر نفسم هزار جان می باید
تا رقص کنان نثار روی تو کنم نثر اما بنم اندیشه و ملالم سنك
حالکدر که دست اختیارك ایله ولد نیك تبارکی اماته و
کوهر خیر الخلقکی خاك تلف ده اضاعه و افاته ایتمکله هر زمان
مجدد رسم عنا و شمان و نزهت آباد دهر بی اماندن متوحش
و رمان اولورسن نظم کر ترا میلست بر قتل زبون خویشتن
سهل باشد ما بحل کردیم خون خویشتن نثر اهل اشارت و تدقیقك
تحقیقلری اوزره بو واقعهٔ حیرت انجامی عالم برزخ و
منامده ارائت ده حکمت بودر که جناب خلت پناه و
ارادت غیبیهٔ اله ایله همراز و خجلکیان تنزلات لطیفهٔ
رحمان ایله عشقباز ایکن مائل استراحت و رقود و چشم
نرکسین حقایق بینی خواب آلود اولدوغی شایستهٔ مقام

ملاصق چرخ برین وتلاوت آیت ستجدنی انشاءالله
من الصابرین ایلدی رباعی دلدار مراکفت که خونت ریزم
کفتم که فتوحست اونکریزم ای کاش بدی بجای یك جان صدجان
تا می کسنی وبار دکری خیزم نثر ای پدر مهربان اول زمانکه
نمرود مطرود سنی نارو قوده القا واصناف ضر واجحافه الجا
ایلدی سوء المعاد هواجس کوناکون نوش داروی ثبات
وسکون ایله اصلاح وذات معرفت پژوهکی ورطات غم
وستوه دن قرین فوز وافلاح ایلیوب رضای موالی ایله
تلقی ومصعد مزید زلفایه ترقی ایلدوك حالا بندکی زخم
شمشیر قدره سینه می سپر ایتمکله بدرقهٔ توفیقی رهبر و
شاهباز عزیمته شکیب وسکینتی شهپر ایدرم تاکه جامه
رجامه عقار قبول واستجابت ایله لب ریز وملاآن ورضاء
خالق موت وحیات دیوان حسناتمه عنوان اولهٔ نظم
فان الك مقتولا فکن انت قاتلی فبعض منایا القوم اکرم من بعض
نثر ای پدر مطیع القدر اکرچه سنك مشاهدهٔ طلعت
پرنورکدن دور اولوب تجرع شربت ناکوار مرك ولذائذ
دنیا ومافیها یی ترك ایدرم نظم جلیلی فیما عشتماهل رائتما
قتیلا بکا من حب قاتله قبلی نثر اما وجودنابودی واصل نعیم
فیها ما تشتهیه الانفس وزهتکاه مینوی عنبربوده وفق
دلخواه وآرزو اوزره تروح وتنفس ایلمك نعمت عظمی و
غبطه رسلن ارواح عظما در نظم میخواهم ازخدا بدعا صدهزار جان

صبیح الجمال دخی عقب پدر نیکو خلالده دوان اولدی نظم
فی کل حکم حکمة مدفونة کشرارة غطیتها برماد نثر داغدار
تهدید ابی واستکبر وکان من الکافرین ومظهر وعید ان
علیك لعنتی الی یوم الدین اولا اول رسول اواهك سراهنه
بعده محضر مادر و ذبیحه حشو قبیح کبی اعتراض وناموس
الماعتلرینی قصد اقتراض ایلدوکده هر بری شاهراه
رضاده تکاپوی وسر باسعادتلرینی چوکان قضایه کوی
ایده جکلرینی متفق الکلام انها واعلام ایلدیلر خصم
کمین سازکه ومه وما صدق کان من الجن ففسق عن امر ربه
که خانهٔ خلقتی اثاث هدایتدن اخلی ومضرب مثل اتخذ
الباطل ده خلادر لباس ایاس ایله الما ووجود بی سجودینی
اخیب من القابض علی الما ایدوب فضل عظیم آل ابراهیمدن
ازاحهٔ شر شیطان وسر معجزه افسرلری اوزره مد سراپردهٔ
لیس لك علیهم سلطان ایلدی بو حال ایله حضرت خلیل
ممدوح الخلال شعب بئیرده که یمن وشر فی بئیردر مقیم
وجایکیر اولدقده صورت مرئیهٔ رؤیایی حسن عبارت ایله
نقل وروایت ایدوب انی اری فی المنام انی اذبحك فانظر
ماذا تری اغلام ماجرا ایلدی حضرت ذبیح لسان فصیح
ایله کویای یا ابت افعل ما تؤمر وبی تلعثم وتلعلم تارك
جثمان وسر اولوب نظم اکر امرست اینك تیغ وکردن
زتو کشتن زما تسلیم کردن فحواسی اوزره رایت اطاعتی

ملاصق

وبجوبهٔ امر سبحانی روی ایمادن نقاب انداز اولدی اما فرمان
اولنان نه کونه قربان اولدوغی مصرح ومبین وبو اضغاث
دهشت پذیرلك حق تعبیری ظاهر ودوشن اولمادوغندن
عرض تردد جوهر ذاتمده حال وهول اضطرابدن اعضا واعصاب
لایستقر علی حال در هاتف نهفته آواز طرف مجاز مجازدن
مقصد حقیقت وکشف رازه عطف عنان ورایت
سر سربسته یی ملاصق عنان ایدوب دیدیکه امر قربانده
ارادت علیهٔ یزدان ولد مهربانکی راه خدا ده علی دغم
العدا فدا ایلیکدر حضرت خلیلی تربیهٔ احلام وتماثیلدن عالم
شهود وامکانه تبدیل مکان ایلدکده امضاء فرمان
مامضی یه اعتنا وصیاد عقل فعاله ساخ حقیقت حال
اعتنان ایلدی علی السحر فرمودهٔ قضا وقدره نفس نفاست
کستر بنی تعویذ وکریوهٔ پر بیم تسلیم ده نظم
بسر کوی سوکند که ناسر دارم نیست ممکن که من از حکم تو سر بردارم
نثر فحوا سنی ساعد رضا به تعویذ ایدوب فرزند فرهمند دیدیکه
ای ریحان قلب مستکین احضار ریسمان وسکین ایله که
بوشعاف وشمایل احتطاب وحقیبهٔ فضیلت کسبی احتقاب
ایدوب احتمالدرکه قطیع برکت اشتمالدن برقربان قبول
اقتران تقریب وسفرهٔ نیت خالصه تحدید وتذریب
اولنه عدت راه ساخته وبروفق دلخواه پرداخته اولدقده
اولدراه پرخوف وبیمه اضطراب عظیم ایله روان وذبیح

ظاهر و پیدا و اول نسائك بی سمعه و ریایی جانب چرخ
والایه اصعاد و اعلا ایله امارات قبول بدید و هویدا اولدی
شب دوم تکرار عبهر دیدهٔ پرانواری مائل شکر خواب و مردمك
چشم وقادینه پردهٔ کرا ورقاد حائل و حجاب اولدقده کما کان
فرمان قربان ایله صورت امر معهود مرئی و مشهود اولدی
سپیده دمکه خسرو روز خجسته قدم فراز چرخ برینده
تخت نشین و مسند آرای فلك زمردین اولدی نظم
سحرکه کافتاب عالم افروز سر شب را جدا کرد از تن روز
نثر میاکلهٔ شتران دن یوز عدد نوق سمان ضخامت سماتی
صفای خاطر اندوه کسل ایله بسمل ایتدوکده طرف چرخ
کبود دن بر آتش ممدود بی دود ظاهر و امارات قبول قربانه
دلیل باهر اولدی اوچنجی شب که کیمیاکر قضا و قدر بو تقهٔ
آسمانده نیران انجم رخشانی شب و حجر مکرم مهر منیری بدیر
ایچون شفقی صبغ و ظلام نور فشان لیل تمامی شب ایلمش ایدی نظم
شب تیره نه مه پیدا نه عیوق چو حال عاشق و چون خال معشوق
نثر وراء پردهٔ کراده عنوده و هاتف نهان زبانیدن ع دمث
لنفسك قبل النوم مضطجعا نثر معناسی شنوده ایکن مکررا
امتثال قربان ایله قربانه ترغیب و حث و مجلای غرائب نمای
رؤیاده پیکر شیء مثنی مثلث اولدوقده جناب خلت پناهك
مرجل دل اواهی غلیان و میدان قیل و قال کوی حسب حالی
علتان ایدوب دیدیکه اوچ دفعه درکه رتاج تنبیه الهی باز

اتمکله اطالهٔ اوقات زندکانی وحیات ایده ایام عمر
سعادت نموننی زیاده وافزون اتمکله مفلح وتجارت رابحه
ایله سعی منجح اولور ومرآت عالم منامده نیجه تماثیل احلام
خلاف منی صورت نما اولورکه سالیان بی پایان سبب
ندامت وپشیمانی وباعث انقلاب وپریشانی اولور
نیته کیم جناب خلیل ایله بخل بنیلی بیننده واقع ونقلهٔ
احوال پاستان میاننده مستفیض وشائع اولمشدر
سلاف خبر اسلافی سقاة اولان راویان ثقاة والعهدة
علیهم ورجوع القول الیهم اول داستان غرابت اشتمالی
بووجه جمیل اوزره اجمال ایلمشلردرکه قطب دائرهٔ توحید
وخلت محراب مجاهده وعبادتده وظیفهٔ اوراد واذکاردن
فارغ وسلم آرامش واسایشه صاعد وفارغ اولدوقده
مضجع استراحتده تغشیه نعاس ورقدت آسوده ورهر
وخیال سیر تعاجیب عالم مثاله اموده ایکن هاتف صحیح
الکلام شمشیر پیامی نیامندن انتضا وحضرت خلیل
جلیل الشانی قم فقرب القربان فرماننه انتجاب وانتصا ایلدی علی الصباح
که خروس سحر باسهر اغاز فریاد وصیاح ایلدی نظم
سحرکه که طاوس مشرق خرام برون زد سر از طاق فیروزه فام
نثر جناب خلت مقام علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام
رمهٔ اغنامدن بشیوز ذبائح سمان نحر وقربان ایلدوکده بر آتش
بی دخانکه مانند بارقهٔ رخسار کل رخان ایدی سوی سمادن

وحضور معجزات ظهورلرنده مقبول ودلپذیر اولور ایدی
اول شاب شب زنده دار وناسك زهادت مدار دیدیکه
جانب رحماندن میان امت خیر عنوانده ایکی منشور امان
وار ایدی اما نخستین که وجود سید المرسلین علیه صلواة
الله المعین دن عبارت وماکان الله لیعذبهم وانت فیهم
آیتی اکا اشارت درمیل بارکاه باری وبو خاکدان سست
بنیاندن اختیار عزلت وتواری سوردقلرندنصکره میان اهل
ایمانده عصمت اهل امان همان وماکان الله معذبهم وهم
یستغفرون مضموننه مقتصر یعنی انتقال جناب رسالتدن
صکره امن وعافیت مداومت استغفار وانابته منحصر
اولمشدر اکا بناءً تکثیر مواد طاعت وسدا واسباب ریاضت
واجتهادی مزداد ایلدم نظم تاکی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش
حیف باشد که تو در خوابی وترکس بیدار نثر اعتیاد رقاد و
خوابك جملهٔ مضار بیحسابندندر که انوم من فهده وکودك
دل زیرکلری خوکردهٔ مهد اولنلر استغراق سنه ونوم ایله
تعبیر ولوم اوله کلمشلردر نظم ولیلك شطر عمرك فاغتنمه
فلا تذهب بنصف العمر نوما نثر کلمات حکمیة السماتده کلمشدرکه
دهر بی ثبات حیات ایله ممات بیننده موزع ومقسوم و
وحیات یقظه وحرکت وممات نوم وعطلتدن عبارت
اولدوغی امر بدیهی ومعلومدر پس هر عاقل غیر غافل آنات
ومارندن برمقدارینی اخراج وآناء حیاتنه ادخال وایلاج

المکله

واوزارده كرفتار اولسه درويشان قناعت نشانه عباده
وصادق الوعد يقبل التوبة عن عباده اولان جناب
خداى مبين دن ملائكهٔ موكلينه الهام وايحا وروح امر
واجب الانقياد ايله قلب فسرده نهادلرى احيا اولوركه
يدى ساعت توقف واول ذنب وحوبه دن رجوع وتوبه
سنى ترقب وتوقع ايدرلر اكر استغفار وانابت اظهار و
انابت ايدرسه جريده اعمال جديده سنى سياه وسعى
بيهوده ايله عمل فرسوده لرينى ضائع وتباه اتميه لر اكر
توبه واستغفاره مسارعت وابتدار ايتمزايسه اظهار
لومه وعتب وصحيفهٔ سيئاتنه برسيئه رقم وكتب ايدرلر
روايتدركه عهد مبارك رسالت ده بين الاصحاب برشاب
نجابت انتشاب وار ايديكه البسهٔ كران بها ايله تحمل
ورياش حسن انتعاش ايله تزيى وتزمل ايلمش ايدى
جناب رسالت رفيق اعلا ايله مرافقت ورفقهٔ سكنهٔ
ناسوتدن مفارقت بيوردقلرنده اول ساب پرهيزكار
كثرت طاعات واذكار ايله تحمل امر شاق واجتهاد و
عبادته تشمير ساق ايلدى احباب غمكسارندن برصديق
هوادار ديديكه اكر سن بو سعى واهتمامى حيات رسول
انام عليه الصلوة والسلامده ايلسك كوياى اكاثر
بكم الامم اولان رسول دو الهممك صلى الله تعالى عليه
وسلم ديدهٔ حقايق بينلرى نور سرور ايله روس وقرير

وناسك بيدار نه دكلو ذو سهده ومضرب مثل ملسى لا عهده
اولسه لايق ادب عبودت ونشانهٔ قبول عبادت بودركه
رويت عمل باخللدن استغفار ومحاذاة دل بيداردن ازالهٔ
پردهٔ پندار ايدوب تن ناتوانني پوتهٔ توبه ده اذابت وهر آن
صميم جناندن تجديد تحديد انابت ايده زيرا ع اهل خرد كه
مردمك چشم عالمنده نثر نصح وپند واندرز كرامند ايدوب
ديمشلركه كل بني آدم خطاء وخير الخطائين المستغفرون
مضمونى اوزره صابون استغفار ايله غسل اوساخ ذنوب
واوزار ايلمك هر مؤمن جازمه لازمدر نظم

خدمتى كز تو در وجود آمد هم ثناكوى وهم كنه نيدار
در طريقت خود اين دو بايد ورد اول الحمد واخر استغفار

نثر استغفار بر كيمياء سعادت آثاردركه نه دكلو فلزات سيئات
ناخوش لقايه طرح والقا اولنسه مزاج بد امتزاجنى تعديل
بلكه يبدالله سيئاتهم حسنات اكسيرنه تبديل ايدر هر مرد
توبه كاركه اكثار انابت واستغفار ايده هر خرجدن فرج وهر
مضيقدن مخرج بولوب من حيث لا يحتسب مرزوق ومن
قتر الله عليه فى رزقه فليكثر الاستغفار حديث صحت مدارى
اوزره عين عنايت ابديه ايله ملحوظ ومرموق اولور بشر بن
حارث كه كنجينهٔ سينه سنده رغائب مواهبى حارس ايدى
بينات بنيات طريقى اثناء تحقيقده ديمش كه مبتلاى كشاكش
چار اضداد اولان سكان عالم كون وفسادك برى اظفار معاصى

واوزارده

کوشش بیوده به ازخفتکی نثر کبار تابعین دن قرق عدد اهل
تمکین مزاولهٔ نعاس وسنه دن استحیا وتمامت لیالئ سنه‌یی
احیا ایدوب قرق بیل وضوء عتمه ایله اداء فریضه فجر و
نفس نافرجامی مد رجل استراحت وارامدن زجر ایلمشلردر
اول جماء غفیرك مشاهیرندندر مظهر فضل فیاض اولان
فضیل بن عیاض وراه انتباهده فرد اولان وهب بن ورد
وفلزم حقیقته غواص اولان ابراهیم خواص ودقایق مجاهدات
شاقه یی علیم اولان صفوان بن سلیم وجبیر بند رخنهٔ ما
مسلمانی اولان ابوجابر سلمانی وفضیلت بیداریه جازم
اولان ابوجازم وذکر اولان ارباب زهد وعبادن ماعدا
ع محققان طریقت مکملان نفوس نثر دن بنجه صدور وروس
بومسلکی خیر وترك سبات بی ثباتدن عدم انحراف وتغیر
ایلمشلردر وبورتبهٔ علیایه غیر قادر ودست همتلری ادراك
ذیل نیلندن قاصر اولانلرك بعضیسی انصاف لیالی یی احیا
ایله اکتفا وبعض آخری ثلث اخیری اختیار واصطفا
ایدوب لولهٔ قیلوله دن آب ناب آسایش خوابی تجرع وتشرب
ایله تسهیل مشاق تهجد ودوام ارق وسهردن عدم ضجرت
وتوجد ایدرلرع که ان زمان نبود درره دعا پرده نثر تتمهٔ آیت
هدایت نمودند وبالاسحار هم یستغفرون بیورلدوغی
ارباب زکا وفطنته اشارت ایدرکه تقلیل هجوع وهجود
بلکه بالکلیه ترك رکود ورقود ایدن سالك هوشیار

عاشقی برخور و بر شهوت و بر خواب چو خرس جان کویای تو از حکمت ازین شد اخرس

نثر زهی شرف و سیادت اول اهل سعادته که داخل منقبت تتجافی
جنوبهم عن المضاجع و مرغ سحر دل نوحه کری نغمهٔ مناجاة
رفیع الدرجات ایله ساجع اولوب خیامك بو رباعیٔ مسکی
الختامتی کوش زد و خواب نوشین غفلت و نسیانی پیرامن
اجفانندن منع و رد ایدم رباعی هر روز بکاه این خروس سحری
دانی که چرا می کند این نوحه کری در آیینهٔ صبح نمودند او را
کز عمر شبی کذشت و تو بیخبری نثر جناب خدای بی نیازك بر نسیم
دلنوازی واردر که وقت صبحدمده مهب فضل و کرمدن
قلوب اهل کروب اوزرینه نسمان و هبوب ایدوب طالبان
دیدارك فوائح اوراد و اذکارلرینی مطیفان سبع طباقه
اشمام و انشاق ایدر ای عزیز شراب طهور زنجبیل آمیز
هوسیاران سحرخیزدن غیره صونولماز و نقدینهٔ مقصود
دلخواه بیداردلان سحرکاهدن ماعدا بر مرد خدانك جیب
بی عیبنه قونلماز نظم پرده بردارد سعادت هر سحر از رخ ولیك
آن تواند دید کو بیدار باشد صبحدم نثر علی التوالی مجموع لیالی
احیا شان اقویادر که صراط مستقیم احتیاطده ترك تردد
و تلدد و دام لذت مناجات ایله تنعم و تلذذ ایدوب لسان
استعداد خدادلری کویای فحوای ع وما ابالی اطال اللیل ام قصرا نثر
و هنکام اسحارده مداومت انابت و استغفار ایله مظهر
یحمد القوم السری اولورلر نظم دوست دارد دوست این اشفتکی

کوشش

واذکاردن قنغیسی فاضلتر واجزای لیل الیلده جزای
حسن عملنه وقتده مضاعف وبی مردر زمرهٔ ملائك سبع
ارائکك صاحب صدری نصف المعلم لا ادری یه مائل و
کویای ما المسئول عنها باعلم من السائل اولوب دیدیکه
حقیقت حال بنم حیطهٔ علم وخریطهٔ مقالمدن بیرون ومخصوص
جناب قادر بیچوندر لکن وقت سپیده دمده عرش اعظم
حرکت واهتزاز وزمرهٔ روحانیان غلبهٔ وجد وهیمان ایله
آغاز صیحه ونیاز ایدوب ابواب فیوض ملك تواب کشاده
وسرمستان خمخانهٔ محبت وجنان ناله وآه جان کاهه متهیئ
واماده اولدقلری ارباب دها وبصارته لمح ودلالت ایدرکه
هنکام صبح وبام اشرف انام ساعات ومئنهٔ قبول طاعات
اوله وصایای حضرت لقمانده تصریح وبیان اولمشدرکه
پاکیزه طویتنه اندرز ووصیت ایدوب دیرایدیکه ای
فلذهٔ کبد پدر خروش سحردن عاجزتر اولمه که شاهد
مقصود مرصودی شهود وخواب نوشین بامداددن
قلق وطرد سهاد ایله نهوض ونهود ایدوب لا نوم اثقل
من الغفلة معناسنی یاد ودرون دل کسلدن متصل ناله
وفریاد ایدرکن سن بستر غفلت وبطالتده دائم نائم
اولوب اندیشهٔ کلام ما اطیب اغفاءة الفجر وعدم هشیاری
وبیداری ایله ترك مکاسب اجر ایدرسن نظم روکه
ما ستاد تو حرصست ازان در ره دین سفرت هست چو شاکر درسن تاب ازبس

چیقارن اصحاب کشف ویقین که هر بری سدهٔ اشده بالغ و
آفتاب عمرلری سمت الرأس سن وقوفده زالغ اولمش ایدی طی فراش
وخاکستر نیاز کستری افتراش ایدوب ع امشب شب عشرتست
زنهار مخسب نثر ترانه سی ایله نظم بیت یجافی جنبه عن فراشه
اذا استثقلت بالمشرکین المضاجع نثر استغفارك تباشیر اسحاره
خصوصیتنه وجه وحکمت بودر که وقت وسحرده منهل عبادت
وعبودت صافی تر وهنکام فجر وبامدادده تعاقب فیض وامداد
اکثر واوفر اولور زیرا اول زمان سعادت ضمانده نفس ودل علائق
ومشاغلدن خاوی وروح وسر خفی سرمایهٔ روح صفی یی حاوی در
هر نا قد نافذ بصر که وقت انبلاج بام وسحرده بالین نرم وبستر
کرمدن پهلوی استراحتی تهی وکثرت رقود ایله نومهٔ عبوددن
منزجر ومنتهی اولوب لذت شکر خوابی ترك ومغادره و
اقامت وظائف عبادته بکور ومبادره ایده اول حین ده که
وقت خواب نوشین در قیام وانتصاب وترك ناز بالین
وجامه خواب ایلمك تن کسلان اوزره دشوار وکران وافضل
الاعمال اخرها فحواسی اوزره اجری بیحد وفراوان اولور مصراع
در خانهٔ کعبه خواب کردن نه نکوست نثر رهنمای خلیقه ومخاطب
خاص انا جعلناك خلیفه اولان حضرت داود علی نبینا وعلیه
صلواة الله الودود مطاع امین دنکه مقصود فرمودهٔ عند
ذی العرش مکین در استطلاع علم یقین ایدوب دیدیکه
ای سرخیل ملائکهٔ کبار شب تارده اصناف عبادات و

واذکاردر

جواب صواب بی ارتیاب بودر که بو معنی ایامه نسبت بر حالت و
خیر یوم ایله تصدیر و تسطیری اکا باعث دلالتدر اما لیلهٔ قدرده
که الف شهردن خیر و بهتر و رب واحد یعدل الفا فحوای حکمت
الفاسنه مصداق و مظهردر نیجه ایام فاضله مندرج بلکه
عند الکمل حساب جمل ایله درت بیك جمعه و عرفه داخل و مندرج در
معرض تصوف و تصرفك سخن رانی ابو سلیمان دارانی بیورمش
که اهل لیلك ظلام شب طویل الذیلده اولان شور و شغب
و سوز و طربلری اصحاب زهو و لهوك معازف و ملاهیده اولان
ذوق بی تناهیلرندن الدواحلی و بو معنی جملهٔ اولیات و
بدیهیاتدن اظهر و اجلیدر اکر سواد شبده لذت مناجات
رب اولماسه بران فریب آباد جهانده مکث و قراره طلبکار
و متاع طول اعماره طالب و خریدار اولمازایدم نظم
شب رفت و حدیث ما بپایان نرسید شب را چه کنه حدیث ما بود دراز
نثر صاحب عفت و پرهیز حضرت عمر بن عبد العزیز که خلفاء
اربعه یه خامس و متکای حق عدالتده متکی و جالس ایدی باب
استشهادی کشاد و اکثر ازمانده بو ابیات حکمت بیانی انشا و
انشاد بیوردر ایدی نظم ایقظان انت الیوم ام انت نائم
وکیف یطیق النوم حیران هائم نهارك یا مغرور سهو و غفلة
ولیلك نوم والردی لك لازم یغرك ما یفنی وتسغل بالمنی
کما غر باللذات فی النوم حالم وتسغل فیما سوف تکره غبه
کذلك فی الدنیا تعیش البهائم نثر معتکف سنینده اربعین

کثرت افکارك انصرامی و قطع آجال و نسخ اموات و تقسیم
ارزاق و اقوات فیها یفرق کل امر حکیم نظم کریمی اوزره بلا مشا
اولوب کلام مجیدده که تنزیل من حکیم حمیددر مواضع عدیده
لیل و نهار اوزره تقدیم و ان ناشئة اللیل هی اشد وطا و
اقوم قیلا قول اعجاز عنوانی بین دفتی القرآن تنظیم و ترقیم ولشدر
نظم معراج بشب نمود مختار ازطور بشب شعاع ندنار
شب پیش زنندم عاشقان آه شب پیش رود عروس نزد شاه
نثر شب کیذ الانوارك جملهٔ خصائص و مبازندندرکه اصل
اوقات وازمان لیله منسوب و اول شهود و اعوام بین
الخواص والعوام لیلدن محسوب اولوب احبابك احباب ایله
خلوتی و ارباب مجاهدم و مشاهدم نك سلوت و جلوتی
و ارجلب و استلذاذ تمزمز و استجماع ضوء بصر لیله مخصوص
و جناب حدانك جل و علا سماء دنیایه نزول بیجون و چاسی
هرئك اخیرده تحقق پذیر اولدوغی منصوص اولوب
و حضرت خیمت مقام علیه الصلوة والسلامنك جناب
عزتی رؤیتی که بونك فوقندم بر فضیلت و مزیت متصور
و نورانی اراه فحوای دلخواهی اوزره بونك و راسندم بر
شرف و منزلت مقدور بشر دکلدر سواد شب نوردیاش ده
واقع و بوخصیصه عرق نزاع بی انتفاعی حاسم و قاطع عدد
اکر زنجان لیلدم استشکال و خیر یوم طلعت فیه الشمس
یوم غرفه او یوم الجمعه ایله استدلال اولنورسه بو بابده

اوزره محصل ومیسر اولدقده ابناء خطاکاری پای مان
اعتذارده اواب واواه ویا ابانا استغفرلنا انا کنا خاطئین
نظم معذرت ایله عذرخواه اولدقلرنده حضرت پیر نخجیر
رجایی دام صید کیر دعا ایله قصد تسخیر وسوف استغفر
لکم ربی وعد کریم دافع الضیری اوزره دعای خیری
سحر یوم جمعه یه تأخیر بیوردیلر وحضرت لوط یأس قنوط
دنصکره مخاطب فاسر باهلك یقطع من اللیل واذیت
قوم بی تأییددن کویای اواوی الی رکن شدید ایکن
الا آل لوط نجیناهم بسحر کلام معتبری اوزره داخل مأمن
اللیل اخفی اللویل اولمش ایدی وصاحب ید بیضا ومحرم
خلوتخانهٔ وقربناه نجیا علی نبینا وعلیه افضل الصلوات
والتحایا حضرتلرینك اکثریا قضاء اوطار وتسهیل اخطارلری
وراء سرادق شب تارده کزارده اولمشدر نته کیم واذ واعدنا
موسی اربعین لیلة بو معنایی تصریح ومضمون فاسر بعبادی
لیلا انکم متبعون مناط مقصودی تنقیح ایدر وپیشوای
صفوف اصفیا وسلطان خیل انبیا علیه وعلی اخوانه الرسل
والکرام افضل الصلوة والسلام حضرتلرینك اکثریا معجزات
صحت نشانلری سواد شب نورفشانده اولوب معجزهٔ
انشقاق قمر وایمان جنیان سبك سر ومعراجه عروج
وغاردن خروجلری سواد شام تیره فام وظلام شب
طرب انجامده اولمشدر امر سنه نك انبرامی وجبال

ایلمشدرکه لیل وقت خلوت خاص وهنکام مناجاة واختصاص
اولوب خصوصا ثلث اخیر خیر نماکه منقبت یافتهٔ ینزل ربنا
الی السماء الدنیا در محل استجابت دعا وهنکام فیضان
غفران وعطا در خلاصهٔ سلالهٔ ماء وطین اولان کبراء
ملوك وسلاطینك لیلا نجوی ومجالست لری نهاده
اولان خلطه ومواننت لرندن اشرف واحب وموعد
عشاق سربازی وهنکام نازونیازاولمغله شرف وامتیازه
نهاردن اقربدر نظم بظلمتست نهان آب زندکی دائم
وصال دوست طلب در سواد لیلهٔ داج چه کونه برنیرد جان زذوق آن ظلمات
که حق سلام فرستد به بندهٔ محتاج نثر خباب عزت بالانشینان
کراستی رسالتدن ینچه جماعتی انواع اصطناع ومکرمت
ایله لیلا اکرام وترحیب وتحت اذیال لیالنده خفیه نوازش
وتقریب بیورمشدر جمله دن بری قصهٔ حضرت ابراهیم
علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم درکه کهف لهفدم
یفاع ودروج بعد غارتنك وتازدن بروز وخروج
ایتدوکدم اجرام بالانشینی سنك ردلاحب الافلین
ایله شکست وقدر ومنزلت اصنام بدنامی پست ایلدوکی
فلما جن علیه اللیل رای کوکبا فحواسی اوزره ابتدا شب
تار ودیجور باعث الاستتاردده اولمشدر وحضرت
یعقوب انقضاء ایام کروب دنصکره فوزندکه کشته
سنك وجدانی ایله مبشر ومقصود فؤادی وفق مراد

اوزره

وقلة الطعام وقلة المنام نظم ای بشکر خواب سحر داده هوش
خیزکه برخاست زمرغان خروش مرغ سحر زندا وتو مرده
اوزنواکرم وتوافسرده خواب چومرگ ارنبود ضدیست
کفة النوم اخ الموت چیست نثر مستوران تحت قباب
وبرکریم کان بارکاه والاجناب اولان اولیاء کرام
واصفیاء بلند مقام خلوت سرای هل من داع فاجیب ده
حال دل پروجیب لریتی درکاه بی حاجب واجب الوجوبه عرض
واول ساعت سعد اثار ده تیقظ وبیدار لغی زمت همتلرنه
فرض ایدرلر نظم شب خلوت خاص عاشقانست شب محرم راز صادقانست
معراج قلوب اهل شوقست تاراج کروب اهل ذوقست
نثر نور فائض الامداد درون سواد ده عیان وماء الحیوة
معرفت حجاب تاریکی ظلمت ده پرده نسین ونهان اولماغین
سواد شب سیاه معاملان بارکاه الهك روزبازاری و
شب داغ ده رواج بولان متاع بالانتفاع نقد سرشك
بازاری درع خفته نابینا بود دولت بیداران رسد
یعقوب چرخی که همسبق حضرت معروف کرخی در قدس الله
تعالی سرهما وافاض علینا برهما بوبیت مستحادی انشاد ایله
ایقاظ قلوب قاسیه وتذکیر نفوس ناسیه بیورمشلردر نظم
چوغلام اقتایم همه زاقتاب کویم نه شبم نه شب پرستم که حدیث خواب کویم
نثر تنکنای تقلیددن فضاء تحقیقه چیقان اهل توفیق شب
تارك نهار اوزرینه مزیت ورجحانی بو وجهله ایضاح وبیان

نظر ایدرکن وجوه کروهدن براهل وجاهت وشکوه امام
ریاضت سیمایه اشارت وایما ایدوب دیدیکه بو امام همام
اول شب پر ظلامدن تا وقت سحر یقظه وسهره بذل وسع
واقتدار وسواد شامدن بیاض فجر وبامه دك نجم تابدار کبی
بیدارلغه بدار ایدر بو کلام کوش زد حضرت امام اولدوقده
تحقیق ظن احباب ویحبون ان یحمدوا بما لم یفعلودن توقی
واجتناب ایچون قطع مسافهٔ شب تارده راحلهٔ جهد
واقتدارینی اعیا وتمامیٔ لیالیٔ سنه یی احیا ایدر اولدی نظم
نکند عاشق نالان زغم روی تو خواب عندلیب از هوس کل همه شب بیدارست
نثر مهرهٔ علم ابدان وتحقیق وبیان ایلمشلردر که نوم
ریاضیات نفسانیه دن برحالت وضروریات انسانیه دن
برآلت اولوب افراطی سبب تثاقل وکسل وتفریطی باعث
ذبول بدن وسستیٔ عملدر ع ترسم که چو بیدار شوی روز بود نثر
نفسك مطیتك فارفق بها فحواسی اوزره شرایط مقدار
کفایت رعایت اولنورسه مسوغ ومندوب وبدن
سست بنیاده که کرفتار کشاکش چار اضداددر مرتبهٔ
قوام وسدادی جملهٔ وظائف اورادن معدود ومحسوب
اولور واقف معارف وعلوم حضرت ملای روم
قدس الله سره اللطیف ونور رمسه المنیف نظار روزنهٔ
انتظار اولان حضار مجلس احتضارده دم باز پسینده
بو وجهله وصاة نصیحت قرین ایلمشلرکه علیکم بقلة الکلام

وقلة

وهجیراسی واصحاب کشف ویقینك عادت سعادت پیراسی در نظم
مقبلی راکه بخت یار بود • خفتنش تا بوقت کار بود •
به که ناخواب دیده نستیزد • خفته اما بوقت برخیزد نثر
عروهٔ وثقای یقینه ماسك اولان عارف ناسك که
تصدیق حدیث اشراف امتی حملة القرآن واصحاب اللیل
وذرای شواهق ترقیاته میل ایدن مقام نفسدن دار المقام
روحه راحل وجنت عاجلهٔ عارفانه والج وداخل اولوب
ثلث اخیرده جناب حی قدیره رفع رقعهٔ نیاز وشمع شب
افروزکبی توجه درگاه بی شریك وانباز ایدر نظم
یا ایها الراقد کم ترقد • قم واجتهد قد نی الموعد •
من نام حتی ینقضی لیله • لم یبلغ الحد وان یجهد •
نثر بعضی اقویاء اتقیا وکبراء مجاهدین واصفیا نظم
خواب درین راه کم از مرگ نیست • خود بمثل خفته ومرده یکیست
نثر مغاسنی نصب العین دل معنی اتمکله خواب آسایش
وتمکینی دیدهٔ پایان بین لرینه حرام وقضاء یقظه و
بیداری ده خرام ایدوب احیای تمام لیل وکان ظلمتده
شبچراغ معرفته نیل ایلمشلردن ع شب گرچه بدرازست امید سحری هست نثر
مناقب امام اعظم ومجتهد اقدم نگاشتهٔ قلم بدایع
رقم درکه اول حضرت اوائل حال ومبادیء تحصیل
واشتغالده علی التوالی احیاء انصاف لیالی ایدرایدی
انفاق برجانبه گذر وثقبهٔ دیدهٔ انتباه دن اثار رحمة الله

کی شوی آمادهٔ روز پسین نثر حکماء آفاق تواطوء واتفاق
اتمشلردرکه سفر صوری ده دلجهٔ وسُرَی بلا مرا سبب قطع
مفاوز ومسافات والارض تطوی باللیل ما لا تطوی بالنهار
مدلول صحت آثاری اوزره باعث طی متالف ومخافات اولدوغی
کبی سفر معنوی ده ارق وسهاد وترك سبات ورقاد
مستوجب قطع مقامات ومراتب ومستجلب فیض ومواهب
اولوب نظم شو قلیل النوم مما یهجعون باش در اسحار از یستغفرون
نثر مضموننه ملابس ومقرون اولماق مستدعیٔ اخلاق زکیه
وتجلیٔ اسم صمددن افاضهٔ توفیق ومدد ایله مستظهر ملکات ملکیه در نظم
کر شب قدرست ترا ارزو دولت بیدار بخفتن مجو
خفتن رهرو نه پذیرفته اند نوم اخ الموت چنین کفته اند
نثر حضرت سلیمانه علی نبینا وعلیه صلوات الرحمن
مادر مهربانی نصح وپند ومقتضای شفقت امومت
اوزره اندرز کرامند ایدوب دیر ایدیکه یا بنی لا تکثر
النوم فان صاحب النوم یأتی یوم القیمة مفلسا یعنی ای
حاصل عمر کرانمایه وامین رسالت پیرایه کثرت خوابدن
احتراز واجتناب ایله که بسیاریٔ نوم ورقاد میعاد
معاده سبب افلاس وسباق مضمار امتحان میاننده
باعث ملابسهٔ ابلاسدر ع برخیز که خفتنت بسی خواهد
بود نثر قلت منام ورقدت سبب خفت روح ومفتاح
باب فیوض وفتوح اولوب سلف صالحینك دیدن

وعلل اتمکین کثرتی لسان حکمت ایله معیب ومذموم وصاحبی
فیوضات الهیه دن محروب ومحرومدر نظم
چه روزها بشب اوردهٔ براحت نفس چه باشد ار بعبادت شبی بروز آری
که بیش اهل دل آب حیات در ظلمات نیازرنده دلانست در شب تاری
نثر قدماء حکماء ذو فنون ومظاهر مضمون نظم
چو صبح دوم جمله پاك اندرون قلیلا من اللیل ما یهجعون
دیمشلرکه استغراق نوم وسباتك جملهٔ مضار وتبعاتندندرکه
ذهنی تبلید ومشیمهٔ دروندهٔ مواد غفلت وبطالت تولید ایدوب نظم
راه دورست ای پسر هشیار باش خواب باکور افکن وبیدار باش
نثر فحواسنه مخالفت ایله درك اسفل جمادیت وحیوانیته
تسفل وخواب وجوزده پایه دون کا وحزه تطفل اتمش اولور نظم
شب چو رسد شمع شب افروز باش همنفس کریهٔ جان سوز باش
اشك همی ریز بصد درد وسوز عذر همی خواه ز تقصیر روز
نثر کثرت رقاده معتاد اولان عریض الوساد نهارده بلا
خیفه وشب تارده مانند جیفه اولوب عمر عزیزینی که
هردمی سلطنت فریدون وجمدن مایه ور وهر آنی سعت
دائرهٔ ذو القرنین وحضرت سلیماندن پروایه تردر تنقیص
وعیش هنکام زندهٔ کانیستی غلبهٔ ثقل کرانی ایله تنغیص
اتمش اولور نظم هست یکی نیمه ز عمر تو روز ، نیمهٔ
دیکر شب انجم فروز ، روز وشب عمر تو با صد شتاب
میکذرد آن بخور واین بخواب ، روز چنان میکذرد شب چنین

شب قربست مروای دیدهٔ غمدیده بخواب که سر زنده دلان حیف بود بر بالین
نثر زهی سعادت و فلاح و فوز و نجاح اول بیدار شب زنده
داره که لیال طیالده جنب بی ذنبی پستر استراحت کستره نا نهاده
و چشم بصیرتی کبی روزنهٔ بصری دائما کشاده اولوب نظم
الیس من الخسران ان لیالیا تمر بلا نفع و تحسب من عمری
نثر ملاحظه سی ایله ترک جامه خواب و مادبهٔ یقظه و
بیداری ده استجلاء نعمت مناجاة باری اتمکله اندیشهٔ
مدلول من نام خاب ایده نظم کذشت دور جوانی هنوز در خوابی
شب دراز بخفتی سپیده دم برخیز کرت هواست که چون آفتاب نور دهی
چو شمع تا بسحر که بیک قدم برخیز نثر کسب معالی سهر لیالی یه موقوف
و هر شب قدر آسا ینزل ربنا الی السماء الدنیا شرفی ایله موصوف
اولوب عالم پراکدار خدشهٔ تعرض اغیاردن خالی و قلوب
اهل محبت رش نور جمعیت ایله مالامال و مالی اولدوقده
بارکاه عظمت پناه الهه عرض رقعهٔ حال و کحل الجواهر یقین
ایله دیدهٔ پایان بیننی اکتحال ایده نظم تو مست غفلتی از حال
خود ترا چه خبر بصبح مرک از احوال خود خبر یابی
بقفل خواب در چشم دل مکن در بند مکر کشایشی از نفثهٔ سحر یابی
نثر نوم که اخ موت و مطالب دینیه و دنیویه یه سبب
تأخر و فوتدر بر حسب کلام ع عجبا للمحب کیف ینام نثر رد کردهٔ
اشراف انام و اقتضای فحوای ع کل نوم علی المحب حرام نثر منافی
محبت و غرام اولوب ایراث بطالت و کسل بلکه تولید امراض

وعلل

رنجی ارترا غرا ولدوقجه یوکی حمالك نثر بروقت واوانده بر
شخص ذی توانك حطب وحصبنی انواع زور و نصب ایله
کوتورورکن خلال راه واثناء کذرکاه ده دوشمده اولان
احمال ثقالدن مقدار خلال ومثال هلال برشظیهٔ یسیره و
کسیرهٔ کسیره یی انکشت قسر ایله قطع وکسر ایدوب بلا
تعلل تخلل ایلدم حالا عالم مثال ومحل تحسد اعمالده تیغ سرزنش
وتوبیخ بلیغی سرتیز وبکا عتاب عقاب انکیز ایدرلرکه بره
خائن بدکمان اول مسلمان صافی جنان سنی امین وامانته
قمین بیلمش ایکن سن نیچون دامان سامان امانتکی لوث
خباثت خیانت ایله ناپاك وثیاب تقوای بی ثباتکی سرپنجهٔ
عدم مبالاة ایله چالاك ایدوب لا تنظر الی صغر الذنب
وانظر الی عظم من عصیته دن غافل واوج دیانتدن
حضیض خیانته سافل اولدوك نظم کی کجی کردی وکی کردی توشر
که ندیدی لا نقشدر پی اثر کی فرستادی دمی بر آسمان
نیکی کزپی نیامد مثل آن کر مراقب باشی وبیدار تو
بینی هردم پاهنج کردار تو چون مراقب باشی وکیری رسن
حاجتت ناید قیامت آمدن الایة السابعة والثلثون
اولور لایق نوردیدار اوبیدار کاوله زنده دار شب تیره کون
بیان ایلر اول زمره نك حالنی قلیلا من اللیل ما یهجعون
سوز وکداز ایله احیاء شب دراز سوداکران محاسن اعماله
رأس المال وسبب انجلاء مرآت بال در نظم

مستریح واسوده اولمیوب مدة العمر لبس لباس ثمین وشرب
واکل ماء بارد ولحم سمین اتمکله جان هیجاننه جبر وهر حالده
ضر واقلاله شکیب وصبر ایدر ایدی بعد الانتقال عالم مثالده
عرض عارض وجمال وصاحب واقعه کیفیت حالندن
سؤال ایلدوکده تماثیل بدیعة المثال برزخ وخیالدن برشمه
آشکار ودل پریشان وافکاردن ابداء تشوش افکار ایدوب
دیدیکه ع حمد وصد حمد بدرکاه خدای متعال بر که حالم خیر
ورفاهیه وفلاح ورفاغیه اوزره در لکن نوعا مبتلای
بأس وبوس ونزهت آباد جنتدن محبوسم برابرهٔ مقدار و
سوزن مستعار مقابله سنده که صاحبنه رد وحق عبد
دروازه سنی بالکلیه سد ایده مدم روا تیدرکه حضرت
عیسی بن مریم صلی الله علی نبینا وعلیه وسلم برکون علو و
شان ایله محلهٔ خاموشاندن کذر وعبور ومقابر وجباناتدن
کمال خبرت وعبرت ایله عبور ایدرکن عقابین عقاب و
غضب ایله معذب اولان موتادن برینه خطاب وندا و
نعمت دعوت ایله بذل ندا ایلدی قدرت خدا اول میتی احیا
ایدوب حی سوی وادارهٔ سؤال وجوابه قادر قوی اولدقده
اول رسول آکاه وتخصیص یافتهٔ واحیی الموتی باذن الله کار
وکردارندن سؤال واستخبار ایلدی اول هالك حی وجرعه
کش من الماء کل شیء دیدیکه بن دار دنیاء پراکدارده برمرد
حمال وکرانیء احداج احمال ایله متحمل مشاق اعمال ایدم ع

مسك ازفر كتور ديلر اول خليفهٔ با احتشام اخذ مشام
ولو كنت تاجرا ما اخترت على الطيب شيئا ان فاتني ريحه
لم يفتني ريحه قضيه سنك عكسى ايله اتسام ايدوب
ديديكه مشك خوشبودن مقصود وارزو طيب رائحه
سى ايله انتفاع وذكاء فائحه سى ايله تطيب واستمتاعدر
بو نوافج مسكينده عامهٔ مسلمينك اشتراك حقى موجود
ومحقق ايكن يالكز بن انتشاق واشتمام ايله تعطير مشام
ايلمك مذهب طريقتده وزر وخيانت ومفتئ تقوانك
افتاسى اوزره ناروا ومحض جنايتدر ابو بكر زقاقدن كه
سبق خوان استاد ابو على دقاقدر روايتدر كه تيه بنى
اسرائيلده اون بش كون بى بدرقه ودليل سركردان وذليل
ولهب نار اوام واوار ايله تشنه وغليل رنجور وعليل
اولدم بعده حضر هدايت ازليهٔ عليه والياس عنايت
ابديهٔ جليه رهنماى وطريق قويم مستقيمه جريت وپيشوا
اولمغله ناكاه لباس فاخر ايله برجندى ظاهر اولوب برشربت
آب ناب ايله بنى سقى وسيراب وماء بارد فيض مواهرد ايله
تسكين تاب اضطراب ايلدى اوتوز ييلدركه هنوز اول لشكرئ
حرير پوش الندن نوش ايلدوكم ماء صفوت نمانك آفت
كدر وكثافتى درونمده باقى ودمادم نديم ندم جام غم
انجام ملالت وملامتى ساقيدر اولياء صافى جناندن حسان
ابن ابى سنانكه التمش ييل مضطجعا غنوده وبستر استراحتده

اتمش ایدی قرق سالدرکه علی الاتصال اول جریمهٔ حریمه ایچون
بلا مریه اظهار کربت وکریه ایدرم اقترافنه بوء واعتراف ایلدوکی
ذنب ووبالدن فتش وسوال اولندقده دیدیکه برزمانده اعز
اخوان واخلص خلاندن بر مهمان خطیر بو فقیری قصد زیارت
ورعایت شرط الفت ایله تمنیٔ طرح کلفت اتمش ایدی اطعام
ضیوف کرام امر مسنون ومستجلب اجر غیر ممنون اولماغین
بر سمکهٔ مشویه اشترا وخیر الطعام ما حضر خبر معتبری اوزره
حضور مهمانده احضار والهانه اجترا ایلدم ع وخیر القری
للنازلین المعجل نثر بعد الفراغ همسایه وجارمك جدارندن
بر مقدار اخذ عثیر وغبار ایدوب اول صیف مؤید آنکله
غسل ید اتمش ایکن صاحب خانه دن بر بهانه ایله اعتذار
واستحلال وسایهٔ توبهٔ خالصه ده تفیؤ واستظلال ایلدم
مدم بو قصه خود بعینها باب تقواده عتبهٔ غلامدن روایت
واعلام اولنمش ایدی بو تقدیرجه ورع وتقوانك مسمای
واحددن عبارت اولدوقلری باهر وما بینلرنده احراز
اولنان ما به الامتیاز غیر ظاهر اولور نظم
جهان پیمودهٔ صاحب روایت چنین افکند بنیاد حکایت
نثر که حضرت عمر بن عبد العزیز که تقوی وپرهیزده خلفاء
اربعه یه ملحق وفرمان بردار فاحکم بین الناس بالحق ایدی
دست خلافتده جالس وخلعت فاخرهٔ عدالتی لابس ایکن
مال غنائم وانفالدن پیشکاه نصفت مقرینه بر قاج نافجهٔ

مسك

رجال ایدن سالك سدیده ظاهر وبدید اوله که ورع تقوآ
قریب ونزدیك ومابین لرینی تمییز وتفریق دقیق وباریك در
الی الان شرح وبیان اولنان حکایات ومزار رسالهٔ قشیریه ده
باب تقواده ذکر وانبا اولنان نوادر اسمار وانبادر بعده
ورع ایچون برباب مستقل ترتیب وتقوایی آنکله ارداف
وتعقیب ایدوب ایراد وافاده ایلدوکی نکات رقائق که
هرلفظ فائقی اهل طریقت قتنده برکان یاقوت ولعلدر
باب تقواده تحقیق واجاده ایلدوکی اسرار ودقائق ایله
طابق النعلدر شیخ الاسلام اورع علماء اعلام خواجه
عبدالله انصاری علیه الرحمة والباری کتاب منازل السا ئرینده
که دستور العمل اهل کشف ویقین در مقامات هزارکانه یی
عدد صدکانه ده ادماج وهرمقام بهی یی زرده دهی کبی
اون قسم مباین الاسمه تقسیم وادراج ایلمشدر قسم ابوابده
ورع نایاب ایچون علی الاستقلال نقود قیل وقالی خرج وتعریفنده
الورع توقٍ مستقضیً علی حذر کلام معتبری ایله تقوایی ورعده
ادماج ودرج ایلمشدر لکن رسالهٔ قشیریه ده اولا تقوی تبویب
بعده ورع ایچون مستقلا باب آخر عقد وترتیب اولنمشدر
والله سبحانه اعلم والتسلیم عند المتشابهات اسلم باب
ورعده بسط واظهار ایلدوکی حکایات واسمار دندرکه مشایخدن
کهمس که لسان حال وقالی کویای الله بس باقی هوس ایدی دیدیکه
برزلت وکناه بنم روی دلمی سیاه وعمل چند ساله می خبط وتباه

استحلا وحق غیر اولان خرماء پرضیری صاحبنه عدم رد
واستحلا ایلدوکی سبب انحطاط وتنزل ومذهب ورع
وتقواده باعث تدنی وتسفل اولمشدر پورادهم بوسرزنش
ووهمدن پریشان ودرهم اولوب تکرار نزهت اباد بصره یه
شتابان وماه سریع السیر عزیمتی تابان اولدی بعد الورود خرما
فروش معهود مرئی ومشهود اولوب تکرار برمقدار خرمایه
خریدار اولدوقده تمر خریده دن بر تمرهٔ برکزیده یی اول بدال
بی بدله القا واجزال وتقصیر کذشته دن استعفا واستحلال
ایلیوب کیرو بیت المقدسه عود ورجوع وتحت صخره ده هجود
وهجوع ایلدی بعد هجعة من اللیل سروشان علوی میل تکرار
نزول وهبوط ونسق معهود اوزره کفت وشنوددن صکره
احد همانك طوی طویهٔ نزاهت نماسندن آب جوشان حکمت
بنوع ونبوط ایدوب دیدیکه برکت رعایت تقوی ایله دبیر
چابك دست قضا نام ابن ادهمه منشور فضل وکرمی کتب
واملا ومقام نخستین ده تمکین ایله پایهٔ قدر ومنزلتنی رفع
واعلا ایلدی نظم هرکسی در حرم عشق تو محرم نشود
هر براهیم بدرکاه تو ادهم نشود نثر امام جامع امامت شمس
چارم فلك خلافت ثانیٔ آل عبا رابع خیل خلفا منقبت
یاب کفی وکف علی فی العدد سوا حضرتلری رضی الله تعالی
عنه بیورمشلرکه سادات اجناس ناس دنیاده اسخیا
ودار البقاء عقباده اتقیادر تصفح احوال وتفحص مقامات

رجال

برمقدار کشط طین وغبار ودفع دسم وضر وضرر ایچون
حضور مهمان مهربانه احضار ایلیوب بو عمل با عللی
استصغار واستقلال وصاحب خانه‌دن معذرت
واستحلالده تهاون واهمال ایلدم نظم
چنین کفت دانای این داستان که بود اکه از کفتهٔ پاستان
نثر که ابراهیم بن ادهم ع قدس الله سره الاکرم نثر اهل وعیال
وملك ومالندن دوری وبینونت وبرکیجه صخرهٔ بیت
المقدسك تحتنده ارام وبیتوتت ایلدی لیل عباسی لباسدن
برقطع وپاس کچدکده ایکی ملك نزول واول مکان مقدسه
دخول ایدوب بریسی استکشاف ما فی البال ورفیق
وفیقندن سوال ایلدیکه بنی آدمدن بوجای محترمده راکن
وساکت وساکن اولان کیمدر ملك آخر کشف خبر واظهار
سر مضمر ایدوب دیدیکه شول ابن ادهمدرکه تکمیل طریقت
وتحصیل حقیقت یاننده امر اهمدر اما خط نصیب وخطی
مقرمط ومخبط و درجات منیعه سندن بردرجهٔ رفیعه
منحط اولدوغنی بلمز اکا کوره شاهد انابت ایله تلاقی یه
تدارك وتلافی قلمز شول سببدن که دیار بصره‌ده جام
درونی زلال شوق ایله پرما وبرتماردن اشتراء خرما
ایلدی ناکاه غفلت وعدم انتباه ایله خرما فروش وتمارك
تمرات بیشمارندن برتمره ریخته ومشتری غافل غمزك
تمری ایله مخلوط وآمیخته اولوب اول تمرات کثیرة الثمراتی

متقاضی اولدقدن ظل شجرهٔ سایه دارندن جلوس واستقرار
ایتیوب کل قرض جر منفعته فهور باکلام بی ریایی ایله
مناظ استنباطی تنقیح ومال حلالنی اصلاح وترقیع ایدرایدی نظم
طرازندهٔ این نجسته رقعه بدین کونه آراست لوح از قلم
نثر که عتبهٔ غلامی که مقیم عتبهٔ استسلام وحقیقتده
خواجهٔ سرمایهٔ اسلام ایدی کوردیلرکه وقت سرما وشدت
برودت شتاده آداب باآدابندن عرق تصبب ومحض
توکل وتبتل ایله ترک شغل وتسبب ایدرایدی تشویر و
انفعال وتکدر حالندن فحض وسؤال ایتد وکلرندن دیدیکه
بومکاندن بندن برزلت وعصیان نمایان اولمش ایدی
اول جهتدن بو محل فضله کلد وکچه موات دل کثیر الجوبه
می آب ناب الندم توبه ایله احیا ودانهٔ سطور خاننه
اعین وخافیهٔ صدوردن خوف واستحیا ایدره
کنه کناهدن استکشاف واستنباه ایتد وکلرندن
محیاء تقوادن رفع جلباب خفا ایدوب دیدیکه برزمانده
بومکاندن احضار طعام واضافهٔ اضیاف کرام ایدوب
بوقطعهٔ بی همال حسب حالم اولمش ایدی قطعه

یا ایها الخارج من بیته وخائفا من شدة الحیف
ضیفك قد جاء یزاد له فارجع وکن ضیفا علی الضیف

نثر بعد الاستیفا زمزمهٔ الحمد لله الذی اطعمنا هذا ایله
شکر خدایی ادا دنصکره بوجد اردن بی تردد وحذار

ابتیاع و اتجا ایلدی تسویهٔ مهامنه قیام ایدن غلام اول جواد
کبارك بر یسندن اخراج فاره و موش و قنغی جرهٔ ملای دن
ابراز و ایدا ایلدوکنی نسیان و فراموش ایلدی ابن سیرین که
ورع و تقواسی دیرین ایدی کمال رقت حالی و فاقه و اقلالی
وارایکن غایت تقوی و دیانتندن جمله جواری صب و اخلاء
وحب دل برحبنی زلال صبر و شکیب ایله لب ریز و املا ایلدی
عارف بسطام و سرجریدهٔ اولیاء کرام صاحب طرز طریف
قدس الله سره اللطیف حضرتلری دخی اثناء سیاحت و سیراتده
ولایت همدان ده حب قوطم اشترا و انتقا و بعد الاستعمال
استزاده و استفضال ایلدوکی بقیهٔ حباتی سفرهٔ سفره طرح
والقا ایلدی قطع شعاب صعاب و لف جبال جبال ایله
بهجت اباد بسطامه نزول و المامه وفرس سفری مربط اقامتده
اجمام ایلدوکده باقی قالان حبات ایچندن ایکی نمله کم حیات
کوردی نهایت ورع و تقاسندن عودت خلف و وزا و نفس
تقوی شعاریني مغرب مثل رجع القهقری ایدوب وطندن
دوزا و لان ایکی موزی دوزی همدانه رجع و اعاده و اشترا
ایلدوکی محله و محکه وضع و نهاده ایلدی ع آری چنین کند
بزرگان پاکباز نظم نویسندهٔ این نخسته سواد
زپیشینه دفتر چنین کرد یاد که سرد فترا صحاب قیاس سراج
مجلس کنتم خیر امة اخرجت للناس حضرتلرندن روایتدرکه
غریم مماطلی سرکشتهٔ کریوهٔ باطل اولد وغنه ناراضی و تخلیص

نصر آبادی دیمش که تصحیح مقام تقوی اشجار ملتفهٔ ماسوای
برك ریز عفت و پر هیز ایله بی بار و برك و جمله اوزار و ذنوبی
طرح و ترك ایله اولور ابن جلا که مظهر کلام انا ابن جلا ایدی
دیمش که بر اهل هدا که حالت فقر و فنا ده مصاحب تقوی
اولمایه جمله مشایخك نصی اوزره اکل حرام نفس و عقدهٔ
عقد فلاحی فض ایتمش اولور بعض متصوفه نك مقال حکمت
مآلی درکه ملازمت تقوی ایله تقوی ایدن آخرته منساق
ومفارقت دنیاء سریعة الفنایه آرزومند ومشتاق اولور
نته کیم ولدار کلا اخرة خیر للذین یتقون مضمونی بو معنایه
رهنمون در وتقوی ایله تخلق ایدن اهل تحقق مظهر تام
کلام کانت له کالسهل اسان واغراض دنیای پر اعراض دن
اعراض اکاهین وآسان اولور ابو عبد الله رودباری نك
کلام دربارینی درکه حقیقت تقوی ارض واسعهٔ رضای
اجتیاب وجناب خدای مجید دن تبعید ایدن امور نا سدیدن
تحرز واجتناب بدرع تا نفس تو مغرور بتقوی نشود نثر ابو حفص
ابن حداد دن ایراد اولنشدرکه تقوی فضول حلال دن احتما
متصور وغیری یه اطلاق تقوی نا میسر در رسالهٔ قشیریه ده
محکی ومسند وبناء نبأ مبرم ومشید درکه متقی حقیقی
ابن سیرین درکه مذاق استعدادی شهد زهد وسداد
ایله شیرین ایدی اول ذات بانجابت سود سود اکری و
تجارت ایچون قرق جرم سمن خالص اشترا وادخار و قصد

ابناء

ورعده والد پرهیزکارنه قریب ونزدیك ایدی تفرقهٔ دل
پریشاننی جمع وبر شحنه وعوانك که اعوان سلطان
زماندن ایدی سراج فروزانندن ایقاد شمع ایلدی
بشرکه اتقای حشر بشر ایدی اندیشهٔ دوربین ایله سیئات
مقربین دن تحامی واتقا ومشعل اهل فساد وضلالدن
اشعال اولنان موم مورث الهمومی احبا واطفا ایلدی
تقوی اشرف مقامات علیا اولدوغی الله ولی المتقین
نص مبینی اوزره غیر خافی واثبات مدعاده ان اکرمکم
عند الله اتقاکم دلیل کافی در نظم پیش خرد زهد تو تحسین تست
تقوی تو تقویت دین تست نثر ورع تقاة عند الثقات مراتب
وطبقات اوزره اولوب اولی معاصی وسیئاتدن توقی
واوسطی مراقی اتقاء شبهاته ترقی واخری ترك فضول
ماسوا ایله پیشگاه رضاء خدایه تلقی در آیت اتقوا الله
حق تقاته تفسیرنده تصریح وتسطیر اولنمشدر که اقامت
وظیفهٔ طاعتده بر وجهله بذل طاعت ایلیه که کرد خاطرهٔ
عصیان پیرامن دامن جناننه نشسته اولمایه وذکر
حقده بر مرتبه مستهتر ومستغرق اوله که قفل گران
غفلت ونسیان ایله رتاج قلب پریشانی بسته اولمایه
ونعم بی نهایت باری ده بر رسمله اظهار شکر وسپاس
داری ایلیه که وصمت غائلهٔ کفران ایله مزاج سر وحدت
سریانی خسته اولمایه ابداء دقائق تصوفه بادی اولان

ذیل تفقد وتکرمی اسبال وواسطهٔ سجان ایله حضرت
ذوالنونه اهدا وارسال ایلدی ذوالنونکه دقائق ورع و
تقواده ذوفنون ایدی انکله سدرمق وذما ودفع جوع
وظما اتمدوکی اول عفیفهٔ پیره عکس پذیر اولدوقده
موقف سؤالده قیام وارسال پاسخ وپیام ایلدیکه اهدا
اولنان بلغهٔ غدا کند وکسب واعتمالم ایله استحصال
اولنماغین طریق طریقتده حلال ونفس ناپروایی ترک برک
ونوا ایله افتادهٔ حفرهٔ هلاک وتوی ایلمک ان لنفسک
علیک حقا کلام بی خفاسنه عدم امتثالدر اول واقف
سرهدا ع اینجه دن اینجه در طریق خدا نثر دیوب طور کتاب
مسطورده کلیم وبالانشین فوق کل ذی علم علیم اولمغین
بو وجهله تدقیق نظر حکمت اثر ایلدی که اکرچه انعام اولنان
طعام بی قیل وقال مباح وحلالدر لکن دست سجان
ولمس زندان باندن سرایت ایدن تاریکی وظلمت سببی
ایله اوزرینه باران کثافت وکدورت صیب وقاعدهٔ
ورع وتقوی اوزره غیر طیبدر نظم لوان اسباب العفاف بلا تقی
نفعت لقد نفعت اذا ابلیسا نثر بو مرتبه تدقیق انیق ورع
اهل کشف ویقین وتقوای کبراء صدیقین در بو امر
غریبه قریبدر که بشر حافی نک که علم تصوفده تمکن
وتصرفی غیر خافی ایدی بر دختر سعد اختری وار ایدیکه
زهد وتقواده بی شبیه وشریک وسلوک مشرع صلاح و

وورع

مفتئ دين وشرع وحلال مشكلات اصل وفرع فعجل لكم
هدم سرينى افشا واول مال غنائم وانفالك حل وبلنه
افتا اتمكله عوف عافيت انتوا برفقيد بى برك ونوا ايكن
شرف تقوى ايله يسر وغنايه واصل وپسر نيكو سيرى دخى
نعمت خلاص ونفل خاص ايله مرام ومراد نه نائل اولدى نظم
خوش نويسى كه اين رقم زده بود برورق اينچنين قلم زده بود
نثر كه كاشف سر مكنون كاف ونون حضرت ذوالنون
اتهام طامات طامات واستناد صعود سطح شطح ايله سرنچه
اهل انكاره كرفتار اولماغين اول كنج شايكانى ويرانه محبس
وزندانزده نهان ومبان اهل جهاندع الدر يحبس والمنهد
يغدنثر سرينى عيان ايلديلر چونكه نون كار جبل شكيب نظم
چونكه حكم اندر كف رندان بود لاجرم ذوالنون در زندان بود
نثر نيچه روزكار جبل شكيب واصطبارى قل ولى و
ارض مجاعت وطوايى قطع وطى ايدوب تير انداز
چرخ دوار اول پرهيزكارى آماچكاه تكسرت النصال
على النصال ونيچه ليالى وايام تعاطئ شراب وطعامدن
صوم وصال ايلدى صالحات امتدن برامرأة بامرورت
ومبلغ رجاله واصل اولمش عفائف كواملدن برزن صفيه
صفت كذوكسب وكد وعمل يدى ايله غزل وحياكت
ونسج وخياطت ايلدوكى كرباس كم قيمتك ثمن وبهاسى
ايله ترتيب طعام وغذا واظهار سماحت وندا ايدوب

سالم نام برفرزند سلامت انجامی کشت دشت ومفاز وسیر
وتطواف اکناف حجاز ایدرکن اتفاقا الاعراب اشد کفرا
ونفاقا دن عصاة عربان غربان نماکین کید وکین ده مکین
ایکن مباغته ودست برد وکلهٔ آزده وحیابی مشت دشت
وستم واعتدا ایله شکست وخرد ایدوب اول بریه وبرده
اسیر وبرده ونقاب عقابی نقبهٔ آرزوسنه پرده ایلدیلر
حضرت عوف کمال ملال وخوف ایله مجلس حضرت رسالت
پناهه ع علیه السلام علیه الصلوة نزدخول والمام وداء
درون غمرونتی ابدا واعلام ایلدکده جیب حاجت روا و
طبیب روحانی دوا استکشار هیلله وحوقله ایله فرمان
وروایت اخزی ده تقوی وثبات وصبر واناة ایله
دردینه علاج ودرمان بیورد یلر امر بی مثاله انقیاد و
امتثال ایتدوکی کبی قرع باب وآفتاب توجه فیق عالمتاب
اولوب کوردیکه بصر صبری خاسئ وحسیر اولان
فرزند اسیری زنجیر حبس وتحسیردن تخلص وتفلت
وجانب وطن اصلیه توجه وتلفت ایلمش ومغانم بی
مغارمدن یوز عدد اشتر بلند سنام وعند البعض
برقطیع اغنام باا عتنامی تنفل واستیاق وغایت
بغیت واشتیاق ایله طرف مسقط رأسه عودت واستباق
ایلمش عوف بن مالک اول مال مجهول المالکی عرضهٔ جناب
رسالت وحل وحرمتدن استفتاء مسئلت ایلدے

مفتی

نور عالم فروز تقوی منور ظلام ولهب حریق پر مضرت
بکانسبت برد و سلام اولدی قادر حمید دن نیاز و امید
ایدرمکه عقبات دار عقباده دخی مظهر فضل باری و هنکام
ان منکم الا واردها ده مصداق فان نورك اطفاء ناری
اولام رب ربات الجمال بلغن مبلغ الرجال نظم
اولیانك کزین و منتخبی یعنی کیم شیخ اکبر عربی
قدس الله سره الا الطف ماربب الکیل بالمکیل وطف
نثر بعضی مؤلفاتندم تصریح و اثبات اتمشدرکه تقوانك
علامت تمکن و صحتی بودرکه صاحبی سبب معینه غیر
وار معیشتدم مظهر حدیث ابی الله ان یرزق عبده المؤمن
الا من حیث لا یحتسب اوله زیرا اهل تقوی مضیق خرجدن
مخلص و مخرب بولوب من غیر حسبان مصب فضل و
احسان اولمق مقتضای ان الله لا یخلف المیعاد وعادت
کریما اوزره مستدعی انجاز وعد و اخلاف ایعاد در شویله که
ارتزاق و اقتیاتی اغلب ازمان و اوقاتدم وجه معین و
معلوم وطریق مألوف و مرسومدن اوله اکا اطلاق تقوی مسمی
براسم وهیچ بر محلده فتح وحل اولمامش بر طلسم اولور نظم
خواندم این خط کهن سال زین کونه نمود صورت حال
نثر که بو آیت واجبة القبولك سبب ورود ونزولندم
مهرۀ مفسرین ابنا و تبیین ایلمشلر درکه اصحاب سعادت
انتسابدن عوف بن مالك که مسلك شرف صحبته سالك

جناب ایزد قادر هر یرده موجود و حاضر و مدت عمر پرشتابده
اکتساب ایتمدوکم فعل شنیع و جرم فظیع و بشیعه بینا
و ناظردر بو کلام صدق انجام قلب حدید آهنکره ندب و اثر
ایدوب نفس پرتابنه لوم و عتاب ایلدیکه ای نفس جانی
ارزانی دکلدرکه ارزانی اوله جناب خدادن شرم و استحیا
ایتمزمیسن که برزن کم یقین نقصان عقل و دین ایله بودکلو
خوف و خشیت و سخط و غضب ربدن اتقا و غشیت
ایلیوب سن دعوای رجولیت و مردانکی و اظهار فر فرزانکی
ایدرکن سرما و کرماده اسیر نفس بدفرما اوله سن بعده
اول زن پاکیزه مربعك شعب اربعندن قیام و تباعد و شاهق
رجوع صادقه اعتلا و تصاعد ایلیوب دیدیکه ای مستورهٔ
بی عیب و محجوبهٔ نقیة الجیب بعد الیوم تجرع زهر زنا و عهردن
فارغ و قنن فنن توبه و اوبته فارغ اولدم اطفال خردسالك
ایچون مستوفی و وافر آبته و ذخائر الوب مقام عفت و
عصمتده تثبت و تعمق و صفای بال و حسن حال ایله تبلغ
و ترمق ایله زن بی زنه و زنا تنکنای فجور و عنادن آزاد و
مالك قوت و زاد اولوب سرور دفع شرور ایله ساز
دعا و نیازه سرآغاز ایدوب دیدیکه سن بنی فحش زنادن
نیجه تخلیص و انجا ایتدوك ایسه قادر بی همتا تقوادن
سکا تدریع دلاص و دارینده شرشرر آتش پرشیندن
خلاص ایلسون اول خاتونك دعای اجابت نموننده برو

نور عالم

وقیام ایتدکده اول حداد شداد نهاد دیدیکه ای نکار مکاره
نه عجب اظهار میل ومراوده وسرعت ایله رجوع ومعاوده
ایلدوك زن عیالمند آه دل نژندینی ملاصق چرخ بلند ایدوب
دیدیکه کلبهٔ احزان کلیه مه عجز وجوع ایله عود ورجوع ایتدکده
کوردمکه اولاد صغارم انواع ذل وخسار ایله حالت نزع
واختصارده وقدوم ملك الموته ترقب وانتظارده اولوب
همسر وهم سرم بنم استعصام وانزجارمدن خبردار اولدوقده
دیدیکه ای محجوبهٔ خدر حذر وعفت سنك اختیار فجور ومعصیتك
اضطراری وساعد طاعتدن قطع عصمهٔ عصمت برامر غیر
اختیاری در اطفال بی دست وپای غیابهٔ طوی طوی ده کرفتار
بوار وتوا ایلمك غایت قبیح وبو بابده اجتراح واکتساب اولنان
جناح وکناه هرکاه موافق الضرورات تبیح در اول حدادکه
پیشرو قلوب حداد ایدی اسیر شهوت وشبق ونفس اماره
ایله مکتب هواء خونخوارده هم سبق اولماغین اغاز ملامسه
ومعاشرت وپسترنازده معاملهٔ نسا ورجاله شروع ومباشرت
ایتدوکده کوردیکه اول زن طرار اعوجاج حرکات ناهموارده
مانند فرزان وارتعاد شدید ایله برك بید کبی لرزان در
اول ضارب حدید وآهنکر شدید دیدیکه ای نازنین زهره
جبین هنکام نشاط وعشرتده نیچون تدرع اسرة عسرت
ایدرسن اول زن ساریه سیرت دیدیکه مانند سیماب
نیچون لرزنده وپرتاب وسرکشتهٔ تیه اضطراب اولمیم که

وادخار اولنمش برمقدار تبات وزاد بولندی بو اثناده
برزن زیبا که قلت حال وکثرت عیال طاقتنی طاق وتقالیب
روزکار وجع جوع واضرار ایله کشف ساق اتمش ایدی
سروقتمه دخول واحتمال وجدان زاد ایله موقف استماحه
واستمداده مثول ایدوب دیدیکه ای کاسب حبیب و
آهنکر لبیب عیال واطفالمك صدای الجوع الجوع لری
نیجه اسبوع درکه ملاصق کرهٔ اثیر وهربری زنجیر مجاعت
ومسغبه ده اسیردر اکر هنکام ضرورات والامده فریاد
رس وابقاء مسکهٔ حیات ایچون برمقدار بلغه وتبات ایله
کارساز ملتمس اولورسك ماء الحیوة امداد ایله ازالهٔ تعب
وسغب ونیجه متنفسك حیاتنه سبب اولماغله ومن احیاها
فکانما احیی الناس جمیعا ثواب بیحسابنه بلاحائل نائل
اولورسن اول آهنکر زن رعنا پیکره عاشق ونجد وجددن
عرار جنون وسودایی ناشق اولوب دیدیکه مادامکه نفس
بدرامکی بکا تسلیم ونعیم وصالك ایله تنعیم اتمیه سن نه
احتمالدرکه قیل وقال ایله اتلاف زاد وسرمایهٔ بضاعتی
بازار اضاعتده مزاد ایدم اول زن مرد سیرت کمال تقوی
وعفتندن کندویی سرجریدهٔ صبر وشجعان ونهایت
یأس وخیبت ایله انصراف ورجعان ایلدی هنکام عشی
وشامده رجع قهقری وقفول واوج هوای استغنادن
اختیار تنزل وسفول ایدوب معرض مرامده انتصاب

وقیام

واحتفاظ ایله دامن چیدن وطوماز عجله وابتدارم دست
سعی واقتدار ایله بیچیدن اولوب خرم بسیاز ایله مرور وکذر
وخاز خاز زخم خاردن پرهیز وحذر ایدرم کب که مسهل
مرام صعب ایدی دیدیکه بوتوقی واحتماسوال ایلدوکك
عین تقوی در یعنی متقی پرهیزکاره لائق وسزاوار درکه
متالف هلاك ومخاوف خطرناکدن بوکونه پرهیز وهریرده
اسباب خرم وحذری تجهیز ایلیوب بذل همت ایلیه که شوك
شك وریبت دامن عفتی سنه آویزان ویوم حسرتدن
سرشك پشیمانی وندامت میزاب دیدن سندن ریزان اولمایه نظم
توقیع کش مثال این حرف درنامه سخن چنین کند صرف
نثر که برقین وحداد که نهادند سداد وشاهد ترقی ایله تلقی
قوت استعداد وار ایدی کوردیلرکه اهن فروزانی بی واسطه
کلبتان لمس بلکه کرامت کف بیضا وثوق شدت لهب آتشی
اطفاو طمس ایدردی بوکار شکفت مدارزدن استعجاب
واستخبار ایتدوکلرندن لب جنبان واستخراج دانه بیان
ایچون کاشف انبار وانبان اولوب دیدیکه برزمانده
کشتزار زمین ده بلای غلا استعلا وجراد قحط وابسال
هوای فضاء ساله استیلا بولوب قلت قوت وزاد برو حمله
اشتداد وامتداد بولمش ایدی که میاسیر واغنیا داخل مطمورهٔ
فنا اولماد وقلرنه تحزن وتاسف وحسن اختیارلری ایله ترجیح
قحط یوسف ایدرلرایدی اول زمان پرمانده بند علم وعتاد

قرآن دائرهٔ هدایت و ایقانند اکا جای رجا و یروب پرده سرای
حرم حمایتنه ادخال وان اکرمکم عند الله اتقاکم شرفنه انا له و ایصال
الیه نظم اذا استصعب الامر لا تضطرب وکن واثقا بالتقی لاتعب
فبحر الامور منوط به کما قال من لا یقول الکذب
ومن یتق الله یجعل له ویرزقه من حیث لا یحتسب
نثر فردای قیامتده جمله حبال نسب واضافت بریده و طیور
علائق اوکاز افکار خلائقدن پریده اولور الا نسب تقوی که
ثابت وبرقرار ودرکن اوثق واقواسی پا برجا واستوادر
پس هر اهل هوش وهوسن که بودازکسب وکازده پناه تقواده
ساکن اوله عرصهٔ قیامتده ظل امن وراحته راکن اوله
حضرت فاروق اعظم که مسند مشید عدالتده ثابت قدم ایدی
رضی الله تعالی عنه مکنون درونی کعب الاخباره اظهار وحقیقت
تقوادن استخبار ایلدی ، خبرات نقبهٔ معرفتدن رفع نقاب
وکنجینهٔ حقیقتدن فتح باب ایدوب دیدیکه یا اباحفص هیچ برخارستان
پیچا پیچ دن مرور وبر طریق مضیق دنکه انده خار کنده دامن گیر
اوله مضی وعبور ایده وکوزی اول عالم ربانی وخلیفهٔ ثانی
منهل دنی خاشاک آلایش غلدن عاری ودروں پاکدن
اجرای آب جواب آری ایلدوکدم تکرار کعب الاخبار باسخ
کذار اولوب دیدی که اول جای پرخاردهٔ نه عمل وکازدن
وضع وکردار اوزده اولور سز حضرت فاروق که تریاق کلام
مصدوقی دافع سموم ستم وعقوقه دیدیکه کمال احتیاط و

احتفاظ

ناکرفتن درم زوجه حرام بهتر از بذل کردن درمست

نثر تقوی که دیدن اهل دین ودیانتدر دار عقباده ضرر و
تعتب ترتب ایده جك یردن نفسی وقایت وصیانت در
صفوف صنوف نابعینك صاحب نصری اولان حسن بصری
دیمش که متقی اولدرکه کندوبی هرکسدن اخس بلکه خار و
خسدن دخی کمتر وادنی وارذالك اعمال وافعالنی کندو
عمل باخللدن محکم تر بیله نظم ان التواضع من خصال المتقی
وبه التقی الی المعالی یرتقی نثر ولایت کشف وکرامتك صاحب
بضاعت بی تعدادی حضرت جنید بغدادی بیورمش که
متقی اولدرکه انتظام حال مردمانی کندو حال بی سامانندن
زیاده اراده ایلیه اوج هوای حقیقتك شاهباز سریع
السیری امام قشیری دیمش که حقیقت تقوایه اول
مرد کامل فائز وواصلدرکه رؤیت تقوادن توقی وپرهیز
وعمل پر عللنی اوزرینه تکیه دن که صورت دیوار تکیه
نکبتدر اجتناب وکریز ایدوب بو بیتك مآلی حسب حالی اوله نظم
مدد از لطف ازل جوی که در راه سلوك تکیه بر تقوی وبر طاعت خود نتوان کرد
نثر ای عزیز وای طالب سنك خیز چونکه قرآن مبین اقتضای
هدی للمتقین ایله اهل تقوایه دلیل وراهبر ولاکرم اعز
من التقی فحواسی انلره معین ویاوردر پس هر لبیب هوشیاره
لائق وسزاوار بودرکه تقوایه نسبت وارادتنی درست
وراه تقای بقا نماده نفسنی چالاك وجست ایده تاکه حضرت

بلا غتی کشوده قلمشرکه قطعه سل الله من فضله و اتقه
فان التقی خیرما تکتسب ومن یتق الله یصنع له
ویرزقه من حیث لا یحتسب نثر بو قطعهٔ براعت اشعار لسان
غیبك مقطعات اشعار ندندر قطعه تونیك وبدخودهم ازخود بدرس
چو دیکری بایدت محتسب ومن یتق الله یجعل له
ویرزقه من حیث لا یحتسب نثر زین الدین عراقی که مراقیٔ
علومه راقی در رکن تقوایی بو وجهله ترصیص وترصین ونبأ
تحسینی تحصین ایلمش که قطعه عدوك بالتقی والعلم فاقهر
فانت بذا وذاك علیه تقوی فما قرن الفتی شیئا بشیء
کمثل العلم یقرنه بتقوی نثر مهرهٔ شعرادن برساحر سخن آرا
باطنی ظاهرنه موافق اولیان منافقلره بو وجهله تقریع وسم
زعاف طعنی تجریع ایلمش که نظم وغیر تقی یامر الناس بالتقی
طبیب یداوی الناس وهو مریض نثر ابو العتاهیه افانین قرض
شعرده بو وجهله تصرف واقتباس طرز اقتباسدن تطرف
وتظرف ایلمش که نظم بتقوی الاله نجا من نجا
وفاز وصار الی ما رجا ومن یتق الله یجعل له
کما قال من امره مخرجا ویرزقه من حیث لا یحتسب
وان ضاق امر به فرجا نثر علیك بتقوی الله فانه جماع
لکل خیر کلام دافع الضیزی اوزره رکن اقوای اصل
اصول وقلعهٔ کوهر نکین یقینه سبب وصولدر نظم
کرکیمی براه تقوی رو زانکه تقوی سرهه کرمست

ناکر

اولان ملاجامی صنعت جناس تامده بو رباعیء با انسجامی عقد ودرا هم
نافقهٔ نصائحی رستهٔ ایجاز واعجازده نقد ایلمشدر رباعی
دردا وهزار بار دردا دردا کامروز ندارم خبری از فردا
فردا که شوم فرد زبیگانه وخویش رب ارحم لی ولا تذرنی فردا
نثر بو تنها نشین بیغولهٔ کمنامی حضرت مخدوم سامی نك
رباعیء سابق البیاننده نمایان اولان صنعت بدیعیهٔ جناسی که
غزلان محاسن بدائعه کناس ومحاذاة نوعروسان غیبه
عناسدر توکید وابداع صنعت تولید ایدوب مدام تجنیس
مثنایی مثلث وتعمیم الاء الا وقد یثلث ایدوب نشاء جامی حرام
سحر حلال ودوران کاس الف واستیناس مسکن صداع ملال
اولمشدر اکرچه شتان ما المحسن والمسیء ولیس النقد کالنسیء
وهر زنبور سرخ نیست وهر ناسك برخ نیست منزل انصافده
احصاف ایدن موشکافان غوامض بیان انشاد قطعه حریریده
تحری وبیت مشهور معریدن عدم تعری ایدهلر رباعی
دردا وهزار بار دردا دردا دردا وغم فتاد چون بو دردا
فردا که شوم زاشنایان فردا رب ارحم لی ولا تذرنی فردا
الایة السادسة والثلثون تقرب قیلوب حقه تقوی ایله
صاقن اولمه هیچ کمسه یه منتسب ومن یتق الله یجعل له
ویرزقه من حیث لا یحتسب بو آیت کریمه بحر متقارب
مثمن دن فعولن فعولن فعولن فعل وزننه مطابقدر بعض
فضلا بو ایت براعت انتمایی بو وجهله سلك نظمه کشیده وباب

منتهی وهر بری مأمور اولدوغی خدمتك انفاد و تمشیتنه
عازم و منتوی اولدقده حضرت موسی نهال اتهالی زمین
ضراعت وانینه غرس و غرز و حضرت خضردن طلب نصیحت
واندرز ایلدی اول مرشد کامل که دیدهٔ دلی دائما سرابستان
عالم ملکوت وجبروته ناظر و روی بغیت وآرزوسی
نور شهود قدم ایله هردم وضیء و ناضر ایدی بو کلمات تامات
ایله نشر جواهر موعظه و خفتکان خواب غفلت وارتیابه
رش آب نصائح موقظه ایدوب بعده بساط الفت و زلفت
لری مطوی و داغ وداع ایله هر بری مکوی اولدی اسود علی الله
یا ابن عمران کن نفاعا ولا تکن ضارا وارجع عن الحاجة
ولا تمش فی غیر حاجة ولا تضحك من غیر عجب ولا یغید
الخاطئین خطایاهم وابك علی خطیئتك ولا تؤخر عمل الیوم
الی الغد نظم لا تبق فعل الصالحات الی غد ، لعل
غدا دیاتی وانت فقید نثر بو قصهٔ عبرت فراکه سراپا آداب
طریقت وسلوك و مزیل اوهام وشکوکدر ظاهر قصه دن
باطن حصه یه عبور و حقیقت حاله عبور ایدن خردمند
هوشیاره سزاوار اولان بودرکه نصائح حضرت نبی
پیش نهاد و فاز المخفون مضمونی سبب سبکباری راه
معاد ایدوب جل همتنی تحصیل رحمت و مغفرته صرف و
جهوات بی ثباته التفاتدن غض طرف ایلیه خرابات عشق
وغرامك رند بی آرامی وجنت عاجلهٔ عارفانك جرعه اشامی

ظهور وانجلا بولدی نظم علمست حیات جاودانی علما
چشمی بکشا بچشمه سار علم آن چشمه که خود خضر از و آب حیات
بود آیتناه من لدنا علما نثر رقیقهٔ اخری اگرچه اکثر مؤرخینك
قول صحت قرینلری اوزره حضرت خضرك دستیاری همتی
ایله اقامت اولنان جدار انقضاض پذیرك زیرنده مطلقا
برکنز ودفینه مکنوز وکم من خبایا فی الزوایا مقتضاسی
اوزره بردکاز وکنجینه مدفون ومرکوز اولدوغی بادی
وبادر وکان تحته کنز لهما کلام معجز مساقنك اطلاقندن
دخی کنز معهود اولماق متفاهم ومتبادر در اما برکرندکان
معشر نوع بشر اولان ائمهٔ اثنی عشردن حضرت جعفر
صادق که سحاب روایتی ثادق وغیث ملت اشارتی
واد قدر بناء بنای مشید وحضرت ابن عباسك قول
بی التباسی دخی بومعنایی مؤید در که اول کنج دفین برلوح
زرین ایدیکه اول لوح بادوخك اوزرنده بونصائح فصائح
منقول ومنقوش وهر حرف حکمتی کوش هوش مستعدان
قبول نصیحتدن رعشه ومنکوش ایدی عجبت لمن یؤمن
بالقدر کیف یحزن وعجبت لمن یؤمن بالرزق کیف تیعب
وعجبت لمن یؤمن بالموت کیف یفرح وعجبت لمن یؤمن
بالحساب کیف یغفل وعجبت لمن یؤمن بغرور الدنیا و
تقلبها کیف یطمئن الیها لا اله الا الله محمد رسول الله اولا
ایکی قطب فلك غیب وشهادتك صحت ورفاقتلری بو علة

صاحب خبر فسانه پرداز • زین قصه چنین خبر دهد باز •

لمؤلفه واقف علم بنی کاسف اسرار نبی محرم راز خبی حضرت ابن عربی

نه قدر اولسه مدحت وتعریف • قدری آندن بلند وبرتردر •

بو کمال وشرف کفایت ایدر • که لقب آکه شیخ اکبردر •

نثر فتوحات مکیه ده که نوادر کوناکون ایله مملو ومشحون

بر بابدر کتاب وتنکنای عالم ملك دن فسحت سرای قضاء

ملکوته اچلمش بر بابدر • بو طریق ایله تحقیق بیورمشلرکه اثناء

سیاحات واسفارده تیهاء تنهایی تك وتنها کشت وکذار

ایدرکن حضرت خضر ایله ملاقات ومقاوله وبساط الفت

وانبساطده محاوره ومحاوله ایدوب انجرار کلام ایله قصهٔ

حضرت کلیم مذکور ویاد • واول داستان غرائب اثارك خبیات

واسراری طلب وارتیاد اولندقده استاذلدنی بیان زبان

غیب داننی کوهر پاش وماء الحیوة حسن عبارات ایله قلوب

قاسیه اربابنی انعاش ایدوب دیدیکه ابن عمران ایچون بیك

مسئلهٔ غرابت نشانکه مبادیٔ عمر زود کذارندن بر وسانح

وبدیدار اولان سرکذشت اعمالنك خارجده مثالی اولوب

هر بری آخرندن اغرب وابدع وثانیسی اولندن اظرف

وابرع ایدی احضار واعداد وجیب غیبدن اخراج و

اعتماد ایلمش ایدم اوچنه تحمل ولباس تصبر وتدبر ایله

تدثر وتزمل اتمیوب دروازهٔ مرافقت وموافقت مسدود

ومصدود اولدی وانا فی واد وانت فی واد کلام مستجادی

ظهور

اردت ان اعيبها يه توكوى واستناد ايلدى خطهٔ ثابتهٔ
ثانيه كه غلام بى ملا فى اهلاك وتب ورجفهٔ ستم سوء
شيم ايله هدم بنيان رب دراكرچه اول دخى بو قبيله دن
ومقولهٔ شر وبيلدن درلكن افاتهٔ نفس بى كناه وبركودك
اندك سالى اضاعه وتباه ايلك مخالف سلامت طبع
واعظم موبقاتِ سبع اولوب بومقوله امور صعاب
وشداددده تفرد واستبداد باعث لومهٔ لائم وبادئ
انكار دائم اولماغين وهلهٔ اولى ده انضمام فرمان خدايِ
تسجيل وتنفيذ قضاء سريع المضاده مسارعت وتعجيل
ايجون صيغهٔ فاردنا اختيار وبوكار دشوار سيرده
طريقهٔ تكلم مع الغير اظهار اولندى حادثهٔ ثالثه كه اقامت
جدار مامل وامر سالفه مخالف مقابلهٔ اساءتم افاضهٔ
احسان ونائلدن صل من قطعك واعف عمن ظلمك
محكمِ آز مايش بنهجِ انتقام وقطيعه وفرمودهٔ
روان آساء احسن الى من اساايله دفع اذيهٔ قطيعه
اولنمق غاية الغايات محاسن بشريه ومزيل مراسم رذائل
سريه اولماغين تعيد فاراد ربك ايله تلافى وتدارك
وجملهٔ خيرات ومباترى حوالهٔ جناب بارى اتمكله ابراز
تقدس وتبارك اولنمشدر ولله در الكلام المجيد فانه
يسلى كل قلب بجيد ولا يصل الى دركه كل معن معانى
الامن تضلع من علمى البيان والمعانى نظـــــم

افاده واعلام وذلك مالم تسطع عليه صبرا ايله ختم
مصحف كلام ايلدى سكنهٔ طلاغ استطلاغ وسدنهٔ
رباغ سلامت طباعه مانند مهر فائض الشعاع باهر الالتماع
وشايستهٔ حسن اصغا واستماعدركه بوداستانِ حكمت
مجامعك بيرامون هامون مبادى ومقاطعندن بعض نكات
ولطائف دائر وطائف دركه مانند شب وصال ومثال
زلف خوبان حور خصال نه دكلو مائلدر ازى وطول اولسه
باعث تزايد احماد وقبول اولماغين ع كوته نتوان كرد كه
اين قصه درازست نثر مدلول معتبرى اوزره وصاف مز
برواسطى اثر كرسئ سه پايهٔ انامل اوزره قاص وخبر كزار
خامهٔ مشكين عمامه محفل غاص ده راوئ خاص اولماقدن
عدم اجتناب ويكران طبع دلدل حركات زمين پهنا ور
دقائق ونكاتى اجتياز واجتياب ايلمشدر دقيقهٔ اولى
بوقصهٔ بسيار حصه ده مراتب تلثه رعايت وهر برندن
فن بياندن نيچه معانئ بديعه يه ايما واشارت اولنمشدر
اولا وقعهٔ اولى كه خلاصه وصياب ومصاص ولبابى
مقابلهٔ احسان وخيزده اظهار اساءت وضيز درجناب
پاك خداى غيورى اضافهٔ شرورد ن تنزيه وتيرهٔ نتيجهٔ
صفاى طبت وطوبت والشر ليس اليك ضابطهٔ بى همالنى
اعمال مقتضاى ادب عبوديت اولماغين حضرت حضر
خرق سفينه يى كند ونفس باسكينه سنه اسناد و عصاى

اول جدار ایکی یتیم بی اقتدارك اولوب والدینك مجرای
فؤاد نه آب ناب صلاح وسداد نابع وعند البعض رشد
وعفاف ایله اتصاف بولان انلرم جد سابع ایدی اول
زاهد برد بار وناسك پرهیزکار زیردیوارده مبتلای
تأفه وصغار اولان ایتام صغاری ایچون بلا طلب بردفنیه
وکنز تعبیه واعداد وحفظ وکلأت وتعرض شراق
ودزداندن حمایت وصیانتی حواله وفایت رب العباد
ایلمش ایدی نظم بوی چه کونه رسد دست هر ستمکاری
خدای عزوجلت چو مستعان آمد چه باشدت زستم پیشکان هراسیدن
کسی که حفظ خدایش نکاهبان آمد نثر تصرم عهد وزمان ایله
اول حائط رصین البنیان مائل ومنقاض ومشرف تزلزل
وانقضاض اولوب اکر مساهله واهمال ودعامه مرمت
واقامه عدم اعمال اولنسه زیر بنیانم اولان کنج نهان
راز عاشقان کبی متکشف وعیان اولوب لکل ساقطة
لاقطه خواسی درکار وتعرض دستبرد اجانب هرجانبدن
آشکار اولوردی لاجرم رأفت وترحم آب وامدن
ارأف واشفق اولان فیاض مطلق خفظ رکاز واراد
ربك ان یبلغا اشدها ویستخرجا کنزهما مدلول حکمت نماسنی
ابراز ایلدی بو عجائب ونوادرده که خلاف مقتضای
ظاهر ایدی حضرت خضر غیر مستبد وهذا من امر ربی
اشارتی ایله لا یسئال عما یفعل حضرتنه مستند اولدوغنی

تصدی ومهاوی غوایته تردی ایدوب تقادم ازمان
ایله تفاقم عتو وطغیانی صلاح بدد ومادری ابطال و
ازهاق وتنکای کفر وخذلانه الجا وارهاق ایلمك امر محقق
وقضای معلق اولمغله اول خار داسن کیر فساد راه کلزار
ایمان ورشاد دن ازاله واول منشاء شر جدلك بدلنه فاردنا
ان یبدلهما ربهما خیرا منه زکوة واقرب رحما نعم العوضی
بلاغرض اسدا وانالله اولندی فی الواقع اول کرفتاران بند
فواقعه مشیمهٔ نأت بخیر منهادن بردختر پارسای آسیه
آسا اعطا اولندیکه قلزم فطرت با فطنتندن جداول
وانهار نبوت منشعب ودوحهٔ وجود بهبودندن یتمش
پیغامبر صاحب دعوتك افنان ذوات باهدا یتلری منشعب
اولدی حضرت موسی قتل کودك بی کناهی استعظام وانکار
وسخنه جبین پر شخنه سندن ع السن یضحك والحشا
یتقطع معناسنی اظهار ایلدکده حضرت خضر اول
مردهٔ بی توشك دوشندن اولان لحم وسخی ناخن حدت
وظفر غضب وشدت ایله قشط وقشر وطومار سیر بحیرهٔ
سزی بسط ونشر ایدوب استخوان شانهٔ شقاوت نشانه
سندن قلم قدرت رقم ایله کافر لایؤمن ابدا خط عبرت
ابدا سی نمایان وآشکار اولدقده حضرت موسی مکمن نامن
تسلیه ولوح وتحصیل اطمینان قلب وثلوج ایلدی
واقامت جدار متداعی یه سبب عادی وداعی بوددکه

اولجدا

آسیب صدمهٔ فاردت ان اعیبها ایله معیب وخلانا کی
وصدرهٔ سلامتنی زور بازوی بطش وسطوت ایله
چاکی ایلدم تاکه مقتضای وکان وراهم ملک یاخذ کل
سفینة غصبا ایله سر پنجه ملک ظالمدن امین وسالم اوله
درین ورطه کشتی فروشدهزار که پیدا نشد تختهٔ برکنار
بعض روایتده اول کشتی متین اون عدد راملی ومساکین
ارث شرعی ایله انتقال وسوء طالع وارون لسان قدرت لرینی
قرین خرس واعتقال ایدوب بش نفری غائلهٔ امراض
هائله ایله زمن دبی مجال وسائر اخوهٔ صداقت اثری نزل
کشتی کوه پیکر ایله کاسب مال حلال ایدیلر وقتل غلام
غیر جانیه سبب حادث بودرکه اول کودک عاق شقاوت
شقاق ومذاق ونفاق اوزره مفطور ولوح محفوظدن
انک شان کثیر المشائیندن الشقی شقی فی بطن امه رقمی
مرقوم ومسطور اولوب اول سالار کروه بدانک والدین
اهل صلوات وصلاح وبادیه نوردان فلوات فلاح اولوب
رقیم حالری رقم یافتهٔ قد تبین الرشد من الغی ومنشور
بالری عنوان پذیر حکمت خفیهٔ یخرج المیت من الحی ایدی
نهایت حنو ومحبت لرندن ولد الدلرینک تادیب و
تربیتیندن مباعدت وطغیان وعدوانته مساعفه و
مساعدت ایدرلرایدی اول ناخلف که وجه سلفدن
جدی وانصاف وانابه دن برنی ایدی امورنا بایسته

کنارنده قرار وآرام وسکان واهالیسندن استقرا
واستطعام ایلدوکلرنده اول قوم لئامکه الأم فئام
ایلدیلر فابوا ان یضیفوا هما مدلول صنت نماسی اوزره قرائت
کتاب قرادن ابا وتضییق عدم تضییف ایله رفع خباء
مهمانی وحبا اتمکله ناچار اول شب تارده ایکی پیغامبر
نامدار نبوت مدار زیر جدارده بائت واول جای کثیر البرحاده
کرسنه وجائع وتشنه ونائع مستقر وثابت اولدیلر حضرت
حضر اول جداری که مائل انقضاض واول حائط ودیوارنکه
مشرف سقوط وانتقاض ایدی قوت ساعد احسن
الی من اسا ایله مستوی القامه ودستیاری مرة مستمرة
ایله مصداق نص فاقامه ایلدکده حضرت موسی کمیت
کلام معجز نماسنی میدان تقریر وبیانده اجرا وتنسیق
مقال لو شئت لاتخذت علیه اجرا ایلدی حضرت حضر
بو مقامده قطع سررشتهٔ مرافقت وحسام هذا
فراق بینی وبینک ایله حسم مادهٔ موافقت ایدوب
فحوای سأنبئک مالم تستطع علیه صبرا ایله معضلات
ثلثه نک ابواب مقفله سنی باز وحل معایات والغازه
بو وجهله آغاز ایلدیکه اولا خرق سفینه ده حکمت
واول سفینهٔ بحر پیما بر قاچ مساکین وفقرانک اولوب
انک اول اجرت ونولی ایله علی الدوام تحصیل بلغه و
قوام ایدرلر ایدی اول فلک فلک سما وکشتیٔ باقدر وبهای

آسیب

اناء درون پر انوارندن آب غیرت بی اختیار رشح
وبوابیات بی مثاله امتثالدن طی کشح ایلدی نظم
صبر کن برکار حضری بی نفاق تا نکوید حضر رو هذا فراق
کرچه کشتی بشکند تو دم مزن کرچه طفلی را کشد تو مو مکن
نثر حضرت حضر تکریر تقریر الم اقل لك انك لن تستطیع
معی صبرا ایله تثریب وابرایی تأکید وجوسق شرط سابقی
تشیید وتأیید ایدوب نظم کردهٔ من جز رقم غیب نیست
هرچه زغیبست درو عیب نیست نثر معناسنی تصریح وبیت پیمانی
توثیق ایمان ایله تصریع ایلدی نظم دست اورا حق چو دست خویش خواند
تا بدالله فوق ایدیهم براند دست حق میراندش زنده ش کند
زنده چه بود جان باینده ش کند نثر اول رسول غیور وبالانشین
طورکه نظم یریك وجهی بشاشات الرضا کرما والقلب مشتمل منی علی الغضب
نثر مدلول پر غیر وعبرنه ماصدق ومظهر ایدی ع شدید
علی الانسان مالم یعود نثر مزلقه سنده مغلوب اندیشه
واندوه وخلاف عاده امورك تتابع تتابع ظهورندن
عاجز وستوه اولوب فراش وثیر عجز وتقصیری توهید
وان سألتك عن شئ بعدها فلا تصاحبنی مقدمه سنی
تمهید ایلدی ع ومبلغ نفس عذرها مثل منجح نثر بعده وجههٔ
مقصوده روبراه وشهود غرائب صنع الهده ثابت قدم
مستقر لابراح اولدیلر نظم رو دیده بدست آر که هر ذرهٔ خاك
جامیست جهان نمای چون درنکری نثر هنکام شامده بر قریهٔ پرشناز

ره نامهٔ توفیق ایله کشت وکدار فج عمیقی اختیار ایدوب
آثار رحمة اللهه نظر ونکاه ایدرکن ناکاه اثناء راهده
برجوق اطفال پرشغب وشوق که اول صحرا ویازیده
بازوی بازی یی یازیده ایلمشلر اول رفیقان صاحب
ایقانه مشهود ونمایان اولدیلر میان شبانده برکودك
شیرین زبان یاقوت لبانکه چهره کشای مانیٔ تقدیر
لوح اکوان مختلف الوانه بیرنك وتصویر ایلدوکی
تماثیل وهیاکل ذلپذیردن زیاده کنجینهٔ فطرتنده
جواهر ابدار لطافت نهاده وتناسب اندام وتمایل
بالای طوبی خرام ایله کمال حسن وبهاده اولوب
انك شاننده بوابیات بهجت نشان لسان هاتف تنها
رودن داخل صماخ معارف شنوا ولور ایدی نظم
ان خط سبز فامکه حضرست نام او خوش برکنار چشمهٔ حیوان کشیده
اوردهٔ زشعر سیه سایبان حسن بر روی آفتاب درخشان کشیده
نثر حضرت خضرکه حکم بالباطن ایله مأمور وکاشانهٔ
دل حکمت نشانه سی نیر اعظم علم لدنی ایله پرنور ایدی
اول طفل نارسیده نك رقبه سنی قلع وجز ونارون
نودمیده نك شاخ عمرینی قطع وحز ایلدی حضرت
موسی تحدید موسای غضب وتفس ومعارضهٔ اقتلت
نفسا زکیة بغیر نفس ایله اهدار دم معصوم غیر موصوفی
اکبار وبوکاری لقد جئت شیئا نکرا ایله انکار ایدوب

لوءم ودناءتده احتفال واكتناع ايلديلر ميان كشتى
بانانده برناخدا كه مظهر توفيق خدا ومظهر جود وجدا
ايدى حضرت خضرى تشخيص ونرخ رأفت كران قيمتى
ترخيص ايدوب اظهار طول ايله بلا نول كشتى يه تحميل
وشرائط اكرام ومراعاتى تتميم وتكميل ايلدى مرشد كامل
ايله مسترشد فاضل كشتى سوار ورفع شراع شروع
ايله مسافر بحر زخار اولوب امداد شرطهٔ توفيق ايله
ثبج درياى عميقه واصل بلكه مشارف فرضه وساحل
اولدقده حضرت خضر اول فلك جديدك برلوح متين
وسديدينى قوت بازوى نبوت ايله قلع وكاهل اهل
كشتى دن ظاهرا خلعت امن وسلامتى خلع ايلدى حضرت
موسى بوكردار ناهنجارى كه مقابلهٔ احسانده اساءت
وبحسب الظاهر باعث نكر ومساءت ايدى انكار ومراس
انفعال بى مراسنى اعتراض آخر قتها لتغرق اهلها لقد جئت
شيئا امرا ايله اشكار ايلدكده حضرت خضر ابتدا
نسيان وخطاده ترك مؤاخذه وباز خواست وآماچكاه
معذرة الم اقل انك لن تستطيع معى صبرا تير دلدوزينى
راست ايلدكده حضرت موسايه فرازيا قراردن نشيب
لا تؤاخذنى بما نسيت ارامكاه ومزلقهٔ عسرى ده پايندان
ولا ترهقنى من امرى عسرا ايله عذرخواه اولدى بعده لجهٔ
پرآفات ومخافاتدن ساحل خلاص ونجاتده قرار وبدرقهٔ

نه بخود آمدم اینجا که بخود باز روم نثر اول مرشد کامل و
عارف عامل اولا صعوبت متابعتی انك لن تستطیع
معی صبرا ایله بیان ومرارت صبر وکیف تصبر علی مالم
تحط به خبرات معرض معذرتده عیان ایلدی حضرت
موسی تقریر ستجدنی انشاء الله صابرا ایله سعی وطلب
بی مراده مجد وتلقن علم بی امتراء شرط ولا اعصی لك امرا
ایله مستأهل ومستعد اولدقدن اول مرشد کل وره کشای
اضیق سبل قتاد القاء قیادی خرط ولا تسألن عن شیء
حتی احدث لك منه ذکرا ایله تقدیم شرطی شرط ایلیوب
دیدیکه ع هرا نجه ناصح مشفق بگویدت بپذیر نثر زیرا طالب
مزید اولان مرید که ترك برد باری وتحلم وکظم له ایله
تفوه وتکلم ایلیه انك حقدن لسان مرشد موفقدن
بیغام لا یفلح ابدا ابدا اولنوز نظم چون رفتت پیر هین تسلیم شو
همچو موسی زیر حکم خضر رو نثر سیل همت وعزیمتلری مندلق
واول سفر مبارك ایره ذاهب ومنطلق اولوب سیر
باخیزلری ساحل دریاده انتها بولدی واول مرسای
اندوه فرساده یسیر کم والبحر جنابندن رکوب سفینة
نجات انجامه اشارت والهام اولدی اراذل نواتی وملاحین که
اسافل اریسیین وفلاحین اما یلر اول رهنمای یان
اهل خصوصی دزدان ولصوص دیو درون فلك
غیر مشحونه ادخال واصطناع دن ابا وامتناع ومقام

سلامی استبعاد وترحیب وتبجیل وعلیك السلام یابنی بنی اسرائیل
ایله مقدم مکرمنی استبعاد ایلیوب دیدیکه نظم
ای یار کرامی ازکجا آمدئ بیکانه مباش کاشنا آمدئ
نثر حضرت موسی زایچهٔ غیب صحت انتاجدن اسم
ورسمی استخراج اولدوغندن تعجب کنان واول
سالار اهل ادراك من ادراك بی ایله جناب حضرینی دن
خواهشکر ما فی الجنان اولدقده اول معلم کتاب وعلمناه
وعلامهٔ لدنی دستگاه دیدیکه سنك نامکی بکا ادرا
واعلام ایلیان اول دادار واسع المبرة ودانای لایغرب
عنه مثقال ذره درکه سنی بوجانبه ارشاد ودلالت وکلام
نوازش بیحسابی سرسراة هدایت انتسابدن دفع صداع ملالت ایلدی
نظم بقدومکم نزل السرور بساحتی وعذابها طیر الهناء یغرد
واذا تأملت البقاع وجدتها تشقی کما یشقی الرجال وتسعد
نثر بعده قلزم نصایح دنیه دن استخراج لآلی حقایق
یقینیه ایدوب دیدیکه یاموسی سنك ذات جلیلکه
دعوت بنی اسرائیلده شغل شاغل وبسط تفاریع امر
تشریعده کثرت ملمات ومشاغل وارایکن بودکلو قطع
فلوات وسبسبه بادی وسبب نه در حضرت موسی
وحی حی توانا ایله طوردل پرنوری معمور وعلی ان
تعلمنی مما علمت رشدا به مأمور اولدوغنی افاده وتعلم
علم لدنی ایچون صحبت ورفاقت اراده ایدوب دیدیکه ع

اصابت وارادت قیوم قوی ایله حی سوی اولوب
داعیٔ قدرته لبیك اجابت ایلدی بو اثناده وراء حجاب
فلما بلغا مجمع بینهما ده پنهان ودریای ژرف فاتخذ
سبیله فی الارض سربایه روان اولوب اول ایکی وفیق
صاحب توفیق حسن مخالطه ومحاوره ایله اول محلدن
مجاوزه ایلدیلر جای معهود موعوددن مجتاز وبادیه
پیمای سفر دوز ودراز اولدقلرنده نجی خدا فتای روح
اساسندن بی تأخیر واینا ابناء آتنا غداءنا ایله طلب
زاد وغدا وتجاوز حد ایله طروء تعب وکدی احساس
وابدا ایدوب اراءت آیت ارائیت اذ اوینا الی الصخرة
فانی نسیت الحوت ایله نسیان قوتی اندیشه وتفکیر و
اقتضای قضاء وما انسانیه الا الشیطان ایله معذرت
نسیانی تذکیر ایلدی اول عارف لدنی معارفی نشدان
ورود ومقام نخستینه رجوع وعود ایدوب انحاو
احنایه نکاه واطراف واکنافی مطرح دلاکاه ایدرکن
ناکاه اول جای رجاده بر شخص ملتف ومسجی کوردی
نظم چون بیامد دید در ساحل نهان خفتهٔ کو بود بیدار جهان
بهر نازش بسته او دو چشم سر عرش وفرشش جمله در زیر نظر
نثر حضرت کلیم صاحب کلام علی نبینا وعلیه الصلوة
والسلام مرمای مرامه رمی سهام وتقدیم شریطهٔ سلام
ایلدکده حضرت خضر خضرا خرام ارض پر ظلامده تلالوء نور

سلامی

جمله دریاها چو سیلی پیش آن ☆ بحر نور اعظم الهام ایله ازالهٔ
تاریکی ابهام اولندیکه تحت قباب اختصاصنده بزم برعبد
خاصمز وارد رکه اول سندن اعلم وسن قطب دایرهٔ
ملك ایسك اول محور رحای ملکوت اولدوغی مسلمدر
صاحب نجوای وکلم الله موسی تکلیما اول سرجریدهٔ علماء
اخیارك جای آرام وقرارندن استنباط واستخبار ایلدوکده
اول جامع غیب وعینه مجمع بحرین مستقر ومقام اولدوغی
اخبار وافهام اولندی عند البعض الهام ربانی وبیغام
نهانی کلدیکه اول سفربر سوده برماهیهٔ نمکسود الوب
نه مقوله چشمهٔ ناب ده که اول نیم مردهٔ بی تاب حیات
بوله وقدرت یزدان ایله متحرك وجنبان اوله اول
عارف علم لدن اندم موجود واول زینت فزای اقالیم
ومدن اول محلده حاضر ومشهود درحضرت موسی
فتاء فتوت نماسنه وجههٔ مناسنی تقریر ولا ابرح
حتی ابلغ مجمع البحرین اوامضی حقبا آیتنی تفسیر ایلیوب
سمك مالحی زاد طریق وعمل صالحی رفیق شفیق ایلدیلر
بوحال ایله ینجه ماه وسال بلکه ینجه اعوام واحوال
قطع جبال وطی قلال وتلال ایدرك بالغ ساحل و
مجمع بحرینده برعین مسکن الغینه واصل اولدیلر یوشع بن
نون که واقف سرمکنون ایدی اول صودن تجدید وضو
ایدرکن رشاشهٔ ماء الحیوة ماهیهٔ مردهٔ عدیم الحرکاته

ایدیلر نقدینهٔ کار وبارلری کم و غرقهٔ کرداب فغشیهم
من الیم ما غشیهم اولدقدنصکره اول حضرت مسالك
ومهالك نور وظلمتی تفریق واسباط بنی اسرائیله سبیل
ارشاد وتکمیلی تطریق ایدوب بیان وصمت غمیضه و
عضه وکلام معجز نظام ایله نشر مناشیر پند وعظه بیورور ایدی
قطعه هدار پند خود از هیچکس دریغ بکوی اکرچه از طرف مستمع بود تقصیر
سحاب قطرهٔ باران زکوه وانکرفت اکرچه در دل خارا نمیکند تاثیر
نثر بر روز نزهت فروزده کرسی عرش منزلت اوزرنده
قلوب قاسیهٔ اهل غفلتی نصائح قوی تاثیر ایله نرم وتلیین
وکلمات آب حیات نظیر ایله ایات بینات توراتی
تفسیر وتبیین ایدرکن بر اهل قال مسکن استفاده و
تسالده اکناع واول رسول ضمیر شناسه اعلم ناسدن
کشف القناع ایلدی ع حضرت موسای عمیم الفعال
نثر که قطب دائرهٔ توحید افعال ایدی کندودات رسالت
سماتلری اعلم عالم شهاده ویدبیضالرنه مقالید علوم
عالم ملك نهاده اولماغله معرض تسلیم وکویای وفوق
کل ذی علم علیم اولمایوب خلعت اجابتی طراز الله اعلم ایله
مطرز ومعلم اتمدوکندن ان لربی ربك المنتهی جناب
والاسندن لطف خطاب وابراز نوازع ویبقی الود
مابقی العتاب اولدی نظم دست شد بالای دست این کجا
تا بیزدان که الیه المنتهی کان یکی دریاست بی غور وکران

جمله

يؤتى الحكم در جوائز سنيهٔ سلطان خلافت عنوان ايله مالامال
وملآن مظهر رغائب خيرات وحسنات اولمش نظم
يُعَدُّ رفيع القوم من كان عالما وان لم يكن فى قومه بحسيب
وان حل ارضا عاش فيها بعلمه وما عالم فى بلدة بغريب
الاية الخامسة والثلثون صقين بوجيفهٔ دنيايه قونمه كركس وار
بلند همت اولوب قانع اول مثال هما بو آيتك سكا مضمونى رزقه ضامندر
اَرَادَ رَبُّكَ اَنْ يَبْلُغَا اَشُدَّهُمَا بو آيت كريمه مزاحفات
بحر مجتث مثمن دن مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن وزننه
مطابقدر بو آيت معجز نما اعلم نحارير علما وصاحب منقبت
علمناه من لدنا علمانك آزمون سكانه سنك اخرينى وامتحانات
ثلثه سنك عجبترينى اجلوب طبع متقاضى قصهٔ جدار
متقاضى بو وجهله آشكار ودروحهٔ آيت سابقه دن
فروع نكات شايقه يى اشكار ايدر كه حضرت موسى
ابن عمران كه خلاصهٔ ممالك عمرانده اول كتب چهار
كانه نك صرح منيع تشريعنى بانى وكمال صرامت وجرم
ايله رسل اولى العزمه ثانى اولوب نمودار فاذا هى
ثعبان اولان عصاى اژدر نشان آتش فشانى يكه سوار
معركهٔ وغا وذات اعجاز سماتى شرف يافتهٔ خطاب اذهب
الى فرعون انه طغى ايدى فرعون بد تبار كروه قبط
مستحق الدبار كه مصب مصائب وعدم فواق ومظاهر نظم
همه اسير بليت وما لهم من وال همه نديم ندامت وما لهم من واق

اولا بو سؤالك اخلالى برمقدمهٔ مهمه يه واسته ومعلق
والا ابواب بيانى مؤصد ومغلقدر اول مقدمهٔ مبهمه
بودركه برخطا وزلت كه اقتضاى نشاءة بشريت اوزره
اقتراف و لجهٔ جرم ومعصيته غوطه واعتراف ايدرسن
هنكام تعاطى ده قلب خاطى اظهار خوف وندامت ايدرمى
يوقسه تيه بيراه اصرار وقداماته كيدرمى هارون الرشيد كه
حكم خلافت وعلاسى خط رئيس قضا ايله رسيد اولمش
ايدى ديكه اگرچه كثرت جناح وكناه ايله حالم تباهدر
اما لدى الارتكاب كمال ندم واضطرابمه جناب مقتدر
توابه شاهد وكواهدر امام محمد كه فضل سرمد ايله من
اراد علم الاولين والاخرين فليثور القرآن كان منبع
المكاشفات استخراج لالئ نواردن مطيق وقادر ايدى
ديديكه بو تقديرجه برجنته دكل برحسب وجنا الجنتين
دان ايكى جنته بى منت لائق وشايان وسزاوار فضل
بى پايان اولدوغك منصوص لفظ قرآن وبو بابده
دليل وبرهان نص محكم ولمن خاف مقام ربه جنتان در
هارون الرشيد بو بشارت ونويد ومژدهٔ جديد دن ضاحك
ومستبشر واسارير جبههٔ پرتنويرندن انوار بهجت وابتهاج
منتشر اولدى حضرت امام كمال عز واحترام ايله رجعت
وبيت علم ودرارينه قفول وعودت ايدوب كوردركه
كندودن مقدم خانهٔ سعادت ملتزمى كه نمودار فى بيته

محمد شیبانی که بنیاد اجتهادی بانی اولوب اول عصرده
مربع نشین متکای تقوی وجواب نویس مشکلات وقایع فتوای ایدی
نظم یدع الجواب فلا یراجع هیبة والسائلون نواکس الاذقان
ادب الوقار وعز سلطان التقی فهو المطاع ولیس ذا سلطان
نثر طرف شرف قرین خلا فتدن ارسال پروانهٔ رعایت
ونیم شب اول مشعل افروز انجمن علم وادبی دعوت
ایلدیلر هنگام تاریکی وظلامتدن ازعاج علماء اعلام باعث
شبهه وانکار وسبب سوء افکار اولماغله اول صاحب
امانت امامت تجدید وضوء وتقدیم وصیت واخلاص
قصد وتصحیح نیت ایله جنت سرای حسروانه یه عازم
وروانه اولدی حرمدن مماثله والج وداخل اولدقده
کوردیکه برسراپردهٔ مزرکش وسراطاق زرنکار منقشکه
بیرونندن هارونِ موسی مهابت برتختِ عرش سایهٔ
کرسی پایه اوزرندن مربع نشین ودروننده زبیده
سار یه سیرت انواع زیب ایله رشکین سار حورعین
اولمش خلیفهٔ انام قیام تام وحضرت امامه ترحیب
واکرامِ ایدوب جلیلهٔ جلیله سی ایله اولان بارکشت
وسرکذشتی استیفا واول خبث کلامك لزوم حنث
وملامتدن استفتا ایلدی حضرت امام همام اعتضاد
قوت اجتهاد ایله تدقیق غوامض مرام ایدوب دیدیکه
ای خلیفهٔ قرشی نسب وامام عباسی سلب وحسب

بن سلطان دادگر و عادل و خليفهٔ بی عدول و نا معادلدر و
نصفت وداد ایله متصف اولان سلطان منصف مبشر
بالجنه و تبریز زهر الود شخط و شقایه ترسن ترسن و تقی جنه
اولماغله بن دخی علی الیقین داخل عداد اصحاب یمین و دخول
سعیر عسیر النجاتدن سالم و امین زبیده که خاتون اخرت
بلکه مبلغ فحوله وصول بولمش و مقبول رجال صاحب
قبول اولمش اهل صلاح و عفت ایدی بوکلام خامتدن اشیمز از
و نشوز دل مردهٔ کثیر الملال هی سی نفخ صور بیداری و اکاهی ایله
بعث و نشور ایدوب دیدیکه ای داور بلند تباد بوکلام
نا هنجاردن بوی کفر و خسار اشتمام و مجرد استماعندن
تحصیل اندوه و اغتمام اولنور احتمالدرکه بوسوء تعال
سبب فسخ نکاح و سار یهٔ سفاد و سفاحه باعث الجا
و ارکاح اوله اولاسن بود کلوائره و استبداد ایله عدل
و داد و رشد و سدادی قائد بولدوك که قطع و تباعات
ایله دخول جنات عالیاتهٔ جازمه و حاسم اولدك حکم
علی الغیب بی شك و ریب مصداق و الامن کفر و صاحب
مقام الظفر اولماغله بوسئالهٔ معضله ده علماء کبارندن
استفتا و استفسار ایله طریقکی حسن و خاشاك اشراکدن
پاك و اهداب آدابنی بد معروف ایله امساك ایله و الا
مشرب صدق و صفاء و الا الودهٔ نزاع جدل و حسن
آمیزش و ولادن ابغض اشیا بئس البدل اولور امام ربانی

مساهله واهمال ایتدوکلرندن بث شکایت ایلمشدر قطعه

لیس الخمول بعار علی امرئ ذی جلال
فلیلة القدر تخفی وتلك خیر اللیالی

نثر حضرت ادریسك کتاب فضلی اون فضل اوزره
تأصیل وتصانیف ابرار حکمت ابرازده بوطرز معجز
طراز اوزره تفصیل اولنمشدرکه اولا ذات کروبی
سماتی نبی مرسلدر ثانیا عراص دل با اخلاصنه اوتوز
صحف شریفه منزلدر ثالثا قلمرو اقالیم عالمده اولان ارباب
خط وقلمه سردفتردر رابعا حل معاقد قواعد علوم نجوم ایله
متمشیان ریاض ریاضیاته خریت ورهبردر خامسا حزب
اهل حربه وحربه استعمال اسلحه واترسه یی مخترعدر
سادسا شناتر کرامت مآثری ایله دوشیزهٔ صنعت
خیاطتی مفترعدر سابعا تسخیر میادین شرع ودین
ایچون مرصاد جهد وجهادده لواء والاء جهد وجهادی
رافعدر ثامنا اجراء مجاریٔ سبع ذراری ایله مضرت
کثرت اعدایی دافعدر تاسعا زیر منقش کریاسده
احداث لباس بزوکرباسی جامه خانهٔ غیبدن مظهر ومنتقیدر
عاشرا رتبهٔ علیاء ورفعناه مکانا علیایه عارج ومرتقیدر نظم

کمند انداز این صید کهن دشت درین وادی کند زین کونه کلکشت

نثر که برلیل طویل الذیلده هارون زبیده خاتون ایله اثنا
مسامره ومکالمه وخلال ملامسه ومسالمه ده دیدیکه

لفظ هرمسك اطلاق واردر وهرمسدن مراد عطاردر
واقف اسرار چرخ مقرنس وكاشف استار اسرار فلك
اطلس اولماغله اقترانات نحوس وسعود وانظار
افول وصعودن صحيفهٔ وجوده مرموق ومشهود
اولان دلائل احكامه تحريك اقلام ايلمك اول حضرتك
جملهٔ خصائص ذات خالصندندر ونبوت وحكمت و
سلطنت مكان بامكانتندن لابث ومصداق فعززنا ه
ثالث اولماغين اول رموز آموز مثلث بالنعمه لقبي ايله
ملقب ومنبوز ايدى وبين الحكما اوريای ثالث ديمكه
باعث بودركه كلمات حكميه نك قديم وحديثنى تحديث
وسماء سيما سندن نجم وهاج حكمت ثليث ايلمش ايدى
بوتقديرجه حضرت شيثك ذات مفضلى اوريای اول
اولوركه سراى بهجت سزاى حكم خفيهٔ خبيه يي طرح وتدوين
امور آتيهٔ ابيه يي اول اول شرح ايلمشدر وكمات كتائب
كتابتك نقل وروايتلرى اوزره غاديمون مصرى نام
پيغمبر سريانى اوريای ثانى دركه كلزار بديع الاثار نبوت
وحكمت زلال انسجام مقالى ايله متنضح وحضرت ادريس
انك نادرهٔ تعليم وتدريسندن متلمذ ومتنضح ايدى حتى
تاريخ حكمادە رايت روايت اعلا اولنوب ميان شيث
وادريس ده غاديمونك بنيان نبوت حكمت نمونى تاسيس
اولندوغنى نقل وحكايت وارباب تواريخ وانساب ضبط احوالندن

مساعده

مکنون ضمیری کشف وتقریر ایلدی تاریخ منتظمده
مرقوم قلم بدائع رقمدر که امم بنی آدمدن سماء دود
اندوده بر ییلده زنوء وصعود اتمیان صالحات اعمال
وخالصات افعال حضرت ادریسک ذات باسعودندن
برکونده عروج وصعود اتمکین ابلیس که شایستهٔ
عذاب بیئسدر حسد وبغضا ومنهج اجابتده
پای متابعتلری بی ثبات وقوام اولان اقوامی
اغوایه اغرا اتمکین قادر مطلق احقاد مستمرهٔ ابو
مره‌یی دفع وحضرت ادریسی علیهٔ مکان علی‌یه
اعلا ورفع ایلدی زملن علو مکانده والد ماجدلری
بردهکه وفور عرفان وشعور ایله فرد ایدی جوهر
ذاتی کان صحت وحیاتده متحیر وبین الاکفا شرف
نجابت وذکا ایله متمیز اولوب بعد الارتفاع
یوز اوتوز بش سال بضائع زندکانیٔ سریع الزوال
ایله کسب انتفاع ایلدی حضرت ادریسک ذات
نفیسی پیغمبر سریانی وسرای حکمتی بانی اولوب مضافات
مصردن منف نام جای منیفده درس دین حنیف
ایلدی مجموعهٔ شریعتی کثرت دراستندن حین
ولادتنده سنوخ وسنوخ بولان اسم اخنوخ
ایله اشتهاری تقلیب وبین المروس الرئیس لقب
ادریس ایله نبز وتلقیب اولندی واول حسن الاخلاقه

صحت مبناسی معلوم اهل ادراك در حضرت
ادریسك که خصائص وفضائلی اثیب وبناء
شرف ذاتی رسیس واسیس ایدی جملهٔ معجزاتك
ذات نوادر ظهورندن اولدوغی مشهور وبعض
کتب معتبرهٔ معتورهٔ ده مسطور درکه برکون اول
حضرت لب دریاده جزومدبر بحر رحبی سیر و
تماشا وتفرج صنع خدا ایدرکن حضرت روح القدس
بشرهٔ بشره تمثل وخدمت حضرت ادریس ده لباس
انسانیت ایله ترفل ایتدکده نصکره قواعد رملیه یی
تعلیم وسیر نقاط واستخراج ضمیری لوح درون
مستنیرنه ترسیم ایلدیکی بعده قصد آزمون و
تجریب واشکال شائزده کانه معلوم طبع یکانه سی
اولدوغی امتحان وتدریب ایلیوب حضرت
جبریل امین کذو مکان رکینی اضمار وبو نیت
وامنیتی ارادهٔ کشف واظهار ایلدی حضرت ادریس
اولا اشکال رملیه یی طرح ومتن دلائل خبایای شرح
ایدوب دیدیکه بو نیت با اشکال مقتضای دلالت
اشکال اوزره مسکن جبریلدن سؤالدر حالا ساحلهٔ
نازل وانباء آدمدن برشخص راسخ دم ایله مکالمه یه
شاغلدر رمل ثانیده بناء تعیینی بانی اولوب سائل
ومسئول عنه اولان جبریل سنك ذات جمیلکدر

كسبنه راكب والكاسب حبيب الله مقام دلخواهنده
واكب اولوب عمليه سماحت مآلى اولان ثلث
كسب حلالنى فقرايه تصدق وانفاق وويل للمساكين
كلام مبينى اوزره هواره عجز وره نشين لم مزيد
حنو واشفاق ايدرايدى هرآن جواهر عظات ونصائح
مناثرت واول من خط وخاط ادريس حديث باتا
سيسنى اوزره صنعت خط وخياطنه اشتغال و
مثابرت ايدوب هربارکه غرز مخيط كرامت محيط
ايليسه تسبيح وتهليل ملك جليل ايله رطب اللسان
وهنكام نطق وكلامدا تفوه بدائع صنائع ملك
علام ايله عذب البيان اولورايدى تاريخ كزيده
روايت سدادركه بعضى ثقاة مورخين كه انبياء
اولى العزم يدى نفر اهل صرامت وجزم اولدوغنى
اخبار وتعيين ايلمشلردر حضرت ادريس انبياء
ابتداسى اولدوغنى تصريح واعلام وبو وجهله
تعليل كلام ايلمشلردركه هرراس المئه بلاخلف
برستاره سياره تقدير رب اكرم ايله مدبر
كارخانه عالم ومدير دوائر احوال امم اولمق
امر مقتضى ورسل اولى العزمدن بر رسول مجدود
وجودينى مقتضى درو علم رمل كه كان نبى من الانبيا
يخط فمن وافق خطه خطه فهوذاك كلام پاكى اوزره

وبعد الولوج سرعت خروجی شرط امتش ایدی
لاجرم خارج طوق السن اولان نعم ما تشتهیه الانفس
وتلذ الاعین منظور نظر اد ریس ومقام دعت وسعتده
لذائذ مالا عین رات ایله همنشین وانیس اولدقدن صکره
ایفاء عهد مبرم وتوثیق وعدم محکم ایچون اول جای
سمی المدارج دن خارج اولدی بعده بهائم نسیان نعلین
ایله بهشت پرزیب وزینه تکرار داخل وفضل وهاب
بی منت ایله مقصود اصلی اقامت حاصل اولدی بهجة
التواریخده امر حکایت تنویه وارض روایت تنویح
اولنمشدر که حضرت ادریس که صاحب شرائع ونوا
میس در هرچند که جند سعی اکیدی معارك جد
جدیده ترتیب وجید جهد جیدی طوق طاقت
ایله پرزیور وزیب ایلدی انجق بیك نفر اهل هدایت
باب اجابت دعوته دخول وماعدا نفر وعدا شاهراه
انتباهدن تنحی وزحول بلکه اظهار حقود ودخول
ایلدیلر کتاب روضة الاحبابده مقام تصحیح مقاله
الباب واهداء نادی اولی الالباب امتشدر که
حضرت ادریس یوزبش یل اعلاء لواء رسالت
وترتیب دعایه اسلام ودعوت ایلدی وحین
عروج علیینده ادوار اعمارندن دریوزبش
سال انقضا واستکمال بولمش ایدی ودائما اسب

کیه

اصحاب یمین حقنده کلام خدای معین در مأمن اجزال
ملك مفضاله التجا ودار القرارده ابود وخلودی
ارتجا ایدرم بو اثناده برنداء بشارت اندا ابدا ولندیکه
باذنی دخل وباذنی فعل نظم حکمی که آن زبارکه کبریا بود
بالاتر از مقوله چون وچرا بود حکمی که صادرست زدیوان لم یزل
خود زهرهٔ مخالفت او کرا بود نثر یعنی ای ملك الموت
ادریس بنم امر لازم التقدیسم ایله همجناح طواویس
فرادیس وسدنهٔ کعبهٔ جنت ایله جلیس وانیس توبه
وانابته منبت در قطعه آن کریمی که از کمال کرم
مغفرت را بها نمی جوید نعمتش رایکان وبی منت
رحمتش را بهانه می جوید نثر وبعضی روایاتده عرات
جناته بعد الولوج احیانا سماء رابعه خروج یاخود
سماء سادسه ده عروج ایدوب ملائکهٔ کرامه ایات
بیناتی مترتل واقامت مراسم طاعاتی متربلدر نظم
قرب طلب کن ره تقوی کزین ازلفت الجنة للمتقین نثر
نقل مار البیانکه تضاعیف نسق لطفندن واضح
وعیان اولان تحقیقدن هر فرهمند منطیق متنبه
در اصحابه محاکی اولان راوی وحاکیسی ابن منبه در
تاریخ کزیده ده بو نقل پسندیده مبین وبو فائده زائده
مذکور ومعین در که ملك الموت حضرت ادریسی
بهشت بی هماله حین ادخالده قتاد عهدی خرط

وضجراً طرد وابعاد ومخالفت فرماندن نهی وایعاد
اولنمایم بومکان ذات البروجدن خروج ممتنع و
احتمال اصغاء قیل وقال مرتفعدر بو احوالك خلالنده
عزرائیل وادریس بیننده تأسیس بولان فضول مکالمه
اصول محاکمه ایله قرین فیصل واربهٔ مشاجره ترباب
مساجره ایله حل اولماق ایچون حجاب سرادق جلالدن
برملك بی همال اهباط وارسال اولندی اول حکیم
جلیل اولا جناب عزرائیلدن تحقیق حال وپرسش
مقالدنصکره شکیمهٔ توجهی جانب ادریسه صرف
واول طرفه توجیه طرف ایلدی حضرت ادریس
سرسربستهٔ رازی باز واسلس من السلسال واعذب
من الزلال تقریر مقاله آغاز ایدوب دیدیکه جدران
اقامت جنت سقف خلود ودوام ایله مسقوف
اولمق ایکی شیئه وابسته وموقوفدرکه بری رفقهٔ
فرقهٔ احیا واحبادن شرود بری دخی قنطرهٔ دوزخدن
جواز وورودددر اقتضاء کل نفس ذائقة الموت
ایله بن انتشاق زهر زهرآلود مرك وفوت ایلدم
وان منکم الا واردها فحواسی اوزره سعیر اهن کدازدن
مرور واجتیاز ایله کرفتار اژدهاء ازدها اولدوم
حالا ترتیب مقدمتیندن بی ریب ومین نتیجهٔ
وماهم عنها بمخرجین ایله که داخل بهشت برین اولان

اصحاب

ظاهر وبرجا بندن حور عین کامثال اللؤلؤ المکنون
معد وحاضر موائد قضبان واغصانده وفاکهة مما یتخیرون
اماده وسفرهٔ ایدی سفره ده ولحم طیر مما یشتهون مرتب ونهاده نظم
هم سریر وقصر وهم تاج وثیاب با بهشتی در سؤال ودر جواب
فرش بی فراش پیچیده شدم خانه بی مکناس روبیده شدم
تخت او سیار بی حمال شد حلقه ودر مطرب وقوال شد
نثر مشاهدهٔ تعاجیب اطوار واسالیبی ایله عقلاء ژرف یاب
والهٔ ومجنون واندیشهٔ طرح صرحی ایله اولوالالباب اسیر ومحنون نظم
در بنا اش دیدم می شد کروفر نی فسرده چون بناهای دگر
آن بجان چون ذره ذره زنده اند نکته دانند وسخن گویند اند
نثر والحاصل حضرت ادریس غرائب صنع الهی بی فکیر
ودست امید کریبان گیر اولوب بارقهٔ شارقهٔ ع
من احسن الظن بالرحمن لم یخب نثر کاشانهٔ دروننده
متالق وملاحظهٔ ع فاکل میسور تیسر ثانیا نثر ایله
اشجار جنتدن بر شاخه متعلق اولدی نظم
در بحر مراد غوطه خواهم خوردن با غرقه شدن یا گهری آوردن
نثر حضرت عزرائیل هرچند ابرام والحاف وخروج
دار القرار ایچون اقسام اقسام واحلاف ایلدی
حضرت ادریس دوحهٔ ثباتی متباسق ونیت تمرن
تمدنی متناسق اولوب دیدیکه ع نیچه صبر ایلیسک الهی سورسک آدم
نثر مادامکه جناب ذی الجلال والاکرامدن زجرا

نضائح انجامی تلدیم ایدوب دیدیکه بن بوکا زظاهر
الانکاری کاره وغیر راغب وبورایك خلافنه
ذاهب ایدم لکن سنك اقتراح واقتراحك سبب
مساعدم وانجاح اولوب بودکلوتعب وتعبه مصادف
ورعب ورهبه مرادف اولدوك حضرت ادریس
خودبودکلوکرب رسیسی اغلوطهٔ تحصیل مطارب
مطالب وتوطئهٔ وصول مادب مآدب ایلیوب
قصوای امالی اولان سیر بیوتات دارخلدی الحاح
والحاف وقصارای مقصد ومالی اولان یسر مشاهدهٔ
اباوین عدنی الطلاب واقتراح ایلدی حضرت
عزرائیل رخصت فرمان ملك جلیل ایله حضرت ادریسی
پر بافر وبال با اقبالی اوزرینه رفع وشرف شرف
جنات تجری من تحتها الانهاره سفع ایدوب قبهٔ
قبهٔ سموات سبعه ایصال ونزهت سرای فردوس
اعلاییه ادخال ایلدی نظم حق همی کویدکه دیوار بهشت
نیست چون دیوار جاهای درشت هم درخت میوه هم آب زلال
یا بهشتی درحدیث ودرمقال زانکه جنت زانی زآلت بسته اند
بلکه از عمال ونیت بسته اند این نبا زآب وکل مرده بدست
وآن نبا از طاعت رندان شدست نثر حضرت ادریس دوربین
بصر ایله تدقیق نظر وروزنهٔ بصیرتدن تحقیق اثر ایدوب
کوردیکه برطرفدن یطوف علیهم ولدان مخلدون

ظاهر

دیدیکه مقصود دل معنی بو معنی درکه مرارت ممات
مذاق جاندن باقی ودل ناپروایی مزاولهٔ سفساف
عملدن واقی اوله بعدهٔ مقصد آخری خواهشکر
اولوب زبدهٔ مرامی ارتقا و رؤیت درکات جحیمی
ابتغا ایلدی رخصت پروردکار جلیل وتوسط
حضرت عزرائیل ایله بو ملتمسه دخی دست درس
بولوب درکات سعیری وفق ضمیر اوزره ادراک
وشعلات غضب رب تاریکنای غفلتی تنویر واضاءت
ایلدی مالک زبانیه ابواب مؤصدهٔ اهل عصیانی حضرت
عزرائیلك رجا وتامیلی ایله فتح واظهار وعقبات
عقوباتی ابراز واجهار ایلدکده حضرت ادریس فضاعت
نکال اصحاب شماله نکاه وفظاظت احوال اهل
ضلاله اکتناه ایدوب بر وجهله خائف وبنیاك
وسینهٔ شکیب وسکینه سی چاك اولدیکه صحیفهٔ و
دندن رقم رمق مفقود ولسان قدرت بیانی معقود
اولدی حضرت ادریس غشی غشی وعفولدن استدراك
ملك ادراکه قفول ایدنجه ملك جسد مجدینی رفع
ورأس مکرمنی زانوی معظمنه اولوبدر سرینی کلاب
نوازش ایله دفع ایلدی چونکه بی تلعثم حریف یارای
تکلم حضرت ادریسه جلیس اولدی حضرت عزرائیل
مقدمات غطات مشفقانه یی تقدیم وثوب کلام

معلوم ومنطوق لطیفهٔ نکرهم واوحش منهم خفیه
صحیفهٔ سجیهٔ شریفه سندل مرقوم اولما غین اول
همان بی انشراح قابض ارواح اولدوغنی تفرس
وترك تحفظ وتحرس ایدوب ع جانچه چیزست که هر توقد انتوان کرد
نثر هدیه سنی دست آویز ونقد بنهٔ سینه بی ثار
مقدم مهمان عزیز ایلدی حضرت عزرائیل رخصت
ملك جلیلی تقریر وتاریب وجواهر نیت زیارتی
طبق طبقِ مراد وبغیتدن ترتیب ایتدکدن حضرت
ادریس دست محصل المرام ایله عروهٔ وثقای ابرامه
تشبث ومقام الحاح واقدامدن تمکث ایلدیکه طائر
روح روانشه عرصهٔ وسیعهٔ جهانی اضاقه وشراب
مردافکن مرگی اذاقه ایلیه ملك الموت جانب قادر
بی نیازدن مرخص ومجاز اولدقدن نصکره بیخ روح
پرفتوحنی زمین قالب قابلیدن اقتلاع وعند البعض
اقصای خیشومه ونهایت خرطومنه دك انتزاع ایلین
تکرار آب حیات مآب اعادهٔ روح ایله کلزار بدن
مجروحی مغروض وشاهد زندکانی مجلای شادمانیدن
جلوه ساز ومعروض اولدی ملك الموت ومالك
ملکِ فوت خلاف ظاهر بو مقترح نادردن تصفح
صفحات سرائر ولهجهٔ حکمتدن رفع ستائر ایلدی
حضرت ادریس کلسان بیانه نهال مقالی تغرس ایدوب

ایدیکه

مطمح انظار وملمح انتظاری مبوء دار القرارده مشاهده
جمال ملك ستار وجواد طبع جوادی جواد سعی وافر
وجد وافی ده وافلده سیار اولمغین اسباب ریاضتی
سرحد نهایته ایصال وتحصیل انفال مطالب وآمالده
ایفاد وایغال ایدر ایدی علی التوالی اطراف نهار و
اجواف لیالی ده اشتغال ایلدوکی صالحات اعمال موازی
مبرات تمام انام ومعادل حسنات عامهٔ خاص وعام
اولماغین رتاج کرامت نتاجنی قطان ملاء اعلا زیارتکاه
ومطاف ومحفل شرف محملنه سکنهٔ مسموکات علا
میل وانعطاف ایدرلر ایدی قابض ارواح وآجال
بوحالدن مظهر الاذن یعشق وصدر شکیب وصبری
شق اولوب فرمان خالق اکبر ایله بساط بسیط اغبره
نازل وصورت بشر بادی البشره یه متمثل اولدقدنصکره
حضرت ادریسك ندی ندا انیسنه قرین واوج شبانه
روز اول یتیمهٔ بحر اسرار ورموز ایله همنشین اولدی
اول طالب مطالب علیا ومصداق رفعناه مکانا علیا
مکنون صمیم دوع اولان مراسم نیاز وخنوعنی تنبیذ و
مدلول آیت فما لبث ان جاء بعجل حنیذ اقتضاء احضار
طعام لذیذ ایدوب اما اول رفیق شقیق مطاعم و
مشاربه عدم راغب ومهر احتیاج بدل ما یتحلل مغرب
زمین دلنده غارب اولماغله جنس انسدن اولمادوغی

وقصردن قرون تقادم عصور وقرون ایله کویا جسمان
هرماندر عظمای دولتدن بر بلند همتك حسن اعانت
واعتناسی ایله تحصین وبنا ایلیوب مجموع بدائع صنائعك
هیاکل وتماثیلی اول کنبد اثیلده ارتسام وزمان
طوفانده انطماس علم وعرفاندن مستشعر وهراسان
اولماغین بو طریق ایله اشراف اخلافه قصد ایصال نفع
تام ایلدی حضرت ادریس ربع ربع مسکونك سهول
وحزوننی طوف واعتمار بعده مصیر مصر نزهت مسیره
عود واستقراردنصکره جوهر وجودی کان رفعت مکانده
محفوظ واصح روایات صحت آیات اوزره حیات
مؤبد ایله بهشت سرمده محتظی ومحظوظ اولدی
قصهٔ مسفوره کتب مشهوره ده بو اسلوب اوزره
مکتوب ورایت روایتی میدان بیان اصابت منسوبده
منصوبدر که حضرت ادریسك قلب با تقدیسی که
نمودار خطیره طاقدیس ایدی مشاهدهٔ سبحات
خالق کائناته مولع وحریص وبناء امنیة ورجاسی
رصین وتریص اولوب لبث مدت دنیا ومکث تحت ثرا
وخسر جسر حشر ویسر بشر نشر بیننده بین وصحاح
اخبار فصاح مبین اولدوغی تعاقب خوف ورجا وتناوب
جذب ورخادن دائما متألم ومتأمل وسیلاب بعاد
یوم معاد ایله جدران حضور واطمینانی منقض ومضمحل ایدی

نسکدم منسبك ومضائق بوائق بوائق ریاضیاً منسلك اولوب قطعه
ما آفاقة الانسان الا المنی طوبی لمن طلقها واستراح
املتهم ثم تأملتهم فلاح لی ان لیس فیهم فلاح
نثر صومعه سندم هرروز فلق بامِ صباحدن غسق
شامِ ورواحه دك اون ایکی بیك تسبیح وتهلیل و
اربهٔ هواجس نفس مؤربی انامل قوت ادب ایله
تحلیل ایدر ایدی اول کروبی صفاتِ عوالم علویات
مؤانس وافواج ملائك سبع ارائك نادیٔ مینوایا ذی
سندم حاضر ومجالس اولوب حتی کتاب اخوان الصفادهٔ
افاده اولنمشدر که حضرت ادریسك مخدرهٔ مقالی
بو وجهله عرض جمال ایلدیکه بن اوتوز سال علی الاتصال
اقطار ربع سموات سبعی کشت وسیر وتتبع خبایای
عالم خیر وضیر ایدوب مکامن ظاهر وباطنده انوار
اسرار ملك وملکوت لاح وعویصات وقائع علویه
وسفلیه ظاهر ولاح اولدی نور قوت اعجاز مبین
ایله اعداد انبیاء مرسلینی کشف وبیان ووقائعهٔ
مائلهٔ طوفانی مرتسم جرائد اذهان اویدوب اکثر
مؤرخینك رأی رزین ونقل کزین لری اوزره قبول اهل
هدایتی تاراج تلاطم امواج ظن حفظ وکلاءت ایچون
حضرت ادریس مبانیٔ جرمی تاصیص وتاسیسنی امکین
قاهرهٔ مصرده مشهود ونمایان اولان هرمان که حضرو

واعتیاد واوقات سعیده تعیین اعیاد ایلیوب
قطان اقطار جهانی دعوت صراط باهر البرهان ومضمار
شرع عرش اساسده انواس خواطر اناسی قصد آز
مون ورهان ایدر ایدی مقتضای دین مبینی اعلاء
کلمهٔ توحید وحاصل دیدن متینی عبادت خالق
مجید اولوب آیین کزینی اوزره اقامت صلاته قیام
وشهور مشهوره ده ایام معدوده ده روزه و
صیام وزکوة اموال ایله تزکیهٔ اعمال وجنایت جنابت
ومس موتی دن اغتسال واکل لحم خنزیردن منع
وتحذیر ولحوم حمار وکلبدن نهی وسلب ایله تبغیض
وتنفیر ایدوب تناول باقلا واکا بدیل وهمتا اولان
اشیاء باقلادن تبعید ومسکر ومخدر ودماغه مضر
اولان اوشاب بقول واعشابدن تندیر وتوعید
ایدر ایدی وکوهر مهر انور درج برج آخر هنگام
انتقالده وزمان رؤیت هلالده وکواکب سیاره
بیت الشرفه وقت اتصالده مناخ قولانات وذبائحه
اشتغال ایدر ایدی ودقائق فن تنجیم وزیج وتقویمی
اختراع واسامیٔ بروج وکواکبی ابداو ابداع ایدوب
حنکت ذکا وفطرت ایله تعیین انظار تثلیث و
تسدیس وسائر احکام قوانانی تفهیم وتدریس
ایلدی اول سدید المذهبک ذهب وجود مهذبوتهٔ

نسکه

ایما و اشارت بیورر لر ایدی بعد وفات الشیخ اکثر
عوامِ انام موقف تلبس ثوب تلبیس ده استقرار و
تلبیث ایدوب استبداد رأی ارتداد ایچون بخوی
و منافسه بلکه دار السلام اسلامدم قیام ایدن خلص
انام ایله مکافحه و مناقشه ایلدیلر اول کروه فجور و
سفاح فجور و سفاحه خلاف مشروع بدور و شروع
ایدوب عصابهٔ تعصبی محکم و ازدیادِ فساد ایله شر
رشتهٔ رشادی کم و کمیت داد و سدادی کم ایلدیلر
لاجرم حضرت ادریسك کاشانهٔ دلی اثابت رسالت
ایله آهل و معمور و ارشاد فئهٔ فتنه نهاده مأمور
اولوب اول مسلاق بلیغ صحیح التبلیغ نمش ایکی
لغات بالغات ایله اول قوم شتیت و اوزاع و او
شاب فتیه تدریس رسائل رسالات ایدر ایدی
ویوز شهر مناعت بنیاد طرح و آباد ایدوب انواع
محسنات صناع ایله تزیین و هر برنیه موافق و مناسب
بدائع و غرائب ترتیب و تبیین ایلدی و رجال حال و حاله
عِدل عَدل و اعتدالی بند و مسلك استقامتدن
منحرف اولان کروه منغسفه نصح و پند ایدوب
احراق قلوبدم مانند خمر اولان مسکرات و خمر و استماع
آلات غرف و زمزمك دفع و رفعنی امر ایلدی درکات
سعیردن منجی و مخلص اولان عمل صالح و خالصه مواظبت

اول مبعوث اولان پیغمبر در ذات حکمت مدارلری
آناء اللیل واطراف النهار مواظبت واوراد واذکاره
قانت وساعات روز شب ده وظائف عمل مفروض
ومستحبی غیر فائت ایدی زخارف دنیاء زود گذر
محضر علو نظرنده مانند بشیز ناچیز ومجموع دفائن
وخزائن عرضیه ارضیه جنب جناب جنات نعیمنده
وعبادتی طویل الذیل ایدی کمال خضوع وانخناض
ایله املاك واعراضدن اعراض واهل جهلی انباض
ایدوب دائما عبادت حقه کما هو حقه مشغول
ومشغوف ووجه معاشی ضروب کدو غشاش ایله
احتراس قاعده احترات واختراشه وابسته وموقوف
ایدی اول ذات مفضله منزله اولان صحائف مفصله
اسرار سماویات وتسخیر روحانیاتی مشعر وبو کا مماثل
ونظیر اولان صنایع بدائع دلپذیری مخبر ایدی و
جودا مجدی کندم کون وخوب خدوکث اللحیه وتمام
قد اولوب قوی استخوان ومناسب اندام وقلیل اللحم
وآهسته کلام اولوب هنکام مشی وخرامنده
وجه ارضه ناظر وهران پیرامن فکر واندیشه بی دائر
ایدی اعضاء باا عضاسی بی اضطراب وغیر متحرك
واکثر اوقات واحیاناده سمت خاموشی واطمینانه
سالك اولوب زمان تفوه وبیاننده انکشت شهادت

ایله

نظم کریمندا بیوردی خدا ازلفت الجنة للمتقین
نص آیتک اقتضا ودلالتی اوزره زهد وتقوی دخول
جنة علیایی بلاخلاف تقریب وازلاف ایدر برمکانک که
مادح ثناخوانی خدای اکبر وتعریف ونثانی ولاخطر
علی قلب بشرا وله اول بابنا بسط واطناب محض
کستاخی وشوخی وبناء وقاحت وجسارتک سبب
استحکام ورسوخی در نظم عابدان رادر خروش آورد غوغای بهشت
زاهدان رادر طرب دارد تمنای بهشت لاجرم نقد عمل در چار بازار جزا
برکف جان ومی نهند از بهر سودای بهشت نثر حکیم سنائی
که استخراج مروارید تحقیق ایچون قیام فکر عمیقه غواصدر
حضرت ادریس حقنده بوکلام نفیسی عجب مضمون خاصدر نظم
بمیرای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی
که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما نثر
اول داستان طویل الاذیالک خلاصه واجمالی بودرکه
حضرت ادریس که مجدد علم در پیش ایدی چمن داتی
طل حکمت ایله مبتل وانجمن دابی بل فضیلت ایله مخضل
اولوب صیت وصدای فحوای واذکر فی الکتاب
ادریس انه کان صدیقا نبیا اقطار روزگاردده منبث
ایدی پدر بزرگوارینک اسمی برد ومادر بلند تبارینک
نامی اسوت ایدی بعثتی وفات آدمدن ایکیوز یل
مؤخر وقول مؤرخین راست خبر اوزره بعد ابی البشر

بستهٔ بدن حسته کی انکله جلا اتمیه سن بو علت
وذلت سندن زائل وبو درد بی درمان علاج افلاطون
ولقمان ایله دخی صحته عائد وآئل اولماز فی الواقع
اول اسیر زنجیر فواقع طلب جنافسده منافس اولوب
بعد التحصیل بدن علیلنه ضماد رمادینی ضماد واشارت
بشارت غیبیه یه اعتماد اتمکله کانما انشط من عقال
ومراءت ژنك خوردهٔ ذاتی واصل برٔ وصقال اولدی
اکرچه باطل هر زمان پیرایهٔ خیریت وایقاندن عاطلدر
اما صورت حقده رواج ونفاق بولسه محض ممازقه
ونفاق اولوب صاحبی امتحان خانهٔ دنیاده هم طویلهٔ
بل هم اضل وعقبات عقباده افتادهٔ شرك درك
اسفل اولور اشعر متأخرین دن بر شاعر ساحر ممتنع
القرین بو معنای مرغوبی بو اسلوب خوب اوزره
تتبع وطباع استادان سلف ایله تهدی وتطبع ایلمشدر نظم
باطل همیشه باطل وبیهوده درولی مشکل بودر که صورت حقدن ظهور ایده
نثر طلبهٔ عصریین دن برجویای حق یقین اول معنای
مطروق غیر مسروقی صومعهٔ حکمیات دن مصطبهٔ
حسنیاته نقل وتولید وصحیفهٔ برنقش ونکار روزکارده
تخلید ایلمشدر نظم مرآت حسنی خط سیه پرفتور ایدر
باطل کبی که صورت حقدن ظهور ایدر الایة الرابعة والثلثون
روضهٔ فردوسدن اولمز بعید هرکیم اوله سالك راه یقین

نظم

وحشت لامساس اولدی هرچند که اطبا واساة
با مواساته بذل دنانیر ودراهم وترتیب ضمادات ومراهم
ایلدی نظم از قضا سرکنکبین صفرافزود روغن بادام خشکی می نمود
هرچه کردند از علاج وازدوا کشت رنج افزون وحاجت ناروا
نثر تآکل اعضا واشلا ایله کریه الشاکله وکرفتار عارضهٔ
آکله اولوب مغلوب علت خدام وسیلان قروح
جروح ایله جلدنا مدبوغ بدن بی فروغی عرضهٔ
تقطع وانجذاذ اولدی اول رنجور زار اثناء کشت
وکذارده برحکیم عارفه ملاقی ومصادف اولدیکه مجرد
رؤیتی علیلان رنج ناسوره برء الساعه وعیسی آسا
نفس همت ومواساسی ایله کرفتاران دردبی دوا
برئ الساحه ایدی رنك وروی پرزنکنه نکاه و
مسبار حذاقت ایله غور علتنه اکتناه ایدوب دیدیکه
ع ای غافل روزکار آخرتاکی نثر مجهلهٔ جهلی طی واظهار
اصرار وغی ایدهسن بو عوارض وعوادی یه سبب و
بادی صانع حکیمه ایلدوکك اعتراض وقدرت مهیمن
حلیمه قیلدوغك تهزو واعتراصدر حنفس که
مستقذر انفس در خلقت وفطرتنده اولان انواع
حکمت واثار خفیات قدرتدن بری بودرکه انك رماد
وضمادی دافع علت جذام وبو کلام حکمت انجام قول
جذامدر مادامکه تن پربلا که انی طلا وآیینهٔ زنکار

سم زعاق ایله منفعت جان داروی تریاق آمیزش
وامتزاج بولمشدر رباعی چون کوی سپهر دیدی ومرکز کل
در دائرهٔ جان نکر ونقطهٔ دل وانکاه زبان شوق بکشای وبکوی
سبحانك ما خلقت هذا باطل نثر هر شیء باطل نما بعض ظهورات
خدا ولما غله ملواح دقیقهٔ لا تنکر الباطل وتضمن حکم ابیهٔ
خبیه سببی ایله حیرت افزای هر هوشمند عاقلدر نظم
هیچ بر هرز نافرید حکیم تو زبان فضول کن کوتاه
نثر کتب حکمتده نکاشتهٔ کلك روایت درکه بر شخص
کول ومرد بوالفضول بر محل ومعبردن کذر ایدرکن
کوردیکه بر خنفسا بر حسب اذا تحرك فسا حرکت
ودبیب ایلدوکی فراز ونشیبی وجود خبیثی ایله
تلویس ایدرك زیر اقدام انامده مشی ودروج وتحت
بری دن فوق ساهرهٔ ثرایه بروز وخروج ایلمش
اول کستاخ نظرك دل کدرنه کذر ایلدیکه بودوبیهٔ
خاك آلود هیچکارهٔ ملك وجود ونهاد وخلقتنده
احتمال منفعت وسود نابوددر بو اندیشهٔ بد وفکر
ردی ورد درون غوایت کده سندن سرزده
اولدقده فی الحال سخط وبطش ذی الجلال ایله کرفتار
شومیٔ شك واول خرسوار کریوهٔ ادبار حریق رمض
مرض آتشك اولوب فدن بدنی متزلزل الاساس
ونفرت اجانب وعدم تقرب اقارب ایله مبتلای

وحشت

اظهارِ شعائرِ ایمان ایلد وکلری قدر اول نور هدایت
اثردن منتفع و بهره دار اولور اهل اخلاص ونفاق
اجتماع و اتفاق ایله متن جسر متینه وضع اقدام
وقطع فیافیء آتشینه سعی و اقدام ایدرلر کروه
مخلصینك نور مبین لری ثابت وپایدار و ندا اعظم
طالع مجسته مطالعلری فروزان وتابدار اولوب
مساعدهٔ رحمت بی علت ایله ریح عاصفه وبروق
خاطفه کبی راه پر خباط پل صراطدن مضی ومرور
واول مهابط مضائق ومنازل مزالقدن تخلص وتملص
ایله دخول سور سرای سرور ایدرلر منافقین پرتلونیك
نور بی تابلری کرم سبتاب کبی سرعت وشتاب ایله
منطفی وامید سست نادرستلری متلاشی ومنتفی
اولوب فی الحال اسفل سافلین عذاب ونکاله ساقط
وقعر درکهٔ بی برکته نازل وهابط اولورلر دار الامتحان
جهاننده بضاعت بالاضاعت ایمانلری ناقص وهر بری
عقد وثیق عهود ومواثیقی ناکث وناقض اولدوغی
کبی یوم جزاء دهشت زاده انلرك دخی کارلری
ناتمام وسوء امیدلری نارسیده وخام قالوز اغوار
واغبارده ایجاد اولنان اشیا عبث وسدا وحکمت
بیحد وغایتدن تهی وجدا اولمایوب هرشیء بدنماده
حکم بی انتها اندماج ومارباد ماردده دخی مضرت

الله يستهزئ بهم ويمدهم في طغيانهم يعمهون آيت
معجز نموننده كبار مفسرين تحقيق وتبيين ايلمشلر
دركه هركسه كه اقامت وظيفهٔ طاعتده كسلان
وملول وسل سيف استهزاده ثانئ ابن سلول
اوله انك پاداش كار وتاوان عمل ناهنجارى استهزا
ايله معامله ومكروا ومكر الله مدلول بى اشتباهى
اوزره مراعاة مسلك مزاوجه ومشاكله اولور
اسباب نفاق ومذاق لرى زياده وابواب شقا
وشقاق لرى كشاده اولدقجه اطالهٔ رشتهٔ
استدراج وقعر هرمز انعام عامدن مرواريد لطف
ونويد استخراج اولنوب غيث ملث نعمتدن كشت
زار اميد وامنيت لرنه قطرهٔ نصب متقاطر ومنصب
اولور اساطين كشف ويقين كه هر كفتار حكمت آثارلرى
حكم مرفوع وحاشيهٔ بساط تحقيق لرندن خاشهٔ
ترقيش وتلفيق مدفوعدر ايضاح وتصريح وصفائر
پيچاپيچ عويصات واوهامى مدراء ادرا وافهام
ايله ترجيل وتسريح ايلمشلردركه يوم ساعت وروز
قيامت ده كه پاداش كاه ورى ومحضر يوم تجد
كل نفس ما عملت محضرا در جواز متن صراط ايچون
بطا وفراطه حسن عمل وكردارلرى مقدارى اعطاء
انوار وهر منافق مماذق سست پيمان دخى اظهار

شعائر

دل وقاحت جوی بدخوی لری اتباع باطل مزدری و
نفس عناد پیشهٔ لانسلم کوی لری تجاهل فرودهٔ
الحق حق وان جهله الوری ایلدی نظم
المتران الحق تلقاه ابلجا وانك تلقی باطل القول لجلجا
نثر اهل نفاقك دفتر عقیدهٔ بی نفاقلری ابتر وسوء
حاللری سائر اهل شرك وضلالدن اشد وبدتر
اولماغین اوائل سورهٔ بقره ده شان کثیر الشأن
کفره ده ایکی ایت جلیلة الشان هبوط وفرود وحال
منافقان بی ایقاندن اوج آیات معجز نشان نزول
وورود ایلمشدر منافقین بی یقین ظاهرده زی
مؤمنین ایله متزی لکن باطن شقاوتن لری مطاوعت
مشرکین پر کینه متهیی اولوب مزاولهٔ باطل ایله
ارزومند غربا باطن اولماغله من طلب غرا بباطل اورتا
الله ذلا بحق کلام اد قنه ماصدق اولور لر نظم
حکیم گفت ازان کس حذر نمای که او نه یار یکجهتست ونه دشمن یکرو
نثر صورت صلاحدن اولان مرائیان بی فلاح دخی
بازار اوزار لری نفاق بولان اهل نفاق ایله همحال و
تکشف آثار تقشف ایله مختال اولوب اخفای
عبادت واخلاص طاعت فضیلتدن محروم ومفاتیح
خزائن خدادن اولان السنهٔ شعرا ایله معیب وملوم اولورلر نظم
قلبك آیینه صفت صوفی نیچون صاف دگل ظاهرك باطنکه اویماق انصاف دگل

مشهود وبدیدار اولان مجلوبات اقالیم وامصارك
تفصیلنده تحصیل حاصل ایده واقفان دسائس نفسانیه
وعارفان وساوس شیطانیه یه ع چون مهر فروزنده
وچون روز هوایداست نثر که مرصاد فریب وفساده
لبث وحقی باطل ایله ستر ولبس ایلمك اول مصدر حقد
ولجاج ومرصد بغی واعوجاج نصب حبال جبالده
مستبصر وفنون شعبد وفسون ایله مستظهر
مباحی مباهی مظهر تباهی بی تناهی صورت نکار
کرمایهٔ مکر وتسویل پیرنك کارکاه تیرنك وتهویل نظم
مکر وحسد وعجب ونفاق وطغیان بدخوی وکید وبخل وکذب وبهتان
جمع آرو برهرآب فعالش بسرش تاشکل قبیح او برآید زمیان
نثر همباز نفس کافرکیش دغاباز بداندیش کلوخ انداز
جادهٔ اتقیا پیر نابالغ مصطبهٔ شرك وریا هیولای
غوایت مستمره اولان بومره نك کار لازم الانکاری
وکردار مرداری درکه نظم ذو فنون یریك فی کل آن
خلقا من نفاقه مستحدا نثر اهل نفاق واصحاب شقا
وشقاق که سرمایهٔ طیلهٔ غیر مستطیله لرینی سوق
فجور وفسوقده انفاد وانفاق ونعل بارکون مماذقه
وفنونده احتفال واتفاق ایلمشلردر ابلیس پرتدلیسك
اعزا واعواسنی تفبل ویقولون بالسنتهم مالیس
فی قلوبهم مقیل ثقیلنده آسایش وتقیل ایدوب

دل وقاحت

سوآل ايتدوكلرندن اول مظهر تام اسم حكيم وكويا ای
يابنی لاتشرك بالله ان الشرك الظلم عظيم حكمة حكمت ايله
تذليل نفس حرون وجان داروی رياضت ايله اصلاح
نقلة درون ايدوب دميش كه نامزد صفت حكمت
اولمغه سبب وعلت بودركه امور مكيفة مخفيه بی
سائل اولماغله تحصيل حاصلة اوقاتمی تضييع وملا
يعنی به اشتغال ايله دائرة قيل وقالی توسيع ايلمع
دوران خموشيست خموش اوليتر نثر معرفان جامع
حدود ورسوم وحوالان حلبة رقوم معارف وعلوم
دميشلر دركه مالا يعنی نك حدورسمی وعلامت ووسمی
بودركه مثلا بركلام ناتمامه تحريك لبان واطلاق زبان
ايليه كه اختيار سمت خاموشی وصمت ايلدوكی تقديرجه
آثم وكنهكار وحال واستقبالده متضرر وشرمسار
اولمايه مثلا ليالئ مسامرة وايام محاوله ومحاورده
صحائف اسفاردن قرآءت نوادر آسمار ايدوب كشت
وكذار ايلدوكی بلاد وامصارك جبال وانهارينی
وحدائق ذات بهجه سندن عرض عارض ولهجه ايدن
اثمار وازهارينی وحط وترحال بلكه هرحالده اولان
طوارئ اطوار ابحاد واغوارنی وبلاتعب ومجاهده
مشاهده ومعاهده ايلدوكی مطاعم شهيه وملابس
فاخرة بهيه ده تطويل بلا طائل وخلال اسفاردە

کرامدن بر غلام شهادت انجام غروهٔ احدده راه
رضاء احدده فرد و وحید کشته و شهید اولوب
تجهیز و کفن و رمس دفنی ایله استجلاب اجر و ثواب
ایدن محارم و احبابی کوردیلرکه غلبهٔ سغب و جوع
و فرط تشنکی و نوع ایله شکم پرشکن و بطن پرعکنی
اوزرینه ربط حجر و کرانی و هنك سنك ایله فی الجمله
دفع استرخاء و ضجر ایلمش بو اثناده مادر مهربانی
استیلاء هموم و احزان ایله سبسب عزایه سلوك
و احیاء مراسم سوك ایدوب وجه ولید شهیدندن
مسح تراب و هنیالك الجنة یابنی زمزمه سی ایله
اظهار کآبت و اکتراب ایلدوکده سلطان کشور
حقیقت خاتم انکشت خاتمت حضرتلری تنکنای غفلتدن
انحا و سر ستیر حکمتی انها ایدوب دیدیکه ای پیر زال
کهن سال شایدکه ولد مستشهدك سرمایهٔ حیات
بی ثباتنی که ع عمری که ازو دمی جهانی آرزد نثر
بیهوده ضائع و تلف و فریب آبادکون و فساد ده
شیفتهٔ بطر و ترف اولماغله رعیل اول ناجیاندن
پس مانده و مناقشه فی الحساب اقتضای تاب عتاب
ایتمکین پیشوایان سباق جهاندن رانده اوله دقائق
حکم رقائقی علیم اولان لقمان حکیمه ادارهٔ قداح مقال
و منقبت لقد آتینا لقمان الحکمه یه لیاقت و استیهالندن

سؤال

حسران مبین ایله خاسر و بصر بصیرت و تمکینی خاسی
اولور بو تمثیل مؤثلك ممثلی و اجمال اجملك محصلی
بو درکه بر مغفل بی درك ذکر خدایی ترك و درخت
بختنی بی بار و برك ایدوب بیهوده کلمات ایله انفاس
و اوقاتنی اضاعه و اثر بطالتی اشاعه و اذاعه ایلسه
اکرچه آثم و بزه مند و شایسته نکال و کزند اولماز
اما مغبون عرضه کاه من استوی یوماه و مزرعهٔ
آخرتك تحصیل ربح منفعت امدوکی ایچون سعیی ضائع و تباه اولور نظم
صفت کاهلان دین در راه هست لفظ من استوی یوماه
نثر زیرا مؤمن هدایت پذیر انك صمتی فکر و نطقی
ذکر نظری عبرت و خبری خبر تدر بلکه هر اهل کمالك
رأس مالی اوقات و انفاسی و دم عیسی اساسی و حکمت
اساسی در شویله که یوم سوال و جواب تحصیل
اجر و ثواب ایدیجك برکاره شروع و ابتکار ایتمیه
نقد ثمینهٔ رأس مالی آمالی سنجیدهٔ ترازوی کمایدین و
سرمایهٔ مابه الافتخاری تلف کردهٔ خسارت کاه
فادبحت تجارتهم و ما کانوا مهتدین اولور ما لا یعنی
یی ترك و در حسن اسلام مرددن اولدوغی مستودعات
احادیث حسانه دن برکلام حکمت رسانه خلعت
صدق روایتی بی دنس اولان حضرت انس
رضی الله تعالی عنه دن روایتدر که زمرهٔ انصار

اول سلطان درویش لباس اکا اول عدات وخصما
اولور احسن احوال انسان حفظ جارحهٔ لسان اولوب
کثرت کلامده اولان آفات وآثامدن که غیبت
وافترا ونفاق ومرادر توقی وتوعد وکندویه مضرتی
وآخره تبعه ومعرتی اولمیان کلمات روزمره یه ورزش
وتعود ایلیه اکرچه مستغنی عنه وزائد اولان کلمات
بی عوائده تعطیل ازمان ایله معاتب وحصائد لسان
ایله مناقش ومحاسب اولوب ادنای باضیری بالذی
هو خیر استبدال باعث استدبار وستنزالدر ع
واکثر آمال النفوس کواذب نثر زیرا الفاظ بیهوده
واساطیر جاییده وفرسوده یرینه آثار قدرت پروردکاری
تفکر واعتبار ایلسه نفحات الطاف الهیه دن نیجه
نفحهٔ بهیه یه فائز واکر تسبیح وتهلیل حقه موفق
اولسه باقیات صالحاته حائز اولور بعضی کلمهٔ یسیره
ولفظهٔ قصیرهٔ غیر کثیره اولورکه انک سببی ایله
دار خلود وبقاده قصور وعلالی ابتنا وازواج
واهالی اوزرینه زفاف وبنا ایدوب مصداق
لهم اجر غیر ممنون واختصاص یافتهٔ منقبت ویزیدهم
الکاف والنون اولورلر برکدای بی تاب کنوزدن
برکنز خاطر فروزه ظفریاب ایکن مدر پرکدری امتداد
وبدر بدر نمایه عدم رغبت وابتداد ایلسه لاریب فیه

حسران

انس باوی کرفته روح رسول زانکه بدفارغ از طریق فضول
نثر حضرتلرینك جملهٔ حسن سیرت ونقاء سریرتلری
حقهٔ دهانلرینه وضع حجر وکثرت کلامدن توقی
وحذر ایکن هرمکثارٔ مهذار اول نادیٔ تنکبارده
نوجمله داخل خلقهٔ اودنا بلکه اول حضرت یوم حشر
وقیامتده اکا اول خصوم اشد اولور فضولیٔ
آخردنی اتباع رفضهٔ بدسیر ایله اکرچه ظاهرا
دعوای محبت خاندان اما حقیقتده کندوبی هم طویلهٔ بدان ایدن
یعسوب المؤمنین خلیفه چارمین رضی الله تعالی عنه نظم
تابنکشاد علم حیدر دن ندهد سنت پیمبر بر
بقیام کرم قعود اوکرد درمیان سجود جود اوکرد
نثر حضرتلری شرف بخش متکای خلافت وزینت
فرای تکرمهٔ مکرمت وکرامت اولدوقلری هنکامده
کمال تقشف واستسلامدن اوج درمنه برثوب
کم بها ابتیاع واشترا ایدوب فضلهٔ سراستینی
زندمتین لرنه وارنجه قطع واجتراز وزمان ابهت
خلافتده اختیار رثاثت وخلافتدن عدم احتراز
بیورورلرایدی دعوای حب وولا ایدن اهل نفس
وهوا ثیاب اطلس وحریر حرمت پذیر ایله تزیی وجمع
حطام حرام وفضول مرام ایله تجمل وتزین ایدرکن
دعوای محبت وولا ناروا بلکه یوم یقوم الناس

ایله مسرور و فرحان اولوب حلاوت غلبه قلب
با قلبه لرنه غالب وحرونئ نفس بدکردارلری
عنان تماسك واختیارلرینی سالب اولماغله
میان اصحاب وآلده اولان مشاجره وجدالده
تعمق قیل وقال ممنوع وبوبابده اطالهٔ ذیل اطناب
نامشروع ایکن کلام حقی محق ایدن اول باطل نامحق
علیه مایستحق کیمنی مجهلهٔ ناصبیتده نصب وبعضنك
سربی سامانته عصابهٔ عصبیت شنعت شیعتی
عصب ایدوب ازرا وارزاء مفضول واطلاق
لسان هذیان وفضول ایدر دعوای حب ایدن
ناصبئ حبه که اکل لحوم ناس وتعاطئ اصناف
تعصب واجحاف ایله تمرن واستیناس ایدر حضرت
صدیق اکبر رضی الله تعالی عنه توجیه نظر ایلسه
موالاتنه مبالاة ایتمیوب بلا تحری بتری ومقام
انکارده تمکن وتأری بیوردرلر ایدی زیرا دعوای
محبت وولا اول وامق صادقه شایسته ولائق
درکه ع ان المحب لمن یحب مطیع نثر فحوای خوبی اوزره
سیرت محبوب ایله تهدی وترك مالا یعنی وتعدی
ایده سلطان انبیا ومرسلین علیه وعلیهم اجمعینه
وزیر اعظم وخلیفهٔ اول واقدم رضی الله تعالی عنه نظم
شمع دین بود ومصطفی خانه ش جان بوبکر بود پروانه ش

انس

احتياطه دلالت وارشاد ايدوب ديدبكه بعضى
كفتار ناهنجار كه سيزك دهليز دروازهٔ دها نكوزدن
انجار وجريان بولمشدر حدث اكبردن انتن وبدبوزدر
طالبان لبان حقائقه سزاوار ولائق بودركه تجديد
وضو وغبار عثار دن سست وشوايله لباس
تقوايى نمازى وهران حصائد لساندن غسل دهان
ايله ارباب غفلت وارتيابدن اختيار تميز وتمازى ايليه نظم
هزار بار بشستم دهان بمشك وكلاب هنوز نام تو بردن مرا نمى شايد
نثر جملهٔ اراجيف واباطيل ومنهيات قال وقيل دندركه
اغراض واهوا ومذاهب باطلهٔ اسوا ايچون هرسوء
امارة بالسوئ حقد وعصبيته اغرا واضرا وخصومنه
نظر استخفاف وازرا ايدن بو معناده عوام وعلما
مشترك بلكه ساده دلان متصوفه وصلحاده زياده
اولدوغى بى ريب وشك در زيرا ثوب تصلف
وخودنمايى ايله اشتمال وذكر نقائص خصمه مواظبت
واشتغال طبع بشرده مفطور ومجبول صفات
سبعيه دن بروضع نامقبولدر خصوصاكه بئس
القرينتى وبدكوى لا تجد اكثرهم شاكرين تسويل بى
تأويل وانلرى ادعاء حقانيت واضمار سوء نيت
ايله تخييل وتجهيل ايلدوكى طباع شقا انطباع لرشد
سازكار وچسبان وهربرى مضمون يحسبونهم يحسنون

کثرت لغو والتها باعث غفلت بی انتها اولمغله یوم
نضع الموازین وهنکام تمیز اصحاب شمال ویمین ده
مایلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید وعید شدیدی
اوزره افتاده بولس سیلقون غیا ومسافة هوی
وادباری ابعد من الثریا اولور برحدیث صحیح ده دخی
تبیین وتصریح اولنمشدرکه یوم عسیر وهنکام هنکامه
فریق فی الجنة وفریق فی السعیر ده انامك خطا واثام مجسدن
اعظم واکبری خوض فی الباطل ده اغلب واکثری در نظم
صلاح کارخود ایجاز بی زبانی ساز که بی زبانی دفع زبانیست آنجا
نثر کنا نخوض مع الخائضین نظم مبینی کثرت کلامدن اولان
تبعات واثامه اشارت ولا تقعد معهم حتی یخوضوا
فی حدیث غیره آیتی دخی بومعنادن عبارتدر زبان
حسن تعبیرده بیانی شیرین اولان ابن سیرینك که
هرتعبیری واقعه مطابق وحلبهٔ رهان رجحاندن نظرا
واقرانندن راجح وفائق ایدی بیورمشکه کزیدهٔ
اعصار اولان انصاردن برمرد باحذر برمجمع دن
کذر ایدرکن کوردیکه برکروه پرشوکت وشکوه
فوائد صمت وخاموشی بی استیلای غفلت وفراموشی
ایله ناسی وتعاطی کاس استیناس ایله طاعم وکاسی
اولمشلر شخص قادمکه استعداد مازاد ایله منادی
ایدی عظهٔ بی عضه بی ارصاد وصراط مستقیم

احتیاط

برکلهٔ ناخواه ایله کفتار وبی کانه دهلیز پیشکاه
بیانه رفتار ایدوب قلت مبالاة واکتراث ونه دکلو
کلام خام نافرجام ایسه دنی عدم ندم واکتراب
ایدر مقت الهی وسخط نامتناهی آنی حمیم آنی غسلین
ودانی ولئا یستهٔ جحیم جاودانی ایدوب بیکان دلدوز
شرر دوزخه آماج ودار البوار ومضیق بئس القرارده
مصاحب یزید وحجاج اولوز شمشیر مجاهدات شاقهٔ
ایله نای کلوی نفس عاقه یی خلقه ایدن علقه مشاهدهٔ
خبایای طریقتدهٔ ابصر من زرقاء الیمامه وتقلد
قلادهٔ معرفتدهٔ مظهر تقلدها طوق الحمامه اولوب
دیمش که ینجه مرغ بیان قفس تنك دها ندن پروازه
آغاز ایدر ایکن بلال بن حارثك که مال محرز نضحی
حارس در بومو عظه وپند وحدیث کرامندی بنی
منع وصد وربع مسکون مسکنت ایله یاد جوج ه
فساد ومضرت بینی ردم وسد ایلدی قطعه

هرکه شد مبتلای پرکوئی بیلایی عجب کرفتارست
هربلایی که میرسد بکسان پیشتر از مرکفتارست

نثر تلوقرآن اولان احادیث صحت عنوانهٔ رود
ورود جریان ایلمشدرکه کاه اولورکه بربذله کوی
خلیع العذار نقل غرائب ونوادر اسماره انهماك
وحضار اندیهٔ کبارك قصد تنشیط واضحاك ایدرلکن

عدم تفکر وتفکن ایدوب وعید ونذیر ان یقولون
الا کذابادن ابا اتمزلر وائما اهل حقه معارضه وکلام
صدقه معاذره ایدوب من عف عن الریبه کف
عن الغیبه مسلکنه کتمزلر اما شول قیل وقال وملا یعنی
وسوء مقال که حرام ومحظور ونظر حرمت ایله مرهون
ومنظور اولمایه هذرمه وهذر وخطل لازم الحذر
اولدوغی جهتدن ترکی اولی وعلی ای حال لغو ولهوه
اشتغال خلاف مرضاة مولی در انواع اباطیل برمرتبه
بیکران وجزیل در که اطناب وبسطی اشکال هندسیه
مجسطی ایله معسر واقلیدا قلیدس ایله حل مالم یحل
باب مقفلی نامیسر در وآنك تنکای لحیصندن محید
ومحیص مهمات ضروریه اوزرینه اقتصار وترك
فضول واکثار ایله اولور وبو مرتبهٔ غیر مرتبه ده
دخی بیچه شئ میسور وجزئیات امور اولورکه
ظاهرا استخفاف واستحقار وعدم مبالاة و
استصغار اولنوب ذرات هوا کبی هست
نیست نما ایکن صاحبنی اهلاك وارهاق وحقنی
ابطال وازهاق ایدر میراث حکمته وارث اولان
بلال بن حارثك رضی الله تعالی عنه اسناد ورفع
ایلدوکی احادیث کثیرة النفع دندرکه سربالی سربالی
کهنه وبالی اولان بیچه شخص لا ابالی اولورکه سخط للهذین

بعده كتمان ترقيم اولوندوغنده برمقتضاى فن معانى
سربيانى بودركه تلبيس كتماندن اقبح وبحر پر شور
فضاعت وشرورى افيح در زيرا كتمان مجرد اخفاء
حقدن عبادت وروح نفس الامرى ازهاق وابارتدر
اما تلبيس وريادن افراد واتحاد معنى بعيد وغارب
وباوجود كتمان حق ابراز باطل لازم ولازب اولمغله
ضررى مثنى ومكرر وايكى وجهله شر وكيفرى محقق
ومقرر اولور مؤلف كتاب احيا وتحقيق وانها بعده
كيمياى سعادتده طرح اكسير روايت اتمكله اناء ابنائى
ابها ايلمش كه باطل هرشئ بى طائلدركه اندن جدوى
ونائل حاصل اولمايه وقائع فجره وفساق واسمار
خلعاء عشاق وداستان ناراستان وافسانهٔ
بربستهٔ ماستان ومجالس خمر وزمرده روزان و
شبان ناز ونياز زنان وشبان وتنعم توانكران
واهل ترف وتعيش ملوك وارباب شرف وبونك
اشباه وامثالى ونظرا واشكالى وقائع نكوهيده
وامور ناپسنديده نك جمله سى محظور وحرام وباعث
اذناب واجرام اولوب تضييع اوقات وانفاس
ونقل خرافات پر آفات تفويت اوراق وانفاسدر
اكثر ناس مجالس الفت واستيناسده اعراض مسلمين
ايله تفكه وخوض فى الباطلده اولان تبعات وغوائلى

اقرار و قبول که قبل بعثة الرسول تکفل و تعهد و اظهار
و اجهار نه قصد و تعمد اتمشلر ایدی شمس آفاق کیر
دعوتك طلوعندن و لسان معجز بیان رسالتك انفتاق
و دلوعندنصکره اعراض و انکار و حق مشروعه
شروع ایله باطل بی طائلی عمدهٔ کار عشی و ابکار
اتمیه لر یاخود ایمان و تسلیمی جناب موسای کلیمه
تخصیص و تفرید و بارکاه خاتم انبیایه علیه و علیهم
اشرف الصلوات و التحایا شمشیر زبان انکاری سل
و تجرید ایلمیه لر بالجمله حقی ابطال و باطلی ابطانه بذل
مجهود ایدن شرذمهٔ یهودك پیمانهٔ پیمانلری آغشتهٔ
شرنك و لبیس مکر و تلبیسلری سرنکدر اولا حقی
تبدیل و تحریف و صورت باطلده ارائت و تعریف
ایدرلر ثانیا باطلی تسویل و تزیین و صورت حقده
تخییل و تبیین ایدرلر ثالثا حق و باطل و حالی و عاطلی مزج
و عدم تمییز و آمیزش صدق و کذب و جد و لعبدن
ترك اتقا و پرهیز ایدوب عوام بی باکی کرفتار شباك
اشتباه و اشتباك و عقدهٔ پیچاپیچ ریب و کمانلرینی شد
و احتباك ایدرلر و تکتمون الحق دن مراد و بو کلام
محققدن مفاد اولان وصف جناب ختمیت عنوانی علیه
صلوات الرحمن میان مهان و کهان کیهان ده پوشیده
و پنهان ایتدوکلری در و سباق آیت معجز طباقده تلبیس تقدیم

بعده

تکباری به وصولدن منع وصرف وماء مستعمل
سوء عملدن کرع غرف اولمیه که ما خلق الله باطل
وماسوای هوای بی ثباته توجه والتفات غیرحقه
تعلق دلدر حال بوکه هرمحل وحال سریع الزوال وجمله
اشیا وشیکه الارتحال ایکن حق باقی بی ستر واخفا
وباطل فانی بی اثار واصفا عقل باعقالك انتکا
سندن واسباب خزی ونکالك ازدحام وارتکا سندن در
ع غیراوجمله سرابند ونمودی دارندر یا اهل الکتاب
لم تلبسون الحق کلام مصدق محققندر دخی برقاج
احتمال ورکض الخیل مقاله مساغ ومجال وارد دیری
بودرکه نوراه بی اشتباهی که منزلین عند الله درکندر
خط یدلری ایله مکتوب وپرداخته وعمل دست نامئویدلری
ایله مصنوع وساخته اولان کلمات محرفه وعبارات
مصحفه ایله خلط ولبس وجاه بصیرت وانتباهی حسن
وخاشاك ارتیاب واشتباه ایله طم وکبس ایلیه لر
یا خود محکمات ایات اسلام باسلامتی احکام منسوخه
یهودیت ایله تخلیط وبوسبب ایله مجاهیل قوم بنی
اسرائیلی توهیم وتغلیط ایتیه لر یا خود مجرد بعض آیات
توراتی تلقی بالقبول وبعض اخرینی که اول وصف
پیغمبر آخرزمان وعلی التحقیق اکا ایمان وتصدیق فرضدر
جناب رحمان درنکوب ونکول ایتیه لر یا خود شول

ومین جمع ضدین ثابت وبرقرار اولمایوب خودپرستی
مانع وعند العقلا میل سوی ممنوع ایکن فریفتهٔ رنك
وبوی مصنوع اولمق مخالف امر صانعدر نظم
اذا جاء موسی والقی العصا فقد بطل السحر والساحر
نثر وتتمهٔ آیت معجز نمونده فرموده وتکتموا الحق وانتم
تعلمونك ایکی معنای صحت اشتماله احتمالی واردر بری
بودرکه جناب ختمیت مقام علیه الصلوة والسلامك
پیغامبر بحق وامین مصدق اولدوغی امر محقق ایکن
پوشیده ودرخت مثمر ایمانی تعرض ارضهٔ ریب و
کمان ایله پوسیده ایدرسز معنای آخر وقول دیکر
بودرکه ستر حق مبین ایلدوککوز علی الیقین معلوم
ذهن دقیقه بینکوز ایکن اضرارده اصرار وقبول
حقده حقده اعتبار ایله عدم تصدیق واقرار ایدرسز
معنای دوم زشت تر وتبعهٔ متتابعه سی اکبر واکثردر
زیرا جاعل عزیز واهل خرق عزیزه فی الجمله القاء معاذیر
موجود اما وجه ثانیده بو معنی معدوم ومفقود اولوب
بلکه محض عناد وفساد نهاددن ناشی وحقلرنده
یشرون الحیوة الدنیا بالاخره وعید غیر بعیدی ظاهر وفاشی اولور نظم
بی دانش ار زراه بیفتد عجیب نیست دانستن وزراه فتادن عجبترست
نثر صاحب بحر الحقائق بحار اخباردن استخراج
درر رقائق دقائق ایلمش که نفس ناقبول بارکاه

تنکباری

معلوم اهل اخلاصدر زبان اشارت ایله علماء امته
تنبیه واهل فطانتك قدر ومكانتلرینی تنویه درکه حقی
صورت باطلده ارآءت وباطلی صورت حقده ابراز
واحائت ایتمیه لر نظم مراد دینی ودین هردو ضد یکدکرند
تراهوس که بهمشان چکونه دریابی حصول لذت این فوت لذت آنست
یکی چو ترك کنی ذوق ان دکر یابی نثر سهیل بن عبدالله تستریکه
فلك معرفتده مشتری وغایهٔ کرامت بی غایه ده مشتریدر
بیورمش که مهم دنیایی کار عقبی ایله خلط ومزج وعذب
فرات اخلاص ووفاقی ملح اجاج ریا ونفاق ایله آمیزش
ومزج ایلمه کوزکه هر اهل هوا که جمع آخرت ودنیایه
سعی باطل ایدر نه آنی حاصل ونه نفس بی طائلنی بوکا
واصل ایدر نظم ترك دنیا کیر تا دینت دهند
آن بده از دست تا اینت دهند نثر بر درویش وعارف
پیش اندیشه دیمش که حظ نفس پیمان کسلی غذای
روحانیٔ دل ایله بر یرده جمع وهواجس رخص و
وساوسه القاء سمع ایلمه کوزکه صاحب دل پاك
اداء حق خدایه وابسته واهل نفس بی باك استیفای
حظوظ هوا ایله معلول ودل شکسته در نظم
یا دوست کزین کمال یا جان یك خانه دو میهمان نکنجد
نثر دنیا دنی وخسیس ونزهت سرای عقبی شریف
ونفیسدر ایکیسی قرن واحدده ساز کار وبی ریب

وملابس اولان وسواس نسناس ایله هم صحبت وفسحت
سرای جهان سربی سامانه مصداق وضاقت علیهم الارض
بما رحبت اولور نظم حق بباطل موازنه نکند
خنجری کار آینه نکند نثر حق ابلجده ستیزولج اولنمیه که
باطل لجلجك عاقبتی ضر وضیر وهر مادهٔ ناده ده
حق مشروعه رجوع باطل عادی ده تمادی دن خیردر که
للحق دوله وللباطل حوله زیرا هر کیمکه حقی ابطال
وباطلی احقاق ایدر غنیمت کاه فضل اله ده کندو نفس
بد خواهنی اقناط واخفاق ایدر نظم
ازدلم عشق تو اندوه جهان بردارد نور حق چون برسد ظلمت باطل برود
نثر لا تلبسو الحق بالباطل نص کثیر الطائلنده مهرهٔ
مفسرین تحقیق وتبیین ایلمشلردر که یعنی شول سخن
درست وراست وکلام بی کم وکاستی که صفات
پیغامبر اخر زمانده تنزیل دار الامتحان جهان اولندی
احبار یهود وناکثان مواثیق وعهود کندو دست
پست لری ایله کتب وتحریر ایلدوکلری افائك ناپذیر
ایله تخلیط وعوام جیل بنی اسرائیلی بو سبب ایله
تسویل وتغلیط اتمیه لر نظم برانانکه شد سر حق اشکار
نکردند باطل برو اختیار نثر تفسیر کبیرده تحقیق
وتدکیر اولنمشدر که اکرچه ولا تلبسو الحق نص مصدقی
بحسب الصوره خاصدر اما معنی ده عام اولدوغی

معلوم

هر دمش صد نام صد پیك از خدا یارب روز شصت لبیك از خدا

نثر مرهم دعاء بی ریا ایله درد درون پراد واسنه قصد دوا و علاج ایدن اهل فاقه و احتیاج کرکدر که نظان اجابتی انتهاز و افتراص و شیردل دلیری فرصتی افتراس ایلیه جمله دن بری وقت سحر و بامداد ایشنه استجابت و نظنهٔ استمداد در نظم مراد درین ظلمات آنکه رهنمایی کرد نیاز نیم شبی بود و نالهٔ سحری نثر وقت سحر باب سما مفتوح و صدر اهل دعا مشروح اولوب فخر یمنت بروز فاتحهٔ مصحف روز و باب الابواب رموز و کنوز در نظم

تیراه دردمندان درکمین گاه دعا ازکمان سینها طیار باشد صبحدم
صبحدم باید شدن در باغ او کز شاخ وصل هر کلی کان نشکفد بیمار باشد صبحدم

الایة الثالثة والثلثون حق کلیجك باطل اولور مضمحل

بریره کلمز ایکیسی حاصلی نظم کریمنده بیور خدا

نقذف بالحق علی الباطل بوایت کریمه مزاحفات

بحر سریعدن مفتعلن مفتعلن فاعلن وزننه مطابقدر حق مبین بر سلطان السلاطین درکه سر علم عالم شمولی پرتو انداز فضاء نزول اولدقده بغاة اطیل اندك ثبات کریزان و مرتحل و نمودار للباطل جولة ثم یضمحل اولور الی موضع لا یرتجیه ایا باثر و باطل مهین بر باغی تغلب رهین درکه انك دست شر و شورندن ثوب زوری لابس و انك لبسنه بلا توقف ولبث متعاطی

بر وکرم ایله در بنده دن نیاز وکدازش وبندن
لطف ونوازش ایله در بوسر نفاست اثره امعان
نظر ایله که قرب علی الاطلاق نه وجهله تعمیم حنو
واشفاق ایلمشدر که اکر مطیع وعاصی واکر دانی
وقاصی اکر قاعد وقائم واکر متهجد ونائم هر برینك
شاننه ملائم وموافق واسلوب وساننه مناسب
ومطابق قرب خاصم واصناف بندکانه اجتبا و
استخلاصم واردر دوستانه قربم ولایت ایله
داعیانه اجابت دعوت ایله عاصیانه رحمت و
مغفرت ایله اولوب هر تشنه لب تیه طلبك قد
علم کل اناس مشربهم منبعندن حق شربی وهر صاحب
استعداد هدایت نهادك بر نوع قربی واردر نظم
زاهدانرا کر بنقد طاعتست از حق امید مفلسانرا جز عنایت مایهٔ امید نیست
نثر: مخبر صادق الاخبارك صدق کفتاری اوزره
دعاء داعیان مقبول ومجاب ولیس بینه وبین الله
حجاب ایکن بعض دعا اقتضای حکم قضا ایله پس
پردهٔ تسویف وتاخیرده قالدوغی شرائط ناکزیرنده
تقصیر اولدوغندندر والا شویله که شروطی رعایت
وادابی حفظ وصنایت اولنه البته سهام مهام کارکر
وآماحکاه اجابته اصابت اتمه سی محقق ومقرردر نظم
ای حنك انکوبی کاری کرفت زوزرا بکذاشت پس زاری کرفت

هردمش

غير منغوص در تا كه قصور التجا ايله رحمت بى
انتهادن نوميد واستغطاء مقصود ومرام ايله
ناسئ قدرت وهم فى لبس من خلق جديد اولمايه وسياق
آيت معجز اتساقنه قرب حق افاده وبو طرزك عكسى
عدم اراده اولنمغله زيرا عبد ضعيف بنيت حيثيت
امكانيت ايله كه لازم ماهيت انسانيتدر مركز دائرهٔ
عنا وافتادهٔ حضيض عدم و فنادن اكا نه وجهله
اوج باركاه قرب الهه تصاعد ومقعد صدق قدم
جواز تقاعد اوله اما خداى قاهر مهيمن قادر دركه
سابقهٔ رحمت و عنايت بى علتى ايله عبادنه قريب
وهر حالده نگهبان ورقيب اوله كشف الاسراردن
ابانه واظهار اولنمشدركه معناى آيت لسان اهل
اشارت اوزره بودركه بن عبادمه قريب ودعاكرى
مجيبم باب قربم روى متقربانه كشاده ونزل رحمت
بى غايتم كرسنكان نعمت هدايتهٔ معدّ وآماده
اولوب هر بندهٔ شرمنده كه بنم دركاهمه تقرب
وفضل موفور نا محصورمك ظهورنه ترصد وترقب
ايده من تقرب الى شبرا تقربت الى باعا اقتضاسى
اوزره بن اكا نزديكر و پيشكاه قرب بيچونه هادى
ورهبر اولورم بندادن قرب اداء خدمت وبندن
فضل ورحمت ايله در بندادن توبه وندم و بندن بر

تبر توحید

كَفَى اِلَىَّ فَخْرًا اَنْ اكون لك عبدا معناسى مصدق اولدى
خذمت ديكران دن روكردان اولمق كركدركه برمالك
بزركوارك مملوك وخذمتكارى غيره خذمت وضرّا
وسرّاده جهرا وسرّا مولاى آخره عرض حاجت ايلمز
جناب ولى التوفيق بيت عتيقى كندويه اضافت و
طهرّا بيتى آيتى ايله اكا اشارت ايلدى لاجرم حرم لازم
الاحترام وانده الحاد واغاره واثارهٔ وقود واتاره
حرام اولدى عباد كرم اعتيادى دخى مظهر الطاف
وكندوذات بيچوننه مضاف ايلدى تاكه غارتكر
شيطاندن حصن حصين ان عبادى ليس لك عليهم
سلطانى ظلّه وپناه وبحر بيكران تسليم وتكلاندن
غوطه وشناه ايليه نظم غافل مشواى بنده كه توآن منى
نوميد مباش هم كه من ان توام نثر هادئ لفظ ان عبادى
دورماندكان بوادئ نامرادى يى ايصال دار الملك
امانى ومظهر التفات نهانى ايلدى تاكه بى ريب
وشك معلوم ومدرك اوله كه عبد با خلوص
حقه مخصوصدر پس دود غفلت وجحودى ادخال
روزنهٔ درون وپاى آرزو وطلبى اندازهٔ لحاف
ادبدن بيرون اتميه وانى قريب كلمهٔ باقبولى شرف
نزول بولدى تاكه فى السر والعلن معلوم وروشن
اوله كه رب جواد عبادنه مخصوص واجر عظيمى

غير

وندا ایلدی تاکه دار بنده بی داء دین هرهم ومصلحتك
وابستهٔ اندك عنایت اولدوغنه اعتقاد وکی
وربط قلب وفواد وکی درست وراست وهرنه
طلب ورجا ایدرسك آندن درخواست ایلمه سن
عبد مجازی مولای کریم مجازی نك کلاتهٔ کلاءت
وضمان امانندهٔ ایکن آخرم مراجعت والتجا ومطلب
ومآربکی غیردن اطلاب ورجا ایلمك رسم وعادت
ونشانهٔ رشد وسعادت دکلدر چونکه نه مقوله صدف
شرفك فریدهٔ خزینهٔ سی ونه کونه سلطان فائض الاحسانك
چاکرکرم خزینهٔ سی اولدوغك معلوم وبداءت بدهت
ایله صحیفهٔ دلکده مرسوم اولکله جمله خواجکان
وموالی وعظمای اواخر واوالی اوزرینه مفاخرت
ومباهاة وسائر بزرکان احرار وابرار ایله مساکله
ومضاهاتك مقرر وقلم قدرت ایله لوح فطرت
بافطنتکه رقم رجحان ومزیت منموق ومحرر اولمدن نظم
ولم ار امثال الرجال تفاوتا من الناس حتی عد الف بواحد
نثر زیرا محرم خاص خلوت سرا ایله سلطان کشور آرا
میانده برقرب والفت وبر محرمیت وزلفت واردرکه
کبراء ارکان دولتدن هیچ برمقربك حضرتك آندن
مشارکتی وسائر ارباب سرائر ایله مزاحمه ومشابکتی
اولماز چونکه بنده حق اولدوغك محقق وبوسبب ایله

علم الانسان مالم یعلم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك جوهر شریف وعنصر نظیف لطیفلرینه
اشارتدر واضافت عبادی ده ظاهر وبادی
اولان حرف یا اضافات ونسب اشیادن مقدس
ومبرا اولان ذات بیچون وچرادن عبارتدر وعباد
یا استعداد رب جواد ایله رسول بارشاد بینلرنده
مستقر ورحمته محتاج وشفاعته مفتقر دیر طرفدن
دل اگاه ایله نظر ونگاه ایلدوکده شفاعت نامهٔ
یعطیك ربك فترضی جلوه سازِ غمج وناز اولور
وجانب آخره توجیه نظر ایلدکده رحمت نامهٔ نبیّ
عبادی انی انا الغفور الرحیم محیاء ترحیب وتکریمدن
نقاب انداز اولور ملك متعالك فضل وافضالنی
کورکه قلبی قاسی اولان عاصیئ قاصی بی نه وجهله
امیدوار وخزانهٔ رحمت بی علتدن نه جهت ایله
بهره یاب وحصه دار ایدرع رحمت نه کمست ازچه
نومید شویم نثر ای درویش دور اندیش اضافتِ
عبادی ده نیچه سرّ متمادی واردر زیرا نسبت
عبودیت اوتق نسب ورعایت جناب ربوبیه
باعث وسبب در نظم چند پرسی که بندکی چه بود
بندکی جز فکندکی چه بود نثر جناب خدا افاضهٔ
برّ وندا وکذوبه تشریف اضافت ایله خطاب

غیر نما اکا اشارت وایما درکه ای جوینده حاجات
دعا ومناجاتدن غیری احیان واوقاتده واسطه یه
افتقار درکار در اما هنکام خواهش ونیاز وزمان
سوز وکداز ده خدا ایله کدا بیننده کنجایش یار واغیاره
مجال محال اولوب ادعوا ربکم تضرعا وخفیة خلوت
سراینده جوینده وسائل اولان محتاج وسائط وو
سائل دکلدر ع درهیچ سری نیست که سری زخدا نیست
نثر بی تکلف مداهنه وریا خلوتخانهٔ ضراعت ودعا
داخل وهرنه طلب ایدرسك جناب ربدن اتمکله
کنج شایکان ارب بی کربه نائل اوله که ع ناز وکبر وحاجب
ودربان درین درکاه نیست نثر یاخود دست قدرت
روی شاهد حکمت دن برانداز وسائط وکف اطلاقی
باسط اولدی تاکه سالك جاده وسوا اولان سوایه
مشغول وثیاب اعتماد اسباب ایله ملفوف
ومشمول اولمایه زیرا رفع وسائط واسباب ع
اولمانیجه قرب کلیء جناب وهاب حاصل اولماز
وهیچ کمسه علائق وعوائق دن تجرد وتفرد بولمانیجه
خلوت سرای قبوله یول بولمز نظم تعلق حجابست وبیحاصلی
چو پیوندها بکسلی واصلی نثر اهل اشارت ابداء بشارت
بشارت ایلمشلردرکه اذا سألك لفظ مستطابنده
اولان کاف خطاب سید ولد آدم خلیفهٔ مکتب

خاص و محرمان سرادق اخلاص چونکه سنك ذات
با اماننکدن که نائب پیشکاه عزت و حاجب بارکاه
قرب و زلفت سن بنم صفت و شان و احسان بی عدیل
و سانمدن پرسان اوله لراکرچه انلرم توجیه خطاب
و کلزار ذابل دللرینه اجراء آب نائب جواب سنك
محاسن اخلاق و فق بی پایانکه سزاوار و شایاندرکه
بنم ایله عبادم بینندم سفیر و بین الخلیل و الحقیر
واسطه و حفیر سن اما بو سوالك حقیقت جوابی
بنم جنابمدن فائض و بدید و سنك ترجمان زبان
دلفریبك انی قریب دیمك نوعا بعید در پس محیاء
جوابدن رفع غشاوة حجاب و ازالة غشاوة
جلباب ایدوب بن بالذات وراء سبحاندن شرف یاء
اضافت عبادی ایله انلرم منادی اولورم یعنی
ای بنم عباد عبادت معتادم چونکه سز سبیل
سؤالی اسالة و عجز عجز قسوت فزایی سوی سماء
رجایه رفع و اشالة ایدوب بنم ذات بی همالمدن
سؤال ایدرسز بنم ذات بی شریکم سزم جلی و ریدن
نزدیك ایکن نه حالت درکه سزاراغه کیدرسز
وراه قریب تعیین و انبتاهی قویوب کریوه تعسفی
اراده و اراغه ایدرسز ع همین دور مشوکه یار بین نزدیکست
نئ بعض کبارك کفتاردر باری درکه رفع وسائط

غز

ونوعروسن كلام مأنوسن زيور سكانه ايله تزين و
تقين بولمشدر نوع اولده توسيط لفظ قل وحرف
فا ايله مرقاة توسطه توقل اولنمشدر قل الروح
من امر ربى آيت معجز اساسنده وقل هى مواقيت
للناس نص روان آساسنده اولدوغى كبى نوع
دوم هم تعقيب حرف فا وهم واسطهٔ مزيلة الخفا
ايله دركه بو طريقهٔ دقيقه دن ظلام ابهام منحسر
وانجق فقل ينسفها ربى نسفا آيت قدرت نماسنه
منحصردر وتعقيب فاده افاده بودركه اندكاك
شواهق جبالدن سؤال مسائل كلاميه دن براصل
اصيل وذهن ناقد تابناك ايله انك ادراكى شرف
ايتلدر لاجرم فاء تعقيب ايله اتيان وترتيب اولندى
تاكه عقب ايراد سؤالده بى تلعثم وامهال بيان حقيقت
حال اولمغله خدشهٔ خاطر خراش باطن وظاهر اتميه
زيرا بو بابده تأمل ايله جواب مسألهٔ اعتقاديه ده
تردد وارتياب اولوب انعقاد عقدهٔ اعتقادده
اخبار فلسفيانى تندس چرك كفر وشرك ايله اتساخ
وتدنس ومومسهٔ سوء عقيده ايله اختلاط وتأنس در
نوع سوم وجود حرف فا ورفع وسائل وسائطده
استيفا ايله در نته كيم آيت اذا سألك عبادى
عنى فانى قريب ده ترتيب اولنمشدر يعنى بندكان

وعد اولان آزردهٔ جنوب وعید اولورامتا نظم
بامکان آفرین مکان چه کند آسمان کربآسمان چه کند
نثر چونکه صراحت آیت اقتضا ودلالت ایدرکه
جمله یه قرب ودنوی علی السواء در پس قرب علمی اراده
اولدوغی ظاهر وهویدادر میطان من اراد علم الاولین
والاخرین فلیثور القرآن رفع لواء استقراوتبیین
ایلمشلردرکه حفاة اعراب بلکه خواص اصحاب
جناب رسول امین ومتبحر محیط اعظم فعلمت بها
علم الاولین والاخرین علیه صلواة الله المعین دن
استشفاء داء عضال اشکال واون دردت سؤال
ایلدیلرکه اول اسوله نك اجوبهٔ تسلیت رسانی سور
متفرقهٔ قرآندن بسط وبیان اولنمشدر هرکسك
سؤالی ومنصف نصف علمدن قیل وقالی مطابق
حالی وفراخور همت هماهالی اولوب شول طالبان
کمال که صفت جناب ذی الجلال دن سؤال ایلمشلردر
انلرك حالی واستصعاب واستشکالی سائلان
تقلبات هلال خلال تمثال کبی دکلدر وبعض اسوله
علم اصولهٔ متنوع دن سؤال روح وساعت و
پرسش اشراط قیامت کبی وبعض آخری علم فروعه
متفرعدن تفحص نفقه وایتام وتصفح شهر حرام کبی
وطرق اجوبهٔ دخی اوج نوع اوزره تنوع وتفنن

اعمال ایله مبتلای بعد و دوری و کرفتارنای صورندر
اول قرب و زلفتك ادراك حقیقتندن نا امید و
ذوق نومید هو اقرب الیکم من حبل الورید دن سحیق
و بعید در کتاب مفاتیح الغیبده فتح کلید اندیشه
ریب اولنمشدر که بو قرب حیز و مکان و تدانی
جهات و ارکان ایله اولمایوب بلکه علم و حمایت
و حفظ و وقایت ایله در زیرا هر شئ که متمکن و متحیز در
مضیق احتیاج الی غیره سرکشته و متحیر در نظم
جان که از جوهرست و در تن ماست کس نداند که جای او بکجاست
توکه جوهر نیی نداری جای چون رسد در تو عقل شیفته را
نثر و هر شئ که غیره افتقار ایله موسوم در ممکن
لذاته اولماغله معیب و موصوم در جناب مهیمن و هاب
واجب لذاته اولدوغی کتب کلامیه ده تحقیق و
ادلهٔ قاطعه و براهین ساطعه سی بسط و تنمیق اولنمشدر
ایت سابقة التمهد ده لفظ قربك اطلاق و عدم
تقییدی نفی مکان و جهته ارشاد و دلالت ایدر نظم
قرب نی بالا و پستی رفتنست قرب حق از قید هستی رستنست
نثر زیرا اکر امکان جهت و مکان اولسه حملهٔ عرش
با فسحته نسبت قریب و دانی و سائرله اضافت
ایله بناء بعدی بانی اولمش اولور زیرا مشرق
قعید اولان مغربدن دور و بعید و خوکردهٔ مثال

کرمن نکنم گناه رحمت چه کند رحمت همه موقوف کنه کردن ماست

نثر نزد خداوندان حکمت بو آیت پر موهبت علم حقک کمال احاطه واتساعنی ودست خوش اضداد اولان عبادک اقوال واحوالنه بسطت شمول واطلاعنی تمثیل ایلدر شمول مشفق صاحب کمالک حالنه که سرکشته دوار مقتک سروقتنه حاضر وکما بیش طوارئ احوال پس وپیشنی حاسب وحاضر اولوب ظهور ایدن جزئیات وکلیات امورنیه تحصیل وقوف واطلاع وترتیب تربیتنده عدم اعجال واطلاع ایدن یاخود دعانک سرعت اجابت وعدم تحصیلنی تنظیر وتمثیلدر شمول مرد بانصفتک صفتنه که برشخص مهربانه قریب المکان اوله برحیثیت ایله که تخطئ خطهٔ خطاب ایلدکده تعاطئ کائس جوابنی ازالهٔ تاب ارتقاب وتحصیل شفاء اقتراب ایلیه حقیقت حال و راستئ مقال بودرکه بوقرب ومعیت واحاطه وجامعیت برقرب معنوی ودنو قوی وسوی درکه تیز سرتیز تاثیرنی جوشن توبرتوی عاداتی خارق وسائر قرب ناسنی اکا قیاس مع الفارق درزیرا هرقرب ناکزیر که صفحهٔ ملساء ضمیر اوزره صورت پذیر اوله جناب رب آندن اقربدر وانسان ضعیف الحال که کرانهٔ اثقال اشغال وثقل تکالیف

اعمال

برنکتهٔ نازك و خنك ودقیقهٔ کران سنك وسبك
واردر اول سترسراوت نمونك خلاصهٔ مضمونی بودرکه
اکر علت و عارضهٔ بیمار اندك وکم مقدار اولوب
مرض رنجور خستهٔ هنوز ناصور بسته دکل ایسه
طبیب حذاقت نمادن شربة ما ارسالی ایله سالی و
صندوق دل صدوقی جواهر بخ آمالی ایله مالی
اولور اکر اسباب و علامات و عرض ومرض پیشینه
وداء صحت زدا اکر ایسه آسیهٔ مواسی و طبیب
لبیبك حضور و تفقد ووایهٔ علاج ودوایهٔ مباشرت
وتقیدندن لابد درکه بالذات تشخیص مرض وتدبیر
ازاحهٔ عرض ایدوب دفعنه غایت جهدی مبذول
وایصال نفعنه نهایت حذاقت وجدی مصروف وشمول اوله

رباعی

یارب کرمت امید جاوید منست ناریکم ونور عفو خورشید منست
کرمایهٔ بخشایش تو نیست مرا بخشایش تو مایهٔ امید منست

نثر بو محل نا محل ده دخی باذلان وسع واستطاعت
اولان اهل صلاح وطاعته دار وخانهٔ رحمت جهان
آفریندن ان رحمة الله قریب من المحسنین شربتی کفایت
ایدر اما علل کهنکار بیحد وشمار اولیجق حضور طبیب
عنایتدن غیر ایله ازالهٔ ضیر ممکن ودفع موادِ
عصیان و فساد متمکن اولمز رباعی

آباد خرابات زمی خوردن ماست خون دو هزار توبه در کردن ماست

دعایه لائق واهل دکلدر اکر بناء استقامت
دعاسی متداعی اولان جوینده داعی اهل دعا وانابت
دکل ایسه بز اهل اجابتوز واکر سیول مباغی وسولی
سائل اولان خواهنده سائل صاحب خطا ورطا ایسه
بز صائب اصابتوز درکاه بیچونده سرشك پرخونك
مزید اعتباری وعنایت بی نهایت باری قتنده کریه
وزاری نك رواج وروز بازاری واردر نظم
نقصان زقابلیست وکرنه علی الدوام فیض سعادتش همه کس را برابرست
نثر جواهر التفسیرده نکاشته کلك براعت مسیردر که
حدادیکه طبقات سلاطین مفسرینك پیشدادی در
دیمش که چونکه نص مبین ان رحمة الله قریب من المحسنین
شرف نزول وتمکین بولدی عاصیان امت سوخته
آتش حرمان وحسرت اولدیلر چونکه رحمت رحمان
نکوکارانه قریب ونزدیك در پس بزم کبی پس مانده
ناکس لرك خانهٔ امید وملتمس لری دخان خیبت و
حسران ایله تیره وتاریك در فی الحال جانب ذی الجلالدن
آتش انس تثقیب وفرموده اذا سألك عبادی عنی
فانی قریب ایله تعقیب اولندی یعنی اکر بنم رحمت
خاطر فریبم محسنینه قریب ایسه بن بالذات کرشمهٔ
نوازش والتفات ایله عامهٔ امیدوارانه قریب
ونوازندهٔ هر مرد غریبم ای عزیز بو محل صفا انکیزده

م

رنکه

باطندن صفت پاکی ونظافت سرزده اولمق کرکدر
تاکه جمال کمال آیینه معانیه یه مقابل اوله ودل
نامعتدل ریب ودین نفسانی دن مصفا ورنیب
وزین ذکر ربانی ایله محلی اولماق کرکدر تاکه قبول
واهب عقوله پذیرا وقابل اوله ومشرب روح
مهذب التفات ماسوا سوبندن محافظه وتعلق غیر
وهوا صوبندن ترک ملاحظه اولمق کرکدر تاکه
نفحات الطاف حقه تعرض واعمال صالحه یه تصدی
وتأرض ایلیه وساحهٔ سرکنز البری وصمت شرک
خفی دن صیانت وترک خائنهٔ اعین خیانت ایله
تکمیل لازمهٔ دیانت ایلیه تاکه اثناء توجه دعاده
فضول مآرب وسولی جالب وحفدن غیری نسنه
راغب وطالب اولمایه ع که حیف باشداز وغیر اولطلب
کردن نثر نکته شناسان علم بیانه خفی ونهاندکلدرکه
سیاق آیتده بناء تحیر اجابت تشیید وارباب صلاح
وطاعتک دعوتی ایله تقید اولنمیوب بلکه مطلقا
اجابت دعایه کائنا من کان وعلی ای حال وشان
وعد جمیل وجدار مائل امله دعامهٔ اطلاق دعایی
پایندان وحمیل ایلدی نظم لولم ترد نیل ما ارجو واطلبه
من جود کفیک ما علمتنی الطلبا نثر یعنی فرمان فرمای
قضا وقدر اکا نظر اتمز که او سرکشتهٔ مجهل جهل

طلب راد وست دار وبا ادب باش بقدر
خویش دائم در طلب باش نژ هر کس که نیل مقاصد
وآمالنه شتاب واستعجال ایدم ادب عبادت
وعبودیتدن محرومه وزبان حقیقت ایله معاتب
وملومه اولمش اولور بلکه سرعت اجابتدم اول غائله
هائله دن احتراز واول زمره ناقبوله دخولدن
احتراس ایلیه که جناب حق انك حقنده سفیر رسل
وانبیایه خطاب وندا ایدرکه یاجبرئیل فلان
شخص رذیلك دعاء یا اعتدا سنی اجابت بی امتنان
وتسکین شهوت کلبیه امراض قلبیه سی ایچون سر
خواندن القاء استخوان ایله که بنم جناب پاکمدن
انك صورت دغلناکی کریه واشتمام نتن صداسی
مکدر ادمغهٔ ملاء اعلی اولدوغی لاریب فیه در
زیرا هر کس که هوا وهوسنه منهمك وپرده ناموس
وعفتی سر پنجهٔ کستاخی ووقاحت ایله منهتك ایکن
دعاسی سرعت اوزره مقبول ومسموع در نعوذ
بالله مستدرج ومخدوع درزده محققان و
مسلك اهل ایقاندن دعا واستمداد لسان حال و
استعداد ایله اولوب نفس لیمه اخلاق رذیله
واوصاف ذمیمه دنکه قاطعان طریق دعاوجه
رهزنان بریه رجا وبحار پاکیزه وعبادتکده ومواطن

باطنزن

حکمت بسامتی تحیر ورقه حسن بیانی تحسین وتحیر
ایدوب بیوردیلرکه بومرد پردرد دعاء بی تجابنی
اعجاب ایلدی سئوال جهتدن که معرض طلبده شوق
وطرب ایله برکره یارب دیدکده قبله کاه مراد ومزید
وپیشکاه ولد نیامزید جنابندن برکره پیام لبیک
ایله دعاسی مسموع وخاطر پریشانی مجموع اولدی
بعده مراسم ادب ایله لوازم اربی اظهار وندای یاربی
اعاده وتکرار ایلدکده جناب والشر لیس الیک دن
جواب لبیک مثنی وعقد پیغام نوازش انجام مسنی
اولدی غب ذلک اول سرکشتهٔ مهالک اوج دفعه
لفظ یارب ایله تحریک لب وتوجیه قلب وقالب
ایلدکده بارکاه مجیب المضطردن خبر بشارت اثر
منبث وجانب خدادن لبیک مثنی مثلث اولدی
لاجرم اسلوب وسانی پسند واستحسان
ایدوب اوضاع واطوارندن خیر ونجابت ودعا
نشانهٔ اجابت توسم وانک حال غرابت مآلنه تبسم
ایلدم وجملهٔ شرائط مسئالت وآداب نیاز وعبودیت
دندرکه دعاده الحاح واکثار ونقد وسع بشری
نثار دخی ایدرسه اجابته استعجال وسرعت اتیه
وحصول غرضدن بدل وعوض مقام مناجاة وضرعت
اقامت اولدوغنی عظیم نعمت بیله نظم

استنطاق وسوال ایلدوکده اول خاموش کویا و
وچشم بستهٔ بینا دیدیکه خدای جمیل فضل جزیلیندن
سیئاتمی حسناته تبدیل وخلعت آمرزش ومغفرتدن
ماعدا برهدیهٔ والا ایله ترحیب وتبجیل ایلدی اول
دست آویز صافدن استطلاع واستکشاف
اولندقده اظهار سر مکتوم وابراز راز مختوم
ایدوب دیدیکه هرکیمکه بنم مزار میمنت مدارمده
الحاح والحاف ومدید استعطا واستعطاف
ایلسه فضل جزیل ضامن وکفیل اولمشدرکه دار الملک
جناندن واصل معبر پر عبر دهان اولمادین صاعد
چرخ مقرنس وتیر راست وتیرهٔ ضراعت کثیره سی
ایله آماجکاه اجابت مقرطس اوله نظم لئن
عیبوا جثمانه لم یغیبوا مکارمه اللاتی الی الحشر تذکر
نثر بو قصهٔ پر عبر نکاشتهٔ کلک خبردرکه بر اهل سکینه
مسجد مدینه ده دست دعایی سوی سمایه رفع ودرکاه
آله دن استجلاب نفع ایدرکن تیرانداز قاب قوسین
سلطان کشور علم وعین اول نیازمند خواهشکره
توجیه نظر ایدوب تبسم وسکرخنده واول بندهٔ
آزادی حسن نوازش وارفاد ایله تکرار بنده ایلدیلر
حضار نادی تنکبار مباشرت ابتسام ومکاشرتدن
استفسار وسبب خنده شکرباردن استخبار ایتدوکلرنده

حرجا

پر اهوال و ذمائم املا و خلال با اختلال وار ایکن
دعا و مأمولکوز مصعد اجابت و قبوله نیجه ترقی
و مبشر هاتف غیبی ایله نه وجهله تلقی ایدر دعایه
لسان پاك و نقائص و مساوی دن خالی و خاوی
دل تابناکر کدر تاکه ع فیاض ذوارف عوارف نثر
نقد رجائی کف دعایه نهاده و ترعهٔ اجابتی روی اهل
حاجته مفتوح و کشاده ایلیه قطعه باجابت قرین نخواهد شد
هر دعا کز سر زبان آید لیك بی شبهه مستجاب شود
آن دعا کز میان جان آید نثر لکل شیء دولة حتی البقاع
کلام نفاعنك عظیم تأثیری و بعض الاوقات ایمن
من بعض کفتار حکمت التماعنك نفع کثیر واردر
جمله دن بری عقب اذان و هنکام نزول باران
و اماکن قدس مآثر و مراقد متبرکهٔ اکابرده خصوصا
مرید باتلوین کندو شیخ باتمکیننك مرقد حرم مثالنده
عرض حال و ابتغوا الیه الوسیله کریمهٔ اثیله سی
اوزره استمداد و ابتهال ایلمکده سرعت اجابت
و قبول متوقع و مأمولدر بعض مجامیع و اساطیرده
کتب و تسطیر اولنمشدر که اولیاء کبار و مشایخ
ذوی الاعتباردن احمد حرب که لمعات کراماتی
ضیا بخش شرق و غرب ایدی بر عارف ژرف یاب
اول ولی والاجنابی عالم خوابده کوروب حالندن

اول واقفِ سِرِّلَدُن وعارفِ روحِ کلام ومغز
سخن دیدیکه خلوِّ وِعاءِ دُعایه بادیٔ عادی بودرکه
سز جناب حقی تحقیق ایدرکن اقامت وظیفهٔ
طاعتنده قصور ورسولی تصدیق ایدرکن متابعت
هدی وسنتنده توانی وفتور ایدرسز قرائت قرآن
ایله رطب اللسان ایکن اوامر ونواهیسی ایله ترکِ
عمل ایدرسز نعمت حقه مستغرق ایکن وظائف
شکر وسپاس داریٔ باری ده اظهارِ کسل ایدرسز
درجاتِ بهشته رفع مسبحهٔ ایمان اتمش ایکن
راه طلبنده قدم کزار اولمازسز درکاتِ دوزخ
عذاب سِرشته اعتقاد وایقان اتمش ایکن انتشار
شرور شرارندن پرهیزکار اولمازسز فریب شیطاندن
خبردار ایکن ان الشیطان لکم عدوٌّ فاتخذوه
عدوادن تغافل وذهول ایدرسز هجوم مرک ناکهان
کیر ظاهر وبدیدار ایکن استعداد منون ومعاددن
نکوب ایدرسز اموات بی شعوری ادخال دخمهٔ کور
ایدرکن ترک اختبار واعتبار ایدرسز کند وعیب
وعصیانکوزی فراموش ونسیان ایدوب سائرلرک
معائب ومعائرینی بی ارتیاب اغتیاب ایله مخالفت
نهی لا یغتب بعضکم بعضا ایله مراسم شنآن و
بغضا بی ابدا واظهار ایدرسز بودکلو احوال پر

اهوال

اوله بلکه مانند افانی زائل وفانی اولان ایام
قلائل زندکانی ده استیفاء حظوظ امانی ایلیسك
بزم آخرتك کاسهٔ آمالك خالی وکیسهٔ بالك بنهرج
سفساف اعمال ایله مالی اولوب صفّ نعال
سوء فعالك پست وبازار رغبت واعتبارزده
تهی دست اولوردك پس باز بچکاء انما الدنیا
لعب ولهوزده غفلت وزهو وسهو ورهوایله
ایلدوکی دعوات ناقبول مقابلهٔ سندهٔ شو لدکلو
لطف ومجاملهٔ وحسن معاملهٔ اولنه که حیات
حیات نماء دنیاده اذهاب ایلدوکی طیبات
بحسابه پشیمان ونادم وحریف اندوه انبوهه
مقارن ومنادم اولوب دیه که کاشکی کاشانهٔ
کیتیٔ محنت بنیادده هیچ بر مقصود ومرادم
روا وقبول ونجح وحصوله موصول اولمایوب
جمله سی دار آخرته ادخار وبین الامثال بو
محال تنك مجالده باعث مباهاة وافتخار اولایدی نظم
آخر دنیا همه نومیدیست نعمت عقباست که جاویدیست
عیش فانی کرندارت درجهان فیض باقی بخشدت درملك جان
نقل حضرت ابراهیم ادهم قدّس الله سرّه الاکرم
برحدیث آنداز وسائل سخن پرداز ارائت اشکال
اشکال وحکمت تاخیر دعادن تعمق سوال ایلدکده

استجاب لکم امرینه مطاوعت واشتغال ایلنیک
حالی اوجدن خالی دکلدر اولا اسباب یسر مقصودی
اماده ونقدینهٔ امیدی کف رجاسنه نهاده اولهٔ ثانیا
دعاء مرجو القبول حصوله موصول اولماز ایسه اول
مقدار عاهات ومضار مندفع وبوطریق ایله بسط
کف دعادن بهره یاب ومنتفع اولهٔ ثالثا دعاء مؤخر
اخرته مدخر اولهٔ حتی منتظار عینی مشوف وغطاء دین
وغینی مکشوف اولان واقفان هول قیامتدن
نقل وروایت اولنورکه روز ستخیز واول میعاد
دهشت انگیزده برمجرم بی دست وپاکه نشأهٔ
اولی ده اوقات وساعاتی مبرات وطاعاته مصروف
لکن اکثر دعاء ناکهزی عقدهٔ تسویف وتأخیرده
موقوف ایدی وصول کعبهٔ حصولدن احصار ومعرض
بازخواسته احضار اولنوب وبال خانهٔ دنیا ده
قبول ورواسی اولمیان دعالری تعداد وفرادی حساب
وترداد اولنه بعده سوی لامکاندن پیغام توبیخ
رسان کله که ای تهی دست فرومایه وکم نام کم وایه
قصور ادراك وفهمکدن شویله می ظن وهم ایدردك
که امتحان خانهٔ دنیا ده ایلدوکك نیازود عایوم
یدعون الی نار جهنم دعا ضائع وتلف وریاضت کاه
کیهان ناسدیدهٔ تولید ایلدوکك ولد قلبیٔ دعا ناخلف

ناخلف ا

واقب واستیلاء ترداد وهم حائل مشاهدهٔ عواقب
در تلقیء جلب تعیین طلب دن ایسه ارادهٔ اطلاق
خیر ونزهتکاه منظر رضایی کشت وسیر ایلمك
احزم وبرشنشنه درکه مصداق اعرفها من اخزمدر نظم
زهرچه جستن ان می کند ترا مشغول فراغت تو ازان بهترست اکر یابی
بهرزه بانك چه داری چو دردمندینی تو درد جوی که درمانش بر اثر یابی
نثر پس هنکام دعا وطلب ملتمسده ممتثل فرمودهٔ
فلیغرم المسأله وملاحظ نتیجهٔ فان الله لا مکره له
اولوب الدعاء مخ العباده خلص عباده دلیل راه
انتباه اولدوغندن خبیر واکاه وهر خصوصده
ثابت قدم مرکز اذا عزمت فتوکل علی الله اوله نظم
بسا لطیفه که درضمن نامرادیهاست خدای مصلحت کار بنده به داند
نثر دعا عبد ایله مولی بیننده وسیلهٔ اثیله وشاه
ایله کدا میاننده وصیلهٔ اصیله اولوب مصرع
بر رابطه درجان ایله جانان اره سنده نثر خاطرهٔ نا امیدی
نجح طلبه غلبه ایتدوکده حدیث صحیح من لم یسال الله
یغضب علیه مژده رسان وبو مدعایه لیس
شیء اکرم عند الله من الدعا دلیل وبرهاندر نظم
دوست دارد یار این اشفتکی کوشش بیهوده به از خفتکی
اندرین ره می تراش ومی خراش تادم اخردمی فارغ مباش
نثر ادعوا الله او ادعوا الرحمن فرماننه امتثال وادعونی

بتقصیری کند و نفس ناپذیرنیه نسبت و شهر
وجود ندهد اولان سوقهٔ قوای نامحدود ذینی عرضهٔ
دسته چوب تادیب و حسبت ایلیه نظم
تو دعا کوی و اجابت نه زانکه داری دل و انابت نه نثر
نزول مهمان غیبه ثوبی اولان کتاب مثنوی ده عین الحیوة
معرفتدن رشحات حکمت بوکونه تقاطر و کلبن لطف
سخندن ازهار دقائق و اسرار بورسمله تناثر ایلمش که نظم
دزدکی ازمار کیری مار برد زابلهی آنرا غنیمت می شمرد
وارهید آن مار کیر از زخم مار مار کشت آن دزد او را زار زار
مار کیرش دید و پس بشناختش گفت از جان مار من پرداختش
درد عا میخواستی خانم ازو کش بیابم مار بستانم ازو
شکر حق را کان دعا مردود شد من زیان پنداشتم ان سود شد
پس دعاهای کان زیانست و هلاک و زکرم می نشنود یزدان پاک
نثر والا نه احتمال درکه قادر بی زوال تعالی
فضل و نوالی دائم الاتصال و تواتر بر و مکارم وفیاض
سی افراد آفریده بی انفصام و انفصال ایکن دار
مضیعهٔ حرمان فرو ماندهٔ اولوب بی ذخیره و
زاد و خانهٔ درونی حسرات حسرات کونا کون
ایله مستزاد اولهٔ قطعه وانی لادعو الله والامر ضیق
علی فما ینفک ان یتفرجا ورب فتی سدت علیه وجوهه
اصاب له فی دعوة الله مخرجا نثر چونکه غاسق سوء فهم

آبدر باب ثباب فزای حاکم ووالی ده اولان قاری
الابالی دن احسن وکاشانهٔ درون هوس مشحونلری
بی نور وضوء اولان علماء سوء دن اولی وازین درحدیث
صحیحده تصریح اولنمشدرکه برشخص پرخباط والودهٔ
پریشان اختلاط برظالم بی باك وجائر جابر کثیر الانهما که
طال بقاك ایله دعا وخوش آمد وستایش ومدیح بیحد
ایلسه لجهٔ بی ساحل مظالم وغوائلده شناه
وتحقیقا ارض الله ده ارادهٔ معصیت وکناه اتمش اولور
الآیة الثانیة والثلثون خیر اذکاره اشتغال ایله
نیجه برغفلت ایله جرم وکناه کوش سرو که تا اوله واصل
فاستجبنا له ونجیناه بو نظم اعجاز نما سورهٔ
انبیاده ایکی محل هدایت ظهورده مذکور اولوب اولنده
لفظ فنجیناه فا ایله تصدیر وثانی سنده ونجیناه
واو ایله تسطیر اولمشدر دعا خمیر مایهٔ صلاح و
هر مؤمن موقنه جنه وسلاح اولوب کلم طیبك صعودنه
بال وپر واهل توفیق وسعوده باعث نور وفزا وفردر
نظم اندر دعای تست خلل ورنه بردرش
دست اجابتست که کریبان کش دعاست ورباورم نداری مصداق این سخن
اینك اجیب دعوة داعی اذا دعاست نثر اکرچه شاهد
مراد وبغیت مجیء واستجابتده درنك وپیالهٔ امیدی
آغشتهٔ تلخیء شرنك ایدرسه قصور استعداد و

وغشی استبار ودشت دهشتنی کشت ومشی دن
سنت سوال ایله استنان واستیار ایتدوکلرنده دیدیکه
بو تهدید وریونکه ظلم وفنونه میل ما ورکون ایدنلره
اولیجاق ظلمه یه رغبت ومیل وبیداد وفسادی
دربت ونیل ایلینلرنه مرتبه متبلای بلای ویب وکرفتار
اظفار سخط وویل اولورلر نظم اسم وخلقی حسن که بصریدر
تابعینک فرید عصریدر نثر دیمش جناب قادر معین
دین مبینی بین الائن نهاده یعنی لا تطغوا ولا ترکنوا
میاننده اماده ایلمشدر نظم من استرسل فی هواه یقال له الی این
فقد جعل الله الدین بین الائن نظم روایت ایلمش سفیان ثوری
که بحر علمنک یوق عمق وغوری نثر که فضای جحیم ولظاده
بروادی نقمت فزا واردرکه ملوک بد سلوکی زائر
وسرای نفرین سزالرینی طائف ودائر اولان قراء
رخصت رکونک قرار وسکونی ایچون معد واسباب
خزی وعذابی لا یعددر حلال عویصات دین اولان
قدماء علماء مجتهدینک فرید نیکو اوضاعی یعنی امام
اوزاعی دیمش که عند الله المتعال زیارت ولاة
وعمال ایدن عالم بد حالدن مبغض وبدتر شخص
ناقص وابتر اولماز محمد بن سلمه که صحت نقل وروایتی
مسلمه دردیمش که ارجاس والواث وانجاس وارواث
اورزنده اولان ذباب که مصداق استقاق اذاذب

آیدر

ایراد واصدار اموردہ بی مبالاۃ وخیفہ ایدے
ندما واصحابنہ توجیہ خطاب ایدوب دیدیکہ
علماء زمانہ القاء حب حب ایلہ تحبب وبذل دراہم
ودنانیر ایلہ جلب قلب کسیر لرینہ تسبب ایلدوک
فی الحال بی توقف وامہال تعاطی والتقاط وحریف
ستم ظریف شغب وشر وحرص ناسز ایلہ اجتماع
والتقا ایلدیلر اما سفیان نوری نک طرز وطوری
بنی تعجیز واعیا وقشف واستغنا سی کرفتار سقام
عقام وعناء عیا ایلدی بن تملق وتذلل ایتدوکجہ
اول تسلق وتدلل وموافق فتن دن تحرج وتسلل
ایلیوب بو نظم قناعت اقتضایی اقتضاب ایلدک نظم
شاخ امل بزنکہ چرا غیست زود میر بیخ ہوس بکن کہ درختیست کم بقا
ازکوی زہر نان طبیعت بریدہ شو وزجوی زہروان طریقت طلب صفا
ع تواریخ اہلی قلمشد در روایت نثر کہ علماء صاحب
درایتدن ابن موفق کہ صلاح ودیانتی مصدقدر
معراج مؤمنینہ ارتقا وبر امام کثیر الاہتمامنک
خلفندہ صلاتہ اقتدا ایلدیکہ اول امام کزین آواز
حزین ایلہ بوایت باجلاوتی قرائت وتلاوت آتمش
ایدی ملاحظۂ وعید شدیدہ دن شخص موما الیہ
مغشی علیہ اولوب بعدہ زمان مفیق وادارۂ
بیمانۂ بیانہ مقرن ومطیق اولدقدہ سبب حیرت

وقرن واحد ده ظلمه و فجاره بئس القرین اولام نظم
چمن پیرای باغ این حکایت چنین کرد از کهن پیران روایت
نثر که منصور که منشور امامت عظمی انك فرق فرقد
ساینه نثار و منشور خلافت کبری انك اسم اسماسی
ایله شهیر و نامدار اولمش ایدی زیارت بیت الحرامی
مقصد و مرام ایدوب خشوع و خوف ایله دوران
و طواف ایدر ایکن حدیقهٔ حقیقتك نوری اولان
سفیان ثوری یه دوچار و اول مزدحم قبائل و اوزاغ ده
ملاقات و اجتماعلری ضروری و ناچار اولدقده
دست کوهرفشانی عاتق سفیانه نهاده و رتاج
مزاجی مفتاح مفاتحه و مزاج ایله کشاده ایدوب
دیدیکه زیارت دوستان صافی درون برامر
مسنون و اجر و ثوابی غیر ممنون ایکن رعایت عادت
ازدیاردن سبب نکول و ازورارنه در سفیان
صمیم جنابندن تفجع و ثناوه و عند سلطان جائر کلمهٔ
حقهٔ ایله تکلم و تفوه ایدوب دیدیکه مامن وحدت
و عزلتی اختیار و مانع لقیه و ازدیاری امتثال فرمودهٔ
ولا ترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار درکه کلام
ملك جبار در نظم ای ستمکار براندیش ازان روز سیاه
که تراشوی ظلم افکند از جاه بجاه انکه اکنون بحقارت نگری جانب وی
بشماتت کند ان روز بسوی تو نگاه نثر منصور خلیفه که

با اعتبار ویروب یحیای نیك محیا خانه سنه
عازم وروانه اولمش ایکن فی الحال بی مکث وامهال
رجوع وقفول وخلوتخانهٔ صاحب دولت مصاحبه
اقتحام ودخول ایدوب دیدیکه تخت وتراش ایلدوکم
خامهٔ حکمت باشده برخلل واصلاحه محتاج بر محل
واردر اجازت ورخصت اولورسه اصلاحنه
بذل همت وتکمیل خدمت ایله تفریغ ذمت ایدهیم
وزیر اول قلم دلپذیری دست دبیر عطارد نظیره
تسلیم واظفار موافقتی تقلیم ایلدکده یحیی سرخامهٔ سیه
جامه یی رقبهٔ خونیان کبی جذ وقامت مزبر استقامت
نشانی جز ایلیوب زر وخلعتی وزیر برمکی خلقته بی ترس
وبیم رد وتسلیم ایلدی دستور بلند جناب بوامر عجابدن
شکفت واستغراب ایدوب دیدیکه نه حادث اولدیکه
بوکردار ناهنجاره باعث اولدی یحیی مراسم حقیقتی
احیا ایدوب دیدیکه چونکه بطنان کاشانه یه
داخل ودرون خلوتخانه یه واصل اولدم اولدم کوش
سرحکمت نیوشمه احشروا الذین ظلموا وازواجهم آیتی قرائت
اولندی غایت ذعر واحتراس ایله خوف وهراس ایلدمکه
مبادا بنم تراش وابترایه دقت واجترا ایلدوکم کلك
ورق پیرا ایله مخالف رضای خدا بریرلیغ ناپسندیده
کشیده اوله که شیم بیداد وستمده بن دخی شریك ورهین

مذاب وکداختهٔ جحیم عذاب اولوب ابدالاباد عقبات
شداددن خلاص وآزاد اولمازدم ودرکات عذاب
بی انتهادن راه رهابولمازدم نظم صاحب خبر فسانه پرداز
زین قصه چنین خبر دهد باز نثر که یحیای واسطی نژاد که
واسطهٔ اهلیت واستعداد ایله خطاط خوش نویس
واولاد خلفا وکبرا ایله ندیم وانیس اولوب قلم
ورق پیرای غایت زیبا قط وکودکان قوی استعداد
وطالبان قابلیت نهاد اندن تعلم کتابت وخط ایدرلر
ایدی برکون حضوزدستورزده انی ستایش وتعریف
وخلعت فاخرهٔ مدائح وافره ایله تکریم وتشریف
ایدوب دیدیلرکه یحیی برج قلم بدائع رقمده ماهرو
حسن الخط من جودة القلم معناسی انك کلك لطافت
نماسندهٔ بدید وظاهردن وزیر هارون نظیر اول
دبیر با اخلاص خلوت خاصنه دعوت وبر قلم
تراش ایله قلم حکمت پاش خدمتنه اشارت ایلدی
یحیی احتیاط ودقت وبذل وسع وقدرت ایله برقلم
تراش ومبراة صنعت ایله حذاقت ومهارتنی فاش
ایلدی وزیر آصف نظیر اول خامهٔ بدیع بریع ایله
برتوقیع وقیع چکوب توقیعات پیشینه دن نیکوتر
واحسن اولدوغی ظاهر وروشن اولدی یحیای
کثیر الاستحیا بیك دینار کامل العیار ایله برخلعت

بدعهدیٔ عمر بین که کل درده روز سربرزد و غنچه کرد و بشکفت وبریخت

نثر بعده نیچه ماه وسال واعوام واحوالدنصکره
برنیمشب هزار اندوه ونصب ایله اول پیر زال
محنت زا سرقبر ملکشاهی قصد زیارت وپرتو دعا
ایله کورتنك وتارینی انارت ایدوب دیدیکه
الهی بو بندهٔ ساهیٔ لاهی که حالا درون خاك وصمیم
مغاك تیره ناکده در زمان یأس وحرامانده بنم دردمه
درمان ایلدی شمدیکی حالده که اولدرماندهٔ بی
مجال دمبسته وعاجز واسباب یأس واضطرابی
ناجزدر کمال کرم وافضالك ایله اکا یاور ومعین
واول تشنهٔ کرماء محنت وصرمایه رائد ماء معین
اول چونکه اول محتاج صافی نیت عجز وقصور مخلوقیتی
ایله تکرم وبنم حال پرملالمه تحنن وترحم ایلدی
سن قوت خالقیتك ایله اکا تعطف ورمس محنت
رسمنه رش نور تفضل وتلطف ایله بیدار دلان
خلوت کزیندن برعارف پیش بین ملکشاهی عالم
خوابده وموقف سؤال وجوابده کوروب حالندن
فحص وسؤال ایلدکده ملکشاه حقیقت امری تقریر
وانساق وسمامهٔ بیانی اشمام وانشاق ایدوب دیدیکه
اکر دعای پیرزن دادخواه اصلاح حال تباه اتمسه
خبث الحدید وجود ناسدیدم نار خبث شدیدده

ستم و عدوان ایدن نه مقوله غدار خلیع العذار در بیان
و اظهار ایله که سیلاب سرشك خون الودك بنم بنای
وجودمه زیان و میزاب جفن مدرارکدن انهمار ایدن
اشك دمادم خشك سال فضاء عالمی ریان ایدوب
پیرزال کهن سال پیمانهٔ بیانی اساغه و پیاله نهانی اشاغه
ایدوب دیدیکه بکا ظلم و تعدی یه مباشرت و تصدی
ایدن هان اول حاجب بی اماندر که سنك حضور
مهابت ظهورکدن بکا تازیانه حواله و کارومی افغان
و ناله ایدوب برکاومیش که درت یتیم درویش
وسبه کاسهٔ دلریشك وجه بلغهٔ معیشتلرینه
انحق کفایت ایدر ایدی ذبح و کباب و اول ایتامه
بی صبر وارامی مزلقهٔ فقر مدقعه اسقاط و اکباب
ایلدی ع ظلم ظاهر بین چه پرسی از نهفت نثر ملکشاهك
غضب عمرکاهی فروزان و آتش غیظ دوزخ وشی
سوزان اولوب بیوردیکه اول غلام مستحق الملامه
سیاست و مقابلهٔ کاومادهٔ ده یتمش کوسالهٔ اماده
بخشش و عنایت ایلدیلر بعد زمان سلطان وفات
و تقلب روزکار لئیم عظام داور عظیمی پوسیده
ورفات ایدوب ورق حال پریشانه رقم کل من علیها
فان مثبت و سنك مزار عبرت نمونه بو بیتك
مضمونی منقور و منبت اولدی نظم

ایله سرپلده قرار وکندویی وقف روزنهٔ انتظار
ایلدی ناکاه کمال ابهت وتباهی وشوکت بی تناهی
ایله کوکبهٔ دولت ملکشاهی مانند هور ظهور
ومثال زوز بروز ایلدی فرتوت پریشان بال
فی الحال نهوض وتعرض ملك عضوض ایتدوکده
اول حاجب بی حجاب اسباب تستر واحتجابی حوط
ورفع صوت ایله رفع سوط ایلدی سلطان زجر
حاجب ودربان ایدوب دیدیکه بو درماندهٔ اواه
متظلم دادخواهه بکزز توجیه صمیم جنان ایله
درك واذعان ایده لوم که فریاد وفغانی وخدشهٔ
خاطر پریشانی کیمدندر عجوز زبان عجزی کشاده
ونوبر بیانی طبق عرضه نهاده ایدوب دیدیکه
ای پسر الب ارسلان اکر بنم فریاد وفغانم بو پل
زنده رود اوزرنده مطروح ومطرود اولورسه
عزت قادر مطلق حقیچون پل صراط پرخباط اوزرنده
سنك ظلم واعتسافکدن مقاصه وانتصاف ایتمایجه
پنجهٔ خصام وانتقامی دامان امانکدن المام ونظر
بغیت ووطرمی طرف آخره صالحام سلطان سکندر
سطوت بو کلامك مهابتندن پیاده ودهشت وهیمانی
هر آن زیاده اولوب دیدیکه ای زن راستکار زنهار که
اول پله طاقتم وپلهٔ میزان آخرته اطاقتم یوقدر همان سکا

ایچون برمز غراز بدیع الاثار نزول وفرود اتمش
ایدیکه حسن ولطافتی روضهٔ جنت دن مسروق
وتعریف کلستان بهشت نشانه انشاد وتبیین
اولنان بکر فکر مضامین غیر مطروق ایدی رباعی
اکونکه چمن مسکن ومأوی کلست واندر سرهر شیفته سودای کلست
درباغ ندامید هدت بلبل مست کای غمردکان وقت تماشای کلست
نثر مطیفان کریاس سلطنت اولان مقربان پیشکاه
حضرتدن براهل استخلاصکه جانب خاص ایدی
برده معمورتدن مضی وعبور ایدرکن کوردیکه
برکا وپروازی کنار جویبارده بی چون وچرا رعی
وچرا ایدر کمربستهٔ خدمت ومحرم حرم سرای قرب
وزلفت اولان مصلحت گذارانه اشارت وفرمان
ایلدیکه اول کوسالهٔ خرد سالهٔ بی علی الفور ذبح
ونحر وسیلاب دم دمادمنی اساله ونهر ایدوب
فلذهٔ کبدندن برمقدارینی کباب وکذوبی حریق
تنورهٔ تباب ایدلر وانك صاحب کرانتعاشی
برعجوز با ارتعاش ایدیکه وجه معاشی درت
یتیم کنج کاوایله اول کاوه انحصار واماراث
فاقهٔ مالا طاقه اسیر سحنهٔ حالندن انکشاف
وانحسار بولمش ایدی پیرزن نامحتال بوحالدن
دمبسته ولال وحیری وبی مجال اولوب غایت ذل

ذل ایله

ظلمت الظلم من شيم النفوس ايله مظلم اما بحسب الظاهر
مظهر فلعله لا يظلم اولان نهاد انسانده خميرمايهٔ
ظلم وعدوان غالب ونفسوس شريره قبح سريرته
طالب اولدوغنى كما ينبغى درك واذعان وما عدل
من جار وزيره معناسنى خاطرنشان ايدن سلاطين
نصفت آيين سرهٔ مملكت وسدهٔ سلطنت لرندن
دور اولان محافظان حدود وثغورى فحص وتنقير دن
وغشم وچشمى پيشه ايدن ظالمان بد انديشه يى
كوشمال وتحقيردن على التوالى فارغ وخالى اولمازلر نظم
فراخى دران مرز وكشور مخواه كه دلتنك بينى رعيت زشاه
نثر بعد الخلفا ملوك اصفادن صاحب بصيرت
وتمييز عمر ابن عبد العزيز وسلطان باتمكين محمود
سبكتكين وملك زهيد نور الدين شهيد وداور
باخوف وتأسف صلاح الدين يوسف وتشحيذ
حدود عدالت ده شمشير يكرويه اولان ال بويه دن
صاحب الصوله عضد الدوله نك ضبط حواشى
وحشم وتنظيم حال طرفدادن خدمده بصارت
ناقد ومهارت صادقه ونافذه لرى واردر سلطان
ملكشاه كه خديو جم جاه ايدى نظم
زعدلش جان مظلومان سحرگاه فرامش كرده تيراندازئ آه
نثر كنار زنده روده ورود وجهت اسايش واستراحت

اعکام احکام ناپذیر اعتکاف وجبلت جبل ضعیف
بنیه اجتماع وارتکام ایلمکله حکمت قادر وهاب
اقتضا وایجاب ایلدیکه میان اهل جهانده برحاکم
عادل وداور بی معادل اولهکه مبانی اعمال عمال
واصول افضیه واشغالی نهج صواب اوزره
قوت فصل فصل الخطاب ایله محفوظ الارکان و
تنفیذ اصل وفرع احکام شرعه غایة الامکان
سعی وازکان ایلیوب حدود شرائط شرائع
اسلامی میان خواص وعوامده علی السویه نگاه
وزواجر ضبط سیاستی ایله امرناس ناسیاستی
کوروب اهداب دامن ضعفادن سر پنجه تعدی
اقویای قصیر وکوتاه ایلیه نظم عدل کن زانکه درولایت دل
درپیغامبری زند عادل در شبانی چو عدل کرد کلیم
داد پیغامبریش آله کریم نثر تاکه عدل ملی ایله امر
ملکی وملی باقی وپایدار ونظام عالم برا کدار
ظل ظلیل حمایت اقدارده محمی وبرقرار اولوب
طبیعت بهائم وانعام میان خاص وعامده نامجادله
وبرساعت عدل وطاعتی التمش سنه اجر وحسنه
موازی ومعادل اولهکه نظم شاه باید غلام تن نبود
تاخطیبش دروغ زن نبود چون به از تو نیافرید خدای
توبه ازخلق بند کیش نمای نثر کاشانه دل هوا تانوشد

ولی نعمتلرینك مطبخ دوزخ اشاملرندن تناول
طعام سحت وحرام وکردار ناپذیرلرینه صدق الامیری
غایت بغیت ومرام ایدنوب یوم یقوم الناس لرب
العالمین عذرنا مقبول انا کنا مستضعفین
ایتدوکلرنده الم تکن ارض الله واسعة فتهاجروا
فیها الزامی ایله مبهوت ودهان معذرت بیانلری
بستهٔ مهر سکوت اولوب مخدوم شوملرینك
آتش ظلم مذمومنلری ایله حریق وسیاهابهٔ تبعه و
کیفر ولجهٔ بی ساحل کردار بی قرلرینه غریق اولورلر
نظم تا نکویی که عاملان حریص دوستداران حضرت شاهند
برخزینه هر آنچه افزایند از ثنای جمیل می کاهند
نثر نزد حکماء باریك نظرده محقق ومقرردرکه
نفوس نوع انسان وطبائع شهربندان جهان
مبدأ خلقت واغاز برو فطرتده تنوع خصوصیات
وتباین غرائم ونیات ایله قابلیت فیض متوالی
واستعداد تجلی جمالی وجلالی ده متفاوت
ومتغائر وبو سبب ایله مطالب واغراض بنی
ادمده مغایرت وعقائد ومقاصد امم ده
تخالف ومشاجرت متکشف وظاهر اولمشدر
وذمائم خلال ومشاین املا وخصالدن عسف
وبیداد وبغی وفساد واکا بدیل ونظیر اولان

الظلمه میل ما منهی وسوق ایت معجز نما بو معنایی
مشعر ومنهی اوله هر مودت وولاکه صاحبی
لباس تقوایی لابس وعفت وخفت ظهره مقارن
وملابس اولمایه روز محشر وهنکام موازنهٔ
خیر وشرده الاخلاء یومئذ بعضهم لبعض عدو
الا المتقین نظم مبینی اوزره آخری عداوت
ونقار ونهایتی وحشت ونفار اولوب دنیاده
تولیه واستخدام ایلدوکی ظلمهٔ عمال وخدامك
ظلامهٔ باعثه الملامه سی سائر حقوق عباد
وتبعات ظلم وبیداد اوزرینه علاوه وسربازی
وقاحهٔ وقاحت وباحهٔ اباحتده باعث جسارت
وسربازی اولماغین بی اختیار اول منازل
مآزل تنکبارده همنشین اولدوغی بئس القرینه
کویای یالیت بینی وبینك بعد المشرقین واصحاب
شماله التحاق واتصالی باعث شنار وشین
اولوب وجود بی سجودینی موقف معذرت
بی منفعته ایلا وعلی رؤس الاشهاد انشاد
یالیتنی لم اتخذ فلانا خلیلا ایدر اهل عتو وفساده
باعث تکثیر سواد اولان رفقاء فقرانك دخی
اطوار واوضاعی بو اسلوب ومنواع وشئون
واحوالی بوروش ومنوال اوزره درخدمت ایلدوکلری

ولی

وناخواه انلرك خوى فاسد تباه لرينى استراق تمكله
يوم نشوردە اولكروه پرشر وشور ايله منشور
وتكثير سواد ايلدوكى سيه دلان بد نهاد ايله
محشور اولور نظم عاقبة الظلم لا تنام وان
تأخرت مدة من المدد صاحب كشاف آيت
لا تركنوا تفسيرندە بو وجه دلپذير اوزره موشكاف
اولمشدركه بو نهى لازم القبولدە احاطه وشمول
واردر هواى ظلمه وسفله يه تسفل وانحطاط
وانلرايله آميزش واختلاط وكندو لرينى انلرە
مصاحب ويار ومجالست وموانست لرينى اختيار
وزيارت ومهادنه واعمال ستيئهٔ غير سنيه لرينى
پسند ومداهنه وانلرە تشبه وتقيل وزى و
سير تلرينى تقبل وزهرة حيات اولان اثاث بى
ثباتلرنه مدعين اعتبار وتعظيم وتكريملرينى
اشعار ايدن كلمات نا هنجار جملهٔ اسباب نهى
وانزجاردندر لفظ لا تركنوا يه تأمل وظاهر
كلماتدن استنباط نكات تعمل اولنه كه ركونكه
ميل يسير ايله تفسير اولمشدر وسياق نظم
مبين الى الظالمين دن تغيير والى الذين ظلموا
ايله تغيير اولمق اقتضاى فن بيان وبلاغت
اوزره دلالت واشارت ايدركه من وجد منه

لازم وواجب درکه بتنظیم مصالح ثغور ومسالح
ایچون کفاة اخیار انتخاب واختیار ایلیه که هر
بری ضعفهٔ شوقه ورعایادن دافع مکوس وظالم
وسکانِ زوایاء بلدان طروق بیداد اهل فساد دن
امین وسالم اوله نواب وحجابك مثالی سلطان
حکومت رانك اقبح مثالیندن ومناقبی احسن
مناقبندندر زیرا بو سبب ایله مقادیر رجاله مقدار
اطلاع وکمالنه استدلال وبراعت براءت ساحتی
استهلال اولنور ماعدل من جارت ولا ثوله
صلح من فسدت کفاته داوربا احتجاب ارخاء
عنان حجاب ایله اول جهتدن مسئول ومؤاخذ
وتحمل معذرت ورشتهٔ دعوای جهالتی قرین جزم وجدّ
اولوب عذاب عقابنه شریك وسخط منتقمنه
قریب ونزدیك اولور نصب امامت وخلافتدن
اولان سرّ وحکمت که انتظام حال عباد وامن
وسلامت طرق بلاد در کما شتکانك ظلم وعدوانی
وکربوهٔ حیله وغیله یه استحقاق وعدوانی ایله
انتقاض ومرتع نشین متکای سلطنتك ارض
غفلتنه اخلاد وامر آخرتی اخلا واخلالی سببی ایله
عندالله منزلت وجاهی انتقاض بولوب شومی محالفهٔ
اشرار وفسادندن رفیق حسن استعداد ایله افتراق

فی الحال خذ متندن تعزب وتغرب وباجمعهم
والئ جدیده انتساب وتقرب ایدوب حقوق
چند ساله یی ترك ودوحهٔ دوستی والفتی بی بار
وبرك ایدرلر تفسیر تیسیرده رایت روایت اعلا
وتنشیر اولنمشدرکه احشروا الذین ظلموا کبراء
ظلمه واهل عدواندن عبارت ولفظ وازواجهم
اتباع واعوانه اشارت درحتی اساطین حکمتدن
نقل وروایت درکه انلره بری اقلام والاقهٔ دوات
ومناولهٔ قرطاس وادوات ایدنلردخی کروه
ظلمهٔ ظلمت پروه ایله بریرده حشر ومن شارك
السلطان فی عز الدنیا شارکه فی ذل الاخره رایتی انلرك
سربی سعادتلری اوزرینه مدونشر اولور ذخیرة
الملوکده وشی روایت محوك بلکه محبوکدرکه
انسان عبید الاحسانکه امر مالی وبدنی ده بالطبع
مدنی درهم جنس وبنی نوعنه اقتفا واقتفارده خاصة
کارفرمایی خلائق اولان سلاطین وخلائف سد
ثغور وامصار ایچون اعوان وانصاره احتیاج
وافتقارده اولماغین پادشاه فلك دستکاه
منفردا امور جمهوری اصلاح وضبط وبلدان قاصیه ده
اصحاب قلوب قاسیه یی بلا خبط ربط ایلمك خارج
مکان وسع وامکان اولماغین داور محتجبه

وهیمه اولمش اولور زیرا برده و بطنت که مضاد ذکا
و فطنتدر کار دواب و بهائم و کثرت تخمه و آز دراز
ایله آمد شد راه کنیف و برازده بر حیوان هائمدر
اکر ابناء جنسی اولان اشراف انس اوزرینه سل
عضب غضب و ترفع و بو سبب ایله تمنع و تمتع ایسه
تارك منهج اسد و صورت مرد و مرد و مده بر سبع
واسد اولمش اولور زیرا اصرار اضرار و شد
آزار آزار ایلمك طباع سباع و ضباعدندر اکر غایت
بغیتی مزیت منزلته تشوف و تشوق و علو درجه
و مقام ایله کبرا و اشراف انام اوزرینه ترفع و
تفوق ایسه عند الحکما صورت عاقلده بر غر
غافل اولمش اولور زیرا دعوای دوستی و محبت
و اقامت وظیفهٔ خدمت ایدنلر حقیقتده کندو
فروج و بطون و شهوات کوناکونلرینه خدمت
کزارلر و روز شب راه دور و دراز طلبده سبکسار
لردر عند التحقیق رعایت شرائط خدمتده تو
تدقیقلری نفس ناحفاظلرینی مقام اجمامده الظاظ
و سبات کسل راحت کسلدن اهباب و ایقاظ
ایچوندر بو مدعای صحت عنوانك امارت و نشانی
بودر که اکر خبر کزاف و انتشار ارجاف ایله آوازهٔ
انفصالی شائع و بوی ناخوش عزل و صائع اولورسه

فی الحال

ومكاندنصكره تدبير مدن وبلدان حاصل اولور نظم
ومن يربط الكلب العقور ببابه فعقر جميع الناس رابط الكلب
نثر وبودخى معلومدر وصحيفهٔ سويداده مرسومدر
اوله كه ظهور عدل وداد قوت عقل بارشادندركه
ظواهر اشيا ايله مغتر ولب غفلتى ضاحك ومفتر
اولمايوب كوامن حقائق وبواطنه تعميق ولوح
بصيرته رقم رقت ودقتى تعميق ايليه اكر زير
دستانه تبسط وعدوانى وعمله وكاركنانه ارخاء
عنانندن مقصود جنانى نيل حطام فانى وتوفير
اسباب كامرانى ايسه منظار ضمير صفوت
پذيرينى مصقلهٔ فكر معقول ايله مصقول ايليه كه
اولا تحصيل دنياى سست بنيادندن مقصود
ومرادنه دراكر لبس حرير ودياج وثياب
فاخره ايله تبختر وابتهاج ايسه صورت مرده
برزن خودنما وشاكلهٔ مرده برمرغزار اولمش
اولور زيرا اسباب رعونت وعشوه وخلاعت
ايله تزيى عمل نسا وزيور وزيب خاطر فريب ايله
تبرج وتزين كاررزنان تن اسادر واكر بغيت و
مراد نفس بدنژادى مضيق رياضات شاقه دن
تنقذ واطعمه واشربهٔ كوناكون ايله تلذذ ايسه
شكل ادميده بربهيمه وكانون حطمه ده حصب

حفظ و عدل وداد وصراط مستقیم عدالتده که
نمونهٔ صراط آخرت در بذل وسع استعداد ایله
اولور وبو سر نهانك وضوح بیانی درکه شهوت
وغضبنی دین وعقل مهذّبی اوزرینه تسلیط و
اعضا وارابنی استعمال آدابده توریط ایتمیوب
بلکه عقل ودینی حاکم مطلق العنان وشهوت و
غضبی تمکینی محکوم وزیر فرمان ایلیه که اکثر ناس
نسناس سیرت شهوات نفس بدسریرت لرینك
مهنتی ایله اسیر زنجیر محنت اولمشلردر زیرا وصول
شهوات ونیل حظوظ ومستلذات ایچون انواع حیله
وخداعی استبطان ومواقع دنیهٔ غفلات غامره یی
استیطان ایدرلر بو معنای لازم الا معانی درك
واذعان ایلمزلر که عقل منور جوهر ملائکه وجند
رحماندن وشهوت وغضب مکدّر جند شیطاندندر
هرکیم که جند یزدانی کسیر وجند شیطانه مغلوب
واسیر ایلیه سائره نیجه عدل وداد وادوات
یقظه وبصارتی نه وجهله احضار واعداد ایدر
آفتاب عدل عالم فروزك انکشاف وبروزی
ابتدا مشرق صدر انسانده بعده اکناف اهل بیت
وخواص مقربانده اولوب غب هذا پرتو وشعاعی
اصناف رعایا ورعاعه واصل وتدبیر منزل

وفکاندن

چون علی هم شجاع وهم عالم نه چو حجاج باغی وظالم
نثر اوله لا زب ولا رمد رکه ذمتی وصمت جور
ومذمتدن ابرا وعدل که میزان باری وسبب
ثبات وبردبار بدد اولا کند و نفسنده اجرا الیه
تاکه کلام حکمت اساس من بدا بنفسه فساسها
ادرک سیاسة الناس حسب حالی وکارکنان حدود
واطراف غوائل مکوس واجحافدن خالی اوله نظم
هر شاهکه او نیت خود راست کند باید رخدای هرچه درخواست کند
نثر هر دوار حکومت رانه که حب الثناء طبیعة الانسان
نثر فضیلتنه راغب وافزنده لسان صدق وتحسینه طالب اوله نظم
شاه عادل بود بملک اندر نائب کرد کار وپیغامبر
شاه باید که وقت خلوت وباد درهمه کارها بود بیدار
نثر بلا اعتراض بالغ رتبهٔ افتراضدرکه عملهٔ
خدمه وغلمان وحجاس وکارکنانندن اجرا
عدل وداد وکما شتکان اعمالنی اهل وعیالنی
شاه راه نصفت وسدادنه دلالت وارشاد ایلیه نظم
چاکرک بدست وکر بدنیست بدو نیکش بست از خود نیست
شه که دون را بلند والا کرد مر بلا را بلند بالا کرد
نثر وبوامر وعن الوصول کما ینبغی ممکن الحصول
اولماز مکر کند وملک وجود جامعیت اثرندن که
عالم اصغر بلکه عند کبراء المحققین عالم اکبردر

واحشروا الذين ظلموا ازواجهم نص مبينى اوزره
دركات سجين سجين ده محبوس و معذب اولوب
انلرك ظلم و آشوبلرى سلطان غافله منسوب
وانلرك تبعاتِ مظالم و سيئاتندن معدود و
محسوب اولوب نظم مدبر كه قانون بدى نهد
ترا مى برد تا بدوزخ دهد مكو ملك را اين مدبر بسست
مدبر مخوانش كه مدبر كسست نثر ارادهٔ عدل عالمگير
ايدن سلاطين كردون سريره سايشته وجدير
بودركه بو معناى موعظت نشانى خاطر نشان
ايليه لركه دنياده اول مغفل سبك سردن اغنى
واخير اولمازكه غيرك انتظام امر دنياسى ايچون
كندو آخرتنى بايع وسرمايهٔ دين كران وايه سى بيهوده
تلف وضائع اوله امر و احكام استيفاء حظوظ
نفس خود كام ايچون ولى نعمتلرينى تغرير ومفربان
كرياس سلطنته باطلى صورت حقده تقرير ايدوب
مضار خرابئ بلاد وتبعات حقوق عباد ايله كثير
الاوزار و اغراض فاسدلرينى تمشيت ايچون
مخدوم بى بصيرتلرينى ادخال نار عار ايدرلر دنياده
بوندن زياده خصم الدود شمن اشد اولورمى كه بنل
درهم ودينار وتكثير مسار اسباب يسار ايچون سنك
هلاكه ساعى وحقوق مبرا تكى غير مراعى اوله هر حاكم كه نظم

سبب وبادی اولوردی نظم هر مثل که آورند از نیك وبد
زان مثل مقصود تنبیهی بود هر خبر که بشنوید از راویان
صورت معنی بود او در میان نثر اول کتب منزله ده ع
مسطور واسفار توراة ده مسفوردر که عملهٔ سلطان
که داعیٔ نفس وشیطانه اجابت واول سبب ایله
فقراء قصبات وقریه مصائب تکالیف ونوائب
اصابت ایدوب جرم واموال ضعفهٔ پریشانه
سرپنجهٔ جرم وعدانی دراز وسطوت وبطش سلطاندن
عدم اتقا واحتراز ایدهلر سلطان والا جناب
کمال غفلت واحتجابندن شرائط ضبط ولاتده
اهمال ونواب وعماله ترك کوشمال ایدوب
دفع طوائل وازالهٔ مظالم وغوائللرنده سکوت
واغماض واستماع فریاد مظلومیندن فی کل
وقت وحین تصامم واعراض ایلسه مظالم
نواب وحکام یوما فیوما متزائد ودود آه
مظلومان بالای سقف اسمانه پیوسته و
متصاعد اولوب قصبات وبلدان تفاقم جور
وعدوان ایله خراب وبائر وممالك ومسالکده
سوبسو دائرة السوء دائر اولماغله سبب قطع
دابر اولور ع غفلت شه ملك را ویران کند نثر
وروز محشر ویوم فزع اکبرده مؤاخذ ومعاقب

یوم معادده کندو ظلم وبیدادندن نیجه مؤاخذ
ومعاقب ایسه اتباع واذنابنك غشم واذنابندن دخی
مسئول ومعاتب اولور نظم الظلم نار فلا تحقر صغیرتها
فرب جذوة نار احرقت بلدا نثر خلیفهٔ رشید وفرید
وپنجه بر پیچ دیو مرید دانای سبع المثانی وفصل
الخطاب یعنی حضرت عمر بن الخطاب رضی الله
تعالی عنه کندو نصب کرده وعاملی ورایت نیابتنك
حاملی اولان حرم حرمتك منسك ومشعری
یعنی ابو موسی ی اشعری یه رضی الله تعالی عنه کوندر
دوکی منشور مشهورده بو کلمات حکمت عنوانی
درج وبیان بیورمشلرکه ولاتك اسعدی اولدرکه
انك واسطه سی ایله رعایا سعید اوله واشقی
وابعدی اولدرکه انك وسیله سی ایله ودائع
خالق برایا مقام امن وراحتدن بعید اوله زنهار
تبسط واکثار وتوفیر اسباب ترفه ویسار ایلمه که
نواب وعمالك بهرحال سکا تأسی واقتدا وسنك
هدی وهداك ایله تهدی واهتدا ایدرلر وسنك
مثل امثلك شول دابه مثلی درکه بر مرعای خصیب
وچراکاه رحیبده کثرت اکل وبطنت ایله ممتلی و
سمین وقیمت وبهاسی غالی وثمین اولدقده مصب
نصب ونوادی وفرط سمن وبدانتی ذبح وطبخنه

سبب

ایدوب دیدیکه بن سلاطین بلند جنابك ثیابنی
خیاطت واول سبب ایله تحصیل بلغهٔ معیشت
ایدرم عجبا اعوان ظلمه دن محسوب ومعدود
ودار اخرتده سیاط عذاب وعقوبت ایله معذب
ومحدود اولورمیم ابن مبارکلکه باب سعادتی
بختیان ارشاد وهدایته مبارك ایدی بیوردیکه
اعوانِ ظلمهٔ بی اماندن اولان سکاخیط وابره
فروخت وبیع وانکله کسب منفعت وربح
ایدندن واکاسن کروه ظلمهٔ بی شکوهه سردفتر
وهامان بی سامان وحجاج بالحجاج ایله ساکن
درك اسفل سقر اولورسن ترجمهٔ نصیحة الملوکده
طریق تحقیق مسلوك درکه سلطان زمان و
خلیفهٔ حکومت ران مجرد ازالهٔ رسم بد وظلم
وعدواندن رفع ید ایدوب مضیق وجوروو
اعتسافدن تفصی وئامن عدل وانصافه تنصی
اتمکله قانع وخرسند وراضی وپسند اولمایه
بلکه خدمه واصحاب وعمال ونوابنی دخی ظلم
واعتدادن منع وکف ومال زردستان و
رعایادن قبض کف ایدوب انلرك تعدی وتجاوز
لرینی دخی رد وردع وکما شتکان اطرافك
دخی ضبط واحجافلرینی صد وصدع ایلیه که

اساس محاوله ومحاوره وكندو امرمده بسط فراش
مشاوره ومساوره ايلسم مانند موساكن ميان
هموم ومثال جو غريق ثبج هجوم اولمازايدم حضرت
ابو البشرك اكليل كلام معتبرى زيور مواعظ بديعة
الاثر ايله ارايش وعرائس عباراتى عرائش حسن
الختامده آرامش بولدقدنصكره حفظ وصاياده
مبالغه وايغال ومقدمات تنبيه وتأكيدى
محالنه ايصال ايلدى نظم وصى الاله ووصت رسله فلذا
كان التاسى بهم من افضل العمل لولا الوصية كان الخلق فى عمة
وبالوصية دام الملك فى الدول فاعمل عليها ولا تهمل طريقتها
ان الوصية حكم الله فى الازل الآية الاحدى والثلثون
باعث مس نار دوزخدر ايلمك اهل ظلمه ميل وركون
بويله در مقتضاى نظم كريم انكم فى العذاب مشتركون
اكرچه اهل خرد قرين بددن احتراز وپرهيز ومن
كثر سواد قوم فهو منهم مضمون حكمت مساقنه
مصداق اولمه دن توقى وكريز ايده كلمشلردر لكن
بو ايت كزين ملوك وسلاطين حقنده جمله دن
امس ومشكاة قراندن كويا اول كروه جليل الشان
حقنده مقتبس در روايتدركه برخياط ودرزيكه
خياطت صنعت خياطتك صاحب طرزى ايدى
ابن مباركدن سوآل واول حلال مشكلاته عرض حال

ايدوب

وعواقب امور وافعاله تعمق واكتناه ايليه
اكر بن نظر عاقبت نكر ايله تجديح بصر ايلسم نصال
محن اتصال عرضهٔ سويدا وحماطته صائب و
روع بى وروع نشانهٔ مصائب وشصائب اولمز
ايدى رابعا هر كار وامينتك مبادئ نيتنده كه دل
صنوبرى قلق تام ايله سكون وارامدن برى اولوب
صاعد ظراب اضطراب وتب زدهٔ تب اوله البته
اول كار ناهنجارك حبال باخبالنه غير ماسك
وزاويهٔ ترك ومغادره ده پايهٔ فراغ وعدم
مبادره سى سامى وسامك اوله كه دل پر شره حين
اكل شجره ده جنبان وكرفتار دوشاخهٔ خفقان
ايدى بن طمع وافردن تارك ونافر اولميوب
اول زاجر غيبى نمودارده اعتداد واعتبار ايلدم
لاجرم ارتكاب جرم ايله بى برك ونوا ومصداق
كريمهٔ عصى آدم ربه فغوى اولدم خامسا هر امر
شاذده كه مسرور وشاد اوله سن اولنده خطا
وخطلدن تخلص وخبل وختلدن تملص وتغلص
ايچون برحميم شقيق وخدين رفيق ايله بساط
كنكاج وموامره تمهيد وديدهٔ بصيرت خواب
غفلتدن ايقاظ وتسهيد اولنه اكر بن سكان
بالاخانهٔ سبز فام اولان ملائكهٔ كرام ايله طرح

ويجمعن ضعفاً واقتداراً على الفتى اليس عجيبا ضعفها واقتدارها
نثر وسفك دما واهلاكه كه بعد الاشراك اكبر
موبقات وكبائر واعظم مقحمات وجرائردندر
قابيل نا قابل بادئ عادى وقتل نفس بى كناه و
درياى محيط فكانما قتل الناس جميعاده غوطه
وشناه اتمكله منشاء نوادئ عوادى اولمشدر
اسب حرون ميل درونني دار الامتحان دهر بى
امانده تيزتك وبرادر بهترينه برزن نامهربان
ايچون سل سيف لاقتلنك ايدوب اول قصهٔ
پر غصه آيت كريمهٔ فطوعت له نفسه قتل اخيه
اشارت وتنبيه ايلمشدر نظم ابتدا در عالم كون وفساد
قتل نفس از بهر مهر زن فتاد نثر ثانيا آفات خرافات
جهانى جلب وزينت حيات دنيايه ربط قلب
ايلمه كه بن كلزار بديع الاثار جنانه ميل جنان ايلدم
اقامت وادامت ميسر وقباء بقا خط حظ ايله
معلم ومسير اولميوب حسرت تمام وعسرت
مالا كلام ايله اخراج ونهال امانى وامالمى
بحبوحهٔ كلستان بهشت جاوداندن قلع وازعاج
ايلديلر ثالثا نفس مكاره كه هر كاره عازم وهر
امر دشواره كه مباشر وجازم اوله لازمدركه
بصر انديشه وصبر ايله انجرار خواتيم احواله نكاه

وعوقب

قبل الحلول العلل حال صحت و حياتنده اولاد اجلاد
قطانت نژادنه ولی عهد وصی مختار و نبیان
جوسق پیمانی دعائم نصائح مشفقانه ایله ترصیص
واستوار ایدوب جملهٔ عطایای مواعظ و وصایای دین
یادکار سرای سپنج عبرت سنج ایلدوکی پنج
کنج که ید باسطهٔ قدرت جثمان رشد و نجابته
انلری مثابهٔ حواس خمس و هر برینك نور حکمتی
ضوء شمسی طمس اتمش ایدی مضیق تحقیقدن بوطریق
ایله ابراز و بو اسلوب خوب اوزره فتح روزنهٔ
راز ایدوب دیدیکه ای شیث بو وصایای پنجگانه
اعقاب و انسانکه نشر و تنقیث و هر روز و شب
نعمت ربی تحدیث ایله نظم سخن شنو که رشید ان سخن شنو باشد
هزار سال بیك نکته در کرو باشد نثر اولا کلام نسایه
اتباع و ائتسا ایله که بن اکل شجرهٔ منهی عنها ده
قول حوایه اعتماد و شب مظلم فریب زنانه سنه
اعتماد ایدوب کرفتار دام فعصی آدم وانفتاح
اَزْمَنَهٔ اَزِمَّهٔ لازمنه ایله همراه اه و ندیم ندم
اولدم ابتدار داء رَدی ایله ارتدا وهاویهٔ
تعدی یه تردی ایله مخالفت امر خدا ایلمك متابعت
هوای حوا دن ناشی والی یوم یبعثون فواره
عیونلدن سبب خونپاشی اولمشدر نظم

همین تفرج فرزند نازنین باشد نثر شجر بی ثمری سقی
واروا مخالف حکمت وناروا اولدوغی کبی صواحب
عقم وایاس ایله ایلاف وایناس والتماس مضاجعت
ولماس مستدعیٔ سستیٔ بدن وضعف بصر و
مستجلب مواد حسر وحصردر نظم زن چو زپنجه قدم آنسو نهد
مرد همان به که بیکسو جهد زانکه چو از پنجهٔ پنجه کذشت
عاقبة الامر در افتد بشست نثر زمرهٔ نسانک که
هر بری تیر غدر وتزویره نشاندر اسوهٔ سوءة
سوء الزندندر که تکلیف شاق ما لا یطاق ایله حلالنی
مداخل حرام ومنازل جمع حطامه ادخال ومخدع
فریب وخدعه ادخال اتمکله امانیٔ باطله لرینه
مساعفه ومساعده دشوار وعسیر وهر بری
دیوانخانهٔ رسالتدن مظهر یکبرنا اللعن ویکفرن
العشیر اولمشدر نظم جهاندیده راوی روایت کند
زاخبار پیشین حکایت کند نثر که حضرت شیث
میان حکماء کملده اوریای اولدر که ابتدا نزهت
سرای حکم خفیهٔ خبیه یی شرح ومتون امور آتیهٔ
ابیه یی ایضاح وشرح ایلمکله اخوة باسدادندن
ارشد واعقل وکمال نجابت واستعداد ایله جمله دن
اجمل واکمل ایدی جناب ابو البشر فرمان
خالق خیر وشر ایله قبیل وفاتنده وعند بعض الملل

قبل

آرزومند موت ایدرلر نظم تهی پای رفتن به از کفش تنگ
بلای سفر به که در خانه جنگ درخرّمی بر سرای ببند
که بانگ زن از روی برآید نثر اگرچه خانهٔ تأهل معمور
واهل وبیت شریعته والج وداخل اولماق سنت
ورواج سلعهٔ ازدواج امر مثبتدر لکن خیر
خیرکم بعد المأتین دخی بی ریب ومین حدیث
صحیح وکرفتار پای بند عیال اولانلره ع ذکر ازدکی
مبند خیال نثر جواب صریح اولوب قرب آخر
زمانده هربی سروسامان کندویی حفیف الحاذ
وسیف صارم تجرد وتفرّدی تدریب واشحاذ
ایلمك عند العقلا احب واولی وعذوبت امر
غروبت مرارت کدمعاش وکدح انتعاش الذ واحلی در
نظم القبر اخفی ستره للبنات ودفنها یروی من المکرمات
اما تری الله تعالی اسمه قد وضع النعش بجنب البنات
نثر ارباب علوهم حدیث تناکحوا وتناسلوا فانی
اکاثر بکم الامم دن فهم مقصود ومراد وتحمل
اوقات تأهل ایله استکثار نسل واولاد
ایدوب مؤن عیال ایچون کسب مال ومنالده
اکتراث واکتراب وانلره القاء سرور ایچون
نیجه محذورك اختیار وارتکاب ایلمشلردن نظم
غرض زمحنت زن وزجفا کشیدن مرد ٤٤

اهل و عیال ایچون حرام و حلالی فرق و تمییز بلکه
غلبهٔ حرص و شرهٔ منتشره ایله سحت بحت و محظور
محذوردن اتقا و پرهیز اتمیوب کحاطب اللیل
تکثیر مال خبیث و خبیثه قصد و میل و کجارف
السیل جمع طیب و ناپاکی بی باك ارزو و نیل
ایدر نظم تو دانی که نبود بجز ابلهی هر انکو کند زن بدست تهی
نثر اکر عیب شیب ایله معیب و پای لغز نشیب
مشیب اولوب مبتلای ضعف باه و سستیء
اندام ایله مزاج فتور انجامی تباه ایسه نعوذ
بالله هرکاه وجودینی استثقال و بنای اسایش
و راحتنی معول اذیت و نقمت ایله قمع و استیصال
ایدوب نشوز و جفا ایله زار و نزار و کثرت جور و رزیت
ایله جانندن بیزار ایدرلر قطعه اذا شاب رأس المرء او قل ماله
فلیس له فی ودهن نصیب یردن ثراء المال حیث علمنه
و شرخ الشباب عندهن عجیب نثر مطاوعت حلیل
حلالده اولان زواجر نصائح و امثال ایله ترهیب
و جانب قناعت و طاعته حث و ترغیب اولنسه
سلاطت و زخم زبان ایله فرسودهٔ صدمات
ملال و اجانت و جیران میاننده عرضنی پایمال
ایدوب بیهوده نحیب و رفع صوت و زوج
مسحور و ممکورینی و فور فروك و نفور ایله

ع
م

اردومند

وجریدهٔ جدیدهٔ غیر جدیرهٔ جفایی کارنامهٔ و
دستور العمل قلمشلردر نظم هرانکو نترسد زدستان زن
ازو در جهان رای دانش مزن زنا محرمان چشم زن کور باد
چو بیرون شد از خانه در کور باد نثر اکثری سمت ستمه
راغب وقائل بلکه سیم دخی مصحف ستم اولمغله
طالب ومائل اولوب مذهب لرنده دماء اصدق
وعشاق هدر ومشرب لرنده محاسن وفا و
میثاق محض هذر در ع اسیر زن شدن آیین
شیر مری نیست نثر خصوصا که پرده کیان ستائر
عفته فرمان نافذ شریعت وقرن فی بیوتکن
امرینه امتثال وقعر بیوتده تمکن وثبوت ایله
محنت عزل ومهنته مواظبت واشتغال ایکن
زمانه نغمهٔ بی اصول کبی خارج آهنك وچار
دیوار عصمت وامان سربی سامانلرینه تنك
اولوب کمال دلال وفراغ ایله سیر متنزهات
باغ وراغ ایچون تبرج جاهلیه وشوهر بی دیانت
دیانت صورتنی نشانهٔ نیزك بلیه ایدرلر نظم
خلقنا رجالا للتجلد والاسی وتلك الغوانی للبکا والماتم
نثر اکر ارزومند تأهل وکتخدایی اولان شهربند
بیغولهٔ تنهایی کرفتار فاقه واملاق وقید وصمت
کید ایله پای بستهٔ ازادی واطلاق ایسه توسعهٔ

دین ایله مال منقود موجودی مستأصل ومحتاج
اولورسه حین لا ینفع الندم غریق کرداب
حسرت وسدم ومال حاضر ومدخری تلف کردهٔ
مضیعهٔ عدم اولماغله راحت آباد معیشت و
یسارینی کندو دست اختیاری ایله خراب
وبرباد وحسب حالنی بو مطلع مستجاد ایدر نظم
عنان نفسم بدست هوا رها کردم خلاف عقل وخرده کردم و خطا کردم
نثر اعوذ بالله من کید النساء فانهن یکدرن العیش
والنساء اضعف طوائف انسان اولان زمرهٔ
نسانک که انلره متابعت ومطاوعت مخصوص
اهل فدامه وهر بری مصداق طاعة النساء
ندامه در بی وفالغنی بر شاعر حکیم نهاد بو وجهله
ایراد ایلمشدر نظم ثلثه لیس لها وفاء
الخیل والسیف والنساء نثر بر ناظم فارسی زبان
ومترجم حکمت بیان دخی کوکب دریٔ نظم دری ایله
تزیین سماء سخنوری ایلمشدر نظم زن از پهلوی چپ کویند برخاست
مجوی از جانب چپ جانب راست نیابد هیچکس در هیچ برزن
وفا در اسب ودر شمشیر ودر زن نثر نسانک هر جایی
لقلری افتاب کیتی تابدن روشنتر وماه شب
ارادن شهر یلکلری اشهر اولوب قانون نامهٔ
عشق وغرامی تقویم پارینه احکامی کبی معطل

وویله

خذر حذرى هتك وتخريق وستر عفتى سرپنجهٔ
ترق وخفت ايله چاك وتمزيق ايدر اكثر يارنان
بدزنان بدزبان زوج مهرباشدن نشوز واستقصا
وتكليف امور نا ميسور ايله تعجيز واستقصا ايدوب
كمال شكوه واحتيال ايله نظم مالرجال وللكبار وانما
تعتد النسوان من عاداتها نثر بيداء نا پيدا سنده كوباى
من لى بالسانح ومضرب مثل زالت رحالة سانح
اولور آخر كار همسر نابكار ينى اخذ وافسون
وعقد لسان وفتون ايله تسخير وسحر خرسخرة
ايله تذليل وتسخير ايدوب نيچه زمان دردى درمانى
اخفا وپنهان وتحمل بار شقا واد بار ايله نظم
يرُيك وجهى بشاشة الرضا كرما والقلب يشتمل منى على الغضب
نثر وادى سنده سراسيمه وسركردان اولدقدة نصكره
بالاخره روى جلال ايله جانب ابعض حلاله توجه
ونكاه وسياهابهٔ ميانيه ومفارقه ده غوطه
وشناه ايليوب اكر خلعت جلا عتى سرپنجهٔ
خلع ايله خلع ايدوب بيلورسه طالع سعدى
مساعد ومتالف مضرت وزياندن مجانب و
مباعد اولمش اولور نظم على انتى راض بان احمل الهوى
واخلص منه لا على ولا لياتى نثر والا شويله كه اعطاء
مهر كران وبذل كابين بى كران محتاج واقتقار

كفتارى تجار تكاه ابتلا واختبارزده انلرك شانته
مناسب وچسبان برزيبا سلعتدر نظم
اذا غدرت حسناء اوفت بعهدها ٭٭ ومن عهدها
ان لا يدوم لها عهد نثر پيشروان كتبهٔ مالرجال
على النساء بامين پس نشينان مجلهٔ ليس لمخضوب
البنان يمين ايله برجاى تنهاده ملاقاة وما بينلرنده
كاس رنجبيل مزاج مناغاة وامتزاجى مساقاة
ايلسه لر لا يخلون احدكم بامرأة ليست له بمحرم
فان ثالثهما الشيطان حديث صحت عنوانى اوزره
دزدكين ساز ابليس انلر ايله جليس وبهرحال
مجلس انس الفت واتصال لرندا كاسه ليس اولوب
غفلت نافرجام اكا خطر حظر وحرامى انسا وتغافل
تنهبه اياكم والدخول على النسا اتمش اولوز زنان
پرهيز كازه خليق وسزاوار بودركه نظم
خود من الحفرات البيض لم يرها ٭ بساحة الدار لا بعل ولا جار
نثر عدادنه دخول وبطنان خانهٔ عصمت بنيانده
اختيار قعود وخمول ايدوب يغضضن من ابصارهن
فحواسى اوزره اجانب وبعادن غض بصر واحتجاب
وخروج عن البيتدن احتراز واجتناب ايليه لر
زيرا هرزدن بى حجابكه خانهٔ بيكانه زده وضع
جلباب ايله بينها وبين ربها سدل وارخا اولنان

والأبی سیرت اولی اوزره عمارت ورم وشعث
ونشرینی مقدار وسع بشر اصلاح ولم ایلدیلر اگرچه
اول ولی کرامت قرین العاقبة للمتقین نظم مبینی
اوزره عاقبة الامر تنکنای عنادن راه رهما
بولدی لکن پیغوله طاعت وانقراض آزاده و
فارغ البال ایکن مکرزن بد فعال بود کلو مشاق
وعوادی یه باعث وبادی اولدی ع فاصفا
ذهب الأعلی لهب نثر نقاوهٔ کلام بود رکه مظاهر
یغلبن الکرام ویغلبهن اللئام اولان زنان بد
فرجامك نقصان عقل ودین وعدم ثبات و
تمکین لزند نذرکه اجمع طاعات اولان جمعه
وجماعاتدن بی بهره وواپه وجهاددن بی نصیب
وکم مایه لردر نظم کتب القتل والجهاد علینا
وعلی الغانیات جر الذیول نثر معاشرت نساکه
فتنهٔ سراجرا وسرا اندن عبارت وغنی عنی بی
اتقابه شد نطاق وفقیر وقیره تکلیف مالایطاق
اتلره عادتدر تبرج وترك زینت واهل هوا و
صلاله عرض کالای جمال اتمکله کندو لرینی
شهرهٔ شهر شهرت ایدوب الصبر عنهن ایسر من الصبر
علیهن کلام تامی قامت خلقتلرینه راست برخلعت
وماترکت بعدی فتنة اضر علی الرجال من النساء

غیور اقتضاء ظهور ایتمکله اول ولی بی کناه کودك
یکما هی مخاطب خطاب من ابوك وتکلیم صبی ده
مسلك عیسای بنی یه سلوك ایلدی قدرت خلاق
اول طفل زبان بسته یی انطاق وجمله ادراك وجزی
حالت صغر وطفولیتده اشاله وانتاق ایدوب
اول ولد الزنا سهیل یمانی فلك ایمانه تاب وتوان
کتورمدی پدر نامهربانی برشبان اولدوغنی زبان
صراحت بیان ایله ابانه واخبار ومنکران کیف
یکلم من کان فی المهد صبیا بوکرامت کرایی کوش
کذار ایلدوکده اولا قوام بی قوامك انکاری اقراره
مبدل وشاهد مقصود لری دار الحکم شهوده
مزکی ومعدل اولوب ایلدوکلری سوء ظنه نادم
وپشیمان وهربری میان خاندن قطع زنار انکار
ایله مجدد ارکان ایمان اولدیلر بعده اول قطب
یکانه یی تعظیم بی کرانه ایله خانهٔ ویرانه سنه
کتورب ارادهٔ قداح اراده ایلدیلرکه اول ملجاء
ووزرك برخشتنی سیم وبرخشتنی زردن بناو
تحصین وتحسینده مزید اهتمام واعتنا ایلیه لر زاهد
خدا پرست مشغول نام دوست زکونین اوفارغست
نذر دیوب قبولدن اعراض ونکول وجمله امور بنی
فیاض شکوره تفویض ووکول ایتمکله اول صنوعهٔ

والای

سعی ایله اغتنام ایلمش ایدی مراوغه و مراوده
واول مبتلای غربت و غربت اولان کدای شهوت
کده اول فعل بده مزاوله و معاوده ایدوب اگرچه
بحسب الظاهر حامل و باردار اولدی امتادیله
باطن نکر نظرده سیاستگاه رسوایی ده بردار
اولدی زمان معهود منقضی و بقاء نوع تولید
مثلی مقتضی اولد قده برزینه فرزند و پسر فرهمند
مشیمهٔ نیستی و عدم دن کهوارهٔ هستی عالمه
وضع قدم ایدوب پدر مجهول الحال ندن پرسش
و سؤال اولند قده زن محتال فروفریبه ایله افترا
وزاهد پاك نهاده اسناد ایله کذب و افترا
ایلدوکده الله اکبر یوم محشر کبی اوزاغ مختلفهٔ
الاوضاغ احتفال و اجتماغ ایدوب شیخ وشاب
واوباش واوشاب رجما بالغیب کلبهٔ عابد دن
ناصح الجیبه اقتحام و هجوم و بوکار لازم الانکار
تعبس و وجوم ایلدیلر نظم خلق عالم هرانك نیك و بدند
همه درجستن هوای خودند نثر کشان کشان مجلس حاکم
زمانه احضار و زاهد پرهیزکارك انکار بنی عدم
تصدیق و اقرار ایدوب عبرت اهل زنا و خبرت
ارباب ریا اولماق ایچون منصور وار بردار
اتمکه انتصاب و ابتدار ایلدیلر بو اثناده غیرت

واطلاب ایلدی بعد الانفتاح معبد بی مصاحه
دخول وبرکوشهٔ ناخوش بی خوشه ده بی توش
وتوشه قیام ومثول ایدوب عابد ناپروا که فکر
سوادن خلوتخانهٔ دل پاکی خالی وبوقطعهٔ بی هال
حسب حالی ایدی قطعه اوصاك ربی بالتقی
واولو النهی اوصامعه فاختر لنفسك طول عمرك
لمسجدا وصومعه نثر زن محتالك آیینهٔ عالم
نمای جمالنه باقیوب وتسنیم میلانِ قلب سلیمی
اول جانبه اقیوب دور ودراز نماز ونیازه
اشتغال وکعبهٔ مطلوب حقیقی یه توجیه قبله
نمای بال ایلدی نظم انهاکه بجز روی تو جایی نکرانند
کوته نظرانند وجه کوته نظرانند نثر زن بسیار فن
کمال مکر وفتن ایله نظم رشاء اذا لحظ العفیف بلحظة
کانت له سببا الی الفحشاء نثر فواسنه مظهر وطلعت
آفتاب ظهور نه مزید اعتماد وغروری حد حسبان
وعدد دن افزون نثر ایدی متاع حسن وها جنك
عدم روایی وروا جندن تبرم وتبری ودرون
زوایهٔ خاویه دن تخلف وتأنی ایلدی بعد خارج
کازهٔ بلند اوازده جلسهٔ استراحه وهرکس
پرهوسنه مال محرز وصالنی بذل واستباحه
ایلیوب بوائناده برراعیٔ اغنامنکه رعیه

فسدهٔ زبان وقیعتی دراز ایتمکه شروع وآغاز
ومکر وخدیعتی اضمار والغاز ایلدیلرع ان الحسان
مظنة للحُسّاد اخرکار نباب زینه دن برزن
بازینه بی که مدت عمرینی فجور وسفاح ولماس
وکفاحه صرف وطرف حقدن عض طرف ایدوب
خدمت هواده کمربسته وغزالهٔ نفوز نفس پرشورک
دام تقا ونقادن جسته ایدی ترویج اباطیل
ایدن جعائل وبراطیل ایله ارضا وسك نفس
شهوت پرستنی اغرا واغرا ایلدیلرکه اول پاك
دامن ونقی البالی الودهٔ لوث اضلال ومزلقهٔ
شهوت ومخرقه ده ازلاق وازلال ایلیه اول
غرّ غرهٔ غرا بوامر ممتنع سهل نمایه مباشرت وزاهد
غافل ساده دل ایله قصد مناغاة معاشرت
ایدوب هرحینده که کرداکرد صومعهٔ بلندی
دوران وتنوزدل بی نوزندن طوفان کید عظیم
فوران ایلدی نور وظلمتك جمعیتی برحسب
الضدان لایجتمعان امکان اولمدی وهدی
وضلال برجای تنك مجالده کنجایش بولمدی
بالاخره برشب تیره ولیلهٔ مظلمه ده کلوب بادو
باراندن استظلال واکتنان ایچون دق باب
واول خانهٔ بی طعامده بیتوته وارامی رجا

ومراح اولوب میان راویان کثیرة الهیجده ابن
جریج دیمکله اشتهار وسرعت استجابت دعاسی
اول دیاردہ استفاضه وانتشار بولمش ایدی نظم
نه زابرار دیدم کس عملش نه زابدال یافته بدلش
زنده دارشب ازدم تسبیح غلغل افکنده در رواق مسیح
نثر نفس عیسی نظیر ندا برمرتبه قوت تأثیر وار ایدیکه
خم یکدانهٔ اسم اعظم ایله انواع اوجاع ونقمه
علاج ودوا وحاجات خلائق متبانیة الطرائق
برنفس پاك ودم سوزناك ایله اسعاف وروا
ایدردی نظم چون هوا برده دودست دعا
کشته هرانکشت کلید سما هردعایش که رود برفراز
درکه وبیکه درنه چرخ باز نثر حکیم ازل وداردار
لایسأل عما یفعل ابن جریجك هرعلیل وجریحه
دعاسنی برد الساعه واقتضای سرقضا خفیات
اعمال صالحاتنی اشاده واشاعه اتمکین صدای
خوارق عادات وبوارق کراماتی حمام نه قباب
افلاکه طنین انداز واوازهٔ کشف مغیبات وخواطر
وهواجس نیاتی طبقات هفتکانه خاکه ولوله
ساز اولدی ع تنبیك اثاره عن فعله الحسن نثر
اطراف واقطاردن مرضی واهل اوطارك اول
منهل کثیر الزحامه اجتماع وازدحامندن حسدهٔ

قسنده

گرفتار درد بی درمان و محبوس حصیر حصر و حرمان
ایدی خساء و زجر ایله مرتدع و ضرب حجارهٔ
منع و حجر ایله منزجر و مندفع اولیوب خروج
و ولوجدن مواطئ قدم زوجدن تمرغ و میان
لوث و رثدن تروع ایدردی بو سبب ایله بین الاقارب
والاجانب رسوای و مظهر اثرع تحمل ایلسه وای
امتسك وای نثر اولوب بین الانام مذموم و بد
نام اولمدن عار و ناچار بالاضطرار دعاء سیوسنی
دخی بو یولده درکار ایدوب پیرزن رعنای
پرعنانك سیرت اولی یه عودینی رود و کماکان
بحر پرجوش تکلیف و امتحاندن عومنی رومایلدی
مهیمن قاهرانه علی رجعه لقادر مهیع قدرتی
افهاج و شکل اولی انتاج ایدوب شآمت
زوجهٔ منانه ایله دعوات شکانه برباد و اول
نامرد زن طبیعت سوء عمل و صنیعتی ایله اضحوکهٔ
عامهٔ عباد اولدی نظامه کنج پیمای این خزانهٔ پر
ازخزانه چنین کشایدن نثر که اوساط اسباطدن
برعابد تنها نشین وجیل بخیل بنی اسرائیلدن
برزاهد غارگزین که پنجه ماه وسال بلکه اعوام
واحوال پریشان احوال غداسی کیاه و ماء قراح
وکلبهٔ احزانی مرغان مرغ سبزا شیانه مطاف

وحاهليهٔ اولى يد طولى ايله اقتضاى تزين وتبرج
ايدوب سير متنزهات ده مضرب مثل ان العوان
لا تعلم الخمره وكثرت اختلاط پريشان ايله كندويى
غريق غمرات غمره ايلدى نظم ناچار هركه صاحب روى نكو بود
هرجاكه بكذرد همه چشمى برو بود نثر مظهر عزت زبّا اولان
زن بازناكه راه فساد وتباهده بى نجاح وكثرت
خطوظ نفسانيه ده اغلم من سجاح ايدى فشوه
فحش وفجورندن زوج غيور جواب غفلت وارتيابدن
بيدار وجان عزيزندن بيزار اولوب بى اختيار
مومسهٔ مونسه دن عار وغلبه واستيلاء
حميت وعميت ايله ترك ناموس مستعار ايدوب
مزيد حيرت وغيرتندن دعاء دومينى راه دينده
فدا واول بد سلوك متمثل شكل خوك اولماق ايچون
بد دعا ايلدى فى الحال قدرت مقتدر متعال ايله
اول شايستهٔ سخط وعطب كه همحال حمّالهٔ
حطب ايدى انجس وانجس حيوانات شكلنه
مسخ وايت حسن تقويمى نسخ ايله عقدهٔ بشريتى
فسخ اولوب شآمت فجور وضلالت انى ادخال
زمرهٔ وجعلنا منهم القرده والخنازير وصرح حسن
والاسى بلند وبالا ايكن آسيب صدمهٔ خنازير ايلدى
اول ممسوخ سر زير كه مبتلاى علت خنازير كبى

كرفتار

شیب شیب بی انتفاعدن فواز شباب وایفاعه
اعاده ورجع وکعیب زبان بی غیبی شاخسار لطف
کفتار اوزره نشید سجع ایلیوب وسامت وجمالدن
برمرتبه کمال بولدی که اول سرو کلزار صباحت ورشاقت
عرض قامت باستقامت ایلدوکده طوبای کلبستان
ارم ع مشیا علی الراس لا عدوا علی القدم نثر سرعت
اوزره خدمت قیام ایدردی ونجال عنج ولالدن
ارائت ابروی جلال ایلسه فلک وسامت وبسامتده
ماء نوک ایشی تمام ایدردی نظم فشاند مشک
بکلبرگ ترکه این زلفست بغنچه ریخته آب حیات کین دهنست
نثر هورخور ظهوره روجهله مضاهاة ومحاکاتی
وار ایدیکه قوت متخیله نادئ واحددهٔ ایکیسنی
معا معاین ومشاهد اولسه خوف وخطا وعدم
تحقیقدن تفریقه قومازدی وبردرجه ده وضاءت
حسن مهر لمعاتی وار ایدیکه ماه عالی جاه انک لطافت
وطراوتی یانندا منهل صفوت وسناعدن یوزیومازدی نظم
بچه نسبت کنم ان سرو قد رد لخورا هرچه کویم بر ازانست چه کویم اورا
نثر بالاخره حسن عالم فروز تقاضای ظهور وبروز
ایلدی ع این نه رویست که در پرده بماند پنهان نثر وتجلی
جمال ودیدار مستلزم عاشقان بیدار اولدی ع
زیراکه زکار کار خیزد نثر لاجرم منازل منازهه تدرج

دعاء متيقن القبولك حصولنى رجى يه بحرى وثياب
وثبات انديشهٔ ماسوادن تعرى ايله اصنام باطلهٔ
باطنهٔ هوادن تبرى ايلدى قبول دعوات سكانهٔ
معلوم بانوى خانهٔ اولدقدهٔ دام مراد فكن طمع
خانه كرفتار و نطع رجا واميد ده كرفتار اولوب
ديديكه اى همسر يكانهٔ دعاء دوكانهٔ سنك سعادت
دارينكه پس وباقيسى محض فضول هوا وهوس در
ساليان دراز واعوام دربار سنكله بروساده
وبر لحاف ساده ده همسر وبادام نغز دومغز كبى
معانق كبى معانق وهمبر اولدق لائق حقوق
زوجيت وشايستهٔ نقاء طويت بودركه جوهر فرد
دعايى بكا نثار وثلثانى ايله سن قناعت واستيثار
ايله سن آخر كار زن مكارك دمدمه وفسون كونا
كونى ايله مكور ومفتون اولوب حرامئ شهوت
خرمن خرمنى غارت ونهبت ودعاء رايكان يافته بك
بيرينى مايهٔ شور وشر اولان همسرينه عطا ووهب
ايلدوكدهٔ بيزن هزار فن زليخا كردار سال حسن
وجمالى اول بهار وشب شيب پر عيبى ضحوهٔ
نهار اولماق ايچون دست ضراعت وينازى رفع
وقادر كارساز عاجز نوازدن استجلاب دروتفع
ايلدى قدرت بى انتهاء يحيى الارض بعد موتها

وكالمقصورات فى الخيام ايدى تحصيل انفعال و
تأذى وحق تحمل وتكرمى تأدى بيوروب بيت
كريملرندن خارج وبرجانبه ذاهب ودارج اولديلر
بعده رجوع وقفول ورحمت الهيه كبى هبوط و
دخول ايلدوكده كورديلركه اول فرقهٔ شكانه مربع
نشين وميدان منادمه ده مدرشتهٔ مكالمه ايله صحبت
كزين اولمشلر ع جنته داخل اولان خارجه كتمك ديلمز نثر
شهد آمد شد مكرر ومظهر فرمودهٔ الشى اذا تكرر
تقرر اولدقده اول رفقاء رفاق ذهاب وانطلاق
ايدوب ايت حجاب نزول بولدى وزمرهٔ رجال
بيننده سراپرده مسدود اولدى نظم زن ان به كه در پرده پنهان بود
كه اهنك بى پرده افغان بود نظم نقش پرداز اين كهن پركار
نقشها را چنين كشد بركار نثر كه عباد بنى اسرائيلدن
بر عابد معيل كثرت تقشف ورياضت ايله ترك نوم
وسنه وتقليل طعام وشراب وترك سبات وخواب
وخواب ايله احياى ليالئ سنه ايدوب اخر رفيق
هدايت وتوفيق ايله مرادف وانشراح صدر ايله ليلهٔ
جليلة القدره مصادف اولدى نظم بر ويردى نهال باغ مقصود
اچلدى كل حديقهٔ جود نظم امداد قلوب عنايت حق
قلدى انى مقصدينه ملحق نثر اول ساعت سعت وزمان
مسعودده كه سرعت استجابت دعا موعوددر اوج

اشارت لمعان ایلدیکه حوالئ بیت عالیده اولان
اصحاب یمین اهل ایمان کائنات من کان دعوت و
ندب و قلوب اهل قبولی جذب ایله ازاله تنکیء
جذب اولنه طعامه اذن عامه وامر دعوت
تمام اولدقده اصحاب باوفا وشکوهدن برکروه اینوه
دخول ولوج ومقدار کنجایش حوصله استیفاء تعاطی
ومناوله دنصکره انتشار وخروج ایدوب جوق
آخر سرخوان معتبره اقتحام وقدر اراده اولمائده
کسادده دن تناول والتقام ایلدیلر برکت معجزه
دشوار پسند ایله هرکس سیر وخرسند وخیر
الطعامدن بهره کیر وحصه مند اولوب اولمائده
غیر مدفوعه دن که متصف صفت لا مقطوعة
ولا ممنوعه ایدی هیچ فرد وحید محروم ونا امید
قالمادوغی معروض عتبهٔ علیهٔ رسالت اولدوقده
رفع بقیهٔ طعام بابرکة ایما واشارت اولندی
حاضران یك رویه فرمانِ اذا طعمتم فانتشروا ایه
امتثال وهمان اوج نفرلی حجاب وحفزدرون
خلوتخانهٔ جنت مقرده تمکث وتحدثه مداومت و
اشتغال ایلدیلر اطالهٔ مکث وقرار وبعد الطعم
عدم خروج وانتشار لزندن جناب رسالت که
سُدت شرمناکی ومخلت دن کالورد فی الاکمام

فاسئلوهن من وراء حجاب كتاب اسباب النزولده
محكى ومنقولدركه ايجاد مكوناته علت تامه واصناف
مخلوقاته رحمت عامه اولان رسول آخر زمان ع
لازال عليه صلوات الرحمان نثر حضرتلرى امهات
مؤمنين وازواج طاهرات عصمت قرينيدن
زينت بنت جحشكه مرتع ورع وتقوى ده نشو ونما
بولمش برغزال وحش ايدى نظم روانش
خرد بود وتن جان پاك توكفتى كه بهره ندارد زخاك
هزار افرين برچنان دايهٔ كه پرورد زانسان كرانمايهٔ
نثر حبالهٔ نكاح وزواج ايله رام واصحاب قلوب
سليمه يه اقامت سنت وليمه يى مقصد ومرام
ايلدوكلرنده خادم خاص ومحرم مجلس انس اخلاص
اولان حضرت انس رضى الله تعالى عنه دعوت
اصحاب ايله مأمور وقلب صفا آيينى التفات
جناب خاتم النبيين ايله اهل ومعمور اولدى
اول حضرتك اطعام بى ايلام سويق وخرما و
شاة لطيف الشوا ايدى صاحبهٔ عقل سليم
اولان ام سليم كه نيك طور ايچنده برمقدار
حيس كه طعام عربدن برجنسدر طبخ واحضار
وواسطهٔ حضرت انس ايله اهداء مجلس نبوت مدار
ايلدى مشرق رسالتدن نجم هدايت لمحان وبارقهٔ

حلیه وطبقات ده مصداق خیرات حسان اولان
صالحات نسانك شولدكلو وجد وطامات
وكشف وكراماتلری اطناب وتفصیل ومحاسن خلال و
آداب سلوك وحسن حاللری نظم نیجه زن وارکه اول معنی ده اردر
نیجه اوارکه عورتدن بتردر نثر كلام تامی ایله تتمیم وتكمیل
اولنمشدركه ره نوردان دشت وهامون اولان
مظاهر آیت الرجال قوامون سركشتهٔ كرداب حیرت
واضطراب اولوب كثرت عرق حسد انلری
الجام وتحرك عرق رشك وكمد احجام واحجام ایلمشدر نظم

فلو كان النساء كمن وجدنا ... لفضلت النساء على الرجال
وما التأنيث لاسم الشمس عيب ... وما التذكير فخر للهلال

نثر قلمرو طرز نوك خسروی اولان شاعر دهلویكه
هم پهلوی دوشیزكان دری وپهلویدر ارواح قدسیان
ایله جو هوای حسن بیانده تطایر وبو ابیات طنانه و
مثانئ بی بهانه ایله مراعاة صنعت تغایر ایلمشدر نظم

بی پدر ممكنست شد معلوم ... چون مسیحا ز مریم معصوم
لیك بی مادر خجسته وجود ... ولدی را نكفت كس مولود
نفس مردمكه یاوه كرد بود ... نیك زن به ز نیك مرد بود
مرد كردار خوب را سبب است ... خوب كرداری از زنان عجب است

الآیة الثلثون پرده اردندن ایشلنوب ایشلر
كمسیه اولمز اولدی فتح الباب ... زندن ارباب نفس بدتردر

فاسلو

عهدهٔ عهدلرنده ثبات وبقا اولماز زیرا دوام
پیمان ووفادارلغه کمال خرد هشیاردن لابد
ونقصان عقل ودین ایله پرتلوین اولانلردن
توقع رزانت وتمکین وجه حکمت بالغه یه باعث تأبددر نظم
زنان مانند ریحان سفالند درون سوخبث وبیرون سوجمالند
نثر حکیم الشعرانك بالغ ذروهٔ شعری اولان اشعار
طنانه وحکمیات معجز نشانه سندندر نظم
کدخدایت مایهٔ هوست کدرهان کن تراخدای بسست
نثر اکرچه استعیذوا الله من شرار النساء وکونوا
من خیارهن علی حذر اثر معتبری خیار وشرارندن
توقی وانذاری تعمیم ومقدمهٔ تنفیر وتحذیری
تسلیف وتقدیم ایلمشدر قطعه ان النساء کاشجار نبتن لنا
منهن مر وبعض المر مأکول ان النساء متی ینهین عن خلق
فانه واجب لابد مفعول نثر لکن اول زمره دن واصل
مبلغ رجال اولان صالحات نیك خصالی ما افاد
الرجل بعد الاسلام خیرا من امرأة ذات دین حدیث
صحت قرینی اول عموم باعثة الغمومدن تخصیص
وتنکنای نقصان عقل ودیندن فراخنای علم
یقینه انجا وتخلیص اتمکله طاعت وعبادتلری
قویه بلکه هربری شدت مجاهده وریاضتده
همحال رابعهٔ عدویه اولوب ذیل نفحات وکتاب

مصروف وممنوع اولمابوب محضادرکاه بی رشاء
یفعل مایشادن ظاهر وخاندار قضا حسام سربای
قهر واستیلایی شاهر اولمشدر پس وجود سرتیکه
جدیر وحری بودرکه ابراد ایراد شکرده رافل وهور
پرنور کبی ضیارسان عالی وسافل اولوب رعایت
شروط رسالته سعی وبدور وحفظ امانت نبوتده
افراغ کاس وسع وقدور ایلیه سن که عرض مبار
وخیرات سنك جوهرداتکدن جزء لا ینفك
واهل بغی ومناواتك یارای مقاومت ومساواة
لری نمود بی بود اولدوغی بی ریب وشکدر مصرع
قصه دن حصه الور عاقل وفرزانه اولان نثر ای عزیز
صاحب تمییز ع ان النساء حبائل الشیطان نثر رقم بی
نقمنی جریدهٔ حال زنان ناستوده یه بیهوده چکما
مشلردر وازمون دوربو قلمون ایلیان حکماء
دوفنون ع اززن طلب وفا خیالیست محال نثر تخمنی
چراکاه حق زنان بسیار فنه جرافا اکما مشلردر قطعه

دع ذکرهن فمالهن وفاء ریح الصبا وعهودهن سواء
یکسرن قلبك ثم لا یجبرنه وقلوبهن من الوفاء جلاء

نثر قدماء حکمانك کلمات نصیحت نمالرندندرکه
طائفهٔ نسوانده که هربری شراب مردافکن هوا ایله
سرمست ونشو اندر صفت حقیقت ووفا وانلرك

عهد

برادر بی کناهه حث وحض ایلدوکده مهیمن قدیر
عیص شیر کیرك اسنانی سنان تأثیرینی مانند موم
وخمیر نرم ورسن قوت وجزمنی وصورت جرمده
اولان حزمنی خرم ایدوب تدبیر ومکر وتدمیری
کارکر وتکاثف سحاب مکید تندن اول مهر سپهر
رسالته ذره قدر ضیر وضرر اولمادی عیص بازور
وتوان که کمرکاه کوه ثهلانه دست اورسه قدر
جاهل ساده دل کبی پست وحلم ناکزیری عنان کیر
اولماسه صخرهٔ بدت حدتی ایله سرای مینا نمای
سمانی شکست ایدردی بو حالت قریبه الاستحالهدن
شکفت وجوهر انابتی صندوقچهٔ درونهٔ عجز بموننده
نهفت ایدوب پادر کل کینه وغل ونصب منجنیق نصب
ایله هدم بنیان ربه مشتغل اولدوغندن متاسف
وندمان وخاتمت کار وسوء کردارندن مغتم وسدمان
اولدی آخر کار پای ماچان استغفارده ناله وسوزش
وتمهید بساط غدر وپوزش ایدوب دیدیکه
ای دادر دادار پرست وپیش دست مغانم الست
حالا ادلهٔ یقینیه ایله ثابت وخرد خرده دان مأنس
علم ضروری الوجداندن واتب اولدیکه غنیمت
سبق دعای اهتبال وانتهاز فرصتده انتباه و
ایلدوکك سعی بشر ایله مصنوع وکید مادر ایله

بو قطعهٔ براعت اسنادك انشادی ایله تثبت و تصبر ایدردی قطعه

ان یحسدونی فانی غیر لائمهم قبلی من الناس اهل الفضل قد حسدوا

فدام لی ولهم ما بی و بابهم ومات اکثرنا غیظا بما یجد

نثر لاجرم برادر مهترنه تنزل و اختشاع و فضیلت

اجابت دعوتی اختیا و امتناع ایدوب اول

مهان سرایی تماس قدم عرش پیماسی ایله رشك

مقاصر حور عین و هر طرفه لولهٔ دهان یرلولوسندن

اجزاء ماء معین ایلدی قصیده الفت و التیامکری

تشبیت احضار طعامدن کریزکاه بسط کلامه واصل

و اکرام و تعظیم ضیف کریمدن فراغ کلی حاصل اولدقده

عیص مضمر العقوبه حضرت یعقوبه حیلی خیول

ختلی وهب و اعطا و مهمان بلند وایه یی لهنهٔ

هدایای کرانمایه ایله اطعام و افطا ایدوب

مضیق کید و فریبده کمون و هلال فلك عز و جلال

ایکن اختیار نعل بازکون ایلدی یعنی هنکام وداع

و زمان اظهار خداعده عیص که فتك و قتل

برادره مولع و حریص ایدی اولا شقیق باولاسنی

دراغوش و مرجل جوشی جوش ایدوب رهکذر

الفت باکلفته القاء قمامهٔ عناق یعنی اثناء اعتناقده

قصد اختناق ایلدی کردن بانعومتنی دندان

سندان خشونتی ایله عض و نفس اماره یی قتل

برادر

بووسیله ایله اتمام واکمال ایلمشلردر حضرت
اسحاق غیورخاتمهٔ دعاء اجابت ظهوردهٔ لجهٔ
استغراقه ارتماس وصلب عیصدن برنبی
صبورك طلوع وزهوریني رجا والتماس ایلدوکنی
ترویٔ وزوایهٔ تصحیح روایته تزویٔ ایلمشلردر
بوقصهٔ باشیوغك وقوعی عیش عیصی تنغیص
وشقیق شفیقنی تنفیر وتبغیض ایدوب تجاویف
دماغی دواخن حقد ایله ممتلی وسلم ترك سلمهٔ مقتلی اولدیغی نظم
واظلم خلق الله من بات حاسدا لمن بات فی نعمائه یتقلب
نثر لاجرم صورت حقدهٔ حقدهٔ باشیلوب برادر
شفیقنی که انواع نوازش واصطناعه حقیق ایدی
خانه سنه دعوت وسکالشه وبو مضمون ضراعت
نمونه ایله اظهار نیاز ونالشه ایلدی. قطعه
به بندهٔ خانه اگر میکنی قدم رنجه سر مفاخرتم بگذرد زچرخ برین
زباب کعبه بسوراخ مور کس فرقیست ولیك پرتو خورشید راچه آن وچاین
نثر اگرچه اول شقیق باشقاق حرمت اخوت و
اشفاقی انتهاك وحرث ونسل قرابت وارفاقی
قصد اهلاك ایتدوکی حضرت یعقوبه غیر
مخجوب ایدی اما حسك حسد دامن کیر اولدوغی
ضمیر منیرنده نقش پذیر اولماغین کاه لله در الحسد
ما اعدله بدأ بصاحبه فقتله مدلولنی تدبر وکاه

شفاه شفا رسان بیوره سن قطعه فدیتك لا یشغلك عن رعی حقنا
مراتب قد القت الیك امورها فللشمس شغل فی السموات شاغل
ولکنها لا تمنع الارض نورها نثر حضرت اسحاق کید و
حیلهٔ حلیله دن اطراق وقیاس تعجب بی قیاسی
اغراق ایدوب دیدیکه ای فرزند رشید سنك
امنیه وامیدوکی نیروی بازوی ما یبدل القول
لدی لف ولی ایدوب ثبات بخت مؤبدك سرپنجهٔ
طالع بد ایله ممزوق ونتیجهٔ دعاء مجاب ایله یعقوب
واعقابی مجدود ومرزوق اولدی قطعه
تبارك من اجری الامور بحکمه کما شاء لا هضما اراد ولا ظلما
فما لك شی غیر ما الله شاءه فان شئت طب نفسا وان شئت مت کظما
نثر اما جناب مجیب الدعواتدن که خالق ذوات
وفالق نواة در تضرع وخاك نیازه تمرغده
مسارعت وتمرغ اولنورکه سنك دخی تبار
با اختبار واعتبار وکی بی حد وشمار ودرخت
میوه دار وجودوکی کثیر الثمار ایدوب اولاد و
احفادوکی حفظهٔ بیضهٔ بلاد وسلاطین
وملوك باعدل وداد ایلیه مهرهٔ علم انساب
فوائد انتساب اولان راویان درست بیانکه
حضرت ایوبی نسب عیصه ادخال واول
خانوادهٔ شرف زواده نك محامد اثیله سنی

موافق طبع ومزاجی اولماغین دعوات مقبوله سی
مسهل امر خطب وبارك الله فیك و فی ولدك وجعل
فیهم النبوة والكتاب دعاء مستجابی ایله لسان
معجز بیانی رطب اولدی ثقاة ابرار بطون متوندن
ایراز وحزائن سوالف قرونلدن بو نقل صحت مقرونی
ابراز ایلمشلر درکه بو دعاء استجابت پذیرك قوت
تاثیرندن ذراری ونسل یعقوبدن یتمش بیك ذوات
هدایت منسوب مسند نبوت ورسالتدن مکین
ومکان مکانت ورکانتدن ثابت ورکین اولدیلر بو
جانبدن عیص حل امر عویصده بالحیلة یستنزل الطیر
من جو السماء ویستخرج الحوت من جوف الماء
کلامندن غفو وشکا رکاهندن وفق دلخواه
اوزره رجوع وقفول ایدوب مقام اهتمامده
سبخ ولحم بخیری انضاج وطبخ ایلدی بعده پیش
پدر رافت پیشینه اتحاف وموقف ابخار وعده
اجحاف ایلیوب دیدیکه ای پدر نیکوسان بن بود کلو
حقارت شان ایله تقدسعی بی انتهایی معرض
خدمت مامور بهاده نهاده ایلدم لازمهٔ ابوت
وشایستهٔ شان نبوت بودرکه سن دخی توسن
عهد مقبولی عقال مقال السخی لا یحول عما یقول
ایله قید وارسان ودعاء موعود اجابت ورودده

که جمله جهان بکیر دانوار قبول یك شعشعه جزیرد قابل رسد
نثر فرمودهٔ مادر مهربان مسرع وشتابان اولوب
بزغالهٔ باتوانی ذبح وبریان اتمه ده مسارعت
اظهار وحضور والد بزرگواره کمال ادب وقار
ایله اعداد واحضار ایلدی حضرت اسحاق بنان
فیض رسانی ایله نبض ساعد امتحانی جس وبازوی
سعادت سوارینی انکشت درشناری ایله لمس ومس
ایدوب معرض کفت وشنوده مقارحه وکلام
ازمایش انجامی مطارحه ایلدی اگرچه موقف
مداراه وصدادهٔ تغییر صوت وصدا ایلدی
لکن مدلول ان العتاق تبین عن صهواتها ظاهر
وهویدا ایدی نظم ان الجواد عینه فراره
لایزری عن المضمار فراره نثر موی نادرست درشتدن
مشت وانکشتی خلیدن وهلال نوبر قامت باعتدالی
نسیم اندیشه وفکر سلیم ایله خمیدهٔ اولوب دیدیکه
سبحان الله عجب حالت باشتباه درکه ساعد
عیصی مساس واواز یعقوبی ایدرم بعدها بریانك
بریانندن تطعم واول لحم طریدن مقدار جوصلهٔ
بشری تنعم ایلدکده هناءة ومراءة طعام سریع
الانهضام ایله تلذذ ونفس باکرمنی تنکنای شره
ورقدن تنفذ ایدوب شواء معتدل الانضاج

موافق

صائب نظر پدرك ترك زخارف سوا و برادر مهتر كدر
ارزوی شوا ايدوب اسباب عهد و پيمانی جمع
وامتراط وجناب عزتدن شفاعت نبوتی تعهد واشتراط
ايلدی لازمهٔ انتهاز وشايستهٔ جرم بی انتها بودركه
انديشهٔ مثل الفرصة سريعة الفوت بطيئة العود
وسمند غريمتی مقود غنيمت ايله قود ايليوب مربض
تربيتكده متواری اولان عجول پروازی يی بی مكث
ولی ذبح وشی وحضور پدر باهر الاهتداكه اهدا
ايله مواد فرصتی زی ايده سن ع غافل مشو كاركه فرصت
غنيمتست نثر عيص نامدار شعرانی ومويد ار
اولما غله شهير وصوت وصداسی جهودی وجهير
اولما غين اكادخی بو وجهله چاره ساز وترويج
فنون فسانه وفسونك حيله پرداز اولديكه صيد
بخير كيدوده عدم تاخير واسخال وساعد سيمينی
برجلد تيس سمينه ايلاج وادخال ايليوب هنكام
مكالمهٔ پدرده صوت عيصه تشبه و تقليد و
بهانه ايله اسباب اشتباه وارتيابی جمع وتكليد
ايليه حضرت اسرائيل كه ديوانخانهٔ رب جليلدن
منصب استعداد مادرزادی اشكاد ومرام
پريچ وتابده معكد رشد وصوابه اعكاد ايلمش ايدی ربا ع
تاره نزد ودكسی بمنزل نرسد تاجان نكند بعالم دل نرسد

ایغال ایله تدارک وایصاله همت واقتوا ایدم سن
سنك حقکدم درکاه حقه بروجهله سوزش ونالهٔ
ومقابلهٔ خدمتده موهبهٔ توفیقی برطریق ایله نیازو
انالهٔ ایلیم که نهایت مراتب انسانیه وغایة الغایات
عطیات ربانیه اولان پایهٔ رفیع پیغمبری که سمو
رتبتی شایبهٔ ریتبدن برید سکاوهب واجدا
واعقاب نجابت نشانکه مدی الزمان بوشرف
وحدبی حد افضال واسدا اولنه عیص پردلکه
صیاد بی معادل ایدی بوخدمتی متقبل وقوس
ونبال توجه واقبال ایله متقوس ومتنبل اولوب
اکرچه صید کاه کوه وصحرایه پویان وانکشتری
مفقود مقصودی جوی آرزوده جویان اولدی
اما تقدیر بی تغییر که قاسم اسلاب وقاصم اصلاب
کوش هوشنه بوفحوای اسماع ووجههٔ نخ مرامدن
صرف واقلاع ایدرایدی ربا هرچند که توجارهٔ بهبود کنی
ان به که هرانچه میکنی زود کنی زان می ترسم که چون پشیمان کردی
ازمایه نمایدکه بدان سود کنی نثر رفقا بووعد متحقق الایفا
تحصیل اطلاع وعثور وسیف صیقل خاطردن
ازالهٔ زنکار دثور ایلدوکده بی خوف وبیم اظهار
کید عظیم ایدوب پسر مرغوبی حضرت یعقوبه
کشف راز وباب بیانی باز ایلدیکه ای فرزند

صابر

روپیدهٔ ولوح دل باخیزندن رقم محبت غیر شویدهٔ
اولوب لکن مادرلری رفقانك که بین الرقفا صدف
در صفوت ونفا ایلدی دیدهٔ عشق جهان آشوبی
وحوالهٔ جمال یعقوبی وجوهر فرد فؤادی الماس
سرتیز ودادی ایله مثقوب ایدی حضرت اسحاق
که نور دیدهٔ افاق ایدی اخر عمر وطیلهٔ وپایان
اوقات غیر مستطیله ده مبتلای رمد وعائر و
غوز قلزم مکاشفه یه غائص وغائر اولوب
مشاهدهٔ مرئیات دونی بناندن اغماض عین و
بوقطعهٔ روشنایی فزانك ضیاء خواسی ایله ازالهٔ
غیم وغین امتش ایدی نظم ان یاخذ الله من عینی نورهما
ففی لسانی وسمعی منهما نور نثر قلبی ذکی وعقلی غیر ذی دخل
وفی فمی صارم کالسیف مأثور نثر پسر بزرکتری عیصه که
صید شکار وقنیصه مولع وحریص ایدی توجه
والتفات واسباب مراعاة ونوازشی جمع واکتفات
ایدوب دیدیکه ای فرزند فرهمند وخیر الخلف
دلبند خاطر کسیرم لحم صید ونخیره ارزومند
ویچه ماه وسالدرکه طبع میال بومامولك تاخر
حصولندن پژمان ونژندر شویله که اتمام کاره
سعیك آشکار وقبوله قرین برصید سمین اقتناص
وشکار ایدوب وفق مشیت اوزره اشتوا وسرعت و

بدیدار شد لولوی شاهوار چونه مه برآمد زابستنی
بجنبش درامدرك رستنی حین مخاض وهنکام
ارتکاضنده اخوین توامین بی ریب ومین معارضه
ومسابقه وکویا جناب بدیع السموات مشیمهٔ
نظافت سماتنده رعایت صنعت تضاد ومطابقه
ایدوب اخرکار عیصك برق سرعت وابتداری
متالق وحضرت یعقوب عقب عیصه متعلق
اولماغین اول ولید نجابت مصحوبه اسم یعقوب
اطلاق یعنی لفظ یعقوب مادهٔ عقبدن اشتقاق
اولندی اول ایکی شقیق بی عیب وشین حجر تربیت
والدینده لوازم ادابی تنشم وکلزار حاللرینه نسیم
فیض وافضال تنسم ایدوب هر بری برحسب کل میسر
لما خلق له صیت وصداء حسن ثنا ایله منوه وابشخور
مزیت ورجحانلری که مورد تشنه لبان بادیهٔ
ریاضت ومنهل ارزومندان مطلب هدایت ایدی
حاشاکه وصمت نقصاندن منزه اولدی اول ایکی
سرو آزاد وبرادران همزاد فضل خداداد ایله نماو
نمایش وتربیهٔ قابلهٔ اقبال ایله زیب وارایش
بولوب هلال جمال بی همالری بدر وهر بری صدر
شرف وقدرده فسیح الصدر اولدقده حضرت
اسحاقك چمن محبت واعتلاقی معیص وجود عیصده

دوپیدر

ذوی الاحترام سلاطت ازواج بد امتزاجه تحمل
وثیاب شکیب وثبات ایله تدثر وتزمل ایلمیشلردر نظم
بدان نکتهٔ نغز قانع مشو ازان نغز تر داستانی شنو
نثر جمله دن بری خلیلهٔ جلیلهٔ حضرت اسحاقدن
برقصهٔ غرابت مساق که سباق وسیاقی محیر الباب
وعقولدر واسطهٔ ثقاة وعدول ایله مروی ومنقولدر نظم
این سخن کرترا ممکن نیست عهده بر راویست بر من نیست
نثر اول داستان عبرت اشتمالك نقاوه واجمالی
قصص انبیاده بو وجهله انبا ولنمشدرکه شول اوانده
که حضرت ابو الضیفان دیار فلسطین ده مقیم
وقطین ایدی سلسلهٔ رسله الصاق والحاق
اولنان حضرت اسحق سکان قصبهٔ کنعانه ارسال
ونلاقیٔ عدت لازمه ایله تجهیز وارحال اولنوب
اول خانه زاد رسالت ضوء ارشاد وهدایت ایله
رفع غمت امته مشغول وهنکام حیات پدر ده
قامت طوبی استقامتنه خلعت فاخرهٔ رسالت
مشمول اولدی خلصان اقربا سندن رفقانامه
برزن نازك اندامه میل تامه ومدرجة الشرفه
کمال رغبت وشغف ایله نجیره مرامی تسخیر ورامه
ایدوب بعده اول زن پاکیزه تن عیص ویعقوبه
ابستن اولدی نظم شد از ابر نیسان صدف بارداد

خاتمه ایله کندی ع اینجا مجال دم زدن جبرئیل نیست

نثر بونکته پر عبر خلاصهٔ سر قضا و قدر و خود تیز تاز بو واقعهٔ جانکداز ده سراسیمه وبی خبر در نظم

آنراز بتکده بدر کعبه ره نمود وین رازصومعه سوی دیر مغان کشید

اعجوبهای سر قضا و قدر بسیست اینجا بپای وهم و خرد کی تواند رسید

نثر نوع انسان متعود الاحسانك که کرنیه ثقلان وجملهٔ اولین وآخرین بلکه سکنهٔ آسمان وزمین دن اکرم وکلا ندر فائز ونائل اولدوغی مراتب وفضائلك ارفع واشرفی دار بقاده دخول جنت وظافر واصل اولدوغی مناقب ومنازلك اعلی والطفی امتحان خانهٔ قناده رتبهٔ بلند بونقدر طائفهٔ حائفهٔ زنانك دار النعیم جنانه قلت دخول لری ان اقل ساکنی الجنة النساحدیث صحت انتماسی اوزره نقصان استعداد وعدم رشد وسداد لرینه علامت ونشان ودرجهٔ منیعهٔ بنوت ورسالتدن حرمان قی ووصول لری ع ولم یعرف نبی قط انثی

نثر فحواسی اوزره اعوجاج مزاج واختلال حال لرینه دلیل وبرهاندر نظم

النسا ناقصات عقل ودین مارائینا لهن رایا سنیا

ولاجل الکمال لم یجعل الله تعالی من النساء نبیا نثر اشد البلاء علی الانبیاء معناسی اوزره انبیاء کرامدن نیچه ذوات ذوی

متابعت نفس بد فرما اول اهل هوا یی ع بلا نفع دنیا
ولا اخرى نثر کرفتار اظفار ع فتلك اذاکرة خاسرة نثر
ایلدی نظم آه ازین عالم ناپایدار زیستن ومردن بی اختیار
نثر با انکه اول زن آسیه آسنا مقدما دین عیسی
اوزره تسلیم امانت روح وروی امنیت وارزوسنه
فتح باب الابواب فتوح امتش ایکن رجعهٔ ثانیه
ورجفهٔ ثابته ده نقد امیدی ناسزه و نقبهٔ بی
نقاب رجاسی باسزه اولوب سلب ایمان ایله
جحیم غمی وخذلانده خلود فی النار کرفتار وعقاب
سرمد وعذاب مؤبد ایله هنکامه فروز بزم
ابالسه وفجار اولدی ع وفی الارض ایات فلانك منکرا
نثر در شاهوار صدفهٔ مریم ومصداق کریمهٔ ان
مثل عیسی عند الله کمثل آدم محیط غیب هویت دن
برفوبدهٔ جریدهٔ حکمتی کنار شهود وساحل وجوده
کتوروب دیدیکه سبحان الله عجب عبرت غفلت
کاهدرکه اول زنکیٔ بدحال مستغرق سیاههٔ
کفر وضلال ایکن زندکانیٔ ثانی ده دار الامان
اسلام وایمانه تیدی وبوزن کم زن کف زنان و
رقص کنان واصل جشن حسن ایمان اولمش ایکن
حیوة ثانیهٔ فانیه ده مظهر سخط لایزالی ومشار
الیه هؤلاء فی النار ولا ابالی اولوب نعوذ بالله
سوء

فرماسنی تاریکنای آنث من النسوة من اتخذ النسوة
اسوه دن رهانیده ایلیوب دیدیکه ع دریاب مراکه
کارم ازدست شدست نثر حضرت عیسی شهزادهٔ
بی مواسایه کلوب مقدمات نصائحی تمهید واول
زن بدشیمی غدر وستمدن زجر وتهدید ایلیوب
دیدیکه ای مکارهٔ پرفتن ومحتالهٔ هزارفن منتقم
قدیمدن استحیا وبیم اتمزمی سن که بن سنك شوهر
درست پیمانکك کریه وحنیننه ترحم وحنان ایدوب
قادر کارسازه شفاعت ونیاز ایلدم تاکه سکا اعطاء
نعیم زندکانی وحیات جدید ایله عمر مدید ارزانی
بیوردی سن مقابلهٔ سپاسداری وشکرانده طرح
اساس کفر وکفران ایدوب حلالکدن کریزان و
دامن حرامه آویزان اولماق عطب وسخط جباره
سبب قریب وبوحاله کاتب شمال مهیمن ورقیبدر
زن غدار عناد واستکبار وسبق ممات وسوق
حیاتدن تغافل وانکار ایدوب اعلان ارتداد
وقبول قول حقدن ستیزه واحتداد ایلدی مصراع
وکم امر بالرشد غیر مطاع نثر لاجرم انحراف خاطر
عیسوی دن کفر وردت اوزره مرده وسرپنجهٔ
ابو یحیی ایله افسرده وافشرده اولدی نظم
این قصهٔ عجب شنو از بخت بازکون اورا بکشت یار بانفاس عیسوی

متابعت

عقیره و فریاد ایله دیدیکه ای بی انصاف مغرور
وشاب غافل مسرور نظم می ناب ناخورده مستی مکن
اکر میخوری بت پرستی مکن نثر واول فتانهٔ زمانه‌یی
استعطاف واستلانه ایدوب دیدیکه نظم
ای دوست بیاکه ماترایم بیکانه مشوکه آشناییم نثر
هرچندکه بومقوله کلمات مقبوله ومقدمات
معقوله ایله نصح ونید وساعد نیازی کردن نوعروس
رجایه کمند ایلدی قطعا سود مند ودافع مکیدت
وکزند اولمادی صنم هرجایی اول اطراف وارجایی
محاط اشعهٔ نکاه وکوکبه وبریق مکانت ملوکانه‌یه
اجالهٔ نظر دقت وانتباه ایلدوکده نظم
فروماند حیران دران فروزیب که سیمای دولت بود دلفریب
نثر نفس خودکام میل اسباب احتشام ایله همسر بی
وایهٔ فرومایه‌سنی تحمیق وکلام شهزادهٔ بیکانه‌یی
تصدیق ایلیوب ترک زوج وبعل وآرزوی زینت
یاقوت ولعل ایلدی رباعی یاریکه همیشه در وفای ما بود
کارش همه جستن رضای ما بود ح بیکانه چنان شدکه نمیداند کس
کارند همه عمر اشنای ما بود نثر سیاح زمین فسیح اولان
حضرت مسیح هنوز اول اجداث پرشور جکرسوزده
ایدیکه اول جوان باجوی همسر فتنه جوی باجفاسنک
بی وفالغنی تنکبار عز عرضه رسانیده ونفس بد

بی صبر تعیین و اظهار ایلدکده حضرت عیسانك
دهان غیب نماسی شکر خنده و دعاء مطرد القبولی
اول زن بادبولی زنده ایلیوب زوج روح آسا
وروح اساسی ایله دست بدست جانب دشته
روان وبی تاب وتوان منزل ومبیت ومسکن
ومنبت لرنه دوان اولدیلر نظم زشادی چنان شدکه گفتی خدای
بدو داد شاهی هردوسرای نثر بو اثناده اول دیار
سهل السلوکك ابناء ملوکندن برملك زاده وغر
مغرور ازاده ندما وخواص ایله کشت دشت
واقتناص ایدرکن کوردیکه بردلربای قرسیما نظم
کالبدر والکاف ان انصفت زائدة فلما تظنتها کافا لتشبیه
نثر برکدای بی سروپا ایله یره رو بیابان دن ظاهر و
نمایان اولدی شهزاده آکاه دزدیده نکاه ایله
اول بت شیرین شمائله ربوده ومائل اولوب
شعبده وفسون ونغل بازکون ایله دیدیکه بوزن
نازك بدن بنم پردکیان جلهٔ عصمتمدن بردوشیزهٔ
بی وصمت درای جوان خوان بونك التماس قربان
ولماسندن قصریده وشعاع بصروکی سمت اخره
مدایله اول جوان باتوانی وناتوان کامن هواسنی
اثاره وتاریکنای کار وبارینی مشعلهٔ اه التشبار
ایله اناره ایدوب تردید انفاس دادداد ورفع

عفی

زندکانی تازه نك کار وکردارندن فحص واستخبار
ایلدکده شمهٔ حالنی بیان وبنهرهٔ مافی البالنی درمیان
ایلدی مکر برکافر پرمکر بی فرایمش که حاصل عمر
زود کذرینی پرستش بتان بی نفع وضرده صرف
وکل مولود یولد علی الفطره مشرب عذبنی ابوانك
تهوید ویمجسنی تلویث وتنجیس اتمکله نفس فرماننی
مظهر ویعبد الله علی حرف ایدوب موتهٔ اولی دن
وقت انشار واحیایه کلنجه چنکال قهر ونکال
ایله فرسوده ومقدار دقیقه وثانیه سکنجهٔ پنجهٔ
عذاب قبر وزبانیه دن نا اسوده ایمش چونکه
صدر نشین بالاخانهٔ چارم وصاحب اعجاز و
انبؤکم بما تاکلون وتدخرون فی بیوتکم انلحال
پرسشانی طلا عنه شعور واطلاع بولدی امهال
وابهالدن حسن رعوت وطریق نجات وتوفیقه
ارشاد ودعوت ایلدی وهاب بی رشاء
یهدی من یشا سابقهٔ هدایت ازلیه ولاحقهٔ
عنایت ابدیهٔ جلیه ایله اول سرکشتهٔ تیه حیرت
بی جبرتی شورستان غوایتدن سرچشمهٔ کلزار
هدایتیه ایرشدروب کلمهٔ شهادت ایله کویا
واخر کلامی کلمهٔ توحید واسلام اولماغله مصداق
الاعمال بخواتیمها اولدی القصه بطولها اول سرکشتهٔ

ودهشت ده بی کسلك وحشتی ایله درمانده ودامن
امن وراحتم دن قراصه ریزهٔ مسرت افشانده در ع
رحمی کن ای کریم که جای ترحمست نثر جناب عیسوی
اول قبر غیر سوی نك رسم وسانني پرسان اولدقده
اول پریشان روزکار فرط حیرت وابتشارندن برحدث
آخری ارائت وکوردیکرا وزرینه اجائت ایلیوب دیدیکه نظم
ازهمه عالمت کزین دانم کورباشم کرت جز این دانم
کارت ایزد همه نکوکرده ست بامن ان کن که باتو اوکرده ست
نثر حضرت عیسی که ع هرکجا که کذر کند حیاتی بخشد نثر
خصائص کثیره سندن بندهٔ یسیره در جناب محیی
الموتی دن درخواست ورجا ایلدیکه صاحب
قبر زنده وکمیت میت ذاتی مضمار حیات تازه ده
تازنده اوله نظم برآستان ارادتکه سرنهاد شبی
که لطف دوست برویش دریچهٔ نکشود فاعل مختارك
تیسیر واقداری ایله جناب مسیحا احیاء موتایه
مقرن ودعاسی اجابته مقترن اولدی فی الحال
اول قبر دهشت مآل شکافته وجناب روح الله دن
نظر یافته اولوب بر شخص سیاه روی وزنکیٔ
دزخیم خوی کور وحشت نموندن خارج وبیرون
اولدی ع حضرت عیسای رسالت پناه نثر وتخصیص
یافتهٔ واحیی الموتی باذن الله اول ساکن دروازهٔ

زندکانیٔ

کلبرك غدا زینی قطرات سرشك مدرار ایله شست
وشو وکل ولای ولای دیرینه ده کوهر کوده آرزوی
سینه سنی جست وجو ایلیش نظم شب روز بادرد وغم زیستی
زمانی بنودی که نگریستی بر دیده خون بالاسی که
طلعت جناب مسیحا ایله منور وکاشانه وجودنده
پیکر یوسف مقصود منقوش ومصور اولدی
فی الحال سرعت واستعجال ایله یرندن قیام وهوض
وسرچشمهٔ حیات ابدیه دن دریوزهٔ فتوح وفیوض
ایدوب ناله وفریاد ایله ع ژاله ازنرکس فروبارید وکل را
اب داد نثر حضرت عیسی علی نبینا وعلیه افضل الصلوات
والتحایا اوفره سودهٔ لکد هوایه صمیم جنابندن رقت
وحنان ایدوب دیدیکه ای جوان ارجوان قدبوشود
وشغبه علت وسبب نه دراول ناتوان که افتادهٔ
هاویهٔ هوا وهوان ابدی دیدیکه یاروح الله برهمسر
خلت پنام وار ایدیکه مونس روزکار ولیل ونهار
ارام دل بی قرارم ایدی بدایت جوانی ومشاربط
کشت جوانب وجوانی ده رقبه سنی قید حیات
بی ثباتدن فك واول بهار زندکانی ده که هنکام
عیش وکامرانی در مستوفیان قضا نامنی دفتر
احیا وصك احبادن حك ایلدیلر ع بخشای برانکه
راحتش مرك بود نثر حالا وجود بی هجودم مضیق تنکا-

واخو الصبا يجرى بكل عنان نثر ثمار القلوبده مسطور
ومكتوبدركه راى نسا وهن وخطاده مثل مضروب
وبو بابده حديث شاورهن وخالفوهن فان البركة
فى خلافهن تسليت بخش دل مكروبدر نظم
تأهل پاى بند رهروانست • هميشه مرد عاقل باد بى زن
سياوش را نه بهر زن بكشتند • نه بهر زن بچاه افتاد بيژن
نثر بو ابيات نصيحت انجام انشادات سادات كرامندر نظم
مجردى بحقيقت عظيم سلطنتست • زمن شنو تن ازاد خويش بنده مساز
براى يكدمه شهوت كه خاك بر سر او • اسير زن نتوان شد بسالهاى دراز
نثر ارباب تجرددن بر اهل تفرد بو وجهله نفثهٔ
مصدور وابراز سر مستور ايلمش كه نظم
لو كان فى الاهل والاولاد منفعة • ما قال ما اتخذ الرحمن من ولد
فى الاهل شغل وفى الاولاد مشغلة • والله فرد يحب الفرد فانفرد
نثر جواهر التفسيرده بر عجيب وغريب داستان تحرير واحياء
موتايه متعلق بر امر متحقق كتب وتحبير اولنمشدر نظم
آفرين باد بر چنان قلمى • كايد از كلكش انچنان رقمى
نثر اول قصهٔ طويلة الاذيالك نقاوه واجمالى
بودركه جناب روح الله بركون عزم راه ايدوب
معابر حبانات ومقابردن ذهاب ومرور ومحبوسان
تنكناى قبور اولان قوم بوره رش نور ايدركن
كورديكه بر جوان سوكوار بر كور تنك وتارك كنارنده

كلبرك

وماله ابابكر بو مدعايه شاهد بى اشتباهدر
خاصيهٔ ثلاثون مسجد مطهر قدسى مظهره ابقاء
خوجه ومنظر اولدوغى درنتكم لَا تُبْقُوا خَوْخَةً اِلَّا
خَوْخَةِ ابى بكر خبر معتبرى بو معنايه بينهٔ قويه و
تعيين امر خلافته اشارت معنويه در رباعى
صدريكه بصدق صدر كونين اوبود درشرع نخست قرة العين او بود
باخواجهٔ كائنات درخلوت خاص حق ميكويد كه ثانى اثنين اوبود
الآية التاسعة والعشرون خيرامت اولور خفيف الحاذ
بويله نطق ايلدى رسول حليم اعتماد ايلمه نسايه صقن
ان ربى بكيدهن عليم بو آيت اعجاز رفيق حضرت
يوسف صديقك على نبينا وعليه الصلوة والسلامك
كلامنى حكايت وانك ضمننده زنان زيان كاره توبيخ
ونكايتدر منشاء طائفهٔ نسا ومادهٔ اصليهٔ اثنى
ضلع عوجا ومصداق مقال حكمت مآل نظم
هى الضلع العوجاء لست تقيمها الا ان تقويم الضلوع انكسارها
نثر اولوب كيد اكيد وايد شديدلرى عظيم وكثير
وانلرك مكر وخديعتلرنه نسبت عرهٔ ابومره ضعيف
وسست تأثير اولدوغنه ان كيدكن عظيم نص كريمى
ناطق وان كيد الشيطان كان ضعيفا آيت حكمت
ايفاسى دليل صادقدر قطعه ثنتان يعجز والرياضة عنهما
راى النساء وامرة الصبيان اما النساء فميلهن الى الهوى

بنیل مبعوث وصفت ختمیت ایله موصوف ومنعوت
اولوب حیاتنده اکا وزیر وقرین ومماتنده خلیفهٔ
راستین اولورسین حضرت صدیق رضی الله تعالی
عنه بو عبادت صحیح عبارتی صمیم جنانده جانکی
اخفا وهان ایلدی تا اول هنکام سعادت انجام
دلکه جناب ختمیت مآب مبعوث وخبر رسالت
نمون شش کوشهٔ ربع مسکونده منتشر ومبثوث
اولدی حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه اول
مقسم ارزاق هدایته شتاب ومسارعت ایدوب
صدق رسالت بی بدیله ارادهٔ برهان ودلیل
ایلدکده اول مفخر ملائکه وانسین وسر مرموز طه
ویاسین دیدیکه سن ازاهر طیبهٔ شامی انتشاق
واشتمام ایدرکن بلا تعب ومجاهده مشاهدهٔ ایلدوکك
بشری بنم صدق رسالت ودعوامه شاهد معدل
ومزکی در حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه
فی الحال مقدم سلطان ایمانه استقبال واشهد
ان لا اله الا الله وانك رسول الله مقالنه اقبال
ایلدی خاصیهٔ تاسعه وعشرون حضرت رسالته
انفع واندی ومالی سودمند واجدی اولدوغیدکی
نته کیم ما نفعنی مال ما نفعنی مال ابی بکر حدیثی بو
معنایه کواه وخبر آخرده ان من امن الناس علی فی صحبته

معاينهٔ عيبيه ايله روبرو ايكن سفير ملاء اعلى
مظهر تام ذومرة فاستوى انك لا تهتدى من احببت
ولكن الله يهدى من يشاء ايت حكمت مدلولى
ايله نزول ايدوب حضرت صديق رضى الله تعالى عنه
لسان جبريل امين دن بو نظم مبينى اصاخه وارغان
وضمننده اولان وعيد شديدى درك واذعان
ايتدكده مبتلاى تحير وخشيت وكرفتار اغما وغشيت
اولدى خاصيهٔ ثامنه وعشرون اول ثانيهٔ مبانيهٔ
مسلمانى نك ايمانى مشابه الهام ربانى ومشاكل
وحى اسمانى اولدوغى در روايت كردهٔ ثقاة دركه
حضرت صديق رضى الله تعالى عنه اثناء مسافرت
وخلال اشغال مكاسب وتجارتده مشام دل خون
اشامنه ازهار طيبهٔ شامى اشمام وايام قلائل
اولماكن غم كسلده نفس نافرجامنى اجمام اتمش
ايدى اول اثناده كلزار رنكين ازهار روياردن
قلب روشننه برمنظر وروزن اچيلوب عالم
استقبالده كله جك تعاجيب صور واشكال خلاف
معهود مرءى ومشهود اولدقده بحيراء راهبدن
استعبار وغمام علم فراستدن استمطار ايلدكده
راهب كثير المواهب ديدبكه بوجواب دلپذيرك
حق تعبيرى بودركه سنك رهط وقبيلكدن برر سول

حضرت ابوبکره رضی جانب ذی الجلال والاکرامدن
تسلیم منشور سلام ایلدی رابعا صحبت غار پرانوارده
مابینلرنی تسویه واذیقول لصاحبه فحواسی اوزره
اطلاق لفظ صاحب وانواع مواهب ورغائب
ایله تقویه اولنمشدر فائدهٔ جزیلهٔ العائده لفظ
صاحب اصطلاح ادباء بلند مراتبده وزیر اعظمه
اطلاق وصاحب ابن عبادك ترجمه سنده بومعنای
مستجاد اوزرینه اجماع واطباق اولنوب اذیقول
لصاحبه آیت براعت ایرادنده صاحبدن مراد حضرت
صدیق اکبر اولدوغی میان اهل تفسیر وسیرده مجمع
علیه وبیان ایله مشار الیه در بوتقدیرجه لسان
قوان ایله حضرت ابوبکره اطلاق لفظ صاحب
اول صاعد مراقب مناقبك بین الاصحاب منقطع
القرین وسلطان رسل وانبیایه وزیر اعظم وجانشین
اولدوغنه عجب وتلمیح وایماواشارت لبسار نمادر نظم

فلما اراد الله قبض نبیه ... وصار الی دار النعیم المخلد
تقدم فی نیل الخلافة بعده ... باجماعهم لا بالحسام المهند

خامسا حضرت رسوله علیه السلام استماع وحی
والهامدن احیانا غشی وبرحا عارض وهویدا
اولدوغی کبی حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه
وارضاه جناب رسالت پناه ایله همزانو وکینهٔ

معاینه

دعوتی عامة اشمال وخاصة سکابعث وارسال
بیورمشدر خاصیهٔ سادسه وعشرون علی الدوام
حضرت رسول علیه السلام می قری واطعام ایدوب
مشتا ومصیف ده اول حضرته میزبان ومضیف
اولدوغی در صباح الخیر بعثتدن هنکام انتقال
ورحلتة دکٔ مؤونات جناب رسالتده بذل مال
جزیل وزمان هجرتده کندو راحله وحموله سنه
تحمیل ایدوب اوان حیات لرنده دائما اصافه وقرب
ایله اعظام واکبار وبعد الوفات حجرهٔ صدیقهٔ ده
رضی الله تعالی عنها ده دفن واقبار ایلدی خاصیهٔ
سابعه وعشرون بش منقبتده سلسلهٔ خصوصیتی
تحریک وجناب رسالت ایله تسهیم وتشریک
اولدوغی در اولا حضرت ختمیت مقام علیه
الصلوة والسلام حقنده ولسوف یعطیک ربک
فترضی نازل اولدوغی کبی حضرت ابوبکر دخی نعیم
مقیم ولسوف یرضی یه فائز ونائل اولمشدر ثانیا
حضرت رسالت عنوانک شان معالی نشانلرنده
ونیسرک للیسری شرف نزول بولدوغی کبی حضرت
صدیق دخی فسنیسره للیسری بشراسنه وصول
بولمشدر ثالثا برید ملقی السرور فرشتهٔ مطوق
بالنور جناب رسول کریمه اهداء هدیهٔ تسلیم ایتدوکی
کبی

اولسه ایمان صدیق علی التحقیق افزون وراجح
وامر رجحان ومزیت ظاهر وناجح اولور خبر اخرده
بو وجهله محترد رکه عالم منام ومثال وفضاء رؤیا
وخیالده برمیزان درست وعیار وضع واحضار
اولندی حضرت رسول امین علیه صلوة الله المعین
مجموع اولین وآخرین ایله موازنه وعیار وسنجیدهٔ
ترازوی اعتبار اولدقده حضرت سرور کائنات
علیه افضل الصلوات راجح ورزین بعده حضرت
صدیق اکبر جمله امت هدایت اثر ایله کفهٔ میزانده
عیار ووزان اولدقده ابوبکر غالب ووزین اولدی
خاصیهٔ خامسه وعشرون مظهر تجلیٔ خاص ومرآت
ذات صافی صفاتده مشاهد صورت اختیار و
استخلاص اولدوغی در حضرت انس دن رضی الله
تعالی عنه روایت درکه جناب خالق مجموع برایا
وخلائقه عامهٔ عرض دیدار وتدلی وصدیق اکبرع
شیٔ خصصت به من بینهم وحدی نثریه مظهر اولماغله
خاصهٔ تجلی ایدر بو مقام دندرکه نشر اعلام
اسلام هنکامنده حضرت رسول انام علیه الصلوة
والسلام جناب صدیقه رضی الله تعالی عنه تخصیص
التفات ودعوت الی الذات ایدوب بیوردیلرکه
یاابابکر خدای مستعان عالمیانه بنم شملهٔ شمول

مظهر سر ستیر اولوب دیدیکه ای خلیفه رسول الله
جناب حشمت پناه غزوهٔ احده اقتحام زحوف
حتوفدن سیزی ردع ورد ولا تفجعنا بنفسك ایله
القاء مهالکدن صدع وصد ایتدوکلری کبی حالا
بزدخی الدین النصیحه کلمهٔ فصیحه سی اوزره کمال
ضراعت وابتهال ایله درخواست وسؤال ایدرزکه
صارم صریمتی اغماد ونار موقدهٔ عزیمتی اخماد
ایلیوب نفس نفاست پناهکی ورطهٔ تباب وتباهه
القا ایله احباب واصحابی تفجیع وحشد اعداو
حسدی تشجیع ایتمیه سن که سنك وجود مثابك
ایله سوکوار ومصاب اولورسق من بعد معمورهٔ
اسلامدن رونق انتظام منفك وحبل اتحاد و
جمعیت تاب حلال وسطوت ایله مندرك اولور
پس حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه نصح ناصحی
قبول واول غریمت عظیمه دن عود وقفول ایدوب
امضاء سریه وجیش واختیار رزانت ووقار
ایله دفع خاطرهٔ طیش ایلدی حاصیهٔ رابعه و
عشرون کفهٔ میزان فضیلتده خیرامتدن ارزن
واثقل وایمان واسلامده جملهٔ انامدن ارجح و
اکمل اولدوغی در حدیث مشهوردہ مصرح ومذکور
ایمان ابوبکر ایله مجموع خلق جهانك سنجیدهٔ میزان

درکه

رضی الله تعالی عنه روایت درکه جناب رسالت
نظم صلوة خداباد برجان او برآل وبر اصحاب ویاران او
نثر بیوردیکه جناب مقتدر کریم حضرت ابراهیمك
سهم سعادتنی انفاذ وکمال فضل جزیلندن خلیل
اتخاذ ایتدوکی کبی بنم حقمده دخی رغائب حصهٔ
غایبئ افراز وخلعت خلت ایله سرفراز ایلمشدر و
هر بنی بلند جناب خلّص قرابین واصحابندن برینی
خلیل وکعبهٔ خلت بی علتنه دلیل اتمك سنت سنیّهٔ
حکمت اقتضا وعادت مستمرهٔ حکم قضا اولماغین
ابوبکر دخی بین الامّه بکا خلیل ومقارنت ومقاربتی
لیل الیلده راحت بخش دل پر الیل اولمشدر خاصیهٔ
ثالثه وعشرون خلیفهٔ رسول الله ونائل دستکاه
خلافت پناه اولدوغیدر جماهیر حاضره واعاریب
بولقب ایله تلقیب ده اجماع وخلیفهٔ رسول الله
اطلاقنی مسامع مجامع افاقه اسماع ایدوب حتی
هنکام اشتداد ارتداد ده حضرت صدیق رضی الله
تعالی عنه شاهر شمشیر همت وراکب یکران عزیمت
اولوب بالذات قتال مرتدین وعداته نهوض
واقبال وشاهباز غیرت غیرپردازلری تحریك
یال وبال ایلدکده حضرت علی رضی الله تعالی عنه
عنان کیر وحفر جامع درون غیب نمونلرندن

مظهر

خاصیهٔ حادیه وعشرون حلیم بی طیش وحکم قریش
اولدوغی درحضرت ابوهریره دن رضی الله تعالی عنه
روایت درکه بروز سعادت بروزده نظم
مراد کن فکان مقصود کونین کمان ابروی کان قاب قوسین
نثر حضرت ابوبکر رضی الله تعالی عنه دخول وبین
یدی الرسول قیام ومثول ایلدکده اکبر کوبیان وطاوس سدره
آشیان دیدیکه بوکلن یارصدیق ابوبکر صدیقدر نظم
شه ابطحی شمع بیت الحرام مه برج طیبه علیه السلام
نثر دیدیکه یاجبرییل ابوبکر بین الملائکه نه وجهله
منعوت ومذکور وملاء اعلا وروحانیان میانده
نه رسمله معروف ومشهور درامین مطاع ویکانهٔ
اولی اجنحة مثنی وثلاث ورباع دیدیکه ابوبکرك
بالای فلك دوارده صیت اشتهاری ساحهٔ ساهرهٔ
ناپایدارده اولان استفاضهٔ مکانت ومقدارندن
هزاربار زیاده واسباب علوجنابی انتهاء آماده دك
آماده اولوب لسان ملائکه ده حکم قریش نامی ایله
شهیر وعالم حیاتده سکاهزانوا وقرین اولدوغی
کبی بعد الممات خلیفهٔ وجانشین اولق مقتضای
تقدیر بی تغییر در خاصیهٔ ثانیه وعشرون حضرت
رسول انامه علیه الصلوة والسلام خلیل وبوسبب
ایله قدری جلیل اولدوغی درحضرت ابوامامه دن

التحقيق

اولی اولنجه بنم رکوع و اختمامه مانع اولدی وعلی
سکا احضار اناء بریق ایدن حضرت جبریل و اسدال
منديل ايدن حضرت میکائیل و بنم رکبهٔ و فخذوی
اخذ ایدن حضرت اسرافیل ایدی خاصیهٔ عشرین حضور
رسولده علیه السلام جملهٔ انامدن احب و مجموع
احبا و احبادن اشرف و احب اولدوغی در نظم
کوهرکش رشتهٔ سخن باز این نوع کند حکایت آغاز
نثر که برکون صحابیٔ خاص حضرت عمرو بن عاص رضی الله
تعالی عنه نظم علامهٔ مشکلات عالم مقبول ترین نسل آدم
نثر صلی الله تعالی علیه وسلمدن استکشاف حال و من
احب الناس الیك ایله ایراد سؤال ایلدی نظم
این مجمل آخرین مفصل خورشید پسین وصبح اوّل
سلطان رسل سراج ملت هادیٔ سبل شفیع امت
نثر کشف استار اسرار واحب اهل وفاق علی الاطلاق
عایشهٔ صدیقه اولدوغنی ابراز و اظهار بیوردقلرنده
اول سائل خبیات مسائل اعادهٔ کلام و سؤالی
ربات مجالدن اولمایوب بلکه کبار رجالدن اولدوغنی
اعلام ایلدکده فاتحهٔ مصحف ایام خاتمه انبیاء کرام
علیه وعلیهم الصلوة والسلام نظم مقصود زمین و اسمان اوست
پیغامبر آخر الزمان اوست نثر جعد بحسابیج اشکالی
شانهٔ جواب صدق اکبر اولدوغنی تصریح بیوردیلر

خاتمه

زداسی ایله هتف وصدا ایدوب کوردمکه سوی
سمادن برسطل خوش نما سلسلهٔ زرین ورزین ایله
آویخته ومعلق وایچنده اولان ماء کوثرا نتماکه
ثلجدن ابیض وانور وشهددن اعذب وشیرین زدر
مصفاة قدرت ایله مروق اولوب برمندیل بی بدیل
ایله پوشیده ومستور واول سرپوش زرنگارك
کنارنده لااله الا الله محمد رسول الله ابوبکر صدیق
لفظی منقوش ومسطور ایکی اول مندیل نورتابی کاهل
بی تابم اوزرینه نکون وفرور واول اب ناب ایله
اسباغ تجدید وضوء ایدوب مندیل درفشان نور
فشانی کماکان سرپوش سطل بعده ادراك فضیلت
جماعتده مسارعت وعدم مطل ایلدم اثناء راه ده
خلفه نگاه ایلدوکده اول قدس مقدسدن اثرو خبر
غائب وسوی غیب الغیوبه راجع وآئب اولمش پس
لوح سویدادن سواد نقش سودای ماحق ورکعت
اولی نك رکوعنده جماعته لاحق اولدم امام رسل
وانبیا علیه وعلیهم افضل الصلوات والتحایا
لواء تبشیری اعلا وتنشیر ایدوب بیوردیکه یاابابکر
سنك ذاتك نیکوشارتکه مژده وبشارت اولسونکه
اتمام قراءت وقیامدن صکره هاتف غیبی دست
قوی نیروسنی بم زانوسه واضع وسن داخل رکعت

صلوة غداتدن انفتال بعده جانب جماعت واهل
طاعته توجه واقبال ايدوب اين ابوبكر قول التفات
قرينى ايله جماعت مؤتمينه خطاب ومنتظر حسن جواب
اولدقلرنده هيچ برطرفدن پيغامه تصدى وناقهٔ بيانه
تسدى ايتديكر تكرار اول شمع جمع رسل واخيار نهوض
وقيامه واين ابوبكر صداسنى اسماع اسماع خواص
وعوامه ايلدوكلرنده اخريات صفوفدن حضرت
ابوبكر ظاهر وبديدار ولبيك لبيك يارسول الله ايله
پاسخ كزار اولدقده جناب مقدس نبوى حضرت صدّيقه
ترحيب وتطريق ايله فرمان عالى بعده ادن يا ابابكر
ايله نوازش ولطف متوالى ايدوب بيوردقلركه
يا ابابكر بنمله ركعت اولى يه ادراك ولحوق وسباق
جماعت ايله حريمهٔ صلوة مكتوبه يه اتصال ولصوق
ايلدوكمى حضرت صديق رضى الله تعالى عنه مصعد
جوابه تيفع ومروط شروط آداب ايله تلحف و
تلفع ايدوب ديدكه يارسول الله سزكله صف
اولين ده تكبيرة الافتتاح وقرائت فاتحة الكتاب
ايله فتح باب انشراح دنصكره ضوء وضويه تركك
شبهه عارض وقوت كمان بقاى يقينه معارض
اولماغله صف اولدن تسلل وسلم خروجه تعلى
ونسلق ايلدم ناكهان هاتف نهان يا ابابكر نداء غه

رهئ صداقت رهين يعنى حضرت انس بن مالكدن
رضى الله تعالى عنه شاد وحضرت صديق حقتده قرض
ايلدوكى مديح مطلوب العرضى استنلشاد ايلدكده اول
معلم روح القدس وحاضر جواب مجلس انس فى الحال
بو ابياتى ارتحال ايلدى نظم وثانى اثنين فى الغار المنيف وقد
طاف العدو به اذ صعد الجبلا وكان حب رسول الله قد علموا
من البرية لم يعدل به اجلا نثر جناب ختميت منزلت بو مديح
سلوت اقرايه شكر خندهٔ رضالرندن نواجد درى
لمعانلرى ظاهر ونمايان اولوب حضرت حسانه
وافر نوازش واحسان وصدقت ياحسان هوكما
قلت كلام ستايش انجامى ايله پسند واستحسان
بيورديلر ماطلعت الشمس ولا غربت على احد بعد النبيين
والمرسلين افضل من ابى بكر حديث صحت انتماسى كه
راويسى حضرت ابى الدردادر بو معنايى تأييد وبو منقبت
جليهٔ جليله نك بناء صحتنى تشييد ايدر نظم
چه خوش كفت ان صدر تنزيل ووحى خداوند امر وخداوند نهى
كه خورشيد بعد از رسولان مه نتابيد بركس زبو بكر به
نثر خاصيه تاسعة عشر اول حضرتك خدمتنده
ملائكهٔ كرام استخدام اولندوغيدر اشرف اصحاب
ايماندن حذيفة بن اليمان رضى الله تعالى عنه
نقل وروايت بيورمشدركه بركون جناب رسالت

آيات

حب المرء مع من احب كاشته ورق فوادلرنده رقم
خلت وو داد نكاشته ايدى مادامكه بنمله معا داخل
دار السلام ومقصد صدقده قار وآرام ايله محصل المرام
اولميه لر دار خلوده دخوله مسارعت ودار نعيمده
مقيم اولماغه شتاب ومبادرت ايلمم بو حديث شريفده
اشارت بلكه صراحة دلالت واردركه حضرت صديقك
رضى الله تعالى عنه محبتى دخول جنته بادى ومن
زحزح عن النار وادخل الجنة فقد فازه ركازينى
حيازت واحرازه هادى اوله خاصيه سابعة عشر
دخول جنت اول حضرتك محبتنه موقوف ومبغض
وبدخواهى اول عزت ودستكاهدن مصدود و
مصروف اولدوغى در عبد الله بن عمردن رضى الله
تعالى عنهما روايتدركه اول ليل سعادت نيلده كه
حضرت صديق رضى الله تعالى عنه مشيمهٔ ام پر ترحمدن
فسحت سراى عالمه وضع قدم ايلدى جناب قادر
وهاب هشت بهشتك وهادتلا عنه اطلاع ايدوب
بيورديكه عز وجلال وبر وجمالم حقيچون مينوى سحيق
المناله ادخال ايلمم مكر اول سعيديكه بو وليد رشيدك
محبتنه موفق واول طريق ايله طالب جليهٔ حق اوله
خاصيهٔ ثامنهٔ عشر بى قرينه ومعادل واحراز جلائل
فضائلده فرد كامل اولدوغى در خادم خاص امين

نخستین قدوهٔ دار الخلافه جهان صدق پور بوقحافه
کزین رحمت مهداة اوبود که دردین سابق الخیرات اوبود
نثر خاصیهٔ سادسة عشر تنکنای کفی بنفسك الیوم
علیك حسیبا ده مناقشه وحساب ودار عقبی و
عقابده سؤال وجواب اولمادوغیدر انس بن مالك
دن رضی الله تعالی عنه روایتدرکه حضرت پیغامبر
نیکوصفات علیه افضل الصلوات بعض اسراءاتده
بالای سدرة المنتهایه عروج وارتقا وحضرت جبریل
امین علیه صلوة الله المعین ایله اجتماع والتقا
ایتدکده دیدیکه ای امین وحی پروردکار نبم امتیتده
کهنکارم حسبان حسابه کرفتار وبروز کوامن سیئا
زردروی وشرمسار اولدقده حالت حیرت ثالثی
نه منوال اوزره اولور واسطهٔ کبری وپیام اور
رسل وانبیا دیدیکه ابوبکردن غیری هرکسك میزانی
دیدهٔ پرآبندن سرشك حسرت واکتئاب ریزان وسائرك
جلائل وصغائر اعمال واقوالی سنجیدهٔ کفهٔ میزاندد
بطبان عرش مجیددن برق بشری ونوید التماع وسامعهٔ
ابی بکر نداء راحت فزای ادخل الجنة یی اضغا واستماع
ایلدکده خزانهٔ ایسارزدن اخراج کواهر اثیار ایدوب
دیه که امتحان خانهٔ دنیاده بکا دعوای محبت وولا
ایدن خلان اخدان واحبابکه مزرع دل بی علل رندهٔ

المقربون مضمونی اوزره هر مکرمت و فضیلت ده
سابق رهان و سرد فتر اشراف و مهان اولماغین
حضرت حسانک رضی الله تعالی عنه بو کلمات حسانی
اول محرز قصب السبق فضل و کماله حسب حال اولمشدر نظم
اذا تذکرت شجوا من اخی ثقة فاذکر اخاک ابابکر بما فعلا
خیر البریة اتقاها و اعدلها بعد النبی و اوفاها بما حملا
الثانی التالی المحمود مشهده و اول الناس منهم صدق الرسلا
نثر خاصیهٔ خامسة عشر لسان معجز بیان قرآن ایله
اطلاق لفظ منفق و اسباب نزوله اعتنا ایدن
جهابذهٔ علما بو خصوصده متفق اولدوغی درنته کیم
آیت لا یستوی منکم من انفق من قبل الفتح و قاتل
هر سابق اوله بتشیر رجحان و تمکین و تتمهٔ آیت
اسناء اولئک اعظم درجة من الذین انفقوا من بعد
و قاتلوا و کلا وعد الله الحسنی جلالت قدر سابقینی
تصریح و تبیین ایدر نفوذ نظر صاف ایله موشکاف
اولان مالکان نورد دیدهٔ یه جنی و نور دیدهٔ اولیه که
بوائیت فضائل ارژده حضرت صدیق اکبره مزید
نوازش و مواسات و اول سابق خیر ایله غیر بینلرده
قطع مساواة اولنوب عند الله سبحانه اجل و اکرم
و درجه سی سائر دن ارفع و اعظم اولماغله تکمل
و تتمیم و نشر مناشیر سابقیت و افضلیتی قصد و تتمیم اولنمشدر نظم

اولدوغیدرنته کیم ایت معجزنمای ثانی اثنین
اذهمادن مقصود جناب رسول آله ایله حضرت
صدیقدر بعده اذیقول لصاحبه لاتحزن ان الله
معنادن دخی مراد حضرت رسالت پناه ایله جناب
عتیقدر نظم کفتم ای بوبکر با احمد چرا یکتا شوی
کفت هرحرفی که جنسی یافت ان مدغم بود نثر خاصیة ثالثة عشر
مظهر صلاح ویقین ومقصود کله وصالح المؤمنین
اولدوغی در ابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما
روایتدرکه فان الله هومولیه وجبریل وصالح المؤمنین
نظم بیننده که هرحرف بلاغت ظرفی شاهباز بلندپرواز
اعجازه لانه ووکردر صالح مؤمنین دن مراد حضرت
ابی بکردر بوآیت معجزنمانك ابتداسی که اذاسر النبی
الی بعض ازواجه حدیثادر راویان راست مقالك
احداقوالدرکه اوزره خلاف حضرت صدیقی رضی الله
تعالی عنه بشارت واول سرسربسته نك لحکمة کتمان
اشارت اولوب بوتقدیرجه آیتك اول وآخری
نسق واحد اوزره مسوق وحضرت صدیق رضی الله
تعالی عنه حقنده منطوق اولمش اولور خاصیة
رابعة عشر اول حضرتك هریرده بیشر وسابق و
سمندِ همتِ بلندینی حلبهٔ مناقب جلیه یه قائد و
سائق اولدوغی در والسابقون السابقون اولئك

وتلوی ایدر سکوز کما تولیتم من قبل یوم حدیبیه ده
ایلدوکوز تولی ومکن فرار وهزیمته تدلی کبی لامر
پاداش سوء کردارکوز عذاب نار ومثاوی ومثواکوز
بئس القرار اولور تابعئ جلیلك بو مقوله تفسیرو
تاویلی حکم مرفوع وبو معنای مقبول عند اهل الاصول
غیر مدفوع در خاصیهٔ عاشره اولو الامر وفرمان
روای زید وعمرو اولدوغنی در عکرمه که حضرت
ابن عباسه رضی الله تعالی عنهما مولی وروایات
ونقولنی قبول احق واولی در اطیعوا الله آیتنی
تفسیر وتحقیق واولو الامردن مراد خاصة حضرت
صدیق اولدوغنی تبیین وتصدیق ایلمشدر خاصیهٔ
حادیه عشر کهف تنك وتارده یار غار اولدوغنی در
اذ یقول لصاحبه لا تحزن ان الله معنا معناسی اوزره
بو آیتده برخاصیت وجامعیت وار درکه هیچ احد
اول فضل سرمدده مزاحم وثانی اثنین بینلرنده
مشارك ومساهم دکلدر نظم وصهر رسول الله وابنته التی
یبدیها نص الکتاب المجد وصاحبه فی الغار اذ قال لا تحف
فثانی اثنان ذو العرش اوثق منجد نثر خاصیهٔ ثانیة عشر
حضرت سلطان انبیا علیه افضل الصلوات والتحایا
ایله ایت واحده ده بش دفعه ذکر وایرادی معاد
وبادام نغزد ومغز کبی داخل لحاف یکانکی واتحاد

اولدوغندر

حضرت صدیقه رضی الله تعالی عنه نوازش
بی غایات ویا ابابکر لا یعرف الفضل لاهل الفضل
الا اولو الفضل قول فصلی ایله شکر خندهٔ التفات
بیورد یلدع ویعرف قدر الفاضلین افاضل نثر خاصیهٔ
تاسعه هر خصوصده زرین وسدید وذو بأس
شدید اولدوغی درر زیرا بین الاسلاف والاخلاف
نزاع وخلاف یوقدرکه قل للمخلفین من الاعراب
ستدعون الی قوم اولی بأس شدید نظم مجیدینده
اولان دعوتِ حضرتِ رسالت ع بروبادهردم صلوة و
نثر وداع جهان ناپایدار ومرافقت رفیق اعلایی
اختیار بیورد قد نفکره خاصةً حضرت صدیقدن
رضی الله تعالی عنه صادر وسائر اصحاب کرام
یومقامنده بین اقدام واجام سرکشته وسادر اولمشدر
زیرا جماهیر اصحابی قتال وحراب اهل یمامه ومسیلمهٔ
کذابه ترغیب وتشویقده حضرت صدیق بی شریک
وهمباز واستیصال اهل ارتداده سعی واعتداد
اولحضرته مابه الامتیاز درحتی کبار تابعین اخیار دن
مقاتلکه مبهمات تفسیرده هر قول دلپذیری قبوله
قابل ایدی کندو تفسیرنده آیت آتیه یی بووجهله
تحقیق وتنقیر ایتمشدرکه فان تولیتم یعنی اکر مضمار
کبرودارده تلعثم وتولی ویوم یمامه ده روغان

الا تحبون ان يغفر الله لكم فحواسى اوزره غايت رفق
واشفاق ايله ارفاد وارفاق بيوروب حتى بوكلمهٔ
مغفرت اثر كوش كذار صديق اكبر اولدقده والله
انى لاحب ان يغفر الله لى ايله بشير مغفرت ولطف
جلى يه دواسبه استقبال ولا اترعها ابدا ايله
ابداء بر وافضال ايلدى حضرت مسطح دخى وجه
زمين مسطح ده مصداق يمشى سويا على صراط مستقيم
ومأمن سداد ورشاد ده ثابت ومقيم اولوب
من بعد اول كلام خاندن امتناع وحضرت صديقك
رضى الله تعالى عنه خوان بى امتنا نندن امتناع
ايلدى وبو قضيهٔ مرضيه يى تأييد واول حضرته
اولو الفضل اطلاقنى تأكيد ايدركه بركون نظم
امام رسل پيشواى سبيل امين خدا مهبط جبرئيل
رسول فرهمند معجز كلام عليه الصلوة عليه السلام
نثر حضرتلرى محراب مسجد ركين ده مكين وحضرت
صديق اكبر جناب شفيع المحشر ايله همزانو وقرين
ايكن حضرت يعسوب المؤمنين رضى الله تعالى عنه
بديداز وعازم مجلس تنكبار اولدقده حضرت
صديق رضى الله عنه مقامندن تنحى وايثاز صديق
وفادازى توخى وتوحى ايتدوكندن وجه مبارك
نبوى تهلل واكليل نشاط ومسير ايله تكلل ايدوب

حضرت

تقحم واجترأ ايلديلر مسطح كه حضرت صديقك ابن
اختى وخوان نعمت بى منتك پرورده ودست
پختى ايدى ع ومن ذا الذى يرضى سجاياه كلها نثر فحواسى
اوزره منافقان بى ايقان ايله همدستان وداخل
مجلس بدمستان اولدوغندن حضرت صديق
رضى الله تعالى عنه ضرب الحبيب اوجع داغى ايله
مكوى وموسوم وتأديبا لا تعذيبا قاطع ادرار
نفقه ومرسوم اولوب عدم اتفاق وارفاق ايچون
خلف وسوكند ورشتهٔ عهد وپيمان عروهٔ وثقاى
ايمانه پيوند ايتدكده ولا يأتل اولوا الفضل منكم
وسعة ان يؤتوا اولى القربى ايت مغفرت مدلولى
شرف نزول ايلدى حضرت صديق رضى الله تعالى عنه
نيت منع وقطيعتى امضا ومطيهٔ عطيه يى انضا
امتثال ايكن على الفور رجوع الى الحق وباب ابائه انابه
قرع ودق ايدوب من حلف على يمين ثم راى غيرها
خيرا منها فليأت الذى هو خير وليكفر عن يمينه حديث
صحت منالنه فى الحال امتثال امكله مرسوم احسانى
كما كان حضرت مسطح مصدعه رضى الله تعالى عنه
اعطا واقطاع مراسم اصطناعنى انطا ايلدى پس
جناب عزت اول حضرته اولوا الفضل لفظنى كه فضيلت
افضليت ايله متحد الاشتقاق در اطلاق بعده الا

وجواد سماحت کردار اولدوغی درنته کیم فاما من
اعطی آیت بلاغت شمولنه اول ذات مقبول سبب
نزول اولمشدر واسم معطی اسماء حسنیدن براسم
اسمی واسنی اولماغله تخلقوا باخلاق الله فحوای
دلجوایی اوزره مزید قدر جدید بولمشدر واول
حضرت حقدن لسان صدق نبوتدن انه اعطانی
حین منعونی حدیث صحت نمونی وارد اولدوغی بو
مدعایه شاهد در خاصیهٔ سادسه متقی وسلم تقوایه
مرتقی اولدوغی درآیت باکرامت واتقی ونص و
سیجنبها الاتقی الذی یؤتی ماله یتزکی دن حضرت
صدیق رضی الله تعالی عنه اراده وبو قول دلپذیر
اسباب نزول وکتب تفاسیرده تصریح وافاده
اولنمشدر خاصیه سابعه مصدق ونفقهٔ صدق
ایله متصدق اولدوغی درنته کیم وصدق بالحسنی
آیت صداقت ایراد ندن مراد صدیق اکبر والذی
جاء بالصدق وصدق به قول غیر مشتبهنده دخی
وصدق به کلام معجز نظامندن مقصود ومرام جناب
صدیقیت مقام اولدوغی مجمع علیه اهل تفسیر و
سیر در خاصیهٔ ثامنه مصداق فضیلت واجزال
واولوالفضل والافضال اولدوغی درکه وقتاکه
کروه بی یقین منافقین خاندان نبوته افک وافترایه

مجیدده وضع ونهاده قلینور کرسیٔ اولین جناب خلت
قرینه مقام ومقعد کرسی اخرین بکا مقرر ومصعد
اولوب بعده ابوبکر بنم ایله خلیل بینده اولان کرسیٔ
میانین ده مکین واول مقام کزین ده مستکن ومستکین
اولور بعده بالای سروالاسنده برمنادیٔ خوب
اداخطاب وندا ایدوب دیه که زهی سعادت
واقبال اول صدیق نیك خصاله که قدری عندالله
بلند وجلیل ومقامی بین الحبیب والخلیل اوله مصرع
عن المرء لا تسئال وسل عن قرینه نثر خاصیتیٔ رابعه اول
ذات صداقت نیاه حبیب الله اولدوغی درجه بنهٔ
مفسرینك تحقیق وتبیین لری اوزره یا ایها الذین
آمنوا من یرتد منکم عن دینه فسوف یاتی الله بقوم
یحبهم ویحبونه آیت حکمت نمونه سی حضرت صدیقك
رضی الله تعالی عنه شانینه مطابق واجماع مسلمین
ایله ردمرتدینه اول حضرت مبادر ومسابقدر
ابوموسای اشعریدن رضی الله تعالی عنه روایت
درکه بین یدی الرسول ع علیه صلوة الله ماهبت
القبول نثر بوایت تلاوت اولندقده اول واقف
سرّ لدنّ وغواص ابحر سبعهٔ ابطن بیوردیلرکه
بوآیت معجز نظامنده الهام اولنان شخص باتوفیق
ابوبکر صدیقدر خاصیهٔ خامسه معطی مدّرار

سرور ودیدهٔ حق بینی مشاهدهٔ نور یقین ایله تحصیل
قرور ایدوب دیدیکه نه احتمالدرکه مرتبه بلند
رضادن ساقط وحکیم متعالك حسن فعالنه ساخط
اولام بعده قصیدهٔ مصنوعهٔ مرامی رسیده حسن
الختام اولوب اوج دفعه اعادهٔ کلمهٔ انا عن ربی
راض وتزمل لباس تقوی ایله زخارف ماسوادن
اعراض ایلدی حکیم سنائی قصیر مشید توحید وثنائی
ترفیع واول حضرتك مدیح ومنقبتنده بو وجهله مراعاة
صنعت تفریع ایلمشدرکه نظم باش در صولجان حکمش کوی
هم سمعنا وهم اطعنا کوی چونت کوید ببخش هیچ منه
چون بکوید نکاه دارمده نه زروی کزاف بی تحقیق
برهمه برنهاد پی صدیق آندر آمد کلیم پوشیده
صفو ودردیٔ درد نوشیده نثر خاصیهٔ ثالثه یوم حشر
وقیامده صاحب کرسی ومقام اولدوقلری در ابو سعید
خدریدن رضی الله تعالی عنه روایتدرکه قیامت
کبراده که مصداق یَقْتَصُّ لِلْجَمَاءِ مِنَ الْقَرْنَا وهنکام خصومات
اخلا وقرنادر هرکس سرکشته وحائر وسنن راحت و
رأفتدن حائد ایکن ذهب احمردن اوچ کرسیٔ معتبرکه
هر برینك تلألؤ ولمعانی وجه ساهریی انضار وبریق
نورفشانی اصحاب نشأهٔ آخره دن خطف ابصار ایدر
احضار واماده وبین الاحرار والبعید امام عرش

مجیدده

خاصیهٔ ثانیه اول حضرتدن فرمان روای قضا جویای
رضا اولدوغی در فرزند خلیفه داد کر حضرت ابن عمردن
رضی الله تعالی عنهما روایت درکه برکون ادب
آموز مکتب ماعرفناك ع علیه صلوة الله مادارت
الافلاك نثر میان آل واصحاب کمالده میر مجلس و صحبت
بختیاران ایله الفت کرده ومستانس ایکن حضرت
صدیق رضی الله تعالی عنه برعبا ایله تجلل واختیار
فقر وتقلل ایلمش ایدی بو اثناده طاوس سدره مقام
شرف نزول والمام وجانب خداوندن تبلیغ منشور سلام
ایدوب دیدیکه یارسول الله نه حالت درکه صدیق
زی فاقه وزاری ایله تزیی وتزین بلکه زیور فقر اختیار
ایله تحلی ویقین ایلمش جناب رسول کریم علیه الصلوة
والتسلیم دیدیکه صدیق جمله مال و دستکاهنی فی
فی سبیل الله بذل وایثار وصامت وناطق مجموع
مالك وعلائقنی قبل الفتح بکا صرف ونثار ایلدی نظم
دریکی دفعه کاه ایثارش داده بدچل هزار دینارش
نثر رهبر اصحاب یمین یعنی حضرت جبریل امین دیدیکه
خالق بحر وبر صدیق اکبره ارسال رسالهٔ سلام واهداء
خلعت پیام ایدوب بیوردیکه صدیق بو تنکی وضیقده
بندن ساخط متقاضی میدر یوقسه خشنود وراضی
میدر حضرت صدیق نهایت نشاط ومسرتدن بکاء

غیر مفروق و سحنهٔ محیاء کثیر الحیالری زخم حجر و مدر
ایله پاره پاره و مخروق اولوب اخر نهاره وارنجه
اول زخم خونخواره دن افاقت و حرکت و قیام و سکون
و آرامه مجال و اطاقت بولمادیلر بو قلق و ملالك خلالنده
کندو حاللرینه عدم تقید و حضرت ختمیت مقام علیه
الصلوة و السلامك تارات و اطوار و کردارلرینی
پرسش و تفقد بیورورلر ایدی و حضرت رسول
امین علیه صلوة المصلین ایله اقامت تحریمهٔ نماز
ایدن اصحاب ضراعت و نیازه اول و اولی و تغییر
اسم سامی ایله مخصص و کرامی اولان ناموران اهل
ایمانه مقدمة الجیش و پیشوا اولمشلردر نام نامیلری
عبد الکعبه ایکن تغییر و تحویل و شرف اضافت
اسم جلاله ایله مزید مزیت و جلاله تأهیل و تنویل
بیورمشلردر بو خصائص و خصال و خلال تا جلالك
هر بری علی الانفراد و الاستقلال عد و حساب اولنمق
وجه صواب ایکن مجرد علت ابتکار و شرکت پیش
دستی و ابتدار ایله قرن واحدده انساق و اثنا
و غالبا بو اخلاق شرف ظهوره مبادرت و بکورلری
ابو بکر کنیتی ایله سبب اکنا اولمشدر نظم

بگذر ز جمله درره صدق و قبول دین — بنما کسی که سابق صدیق اکبرست
انصاف انکه خاطر شوریده قاصرست — از مدحتی که لائق صدیق اکبرست

خاصیهٔ

وطلحة بن عبيد الله وعبد الرحمن بن عوف وسعد
ابن ابى وقاص درع رضى الله تعالى عنهم نثر اولحضرتك
ارشاد ولالتى ايله مسلمان ودست مكرمت نشانلرنده
داخل بيعت ايمان اولمشلرايدى ويوم ثانى ده حضرت
ابو عبيدة بن الجراح دخى دل پر جراحنه مرهم ايمان
وهدايت اول حضرتك يد تاييد نشان وآسئ دست
مواساة رسانلرندن ايريشوب بو تقدير جه عشرهٔ
مبشره نك التيسى كه جهات ست عالم فضل وكمال
وخلاصهٔ كبار اصحاب والدر شيشد رظلمت غفلتدن
خلاص واول حضرتك ساعد حسن دلالتى ايله صاعد
علاى ايقان واخلاص اولمشلر بو برخصيصهٔ عظمى
وزلفاى كبرى دركه قدم تميز واقتخارى رقبهٔ
اشراف وكبار اوزره نهادهٔ وموضوع وسايبان
قدر ورجانى مفارق اهل مغارب ومشارق اوزره
ممدود ومرفوع در وجملهٔ مناقب بلند مراتب لرندندر كه
هرخير خيره مبتدا وسبيل خداى جليل ده تعذيب و
تنكيل اولناس سعدا يه پيشرو ومقتدا اولمشلردر
شول زمان هدايت انجامنده كه اعلاى كلمهٔ اسلام
اولندى شقى سيئ الطبيعه عتبة بن ربيعه اظهار خشم
وغشم ونعلين مخصوصتين ايله اول حضرتى شولدكلو
ضرب وهشم ايلديكه روى دلجوئيدن انف بى عنفى

اوزره حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه اوتوز
خصائص ومناقب ایله ممتاز ومخصوص وبناء
منیع قدر وتمکینی اعمدهٔ ثلثین اوزره مرصوص
ومرصوصدر اولا جامع اعظم ایمان وسلمه مبادرت
واستعجال ایدن کمل رجاله پیشوا ورهبر ومسجد
رسول انام علیه الصلوة والسلام اوّل من وضع
الحجر در وسبیل ربنده ممتحن ومعذب اولان ضعفای
یعنی حضرت بلال وانکله همحال اولان اشراف وسعدای
قید رِقدن اِعتاق وبند کران کزندن آزاد واطلاق
ایدن اصحاب یمینك اقدام وپیشینی وکلام قدیم
وهاب علیمی بین اللوحین جمع وترتیب ایدن حفاظ
براعت اسالیبك اسبق وصدر نشینی در وحضرت
رسالت پناه علیه الصلوة الاله ایله مدینهٔ شرف
آیینه که مهاجر اهل یقین در مهاجرتنده اشرف کبراء
امته مسابقت وناقهٔ صحرانورد همتلری بیابان
مزیت وفضیلتنده مساوقت امتش ایدی وسابقون
اولونك اقوی واقومی وحضرت رسالت علیه
الصلوة والسلام ایله دعوت مدعات اسلام
ایدن کروه هدایت انجامك اول واقدمی درحتی
عشرهٔ مبشره دن بش نفر اهل اختیار واختصاص که
حضرات عالیات عثمان بن عفان وزبیر بن عوام

وطلحه

حضرت صديق صداقت پناه رضى الله تعالى عنه وارضاه
حلبهٔ رهان تصديق وايقانده سابق ومجلى وصحبت
رسول عليه السلام ايله صف نخستين ايمان
واسلامده مصلى اولماغله ماعدا الانبياء والمرسلين
افضل اولين وآخرين وفخر كائنات عليه ازكى
الصلوات ايله حال حيات ومماتده همزانو وقرينيدر نظم

ثم الخليفة بعده بتحقق من كان صاحب سره فى الغار
اعنى ابا بكر وقد صدق اسمه لبكوره فى الدين غير مماري

نثر سلطان انبيا ومرسلينك وزير اعظمى وداخل
مدينهٔ دين اولان رجال بالغينك اسبق واقدمى در
حضرت صديق اكبر اكثر بو قطعهٔ حكمت اثرى انشاد
وانشا وانك ضمننده كندو حال وكمالرينى انبا وانها
بيوررلر ايدى قطعه اذا اردت شريف الناس كلهم
فانظر الى ملك فى زى مسكين ذاك الذى حسنت فى الناس سيرته
وذاك يصلح للدنيا وللدين نثر بو آيت هدايت فزايى
ع استاد سخنواران سنايى نثر بو وجهله اقتباس
وشاهد معناى دقيقه سندس حسن وبيان و
تحقيقى بو كونه الباس ايلمش كه نظم

هر كجا او شراب دين بالود پسر بو قحافه قحفش بود
روز وشب سال وماه در همه كار ثانى اثنين اذ هما فى الغار

نثر كتاب توثيق عرى الايمانده تفصيل وبيان اولندوغى

افاده اولنمشدر که حضرت اسمعیل بعد ارتحال الخلیل
عرض شامه انتوا وپدر موقرنك زلال زیارتی ایله
ارتوا ایدوب اخدان واخوانی که هنکام نزول نوازلده
اعوان ایدیلر معترکه ومقتضای ملت حنیفه منیفه
اوزره فیما بینهم تقسیم میراث وترکه اولدقدنصکره
حضرت اسمعیل خلعت فاخرهٔ رسالت ایله تشریف
واربهٔ دربت وقربتی تاریب وتاریف اولنوب
تابش جحیم ضلالتدن راعنه اولان فراعنه یه که
صعید اعلای مصر نزهت مصیردن دیار حضرت موت
ویمن میمنت مسیره منتقل وبوادیٔ استبداد وعدم
سدادده مستقل اولمشلر ایدی بعث وارسال وتارك
دار السلام اسلام اولنلر ابساس وابسال اولندی
اول حضرت وسائل ابتعاثی انتعاث وصورت
نمای یمن وغدن اولان یمن وعدنه انتقال وانتقاث
ایدوب هدیهٔ هدایتی اهدا وخواص وعوامه
انقضاء سنین واعوامه دك دین قویم حضرت ابراهیمی
اظهار وابدا ایلدی نظم اجری المدامع بالدم المهراق
خطب اقام قیامة الاماق ان قیل مات فلم یمت من ذکره
حی علی مر اللیالی باق الایة الثامنة والعشرون
اهل سنت اودرکه صدیقك ایلیه افضلیتن اقرار
اولسه لایقدر اول خلفا ثانی اثنین اذ هما فی الغار

حضرت

حضرت اسمعیلك عین الحیوة عمر بی ثباتی غائر و
مرغ روح عرش اشیانی وکنات کنکرهٔ جنانه طائر
اولوب دار تار دنیادن فسحت سرای والاخرة خیر
وابقی یه خرام و تقلب قضا وقدر عمر زود
کذرینی اختر ام ایلدك قطعه هو القدر المحتوم ان جاء مقدما
فلا الغاب محروس ولا اللیث واثب ومالناس الا خائضوا غمرة الردی
وطاف علی ظهر التراب ورائب نثر مقبول اهل نهی ودها
اولان تاریخ انبیاده حضرت اسمعیل بعد وفات
الخلیل قرق بیل معمر وکشور جهان بی امانده مؤمر
اولدوغی اباسنه وآذان اهل اذعانه ایذان اذانه
اولنمشدر اول حضرتك انتقال ورحلتی نزدیك
وچشم غیب بینه عرصهٔ وسیعهٔ فسیحه زمین
تنك وتاریك اولدقده لجهٔ وداغ اتباعه اغتماس
وبرادر باوفاسی حضرت اسحاقك حضورینی التماس
ایدوب ناصیهٔ عهد وثیقه انضاواخ شفیقنه
اندرز وایصا ایلدیکه کندو دخترلرینی اختر ائتلاقنی
حضرت اسحاقك ولد کریم العیصی عیصه تزویج
وانکاح وبعد الارتحال اهل وعیالندن ادرار
شتابیب نوالنی عدم ایکاح ایدوب وسائر مقدمات
وصایای تمهید ومهد جهد عهدی توهید ایلدیکی
صحت روایتی عدیم الخفا اولان تاریخ روضة الصفاده

تبشیر وازکان ومامن مسرتده ایواواسکان
امکین هرشهر سعادت بهرده برکزه وبعض اقوالده
هرسال فرخ فال یك مره براق برق اشراقه رکوب
وهنکام بامده خطهٔ دارالسلام شامدن مفازهٔ
دور ودرازه ولوب ووکوب ایدوب براق بعید
الشحوه زمان ضحوه ده عروض میمنت عروضه واصل
وحضرت خلیل رؤیت هاجر واسمعیله نائل اولدی
واقامت وسکونه غیرماذون اولماغین ترك وقوف
وثوا واختیار هجرونوی ایدوب طی زمان وزی
ساعات ومکان ایله وقت مقالده منزل سارهٔ
شیرین مقالده آرام وقرور وعند البعض هنکام
پیشین ده واصل شام نزهت قرین اولماغله کسب
فرح وسرور ایدردی بومنوال اوزره تفقد اهل
وعیاله دائب وبعد الوصول بی مکث ونزول
راجع وآئب اولوب حضرت اسمعیل سیزده
ساله وکرد عذارنده خط مشکباری مانندهاله
اولد قده پور پرجوری حضورنده بی تردد واختلال
واول مقامده مقام ایله تحصیل ارتیاح وابتلال
ایدوب برایکی کون قرار ولبث ودنف دل حزینه
سکنجبین اولق ایچون حل خازق فراقی شهد لذت
تلاق ایله مزج وعبث ایدرایدی زمان مدید وطویل

دفعه

اکناف ومسائردن تشنکان اعراب خبر فیضان
آب ایله عزمیت بیت الحرام واول جای شاسع الا مجارده
قطون وآرام ایدوب مسارب بااعتنامنده سرب
واقاطیع آبال واغنامی ارعا ومشاعل مشاغل
عمارتی اشعاله اهتمام واشعا ایلدیلر حضرت
اسمعیل برحسب امرزدهم ودرهم مخالطهٔ قبائل جرهم
ایله لسان عربی اول وفد طیب العربدن تعلم وابن
جرك نقل معتبری اوزره لغات بالغات عربیهٔ غریبه
ایله ابتدا اول حضرت فتق لسان وتکلم ایدوب
بومدعایه دلیل خبر معتبر اول من تکلم بالعربیة اسمعیل
درکتاب معارج النبوده انبا وابناء اولدوغی
اوزره معنای اسمعیل مطیع الله واول رسول
مقبولك فضائل بی منتها سنه مطالعان تواریخ انبیا
واقف واکاه اولور نظم حدث یوقره الحی فکانه
اخذ الوقار من المشیب الکامل نثر فحوای ایله جمال استیهالی
روشن ووضی ونقبهٔ نقیبهٔ بی نقابی ابیض حضی ایدی نظم
کملت محاسنه فلو اهدی السنا للبدر عند تمامه لم یخسف
وعلی تقنن واصفیه لحسنه یفنی الزمان وفیه مالم یوصف
نثر بور وایت ثبوت وصحته پیوسته وحبل
متین قول مبین عروهٔ صدق ویقینه بسته درکه
حضرت جبریل جناب خلیله انتظام حال هاجر و اسمعیل

انجامنده بعد التعرض زمزمه پرزمزمه آب زمزمه عدم
تعرض ايدوب عروس هواى نفسه تعرش وسر
منزل اعتداد اعتداده تعرش اتميه لر اول جيل
مستحق التجيل اضاء حسن رضادن غارف وكلام
اعتزامى طرف مستطرف يمن ايمنه صارف اولوب
ابته وعدد سفرى تهيئه واعبا وبنى اعمام لرندن
قطوارانام برفضيله اصليه بى مادبه رفاقته
دعوت واطبا ايدوب بالاتفاق وطن اصلى دن
انصراف وانضفاق وحرم مكرمه تسمت وانعفاق
ايلديلر مراحل ومنازلى شحن وتعضيد ومتاع اقامت
والمامى حرم حرمت انجامنه نقل وتنضيد ايدوب
مقسم سهام سهم اولان سيد بنى جرهم كه مضاض
بن عمرو ومسموع القول ونافذ الامر ايدى طرف
اعلاى ام القرى ده آرام وتبجح وسميدع بن عامر
كه بين القوم ناهى وآمر ايدى جانب اسفل صلاح
بافلاحده ثوا وتلحل ايلديلر اول اراضئ خاليه
عمارات عاليه ايله رشكين سازجنات تجرى من
تحتها الانهار وباران فيض يزدان ايله منابت
اشجار وازهار اولوب فضاء مراعاة مادر و
پسرده اينا س مانوسهٔ تانس وخيمهٔ ازالهٔ رسوم
وخيمه وحسن سجيت وخيمه تكنس اتيديلر وسائر

كناف

اولد قدنصکره مراسم استیدانی ایدوب ایلدیلر له صنیعهٔ
سنیعه یه شایسته وقتی اولان سکان یمنی اجارهٔ
واول جای پاکیزه راحت انگیزه اباءة ایده بلد خلد
لری آذین ایله تزیین بولدقدنصکره رجعان
وانصراف وباکورهٔ بشارتی اولا طرافده اطراف
ایدوب تارك سکن واهل اولان سائران حزن
وسهلی اخبار وخبر اسمعیل وهاجری اعلام واخبار
ایلدیلر جرهمیان همیان بیانی در میان ایدوب غرو حشمت
ایله اول سرچشمیه تبوء وحلول ومظلهٔ ظلیلهٔ ظله ده
کار گشت وکاره ظلول ایتدکده هرکس دست رس
بولدوغی نتف وتحفی اهدا وتنویل وضرائب رغائب
ایله اغنا وتمویل ایدوب اسمعیل وهاجر قوت
بی مر ایله متقوی واول فضاء کردون ملاسته
زلال سلسبیل سلاسل ست ایله سیراب ومتروی
اولدیلر آب وهوا سی موافق طباع ومناسب
طرح بیوتات ورباع اولماغین صلاح وحمسایه
همسایه اولوب آداب وصافت نصافتی تادیه
وافعال لازمهٔ غرائم جازمه لریني عدم تعدیه ایچون
استجازه ومقام استبداد ودعوای استعداد دن
تنحی واستمازه ایلدیلر هاجر اول کروه مهجر ایله مهند
اشتراطی سل واختراط ایلدیکه اول مقام نزهت

اعراب مشاهدهٔ چشمهٔ آب ایله مستنیر و فجر نعمت
غیر مترقبه مستطیل و مستطیر اولوب ستر تعجب
ایله تستر و تعجب دنکره جانب پرسش حاله توجه
و اقبال و بخار و بخاد و نضاب اصالت نهاد کوز
آنس مجبول الانس میدریا خود جنس جن لازم الکن
میدردیو ذیل سؤالی اسبال ایلدیلر هاجر متفحصان
جزئه صورت واقعه یی اجمال و ریاش حالی هدب
حسن مقال ایله اخمال ایلیوب دیدیکه بوماء غیر
آسن فضل خالق بیضا و حاسن ایله بنم ذات قناعت
کزین و فرزند رشید ورزینم ایچون نبوط و نبوغ
و رواء بید و ربوع ایدوب الی یوم العقاب بزم
انساب و اعقابمزه متعلق و اخرك پای استطاعت
تملك و تصرفی متفلق در اول مردان کاردان ماء کوثر
نشاندن تذوق و صفوت و عذوبتندن کسب صفا
و تسوق ایدوق اذن هاجر مظهره ایله بر مطهره آب
اعراب و اهداء لطف ماء لطیف ایله بقیهٔ رفقا
و اصحابی اطراب ایلدیلر صحرای حرم چراکاه مواشی
و نعم اولمغه نظر اعتبار لرنده پسندیده و آب و هوای
راحت احتواسی برحسب ع نظیرش دیده اخترندیده
نثر بی مثل و ندیده اولماغین اول زلال کوثر مثالده
اخر نفس و سربك حق شربی معدوم اولدوغی معلوم

اولدقد

مرور ولحبنده شتاب واهراع ایدرلر ایدی بو نوبتده
صراط مستقیم دن نکوب ومضلهٔ بی مظله ده عکوف
وعکوب ایدوب نظم این دم از کوی امیدواره می باید شدن
چاره چون از دست شد بیچاره می باید شدن نثر نغمه سی ایله
سرایان ومصادف لهب ولهث بی پایان اولدیلر
ناکاه اول وفد اکاه کوردیلرکه عصبابهٔ طیور وسمام
ورجل جراد وحمام مراکض حیاض واعضاد غیاض
وریاضنده طایف وعائف اولدقلری کبی مرغان
اولی اجنحه اول اماکن واقرحه ده پروازه اغاز
ایدرلر خرارت کار آزما یهما وهیماء بی ماده اجتماع
طیور وغرانق دلیل سیع وبلاثق دردیوب اهل سفردن
ایکی نفری آرامکاه طیوره ایفاد ونار استخباری
ایقاد ایلدیلر هر سوتك وپو ورؤیت روی امنیتی جست
وجو ایدرکن نظم فما الناس بالناس الذین عهدتهم
ولا الدار بالدار التی کنت اعرف نثر فحواسی اوزره بی تردد
وانظار منظار ابصارده بو صورت بدیدار اولدیکه
بر مرضعهٔ زهره جمال ایله بر کودك خرد سال بر چشمهٔ
آبدار کنارنده که درون علماء ربانیین کبی تابناك
وانهار بهشت برین کبی صافی وپاك ایدی قرار وآرام
وشکار رمیدهٔ امیده نظم وما عن لی خطب ففوضت امره
الی الملك الجبار الا تیسرا نثر فحواسنی دام ایلمشلر چشم

وشکد وشکم وشکبی مداوله ومزاوله ایلدیلر اول
سببدندرکه اولاد عرب اکل ضبدن عدم استنکاف
وابا بلکه بی تردد وتلدد اختیار واجتبا ایدرلر مجمل
کلام اجمل بودرکه ماء زمزم فضاء حرمده بدید وفضل
فیاض ایله امر عیش فضفاض لری سدید اولوب
اوچ کون بونسق متسق اوزره رخی البال وعند
البعض بنجه زمان ضمان امانده بومنوال اوزره آسوده
حال اولدیلر تاکه قبیلهٔ جرهم سهام مهانی تباهم
ایدوب ممر شاه وکدا اولان طریق کدا که طرف
اعلای مکه واول ارکاح وعراتدن میامن وبرکات
غیر منفکه درجواز وعبور ومیان اهل مناسك و
هدیه اسم کدی ایله مسمی ثنیهٔ سفلیده طرح اساس
اقامت وعبور ایلدیلر لکن مسعودی کتاب اخبار الزمانده
تصریح وبیان ایتدوکی اوزره ابتدا اول مفاوز وبلا
لیقه عمالیقدن برفریق نزول والمام بعده سالك جادهٔ
تراحم اولان بنی جرهم بنیان ادامت اقامتی اکمال واتمام
ایتدیلر اول قبیله نبیله حضرت خلیلك ابناء اعمامندن
برجیل کرام وجبل عظام ایدیلرکه ولایت پریمن یمنده
اقامت وثوا وهرکاه طرف بیت الحرامدن بلاد شامه
انتوا ایدوب اول انحا واعناده آب نایاب اولماغین
قطع منازل پرنوازلده اسراع واول فضاء رحیبدن

تخود وچشمهٔ مهرتاب فیض بحساب تشود ایدوب
بزی مظهر فضل بی احصا وبوماء عذب المذاق حلو
المساقدن سیراب واحصا ایلدی جبل رجا وافق
وهرمنی باثق درکه فضاء اندیشهٔ معیشه مزدخی
فراخ وشکارگاه غیبدن اعطاء لحم اطیار وفراخ
اولمه حضرت اسمعیل سعی جزیل ایله جویای غذا ونائل
ولا یحصل برد العیش الا بحر النصب حسبی اوزره اعناء
یرعنای سبسبی جائل ایکن زربیهٔ عطایای غریبه دن
برسوسمار هویدا وبدیدار اولوب فرمان خدای روزی ده
وقدرت وان من شی الا یسبح بحمده ایله دیدیکه یا اسمعیل
بنم وجود نحیف وصئیلم سکا بدل ما یتحلل اولمه سنی
خدای عزوجل شایسته ومحل کور مشدر کمال رفق
وافضا لکدن بنی تناول وعدف وزمام الطافی
سمت استنکافدن صرف وصدف ایله که روز حشرده
مجموع حسراته بوشرف ایله مباهاة واشرف اجناس
احناشه مضاهاة ایدرمع این حالت ازبدائع قدرت غریبه نسبت
نثر حضرت اسمعیل غایت زول واستعجاب ایله اول
صنب بی تابی منزل هدایت متابنه اجائت ومادر
رأفت گسترنه اراءت ایتدکده هاجر باورع اول وزغ
انضاج واهرا وزند مباشرت طبخی قدح وایرا
ایلیوب بعده مواکلهٔ ومناولهٔ وکاس دهاق شکر

غیبیه بی ذکر وتقدیم سجدات شکر ایلدی بعده خوف
رسوب وذهاب ایله مجرای زهابی خلب وحصبات ایله
سد وارید محافظه بی شدائیدکده جانب بالادن برصدای
غم زدا داخل سوراخ ضماخ اولدیکه ای هاجر غور ماء و
شلدن خوف وفشل ایله که ارض حرده بوعین ثره
سنك بخل رسالت مآبك ایچون اجرا واصباب اولنشدر
یوما فیوما عزیز ومنبع فیض نزیر اولوب ولد دلپذیرك
مظهر فضل بثیر وبذیر وسرکشتکان غفل غفلته ندیر
اولق محقق وبو محل محلده حالصا لوجه الله بربیت شرف
بناه بناسنه اعتنا ایلك امرحق دن هاجر بوخبر مسرت
اثردن خوشدل ومزاج هدایت امتزاجی معتدل
اولوب اول برکثیر الخیر نظر عاقبت نکرنده شعب بوان
وهزار دل زاری نغمهٔ سپاس بی قیاس ایله نوان اولدی
تصفح احادیث واخبار ایدن متتبعان اثار بوقصه نك
صحتنه بصیر وبینا وبوبابده دلیل صواب حدیث
صحیح رحمالله ام اسمعیل لوترکت لکان زمزم ماءً
معیناً در تاریخ ابنیاده روایت صحت ابتنا اولنشدر که
انفجار آب نوشکوار ایله هاجر دفع تشنکی وبخر ایتدکده
نصکره بخل نجابت متانبه خطاب ایلدیکه نظم

ای باعث ذکرجاودانی سرمایهٔ عمر وزندکانی

ع المنة لله تعالی وتقدس شرکه نهال مقصود وملتمس

پسر و مادر او منهل نابدن تشراب ایله واصل ری
ومظهر من الماء کل شیء حی اولوب عرصهٔ حمد بیحدی
تبجیر والشکر قید العتید وجلب المزید منبعدن زلال
برو نوال تفجیر ایلدیلر اول سلسال سیال ایله مس لوب
مسلوب وغلبهٔ نوع ممنوع اولدو غی کبی و فور
رغبت ایله شرب و تقبتی دافع عارضهٔ جوع ومقوی
روح ور وع اولوب ازالهٔ غرث وظمأ زمزم کوثر
ثمانك جملهٔ خواص بیحد ندن حسبان وعد اولنمشدر نظم
ان کار هابحضرت یزدان مفوض است هردم بسر حکمت یزدان نمیرسد
نثر هاجر لجام ادخاری اکفاخ و بی تأخیر وانیا مظهره
وانابی قصد املاو اطفاخ ایتدکده طاوس سدره آرامم
سالار وما منا الا له مقام وظائف ارشاد واسعادی
توظیف وسرچشمهٔ بیانی خاشهٔ ریب وکماندن تنظیف
ایدوب دیدیکه ای هاجر تزکیت ترکیب شنه یه دؤب
واوانی واکوابی املاو اغراب ایله مضیق احتمال رسوب
ونضوبه ثؤوب ایله که بوثب بی نعب مجرای فرار تفاد
ومصداق وعد ماله من نفاد در هاجر مجسته سیر
واضحة البشر سرمنز بشر و یسری سیر وجبریل امینه که
حفظ اسرار ملك ستاره قین در انشاد دعاء بشر الله
بالخیر ایدوب نظم هرکجا باشد نشان پای آو زانجا بچشم
خاك بر داریم چندانی که اب آید برون نثر مضمونی اوزره جلائل نعم

ذرهٔ دروا کبی احنا وانحایی دور وصاحبك بو مهلکهٔ
پربیم ده سنی کیمه سپارش وتسلیم ایلمشدرکه بی باك محل
هلاکده تحمل حور وجور ایدرسن هاجر درج یاقوت فام
دهانی باز ونشر توم سر مکتومه اغاز ایدوب دیدیکه
بن سریهٔ حضرت خلیل وحفش جوهر وجود اسمعیلم که حضرت
ابراهیم نبی خدای کریمه تفویض وبو قراح وبیابانی ماء
صراح فضل واحسانی ایله ترویض ایلمشدر شاهباز
سدره مقام خطام کلامی اصاره وغبار دقت عبارتی
اثاره ایدوب دیدیکه سنی برخواد رحیمه تفویض وتسلیم
ایلمش که مسهل هر امر عسیر اولان فضل یسیری خبیره بند
جرح کثیر هر قلب کسیردر نظم سر قبول بباید نهاد وکردن طوع
که هرچه حاکم عادل کند همه دادست نثر بعده هاجر توجیه
نظر ایدوب کوردیکه برآب نابکه نسیم عشقی ناشق
اولان عاشقك دیدهٔ فراق دیده سی کبی شدید الانهمار
وقامت با استقامتی ممشوق اولان معشوقك شنب
لبی کبی مزیل داء نهمار ایدی اول اغر مفقود واهون
موجود قدرت فاطر جمیل ایله رکضهٔ عقب اسمعیلدن
اول فضاء وسیع ده بنوع وسیع وبعض اقاویلده باشنهٔ
پای جبریل یاخود جناح بانجاحی ایله بنوع ومیع ایلدی نظم

نکرده هنوز ازد عالب خموش — زمین زیر پایش درآمد بجوش
ردریای رحمت روان شد نمی — برامد دران رهکذر زمزمی

نثر

پسر

ملکاته ناصره درمرموق و مشهود اولمادوغی جهتدن نظم
جکر در تاب ودل در موج خونست کراری رحمتی وقتش کنونست
نثر ضراعتکاهنده عاطف زمام ممال وبو رباعی نك
عرض عرضنه لکام کلامی مصفح و ممال اولدی رباعی
کرمن کنه جمله جهان کردستم ٭ ٭ لطف تو امیدست که کیرد دستم
کفتی که بوقت عجز دستت کیرم ٭ ٭ عاجز تر ازین مخواه کاکنون هستم
نثر کاه استماع هاتف غیبی ده نفسنی تکذیب وکاه تصدیق
وتحقیق ایله ذاتنی تهذیب ایدوب ع لقد تحیرت بین الصدق
والکذب نثر فحوای تردد مآلی حسب حالی ایدی آخر ٭
پایان شب سیه سپید وانجام ظلامدن تباشیر اثر
سحر بدید اولوب اول منادیٔ کزین که حضرت جبریل
امین ایدی اعلاق تیسیر تبشیری تنف ووراء ستوردن
هتف ایلیوب دیدیکه ای هاجر دیده مقامکه عود و
رجوع وبستر مشاهدهٔ پسرده اختیار اسایش وهجوع
ایله که اول فرزند رائع ضائع اولماق محال وبو محال
صعبه ده بناء کعبه ایلمك فرمان ذی الجلالدر هاجر دفع
غائلهٔ ضجر ایله عود وطریق اسلم سلمه هود ایدوب
کوردیکه یسر الله له اسبابا واشب له اشبابا پیرامون
هامون ده طریق سریع السیر حائم وحضور اسمعیل ده
حضرت جبریل منتصب وقائم اولوب بو ادا ایله رفع
صوت وصدا ایلدیکه نه مقوله زن ناپروا سن که

باعجیج ده حالا مسنون ومعهود ومناسك محجهٔ حجدن معدود
اولان دستور غیر مستور اوزره هاجر مهر اسا میان
مروه وصفاده یدی کره سعی وهر دفعه ده قوت واهمه جکر کوشهٔ بی
بی توشه سنی نعی ایلدی رباعی کس نیست انیس دل غم پرور من
تا باك کند زکریه چشم تر من سویم همه آب دیده می اید وبس
آن نیز روان می کذرد از سر من نثر توبت آخرین ده پسر هدایت
قرینینی کوردی که تأثیر سمام سام واشراف شعوب
وحمام ایله منقطع الرجا ومغلوب دشمن غم وشجا اولوب
فریاد وتنشغ وخاك هلاکه توشع ایلمش هاجرك بو حالدن
کشتزار بالی قرّ اندوه وضر ایله هشیم وعصف وهجوم هموم
زائد الوصف اولوب نظم راح راحت نیست در جام غم انجام طمع
کاس یأس از کف منه کالیأس احدی الراحتین نثر نشأه سی ایله بیهوش
ووفور حیرت ونفورندن نظم ایتها النفس اجملی جزعا
ان الذین تحذرین قد وقعا نثر وادئ بی هادی سنده واله
ومدهوش ایکن ناکاه مأنوسهٔ استیناسی ایناس ایدوب
طرف مروه دن براواز دلنواز باطن کوشهٔ کوش ده
اولان عصب مفروشه واصل وشرائط قس حسی جامعه
اولان قوت سامعه یه داخل اولدی اما کویای باعث
الربحك شخص وسجی مرئی وموجود وبین العینین نا تئتین
اولان عصبتینك تقاطع صلیبی سندن حصوله
موصول اولان قوت باصره یه که حدس مدرکاتده دهن ملکی

ملکاته

فریاد بسی کردم وفریاد رسی نیست نثر فحواسی اوزره سلعت
راحت کسیدن اولماغین اول شخوب خوبدن رجوع
وصوب وخوف تعرض سراعین وذئاب ایله مبیت
فوزند نجابت مآبنه عودت واوب ایلدی بُست
فی ذلك الفقر بوسنی فصارت من قوم موسی اول املیس
املسنده هیچ کس فریاد رس اولمادوغندن جای رجادن
باعد واول منبت مروه مروه نه کوه مروه یه صاعد
اولوب هر طرفه نکران ویکران سعی بی کران ایله اول
فلاة وبیابانده شتابان ده شتابان ایکن اول وادئ
مشحون النوادی دن اصوات هائله سباع وضباع
رباع طباعنه استیلا وچرخ بوقلمون امر ریب المنونی
ایلا امکین مسکن پسره شتاب وبو مضمون کردون
وارونه عتاب ایلدی رباعی شب نیست که خون ازدل غمناك نریخت
روزی نه که آب روی برخاك نریخت یك شربت آب خوش نخوردم همه عمر
تا بار زراه دیده بی باك نریخت نثر خلاصهٔ مقال حیرت وملال
ایله ع ناید زدل شکسته تدبیر درست نثر واد یسندا بی
ارام وتاب ومعتکف صومعهٔ الی الله المتاب اولوب
اول مومات پر محنت ودردده هیچ فرد مشهود ومنظور
اولمادوغندن کیاه عجز وفتور طرور ومیان وادئ
رعوادی دن مرور ایلدی قطعت الارض آکامًا
واغوارًا وفعلت ذلك الفعل اشواطًا یعنی میان بحیح

ستوده سیر ذهن مشکل کشا که روشن وهویدا درکه
تحصیل آب خوش کواردن دست اقدام کوتاه وندیم
ندم وآه جان کاهدر ع صو سپر یوق یوزومه اشك ترمدن غیری
نثر چونکه باغ امید ادراك باغ نوئیدن قصیر وامداد
سمیع وبصیر غیر نصیر اولماغله دوزخ حیبت وحسرت
بئس المصیر اولدی درد دل صد پاره یه چاره بودرکه
اکم لا یعبؤ بکم ربی لولا دعاؤکم ده رفع ایدی ضرع
ورهنمایی دعا ایله سر منزل فوز منا یه شتاب وسرع
ایده وز لاجرم مسرای نیازه مسارعه وبو قول اوزره
موارعه دنصکره جناب وهابه تاج وزلال ابتهالی
ذاج ایدوب رجاء مادهٔ شربت ماده کوهر اشکی نثار
وثوب ضراعتی شعار ودثار ایلدیلر حضرت اسمعیل
نجیب وعویل طویل ایله دیدیکه نظم تو دادی ببات من بی قرار
باتش درون آب نوش اعتبار عجب نی کزین دشت ناخوش هوا
بآبی شوم از تو حاجت روا نثر اخر کار هاجر نیکو کردار
اقرب تلال وهضبات اولان کوه صفا صفاته رقی
وزنوء وبی مکث واستراثه امر استصراخ واستغاثه
یه جنوح وجنوء ایدوب آغاز ضراعت وتهمع
وهل تحس منهم من احد او تسمع لهم رکزا مغراسی
اوزره هر طرفدن اصغا وتسمع ایتدکده اطراف
وجوانبدن اثار شصائب رسیده وبازار آزارده ع

فریاد

انشطاب وحجر حضرت ابراهیمده اولا ناز ونعیمی یاد
ایتدکجه ناله وفریاد ایله نسیم صبایه بو وجهله خطاب ایدردی نظم
حدث فقد ناب سمعی الیوم عن بصری قنعت فی الحب بعد العین بالاثر
بالله قل لی احادیث الذین مضوا ان کنت مطلعا منهم علی خبر
نثر انا فانا غلبهٔ جوع ونوع پسر قلب هاجری افلاق
وریح رنجی فتح وابلاق ایلیوب رباعی بردل زغم زمانه باری دارم
در دیدهٔ هر مراد خاری دارم نه همنفسی نه غمکساری دارم
شوریده دلی وروزکاری دارم نثر منطوقی ایله سرایان وناصیهٔ
حال اضطراب مآلنده نظم درد مندیم وخبر میدهد از سوز درون
دهن خشک ولب تشنه واشک ترما نثر مدلولی نمایان اولوردی
هاجر استیلاء لهف وسهف بی مر ایله هلاکنه حزم
وفرزند صافی صفاتنک رشتهٔ امید حیاتنی جذم ایدوب
نور بی تروی سی خلقان تضور وتلوی ایله تزمل ودم
اندوه دمادم ایله ترمل ایتدوکندن راه تحنی وتنحی ده
تشمیر ساق خرم ووجدان سلوان دل کمید امیدنه
هر طرفه تردد وخدم ایدردی قطعه تشنکان داننده قدر آب را
کز عطش دیدند سوز وتاب را نیک داند انکه در غربت فتاد
قدر ذوق صحبت احباب را نثر حضرت اسمعیل تضجر و
تلبط وغلبهٔ جوع مفرطدن تمرغ وتخبط ایدوب
برقطره آب اطلاب ایتدکده قلب هاجر پاره پاره
وکوی سلامتدن آواره اولوب دیر ایدیکه ای پسر

ما مال الی الآمال میلة وکان یبکی یوما ولیلة بالاخره
ذیل فرقت وزیلی جرّ وچشم نمناك وصدر غمناك ایله
تودیع اسمعیل وهاجر ایلدی نظم دوستان در نعیم بزم وصال
فارغ از روزکار هجرانند چونکه از یکدکر خدا مانند
ان زمان قدر وقیمتش دانند نثر هاجر اواره کودك شیر
خواره ایله فقدان سرمایهٔ ابتهاج وبضاعت اسایش
وراحتی یغما وتاراج ایدوب اول تیماء تیما وهیماء بی
ماده کاه مادر مهربان محاذات پسر دلستانده سادر
ومبهوت اولوردی ع از تحیر کاه خندید وکاهی میکریست
نثر وکاهی ولد پاکیزه خلد مشاهدهٔ ام با ترحم ایله حائر
ومبهوت اولوردی ع کالفرخ فی العش لم یدرج ولم یطر
نثر هاجر بخل نجابت اثری ایله انما اشکو بثی وحزنی الی الله
کلام دلخواهنی تقاول وباعث طاقت وتاب اولماق
ایچون تمر وآب دن تناول ایدوب اکرچه فرزند دلبندینی
ارضاع وزلال لبانی ایله ارواء وارضاع ایدر ایدی ع
سیر آب اولورمی تشنهٔ کوثر سرابدن نثر بلکه دن بدنی آتش ع
عطش ایله شکافته اولوردی بعده مثنهٔ وخراب
خرما وآبدن خالی وکوب دل مکروبلری ماء کدر اندوه
انبوه ایله مالی اولوب حضرت اسمعیل اقلیم راحت ونعیمده
سلطان ایکن ترباء اربی اوزرنده غلطان اولدوغندن
هاجرك مجاری حجمه سندن مانند طحمه دمع کثیر الهمع

انشطاب

قال له اصمت لانهما تركا لحكمة فى وحش اصمت هاجر
بو داهية الغيرى كظم وضرب مثل بلغ السكين العظم ايدوب
نظم چو سيل خون رود از ديده هاى پرنم من
چه جاى دوست كه دشمن بكريد ارغم من نثر مجراسندن
اشك رشكى روان واول خير الورانك خلف وورا سندن
دوان اولوب مجموعهٔ تحليفى تأليف ايدوب ديديكه يا ابراهيم نظم
بدان خداى جهاندار واجب التكريم وانه قسم لو تعلمون عظيم
نثر بو اعراض واغراض كه تجويز وبو شأفة وعدم رأفة
كه ترويز ايدرسن كندو رأى اصابت صدورك ايله
ظهور بولدى يوقسه فرمان حكيم قادر دنمى بارز وبادر
اولدى جناب خلت مكان بو فعل وامتحان مصدر
امر حقدن مشتق اولدوغنى انبا ونبراس ايناسى تندباد
هجر وبعاد ايله اخبا ايلدكده هاجرك راحلهٔ تسليم واتكالى
فى الحال شباب واباب واذا لا يضيعنا مرجع ومأواسنه
رجوع واياب ايدوب سفانهٔ توكلى سدل تبتله تنضيد ونشدان
فضل منان ايچون اختيار سبح وتعضيد ايلدى نظم
كر كار تو نيكست بتدبير تو نيست ور نيز بدست هم ز تقصير تو نيست
تسليم ورضا پيشه كن وشاد بزى كين نيك وبد جهان بتقدير تو نيست
نثر بعده حضرت خليل عطر صبر جميل ايله تطيب ونظر
هاجردن تغيب ايتدكده ذراى ثنيهٔ سنيه يه ارتقا و
قليب قلبندن اب رقت بى حساب استقا ايدوب

جناب خليل ايلدوكده يفاع فطام وترك رضاعه عارج
وعند البعض جحوش ودارج اولوب لكن مجمرهٔ كتاب
مثير الغرامده دماغ مستنشقان اطائب كلام تعطير
وزمان ترحالده اون درت ساله اتصال بولدوغى
تبيين وتسطير اولنمشدر هاجر حر هاجرهٔ مهاجره يه نظر
ايدوب كورديكه اقتضاء قضا وقدر ايله بصر صبرى مبتلاى
سدره ومضرب مثل تركته على مثل ليلة الصدر اولمش نظم
اسوده بدم باتو فلك پنسنديد خوش بودمرا باتو زمانه نكذاشت
نثر عقب خليل دن ايست من اللقا ورضيت من الوفا باللفا
فحواسى ايله تصويب واداء غم زدا ايله نظم
من كيم تا دولت وصلت هوس باشد مرا اين كه از دورت همى بينيم پس باشد مرا
نثر مغراسى ايله تهويت ايدوب ميان ره وثبج مهمه ده
ان عليك جرشا فتعشه مثلنى انشاد وغلبهٔ عقر وفقر
ايله اول بريه وقفرده چونست كه جمله درد را درمانى
چون كار بدرد ما رسد درمانى معناسى اوزره طريق توفيقى
استرشاد ايلدى لكن حضرت خليله هنكام وداع
ورحيلده سارهٔ خوب سير عدم مخاطبهٔ هاجر ايله
ايصا واندرز وجبال رخصت جنح وممالى قطع وجزر
اتمكين اول رسول بهى ع آنست جوابش كه جوابش ندهى نثر
مسلكنه اقتدا ورداء سكوت وصموت ايله ارتدا ايلدى
ودع الحرم وهاجر وترك اسمعيل وهاجر كان الهاتف

قال

نه هیچ ساکن وجنبان برو مکر انجم نه هیچ طائر وسائر درو مکر صرصر نثر
حضرت خلیل اشارت جبریل ایله هاجر و اسمعیلی ظهر
زمزم وطرف بیت مکرمده حضورندن تذوید وبر
مطهر ما وبر انبان خرما ایله ارقاته وتزوید ایدوب
حوالئ عریش ده بر مظلّه وعریش اعراش ورهکذر
ساره یه بساط تودیع وبدرودی افراش ایلدی واول
حین ده محل بیت کزین بر رابیهٔ بلند وربوهٔ بی مانند
ایدیکه خیول سیول یمین ویسارندن تزاور ورياح
مختلفه رسم وطلل بی خللندن تعاور ایدوب باران
صواکم حدثان اقطار اقطاع جهانی احاطه وپیرامن
زندکانئ فانی دن اشاطه ایلیسه زمرهٔ اولیاء الله کبی
دامان عصمت وسامانی تر وروشن ضمیران دل
اکاه کبی بنیان شرف ورجحانی مندرس ومستر اولماز
ایدی عند بعض المورّخین قادر معین قضاء سریع
المضا سنی ابتات واول صرماء بی ماده بر درخت
طوبی نما انبات ایلمکین اول شجر سدره یایه نك
سایه سنده ترك ودروحهٔ وصالی صرصر هجر وانفصال
ایله بی بار وبرك ایلدی نظم چه کویم که اورا ازان کونه کار
چه سان شد دل از آتش غم فکار خلیل خدا چون جدا شد چنین
تو حال زن وطفل بی کس ببین در کرده با چشم حسرت نکاه
بزاری زدل برکشیدند آه نثر حضرت اسمعیل مفارقت

اولوا الالباب و بر خارستان هول قرا ایدی که عین
زاهد و عر الفواد و سینهٔ عاشق کثیر الجواد کبی بی آب
و پرتاب ایدی نظم نشیبهاش چو چنکال شیر شرزه درست
فرازهاش چو پشت پلنک ناهموار نثر حرارت هوا و یبوست
زمین صواسی کرهٔ اثیر دوزخ اثر و معدن کبریت
احمردن حاکی و عرصهٔ هلاکک بی باکی اولان تابش
ریک آتش رنکندن کریان و باکی اولوردی نظم
کردون چو خاک و خاک چو کردون همی نمود از پستی و بلندیٔ آن خاک و کوسار
صحرای او فراخ تر از عرصهٔ امید فرسنک او دراز تر از روز انتظار
نثر احضان و اجزاعی ثواء سافره و اوزاعدن خالی و خاوی
و اول تیه و ماتده جنس ثقلین و بریاب غیر ثاوی اولوب نظم
و بلدة لیس بها انیس الا الیعا فیر و الا العیس
نثر معناسی سارب و تشنه لبان بیابان آب ناب یرنه
شورابهٔ حرمان و اضطرابی شارب ایدی و زمان حضرت
ابو البشرده بالای فلک اخضردن واسطهٔ جبریل ایله
اهباط و تنزیل اولنان بیت مفترض الطوفان هنکام
طوفانده طارم چارمه رفع و اعلا و اول براری تنفس
دزاریدن اخوا و اخلا اولنوب رقب ضیقنده اولان
رمل و صیق سینهٔ محرور نفسان و بد نفسان کبی تفسان
و کویا هر سنک خاراسی تذریب شمشیر مهر منیر ایچون مسنه و افسان ایدی
نظم عروج رشتهٔ او دیده را فکند کلیل جواز عرصهٔ او وهم را نداد کذر

نهج

زمین نورد چو شوق و فراخ رو چو هوس سبک گذر چو جوانی و قیمتی چو روان

نثر اول حنک حنک رو سبک رفتارده سوار اولدقده
قناع اضطرابی روی عالمتابنه اغداف و اسمعیل و
هاجری براخر رکوب شهاب شتابه ارکاب و عند
بعض الرواة اول براق برق حرکاته ارداف ایدوب
دلالت جبریل امین ایله حرم حرمت قرینه تسمت و قصد
و ظهور عجائب قضا و قدره ترقب و رصد ایلدیلر رکبوا
متن واد و وقعوا فی عصواد اول براق صحرا نور عالم
کرد طی مسافهٔ ارض ولی سبوب طول و عرض ایدوب
لف طومار مسالک و طرق و نشر اسفار اغوار و خرق
دنصکره بی زاد و کفیه تضرعا و خفیه جناب وهابه
واسل و خطهٔ حرمده منبع زمزمه واصل اولدقده روح
القدس اول رسول فهم و ندسه اضباب و بارکی کلامی
مضمار اعلامده اشباب ایدوب دیدیکه یا ابراهیم
فرمان قادر حکیم بو وجهله عز صدور و شرف بدور
بولمشدرکه مادر و فرزندی بو مهمه پر کزندده
تطویح و رأس المال نتیجهٔ عمر زود زوالی بو مفازهٔ بی
سروبنده دست تغابن ایله تدویح ایده سن و اول
هنکامده حریم حرم بیت الحرام محل دهشت و الم و منبت
عضاه و سلم اولوب بر ربوهٔ حمرا ایدیکه لیلهٔ قمراده
هر حجر و مدری زبانهٔ آتش زبانی وش کبی مشهود دیدهٔ

رجاده بو امر شافی تسلیف و بو خطب مالا یطاقی
تکلیف ایلدیکه پسر و مادری آب وادانی وترد قاصی
ودانی دن هزار مرحله دور بر برّ بی بُر و برّ عدیم الدورده
ترك و بلا ابلاد والباد اول وحشت اباددہ امر ایاب
واعتنابی جید وجود مجید مجیدنده ارك ایلیه نظم
جز این نیست بر ریش من مرهمی که او را ز من دور سازی همی
چهل روزه راه از منش دور ساز ز خویشش بیکباره مهجور ساز
نثر بو اثناده حضرت جبریل امین تشریف خطهٔ زمین
ایدوب فضاء جناندن جناب خلیل الرحمانه براق برّاق
تنزیل ایلدیکه وصف اشهب شهاب عدیلده عرصهٔ
اختراع معانی نك مستقلی اولان ابن حمدیس صقلی نك نظم
ویکاد یخرج سرعة من ظلّه لو کان یرغب فی فراق رفیق
نثر مضمون بدائع نمونی بالغ ذروهٔ اغراق ایکن اول
تکاور مهر اشراقك ادنی نعوت بیکرانندن عد وحسبانه
استحیا و زناد فضل فضلی وری اولان حکیم انوری نك نظم
بشکل آب رود چون فرو رود بنشیب بسیر باد بود چون در آید از بالا
زمان نوردکه امروز سر ابر انگیزی بعالمی بردت کاندر و بود فردا
نثر ابیات جزالت اثباتی بالغا مابلغ صنعت مبالغه ده
ابلغ ایکن اول سمند روان سمند نشانك رستهٔ صفات بی
تعدادنده انشاددن خیمهٔ عجز استحیا اولنور ایدی نظم
تکاوری که بیك حمله زیر پای آرد اگر درازی امید باشدش میدان

زمین

برشهرده مكود وبر محل ومحله ده ركون وركود اتميه نظم
دل سادهٔ ساره كزد برياز بفرزند جويي نمودي نياز
فزود ارزومندي ازديدنش چوكردون خميد ازخراميدنش
نثر لكن كتاب مثير الغرامك نقل صحت انتظامي اوزره
حضرت اسمعيل جناب اسحاقدن اون درت سال اسن
وروي دلجويي لمعان مهر درخشاندن اجمل واحسن
اولوب كلا التقديرين اول ايكي قرة العين آيت
معجز مساق الحمد لله الذي وهب لي على الكبر اسمعيل
واسحاق مصداقي اوزره ع زينت افزاي دودمان خليل
ودر روحهٔ رسالتده ايكي شاخ برومند اثيل اولدي
ساره نك سوابق خدمتي جهتي ايله حضرت خليل لباس
مداراة وايناسي ايله تزيي واستماله واستلانهٔ خاطرنه
تبيي ايدوب بو اثناده فرمان رواي وانزلنا الملائكة
اولي اجنحة مثنى الهام وايحا وقلب اكاه خلت پناهي
القاء روح وحي ايله احيا ايلديكه يا ابراهيم مراعاة
خاطر ساره يي تقديم واناء الحاحني فدام اسعاف
وانجاح ايله تقديم ايله كه نظم درين قهر لطفست پنهان زتو
كنون كفتن ازما وفرمان زتو همان كونه كوكفت فرمان ماست
كه اين كار زاسرار پنهان ماست نثر حضرت خليل الرحمن فرمان
حكيم مستعاني كشف وابانه واستنطاق مرام ولبانه
ايتدكده ساره على وجه المساره ميدان بسيط الارجاء

اولماغله حضرت خلیل مضمار شفاعت سلیلده بارهٔ
منت ساره یه سوار وزلال استیفاء حق استعفا
ایله مسکن اوام واوار اولوب همسر همسرنه بو وجهله
فرمان وتنویر غسم عهدهٔ قسمه بو رسمله درمان
ایلدیکه سترهٔ سیرت حسنه یه وقب وشحمهٔ اذنان
هاجری خرم وثقب ایدوب عضو مستورندن بر مقدارینی
قطع بعده منظرهٔ عفو ومغفرته هطع ایلیه لتبرئ
الیته بالتحله ویبلغ الالت محله سارهٔ خوب سیر
بو قول قاطع الغیر ایله کار اتمکه ابتکار وبو دربت
وسنه یی اول قسیمة السنه میان زنانده یادکار
ایدوب لکن هنوز خاطر ساره اندوه کین وپریاره
اولمه دن خلو ولهث ولهبدن تشفی وسلو بولمادی
بو اثناده اول ایکی شفیق غیر شقیق لباس شقاق پر
شقوقی امتخار وکندو ذاتلرنه حقیق اولان حقائق
فضائل حقوقدن اخراج جواهر افتخار ایدوب
سبق اشتیاق استباقی کمال اشتیاق ایله تدارس
وترامئ سهام تنازع وتشارس ایلدیلر حضرت ساره
کندو پسرازاده سی ایله پرستار زاده مقاومت ومقاواة
ودعوای مساواة ده مناواة اتیدوکلرندن محروسه
دلنه باغئ غیرت وغل متغکب وصبر وشکیبی متحول ومتقلب اولوب
عهد ویمینی تجدید وسیوف مذربهٔ قسمی تحدید ایلدیکه من بعد هاجر ایله

دمحوده

وضعینه وحسد وکینه که مصداق یوغر القلوب ویهدم
العلوبدر وجود ساره یه نبتیز تیز کبی تأثیر وسخیمه وخیمه
تنکنای خلاف وتعسیرده تعثیر ایدوب نور پرحبور ذات
باهر الملاحه سندن الاحه اتمدوکندن بنیان یمین و
یثقی بو طریق ایله نبیاد ونام بارئ النسم وذارئ القسمه
قسم یاد ایلدیکه اعضاء هاجر نقیة السرب دن اوچ
عضو وار بی جذ وقصب ورایت حقد بی غایتی میدان
عدم جزایتده رفع ونصب ایدوب هصر شجر مشاجره ایله
تغییر هاجره وشك وایغال وکف سماحت اثرینی دم هاجر
ایله مالامال ایده هاجر پرحذر خوف نبتیز تبتیزدن
تستر واستخفا وپایان کار ناهنجارتده تعمق واستخفا
ایدوب کمر فراری حاصرهٔ جانه بسته وشیشهٔ
اندیشهٔ صبر وشکیبی شکسته ایلدی اسوهٔ طوائف
نسوه دن ابتدا تنطق منطقه کمر ایدن هاجر ناضجر اولوب
ممر ومفری محروز ومحروس وبی پای بادیه پیماسی نامعلوم
ومدروس اولماق ایچون عقبهٔ تستر وتدثره لحب و
دامن پاکنی روی خاکه جر وسحب ایلدی سارهٔ نیك
سیرت غشیت غیرت جاهلیه دن مستفیق ورهنمای
انصاف وترك اعتساف ایله رفیق اولدقده قدت
حدتدن عود ومأمن عفو وصفحهٔ هود ایدوب
یمین غموس دن پشیمان واول امر عموسدن پریشان

ایلدی سارهٔ حورا همال بو حالدن رشك بر و اینهٔ سینه‌سی
الودهٔ کرد کدر اولوب ابن امه‌یی همسال ولمه سندن
ترجیح وکند و فلذهٔ کبد و مسرت بخش دل کمدی اولان
اصل زادهٔ عدم تبجح ایتدوکندن خبطة غبطتی نشح واخذ
انتقام وکوش ماله طی کشیج ایلدی حضرت خلیلك ولاء
اسمعیلده حب نابغ وود شائع وسابغی نظم
داء قدیم فی بنی آدم صبوة انسان بانسان نثر
فحواسی اوزره بر مرتبه‌یه بالغ ونار امرد الغ بر وجهله زالغ
اولدیکه همواره بر دوش وکنار واغوشنده عنوده ودهان
مژده دهانندن که مظهر فکان وردهٔ کالدهان ایدی
کلام تربیت انجام شنوده اولوب حامل نور ختمیت ظهور
اولمغین وضائت طلعت رخشاننه نکران اولانلرك تنور
دل پر نورلری سکن صبابت وکلف ایله کرم وحدید
قلب شدیدلری تأثیر آتش شعف ایله نرم اولوردی نظم
انکس که مرا ملامت عشق تو کرد چون روی ترا بدید معذورم داشت
نثر اکرچه فرط شرط صیابت صبابت ایله نظم
اکر بنطق درآیم تویی همه سخنم ولر خموش شوم جز تو نیست یاد دم
نثر نظم دلکشاسنك قمهٔ فحواسنه تسنم وعندلیب لسانی
اول ورد خندانك قسمهٔ مهر لمعاتی محاداتنده نظم
دیدار ترا چشم همی دارد چشم کفتار ترا کوش همی دارد کوش
نثر نشیدی ایله تغنی وترنم ایدردی اما بو اثناده حقد

وصفینه

كتاب منير الغرامده اعلام اولنمشدر عرائس ثعلبى ده
اخبار وسدى وابن بشار وسائر رواة واخبارده
نقل صحت بار اولنمشدركه هاجرك سحاب ملك وطرى
ملح وحضرت اسمعيلك وجود جليلنه حامل ومج اولدقده
حضرت ساره دخى بشارت ساره ايله مبشر وحضرت
اسحاقه حمل مبشر اولوب ساره وهاجر معا حمل حملى
وضع واول ايكى قرطهٔ آذان نبوت ورسالت مادر
قرطلغت لرندن معيت ايله املاج ورضع ايله يلز
سبيبة صبا وشبيبة لرنده اثار نجابت وفخار بديد
واشكار اولماغله هربرى متانق ومتطرس وميطان
رشد ونباهتده متثبت ومتفرس اولوب بركون ايكى
برادر بينك خصال مرماى نضالده ذئاب اطفال خرد
سال اوزره ترامى وتناضل وبحث مسئالهٔ تمايز و
تفاضل ايدرلر ايكن حضرت ابراهيم مقتضاى حب
قديم اوزره هربرينى تسابق وتساوقه حث وراحلهٔ
تشويق وترغيبى قث ايدردى بو اثناده حضرت
اسمعيل تأييد استعداد خداداد ايله سبق وبرادر
پاكيزه فطرتنى مضيق تشوير ومجلتهٔ ايقاع وربق ايلدوكده
حضرت خليل جناب اسمعيله كه مستودع نور مبين
حضرت خاتم المرسلين در كندو مجرنده اسكان واهلاس
وحضرت اسحاقى جنب مراعاة واشفاقده اقعاد واجلاس

انسان ایچون زمین زهدانده نبت وجود آخر طرود
وطرور ایلدی سلطان نافذ فرمان فخلقنا العلقة
مضغة اول قطرهٔ پاکیزه فطرتی تربیه وقادر مطلق
الاوامر فکسونا العظام لحما اول مخلوق سنی وسنیع ده
بدائع صنع وصنیع تعبیه ایدوب اساب مدت حمل
جمع وشمل اولدوقدنصکره مطلع ولادتدن بر پسر نور
پیکر طلوع ومشرق سیادتدن بر صبح صباحت شروق
وتلوع ایلدیکه دیدهٔ دوربین مهر رخشان الی الآن
مهد تربا بلکه کهوارهٔ جرباده اول فرزند دلپذیرك
همتا ونظیرنه رشق شعاع نظر وقابلهٔ زمان ارجوحهٔ
دورانده اول کودك اثیلك منبلنه نفخ نبال بصر
ایتمیوب بعید وقریب فواق حسن دلفریبنه تحصیل یقین
وتذکار آیت کریمهٔ فتبارك الله احسن الخالقین ایتمش ایدی قطعه

ومبرء من کل غبر حیضة ... وفساد مرضعة وداء مغیل
واذا نظرت الی اسرة وجهه ... برقت کبرق العارض المتهلل

نثر لسان عبری ده نام جمیلی اشموییل اولوب بعده
کثرت استعمال وکذران ماه وسال ایله اسم اسمعیل
اول ذات نبیله علم خاص وزبان زمان ثرارت
رجاف سرارتنی مذکر وقاص اولدی زمان ولادت
اسمعیل ده عمر حضرت خلیل دن بالتمام والکمال
طقسان طقوز سال انفصام وانفصال بولدوغی

کتاب

سارهٔ نجسته لقایه القا ایلدیکه کنجینهٔ سینه سنده
تومنهٔ مکومنهٔ لطف کثیر کنز اولان پرستار وکنز نکه
قسام انضباء حسن وقسام نامنی هاجرع والحسن ما شهدت به الضرائر
نثر فحوای اظهرنه مظهر اولان جمال باکمالندن ماه
ومهآن وبهاجرا تمش ایدی نظم دلفروزی چو ایام جوانی
روان بخشی چو آب زندگانی زبسته قندرا در تنگ کرده
ترخ از زیر سیب آونگ کرده نثر بعل وخلیلی خلیل جلیله هبه
ومابین دن رفع حجاب غیرت وابه ایلیه اول برکنزك
نازك جثمان ایدی که حضرت خلیل الرحمان هنگام
دخول مصرده حاکم کثیر الاصر بعد ترك الجساره ودرك
الخساره سارهٔ اعطا وشکرانهٔ عودت صحت ایچون
اجزال وانطا اتمش ایدی سارهٔ نیك سیرت نفسنی
مضرت ضره یه ارضا وبو عزیمت عظیمه بی انفاذ وامضا
ایدوب هاجر بی هال خرد سال ایکن مقارنت ومقاربت
حضرت خلیل ایله کسب سنا وجد وملامسه ومناسبهٔ
نبی جلیل ایله ادراع کساء بی حد ایلدی تقدیر خدای
اکبر ایله صدف مشیمهٔ هاجر درج در وجود اسمعیل
وصلب حضرت ابراهیمدن انتقال نور کریم ایله روی
منور مادر صبیح وجمیل اولوب قارورهٔ اصلابدن
اندفاق وانصباب بولان قطرات ارادهٔ مبدع
کائنات ایله مقعر رحم مطهرده قرور وتبقیه بنی نوع

رکی طبع ذکی لرندن ماء قریح نقل صریحی متح وترعهٔ اسمار
صحاحی قناحهٔ کلمات فصاح ایله فتح ایلمشلردرکه قادر
رحیم حضرت ابراهیمی ندأة حشم وحواشی وندهة
نشب ومواشی ورحابت رباع ورباع وغرارت ریع
ضیاع ایله تعزیر وقرطاس نیاط محمود العواقبنی مهرهٔ
رأی ثاقب ایله تجلیه وترزیز ایتدکده اول ذات مانحهٔ
سانح اولدیکه زیور فزای قرون وقروم اولان ضئاضئ
وارومه خیر الخلف ومذکر مآثر سلف اولماق ایچون
رهنمای توفیق خدا ریع فصل ذریعه هادی ومدلول مصرع
واجلهن نجابة الاولاد نثر سارب وبادی اولسه بقاء ذکر جمیله
قرین وباعث احدوثهٔ وترکنا علیه فی الآخرین اولوردی نظم

شی کز دیده خورشیدش رود دور بود بدری که کیتی را دهد نور
نماند در کلش کاهی که آبی بماند بهر بوی خوش کلابی

نثر بو فکر اصابت ظهورك نجم خطوری درؤ وزهور
ایتدوکی هنکام غم کسلده سارهٔ ساده دلك زند
شحاح ازکات واجحاحی قداحهٔ حصول ونجاح ایله غیر
واری ومشیت مسبب مشتت الامال ایله دوحه وجود
بی همالی بروز صنو صنودن عاطل وعاری ایدی حضرت
خلیلك طلب ضن جلیلده عنان نماسکی دست تمالکدن
بیرون اولدوغی منتقش فص درون اولماغین باعث
نشاء نشأ وسلطان نافذ فرمان یقلبها کیف یشأ خاطر

سارهٔ

نقض الایمان من نقص الایمان مقتضاسی اوزره هر بی
حمیتك کرداری اولوب ایفاء عهده جهد ایلمك شیران
بیشهٔ صداقتك عادتی اولماغله هر بداندیشك جنبش
وپیشه سی وهر بدکیش اولان کشی نك صنعت واندیشه سی
دکلدر نظم کفتم آیین وفا ومهر در عالم کمست
باز میکویم که شاید بوده باشد عالمست نثر بر کیمیادر که خاك
تیره ناکی خالص در وبر توتیادر که دیدهٔ خفاس بصرانی
صاحب نظر ایدر هر میشومك که مشام وخیشومی
اشتمام بوی وفادن هر صباح واخشام اخشم در روائح
ذکیهٔ اخلاق زکیه یی مانع انتشاق وشم در وهر دونکه عهدهٔ عهددن
بیرون اولماز اسباب مقاصد وامالنه ملابس ومقرون اولمز نظم
نیست بر مردم صاحب نظر خصلتی ار عهد پسندیده تر
نثر هر کسك که صندوق دل صدوقی مهر مهر وسر مکتوم
ایله مختومدر کنجینهٔ فیوض دیرینه یه کنجور اولدی وهر
بوالهوسك که سبیکهٔ طاعت ونسیکه سی سکهٔ حسن
سلوك ایله مسکوك دکلدر مرض حرص وحرض ایله
علیل ورنجور اولدی قطعه مرد را هرچه بکذرد بزبان
عیب باشد وراء آن کردن وعده در ذمت کرم فرضست
فرض باشد ادای آن کردن نثر شماریخ فن تاریخه ارتقا
وجواهر غالیهٔ اسانید عالیه یی انتقا ایدن ناقلان
اخبار نوابت نوائب وسائران انحا وجوانب جوائب

منصوص وایفاء عهود وذممه صرف مساعی وهمم
ذات معالی صفاتنه بر وجهله مخصوص درکه بر روز
باهر السعدده اول مظهر واذکر فی الکتاب اسمعیل انه
کان صادق الوعد احما واحمادن برصدیق بی ریا ایله
قرعهٔ عهد وپیمانی مقارعه وسربهٔ دربت وعده مسارعه
ایلدیلرکه برجای معین ده اجتماع والتقا وسرائط
ایفایی انتقاد وانتقا ایده لر اتفاقا اول شخص غافل
وغرّ ساده دل پیمان سالف البیانی نسیان وسلاف
غفلت وخلاف ایله طافح نشیان اولوب موعد
مسفوره حضوردن تخلف وثلم بنیان تعهد وتألف
ایلدی حضرت اسمعیل مقتضای خلق جمیل اوزره
اوج کون لیلا ونهارا اول محلده واقف وعائج
وعند البعض برسال علی الاتصال سوق شوق
انتظار وتوقفی نافق ورائج اولوب شخص موعود
مقام معهوده اقدام واقداء وتکاور عزیمت و
صریمتی اول طرفه انهاض واعداء ایلدکده اول رسول
جمیل العقبه مدی الحقبه ساکن مقام ترصد ورقبه
اولدوغنه اطلاع وعثور وتذکر غلبهٔ نسیان و
دثور ایدوب وفور خجلت وخفورندن بسط بساط
اعتذار وازار شرم بی شمار ایله ائتزا ایلدی عهد وپیمان
جوانمردان باسعادتک کاری وخلافی ایله اتصاف

نقض

برمقدار اجاز مرصوفه که مالک یوم دین وجزایه
انتساب واعتزا ایله موصوفه در برطوفدن برپرحرز و
شفیر آخردن بحر مشحون البحر محیط واول بریء بی آب
وپرتابه ذهاب باعث بخیط وضرب قحیط ایکن راه
شوق وکذارده عشق باز وقفل سلوك غفل ایله درعهٔ
عقلی باز اولان واجدان عقیان وجد وهائمان مفازهٔ
هیام ونجد سرمایهٔ عمرکران وایه ایله اشترا ودامان
امان لرینه خاربریء خونخواردن وفور اضرار وآزار
اعترا ایدوب شش جهتدن عریان بی شفقته مروز
واضاعهٔ رأس المال راحت وسرور امتثال ایکن عجب
حکمت وغریب مالتدرکه ضرام شوق وغرام لری هرروز
زیاده وعالم فروزوکنجینهٔ سعی بی قصور لری تعرض
دردان عمی وفتوردن محروس ومحزور اولور نظم
بکوش وروی مکردان زجور وبار کشی مکرمراد دل خویش درکنار کشی
اکرباخر عمراین مراد خواهی یافت روا بوده که همه عمر انتظار کشی
الایة السابعة والعشرون هرکه انجاز وعدی عادت ایدر
رش نور ایده کوکب سعدی دیدی نور خلیل ایچون یزدان
انه کان صادق الوعد اکرچه اول رسول کزینك
خصائص ذات ستوده آیینی تعداد وحسبان دین
کلك بریده زبان قاصر وجلا ئل فضائلنی احصا واستقصادن
لغاء بلغا غیر حاضر در لکن بوذاب جمیلی تنزیل رب جلیلده

سائر اماکن بی نظیرده تدسیه وتدسیس اولنمیوب
برسهب کثیر النهبده طرح بناء واقطار اربعهٔ ربع
مسکونده رکون ایدن سالکان فلات ضلالته وجهه و
رنا قیلندی تاکه قاطع براح ولماعة اولان جماعت
ژولیده موی ولبیك کوی منزل سهلده ترك عیال واهله
جرون وسمند مروح روحلری میطان اتباع واشیاعده
حرون ایدوب برحسب مقال دع نفسك وتعال تودیع
مسقط رأسه مرون وتمامت خلائقدن قطع علائق
ایله بیابان حیرت فزونه مزون ایدهلر وباغیء تجملری
غلاب سلطان تحمل ایله مقسور وتوجه کامن وبادی
لری مرضاة رب باری یه مقصور اولوب اول صرماء
کرماده هرحصا وحصبا نظر کیمیا اثرلرنده مانند لعل
بدخشان رخشان ودرخشان وتأثیر تاب مهر جهانتاب
ایله حرم محمیده محمی اولان احجار عین اعتبارلرنده عقیق
یمن وکوهر غالی ثمن کبی درفشان ودرفشان اولمغله
مضیق تکلانده دل وجانی فدا ونقدینهٔ روانی نثار
راه خدا ایدن اصحاب تفویض وتسلیم ومقتحمان
تنکنای خطر عظیم ممیز ومفروق وشب طلبده بی مشعله
وضیا اولان اهل ریانك ثیاب کمان وارتیابلری مخروق اوله قطعه
بیا وبنکر اکر چشم خرده بین داری که سنك ریزهٔ بطحا عقیق ومرجانست
زبوستان حرم کل کسی تواند چید که خار بادیه اش در نظر چو ریحانست نثر

ومقدار

سرطین نظم مبینی اوزره وجود پاکی خاك تیره ناکدن
خلق وابدا اول کنج مکنوز وکنز مکنونی میان طین لازب
وحماء مسنوندن ابداع وابدا امتش ایکن چار پالش ولقد
کرمنا بنی آدم ده بروجهله مربع نشین ومکرم اولدیکه ملائکه
نورانی نهاد پاکیزه نژاده امر سجده واول خاك نشین قابلیت
وتمکینی تفقه علوم اولین واخرین زده ابن بجده ایلدی تاکه
قسطاس اختبار واعتبارده هر شخص جسیم وصورتك
کمیت پیکر وصورتی سنجیده ومهانت انشاج امشاج ایله
محقر ورنجیده اولمیوب بلکه سریر سرارت حسن سیرت
وسراوت نقاء سریرته توسید وارکاح وفضول کلام
ظاهر الملامدن اعراض وایکاح اتمکله ترجیح وتفضیل
واستزادهٔ فضل واستفاده ده عدم تعضیل اولندوغی
ارباب خردخرده بینه ظاهر ومستبین اوله کلزار اخبارین
خوشه چین و ممتثل فرمان تعلموا العلم ولوبالصین اولان
اهل حنکت وخرد واصحاب قبول وردد فرحهٔ فرحتفای
نکتهٔ اخریدن بووجهله اجتناء فواکه حلو وحامض
واعتناء تمیز واضح وغامض ایلمشلردرکه حرمت
عنوانکه مردمك عیون ابنیهٔ جهاندر برجای پرتاب
وتف ومنبت شجر ملتف ده ثاصیص وثاسیس وکوهر
کران بهاء ولئولینك قبلهٔ ترضاها سناء سنابل و
عناء عنادل وبلابل ایله زینت پذیر اولان سایر

ایله مدرك اوله كه والله خلقكم وما تعملون مضمونی
اوزره مجموع افعال واعمال دائرهٔ موسعهٔ مشیت وارادتده
مضبوط وهواجس ونیات دخی هیاكل وماهیات كبی
جعل جاعل وفعل فاعله وابسته ومنوطدر اصحاب اشارت
سفینهٔ عبارتی عدان حسن بیانه ارسا ومبوء صدق
تحقیقده اصباح وامسا اتمشلردركه بیت الحرام منتسب
ایزد علام ایكن اول اشرف ابابیت لآلی ویواقیت ایله
مفضض ومرصع ولبنهٔ سیم خام وخشت زر ساووسام
محوط ومصرع اولمیوب سائر بیوتات كبی احجار واوحال
بی ثبات ایله آباد ومحط اوقار جرائم واوزار اولمغله
عنوان صحائف حقب وآباد اولدی تاكه ركاز فهم
اهل راز طلسم ایقان ایله مكلوء واناء اذعان ارباب
عرفان زلال اتقان ایله لب ریز ومملوء اوله كه مقبول
وعزیز اول چیز وچیزدركه دست قبول كردكار ایله طاق
پیشكاه اعتباره نهاده ونشانهٔ اعزاز حكیم كارساز ایله
مرغوب فیه اهالیٔ غیب وشهاده اوله والا معتبر وبهبود
اول شیٔ قلیل الوجود دكلدركه مبصران قیم جواهر و
مقصران ادراك مواطن بواطن میاننده بجیل وكرامی
وهدف احماد وامتساكنه تیرانداز عقلدر ایكی رامی اوله
حضرت ادم صفی كه مهمان سرای روی بری وثراده قفی وعلم
اسمایی حفی اولدوغی غیر خفی در لقد خلقنا الانسان من سلالة

من

سن هاضم قوی کذار وکانون حرص وآز ایسك نیچون
ذوالنونه خنجر سرتیز منوفی تهدید واضلاع واشلاو
اوصال واعضا سنی تشتیت وتبدید امدوك مرك
وفوتی برحسب وخلق الموت مامور امرکن وادخال
حیطهٔ تکون ایلدم هادم وهادم لذات وشریك
اغلب حیات اولمایغین قطع مرائر اعمار ایله اعجاب
واغترار ایدوب دیدیکه بنم کبی پرمیت مبید ومهلك
احرار وعبید یوقدر مرك ناکهان کیرزیون کش وکمین
ساز تشتت وتهوشی غریره کماشته ورایت عجز وقصور
فضاء ظهوردهٔ افراشته ایلدم یعنی ای مرك مرد افکن
اکرسن کاسرکوس رؤوس وماحیٔ نقوش نفوس
ایساك نیچون عزیزك وجود عزیزینی ابقاوعز فتور وکی ابدا
ایلدوك ابلیس پرتلوینی خلق وتکوین ایلدم هاویهٔ هوا
وخسارده نکونسار ومیدان خذلاندیکه سوار اولون
دیدیکه بنم کبی برمضل محیل مستحیل وتیه غوائله داخل
اولان غرساده دلهٔ مسلك خلاص وسداد مسدو
دالسبیلدر اول مسلك غرور پرشروشورك که دعوای
فبعزتك لاغوینهم اجمعین ایله طرید ولعین درسطوع
برهان ان عبادی لیس لك علیهم سلطان ایله جدینی
هزل وعصمت انبیا وحفظ اولیا ایله منصب تصرفدن
عزل ایلدم تاکه وجه حقیقتدن رفع شك وشواهد یقینیه

معدن عدم وموطن قدمدن بنم کبی بر برندهٔ قاهر ظاهر
اولمامشدر اول آهن جلاد فعل جلاد داده یی که حدّتی
حددن زیاده ایدی ذبیح صبیحك کردن مهر لمعانی ایله
آزمایش وامتحان ایلدم یعنی ای تیغ شرر فشان اکر سنك
پیکر رخشانك بالطبع بران ایسه نیچون ذبیحك کردن نرمنی
قطع وخرم اتمدك بحر محیط تلاطم فزایی فطر وابدا ومنبع
عدمدن مجرای وجوده اجرا ایلدم صرصر اضرار ایله مائج
ونکبای استکبار ایله هائج اولوب دیدیکه بکا مانند بر توانای
زورمند یوقدر اول دریای خود فروشه که عواصف
لاف وکزاف ایله پرخروش ایدی طوفان قدرتمی اجرا
وانجاء کلیم ایله مراسم عجز وبیمنی ادرا ایلدم یعنی ای
بحر تیار وساکن سیار اکر اغراق واماته ابدان سنك
مقتضای شانك ایسه نیچون کلیم ایله طائفه اسباطی
تغریق ومانین فئتینی تیغ زهراب دادهٔ مرك وحین ایله
تفریق اتمدك معده یی مشیمهٔ نیستیدن ابراز واجواف
حیواناتده تعبیه واحراز ایلدم اخلاط ومرهٔ غره ایله پر
ومظهر بطر وتکبر اولوب دیدیکه بکا نظیر وهمتا بر هاضم
اشیا یوقدر معدهٔ معده یی که مطبخ ابدان واندام وآتشدان
خانهٔ اجساد واجسامدر یونسه مقرّ وجا واول تنکنای
ظلمت قرینده که اضیق من التسعین در اصابت مضرتدن
صون وانجا ایلدم یعنی ای حوصلهٔ نون سرنکون اکر

سرخاصم

دواء قضا عقب ضربه ابداع جرح واتوا وبعيد اكل و
شربه خلق شبع وارووا ايليه كوياكه پيشكاه قديمدن
حضرت ابرهيمك سامعهٔ سرحقائق مأثرنه بومعنى نفث
وايحا ونفخ والقا اولنوركه بنم صفت خالقيتم دائما دركار
وبى جدول وبركار مدير ومدبر دائر روزكار اولدقده
آتش علوى نهادى خلق وايجاد ايلدم مزاج آتشين بالا نشينى
نحن جعلناها تذكرة ومتاعا للمقوين نظم مبينى اوزره مذكر
نار جحيم وهيب لهيب مهيبى مادهٔ حادهٔ عذاب اليم اولمغله
آتشدان دهرى امانده نهايت بطر واهتزاز وكمال اغترار
واعتزاز ايله كردن فراز وجبال فساد وخبالى دراز اولوب
ديديكه بنم كبى بركرازنده وميان اهل كبروتيه بكا شبيه
برسوزنده سازنده يوقدر اول نار سوزانى كه نكبا غرور
وشرور ايله فروزان ايدى خليلك وجود يا قوت عديلى
ايله تأديب واخمام وعجز وتقصيرينى ادراو افهام ايلدم
يعنى اى آتش كردنكش چونكه لاف قدرت حرق وافنا وحرقت
حرقت ايله كندو وجود شرر الودوكى مدح وثنا ايلدوك
ينجون ابراهيمك جسم نازك وسليمنى اهلاك وحرق وغلالهٔ
بدن پاكنى چاك وحرق ايده مدوك تبغ تيغ كون مهر
التماعى خلق وابداع ايلدم طبع سديدك اقتضاء انزلنا
الحديد فيه بأس شديد ايله اظهار شدت واحتداد
وفرط اشتداد ايله ترك استداد ايدوب ديديكه

شرف مركوبيت انبيا واصفيا ايله تبجح وتأبب ايلدى
حضرت اسمعيل انلرى جلال مسح وتبجيل ايله تجليل ولجام
مراعاة ايله تلجيم وتذليل ايتمكله اول حين نزهت آيين دن
بر وافراس سبك سير مظاهر الخيل معقود بنواصيها
الخير اولوب ابناء آدمه مطواع ومنقاد وشجرهٔ ملتفهٔ
تسخير قرين ايراق وانقاد اولدى واقفان مقاصد علم
عقائد بيننده مجمع عليه واصول مسائل كلاميه ده
بو تحقيق انيق مرجوع اليه دركه مسببات باديه ده
اسباب عاديه نك نفوذ وتأثيرى موقوف مشيت
تقديردر مثلا تيغ ايثر اثر وخنجر مار پيكرك نهاد وطبيعتنده
قدرت قطع وحدت معدوم ومفقود ومطاعم هنيئه
ايله مشارب مرئيه مرئيه ده نابود عطاش وجياعى
اروا واشبار بالكليه نابود اولوب هر مضروب مكروبه
اصابت ايدن زخم وزحمت نه ضاربك زور بازوى
عدو كيرندن ونه سيف قاضبك شدت شحذ وتأثيرندندر
كذالك هر شخص بى تاب وتوانده عارض ونمايان اولان
سبع وترى وتخمه وتقوى دخى نه خاصيت كثرت اكل
وطعام ونه وفرت شرب واتخام بطنت انجامندندر
بلكه سنت بهيهٔ الهيه بو مجرى اوزره جريان وهركاه
عادة الله بو مسرى اوزره سريان ايلمشدركه حاكم فرمان

زمزم خوشکواری اول میزبان وافر العنایه برظرف
وانایه ملأ وتطفیح وصفحات معجزهٔ موجزه یی تسویه
وتصفیح ایدوب سربار دانه وضع غطا ومحاضر اضیاف
اشرافه احضار واعطا ایلدکده قدرت مکوّر اوقات
وآنا ایله آنا فآنا جوف انادن اطعمهٔ متلونه متکونه اولوب
نعم غیبیه ایله اَدِبْ وامر ضیافته نَدِبْ ایلدی ع
امثال این زقدرت یزدان بعید نیست نثر خاتمه الحفاظ والمحد ثین
بالاحاطة الواسعه مجدّد امر الدین فی المایة التاسعه
تاروپود علومك ناسج الخیوطی عبد الرحمن سیوطی
کتاب الوسائل الی معرفة الاوائلده دائرهٔ بیانی توسیع
وخلعت روایتی توشیع ایدوب دیمش که ابتدا خیول
بادپایی حضرت اسمعیل تسخیر وتذلیل ایدوب اول رسول
موفقدن اسبق ساکن خراب اباد خوش اولان سائر
وحوش پرشغب وجوش کبی نفور ورمیده ومربط انقیاد ده
پابند وقیاد ایله ناآرمیده ایدی حضرت اسمعیل فرمان
قادر جلیل ایله هضاب واحیاددن کوه اجیاده توقل
وتوقن وامر قضاء سریع المضایی تلقی وتلقن ایدوب
لسان معجز بیاننه بردعاء اجابت انجام ایحا والهام
اولندیکه سرعت تأثیر زودکیری ایله وهاد ولصابده
اولان افراس جیاد وعراب تکتب وتربب وهربری

جناب خلیلده قبیلهٔ جرهمه مرسل وسند صدق رسالتی
مسلسل اولوب کویا اشرار بنی جرهم تحلیل لفظ جرهم ایله
اهل ایمانه جور وتعدیق واقل جرهمیان دمع انابت ایله
معجزهٔ باهرهٔ رسالتنی اقرار وتصدیق ایلدیلر اول
رسول باسناعتك صناعتی بری ورمی سهام ونبال
وکار وکرداری صید غزلان واطیار ایچون سیر لهوب
وجبال ایدی حتی مرآت نقل جلا وصقل اولنمشدرکه
برروز فیروزده جناب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم بنی اسلمدن برجوق پرجبوره مرور وعبور ایلدیلرکه
اول اقوام باقوام رمی سهامه صرف مهام اتمشلر ایدی
درة التاج رسل وانبیا علیه وعلیهم افضل الصلوات
والتحایا حدیث ارموا بنی اسمعیل فان اباکم کان رامیا ایله
اول حشد بارشدی تشریف وجد بامنعت لرینك
صنعتنی ازکان وتعریف بیوردیلر اول حضرتك صدق
رسالتنه دلیل وبرهان اولان معجزات صحت عنوان
عدد رمال وذرات نمال کبی بی احصا وبسیط برده
مانند عدد ز ممتنع الاستقصال اولوب جمله دن بری
بو معجزهٔ صحت قرین مرقوم خامهٔ مورخین درکه برکون
صنوف صیوفدن برقاج مهمان کرام بی هنکام تضیف
وریف بیت شریفنده تریف ایدوب طعام ماحضر
مفقود ومرائر امکان تحصیلی دخی معقود اولماغین

بر مقدار

اتمكله حضرت اسمعيل مالك يسار ورباع وعريض
البطان وطويل الباع اولدى اصح روايات مدت عمر
وحياتندن يوز اوتوز بدى سال تمام وكمال بولدقده
سوزش مقدمات فراق ايله اتباع ورفاقنى ارماض و
ديدهٔ بينا سنى مشاهدهٔ ظواهر اشيادن اغماض ايدوب
حطيم بيت الحرام وعند البعض ميان ركن ومقامده دفن
واحتزان وبوحال فجيعت مآلدن اصحاب نسك وشعائر
اولان اشياع وشعائرى كسب اندوه واحتزان ايلديلر نظم
فسار الى الفردوس يبغى نزوله ٭ بمقعد صدق فى جوار المهيمن
نثر روايت قلبيهٔ ده حضرت اسمعيل بنى وكان رسولا نبيا
فحواسى اوزره وسالت شرف رسالت ايله منعوت واعراب
غوايت رفيقدن عماليقه مبعوث ومبعوث اولوب
تبليغ امر خدايه ساعى وداعىء قريب وشاعى ايدى حمد الله
مستوفى كه صحاح اخبار واسمارى مستخفى درتاريخ
كزيدهٔ ده بسط روايت سديده امتشدركه حضرت اسمعيل
اول قوم پر تضليلى اللى سال على الاتصال دعوت ملت
ابراهيم ومراسم طاعت وعبادتى تفهيم ايدوب اكثر
قبائل بى اقبال سلوك تيه ضلالدن اصرار ومصادق
اولنك كالانعام بل هم اضل اقلى مدعاى نبوت
بينة النبوتى اقرار ايتديلر لكن كتاب مثير الغرامده
اعلام اولندوغى اوزره حضرت اسمعيل زمان حيات

اوج سالده اتمام واول محل متضاعف الحسنه ده
یدی سنه مکث وارام دنصکره ابهت واحتشام ایله
اتباع واخشامنه هرصباح واخشام تحدیث حدیث
علیکم بالشام ایدوب حجاج هدایت رفیق فخ عمیقدن
جد جدید ایله بیت عتیقه منساق وحضرت اسمعیلك
وجود بی همالی کعبه مثال نور دیدهٔ عشاق بلکه بین الآفاق
ع کورن جمالنی مشتاق کورمین مشتاق نثر اولدی ارباب
حنکت واذعانه خبی ونهان اولمیه که حضرت اسمعیل
اسن اولاد خلیل اولوب اول مظهر غنیه ومنیتك کنیتی
ابو العرب وبین الوری اعراق الثری دیمکله ملقب ایدی
مولد با احتشامی که خطهٔ شامدر ابتدا طلوع اقمار
اعمارنده تقلب ادوار روزکار اول حضرتی مبتلای
جلا واکتراب ومحتد غربت فزای ام القری یه هجرت
واغتراب ایدوب رمی وفروسیت ده ماهر واقتناص
ومصارعتده لدات وعداننه غالب وقاهر ایدی قطعه
شرف تتابع کابرا عن کابر کالرمح انبوبا علی انبوب
وتلا النجوم الزهر من اسلافه کالغیث شؤبوبا علی شؤبوب
نثر قبیلهٔ جرهم که حضرت اسمعیل لغت عربی اول دفد
با اربدن تعلم وتفهم اتمش ایدی نصوع روعلرینی
ابدا ویدی کوسفند سفید اسدا ایتدیلر خدای
جزیل الجدا اواغنام ونعاجك نتاجنه برکت ونما اعطا

اتمکله

رضایی استکتاب ایدوب بوشفاعتمی قبول و مابین دن
ازالهٔ اوتارو بتول ایده سن سارهٔ ناهید منظر بو بند
حکمت اثری بی ثانی تقبل و ثانی ایدوب دیدیکه مراعاة
خاطر عاطرك ایچون طیب قرون و ثلوج صدر صفوت فرون الله
ترضی وهدون و بلدهٔ مراودهٔ مهاوده تواوعدون ایلدم نظم
وقد جمع الله الشتیتین بعدما یظنان کل الظن ان لا تلاقیا
نثر اما بنم غیرت و غیرم اسمعیل وهاجره نافع و مؤدای
عسی ان تکرهوا شیئاً فهو خیر لکم غائلهٔ ندم و تهکمی دافع
ورافع اولدی نظم دل ساره ازهاجر انیکنخ مهر
زدودند کرد غم وهم زچهر همه کفته ناکفته انکاشتند
همه کرده ناکرده پنداشتند عتاب کهن روی درپرده شد
سرارنیك کریبان براورده شد نثر بعده مناسك حج مبروری
اسباغ وبرحسب فاذکروا اسم الله علیها صوافّ شعائر
هدی وطوافی کمال واصباغ ایتدوکدنصکره حضرت
اسمعیل وجود نبیلنی مکمن ضغینهٔ پیشینه دن ادحاق
ودر نظیم ترحیب و تعظیمی نثار مقدم اسحاق ایتدوکدن
حضرت ساره خوش دل و مجاساة ومقاساتی موالاة
ومواساة متبدل اولوب رفقا وصحاب ایله مساقط
رحابه اوب وارض رضاء خدایی جوب ایتدیلر اخبار
صحت مدارنی ابینا اولان تاریخ انبیانك روایت
صدق ابتناسی اوزره حضرت خلیل بیت عدیم المثالی

ناسك مؤتمر مجوبهٔ موجبة المثوبه‌یی اعاده واتاره ایدوب
هلم جرا وراء مرآت ماجراده استاذ کارکاه قضا هرنه
تعلیم ونه مقدار اقدار قوت نطق وتکلیم ایتدی ایسه
طوطیٔ شیرین مقال لسان حال اول دکلو سخن سرا وشجن
عجمه ولکن لری قرین انطلاق وانسرا اولدی قطب دائرهٔ
خلت خدمت دعوتی اتمام وراغ فراغه نزول والمام دنصکره
نخل بجیلی حضرت اسمعیلی کندو قبلندن اول خطهٔ عظیمة
الخطه ده انابه وتولیه وکتاب وصیتی علوان المحوضهٔ
نصیحت ایله تزیین وتعلیه ایتدکدنصکره دیار شامه‌یه کتاب
عود ورجوعی رجع وعندلیب لسانی حدیقهٔ ودیقهٔ بیانده نظم
ای کعبهٔ مشتاقان دربابکه برناید مقصود من کمره ازطی بیابانها
نثر نشیدی ایله ترنم وسجع ایلدی ببغاء بغیتی آیینه عام
قابله مقابل اولدقده بین الملاحج واجابت قرای ام القری امیدینه
قطع مفاوز وملاحج ایچون حضرت اسحق وسارهٔ حسنة
الشاره ایله شطر حرم مکرمه تولیهٔ وجوه وذهوب واهل
وفاق اولان رفقا ورفاق ایله طی سهوب ولهوب ایلدیلر نظم
خلیل خدا با همه اهل خویش دران ره شد نداز وفا مهر کیش
ره جمله کر اصل وکر فرع بود سوی وادی غیر ذی زرع بود
نثر حضرت ابرهیم حلهٔ حلت ایله تعطف وسارهٔ خوب
سیرته تحنن وتلطف ایلیوب دیدیکه وقت وان وانا واوان
درکه اسمعیل وهاجردن استعتاب وصحیفهٔ دله رقم

دهرینه

ربكم بني بيتا وامركم ان تحجوه فحجوه نداء فائض الندا سنى
شرح ايدوب بعده مفرق اهل مشرقه اسماع امر اجيبوا داعى الله
ايله اتجاه وسائر كوشه نشينان اصقاع جهانى مدعاة
محجهٔ حجه تهييت ووعاء دعايى تكييت ايله اكرام وايجاه
ايلدى قدرت مهيمن عظيم ايله صوت حضرت ابراهيم
چاركوشهٔ ارضين ده بروجهله انتشار وازهار دعوت
بلد امين جهات ستهٔ زمين ده بررسمله انتثار بولديكه
سكنهٔ ارض وسمواته مسموع وقطان غبرا موقف ارعا
واصغاده مجموع اولوب دست خوش تقلبات عدم و
ثرا اولان سافرهٔ ساهرهٔ ثرى اول اواز دلنوازه تصديق
وباور وعلم لبيكى فضاء الامر اليك ده نصب قمهٔ خاور
ايلديلر حضرت ابن عباسك رضى الله تعالى عنهما مقياس
درآيتندن اقتباس ومقياس روايتندن اقتباس اولنمشدركه
اصلاب وارحام امات وابونده ينجه احقاب وقرون
نهان ونازل ساباط جهان اولان حلائب وجماعاتدن
هر اهل طاعاتكه ديباچهٔ عمل مبرت انجاملرى عنوان
شرف حجة الاسلام ايله مصدر وحجر اسوده استلام
مقضى ومقدر اوله جواب مستجلب الثوابه مسارعت
وشتاب ايلديلر حتى اول جاى عظيم النفعه بردفعه
واصل اولان حاج واسل مرة واحدة قنديل جيئة بى
خيبتى اناره وبيت باعث المسره يى ايكى كره معتمر اولان

فی الناس بالحج سنك وجود بهبودوكه منتسب وقصه
كزار زبان اهل زمان انشاد مدائح بی كرانك ایچون
كرسیء عاج فام اسنان اوزره منتصب اولدوغی كبی
شرف دعوت انام دخی سنك نامكه منتمی وهر طائف
وزائر جواهر ستایش متطائر وكی معتمی اوله حضرت
ابراهیم بو امر عظیمدن سندس امتثالی تسدی وبنانهء
بیانده غرس بانات لباناته تصدی ایدوب دیدی كه
ای قادر غریب نواز بنم نأمة وآوازمده دكلو جهوره
وامتداد وبازوی اقتدارمده نه مقدار مرت واستداد
اوله كه واصل چار كوشهء صعید وداخل اصمخهء قریب
وبعید وشقی وسعید اوله جانب قدیر قیامدن كه
مكور لیالی وایامدر خطاب مستطاب وارد ونبال
وحی صادر صارد اولدیكه ای خلیل مقتضای امر
جلیل اوزره سن رفع صدا وتصویت وبو سر خفی یی تصویب
ایله كه اصلاب وترائب آبا ومهات ده اولان ذرات
ذواته اسماع وثكن حطیم وركنه سوق وازماع بكا غیر
عسیر وبنم بطش وقدرتمه نسبت هین ویسیردر حضرت
خلت مكان امتثال فرمان ایتدكده قدم سدره مماسنك
شرف لصوق ومساسی ایله مقام ابرهیم طامح وعظیم
اولوب مانند جبل زامخ اولدقدنصكره اولا طرف
ایمن یمنه استقبال وقرح واول انحا ووجوهه الا ان

دیكم

ایفاء شروط تلبیه وع ایلدی بعده جناب خلت پناه
دل اواه ایله اهنك رجوع وتنقل وشرفات عرفاته تعلی
وتوقل ایدوب اولاراضئ مقدسهٔ شاماته که روی
روزکارده مانند خیلان وشاماتدر الماح بعده انحاء
ارض بطحایه ایما والماح ایدوب افلاذ اکبادی اولان
اولادینی اول حای خشك وسنکلاخ وارض سباخ ده
راحت ورخاخ فراخدن عارب واول ارض هائجه یه ضرة
لازب اولدوغندن دل راحت کسلی سوهان غم ایله
پرخراش وقط بالندن رقم مسرت تراش اولوب پور
لبیبی که خزانهٔ حضانهٔ رحمته ربیب ایدی وسائر نسل و
ذریتی اول مفازه وبره یه ده صید تحیر انسیاخ وزبرقان
خصب وامان شب بعده انضیاخ امك ایچون دست
دعایی مماس کف الخضیب وزلال نیاز وسوال ایله اول ارض
رهایی که مصداق لا یبقل نباتها ایدی سرسبز وخصیب
ایلدی پای فلك پیما سنی رکابه ایلاج وجانب دارالسلام
شامه قصد تادیب وادلاج ایلدکده شاهباز عرش پرواز
اوج هواء علادن تقضی واقتناص شکار رغبتی وترضی
ایدوب دیدیکه یا ابراهیم فرمان قادر مستعان سمت
نفوذ وجریان بولمشدرکه بوخانهٔ عرش مدارك تطواف
واعتمارنه کوشه نشینان کوههٔ امکاندن هر شخص
شکور عوه تی دعوت ایده سن تاکه تطریق فج واذن

براورد سنك وبجادر نهاد وزو كشت ان خانه عالى نهاد
نكين دان شد ان ركن واو لعل شد بدو طابق النعل بالنعل شد
نثر حضرت اسمعيل سعى جزيل ايله بر حجر هموار واملسه
دست رس بولميوب تكاپوى صورى دن عود ضرورى
اتيدكده كورديكه پدرى طلب حجردن متنكب واول ثلمه
وشكافه بر سنك بريق وشفاف متركب اولمش فوت
خدمتدن اظهار اندوه وضجر وتقرير كلام من اتاك
بهذا الحجر ايلدوكده حضرت خلت پناه قطع اراضئ مراضئ
آله ده پيك وپاسخ كزار اتانى به من لم يكلنى اليك اولوب
حضرت اسمعيل كوهر رضاى خداى جليلى استلسام
وابداء مراسم استسلام ايلدى اول بناء بى همال قرين
تم وكمال اولوب اول مواقف ومشاعرده اولان
اداب مناسك وشعائرى عرض حال ارنا مناسكنا
ايله استعلام واستنبا اتيدكده جبريل امين كه بالا
نشين اريكهٔ عليين در فرمان دارئ الورى وبارئ البرى
ايله تشريف ساهرهٔ ثراى عبرت سرا ايدوب شرائط
طوف واعتمار وتقليم الاظفار ورمى جمارى كما يفعل
الحجيج بالسعى والدجيج تعليم وشرائط ولوازمى ارشاد
وتفهيم ايلدى اول حضرت دخى برد طاعتى تفويف واول
بيت يكانه يى اشواط هفتكانه ايله تطويف ايدوب
ضراعت وزارى ايله اقامت مناسك حج وسم شكر كذارى ايله

ايله انفاذ

اول قصهٔ صحیحة المبانی کلام مجید سبحانی ده آیت
واذ یرفع ابراهیم القواعد من البیت واسمعیل ربنا تقبل
منا انك انت السمیع العلیم ایله تکمیل و تتمیم اولنمشدر
صارم روایت اب ناب صحت ایله امها و تواریخ موثوق
بهاده انها اولنمشدرکه اول خانهٔ بلند مراقی و اصل رکن
عراقی اولدقده جناب خلیل حضرت اسمعیله برصفاة
صفا صفات احضارنه فرمان کزار اولدی حضرت
اسمعیل تنحی و انتسا و رجام و رضامندن برقاج احجار
غظام اختیا و انتقا ایدوب لکن میزان نظر خلت
پناهی ده سبك سنك و مجال قبول تنك اولمایغین برآخر
حجر معتبرك وجدان و نشدانه امر و اتمام مرامه تحضیض
ودفر ایلدی بو اثناده جبل ابو قبیس کمناعت و متانت
عدیم القیس در فرمان منطق اشیا ایله کویا اولوب
دیدیکه یاخلیل حکمت قادر جلیل ایله بی ریب و خدیعه
بندهٔ برودیعهٔ بدیعه وارد رکه سنك ذات کریمکه تسلیم
ایچون بنم محذع وجود مبدء عمده مودعدر بعده بوسه
جای عظما و اهل سودد اولان حجر اسودنکه جناب روح
الامین و پیام اور انبیا و مرسلین زمان طوفانده اول
کوه رصین الارکاح و حصین الارکان ده ایداع و اکتنان
اتمش ایدی حضرت ابراهیمه تسلیم اتمکله اول حجر هموار
جدار جدیره وضع و استوار ایلدی نظم

وجناب خليلى واسطهٔ جبريل ايله خبردار ايلدكده فرمودهٔ
رب حسبى اوزره بيت شرف اقتنانك انتباسنه اعتنا
ايلدى حضرت اسمعيل شأو بطيندن نقل احجار وطين و
نفس بانفاستنى كرانبارئ قتا وخدمته توطين ايدوب
احجار كبارى مناوله وجناب خليل الرحمان تأسيس بنيان
بلند اركانه سعى ومزاوله اتمكله جدران خانهٔ عرش مانند
رفيع وبلند اولوب بعد النصف صخور كبار كرانبارى
رفع ورصفدن عاجز وعىّ وفتورى ناجز اولدوقده
حضرت ابراهيم برصخر عظيمى نقل وبالاى وقله وقل ايدوب
اون وهون ايله ترفيع جدار واول صرح پسنديده طرحى
اتمامه سعى وبدار ايلدى اول حجر مكرمه توطؤ وتوثير
وقدم معظمى ندب وتأثير اتمكله اول جاى كريم مقام
ابراهيم ايله شهرهٔ عام وخاص وملتجاء ارباب اخلاص
اولوب كويا بيت عرش بنيانك حلبهٔ رهان تبياننده
نص راسخ الاساس ان اول بيت وضع للناس سابق
ومجلى ونظم معلاى واتخذوا من مقام ابراهيم مصلى
مصلى اولمشدر نقل احجار وصفواندهٔ كروه فرشتكان
امداد وشفرهٔ اعانتى احداد ايدوب اركان رفيعه سى
انجام وجدران منيعه سى اتمام بولدقده فرق مأمولنه
پرتو آفتاب قبول تشويد ومجهز قضا زاد احماد وارتضا
ايله تزويد اتمك ايچون مبوء دعايه انتضاد ايدوب

كوردیلرکه حضرت اسمعیل برکوه مستطیل کنارنده قرار
ومشاهدهٔ صنع باری ایله دیدهٔ کوهر باریتی اقرار
ایدوب بری کتاب وکتابه واصب وعلم اهتمامی فضاء
بخت سهام ده ناصب اولمش حضرت جلیل عبری عبارت
ولسان اسمعیل بنی عربی اولمغله اهل لسن وبراعت
ایکن قادر مستعان هربرینه اخرك لسانی افهام وارب
آموز استعداد خداداد صحائف علم لدنی یی الهام ایتمکین
جناب خلت انتساب پسرینك خصالنی نعمت غیر مترقبهٔ
وصال ایله تنعیم ومفانقه ومعرض ملاقاة ومقالاته
مصافحه ومعانقه ایدوب پسر ومادرینی بی زاد وبرك قلد
ترك ایلدوکی تل سرخ فامده بناء بیت الحرامه فرمان
آلهٔ اولدوغنی انبا وانباه ایلدکده اول ولد رشید
قصر مشید نشیدی ع هرچه حکم رود چاکریم وخدمتکار
نثر دعامهٔ استواری ایله بلند ومرائر صدق سرائری
اذا ورد امر حمید مجید ماله من محیص ومحید کنکره بسنه
پیوندایلدی اول بیت عرش مدارك مقدار مرور
اعصار ایله انطماس وارسم واطلال بنیانی صدمهٔ
سیلاب طوفان ایله اندراس بولمغین جناب خلت
مقام استلام حجر استسلام واول خانهٔ رحب الفنائك
کیفیت بناسنی استعلام ایلدی خالق حی ومیت
برحسب واذ بوّانا لابراهیم مکان البیت تبیین مقدار

تشوق اوزرینه تشوف ایلدیلر زمان طوفانده اول خانهٔ
پرنفع بالای چرخ والایه رفع اولنوب کنجنهٔ بیت مجید
ویرانهٔ مفاوز وبیدده دفین واهل تجرید کبی فرد و
وحید کوشه کیر وعزلت کزین ایدی تاکه چشم غیب
بین حضرت خلیل مشاهدهٔ طلعت اسحق واسمعیل ایله
قریر وحبل متین قوت ومرتی مریر اولوب حرم شریفده زیارت
نجل عریق عریفه تأمم واحد لایزالدن توفیق وسیلهٔ وصالی
تهمم ایلدی بو اثناده مکور عدوة وعشیتك اراده
ومشیتی بناء بیت بهشت نظیره تعلق پذیر اولماغین
فرمان ملك قادر بادی وبادر اولدیکه طاووس سبز
اشیان جناب خلیل الرحمان ایله خطهٔ شامدن عزیمت
بلد حرام ونخجیر مرامی صید ورام ایدوب امداد حضرت
اسمعیل ایله بیت مفترض التبجیلی عمارت وسر سعودت
اثرلرینه عصب عمارة عمارت ایدهلر جناب خلت پناه
واقف امر آله اولدقده وفور شوق وحبور ایله سالك
مسالك اطاعت وقاه وسروش خبر بر ایله اول براح
وبرده رفیق وهمراه اولوب ع خوشست اوارکی
انزاکه همراه چنین باشد نثر فحواسی اوزره رهج عزیمتی سطوع
وبو نظم مستجادك طرف انشادنه مطوع ایلدی نظم
جمال کعبه چنان می دواندم بنشاط که خار خار مغیلان حریر می آید
نثر فرس سفری اجمام ومربط حرم محترمه نزول والمام ایتدکده

کوردیلرکه

بیت درونی فرغفران ایله معمور وبناء بیت الحرام
ایچون شدّا حرامه مأمور اولوب کوه سرندیب دن طیّ
لهاب وشیب وقطع فراز ونشیب ایله حرم منع الکرمه
قصد وحج وسفاین قواسی تیّار بیابان وقوایی مخور وشجّ
ایلدکده فضاء ابدح ابطحده سکنهٔ عالم علو وفوقدن
برجوق سروش پرخروش استقبال واول جانبه توجیه
قبله نمای بال ایدوب دیدیلرکه ای آدم سنك تنویه
وجود وتنویهٔ ندمکدن ایکی بیك ییل مقدم مقام کریم
رکن وحطیمی طواف واعتمار ولجّهٔ ثواب حجّه اغتماس
واغتمار ایدردك حضرت ابو البشر تعلیم ملائك واضحة
البشر ایله خلقهٔ کعبهٔ انابته ماسك ومؤدیٔ شعائر
ومناسك اولوب بو عمل بارّ ابر رحمت باردن ادرار
امطار خیر وبلت وصحیفهٔ حالندن طمس آثار زلت
ایلدی بعده اول سرجریدهٔ انبیا ومرسلین ملائکهٔ
کرنیك تهلیل وتسبیح وتمشیهٔ وتصبیحی ایله ایناس
ورفع وحشت وایئاس ایچون اول جای پرنوره بیت
المعمور تنزیل واهباط ورکیهٔ رحمت ازلیه دن آب
امداد بیحساب اخراج وانباط اولنوب املاك کثیرة
التحمید عرش مجیدی طوف ومقام استسلامده و
قوف ایله هربری آخرینه اتباع وقوف ایتدوکلری
کبی اول بیت عالینك حوالیسنده تطوف وعلالیٔ

رهکذر دوزخهٔ برشه نشین نظم ولا ینجی الجبابرة اتقان البربا
وسیعودون الی تحت التربا نثر قبهٔ رزاندر رزنی فرق نکبت خواسی اوزره ۲
اثرنیه بازکونه طاس آتشین اولوب اجزاء جسم پریشانی
بنیان اوردوغی قصرمنیا فامنك کنف ومواطئ اقدامنده
خاکسار وبی سپر اعادی وفجار اولور نظم
داشت لقمان یکی کرجهٔ تنك چون کلوکاه نای وسینهٔ چنك
بوالفضولی سؤال کردزوی چیست این خانهٔ شش بدست وشش تهی
بادم سرد وچشم کریان پیر گفت هذا لمن یموت کثیر
الآیة السادسة والعشرون حبذا کاروان حجاجه
اولدیلر سالکان منهج دین حج ایدرلر واروب مشاة وعُراة
وعلی کل ضامر یأتین مجمع کردان وقایع واسمار
اولان ارباب تواریخ واخبار بحور پیام کعبهٔ علیا ایله ادعیهٔ
اصحاب نهای افعام ومستطلعان حوادث حقب و
قرونك عیونی اقرار وانعام ایدوب خبر بیت العتیقی
لسان فتیق ایله تقریر وکلك عبیر افسانك جریانی و
خامهٔ براعت افشانك حسن بیانی ایله تحریر بیور مشلردر
که حرم معتبر زمان ابوالبشره برتل احمر ایدی که
ملاء ملائکه یه مطاف ومزار وقبل خلق الافلاك فیوض
جناب پاکه مهبط ومدار ایدی سبب دمنکه حضرت آدم
صلی الله تعالی علی نبینا وعلیه وسلم ملمع آفتاب قتاب علیه
ونبان مثل ان لاخطیة فلا الیه ایله مشار الیه اولدی

فراشکار رطارق اجل که کلزار فانیٔ زندکانی ده عادی
خانه لر وشدایدکاشانه لرینا وسمك وارتفاعنی التی ذراعدن
زیاده رفع واعلایه اعتنا ایلیه سکان عالم بالا بوومهله
عتاب وندا ایدرلرکه یا افسق الفاسقین ان کان من مالك
فقد اسرفت والله لایحب المسرفین وان کان من مال غیرك
فقد خنت والله لایحب الخائنین یعنی ای سایستهٔ ملام
وعذل اکر صرف وبذل ایلدوکك مبلغ بی مآل کذومالك
ایسه جرعهٔ اسرافی اقتراف ایله محبوبیت حق قیومندن
نومید ومحروم اولوب سرجریدهٔ اخوان شیاطین اولدوك
اکر بومبلغ بی خیر مال غیر ایسه مزاولهٔ سرقه وخیانت
ایله ترك دیانت ایدوب سرزنمهٔ خائنه رفیق وقرین اولدك نظم
ای کهنه رباط راعمارت چه کنی کآخر چوبد بکریش باید پرداخت
نثر بعضی حکمیات کثیرة الفوائده واردرکه بدست
می غرور اولان اهل ثروت وسرور بناء وثیقی تزویق و
نقش ونکار مانی پسند ایله تأسیس ایلیه عمارت بناء وجود
کریبی باثر وخراب وچشم بی نوری زیر کور بی نوره
فرسوده وتراب اولور نظم تتنازع الاطواد وهوشوامخ
حتی تصیر مواطیء الاقدام نثر حکم واحد قهار وجود
مستعارینی بی نام ونشان وذرو ریاح عاصفات
ذرات کالبد بی ثباتنی یمینا وشمالا متشتت وپریشان
ایتدکده بنیاد ایتدوکی کاخ ارم نهادك هر غرفهٔ طرفه سی

بنم بارکاه عظمت پناهمه منتمی ومنسوب نیجه خواص
هدایت مصحوب واردرکه نظام سلك ملك دنیا انلرك
واسطة العقد وجود مواجید انتمالرنه مربوط وذات
تارك اللذات لری اشراف ملائك سبع ارائکه محسود
ومغبوطدر اکر لؤلؤ کثیر التلألؤ طاعات اخیاردرة
التاج اکلیل جهان ناپایدار اولمسه مقدار طرفة العین
صحائف احوال اهل ریب ورینه ترك ابلاء لباس ابلا
ورقم تأخیر واملاك املال واملا اولمزایدی نظم
الناس همهم الحیوة ولا تری طول الحیوة یزید غیر جبال
واذا افتقرت الی الذخائر لم تجد ذخرا یکون کصالح الاعمال
نثر حضرت صالحك مسافرت ومسیری نهایت پذیر
اولدقدنصکره کیرو وطن اصلی یه عودت ومتابعان
شرف ایمان ایله تجدید مراسم دعوت ایدوب تحصیل مرضاة
خدایه سعی وجد واقامت وظیفهٔ عبادات ایچون بناء
مسجد ایتدکده او مهبط انوار مسجد صالح دیمکله اشتهار
بولدی وسائر قوم ناسداد شداد نهادك بنیاد ایلدکلری
مبانیٔ شما مصداق کلام نظم این ان اساس نیست که کردد خلل پذیر
لو بست الجبال وانشقت السماء نثر ایکن کبیت العنکبوت ورجفهٔ
طامهٔ کبرایه نمودار اولان صیحهٔ رستخیز اثار ایله بی قرار
وثبوت اولدی وراء ستر رفیق دن غیب معنای دقیقه
نظر ایدن حکماء دانش پرور دیمشلردرکه هردار امل و

وفرا

اكر حضرت صالح بو دابه يى اماته ورهكذر خلقدن سنك
اذايى اماطه ايدرسه نصف ماللرين بذل واجزال ايده لر
حضرت صالح باركاه الوهيت دن هلاك دابهٔ هولناكى در
خواست وسهم دعسايى اماچكاه اخلاصه راست
اتمكين تير مامول اصابت هدف قبول ايدوب دابهٔ مذكوره
دونيم وقلوب ناسدن ازالهٔ ذعر وبيم اولدى مجموع
خواص وعوام مقام استسلامده انتصاب وقيام ايدوب
نصف ماللرينى افراز وباب مخالفت ومعاندتى فراز
ايلديلر حضرت صالح اول ايكى عزيز خدا پرست وثابت
قدمان عهد الستى اكرام واعزاز وتقبل اموال مجتمعه يى
رجا ونياز ايلدى اول ايكى قانع مرتاض اخذ وقبولدن
اعراض ايدوب ديديلركه عرق جبين سعى جميل ايله
كسب وتحصيل ايلدوكمز مبلغ قليل بزه كافى ومقدار
حاجت دن زياده يه رغبت رضاى خدايه منافى در عيش
الجاهد جهيد ورزق الزاهد زهيد بعده حضرت صالح
اهل بلده يه رد مجموع اموال وجناب رب الاربابه عرض
حال ما فى البال ايدوب ديديكه الهى جناب ربوبيت
مآبكه بالطوع والعمد هزار بار شكر وحمدكه مستوران
قباب عزت ابابكدن نيجه اهل مجاهده نك مشاهده سنه
دليل وسر منزل مراده هادى سبيل اولدك اثناء مكالمه
واثناده عالم بالادن الهام وايحا اولنديكه اى صالح

نافرایدیلر ومجموع مساکن وربوعده ایکی پرهیزکار
وزاهدی رآی ومشاهده اولدیکه هرکون اسب کسبه
راکب وعین عبرتلری ساکب اولوب هرکیجه زیادهٔ
زاد وفضلهٔ قوت متعاقب الامدادینی مماليك وصعاليكه
انفاق وصفاریت وسباریتی انکله ارفاد وارفاق ایدرلر
ایدی حضرت صالح اول روز فیروز انلرایله جلیس وشرف
صحبت والفت لری ایله انیس اولوب هنکام شامده
سوراخ صماخنه برصورت هائل داخل اولدی فرس
تفرتنی فسارا استفسار ایله اعنان ومقام استعلامده
انبان ایلدکده صحیفهٔ جوابده ارائت خطّ خطاب
ایلدیلرکه داخل کوش هیبت نیوش اولان صداء رعد
خروش مانند قابهٔ برداب نك صدید شدیدی درکه
هرکون بورمانده قعر بحر بی کرانده ظاهر وغایان اولوب
هرکیمه که توجیه نظر ولمح بصر باظهر ایده کرفتار سرپنجهٔ
انتقام وبرانده انبلاع والتقام ایدرحضرت صالح
ازالهٔ دابیه تعهد ودفع مضرتنه قصد وتعمد
ایدوب دیدیکه اهالیٔ بلدان وقری بکانه اهدا واجدا
ایدرلرکه بودابهٔ هولناکی دفع وهلاك ایدوب انلری
بیم عذاب الیم دن بی تأخیر وارجا تخلیص وانجا ایدم
زاهدان مجاهدان بوکلام مسرت بیغامی ادخال مسامع
خاص وعام ایتدکلرنده نقود اتفاقی انفاق ایلدیلرکه

تجرع دن استكشاف واستيضاح وانفاس طيبه سندن
استرشاد واستنضاح ايتدكده اول زاهد مجاهد نظم
فرائد فوائد ايدوب ديديكه بومقامده برقوية كيده الزحام
وارايديكه اشرار لئامدن بركروه نافرجام نزول والمام
ايدوب بوفقيردن غيرى هيچ كس كالاى والاى
عبادته مالك وجادهٔ مخالفت نفس حادثيه سالك اولمش
ايدى عاقبة الامر باركاه منتقم متعالدن هلاك قوم
بدفعاله حكم پرحكم نافذ وسرپنجهٔ اجل درخت وجود
بدعملرينى نافض اولماغين باسرهم سراپردهٔ عدمده نهان
وكهان ومهمان بلاى عذاب سرمد ومخلد ايله مذلل
ومهمان اولوب بناء شداد نهادلرى كالبد بولاد
بنيادلرنه كور ورسن وهربرى دست خوش كان لم تغن بالامس اولدى
نظم همه كارجهان ارزه تاشمس چه مى پرسى كان لم تغن بالامس
نثر بوفقيردن غيرى هيچ احد مظهر فضل بيحد اولميوب
جموم جميم حامدن تملس واسباب تخلصى تجلس ايله
شكر واجب الوجوده بذل مجهود ايدردم حضرت صالح بوخبر
عبرت اثر ايله منتصح اولماغله تقديم سپاس منعم مليك
وتمهيد تحميد قادر بى شريك ايدوب اول اهل طاعت
ودرود ايله متابعه وبدرود ايتدكده نصكره قطع سباسب
ومعامى وطى مراحل ومواصى ايله برجاى تنك ومنازله
نازل اولديكه جملة اهل وسكنى كافورش نورهدادن

عند الله بل انتم قوم تفتنون مضموننی اسماع وجمله سرا وضرایی
کل من عند الله درکاهنه ارجاع ایدوب عاقبة الامر اول قوم ضال ع
ان چنان شد که شنید ستی تو حال نثر مخلد سعیر عذاب واذ
قیل لهم تمتعوا حتی حین نظم مبیننده تفصیل وتبیین اولدوغی
اوزره محبوس سیاستکاه عقاب اولدیلر نظم
خداوند اخبار کوید درست که آمد روایت چنین از نخست
نثر که حضرت صالح اهل غی وطغیانك قبول قبالهٔ ایمانلرندن
ناامید وچکدوکی تعب ونصب دن دلتنك وکمید اولدقده نظم
واذ الدیار تنکرت عن حالها فدع الدیار واسرع التحویلا
لیس المقام علیك فرضا واجبا فی بلدة تدع العزیز ذلیلا
نثر فحواسنی پیش نهاد جنان ورخصت فامشوا فی مناکبها یه رغبت ومیلان ایلیوب دیدیکه الهی بارکاه جلالت
پناهکدن قصا رای وطر رخصت سفردر شاید که خواص
درکاهدن بر عارف آکاه ایله مجالست وشرف لقی
وصحبت وقران ورؤیتی ایله موانست ایدم جانب مهیمن
بیچوندن مرخص ومأذون اولدقده مضاجع راحت
اقامتدن تجافی وقطع ومفاوز وفیافی ایدوب خلال
حط وترحالده بر عارفه ملاقی ومصادف اولدیکه عبادت
معبود بی زواله مثابرت واشتغال ایله مقیم مسکن
تمسکن وهینه ومنزل دلنده اسباب طاعت رهینه
ایدی حضرت صالح اول تارك مکاسب ومصالحه

تجرع

ماعدا یوم اتی یه کفایت ووفا ایده جك ماء ظاهر الصفایی
اول چاه نهر انهماردن انتزاح وادخار ایدوب بو منوال
اوزره اوتوز سال ناقهٔ باهیبت قریع غریب هیئتی ایله
میان قوم لئامده صرف لیالی وایام ایلدی اول شتر
باتبخترك پیکر غرابت نماسی حیرت افزای عقلا اولوب
مقدار طول وعرض با اتساعی یوزر ذراع وهر شامتهٔ
ثابته سنك سمك وارتفاعی یوز اللی ذراع اولدوغی بی خلاف
ونزاع ایدی اول شتر بدیع وبریع زمان صیف وربیعده ظهر
اودیه ده ارتعا واول اکناف وارجاده اولان مسرح
ومرعایه اعترا ایلدوکده دواب وچهارپایان وسائر حیوانات
بی پایان مهابت ناقه دن بی طاقه اولوب رعی بوادی دن
بطن وادی یی اختیار وشدت کرما وحرارت هوا اجسام
دواب وانعامه تأثیر واضرار ایدر ایدی وزمان پاییز
وخزانده درون مهوایی مشتا اتمکله ضخامت جثه
واندامندن دواب وانعام فرار وهرب مجرد رؤیتندن
تحصیل ذعر وکرب ایدوب هربری عیش شاصب ایله
ضامر وشاسب ودرد تأثیر برد ایله اکثری مغاك هلاکه
سالك وذاهب اولوردی بو حالت عبرت مدارده حکمت
فاعل مختار وبنلوکم بالخیر والشر فتنه فحواسی ایله اول
قوم بد تباری ابتلا واختبار اولوب اول شکیکهٔ باشك
تقریر مقال اطیرنا معك ایتدکده حضرت صالح طائرکم

حساب طولی آنك چوق عملدر ایرشمك عمقنه طول املدر
نثر وفود ثمودن اکر ناشی ودخیل واکر جواد وبخیل
اغنام وجمال وانعام وبغاللرینی اول جاهدن اروا وحاجت
دلخواهلرینی اول چراکاهدن روا ایدرلر ایدی اول شتر
فراخ روز پرزورك ظهورندنصکره بنیان عهد وپیمانی
بو طریق ایله احکام وتوثیق ایلدیلرکه هذه ناقة لها
شرب ولکم شرب یوم معلوم مفهومی اوزره برکون
حق شرب ناقه یه مخصوص ویوم اخرده برحسب ونبئهم
ان الماء قسمة بینهم کل شرب محتضر اجناس احناشك
نصائب مثاربی غیر منقوص اوله ناقهٔ بدیع فطرت یوم
نوبتده سرچاهی آرامکاه ایتدکده ماء عذوبت نمایی یدقدرت
حکیم ماء تسنیم کبی جانب بالایه اجرا ولب چاهه اصعاد
وادنا ایدوب شتر سحاب مماس مد انفاس ایله مجموع
آبی عب وتشراب ایدردی اول ماء صافی تشاف ایله
استیفاء یوم نوبت واول منهل منهلدن رجوع واوبت
ایلدکده تمطی وتفسح وتفشح ایدوب قوم ثمودکه متر
صد ان یوم ورود ایدیلر علی طباق طبقاتهم اشتر بدیع
الاسلوبدن موازئ ماء مشروب لبن صافی ودر
وافر ووافی احتلاب ودفء واوبار بی شمارینی دخی جز
واجتلاب ایدرلر ایدی اول قوم کثیر الجوبه وعدیم التوبه
یوم النوبه مواشی ودواب بیحسابلرینی سیراب ایتدوکلرندن

ماعدا

جناب خدایه ضراعت ودعا واول میت بی حرکة اسم
وشهرتی ایله ندا ایلدی جناب انه علی رجعه لقادردن
مشیت سریعة التمشیه بادر اولماغین فی الحال اول
کلبد بی جان جنبان ولبیک یابنی الله صدای دلشتباه
مسموع مجموع حاضران اولوب زمان مدید زندگانی
جدیدایله ساحت راحت نمای دنیاده حی سوی وماء
الحیوة عیشهٔ راضیه دن سیراب ومرتوی اولدی
چونکه دست معجزهٔ حضرت صالح کریبان مقترح قوم
طالحی بضع واول جمل اجمل خملنی وضع ایلدی مراتع
ومرابع ده بی چون وچرا رعی وچرایه شاغل واولد
مطارب ومسارب ده اعشیشاب ایدن نباتات و
اعشابه داخل واغل اولدی حضرت صالح نشر زواجر
نصائح ایله یاقوم اعبدوا الله مالکم من آله غیره
قد جائتکم بینة من ربکم فحوا سی ایله جواب نوشین غفلت
دن بیدار وهذه ناقة الله لکم آیة فذروها تأکل فی
ارض الله ولا تمسوها بسوء فیأخذکم عذاب الیم
نظم کریمی ایله ترهیب وانذار ایدوب وصیت حمایت
جمل بدیع الجمال وفرمان خدایی فقال لهم رسول الله
ناقة الله وسقیاها ایله اجمال ایلدی اول حوالی ده
برچاه عمیق وبئر عتیق واردیکه مانند غفلات اهل حمق
بعید العمق ومثال دواهی دور پرجور عدیم العور ایدی نظم

اولا کندونك دروحهٔ وجود کافری بنیادی شکست
بعده افنان اهل واولادی خاك هلاکه پست اولوب
ایرتسی زمان معین ده پدر ومادری دخی لقمهٔ اژدهای
اجل واسب حرون حیاتدن پیاده ورجل اولدی مستحقان
تبار وتباب کویای الهذا الشیء عجاب اولوب ملك جذع
ابن عمنك هلاکندن اذوهناك وسینهٔ شکیب وسکینه سی
چاك اولدقده حضرت صالح اظهار برهان واضح ایدوب
دیدیکه ای آل ثمود بومیت متشتت الوجودکه بین القوم
صدق ودیانت ایله معروف وپیرامن حالندن احتمال
دروغ واحتیال مصروفدر اکر جناب محیی الرفاة ومجری الفرات
نم دعاء اجابت ادعامه واصابت ادعامی قبول وحسن
تلقیه موصول اتمکله اعادهٔ روح وشخص متوفانك
صدر حیاتی مشروح اولورایسه اوثان واصنامدن
تبری والدخول فی دارة الاسلام خلود فی دار السلام
کلامی اوزره مقام توحید واستسلامده تمکن وتارکی
ایدرمی سزاصحاب شمال وارباب بغی ونکال کله زاویهٔ
هاویهٔ من ارسل نفسه مع الهوی فقدهوی فی ابعد الهواده
مبتلای عذاب ابد وکرفتار کید وکبد ایدیلر دخول
محروسهٔ ایمانه توثیق عرای پیمان وایمان اتمکین حضرت
صالح اول منزل کثیر النوائحدهٔ رموك ومشاهدهٔ
احیاء موتی ایله پایهٔ معجزهٔ باهره سی سمو وسموك ایدوب

زبانی دراز وباب دشنام وسبابی بازایدوب دیدیکه
ای صالح اگرچه سن نهایت دیانت ایله خیرخواه وناصح
اولدوغکه عقل سلیم جازمدر اما النصح بین الملاء تقریع
قول بریحی اوزره سنك پند سودمندك بزه غیرلازمدر
حضرت صالح حل عقدهٔ تنبیه ووجه کلامی اول جانبه
توجیه ایدوب دیدیکه ای غافل بیخبر اقتضاء حکم قدر
بودرکه سنك ذات پرجهل وسائر ولدواهلك بویوم
بامقت ده فلان وقتده اظفار منیه وتبارهٔ کرفتار
اولوب علی السحر فوران خدای اکبر ایله والده ووالدك
فناء فنادهٔ بالد وتارك طریف وتالد اولورلر لاجرم
اولی واهم بودرکه نیل شرف ایمانه مبادرت وعناد
معتادی ترك ومغادرت ایده سن زیرا خالق موت
وحیات سنی بعد الممات احیا واعادهٔ وقبائل ثمودهٔ
سنك وجودك حجت وبرهان اولمه سنی ارادهٔ
ایدوب بعده منتهای اجل مسمایه دك مامن ایمانده
تعیش واسباب عباداتی فوق العادات تقرش
ایدرسن بوکلمات عبرت سمانك هذیل بن لقیم تارك
تاریکیء آیین سقیم وداخل روشنایی دین مستقیم
اولوب وقت معینه منتظر ومجموع خواص وعوام
بوحال غرابت انجامه ناظر ایکن مهبت لایستقدمون
ساعة ولایستاخرون دن هبوب صرصرمنون ایله

فلم يؤمن وقام على شقاء • كذاك حال من حرم الثوابا •

نثر بقيهٔ قوم ناصواب مذكور شهابی تحریك • وكندو
نفس بد سیرتلری اوزرینه تملیك • ایدوب تاج حكومت
ایله تتویج • و سلعهٔ ضلالتی ترویج • ایلدیلر جندغ كه محمیهٔ
صلاح وورعه دخول • وشرائط اسلامی بالتمام قبول اتمش
ایدی طاعت بی منفعتنده اتعاب نفس وتن • ایتدوكی
وشی كسر • واسباب حشمت وثروتنی دسر ایدوب اموال
واثقالنی بین المؤمنین • یغما وتاراج • واختیار صوف
واطلس ایله خاطرهٔ حریر واطلسی دلندن اخراج • ایلدی
وهران اسواق شهری طوف • ومرات قلبنی مصقلهٔ
توجیه ایله شوف • ایدوب حضرت صالحك خدمت پرمرا فقندهٔ
ملازم غیر مفارق • اولدی حضرت صالح وقوب دیاجیر
شامدن ثقوب تباشیر عیامه دك وظائف اوراد
واذكاری تذكار • وتفجر انهار نور نهاردن انظلام شب
تاره دك نصیحت قوم بدكار ایدوب آخر كار حكمت
فاعل مختار ایله ولقد ارسلنا الی ثمود اخاهم صالحا
ان اعبدوا الله فاذا هم فریقان یختصمون • مضمونی
اوزره اول قوم مخالفت رفیق ایكی فریق • اولوب برقسمی
رقدت غفلتدن بیدار • وكروه آخر دار المقامهٔ اخرویه
بی دار اولدیلر وجندعك برسرعم • دافع الغمی وارایدكه
مقام انكاردهٔ مقیم • ونامی هذیل بن لقیم ایدی زبان

زبانی

فی الارض تتخذون من سهولها قصورا و تنحتون الجبال
بیوتا فواسنی اذکار ایله ارشاد جادهٔ دین و تقریر کلام
نصح انجام فاذکروا آلآء الله ولا تعثو فی الارض مفسدین
ایدر لرایدی اول کروه صالح حضرت صالحه انواع غمط
وازرا وقال الملاء الذین استکبروا من قومه للذین استضعفوا
لمن امن منهم اتعلمون ان صالحا مرسل من ربه کلامی ایله
اظهار عنت وارزا ایدوب فضل هادیٔ معین ایله نائل
شرف دین اولان فرقهٔ هدایت نمون اعلاء کلمهٔ انا
بما ارسل به مؤمنون ایتدوکجه اول قوم بوز بابشورك
تجبر وغرور لری فزون وهر بری مظهر قال الذین استکبروا
انا بالذی آمنتم به کافرون اولورایدی وشهاب بن
عمرو غمرکه جندعك شقیق شقی سی ایدی شقوق
عقوق ایله ترك حقوق ونجم هدایتی خفوق ایدوب
سجین سخین ثم رددناه اسفل سافلین دن عار نجوهٔ
نجات وداخل استثناء الا الذین امنوا وعملوا الصالحات
اولمش ایکن پیالهٔ درونی سلاف وسوسه وفتون ایله
لب ریز وهر بری پادر کل کفر وستیز اولوب تنکنای
ضیق صدرده مستقر وحقیقت معجزهٔ باهره یی غیر
مقر اولدیلر اول عصر وایّان ده اولان اهل ایمانك
بری بوابیات بی نظیر ایله بیان قصّهٔ عبرت پذیر ایلیشدر نظم
رأینا عصبةً من آل عمرٍو الی دین النبی دعوا شهابا

ابن عمرو قرابین واقرباسنه امر ودفع مغرف وزمر
ایدوب جملة داخل محمیهٔ ایمان ومعاشر وعشائری ایله
مستحق بهشت جاودان اولدی نظم انزاکه خدای
دولتی خواهد داد ناکاه زسنك خاره بیرون آید نثر
قوم ثمود اعتزام متابعت شرع ودانهٔ عمل صالحی کشتزار
دل پر اوزارلرنده زرع اتمشلر ایکن جنس شیاطین انسدن
حباب مستحق التبابکه سادن اصنام وانصاب ایدی
وذواب بن عمرو بن ولید که وادیٔ ضلالده جلید ایدی
ورباب بن صعمر که مظهر مرآء بی مرایدی وکریوهٔ حیله
وغیله ده عاهن اولان صمعه کاهن که ع شقاوت ازلی
زائل اولمامش ابدی نثر هر برینك وصف حال بدی ایدی
اضمحهٔ قوم ثمودی پنبهٔ هذیان وصد ودایله پر واشاعهٔ
بشاعت ابشرا منا واحدا نتبعه انا اذا لفی ضلال وسعر
ایدوب اول کروه اشر مطارحهٔ کلام االقی الذکر علیه
من بیننا بل هو کذاب اشر ایله نافقاء نفاق وشقایه
روغ واما ثمود فهدیناهم فاستحبوا العمی علی الهدی
فاخذتهم صاعقة العذاب الهون بما کانوا یکسبون
مضمونی اوزره عبادت بتده تثبت ایله ساحهٔ روعلرندن
ازالهٔ روع ایلدیلر حضرت صالح هرچند اول غرة بی غرتی
سرمنزل غرتدن ابعاد وتذکیر واا ذ جعلکم خلفاء من بعد
عاد ایدوب مکنون مخدع درونلرینی اظهار وبوأکم

فی الارض

دو پاره شدان سنك خارا جوش برآورديك ناقه ازوی خروش

نثر اولا اول سنك بی توقف ودرنك بلند ودراز و
نمحض واهتزاز ايله كردن فراز اولوب شتر آبستن وناقهٔ
دراز كردن كبی قوم ثموده نمايان ومشهود اولدی بعده
اول حجر جلمود تحرك ونساء حوامله مشاكل تقضض
وتفكك ايدوب صراخ صراح ايله ناله وفرياد وارتعاش
وارتعاددنصكره ميان حجردن اول قوم كژ نظر وپربطرك
مقتضای وطرلری اوزره برناقهٔ غرابت نمون بيرون
اولديكه جانب جنب چپندن طرف پهلوی راسته دك
بی كم وكاست يوزيكرمی دزاع وسائر اعضا وجوارح
واشلا وجوانحی دخی اكا كوره بديع الاختراع ايدی نظم

يكی نوروش پيكر لعل رنك چو خرشيد خاور برآمد زسنك
سيه چشم ورعنا شمائل چو حور قوائم بسان ستونهای نور
تن از اطلس چرخ پوشش كذار سر از رشتهٔ كهكشان در مهار

نثر فی الحال اول شتر كردون تمثالدن بر فصيل اصيل كه
اول دخی ضخامت وجسامتده مادرينه قريب وانك
دخی فطرت وخلقتی بدئ وغريب ايدی تولد وقدرت باهرهٔ
قضا بو معجزهٔ سريعة المضا ايله تبكيت قوم لد ايلدی نظم

هرچه فهم توزان بود قاصر مشو انرا زابلهی منكر
سبغهٔ دست اوست هر تكوين قدرتش را بچشم عجز مبين

نثر بو معجزهٔ اعجوبه مدار ظاهر وبديدار اولدقده جندع

مهبت تمثال هزار سال سعی بی همال ایلسه لر اول هضبهٔ
مناعت مقرّدن برقطعه جرك انقلاع وانقماعی امر مستحیل ایدی نظم
بسالی شدی مزغ ازو برفراز ع بماهی رسید ی ارو زیر باز
نثر حضرت صالح بعد الاستخاره مقابلهٔ سنك خاره ده
تحریك لب وجناب قدیر بی نظیره توجیه قلب وقالب
ایلدکده جانب خداوند الهام وایحا اولندیکه ازل
آزالده بنم ذات بی ذوالمنه مدعای قوم لوم بالکلیه
معلوم اولمغین انا مرسل الناقة فتنة لهم فارتقبهم
واصطبر کلام مؤثری اوزره بوصخر بی مخزده علی وفق
المراد برشتر مهیب نهاد خلق وابداع ولدی الاحتیاج
دعاء اجابت اندراجك ایله ابدا واخراج ایچون تهیئه
واختراع امتشدر امّا بو ثلّهٔ عدیمة الخلة بی القاء وهد
عهد ایله که بو معجزهٔ غرابت نشان بارز ونمایان
اولدقده ملك جندع سائر قوم پرخدع ایله وادیٔ
ایمن ایمانه نائل اسلم اسلامه آئل اولمزلر ایسه قداعذر
من انذر شمشیر صاعقه بارزی آماده ودرکار زد راول
فریق ضلالت غریق عروهٔ وثقای الیهٔ جلیهٔ یی توثیق
دیکمکه اول رسول منطیق لسان طلیق ایله جناب
معتدرکا رسالهٔ تضرّع ونیازه شروع واغاز ایلدی نظم
هنوز ازز بانش نیرداخت نام که صید مرادش درآمد بدام
بدان سنك یك نالش اندر فتاد چنان کاندر آبستنا وقت زاد

دوباره

عرض حاجت ایدوب قوم صالح که سلاح تقوی وصلاح
ایله شائك وسالح ایدیلر میدان امتحاندن محجوز ومحجور
ومهمه مباغیء مهمه ده مذؤوم ومدحور اولماغیچون
دیدهٔ حاللرینی اثمدرجاء محال ایله اکتحال ومقام ابرامه
ارتحال ایلدیلر چونکه صحصاح الحاف والحاحده فارغ
وباب دعایی قارع اولمه دن فارغ اولدیلر جندع بن عمرو
که داور نافذ الامر ایدی حضرت صالحی قصد تعجیز وسریهٔ
اقتراح واقدامی تجهیز ایدوب دیدیکه ای صالح اکر دعوای
رسالت ده صدق عزیمتك مقرر ودست بر زورکدن
ظهور ایدن معجزات خارقة العادات شایستهٔ تصدیق
وباور ایسه جدام قوم ثمودده نمایان ومشهود اولان
سنك خارا وصخرهٔ صماء شمادن برناقهٔ هوجاء غیر عوجا
اخراج واظهار وابراز معجزهٔ بلند مقدار ایله شول شرطله
که فی الحال بی مکث وامهال سبیل وضع فصیله انتهاج
وشکمندن بی بیش وکم برسلیل جلیل انتاج ایلیه شویله
که بو امر نادر ظاهر وبادر اوله قوم کنود ثمود قطع
امراس حیل وعقر افراس غیل ایدوب تصدیق وحدانیت
حق امر محققدر واول کوه فلك مانند برجبل علب
وبلند ایدیکه طائر وهم عنقا آهنك انتهاء دربی درنکه دك
تحریك بال وبال ایلسه منصف دراسنه عروج و
ارتقا مسدود السبیل وملاك جر اثقال اولان عفاریب

من المسحرین ایله بسط فرش امتراء وشکال شکوکه سلوك
ایله ما انت الا بشر مثلنا فات بآیة ان کنت من الصادقین
نظم مبینی اوزره اقتراح معجزهٔ کبرایه اجترا ایدرلر ایدی
حضرت صالح نشر مواعظ ونصائحه صائح اولوب اول
قومه بی رحمه انشاد کلام ارائیتم ان کنت علی بینة من ربی
واتانی منه رحمة ایله مسکن نصح وپند ده اقامت والزام
ونظم دلپذیر فمن ینصرنی من الله ان عصیته فما تزیدوننی
غیر تخسیر ایله تبکیت والزام امکین بالاضطرار وثاق
عهد ومیثاقی استوار وشروط پیمان وایمانی تداول و
اعتوار ایلیوب دیدیلرکه قوم ثمود معهود اولان
یوم عید ومجتمع کهول وغیده ده فرق لئام انصاب
واصنامه التجا واهل ایمان جناب قادر مستعاذن
ارتجا ایدوب هرنه جابدن دعوای دعا عدول
امارات قبول ایله مبثث وحسام قرب ووصلت
مصلت اولورسه حیققت صدق وحقیتی مستبین
اولا مدینه دینه دخول وازماع ده اتفاق واجماع
ایدالر موقف جشن وعید وموقت وعدووعیده
وفود قوم ثمود برعرصهٔ پهناده اعتراك وبرشت دهناد
تحزب والتکاك ایلدیلر نطع بادیهٔ پهن چو صحن امل
دورچوازدیدهٔ غافل اجل نشر اولاقوام بی قوام اصرنام
اکبر اصنامه تجدید وظیفه عبادت واول خشب مسندهٔ

معدود داخل اصحاب یمین ونیل دار خلده شایسته وقمین
اولدیلر سائر قوم خاسر که هر بری مطارب فوز مطالبده
حاسر واظهار عناد واصرارده جاسر ایدیلر یا صالح
قد کنت فینا مرجوا قبل هذا اتنهانا نعبد ما یعبد آباؤنا
معنای تقلید نماسی ایله مثاوئ معائر ومساوی ده
مکث ولائ واننا لفی شك مما تدعونا الیه مریب فحوای
غریبی اوزره دار الامان هدایت وایماندن ارتکاب
بعد ونائ ایدوب ریاش تکبر ایله افتخار واثاث تکثری
امتخار ایله ترك نیکنامی وقال لهم اخوهم صالحا الا
تتقون مضموننده تصامم وتعامی ایلدیلر کاه انی لکم
رسول امین فاتقوا الله واطیعون فحوای دعوت
نموننی القاء سمع جمع وبیخ شبهات قوم شناتی قلع
وقمع ایدوب وما اسئلکم علیه من اجر ان اجری الا
علی رب العالمین کلام مبیننی سمط تقریر وتبیین ده
تنظیم ومدلول اتترکون فی ما ههنا امنین فی جنات
وعیون وزروع ونخل طلعها هضیم ایله تعداد منّ
عظیم ایدر ایدی وتارة وتنحتون من الجبال بیوتا
فارهین فاتقوا الله واطیعون مضمونی اوزره تکریر
انداز ووعید ولا تطیعوا امر المفسدین الذین یفسدون
فی الارض ولا یصلحون معنای حکمت نموننی تمهید
ایتدکجه اول قوم شراست آیین مدلول کلام انما انت

مکرّرا وضع نتاج ایدوب اشجار وازهارلری ایکیشر کرّه
سرسبز وتر ومزارع ومراتعلری دخی مرة بعده اخری
نابت وبارور اولور ایدی اول کروه ضلالت مرافق
بودکلو منافع ومرافقی برکت اصنام واوثاندن ظن وحسبان
ایدوب فیفاء غرور وخیلاده سحب ذلا ذل وساحهٔ
خاطر عدیم الراحه لرندن نسیان رجفات وزلازل ایدرلر
ایدی ذبالهٔ باللری شررشر ووبال ایله توقد واشتعال
بولمغین جناب قیوم اول قوم شومدن اخذ حجت وشعشهٔ
اضواء وماکنا معذبین حتی نبعث رسولا ایله کشف
تارکیٔ دجة ایچون صالح بن جابر بن ثمود عنفوان شباب
طراوت قرین وعند البعض غلواء حد اربعین ده ارسال
وبعث ووساطت رسالتی ایله کرفتاران عفوهٔ غفلته
تبیین اهوال برزخ وبعث اولندی حضرت صالح عیش
لباس شبابدن بالغ نمط شمط اولنجه سواعد قواعد
ارشاد وهدایت ایله مبانیٔ پند ومورعظتی ترفیع ویاقوم
اعبدوا الله مالکم من اله غیره فحواسی اوزره مراسم
دعوتی تأصیل وتفریع ایلیوب غرس خلاف عدم الافدن
تحذیر وانذار وهو الذی انشاءکم من الارض واستعمرکم
فیها فاستغفروه ثم توبوا الیه ان ربی قریب مجیب نظم
بدیع الترتیبی بالعشی والابکار اعاده واذکار ایلدی
مدد کثیرة العدد ده ضعفهٔ قوم ثموددن برقاچ شخص

معدود

مصون ایدوب اوثان واصنامه مزید تمجید واکرام
اتمکله احتمال طرق نکال لامحاله واصل حد استحاله در
نقادهٔ مقال بودرکه اوجاف شوامخ خبالده طول وعرض
بااتساعی یوزر ذراع مساکن فلك نهاد تأسیس وبنیاد
ایدوب بنا ایلدوکلری ابنیهٔ سمانمانك سقف وزبرینی
صحائف نسیم وزر ایله تسقیف وحدید جدیددن برباب
مصمت وشدید تعلیق وتثقیف ایدرلرایدی نظم
ان البناء اذا تعاظم امره اضحی یدل علی عظیم البانی
نثر مهیمن قادر اول کروه غارده اسباع فراخی ودعة
وادرار اخلاف الطاف وسعة ایدوب پیرامن حاللرندن
ازالهٔ آفات وابسال وذیل انعام واشبالی اسبال
ایدرایدی راه عدم انتباهده تمرن وسنوخ بولان کهول
وشیوخ چرك شرك وکفر وفکر ایله کرفتار سرپنجهٔ شکنجهٔ
مالك درکات سعیر ولظی یه سالك اولوب وصبیان
واطفاللری دخی استمرار زیغ وضلال ایله حرف وهم
وهم غلبهٔ وهم وعدم مبالاة وهم ایله تارك امر مهم
اولمشلرایدی عتو وخشملری اشتداد وغلو وغشم
لری ازدیاد بولدقجه عارج لصب رخا وخصب
اولوب نائل عیش رفیق لحواسی ومالك کثرت اعلاق و
مواشی اولورلرایدی ومدبر قضا وقدر هرآن ترتیب
اسباب استدراج واغنام وانعاملری هرسنه

فتح باب استدراج امتشال ایدی اول قوم اعماد برمرتبه
بالغ طول اعماد ایلدیلرکه عجز ورمددن لاجل السکنی
عمارت وبنا ایتدکلری بنیاد مشیدی مستد الارکان
حال حیات بی ثبات تلرنده باثر وخراب وهنوز جوسق
جسم استوار لری ثابت وپایدار ایکن مساوی سطح تراب
اولوردی لاجرم اظهار عتو محض وغلو محت وجبال شم
صعابنده صخور صم صلابتی بری ونخت ایدوب جنب
قدرت قهارده حلا میدر واجار کبار کبیت العنکبوت اوهن
بیوت اولدوغندن عقول وکیفیت ثنی عطف الراح الفخار
من اصله من صلصال کالفخار مدلولندن ذهول ایلدیلر نظم
شکوه مملکت وسلطنت اگرچه خوش است چه پنج روزه چه صدساله چون بباید مرد
خزانه درروزر لطیف ومحبوبست ولی چه سود که باخویشتن نشاید برد
نثر حضرت صالح اول اهل فضا نحی هلاک قوم عاد ایله
انذار وابعاد ایدوب کلمه جامعه شهادتی تلقین ایلدکده
کبراء قوم ثمود دن پنجه اهل سمو وسمود ادارهٔ جام
کلام خام ایدوب دیرلر ایدیکه قوم عاد سنکلاخ
طرد وابعاد ده اسکان واقعاد اولنوب مظهر لعن
وسب اولمغه باعث وسبب خدمت انصاب نصب
نصابنده تهاون وترک اهتمام لری ومواطن ومساکن ده
اولان سستی وعدم استحکام لریدر اما بزهضاب
صعابنده اتخاذ صیاصی وحصون واعتمال سرب

مصون

چندکردن بحول وقوت فخر • کثمود الذین جابوا الصخر •
رو بقرآن بخوان که بادچه کرد • باجنود ثمود وعادچه کرد • نثر
تاریخ انبیاده تبیین وانبا اولدوغی اوزره قوم عاد
کثیر الاعداده ابناء اعمام اولان قبیلهٔ ثمود بن عامر
ابن ارم بن سامه • والی ثمود اخاهم صالحا فحواسی اوزره
حضرت صالح ارسال • ومبتلای داء عضال ضلال •
اولانلره تبیین حرام وحلال • اولنمش ایدی وقبایل ثمود
بدفرجام • میان حجاز وشامده حجر نام • مقامده اتخاذ وطن •
وطائر خاطرلری وکنهٔ عز ومکنتده اختیار عطن •
ایدوب خواص وعوام • امتداد سنین واعوام • ایله شاهراه
یقظه وانتباهدن کریزان • وان الانسان لیطغی ان رآه
استغنی مزلقه سنده افتان وخیزان اولمشلر ایدی نظم
همه بدعوی عصمت برآمده چو ملک • ولیک بوده چو ابلیس در ازل ملعون
کشیده سر سوی کردون زکبر چون نمرود • کران شده بزمین بر زبخل چون قارون
نثر ابو عمرو بن علا رایت روایتی اعلا اتمشدرکه لفظ
ثموده سبب ورود اول نواحی وضواحیده اولان
قلت آبدر زیرا لفظ ثمد ماء قلیل بی مدددن عبارت
اولدوغی عدیم الارتیابدر اول کروه بد نهاد معامیء
عناد وعناده انصلات • وتیغ سرتیز غشم وستیزی
اصلات ایدوب حقهٔ دل پر دواهیلرنده پیلهٔ حیله و
فساد واهی بی ادراج وکلید اندیشهٔ وسواس پیشه ایله

قیام وانتصاب ایلدی اکر بر جرعهٔ بی متنه بخل وضنت
اتمسك تفهیم وابانه ایده جکم مسائل سکانه نك ابتداسی
بو مسئلهٔ نادرة الوقوع وبو امر مشروح مشروع ایدی
چونکه اقتضاء ورع وتقوی سنی مضیق فتوایه الجا ایلدی
بیك سکهٔ حسنه بذل واعطا وهزار دینار صرف و
ایتا اتمینجه حاجتکی روا ودردوکه دوا ایلم نظم
وربما کان مکروه الامور الی محبوبها سببا ما مثله سبب
نثر اول سائل مکروب بذل جعل مطلوب بدنصکره امام
همام لعلمه الذین یستنبطونه منهم رکازندن اخراج
دفینهٔ راز ایدوب دیدیکه بر مصحف واجب الاغرازی
قدام جهازه پیش نهاد وتردد واستشکال ایدن ارباب
قیل وقاله لا رطب ولا یابس الا فی کتاب آیت حکمت
متابی ایله استشهاد ایله فی الحقیقه اول سائل مسألهٔ
دقیقه بو ارشاد وپند ایله کاربند اولوب بو داستان
عبرت مدار اول امام بزرکواردن صحیفهٔ روزکارده
یادکار قالدی نظم ازصدای سخن علم ندیدم خوشتر
یادکاریکه درین کنبد دوار بماند الایة الخامسة والعشرون
سکا ال ویردی ایسه ایلمه فخر ملك خوارزم وکشور اصطخر
نیلدی عاده کور قضا وقدر وثمود الذین جابو الصخر
حضرت حامی که حمای افانین بلاغتی حامی ایدی بو آیت
بی التباسی بو وجهله اقتباس ایلمشدرکه نظم

واشيايى امتعهٔ جهازنده جمع واحراز اتمز ايسم حلالم مظهر
تذروهاكا لمعلقه وتطليقات ثلاث ايله مطلقه اولسون
بعده بوكلام خامدن نادم وعهدهٔ خبث حنث دن تفصى
يه عازم اولوب علماء شهر ومشاهير دهردن هركيمه
مفاتحهٔ سؤال وارادهٔ انجلال عقدهٔ اشكال ايتدى ايسه
تحقق حنث اوزره اطباق وحقنده لسان طعنه
رسا نلرينى اطلاق اتمكله اول فقاعى بقاعى كبى وادئ
انكاردده سركردان وسوء مزاجنه علاج ايچون دروازه
كرينك مردان اولدى اقتضاء قضاء نزدان ايله اول
عصرواوانده امام ثانى محمد شيبانى متكاء فتوى ده
صاحب استقلال ومربع نشين مسند ع لكل زمان
دولة ورجال نثر اولمش ايدى ع وللامور نهايات واطوار
نثر شربتئ تلخ مذاق بربارد صداقت مساقك دلالتى
ايله مجلس امامدن استفتاح وداء راحت زداسنه
دوا ايچون قرع باب استفتا ايلدى شربت فروش
ناكام حضرت امامى استنكار وحضرت امام سابقهٔ
نافرجامى استذكار ايدوب ديديكه بوسؤالك جوابى
ظاهر وبين وبوعقالك اخلالى اسان وهين در اما لوح
خاطركده محفوظ وعين قوت حافظه‌ك ايله ملحوظ
ميدركه فلان زمانده برطالب بزمان سندن برشربت
آب اطلاب ومقابله سنده اوچ مسألهٔ مهمه تعليمنه

رشك سلسبيل وسلسال اولمش حضرت امام حماى غمى
وآلام ايله تب زده ودل زارى نار اوام واوار ايله آتشكده
اولمغين ديديكه اى شربتىء روشن بال وكاسب افضل
اعمال بوكرماى قفار افتقارده بنى ايوا واثوا وبو اشربهء
نابدن برشربت آب ايله سيراب واروا ايدرسك سكا
اوچ مسألهٔ مهمه تعليم وحقهٔ درونكه اوچ دركرايمانه
تسليم ايده يم كه هربرى امردينده سكا بدرقهٔ راه يقين و
رهنماى جادهٔ متقين اوله فقاعىء ناساز غلبهٔ حرص كثير
واردراز ايله نظم حاجت بحرفهاى چنين پيچ پيچ نيست
تعويذ دوستى بجز از نقره هيچ نيست نثر مدلول ناصوابى ايله
لئيمانه جواب ويرمكين امام محمده علت قلت ذات يد تشراب
شربته مانع وبالضروره شورابهٔ صبر ناكوار ايله قانع اولدى
حكمت خدا ايله شربتىء ناپروا رقوب وتعيش اولاددن محروم
ومحروب اولوب بالاخره هنكام كبرده بردختر ناقص
كهر ايله اكرچه حزن واندوهى عظيم ومصداق ظل وجهه
مسودا وهو كظيم اولدى لكن ملاحظهٔ فحواى يهب
لمن يشاء اناثا تسليت رسان وفضاء حسن رضاده
متوجهٔ ملجأ بى كسان اولوب زراعت كاه ضراعته
القاء بذر ندر ايلديكه اكر بو دختر پرهيزكار دوحهٔ طول
اعماردن بارور وتلبس دواج ازدواجى ميسر اولورسه
شكر نعمى ايچون فراخناى دنياده اولان جميع اسباب

وايشبا

وتنكناى متشابهاتدن مخلص ومخرج اولوب دقائق
قرءانيه يه باعث اطلاع وخلعت معرفته سبب اسدا و
اطلاع اوله جزاهم الله عنا خير الجزاء فانهم اجزوا حسن
الكفاية والاجزاء وعلوم شرعيه نك اصليه وفرعيه سى
مشكاة قرءآن رصين الاساسدن اقتباس اولندوغى
ارباب حنكت ودربته غير خافى والقرءان افضل من كل
شئ دون الله وفضل القرءآن على سائر الكلام كفضل الله
على خلقه كه روايت كردهٔ محمد بن حنيفيه عليه الرضوان
والتحيه در علو شان قرآنه دليل كافى در لكن ع چوكوش
هوش ندارى چه سود حسن ومقال نثر اكرچه عند بعض
المفسرين آيت ولا رطب ولا يابس الا فى كتاب مبين ده
كتابدن مراد لوح محفوظ وبو معنى بين العلما مذكور و
ملفوظدر اما بعض آخرى بونك خلافنى اظهار وكتابدن
مقصود قرآن مجيد اولماغى اختيار ايلمشلردر عالم ربانى
محمد شيبانى نك قصهٔ اتية البيانى قول ثانى يى تأكيد
وقرءآن معجز ورود مقصود اولدوغنى ايدر اول داستان
مفصلك محصلى بودركه حضرت امام مبادئ تحصيل
واهتمامده اكناف ديارى كشت وكذار ايدركن برشربت
فروش پرخروشك دكان پرشورينه ضد سرور ايله
مرور ايدوب كورديكه يخابهٔ شربت ناب ايله كيزان واكواب
مالامال واشربهٔ شيرينى حرارت دل حزينى تسكين ده

ایات محکمات که باب مناکحاتده ورود بولمشدر ووالدینه
توقیر واکرام ومحارم صلهٔ ارحام حقنده نازل اولمشدر
بو فاعلیه اصل اصیل وبو حکمته رکن اثیلدر اما حکمت رکن
اثیلدر اما حکمت مدنیه نك فائدهٔ سنیه سی بودرکه افاده
واستفاده ایله تعاون وتناصر وحسن اتفاق واتساق
ایله تظافر وتظاهر ایدوب ظلم وغصب وشطط وغضب
نفس بد فعالرینی تبعید ومشتبهات اموری قانون عدالت
اوزره وضع وتمهید ایدوب لربوع ومعاملات ناس وآداب
صحبت واستیناس وسیاسات وحدود ونوامیس
نامحدودی حاوی اولان ایات بدیعة الفحاوی بو حکمتك
منبعی وبو متفرقات واشتاتك مجمعی در اما علوم ادبیه
وفنون غریبهٔ عربیه یی علماء امت وکبراء معرفتدن
برجماعت که مقاصد علوم علوم قرآنیه یی ترتیب وتدوین
وصراط استنباط ومنهاج استخراجی تسهیل وتهوین
ایلیوب مدد کار رئ الهام بیچون ایله پنجه ضابطه وقانون
که انك واسطه سی ایله لسان افصح عربی نك حقائق
رقائقی شناخته وضوابط قواعد وشرائطنی حیطه
استعماله ادخال ایله قصر بی قصور احاطه وشعور ساخته
وپرداخته اولور وضع وترتیب وفصول وابوابنی نهج
صواب اوزره تنقیح وتهذیب ایلمشلردر تاکه مدققان
بیان ومعانی یه اثناء سخن رانی ده اسوهٔ حسنه وانموذج

دنکرو

انکله متصف و متحلی و انداب رذائل و مشاین لوح
دل بی غلنه مرسوم اولوب انك مزاوله و مناوله سندن
متوفی و متخلی اوله تاکه صفتی تخلیه و تحلیه ایله که تهذیب
اخلاقدك نباء بعید الاعماقی انك اوزرنه نهاده و روزنهٔ
بصیرت و بصارتی کلزار بدیع الاثار غیب هویته کشاده در
بلکه احکام فرائض و مکتوبات و نوافل و مندوبات اشتمال
بولان ایات بدیعة المثال و بعیدة المنالك منشأ و مبدأی
بوحکمت بالغه و بو نعمت سابقهٔ سابغه در اتصاف و اتسام
و صحیفهٔ بالنده رقم تمکین و کمال ارتسام بوله و بی اختلاف
و اختلاق مجمع مکارم اخلاق و منبع اوامر و نواهی حکیم
خلاق قرآن عظیم الشانك در و عند اهل العرفان بوکا دلیل
و برهان بودرکه جناب حمیرادن رضی الله تعالی عنها
و عن ابیها صاحب خلق عظیمك علیه الصلوة و التسلیم
که کوهر ذات پاکیزه اعراقلری بلا اغراق پرورش یافتهٔ
معدن بعث لاتمم مکارم الاخلاق در کیفیت محاسن خلاق الرندین
افتحاص و سوال اولندقده رحیق تحقیق ایله قلوب
اهل توفیقه عمکسار و کان خلقه القرآن کلام حقیقت
بیانی ایله پاسخ کزار اولدیلر اما حکمت منزلیه نك فائدهٔ
جلیه سی که اهل بیت و وطنك حسن امتزاج و انتظامی
و سکنه و سکنك ارتباط و ائتلافی اولوب استیهال
تأهل و تزوج و مالکیت و مملوکیت امرینی تروج در شول

قول متيننى مكتمل در انطوا پذير و بالنجم هم يهتدون مضمونى
اوزره حكماء الهيه انك استنباط و تمرينى امر هين و يسير در
و اصول طبيعاتكه سداد نيات ايله معرفت طبائع و اركان
و ظهور معدن و نبات و حيواندر هر برينك منافع و اثار و
شئون و اطوارينى صحائف قران بدائع نمون محشو و مشحوندر
اما حكمت عمليه كه استعمال علم و دانش و اعمال صالحه يه ميل
و كرايش در شول وجهله كه عبادك احوال معاش و معادلرى
اكا وابسته و منوط و توجه و اقبال ايلدوكلرى نهايت
مراتب كمال انكله متسق و مضبوط اوله اول دخى ايكى قسم
اوزره انقسام و هر برى بر اسم ايله اتسام بولور اولى هر
نفس سوى الاستعداده على الانفراد راجع و عائد و مستعدان
عبادى غاية الغايات استيهال و استعدادلرينه سائق
و قائددركه اكا علم اخلاق اطلاق اولنور ايكنجى برجم غفيره
تعلق پذير اوله كه طائفهٔ انسدن هم جنسى ايله اول مادهٔ
ناده ده مشاركتى و بالطوع بنى نوعى ايله اول ماتهٔ باتهده
مشابهت و مشاكهتى اوله و اول مشاركت و مشابكت
اكر مبيت و وطن و منزل و مسكنده اولورسه تدبير
منازل علمى ايله مشهور عالم اكر شهر و ولايت بلكه اقليم
و مملكتده اولورسه سياست مدن ايله معلوم و معلم اولور
و فن اخلاقك فائده و ارفاقى بودركه هر نفس رشيد
و متنفس سعيده آداب فضائل و محاسن معلوم اولوب

انكله

علم دخی ایکی قسم وهربری بر روح کلامه جسمدر اولا قسم اوله
علم که اکا حکمت نظریه اطلاق اولنور ثانیا قسم دومه علم که اکا
حکمت عملیه تسمیه سی اوزرینه اجماع واطباق اولنور حکمت
نظریه دخی استقراء تام وتتبع شعب کلام ایله اوچ قسمه
منشعب وهرکندن زلال معرفت خاصیه منشعب در بر قسمی
اعلا وعلم الهی وعلم مابعد الطبیعه ایله زبان زد حکما در
وبر قسم وسط ومیانین وعلوم ریاضیه ایله رقمزده علماء
دوربین در وقسم اخریی ادنی وعلم طبیعی ایله موسوم ومسمی در
علمنا متناهیء الهی نك اصولی وابواب وفصولی که معرفت
جناب عزت ومباحث بعث ونبوت وادراك عقل ونفس
انسانی وکیفیت حشر ومعاد جسمانی وبونلره تعلق پذیر
اولان امور ناکزیر درخلاصه ولبابی وزبده وصیابی مطاویء
ایات محکماتدن اندراج واندماج وبوح روح کلام مشارق
کلمات معجزسماتدن سطوع وابتلاج بولمشدر واصول
ریاضیاتدن هراصل باثبات که معرفت صانع رصین البدائع
انکله استکمال وقدرت بزرکوارئ جناب باریء یه انکله
استدلال اولنور تشریح اجزاء عالم وترشیح افلاك
بدائع رقم درکه لسان حکمت ایله اکا علم تنجیم وهیئات دیرلر
انك زبده کزیده سی شول ایات سدیده درکه صفات
زمین واسمان وملکوت یرین وستارکان اوزره مشتمل
ومن لم یعرف الهیئة فهو فی المعرفة عنین وفی الحکمة عنین

غبار اعتبار ذری واثارت اوله امام ابو اللیث که قلم کوهر
باری کلزار قلوب ابراره بربارنده غیثدر آیت لارطب و
لا یابس الا فی کتاب مبینده تفصیل وتبیین ایلمشدر که
هر علم وعرفان صحائف لطائف فرقاندن موجود وعیان
اولوب لکن بعضیسی روشن ووهاج وبعض آخری موقوف
استنباط واستخراجدر وشول فنون وعلومنکه میان علمأ
رسومنده متداول وکاسد هاق تحقیقی بین اهل التوفیق
متناول اولوب معاقد ضوابط وقواعدی مرعیه در
حکمیه وادبیه وشرعیه در وبو فنون سکانه نک هرفن
بکانه سی که صلاح حال عباد واسباب عادیه معاش
ومعاد اکا متوقف وهرکس اکا دست رس بولمغه متوقف
اوله قرآن عظیم الشاندن اخذ ووجدانی ممکن وقابل وبو
مقول معقول ومقبوله هر عارف منصف راضی وقائل در
حکمیات دخی ایکی قسم وهربری برکونه کنج معرفت وکنز حکمت
طلسمدر زیرا حقیقت حکمت اشیایی علی ما هی علیه علم
وادراک وعلی الطاقة البشریه تحصیل وتکمیله جد وانهماک
پس اولدخی انقسام موجودات اعتبارنجه مقسوم وبو
خارجیه وداخلیه ایسه مع کثرتها ایکی دسم ایله مرسوم و
موسومدر بری اولدرکه انك وجود وبودی اشخاص بشریه نك
حرکات ارادیه لرنه غیر مربوط اوله ایکنجی بودرکه انك خلقت
وفطرتی تدبیر وتصرف غیره وابسته ومنوط اوله پس بوجه

وجدان ایدردم بو کلام دشواری هیچ کس استبعاد و
استنکار و بو مقول مخالف العقولی تلقی بالقولدن تردد
واستکبار اتمیوب جواد طبع براق سرعتلرینی جواد طرق
مجاز وحقیقیده اجاله وصعوبت استخراجی کند واغو
جاج طبع وسوء مزاجلرینه حمل واحاله ایلدیلر بعض کبار
ذوی الاعتبار تصریح ومناط استنباطی تنقیح ایلمشلردرکه
اشیادن برشیء اولمزکه قرآن بدیع الارتباطدن استنباطی
ممکن ومن فهمه الله مقام بصارت وانتباهده متمکن اولمایه
حتی سورهٔ منافقینده اولان ایات حکمت قرینده ولن
یؤخر الله نفسا اذا جاء اجلها ایت کرامت انتهاسی ایله
حضرت رسول ختمیت مقام علیه افضل الصلوة والسلامك
سال وفات وارتحاللرینه انتقال وترتیب سوردن بو معنای
دقت اثرده استدلال ایلمشدر شول جهتدنکه عمر سعادت
مآللری اصح اقوالده التمش اوچ سال اولوب وسورهٔ
مسفوره که درر کلمات براعت سماتی منثوره در ابتداء
فاتحه دن التمش اوچنجی سوره در بعده احسن وجه واکمل
زیب ایله ترتیب وسورهٔ تغابن ایله تذییل وتعقیب اولندی
تاکه حضرت رسالتك فرقت باحرقتی سبب اندوه وتغابن
ومنشأ تحاسد وتضاغن اولدوغنه رمز واشارت
ومیدان حسن بیانده نظم فلو کانت الدنیا تدوم لواحد
لکان رسول الله فیها مخلد انثر فحوای اندوه زداسی اوزره

ما من دابة الا هو اخذ بناصيتها ایت اعجاز غماسندن اسم
هودی استخراج ومنهاج تطبیق قواعد معمایه انتهاج ایله
تفاخر وابتهاج ایلمشلردر بو طریق انیق اوزره که لفظ
ناصیتها ده اظهار وتانیث اولنان ضمیر تانیث عامهٔ مفسرینك
اقوال صحت قرین لرندن کلمهٔ دابة یه راجع وعائد واقتضاء
معنی دخی لکام کلامی اول طرفه سائق وقائد در بو تقدیرجه
آیت براعت ترصیعندن لفظ هو مادهٔ تخصیص اولوب
ناصیهٔ دابهٔ که حرف دال وانتقاء عمل انقاد اکا دالدر
لفظ هو حرف دالی آخذ وسهم فهم واذعان اما چکاه بیانه
نافذ اولدقده بی تکلف وتعسف اسم هود حاصل وقوت
مدرکه مزیت کلام معجز نظامنه واصل اولور نظم

کر تو خواهی جواهر عرفان رو بدریای علم القرآن
تا در و کوهر یقین تابی واندرو کیمیای دین یابی
زو شد از بهر باطن وظاهر منشعب علم اول وآخر

نثر سرجریدهٔ اذکیا واکیاس وانجلا وانطباع صور
غیبیه یه روشن عناس اولان حضرت ابن عباس شدن
رضی الله تعالی عنهما روایتدرکه لو ضاع لی عقال
بعیر لوجدته فی کتاب الله یعنی بنم امتعهٔ ناکزیردن برشیئ
حقیرم نابود وعقال بعیرکبی چیز وچیز ویسیرم ضائع
ومفقود اولسه اول ضالهٔ کم کرده یی مکامن ایات
بدیعة الغایاتدن نشدان وبین دفتی القرءاندن یافت

ولازمدر که مظهر فیض لایزالی امام غزالینك جواهر القرآن
نام کتاب جلیل الشاننك وجداننه بذل قصوای همت وخاتمة
المجتهدین یکه سوار میادین علم دین اولان امام سیوطی نك که
علم حدیث دراز نفس تفننده کویا بر کویا ببغا و طوطی در کتاب
الاکلیل فی استنباط التنزیل ایله مسمی کتاب جلیلنی تحصیله
صرف قصارای نهمت ایلیه که بو مهمك استکفاسنه وبو
خطب ملمك استیفاسنه کتابین مذکورین کافی وکافل وهر
حرفی هزار تحقیق شکرفی حاوی وحافلدر نظم

همه عالم صدای نغمهٔ اوست که شنید اینچنین صدای دراز

نثر قدماء مشاهیر علمانك پیرامون خاطر پر نورلرینه تجالج
وخطور اتمیان نیجه مزایا ودقائق موشکافان آخر زماندن
ساطع ونمایان اولدوغی جملهٔ خواص قرانیه دن محسوب و
بو معنی وجوه اعجازیهٔ کلام ازلی یه منسوبدر مادامکه اصل
معنایه خلل عارض واستنباط اولنان نکتهٔ صحت مناطه
بر آخر نص جلی معارض اولمیه عند الجهابذه اذن وترخیص
واصول صحت طرازده جوازی تصریح وتنصیص اولنمشدر مصرع
بقدر رونه افتد بخانه نور قمر نثر حتی فن معمی میان فنون بیحد
وانتهاده بر فن ادنی در قفل کشایان معاقد معمی اولان اهل
فطنت ودها کلید اندیشهٔ فکر وذکا ایله اسباب اجزاء قواعدی
اعداد ومیان آیات قرآندن فن معمانك استخراج ووجداننه
سعی واعذاذ ایدوب سورهٔ هودك اثناء قصهٔ حکمت ورودنده

دقایق بیشمار وجبایای نکت وحفایادن اقسام بسیار
پردهٔ نقاب اختفاده مستور ونابیداد رکه الی انتهاء الزمان
هرعصر وابانده ویهدی الیه من اناب آیت حکمت منبائی اوزره
وساطت کبراء دین ودلالت عظماء کشف ویقین ایله انك
استار اسرارندن برسرنابدیدار صورت نما وخلوات کل یوم
هو فی شاندن بردرحقیقت نشان مجالی ظهور وعیانده
چهره کشا اولور نظم جلوهٔ حسن تراغایت وپایانی نیست
هرزمان نشوهٔ دیگرشود زپرده عیان نثر اگرچه قرآن معجز نشانك
علو قدر وشانی که علم عالم ارای ولایشبع منه العلما
میدان بیانده منصوب ومیان اصحاب قبول وردده رفیع
ولایخلق بکثیرة الرد جریدهٔ حال باکما لنه مرقوم ومکتوب در
برمرتبه جموع رغائب وجموم محاسن ومناقبی واردرکه
هرکس تباین استعدادات ومراتب وتفاوت فهوم و
مشارب ایله قدعلم کل اناس مشربهم منهلندن جرعه یاب
وفراخور قابلیتلری اوزره سرخوان معرفتندن واصل نعم
بیحساب اولوب اغلب نحاریر پاکیزه تحریر اوائل کتب
تفاسیرده جامعیت کلام عزتی ایما وتصریح وعلی وجه
الاجمال کیفیت احاطه واشتمالنه رمز وتلویح ایلمشلردر نظم
کس نیست که نیست بهرمندازتوولی اندرخور خود بجرعهٔ یاجامی
نثر لکن بحر محیط قرآنده جداول وانهار علم وعرفانك تشعب
وانقسامنی اراده واستفهام ایدن عارف عالمه لازب

ولادم

بی قعر وبنندن اخراج در وهاجدن عاجز وقاصردر نظم

حرف قرءانرا بدانکه ظاهریست زیر ظاهر باطنی پس قاهریست

زیران باطن یکی بطنی سوم که درو کردد خردها جمله کم

نثر اکر مقتبسان لوامع فیض ربانی باوجود نهایت سخن

دانی ونکته رانی ظهر وبطن قرءآنی وحد ومطلع فرقانیدن

جواهر اسالیب فنون واهالیب علوم کوناکونی استخراج

والی یوم الحساب سبیل احاطه واستیعابنه انتهاج ایدهلر

معشار مزایا واسرارندن مقدار عشر انواع کدّ وعسر

ایله مدرك ومحاط ولطائف کثیره سندن لمحهٔ یسیره

دستکش استنباط اولمازع این نه بحریست که پایان وکرانی دارد

نثر عبدالله بن مسعوددن رضی الله تعالی عنه ورود بولمشدر که

من اراد العلم فعلیه بالقران فان فیه خبر الاولین والاخرین

یعنی هرکه جویای علم وعرفان وطالب کوهر ایقان اوله لازم درکه

براری حروف کلام قدیمده سیاحت وبحار معانی فرقان

کریمده سباحت ایلیه که محاسن ومفاخر اوائل واواخرانده مودع

وسیاق معجز قرینده علوم اولین وآخرین مفصل ومشبعدر نظم

حقایقی که بران مشتمل بود قرآن زهرچه فهم تصور کند فزون باشد

نثر باانکه مخترعان فنون وعلوم ومحترفان افنان حدود

ورسوم تخم تحقیق وتبیینی تخوم مزرعهٔ تألیف وتدوینده

کاشته وصحائف قرءاندن نقوش معارف فراوانی لوح

ترکیب بدیع الترتیبه نکاشته اتمشلردر هنوز اسرار ورموزندن

معانئ بی ازدحامه جای ارام وهر ترکیب براعت مکانی
برکان بدیع الامکان درکه درونی یواقیت معارف
کوناکونه مستقر و مقامندرج وما محاسن شئ کلها حسن نثر
هر صورت بی نظیرکه پیشگاه علم ازلی دن خرام وحلوه کنان
پایگاه عین وعیانده هدو و ارام ایدوب وهر نفحهٔ دلپذیرکه
چمن غیب هویتدن انجمن عالم شهادته وزیدوب والی غیر النهایه
شام اهل نهایه رسیدوب اوله تفصیل تمام ولوازم احوال
واحکام ایله طی کلمات فرقانیه ده مندرج وانزلنا علیک
الکتاب تبیانا لکل شئ فحواسی اوزره محاسن شعاب ایات
کثیرة الانشعابدن کامن ومندمج اولوب ارسشکین پرند
ترکیبندن نیسان علوم غیبیه ماطر وحدائق افیدهٔ مستعدنه
علی التعاقب والتوالی قطرات فنون اواخر واوالی متقاطر در
نظم تانشود پاک دل غیب ناک بهره نیابد ز سخنهای پاک
نثر یعسوب المؤمنین خلیفهٔ چارمین رضی الله تعالی عنه
حضرتلرندن روایتدرکه مامن شئ الا وعلمه فی القرآن
ولکن رأی الرجال یعجز عنه یعنی هیچ چیز حیز وجود و
امکانده مکان طوتمازکه دائرهٔ موسعهٔ کلمات ذی
المعارجدن بیرون وخارج اوله غایتما فی الباب اکثر
اولی الالباب سلوک صراط استخراج واستنباطنه
غیر قادر وفن عوض وسباحتده مهارتی اولمیان ان
للقرآن ظهرا وبطنا ولبطنه بطنا الی سبعة ابطن بحر ب

رویت نکرم ماه تمامت خوانم قدت بینم سرو خرامت خوانم
نام تو بسی وچون بنامت خوانم ار مهر ندانم که کدامت خوانم

نثر غواصان قاموس دین مبین ومستخرجان لآلئ کشف ویقین اولان نحاریر محرری مفسرین واذکیاء کملهٔ متأخرین ما فرطنا فی الکتاب من شیء آیت معجز نماسندن بو تحقیق اینمك تبیینده اتفاق وتواطؤ وفیه نبأ ما قبلکم وخبر مابعدکم وحکم مابینکم حدیث صحت انتماسنده بو توجیه دقیقك تعیینده اجماع وتکافؤ امتشلردرکه اشبادن هرشیء صورت نماکه ازمنهٔ ماضیه ده وقائعدن واقع اولمشدر وهرنسنه که اوقات آتیه ده حوادثدن حادث اوله جقدر یاخود بوایکی زمان میانده کوائن دن کائن اولوب غریبان تابخانهٔ زندکانی ومسافران رباط عالم فانی مصالح دنیویه ده انکله تبجح وافتخارلری ومناهج مناجح اخرویه ده انکله احتیاج وافتقارلری اوله بالتمام والکمال اتم وجوه احاطه واشتمال اوزره تضاعیف ایات بینانده مودوع وباوجود اختصار وایجاز ضمن قران باهرالاعجازده امانت کرده وموضوع اولوب علوم اولین وآخرینی برحسب لا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین محتوی وجلائل ودقائق فنون الیه وعالیه کافل ومنطوی در نظم

هرصورتی که برصحفات بدیعست مجموع را صحیفهٔ روی تو جامعست

نثر گویا هرحرف عنبر سرشتی بر قصر هشت درکه حوران

نك

نفس بدکردار ینی معرت انکار ایله اخزا وایات قرآن
عظیم واجب التکریمه فسوس واستهزا ایدوب دل نامعتدلی
خار خار سوء افکار ایله افکار ونصوص قاطعة النصوصه
عدم اقرار ایله صاعد صرار اصرار اوله جواهر التفسیرده
رقمزدهٔ کلك عطارد نظیر درکه قران مبین مصحف شرف قرینهٔ
التمش التی نام عزت انجام ایله تکریر واعاده وبو معنی استقراء
ایات بینات دن استنباط واستفاده اولنمشدرکه لکن لفظ
قرآن بو کتاب سامی نك اشرف واشمل اسامی درکه مناظر
فیروزه کون کردونده بین الملائکة الکرام ومعالك ربع رُبع
مسکون ده عند الخواص والعوام لفظ قرآن ایله اشتهار
واعتلان بولوب بونام نامی واسم سامی کرامی ایله التمش
التی موضع مقرزده معاد ومکرر اولمغله ایکی وجهله مطابق
عدد جلاله وکثرت اسما شرف مستمایه ظاهر الدلاله درهر
عاشق شائق وهوادار صادقکه برمحبوب شیدا برشمائله
ربوده ومائل اوله غایت شغف ومحبتدن اراده وعزیمت ایدرکه
معشوق ممشوق القوام ومحبوب طوبی خرامنك
حسن عالم آرا سی هر بیکانه واشنایه منکشف وهویدا
وهران پیکر حسن وآنی ع عباراتنا شتی وحسنك واحد نثر
مجلای مجلا سنده جلوه نما اوله لاجرم صفات کمالیه ونعوت جلالیه
وجمالیه اعتبار نجه هر محله برنام لطیف ونعت شریف ایله
یاد وبو رباعینك مضمونی ایله دل محروب محزونی شاد ایدر رباعی

اقبال برقراری طغرای من جعله امامه قاده الی الجنة ومن جعله
خلفه ساقه الی النار ایله موقع اولوب دفتر شفاعتنه فذلکهٔ
قبول واجابت کشیده در وتارك تلاوتدن تألم وشکایت
ایدوب مضمون اشتکاسی محل تصدیق واعتنایه رسیده در
هرکیمکه احکام حکمت انتظامنی منهاج شریعت غراده دلیل
وپیشوا ایده قائد رحمت ناقهٔ عزیمتنك زمام اهتمامنی طوتوب
غرف علین وبطبان خلد برینه ایصال ایدر وهرکه متابعت
شیطان هوایه اعتماد واتکا ایده رائض هیبت توسن نفس
بد سیرتنی تازیانهٔ غیرت ایله حضیض سجین ودرکهٔ اسفل
سافلینه سوق وادخال ایدر پس اصحاب نهی وحلومه معلوم
اوله که قرآن عظیم الشان هم دوست نواز وهم دشمن کداز
اولوب کنجایش محامل فضائلنده عرصهٔ پهناور بیان تنك
وقطع مراتب مناقبنده ادهم خامهٔ دوزبان لنکدر سعادت
اول صاحب سیاده ته که کلام قدیم اکا شفیع ویاور اوله
وخیبت وخذلان اول غافل خذلانه که فرقان عظیم اکا خصم
وداور اوله ع ویل لمن شفعاؤه خصماؤه ثر احادیث صحاحده
تبیین وافصاح اولنمشدرکه هرکیمکه قراءت قران ایله
رطب اللسان اوله وبو وجهله ظن وکمان وحسبان ناحسبان
ایلیه که انی متکای زرکش مغفرت ورضوان اوزره
اجلاس وخلعت فاخرهٔ هدایتی اکا کسو والباس اتمیه لر
لاریب فیه اول غر سفیه شول حزب مردوددن معدود اولورکه

وكمال دهشتدن چشم بصيرتلرى چار اولدقده كلام حق كه ماحل
مصدقدر بناى استوار شفاعتى رصين وپابست وجمله
ملائكهٔ اصفيا ورسل انبيا على نبينا وعليهم الصلوات
والتحيادن اسبق وپيش دست اولوب مظهر تام كلام ع
وان كتاب الله اوثق شافع نثر واولين پايهٔ قربت وزلفتده
لواء كرامت احتواء شفاعتك رافعى در نظم
انراكه چنين شفيع باشد قدرش همه جا رفيع باشد
نثر رسالهٔ قدسيه ده كه منشأ روائح فوائح انسيه در شيخ
شهاب الدين مقتولدن منقولدر كه متوسطان راه سلوك بى شكوكه
اقامت سنن فرائض وسننده نصكره مداومت تلاوتدن اجدى
واجمل بركسب وعمل اولماز وهر منفعتكه اهل بدايته ملازمت
ذكر وتوحيددن ظاهر وبديد اولور انلره اول رتبهٔ بلند مكان
بركت تلاوت قرآن ايله حصول وتجليات صفات مختلفة
الاثردن نيجه فوائد اخره دخى وصول بولور بريد هوش خود
فروش كه منهىء اسرار ملك وملكوتدر مناسب شان قرآن
اولان ترتيب انيقك سير طريق سبر وتحقيقنده عجز وعى
ايله موسوم وسفير فهم دقت پذير كه جاسوس مضائق
عالم جبروتدر لائق حقائق تنزيل اولان طرز جميلك تقصىء
ادراك وادعانندن پس مانده ومحرومدر ع ومنقبة الاعجاز
اسنى المناقب نثر القرءان شافع مشفع وحامل مصدق كلام
محققى اوزره قران معجز بيان شافع مشفع ومنشور مشهور

اقبال

در هر دریا بسی صدف کشته مقیم در هر صدفی زحد برون در تیم

نثر احادیث قدسیة الوفوده ورود بولشدرکه من شغله

قراءة القرآن عن المسالة اعطیته افضل ما اعطی السائلین

یعنی هر کسه یی که حلاوتِ کلامِ ربانی واستغراقِ تلاوتِ

خطابِ سبحانی درخواستِ امالِ مافی البالدن صرف

واشتغال ایده نیازمندان بارگاه رحمت بی غایته ایتا اولان

عطایای کبرادن زیاده تشریفات آماده ایله اکرام واعزاز

وکمال تعفف ایله مخلوقه تکفف وشتاب بذلهٔ ابتذال ایله تلفقدن

مستغنی وبی نیاز اولور زیرا سائل برکشته حالك عطاونوالی

فراخور سؤالی در اما خدای متعالك افضال واجزالی ع

داد حق را قابلیت شرط نیست نثر فحوای اوزره فوق الاستحقاق

ولا یحل عطایاهم الا مطایاهم معناسنه مصداقدر شول اهل

حاجتکه بارگاه بلند سلطنته رفع رقعهٔ اوطاریده کدای

کوی در واول عالی همت که جناب پروردکارك نام بزرکواریی

تکرار ایده بندهٔ اب روی درند مقوله دولت سرمد درکه

تلاوتِ کلامِ معجز نظامه مقابل ومقارن اوله ونه کونه

سعادتِ ابد درکه قرائت نامه ونام ملك علامه موازی وموازن

اوله که سطور کرامت ظهوری نمایندهٔ راه صواب وتالیهٔ

کلام اللهك ادنی مرتبه سی هر حرفه اون ثواب درخواجه محمد پارسا

ع قدس الله سره الاحقی نثر تفسیرنده ذکر وتسطیر ایلمشدرکه

روز رستخیز ویوم محشر هول انکیزده هرکس حیرت زده وناچار

رسول کریم علیه الصلوة والتسلیم ایله شرف یاب مکالمهٔ جناب
رسالت انتساب ایله مصداق ع خذ من الفضل نصیبا ومن
الفیض نصاب نثر اولمشدر نظم شرح خلقش که خلق ازان عاجز
کی کما ینبغی توان هرکز بود هم بحر مکرمت هم کان
کوهرش کان خلقه القرآن نثر دنیا وما فیهاده نه مقوله
مطلب اعلا ومقصد اقصی درکه اول مطلوب حقیقی نك
شهود لقاء انورینه موازی وبرابر اوله ع مقصود عاشقان
بدو عالم لقای اوست نثر جداول ایات بیناتندن سر یسر
ولقد یسرنا القرءان للذکر جاری وسیاق وسباق نظم معجز
انطباقندن سرسرور ساری اولوب عرائس نکاتی متبرجات
بزینتها ونفائس کلماتی مخزن جودت وبهادر لا یختص بمعرفته الا الراسخون
والکمل ولا یحطاط وصف جماله بحساب الضروب والجمل رباعی
نی مهر تو در دل حزین می کنجد نی مهر تو در هیچ نکین می کنجد
جانت خوانم اکرچه پیشی چه کنم در قالب کفتار همین می کنجد
نثر امام ابو مطیع نسفی قدس سره الخفی دیمشدرکه جناب
عزتك علامت دوستی ومحبتی تلاوت فرقاندر ع نسبت خوبی
هم از خوبی نسبت ظاهرست نثر پس هرکس که دوام
یقظه واکاهی ایله دعوای حب الهی ایده اکا نسیان تلاوت
ایات وسوردن اکبر برکناه ودار القضاء رضاده انك صدق
دعواسنه مواظبت کلام اللهدن اوزکه برکواه اولماز رباعی
ما اعظم شانه این چه بحریست قدیم هر قطره ازو هزار دریای عظیم

درهر

نظم تاج اقراء وربك الاکرم زده برفرق اوزنور علم
درع یوحی الیه در بر او هن ام الکتاب لشکر او

نثر ای عزیز قرآن شوق انگیز دلیل امان اهل ایمان وقائد
ارباب الباب وایقاظ در آفتاب هدایت در نورفشان
وبرباران رحمت در گردنشان ضوء کاملی فروزندهٔ مشاعل
بصائر وفیض شاملی برازندهٔ حدائق سرائر خیال جمالی مونس
خلوت عاشقان سربازنوید وصالی سلوت رسان اهل صدق
ونیاز ترتیب مبانیش خاطر فریب تقریب معانیش زیبا وغریب
صورت نظم با انسجامی خیلان تکلف وتصلفدن خالی صف
احکام با لحکامی حلیهٔ حلم وحکمت ایله حالی شوق کلامی شوق آمیز دل
وجان ذوق مدامی سور انگیز ونشوه رسان حلاوت فصول وغایاتی
بی غایت طلاوت تلاوت سور وایاتی بی نهایت کحل
الجواهر اخبار صدق باری دیدهٔ مخلصانه توتیای روشنایی
اکسیر اعظم اسرار با اعتباری زمرهٔ مفلسانه کیمیای آشنایی
مطالعهٔ کلمات دلاراسی مشتاقان بی قراره خوشتر انیس و
مشاهدهٔ ایات سلوت فزاسی عارفان حقائق واسراره زیباتر
جلیس زبان بیان اداء صفاتنده عاجز ومبهوت وناطقهٔ
خوش سرا تعریف کمالاتنده عی وتقصیر ایله موصوف ومنعوت نظم
واعلم بان کتاب الله مشتمل علی علوم علت عن مدرک الافهام

نثر تنبیه الغافلین ده تصریح وتبیین اولنمشدرکه من قرأ القرآن
فکانما رأی النبی یعنی قاری قرآن عظیم کویا مشاهدهٔ جمال

نه کونه عزت وقربت ایله تشریف وترحیب بیورمشدر تاکه نیل
مثوبات وقرب وتحدیث نعمت رب ایچون نظر مبارک اثر کوزده
باجمعهم قید رق ومملوکیتدن رهاینده ومقاعد عزازاری وحرمه
رسانیده اولوب کوی محمدت ده کوی صفت غلطان ومصر عزت
وانتعاشده هربری باشنه سلطان اوله پس ای مصریان وبیناکان
وصمت زبان بی ریب واشتباه واقف واکاه اولوکه جمله
کوزی والد بزرکوارمك دیدار شرف اثاری حرمتنه اسر رق
وعبودیتدن اعتاق وآزاد وتمامی املاك واسبابی ملاك
وارباینه ردوارفاد ایلدم رباعی ای انکه دل جهانیان شاد کنی
وین تودهٔ خاك حرم اباد کنی که بنده کنی بلطف ازادان را
که چند هزار بنده ازاد کنی الایة الرابعة والعشرون
مد بی جزر در یم قرآن غیب دندر همیشه آکه مدد
ساحلی یوق محیط قرآنك نفد البحر قبل ان تنفد
بو نظم شریف بحر خفیفدن فعلاتن مفاعلن فعلن وزننه
موافق وسعلهٔ حسن ایجازی سوق اعجازده نافقدر کلام
قدیم ربانی برهایون منشور آسمانیدرکه طغرای غرآی قبول
واقبال ومثال بی مثال فضل وافضال ایله مطرا وصحائف
لطائف معجز انتصافی عارضهٔ نقض واختلافدن معرا ومبرا در
کلمات تاماتی خزانهٔ انواع اصطناع ایزدی وایات
بیناتی نشانهٔ مکارم وایادی ابدی در تحتکاه دین
مبینه سلطان نافذ فرمان دار الملك یقینه شهریار حکومت راندر

باقعه و وقوعدن مقدم علاج واقعه اتمسه ام الدنیا
بلای قحط و غلا ایله ویران وخراب وسکنه واهالی وعامهٔ
ادانی واعالی کم نام مطمورهٔ تراب اولوب اول مواطنده
قاطن واول اماکنده ساکن اولان خلق بی قیاس واناس نعمت
ایناس مبتلای شغب سغب وکرفتار اظفار تعب تغب اولورلر
ایدی اول جمعیت کبراده که ابناء ام الدنیا اماده وحاضر وخلاف
واقع کلام خام غیر نافعدن خائف وحاذر ایدیلر باسرهم ضوء
تصدیق وبوء ایله تنویر قلب صاف وطوع ورضاء تام ایله
متحد اللفظ والکلام اقرار واعتراف ایلدیلرکه بزم جمله مال
وعقارمز ومجموع اسباب یسارمز حضرت یوسفک ملک
صریح وحق صرف صحیحی اولوب انفس ورقابمز واولاد واعقابمز
بیچون وچرا عبد مشتراسی در اکر اول منام محیر الانامی حق
تعبیر ودفع واقعهٔ فاقعه ده حسن تدبیر اتمسه بو دیارده
متنفس ودیار قالمز ایدی وهیچ کمسه بو سرزمین ومملکته
سایهٔ اقامت صالمز ایدی حضرت یوسف صدیق سرپوش
حقهٔ تحقیقی باز وصوان سر نبوتدن اخراج کوهر حقیقته
شروع واغاز ایدوب دیدیکه ای والد مجید بنم مقصود
وامیدم بو ایدیکه سز سعادت وحبور ایله تشریف حضور
ارزانی وبو دیار ارم اعتباره طرح شرف جاودانی بیوردقده
رقیم علم تابع المعلومکوزده منتقش ومرقوم اوله که قادر
مجیب بو بندهٔ غریبه نه معاملهٔ دلفریب وانواع کربت غربتدن نصکره

وسکنهٔ بالاخانهٔ سماسیر وتماشا ایچون منظرهٔ نظارکیده
قائم وایستاده اولوب روشنان شوخ وسبك وسبز
پوشان والسماء ذات الحبك بی شرم وتحاشی سیر وتماشا
تماشی ایدوب حور العین باغ خلد برینده پای کوبان وکف زنان
واول ایکی فراق دیده نك حالات بی ندیده لرندن تعجب کنان
اولدیلر ابتدا حضرت پیر کنعان ومعتکف بیت الاحزان
فرزنده عزیزینه خطاب دلاویز ایدوب دیدیکه السلام علیك
یا مذهب الاحزان والسلام علیك یا مزیل التعب والهوان
بعده بربرینی درکنار وغایت شادمانی ومسرتدن کریهٔ
بی اختیار ایدوب دائرهٔ عقل تماسك نموندن بیرون اولنجه
ترك نحیب ونشیج وبراخر کار وکرداره پسیج اتمدیلر نیجه
ساعت بیهوش وغلبهٔ دهشت ایله لا یعقل ومدهوش
اولوب بعده زمان فی الجمله افاقت وتکلم وشعوره اطاقت
بولدقده حضرت یوسف نبض حال پدری حبس ویدباتاییدینی
اخذ ومس ایدوب ملك ریانك نادئ ایادی عنواننه ادخال
وبین التفصیل والاجمال بیان سوالف احوال ایلدی ملك
ریان که قبول دعوت ایمان وماصدق ان هذا الا ملك
کریمك ارشاد وتعلیمی ایله دین وآیین حضرت ابراهیمی نقش نکین
اذعان اتمش ایدی حضرت یعقوبك دست وپای مبارکنی
لثم وتقبیل ونقد روان دل وجانی راه مرضاة اله ده وقف
وتسبیل ایدوب دیدیکه یا نبی الله اکر فرزند آکاهك تعبیر رؤیای

باقعة

اسلوبندن پیاده و فی الحال استقباله حاضر و آماده اولوب
ساعد مبارکنی کردن یهودایه حمائل و نظر عاشقانه ایله نکاه
معشوق شیرین شمائل ایلدی چونکه حضرت یوسفك تیر نظر تیزی
اول طرفه انداخته و پیکر یهودا معلوم و شناخته اولدی بیلدیکه
هلال مثال ضعف و هزال ایله نوان و قامت خم کشته و بالای
فروهشته ایله کند و جانبنه دوان و روان اولان پیر مکروب
حضرت یعقوبدر علی الفور جنیبهٔ فلك جنابندن کندویی پرتاب
و رویمال پدره سرعت و شتاب ایدوب بو نغمهٔ خاطر
نواز ایله زمزمه ساز اولدی نظم منم که دیده بدیدار دوست کردم باز
چه شکر کویمت ای کردکار بنده نواز نثر روایتدرکه پدر و پسر پیاده
و حیرت و دهشت لری انا فآنا زیاده اولوب میان میدانده
کوی صفت غلتان و دیك درونلری پرجوش و غلیان اوله
رق بربرینی در اغوش و اعتناق و جام وصل مدامدن
اصطباح و اغتباق ایلدیلر قطعه دانی چه نام می نهد این اجتماع را
کردونکه هست منشیٔ دوران روزکار فهرست شادکامی و قانون فرخی
دیباچهٔ سعادت و تاریخ افتخار نثر سوقه و عساکر اماکن بلند
و دساکردن بو حال غرابت پناهی مشاهده و نکاه ایدوب
هر بری انکشت بردهان و اطراف بلاددن غریو و فریاد
غلغله انداز اکناف جهان اولدی نظم
ایا چه شد که شهر پر از غلغل و صداست درکویها روا رو و درکوچها هواست
نثر شور و شغب ازدحامدن ابواب فلك مینا فام کشاده

اوچیوز بیك سوار نیزه کزار کروها کروه کمال شوکت وشکوه
ایله طرفی کذرکاه راهده مصطف وشجر باور محاوره ومساوره‌لری
ملتف اولوب عزیز مصر رسالتك موکب باجلالتنده پویان
وارخاء عنان نشاط وانبساط ایله بذله کویان اولدیلر
اول دشت وهامون لجهٔ ذاما وجیحون کبی موج خیز واهل
تماشا وسیرانك کیمی خندان وکیمی اشك ریز اولوب هفت
کنبد آسمانك سکانی دریچهٔ فروج ذات البروجدن نکران
وبوحال شکفت مآلدن انکشت کزان مظهر حیرت بی کران
اولدیلر سران خیل وحشم اون ایکی بیك رایت وعلم افراشته
وحضرت یوسفك فرق فرقدسایی اوزره برچتر منقش سحاب آسا
برداشته ایدوب بواهبت جلال وابهت وجمال ایله نظم
خندان خندان کلوردی اول ماه برحسن ایله کیم تبارك الله
نثر چونکه مدای بصر ومنتهای نظردن اول سایبان بی نظیر
منظور حضرت پیر اولدی اول مواکب کواکب لمعانه استشراف
وزیر شادروان رفرف نشانده آسوده اولان کیمدر دیو استطلاع
واستکشاف ایلدی حضار مجلس تنکبار تعظیم واکبار ایله ایذان
واخبار ایلدیلرکه سنك فرزند شفیقك یوسف صدیقدرکه
برادشتهٔ لطف الهی ومظهر فضل وفیض نامتناهی اولماغله
مفتخر ومتباهی اولمشدر نظم زتوفیق یزدان فیروز کر
همی کشت هرروز ریبنده تر پری کر برو دیدهٔ بکماشتی
بسا سرم کزروی خود داشتی نثر حضرت یعقوب فرس اسکوب براق

براق

واول پدر باتو قیزکه فرقت فرزند بی نظیر ایله علیل وضریر
اولمش ایدی فضل مهیمن قدیر ایله بینا وبصیر اولدی حالا
امید نوید وصال وارزوی مشاهدهٔ جمال ایله فناء مصردن
فلان برزن ومحله ده عصای اقامتی انداخته واسباب ملاقاة
واجتماعی پرداخته ایلمشدر حضرت یوسف چونکه قرب منزل
وصلی کوش وغایت روشن دلی وهشاشتندن صبح فرخنده
کبی شکرخنده ایدوب قلزم شوق بی کنار وکرانی جوش ایلدی
صمیم درونلدن سپاس داری خداوند بیچون ایدوب صاره
فرمانی تشخیذ وحکم حکمت نشانی تنفیذ ایلدیکه سران لشکر
وسپاه وسروران پیشکاه دیهیم وکاه اول محط تزاهت
پذیره مستقبل وپذیره اولوب نثار جواهر نیارنی رهگذر پیده
پای انداز ومشایخ وعلما واکابر وعظما عتبهٔ سدره مثالنده
وضع پیشانی ورومال ایله اقامت وظیفهٔ ترحیب واعزاز
ایدرلر چونکه طلیعهٔ لشکر روز ضیا بخش وعالم فروز اولدی نظم

بفال همایون چوطاوس مهر خرامان شد اندر ریاض سپهر

نثر صدهزاران بزرگان ولشکریانکه تیغ سرفشان وزرنشان لر نیك
بریق ولمعانی صحرای دیار مصریی رشك عالم انوار بلکه تلالؤ
رماح ودروع دن بی مبالغه ودروغ سپر سپهر تاب آفتاب
پرده نشین سحاب تواری واستتار اولمش ایدی نظم

علم برکشیدند کردن کشان بدید امد ازروز محشر نشان
زلشکرکه عرضش سه فرسنك بود بیابان بنجیر برتنك بود نثر

غربیت جانب مصر و قیوم ایلدی اهل کنعانکه سالیان بی پایان
جناب پاك اسرائیلك برونوازش جزیلی ایله خوه کرده وخوان
رأفت واحسانی ایله متنعم وپرورده ایدیلر فوارهٔ چشم خونبار دن
قطرات حسراتی شوره زار زاری ده باریدیلر ایدوب انواع شوق
والتیاع ایله بدرود ووداع ایلدیلر اخوان عزیز و مودهٔ حکمت
انگیز اوزره البسهٔ فاخره یی لبس واستریاح سلعهٔ استرواح ایله
دفع انقباض وعبس ایدوب هر اوستام شهرت انجام ایله
اسراج والجام اولنمش نجائب باد سرعت اوزره رکض ومسابقت
ایدرك قطع منتجر سبیل وغایت نشاط ومسرت ایله توجه تر
اباد مصر و نیل ایلدیلر اما حضرت یعقوب لباس پشمینه سنی
ثیاب ثمینه دن بدل ودقائق وجلائل افعالی مبدأ متعالدن
بیلمکین ترك تدریب وجدل ایدوب دراز کوش تیز کوشنه
سوار وتواضع وانکسار وعدم مرح وانکشار ایله عازم کوی یار
اولدی قطع سیادیب ومراحل ایله فناء مصره واصل وفرزدیکی
منزل وصلت حاصل اولدقده یهودا اکبر اولاد وابناسی اولان
فارضی که دلیر وفارس وکلام رشاقت انتظامی فارز ایدك
ذیل التفاتی اسبال وحضرت یعقوبك خبر خیر مقدمی ایله تقدم
ارسال ایلدی تاکه منتظران منظرهٔ امانی یه پیش آهنك
بشری وشادمانی اولوب دیه که سؤل ماه فلك نبوتکه
یکچه مدت مانده عقده کسوف ومحاق هجران وفراقده موقوف
ایدی وسط سماء عزو علاده انکشاف وانجلا بولدی

پر عللندن سیل انتشار وسبل ظاهر وبدید اولمش ایدی
رش نور سرور ایله پرقرور اولدقدنصکره فرستادکان عزیز
وامانت کزاران نفائس دست آویز یوز اللی شتر کوه پیکر
وبادپای بادیه پیمای معتبر که هر برینک بالای والاسنده عود
قماری دن هوادج وعماری ترتیب وهر کژاوهٔ زیبا سراپردهٔ دیبا ایله
تنجید وتهذیب اولنمش ایدی ویکرمی رأس استر اشتر توانکه هنکام
قطع بیابانده باد سحری ایله دعوای همسری واوتوز عدد اسب
تازی وتکاور حجازی که سرعت روش حرکتده براق برق شتاب وماه
سبک رکاب ایله لاف مساواة وبرابری ایدرلر ایدی نظم
همی شد زتیر نظر تیزتر زلمح بصر هم سبک خیزتر
نثر نظر حضرت اسرائیله عرض وانواع ترحیب وتبجیل ایله
اقامت وظیفهٔ فرض ایلدیلر حضرت یعقوب اون خبر خیر
اسلوبدن تعقب وترجیح احد جانبی حرکت ومقام ایچون
نزول وحی والهامه ترصد وترقب اوزره ایکن حضرت جبرئیل
علی التعجیل دار الجلالدن که مقر مقربان نیکو خلالدر شرف
نزول خلیل اولان حضرت اسرائیله وزوجهٔ مهر محیاسی
ریایه که حضرت یوسفه خاله واهل بیت نبوتدن اولماغله
حسنة الحاله ایدی جوازنامهٔ نقلان وارتحالی ایذان وایصال ایلدی
ع فکل مکان ینبت العز طیب نثر حضرت یعقوب فرمان علام
الغیوب ایله زاد راهی اعداد واسباب ظعن وسفری علی ما هو
المعتاد تهیهٔ واعتاد ایدوب توکل حی وقیوم واتباع واشیاع ایله

امروز هم ازل اول روزم سرمستیست این بوی که بودست که باد سحر اورد
نثر روایتدر که اول قمیص زندکی خاصیت که کارکاه جنتده
یافتهٔ تار و بود حکمت و قدرت ایدی حضرت ابو البشر فرمان
حکیم دادکر ایله کلستان جناندن هبوط و حقنده ینبوع سر
الهی نبوع و نبوط ایلدوکده ناموس اکبر جامه خانهٔ بهشت انوردن
اخراج و پیش آهنک لشکر اناسه الباس ایله دفع تضییق
و اخراج ایدوب بعده حضرت ابرهیم علی نبینا و علیه الصلوة
و التسلیم عتو و تمرد نمود ایله القاء نار ذات الوقود اولندقده
اول لباس بهشتی اساس ایله تخصیص و هنکام القاء نارده جناب
خلت شعارنه الباس و تقمیص اولنمش ایدی بعده توارث و
تداول و تناوب و تناول ایله حضرت یعقوبه انتقال و مزاوله
و اشتمالی ایله متالف و اهوالدن تنصل و انتقال ایدوب
محسود اخوان اغراء برادران ایله عزیمت تفرج و سیران و ارسله
معنا معناسی اوزره کلکشت صحرا و دسته استیذان
ایلدکده ساعد دولت مساعد و عضد شرف معاضدنه
پیچیده تعویذ بعده اول شمع جمع رسالته پروانهٔ اذن و
رخصتی تنفیذ ایلمش ایدی دست باف قدرت و مصنوع کارکاه
جنت اولان قمیص روح اسادم عیسی آسا ابراء اکمه بلکه
احیاء موتی ایلیسه جای کشفت و محل مناقشه و کرفت دکلدر
تتمهٔ داستان عبرت بیان بودر که حضرت پیر کنعانک دیدهٔ
پرنمی که شورابهٔ کریهٔ دمادم ایله سپید و مجرای چشم

کمال لطف الهی ومنت جناب عظمت پناهی جل عن الشبیه والنظیر
معلوم دل فیض پذیری اولوب اول رسول مقبولك قلب
پرنورنه القاء سرور ایله تفاخر وبین الریاح بو خدمت با ارتیاح
ایله مباهاة وتبختر ایدم جناب عزتدن خلعت فاخرهٔ اجازت
ایرشدکده فی الحال برکره تبسم تبسم مثال ایله بی درنك راه
هشتاد فرسنکدن بوی دلجوی یوسف خوب مشام یعقوب
مکرویه ایردی وبودکلو راه دور دراز ومسافت آفت طرازدن
اول عطر خوش ثقبهٔ بینیٔ بوی کشه کیردی ع ازین نسیم شود تازه
هرکجا جانیست نثر چونکه اول رائحه نك فائحه سی ایله دماغ پدر
خوشبو ومعطر اولدی اول نفحهٔ دل آرا وخاطر آرامك اشتمال
اشتمامندن تحصیل هدوء وهدون وترتیل آیت انی لاجد ریح
یوسف لولا ان تفندون ایلدکده اول قوم ناقویم انك لفی
ضلالك القدیم دیوب بودکلو زمان بعید وهنکام عتیق و
عتیددنصکره صحت حضرت یوسفی استبعاد واستنکار
وعدم تصدیق ورضالرینی تالله یفتؤ تذکر یوسف حتی تکون
حرضا ایله ایذان واظهار ایلدیلر تحقق خبر صحت اثردنصکره
حضرت پیر روشن ضمیر انی اعلم من الله ما لا تعلمون مضمونی ایله
ارباب تردد وانکاره صارم زبان تهدیدی تحدید وبیعت
اطاعتلرینی تجدید ایدوب اسرار خفیهٔ جمه دن برشمه یی
اظهار وبو ابیات مسرت آثاری اعاده وتکرار ایلدی نظم
بادامد وزان سرو خرمان خبر آورد درکالبد سوخته جان دکر آورد

تازه بهار اولدی ومرغزار سینهٔ مهجور انکه تموز جهانسوز
درد هجران ایله خشك وبی رونق اولمش ایدی زلال طراوت
جمال ایله تکرار جنات تجری من تحتها الانهار اولدی نظم
نور دیده بر صاحب نظری می آید سوی یعقوب زیوسف خبر می آید
کرد شیرین دهن ما خبر یار عزیز که زمصر دکرانیك شکری می آید
نثر ای بنی برزکوار اول جوهر کران مقدار که انداختهٔ چاه ادبار
وافتادهٔ اطواء غرائب اطوار اولمش ایدی فضل قادر متعال
ایله زیور افسر اقبال اولدی واول ممتحن وشروه بثمن بخس
دراهم معدوده که آزردهٔ محن غیر محدوده ایدی افضاء
فیض افضال ایله سرجریدهٔ کبرا واقیال اولدی نظم
ای تن مرده بیا سای که جان می آید چشم بکشا ونکه کن که چه سان می آید
تازه شو ای دل پرمژده که چون آب حیات بحر خود بیست که سوی تو دوامی ان آید
نثر روایت کردهٔ اسلاف ونکاشتهٔ کلك موشکافدر که
اول قمیص جنت باف وغلالهٔ نازك وشفاف چونکه خطهٔ
مصر بهجت نموندن خارج وبیرون اولدی بشیر مسرت آیات
علی اختلاف الروایات اول پیرهن صاف وروشنی افشانده
بعده بالای سر سراوت افسری اوزره نشانده ایلدی ساق
عرش منوردن بر نسیم جان پرور ع فرمانده بی شریك ومانند
نیاز پاش وآرزومند اولدیکه ای دانای اشکار ومستور
بکا رخصت ودستور ویرکه پیك نیك پی دن مقدم یعقوب
مکرمه خبر پسر آفتاب جمالی افضا وایصال ایده یم تاکه

کمال

معلوم اولدقده ملابس فاخره وثیاب وما یحتاج سفر ودوا بدن
لائق عظما وملوك ودرخور اهل سلوك اولدوغی اوزره
تهیهٔ وارسال وزافت ورفدی بروجه ارقال ارفال ایلیوب
وجه النفات همایونی توجیه وامانت کاران خدمه یه سپارش
وتنبیه ایلدیکه پدر واجب الاباغنی حفظ واتباغی ایله
نزهت اباد ام الدنیایه کمال تعظیم واعتنا ایله کوروب
ذل فراق چندین ساله بی عزو صاله تبدیل وحضرت پیرك
مزاج تغیر پذیرینی جان داروی ینل ارزو ایله تصحیح وتعدیل
ایلیه ع چون نامهٔ یوسف که یه یعقوب رسید نثر یمن کلاله غلاله
ایله پرتو روشنایی عودت ونور بصر مقوی ضوء بصیرت اولوب
لجهٔ غرام بی انضرامی جوش وحامل پیراهن حمائل خاصیتی اعتناق
ودراغوش ایلدی وکوهر سرشکی پای انداز آرندهٔ قمیص ولبوس
وکمال شوق وارزو ایله سروریني بوسه ایدوب دیدیکه ای فرزند ارجمند
نظم بوی پیراهن یوسف بجهان کم شد بود عاقبت سر ز گریبان تو بیرون اورد
نثر بنم پسر نجابت افسرمدن نه خبر ارندهٔ پیرهن خوشبو
شکر خنده وکشر وحسن شارت ایله منشور بشارتی نشر
ایدوب دیدیکه ای ضعیف پژمرده بشارت ومژده که
ظلمت اباد هجران شمع وصلت جاودان ایله ضیا بخش
روز وماتم سرای بیت الاحزان نور راحت وامان ایله عالم
افروز اولوب بوستان جانکه تند باد شجون اشجان ایله
پریشان وبی نسق اولمش ایدی هبوب صباء صفاء وصال ایله

ضمیر ایدوب دیدیکه سنك ساکن خلد خلدك اولان ولد
کیمدرکه سرپنجهٔ کستاخی و وقاحت ایله لباس تقوای
رسالته دامن کیر و مواصلت اهل بیت نبوته سبب بطوء
وتأخیر اولورسن اول زن باحزن قصهٔ بیع بشیری تقریر
وداستان مشار الیهی علی ما هو علیه بسط وتخییر ایلدکده
بشیر مادر بی تاب وتواننی عروض یأس وخرماندن نذیر
اولوب دیدیکه نظم مژده که مرادك اولدی حاصل
مقصوده سنی حق ایتدی واصل مژده که میسر اولدی مقصود
سودا ایله آخر ایلدك سود نثر ای دل شکستهٔ نامراد مسرور
وشاد اول که سنك پسرك بشیر بن غریب فقیرمکه قادر
جواد لا یخلف المیعاد انجاز وعد وکوکب طالعکی فرخنده
وسعد ایلدی نظم رایت العسر یتبعه یسار
وقول الله اصدق کل قیل فلا تجزع وان اعسرت یوما
فقد ایسرت فی دهر طویل فلا تظنن بربك سوء ظن
فان الله یأتی بالجمیل نثر معین مسکین حدائق نام فارسی
تفسیر دلپذیرنده وهب بن منبه دنکه هر نقلی صحیح وبه
ومقبول که ومه در روایت وتقریر واثر صحت تاثیر ایدرکه
آرندهٔ قمیص لطافت قرین ابن یامین ایدی تخصیص یافتهٔ
ان هذا الا ملك کریم ومتکیء ناز بالش انی حفیظ علیهم
احفاد نجابت شعارك عدد وشمارینی اخوان بزرکواردن
فحص واستخبار ایلیوب یتمش ایکی عدد فحول وقروم اولدوغی

معلوم

شیاب پشیمنه سنی سست وسوی وبو تقریب ایله رضای
مغفرت نصیبنی جست وجو ایدر بشیر مادر رأفت مشیر نبی
کورب حضرت یعقوبك مسکن ومکان وبیت الاحزانی
پرسان اولدی اول ضعیفهٔ پاکیزه سیر وزن کم کرده پسر
دیدیکه ای شاب پرشتاب یعقوب بی مجالدن نه سؤال
ایدرسن که اهل وعیالندن انقطاع وانفراق ایله بی قرار
وثبات وتارك راحت وسبات اولوب قدخمیده ایله مشاهدهٔ
عالم شهادتدن بسته دیده وناس ایله مخالطه واستیناسدن
دامن چیده اولمشدر بشیر شیر دل هفت کسل کسل ایله
دیدیکه ای زن طناز قصهٔ بی دراز امته که بن جناب
یوسفدن حامل اخبار حسان وحضرت پیره صحت پسر
دلپذیرندن پیام اور ومژده رسانم زن پاك دامان سربی
سامانی برداسته طرف اسمان ایدوب دیدیکه مصرع
الهادا وراپرورد کارا اثر مدت دیرباز وزمان دور ودراز
دن روعد متیقن الانجازك خاطر نواز اهل نیاز اولمش
ایدیکه جمال یوسف دهر آشوب پرتو انداز کلبهٔ یعقوب
اولمزدن اقدم بنم امر عسیر محی سیر یعنی بنی واصل خدمت
بشیر ایده سن حالا نیچه دمدرکه ع خبر مژدهٔ یوسفله پراولدی عالم
هنوز بن شوربخت تیره روز نظم یعقوب صفت ناله کنان میکنم افغان
کآیا خبر یوسف گم گشته که دارد بنم آرزوی جانمدن نه نام
ونشان پیدا ونه خبر واثر هویدا بشیر استنطاق خبایای

بو اثناده هاتف پوشیده صدادن برند اکلدیکه ای ضعیفهٔ
نیازمند مشغول خاطر ونژند اولمه که یعقوبی عزیزترین پسران
خوبك فرقت وهجرانی ایله خاطر پریشان ایدردم مادامکه سن
وصلت فرزند نیك نامك ایله خوش حال وشادکام ونعمت
وصلت ایله محصل المرام اولمیه سن رسن آه یعقوبی کنکرهٔ
طاق کروبی نایه مشدود وفرزند مهر التماعی ایله دروازهٔ
ملاقات واجتماع مسدود ومصدوددر نظم
اذا عقد القضاء علیك عقدا فلیس یحله الا القضاء
نثر اتفاقا تقلب تغلب ایام ایله بشیر نیکنامکه سرمسق
ابروانی صفحهٔ حسن وانده خط جلال ایله یازلمش بی مثل بر
مثال وبیت اکا حسب حال ایدی نظم حسن یوسفله برکوزل بکدر
قولدر اما افندیدن یکدر نثر دیار مصریه ارتحال ونزهتکاه ام
الدنیاده حط رحال ایدوب خدمت عزیز مصرده خاص ترین
خدمه وعباد وامانت ودیانت ایله مدار علیه وثوق و
اعتماد اولمش ایدی لکن حضرت یوسف قصه سالفه دن
خبیر ومکمن مأمن حافظه ده جایکیر اولمایوب لحکمة وراء
سرادق جفاده مستور وناپیدا ایدی فرط اعتماد ومزید
اعتبار واعتدادندن پیراهن دلپذیری سپردهٔ دست
بشیر ایتدکده اول دخی سیل عزم کبی عزم ایدوب جانب
کنعانه روانه اولدی بشیر مژده رسان داخل حطهٔ کنعان
اولدقده کوردیکه کنار آبده مادر بی ارتیابی حضرت یعقوبك

یرتد

و الحمد لله الان تمت النعمة نعمه سی ایله سرایان اولدی نظم

حدیث یوسف مصریکه احسن القصص است کسی بسوز بخواند چو پیر کنعانی

نثر روایت اخریده بشیردن مراد بر پسر کنیزك زاد درکه اول

کودك اندك سال خانهٔ نبوت اشتمالدن اخراج و بی سبب

وریع فروخت و بیعه ازعاج اولنمش ایدی بو وقعهٔ پر

تعبك اصل و سببی بودرکه حضرت یعقوبك بر کنیزك

نازك اندام و پرستار شیرین کلامی اولوب اول کنیزهٔ پاکیزه نك

نامی بشیر بر فرزند دلپذیر حوا را نظیری وار ایدی نظم

چو شمع سپهری ولیکن نه شمع همه حسن عالم درو کشته جمع

چو تابنده خورشید بدیر زمی ولی صورتش صورت آدمی نثر

ابن نامینك هنکام ولادت میمنت قرینده مادری رحیل

استماع کوس رحیل ایلدوکده اول پرستارمه جبین ظئر ابن

یامین اولوب خلوتخانهٔ ارضاع و املاجنه ادخال و ایلاج

اولنمش ایدی بشیری فروخت و اول کنیزکی ینزك فراق فرزند

ایله دل سوخت ایتدوکلرنده جناب قادر بی انبازه نالش و نیاز

ایدوب دیدیکه الهی بنوم ایله فرزند مهربانم میاننه سبب

تفرقه و خدائی و ولد بی بدرمی دربدر اتمکله باعث سرکشتکی

و کدائی اولدوقلری کبی سن دخی کمال سطوت و جلالکدن پیر کنعان

ایله احب پسرانی میاننه فرقت انداز و والد و ولد بیننه تفرقه

ساز اول تاکه حرقت هجر ملوم معلومی اوله نظم

کله از روزکار بیهده چیست هرچه بر ماست هم زکردهٔ ماست

وتقبیل ومالیدهٔ چشم علیل ایتدکده فضل قادر ذی الجلال ایله
فی الحال روشن وقریر وخراجنای جهانك اشکار ونهاننی
بینا وبصیر اولدی نظم جاء البشیر مبشرا بحیاته
فملئت من قول البشیر سرورا فکاننی یعقوب من فرحی به
اذ عاد من شم القمیص بصیرا تالله لو قنع البشیر بمهجتی
لبذلتها ورائت ذالك یسیرا نثر ابتدا قال وقیل که جناب
اسرائیل اظهار وابدا وتوجیه جانب یهودا ایلدی حضرت
یوسفك حالندن پرسش وسوال ایدی یهوداء هدایت نهاد
کمیت کلام بشارت اطرادی جلیهٔ طرادده طرید وتخجیر
حسن تقریری دام قید ایله صید ایدوب سلطان مصر وقاهره
ومسند نشین اریکهٔ نعم باطنه وظاهره در حضرت اسرائیل
سمند قال وقیله ارخاء عنان ومهجهٔ لواء پیامی واصل عنان
ایدوب دیدیکه بنم قتمده سلطنت دنیا ومافیها پرمکس
وانك کار وباری ایله مباهات وافتخار ایدن ناکس واوکسدر
نظم غلام همت آنم که زیر چرخ کبود زهرچه رنك تعلق پذیرد ازادست
نثر دل پرسان ایله پرسان اولدوغم بودرکه یوسفی نه ملت ودین
ودیدن وآیین اوزره ترك واطوار نجابت نمونه سی نه کونه
اذعان ودرك ایلدوکك یهودا اداء دازدا ایله دیدیکه
یوسف صدیق عون وصون توفیق ایله دین اسلام
اوزره علی الدوام ثابت وبرقوامدر حضرت یعقوب
دفع اخران وکروب ایدوب مظهر ستایش بی پایان

والحمد

کدنواه وعصابه بسته وابیضت عیناه اولدوغی رؤیت
قمیص دمانذود اولغین اخر عودت روشنائی دخی نظم
بوی پیراهن اشنائی دن اولدی وبو بیت براعت نمونك مضمونی تحقق بولدی
قطعه ان ذهب الله من عینی نورهما فان قلبی بصیر ما به ضرر
اری بقلبی دنیای واخرتی والقلب یدرك ما لا یدرك البصر
نثر اصح روایات صحت ایات اوزره بشیردن مراد یهوداء
شیرازدرکه ابتداء پیراهن خونین ایله جناب یعقوب خزینه
القاء اندوه ومزن حزندن ادرار باران انبوه امکله سبب
اغتمام پدر پیر وسرپنجهٔ پیغامه نافرجامی جناب جلیل حضرت اسرائیله
دامن گیر اولمش ایدی نظم هرانچه آیدت ازغیب بنك وبدمنگر
همین بسست که ازسوی دوست می اید نثر اخرکار غلالهٔ مژده
واستبشار دخی انك یدباسطه سی واسطه سی ایله رسیده
ومائدهٔ بشارت وهشاش دخی انك دست کرم پاشی ایله کشیده
اولوب روغ صفاشروغنه موجبات مغفرتی نفث والقا
وصحیفهٔ ووزکا مژده حق نبوت ابقا ایلدی چونکه یهوداء مژده
رسان خطهٔ کنعانه واصل ومشاهدهٔ جمال منور پدر ایله
عقبان وصلت ولقیانه مائل اولدی اول پیراهن نازك وصافی
اهدا واتحاف ایدوب دیدیکه ذات ملك بشارتکه مژده وبشارت
اولسونکه عزیز اریکهٔ مصر سنك بسرك یوسف صدیق وبو
قمیص جنت مساس انك بدننه مماس اولان پیراهن رقیقدر
حضرت یعقوب اول قمیص مرغوبی انواع شوق وتبجیل ایله لثم

ازرهٔ حسن دهان پرسان شوید کوش را بر چار راه آن نهید
هر کجا بوی خوش اید بو برید سوی ان سر کاشنای ان سرید
نثر انلر دخی فرمودهٔ پدری جریت راه و مواعظ مشفقانه سنی
بدرقهٔ صراط انتباه ایدوب طرف ام الدنیایه توجیه خطام
ناقه و بعد الحصول الوصول کمال کلال و تحیردن رفع رقعهٔ
یا ایها العزیز مسنا و اهلنا الضر ایله عرض افتقار و فاقه ایلدیلر
نظم عزیز مصر جودی بضاعت مزجاة زما قبول کن وکیل مانی تمام بساز
بعد اللتیا و اللتی تشریف یافتهٔ لا تثریب علیکم الیوم اولان
قوم دروز مدلول اذهبوا بقمیصی هدایی چشم پدر نابینایه
کحل عزیز و ائتونی باهلکم اجمعین ره اوردکزینی دست اویز
ایدینوب قطع مفاوز و فیافی و پدر پیره مسارعت بتشترده
سعی وافی ایلدیلر حضرت یعقوب غایت اندوه و اشوب ایله نظم
ای یوسف مه چهره اوتور جان کبی تنده تنها قومه یعقوب دلی بیت حزنده
نثر زمزمه سی ایله تهدین نفس علیل و بیغولهٔ غم و تأسف
و متعکب یا اسفا علی یوسف ده نظم یوسف رخ مرا غم یعقوب خویش نیست
اری صبی صبی بود ار خود نبی بود نثر نغمه سی ایله دل تا شکیب فرقت
نصیبنی تعلیل ایدر ایکن ناکاه بوی پیراهن اطراف کنعانده
انتشار و لآلی بشائر اول قبائل و عشائرده تعرق و انتثار
بولدی حضرت یعقوب مکروبک که نظم ز عالم دیدهٔ همت ببسته
بدار الملک استغنا نشسته نثر ایدی سبب ابتلاسی ابتدا
پیرامن خون الود و دیدهٔ ملکوت دیده سی کرفتار رمد

کدواه

بزم امنشت بصفا هیچ کم از خود نبود شجر حسن تو هرگز به چنین نور نبود
چون زلیخا نکرد بر رخ یوسف کوید ازازل دیدهٔ یعقوب چرا کور نبود

نثر ذات صفا نمونی مصفات امتحان وازمون دن صاف وپالوده
ودامن پاك عصمتی کردکدر تهمت ایله ناالوده اولدوقدهٔ متکای

اجعلنی علی خزائن الارض ده بالطول والعرض فرمان ران ج
واقلیم انی حفیظ علیهم ده مطلق العنان اولوب هر ج
طرفدن کرسنکان قحط سال ننکی وابسال عتبهٔ فلك مثالنه
عرض بضاعت مزجاة نیاز وجمال نور پاش آفتاب مظاهرنه
نکران وناظر اولنلری بی چون وچرا نغمهٔ ماهذا بشرا یه
انواع شوق وبشری ایله سراغاز ایلدیلر نظم

مکر ملائکه براسمان وکرنه بشر بحسن صورت اوبرزمین نخواهد بود

نثر اما بوی عشق حقیقی یی استشاق ایلیان سربازان ج
مشتاق بو مرتبهٔ بلند ایله قانع وخرسند اولمیوب بی اختیار
جیب شکیب واصطباری چاك ونو نشید طنانه وزمزمهٔ
عاشقانه ایله نالهٔ سوزناك ایدرلر ایدی نظم

تا شدی ظاهر بدین لطف وجمال ارباب دین متفق کشتند بر تفضیل انسان بر ملك

نثر پیر کنعان که بیت احزانده مشاهدهٔ ماسوادن چشم بسته
واجب اولادینك حرقت فرقت وبعادندن خاطر شکسته ایدی
پسران انجاد وانجابنی ارشاد منهج صواب ایدوب نظم

کفت از روح خدا لایتاسوا همچو کم کرده پسر روسو بسو
هرحس خود را درین جستن بجد هرطرف رانید شکل مستعد

نور بصرین نیجه زمان کورمدی ریزا یوسف دیدی پیراهنی ایلیوب ارسال
القوه علی وجه ابی یأت بصیرا بو ایت کریمه که مزایا و نکاتی
بی حد و حسباندر مراحفات هزج مثمن دن مفعول مفاعیل
مفاعیل فعولن وزننه موافق و چسباندر نظم الم را تلك
ایات را بخوان تا بدانی حکایات را نثر حضرت یوسف
صدیقك هلال جمال بریقی هران متزاید النور و بهجت آن
و بهجتی غالب قرصهٔ هور و طلعت حور اولوب محاسن روح
پرورینه مد شعاع بصر ایدن مسلوب الاختیار و بونك
امثالی کلمات لطافت اشتمال ایله ترانه کزار اولوردی نظم
کجا چهرهٔ خوب او تافتی فروزنده خور خیرکی یافتی
زبس حسن بی غایت و نور تاب خجل بود ازو قرصهٔ افتاب
نثر وقتاکه زرناب وجود مهرتابی بوتهٔ امتحان و اختبارده
تام الوزن و کامل العیار و بو ابیات تسلیت اثبات اول شهر
آشوب و نادرهٔ روزکاره حسب حال و طبق کار اولدی قطعه
ولما بدا صبح الیقین و کشفت به الظلمة الطخیاء من شبهة الظن
فلا تیأسن فالله ملك یوسفا خزائنه بعد الخلاص من السجن
نثر کید اخواندن خلاص و امان بولدقدنصکره خطهٔ مصر
نزهت مصیرده ظاهرا منظور ملك ریان و باطنا مقبول ملیك
دیان اولوب اکرچه واصل عزود ستکاه و تخصیص یافتهٔ
اکرمی مثواه اولدی اما حقیقتده کاربان فراغ و راحتی تاراج
کردهٔ رهزنان و تکرار مبتلای کید عظیم زنان اولدی نظم

غفول لازم القفولدن عود ورجوع ایدوب دیدیکه نظم

مرا بس شد ازهرچه اندوختم حسابی کرین مردم آموختم
همانا که پیش جهان آزمای جهان هست ازین نیك مردان بجای
بدیشان کرفتست عالم شکوه که اوتاد عالم شدندان کروه
فرستادن مابدریا ودشت بدان بود تا باید اینجا کدشت

نثر جناب ذوالقرنینك سیر مشرقین ومغربیندن منتهای کار ومنتای افکاری بو قصهٔ غرابت مداردن اخذ بهره ونصیب وقحط سال حرمان امالدن وصول مکان خصیب اولدیدیکه نظم

مکر سیر کردم زخوی ددان درآموزم آیین این بخردان
کراین قوم را پیش ازین دیدمی بکرد جهان برنکردیدمی
بکنجی در ازکوه بنشستمی به ایزد پرستی میان بستمی

نثر بعده کشت کوه ودشتی بو مقامدهٔ نهایت وانجام بولدیغی وقصیدهٔ مصنوعهٔ سلطنتی واصل حسن الختام اولدیغی ربا عجی

ان دولت واشتهار کویی که بنود وان شوکت وان بسیار کویی که بنود
شد ملك کرم خراب سبحان الله دیار دران دیار کویی که بنود

نثر شعراء مفلقینك بلند مرابتی مولانا کاتبی طرز جناسدهٔ مقبول اناس اولان کتابدهٔ بو ابیات براعت انتسابی ایراد وصرح ممرد بلاغتی احکام وایکاد ایلمشدر نظم

ان شنود ستی که دروقت اجل کفت ذوالقرنین سلطان اجل
باوجود انکه هستم رستمی کاشکی اول کیاهی رستمی

الایة الثالثة والعشرون کوزیومسه سوادن نه عجب حضرت یعقوب

چو میرد کسی دل نداریم تنگ که درمان آن درد ناید بچنگ

نثر هر بریمز بذل حفاض آزرم وحفاظ ایله نحر نعم ونشر نعم ومانند قلب معن منع لا وصنع نعم ایدوب بیری بریمزه برابر ومساوی وتارك غیبة ومساوی اولماغله نظم

پس کس نکوییم چیزی نهفت که در پیش رویش ندانیم کفت
تجسس نسازیم کین کس چه کرد فغان برنداریم کانرا که خورد
بهر سانکه مارا رسد خوب وزشت سر خود نتابیم ازان سر بنشت
بهرچه افرینندهٔ کردست راست نکوییم کین چون وان ازکجاست

نثر وترك اسباب اکتساب وپاس انفاس توحید استیناسی احتساب ایدوب ترك خلطهٔ احیا وقطع حبال طول آمال ایله انتظار قدوم بو یحیی ایتمشوزدر نظم

کسی کیرد از خلق باما قرار که باشد چو ما پاك وپرهیزکار
چو از سیرت ما دکرکون شود زپرکار ما زود بیرون شود

نثر حضرت ذو القرنین رأی العین بو حالات عبرت نهودك شهودندن تحصیل سدر وترك ورد وصدر ایدوب داء هوایه کسب دوا ولزل غفلت وعدوی ایلدی نظم

سکندر چو دید آنچنین رسم وراه فرو ماند سرکشته برجای کاه
کزان خوبتر قصه نشنیده بود نه در نامهٔ خسروان دیده بود
بدل کفت ازین رازهای شکفت اکر زیرکی پند باید کرفت

نثر رحائب تخومدن هیچ برخطه ومرز بومده بو مقوله قصهٔ غرائب اثر مرموق نظر اولمغین ذات باخبرتنه بو عبرت تأثیر ونجوع وتیه

عفول

سخن چینی از کس نیندوختیم • زعیب کسان دیده بردوختیم •
کزار ما کسی را رسد داوری • کنیمش سوی مصلحت یاوری •

نثر ترك تمیز و نخوه و ملاحظهٔ کل مؤمن اخوه ایدوب دمادم
تهدیٔ حدیث المؤمن فی فسحة مالم یتند بدم و ایام کذشته
و اوقات تلف کشته یه تأسف و ندم ایدوب نظم

نباشیم کس را ببد رهنمون • بجوییم فتنه نریزیم خون •
بغمخواریٔ یکدکر خون خوریم • بشادی همان یار یکدیکریم •

نثر میانمزده احفاظ اشفاق و ارفاق و ماعون اصفاق و
انفاقی بیدریغ و متالف حیله و غیله دن کریز و کریغ ایدوب نظم

دو ادام را نیست از ما کریز • نه ما را بر ازار ایشان ستیز •
بوقت نیاز اهو و غرم و کور • ز درها در آیند ما را بزور •
از انجمله چون در شکار آوریم • بمقدار حاجت بکار آوریم •
دکرها که باشیم ازان بی نیاز • نداریمشان از در و دشت باز •

نثر سمت شبع و غمته ترك میلان و شطن و اختیار فرمودهٔ حضور القلب
فی اجاعة البطن ایدوب حکم حکم علماء قدمایه فرمان
بردار و طائع و مظهر ان الحکمة تنزل من السماء فتدور فلا
تدخل الا فی کبد جائع اولماغله دل خرمسند قناعت پسندمز
ابتلاء تخمه و امتلا ایله محتاج جشا و اروغ و چراغ فراغمز بی فروغ اولماز
نظم نه بسیار خواریم چون کاو و خر • نه لب نیز بربسته از خشك و تر •
خوریم ان قدر مایه از کرم و سرد • نه چندانکه دیکر تنانیم خورد •
زما در جوانی نمیرد کسی • مکر پیر کو عمر دارد بسی

اسوده اند بیشه ء درك اسفل لظا ایدوب نظم

زد زدان نداریم هرگز هراس نه در شهر شحنه نه در کوی پاس
ز دیگر کسان ماند زدیم چیز ز ما دیگران هم نه دزدند نیز
نه دوزیم بر خانها قفل و بند نکهبان نه باکا وونه کوسفند

نثر سماء دل بی اعتلا لمزده دال اعتدال هلال وهر بر یمز محاسن املاو وخلال ایله کاسب مال حلال اولوب هر حالده توکل جناب ذی الجلال وشرائط تفویض وتسلیمی عدم اختلال ایله نظم

خدا کرده خردان ما را بزرك ستوران ما فارغ از شیر و کرك
اگر کرك بر میش ما دم زند هلاکش دران حال برهم زند
گر از ملك ما کس برد خوشهٔ رسد بر دلش تیری از گوشهٔ

نثر وهنگام اقتراع حرث وازدراعه تخوم ارض جنانه تخم بروسند تکلانی زرع وبذر وجرذان آفتدن خلاص وسلامت ایچون افراز دراهم نخب ونذر ایدوب نظم

بکاریم دانه که کشت کار سپاریم کشته بپروردگار
نکردیم برکرد کاورس وجو مگر بعد شش مه که باشد درو
بماز انچه برجای خود می رسد یکی دانه را هفتصد می رسد
چنین گر یکی کار وصد کنیم توکل به ایزد نه بر خود کنیم

نثر پایهٔ تکلان بر مرتبه سامی وسامك درکه زلزال حوادث جلل بی خلل ایله اهدام وانقصاص ودروحهٔ اطمینان بروجه رابت ورامك درکه تندباد عادا ایله انقلاع وانقعاث بولمز

نظم نگهدار ما هست یزدان وبس بیزدان پناهیم دیگر نه کس

درکرروی برجهان بسته ایم زدنیا بدین راستی رسته ایم
نثر بعده سرمایهٔ ارشادی تحصیل وجلال بی اختلال دینی
تحقیق وتفصیل اندوب دیدیلرکه نظم دروغی نکویم درهیچ باب
بشب بازکونه نه بینیم خواب پرسیم چیزی کروسود نیست
که یزدان ازان کارخشنود نیست نثر حطام دنیاء رود فنایی بائع
وحرارت خوف سعیر ایله تشنه ونابع اولوب هربرمزرهنمای
طریق توفیقه نابع وماء نماء تکلان کلزار دل قابل الفیضا نمزده
جاری ونا بعدر نظم پذیرم هرچه آن خدایی بود
خصومت خدای ازمایی بود بسازیم باکردهٔ کردکار
پرستنده راباخصومت چه کار نثر بعده داستان مارالبیانی
شمیم وایغال وجناب ذی القرنینی بوکارشکفت مدار ایله تعلیل
واشغال ایلیوب دیدیلرکه نظم چوعاجز بود یار یاری کنیم
چوسختی برد دستکاری کنیم وراز ماکسی رازیابی رسد
وزان رخنه مارا نشانی رسد برارمیش ازکیسهٔ جویش کام
بسرمایهٔ خود کنیمش تمام نثر کارکاه دهرپر دغا ودغلهٔ عمل
ترک املی صانع وخزهٔ کلام بیهوده وهرزهٔ ما بینمزده
تلف وضائع اولماغله لباس نصح بی التباسی صانع و
حلی تبند جلی بی ضائع اولوب نظم ندار یم ازیکدکرمال بیش
همه راست قسیم درمال خویش شمار یم خود راهمه همسران
نخندیم برکریهٔ دیکران نثر صامت وناطق اسباب واشیائی
باسرها تسلیم خزانهٔ فاهه خیرحافظا وهنکام هجوم اهواء

نظم دران شهر شد با تنی چند پیر • همه غایت اندیش و عبرت پذیر •
دکانها بسی دید آراسته • در قفل از انجای برخاسته •
نثر غین عبرتدن عبرت عبرتی سکب و محل استیجاب شکفت
واستعجابده وکب ایدر ایکن نظم مقیمان ان شهر مردم نواز •
به پیش امدندش بصد غر و ناز • فرود اوریدندش ارزه بکاخ •
بکاخی چو مینوی مینا فراخ نثر اول قوم اشنا روی بیکانه خوی •
جناب ذی القرنینی اسکان وایوا و ترتیب مائدهٔ اضافه و اثواب ایدوب
نظم بسی خوان نعمت بیاراسند • نهادند وجود پیش برخاستند •
پرستش نمودند با صد نیاز • زهی میزبانان مردم نواز نثر
حضرت ذی القرنین ازالهٔ ریب و رینه سعی و اهتمام و رفق و
حلم ایله قائد نصف علمه تأسی و ائتمام ایدوب دیدیکه نظم
بدین ایمنی چون زیید از کزند • که بر در ندارد کسی قفل و بند •
همان باغبان نیست بر باغ کس • زمه نیز چوبان ندارد ز پس •
چه کونه ست دین با حفاظی ز چیست • حفاظ شما را تولا به کیست نثر
اهالی شهر و دیاردن اعالی و خیار تقریر کلمات حکمت ایثار و طبق
طبق المراددن کوهر ازهر رشادی نثار ایدوب دیدیلرکه نظم
چنان دان حقیقت که ما این کروه • که هستیم ساکن درین دشت و کوه •
کروهی ضعیفان دین پروریم • سر مویی از راستی نکذریم نثر
نور یقین دیدهٔ خرد خرده بینمزه مشهود و هر بریمز نها بیر سکینه
وطمانینه ده مستکین و مضهود اولوب نظم
نداریم بر بودهٔ کس بسیج • بجز راست بازی نداریم هیچ •

دیدهٔ دور بین عقلا سیر و تماشا سندن تحصیل قوهٔ و پیشانیٔ
محرمان وحضار کشت وکذارندن کسب عزة ایدوب نظم
دکرکوند دیدان زمین راسرشت هم اب روان دیدوهم کاروکشت
همه راه پرباغ ودیوارنی کله درکله کس نکهدارنی
نثر ان الملوك اذا دخلوا قریة کلام بلاغت سی اوزره ساقهٔ وسوقهٔ
لشکر یاندن بعضی سفله واهل زیان دست غضب وتداولی
دراز وتطاول واسجان اشجارك ثمار بیشمار زندن جنی وتناول
ایدنلرك ساعدو بازوی باروشکن لرینی مبتلای تشنج ویبس
وقشم پرخشملری لباس ابلاسی کسوو لبس ایلدے نظم
زلشکر یکی دست برزد فراخ کزان میوهٔ برکشاید زشاخ
پچیدیکی میوهٔ تر هنوز زخشکی تنش چون کمان کشت کوز
سواری دکرکو سفندی کرفت تنش کردوزان کار پندی کرفت
نثر جناب ذوالقرنین بوغریبه لی ریب ومین دن خبیر وکاه
واول یوم وبرك خشك وترندن دست کوتاه اولوب نظم
چوتخمی کرانیده شد درشتاب کذر کرد ازان سبزه وجوی آب
بفرمود تاهرکه بود از سپاه زباغ کسان دست دارد نکاه
نثر ناکاه کتاب ظفر پناه کشت کشتزار ممتد ودحیق وسیروشکار
بیابان بعید وسحیق ایدرایکن نظم بدیدار سد شهری ارسته
چوفردوسی از نعمت وخواسته چوامد بدروازهٔ شهر تنك
ندیدش دری زاهن وچوب وسنك نثر هرطرفه اجالهٔ طرف نظروعین
عبرت ایله نکاه وکذر ایدوب اخرکار پریشانیٔ افکار واندوه دل افکار الله

منیر ایله تحریر اولنمغه شایسته ولائق در کمال بر و نوالکوردن
خوهش وسؤال ایدردمکه بکا همراه ورفیق وسهج بهج عدالت و
ادالتده دلیل وفیق اولوب ضبط بلاد وعبادده شریك ووزیر
وحفظ اسرار سلطنتده محرم ازیر اوله سن وعبادده تنها نشین
تقریر کلام مبین ایدوب دیدیکه هیهات هیهات ان کان غیر
هذا فهات لانك فی مکان وانا فی مکان وجمع الضدین عدیم
الامکان زیرا مجموع خلق عالم سکا کاشخ بی حلم وجمله ذریات
ننی آدم بکا صدیق وحلم در حضرت ذو القرنین بورمز غرابت
غمزی استبانه وابراز ژازی استباثه ایلدوکده اول خدیو بی نیاز
راموز رموز کثیر الارتمازده سابح ومفاوز فوز وانقیازده سائح
اولوب دیدیکه سنك دست زرنثارکده اولان مکنت ویساره
هر صفتیت ورعدید حسد ومعاداة وهر صنتیت وصندید
غبطه ومباداة ایدر اما اهل راحت ودرددن هیچ فرد یوقدرکه
رفض دعت وخفض وترك سعت وبرك اتیدوکم ایچون
بکا مسدد سنان سنان ومزلقهٔ رشك وعدوان اوله نظم
سلطا سریر نیکنامی سالار افاضل کرامی نثر
صاحب نفس عصامی حضرت شیخ نظامی بو قصهٔ پر عبری
طرز اخر اوزره اعلام وبسط طنافس نفائس کلام ایدوب دیمش که
نظم دکر باره در کار عالم روی روان شد سراپردهٔ خسروی
بدید امد اراسته منزلی که از دیدنش تازه شد هر دلی نثر

دیده

بی اشتباهی ایله اثبات جنوع و اخباته تناطی ایدوب زیردستنده
زبون و پست اولان رعایاء دل شکسته اظهار عدل و تحفی و نجب
بی پایان لحب نصفت و احسانده قطعه عدل نوریست کزو ملك منور کردد
ور نسیمش همه افاق معطر کردد عدل پیش ار و مراد دل درویش برآر
تا ترا هرچه مرادست میسر کردد نثر منطوقنه تقفی ایتدوکدنصکره
مقدار اجل مسماسنی توفی و اهوال اخرت دن توقی ایدوب
جوهر ذاتی خزانهٔ مغفرتده مخزون و داخل زمرهٔ لاخوف علیهم
ولاهم یحزنون در بعده حضرت ذو القرنینك نطاب دولت
قطابنه اشارت و خطاب و ظروف حروفی البان معانیٔ
عبرت بیانه وطاب ایدوب دیدیکه یاذا القرنین بو ایکی قفاء
بی صفا کبی سنك دخی سرك قریبا ماخاك و خاکستره سوده و
انقضاء عصور نامحصور ایله بی فر و فر سوده اولور رباعی
کریك نفست ز زندکانی کذرد مکذار که جز بشادمانی کذرد
زنهار که سرمایهٔ این ملك جهان عمرست و چنان کش کذرانی کذرد
نثر طرف مداهنه دن غض بصر و طرف مهادنه یه صرف طرف
و نظر ایله که فریق فی الجنة و فریق فی السعیر نظم دلپذیری اوزره
زمرهٔ اتقیا و ابرارده می اولمق اولی و احریدر یاخود کروه بی مر
اشقیا و اشرارده می بولنمق شایستهٔ حال اولی و احریدر حضرت
ذو القرنین مزادهٔ مرادینی فتح و کلید اندیشه ایله ابواب
مؤصدهٔ صعوبت پیشه یی فتح ایدوب دیدیکه ای ملیك بی ممالیك
هر کفتار آبدارك ریق و رائق و هر سخن تابدارك مزبر زر شعاع

النفس راغبة اذا رغبتها واذا ترد الى قليل تقنع

نثر غب ذلك اول مالك ارجا واحجا وملك بى رجا وپرحجا
خلف ذى القرنينه مديد افتقاد والودهٔ كرد وعفا برقفا
اخذ وانتقاد ايدوب ديديكه ياذا القرنين بوكلهٔ پوشيدهٔ پوشيده
حال اصحاب سلطنت وجلالدن برغشوم بدكهرك سرمنبع
الشريدركه مصداق ان اتاه الله الملك وقلهذم ذمده راكب
فلك هلك اولوب جانب ظلم وبغيه ميل وصغى ايتمكين سيف
منتضاى قضا جسم پرخشمنى حسم واوراق اطباق شماء كثيرة
الصمادن طلسم اسم ورسمنى دسم وطسم ايليوب بوقفاء
كريه اللقا مانند حجر لقا اغشتهٔ حس وخاشاك ودار اخرى ده
مصادفهٔ جزى وسوء جزا ايله مخلد آتشكدهٔ سوزناكدر بعده
اخذ جمجمهٔ اخرى ولجام سخن حكمت انجامى ارخا ايدوب ديديكه
ياذا القرنين بوبرملك عدالت منسلكك سرنصفت افسريدركه
اول جانب هواء نفسه عدوان ايدن ملك سابق العدوان
دنصكره خالق ارض وافلاك اجلاس تختكاه املاك ايليوب
بوسلطان باعدل وداد نظم جهانرا خلعت عدل انچنان داد
كه تيغ ازننك عريانى شد ازداد نثر كندودن مقدم مقام ضيم
واحجامه وضع قدم ايدن هتاك فتاكدن عبرت كير وافاك
سفاكدن پند پذير اولماغين العدل حبة نافعة وجبة دافعة
وحبة واقية وجنة باقية كاس رأفت وبأسنى تعاطى وبحبوحهٔ
عوارف مندوحه ده واتقوا يوما ترجعون فيه الى الله نص

دیدیکه اطراف قبور بی حبور بابثوری باعث کنس و تعهد
واول جای دهشت فزاده سبب تحنف وتزهد بودرکه
اسباب اسلاب دنیویه یی تشری ومتابعت اقتضاء بشری
اتمکله احیانا راغب تکاثر متاع وارزومند وفرت اثاث
وبعاع اولدوغمزده صورت فتورده اولان قبور منع فضول
تأمیل ودوش عزیمته عدل کفاف وقناعتی تحمیل ایدر حضرت
ذو القرنین رکض کمیت قیل وقال وسیم کلام وسمی پوتهٔ
استخبارده قال ایدوب اتخاذ انعام واغنام ایله عدم
اغتنامدن سیول سؤلی اساله ومجموع خاص وعام مأکول
وطعاملرینی سد رمق وحشاش ایچون اختیار عشب وحشیش
واباء نفیس یرنه اقتناء جشیش خسیس ایلدوکلرندن
لکام کلامی اماله ایلدوکده اول قوم باتودد تیه تذبذب
وترددن تنجه وجانب جوابه توجه ایدوب دیدیلرکه نباتات
وتعاشیب ایله فراز ونشیب مزین وبی چون وچرا رعی
وچراسی جانب وهاب بی ضنتدن بی منت نصیب معین
اولوب رتوع چمن برض سد رمق وخوا وسروح خث
ارض دفع سغب وطوی ایدرکن الجوعة رأس العلاج
والتخمة مادة الخراج مزورهٔ دل رنجور ودرون مجاعت
مقرون ان البطن اذا شبعت صارت الارواح اجساما
واذا جاعت صارت الاجسام ارواحا دفینه سنه کنجور
اولمق حزمه اقرب وحفظ صحت وجلب عافیته سببدر نظم

بند و ذکریدن استنصاح و مشکات کلمات تاماتی ایله
استناره و استیضاح ایدوب دیدیکه مدد بی عدددرکه
قطع نطع زمین و اوزاع مختلفه الاوضاعی مشهود دیدهٔ
پایان بین ایلدم بو خاک پاک تابناکده مشاهده ایلدوکم
تقشف و مجاهده جای آخرده منظور و معتبران عجائب بلدان
لساننده دخی مسموع و مذکور دکلدر اعیان بنی نوع انسان
فتح رتاج قدر ما یحتاج ایله مرخص و لا تنس نصیبک من الدنیا
نصی ایله مخصص ایکن بالکلیه ترک اخذ و وهب و رفض تعاطیء
فضهٔ ذهب ایله عدم تمتع و ازالهٔ الت تمنی و تمنع و طرف
تصنعدن مأمن وحدت و عزلته تردد و تصنع ایلمک حجاء حجی دن
دور و سر منزل نهی اهل نهی دن مهجور و محجوردر اول سلطان درویش
منش و داور صحابی روش دیدیکه لا ریب فیه هر حریص
سفیه که زخارف مموههٔ دنیایی ترجی و تحصیل مطامع فانیه یی
تحجی ایده نعیم دار القراردن اول مقدار نومید و الاخرة حرام
علی اهل الدنیا وعیدی غیر بعید اولور بعده جناب ذو القرنین
اول کروه بی عیب و عینه الباس خلعت خطاب و عنایت
مسکنت و احتقار ایله رموس ظلمت رسومی احتفار و نهایت
ذلت و افتقار ایله رهبر عزلته اقتفا و اقتفار ایتدوکلرندن
التماس جواب ایلدوکده اول درویش سلطان نشان درج
دهان کوهر فشانندن نشر مروارید و لعل و پایهٔ رای
اصابت پیرایه سنی مقر قمر بهجت رقم ایله طابق النعل ایدوب

دیدیکه

تخییر و ارشاد اسلوب سداد ایله بلغ ما علیك فان لم
یقبلوا فما علیك مدلولنی تخییر ایلدك سفیر مسفور اداء
آداب الوکلة قیام و تبلیغ سفارت و بیام ایتدکده اولداور
کشور عزلت اجابت مادبهٔ دعوت دن امتناع و بیغولهٔ عزلت
و اقتناعدن اکتناع ایتمکین جناب ذوالقرنین دلالت و هدیناه
النجدین ایله اول ملك تنها نشینك مسکن ملائك مکینی
تشریف و اصناف نوازش و الطاف ایله تلطیف ایلیوب
سبب عدم امتثالدن استقصا و سؤال ایلدی اول ملك
ملك سیرت گنجینهٔ حکمتدن فتح باب و جناب ذوالقرنینه
خطاب ایدوب دیدیکه نظم توئی که بخت تو مانند اوستاد ازلت
بسی امور عجب در زمان ازلت ساخت بیان نسخهٔ اجمال چون نمود زمان
ترا بدفتر تفصیل اصل فذلك ساخت نثر اکردل نامعتدلك بقیهٔ هوس
و هوا و زخارف حیوة دنیایه میل متاولسه سنك کبی سلطان
جلیل الشانك نادی امادی مثابنه ارقال و شتاب
ایدرایدم لکن زاغ فراغده ساکن و زاویهٔ عزلته راکن اولمغله نظم
تو عزلت جوی و دور از انجمن باش رفیق خویشتن هم خویشتن باش
ز عزلت شاه مرغان گشت سیمرغ یکی مرغست و خواندش بسی مرغ
نثر فحوای منزل استغنایه هادی و جملهٔ مرافق و منافع
عزلت دندرکه سنك کبی صاحب سلطنت و سعادتی بو
تنکنای عنایه علی الفجاءه اجاثه باعث و بادی اولدی
مقصود مرهودهٔ سائلوا علیکم منه ذکرا اول پیش آهنك

زندگانی وابودنده دوام وربوده ربوده اولماقدن آنس اولیجاق
غنیمت بقیهٔ عمری انتقال وجانب مسقط رأسه حرمان
ویاس ایله تحوّل وانتقال ایلدی نظم چوزان کارشه رادل اسوده کشت
همان فتنهٔ بوده نابوده کشت علم راسوی روم پرواز داد
فرس رابرفتن عنان بازداد نثر خلال تجواب وترحالده برامت
نیکوامته واصل وبرفضاء نزهت افضایه نازل اولدی که
سکنه وقطاننك کف کفایت رسانلرندن باعث تعیش و
استمتاع اوله حق اسباب انتفاع مفقود وعقد رجاری
معقود اولوب اختیار فتور فاقه وقتور وفناء بیوت بی
شوتلرندن حفر قبور امتلرایدی علی الصباح که ندای
خوش ارای حی علی الفلاح داخل اصمخهٔ اهل صلات وصلاح
اولوب عارض کلکون مهر پرانوار شکن مرغول شب تارزدن
لمع وبرقان ومحجوب کندم کون ماه تابان عاشق شیدای
مهرسرکردانی مبتلای علت یرقان ایدر ایدی کهول واحداث
کنس قبور واجداث وتجدید وظائف عبادت وعبودتی احداث
ایدوب لیل ونهار فی السر والجهار درون لحدتنك ونارده
مکث وثبات ویانند بهائم وسوائم رتوع بقل ونبات ایدرلر
ایدی حضرت ذوالقرنین اول قوم بی شینك سلاره صاحب
عزلتنی دعوت ایچون ارسال سفیر والوك وایفاد
رسول فصاحت سلوك ایدوب نظم تخیّر اذا ارسلت فی الامر مرسلا
فبلغ اراء الرجال رسولها نثر مصداقی اوزره بربرید مصلاق

غیر

غیر نائل وصنوف حسرات وصروف ایله آئب وآئل اولوب
حرارت حرمان چشمهٔ جان فزا ایله لهبان ولهثان وکرماء
کرما کرم صرما ایله عطشان ونطشان اولدی بودکلونکد
وفنون کد هباء منثور وطومار خیبت وخسار مبسوط
ومنشور اولدوغندن ماعدا نظم قد یرزق المرء لم یتعب رواحله
ویمنع الرزق عن ذی الحلیة التعب نثر فحواسی اوزره حضرت
خضر که مسند نشین متکئین علی رفرف خضردر عین الحیوة دن
کرع وشرب وانسیاب آب ناب ایله شست وشوی
کردکدر وکرب ایلدوکی مکدر منهل ضریبه براندوه انبوه
وکریبه در نظم ازقصهٔ سکندر وآب حیات وخضر
معلوم شدکه روزئ کس کس نمیخورد نثر زیرا تک وتنها خاسر
وخائب ومرجع خیبت وخیبته عائد وآئب اولسه اول
ماء حیات اثر نوع بشره ممنوع الوصول اولمغه محمول اولوردی
لکن طوائف انس وابناء جنسدن بر شخص آخره میسر
اولدوغی مستلزم حسرت وخسر وباعث اصطلام الام وعسردر نظم
شنیده که سکندر برفت تا ظلمات بچند محنت وخورد انکه خورد آب حیات
نثر اشعار ابداری کلزار بلاغتک الذ لذاتی اولان ذاتی نک
بو قطعهٔ خوب لطافت بیانی بو محله مناسب وچسبان در قطعه
ذاتی نک ایشت پندینی ای منبع احسان صنمه سکا راغب اوله نک جمله سن انسان
جانلر ییدورب یولنه جان ویرمکه لایق برادمه طوش اولدی همان چشمهٔ حیوان
نثر حضرت ذو القرنین انتظار حین حین ایله آنس ومنوی

جواهر عجایب مخترعاتی استخراج واستحاثه ایدرانند نظم

کریم له نفس تجود بما حوت ۞ واعجب شیء بعد ذاك اعتذارها

علیم بنور الله تعالی ینظر قلبه ۞ فلن یغن اسرار القلوب استتارها

نثر حضرت ذو القرنینه منقبت آتیناه من کل شیء سببا ت افزار وتخصیص قادر مستعان ایله کردنکشان جهان میانند سرفراز اولوب نظم یقرله بالفضل من لا یودّه ۞ ویقضی له بالسعد من لا ینجّم نثر منطوقنه مصدوق اولدقده پای عزیمت دشوار پسند ایله شاهق همت بلندنه صاعد واردوی مند مطلوب قلیل المساعد اولوب خدیوان عالم نوردن هیچ فرده دغدغه انداز جنان اولمیان طلب آب حیوان مانع استرواح وارام وظلمات پر آفاته باعث انتحام واقتحام اولدی نظم زکار لبسته مندیش ودل شکسته مدار ۞ که آب چشمهٔ حیوان درون تاریکست نثر ذات متیقظ وکاهی اول سفرینی راهنه نظم واذا اردت رکوب امر فادخ ۞ فاجعل له الصبر الجمیل حزاما نثر فحوای عزیمت مساقی اوزره شمول دکلو متابعت ومشاقه تحمل وثوب فاخر تجملی هدیهٔ ندبه الله تحمل ایلدیکه حد احاطه وعدّی عداد هندسنهٔ فهمدن بیرون وعقد براجم تراجم وهمدن زیاده وافزوندر مصرع

ازانکه عقل تصور کند فزون باشد نثر اخرکار کمال اضطراب واضطرار ایله نظم فاکل طلاب من الناس بالغ ۞ وکل سیار الی المجد واصل نثر فحوای اوزره ماء خلود انتمایه

واذا تكامل للفتى من عمره خمسون وهو الى التقى لا يجنح
عكف المحرمات عليه فماله متأخر عنها ولا متزحزح
فاذا رأى الشيطان غرة وجهه حيى وقال فديت من لا يفلح

نثر هر فرهمند هوشيار و اديب اريب زيرك سار كه نظم

سر ز هوا تافتن از سروريست ترك هوا قوت پيغمبريست

نثر فحواسنى پيش نهاد و نفس حيله كر ايله جهاد اكبره اجتهاد ايده
داستان اتى البياندن پند پذير و ترك هواده اولان منفعت
وجدوايه بينا و بصير اولور تاريخ منتظمده نكاشتهٔ خامهٔ براعت
رقمدر كه حضرت ذو القرنين كه يكه سوار افتاب كردش خافقين ايدى

قطعه ذو راحة وكفت ندى وكفت ردى فقضت بهلك عداته وعداته
كالغيث فى ارواءه وروائه والليث فى وثباته وثباته نثر

بر صاحب قران ممتنع القرين بلكه صاحب زمان روى زمين
ايديكه تأييد خداى مجيد ايله رقاب كردنكشانى قراب صمصامهٔ
تدييث و تحقير و رحاب حرابده تحريب مكارزه و احتراب
ايدن جحافل بسالت حافلى نشانهٔ رماح تذليل و تحسير ايدوب
اول مشرف شرفات شرف و دسيعه و مالك ازمهٔ ممالك
وسيعه نك جبين مبينندن غرهٔ كيان خره بارق و نير ورج
و ابهت سحنهٔ طلعتدن شارق اولمغين اثناء كشت دشت
عوالم سفليه ده خواص حواس ظاهره ايله قعر بحر مشاهده دن
جمامهٔ غرائب مبدعاتى اشتباثه و خلال صعود تلال معالم
علويه ده جواسيس حواس باطنه ايله طلسمات دفائن مجاهده دن

دیوارانك آید از تفتیش او نثر سزاوار ستایش وثنا ومنسوب
الیه سناء وسنا اولان حکیم الشعراء قدس الله سره الاسنی
متابعت هوا ایله ترك توبه وانابه وجوهر عمر بهای روحنی افنا
واذابه ایدن مست شهوت پرسته نفرین والذ مستلذات
واشهاء مستلذ ذات عد ایلدوکلری وضع بدی بو وجهله
تقبیح وتهجین ایلمشدر نظم بشهوتی که براندی چه خوش بوی که همی
زجانت کم شود ان یکدو قطره کز تو چکید نکرچه شوم جهانست این که جفت از جفت
خوشی نیافت که تا پاره زجان نه برید نثر اکرچه تعاطی هوا وهوسك
هرکسه ضرری مقرردر اما شیوخ وشبانه کیفر وتاوانی جمله دن
ازید واوفردر زیرا اطفال وشبان روزان وشبان عنان نفس
لوامه یی ارخا وایفاء مقتضیات هوایه تسرع وعدم ارجا ایله
احتمالدر که مجلس فسق وضلالده سرکیری وسمنزار رخسار
آلنی صفرت خجل وانفعال خیری ایدوب لباس تقواسی پرداغ
ورنك روی لطافت طرازی مشابه حوصلهٔ باز ایکن همرنك
پرزاغ اوله وشیوخ بارسوخ هنکام شیخوخت وزمان ارذل
عمر وخرافتده تصبی واعتذار واستغفاردن تبرم وتأبی
ایدوب حین لا ینفع الندم اظهار پشیمانی وسدم وآخر
نفسده که زمان انقطاع هوا وهوس ودم بازپسین مبتغی
وملتمس در نظم می بباید ترك جان ناچار کرد
زین همه بیهوده استغفار کرد نثر کرفتار زلت قدم اولدقلری
سبب مزید رسوائی ومأمن حسن خاتمه دن باعث بعد وخدائی اولور نظم

ومتهم زندقه راوندیه اولور نظم خلق اطفالند جزمست خدا
نیست بالغ جز رهیده از هوا ازهواهاکی رهی بی جام هو
ای زهو قانع شده برنام هو نثر وینچه زاهد پرهیزکار و متقشف
شب زنده دار اولورکه دعاء عیسی آساسی مقبول و مستجاب
وصومعهٔ نور پاشی هر دخیل و ناشی یه مرجع و مئاب ایکن نظم
نفس ازبس مدعا فرعون شد کن ذلیل النفس هونا لایشد
تا توانی بندهٔ شو سلطان مباش زخم کش چون کوی شو چوکان مباش
نثر خواسته مخالفت و نفس و هوایه متابعت ایله جلد زاهد
وطاعتدن منسلخ و عقد نسك و عبادتی منفسخ اولوب
لباس تقویدن عور و همحال بلعم باعور اولمغله دوحهٔ
صلاحی مجتث و مصداق ان تحمل علیه یلهث او ترکه یلهث اولور نظم
باخرد باش و ازهوا بگریز که هوا علیتیست پیر آمیز نثر
وینچه محابیب حور لقا و مشایب هور سیما اولورکه طلعت
زیباسی آیینهٔ صورنمای ان الله جمیل یحب الجمال وحور بهشت
نور سرشت کبی بی عدیل و همال ایکن دامن ارایشی سرپنجهٔ
آلایش ایله چاك و مرآت حسن صفا صفاتی نفس ارباب
هوا و هوس ایله تیره ناك اولماغین خلوتخانهٔ عفتی انکشت
بیکانکان ایله دق و قمر طلعت عصمتی شق اولوب
صفحهٔ رخسار زیبدر آثار زندهٔ کلف و راس المال نقاء عرضی
ضائع و تلف اولور نظم همچو امرد که خدانامش کنند
تابدین سالوس دردامش کنند چونکه دربد نامی آمد ریش او

امتثال ایلیان اهل حق ومرد موفق نفس وهوایه اتباعدن
امتناع ایدوب اشجع الناس اقهرهم لهواه نبرد کاهنده
جهاد اکبر ونفس بد کیشه خرد پیش اندیشی بدرقه ورهبر ایدر نظم
باهوا وارزو کم باش دوست چون یضلك عن سبیل الله اوست
باد در مردم هوا وارزوست چون هوا بکذاشتی پیغام هوست
نثر نیجه شاه جم بارکاه اولورکه ربط جاش وقوت بال
وضرب زوبین وکوپال ایله فص زمینی زیر نکیننده تذلیل وتسخیر
واعدا وشناة باشناتنی عرضهٔ صمصام قهر وتخیر اتمش
ایکن نفس باتلاشیدن ناشی شرب غدایا ونوم غشایایه
انهماك وسراپردهٔ ناموس وعاری نیروی بازوی آز وآزار
ایله انتهاك سببی ایله بعد الکور مبتلای جور وکرفتار تبعهٔ بغی
وجور اولوب کتابهٔ باب سریع التبابنه نظم بنای دولت خود
آن کسی خراب کند که صبح می خورد وقت شام خواب کند نثر
تحریر وکتب ولکدکوب صدمات اذلال وکتب اولور نظم
وهذه شیمة الدنیا وعادتها فیمن مضی او بقی من سائر الامم
نثر ونیجه عالم ذوفنون وعارف رهنمون اولورکه علوم
عقلیه ونقلیه ده تبحر وفنون آلیه وعالیه ده توغل وتمهر
ایدوب بنان پسند واستحسان ایله مشار الیه وحل
مالم ینحلده مدار علیه اولمش ایکن معانات دقت و
معایاتی واصل حد جربزه وچاشنئ حکمتی مزج فلسفهٔ
باسفهٔ ایله تفه وبی مزه اولوب هم عقیدهٔ طوائف هندیه

ومتهم

میان قوم بی دین مرتدینه ولوج ودخول ایلدی ع الخیر والشر
مقرونان فی قرن نثر عرائس ثعلبی ده ترجمان قرآن علیه الرحمة
والرضوان دن روایت وبیان اولدوغی اوزره سامری که
غلبهٔ ستیزومری ایله برمرد مداهن ومماذق وظاهرده اهل ایمان
ایله موافق اما باطنده منافق ایدی ع وعلی المریب شواهد لا تنکر
نثر عبدهٔ عندهٔ بقردن بربدبخت سقر مقر اولوب صواغ و
زرکر وصناعت صیاغتده صاحب مهارت وهنر ایدی فرصتی
انتهاز واضلال جهله یه انتهاض ایدوب حلی قوم جلی اللومدن
صوغ کوساله وسیل وحیله وغیل غیله یی اجرا واساله ایلدی
اول ضال ضلیل حافر رمکهٔ جزیلدن اخذ واستلاب ایلدوکی
ترابی عجل مصوغ مصبوغه طرح والقا واول جسد جامد وکالبد
بدخامددن خوار وجؤار اظهار وابدا ایدوب تاریخ انبیاده
تفصیل وانبا اولدوغی اوزره جهله ومخاذیل بنی اسرائیله
سبب ارتداد وحبال وضلاللرینه مادهٔ تأکد واستداد اولدی
خلاصهٔ مقال طویل الاذیال بودرکه شآمت نفس ناپروا ومتابعت
الاحمق من اتبع نفسه هواها ایله اول بدکارلرک کاروبارلری
رجفهٔ فاقتلوا انفسکم ایله مهدوم الاساس وعرض سابریٔ
عرض سامری یارکردهٔ پنجهٔ لامساس اولدی نظم

خلق در زندان نشسته از هواست — مرغ را پرها ببسته از هواست
ماهی اندر تابهٔ کرم از هواست — رفته از مستوریان شرم از هواست

نثر جاهدوا اهواءکم کما تجاهدون اعداءکم فرمان بیمثالنه

من قبل ان تأتينا ومن بعد ما جئتنا اولديلر كليم حضرت حق
ومخاطب اضرب بعصاك البحر فانفلق عسى ربكم ان يهلك
عدوكم كلام معجز نظامى ايله سر غيبى اظهار وقادر بيچون
سطوت قاهرهٔ اغرقنا آل فرعون وانتم تنظرون ايله اول بدتبارلرى
غرقهٔ غمار دمار ايدوب خوان هدايتدن كرسنه وطيان اولان
قبطيان احدوثهٔ حال وغابر وقدرت خالق كون ايله فرعون
مقطوع الدابر اولدى نظم هركرا عون خدا يار ونكهبان باشد
كر شود دشمن او جملهٔ عالم چه شود نثر جيل بجيل بنى اسرائيلك
هنوز پاى قلزم پيمالرى آغشتهٔ وحل وكل ولاى يم بلا ايله
مبتل ايكن ممكوران يعكفون على اصنام اولان عمالقهٔ بدنامه
رشك بر واول كروه بى تثبتك تبلرينه غبطه آور اولدقده
جناب كليم ونجى رب كريم على نبينا وعليه الصلوة والتسليم
اول غرون غوايت فزونى صدمهٔ انكم قوم تجهلون ايله رد
ودهليز بغى وستيزلرينى احجاز حجر وصد ايله سد ايدوب
غلبهٔ رأفت ولين ايله زمرهٔ جاهلين دن اعراض وتولى
ونيل مناجات واتيان توراة ايچون جبل مشهور طوره ذهاب
وتعلى ايلدى وعدهٔ اربعينك نصف نخستينى مرور وعشرينى
مضى وكرور ايلدكده قوم عنود كنود جنود هنود كبى ليلى مستقل
حساب ورجوع حضرت موسانى استبطا ومجئ توراته شتاب ايلديلر
بو جانبدن سحر سامرى دركار واول طرفدن نداء اضلهم السامرى
جناب كليمه كوش كذار اولوب غضبان اسفا عود وقفول و

وميان

وعبادة الاهواء فی تطویحها بالدین فوق عبادة الاصنام

نثر منشورات حکمدن نکاشتهٔ مزبر براعت رقمدرکه هرملت واهل کیشك پای عقل پیش اندیشندهٔ عقال وعجل اوله حق برعجل واردر بوامت بلند همتك عجل مستعجل الدمار ذی درهم ودینار وبعض روایات واسمار زده هوای ناهنجاردر نظم

مبادی این قصهٔ غم زدا بروی روایت چنین شد ادا

نثر که بوایت حکمت بدایت عبرت نهایت نظم بندهٔ رازدار حی جلیل حافظ وحی حضرت جبریل نثر وساطتی ایله ترتیل ومخاذیل بنی اسرائیل حقندهٔ تنزیل اولنمشدر اول قصهٔ غرابت اشتمالك خلاصه واجمالی بودرکه شول انکام نزهت اعجامدهٔ که فرمان ایزد جلیل ایله اسباط بنی اسرائیل حاضرهٔ قاهردن بیرون وغربت بادیهٔ غیربادیه ایله صحرا نوردشت هامون اولدیلر فرعون عوان وانصار واعوانی غایت جلادت ایله بلاد بلاد تی تنقیب وبرحسب فارسل فرعون فی المدائن حاشرین اولمزده حاشرین وکروه خاسرین انلری تعقیب ایلدیلر اول لشکر بیشمار کرز وفرارده ارقال واغذاد وعدت هرب وهزیمتی اعتماد واعداد ایدوب کیدرلرایکن اسفار فجر فاتبعوهم مشرقین مشهود اهل یمین اولوق اول لشکر هامك امامنده قلزم بی کران وخلف ووراء حزم آراسنده عسکران اولغله ع نه ازپیش راه ونه ازپس امان نثر بی درمان کبی مبتلای درد بی درمان اولوب کرفتار داء عیاء عیاو کویای لقد اودینا

عند الله عز وجل شهدادن اعظم واجل وهم احياء عند ربهم
زمره سندن اقرب وافضل كمسه وارمی در دانا خبایاء علم
وعین وحکم انداز قاب قوسین حضرتلری بسط بسط بیان وهدیه
حکمت خفیه یی اتحاف بزم روحانیان ایدوب بیوردیلرکه شهدادن
زیاده اول سعید باهر السیاده درکه بر سلطان جائر بسیار
جرائره حسبت وسطوت ونخوتندن عدم خوف وخشیت
ایلیه اکر قتل مقدر ونیل معیشت وزندکانیسی تمساح
مرك ناکهانی ایله مخوف ومکدر اولورسه طبیب لبیب ازلك
ترتیب ایلدوکی دواء مر محض حلو وادیب اریب لم یزلك
تصویب ایلدوکی حضیض ضر عین رفعت وعلو اولماغله
یغبطهم الشهداء وما هم بشهدا درجهٔ علیاسنه صاعد
وعند ملیك مقتدر مقعد صدق وبرده مستریح وقاعد
اولور والا جهان فانی ده ندکلو دراز عمر وبسیار زندکانی
اولورسه من بعد صحیفهٔ اعمالنه رقم سیئات کتب وجانب
کرام کاتبین دن اکا سرزنش وعتب اولنمز
الایة الثانیة والعشرون نفس اهلی خروش ایدر دروندن
هرکاه که کوستره هوا رو تن پرور اولوب پرستش اتمه
عجلا حسدا له خوار هوا بر درد بی دوا وکار ناروا درکه
اکا مبتلا اولان دکمه بلا ایله چنکال نکالندن راه رها بولمز
والهوی شریك العما اقتضاسی اوزره غشاء عشا ایله
طریق توفیق رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا یه بصیر وبینا اولمز نظم

وعبا

سکوت وانصات ایله آثم وحاشیهٔ بساط سوء عملده فلا اقل
زانوی تعظیم وتکریم اوزرینه جاثم اولور بو حدیث شریف معنعن
ومسند ودروازهٔ احتمال خلافی منسد درکه برخلیع العذارکه
چرمهٔ جزمه سوار وبرپرهیزکارك حضورندن انواع بدع
وشرور ایله کذار ایلسه اکر اول زاهد ریاضت کر اول کاره
کاره ایسه حکم غائب ومنزلهٔ غائب وعائبده اولوب اکر غیبتنده
ایلدوکلری غیبته راضی وخشنود وبو بابده مائل کفت
وشنود اولورسه اول ذنب ومعصیته مشارکت ایله انباز
وترعهٔ سرعت تاوان وپاداشی باز اولور پس مرد حاسم حازمه
واجب ولازمدرکه اهل نکر وفساده اولا دستی ایله جهاد
واکر منع غادره قادر اولماز ایسه ثانیا لسان نصیحت
رسانی ایله دفع ورفعنه جد واجتهاد ایلیه اکر اول مرتبه دن
دخی قاصر وازاحه وازالهٔ منکره سائر نظارکیان روزنهٔ نظر
غیر ناصر اولورسه باری دل خونباری ایله انکار وانك وراسنده
مراتب ایماندن برمنزله ومکان اولمادوغنی اندیشه وافکار
ایلیه جبیر بنده قلوب جراح اولان حضرت ابو عبیدة بن جراح
رضی الله تعالی عنه که عشرهٔ مبشره نك عاشری واولئك
المقربون زمرهٔ هدایت مقروننك معاشری در تنکنای حل
معضلاته دروج ومرتقای وعرسواله صعود وعروج ایدوب نظم
شفیع الوری خواجهٔ بعث ونشر امام الهدی صدر دیوان حشر
نثر حضرتلرندن بین الصحب والآل استکشاف وسؤال ایلدیلرکه

امر معروف لازم ولازب ونهی عن المنکر متحتم وواجبدر
خلاصة المرام برمقامنده عصاء اقامت وارامی اذ اختنه و
کاشانهٔ سکونی ساخته ویرداخته ایلیه که برداد خواه بی کناه
صبرا قتل وهلاك یاخود ضربات وجیعهٔ فجیعه ایله غلاله
عرض وناموسنی چاك چاك ایلدوکلرنده نصرتنه غیرقادر
ومشاهدهٔ ظلم ظلم ایله مدهوش وسادر اوله زیرا هراهل
بصرکه برشیٔ منکره تحدیق نظر ایدوب ازاله واعدامنه سعی
واقدام ایتمیه دائما سخط باری ده وسرمی دولتی اوزره
باران لعنت باریدهٔ اولور بوسببدندرکه سلف صالحین فی کل
وقت وحین وحدتده اولان سلامت ایله اکتفا واختیار
عزلت واختفا ایدوب سرای ظالمان زبردست ونوادیٔ
نودولتان بدمستهٔ بی ضرورت دخولدن اعراض وعدول
وتقنع قناعٔ اقتناعٔ ایله ترك ملاذ وفضول ایدر نظم
وقالوا قد لزمت البیت جدا فقلت لفقد فائدة الخروج
نثر زیرا اغنیاء ناس ایله اختلاط واستیناس اغلب حاله
خلال بدعتدن خالی ونصفیٔ دل بی انصاف زلال متابعت
سنت ایله لبریز ومالی اولماز اکرچه اجزاء قاعدهٔ حسبهٔ
ایله احتساب وعدم خشیت نه انك اجل باعجلنی تقدیم
ونه تباء روزیٔ مقدرینی تهدیم ایدر اما کما ینبغی ایات
تفویض وتبتیلی تجوید وترتیله ضعف بشریت حائل ومعاذقه
وادهان ایله مرتبهٔ ضعف ایمانه مایل اولوب عند فشو المنکرات

سکوته

اولان مخلطان ناپروا اهل بدعت وهوایی نهی وزجر ایله
مثوبت واجره حائز ایلدوکی منکرات بی انتهادن انزجار
وانتها اتمز ایسه آماجکاه سهام استخفاف واستهزام
وکلام ناتمامنی عدم ارتضا ایله مظهر انتقاص وارتزا
اولور جهاد اکبرك صاحب نصری حضرت حسن بصری بیور
مشکه ابلیس پرتدلیس بوحیله وتلبیس ایله مادهٔ حسبتی
حسم یعنی اشتراط عصمت ایله رسم نصیحتی طمس وطسم
ایلمك استر والا من ذا الذی ما ساء قط کلام بی غلطی اوزره
کیمدرکه دامن حالی دیدهٔ خار عصیان وساحهٔ کمالی آمد
شد هواجس تقصیر ونقصان اولمیه صحابیٔ سالك حضرت
آنس بن مالك رضی الله تعالی عنه بیورمشکه شرف خدمت
وصحبتلری ایله مباهاة ومفاخرت ایلدوکم سلطان خیل
رسل وانبیا علیه وعلیهم شرایف الصلوات والتحایا
حضرتلرندن صحب کبار سؤال واستخبار ایدوب دیدیلرکه
ای واهب عطیات ووسول ومظهر تام فلا یظهر علی غیبه
احدا الا من ارتضی من رسول جمله اوامر ایله ایتمار ومنا هیدن
انتها وانزجار اتمه دین امر بالمعروف خدمتنه ابتدار ونهی
عن المنکره بذل اقتداره رضای سعادت اقتضا کوز وارمیدر
دانای علوم اولین واخرین فاتحه سور انبیا هدایت قرین
حضرتلری بیوردیلرکه اکر امر معروفی انتجابده عی وفتور
ومنکراتدن توقی واجتنابده عجز وقصور کوزدخی وارسیه

اولور لکن امر ایلدوکی معروف ایله
منعوت وموصوف اولمیوب نهی ح

حیرت فزای حضرت یوشع و ثوب حالی طراز دهشت و انفعال
ایله مطرز و موشع اولوب دیدیکه خدایا ما علی المحسنین
من سبیل وعد جمیل ایکن ایا ابرار کرامك تبعات و آثامی
ندرکه اسرار و فجار ایله قرن واحده جمع و اصل و اصل
المرا ملری معاول فهر و ملام ایله قلع و قمع اولنه حکیم مجید
وداد ارلیس بظلام للعبید روع باور و عنه نفث و ایحا
و معرض معارضه دن صرف و اغما بیوروب دیدیکه اول
کروه بی معصیتك استحقاق عقوبت لری اول جهتدندرکه
اهل جرم وذلت ایله معاداة و خصومت و البغض لله فحوای دخواهی
اوزره انلردن مباعدة و نفرت ایتمیوب تکثیر سواد اهل فساد
و ارباب خذلان و طغیان ایله مخالطه و اتحاد ایلدیلر عمدهٔ
ثانیه آمر و ناهی اولان مرشد الهی یه سزاوار و اولی و مقتضای
رضاء مولی بودرکه اولا کندو نفس بافرجانی سوء خصال
و خصائصدن تهذیب بعده کتاب نصیحتی عظ نفسك ثم
عظ الناس سرلوحه سی ایله تذهیب ایدوب أتأمرون الناس
بالبر و تنسون انفسکم وعید ندن استحیا و اضحوکهٔ انام
و سخریهٔ خاص و عام اولمه دن احتراز و اتقا ایلیه نظم
اول اصلاح خود کن ای سره مرد تاکه اصلاح کس توانی کرد
ورنه چون ظلم میکنی خود بر کی کنی عدل بر کس دیگر
نثر اگرچه عصمت شرط حسبت دکلدر اهل اجرام و اذنابه
دخی احتساب جائز و مصداق خلطوا عملا صالحا و آخر سیئا

وصورت دلپسندی بندی ارائت ایدوب عنف وترفع
وریاوتصنع ایلیه که اغلب حالده دالة فجوره دلال وداعی
عصیان وضلالك تاکدنه سبب واظهار تقریع وتشنیع
باعث شتم وسبت اولور مأمون خلیفه یه بر واعظ حسن
الخلیقه وبهری سلیقه نصیحتده اغلاظ وعفوت پندار
وغفلتدن ابناه وایقاظ ایلدوکده مأمون میمون النقیبه
امتعهٔ حکمت ایله املاء حقیبه ایدوب دیدیکه ای فلان
تذکیر وبیاندهٔ رفق ولیان وزیب اناة وشکیب ایله ازدیان
ایله که جناب حکیم توّاب سندن خیر اولان برذات بی ضرری
بندن اشر اولان حاکم اشره بعث وایفاد وقولاله قولا
لینا ایله رقت وشفقته دلالت وارشاد بیورمشدر رباعی
زاهد من اگرچه عاصی وگراهم وزبد گهری فتاده درافواهم
امید برحمتش همی دارم ازانك کو ینده لا آله الا اللهم
نثر بو خبر عبره آیین حکایت کردهٔ بزرگان دین درکه ایزد
بیچون ع تعالی شانه عما یقولون نثر حضرت یوشع بن نون رکه
صدف سینه سنده مروارید شاهوار سکینه مکنون
ایدی وحی الهام ونور یقین وتمکین ایله گه رفع سدقهٔ
ابهام ایلدیکه یا یوشع سنك قومه وشیع وشیعکدن بیك
مردم بریده دم غرقهٔ هلاك وتبار واسیر رنجیر حتف
ودبار اولسه کرکدرکه قرق بیکی اتقیا وابرار والتمش
بیکی اشقیا واشرار دره بووحی دلدوز وسرغم اندوز

تقریر ایدوب بیوردیلرکه اکر مخدرهٔ ستر عصمت اولان دختر
بی وصمتوکه وقوع وقاع ایله عهر وسفاح ایلیسه لر قلب فطنک
خط ایدوب اول کاربددن تغافل وتغاضی واسباب تحمل واجبابی
اراده وتقاضی ایدرمی ایدک اول ماچن لا ابالی کوی وغر
غریبه جوی موقف پاسخده تلبث ودامن نفیه تشبث ایلدوکده
فاتحهٔ مصحف قدم وحسن خاتمهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردیلرکه سائر اهل سرائر دخی عفاعف وربات حجورلرینی غی و
فجوردن مشمئز وعاهر ظاهر الفساددن متنفر ومستقر اولورلر
اخر کلامده ثوب پیامی توشیع ودائرهٔ قیل وقالی توسیع
بیوروب اخت بامخاله وعمه وخاله یی تذکار وهر برینه بلا تحمل
عدم رضا وتحملی اظهاردنصکره یدبا تاییدلرینی سینهٔ طالب
مستفید اوزرینه نهاده وترعهٔ دعاء متیقن الاستجابه یی
کشاده ایدوب فرجهٔ دعاء اللهم طهره وحصن فرجه ایله
رنج ناصور بستهٔ دل خسته سنی ازاله وقبله نمای قلب پر
انقلابنی شطر کعبهٔ هدایته اماله ایلیوب دعاء زودکیر
بروجهله نفوذ وتاثیر ایلدیکه اول شاب کثیر الصبابه اقتراف
زنا ابغض اشیا اولوب من بعد پیرامن دامن عفتی لوث شهوت
ایله موسخ ومومسهٔ نفس مونسه سی وشاح خاطرهٔ سفاح
ایله موشح اولمه دی اکرچه بوبابده شرائط وآداب بی حسابدر
اما ایکی شیء عمدهٔ احتسابدر عمدهٔ اولی رفق ولین وعدم
رعونت وکین درکه ملایمت وملاینت ایله وعظ ونصحه بدأت

وصورت

تعبس وتملل ایلمه دی ابو امامه دن که افسر شرف صحبت
سربادولتنده عمامه ایدی واسطهٔ ثقاة صحت وایه ایله نقل
صحیح الروایه درکه بین الاصحاب برغلام شاب مطاف
ملائکهٔ کبار اولان مجلس تنکباره داخل وبو کفتار ناسزاوار ایله
قائل اولوب دیدیکه یا رسول الله ارزو ودلخواهم بودرکه
بو کمینهٔ بی ریایه سفاح وزنایه دستور واجازه وتنکنای
تحجیر وتضییقدن انجا وافازه بیوره سز اصحاب کبار وکرام
بو کلام خامدن صیحه وهجوم ولفظ رفث وجماع استماعندن
تعبس ووجوم ایلدوکلرنده اول معلم روحانی وعارف دقائق
سبع المثانی کلم الناس فرمودهٔ حکمت اساسی اوزره مقربان
حضرت ومقرئان صحیفهٔ صحبتی سائل بی تعنت عدیم التعندك
سرزنش وزجرندن منع وحجر ایدوب کمال حفاوت وافضاللرندن
کندولردخی عدم تثریب ونادئ شریف ایادی الیفلرینه
ادنا وتقریب ایلدوکدنصکره قول لین وکلام بین ایله بیوردیلرکه
اول فعل بشاعت نشانی سنك مادر مهربانوکه ایلسه لر
سن ارتضا واحماد وآتش سوزان حمیتی اطفا واخماد ایدرمی
ایدك اول ممتحن بلالا ایله جوابه تصدی وهدی صدق ایله
تهدی ایلدوکده اول درست کفتاران هو الا وحی یوحی
وراست رفتار وما ینطق عن الهوی بیوردیلرکه کذلك
هر غیور سالك دخی امهاتنی زنا وهناتدن صیانت مقتضای
دیانتدر بعده سؤالی تکریر والشئ اذا تکر تقرر ضابطه سنی

وشروردە مجاهر ومعلن فسق ظاهر اولوب منع ودفعنه
مطیق ومقرن وازاله واحاله سی امکانه مقارن ایکن
شراب مردافکن غفلت ایله بدمست ومدهوش ونهی
عن المنکردن ساکت وخاموش اولەلر اول وقت سکوت ایله
آثم واستحقاق نکال ولزام مقامندە جاثم اولورلر بو حدیث
شریف مسند ومرفوع وصحته مقرون ومشفوع درکه خدا
عزوجل ودادار لا یسأل عما یفعل عملهٔ پیشکاه لا یفترون
وکارکنان ویفعلون ما یؤمرون دن برفرشتهٔ ذی شانه
فرمان ایلیه که فلان شهر شهرت اثری غیرت اهل نظر ومنجنیق
سخط وتب وغضبان قهر وغضب ایله زیر وزبر ایلیه اول
سادن حظیرهٔ سبزفام وسالار کروه مامنا الا وله مقام
بارکاه ذی الجلاله رفع رقعهٔ حال ایدوب دییه که خدایا اول
شهر با اشتهارده برزاهد پرهیزکار واردرکه مدت عمر
سریع الحین ده طرفة العین طوارق عیار پیشهٔ لمم وتخطیء
خطهٔ خطء وهم بیرامون خلوتخانهٔ درونندە دائر ونسر جرم
واثام جو هوای نفس خودکامندە طائف وطائر اولمامشدر
تکرار خطاب وعید اثارکله که ای فرشتهٔ منقاد امره انقیادده
اهمال وامهال وتردد وابهال ایلمه که اول زاهد کوشه نشین
عصاة ومجاهرینی برکره زجر وانتهار ومنکراتدن منع ونهی ده
ارباب مکر ودهی ایله مجادله وانتحار ایلمیوب میان اهل
عصیان دن خروج وتسلل وانهتاک ستائر جرائم وجرائردن

ابواب قبولدن مدفوع وخوان یغمای استجابت ووصولدن
مصدود وممنوع اولورلر ع حضرت صدیق خلافت قرین نثر
وجناب امیر الشاکرین علیه رضوان الله المعین دن منقول
مقول مقبولدر که قال سبحانه وتعالی افان مات او قتل انقلبتم
علی اعقابکم الی قوله وسنجزی الشاکرین ظهر تاویل هذه الایة
حین انقلب اهل الردة علی اعقابهم فلم یضر ذلك دین الله ولا امة
نبیه صلی الله تعالی علیه وسلم وکان ابو بکر رضی الله تعالی عنه یسمی
امیر الشاکرین لذالك وفی هذه الایة دلیل علی صحة خلافته
روض الانف الله تعالی هیچ بر قوم بد تبار وکروه مستحق التبار
اولمز که انلرك اشراری معاصی واوزاره اقتراب وسیئات
وخطیئاتی اقتراف ایتدوکده سائرلری بالغشی والابکار انکار اتمیه لر
الا قریب درکه مهیمن رقیب تعمیم عذاب وجمله سنی استیصال
واستیعاب ایده وکیرو اول حضرتدن روایتدر که جمله خیرات
مبرت فزا جنب غزاده کقطرة الماء فی ثبج الدأماء اولوب
وغزاء غزاء مغفرت اثر امر معروف ونهی عن المنکر محضرنده
میان دریاده مانند قطرهٔ بی سروپادر لمؤلفه
شول عملکه رضایه رهبردر امر معروف ونهی منکردر
ارباب حلومه معلوم اوله که حضرت ذی الجلال والاکرام نثر
خواص انامی بی سبق اثام نفوس وازرهٔ عوام ایله مؤاخذه
وتقریع وسجن سجین ده شربت ناکوار صدید وغسلین اذاقه
وتجریع ایلمز مکر شول زمان مفقود الامانده که تعاطی فجور

منشور اجازت ودستور ویردم که هرنه محلده که بر منکر
وزور اکر کثیر واکر منزور منظور اوله بی باك تغییر وانتهاك و ساحهٔ
ریاض ریاضتی حسن وخاشاکدن تطهیر وپاك ایله امر معروف
ونهی عن المنکر ارکان شرع مطهردن بر رکن رکین وبر اصل رصین درکه
جملهٔ انبیا ومرسلین علی نبینا وعلیهم الصلوة اجمعین انی اقامت
وتمکین ایچون فرستاده وخلاصهٔ سلالهٔ ماء وطین اولان خلفا
وسلاطین اول خدمتی تمشیت ایچون مقام مهنتده استاده در
چونکه مبانی ایتانی مندرس ورسم وطلل بی خللی منطمس اوله
شعائر باطل ونوعروس دین مبین حلی وحلل بی خلل تمکین دن
عاطل اولور مقتضای شرع منور اوزره امر معروف ونهی
عن المنکری رعایت که فرض کفایتدر بر کروه وفئام اکا قیام
ایلسه سائرلری الی یوم الساعه بری الساحه اولور اکر باجمعهم
اقامت واعمالده تهاون واهمال ایلسه لر جملة بحر آتشین عذاب
الحریقه غریق اولماغله عدیم الراحه اولور قران مجید ومنشور
رب حمیدده الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلوة والزکوة
وامروا بالمعروف ونهوا عن المنکر آیت اعجاز مقرنده صلوة
وزکوته قرین واهل دین بو نعمت کزین ایله مدح وتحسین اولنمشدر
یعنی امر معروفه مواظبت ونهی عن المنکره مواطفت ایله کوز
والا خدای اکبر سزك بدتر اولانلری کوزی تغلیط وسزك اوزریکوزه
حواله وتسلیط ایدر اول زمان باهوانده بهتر ومهترلریکوز جانب
سمایه رفع اکف وشرف نجح مبتغایه بی توقف توکف ایلسه لر

ابوب

جاری و اقضیهٔ سریعة السریانی اماکن و مکامن ناس و ناسوته
نافذ و ساری اولماغله کمال فضل و قسط ایله جمیل الحکم و نهایت
ید بسط ایله جزیل الشکر و الشکم در برات حسبت باحسنه بی
بکا توجیه و عنایت و بی ریب و شک فرمان اه مر بالمعروف
و انه عن المنکر و اصبر علی ما اصابک ایله بو معنایه مواضع
عدیدهٔ قرآنیه ده تصریح و اشارت بیورمشدر خلیفه موفقه
کلام حق تأثیر و نخوت و رعونتنی فی الجمله تغییر ایتمکله سر هوای
بردار ادب و طرف انصافه میل و جذب ایدوب دیدیکه
بچون قول لین دن نکول و نکوب و توس سرکش سقط و سخطه
امتطا و رکوب ایدوب سوقه و رعاع و اوشاب و اوزاع
بینده بنی تجهیل و مرهم سرای خلافته تعرضده تعجیل ایدوک
شیخ اکاه خلیفهٔ بیراهی خواب غفلت غامره دن بیدار اولوب
سر بسته بی بدیدار ایدوب دیدیکه باعث استیصال شاه
سکاجنو و رأفت در زیرا کوردمکه اعلان فسق و فجوره
تعمد و اعلاء لواء شر و شوره تعود ایدرسن نشانهٔ نیزک
سخط و نفرین و مسقط صاعقهٔ لعن الله المجاهرین اولمقدن
سنی تخلیص و انجا و موئل رضاء خدایه ارجاع و الجام ایلدم رباعی

طاعت زگناه پیش می باید کرد وین توبه زمرگ پیش می باید کرد
حق جل جلاله ازان مستغنیست این کار زبهر خویش می باید کرد

نثر خلیفهٔ بلند جناب قلیب قلب با انقلاب بنی صاف و انصاف
ایله انصاف ایدوب دیدیکه بعد الیوم سنک کف کفایت ظهور که

چنکال نکالندن نجات غیر محتمل و عقابین عقابندن انفلاص
وانفلات موقوف شرط حتی یلج الجمل ایدی جلاوزهٔ نامهربان
شیخ کرامند کرامت نشانی کشان کشان مجلس خلیفهٔ زمانه
ادخال واهل نهایی منکراتدن نهّا اولدوغنی اعلام حال ایلدیلر
خلیفه کزین برکرسیٔ زرین اوزرنده نظم چه کرسیٔ زرین فلك پایهٔ
زعرش برین برزمین سایهٔ نثر مستریح ومربع نشین واسرهٔ
جبینی پرچین کبر وکین ایدی شیخ ابو الجناب جنابه عنف و عتاب
ایله توجیه خطاب ایدوب دیدیکه سن کیمسن که بو مقوله
وضع کستاخانه وتعرض خاندان سلطان ایله کندوتن بی توانکی
تیر تدمیره نشانه ایده سن شیخ جریٔ الجنان بارکیٔ بیانه
رکوب وعلو وتیر سرتیز ستیزی غرض عرض حاله رمایه وغلو
ایدوب دیدیکه بن جناب خدایه منتسب برمرد محتسبم که
لیل ونهار کار وافکارم لله احتساب وبو سبب ایله سعی
وطلبم اسباب مرضاة ربی اکتسابدر خلیفه بی خیفه اراءت
روی تعبس وثوب غلیظ غیظ ایله تلبس ایدوب دیدیکه
سکا منشور مشهور حسبتی کیم تقلید واسباب اطلاقی کیم
جمع وتکلید ایلدی شیخ بی غرض موقف عرضده تمول وقلب
پریشان وحائر ایله عند سلطان جائر مثول ایدوب دیدیکه
سنی سلطنت روی زمینده تمکین ایلیان سلطان السلاطین که
جامع باطن وظاهر ومجموع جنس جن وانسه نافذ الامر وقاهر
اولوب فرمان وشیك الجریانی عوالم وعیالم ملك وملکوتده

جاری

ومتمثل فرمودهٔ من رائ منکم منکرا فلیغیره بیده اولدی دقوق
بارو نقده بردسته چوب وعصای خوب وارایدیکه تادیب
بی ادبان ایچون مصنوع وکوشهٔ کشتی ده معدّ وموضوع ایدی
شیخ پارسا خداوند فلك دجله پیمادن اول منساه وعصایی
طلب واستدعا ایلدکده ناخدا وکشتیبان آزمون وامتحان
بلکه تحقیر وامتهان ایله دیدیکه شیخ ناموزه بوچوب دوسری
بی توقف وبیم تسلیم ایدوك نظر عبرت اثر ایله کوره لوم بوامر
منکری کار وبوکاره ابتکار ده سمند دل مستمندی فاره اولور
سررشتهٔ العصا لمن عصی حضرت شیخك ید بیضا نماسنه
کیردکده بی باك ومحابا اول حباب ملای بی دسر وکسر وفضه
وقصده بذل وسع واطاقه ودرو شنده مکنون اولان شراب
صفوت نمونی سکب وارافه ایلدکده ما یتع برهنه ایم دردست قضا
سُد کشته کسی که خویشرا برمازد نثر فلاخ بی فلاخ بوحالت
باملا لندن همراه نفیر زفیر وشحنهٔ حصیر بوشحنه وخسارتدن
اکاه وخبیر اولدقده اول عمدهٔ عباد ونساکی اخذ واسناك
ایلدیلر اول حینده متکای خلافت وتمکین ده مقیم ومنتصد
اولان معتضدك حضورینه احضار وجرائت شیخ پرهیزکاری
سرد واظهار ایلدیلر معتضد بین الخلفا غایت غیور ومتابع
ستوبلات غرور اولماغله اهل بغداد مظالم بی تعداد ندن
اندوهناك وعمید وخلاص شیخ با اخلاصدن نا امید اولدیلر
زیرا معتضد بالله شدّت حد تندن اکاه اولوب

شیخ ابو الحسن نوری که همطریق سفیان ثوری ایدی خلق ایله کم
اختلاط وهنکام رؤیت منکر وبدعتده آتش افروز غضب
واختلاط اولوب ازالهٔ منکرات واوزارده مسلوب الاختیار
ولسان غیرت وحمیتی کویای النار والعار ایدی برکون ساحل دجله ده
رفتار وتجدید وضو ایچون سو بسو کشت وکذار ایدرکن کوردیکه
بر زورق هلال پیکرده اوچ خم مهر کرده تعبیه وهر برینک طلسم اسمی
کتم وتعمیه اولنمش سر نواتی یه توجیه مقال واول طروفک مطروفندن
سوال ایلدوکده رئیس دریا بار ازدرا وانکار ایله اغاز کفتار ایدوب
دیدیکه ای درویش سر در پیش ع تو از کجا سخن سر مملکت زکجا نثر
شیخک رتاج شغب وهیاجی کشاده وامر ممنوعه حرص وولوعی
زیاده اولماغین خدمهٔ فلک فلک سانک بحر لجی بیانلری جوش وطرف
سر مبهمدن رفع سرپوش ایدوب دیدیلرکه بو حباب محبت اثرده
بر کبریت احمر واردرکه مادهٔ نشاط واستیناس ومنقبت
یافتهٔ منافع للناس اولوب بر قطرهٔ صفا فطرتی قنطار غم
ناخوش لقایه طرح والقا اولنسه فی الحال حال اولوب تبدیل ماهیت
ترح وتیسیر اکسیر فرح وفرح ایدر نظم زباده هیچت اکر نیست این نه بس که ترا
دمی زوسوسهٔ عقل بیخبر دارد نثر سلطان عصر وزمان ایچون
خانهٔ خرابه دن خانهٔ خزانیه نقل وتحویل وخلیفهٔ عباسی لباسک
مجلس جنت استیناسلرینه اهدا وتنویل ایده رز شیخ غیورکه
بو امر امره تحصیل اطلاع وعثور ایلدی عرق غیرتی نابض وازالهٔ
منکره ناهض اولوب اول کسته مهاران تیه ضلالته تربیه ده

ومثل

بغض وغضب اتميوب امر بالمعروف ده تباطرهٔ وثاقل ونهى
عن المنكرده تهاون وتكاسل ايتدوكلريدر آيت معجز نمون كانوا
لا يتناهون عن منكر فعلوه لبئس ما كانوا يفعلون ده كه
معروف ايله ائتمار غير مذكور والتخلية قبل التحليه فحواسى اوزره
انجق منكرات واوزاردن تناهى وانزجار مسطوردر نظم
خود نفى باطل اول لفظ شهادتست اول اعوذ وانكى الحمد والضحاست
نثر لفظ منكر منكر اولدوغى جمله منكرات وفضوله احاطه وشمول
ايچوندر هر خليع العذار وجليع بى اعتذار كه بر منكره توجيه نظر
ايدوب امارهٔ نفس اماره ده برقرار وتارك تبرى وانكار اولسه
اول منكر امر منكرده شريك ومجارى وبو معنى جميع معاصى واهواده
جارى در زيرا شهود معصيت وهوا بر وجهله جائز وروا اولميوب
مثلا اكل ريا ايله مجالست واهل سمعه وريا ايله مخالطه وموانست
مجلس فسقه مولع ومنهوم اولان فاسق محروم كبى تبعهٔ بدع
متابعه ده اشتراك واوانئ ذهب وفضه ودبابيج محمره
ومبيضه ايله پيراسته ومقين اولان منزل مزينه دخول واقامت
خلوتخانهٔ خلاعته تسرع وابتراك در صحف پيشينه ده تخبير
وبعض اساطيرده تسطير اولنمشدر كه امر معروفى اظهار
وجهر ومنكردن نهى ونهر ايلمك بر متصلب پرهيزكاره لائق
وسزاوار در كه امر ايلدوكى معروفده رفيق ونهى ايلدوكى
منكرده شفيق ونصائح واوامره دانا وفقيه ومناهى وزاجرده
بصير ونبيه اوله ذخيرة الملوك ده شاهراه روايت مسلوك در كه

حسبته مانع وراد وصارف نیل مقصود ومراد اولماز مکر
وجودینه اصابت ضرب وایلام یاخود اسباب یسارینی نهب واعدام ایدهلر
اول زماندهٔ نسبت امر حسبت ان ولی الامره موقوف وصفت
سقوط واندار ایله موصوف اولور معرض معذرتده سر بزانو
ومصداق فرمودهٔ نظم یقولون الزمان به فساد
لقد فسدوا وما فسد الزمان نثر اولان غافلان بیخبره آیت
کریمهٔ ولتکن منکم امة یدعون الی الخیر ویأمرون بالمعروف
وینهون عن المنکر عجب ارشاد الهی وباعث یقظه واکاهی در
نادی بهشت ایادیسی ازهار لطائف اخباره حدیقه واثمار
رقائق اسماره ودیقه اولان زوجهٔ صدیقه حضرت صدیقه
رضی الله تعالی عنها وعن ابیها صادق القول اذ قال لصاحبه لا تحزن
اولان جناب رسول مؤتمن دن علیه افضل الصلوات فی الخلوات
والجلوات غبار نقل واثارتی اثاره ونور تلقین ایله نادیٔ
مستمعینی اناره بیورمشلردرکه برقریه ومکانک اهالی و
سکانندن اون سکز بیک عباد واهل ایقانکه هر بری نبیل ونبیه
واعمال وکردارلری اعمال انبیاء کباره عدیل وسبیه اوله تعذیب
وخذلانلرینه انفاذ منشور فرمان منتظران منظرهٔ تعلم ومخاطبان
نادیٔ تکلم لمیت حالدن پرسش وسوال ایلدوکلرنده طوطیٔ
شکرخای ما ینطق عن الهوی علیه اکمل الصلوات والتحیات
حکمت مجهوله یی اعلام وحقیقت حالی ادرا وافهام ایدوب بیوردیلرکه
قهر وسخطه سبب نفس نامهذبلرینی وقایهٔ مرضاة رب و لله

بعض

ایلمشدرکه امر بالمعروف ونهی عن المنکر اذن ولاة وحکامنه
وابسته ومنوط بلکه رخصت سلطان وامامنه موقوف ومشروط
دکلدر زیرا احاد صحابه وتابعین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
بلا اذن معروف ایله امره مبادرت ومنکردن نهیه مباشرت
ایدرلر ایدی وبو معنی میان اشراف اسلافدن مستفیض وشائع
وقرن اولدن بین الکمل مشهور وذائع ایدی ایات محکمات
واحادیث صحت آیاتک اطلاقاتندن فهم اولنان عدم تقییدی
تأیید ایدر اما اسوهٔ علماء اعلام اولان حجة الاسلام کتاب احیا
واربعین ده تفصیل وتعین ایلدوکی اوزره مقام اقدامده دائم
قائم وداخل عداد لا تخافون فی الله لومة لائم اولان امر معارف
وناهی عن المعارف انکار وتغییر ایلدوکی تقدیرجه اول منکر
غیر مستباح اترالک واطراح اولنمادوغی یقینا معلوم بلکه
زبان تیغ اهانت ایله جرح ومکلوم اولورسه سرمایهٔ ادامر وا
باللغو مرواکرامایه مائل ولا یضرکم من ضل اذا اهتدیتم مؤیدلنه
راجع وائل اوله خصوصا ناموس سلطنتی اقتراض ومصداق
لا یؤبن فیه الحرم اولان حرمه دخل واعتراض ایله مداخل فتنه
تعرض وامور عظامک تغییر واعدامنه مباغته وتبرض ایلمیه که
متغلبان زمانه تعرض بطنان خانه یه عدم تحمل بلکه اصرار اضرازه
تجشم وتحمل ایدرلر اما مجرد خوف استیحاش واذا واطلاق
لسان بذا واحتمال حقد واساءت وزمان مستقبلده توهم
حرمان ومساءت وبو مقوله موهومات ضعیفه وافکار سخیفه

میروی هر روز تا شب هروله خویش می بینی در اول مرحله
نثر صد صاله سفر طویلده کسب و تحصیل ایلدوکلری دعوای
عریضه بر وقت فریضه نك تأخیرینه بلکه بر وردك اهمال و تقصیرینه
معادل و مقابل اولمز واکثرینك پیمانهٔ دل بی دلیللری شراب
مروق تکمیل ایله طولمازع بیوی سود سفر کرد ویس زیان اورد نثر
الآیة الحادیة والعشرون هرکم کاوله امر شرعه عالم
منکرلری نهی اولور اکا فرض قرآنده بیوردی حضرت حق
ینهون عن الفساد فی الارض بو آیت باکرامت که هر لفظ
براعت طرازی معرض تحدی و اعجازه مسابقدر مزاحفات
بحر هزجدن مفعول مفاعلن فعولن وزننه مطابقدر ینهون
عن الفساددن مراد نهی عن المنکر و ضابطهٔ شرع قویم و دین
قدیم ایله دفع شور و شر در انسان ضعیف نهاد که کشاکش
چار اضداد ایله بی اختیار مبتلای امتحان و اختبار در نفس
حرون غوایت مرونی حکمهٔ حکمت ایله مضبوط و قیاد نصح
و ارشاد ایله مربوط اولماسه خلیع العذار و مهاوی هواده کشته
مهار اولوب کرفتار مخالب ضواری و سرکشتهٔ صدمات ذواری
اولور ایدی نظم یك بیك اعضا که رعایای تست
ظلم ترا شاهد فردای تست عدل کنی جنت رضوان تراست
ظلم کنی حفرهٔ نیران تراست نثر جلال الدین دوانی که تدقیق
نکات و مزایاده بی توانی و عارف رقائق و توانی ایدی
شرح عقاید عضیه یه ده تصریح و مناط استنباطی تنقیح

ایلمشدرکه

تکاثر وتزاحم بولمز بلکه وفرت اهل ورد وصدر ایله غنائم
بیحد ومری متضاعف ومتوافر وثمرات غیر مقطوعه وممنوعه سی
متزاید ومتکاثر اولور حج بیت الحرام که خامس اخماس شرایط
اسلامدر بی کلفت سفر محصل ومیسر اولماز وجهاده جد
واجتهاد که ارکان پنجکانهٔ اسلامدنصکره قربات هدایت انجامك
اقدمی واعلاء کلمة اللهك اعظمی در بی سیاحت ومسافرت
حصوله وصول بولماز نظم سفرکن چو جاییت ناخوش بود
کزین جای رفتن بدان تنك نیست وکر تنك دارد ترا جایکاه
خدای جهانرا جهان تنك نیست نثر وسفر اضطراری عاشقان
جفادیده نك کاری وسربازان هجران کشیده نك کرداری اولوب
بی خوف وحذر سفر قلق درودن سکون بولمزلر وبی زحمت مسافرت
مقیم مأمن راحت اولمزلر نظم دیرلر که عاشق اولنه یا صبر ویا سفر
صبرم دوکندی لازم اولوبدر بکا سفر نثر وبو معنی زبان زدهٔ شعرا
اولوب فلات عدم مبالاتده بی ترس وترس اولان فرسان
مضمار فرسنك بری بو وجهله رکض الخیل ونظم دردری یه
رغبت ومیل ایلمشدر که رباعی ازکلش کوی تو بدر خواهم رفت
چون لاله بصد خون جکر خواهم رفت صبرست وسفر دوای عاشق کویند
چون صبر ندارم بسفر خواهم رفت نثر اما بحار مناهی وملاهی یه
انغماس ایدن هرزکردان پر وسواس اکرچه سرسری ساحت
ایدرلر اما معنی ده لجهٔ بی ساحل اباحتده عوم وسباحت ایدرلر نظم
همچو قوم موسی اندر حرتیه ماندهٔ برجای چل سال ای سفینه

دمع دمادم ایله تنظیف وپاك ایده تاکه هر سرزمینده خرمن مرافق
وفوائددن تراشه چین وحاش منفعت پاش عبر وعوائددن
حصه مند ونواله کزین اوله نظم مراهر آینه واجب بود جلای وطن
چراکه مصلحت کار بیدلان سفرست نثر سفر جسمانیده اذابهٔ نفس
فانی ایدن اول مرد بیهوده کرد درکه قطع سباسب وفیافی وکندوی
پیرو بشر حافی ایدوب چشم ظاهر بین ایله بناء کعبهٔ ابهت
ایینی مشاهد وهر شیده آیت قدرت وسر حکمته شاهد اوله
وسیر روحانی ایدن اول مرء ربانی درکه یرنده قطب چرخ برین
کبی مستقر ومکین ومیخ خیمهٔ اقامتی آهنین اولماغله بیت الحرام
کمال توقیر واحترام ایله انك اطرافنی تدوار وتطواف ایده
ع فاین الثری من مناط الثریا نثر وبو سفردن قعود وصعوبت مرتقادن
ترك صعود ایدن تن یرور کسل کستر ع کنقص القادرین علی التمام
نثر سرزنش وملام ایله سینه فکار وکای من آیة فی السموات
والارض یمرون علیها وهم عنها معرضون مضمونی اوزره
آماجکاه ناوك انکار اولور نظم سرکشته مشو که راه بی پایانست
حب وطن از شرایط ایمانست نثر هر طالب حق که بو سفره موفق
وسهم ادراك وفهمی مفوق اوله ظاهر بدنی ایله ساکن
مولد وطن ایکن جنبات جنات معنویه ده جولان وملکوت
اشیایی قدم همت ایله کشت وسیراندن علی التوالی زائل
وخالی اولمز بو بر سفر مبارك درکه مناهل ومبارکی کثرت اعداد
وزاد ایله تضایق وتصادم وتعاقب وتناوب قصاد ایله

تکاثر

سفر باطن وانك رجحان ومرتبه هر اهل بصيرت جازم وقائلدر نظم

كر سياحت خواهى ارض الله طلب بعد ازان كه طى كنى تو ارض رب

نا نسازى طى اسما و صفات ره كجا يابى ازان بر ارض ذات

سر سفر باطن سير مواطندن برآيت سماوات وملكوت اسمان وزمين

ومنازل راه دينده سياحت در مردان خدا نك سفر ظفر

مصحوبلرى بو روشن واسلوب اوزره دركه بدنلرى ايله

وطن لرنده قرار وجبريل دل بردبارلرى خيز وم خرمه سوار اولما غله

سئول بهشت جاويده كه انك لهنا وعرضى سموات وارض دن

افزون ومديد در جولان وكذا ارايدر لر نظم

آسمانهاست در ولايت جان كارفرماى اسمان جهان

نثر جناب وهاب مستعدان صومعهٔ صوابى بو سفر نهانى

وسير قلبى وروحانى يه ندب ودعوت وايات متعدده ايله بو نعمت

متجدده يه رمز واشارت بيورب اولم ينظروا فى ملكوت السموات

والارض وماخلق الله من شئ دن مراد بو سفره ارشاد در سنريهم

اياتنا فى الافاق وفى انفسهم دن مقصود سفر معنوى وفى انفسكم

افلا تبصرون مضمونى بو مدعايه دليل قويدر نظم

زآمد شد بيهوده قدم راپى كن معشوقه چو جانكيست در خانه نشين

نثر هر سالك كه بو سفردن عاجز وقلت استعدادى ترقى وازدياد

دن عائق وحاجز اولة بارى سفر ظاهردن تفاعد وتثاقل

ومشاهدهٔ اعاجيب عبر ومظاهردن توانى وتكاسل اتميوب

نفس بد وچشم وكالبدنى اتقاب وانتهالك وراه سلوكنى روش

که خلیفه دادکستر حضرت ابن عمر رضی الله تعالی عنهما
مدینهٔ منوره دن شدحال وجانب بیت المقدسه سوق افراس
وجمال ایدوب حرم ثالثك چار کوشه سنده صلوات پنجکانه یی
اقامت بعده علی الفور طرف وطنه رجوع وعودت بیوردلر ایدی
قطعه مسافر تجد عوضا عمن تفارقه وانصب فان لذیذ العیش فی النصب
والاسد لولا فراق الغاب ما افترست والسهم لولا فراق القوس لم یصب
نثر بو صنفه داخل اولان مسترشد قابلی حکیم متعال دواء
مر سفر وانتقال ایله تربیه وترشیح وبدایت حالده ظعن وترحالنی
ترجیح ایتدکدنصکره مسافران عالم شهادتك حضور وغیبتی یاننده
علی السوا وضمن مشقت مسافرتده اولان مبغات وحاجتی
روا اولدقدنصکره عاقبة الامر مثوای اصلی سنه رجع واعاده
وسجادهٔ ارشادده مقتدای طالبان عباد اولمغله مظهر فیض
وسعادت اولور نظم عمرها در پی مقصود بجان کردیدیم
دوست درخانه وما کرد جهان کردیدیم نثر احیاده بیان وانها
اولنمشدر که سفر ایکی قسم وهر بر نوع کنجه طلسم در اولی سفر جسمانی
وطعن جثمانی در که ظاهر بدن ایله مستقر ووطندن مفارقت
واهوال سعالی واغوال ایله مقاربت ومقارفت ایدرلر نظم
فسر فی بلاد الله والتمس الغنی تعش ذا یسار او تموت فتعذرا
نثر وقسم ثانی سفر روحانی در که شاهباز دل بلند پرواز اسفل
سافلیندن ملکوت وسموات وعلیینه سیر وسلوك وسرعت
حرکتده کندوی همجناح وشروق ودلوك ایدر واشرف سفرین

سفر

بلدن بلده انتقال وبسابس وسباسبده رمح حزم صائب
ایله اعتقال ایدوب هر دیارده که شیوع واشتهار
بوله محل آخره تحول وبو قول مستجادك انشادینی تخول ایلیه نظم
اذا لم اجد فی بلدة ما اریده • فعندی لاخری عزمة وذهاب
نثر وبو کلام شکایت بیان شول زمانده ایدیکه قرب عهد
رسالت وال باسیادت واصحاب سعادت ایله صحیفهٔ شریفهٔ
زمان خیر القرون قرنی عنوانی ایله معنون وعلما واهل یقین
وصلحاء متقینك فرس شرفلری معنون ایدی فکیف بو زمان
کثیر الحیفده که هنکام مجاهیل ومعاتیه ومعانیهٔ محن واحن
ایله مظهر فیه ما فیه اولوب علماء عاملین اذل من النقد
وصلحا واهل تمکین اهون من الکلام المنتقد در وبعد عهد
نبوت ایله اشراط ساعت قریب وکل عام ترذلون مضمونی
اوزره هر عاقل فرهمند محزون وکریب اولوب انا فانا ذنو
طامهٔ کبری ایله احیا اندوهناك واموات شادان وملك
شهادت خراب وعالم برزخ ابادان اولمقده در واسفار
اسفارده اولان اعظم مقاصد واوطاردندر حج بیت حرام
وزیارت روضهٔ سید انام علیه الصلوة والسلام بعده مسجده
قدس برکت انجامده قیامکه مرشد صادق المقال مساجد ثلثه یه
شد رحاله ترغیب رجال ولا یشد الرحال الا الی ثلاث مساجد
ایله اهل حزم وجده افاضهٔ سجال ایلمشلردر نظم
خواننده حرف اشنایی • زین کونه کند سخن سرایی

تجدد ومشاهدهٔ ایات بینات تأکد وتعدد بولوب مدلول
سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی یتبین لهم انه
الحق مصدق اولور نظم درغربت اگرخار جفا هست چه غم
زین خار کل مراد روید هردم نثر وجمله مقاصد سفر دندرکه فتنهٔ
شهرت وخطردن خوف وحذر وآفت جاه واصلاح نفس کماه وسلامت
دین وتقوی تقوی ویقین واثیار خمولهٔ صبور وحمول اولوب
خضیلهٔ درون فضیلت نمونه صباء ترک قبول هبوب وقبول ایدر
تاکه نفس بی سامانی سکون اطمینان بولوب ارض قلب پر
تلوینی نور ایمان ویقین ایله اشراق وجذوهٔ جذبهٔ رحمانیه
اسباب هواجس نفسانیه نی احراق ایلیه اولوان بی هوآنده
حضر وسفر مساوی ویکسر وحلقك مدح وذمه بلکه وجود عدمی
یانده برابر اولوب متابعت جنید وسری وترك سفر سری ایدر
رباعی دل خسته وپا شکسته ومرکب سست نارفته بکام خویش یك گام درست
عمریست که راه میروم واخر کار چون گا وخراس مانده برکام نخست نثر
علم زهدك محیط بعید العوری اولان حضرت سفیان ثوری
کشف مستور ونقشهٔ مصدور ایدوب دیمش که بو عصر بی ضوء
بر زمان سوء درکه حامل وبی نشان اولان فتن آخر زماندن
رهان وامان بولمز ایکن وقوع وظهور بولان طوارق شروره
مظهر وافعال اندوه وعدم سروره مصدر اولمه سی لا ریب
فیه وبو بابده مکابره وانکار ایدن بدکار غر سفینه در
بو عصر بی امان بر شخص زمانك زمانی درکه جلد خلد ایله

بلدن

بافطنتلرنه طوق اتمکله قوت حسن همتلری انلری تهذیب
وتلقیح ومنهل دللرینی شوائب غوائل وطوائلدن تشذیب وتنقیح ایدر نظم

از درون کن سفر نه ار بیرون کز درونست راه در بیچون
رنج وراحت شود بر تو سوی اخر الامر چون تمام شوی

نثر وکندو حاللرندن قسط کمال منح واعطا وتمیم دل ناتمام
لرینه اقطاع واستسلامی ابطا ایدوب استعداد خدا داد
ایله اندك صحبت وجزئی ریاضت انلره کفایت ولقیان
عقیان توجه وهمت ایله ترك لقی ونفایت ایدوب معتکف
وحدتده کمر عزلت ایله احتبا ومکن فراغ وقناعتده تستر و
اختبا ایدرلر نظم سفر مرد حق بود بیچون
برتر از شش جهت سوی بی سون نثر وتعارف ارواح
ایله تزاور اشباحدن استغنا وفراغ وسفر در انجمن کلزارنده
کشت وکذار اتمکله ترك باغ وراغ ایدوب لیل ونهار ملاحظهٔ
مدلول نظم سکون از حرکت بهترست در مردم مکان ثابته بالاترست از سیار
نثر ایله سایر رهروان وسافر نائل وظافر اولدقلری معارف
جلائله بونلر بستر اقامت وحضرده شایسته وقمین ومرغ
خانکیٔ دللری حلوات فلواتده کمان کروههٔ آفاتدن سالم
وامین اولور نظم دکر ز منزل جانان سفر مکن درویش
که سیر معنوی وکنج خانقاهت بس نثر سیر انحا وافاقده ارتکاب
کرب مشاق لازم واقطار بیحد وکرانده ضربان ضربة لازب
دکلدر لکن آیینه لیس الخبر کالمعاینه ده ملاحظهٔ اثار اعتبار

قرق کوندن زیاده بر محلی ایطان ونیت مسافرتنی اخفا وایطان
اتمز ایدی کویاکه کمال اتکالنی حفظ وکلاءت وحالنی سترو
وقایت ایچون بران برمکانده قرار وارام وبرمحلده اتخاذ وطن
ومقام اتمیوب کمر همتی خاصرهٔ عزیمتنه شد وکانه کندو امورینه
آخرك اطلاع وعثورینی سبب معلوم وامر مذموم عد ایلمش ایدی
احادیث نبویه علی قائلها افضل الصلوة والتحیه ده واردرکه
برکون حضرت رسالت مطفیان نادیٔ فردوس جنابی خلعت شرف
خطاب ایله تشریف وباد پیمایان بادیهٔ ابتلایی احب شیء
الی الله الغربا ایله ستایش وتعریف بیوردقلرنده سدهٔ سدهٔ
بهشت آسا من الغربا ایله استکشاف وفحص وخبر سربوشیده‌یی
استقصا ولحص ایتدوکلرنده اول کاشف سر وابهام ومهبط
وحی والهام علیه الصلوة والسلام بیوردیلرکه غربا شول
اهل یقینلردرکه صیانت دین ایچون ظاهرا مهالك فتنه
وتلوینیدن فرارلر اما حقیقیده مصاف نفس بی انصافده
کرارلردرکه مواقع افت شهرتدن انتقال ایله انتقال وحشور
صبح نشورده حضرت عیسی ایله اجتماع واحتفال ایدرلر ع
وما عاقل فی بلدة بغریب نثر اما صنف رابع اول خرق کثیر
الحدقدرکه جناب عزت انلری جذبهٔ عنایت ایله تولی
وقوت استعداد مادرزاد ایله شاهق تمکین وسدادهٔ
تسلق وتعلی ایدوب مسکن وموطنلرنده ایکن جنود
صدیقیندن براهل یقینی انلره سوق وقلادهٔ تربیتی کردن فطرت

فطرت بافطرتلرنه

ترغیب عبادات ایلیان الفاظ ایله اسعاد وکسب سعادات
ایدن انظار والحاظ ایله اعانت وامداد اتمکله مغنادیس
همت ایله حدید دل باقسوتی جذب ونیسان تربیهٔ بی احتنان
ایله ازالهٔ تنکی قحط وجدب ایدوب علم درایت بعضدن
بعضه سرایت ایله ربع وراثت معمور وعلم هدایت منشور اولور
نظم زرفقر است که چون نعمان بود کشتی زماندن است که چون مفلسان بود لنگر
نثر اما صنف ثالث اول کروه سعادت پژهدرکه نظم
فی سعة الخافقین مضطرب وفی بلاد من احتها بدك
نثر لباسی ایله تزمل ولیل ونهار اسفارا سفاره تحمل ایدوب
هرحالده که کثرت ظعن وترحال ایله اعاجیب قدرت بهیئهٔ
الهیه انلره معاین ومشاهد وبناء کار وکردار لری بسیار
سفربایذ ایله محکم ومشید اولمه نظم اذاکنت فی دار یهینك اهلها
ولهوتك مکبوبا بها فتحول نثر اختلاف مشرب وتباین شئون
رب حسبنی ایله اصلاح قلوب وصحت احوالی ادامت سیر وترحالده
نظم اکربدارك نقصان حال خواهی کرد دمی مباش چوماه نوازسفرخالی
نثر ابراهیم خواص اول زمرهٔ خاص الخاصك پیشواسی واول
فرقهٔ هدایت خرقه نك مقتداسی اولوب هرشب برمیت
خدایی یه رسیده وهرآن لسان غیب رساندن ع درویش
هرکجاکه شب آید سرای اوست نثر صدای غم زداسنی
شنیده اولور ایدی نظم ازاد بنده که رود در رکاب تو
خرم ولایتی که توآنجا سفر کنی نثر اول حضرتدن روایتدرکه

ودقایق طریقته واقف بر مرشد عارفی تقییض وتسییر ایدر
مرید قوی استعدادی مسالك تحقیق وسداده دلالت
وارشاد ایدوب قوت حال وصدق مقالی مرید صادق ایله
خلائق بیننده اولان مشاغل وعلائقی فصل واجزاء خواطر
پریشاننی شیرازهٔ تربیت وایقان ایله وصل ایدر ودار المقامهٔ
حضرده منافع سفری انلره ازلاف وادنا ومرشد باهدایتك
شرف دنو وصحبتی ضجرت بعد وهجرتدن اقناع واقنا ایدوب
بدایت حالده مبلغ رجاله بالغ ودرع مجاهده وریاضتلری
سابغ اولماغله قلب وهاجلری قلزم کثیر الامواج کبی التطام
وجوش وهبوب ارياح ارتياح ایله اعتلاج وخروش ایدوب
تحرك وفیضانی هر آن مشتد وجداول استعدادات
طالبینه ممتد اولور نظم زهر سفر نوش کن اول چو خضر
پس برو وچشمهٔ حیوان طلب نثر ونهایتده اقطار ارض شاسعه
وانحاء بلدان واسعه ده اولان اخوان صدق ایله التقایه
طالب وزوایاء آفاق واکنافی تطوافه مشرئب وراغب
اولور پس جناب مقتدر جواد اطراف بلادده اولان طلاب
عباد وعباده آیت ارشادی تفسیر واعوار وانجاد بلادده
تسییر وتفسیر ایتدرمکله نفس بی طمع وروع باورعلرنده
محرز ومودع اولان اماناتی مستحقینه ادا ودانهٔ تلقینی
زمین دل امینلرینه القا ایدرلر وآفتاب نوار فلك دوار کبی
زوایاء اکناف واقطاره افاضهٔ اضوا وانوار ایدوب

ومقصد وامنیتی نعیم مقیم جنت اوله روی آرزو سنه
فتح باب وسعی و وطنی قدر بخه تیسیر اسباب ایدوب
معدهٔ فطرت بعدهٔ سی فضول دنیا ایله انباشته وساحهٔ
صدر ندهٔ لوث هوا افراشته ایکن افکار پریشانی جمع وهوس
ماسوایی قلبندن قمع ایدرلر بیوست اباوعصیانی آب انابت
وغفران ایله تبلیل وغلبهٔ زهد وتقی ایله ارزوی فضول
دنیایی تقلیل ایدوب امتثال حدیث لاضرر ولاضرار و
دغدغهٔ علایق وعوائقدن شاهقدن شاهقه فرار ایدر
مواقع اثار پروردکاره دیدهٔ یقظه وانتباه ایله نکاه ولقاء
مشایخ کبار وصلحای اخیاری پیش نهاد دل اکاه ایدوب
نفس ناشکیبنی اصفاد اصلاح وتهذیب ایله تقرین وصبر
صعب الابتداء محمود الانتهایه تعوید وتمرین ایدر اول مقوله
مقربان سفر سفرهٔ ملوئکهٔ کبار دعا واستغفار وپیشکاه دل
اکاهنه اسدال معاذیر اعذار ایدوب دعاسنه تامین
ومقام اعانت ویاری ده تقمین ایدرلر ع لان دعاء المخلصین
مجاب نثر پس مسافر حازمه لازم ولازم درکه اولا نیتنی
تصحیح ونفسنی دسایس وساوس وهواجس دن پاك
وتنقیح ایدوب بضعفه انصافدن شرب سلاف ایدن اسلافه
تأسی وراه بیراهه مرق احتیاط وفرق محتشی ایده اما صنف
ثانی سؤل فریق هدایت رفیق درکه جناب رب بر وخالق
محرور انلره دار اقامتده مرافق ومنافع مسافرتی تیسیر

تحمیل بار استنان دنصکره مراکب مناکبده مشی وسیر وتعاطی
رزق وخیره ایله اجزاء فرمان وجعل لکم الارض ذلولا
فامشوا فی مناکبها وکلوا من رزقه والیه النشور منشور نبنی
اعلا واعلان ایلدی پس غریب غرائب کزار نبتی مقدار بخه
معان ومقصد ومطلبی حسبنی اوزره ملحوظ ملک مستعان
اولوب دیار غربت ومفازهٔ زمخ وکربتده سکون وارضا
وسرخوان انعام واحساندهٔ صیف وشتا کرسنه وناشتا
ایکن نفس خود شتا سنی بلغهٔ قناعت ایله تسکین وارضا
ایدر روایت کردهٔ ثقات بادرایت درکه فیاض بی منت
سافرهٔ بی راحت وارامه نیجه ملائکهٔ کرامی حواله وتوکیل ور
باسرا وتلزنی تاج عزخدمت ایله تتویج وتکلیل ایدوب منشور
امر وفرمان بو وجهله شرف نفاذ وجریان بولورکه مقاصد
اهل سفره دقت اعتبار ونظر ایدوب هر برینه جزاء وفاق ونیت
وامنیت لرینه کوره اعطا وازفاق وانفاق واشفاق ایده لر
نظم تادر اول پاکبازی نبودت این سفر کردن نمازی نبودت
نثر سئول مسافر سخت رو وبیهوده روکه نیت درونی
طلب دنیای دون اوله اقتضای حکمت بلغهٔ مقصود وبغیتی
انك جانبنه جلب ونعیم اخرتدن انك اضعافنی نقص
وسلب ونقض وثلب ایدوب عموم غموم وجموم هموم نی
تفریق وتشتیر وحرص وعزت وشره وشرتنی تضعیف
وتکثیر ایدرلر وهر مسافر پاك طویت کهٔ نیتی طلب آخرت

ومقصد

بسا بر شخص پوشیده کردارى تزکیه وتعدیل وبلاس قدخى
لباس مدحه تبدیل ایتدکده اول مؤدب الهى ومصداق ارنا
الاشیاء کما هى اول معدلِ میزانِ ظن وحسبانه خطاب
بلکه راندهٔ عتبهٔ عتاب ایدوب بیوردیکه تعدیل بى اعتدال
ایلدوکك شخص مجهول الحال ایله هیچ برسفر دور ودرازده
رفیق وهمباز اولدوکى اول شخص مرتاب رشتهٔ جوابى مقراض
لا ایله قرض وخبر عدم سفرى رساندهٔ موقف عرض ایلدکده
خلیفهٔ اکاه رضى الله تعالى عنه وارضاه بیوردیکه ظن غالب
ویقین صائب بودرکه بى رفاقت انك حسن خلق وصفا قتى
برامر موهوم وکما هو حقه نامعلوم اولوب ایلدوکك شهادت
رجما بالغیب واغشتهٔ شك وریب اوله واول مقاصد جلیله
ومرافق جمیله دن برى مسارح فکر ومواقع عبره رویت
ونظر در اکرچه بوحال عبرت اثر مطالعهٔ محضر اقامت وحضر
ومراقبهٔ انفس نفاست مقر ایله دخى محصل ومیسر اولور
اما سفر مرید صائب نظر حقنده انواع فوز وظفره مادهٔ
ظهور ونفس کسالت نفثه باعث دباغ وطهور اولوب
عفونات طبیعیه وحشونات جبلیه بى نزع وساخ اخشاء
بى انفساخ لرندن ازالهٔ تسویل ونزغ ایدر بوسببدندرکه
جناب یزدان مسافران دشت امکانى مرایاى مزایاى
قدر وشاهد عبر ایله روبرو ومظاهر خطاب سیروا
فى الارض فانظروا ایدوب تذلیل ارض شراست نشان ایله

وملاذ ملاذ و پناهمزدر نظم بپای فکر سفرکن درافرینش خویش
بساغنائم ژرف اندرین سفرپای نثر وجملهٔ اعراض خالصه ونیات
صالحه دن بری دسیسهٔ نفس خسیسه یی استکشاف وخبائث
خبایاسنه اطلاع واستشرافدر زیرا آراه امکاه وطن وحضرده
تهیؤ اسباب وطرایله صورتا صفت رضا ایله اتصاف ونفس
دغا پیشهٔ دغل اندیشه دن انتصار وانتصاف اتمش اولوب
قطع مهاوی وبراری یه قوت شکیب وبردباری احساس
ونفس پرشقاقنی مهذب الاخلاق اولمق ظن وقیاس ایدر اما
مشاق سفر مالایطاق تواتر وتضاعف وکلفت تکالیف و
محن وعجاریف توارد وترادف ایتدکده نفس پرتلونیلوک داء
دفینی ظهور وتنکنای ان اللئام اذا ما سافروا ضجروا ده
مسافر سبک رو سخت رویی پادر کل عجز وقصور ایدوب
ضروری یه منتهض واصلاح نفس دشوار فلاحه متمحض
اولور وبو معنی ثم یخرج الخبء فی السموات والارض آیتنده
ارض قلب پاکیزه صفتده اولان اخراج خبء ونباتک جملهٔ
تأویلاتندندر نظم کم المقام وکم یعتاقک العلل
ماذاقت الارض فی الدنیا ولا السبل نثر بو جهتدندرکه سفر اسفاردن
مشتق وسبب تسمیه سی اخلاق نفس ستیزه کاری کشف
واظهار اولدوغی محققدر نظم سرباز کن حکایت نغز
از پوست چنین برون کشد مغز نثر که خلیفهٔ عادل وحاکم حاسم
بی معادل ثانی ابادی قرین لرنده اصحاب یمین دن برصاحب

یسار

ان العلا حدثتنی وهی صادقة فیما تحدث ان العز فی النقل

نثر وجملهٔ مطالب ومآرب بدن بری هر وقت وحینده لقاء اعزه

وصالحین در زیر امستوران تخت قبا بدن پنجه بزرگان

والاجناب وارد رکه نظر کیمیا اثرلری امراض قلبیه یه دوا

وکلام معتبرلری اسقام نفس پرشفا سفادر ینتفع بلحظهم

کما ینتفع بلفظهم مرید پاك طویت انلرك لقی ورؤیتی ایله

تحصیل توان وقوت وتکمیل شرایط قوت ایدوب ریاضات

چند ساله وغم وکذار سوزش ونالهٔ ایصال وانالهٔ امتدوکی

منازل ومقامات نیم نگاه حسن التفاتلری ایله حاصل

وجذبات رحمانیدن برجذبهٔ فیض رسان ماسوالله ایله

دل کاهی بینده حائل اولور وجملهٔ مبانی وطلبا تذکره

قطع علائق بی ثبات وترك اسایش وسبات ایدوب نفس

امارهٔ بی وفا مرارت فراق رفاقی تجریع وسیف وقت ایله

سینهٔ خلان واخدانی تجریح ایده رزاعنوان ارادت وغلوآء

طلب اخرتده قطع غوائل شواغلدن لابد وماسوایی وراءِ ظهره

القاء لازمهٔ اهل وددر نظم فلا تقم فی بلاد لا انتفاع بها

فالارض واسعة والرزق مبسوط نثر ابو محمد جریری سید طائفه دن

روایت وارشاد سالکان سبل هدایت ایدرکه بزعلم تصوفی

قال وقیل ایله کسب وتحصیل امتدك بلکه بزم سرمایهٔ مزرك

هجوع وهجود وبدایهٔ مزاذایهٔ نفس واقتاء وجود اولوب

قطع منالوفات ومستحسنات زادراهمزورفض مناعیم

اولان سباحتی وفرقهٔ رفقهٔ طلبه ایله اولان سیاحتی در
نظم باعلم اشنا سود وازاب برسرآی کراب برسرآمدن ان علم اشناست
نظم مشاطهٔ شاهد فسانه در کیسوی خط کشید شانه نثر
که سعدین مسینك بودکلو فضل بارع وباهری وعلم باطن ظاهری
وارایکن نیجه شهور وایام بلکه نیجه احوال واعوام مطیهٔ طعن بی
طعنه سوار ومسرب راحتی حس وخاشاك تعب مشقت ایله
ناکوار اولوب حدیث واحد طلبنده انهاك قلب واتعاب
قالب ونیجه شهور واسابیع سیر حثیث وسریع ایله تحمل وعنا
ونصب ایدر ایدی شعبی که کعبی شامخ وعلمی راسخ ایدی دیمشدرکه
برطالب علم دار السلام شامدن اقصای یمن میمنت انجامه
اختیاری سفر وسبب فلاح وهدایت اوله جق برکلمهٔ حکمت
ایچون ارتکاب کآبت وخطر ایلسه تجارت طعن ومهاجرتی
رابح وسعی غیر ضائع ورایح اولور نظم بآب علم بپرور درخت ایمان را
نکاه کن که ازان چند بار وبریابی بباغ امر خرام از مضیق عالم خلق
که هرچه آرزوی تست ماحضر یابی نثر کبرآء امتدن نقل وروایتدرکه
جابر بن عبد الله ونیجه علماء دین پناه مدینهٔ منوره دن نهضت
وعبد الله بن انیس انصاری علیه رضوان الباری دن که محتد و
مأواسی خطهٔ ام الدنیا ایدی بالذات استماع حدیث منفعت
آیات ایچون دیار مصریه یه شد رحل عزیمت ایدوب اول راح راحت
کاهده ترك خواب وخور واختیار سهر وخور ایدرلر ایدی نظم
لوان فی شرف المأوی بلوغ غلا لم تبرح الشمس یوما دارة الحمل

ان العلا

صنف رابع بورباعی بی همال حسب حال انمشلردر رباعی

یارب چه جوشست بی دهان خندیدن بی واسطهٔ چشم جهان دیدن

بنشین وسفر کن که بقا خوبست بی منت باکرد جهان کردیدن

نثر اما صنف اولك جملهٔ مناشئ ومقاصدندرکه طلب علم

وکمال ایچون شدرحال وتحصیل حسن حال ایچون حل وترحال

ایدرلر اخبار صحت آثارده ورود بولمشدرکه هرسالك راه که

حالصا لوجه الله مبیت ومسکنندن خضوع ومسکنت ایله

خروج وطلب دانش وهنر ایچون مصاعد متاعت سفره

عروج ایدوب کشت نشیب وفراز وسفرد ورود دراز ابلیسه

منزلنه مراجعت وهمسر حضور حضرایله مضاجعت ایدنجه

سبیل رب اکرمدهٔ ثابت قدم وجمله سباقدن اسبق

واقدم اولمش اولور نظم وقائل لی لا تنفك عن سفر

وسائر القوم فی اوطانهم لثوا فقلت ذو الهمم الشماء دیدنه

هذا ذو العجز مثواه له جدث نثر وخبر احرزده وارد اولمشدرکه

هرطالب توفیق که لجهٔ فج عمیقه اغتماس وبلاد شاسعه ده

علوم نافعه التماس ایدوب سیر بلند وپست واختیار سفر

دور دست ابلیسه فیاض بی منت وضنت اکا طریق جنتی

تسهیل وغلمان وحور واطباق نور ایله ترجیب وتاهیل ایدر

نظم کرشود برق کرم شمع ره کرم روان پیشبی قطع توان کرد بیابانی را

نثر بعض تفاسیرده تسطیر اولنمشدرکه ایات قرآنیه ده

لفظ الساهون دن مراد بیچون طالب علم وهرك لجهٔ سفرده

بو فقرات جیاد سحر آثاری صحیفهٔ روزگارده یادگار قومشدر
الما اذا طال لبثه ظهر خبثه واذا دام متنه زاد نتنه نظم
وطول مقام المرء فی مستقره یغیر لونا وریحا ومطعما نثر
قلم بدایع رقم فرقدن قدم قیلوب مغرب زمین سواد مداددن
تمك وپو ومشرق ورق دولت اباد عی جست وجو امکله ارزنك
بلاغت انواع زیور وزینت ایله پیراسته وتزیین اولور وبیدق
بی قدر وخطر شش راهه سفر ایله جوار شاه عالی جاهده فرزین اولور
نظم چو شهباز بجولان درای وسیر کن چو جغد چند توان بود در پس دیوار
نثر هاتف پوشیده مقال ارباب تبسط وکلالی نداء سیروا
فی الارض ایله نزهت اباد بعض البقاع ایمن من بعضه حث
وترغیب ولا یالف الوطن الا ضیق العطن ایله ترجیح جانب
سفر وتغریب ایدر قطعه بهار دل سفر باشد که ارزوی
خلایق راکل مقصود بشکفت سفر کن تا مراد خویش یابی
که فا مشوا فی مناکبها خدا گفت نثر مختصر قوت القلوبده مکتوبدر که
ادامت سفر واقامت باینده عباد مخلصونکه وصمت عدم
عصمتدن مصونلردر اصناف اربعه اوزرینه منقسم
وهر بیتك صحیفه استخلاص لرینه رقم اجتبا واختصاص
مرتسم در صنف اول که بدایتده رکوب غارب اغتراب
ونهایتده ترك نعب واکتراب ایله بستر راحت حضره
دنو واقتراب ایلمشلردر صنف ثانی بونك عکس ونقیضنی
اختیار ونهایة الامر تحمل مشاق اسفار ایلمشلردر صنف ثالث نظم
علی الدوام بود چون سپهر در حرکت ولی نچون حرکات سپهر نا هموار نثر

صنف

تسریح نظر جملهٔ مقاصد سفر دندر نظم قرآن زسفر جهان کرفتست
روح از سفر آسمان کرفتست قطره زسفر شود بکوهر
کوهر بسفر شود بهاور نثر جمعان عرفانك سری اولان
حضرت شیخ سری قدس الله سره السری هنکام بهارده که
ارژنك روزکار پرنقش ونکار والوان ازهار وانمار ایله
رشکین سازکارخانه چین وفرخار اولوردی نظم
چشم بکشا وصنع باری بین صنع صد کونهٔ بهاری بین
بوی معنی ورنك صورت را چون نداری مشام باری بین
نثر صوفیان صافی درونه بدرقه ورهنمون اولوب درایدیکه
قدخرج اذاز واورقت الاشجار فطاب الانتشار نظم
درخت اکر متحرك شدی زجای بجای نه رنج اره کشیدی ونه جفای تبر
بشهر خویش درون بی خطر بود مردم بکان خویش درون بی بها بود کوهر
نثر هلال که مبادی حالده مانند خلال ومثال خیالدن
اختیاز اسفاز ایله بدر کامل العیاز اولور ومهر بشعشعهٔ
یاز دوام حرکت وتسیاز ایله کشور چرخ دوازده داور
بلند اشتهاز اولور نظم هرکرا آرزوی ملك سکندر باشد
ازغناء سفر چاره نباشد ناچار نثر بوکلام براعت انجامم که
مطبوع اذکیا واکیاسدر صناعات بدیعیه دن ترصیع
مع الجناسدر من حش مقرهٔ حسن مفره نظم
ارسفرها ماه کیخسرو شود بی سفرها ماه کیخسرو شود
ازسفر بیدق شود فرزین زاد از سفر یابید یوسف صد مراد
نثر بدیع همدانی که بلغاء زمان انك لطافت بیاشته غیرمدانیدر

پاکیزه تر از آب نباشد چیزی هر جا که کند مقام کند پاک شود

نثر بعضی ناظمان حکمت انتسابك مرتجل طبع نکته یابی درکه قطعه

فاذ الدیار تنکرت عن حالها فدع الدیار و عجل التحویلا

لیس المقام علیك حتما واجبا فی بلدة تذر العزیز ذلیلا

نثر ابکار معانی بی اقراع ایدن برشاعر صائب اختراع صاحب

لواء شعرا و علمدار معرکهٔ حسن ادانك بو قول مشهوریني تبدیل

و استمطار باران لطف بیان ایچون لباس فحوای بی التباسنی

بوکونه قلب و تحویل ایلمسدر قطعه فلا تسمعن قول امرئ القیس انه

مضل فما داهتدی بمضلل ففی الارض احباب وفیها منازل

فلا تبك من ذکری حبیب و منزل نثر متداول ادیان زمانه

اولان استعارطنانه درکه قطعه لا یمنعنك حفض العیش فی دعة

نزوع نفس الی اهل و اوطان تلقی بکل بلاد ان حللت بها

اهلا باهل و جیرانا بجیران نثر تیغ خون آشام ماد امکه

غنودهٔ شبستان نیام اوله بزدکاه شهامت و نیروده

سرخ رو اولماز و مراد ایده باشرف پیغوله نشین موطن

صدف اولدقجه درة التاج سلاطین جم حشمت اولمغه

استحقاق و لیاقت بولماز جهاد اکبرك صاحب بزدی شهاب

الدین سهروردی قدس سره اللطیف کتاب عوارف المعارف

بوجه آتی اوزره تحقیق بیورمشلردرکه مواطئ اقدام

رجالی زیارت و اختیار و اجزاء اراضیده وجیالی مطالعه

و اعتبار و ایثار خمول و طرح خط قبول و مسارح فکرده

ایلشلر در اما بو قطعهٔ بی همال حسم مادهٔ حاذهٔ جد الله برهان
ساطع البهور و دلیل واضح الظهور در قطعه اذا کنت ذا فضل و عودک ذابل
و عیشک غث فاغترب و تقلب فهذا رسول الله لم یستقم له
بمکة امر فاستقام بیثرب نثر سفر صورت سقر ایسه حضر
دخی مصحف حضر در آسمانکه دائر متحرک و بی قرار در مجموع
عوالم و عیالمدن قدری بلند و افزوندر و زمین که
همواره ساکن و پایدار در لکد کوب هر دنی و دون در نظم
بجرم خاک و بکردون نکاه باید کرد که این کجاست ز آرام آن کجا سفر
نثر سیر و فی الارض امر نبیه امثال ایله کشت و هاد و تلال ایله
مسافر جوال عجائب بلدان و بقاعه اطلاع بولور و ارتکاب
مشاق ظعن و مهاجر مشاهدهٔ غرائب غربته مفضی اولور
نظم و ان لزوم قعر البیت موت و ان السیر فی الارض النشور
نثر حاتم طائی یه منسوب اولان کلمات حکمت اسلوبدندر نظم
اذا لزم الناس البیوت وجدتهم عمامة عن الاخبار خرق المکاسب
نثر اگرچه رنج کآبت اسفار قابل مرا و انکار دکلدر اما السفر
معیار الاخلاق مصداقی اولوزه سبب تهذیب خصال
و هر خام ناتمامه باعث پختکی و کمال اولوب نفس انسان
کلفت مهاجرت اوطانه معتاد و فرس جموح سفر فی الجمله
ریض منقاد اولمغله تنکنای و عنا و عنادن منفلت
و کربت غربت نوعا سهولة منقلب اولور ربا بحی
هر کس که سفر کند پسندیده شود و زعین مراد نور هر دیده شود

تحقیق مدار مع الاختصار کتاب فصل الخطابدن انتخال
وانتخاب اولنمشدر مزید تحقیق ظاهر الانتفاعه استشراف
واستطلاع ایدنلر اول کتاب مستطابه مراجعت ومظانندن
استنباء عویصات بیانه سعی ومسارعت ایدهلر مقبول
نحاریر اشراف اولان تفسیر کشاف ده که نظم ان التفاسیر
فی الدنیا بلا عدد ،، الغیر کالداء والکشاف کالشاف
نثر وهر تحقیق رقیقی ازالهٔ داء شبهاته دواء شافی در بو آیت
حکمت پذیرك تتمهٔ تفسیرنده افحام ارباب زیغ وشقاق
وفی هذا دلیل بین علی ان نساء النبی من اهل بیته ایله
حق تحقیقی احقاق ایلمشدر الایة العشرون
آلفته اولوب الفته دوشمه طمعه هر کیمکه ایدر قناعت الله معه
کشت ایلر ایسك ارض رضایی بوله سن فی الارض مراغما کثیرا وسعه
مظهر فیض قیومی بر شاعر ساحر دخی مضمار لسان تازیده
اظهار ترکتازی وقلم معجز رقم ایله میدان بیانده نیزه بازی ایلمشدر
نظم یا ما من ابدی الی المعالی ولعه نازع خدع المنی ودع طیب دعه
هاجر متوکلا علی الله تجد فی الارض مراغما کثیر وسعه
نثر حضرت مخدومی بو رباعیٔ بی همتایی بو وجهله تعبیر
بیورمشلردر رباعی هستی همه ذلت وهوانست وضعه
زین مرحله هر که رفت الله معه بگذر بزمین نیستی تا یابی
فی الارض مراغما کثیرا وسعه نثر اگرچه کبراء اسلاف
وعرفان اخلاف ترجیح سفر وحضرده نزاع واختلاف

ایلمشلردر

مروی ومسطر برشئ اخر درکه سلطان رسل وانبیا
علیه وعلیهم الصلوات والتحایا برکسایی انلرك اوزرینه
تجلیل والقا بعده مبارك دست متبرك لری ایله سوی
سمایه ایما والوا ایدوب هؤلاء اهل بیتی ایله زند
ضراعتی ایرا وتکمیل دعاء اللهم اذهب عنهم الرجس
وطهرهم تطهیرا بیوردیلر بودرعوتدرکه نزول آیتدن
صکره جناب رسالت افاده واز واج طاهرات النسب
مخاطب اولدقلری آیت منقبت شمولله انلرك دخی دخولنی
اجباب وارادة بیورمشلر ایکی مفتون غلو واغراق
اولان اهل بدعت وشقاق خلاف واقع تحیر واسع
ایدرلر بوامر مثبت حقیقیده تنزیل رب جلیلدن خارج
برمنقبت وآل عبا ایچون بارکاه خدایه دعاء اجابتدن
ایت کریمه ده لیذهب عنکم الرجس دن عدول وتغییر وعنکم
ایله افاده وتعبیر اولندوغی علی طریق التغلیب وقاعده
مطرده اوزره ذکوری اناث اوزرینه تغلیب درزیرا
ضمیر جمع مؤنث مثبت ومنبث اولسه آل عباده مذکور
اولان ذکور خارج وبو منقبت ومرتبیه غیر دارج
اولورلر ایدی خصوصاکه ظاهر کلام بدیع النظامده
دخی ضمیرك اهله رجوعی مقرر وظاهر لفظ اهل مذکر
اولدوغی تذکیر ضمیری اقتضا ومتصفحان قواعد
عربیه بومعنایی احماد وارتضا ایدر بوکلمات

مؤتنف وحضرت صدیق اکبر ایله قالع باب خیبرك رضی الله
تعالی عنهما تعریف وثناسنده رعایت صنعت جمع المختلف
والمؤتلف ایله مسئلدر نظم چشم بوبکر بین زدین خیزدر
نه رکفر وهوا وکین خیزد انکه ابلیس وارتن بنیدر
همه راهجو خویشتن بنیدر آفرین خدای بی همتا
برابوبکر باد وشیر خدا نثر لاجرم اهل بیت آیتی تأویل
وظاهر بدن صرف وتحویل ایدوب انلره تجیر وتخصیص
وازواج طاهراة واصحاب صافی صفاتك آندن بهره
ونصیب وقسم مصیب لریني قطع وتنقیص ایدرلر
بوبابده امر واسعی تجیر نه وجمله امکان پذیر درکه مبدأ
خطاب بلاغت نصاب بین وباهر ودانای اسالیب
فن بیان اولان اهل لسانه متکشف وظاهر درکه بوکلام
با انسجام نسق واحد وحسن نظام اوزره اتساق واتساق
بولمسئلدر اول آیت معجزنما یا ایها النبی قل لازواجك ایله
ابتدا اولنوب بعده یانساء النبی لستن کاحد من النساء
ایله بلاتخلیط توسیط اولندقدنصکره واطعن الله ورسوله
کلام هدایت انتماسی ویطهرکم تطهیراده واصل حسن مقطع
وانتها اولوب بوجمله فضائل صفات ایله ازواج طاهرات
مقصود ومعنی بها وغبت هذا واذکرن ما یتلی فی بیوتکن
کلام تامی انلره مثبت شرف وبهادر وحدیث کساکه
مخصوص آل عبابر منقبت والادر اخبار صحت آثارده

صور غیبیه یه مقابل ایدی سر رشتهٔ خرمه ماسك واول دخی
بو مذهبه ذاهب وبو مسلکه سالك در آل شرف قرینك
جناب رسالت مکینه علیه صلوات المصلین حرمت
اتصال وقرب منزلت بعیدة المناللری اولماغین امت هدایت
رفیقه شایسته وحقیق بودرکه انلره بر وجهله خلوص
طویت ونصوح خدمت عبودیت ایده لرکه اول محبت
منتج محنت واول جسارت باعث تبعهٔ خسارت اولمایه
غلاة شیعه نك اغراق محبت شنیعه وافراط مودت
بشیعه لری بر مرتبه یه بالغ وبر درجه یه سابغ اولمشدرکه
نیچه احادیث مختلقه اختراع ونیچه افائك واکاذیب
مختلفه ابتداع ایدوب انك ایله حضرت یعسوب
مؤمنان علیه التحیة والرضوانه ارادهٔ اثبات فضیلت
وقصد نصوع محبت ایدرلر خدای وهاب حضرت علی عالی
جنابی مناقب کثیره ایله ممتاز واول مقوله اکاذیب
نادان فریبدن اغنا وبی نیاز ایلمشدر نظم

او به این ترهات وهزل وفضول — مر علی را همی کند معزول
کر مداهن بود روا نبود — بخلافت تنش سزا نبود
ور بود عاجز وخبیر بود — پس منافق بود نه میر بود
بود بو بکر یا علی همراه — تو زبان فضول کن کوتاه
هر دو مهتر سرای دین بودند — در سیادت سزای دین بودند

نثر بعده صاحب نظم ثنائی اولان حکیم سنائی جمع فضل

قاصر وعاجز اولور • وهر كيمك كه روحى متنور ونورانى
ومعرفة الله وصول ودائرهٔ اهل توحيده دخول ايله مظهر
فضل جاودانى اوله انلرك اسباب انجذاب وميلانى
محذع جنانده حاضر وناجز اولور زيرا انلر اهل بنوّت
ومعادن صحبت وفتوتلردن • اكر عنايت اولنده مقبولان
خدا والملاسه لرحضرت رسول كريم عليه الصلوة والتسليمك
محبتنه مظهر ومحبوبيتيت حبيبه لائق وفراخور اولمزلر ايدى
زيرا حضرت رسالتك محبتى نمايندهٔ صورت تفصيل
واول محبت مكان جمع واحديتده محض محبت خداى
جميلدر • فضل الخطابده مسطور • وكشف تعلبى دن مروى
ومأثور • دركه بو آيت معجز سماتده ازواج طاهراتك قرب
منزلت وسمو مكانتلرى تبين ومهابط وحى والهام اولان
بيوت سعادت انجامارى مراد ق حقائق ايله تنجيد وتزيين
اولنمشدر • سعيد بن جبير كه شهيد تيغ شقى بن كسيردر
جبر ناس اولان حضرت ابن عباس دن رضى الله تعالى
عنهما بو وجهله روايت وعقب بيانده واذكرن
ما يتلى فى بيوتكن كلام معجز عنوانى ايله اندراج ازواج
استشهاد ودلالت ايلمشدر • عكرمه كه حضرت ابن عباسك
تلميذ خاصى ومولاى با اخلاصيدر • اول دخى بو قولى اختيار
حتى بو معناى اشاعه وابنا ايچون اسواق وبازار لرده
مناداة واجهار اتمش ايدى • مقاتل كه منظار قلب پر انوارى

سلامت دفینه یه راکب وبصر اصابت نکری ناظر
تسییرات کواکب اوله رجاء سلامت حال اکا غالب احتمالدر
بو اجلدندر که بزم هم حرفت وصناعتمز که اهل سنت وجماعتدر
نظم قالوا الی خیر المآل هدایة ، ولم یتمادوا فی الضلال تمادیا
نثر سفینهٔ حب آله رکوب ونجوم اصحاب کباره تحدیج ابصارده
وکوب ایلمشلردر پس قادر فریاد رسدن مرجو وملتمس
درکه سفینه مودت ضرر کردهٔ آسیب صحرهٔ بدعت ونجوم
دلالت محجوب ضباب ضلالت اولمایوب توفیق هدا
بدرقه ورهنما اوله وشرطهٔ شرط عنایت ایله فرضهٔ
فرصت سلامته یول بوله بعضی اهل عرفان براق خامهٔ
برق جولانه ارخاء عنان ایلمشلرکه الا المودة فی القربی
آیتنده مودت بردواء ناجع وثمره ومنفعتی کیرو اهل
محبتک کندولرینه عائد وراجعدر شول جهتدنکه تنکنای
بوم عرصاتده صاعد نجوهٔ نجات اولمه لرینه سبب ومستدعی
شرف المرء یحشر مع من احب در زیرا مودت جسمانیه
اقتضای مناسبت روحانیه ایدرکه روز رستخیزده
دهشت انکیزده اجتماع والتیاملرینی استیجاب واستلزام
ایدر هرکیمک که روحی متکدر ومغشوش ونور هدایت
انک فرق فطرتی اوزرینه غیر مرشوش اولمغله رتبه سی
انلردن بعید وقصور استعداد صف نعالنده پس مانده
وقعید اوله انلرک حقیقت مودتلرینه بلغت وبغیتدن

قربت فزاسندن زمرهٔ اصحاب صاحب قسط ونصاب واول نعمت
غیبیه دن حصه مند وبهره یاب لردر شول جهتدنکه السابقون السابقون
اولئك المقربون آیت حکمت نمونی اصحاب ذوی الفضائل حقنده نازل
اولدوغی مابه الاتفاق ولفظ مقربون ایله کلمهٔ قربی متحد الاشتقاقدر
هر سعادتمند دولت بارکه جناب پاك پروردکاره حسن اطاعتده
بذل وسع استطاعت ایده عند الرب مقبول ومقرب اولمق شرفنه
نائل وکل تقی نقی آلی حسب حالی اولوب الا المودة فی القربی آلاء والاسنه
واصل اولور پس بو آیت حکمت نصاب حب اله ایله حب اصحابك لزوم ولزوب
بلکه تحتم وجوبنه بی نزاع وجدال قرینه ودال اولوب بو مسلك باهدایت
مذهب سنت وجماعتی رعایت ایله تمشیت بولورکه مودت عترة
طاهرة الاذیال ایله محبت اصحاب ذوی الافضالی قرن واحدده جمع
وبیخ عصبیت وتوبیخی اعماق دل بی شقا وشقاقدن قلع وقمع ایدرلر
وبعض محققین تذکیر وتبیین ایلمشلردرکه مثل اهل بیتی مثل سفینة
نوح من رکبها نجا ومن تخلف عنها غرق حدیث معتبری واصحاب
کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم خبر حکمت اثری اوزره که کتب
احادیث واخبار ومسانید صحت اشتهارده بلا تجریح اسناد وتخریج
اولنمشدر بحر زخار تکلیف وابتلاده دست وپا اورن ممتحنان
باثباتکه امواج شبهات وشهوات انلره هر آن تصادم وضربان
اتمکده در رکوب بحر مواج کثیر الاعتلاجده ایکی امره محتاج لردر
بری غیب وخللدن خالی بر فلك فلك آسا وبری دخی وبالنجم هم
یهتدون مضمونی اوزره نجوم رهنمادر هر کیمکه سفینه

سلامت

واستزادهٔ پاکی ونظافت ایچون قصد کرمابه واستحمام ایلدی نظم

بیت بنت حکماء الوری فهو الی الحکمة منسوب

حر هو الروح لاجسامنا والحر للاجسام تعذیب

نثر مقام خدمتده مقیم اولان اهل ارادت وتسلیم اجانهٔ

مغتسلی بقیهٔ ماء مستعملدن قصد تطهیر وانقا وغسالهٔ اهل

جنابت وفضالهٔ مرضی وارباب جنایت اولمق اغلب احتمال اولمغله

عادت اصحاب اغتسال اوزره عزیمت افراغ ما ایتدکلرنده اول

حضرتکه لغو وفجوره مرورده مرو اکراما کریمهٔ معجز نماسنه مظهر وهر شیء

کم مقدار دیدهٔ کمال بین اعتبار ایله منظر ایدی نظم

کر تو باشی تنکدل از ملحمه تنک بینی جو دنیا را همه

ور تو خوش باشی بکام دوستان این جهان بنمایدت چون کلستان

نثر رفقهٔ بی خبری کر نظردن منع وزجر ورجما بالغیب سوء ظن وریبدن

رد وحجر ایدوب دیدیکه اراقهٔ فضلهٔ آبدن فراغ واجتناب ایلمک

احتمالدرکه مستوران قباب عز وجلالدن بر اهل کمال وولی پوشیده

حالک بقیهٔ وضوء پاکی فزا وغسالهٔ برکت نماسی اولوب انک بر قطرهٔ پاکی

مماس بدن تیره ناک اولمق باعث افزونی وترقی وشاهد نعمت غیر

مترقبه ایله مستدعی آمیزش وتلقی اوله نظم عیب باشد کو نبیند جز که غیب

عیب کی بیند روان پاک غیب نثر امام فخر رازی که دستکاه تحقیقات

غامضه نک مانی نقش طرازی ومضائق رقائق عویصه نک صاحب

نفس درازی در نظم دل عارف بسان آیینه است زازها پیش او معاینه است

نثر تفسیر کبیرنده تنمیق وتحریر ایلمشدرکه الا المودة فی القربی آیت

وادیدن بادی وظاهر اولدقده اول سید پوشیده سندك امکان
تسید ونسبت نامهٔ اسناددە اصبع زائده ونقش زیاد کبی احتمال
تزیدی حضار ونظاردن برینك خاطر تنکبارینه خطور وکذار ایلیسه
اول کژباز وبو الفضول بی احترازك که تنکنای دلی ضوئنه بوظن سوء
دغدغه انداز اوله ملسوع حیهٔ غیه اولمغه علامت واول مردغر
مادرغر اولمغله باعث دشنام وملامت اولور زیراکه هرکس هوا پرست
ع جنیبدن هرکسی ازانجاکه ویست نثر فحواسی اوزره جنبرهٔ وجود
قاصرندن ناظردر اکر شاکانهٔ دل باریبتی نقش زینة ایله زینت
بولمسه خاطرهٔ فجور تخالج وخطور اتمزایدی وراح رحراح حمل علی الصلاح
قوب راه کناه وجناحه کتمزایدی نظم هرکه باشد اززنا وززانیان
این برد ظند رحق زبانیان هرکه برکردد سرش از جرخها
همچو خود کردنده بیند خانه را آنچه اندیشیده بدان بو الفضول
حال او بد دور از اولاد رسول کر نبودی او نتیجهٔ مرتدان
کی جنین کفتی برای خاندان نثر محل آخرده بو ابیات حکمت اثر ایله
معنای سابقك وجه خفی سندن کشف جلباب وجمال حقیقت
حالی مشهود ارباب الباب ایلمشلردر نظم هرکرا افعال دام ودد بود
برکریمانش کمان بد بود کر تو برکردی وبرکردد سرت
خانه را کردنده بیند منظرت ور تو درکشتی روی بریم روان
ساحل یم راهمی بینی دوان نثر مناقب منلای رومده مرقوم اولان
قصهٔ عبرت انجام بو مقامدندرکه برکون اول حضرت شدت
مجاهده وریاضتدن استرواح واستحمام وازالهٔ درن قشافت

واسترادهٔ

لامحاله متبوعنه ملحق وبی کلفت قشف وریاضت واصل فضل حق
اولمق محقق اولور حضار نادی مینوایادی بومژده بادی الاماندن
شولدکلو مسرور وشادمان اولدیلرکه بعد شرف الایمان بوندن زیاده
رغائب ومواهب جیاده فائز وبوندن اعظم بشائر ونعمه حائز اولمامشلر
ایدی نوادر الاصولده برامر غریب وتمثیل بدیع وعجیب محکی ومنقولدر
اول نادرهٔ مزیده نك خلاصه وکزیده سی بودرکه اهل بیت کرامکه
اشرف طوائف انامدر لیذهب عنکم الرجس ایله انلرك ذنوب وعیوبی
معفو ومغتفر ویطهرکم تطهیرا نص مختصی ایله طهارت ذیل عصمتلری
منصوص ومقرر ایکن کیرو اول طائفهٔ شرف مظاهرك بحسب الظاهر
آلوده وطالح اولانلری اقتدا واقتفایه روا وصالح اولمادقلرینك خارجده
مثال عدیم المثلی آیات متلوهٔ منسوخة العملدرکه کلام قدیم غیر مخلوق
اولدوغی امر مصدوق ایکن انلر ایله تهدی یه تصدی اولنماز واول آیات
بی بدل ممنوعة العمل اولمق مانع منقبت اعجاز وصارف بلاغت
وایجاز اولمیوب هیچ برینده وصمت نقیصت بولنماز کذالك آل صحیح
الانسابدن بعضی ذوات شرف انتساب اقتضای بشریت ولازمهٔ
تلون خلقت اوزره تأسی واقتدایه ناروا اولماغله شرف ذات
وسمو شانلرینه ضرر ونقصان طاری وساری اولمز وبهار ظهور
نباهت ظهورلری برك زیر خداج وقصور ایله صولماز **نظم**

آلوده اولان امیر رهبر اوله مز شول آیته بکزرکه اوله اول منسوخ

نثر کتاب مثنوی ده مندرج ومنطوی درکه بر امیر ملك سیادت
اخضر عمامه وسبز علامت ایله بر مجمع وتادیده حاضر یاخود بر

ایده نکاشتهٔ خامهٔ روایت درکه بر نهار نوبهار نزهتده اصحاب
صفهٔ صفادن برقاج اهل وفاق ووفا اجتماع واحتفال وانفال
واردات غیبیه ایله اغتنام وانتقال ایلمشلر ایدی ناکاه برمرد
اکاهه بو معنی سانح وبو دوحهٔ فکر واندیشه راسخ وسانح اولدیکه آل کرام
وصحب کبار خصوصا ارکان اربعهٔ چاریار ایله که نظم ازین چهار خلیفه
چهار کوشهٔ دین درست همچو رباعی نه چار دیو راست نثر مدلول معتبرنه
مظهرلردر آمیزش واختلاط ودار الامتحان جهانده موانست وارتباطمز
اولوب دلبی تثبت دوام نواخت وتلفتلرینی متقاضی وبرآن صحبت
پاکلرندن انفکاکه ناراضی ایکن بزم سوء حال ونقصان اعمالمز انلر ایله
مقامات علایه عروج وارتقایه مانع وعائق وآنلر شرف شرف علالی وغرفدن
تسفل وتطفل نار واولائقدر بو تقدیرجه روضات جنت بزه نسبت
عذاب روحانی بلکه عقاب جاودانی اولور بو خاطرهٔ پرخاطره عیش اصحابی
تنغیص ورتبهٔ رجا وامیدلرینی تنقیص ایلدوکده اول کاشف
سر سبع المثانی ودار عضال ضلاله طبیب روحانی اولان جناب
رسول مسلم ع علیه ربنا صلی وسلم نظم هذا المشفع حیث الرسل کلهم
تقول دعنی فی مهجتی شغل هذا المقول له سل تعط وادع تجب
واشفع تشفع وقل یسمع لک الامل نثر نشر منشور کلام وسر غیبی
اعلام بیوروب دیدیلرکه ع مژده اولسون زه ای زمرهٔ کرام نثر
که یوم قیامده لواء الحمد فضل الهی نشر وهر محب محبوبی ایله بعث
وحشر اولسه کرکدر صادق صفی البال سوء حال ایله نه دکلو پس مانده
وپست نشین وصف نعال قصور اعمالده طفیلی وپسین ایسه ده

السنوخ الرسوخ قاموس

اصحاب

لا محاله

هدیت هدایتده سزدن اجر وجزا توقع ورجا اولنماز انجق مقتضای
مروت اوزره درخواست ومسألت اولنان مراعات حق قرابت و
تحقیق مادهٔ مودتدر بو تقدیرجه آیت معجز بیانده فرمان اولنان مودت
جناب مقدس رسالته مصروف وبناء امر الهی رصیف مودت
ختمیت پناهی ایله مرصوف اولور یاخود آیت مذکوره ده اولان
مودت مأموره اهل قربه منصرف وبو ترکهٔ بابرکته مقربان حرم
سرای تقوی متصرف اوله زهی بخت وسعادت وجد وسیادت که
برو دید پاک نیت علت ضم وجنسیت ایله اول حضرات عالیاته میل
وانجذاب واسباب ائتسا وانتسابی تحصیل واکتساب ایدوب
اصل فطرتده کالبد وجودلری خمیرمایهٔ عنصر واحددن سررشتهٔ
وجر اکاه دل اکاه لرنده حب المرء مع من احب کشته اوله نظم
لا تنکروا ابدا مقارنتی له قلبی حدید وهو مغناطیس نثر
زیرا محبان ذوی القربانک قربان تیغ ولا اولدقلری ثمرهٔ فما
تعارف منها ائتلف وشانئ ابترک سرمایهٔ قدر وخطری
تاراج کردهٔ ضیاع وتلفدر هر محب ناشکیب ایله میان حبیبده
رابطهٔ تناسب وتودددن لابدرکه اوداد بی انداد بیننده سعی
غیر منجح وترجیحی بلا مرجح اولمایه بو محلده مزلقهٔ قدم اعتقاد
وجای تعقب وانتقاد بودرکه سبیکهٔ وجودینی کداخته پوتهٔ
قیل وقال ونسیان دقیقهٔ هلک فی اثنان محب غال ومبغض
قال ایتمیوب حب الله عدم افراط وحق غیرده ترک تفریط و
خرعوبهٔ مودت مرغوبه یی حادور خیر الامور ایله تشنیف وتقریط

الخرعوب بالضم الغصن

بر صاحب درجات نامزد وتعیین اولنه که لباسلری نور وروی
رخشان ضوء فشانلری دائم الظهور اولوب اکرچه اول سعدا
انبیا وشهدا وکللر اما سامان قرب منزلتلری مضبوط وهر بری ارباب
نبوت وشهادته مغبوطدر اول سایه نشینان ظلال ابهت وجلالك
اوصاف وخلالندن فحص وسوال اولندقده شمع جمع رسالت جنابندن
پروانهٔ جواب کله که بونلر لله تحاب وتزاور وفی الله تصادق
وتجاوز ایدن طائفهٔ غیر خائفه در بر طالب عرفان ترجمان قراندن
علیه الرحمة والرضوان تعلم نصف علمه مائل وآیت الا المودة فی القربانك
حقیقت معناسندن پرسان وسائل اولدقده سعید بن جبیر که خبیر
دقایق شر وخیر ایدی جانب جوابه مسارعت ومودت فی القربی
مخصوص ال عبادر دیو افهام مرامه مبادرت ایلدوکده حبر امت
وبحر علم ومعرفت فرق فرقانه نثار کوهر بیان ایدوب دیدیکه جوابده
عجله وشتاب ایلدوك ع نکو کوی کر دیر کوی چه غم نثر بعده اول
حبر صاحب خبر وعبر کردهٔ لجهٔ عبر دیدی که بو آیت حکمت مدارك
معجز مدارك استخبارنده عجب اکثار وتأنق معناسنده مرة بعد
اخری اعاده وتکرار اولندی لمؤلفه سؤالیله بیلور هر شیئی انسان
سؤالیله اولور هر مشکل آسان نثر بو آیت معجز نمانك حقیقت
معناسی بودر که طوائف اعراب کثیرة الانشعابدن بر فصیلهٔ
اصیله وبر قبیلهٔ نبیله یوقدر که طوبای قربای نبوتدن بر غصن
والا رتبت اکا اتصال والتئام وبر شاخ نما نما اول سدرهٔ اصلها
ثابت وفرعها فی السمایه اشتباك وانضمام بولمایه یعنی مقابلهٔ

هدیت

معناسنی اشعار ایلدوکده اول اعرف حلال وحرام ومحبوب حبیب
ملیك علام منشور تبشیری ناشر وکشف سر ابشر ثم ابشره
مباشر اولوب دیدیکه مخبر صادق الکلام علیه الصلوة والسلام
اخبار واعلام بیورمشلردرکه یوم تبلی السرائر اذ زاغت الابصار
وبلغت القلوب الحناجر نوردن کراسی ومنابر تزیین وتنجید واطراف
عرش مجیده ترتیب وتنضید اولنوب اوزرلرینه برقوم فسیح الصدر
که روی بشاش نور پاشلری کالقمر لیلة البدر بل کالروح لیلة القدر در
کمال عزت سعود ایله جلوس وقعود ایدرلر اجناس ناس جزع ویاس
واظهار ذعر وهراس ایتدوکلرنده انلر قرع باب فزعدن آمین
ونعیم مقیم امان واطمینانه شایسته وقمین اولوب وفق خاطر
خواه اوزره عداد باسداد اولیاء اللهه مقرون وداخل حزب
لاخوف علیهم ولاهم یحزنون اولورلر حضار دل آکاه من هم
یارسول الله ایله اجالهٔ سهام استلهام واداره قداح استفهام
ایلدوکلرنده اول ناظور دار الملك ملکوت وناطور کلستان جبروت
حقهٔ دهان حقیقت نشانلرندن کوهر فشان اولوب دیدیلرکه
انلر شول طائفهٔ آکاه وزمرهٔ متحابین فی الله لردرکه کارلری اثبات
موادِ تواد وکردارلری اتخاذ سرمایهٔ اتحاددر حضرت ابوهریره نك رضی الله
تعالی عنه که کثرت روایتده اصحاب حدیثك پیشروی وسائر اشراف
واماثل بیت فضائله قافیه واول روی در روایت صحت ایتنده
حوالی عرش عالیده نور متلالیدن منابر وکراسی که هر بری
یرنده راسخ وراسی در ترتیب وتزیین واوزرلرینه اهل نجاتدن

طریق تحقیق اول مقوله محب مکب علی الوجهی هر وجهله ساخطدر نظم

وجمیع اصحاب الرسول ائمة ۞ مثل الکواکب فی اهتداء السادة

فدع التعصب فی وقایع ماجری ۞ فیهم فقد قبضوا علی استغفار

نثر جناب مرتضوی نك علیه الرضوان والتکرم حضرت مقدس

نبوی یه علیه الصلوة والتسلیم صحبت ایله انتسابی قرابت ایله ذوق

واقترانیدن اکملدر زیرا نسبت صحبت نسبت قرابتدن اشرف

وافضلدر مدعیان حب وحوایه نه روادرکه بزکان دینه تسدید

یزه ستیزه وتتبع غمیضه وغمزه ایدوب لقاطات ضروریات

بشریه لری ملتقط وحقلرنده نسیان فرمودهٔ ع من ذا الذی ماساء قط

نثر اولهٔ حال بوکه اصحاب وآل هدایت استمال جناب پاك لولاك

عنوان رسالهٔ انا ارسلناك جامع فضائل منشرهٔ مبشرهٔ نظم

ازکی الصلوة علی الهادی وعترته ۞ وصحبه وخصوصا منهم العشرة

نثر حضرتلری ایله کنفس واحده وهر برینه صلهٔ منقبت واصله

عائدهٔ درهواء عصبیتدن مبرا وذات پاکیزه صفاتنه حرام من

ایمان مبوا اولان فاضل محنکه مفهوم ومدرك درکه صحابهٔ

شرف مصحوبك نزاهت بواطن وقلوبلری وارایکن دست خوش

حشر خیروشر وبشرك نفسه ابتلاسی ونفسك تقصیر وابتلاسی

مقرر در ابوادریس خولانی که کلزار بدیع الاثار عبادتك طاوس

حوب جولانیدر لواء قدر واعلاسی ملاصق سماء ذات الحبك

واختصاص یافتهٔ یامعاذ والله انی لاحبك اولان صحابی یه

محب مجابی اولدوغنی اظهار واذا احب احدکم اخاه فیعلمه

احدى الجهتينه مايل وزائغ وطرف واحده دون الاخر حائد ورائغ
اولمايه زيرا احد طرفينه ميل واعتلاقده غلو واغراق محض قسوت وخفاء
بى خفا ومخالفت فرمودهٔ لايكن حبك كلفا وبغضك تلفا در نظم

ونسكت عن حرب الصحابة فالذى جرى بينهم كان اجتهادا مجردا
وقد صح فى الاخبار ان قتيلهم وقاتلهم فى جنة الخلد خلدا

نثر بو سبيل خونخواردن خلق بيشمار غمزهٔ هلاك ابد وقحمهٔ عذاب
سرمده كرفتار وكروه انبوه غريق تيار تبار اولمشلردر محبت الهيه
قلب مؤمنه نازل وخاتم تقدير نقد ينهٔ توفيقى باذل اولماينجه بو هوا
وبدعتدن تبرى وشاهراه اهل سنة توثب وتنزى نا ميسر وارباب
غلو وعنادك رشتهٔ سوء اعتقادلرى كسسته ومتبردر ديدهٔ
عقل منور ايله تدقيق نظر اولندقده محاسن ذاتيه لرى اكثر من الرمل والنمل
وطوارئ عرضيه لرى محامل صحيحه يه قابل الحمل اولوب حميت جاهليهٔ
عصبيته اشتغال وانلرك مشاجرات وترك مخالّه ومساجراتلرينه
خوض وايغال شغل بطالين وكار ناقصان كوتاه بين دركه بطالت
وغفلت ايله استرواح ودعواى غلو محبتى ملواح ايدوب زعم باطل
وحقد باطنلرى اوزره عين عورا وحولا ايله خلاف رضاء مولى بر جانبه
قصر محبت وغرام وسائرلره طعن ودشنام ايله اميد بيهودهٔ نفع
وجدى وقطع عدوهٔ عداوت وعدوى ايدرلر هيهات هيهات سداد
وثبات ورشاد وانات اولماينجه علو واعتدايه اعتداد بر طرف
وبو بابده اغرا واغراق محض عتو وسرف اولوب تقوى وهدادن
جدا اولان محبت غلاة حيز اعتبار والتفاتدن ساقط ومرشد

ووثباتدن سکون وثبات ودللری کدورات مشاغله تشبث
وتشتتدن خلاص ونجات بولوب صفاء صفات اصلیه لرینه
عود ورجوع ومبیت اعتذار واستغفارده هجود وهجوع ایدوب
اولکیدن زیاده درجهٔ علیاده تمکن وقرار وظهور جلیهٔ حقیقته
بوء واقرار ایدرلر اهل توفیق وهدایه که جناب خدا زخارف دنیادن
صرف رغبت نعمتنی اعطا وجرم وزلتنی ستائر مغفرت ایله ستر واغطا
ایلیه ساحهٔ قلبندن صخر فخر قلع وباحهٔ درونندن بیخ خلاف وفتون
قلع اولنوب انک حقنده سلسلهٔ رحمت ازلیه تحرک وسابقهٔ
عنایت آنی ادخال زمرهٔ لا یزالون مختلفین الا من رحم ربک ایدر انک نمونه
وسمت وعلامت سلامتی بودرکه سبیل تسویله مسابقت ومضمار
دعوای بی معناده مساوقت ایتمیوب محجوبان ملته نظر حنو ومرحمت
بلکه عموم امته خفض جناح رأفت ایدوب فرق ناجیه ایله ملقب
ومنبوز اولان زمرهٔ هدایت اندوزه ملحق وارواح کذشتکانه اتحاف
دست آویز ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذین سبقونا بالایمان ایله نائل
مرضات حق اولور ریاض ریاضتک وردنازپروردی اولان شهاب الدین
سهروردی اعلام الهدی ایله مسمی اولان رساله سنده کمیت قلمی مضمار
رقمده اجاله ایلمش که میراث نبوت علم ومعرفتدر آل کرام وکبار وجماهیر
مهاجرین وانصار علی قدر قدرهم توارث میراث معنوی نبوی وسائر
انصباء محامد خصال واقسماء محاسن احوالده دخی متابعت وپیروی
ایلمشلردر هر مؤمن بی غرضه واجب ومفترضدرکه جملیه محبتنی
علی السوا وجان داروی عفت ایله درد هوای ناروایه دوا ایدوب

احدی

ومنشاء ترك ادب بودركه انلرك ظواهر احوال واطوار ونفوس
بشريت آثارلرندن بعضى مشاجره وخصومت كه اقتضاء حكم
بشريت اوزره كاه كاه ميانلرنده وقوع وجريان بولمشدر ارباب
احوال ظاهره واصحاب نفوس غير طاهره دن نيجه اخبار موضوعه
وضعيفه وحكايات مصنوعه وسخيفه كوش كزار وچشم اعور
وبليسانه نظر ايله كراراً ومراراً اعاده وتذكار اولماغله اول افسانه ده
صفات نفسانيه ايله تصرف وكلام خلاعت نسيج جلابت پسيجنى
ترويج ايچون تطرف ايدوب كندو حال با التباسنه تنظر وقياس ايدر

نظم هركو بكسى بچشم بد مى نكرد از چنبرهٔ وجود خود مى نكرد

نثر طبع ميال وذهن سيالى شويله ظن وخيال وزعم واختيال
ايدركه انلرده بو عارضه وفتورك حدوث وظهورى حكم مستمر
وامر مستقر اوله بو پندار انك باطن نابيدارنده تخم هوا وعصبيتى
كاشته ورقم حميت بلا حميتى نكاشته ايدوب آنا فآنا نهال ما فى
ما فى البالكرى متأصل ومتفرع ودوحهٔ مكر وضلال متشعب ومتنوع
اولوب خلفا عن سلف توارث وتداول وصاغراً عن كابر تناوب
وتناول ايله مقلدانه بسط دستان وافسانه ده تضييع انفاس
ونقل افايك وميون ومبالغات كوناكون ايله اكل لحوم ناس ايدرلر
فهم ناسامانلرى بو معنايى اذعان اتمزكه انلرك حركات نفوس
بشريت مأنوسلرينك ثباتى وصفات بشريه لرينك سمات قلبيه لرى
اوزرينه غلباتى كه على الندور ورود وصدور وبعض احيانده
على سبيل الامتحان وقوع وظهور بولمشدر قريبا ما حركات

بعضینك هم نسبت صوریه وهم نسبت معنویه لری استوار وبعض
اخرك وجوه نسبت قویه دن مجرد نسبت معنویه لری وار ایدی
نسبت سویه معنویه امس واکثر ونسبت ضروریه دن کا ملتر
اولدوغی مقرر اولماغله مؤمن حقیقی یه رواوحقیق دکلدرکه صحابهٔ
رسول انامه علیه الصلوة والسلام ورضی الله تعالی عنهم الی
یوم القیام حضنده ایراء قداحهٔ قدح وکبراء خیر القرونك تنقیص
طیب قرونلرنده کدر وکدح ایلیه خصوصاکه شرف اولیت واولویته
قرین وقرین اولان فقراء مهاجرین که جناب رسالتك قرط عشق
ومحبتنده معاهد واوطاندن مهاجرت واقارب واخواندن
اختیار بعد ومفارقت ایدوب اموال وازواج ونفوس وارواح
لرینی قدم میمنت اثارلرنده بذل وایثار ایلمشلر ایدی هرذات
نجیبه ده که محبت جناب رسالت علیه الصلوة والتحیه مرکوز
وکنز آداب شریعت مکنون ومکنوز اولمه نه وجهله ممکن ومکان
امکاندهٔ متمکن درکه محبت اهل بیت ایله خلوتسرای دل میتی
مملی وطاغ ومذهب سلوك ویقینده فضلاء متقدمین ایله
معانق ومصافح اولمایه نیرا مجرد نسبت قرابت ایله تأکید معاقد
مودت واجب وبهجت لهجت صداقتی جلباب ارتیاب غیر جایز
فکیف که نسبت قرابته نسبت صورت دخی منضم وایکی
حرف برجنسدن اولماغله مدغم اولمه اکرطاعن خذ بین
ومبغض صحابهٔ کزین دیدهٔ انصاف وانتباه ایله نکاه ایلیسه
علی التحقیق درك وتدقیق ایدرکه سبب بغض وغضب

وهوادن مبرّا اولوب جمله سی یکدل و یکجهت و یك سمت و یك سمت
ایدیلر چونکه نور عصمت نقاب عزت ایله مختفی و مرشد هدایت تابش نور
صراحتدن لمعهٔ ضوء کنایت ایله مکتفی اولدی تاریکی هوا و ظلمت بدعت
نار واکه ظاهر و فاشی و اول نور قوی الظهورك اشعهٔ سنده مضمحل
و متلاشی ایدی اندك اندك کمین کاه خفادن فسحت اباد انجلا یاخته
و شمشیر خلاف بنام و غلاف فتندن آخته اولوب مزاج قلوب حداد
اعتدال استقامت و سداددن انصراف و میل اعوجاج و انحراف
ایدوب عهد مبارك رسالتدن بعد و مفارقت حسبی اوزره
تخالف اهوال اهوا ظاهر و هویدا اولدی الی یومنا هذا پس هر کس که
قطع مسافات آفاقده چابك و چست و طالب عقیدهٔ درست
اوله بلا تبعه و درك کرکدرکه آل شرف مآل ایله صحب صحت اشتماله
اقتدا و انلرك هدی هدایت اثرلرینه اقتفا ایدوب دوی دلنی حب
دنیاء راحت کسلدن کردانیده و کندویی ثامن رضای خدایه رسانیده
ایده تاکه دیدهٔ بصیرتی نور یقین و طمانینت ایله کشوده و باز و شاهد
حق یقین منصهٔ تکشف و تمکینده جلوه ساز اولا و بو معنی جناب رهابدن
عزوجل ذعر و وجل ایدوب مبدء اوّل و پیشکاه ازله صدق التجاء
و اعتصام و احکام قضاء مرالضایه عدم قلق و اختصامدن غیری
بر عمل ایله میسر و محصل اولماز بو امر محقق بین اهل الحق متیقن و مدلل
و خارج دائرهٔ شك درکه هر محبك محبوبنه میلان و محبتی قربت
و قرابت و اخوجوه مجانست جهتدن نوع تناسب و ارتضا
ایجاب و اقتضا ایدر صحابهٔ کرام و اهل بیت ذوی الاحترامدن

واذهاب رجس ایله بیت شریفلری تنظیف وتطهیر اولنمشدر
ترجمهٔ عوارفده نبت ثبت بیان ناضر ووارفدرکه سبب اختلاف
ارا اختلاف مقاصد واهوادرکه نفوس بشریه انك اوزرینه مفطور
ومجبول وتنازع مطالب دنیویه یه علت انهماك ایله که اکثر قلوب
دغلناك انکله معیب ومعلولدر بوامر مریج تأنی وتدریج ایله میان
فرق بی فرقده متفرق وطوارق بغض وعصبیت متطرق اولوب انك
ضباب باتبابی قرنا بعد قرن تراکب وتراکم واسباب عادیهٔ مشاجره
وعدوان آنا بعد آن تکاثف وتفاقم اتمکله طمانینه وانصاف استیلاء
جدال واعتسافدن رمیده بلکه عوذا بالله سب واکفار ناخواهه
انجامیده اولور پس هر محله که سبق عنایت حی قدیر تعلق پذیر اوله
انك اعماق دل باسدادندن بیخ هوا وعناد کشیده ومنهج حق
ابلجه رسیده اولوب نهال بطلان وضلال باحهٔ بالنده ذاوی
وذابل واعتقاد راست قبولنه مستعد وقابل اولور صحبت
رسول انام علیه نوامی الصلوة والسلام هنکامنده که برق الهام
الهی نور فشان وشمشیر فضل بی تناهی زر نشان ایدی صحابهٔ کرام
وال عظام علیهم رضوان الملك العلام اثار نزول وحی وهدایت
وتواتر انوار نبوت ورسالت برکتی ایله اسباب فانیهٔ زخارف
واعراضدن توقی واعراض کوستروب نعیم باقیء آخرته توجیه
وجه همت ایله طالب وقوت نور ایمان ایله وراء حجاب کماندن
مشاهدهٔ صور غیبیه راغب ایدیلر عقیدهٔ صاف انصافلری
وصمت اختلال واختلافدن معرا ودل معتدللری بیماریٔ بدعت

وبو وجهله عرض بضاعت نیاز ایلدیلر که نظم

یا محسن من فضلك احسنت الینا تالله لقد اثرك الله علینا

نثر حضرت یوسف عامهٔ عالمیانی اطعام وخاصهٔ اخواننه

بذل طرائف انعام ایدوب جاه نقمت وزندان محنت دنصکره

اورنك سلطنت ومتکای رسالت ده مربع نشین وزمین سپاس

بی قیاسه واضع جبین جبین اولدی نظم وراء مضیق الخوف متسع الامن

واول مفروح به اخر الحزن ولا تیأسن فالله ملك یوسفا

خلائقه بعد الخلاص من السجن الایة التاسعة عشر

هرکیم که اوله بندهٔ خاص مولی البته اولور آل رسوله مولی

بو دعویه استرلر ایسه بینه قل لا اسئلکم علیه اجرا الا

کتاب فصل الخطابده مناقب آل واصحاب بو وجهله بسط واطناب

واسهام واسهاب اولنمشدر که اولاد صحابهٔ کرین رضوان الله

تعالی علیهم اجمعین ده مذهب منصور وقول اصح ومشهور بودر که

فضیلت واجتبا ورجحان واصطفا ده اولاد وابنا ترتیب آبا

اوزره اوله الا اعقاب فاطمهٔ زهرا رضی الله تعالی عنها که انلر بو عمومدن

مستثنی وبالا نشین اریکهٔ منقبت وثنا اولوب جناب شیخین

وحضرت ذی النورینك علیهم التحیة والرضوان اولاد نجابت عنوانلری

اوزره مفضل وجناب ختمیت مقام علیه اشرف الصلوة والسلامه

قرب زلفی ومنزلتلری جهتندن مدی الاعوام والسنین همساله

وسنین لرندن اشرف واکملدر زیرا انلر شول عترت طاهره وذریت

طیبهٔ زاهره درکه الحقنا بهم ذریتهم شرفی ایله ترحیب وتوقیر

دربت قربت دنصکره متکای انك الیوم لدینا مکین امین ده استقرار
وتمکین بولدی حتی نمك پاش اباء انا املح ولب زیرکن اناء انا افصح قطعه
فلو سمعوا فی مصر اوصاف خده لما بذلوا فی سوم یوسف من نقد
لوامی زلیخا لو رأین جبینه لاثرن بالقطع القلوب علی الایدی
نثر حضرتلری هضم نفس عرش رسان واول صدیق ناصح الجیب و
کویای انی لم اخنه بالغیبك سیرت وسانی پسند واستحسان
ایدوب بیورمشلرکه اکر بی شبهه والتباس امتداد زمان
احتباس بنم حقمده مقدر بعده منشور ائتونی به استخلصه لنفسی
منشر اولسه بنای قرار وثباتم متداعی وزبان قالم فی الحال کویای
معذرت لاجبت الداعی اولور ایدی نظم برآرنده دردریای راز
سر درج کوهر چنین کرد باز نثر اخوان یوسف کمال انفعال وتخوف
ایله مصداق ماکان لهم الخیرة واعوام قحط وآلامده جویای قوت
ومیره اولوب دیار مصریه یه اوچ دفعه تردد وخدمت حضرت یوسفه
امد شد ایلدیلر دفعهٔ آخرینده کریوهٔ روغان وتلویندن تحرز
وتحرس ونعمت سلطنت ایله پرورده اولان یوسف کم کرده اولدوغنی
اذعان وتفرس ایدوب فرط تذلل وتاسف ایله کویای اانت
یوسف اولدقلرنده جمال مهرتابنی نقاب ارتیابدن ابراز وکشف
جلیهٔ حلیهٔ راز ایدوب نظم کفتا که بلی منم که کردون
کرد از منتان چنان دکرکون یوسف من ویامن این یامین
من یوسفم وبرادرم اوست نثر اخوة یوسف جریمهٔ عظیمه یی
اقتراف لرینه اعتراف ایدوب باب قلق واضطرابی باز

چون از پی فاتحه است آمین

سنکین دل پر آذرم اوست

نظم لیك یوسف رانجود مشغول کرد تا بناید بر دلش زان حبس درد
اینچنانش انس ومستی دار حق که نی زندان ماند پیشش بی عشق

نثر حبر وبحر لقبی ایله ملقب وروشناس اولان حضرت یوسفدن
اوج عثرت یسیره وزلت صغیره که ظاهر اولدی فی الحال تنبیه
وکوشمال ایله درن غفلت وارندن پاك وطاهر اولدی اولا اول
سلطان کشور حسن وبها مقابلهٔ هم بهاده محبوس زندان تنك ثانیا
جرم مرتبك اذکرنی عند ربك بضع سنین ده دوام آیین ورنین
ایله سبب مکث ودرنك اولدی ثالثا اخوت نخوت مقروننه
انکم لسارقون دیمکله ان یسرق فقد سرق اخ له من قبل حبلنی
دراز واسماع کلام ملام پرداز ایلدیلر چونکه حضرت یوسفك
نائل عز وجاودانی اولمه سی قریب ودانی ومظهر فضل یزدانی اولدی
عزیز مصر وقاهره یه که واصل نعم باطنه وظاهره ایدی خواب
معهود مرئی ومشهود اولدی علم تعبیره دانا وخبیر اولان
مهرهٔ معبرین وحکماء معتبرین کویا اضغاث احلام والف استقامت
مزاجلری عارضهٔ اعوجاج ایله لام اولدوقده شرابدار صدیق
وصیت یوسف خروجنده صدیقی ادکار وانا انبئکم بتاویله فارسلون
مضمونی ایله کار ایلدی ع غیر از تو کسی حل نکند مشکل ما را نثر حضرت
یوسف خروجده تردد وتوقف وبرات ساحتی الآن حصحص الحق
ایله مصدق اولنجه انتظار وتوکف ایلیوب سو بسو بشایر حاش
لله ما علمنا علیه من سوء مستهر ومنتشر اولدی اول واقعهٔ پر عبرتی
حسن عبارت ایله تأویل وعبارت وحضور داور داد آورده تحصیل

حضرت ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن مرویدر که صح

د

ودخل معه السجن فتيان بيانی اوزره خباز وشرابدار دخی بزرجرم
کرانبار ایله مجلس تنك وتاره والج وواغل ایکن ناکاه قدرت
باهرهٔ آله ایله نظم بیکشب هر یکی دیدند خوابی
کزان در جانشان افتاد تابی یکی را مژده ده خواب از نجاتش
یکی را مخبر از قطع حیاتش نثر شرابدار انی اعصر خمرا مدامهٔ
حمراسنی اداره وخوان سالار انی احمل فوق رأسی خبزا شمع خبرینی
بزم منام محیر الانامده اناره ایلدوکده حضرت یوسف اولا لا یأتیکما
طعام ترزقانه الا نبأتکما بتأویل قبل ان یأتیکما معجزهٔ غیب نماسی ایله
الا من ارتضی من رسول مدلول واجب القبولی اوزره اخبار مغیبات
ومرشد ذالکما مما علمنی ربی دن تربی ایله دعوای معجزه‌یی اثبات ایدوب
بعده خوابلرینی وفق صواب اوزره تعبیر وحقیقت حال آینده‌یی
آنی ده تخبیر وتحبیر ایلدی نظم هر واقعهٔ که کرد تعبیر
یکذره ازان نکشت تغییر نثر برات نجاتی موقع وخلاص واخلاصی
متوقع اولان ساقیٔ قاسی القلبه کویای اذکرنی عند ربك وامر
توکل صرف مشتبه ومشتبك اولدوقده سیئهٔ مقربین قدر عزیمت
وتمکیننی مکس وبضع سنین حبس خانه مهین ده ارام ومکث ایلدی نظم
که چه تقصیر آمد از خورشید داد تا تو چون خفاش افتی در سواد
هین چه تقصیر آمد از بحر وسحاب تا تو یاری خواهی از ریك وسراب
نثر لکن حضرت یوسفه تاریکنای زندان ع سم الخیاط مع الاحباب
میدان نثر وچله مردانده مستغرق فضل یزدان اولوب ماسوادن
بالکلیه اعراض وتوقی وشاهد ترقی ایله تلقی نفس پاکنی تنقی ایلدی

نظم لیك

تعلق وفرق فرقد سایی اوزره افتاب تقدیر بیچون وچرا تلألو وتألق ایلدی
اول حضرتی وجوه شتی ایله اختبار وابتلا ونوعروس تجربه وآزمون
پیش نظر دقت نموننده اجتلا اولندی اولا کرفتار تنکنای چاه
ودست تماسکی دامان تدبیر وتدارکدن کوتاه قیلندی تاکه زمان
سلطنت وفرمان روایینده هیچ برکدای بی دست وپایی غیابهٔ
جُبِّ عَنایه انداخته ووجود بی جُناح لرینی نار احتیاج واجتیاحده
کداخته ایتمیه ثانیا ذات طویل النجاد نجابت نژادی قیدرقدن
مطلق وآزاد ایکن بی منفعت وریع برزمن نحسده ثمن بخس
ایله فروخت وبیع ایلدیلر تاکه بستهٔ بند رق ونار عبودیت وشناد
ایله سوخته ومحترق اولان اسیران پست پایه وفقیران بی دایه نك
احوال پریشانی خاطر نشانی اوله ثالثا مکر ودستان زنانه کرفتار
وفراخنای ساحهٔ جهان نظر اعتبار وامتحاننده تنك وتار اولدی
تاکه دلهٔ محتاله اولان زنان محتاله نك فنون مکر فسون لری ایله
ممکور ومغبون وچشم زخم فریب وخوش آمد بی تقریب ایله مسحور
ومعیون اولمایه رابعا محبس زندانده که مجلس رندانده شهر
بندو محبوس وارواح مقدسة الاذیال عتبهٔ اجلالنده خاکبوس
ایکن ره نشین خاك بوس اولدی تاکه کرفتار دوشاخهٔ ضرر
وزیان اولان کروه زندانیانه بو قطعه بی همال حسب حال اولا نظم
اما فی رسول الله یوسف اسوة • لمثلك محبوسا علی الظلم والافك
اقام جمیل الصبر فی السجن مدة • فآل به الصبر الجمیل الی الملك نثر
حضرت یوسف ظلمت آباد زندانده عبادت یزدانه شاغل

چو کشتند با خجلت و شرم جفت زبانشان همی حاش لله کفت
که این نیست از کوهر آدمی فرشتست بیدا شده بر زمی

نثر زلیخای زهره جبین اول ناقصات العقل والدینی تخطیه و تسفیه
و معرض پوزش و معذرتده تقریر کلام فذلکن الذی لمتننی فیه ایدوب
اجالهٔ قداح مشاوره و ایراء زناد مثاوره و مساوره دنصکره
حضرت یوسفی ترک اعذار و بند و زندان ایله تخویف و انذار ایلدیلر
حضرت یوسف تحزن و تلهف ایله حبل حیل زبان پرزیانی لف و لی
و مقابله تهدید شدیدده تمهید دعاء رب السجن احب الی اتمکین
اخر کار کید زبان مکار ایله لیسجننه حتی حین نظم متینی اوزره مسکنی
زندان و حصیر و اول رسول آفتاب محیایه قبور احیا مرجع و مصیر
اولدی نظم شنیدم که آن تیره زندان تنک شد از نور رخسار او لاله رنک
نکوهیده زندان بی رنک و بوی بیفروخت از نور رخسار اوی

نثر معتبران وقایع روزکاره واضح و اشکار اوله که بر داستان
صحت مدارک که قصه کذاری خالق پروردکار اوله اول محلده سخن
آرایی محض وقاحت و ژاژخاییدر اول قصهٔ بسیار حصه سوره
مستقلهٔ باهرة الاعجازده خصوصا احوال رسل و انبیایی شرح
و انبا ایلیان تواریخ صحت پردازده علی وجه الایجاز و التفصیل
تفریع و تأصیل اولنمغین اولبابده اطناب و اسهاب اولنمایوب
جابجا طریقه رمز و ایما ایله تحریک اقلام اعلام اولنمق استصواب
و مناسب مقام نیکو مقال اولان حال استصحاب اولندی چونکه
حضرت یوسفک عزیز مصر و قاهره اولماسنه ارادت علیهٔ باهره

تعلق

طعنه زنان اولان زنانی اضافت وبیرامن عرض وناموسندن
شرّ افسون وافسوس لرینی صرف واصافت ایدوب وسائد ونمارق
وستائر وسرادق ایله بربزم بهشت آیین ترتیب وتزیین ایلدیکه
مهر منیر فلک پیره دیده وبدرهٔ بدر آسمان خمیده یه میده اوله لی انک کبی
مجلس شاهانه مشهود چشم زمانه اولمامش ایدی نظم

بزم کهی ساخته همچون بهشت همچو بهار آمد واردی بهشت
وجد دران جشن بحال آمده ثانیٔ آن بزم محال آمده

نثر زنان مصر وقاهره اول مادبهٔ ظاهره ده مجتمع وکوش حسلری
داستان میر مجلسی مستمع اولدقده هربری ترک ناموس وننک
وتوقد ضرام غرام ایله نظم ای اسیر خط سبز توهمهٔ سیمبران
آخر حسن توبه زاول حسن دکران نثر ترانه سنه آهنک ایلدیلر بعده
پنجهٔ آفتاب آیینلرینه برر ترنج وسکین الوب ناز وغنج ایله قطع
ترنج ایدر ایکن نظم برون آمد از خانه خندان وشاد
فروغ رخانش علم برکشاد ازو نور بکرفت کاخ وسرای
فروزنده شد تا بعرش خدای نثر حضرت یوسف دلال وجلال ایله
عرض جمال ایلدکده هربری دایرهٔ تماسک عقلدن بیرون
وبستهٔ زنجیر خلاعت ومجون اولماغله ع ترنج ودست بیکبار
می برد سکین نثر فحوای حیرت قرینی اوزره سکاکین ایله تقطیع
ایدیٔ ایادی آیین ایدوب دل سامری سمرلرینی مصداق
مدلول لامساس وغلبهٔ هیام وجنوندن ریزش خونی
عدم احساس ایلدیلر ع در عشق چنین بو العجبیها باشد نظم

مائدهٔ م

المأدبة والمأدبة طعام صنع لدعوة او عرس قاموس

الغرام الولوع قاموس
ضرام ککتاب ما اشتعل من الحطب قاموس

الهیام بالضم کالجنون من العشق قاموس

ظبی سها رضوان عن حفظه ففر من جملة حور الجنان در نثر

بو دیار بهجت طرازه پرتو انداز اولمش نظم حسنش از رخ چو پرده برگیرد

ماه و اخجلتاه در گیرد نثر الله اکبر بو خبر مسرت اثر مایه ده اهتزاز

و شادمانی و هر کس ترانه ساز ع آفرین ای به چنین لطف خدا ارزانی نثر

اولوب نهایت شوق و رغبتلرندن اظهار سخن ارایی و بو قطعه ایله

قطع رشتهٔ سکونت و شکیبایی ایلدیلر نظم فیا زینة الدنیا و یا غایة المنی

فمن ذا الذی عن حسن وجهك یصبر فما ولدت حواء من نسل آدم

ولا فی جنان الخلد مثلك آخر نثر هر ظاهر بین ناظر عرضه گاه بیع من یزید

و هر اهل باطن و یقین بینای دقیقهٔ ولا یکون الا ما یرید اولوب نظم

همه بضاعت خود عرضه میدهند آنجا قبول خاطر تو تا کدام خواهند بود

نثر اخر کار راغبان خریداردن ریان بن ولید بذل طارف و تلید

ایله خلعت خلاعتی استرا و اول محبوب ترین اناسی ع زر و عنبر

و لعل و یاقوت و الماس نثر ایله وزن و اشترا ایدوب بانوی حرم سرایی

اولان زلیخایه اکرمی مثواه عسی ان ینفعنا او نتخذه ولدا مؤداسی ایله

رعایتنی توصیه و سپارش و رسم تفقد و نوازشی گزارش ایلدی زلیخا

طوطی شکرخا کبی مرآت جمال یوسفی یه حیران و پای لغز عشق

دشوار روشده افتان و خیزان اولوب آخر بوی مسك محبت

فیحان و انتشار و میان اشراف و اعیانده ع این نه رویست که

در پرده بماند پنهان نثر پیام محبت بیانی استفاضه و اشتهار بولدقده

هر طرفدن زبان طعن و وقیعتی دراز و کنز تعریض و طنزدن

ابراز گوهر ظرافته شروع و آغاز ایلدیلر زلیخاء شیرین زبان

کسی نماند که دیگر به تیغ ناز کشی
مگر که زنده کنی خلق را و باز کشی

طعنه

بلورسانندن مرئی ونمایان اولوردی نظم هزاران آفرین برچنان دایهٔ
که پرورد زان سان کژ انمایهٔ پری کژ برود یده بکماشتی
بسا شرم کز روی خود داشتی نثر آغاز کفتار وتکلم ایلسه دردندان
لطافت نماسندن شعاع روشنایی والتماع منتثر وشکر خنده وتبسم
ایلسه ضواحك ثنایاسندن نور وضیا منتشر اولوردی نظم
حق کین همه نقشها کشیده ست زو خوبتری نیافریده ست
هرکس که بدیدی آنچنانش الله برآمدی زجانش نثر
وجود نازکی مهد وکذلك یجتبیك ربك ده پروردهٔ خاصهٔ استعداد
وکلستان حسن وآنده برسرو آزاد ایکن ع وسهم الرزایا بالنفائس مولع
نثر چشم زخم بی رحمی ایله چشم زد وکرفتار اظفار رشك وحسد اولوب
بی جرم وکناه انداختهٔ مضیق چاه وتنکنای عناده ندیم ندم وآه
اولدی مطاوی آیات قرآنده اقتصاص وبیان اولندوغی اوزره واسطهٔ
سیاره ومساعدهٔ طالع وستاره ایله غیابهٔ جب خونخواره دن
رهایی وانملاص وذهب وجود مهذبی بوتقهٔ آزمایشده خلاص
بولدوقدنصکره ثمن بخش ایله برمالك خزائن بخشه مبیع وکلزار
بخت مادرزادده سرو آزاد ایکن بندهٔ تبیع اولوب داخل عداد
کاروان ودیار مصریه جانبنه روان اولدی قطع مفاوز بعد نوی
وفناء مصر نزهت مصیرده اقامت وثوا ایدوب سکان شهر شهرت
مقره خبر اولدیکه میان قافله وکاربانده برسرو نیك زاد وغلام
عبری نژاد که سراپا وجود مکرمی نور اعظمدن نشان ومصداق
کلام لطافت انجام نظم ظَبْيٌ سَهَا رِضْوَانُ عن حفظه

وباطنی اشارتی که متضمن نوید و بشارتدر رهنمای اهل اختصاص
اولدوغندن ماعدا حضرت یوسفك اخوتنه حسن مجازاة
وعند القدره ترك انتقام ومجاراة ایدوب انواع مضرت واذا
ازاسنده لطف مدامله وهنکام لقا وزمان قلیده حسن معامله
ایلدوکی در بعض اهل اشارت شمع بیانی انارت وکأس پیامی
ارادت ایلمشلردرکه احسن قصص ایله نامور ومختص اولدوغی
اول قصهٔ دلفریب ده ذکر محبت وحبیب اولدوغیدر نظم
کر عشق نبودی وغم عشق نبودی چندین سخن نغز که کفتی که شنودی
نثر حضرت یوسفك نیر اعظم حسن وانی بر مرتبه مضیء ورخشان
ایدی که ازقهٔ شهردن مرور ومیان خدراندن عبور ایلسه
تلألؤ رخسار مهر شعاعی حیطان بیوت ورباعه پرتو انداز ونور
آفتاب عالمتاب کبی نزدیك ودور منازل ودوره شعشعه
پرواز اولوردی نظم چه کویم کان چه حسن دلبری بود
که بیرون از حد حور وپری بود نکنجد در بیان وصف جمالش
کنم طبع آزمایی با خیالش نثر وحضرت ادمه تعلیم اسما اولدوغی
کبی حضرت یوسفه تعلیم تأویل رؤیا اولوب مشاهد منظار
منام اولان صور متمثلهٔ احلامدن قبل ان تکون وقائع آتیهٔ
کوناکونه استدلال وامور خبیهٔ انام وحوادث وطوارق
لیالی وایامه انتقال ایدر ایدی اعضا وآراب واندام باآدابی
بر مرتبه لطیف وصاف ونازك وشفاف ایدیکه تداول وتناول
ایلدوکی بقول وثمار وطعام وشراب خوشکوار مجرای کلوی بلور

واملہ واراہ ناموس

سانندن

دست برد بردبلا وشتاء آلام شتی ایله پرمرده اولمش نظم
بوصف شاهد ژولیده موی کرد آلود اشارتیست عجب رب اغبر اشعث
نثر بو حالتدن سرشك اندوه وملالتی ماء ثجاج وشب تعب کثیرده
اه اثیر تأثیری سراج وهاج اولوب علی حاله ترك وشیخ صاحب
تصرفك که مرشد صومعهٔ تصوف ایدی قوت جاذبه سنی اذعان
ودرك ایلدی حضرت شیخك لطف تربیت وحسن ارشاد
وتنمیتی ایله اول عزیز یوسف آیین یکرمی اربعین ومخدع ریاضت
وورعدن اصناف جواهر ثمین چیقروب درجات سامیهٔ کاملینه
ارتقاع ووارذات عیبیه ومشاهدات عینیه یی انتجاب وانتقال ایلدی
نظم دانای کذشته داستانها بینای شکفت باستانها
ازمغز سخن چنین کشد پوست زان قصه که احسن القصص اوست
نثر قصهٔ یوسف که احسن قصص وهر فصلی مخزن جواهر عبر
وحصصدر کاوش قلم بدائع رقم ایله کان لطائف حکمدن ندکلو
استخراج کوهر وهاج اولنسه لقد کان فی قصصهم عبرة
لاولی الالباب مقال حکمت مآبی اوزره مزایا وغرائب ونوادر
عجائبی غیر منقضی وتفصیل مدیدی نوید جدید ولد ینامزیدی
مقتضیدر کتاب عرائسده عرائش عبارات خوب نمایشه
بو وجهله زیب وارایش ویرلمشدرکه بو شیرین فسانه وقصهٔ
طنانه نص احسن القصص ایله منصوص وملقب اولمغه وجه
وسبب بودرکه لقد کان فی یوسف واخوته ایات للسائلین نظم
مبینی اوزره ظاهر عبارتی اول داستان پرعبرتی اقتصاص

عقال نصائح عقليه ايله قصد پيوند ايلديلر قابل ومزوده كلام
خام نافرجاملرى ناجع وسودمند اولمادى اخركار اضطرام نائرهٔ
اضطراب واضطرار ايله خاسر وخائب راجع وآب اولوب اول
شوخ بى نظيرك اسير بند تسخير اولدوغنى داور ملك سريرت وفلك
سريره اخبار وشمائم شمائل شيخ برزكوار لطيفهٔ عطار كبى تعطير دماغ
روزكار ايلدوكنى اظهار ايلديلر سلطان بلند مكان مقابلهٔ دعواى
سابقه وقوع حال لاحقه تعجب وآتش ضمنده وكذا ايله توقد وتلهب
ايدوب بالذات مجلس شيخ باهر الكرامه ته نهضت واستطلاع
حال ايچون جناح استعجال ايله عزم وركضت ايلدى حضرت شيخ
اول طائفه خائفه يه بأبأة بعثت رسول ومبادى دين واجب القبول له
جناب خير البشر ايله حضرت عمر بينده ظهور ايدن وقائع واموى
افهام ومجلس اولياء بلند مراتبده منيب وتائب اولان مضار
ونوائبدن محمى للجوانب اولدوغنى اعلام ايدرايدى داور پاكيزه
درون نصاح حكمت نمون لزندن مستمد واهل كشف وكرامانك
ادراك حالاته مستعد اولوب كورديكه جان عزيز ومعشوق
فتنه انكيزينى كه بلاى قدر والاسنه ابيات حسان خلعت
موافق وچسبان ايدى نظم وطرفه ساحر فى زى مسحور نظلت وجنتاه وهى ظالمة
كانما صاغه الرحمن تذكرة لمن يشكك فى الولدان والحور نثر
مرئ قضا دولتمند ومختار وفاخر لباس يرينه فقرانك كهنه
بلاسنى وخرقه بلاسنى اختيار ايدوب شمع فروزان رخسارى
اسيب صدمهٔ روزكار ايله افسرده وورد جمال نازپرورى

میان اقدام واحجامده تبوء وشیخ والا جنابك اسباب قتل وتبانی
تهیوء ایچون خنجر خونینی درون آستینده تعبیه وزیر ساعد
دلپذیرنده تهیئه ایدوب اساس عزیمتی بانی وحضور شیخه قریب ودانی اولدی
نظم
کنونکه خنجر بیداد یار خونریزست کجاست مردکه بازار امتحان تیزست
نثر حضرت شیخ کاس دهاق عشق واشواقی دست ساقیء باقیدن
نوش ولجهٔ مواجیدی هبوب ریاح شوق جدید ایله التطام وخروش
ایتدوکدنصکره نظم جامدر میوهٔ وصلم دیمه مبذول اولماز
صنمه ای نخل جفا قورتره سن اول اولماز نثر دیوب فی الحال بودوبیت
بی همالی انشاد وقصد هلاك عاشقان بی باك ایدن فتان فتاکی ارشاد ایلدی
رباعی سهلست مرا بر سر خنجر بودن در پای مراد دوست بی سر بودن
تو آمدهٔ که ملحدی را بکشی غازی چو توئی رواست کافر بودن
نثر بو حال کرامت مالدن شاهد ارادت عرض لقا والنده اولان
خنجر مار پیکری طرح والقا ایدوب اختیار خدمت عبودیت ایله
تارك ماسوا ویاننده حیات وممات علی السوا اولدی سراسر
لباس بی بدیلنی عباء فقر وعنایه تبدیل ایدوب جعد معتبر
معنبرینی که نظم تو همایی ونیست ظل هما جز دو زلف تو دام ظلهما
نثر فحوای لطافت نماسنه مظهر ایدی معراض اعراض ایله
قص ودل معتدلنی نقش مطالب عالیه یه فص ایدوب تار زلف
بی خلفنی شاه کرم نمونه نمونه ایچون ارسال ودعوای قتله
طومار ابتدارینی قتل ایلیان اهل ضلالك حالی بو منوال اوزره
دردیوب شب ما فی البال ایلدی هرچند که خدام هوشمند

مجلس سلطان فلك دستكاهده شيخ ارشاد پناهك مست مى
الست وظاهرا شاهدباز وصورت پرست اولوب نور مطلقى مرآة
حسن مقيدده مشاهد ودعواى عرام وغرامنه هرساده عذار
اولان دلبر عذار شاهد اولدوغنى نقل مجلس تنكبار وبا اين جمله
كرامات صحت آثارى منتشر اقطار روزكار اولدوغى زبان زد
حضار اولدى شاه جم جاه ملاعبه ومداعبه طريقى ايله بزم عزيزه
رخى ملاقى ودوچار وكوى آشنايى ده همسايه وجار اولسه عجبا
دام تسخير ايله تسخيره ظفر ميسر ميدر ديدوكده اول عزيز مصر لياقت
ويوسف كنعان لياقت مانند غمزهٔ خونريز بر خنجر سرتيز ايله پادشاه
كرم مظهرك محضرنده قيام وانبثات الحاح والثاث ايله استدعاى
تام ايلديكه خلعت عزيمتى طراز حسن اجازت ايله مطرز ومجلس
شيخ بلند جنابه رواح وذهاب مرخص ومجوز اوله غب الاستيذان
مراد فوادينى ايذان ايدوب ديديكه شويله شيخ شاهدباز فتح دراز
ودست طمعى دراز ايليه كرفتار دام اعدام ايلمك امر مصمم ومرغوب
وبونيت وامنيت مقولهٔ ذالك وعد غير مكذوب در خلاصهٔ
كلام اول سرو تذرو خرام حشم با احتشام ايله مجلس شيخ همامه
واصل واطوار واوطارينى چشم اعتبار ايله ملاحظ ومتأمل
اولدوقده كورديكه حضرت شيخ صداء صفا اقرى نائى شوق بى تناهى
وتنائى ايله استماع وكاهى نظم برمن از خوى تو هرچند كه بيداد رود
چون رخ خوب تو بينم همه از ياد رود نثر نشيدى ايله رقص وسماع ايلر
اول جوان خوان بو حالتدن غضبان ومغلوب وسوسهٔ عصيان اولوب

ميان

رياضاتك محكى در بر قصهٔ غريبه وكرامت عجيبه محكى در اول امر منوى
بو وجهله منقول ومرويدركه اول ذات جلى الشان بر هنكام سعودت
نشانده ولايت شروانده كه مضافات قلم ونوشروان دندر عوذهٔ
كرامت معجزه آثار ايله ربان اهل انكارى بند وقلادهٔ اعتقادى اجياد
اجناد رسد وسداده پيوند اتمش ايدى اول ارباع واصقاعده فرمان
رواى لطف وقهر سلطان منوچهر ايدى اول شاه فلك كاهك ديدن معينى
نظم وان امير المؤمنين وفعله لكالدهر لا عار بما فعل الدهر نثر
مقتضاسى اوزره مراسم عيش وعشرتى اعلان وجهر ايدى هنكام
بزمده مجلس دلفريبى نازنينان ومحابيب وخوبرويان مشابيب ايله
رشك حرم ارم ايدى وايام رزمده شدت تأثير زبانهٔ شمشيرى
منذر روان افراسياب ورستم ايدى اول داور مقبول القلوبك
برخوب محبوبى وار ايدى كه چشم چراغ انجمن سپهر اولان ماه ومهر
طلاوت وطراوت خدندن استعارهٔ ضوء ونور وكاتب ديوان
هفت ايوان اولان برجيس خوش نويس لطافت حسن خطندن
استنساخ نسخهٔ سرور ايدر ايدى نظم بكرد لعل لب او دميده سبزهٔ خط
چو بر حوالى اب حيات مهر كيا نثر مقيد سلسلهٔ وصالى اولان عاشقان
پريشان حاله غضبناك وپرستيز واول يوسف مصر ملاحت ووسامك
عزيز اولوب نظم رسم عاشق كشى وشيوهٔ شهرآشوبى
جامهٔ بودكه برقامت او دوخته اند نثر امام مرجع اليه رواة ثقاة
اولان كتاب نفحاتده اسمى غير مصرح وخليفهٔ بغدادك فرزند نجابت
نژادى اولماق اوزره مصححدر كلا التقديرين بر روز بازين وزينده

ترك املاك واسباب خودكار عشق بلند جنابدر كه عاشق پاك
سريرتك جنب همتنده كنج قارون مقدار ذره وملك فريدون معيار ذره
دكلدر بلكه ع ارباب عشقه ترك سراتمك هنر دكل نثر عاشق شائق
كه حلبهٔ رهان وجد وهيماندن سابقدر شاهراه معشوق مشوقده
اساس ملك واثاثى دفعة برانداخت وهر آيينه مرآت بالى مصقلهٔ
وجد وحال ايله پرداخت ايدوب قيود ماسوادن بالكليه خلاص
وشايسته خلوتخانهٔ خاص اولماغله خطوتين وقد وصلت ايله
حرم سراى وصلته تقريب طريق بعيد بلكه دع نفسك وتعال
مقالى ايله طرفة العينده نفس بى عيب لرينى ايكى عالمده ناجى وسعيد ايدرلر
نظم قوم محاسن ذاتهم مبثوثة بلى الزمان وذكرهم متجدد نثر
اهلهٔ اسمان ولايت اولان اجلهٔ اهل كرامت وادلهٔ منهج هدايتدن
نيجه كامل ومكمل شهود حقيقت ضروريه ده مظاهر صوريه يه توسل
ومشاهدهٔ جمال مطلق دائره صور شئون مقيدانه توصل ايلمشلردر
كان امكانك ذهب ابريزى شيخ شمس الدين تبريزى ومظهر فيض
لايزالى شيخ احمد غزالى وعارف سرنهان شيخ روزبهان ومراقى
كماله راقى شيخ عراقى وكاشف صمدانى شيخ اوحد الدين كرمانى
قدس الله تعالى اسرارهم وافاض علينا انوارهم اول طائفهٔ عليه نك
سراندارلرندن واول زمرهٔ جليه نك شاهدبارلرندندر رباعى
زان مى نكرم بچشم سر در صورت زيراكه رمعنيست اثر در صورت
اين عالم صورتست وما در صوريم معنى نتوان ديد مكر در صورت
نثر حضرت شيخ اوحد الدين دن كه ذات حقيقت بينى بهره ونجرهٔ

ربا

اسر رقنه کرفتار وادئ اطلاق وآزادی ده سست رفتار
اولماغله غل تسخیر وذلت پذیر فتار اوله لر مشاطهٔ صنع یزدانی
وطی بند لطف صمدانی حضرت یوسفك رخسار آلنه کلکونهٔ ناز
ودلاله ایله ناب وکلبن لطافت اقامتنه جویبار شیوهٔ کفتار وعشوهٔ
رفتارزدن آب ویروب غمزهٔ جادوانه سی ایله جاودانه اصحاب زهد
وتقوی مفتون وکاه وبیکاه دزدیدهٔ نکاه ایله سبق خوابان هجاء
جاواله ومجنون اولماغله ترك آرام وقرار وی اختیار بوکفتاری
تکرار ایدر لرایدی نظم هرچه برصفحهٔ اندیشه کشد کلك خیال
شکل مطبوع تو زنیاز ازان ساخته اند نثر مشاهد جمال آفتاب تمثالی
اولان راهد صد ساله اه ونالهٔ ایله شوریده وشغبناك وغناء
وله ودهشتندن نظم شمشیر غمزه سیله ایدر عاشقی هلاك
یاوزکوزل دکلمیدر اول شوخ خشمناك نثر پنجه سی ایله کریبان چاك
اولوب بی اختیار حسن عالم شکار نه ربوده وعاشق وعذرای
عذارنه بذل مبلغ اعتذار ایله دلداده ووامق اولورایدی نظم
مقدس نوکزار قیدچه وچون سرازجلباب نوراورده بیرون
چوآن بیچون درین چون کرده ارام پی رو پوش کرده یوسفش نام
نثر نه مقوله سنك دل درکه محبوب حور شمائله مائل وان الله جمیل
یحب الجمال مقال حکمت مآلنه قائل اولماید نظم حقیقی عشقه اولما دکسه واصل
مجازی دنده باری اوله غافل نثر عشق وغرامکه مختار ملامتهٔ
بی ملامدر اول جهتدن اقرب طرق حقیقتدرکه منتهای کمال
ومنشای اتصال دفع اسواء ماسوا وقطع اهویهٔ فضول هوا ایله اولور

برز کم کن اخر بر رکیت مست • من ان درهٔ خردم از دیده دور •

که نیروی تو بر من افکند نور • نثر حضرت یوسفك بو قسمتدن قسط کافی و بهرهٔ

وافر دوافی سی اولدوغی کبی حضرت موسای کلیم علی نبینا و علیه الصلوة والتسلیم

دخی بو مقدمهٔ نتیجه انجامه مصداق تام اولمشلردر نظم

کل در میان کوره بسی درد سر کشید • تا بهر دفع درد سر آخر کلاب شد •

اول بکهتران نکرد دهر کز نخست • انکشت کوچکست که جای حساب شد •

نثر اول رسول سخی خواهش اجعلنی وزیرا من اهلی هارون اخی ایله برادر

بزرکترینه شفاعت وزارت بلکه درخواه منصب رسالت وکندولری دار الملك

اولو العزمی یه عزیمت بیوردقلری کهتران اخوانك تقدم و رجحانلرینه دلیل

و برهاندر • و جمله مستأثرات و مآثر و مناقب و مفاخرلرندندر که

کن رق و قن دن سعت آزادی و حضیض یأس و نامرادیدن اوج نوید

شادی یه صاعد و محبس نقمت و اصردن مقاعد سلطنت مصرده قاعد اولدی

نظم همه شبهای غم آبستن روز طربست • یوسف روز بچاه شب یلدا بینند •

خوشی عافیت از تلخی دارو یابند • تابش معنی در ظلمت اسما بینند •

نثر اول سر جریدهٔ اشراف و سراتك جملهٔ خصائص و مستأثراتندندر که

مصر جنت آثارك مجموع ملك و عقاری و کبرا و احراری اول حضرته

رقیق درم خرید و عامهٔ سوقهٔ مملکت و خاصهٔ ارکان دولت ممالیك

و عبید اولمش ایدی فی الحقیقه بو بر حضیضهٔ رقیقه درکه ابتداء

نشاة آدمدن انتهاء عمر عالمه دك مثیل و عدیلی مسبوق و نوادر غرائبدن

بو کامدانی و مقارب بر نادرهٔ بادره مسوق دکلدر که بر اقلیم عظیمده

مقیم اولان غنی و فقیر و جلیل و حقیر بر سلطان عظیم الشانك باسرهم

وتخصيص وايثار اولنان خصائص وآثار ندندركه ايدى اخوان ثلاثه
اولدوغى دستگاه ملتمسه دست دسن بولوب مبادئ اعوام وسنيده
شرف وتمكين انى رأيت احد عشر كوكبا والشمس والقمر رأيتهم لى ساجدين
مظهر واول منام سلطنت فرجام ايله زمان كودكى وطفوليت ده
مهنى ومبشر اولدى اعباء غربت واثقال كربته اول قوت ايله تحمل
واستداد ارتمنه فرقته لباس شكيب وسكونت ايله تشمل ايليوب
تعبير منام وتأويل اضغاث واحلام وحى والهام اولنمغله مظهر فضل
حيثت وفيض اثيث واول اكرم ناس ومصداق خصائص بى قياس شرف
يافته وعلمتنى من تأويل الاحاديث اولدسيه نظم

بفرمود يعقوب كاى جان من بشارت كه داد ايزدان من
بيا موزدت علم تعبير خواب درين كار كردولت ژرف ياب

نثر بو محل عبرت بذيرده شايسته تقرير حكمت بالغه ونادره تابغه
سابغه واردركه ذكرى سبب انشراح خواطر وباعث انجلاء مرايا
سرائر در مثلا بر شخصك بنه اولادى ومتعدد اعقاب امجادى
اولسه اغلب حالده كودك اندك سال اولانك نجابت وفطانتى
افزون وسداد رشد واستعداده ملابس ومقرون اولور اكرچه هرشئ
حسن وسنى ده حكم بهيئة الهيه يه حد وغايت واسرار سربسته خفيه
حقيقيه يه كران ونهايت يوقدر لكن بداهت نظرده كبر بزركى وكبر
ارزدراو تحقير خردانه بادى واول جهتدن باعث تأخر ونامرادى
اولوب كهتر نجابت نهادك لسان استعداد خداداديى جناب قادر
يزدانه ابتهال عاجزانه ايدركه نظم مبين كرچه خرد من زير دست

پس بگفتندی درون خانه در • یوسفست این سو بسیران درگذر •
زانکه بر دیوار دیدندی شعاع • فهم کردندی پس اصحاب بقاع •
خانهٔ راکش دریچه ستان طرف • دارد از سیران آن یوسف شرف •
هین دریچه سوی یوسف باز کن • وز شکافش فرجهٔ آغاز کن •
عشق ورزی ان دریچه کردنست • کر جمال دوست سینه روشنست •

نثر شعرای بی معادل دن اشرف بن عادل یکرآن حسن بیانی مضمار براعتده اجاله واصحاب طباعی رباع بحر رباعی یه اماله ایدوب بو آیت دلپذیری جزئی تغییر وبو وجهله تعبیر ایلمش که رباعی

اهوی قمرا اسل شجواه الی • قد ذلل من عزی ما عزلدی •
لما ملکتنی یده قلت له • تالله لقد آثرك الله علی •

نثر حضرت یوسفك مختص ومستأثر اولدوغی مناقب سعادت ایرتدرکه اخواننك اصغری وبرادراننك کهتری ایکن حسن خداداده سی جمله دن زیاده وپدر پیرك باب محبت ناکزیری لیوسف واخوه احب الی ابنیا منا فحواسی اوزره انك روی دلجوینه کشاده ایدی نظم

اینچنین صورت مطبوع زجان نتوان ساخت • ور توان ساخت چو قد تو روان نتوان ساخت

نثر روز بروز بروز حسن عالم فروز ایله شهرهٔ آفاق وفلك صباحت وآنده خورشید رخشان کبی فرد وطاق اولوب ناظر مرآت رویی اولان محراب ابروسنه سجدهٔ تعظیم وبودر مقالی رشتهٔ حسب حالده سدل وتنظم ایدر ایدی نظم

ای مهر طلعت تو کرفته جهان حسن • بدری تمام بر افق اسمان حسن •
بهتر ز قد وروی تو سرو وکلی نرست • از کلشن لطافت ورد بوستان حسن •

نثر

وتخصیص

نظم كانه وهو فرد من جلالته فى عسكر حين تلقاه وفى حشم نثر فحواسى
اوزره مخدع جوفى رخت بيم وخوفدن بالكليه خاوى ووجود كثير السجودى
صنوف جلادت وجلالتى حاوى اولوب نمرود شانى نك پيشانئ ذات
بى شانى تراب تبابه سوده وسائر اهل زير سايهٔ طمانينت وامانده مستريح
واسوده اولدى لمؤلفه اكركه رفع وسائط كنى خليل آسا نظام حال تو باشد هميشه بردو سلام
برى سلام سلامت نماى سبحانى ايكنجى اولكه اولور نار غضبه بردو سلام
الاية الثامنة عشر اى مصر ملاحتده اولان يوسفه همتا
آشفته سنك حسن دلفروزكه دنيا كورسيدى سنى حور بهشتى ديه لردى
تالله لقد آثرك الله علينا حضرت يوسف صديق تابس آفتاب توفيق
ايله اسم جميله مظهر تام وكمال صباحت وجمال ايله شهير وبنام اولماغين
شعشعهٔ حسن بى نظير افاق كيرى ضيابخش ليل حالك واقسام ملاحت
وانك ثلثانه فائز ومالك ايدى نظم بياد صفحه رخسار او كرنه فزون آمد
كشادم فال مصحف سورهٔ يوسف برون آمد نثر اول روح مصور ويوح نه جانبه
كذر ايلسه سر سراوت اثرى اوزره نوردن بر عمود ممدود ونزديك
ودوره مشهود اولوب بريق لطف وقسامه سندن بصر حديد
زرقاء يمامه حسير وخيره وتلاء لؤلؤ وبج طلعت روز افزونى اشراق
نير اعظيم كردونه غالب وچيره ايدى نظم او يوسف چهره نازو شيوه ايله اوله كر پيدا
اولور هر كوشه دن اواز ماهذا بشر پيدا نظم مظهر واردات قيومى
قطب صاحب ولايت رومى نثر سرمستان خمخانهٔ محبته اداره كاس
والاذن يعشق قبل العين وبوابيات طنانه ايله مجلس بلغاء زمانه يى زين
ايلمشدر نظم نور روى يوسفى وقت عبور مى فتادى در شباك هر قصور

يوح آفتاب معناسنه در

مقدور وموسوع اولماغله حضرت ابراهیم فرمان خدای حکیم ایله نظم

فعفوت عنهم عفو غیر مثرب وترکتهم لعقاب یوم سرمد فحواسنی نثر

حسب حال واقلیم بابل کثیر البلا بلدن دیار شاماته نقل وارتحال ایلدی نظم

ازدراین مرده دلان باش دور چونکه نه مسمع من فی القبور نثر فرمان

قادر مستعان ایله مخاطبهٔ نمروددن اعراض وصدود ایدوب ان

اخلیتنا فی مبارك مبارك فارحنا من معارك معارك معناسنی سبحهٔ جنان

وان لم نك فی درك درك درك فخلصنا من شرك شرك شرك فحواسنی ورد

لسان ایلدی نظم تحول عن تلك الدیار واهلها واثر قول الشاعر المتمثل

اذا کنت فی دار یهینك اهلها ولم تك مکبولا بها فتحول نثر حضرت خلیل

الرحمانه آتش سوزان گلستان اولدوغی مشهود عالمیان اولدوقده

بختیاران سبقت لهم منا الحسنی جادهٔ رشد وهدایه شتاب واکثرینك

هنگام شتابده رهوای سعادتلری شباب ایدوب ساره بنت

هاران بن عامر بن یقطر که گلزار فوادینه باران حسن استعداد تقطر

ایدوب حضرت ابراهیمك عم دافع الغمنه دخت ومرء مروئته اخت

ایدی ووادی ایمن ایمانه مفارقت وحضرت لوط دخی اول گروه

کراهت مخلوطدن مفارقت ایلدی نمرود مطروده عنایت ازلیه رهبر

وطایر بخت وطالعنه هدایت ابدیه شهپر اولمادوغندن بودکلو معجزات

باهره مشاهد عین ظاهره اولمش ایکن عنادنده مصر واضعف مخلوقات

بی ثبات ایله قبهٔ دماغ پرشقاقی انصداع وانشقاق بولنجه دعوای

باطله سنده مستمر اولدی ع واظلم خلق الله من لبس منصفا نثر امداد

قادر قدیم ایله باطن حضرت ابراهیم بروجهله قوی وقویم اولمش ایدکه

نظم

ثیاب نقل معتبر منمنم ولشکر صحت خبر مملم در که اول
روز محنت فروزده که قطعه رب یوم هوآؤه یتلظی
فیحاکی فؤاد صب متیم قلت اذ صك حره حر وجهی
ربنا اصرف عنا عذاب جهنم نثر فحوای حرارت اثرینه مظهر ایدی
سماء قضاء الهی ارتجاس وآب خطاب یانار کونی بردا وسلاما جانب
آتشه ابنجاس ایلدکده یدی کون علی التوالی وعند البعض قرق کون
علی التعاقب والتتالی مجموع نیران جهاندن حدت حرارت مسلوب
وسوز عالم فروزی مغلوب ومقلوب اولدی اکرچه جرم نار ذات
الوقود موجود ایدی اما لذت خطاب رب الارباب مجموع نیران اثیر نظیره
تأثیر ایدوب مزاج ناردن خاصه احراق واضرار بالکلیه مفقود ایدی
بعض روایاتده ثیاب خبر بو وجهله موشی ومحبردر که آتش پر التهاب
یانار کونی بردا خطابی ایله شرف یاب اولدقده حضرت ابراهیم اضطراب عظیم ایله
نظم کالشمع یبکی ولا یدری اعبرته من حرقة النار او من فرقة العسل نثر
فحواسی اوزره شاکی وجناب بیچونه درد غیرت درونینی حاکی اولوب
دیدیکه بنم تنم بیم عذاب الیم ایله دونیم اولمش ایکن آتش پرتاب
مظهر شرف خطاب اولماق سبب نشج وبکا ومنسأة اشتکایه باعث
استناد واتکادر ضوء ایحاء منور الانحا لمعان وبراق الهام کاشف
الابهام رمعان ایلدی که یا ابراهیم اکر سنك وساطت خلت تسلیمك
اولماسه نار پرشنارده نه مقدار وقع واعتبار اوله که بنم اشعهٔ تاب
خطابمه مطرح ویکران فضل بی کرانمه مسرح اوله مع الحدیث نمرود
خلاف
خبیث وخبیث نار زهرپاش کفر دلخراش ایله ملسوع واحتمال هدایتی

الخبیث الخسیس والناقص ماموس

وانواع عز ورفعته مقرون اولدی نظم بالنار خوفنی قومی فقلت لهم
النار ترحم من فی قلبه نار نثر کتاب سلسلة الذهب ده که هر لفظ کزینی
احراق اکباد مبتدعینده مانند لهبدر بو ابیات بی همال موافق حال اولمغین
بو محلده استطراد ومیدان بیانده رکض خیل طراد اولندی نظم

یافت ناکاه آن حکیمک راه — پیش جمعی ز اولیاء الله
فصل دی بود و منقل آتش — شعله میزد میان ایشان خوش
شد بتقریب آتش ومنقل — از خلیل بری زعش وخلل
ذکر ان قصهٔ کهن بتمام — که برو نار کشت برد وسلام
آن حکیمک زجهل واستنکار — کفت بالطبع محرق آمد نار
آنچه بالطبع محرقست کجا — کردد از مقتضای طبع جدا
یکی از حاضران زعبرت دین — کفت هین دامنت بیار وببین
منقل آتشش بدامان ریخت — آتش خجلتش زجان انکیخت
کفت درکن میان آتش دست — هیچ کرمی ببین در آتش هست
چون نه دستش بسوخت نه دامن — شد ازو جهل او برو روشن
طبع را هم مسخر حق دید — جانش از تیرکی جهل رهید نثر

حضرت ابن عباسدنکه اعلم ناسدر رضی الله تعالی عنهما روایت وانبا
اولنمشدرکه اکر آتش تیز تابه حین خطابده بنیان بیان مشید وتلیل
کلام قلادهٔ لفظ سلام ایله مقید اولماسه مزاج آتش ایثروش بروجهله
سرد وقرین قرو برد اولوردیکه برودت نار جحیمدن حضرت ابراهیم آزرده
واکر سلامت لفظ سلام مشرب تیز ضرامی اعتدال وتوسیط ایله
تسویط اتمسه ضرسردی وقردن افسرده اولوردی بعض راوایاتده

عرق وباد بیز راحت انکیز ایله دفع حر حرق ایدردی ودار خلددنکه
موعود شهداء جلددر ترتیب عشا وغدا ووساطت حضرت اسرافیل
ایله مهمان خانهٔ فضل جلیلدن ایصال بلغه وغدا اولنوب هر اخکر
سوزان براختر فروزان ودرکات نیران درجات جنانه اولمش ایدی نظم
بر آستان عزت او هر که راه یافت اول قدم میان بهشت برین نهاد
نثر بو حال عبرت مآلدن اوچ کون مرور وعند البعض بر هفته مضی
وعبور ایلدوکده نمروده ناپاکه بر واقعهٔ هولناک صوت نما وبو پیکر
حیرت اثر پرتو انداز مرآت رؤیا اولدیکه حضرت ابراهیم پوتهٔ ناردن
دینار خالص العیار کبی خلاص ورها بولمش وعذاب نار پرتابدن
سالک راه رها اولمش کمال دهشت وملالندن اول مقصورهٔ ذات
البروجه که نمودار ماله من فروج ایدی صعود وعروج ایدوب
رفع منار التحاص وحضرت ابراهیمک حالنی سؤال وافتحاص ایلدوکده
کوردیکه میان آتش سعیر نشانده بر جنبذهٔ سحب بنیان بدیدار
واول کنبد جدیدده بر سریر سدید اشکار اولوب حضرت ابراهیم اول
تخت عظیمه سنود وجناب خلیله شبیه وعدیل بر ملک بی بدیل یاننده
جلوس وسمود اتمش وانفجار چشمهٔ خوشکوار ایله کنار رودده اغصان
ورود طراوت ورود بتمش نمرود که راه جبروت وصدودده ضالع
وخبث دخلت ونخلت ایله طالع ایدی بهار راحتی خزان وبو حالتدن
انکشت کزان اولوب میان آتشدن خروج وسلم سلامته عروج
ایچون انواع تحلیف ایله تکلیف ایلدوکده حضرت ابراهیم بی خوف وبیم قیام
ومیان نیرانده تمایل وخرام ایدوب حرق عادت حرق ایله وسط ناردن بیرون

سند الیه سنودا استند قاموس

سمد سمودا رفع رأسه تکبرا وعلا قاموس

یانار کونی بردا وسلاما علی ابراهیم ایله آتش پرتاب باالتهابه خطاب
مستطاب ایلدی یعنی ای آتش سرکش بنم خلیل نیك حلالم سجیت و شمالندن
بالتمام والکمال خارج وداخل موقد مارج اولدوغی کبی سن دخی مقتضای
خاصیت طبیعتکدن بالکلیه دفع کلبهٔ احراق واول سرجدیدهٔ ابرارك
اطراف واطرارینه نشر جواهر اشراق ایله خطاب قادر مطلق متوجه
حرق اولدوقده قدرت بی علت ایله آتشکدهٔ نمرود منبت اشجار سیب
وامرود اولوب هر غصن ناعم واملود چمنده چمیده وخمیده ودرکات
حطمه ولظاده ریاحین راحت فزا ومیده اولدی نظم

درختان چون بتان قد برکشیده ... زیکدیکر بخوبی سرکشیده
نهال سروکز جنت سبق داشت ... خط طوبی لهم برهر ورق داشت

نثر افنان اشجارده برك وبار رقص واستادکارخانهٔ تقدیر محاسن
بی نظیرلرینی مصون عن النقص ایدوب موقد نار قدرت فاعل
مختار ایله روضة من ریاض الجنان ودرکهٔ بی برکهٔ نزاعة
للشوی دن آب ناب سلسبیل اسا جاری وروان اولدی نظم

زجویش بسته کوثر سنك بردل ... زسروش مانده طوبی پای درکل
ریاض او سنایی راحدیقه ... چو فردوسی فضایش فی الحقیقه

نثر حضرت خلیل برصندلی کرسی عدیل اوزره اجلاس وخلعت
خانهٔ جناندن ایکی حلهٔ خلت نشان کسو والباس اولنوب
سورت نار دوزخ آثار اطفا واخبا اولنمش حضرت جبرئیل و
میکائیل یمین ویسارنده یمن ویسار ایله وبرآخر ملك کریم صورت
حضرت ابراهیمده نمایان وظاهر اولوب جبین مبینندن ازالهٔ رشحهٔ

شمال ويمين اول رسول كزين ايچون نالهٔ حزين واغاز حنين وجنين
ايدوب ديديلركه اى مشعل افروز تاريكناى عالم واى مسأله
آموز امور بنى آدم سنى سنى وحدانيت ايله ياد وقصر منيع هدايتى
بنياد ايلمك فسحت سراى زمين زمنده بر بندهٔ قمن مؤتمنه مقصور وخدمت
تبليغ رسالتده عديم القصور ايكن كمال فضل وعلاكه جدير وروا
بودركه اول رهنماى منهج رشادى مضيق نقمت وبيداددن خلاص
وصدر نشين متكاء اجتبا واستخلاص ايده سن بو اثناده حضرت
ابراهيم منجنيق وعراده دن جدا وعريد وجو هواده تنها وفريد اولدقده
طاوس احضر وناموس اكبر اول حضرته تقرب ويا ابرهيم هل لك حاجه
ايله عرض واحتياجه اقدام وتأرب ايليوب جناب خليل
مقابلهٔ جواب جبرئيلده نظم اذا ضاق امر وتعذر مطلب
فعند اله العالمين مباسط نثر فحواسى ايله ترك تبكل وفلاء اما اليك
فلاده نصب لواء توكل ايلدى پيك نورانى پيكر اعادهٔ كلام نصح
اثر ايدوب ديديكه محتاج ومفتقر اولدوغك مهيمن مقتدره
تدرع دلاص خلاص ايچون عرض خلاصهٔ اخلاص ايله حضرت
ابراهيم ارشاد هادى عليم ايله دست پاى اتكالدن رفع انكاد و
انكال ايدوب نوعروس آمالى زيور حسبى عن سؤالى علمه بحالى ايله
حالى اولدى نظم نقوش مهر تو از مهر دل نخواهد رفت
اكر در آتش عشقم چو موم بكدازى نثر اول يكسوار مضمار دين وفرد كامل
انى ذاهب الى ربى سيهدين كريوهٔ منهم من يعبد الله على حرف دن
غض طرف ونقد نيهٔ سنيه يى راه توكل صرفده صرف اتمكين قادر حكيم

فحواسی اوزره بی باکانه جوابه تصدّی وهدی انبیاء پیشین ایله تهدّی
ایلدی اول اخدود ذات الوقود سکون وخمود بولدقده شدت تاب
التهابندن هرکس مار پیچان حیرت واضطراب ایله ملسوع ومنهوش
ودنو واقترابندن عاجز ومدهوش ایکن ناکاه ابلیس کمراه متمثل وظاهر
ومجلس کثر الزحام نمروده حاضر اولوب اول فضاء عراده ترتیب
منجنیق وعرّاده ایلدی مأخذ تعنیدن ماء خدیعتی ترنیق وتدارك
ما یحتاج تجنیق ایدوب بعده برصلد علدی اول صنیع بدیع ایله افراخته
وطرف آتش اثیر فشق سعیر فشه انداخته ایلدکده غریو تحسین وافرین
ایله طشت دست پرطنین واول ذات حجسته لقایی طریق رمی والقا
واضح ومستبین اولدی آتش اژدر پیکری ثاریه وحضرت خلت مداری
شعار ودثاردن تعریه ایدوب فلاخن منجنیقه ادخال وبی درنك
اول جای تنکه ادخال ایتدوکدنصکره موکلان قوی نهاد حوض خوض
خذمتی انهاد ورکوبهٔ سعی واجتهادی اجهاد ایدوب استفراغ
وسع وقدرتده تطایق وجد زنیق ایله اخذ مقلاع منجنیقده تسارع
وتسابق ایلدیلر بوحالده حضرت ابراهیمك سوز درون پرشوری
محرق خاشاك ماسوا ومحضر هدایت مظهرنده برد وحر ونفع
وضر علی السوا اولوب باب مشاهدهٔ نار شراره بارباز وذات کروبی
بی سماتی بوابیات ایله غرق نیار نیاز اولمش ایدی نظم

آتش افروخته در کوی توام میسوزند — چه شود کر بتفرج نظری اندازی
خلق کویند که هرچیز که سوزد سازد — چه غم از سوختنم کر تو بمن می سازی

نثر بوحین کثیر البرحینده سکان هفت آسمان وزمین وتناة بلدان

عرّاده بالتشدید شیء اصغر من المنجنیق قاموس

شمال

سکان وزمین وآسمان ناظر ونکران ایکن نمرود کفران وکنودینی
اظهار وحضرت خلیلی سباسب سیاسته احضار ایدوب جید
وجودی حدید شدید جدید ایله مقمح ومغلول ورسغ وکعبی زنجیر صعب
ایله بسته ومکبول اولوب آتش اثیر فشه ادنا وشمع حیاتنی سراستین
قهر وممات ایله قصد افنا ایلدوکلرندن مخلوقات علوی وسفلی
موقد نیران زفیر ونحیط واول ماه چارده ساله‌یی مانند دار وهاله
محیط اولدیلر نظم برزرنه از طریق جفا بند می نهد
کوهر نه بهر خواری در ریسمان بود تقیید مصحف از پی تعظیم شان اوست
تشدید بر حروف نه بهر هوان بود نثر اول سرجدیدهٔ عرانین شیر عرین
کبی خرامان وطربناک ومجموع انس وپری ومخلوق بحری وبری بو حاله
باکی ایکن اول متوکل حقیقی فرمان وبی باک ایدی نظم
عاشقی رنجست ومردان را بسینه راحتست سلسله بندست وشیران را بکردن زیورست
نثر نمرود ذلیل حضرت خلیله لجام کلامی اجاله وقلب علبنی اماله ایدوب
دیدیکه ای جوان ناتوان حیف درکه وجود بهبودکی طعمهٔ سیف وجسم
نازوپروروکی میزبان عدم وخطره ضیف ایده سن لائق رای رائق
بودرکه ایجاد دین جدیدده عدم اصرار وبنم بطش شدیدمه اعتراف
واقرار ایده سن والا وجود نازکک زبانهٔ نار زبانی کرداره انداخته
وبدن سیم سماک بوتهٔ آتش بی غشده کذاخته اولور ع زین هردو کدامت
اختیارست بکیر نثر حضرت ابراهیم بو کلام خام نامستقیمدن تبسم وخضیلهٔ
حالنه نسیم جان پرور اتکا واتکال هبوب وتنسم ایدوب نظم
زآتش زر خالص برفروزد چو غشی نیست اندروی چه سوزد نثر

نیجه منادی بلند صدا ایله ندا ایلدیلرکه اول جای فسیح الارجاده
جمع حطب وحصب واحضار خشب وحصب ایدهلر عند البعض
اول حفیرهٔ بی وهنك مقدار درازی وپهنی آلتمیشر ذراع وعمق
بعید المرکزی یوز یکرمی کز اولدوغی بی خلاف ونزاع ایدی بعده
اول حشبان بی حسبانه هر شخص مثری سیریت القاء نفط وکبریت
ایله برمرتبه ایقاد والهاب واشعال واثقاب ایلدیلرکه بو واقعهٔ
باقعه تنوفهٔ کوفه ده اولدوغی عند اهل السیر محقق ومقرر ایکن
حدت لهیب واجیج وسورت زبانه وهجیجی هر صبح وشام مشهود
سواکن خطهٔ شام اولور ایدی نظم حمراء ساطعة الذوائب فی الدجی
ترمی بکل شرارة کطراف زهراء یحلم فی العواصف جمرها
ویقر الا هزة الاعطاف نثر آوازهٔ مارج عالم فروز راه شبانه
روزدن داخل اصمخهٔ صغار وکبار وتوقد آتش دوزخ وش ملاصق
کرهٔ نار اولوب ازاء مستلزم الاذا سندن طیر سریع السیر پرآن پرآن
اولسه فی الحال مشوی وبریان وافتاب کیتی کرد عالم بین که کرچه چشم
وچراغ چرخ برینده بالای تخت چارمین دن مضطرب وکریان اولوردی
نظم شخص او سیماب لرزه جرم او زرنیخ رنك ساق او ژنکار سیماری او شنکرف سان
که بکردد پیکر او بر زمین چون آسیا که بپیچد قامت او بر هوا چون خیزران
نثر چونکه کار نار واصل انجام وغیث فساد وعیث قرین انجام اولدی
نمرود بد نهاد تأسیس وبنیاد ایلدوکی قصر ذات العماده زنوء واصطعاد
ایدوب بش بیك سرهنك بی فرهنك مقام مهنت پر محنتده اصطفاف
وتیمش بیك مرد لپاچهٔ پرخاش ونبرد ایله التفاف ایدوب بو حاله

سکان

بلاغت مرقونی اوزره عقبهٔ لجاج واحتجاجدن احصاف ایدوب دیدیکه
انصاب واوثان احتمال نطق وبیانه قادر وحری ومعرض افهام کلامده
جری اولمیوب بلکه هر بری ادراك وشعوردن بری وانلره احالهٔ قدرت
سخنوری شیء فری ایکن بو مقوله اموری جماد بی عثوره اسناد اشعار
اشعاره باعث سناد وساریهٔ خطاء ساری یه استناددر بعده شمع
استشاره یی استناره ایلیوب طائفه اکراددن بربد نهاد که نامی
هیزان وسنك فر فرهنکی سبك میزان ایدی ترك رافت ولین والقاء
قول حرقوه وانصروا الهتکم ان کنتم فاعلین ایتدوکده باسرهم بورای
سخافت زا اوزرینه اکتناع وآخر اندیشه وفکری انداختهٔ چاه امتناع ایلدیلر
نظم فلو اخذ الله العباد بذنبهم ، اعد لهم فی کل یوم جهنما نثر
عاقبة الامر اول فرومایهٔ غمرك بناء کافری نهاد عمری صرصر قهر آسمانی
ایله نسف ورجفهٔ سخط ربانی ایله خسف اولدی اول جیل پرحیل
حضرت خلیلك شمع وجودینی قصد اخبا وقرق کون علی الاتصال
وعند البعض یدی سال انداختهٔ قبور احیا ایدوب فما کان جواب
قومه الا ان قالوا اقتلوه او حرقوه نص نقمت بژوهی اوزره قصد
احراقده اجماع واتفاق ایتدوکلرنده مدت مسفوره ده بذل همت
موفوره ایله تهیئه اسباب حرق وعلالهٔ انصافی سرپنجهٔ غل واجحاف
ایله خرق ایلدیلر اول وقت وخیم وزمان وحیمده عملهٔ فرمان انبوا له
بنیانا فالقوه فی الجحیم برکوه پاینده نك برعلیهٔ ذات العماد بنا وبنیاد
ایلدیلر که مقدار سمك وارتفاعی التمش ذراع اولوب اول صرح
والانك بالاسنده برجوسق رحب الفنا بنا واول قصر واطد وطادیده

وروایت بی فریه درکه تنکنای محاجه ولجاجه ارتطام ولجج براهین
وحجج التطام ایتدکده خدای جلیل جناب جبرئیلی ارسال وفرمان
واجب الامتثال اتمش ایدی که اکر نمرود بدهمه چیز کتاب تعجیزی
تألیف وتعکیس مسیر آفتابی تکلیف ایدرسه فی الحال بی توقف وامهال
عنقای مغرب چارمینی لانهٔ مغرب زمیندن اطاره وکوی مهر انوری
فضاء لاجوردی منظرده اداره ایلیه نمرود قصهٔ سابقه الورودده
تصدی وفعل مناظره سی بوامر لازمه تعدی اتمدوکندن قیام قامت
قیامته موقوف وخانهٔ تأخر غیر ناجزی مسقوف اولوب قادر جواد
قسم یاد ایلدیکه افتاب اضاءت قرینی طرف مغرب زمیندن اظهار
وچشمهٔ مهر انوری جانب باختردن دریای اخضر فلك مدوره اجرا
وانهار اتماینجه قیام رستخیزه ارادت قیامت انکیزم متعلق وفناء فنأ
عالمه نیر اعظم قدرت بی علتم متألق اولماز تاکه نمرودك عجز وقصوری
علی مر العصور زهور وظهور وعدم قدرتی همجناح شهور ودهور اولدوغی
کبی بنم بیضاء حول وقوتم مفارق مغارب ومشارق اوزره ذرور
وسحاب جلال وعظمتم سبزه زار اطراف واطرارده دروء درور ایده
بالاخره اول قوم غیر قویم کویای اانت فعلت هذا بآلهتنا یا ابراهیم
اولدقده اول رهنمای جادهٔ هذا بل فعله کبیرهم هذا ایله اختیار
مندوحهٔ معاریض ومضمون فاسألوهم ان کانوا ینطقون ایله قصد
تعجیز ایلدوکده فرجعوا الی انفسهم فقالوا انکم انتم الظالمون فحوای
خجلت نمونی اوزره سالك شاهراه انصاف ونفس بد فرمالرینی ثم
نکسوا علی رؤسهم لقد علمت ما هؤلاء ینطقون آیت براعت مقرون

بلاغت

فاقبلوا اليه يزفونه مسارعت وشتاب ايلدوكلرنده حضرت ابراهيم
خلاف رسم قديم سر بر زمين وحاشيهٔ بساط خدمتده وضع پيشانى
وجبين اتميوب نمرود سبب كنوع وكنودندن استفسار ومراسم تهديد
وتشديدى استيفار ايتدوكده حضرت ابراهيم مأمن تكلاننده واتن
وساحهٔ اهانت اوثاننده واثن اولوب ديديكه بنم ركوع وسجودم جناب
واجب الوجوده مقصور ومخلوقه سجده مذهب غير منصوردر نمرودك
توسن كبر ومرودى تكدس وسزاوار پرستش وسجود اولان معبوددن
پرسش وتندس ايتدوكده حضرت ابراهيم وجود مقتدر مقيتى برهان
ربى الذى يحيى ويميت ايله اثبات وصفت احيا واماته ايله اظهار
ايمان واخبات ايلدى نمرود زنيم كه مصداق الم تر الى الذى حاج ابراهيم
ايدى بو امر غريبى صنوف يزنك وفريب ايله مستقبل ومستميت وكوياى
انا احيى واميت اولوب فرمان باعث الحرمانى اوزره اسير محبس وحصير
اولان ايكى مجرم دوزخ مصيرك برينى اطلاق وآخر مذنب شقا مسيرك
باب حياتنى اغلاق ايلدى اول مغرور محتال بو حالى احيا واماته زعم وعماد
بو مقدار تحصيل اختبار اتمديكه احياء موات ايجاد حياتدن عبارت
واماتهٔ احيا واعدام اشيايى عوارض وجروح خروج روحه اشارتدر
حضرت خلت پناه اقامت شاهد وكواهده سابقدن اجلى برهان اقوم
ودليل اقوايى انتقا وان الله يأتى بالشمس من المشرق فأت بها من المغرب
مقالنه انتقال ايتدوكده نمرود مردود ساقط حفر خفر وپادر كل
فبهت الذين كفر اولوب هجوم كدرة وجوم ايله سراج استدراجى
انطفا وكروب وكودن عجز وحيرته امتطا وركوب ايلدى نقل بلا مريه

زربفت وسوامت سفت ایله تزیین اولنمش برتخت زرین اوزرینه
نهاده وموضوع اولوب اصناف کوهر شفاف ایله سراپا پرزینت
وزیب ومحل حدقهٔ دیده ده ایکی یاقوت رخشان ونادیده ترکیب
وترتیب اولنمش ایدی ویمین ویسار باخسارنده اوتوز التیشر تبان
پرشر تنصیب وهربرینه عصب عصابه تعصیب اولنوب مراسم تکریمی
ابدا وسایر بتان واوثاندن زیاده تعظیم وایدا ایدرلر ایدی اول قوم
کمراه عید کاهدن عودت ودار انصابی خشوع وانصات ایله زیارت
ایدوب کوردیلرکه بتلر زیر وزبر وزخم خوردهٔ برب وتبر اولمش بی اختیار
نفیر فغان وزاری کشیدهٔ چرخ برین وتقریر کلام من فعل هذا بالهتنا
انه لمن الظالمین ایتدوکلرنده ابتداء خروج ورحیلده حضرت خلیلدن
نظم مبین تالله لاکیدن اصنامکم بعد ان تولوا مدبرین داخل اسماع
واول حضرتدن ظهور ونشأت ایتدوکنه اتفاق واجتماع اولمغین
سمند فکرتلرینی اول طرفه اجاله وسمعنا فتی یذکرهم یقال له ابراهیم
نظم کریمی اوزره اول حضرته اسناد واحاله ایلدیلر نمرود بد فعال
بو حالدن اندوهناک وصدر بی نور حضوری چاک اولوب درد صنم
بی درمانه قصد درمان واول دنی ودون فأتوا به علی اعین الناس لعلهم
یشهدون مضمونی اوزره احضار حضرت ابراهیم ایچون سدنهٔ مباشیمه
اجراء فرمان ایلدی اول قوم بدنهادک رسم معتادلری بو وجهله انعقاد
بولمش ایدیکه مجلس نمروده دخول ایدن شخص ناقبول اولا رکوع وسجود
بعده اداب ستوده ایله مسند کفت وشنوده سنود ایدر ایدی
اول قوم ذلیل مقابلهٔ جناب خلیلده قرائت کتاب عتاب ومکر مکر نمون

فاقبلوا

انی سقیم اولدی زیرا چار اضداددن ترکیب وایجاد اولنان بنیان ضعیف
انسان ندکلو صحیح مزاج وتندرست وحفظ صحتده چابك وچست
ایسه بهرحال نوع عارضه واعتلالدن بالکلیه خلو وسلو محال وانك
میت وانهم میتون مضمونی اوزره احیا واصحابه اطلاق زوال وفنا شایع
الاستعمالدر ابو مطیع نسفی ایضاح سر خفی اتمشدرکه اول زمان غوایت
نشاتده زهرهٔ شهرت اثره توجیه نظر مستجلب وبا وطاعون ومستلزم
اصاعهٔ انفس وماعون اولماغین حضرت ابراهیم ضبط هیلاج ناهید
واول بی تمیزلرك زعم فساد انکیزلری اوزره بو منصوبهٔ اصابت منسوبه‌یی
تمهید ایلدی نمرود کمراه سپاه روسیاهی ایله قضاء عید کاهده تخرب
وتألف وجناب خلت بهانهٔ عرض مرض وعلت ایله تسلل وتخلف
ایتدکدنصکره بیت اصنام سدنه وخدامدن تهی وبریدهمتی مغیاء
فرصته منتهی اولدقده قدام بتان فدامه مطاعم ومشاربی تهکما وضع
ونشر والا تأکلون مالکم لا تنطقون مضمونیی اوزره نوك قوم بدسلوکه
تبلج وکشر ایلدی بعده بتخانه‌ده انتظام بولان اصنامك اولادست
پست وبازوی بی نیرولرینی کسر وفتق بعده کمال فراغ ایله فراغ علیهم
ضربا بالیمین نظم مبینی اوزره اندام مستحق الاعداملرینی حطم ونتق
ایلیوب حین تفتیش وسوالده اول طرفه مدرشتهٔ احتمال ایچون فجعلهم
جذاذا الا کبیرا لهم لعلهم الیه یرجعون مضمونی اوزره صنم اعظمی
ترك تفلیق وتبر کرانی کردننه تعلیق ایلیوب باب ذهابی ابلاق ودر
بتخانه‌یی ایصاد واغلاق ایلدی واول بت بی تثبت برشمن غالی ثمن
ایدیکه تمثال واجب القلاسی زر طلادن مصبوغ ومصنوع وزر ابی

کرمدن بعید وخلاف مقتضای وعد و وعیددر هوشمند دولت یازه
واضح واشکاردرکه هرعاقل بخیبه بونقل عجیبه بجد ونهایت جواهر
حکمت مرموز وکنجینهٔ عبرت یکموز اولوب زبان حال ایله عموم رحمت
ذی الجلاله اشارت وفضیحت عذاب قطیعتدن نجات وانفلاته
بشارت واردر روایان عدل روایت ونذل ورغائب خبرغایتی
بذل ایلمشلردرکه جناب ملك علامدن علی الدوام اجاد والهام
اولنوراید یکه یاابراهیم ارشاد صراط مستقیمده ترك اهمال ومقدار
وسع واقتدارو کی اعمال ایله لاجرم حضرت خلیل برمرب ونادی
ومجمع حاضرو بادی یه انتظار ورقوب وتکاور فرصته امتطاورکوب
اتمش ایدی که ابلاغ رسالته اسباع سبالت ومیاه غرائم صادقه
کلستان بیانه اجراواسالت ایده هنکام اعیاده اول کروه کراهت
اعتاده معتاد ایدی که اطعمهٔ کوناکون والبسهٔ بوقلمون ادخال
بیت اصنام بعد عید کاهه توجه واعزامی اغتنام ایدرلرایدی
وحین قفول وعودنده اوثان بی حرکت دن امید کسب برکت ایله اول
مطاعم هنیه وملابس سنیه یی بی توانی وتلبث وتناول وتلبس
ایدرلرایدی واول کروه فجارك ایمن و هنجارلرندن مرضی معذور
وضعاف عجزه وعبید بناء مراجیح وتقیده غیر مجبور اولمایکین
حضرت ابراهیم هنکام فرصتی توکف وزمان جشنه انتظاروتوقف
ایدوب غالبهٔ عزیمت عالیه ایله تعلل وعیدکاهه خروجدن تسلل
وتعلل ایلدی مرافقت قوم شومندن وجوه وتامل صحیفهٔ فنظر نظرة
فی النجوم ایدوب خانهٔ بهانه ده تعارض نمارض ایله مقیم وکوبای مقال

اصنام نام خدایی تذکار ورسالت خلیلیه یه اقرار ایدوب لسان فصیح
وبیان صریح ایله لا اله الا الله ذکرینی آویزهٔ کوش فرهنك وابرهیم
خلیل الله تراشنه اهنك ایلدی نظم کل الوری بجمیل ذکرك ناطق
حتی لکادت تنطق الاحجار نثر چونکه قدرت اله ایله جناب خلت پناهدن
بوامر بدیع بدید ومظهر دین جدید اولدی آزر راه عدوانده شد آزر
وفرزند کرامندینه نظر شزر ایدوب عنادنده اصرار وترك ومتابعت
واقرار ایلدی حضرت خلیل مجلس اخرده مبانیٔ نیدی مشیده ولآلیٔ
کلمات فصیحه یی نصاح نصیحته کشیده ایدوب دیدیکه ای پدر
اکرچه سنك وچوبه اسناد وجوب پسندیده وخوب دکلدر اما ذات
حمیدکدن امید قلب کمید بودرکه بو انصاب بی انسابی بلا تأخیر واینا
بکا وهب وایتا ایده سن تاکه کثرت رؤیتی تدریج ایله اثارهٔ میل
وتعریج وسبیل فرجی تطریق وتفریج ایلیه آزر بو خبردن بهج واشر وپیام
جذل وترك جدلی منتشر اولوب اول صنم نذلی وهب وبذل ایلدکده
حضرت خلیل ترك تردد واسخال واول بد بدری درون خانه یه ادخال
ایدوب غضب ومعض ایله بعضها فوق بعض قصد تفتیت ورصف
وبر تبر معتبر ایله ارادهٔ قصم وقصف ایلدوکده فی الحال جانب ذی الجلالدن
حضرت جبریل داخل خلوتخانهٔ جناب خلیل اولدی دستبهٔ تبر تیزی
آخذ وصارم پیامی مسنهٔ افهامده شاخذ اولوب دیدیکه ای خلیل
بو اوثان اباطیل اکرچه حزب جهاله مادهٔ شرك وضلالدر اما چونکه
بنم وحدانیتمه کلمهٔ شهادتی اعلا وسنك رقم رسالتکی رق تصدیقه
املا ایلدی فاش بأس ایله کسر وتفریق ونار شنار ایله اصلا وتحریق حرم حیاء

لئن لم تنته لارجمنك واهجرنی ملیا، فحواسی ایله تضییق وتثریب ایدر ایدی
ع نعوذ بالله از اندیشهٔ زدانش دور نثر حضرت خلیل الرحمن هر آن نکوهش
بتانی بیان ایدوب اسناد ربوبیت ایلدوکلری اوثان بی منفعتی میان،
اضداد ده قدح واصداد وارباب شرك والحادی ازراء والهاد اتمکله
بازار اوثانه نقصان عارض ومی غفلت ایله سرمست اولان بت پرستلر
فرومانده وحارض اولوردی، روایتدرکه برکون اول حضرت خانهٔ
باسعادتنه رجوع وعودت ایدوب کوردیکه آزر بر صنم تراش،
وسخنهٔ وجهنی خاك ناپاك جهالتده فراش ایدر سینهٔ سفقت نبوتی
مشروح وترعه غیرت نبوتی مفتوح اولوب دیدیکه ای پدر شول
حجر بی منفعتکه سنك برداختهٔ دست صنعتك اوله محضر داور
خرد ده که صاحب عیار قبول ورددر اکا پرستش وعبادت قابل تجوز
وترخص وبو کلامك منهل صحتی الودهٔ تصنع وتخرص دکلدر نظم
جاهل بود نفور ز نور حضور او آری ز آفتاب رمد صاحب رمد
نثر آزر قصد تعجیز پسر ایدوب دیدیکه اکر بو اصنام بی نطق وکلام
سنك مدح واثنا ایلدوکك خدای بی همتانك وحدانیتنه ناطق
وسنك صدق رسالتکه شاهد صادق اولورسه قحمهٔ انکاردن
سبب تخلص ومغانم اقراره باعث تجلس اولور حضرت ابراهیم
توجه مبدأ قدیم ایدوب فی الحال دعاسی حلیف اجابت وتیر نیاز
ورجاسی واصل آماجکاه اصابت اولدی رباعی
یاد تو کنم دلم به پرواز آید تا م تو برم عمر شده باز آید
روزی که حدیث عشقت آغاز کنم یا من در و دیوار باواز آید نثر

اصنام

توقیف وتأخیر اولندی نظم ای کلك زبان بریدهٔ سودایی
وقتست که برقصهٔ خور باز آیی نثر خلاصهٔ کلام جناب خلت مقام
علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام اشاعهٔ دین حنیف وایین منیفه آغاز
وکلمهٔ علیایی اعلا واعزاز ایدوب آزر مخالفت پسره مطلع وذلالت
جلالت اسلام ایله مضطلع اولدقده میدان نصب ونصبده تنصب
وآیین باطل ومهیننده تعصب ایدوب اسب سرکش عناده رکوب
وفرزند فرهمندندن نکوص ونکول ونکوب ایلدی حضرت خلت
مقام علی الدوام جانب نکوهش اصنامه ظعن وتمهید نظع طعن
ایدوب یا ابت لم تعبد ما لا یسمع ولا یبصر ولا یغنی عنك شیئا فحواسنی
افهام ومدلول یا ابت انی قد جاءنی من العلم ما لم یأتك فاتبعنی اهدك
صراطا سویا ایله کریوهٔ ماسوادن اعراض واقهام ایدر ایدی آزر
پر اوزارك دل زاری نصح وعظه ووعیدنی مین وعضه دن
اشمئزار وآزار بولدقده سرکوب یا ابت لا تعبد الشیطان ان الشیطان
کان للرحمن عصیا ایله تهدید وپند سودمند یا ابت انی اخاف ان
یمسك عذاب من الرحمن فتکون للشیطان ولیا ایله مراسم نصیحتی
تجدید ایتدکدنصلره درکات سجین ده زخم خور حجارهٔ سجیل اولماقدن
تحذیر وانکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم نظم منظمی اوزره
مطمورهٔ دوزخه طرد وزخ اولماقدن تخویف وتنذیر ایدر ایدی
آزر محاجهٔ پسردن عاجز وداهل وادراك جناب پاکدن قاصر وذاهل
اولمغین ع کافر همه کس بکیش خود پندارد نثر فحواسی اوزره ارا غب
انت عن الهتی یا ابراهیم نظم کریمی اوزره بسط کلام بی تقریب وولد ارشدینی

بو وجهله مشيد وقالوا مقال بورسمله ممهد دركه افول كواكب من حيث
انه حركه دليل حدوث وفنا اولدوغى كبى، طلوع انجم ثواقب، دخى
من حيث انه حركه مستلزم زوال وعدم بقادر جناب خلّاقه منزلت
غروب وغيبوبت ايله نفى محامل ربوبيت امكدن، طلوع واضائت ايله
سلب احتمال الوهيت ايلمك احرى واحق وقواعد جليه جدليه يه امتس
وادق ايدى اعتراض مذكوردن بو جواب باصواب ايله نقضى وتفلّص
وسوال مسقوردن بو وجه وجيه اوزره تخلص وتملص اولنوركه اكرچه
هنكام طلوعده اشعّهٔ استدلال فناوزوال شروق وتلوع ايلمك محاضر
خواص واكابرده اظهر در لكن زمان كروب وغروبده مضيق اعتقاد
باطلدن غروب نزد عوام هوام آيين ده ابين واشهردر، وميان
اهل ايقانده شرط دليل وبرهان بودركه هنكام بسط مرامده ارباب
محاسن ومساوى برابر ومساوى اوله لاجرم حضرت خليل الرحمان
اقامت دليل برهانده اهتمام وخواص وعوامى بالتمام افهام ولحامه
احتمام ايلدى ياخود اول حضرتك وجههٔ همتى مصروف اهل نجوم
وهيئت اولوب عامهٔ بخيمين بسط قاعدهٔ خرافت آيين امتشار دركه
هر كوكب ازهر ونجم ثاقب منوركه ربع شرقى چرخ برينده مستقر ومكين
اوله وسط سماء مناعت نمايه وارجه وفور قوت وسعادتى متضمن
اما بطنان آسمانلدن زائغ وذائل وربع ربع غربى يه آئب وآئل
اولدقده تاب وتوانى مسلوب وماء ضعف وهوانى مسكوب اولدر
ظاهر ومتعيندر بناء على هذا دار الملك توحيدى صارم تفريد وتجريد
ايله ضبط وتسخير واحراز برهان دليل وبرهان زمان اقول وغروبه

كروه غوايت مصحوبى بو اسلوب ايله ابتيار وامتيار ايلدى وبر قول
صحت آيين دخى بو وجهله تبيين اولنمشدركه آيت مبنانك معناسى ظاهرندن
تحويل وهذا ربى فى زعمكم ايله تأويل اولنه ميعاد يوم معادده فرق ضالّه
فرادى فرادى جائى وهول اخر آتى مشاهد ورائى اولدقده نداء زهره
شكاف اين شركائى بو مساق اوزره مسوق وبو سباق اوزره مسبوك
ومسبوقدر لكام كلام جانب روايت اخرايه بو وجهله ارخا اولنمشدركه
بو مقامده همزهٔ استفهام مقدّر ونظم كلام معجز نظام اهذا ربى
ايله مفسّر اوله آيت يخادعون الله ده علماء اكاه ايخادعون الله
ايله تفسير ايلدكلرى مشاهير كتب تفاسيرده مذكور وحذف حرف
استفهام مجارى كلام علماء اعلام ومبان حملهٔ الويهٔ اقلامده مستفيض
ومشهوردر وبو محلده اولان خبايای نكات ومزايادندركه ارجاع
ضميره قاعدهٔ تأنيث وتذكيرى ارباب بلاغت مراعى ولفظ شمس
مؤنث سماعى اولماغله ضمير هذا ايله اشارت وايما محتاج توجيه وطرق
تأويل داخى اشتباك اقاويل ايله مختلف فيه در بعض اهل بيان ميانده
تقدير كلام دلپذير هذا الطالع واقع اولماغله مرجع ضمير مذكّر وعند
بعض الاخر نظم مذكورده لفظ هذا النور مقدّردر كذالك بو محل صعب
المسالكده تذكير ضمير اشارته سبب وعلّت تذكير خبر وعند اهل العربيه
بو قاعدهٔ عربيه معمول بها ومعتبر اولوب نعمت ذكورته باعث تحديث
وتذكير ضميرك نكتهٔ دلپذيرى صيانة الرب عن شبهة التأنيثدر
ادلاء راه يقين اولان علماء مدققين بو محلده بر مشكل دشوار حل ايراد
وافصاح وبر دقيقهٔ رقيقه كشف وايضاح ايلمشلردر بناء سؤال

نوای لا احب الآفلین زن کم هر وهم وترك هر شکی کن
رخ وجهت وجهی در یکی کن نثر بو آیت اعجاز سماتك وجوه مزایا واشا راتنده
علماء تفسیر وتأویل ثیاب بحث وتنقیری تنقیل ایدوب حضرت خلیل
واضع شعائر شرایع دین وکویای انی ذاهب الی ربی سیهدین ایکن کوکب
منور وشمس وقمره اطلاق لفظ ربوبیت شایستهٔ شان نبوت اولمغین
فراخنای توجیهه اعتراك وشعب ترك ظاهره اجتماع وابتراك
ایلمشلردر کلام سابق ولاحق بیننده حشو لوزینج وارباب اربه تبصره
وانموزج اولمق ایچون میدان کرار یسنده ادهم قلم براعت نویسه
ارخاء عنان وبو آیت با ابداعده ایداع اولنان مزایای کثیره دن
بندهٔ یسیره کشف وعیان اولندی قول اول بو وجهله موجه ومأولدرکه
مستدل صادق الخبر هنکام تدقیق نظرده معذور ومغتفر اولوب
اکرچه بحسب الظاهر تحقیق امر باهری ایهام واطلاق ربوبیت سوایی
ایهام ایدر لکن وجود حق بیننی پیرایهٔ یقین ایله تزیین وتقیین ایدنجه
مناقصه ومناقضه مدفوع ومرفوض وسبوح دل صفا سنوحی مضمار
شین وشنارده غیر مرکوض اولور قول اخر بو وجهله محرردرکه بو کلام
شارد علی سبیل الخبر وارد وسهم فهم اما چکاه یقین صادره
نافذ وصارد اولمایوب بلکه مذهب خصم اوزره سوق وقلادهٔ الزام
وافحام کردن الدخصامه طوق اولنمشدر زیرا مسلك حکما بو وجهله
تحقق نما اولمشدرکه هر محقق دحث اثناء ادارهٔ بحثده معتقد خصم
مخاطبی بعینه تقریر وسرد بعده بسط بساط حقیقته قصد وحرد
ایدر حضرت خلیل دخی اقامت دلیلده بو طریقهٔ انیقه یی اختیار واول

کروه

شما سپید وپرتاب وشیر غبا شیر روز دلفروز ایله لعبتان باغ وراغ
ریان وسیراب اولوب سیمرغ صبح صباحت فروز فضاء نزهت فزای
روزده، اغاز وپرواز ورتاج بال ویالنی کشاده وباز اتمکله بغاث الطیور
کواکبی منقار شعاع ثاقب ایله سکرجهٔ نقرهٔ کین چرخ بریندن جمع وتفریق
یاخود پیشکار خلوتخانهٔ تقدیر قندیل مهر منیری طاق فیروزهٔ فلك
شش روزده صنع دزین وسلسلهٔ شعشعهٔ زرین ایله تعلیق ایلدی نظم

الشمس من مشرقها قد بدت ... مشرقة لیس لها حاجب
کانها بوتقة احمیت ... یجول فیها ذهب ذائب

نثر لاجرم فلما رأی الشمس بازغة قال هذا ربی هذا اکبر خبری اوزره
سوق استدلالده معامل تردد واحتمال ایله خلیط وپای بستهٔ دام
اغالیط ایکن مهر سعادت سیما کبد سمادن زائل وسراپردهٔ زوال پیشکاه
کاشانهٔ کمالنه مانع وحائل اولماغین لوح مهر نواره دیدهٔ استحقار ایله
نکاه ومجموع ماسوادن علی السوا استنکاف واستکراه ایدوب
دیدیکه شول آفتابکه روی عالمتابنه برپاره سحاب نقاب وپرده وحجاب
اوله بی ریب وکمان خلق زمین واسمان وحل معضلات کون ومکاندن
عاجز وبوامرك وضوح وانجلاسی محاضر عقلاده ناجز بالآخره،
کوپال مقال یاقوم انی بریء مما تشرکون سرکوب کفرهٔ ضلالت رکون
اولوب تختکاه دل صواب دیدده سلطان یکسوارهٔ توحید مکین
وکویای انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض حنیفا
وما انا من المشرکین اولدی نظم عنان تاکی بدست شك سپاری
بهریك روی هذا ربی اری ... خلیل آسا در ملك یقین زن

تاخته یاخود بر تیغ زرنشان نور فشان درکه غلاف شب عنبرینه لحافدن آخته در

نظم مه بر مثال ماهیء یونس میان آب آهنك درکشیدن اوکرده از کنار

یا همچو یونس آمده بیرون زبطن حوت افتاده بر کنارهٔ دریا نحیف وزار

نثر لاجرم تکرار طاس کردون دوآری آواز غلط انداز هذا ربی رخنهٔ

فلما افل ایله قرین فل اولدقده ورد طراوتی ذاوی وجناب خلت پناه

مستقر بصارت وانتباه ده ثاوی اولوب دیدیکه شول ماه عالی جاهکه

هر شهر باعث المسرة ده بر کرة فحسب اسب کسب کماله راکب وعدم

زوال وانتقالدن ناکب اولوب زیل فنا وزیلی اسبال ایله سریع الارتحال

ومیدان فلك کری الاشکالده ع بصولجان قضا منقلب زحال بحال نثر

اوله استواء عرش ربوبیته جدیر وخلیق وحقنده بو نظم مستجاد

انشاد اولنسه بدیع وفلیق دکلدر قطعه یا سارق الانوار من شمس الضحی

یا مثکلی طیب الکری ومنغصی لم یظفر التشبیه فیك بطائل

متسلخ بهقا کوجه الابرص نثر لاجرم سنك تبری وبرم ایله مرآت

قمر صباحت رقمی شکست وپایهٔ قدر بدری پست ایدوب تارك لوثه

ولین ولسان صلابت بیانی کویای لئن لم یهدنی ربی لاکونن من القوم

الضالین اولدی غروب ماه فلك دستکاهدنصکره ناکاه چادر شب

سیاهدن جرم خورشید نورانی منصهٔ فضاء آسمانیده عرض جمال

وطلیعهٔ فجر مستطیر وراء تتق مستنیردن اراءت رخسار ال ایدوب

طلعت افتاب نقاب توارت بالحجاب دن منجلع ومنجلی وازالهٔ ظلام

شام ایله مفارق انامه فیض رسان من حلی اولدی ع جایی که افتاب

براید ستاره نیست نثر طباشیر تباشیر سحر سحر نما ایله روی سماء

شما

مادر مهربان فرزند شیرین زبانی دودن غاردن افراج وقضاء عالم
پرانواره اخراج ایتدکده حضرت ابراهیم قلب سلیمنه رقم عبرت
وخبرتی نمق ودیعهٔ اعتبار ایله بوسقف سادهٔ پرنقش ونگاره
رمق ایدوب کوردیکه نازنینان مه جبین محلای محلای چرخ برین ده
شوخ وسبک ومتکیء چار بالش ذات الحبک اولوب، وکذلک نری
ابراهیم ملکوت السموات والارض ولیکون من الموقنین نظم مبینی
اوزره سیر عجائب ملکوت وجواب قوم حمقی ده عدم سکوت ایدرکن
اقتضاء فلما رای کوکبا ایله زهرهٔ زهرا طلعت زیبا وخلعت دیبا ایله
عرض محیا وسافرهٔ ساهره یه ارائت بنان محنا ایلدکده حضرت
ابراهیم عقد اعتقاد دن عاری استفهام انکاری ایله هذا ربی
کلام تردد اشعارینی اظهار اتمش ایکن افتاب تجلی سنی مغرب زمین
رجعت وتولی یه برحسب فلما افل رجوع وطفل ایلدکده زهرهٔ بی
تمکین دن طلاق اطلاق لاحب الافلین ایله بتری وکلزار افکاره
غرس نهال عمری ایلدی چونکه زهرهٔ ده زهرهٔ قرار اولمادوغی زاهر
ومیدان فلک دوارده خیمهٔ زراندود بدر ظاهر اولوب طناب
ماهتابی اوتاد جبال وهضابه توطید واضواء شعاعی اطراف
رباع وبقاعه تطوع وتطویل ایلدی جناب خلت انتما برحسب
فلما رای القمر بازغا زلفه ماه انوزه دقت نظر ایلدوکده کوردیکه
برطبق مبیض مانند مجن مفضض زرتار خانهٔ سماده آماده یاخود
عرصهٔ زمین تاره انعکاس اشعهٔ عالم انوار ایچون بردوزن کشاده
بارشهسوار بلند مکاندرکه سبز خنک کردون کردانی مهمار نازایله

ای کودك خرد سال بزرك مقال اختیار سکوت وانصات ومکمن
اختبا واختتاده اجتناء ثمرهٔ خاموشی واخبات ایله که بو سخن بی سر
وبن سنك حوصلهٔ استعدادکدن بیرون وخارج دائرهٔ چرا وچوندر
ع بکزارکه این کمان ببازوی تو نیست نثر کدزان احوال وحولان اعوام
واحوال ایله حضرت خلیل تزعزع وبناء عزلت ووحدتی تزعزع ایدوب ع
چون ماهکه ازچهارده درکذرد نثر سن وسالی واصل حد کمال اولدوقده
اول جای تنکنای دن بیرون ومشاهد اثار قدرت بیچون اولماغی مادر
شفقت کستریندن التماس ولجهٔ رجایه غوطه وارتماس ایلدی بعض
روایان اخیار وقود اخباری بو نهج اوزره ایقاد ووهج ایلمشلردرکه
مادر غفول آزری افتراص واسباب نهرت نهضتی جمع واکتراص ایدوب
ولد بردبارینی هربار تفقد واول غار تنك وتارده فحص وتعهد ایدوب
محل تلف وضیاعده مخالب ضواری سباع وضباعدن تخلص وتفلصنه
استغراب وناقهٔ دل پر وجیبنی حداء ملاطفهٔ بخل نجیب ایله استطراب
ایدر ایدی بو حال ایله استیفاء رضاع وزلال بستان بستاندن
تحصیل ری وبضاع ایدوب اول غار قاعده برحسب لکل شیء دولة
حتی البقاع سن وسالی اون التی یه اتصال بولدقده برلیل سعادت نیلده
که شیشهٔ مداد شب پرسواد سرنکون وخواطر پریشان اهل جهان مائل
سدو وسکون اولوب حنادس شب داج فرق سپهر وهاجه برحسب
فلما جن علیه اللیل اسبال ذیل ایلدی نظم

اما تری الخضراء واللیل داج ، واتقدت انجمها کالسراج
مثل قنادیل اذا علقت ، فی قبة مخضرة کالزجاج نثر

مادر مهربان

زن بسیار حزن و شجن ایله بسط بساط سخن ایدوب دیدیکه ای
آزر اول کودك بی حد زکه کاروبار غرودی ویران ونابود ایده جکدر
لاریب فیه سنك فرزند بنیل ونبیهکدر آزر بو سر بسته سری تخمر وتندن
وبو کلام مبهمی استکشاف وتنطس ایدوب دیدیکه نه مقوله ولد
قوی الاسناد درکه بکا اسناد ایدرسن زن هرارفن بی احتراز
کشف خبیئهٔ زار ایدوب اخفاء امر ولادتی واولاشاده ظاهر وهویدا
اولان ارهاصات وخوارق عادتی وسر بنانندن جریان ایدن شیری
وحین مناظراتده اثبات ایلدوکی عجج دلپذیری یکان یکان افهام وازکان
ایلدی بو پیام دهشت مدارکن آزر پرآزار اظهار شامت ووجوم
وقصد اضرار وکزند ایله مسقط رأس فرزندنه تهجم وهجوم ایدوب
چونکه پسر پاکیزه سیر مطرح شعاع بصر پدر اولدی محبت ولد خلوتخانهٔ
خلدنه فی الحال حال اولوب حضرت مقلب القلوب والابصار وسلطان
فرد بی انصار محبت ولد آزرده بی دل آزرده بدید ونقود ناسرهٔ خاطر
ضری تفریق وتبدید ایتمکله وقایت قضا وقدر دوی پسره سیر اولوب
آزر پر اوزار بی اختیار اغاز ملاطفه ومدالاة وادارهٔ کأس نواخت
ومواالاة ایلدی اول کلام نادرکه اول مظهر نظم مبین ولقد آتینا
ابراهیم رشده وکنا به عالمین دن صادر اولدی خالقندن استعلام
وسوال نهج استسلام ایدی سبر وتقسیم محتملات واستلزام نفی
واثبات ایله خالق غرود بد فعالدن سوآل ایلدوکده بو کلام محققانه
خارج هر صلهٔ پدید بیکانه اولمغین رشتهٔ علاقهٔ بنوتی سفرهٔ عدم
فتوت ایله قطع وبقبهٔ نور آفتاب پیکر بنی لطم ایدوب دیدیکه

مقدمهٔ الزام ایدوب دیدیکه چونکه هر موجود اخره مفتقر ومحتاج
ومفارق اهل خیر وضیره توقف الی الغیر افسری اکلیل وتاج در سکا افاضه
جود ایدن نه مقوله واجب الوجود در مادر قالیٔ قیل وقالی بسط ودحو
وجانب صرف کلامه نحو ایدوب دیدیکه بنم نهادمه بادی بحسب الامر
العادی پدرك آزر در حضرت ابراهیم دروازهٔ تسلیمی فراز وسلسلهٔ
مقالی دراز ایدوب دیدیکه آزره معمورهٔ وجودده افاضه اقامت
وبجود ایدن نه مقوله قادر حکیم ومبدع حلیمدر مادر خلط کلام وکندوی
سزاوار سرزنش وملام ایدوب دیدیکه آزره بذل وجود ایدن نمرود درکه
ساحهٔ انفراد واستبداد ده مرون ومرود ایلمشدر حضرت ابراهیم تعلیم
مرشد قدیم ایله سلوك منهج تندس وحقیقت حالی تحدث وتحدس
ایدوب دیدیکه وجود نمرودی فطر وایجاد ایدن نه مقوله قادر جواددر
مادر پسر هدایت رهبری رشید واکاه ونجل قرین البجلی مؤید من
عند الله اولدوغنه عدم انتباه ایله دیدیکه ای پسر با فرهنك
وهوش صامت وخاموش اولکه نظم ورمت مرا مادونه کم تطاولت
باعناقها قوم الیه فجدت ایتت بیوتا لم تنل من ظهورها
وابوابها عن قرع مثلك سدت نثر مادر بو پیام پرکدردن جعد عبیر
افشانی کبی مغبر وپریشان اولوب خانهٔ حیرت وعدم خبرتی مشدود الدعام
وغایت دهشتندن مضرب مثل تکلم فجمع بین الاروی والنعام اولدی
تاب اضطراب کانون درونی پرآذر وعزیمت مجلس آزر ایتدکده
آزر قلق همسره واقف وکمال ضجرت وانفعالنه عارف اولوب دیدیکه
نظم رازت بمیان ارکه ما محرم رازیم بکذر ز سر نازکه ما اهل نیازیم نثر

عسل مصفی وشیر ناب مزیده وحقنده هر آن عطایای حضرت
منان مزیده اولور ایدی نظم لولا عجائب صنع الله ما نبتت
تلك الفضائل فی لحم وفی عصب نثر تاکه اول طفل عزیز حاضنهٔ فیض
عزیز ایله تربیت وتربیت ودایهٔ مایهٔ هدایت اصلیه ایله تبییت تبییت اولنوب
پروردهٔ فضل رب اولدوغی معلوم امّ واب اوله خبر امتدن روایت
درکه سایر کودکان وشبانه مرور اسبوعده شیوع بولان نموّ
وسنوع حضرت ابراهیمه بر روز سعودت بروزده حاصل وغیری
اطفال ضعیف حاله بر شهر معهودده مشهود اولان یفاع وارتفاعه
اولمه نهفته بر هفته ده نائل اولوب ومواليد خاص وعامه حولان
سنه وعامده افاضه وانعام اولنان نما وقوامه اول ولید اکاه بر ماهده
بالغ وعلی هذا المنوال ترعرع وارتفاعی آناً فآناً تام وسابغ اولور ایدی
رواة عدولدن مروی ومنقولدرکه حضرت ابراهیم ادیب مرشد
قدیمدن تعلم وزبان معجز بیانی آغاز تفوه وتکلم ایلدوکده اوّلا
مادرینه توجه واقبال وخالق ورازقندن فحص وسؤال ایلدی مادر بی خبر
نظم زهر ذرّه بدورویی وراهیست بر اثبات وجود او کواهیست
بود نقش دل هر هوشمندی که باید نقشها را نقشبندی
نثر مدلولندن غفلت وذهول ایله هوای اعتقادی وخیم وویل
ومصداق اطعنا سادتنا وکبراءنا فاضلونا السبیل اولوب
دیدیکه وجود مولوده رب من دبّ الی شب ذات مادردر بو
تقدیرجه سنك علت بودك بنم وجودم اولدوغی مقرردر
حضرت خلیل معرض اقامت دلیلده تسلسل سلسلهٔ کلام وتمهید

ایله ختم ایلدی نظم برکشی یی که حفظ ایده الله
اکا آسیب دهر بولمیه راه نثر آرزبیت اصنامدن بیرون واشتیاق
رؤیت ولیدی حددن افزون اولدقده قعیدهٔ درست عقیده سی نظم
کل کرفتاد سرو چمن بردوام باد درکر شکست بحر عدن بانظام باد
کرکوکب منیر فروشد زآسمان خورشید آسمان سعادت مدام باد
نثر فحواسنی حسب حال وداخل معمورهٔ وجود اولان مولودك سرعت
اعتباط وانتقالنی خاتمهٔ مقال ایلدی قطعه مردم دیده آن پسر که فتاد
دادن وبردنش بهم نزدیك بود برقی زآسمان کرم
زادن ومردنش بهم نزدیك نثر آرزبرحسب اذا حان الحین حارت
العین فریفتهٔ قول زن ودافع اندوه وحزن اولوب خلاص همسر
ایچون تقدیم شکر وسپاس وبناء ستایش وثنای رصین الاساس
ایلدی آذر احیانا خانه سندن غائب وقضاء وجعلنا النهار
معاشا یی سیر وتماشاده دائم ودائب اولدقده مادر پرسش حال پسر
ایچون زیر زمینه تسرب وقول آخرده اول غاربی توشه ده جکی کوشه سنه
تقرب ایله سراج امیدی فروزان ودریر ومشاهدهٔ ولید رشید
ایله دیدهٔ امیدی روشن وقریر اولدقده بسط مائدهٔ ارضاع
واملاح وباب وهم واضطرابی اغلاق وازلاج ایدرایدی نظم
آنراکه زیر دامن توفیق پرورند از کرم وسرد چرخ بدوکی رسد الم
نثر احیانا یورخرد سالنك نفقد حالنده درنك واهمال ایلیسه
حضرت ابراهیمك رؤس اباهیمی لب ارشاد رب ایله مکیده ومروحهٔ
حفظ دیان دافع دبان مکیده اولوب انامل وتربابندن

عسل

وابانه وآهن قلب علمزی نار فراق ولید ایله تدمیث والانه ه
مقتضای حقوق سالفه وبو خدمت وصداقت مستجلب نعم آنفه در
آزر بو خبر ایله منخدع وضجرهٔ صماء دلی منصدع اولوب اقتضاء
حکم قضا اتمام ایام وشهور وامارت ولادت ظهور ایلدوکده
همسر وهمسری اولان آزره نشر اغلوطه وبنان حسن بیان ایله
حل انشوطه ایدوب دیدیکه حوامل مقاریب مقاربت ردایه مبتلا
اولمغله امارات آبستن زلزله انداز ماروی تن اولوب کثیرا
اما سبب ویرانئ قصر زندکانی وباعث وداع جهان فانی اولور
لاجرم مأمول ومتوقع ومنشور رجا طغرای الحاف واغرا ایله
موقع درکه بیت اصنامده اعتکاف ومجهل غفلت وکسلدن
انتکاف ایدوب تراکم ورطهٔ هلاك وردادن نجات ورها بولنجه
مخالطهٔ ناس ایله تضییع انفاسدن ثنی عطف وکلزار وطاردن
ترك اجتناء قطف اولنه آزر یاس خاطر همسردن عدم مجاورت
وقرق کون علی الدوام اصنام بی نطق وکلام ایله مجاورت ایلیوب
مدت انقطاع وعزلتده زواجهٔ آزر صرف سیم وزر ایله ترتیب سرب
ووزر ایلدی وباب تدبیر صوابی کشاده ومهمات تولید جنینی
زیر زمینده آماده ایدوب انقضاء مدت نه ماهه وانتهاء هنکام
نقمت وعاهه دنصکره وضع حمل واول مسافر عینك زیر پاینه
فرش خمل ایلدی عند البعض اول تیماء بی مایه کرمایهٔ وحشت بی
غایه ایدی قریب ونزدیك بر کهف تار وتاریکده خوفا من الاشتهار
یار غار نی پنهان وکتم ونامهٔ مهر سر بمهرینی سحاءت حفظ وکلاءت

بی اختیار اول رعبوبهٔ آتشین رخسار مجامع دل زارینی جلب
وبو مضمون صبر و آزرم درونینی سلب ایلدی نظم
ترنجبین وصالم بده که شربت وعد نمیکند خفقان فؤاد را تسکین
نثر لاجرم ترک جرم واحتیاط وجامه خواب خلوت صحیحه ده
آمیزش واختلاط ایدوب مبشران ملاء اعلا ندا لیقضی الله
امرا کان مفعولا ایله اسماع سکنهٔ بحر وبری پر وآذان فاجر وبری
مخزن در ایلدیلر رباعی صانع احدیکه ساخت نه چرخ کهن
بی عقل رسد بوصف کنهش نه سخن او چون بیک امر کن جهان پیدا کرد
آن کیست که در قضاش گوید که مکن نثر هنگام توقد مصباح صباحده که
نظم خنجر زر برکشید از سوی خاور آفتاب ساخت روشن ساحت عالم سراسر آفتاب
نثر ارباب نجوم وارصاد آغاز ناله وفریاد ایدوب قلیب تقلیب
اموری تأثل وامر نهار قضی لیلا مثلی ایله تمثل ایدوب اول مولود
موعود رحم مادری مستودع ومستقر ایتدوکنی صحایف قراناتدن
قراءت وصورت اوضاع فلکیه یی ارات ایلدیلر نمرود بدحال
اشفته حال اولوب قتل موالید ذکورده شد حزام وبو بابده انفاذ
تدبیر ناصوابی ذمت شقاهمتنه لزام ایلدی مادر حضرت خلیل
شعث دل علیلنی شمل وینجه زمان زوج مهربانندن اخفاء حمل
ایدوب پردهٔ کتماندن بیرون وسر مکنوزی مجلای بروزه مقرون
اولدقده نعل باز کون وطبق رازی وارون ایدوب دیدیکه
اگر شمشیر وجود نیاز مندمز فرند فرزند ایله جوهردار ونهال حالمز
تأثیر ربیع افضال ایله پربرک وبار اولورسه نمرود مریده اظهار

وابانه

ومرون درونی سهل القیاد اولوب برکونه کید وشمر واشیاع
واتباعنه فرمان وامر ایلدیکه شب معهودن مقدم هرکس حرمندن
مفارق وستر عادتی سرپنجهٔ مباعدت ایله خارق اولوب جنوب
ازواج مضاجع الفت وامتزاجدن تجافی وبورای سخیف ایله دفع
محذوری تدارك وتلافی ایده ومنافذ شهر شهرت نمایه نصب
حفظه وامنا ایلدیکه نه مداخل محلهٔ وبرزندن برزن خروج ونه صحرا
نوردن اولان مرد لردن هیچ فرد درون حصن مصونه دخول ودروج
ایده آرزدنجی برمعبر ومعبرك حفظ وسدّینه نامزد اولوب هنگام
شامده که لعبتان سپهر اخضر وضاءت شکل وانواع غنج وشکل
ایله جلوه گر اولدیلر محذرات دلپذیر ازفقهٔ شهر شهیری بی وجل
وحذر گشت وگذار ایدرایکن ادنی بنت نرکه همسر آزر اولمغله
مشتهر اولوب کمال بهاجت وبها وسناعت وسنا ایله شهرت
یافته وسریاه سعادتنه افتاب ومسامت پرتو انداز ونافته ایدی نظم
مکر زروح مقدس سرشته شد جیشش که ان لطافت وخوبی نه حد آدمیست
نثر اتفاقا اول اطراروا طرافی تجوال وتطواف ایدرکن آزره
معین ومقرر اولان دهلیز ودروازه وکوچهٔ بلنه آوآزیه سلوت
وسرور ایله مضی ومرور ایدرکن طراوت روی انوری منظور آزر
اولدقده بی اختیار تنکنای شکیب وقرار دن ارتحال ولسان
انطقی بومضمون مصدق ارتحال ایلدی نظم بیابیا که مرا نیست طاقت دوری
مرو مرو که بجان آمدم زمجوری نثر آتش غرام اهن دل پرضرامنی
برمرتبه قرین نرمی ولیان وعشق ومحبت برو جهله علیان ایلدیکه

تارخ اولوب ذات اصیلی کوهر ذات جلیله درج واختر وجود
باسعودینه برج ایدی نمرود خادم وماهن وراه خدمت انصاب
ضلالت نصابده ثابت وراهن اولماغله قید ضبط وحفاظدن
مطلق وظرف نهادی غطاء تقیید ایله غیر مطبق ایدی
دانندهٔ اسرار حوامل اولان عجائز قوابلی بیوت مسکونه یه کماشته
وصحیفهٔ حاللرینه رقم سپارش وتفقد نکاشته اولدیکه
مساکن اشراف ورعاعه بی منع ودفاع تهجم واقتحام وبلا
استحیا استحیاء نبات وافناء ابنایه توخی وانتحام ایده لر بو طور
جور ایین اوزره اول بی دین برسالده یوز بیك اطفالی عرضهٔ
تیغ هلاك وسپردهٔ کهوارهٔ خاك ایلدی نظم
الله اکبر من نفس علت شططا مقت بلا سبب قتل بلا مهل
نثر چونکه ظهور حکمت حکیم وزمان ولادت حضرت ابراهیم قریب
ودانی وقدرت قادر بی الت حیرت افزای اعاظم وادانی اولدی
نظم اذا الله لم یحرزك عما تخافه فلا الدرع مناع ولا السیف قاضب
نثر کهنهٔ صحیح قیاس وعملهٔ رصد شناس متفق الکلام عرض
واعلام ایدوب دیدیلرکه اقتضای انظار معهوده وحکم کواکب
مرصوده اوزره اول فرزند موعودك قطرهٔ درهٔ وجودی نیسان
صلب پدردن صدف رحم مادره انتقال وکیمیاکر قضا وقدر
ذهب جسم مهذبنی بوتهٔ شکم امده قال ایلمك فلان شب پر طربده
مقضی ومختوم وبو امر مخوف وهائل واقف قرائن ودلایل اولانلره
غیر مکتوم در نمرود مردود بو خبر زهر آلوددن مبتلای خرط القتاد

ملل ونحلی ارماض ایدوب اخر الامر بر دین جدید سدید ایجاد وبسط
وثیرهٔ وتیرهٔ نوایله رواج بتان بی کفت وشنوی هدم وارجاد ایلیه
اصحاب تنجیم ومهرهٔ زیج وتقویم غاشیه بیانی بردوش وبو پیام زهر
الودی نمروده آویزهٔ کوش ایدوب خلیدبن عاص که سردفتر مهان
وکهان کهان اولماغله مقرب خاص ایدی غدائر تحذیری تسریح وامر
مبکیاتك لامر مضحکاتك مثلنی تصریح ایلدی نمرود بی خیر بو خبر
باعث الخیری اصاخه وشتر ضرمناخ درونندہ اناخه ایتدکده
حشر شر تهافت وتتابع وکروه انبوه اندوه منزل دلنه تعاقب وتتابع
ایدوب سوء تدبیری بو وجهله تحقق پذیر اولدیکه کهول وشبانی
مضاجعت ومقاربت نسواندن رد وردع ومخالطهٔ ذکور واناثی
صد وصدع اتمك ایچون اقطار جهانه ارسال جلاوزه وحراس
واقتار کیهانه تسلیط حفظهٔ بی هراس ایدوب هر مولود که ساکن
مسافرخانهٔ وجود اوله برد افنا ایله اقتراس ودست برد هلاك
وردی ایله افتراس اولنه خصوصا انفتاح رتاج ولادت ونتاجده
مشعل بصیرتی اناره وجد جدید ایله تجسس موالیدی تکریر واتاره
ایدوب اناث بناتی ابقا وعدم اباره ومفارق ذکوره عجاج هلاك
وبثوری تهییج واثاره ایلیه لر لاجرم ساکنان خلوتخانهٔ حرم اولان
ازواجی آمیزش وامتزاجدن حجر وحجب وداخل کورهٔ ذکورة
اولان اطفال خرد سالی اهلاك وشجب ایچون هر اون نفره بر امین
زور آور احاله وزمام کلامی جانب تنبیه واهتمامه اماله ایلدی
آزرکه اصالت جد واسالت خد ایله فرخنده ونامی بین اهل التاریخ

ارسال ونقود عقاید ناسی افساد وافسال اتمکله طوائف انامی عبادت
اصنامه اجبار وفرمان بردار اولان مردارلره انواع نوازش واشبار ایدردی
نظم چنان دان که یزدان باهل خرد نماید همه بی نیازیٔ خود
چه جای حدیثست خاموش باش دهانرا ببند وهمه کوش باش نثر
بو طامهٔ تامه ایله عامهٔ اهل جهان بت پرست وشراب مردافکن غفلت
ایله سرمست اولوب عمائر دین وسداد سیلاب شرك وفساد ایله منطمس
وهرکس کرداب هوا وهوسه منغمس اولدی خلال تمادیٔ ضلالده رسام
قضا وقدر لوح خواب بوقلمون اثرده بو پیکری رسم ونقش وبو صورتی
تصویر ورقش ایلدیکه برکبش اقرن کرکدن بدن سروی قوی نیرو ایله
شوامت سریر نمرودی نطح وقوائم تختنی موازیٔ سطح ایدوب کاروبار
افکار سودایی مزاج کبی پراکنده وفتیت واضغاث رنجور دشوار
علاج کبی پریشان وشتیت اولدی نظم بدید این تبه خواب وبیدار کشت
دلش ناله ودردر ایار کشت فراوان غریوید ونالید زار
ازان خواب وارونهٔ نابکار نثر نمرود خوابدن بیدار وغلبهٔ وهم
وهم ایله جانندن بیزار اولوب پای تخت سلطنت وقلمرو حکومتنده
اولان سحرهٔ سخره وکهنهٔ کهنه یی تجمیع وکلام جامنی اول بدفرجاملره
تسمیع ایدوب نهال حال رؤیایی کلستان بیانده غرس ورقم اندیشهٔ
رقمی سرد ودرس ایلدی فهم مغیباتده ظنین اولان فرقهٔ منجمین هیئات
قرانات اوزره بناء استدلالی عمارت واول رؤیای پرعبرتی بو وجهله
عبارت ایلدیلرکه بو سالده بر ولید صاحب اقبالك بیضاء وجود
آفقی آفاق بخت موافقدن ایماض ورمضاء قوت طالعی حراقهٔ آیین

بیور مشلردر استحضار حال غابر و ماضی و استطلاع وقایع سمویات
و اراضی ایدن مهرهٔ مؤرخینك تصریح و تبیین لری اوزره حضرت
ابراهیم علی نبینا و علیه الصلوة و التسلیم نمرود بن کنعان بن سخاریب بن کوش
بن عادك زمان بیدادنده ظلمت آبادِ جهانِ هستی بنیاری اشراق و شعاع
بصر خو بینی مشاهدهٔ ملکوت سموات و ارضینه ارشاق ایدوب اول
رسول کزینك مولدِ شرف قرینی مضافات کوفه دن قریهٔ کوثاده تحقق
و سلطنت بابله نائل اولان نمرودك ضجرهٔ دل مرودی سطوتِ بعثتی ایله
تشقق بولمش ایدی بو داستان طویل الاذیالك محصل و اجمالی بودر که
نمرود مردودك بیت درون ظلمت اندودی حربِ و امتدادِ ایام فساد ایله
مضرب مثل اکل علیه الدهر و شرب اولوب اشجار تسلط و اضراری یقین
و ایراقه ایراق و حشم تنك چشمنه چشم خشمی ارعاد و ابراق اتمش ایدی
ابلیس پرتدلیسکه یکسوار معرکهٔ مکیده و حارث ناسدهٔ مفسدهٔ
اکیده در راس المال حالتی اتوا و تبدید ناوك تسویل و اغوا اتمکله اول
ضلال تالِ صاعد تلال ضلالت و تلاله و بهرهٔ هدادن مظهر ما فیه
علالهٔ و لا بلاله اولوب جرح فساد و بیدادی استغشاث و یخه
احقاب و دهور مراسم شروری استحداث ایلدی چار بالش سلطنت
ربع مسکونه توسد و استناد و مرصد دعوای الوهیته ذنوب و اصطعاد
ایله اضحوکهٔ کبار و صغار و دعوای محالِ عظمت و جلال ایله کرفتار
خسر و صغار اولدی قلب الجاهل یشبه باللیل المظلم و هی بیضاء لا یدجی
سناها العظلم روی حالتی ناخن فساد و ضلال ایله خراش و پیکر
سماجت نشانده انصاب و اوثان بخت و تراش ایدوب کنائس و صوامعه

سال اولوب اول جمله دن ایکیوز قرق ایکی ییل هلاك قوم ناپاکدن
مقدم بعده اون سکز سنه دخی الی آخر العمر ارشاد اوزاع غمزده ثابت
قدم ایدی ومرقد هدایت الیفی قرب حرم شریفده عدوهٔ دار الندوه ده
واقع وبعضی سراة روانك قول صحت انجامنده میان رکن ومقامده
اولدوغی مستفیض وشایعدر لمؤلفه کتمه بی فائده ابواب ملوکه زنهار
باب حقدن یوری دریوزهٔ انعام ایله قصهٔ صالحدن اولوب عبرت کیر
کیجه کوندز عمل صالحه اقدام ایله الایة السابعة عشر
کرچه بنی یولدن چیقروب سوء قرین بارکنهم کوتورمز اطباق زمین
اماکه کمال فضل حقدن اومارم ان یغفرلی خطیئتی یوم الدین
خسرو ملك کلام بوایت معجز نظامی مصاریع ثلثه ایله تربیع
وبو رباعی ایله سقف بلند بلاغتی ترفیع ایلمشدر رباعی
غم نیست کر از وسوسهٔ دیو لعین افزونست کناه من ز ذرات زمین
چون بر در حقم اعتقادست یقین ان یغفرلی خطیئتی یوم الدین
نثر بوایت باهدایت دعاء حضرت خلیل واولنده اولان سوق
عبارت ادب عبودیته دلیلدر شول جهتدنکه واذا مرضت فهو
یشفین نص مبیننده مرض نفس حرض پر غرضه اسناد وشفا
وازالهٔ عرض اضافهٔ حکیم جواد اولنمشدر فریادرس اهل سفر
وحضر اولان حضرت خضر علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام دخی
نظم درر کلامده فاردت ان اعیبها ایله بو سنتی رعایت ومرشد
کل انام وافضل رسل کرام علیه الصلوة والسلام دخی والخیر
بیدیك والشر لیس الیك ایله بو دقیقه رقیقه یه لمح واشارت

بیور

نهانی دنصکره مشایعهٔ دار و دیار و طی براری و قفار ایدوب تکرار شهر
فلسطینده نزیل و طین اولدی بعده اول محلدن رحلت و حرم محترمده
اختیار مجاورت ایدوب اول خاك تابناکده سراچهٔ فانی ظلمانیدن
واصل جوار ربانی اولدی نظم دانی تو که مرك چیست از تن رستن
یعنی قفس بلبل جان بشکستن برخاستن از دو کون و خوش بنشستن
از خویش بریدن و بحق پیوستن نثر حضرت صالحك ذات نبیل و تنبیهی
حضرت شیثه شبیه اولوب کشیده محاسن و تمام قامت و عریض الصدر
و مائل ضخامت و سیاه موی و خوب روی اولماغله نائل کمال حسن و جمال
و رنك رخسار بدر مثالی سپید و آل ایدی و صغر سن و سالده متصرف
منصب نبوت و جالس اورنك رسالت اولوب اول ذات لسنك لسانی
فصیح و کلام مشتمل الکمالی ملیح ایدی و قدم مکرمی لبس کفش و نعلیندن
معرا و دائما حافی و برهنه پا اولوب مدت عمرنده عمارت مقام و مسکن
و بو مضمونی پیش نهاد درون اتمکله اتخاذ مبیت و مرکن اتمامش ایدی نظم
این کهنه رباط را عمارت چه کنی آخر چو بدیگریش باید پرداخت
نثر و اول ذات کثیر المعجزاتدن مقامات صحو و محوی محوی خطب
و مواعظ مروی اولوب عبد الحاکم جوهرینك نوادر اخبار ایله اشتهار
بولان کتاب معتبرنده اول نصائحك اکثری مندمج و اول حکمك اغلبی
مندرجدر و اول حضرت صنعت تجارت ایله کسب مال حلال و دلخواهی
الکاسب حبیب الله قول بی اشتباهی اوزره محبوبیت ذی الجلال اولوب
شریعت کثیرة الفتوحی شریعت حضرت نوحه نی کم و کاست موافق و راست
ایدی و زمان دعوت و ایام بعثتی نقل صحت اشتمال اوزره ایکیوز التمش

ادراج ایلدیلر بعده سلطان دار الملك اسلام علیه شرائف الصلوة
والسلام ثوب مشتمل الثوابلری ایله اقناع ومرور وعبورده شتاب
واسراع بیوروب کنجینهٔ ایمانه امین اولان اصحاب یمینه هادی
وکمال سرعت واستعجال ایله قاطع اقطاع وادی وبوادی اولدیلر
کتب سیرده بو حالت عبرت اثر جملهٔ معجزات صحت ایاتلرندن عدّ وتنمیق
وتبیینی ایله صحائف مورخین واصل شرف وجد بی جد اولمشدر نظم
توقیع کش مثال این حرف درنامه سخن چنین کند صرف نثر که
چونکه اول طایفهٔ باغیه مظهر فاما ثمود فاهلکوا بالطاغیه اولماغله
مبتلای عذاب عاجل وتکاور حیات بی ثباتدن پیاده وراجل اولوب
اوراق حال مؤمنینه رقم نجات وتمکین مرقوم ومرقون وهر بری مصداق
وانجینا الذین آمنوا وکانوا یتقون اولدی آرزوی وطن مألوف
ومشاهدهٔ مسکن معروف حضرت صالحه دامن کیر وجام جهان نمای
ضمیر مستنیرلرنده عکس پذیر اولوب جانب مبدأ قدیم استجازه
وتقویم سلعهٔ استخاره دنصکره اول مواضع حیرت مواقعه عودت
وتشراب حموم عموم اعتبار ایله ازالهٔ تشنکی وجودت ایدوب
اول قوم مکابرك قطع دابرندن تأسف ومسقط رأسی محط نوازل
سخط وبأس اولدوغنه تفجع وتلهف ایلدی نظم صالح از خلوت بسوی شهر رفت
شهر دید اندر میان دود ونفت ناله از اجزای ایشان می شنید
نوحه پیدا نوحه کویان نابدید نثر کرفتاران فخ برزخه فتولی عنهم
وقال یا قوم لقد ابلغتکم رسالة ربی ونصحت لکم ولکن لا تحبون
الناصحین فحوای نذارت آیینی ایله خطاب روحانی ومکالمهٔ

نهانی

انتخاب وانتخاب انمکله اول قوم ضلالت نصاب مصاب اولدقلریے
عقوبات شداد وغلاظ ایله انتصاح واتعاظ اولنه وجناب قادر
مستعان دن علی وجه الامتحان اقتراح آیات ومعجزات دن احتما
واسباب اعتمادی اعتما ایده لر قوم صالح مبطان امتحانده نصب رتاب
وجناب مقتدر وهابدن سؤال معجزه وآیت ایتدکلرنده قدرت
قهار برشتر رهوار ابدا واظهار ایدوب میان قوم بی اماندن قطع امراس
محاوبه وغب تعیین الف ورود بئری مناوبه ایلدیلر حتی مرتقای
فصیلی اراءت ومرور ناقه کوره کوهانی اشارت بنان مهر لمعانلری
ایله اضاءت بیوروب دیدیلرکه بعده قوم ثمود اظهار عتو وعثو
ومکمن مکر وحیله ده جثوم وجثوّ اتمکین منزل تبییده تثبیت ووجود
بی نفع وسود لری صارم تبیین ایله تبتیب اولنوب وعید ان بطش
ربک لشدید ایله اول قوم ناسدید انذار وایعاد ودار الامان ایمان دن
ادحاق وابعاد اولندی نظم ناقة الله آب خوردازجو ومیغ
آب حق راداشتند ازحق دریغ تابدان امت زحکم مرگ ودرد
ناقة الله وسقیاها چه کرد نثر حضرت رسول امین علیه الصلوة
الله المعین اثناء کشت جبال وجبالده حوالی قبرابی رغالدن مرور
واجتیاز ونشر جواهر عظات آغاز ایدوب مدفن ابی رغالی تعیین
وهنکام موت وعطبه دفن عرجون ذهبی علی وقوعه تصریح وتبیین
بیوردیلر اصحاب ستوده فعال رتاج حقیقت حالی دق وجدث
ابی رغالی نبش وشق ایلیوب سیوف وحراب ایله حثو تراب ایتدکلرنده
غضن طلای بین الملا اخراج وحقهٔ فولادلرنده یواقیت حسن اعتقادی

وکالبد پر شفاسنه اثر مراودت ایلیوب نقل مشیه تحصیل رحلت
واول دیاردن نقلان ورحلت ایلدی بین اهل القری وادی قری
دیمکله اشتهار تام بولان مقامده قرار وارام وسکنهٔ اطراف
بلدانه مشاهدهٔ شدت عذاب وحسابی تقریر واعلام ایتدکدنصکره
بر مقدار آب اطلاب ایدوب ممر خلقنه داخل ومجرای حلقومنه واصل
اولدقده فی الحال اجل مسماسی توفی ورفقا وقرناسی اثرینه نقفی ایلدی
فاصابها ما اصابهم وقمع مقامع العذاب فصابهم وابورغال نام
بر شخص معروف الانام وار ایدیکه عیش ارغل وروح اغزل ایله حرم و
منا واول اشرف اماکنده مجاور وساکن اولماغله اسودهٔ مظلمهٔ من دخل
کان امنا اولوب مکهٔ متبرکه ده سالم ومحترم ومصداق کلام امن
من ظبی الحرم ایدی مذکور ابورغال حرم باحرمتدن رحلته ارغال
ووجههٔ مقصد وتهمته اسراع وایغال ایلدکده اثناء طریقده لجهٔ
اجله غریق ومحبوسان عالم برزخه رفیق اولدی ناربواره هنکام اصطلاده
یاننده بر ساخ طلا اولوب ساکنان حرم کزین اولان قوم زرین اول
شاخ زرینی معادفن واخفا وشرط ستری ایفار وایفا ایلدیلر رواة
ثقاتدن حسام بن عبدالله نقل بی اشتباه ایدرکه حضرت رسول کریم
علیه الصلوة والتسلیم غزوهٔ تبوکه اثناء سلوکده مسکن ثموددن
مرور واحجر حجردن مضیء وعبور ایتدکلرنده اصحاب کرامه تنبیه
واعلام بیوردیلرکه دخول قریهٔ قربت نمادن احتراز واحتراس
ومورد میاه اولان چاهدن اجتیاز واجتیاس اولنوب زمین قوم
معذبینه هنکام دخول وافتحامده تباکی وانتحاب وکوهر نایاب انابتی

امتثال باعث فوز اما الدر اول ایکی بدکردار داخل جله دلدار اولدوقده
زنان مخصوب البیان عقرناقه یی تکلیف والحاف وبذل خطوط نفسانیه
لریني کانوط وایقاف امکین قدار ومصدع مخالفت امر قاصدع ایله نفس
لئیم لریني نار جحیمه القا وخاطرۀ عقرناقه یی درون شقا مشحونلرنده ابقا
ایلدیلر تضاعیف سطورده مزبور اولدوغی اوزره مباشرت فعل شنیع
ومزاولۀ سوء صنیع ایله مبانۀ زندکانیلری زیروزبر وتعاقب دواهی
ایله سخط الهیه مظهر اولوب کاخ وسیع وفراخلری فتنۀ فلک اطلس
ایله لاف مساواة وقبۀ چرخ مقرنس ایله دعوای برابری ومعاراة
ایدرکن وعید عذاب شدید زآذورادع وحول وصول وطول طولای
فما استطاعوا من قیام وما کانوا منتصرین نذیر مبینلرندن صادق وصادع
اولمادی یامغرور الی متی بتنی دارك لایدارك الله ولایدارك کتاب
اخبار الزمانده بیان اولنمشدرکه اولکروه کثیر السمود برحسب الا
ان ثمود کفروا ربهم الا بعد الثمود اظفار مینه وتباره کرفتار اولدقده
اول مسالك مهالکده قابل اطلاق وحیات نه دکلودی ذی روح وحیوانات
وارایسه جملۀ کرنام مطمورۀ منون ونظم کریم فتلك بیوتهم خاویة
بما ظلموا ان فی ذلك لآیة لقوم یعلمون صورت نمود ولکن الا ذریعه نام
برزن نیم اندام آمکه دیجور کفر ومجور ایله دل بازلی کویا شام پرظلام ایدیی
مذکوره ذریعه خبث سریرینی اتخاذ ذریعه ایدوب حضرت صالحه بالاصل
والعذو اشد عداوت وحسد ایله عدو ایدی امر بارلبیان اوزره
استیصال اهل کفر وکفران واستخلاص اصحاب یمین وایمان اولندقده
اول عجوزۀ عقیمه نك اعضاء سقیمه سنه تمسی برۀ معاودت

وهم ينظرون مضمونی اوزره هنكام ضحی‌ده عالم بالادن بر صيحهٔ
صاعقه بار داخل اصفحهٔ اشرار اولديكه رجفهٔ فكانوا كهشيم المحتظر
ايله قلوب قوم منتظر مقلوع وهر بری صمصام انتقام ايله مقطوع
اولوب فاصبحوا فی دارهم جاثمين نظم مبينی اوزره زوايای منايا‌ده
معدوم وكان لم يغنوا فيها فحواسی اوزره نام ونشانلری دخی نامعلوم
اولماغله صحائف حال عبرت قرينلرينه رقم ان فی ذلك لاية وما كان
اكثرهم مؤمنين ترقيم وترقين اولندی نظم الم تر ان الله لا ريب غيره
يصب على الكفار سوط عذاب نثر كعب الاحبار روايت واخبار
ايلمشدركه ملكا نام برزن باحتشام وار ايديكه ملكهٔ قوم ثمود ومالكهٔ
حشم نامعدود ايدی حضرت صالح مرجع خواص وعوام ومزدحم خلائق
وانام اولدوغندن عرق حسد ورشكی نابض وعقد متی ناكث
وناقض اولوب اذيت حضرت صالحه دامن درميان وعقر ناقه‌يه صرف
مبلغ بی پايان ايلدی نظم من حاز من فضل الاله فضائلا
كثرت له الحساد والاعداء نثر واول قوم كثير المين ميانندە ايكی زن
فتان وار ايديكه برينك اسمی قتال ومصدع اكا شيفته وميال
ايدی ومحبوبهٔ اخرانك نامی فطام وقذار اكا ربوده ومستهام
ايدی هر سب سلوك مطرب طرب ايله ترتيب اسباب بزم واجتناء
ثمار بوس ونوش دنصكره خلوتخانهٔ دراغوشه عزم ايدرلر ايدی
ملكا اول ايكی زن بازنايه بذل نقود بی تعداد وتعليم عشوه وفساد
ايلديكه مصدع وقذار استدعاء بوس وكنار ايتدكلرنده غزال
وصاللرينی بستهٔ تأخير وصال عقر ناقه‌ده اهمال وبلا مراو امره

امتثال

ضالك صحايف حاللرينه هنكام كتب رقم كبت ايدى اول بى فرهنك
لرك وجنات كلرنك لرى بروجهله سياه اولديكه كويا قطران وفير ايله
اندوده وظن باطلرى برمرتبه تباه اولديكه آيينهٔ اعتقادلرندن
زنك رنك عناد زدوده اولدى نظم روز اول روى خود ديدند زرد
ميزدند از نا اميدى آه سرد سرخ شد روى همه روز دوم
نوبت اوميد وتوبه كشت كم شد سيه روز سيوم روى همه
حكم صالح راست شد بى ملحمه نثر حضرت صالح شب يكشنبه ترك
دار وحفيته وداع ديار ايدوب فلما جاء امرنا نجينا صالحا والذين
آمنوا معه برحمة منا معناسى اوزره رفاقت مؤمنين ايله عازم شهر
فلسطين اولدى لئن ضقت عنى فالبلاد فسيحة وحسبك عارا اننى
عنك راحل صباح يوم احد كه شام حيات ساكنان لحد ايدى
قبول دعوت هدايتدن كنود اولان اشقياء ثموده نقب جبال صم
دافع نزول عذاب وثقب صخور شم مانع حلول عقاب اولمايوب
ترك تجبر وتسخط ومرو صبر صبر ضرورى ايله تلطخ وتخبط ايتدكدنصكره
قطع نطعدن ترتيب كفن واعداد نعش دمدفن ايلديلر مقام يأس
وباسده الباب وكمالى ذعر وملالدن كندولرينى ساهرهٔ ثرايه
اكباب ايدوب كاه طرف آسماندن حذر وكاه جانب زمينه نظر
ايدرلر ايدى اذا اخذتك الزعازع لم ينفعك الوعادع ناكاه قدرت
باهرهٔ اله ايله وفى ثمود اذ قيل لهم تمتعوا حتى حين نظم مبينى اوزره
حين موعود واصل نهايت حدود اولدقده قائد فاخذهم العذاب
پيشواء قوم كذاب اولوب فعتوا عن امر ربهم فاخذتهم الصاعقة

بروجهله مصفر اولدیکه کویا صفحهٔ رخ رخشانلری خلوق وزعفران
ایله تطلیه وبرقان علت یرقان ایله نار وعید وانذاره تصلیه اولنمش
ایدی تکرار اول بدکردارلر سالك حبك فساد وراکب جنك
عناد اولوب قتل حضرت صالحه قصد ومسکن هدایت لزومنه
هجوم ایله زرع اندیشهٔ باطلی حصد ایلدیلر حضرت صالح تحزب فجاردن
آکاه وخبردار اولدقده اشراف قوم اشراردن نقیل نام وابو هدب
دیمکله صاحب اشتهار نام اولان برشخص نامدارك دار شرف مدارینه
التجا ودفع معرت مضرت لئام ایچون باب مکرمت انجامنه انتجا وانتجا
ایلدی عبدهٔ اصنام اولان عندهٔ بدنام هجوم واقتحام وتشهیر
شمشیر انتقام ایدوب نقیل با وجودکه مجهل انکار وجحودده اختیار
نقیل وبار کران خذلان ایله تحمل حمل ثقیل اتمش ایدی حمایت حضرت
صالحده بذل مقدار مقدور وقوم ثمودی اول داردن دور ایدوب
ازالهٔ ضر وبلیه واقامت عمل صالحده عقد عهد والیه ایلدی اول
کروه ضلالت پژوه خاسر وخائب راجع وآئب اولوب پیرامن
قوم بی امنده رحاء برحا دائر وبالای سرلری اوزرنده طیر طیره طائر
اولدی ایکنجی کون که یوم آذینه واهل ضلالت بزور ملالت ومؤمنینه
یوم زینه ایدی واول قوم بور روز مزبورده عروبه اطلاق واول یوم
میمنت بارده ابواب کار وباری اغلاق ایدرلر ایدی اسافل ووجوهك
وجوهی مانند خون محمر ونزول عذاب موعود متیقن ومقرر اولماغله
ترك جدال ومریه واغاز نحیب کریه ایدوب مجموع قوم بی امان الآن
قد مضی من الاجل یومان دیرلر ایدی اوچنجی کون که یوم سبت وقوم

ضلالك

مآلدن بقیهٔ قوم بدکردار خبردار اولدوقده حضرت صالحی قتل اشرار ایله
اتهام ومساندافك واسناده استنادی استیفا والتهام ایدوب
منزل شریفنه اسراع ورماح مکری تسدید واشراع ایلدیلر حضرت صالحك
انساب سعادت انتسابی لبس اسلحه وادراع ایله مقام مقاومه ودفاعده
انتصاب واول عصابهٔ بی اصابته توجیه خطاب ایدوب دیدیلرکه
حضرت صالح اوچ کوندنصکره وعدهٔ نزول عذاب وحبل وعید شدیدی
یوم رابعه اجتذاب ایلدی اکر بوقول باهولده صادق وسحاب موعده سی
کشتزار وقوعده ثادق اولورسه مناسب حال وموافق عقل بی عقال
بودرکه انك اذیت واضرارندن تجاوز وملحمهٔ عناد واصراردن تحاوز
ایدوب ازدیاد سخط وغضبدن احتراز واسباب عدم امترایی
امتزاز ایده سز اکر انقضاء عدت مدتدنصکره خلافی ظاهر وکذب
وفریه سی بلامریه باهر اولورسه علی ما یقتضیه الوقت مباشرت عقوبت
ومقت اولنه اول قوم دوزخ مصیرده بوحسن تقریر تأثیر ایدوب
تارك جدال ومرا ومضرب مثل رجع القهقری اولدیلر اول شب ظلماتی
سلب تب سم تب ایله موعوك ودل پرکین سنکینلری حمای غمی ایله
منهوك اولوب مبانیٔ عیش وزندکانیلری صدمات قدمدم علیهم
ربهم بذنبهم فسویها ایله ویران وهربری سرکوب ولا یخاف
عقبیها ایله افتادهٔ درکات نیران اولماق مقدمانی اشکار وظاهر
وهرکس منظرهٔ انتظاردن حالی فردایه نکران وناظر اولدی نظم

چو کیتی در روشنی باز کرد جهان بازی دیکر آغاز کرد

نثر کروه منذرین وقوم ضلالت قرینك رنك وروی بی فرلری

نثرت حلق النثرة القضا اقتضاسی اوزره امر متحقق المضا بودرکه
علی الصباح فرمان فالق الاصباح ایله مجموع قوم بی حیانك محیاسی
صفراء فاقع وبو حالت قریبه الاستحاله لا محاله واقع اولوب
یوم ثانیده رنك رولری احمر قانی وطراوت رخسارلری غلبهٔ خسار
ایله بلکلیه فانی اولوب اوچنجی کونده کونهٔ عذاب نمونه لری اسود
فاحم وقسمهٔ نقمت سمه لرنه سواد وجه مزاحم اولوب روز چارمینده
که هنکام انقلاب زمان واضطراب زمیندر کرفتار سخط جبار
وباسرهم داخل درکات دار البوار وبئس القرار اولورلر نظم

رنك روی جمله تان کردد دکر — رنك رنك مختلف اندر نظر
روز اول روتیان چون زعفران — در دوم رو سرخ همچون ارغوان
در سوم کردد همه روها سیاه — بعد ازان اندر رسد قهر اله

نثر چونکه حضرت صالحدن اثناء مواعظ ونصائحده بو لفظ نادر
بادر اولدی اول طقوز نفر بدبخت بی ظفر که هر بری میدان خذلانده
غادر وسادر ایدی صید کید واختبالی احتبال وقالوا تقاسموا
بالله لنبیتنه واهله ثم لنقولن لولیه ما شهدنا مهلك اهله وانا
لصادقون مضمونی اوزره قتل حضرت صالحده حوالی احتبال واختیالی
اجتیال ایدوب مبیت حضرت صالحده اختبا وقدوم شرف
لزومنه انتظار وارتبا ایلدوکلرنده فرمان مالك الممالك ایله برجوق
ملائکه اول عدد بی مددك سرباشرلرینی سرتاسر حجر حجر ایله تراب
تبابه برابر ایدوب فحوای فانظر کیف کان عاقبة مکرهم انا دمرناهم
وقومهم اجمعین حسب حال خسارت قرینلری اولدی بو حال حیرت

مآلدن

عدمهٔ راجع وآئب اولدی **نظم** کس نتانست اندران کره رسید
رفت در کهسارها شد نابدید کفت دیدیت ان قضا مبرم شدست
صورت اومید را کردن زدست کرهٔ ناقه چه باشد خاطرش
که بجا آرید ز احسان وبرش کر بجا آید دلش رستید ازان
ورنه نومیدیت وساعدها کران **نثر** حضرت صالح نصائح فصائح ایله
معتاد کسب عدات اولان قوم عداتی بالعشی والغداة تحذیر وترهیب
وعذاب قریب ایله تخویف وترغیب ایدوب دیدیکه تمتعوا فی دارکم
ثلثه ایام ذلك وعد غیر مکذوب نص نذارت مصحوبی اوزره هر
صیحه یرکون معین ویوم رابعده نزول عذاب واقع امر متیقن در **نظم**
کفت صالح چونکه کردید ا[illegible]سد بعد سه روز از خدا نقمت رسد
نثر اول فریق بی توفیق فعقروا الناقة وعتوا عن امر ربهم فحواسی اوزره
دریای جرم وکناهده شناه وعقر ناقه قلب تباه ضلالت پناه لرینی
سیاه ایدوب استبطاء حسان وعذاب ویا صالح ائتنا مما
تعدنا ان کنت من المرسلین نظم مبینی اوزره انکار تعقیب عقاب
ایلدیلر هرچند که اول رسول سعادتمند یا قوم لم تستعجلون بالسیئة
قبل الحسنة لولا تستغفرون الله لعلکم ترحمون مضموننی
ابلاغ وحد امکانده اولان قواطع حجت وبرهانی اسباغ ایلدی
قوم غوایت نیوشك کوش بی هوشلرینه داخل وهیچ بری ماء من
تنبیه واصل اولمایوب بلکه سبب ازدیاد فساد وباعث
اشتداد بیداد اولدی اخر الامر راز پوشیده یی تصریح وجعد خم
اندر خم سر مبهمی تسریح ایدوب دیدیکه اذا وقعت سهام القضا

بیرون وخلاف رضالرینه ملابس ومقرون اولدوغی افاده وَرُبَّ قَوْمٍ
یَلُونَکُمْ حِبَالًا وَلَا یَأْلُونَکُمْ خَبَالًا معنیسنی تکریر واعاده ایلدیلر سُعَدَاءِ قَوْمِ
صَالِحٍ که مِصْدَاقِ وَلَا یَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَیْلًا اِلَّا کُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ ایلدیلر
قوم ثمودی عذاب موعوددن ارادهٔ خلاص وانملاس واول رسول مقبولك
دعاء متیقن الحصولنی رجا والتماس ایلدیلر حضرت صالح اول آلوده کان
مشاین وفضائحه نشر کلمات جامعه وقرطهٔ پند کرامندی آویزهٔ لحمهٔ
سامعه ایدوب دیدی که اکر بچهٔ شتر بی کناه داخل قوم غوایت پناه اولورسه
برکت قدوم میمنت لزومی محتملدر که عقدهٔ عقابی حل ایده وفود ثمود عقب
شتر بچه یه دوان ومداخل ومنافذ کوه فلك شکوهه روان اولدقلرنده
قدرت مهیمن حکیم ایله اول طود شامخ وعظیم برمرتبه بلند وزبر وباذخ
وبرتر اولدی که شاهباز وهم وخیالك پروبالی پایهٔ زیرینده درمانده
وحصیر ونسیر طائر افلاك ذروهٔ شاهق ادراکنده مِصْدَاقِ یَنْقَلِبْ اِلَیْكَ
الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِیرٌ اولدی

کر نشان خواهید از من زین وعید — کرهٔ ناقه بسوی که دوید
کر توانیدش کرفتن چاره هست — ورنی خود مرغ امید از دام جست

نثر فصیل فیل مانند شناخیب کوه بلنددن نظر وجانب حضرت صالحه
توجیه شعاع بصر ایتدکده عبرات ودموعی سیلان وهموع وادهاش جموع
ایدوب صوت اعلا ورفع عقیرهٔ صدا ایله تکلم واوج دفعه یسا صالح
وا اماه لفظ جانکاهی ایله فریاد وتظلم ایلدی بعده اول کوه سما نماده
اولان صخرهٔ صما متفتق وهضبهٔ شما منفلق اولماغین اول قریع بریع
وسلیل جلیل داخل شعب صعبا ولوب عیون ناسدن غائب ومطمورهٔ

عدمه

فاسده یه جمله سنی ارضا ایتدکدن صکره وکان فی المدینة تسعة رهط یفسدون
فی الارض ولا یصلحون مضمونی اوزره اشرار بدنهاددن طقوز نفر اهل فسادی
کندولره همراه ومرصد مکیدتده انتهاز فرصة نکاه ایلدیلر بر روز محنت
فروزده که شتر غرابت نما مشغول شرب ما ایدی ابتدا مصدع اسباب فتن
وخدعی پرداخته وجانب ناقه یه بر تیر قوی تأثیر اندخته ایدوب پای
بادیه پیماسنی جرح وعصب صعبنی نشانهٔ نیزك اذیت وقرح ایلدی
ایلدی قذار بی حذارکه ازرق چشم وکوتاه بالا ومنبع فتنه وبلا ایدی
عشیقهٔ نازك اندامی اثناء کلامده کمال غنج ودلال ایله عرض رخسار
وجمال ایلدوکده قذار خلیع العذار مسلوب الاختیار وحریف عشق پروانهٔ
ناپروایه یار اولدی وحیازت سبق سبق غلبهٔ موالاة وعدم مبالاتی
اقتضا وبر شمشیر آتش تأثیری سل وانتضا ایدوب اول اشقر مستحق السقر
مقتضای فنادوا صاحبهم فتعاطی فعقر ایله ناقهٔ کثیرة البرکاتی عقر
وعظام پای عظیمنی تیغ عذر بی دریغ ایله وقر ایلدی بعده اول طقوز
نفر اشرار بی خفر یکران بغی وطغیانی کبح وشتر الهی بی ذبح ایدوب
جنود قنائل ثمود لحم وشحمنی آنی ده شتر قربانی کبی یغما وانتهاب وعلی
طریق المناوبه مناهبه واستلاب ایلدیلر بچهٔ ناقه بو حالت مالاطاقه دن
تجبیب ونفار وقمهٔ قلهٔ جبله هرب وفرار ایدوب بو امر کالح معلوم حضرت
صالح اولدوقده مجمع وفده حفد وشتاب وآغاز سرزنش وعتاب ایلدی
اول قوم شقاوت روم اولا الشریف من اذا غیب عنه عیب واذا ایب هیب
فحواسی اوزره تمهید مقدمهٔ عذر بعده فعقروا فاصبحوا نادمین نظم مبینی
اوزره انتاج نتیجهٔ نذر ایدوب اول خطاء باعث العقاب باب استصوابلرندن

وجوه اموالنی حوز و تصرف ایلیوب بو سبب ایله حضرت صالحه سینهٔ بی
سکینه سنده اضمار کید و کینه اتمش ایدی اول ایکی زن بد سرشت کردار
زشت ایله ترک خوف و خشیت و استعمال مکر و خبال ایله تحصیل خباط
و غشیت ایدوب کاز آز ایله لبیس تلبیسی قرض و فساق اهل شقا و شقاقه
مقابلهٔ عقر ناقه ده نفس بد فرمالرینی عرض ایلدیلر بو اثناده نامی حباب
بر مستحق تباب مجمع قوم پر شروردن مضی و مرور ایدوب اولا صدوف
بدکار عقر ناقهٔ بردباری اکا تکلیف و متاع وصلتنی اول امرک تمشیتنه
توقیف ایلدکده حباب حباب کبی کندویی بی تاب و بو کار خطیر و دشواردن
احتراز و اجتناب ایلدی آخر کار رؤسا فجار ایله رایت موافقتلری خافق
و قرعهٔ اختیارلری مصدع و قذار نامنه موافق اولماغیله مجلس انسه
احضار و مکنون سر مکتوملرینی اول ایکی شوم غشومه اظهار ایلدیلر
صدوف که طریق توفیقدن انصراف و صدوق اتمش ایدی مهیج فتنه و هرج
اولان مصدع بن مهرجه عقدهٔ وعدهٔ وصالنی توثیق و مهرنی قتل ناقهٔ
هدایت بهره تعلیق ایلدی و عنیزه دخی نیزهٔ مکر و خداعی تبوئه و قذار
پر اقذاری منزل اسماع اطماعده تبوئه ایدوب احسن بناتنک عقدینی
عقر ناقه یه تشریط و اول مکار فتنه جویی حفرهٔ آز و آرزویه توریط
ایلدوکدنصکره عجالة الوقت بذل نزلی وافر و ایثار نقود و جواهر ایلدی
ع وعدها شان کرد و پیشین هم بداد نثر اول ایکی غر غافل مصراع
ومن طلب الحسناء لم یغلها المهر نثر ایله طرف مهرویه مائل و نو عروس
حقیقت ایله ملاقی اولمادوقلرندن ع وقد تبلی الملیحة بالطلاق
نثر دن ذاهل اولوب مجموع قوم کمراهی عقر ناقة الله اضرا و بو عزیمت

فاسد

تسخیر و بازوی بی نیروی خُلِقَ الانسانُ ضعیفاً ایله قدرت بی نهایتِ
قضا قصدِ تغییر اولنه

آنرا که خدا نگاه دارد ورسنگ ز آسمان ببارد
حاشا که بدو رسد گزندی وآشفته شود ز ناپسندی

نثر سقف وجدارِ غار ساقط ومهدوم واول گمراهان بی باك
زیرِ مغاكِ هلاك ده نابدید ومعدوم اولوب گرفتارِ سرپنجهٔ مالك
وخفرهٔ سعیرده بائر وهالك اولدیلر چونکه قوم مستحقّ اللوم مطّلع
امر لازم الاعتبار وهامهٔ عامهٔ اشرار شدخ وشقّ واشلا واعضالری
رضخ ودقّ اولدوغندن خبردار اولدیلر سیاهابهٔ شقاوتِ ازلیه لری
نبوع ونبوط وهوای هوای نفسه سقوط وهبوط ایدوب عقرِ ناقهٔ
قوی الطاقه یه نفیرِ عام ومساندِ تلبیس ابلیسه ادّعاءِ ادّعام ایلدیلر
بو کلامِ مجمّلك مفصّلی بودر که میانِ قومِ پرستیزه ده عنیزه نام بر عجوز بد
فرجام وار ایدی که بنین نازك بنان ایله شهیر واسبابِ ثروت ویساری
کثیر ایدی ناقهٔ سبك سار خلیع العذار تناولِ گیاه وآب ومزاحمهٔ مواشی
ودوابّ ایتدوکندن اضمار حقد وکین ونفسِ سبك سرنده قصدِ آزار و
ضرری تمکین اتمش ایدی کذلك میان فرقِ هوالك ده نامی صدوف
بر زنِ صدوف وار ایدی که غایت خوب ومالدار ایدی واهلِ غنا ویسار
ایدی شوهری گوهرِ هدایته نائل ومأمنِ دینِ صالحه آئب وآئل اولوب
همسرِ باشرینك اسبابِ مکنت واقتدارندن بر مقدارینی راه مهامّ
اهلِ اسلامه بذل ونثار ایلدوکنه مذکوره صندوق تحصیلِ شعور ووقوف
ایتدکده کمال سلاطت ووقاحتندن زوجندن نشوز وتحرّف وبواقیٔ

ایدرلر ایدی مرور سنین وشهور ایله یارهٔ جراحت فرزندی ساعد جهل
پرکزندلرینه تسور وحضرت صالحی باعث هلاک اولاد وجوائح تصور
ایدوب اول ذات پاکک اعدام وهلاکنه قصد ومیل وحب خبی مکیال
مکیدت ونکال ایله وزن وکیل ایلدیلر هرچند که مرشد عقل ناصح
جانب حضرت صالح دن کاه

وحملتنی ذنب امرئ وترکته کذی العر یکوی غیره وهو راتع

فحواسنی تقریر وانها وکاه

غیری جنی وانا المعاقب فیکم فکاننی سبابة المتندم

معناسنی افاده وابنا ایدر ایدی دیدهٔ پایان بینلری سبل خبل
وکین ایله علیل ورهکذار دراکلری سیل اشراک ایله مسدود السبیل
اولمغین اول مدهوشلرک سامعهٔ هوشلرنده صداء نصح جایکیر وهیچ
برینک داء عضال ضلاللری داروی پند ایله شفاپذیر اولمیوب فضای
سینه ده رایت حقد دیرینه یی افراشته وقضیم صدرلرینه رقم
تعصب وغدری نکاشته ایلدیلر اول الواد قتیل الاولاد که طقوز
نفر بی ظفر ایدیلر عجز وخفر ایله اختیار سفر ایدوب میان قوم دن
خروج وبرغار تاره دخول وولوج ایلدیلر وزند آرایی بو وجهله
ایرا وذمت همتی بو رسمله ابرا ایلدیلر که نصف اللیل ومیانهٔ شب
پرویل ده خوابکاه حضرت صالحه اقتحام وذات رسالت اتسامنی
عرضهٔ حسام منیه وسام ایدوب فلتة اغاره وشبیخون واول بر
کزیدهٔ حی بیچونی اغشتهٔ خاک وخون ایدهلر زهی قوم کج نهاد بد اعتقاد
که شبکهٔ پردهٔ عناکب ایله قاف نشین بلند مراتب آرزوی صید و

تسخیر

وانبا اثناسنده بر مولود نامسعودی داخل معمورهٔ وجود اولماغله
پدر ومادری قلوب غلف ایله اختیار عذر وخلف ایدوب جلف
ناخلف لرینی صیانت وجنایت خیانت ایله ترك لازمهٔ دیانت
ایلدیلر ولادت ولد الد ایله بلد خلد لرینه خورشید امید سطوع
ومسلك حفظ وکلاءتنه سلوك ومطوع ایدوب تنزل السماء
فحواسی اوزره نام با استقذارینی قذار ایلدیلر اکثر مؤته خینك
نقل صحت قرینلری اوزره نامی حسان بر شخص قباحت رسان ایله زوجهٔ
سالف البیان سفاح وعنت والمراة السلیطة حیة تسعی مادامت
حیة تسعی فحواسی اوزره کندویی سزاوار نفرین ولعنت ایلدی اکرچه
قذار با بلادتك ولادتی الولد للفراش کلام حکمة پاشی اوزره فراش
سالف ده واقع وشخص سالفك ولید بلیدی اولماق اوزره شائع
وذائع در اما فی الحقیقه ولد غیه وخباثت فطرتده مانند عقرب و
حیه اولدوغی زبان زد سکنهٔ دیار ومعلوم شرار وخیار ایدی
اول بدبخت اولماغله زمان یسیر غیر کثیرده بالغ حد کبر ومصداق
انها لاحدی الکبر اولدی فراست وفراستده اتراب وهمبازلرندن
فائق وممتاز وحمایت فن رمایتده مصیب وحکم انداز اولوب
هر وقت بامقت که قتل اولاد ایله حریق الاکباد اولان کروه اندوه
اثره مرور وکذر ایلسه پیلهٔ کید وحیله سنی طبق طبق مراد ده تزیین
وانطفاء شموع ابنا ایله آنلری تعییر وتهجین اتمکله اول کروه نامقبول
که کژدن حاللرینه طوق مفتول وحاصل عمر بی طائللری مقتول ایدی
کمال فزع وانفعال ایله رفع نامت وتکثیر سواد پشیمانی وندامت

زود گذارده مقدار مکث و قرارلری وجود ناقه یه مربوط واهل جهلك
مهل سهلی مخالفت فرمانه مشروط در شویله که اول قوم روسیاه ناقة الله
عفر و عتل یاخود عقر و قتل ایلیه لر اقتراب حسبان و عذاب عدیم الارتیاب
در حضرت صالح میدان مواعظ و نصائح ده ولا تمسوها بسوء فیأخذکم
عذاب یوم عظیم نص کریمی اوزره واقع حالی ایذان قوم ناپسند فعال
ایلدکده ایمان شداد و غلاظ و تنکنای حلف خلف نماده الظاظ ایلدیلر
که بو نافهٔ بردبار خطام آزاری اجاله و سیاط اضراری احاله واصل
حد استحاله در حضرت صالح اول کروه طالحه کشف سر قدر و کاس مصفا
قضادن ازالهٔ دردی کدر ایدوب دیدی که مقتضای تقدیر ربانی و مستدعاء
انظار دور آسمانیی بودر که قصد شتر شیر صولت ایدن شوم بی دولتك
تنکنای کمون نقمت نموندن سر منزل عالم محنت لزومه قدومی امر حق
وامر مذکورك ظهوری بودر که شهرده محقق در قوم ثمود انارهٔ مشاعل
عهود ایلدیلر که اول شهرده مشرق ولادت دن طلوع و مطلع فطرت
دن شروق و تلوع ایدن هر طفل رضیع اکر اصیل و اکر وضیع اهلاك
واعدام و شتر دافع البلایی حفظ و اکتلاده حسب الوسع سعی و
اقدام اولونه اتفاقا ماه مذکورده طقوز ولد ذکور مضیق کتم عدم
دن مسافر تابخانهٔ عالم اولوب جمله سنی ادخال باب تباب ولا مرد
لقضائه ولا معقب لحکمه فحوای بی اشتباهنه عدم انتباه ایله اول
اطفال بی کناهی غرق تیار تبار ایلدیلر ناکاه نامی سالف برنا خلف
خالف که مدت عمرنده عدم رؤیت فرزند ایله مأیوس و مألوس
و آرزوی عقب دلبند ایله عقلی مسلوب و مسلوس ایکن سوالف احوال

وابنا

دمع واولاد واحفادینی دعوت وجمع ایدوب حضرت شیثی ولی عهد
ووالی ووصی مختار اتمکله پایهٔ اقتدارینی بلند وعالی ایلدی نظم رباعی

تاکی فلکا گرد جهان میگردی روزان وشبان براین وان میگردی
خاك آدم گشت وآدمی خاك شدند در دور تو وتو همچنان میگردی

جبرئیل امین برجوق ملائکهٔ مقربین ایله کلوب مهمات تکفینی احضار
ایلدیلر وحضور آدمده ثابت قدم اولوب انتظار نزع واحتضار
ایلدیلر بو اثناده سکنه عالم بالا تسبیح وتحمید وتهلیل وتمجید اشتغال
وروح حضرت آدم علیه السلام ریاض دار السلامه انتقال ایدوب حضرت
جبریل امین امر تجهیز وتکفینی اتمام وحضرت شیثی اول جسد مسجود
اوزرینه صلاته امام ایلدی علیه انمی الصلوة واکمل التسلیم وهب علی
رمسه نسیم التسنیم

از مرك تن ای حکیم چندان مهراس برخیز زخواب جهل وبنگر بقیاس
بیم تو زوهمست وگرنه این مرك پیوستن عقلست وبریدن رخواس

الآیة السادس عشر

هر کیمکه اوله مسند عزتده مکین منزلکهی عاقبت اولور زیر زمین
کور قوم ثمودده نیلدی کبر وغرور اذ قیل لهم تمتعوا حتی حین

دندانه کشای قفل این راز زین گونه در سخن کند باز

که اقتراح قوم ثمود ایله نافهٔ غرائب نمود وراء غیب هویتدن
عرض عارض وطلعت ایلدکده حضرت صالحه الهام وایحا وعالم بالادن
اشارت وایما اولدی که چونکه اقتراح قوم بدسگال استحداث نافهٔ
کوه تمثال ایلدی اول گروه لئامه تصریح واعلام ایله که فضاء حیات

توجه وعزیمت وکم کشتکان تیه ضلالتی کعبهٔ هدایته ارشاد ودلالت
ایده حضرت آدم خدمت مأمور بهایه سعی بی نهایه ایدوب شول فرقه نك
که جبین حاللری اساریر اقبال ایله موسوم ایدی والد بزرکوارلرینه انقیاد
ایلدیلر واول زمره نك که پیشانیٔ کارلرینه نشانهٔ ادبار مرسوم ایدی
مزلقهٔ انکارده لج وعناد ایلدیلر حضرت آدمك کروه پرستم بدشیمه اظهار
ایلدوکی معجزات کبار اقطار امطار کبی بیحد وشماردر جمله دن بری برسنك
خارا وصخرهٔ صمادن بی تسویف وارجا آب ناب اجرا ایلدی واول ضواحی
ونحاده بره دوحهٔ بالایه اشارت ایلدی فی الحال خاکی چاك ایدرك
دعوتنه اجابت ایلدی ودست مبارکنده برمقدار نمك وار ایدی قول
ملیح ولفظ صریح ایله صدق رسالتنه شهادت ایلدی برکون اثناء
طبخ طعام وبادهٔ قلت هیزم وحطب باعث اندوه وعطب اولمش
ایکن حضرت آدم اصناف اضیافنی اول نادیٔ نداده آج اتمدی ودست کریمنی
لهب اتشه ایلاج ایدوب بالتمام طبخ طعام اولنجه اخراج اتمدی ودست
نشانی اولان اشجار طوبی نشان فی الحال قدرت ذی الجلال ایله برومند
وبرك آور وطرفة العین ده مثمر وبارور اولوب فصل بریع ربیع ایله
معلل اولماز ایدی وبحر ژرف وسیلاب شکرف دن بی احتراز اجتیاز ایدوب
پای دریا پیماسی مبلل اولماردی زمان عدالت ضماننده نزهت سرای
عالم فضای حرم کبی آبادان وخرم اولوب غرائب رغائب دنیا بی نهایه
وعد اولمش ایدی وآخر عمر شریفنده تناسل اعقاب واحفادی قرق
بیك عدد اولمش ایدی چونکه عمر حضرت آدم بالتمام والکمال هزار ساله
اتصال بولدی رمض غلبهٔ مرض ایله چشم حسرت چشمندن اسالهٔ

معجزات حضرت آدم صلوات الله علی نبینا وعلیه

دمع

سفیر صفیری شش جهاتِ هفت اقلیمه بوعذابِ الیمی مخبر و فریاد فریادی
مواليدِ ثلاثهٔ چار ارکانه مستفیض و منتشی اولدی

بکی السماءُ وضجّ الارض وانكدرت ... زهرُ النجوم وطاشت انفسُ الفرقِ
عينُ المكارم والعلياء باكيةٌ ... فی ذا المُصاب وقلب الدهر ذو حرقِ
جاشت بحورُ هموم الدهر زاخرةً ... وآذنت سفنُ الآمال بالغرقِ

نثر ینجه شهور و اعوام اقتحام شدائد والام ایله عروهٔ آسایش
و آرامی انفصام و زجاج خاطر نازك مزاجی فهرِ قهر و ارتجاج ایله انکسار
و انقصام بولوب لسانِ سربانی ده نظم مراثیٔ رقیقة المعانی ایله تسلی
و رضاءِ دواعیٔ قضایه متدلی اولدی نظم

کوینده این کهن فسانه ... زین کونه سرایدین ترانه نثر کافطارِ
زمین ده اولان جمله بکائینك اجرا و همع ایلد کاری دمع بریز جمع
اولسه حضرتِ یعقوبك چشمهٔ چشمه اضافت ایله کمتر و دون و بکاءِ
خلقِ عالم کریهٔ کربت فزای یعقوبه منضم اولسه سرشك جهان آشوبِ
ایوب زیاده وافزون دز و بوجمله نك کمیت و مقداری تضعیف و تکرار
اولنسه کریهٔ و نوحهٔ نوح جزیل و بحارِ دموع سابقه یاسرها بکاءِ دما
حضرتِ آدم قاتنده اقل من القلیل در بوحالِ باهول ایله ینجه زمان
حول ایتدکدن صکره حضرتِ آدم لجهٔ مسافرت ده عوم و سیر سریذیبه
قصد و روم ایتمش ایکن عالم یالاوذن منشور الهام و ایحا کلدی کرو ادیٔ
ایمن ده تموذ قبیل نا قابل قابیل آتش پرست و شراب تحلیلِ محرمات ایله بدمست
اولمشلره زانلرك مناسبِ کیاهِ کفر و کتاه اولان خواطر وسواس بناه لرندن
چرکِ شرکی ازاله و کلزار حاللرنه نهرِ دعوتی اجرا و اساله ایچون اولدیا

دم

دلالتِ غراب ایله زیرِ تراب ده مانندِ گنج قارون مقبور و مدفون و
قابیلِ بدسگالك حالی مصراع هرکرا رهبرش غراب بود نثر مدلول غریبنه
ملابس و مقرون اولدی

چونکه قابیله دلیل اولدی غراب ایلدی آنی کوروب استغراب

عاقله بونده اولوپ دور مبحث بعث الله غرابا یبحث

حضرتِ آدم زیارتِ حرمِ محترم دن عودت و اولاد و احفادینی
دعوت ایلدی کده جمله سی سلك خدمتده معقود امّا هابیل مفقود اولدوغنه
مضطرب و نوائر توا تر محنتی افروخته و ملتهب اولوب بعده فضاءِ فسیح
الارجاءِ رؤیاده سَیرِ سیرِ احوال عالم و مطالعهٔ سوَرِ صوَرِ لوح قلم
ایدرکن کوردی که هابیل محزون میانِ خاك و خون ده غلطان و ندبهٔ
جانکاهِ وا اَبَتاهُ و امصیبتاه ایله فریاد کُنان در نظم

آناکه برین رَحیل کاهند دستان زنِ وامصیبتاهند نثر حضرتِ
آدم بیدار وجبریل امین دن جویندهٔ اخبار اولدوقده نظم مصراع

وطیبُ ترابِ القبر نمّ علی القبر نثر دفن هابیله دلیل اولدی حضرت
آدم اول لحدِ مغفرت مکانِ دن که روضة من ریاض الجنان ایدی رفع
ترابِ ایله دفع ارتیابِ ایدوب کوردی که هابیلك والهٔ روانی منصب
ضبط جثمانِ دن معزول و تکاورِ تیز گامِ حیاتی پای بند اَجَل و ممات
ایله معقول اولوب مصنوعِ یدِ قدرت اولان لمجتِ بابهجتی متأفن و طیب
زیبِ دلفریبی متغیر و متعفن اولمش لاجرم حضرتِ آدمك منزل دلنه
عبرتِ حالِ هابیل عبور و عبرتِ کارِ قابیله عثور اتمکله کُلبنِ راحتی
شُندبادِ نقمت ایله هَشیم روزِ دولتی مانندِ شامِ محنت بهیم اولوب

سیوز

وكوسفندِ ثمين احضار ايلدى وكلا التقديرين اتباع امر قضايى ضميم
دلنده اضمار ايلدى لكن قابيل نا قابل صنعتنده كافر وجلباب باطل
ايله وجهِ حقى ساتر اولماغين برمقدار خوشهٔ بى اعتبار ايله جاى اختبار
ده قرار ايلدى اما امارتِ حرمان بديد ونمايان اولدوغى تقديرجه
مخالفته اصرارين اسرار ايلدى لاجرم طرفِ اسماندن بر آتش بى دخان
نزول وهابيل با قرمانك قربانى فتقبل من احدهما ولم يتقبل من الآخر
كلام معتبرى اوزره قبول ايلدى قابيل تعيينِ حقه قائل اولمايوب
نخل عنادى باسق ومظهر شقا ونكال اولان اصحاب شماله پيشوا و
سابق اولدى اكرچه حضرت آدم قابيله نصح وپندينى تعميم ايلدى لكن
مقيد ومفيد وروى اميدى سفيد اولمايوب برادر شقيقنك
قتلنى تصميم ايلدى والدينه عاق وطاقتِ طاعتى طاق اولوب انتقام
انتهاض وفرصته انتهاز ايلدى تاكه حضرت آدم عزيمتِ زيارتِ حرم ايدوب
قابيل كه شرِ معشر وقبيل ايدى شقاوت ازليه حسبى ايله كندويى اصحاب مشأمه
يه والى وسرخيل هؤلاء فى النار ولا ابالى ايدوب هابيل برشب پرتهاويل ده
خواب نوشين راحته نائل وبستر نرم يا راقد الليل مسرورا باوله
ده ناعس ونائم ايكن قابيل فرق هابيله برسنك ضخم ايله زخم اوروب
فطوعت له نفسه قتل اخيه سياست كاهنده سيئهٔ سفك دمايه اول
من وضع وابن بجدهٔ نجدتِ شرور وبدع اولدى بين الشهداء اعز اخوانى
سرخ رو وعند السعداء كندويى خجلت زده وسرفرو ايدوب ساهره محنت
سراى ثراده ابتدا ظهور ايدن مفاسد وشرور مصدر وابو الفتح بستى نك
من ذا الذى ركب الفساد فسادا قولنه مظهر اولدى اخر الامر

مُفیض الانام ایله استشفاع واسواء ما سوایی آنك اسم اسماسی ایله استد
فاع ایدرسن حضرت آدم عجز وندم وجزع وسدم ایله دیدی که یارب
حضرت محمدك نام ممجدینی ساق عرش برین وطباق فردوس کزینده مکتوب
وشرف جوار اسم بزرکوارکه مقرون ومصحوب کوردم لاجرم رفع ارتیاب
وکمان وتحصیل درك وایقان ایلدم که وجود شریفی افضل ارباب شرائع
ونام لطیفی غفران مقحمات عصیانه اقوای وسائل واقوام ذرایع اوله

نظم خوانندهٔ این خط کهن سال زین کونه نمود صورت حال

نثر که حضرت آدم مأمن انابته شتابان واقتاب فتاب علیه مفارق
علیه سنه تابان اولوب شمل حالی ملتئم وامر کار وباری متسق ومنتظم
اولدقدن صکره حضرت حوا یکرمی بر دفعه حامل وهر برنده بر فرزند اریب ودختر
دلفریب سر منزل وجوده داخل اولوب بطن اول ده اولان ذکر توامین
بی ریب ومین بطن ثانی ده اولان دختر سعد اختره تزویج وانثای
بطن اول ذکر بطن ثانی نك خلعت زوجیتی ایله تدبیج اولنماق
شریعت آدم ده مرخص وبو حالت وخلت اول ملته مختص اولماغیله
اکبر اولاد احلادندن اولان قابیله توأم هابیل اولان لیوذا نصیب
ومقصوم وهابیله همزاد قابیل اولان اقلیمیانك عقدی مقدر
ومرسوم اولماغین هابیل بی قال وقیل قسمت عادلهٔ شرعه راضی
اولدی اما اقلیمیا اقلیم حسن وجمالده واصل حد کمال اولمغین قابیل
آنك تحصیلنه متقاضی اولدی بالاخرة واتل علیهم نبأ بنی ادم اذ قربا
قربانا فحواسی اوزره قصد قربان ایچون تقدیم قربان ایلدیلر هابیل
انعام ملك جمیلی مراعی وانعام واغنامی راعی اولماغین بر غنم سمین

وکوسفند

اشتغلت قلبي عن الدنيا ولذتها فانت والقلب شئ غير مفرق
وما تتابعت الاجفان عن سنة الا وجدتك بين الجفن والحدق

نثر طبقی اوزره سجنجل منام ده بو صورت ارتسام بولدی که سیف
بحرده سیف غمزهٔ حوادن دمع پردم دمادم تمتع وخوان یغمای نعماء
دنیادن نصیب اندوه وعنا ایله تمتع ایدوب ضجرت وکلال کمالن
بولمش وهران بو کلمات رقت بیان ورد زبانی اولمش که یا حبیبی آدم
اجائع انت ام شبعان انائم انت ام یقظان الابس انت ام عریان
حضرت آدم صدد جوابده ایکن خواب دن بیدار وحضرت حوا منصهٔ
رؤیت دن غیبوبت ایله جان عزیزندن بیزار اولوب واقعهٔ باقعهٔ
یاد وآغاز کثریه وفریاد ایلدی اول نشیج ملالت پسیج دن وجود جبریله
اضطراب وبو حالت پر ملالت دن اکتئاب واکتراب دوشوب دیدی
که یا ادم بونه شورش وغم در معلم دبستان وعلم صورت واقعهٔ فاقعه
بلا تغییر تعبیر ایتدکده حضرت جبریل بو امر متعسردن متأثر اولوب حضرت
ابو البشری قرب یسر وبشر ایله تسلیه وسقف بلند امیدینی دعامهٔ غیاث
ونوید ایله تعلیه ایلدی بو روایت رسیدهٔ رتبهٔ صحت درکه حضرت
آدمک هنکام توبه واستغفارده دایما کاری حضرت رسول انام
علیه الصلاة والسلامک نام با احترامله توسل ووسیلهٔ اثیلهٔ
آل اصالت مآللری ایله ابتغا وتوصل ایدی برکون وراء سرادق
کبریادن ع بی حروف وندا صدا کلدی نثر که یا ادم حریم حرم
قرب وامم ده حرمت محرمیت خاتم انبیا وافضل امه ندن تحصیل اطلاع
وآنک زلفت وافضلیتی کیمدن استماع ایلدوک که صفح جرائم وآثامه نک

نثر فرقت نعیم جنان ایله اغاز گریه وصیاح وحرقت آرزوی جنان ایله ابراز
ناله وفریاد ایدوب سرندیب ایله وادی سرندیبه هبوط واعمال راحت وغربتی
حبوط ایلدی حضرت حوا که جده نوع بشر ساحل جده ده مقر مقر ونصیبی
نصب مضاعف والم مکرر اولدی نظم
نه قاصدی که پیامی نبز دیار برد نه محرمی که سلامی بدان دیار برد
نثر منبع دل ادم دن هردم زلال حسرت دار القرار تمتع وانفجار ایلسه
عامه بیهوش وعجایب تکالیف ایله والهه ومدهوش اولوردی لاجرم جانب
مهیمن جلیل دن حضرت جبرئیل مجالست ومؤانست آدم ایله مأمور اولدی حضرت
ابو البشر کاشانه درویشی مغبری طارق اخوان وبوائق ایله معمور ومشهور
ایکن بو سبب ایله فی الجمله آهل ومعمور اولدی والحاصل آدم وحوا بربرندن
مهجور وجدا اوچیوز سال علی الاتصال شدت ونقمت چکدیلر وزمین انابت
وندامته دانهٔ سرشک حسرت اکدیلر بر کون حضرت آدم حضور جبرئیلده
بکاء طویل ونحیب وعویل ایدوب آن فوات الوفاة اشد علی الحی من الوفات
دقیقی اوزره نقمت فرقتی بث واظهار وحوادن استیناس واستخبار ایلدی
ناموس اکبر اظهار مضمر ومضار بیان ده خیل مقالی مضمر ایدوب دیدی که
حوا ساحل دریای هندده مبتلای غربت واستیحاش وکان دیدهٔ خون
چکاندن کوهر باش اولوب هرکون التیاء محنت وشغب وارتیاع محبت
وسغب ایله گریان وهرشب آرزوی مشاهدهٔ جمال وتوقع لطیف وخیال
ایله ناعی وگریان در حضرت آدمه اول خبرك استماعندن غشیت وارتیاع
حاصل وآفتاب دیدهٔ جهانتابنه سحاب مظلم خواب حایل اولوب شهود تعاقب
خیال وسیر تماثیل عالم مثال ایدر ایکن نظم

اوله هیچ برجانبدن بارقهٔ عفو اساءت اضاءت ونشانهٔ قبول واجابت
اصابت اتمیوب ناچار عجز وانکسار ایله محنت سرای عالمه وضع قدم ایتدکده
مجرای لسانه معجز بیانینه نظم کریم بسم الله الرحمن الرحیم جریان
بولدی امین وحی والهام سالار زمرهٔ ماءمنا الاوله مقام آدم علیه
السلامی توقیف ودعامهٔ رجاسنی تشفیف ایدوب دیدی که یارب آدم
قصوری قصوردندمی بنیاد وسنك ذات کریمکی رحمن ورحیم اسمی ایله یاد
ایلدی سن اوازدرکه اول غوطه خور کرداب اوزاری شرطهٔ فضل مدراك
ایله واصل کناد وقلب پرغمنه ابر عطا وکرمکی ادرار ایده سن عالم بالادن
صداء غم زدا کلدی که یاجبرائیل خروج آدمه مانع وعطاء قلیله حرمند
وقانع اولمه که بنم فیض رحمتم بی علتم عام وفضل ورأفت بی غایتم علی الدوام
درذاکر حالا آدم وحوایه متعلق ومجرد آنلر حقنده متحقق اولورسه بریکی
نفسه حصار تضا اقتضا ایدر بصر انتباه ایله نکاه ایله که تنکنای دنیادن
ارتحال ورخت اقامتی قرارکاه میعاد معاده انتقال ایلدوکلرنده کندو
وجود کرامت مشحونلرینه وعد حصا وحد احصادن افزون نجباء اولاد
افزون نجباء اولاد شرف مقرونلرینه کمال تروتوالم شامل وسرکشتهٔ تیه حیرت
اولانلرك دخول جنت ایله مقصود وامنیت لری حاصل اولور حین خروج وهبوط
ده که عین آدم دن ماء ندم دمادم بنوع وبنوط اتمش ایدی دستنی دست حوایه
پیوند وعلاقهٔ الفت ودلفی جید وجود مجیدینه بند اتمش ایکن مقراض انقراض
ایله اول رابطهٔ اجتماع دخی انقطاع بولدی وبو رباعی نك مضمون محققی ماصدق
اولدی رباعی ای هائل راحت غم ایله همراه اول ذوق ایله من بعد قرین آه اول
ای جامع هرصفت وصالی بلدوك هجران المندن دم بوری اکاه اول

نثر مسّ جود پروردکار ایله مسجود ملائکهٔ کبار اولمش ایکن مشرب عذب
راحتلری جفاء جفا والم ایله آلودهٔ خس وخاشاك وعین بشر ومسرتلری
قذاء قضاء مبرم ایله نمناك اولدی خلعت فاخرهٔ کرامت ظاهرندن لرندن
انخلاع وافسر عزت واقتدار سربا وقارلرندن انتزاع بولوب نظم

کوریجك آدم اولدوغین عریان دیدی کندویه ایلیوب افغان
کمسه دن بلمزم بو ذلتی بن بکا کثذمدن اولدی کثذمدن

نثر دفع روعت وستر عورت ایچون هر درختی که ارتجا وظله وپناه
قصدنه التجا ایلسه هر بری تمنع وابا ایدردی بو احوالك حلالنده جانب
ذی الجلال دن یا ادم افرار منا ایله خطاب وندا اولندقده حضرت
آدم بل حیاء منك جوابی ایله اظهار خجلت واستحیا ایدردی آخر کار
برك تین غیر متین ایله تخفی واستتار ایدوب اقتضاء حکم قضا ایله
ولکم فی الارض مستقر تا بخانه سنه نازل وخلق لکم ما فی الارض جمیعا
نزل بی کرانه نائل اولدیلر محمود وراق میدان حسن بیانده نصب
رواق وآغشتهٔ ادناس وآثام اولان سفلکان انامه تمهید مقدمهٔ
ماله من فواق ایلمشدر

تصل الذنوب الی الذنوب وترتجی درج الجنان بها وفوز العابد
ونسیت ان الله اخرج ادما منها الی الدنیا بذنب واحد

نثر حضرت آدم دار نعیمدن عروجه عازم وفرمان قضایه رضا
لازم اولدقده یمین ویساره توجه بسیار ایدوب امیدوار ایدی
که سمت سابقهٔ رحمتدن وفود وفور فضل وعنایت ایله امداد
ونصرت وخلد خلدنه قطرات نیسان صفح وغفران ایله تحصیل نضرت

اوله

حوا متابعتِ هوا ایله اول خسارته جسارت ایدوب شاهراه تیقظ وانتباه
دن آزتدی حضرت ادم بالانشین خطیرهٔ تقدیس ایکن کرفتار حبالهٔ خبال
ابلیس اولدوغنه بادی ایکی امر عادی ایدی بری بودرکه ذاتِ بی همالی
کمال اعتدال اوزره مبدع وخزانهٔ فطرتنده جوهر صدق وسلامت
مودع اولوب یاننده دروغ بی فروغی انتحال امر محال خصوصا ایمان
فاجره والیهٔ زاجره خارج حیطهٔ احتمال اولماغین ترکِ حزم وتدبر
وکلام ابلیسی واقعه مطابق تظنی وتصور ایلدی سبب آخر بودرکه حضرت
آدم اتباع تلبیس ابلیسده تعفف ومخالفت نص صریحده توقف ایتدکده
حضرتِ حوانک جوِ خاطری پرهواسنده بازآن جناح جناح ایله پرواز
ایدوب دیدی که ابتدا بو فعل محظور وکار محذوره بلا امترا بن مبادرت
واجترا ایده یم اکر جذوهٔ امارتِ سخط توقد والتماع ایدرسه سن
انملهٔ ضراعت ایله قرع باب استشفاع ایده سن واکر سبق سعتِ
رحمت ایله تبعهٔ وزر ومعصیت اندفاع بولورسه سن دخی اکل شجره
ده بکا تأسی واتباع ایده سن بو قول اوزره قرار وبناء عهد استوار
ایلدیلر حضرت حوا بعد قضاء الوطر سخطِ سخته مظهر اولمادوغی حضرت
آدم علیه السلامه سبب جرأت واقدام اولدی والحاصل شجرهٔ منهی
عنایه تطاول واشهر اقاویل وروایاتده دانهٔ کندومی تعاطی
وتناول دنصکره کرد کوشمال کاشانهٔ باللرینی پرغبار وشرف
حذمتلری ایله سدنهٔ جنت مفاخرت ایدرکن جمله سی فرار ایلدی
حور صورتِ جورده نمایان وغلمان غلمان اولدی نظم

ندارد اختیار وکشته مأمور شده در صورت مختار مجبور

وار قیاس ایت وسعت دریای قدرت نیدوکین

راز چرخ فلك بدین دوری نه هم از علم یافت مشهوری

دل چو کژدد بعلم بیننده راه جوید با فریننده نائبهٔ ثانیهٔ

ثابته حضرت آدمك خطیرهٔ خطیرهٔ جناندن خروجی وفناء لازم الفناء

جهانه هبوط ودروجی در حضرت آدمك کربت غربتنی دفع و وحشت وحدتنی

دفع ایچون پهلوی چپندن قدرت بی آلت رب ایله خلقت حوا تمام وذات نباهت

سماتلرنه عرصهٔ دار السلام مقر ومقام اولوب دار النعیم استعداد ترقی واز

دیادده اسکان ونهاد باسدادلری جمع ضدین خیر وضیره مکان امکان قیلندی

حضرت آدم ایله حوایه اولما عیچون بهشت ایچنده غدا

حق تعالی بیوردی لطفندن فکلا حیث شئتما رغدا اکرچه

مجموع لذائذ وتنعماتك رخصت تناول وتداولی فرمان اولدی اما کلا واشربا

امری لا تقربی نهیی ایله همعنان اولدی لاجرم حضرت آدم وحوا تلذذ الاء

والا ایله مشرف ودل خداشناسلری ادامت مراسم شکر وسپاس ایله موظف

ایکن ابلیس پر تدلیس عطایای منعم حقیقی یه بخل وشح ووشاح حقد وکینه

ایله توشح ایدوب اول مطرود مردوده باب جنت مسدود وپیشکاه قربت

دن صف نعال کربته مصدود اولماغله حجبهٔ دار القراردن اولان

طاوس پر نقش ونکار ومار بادماری انواع فریب وخداع ایله تسویل

واضلال وبعد الدخول حضرت آدم صافی درونی افائك ومیون کوناکون

ایله اغوا وازلال ایلدی اولا کلام ظاهر الملامنی مموهات حلف خلف انجام ایله

تزیین بعده شجرهٔ منهی عنهانك تناولنی القا وتلقین ایلدوکده کل ممنوع متبوع

قول مسموعی اوزره حضرت آدم دخی چوق دکل فی الجمله ابراز آز ایتدی لکن حضرت

مخلوقات اخری خادم واول مخدوم وکیسهٔ درونی طابع انی اعلم ما لا تعلمون
ایله مختوم اوله کثرت دولت هردو کون آرزوست بدست ار طغرای غرای
علم
لاجرم جماهیر ملائکهٔ کزین حکم حکیم رب العالمینه جزم ویقین ایله اعتراف
تقصیر واقترافه عول واجتراء اول دن رجوع واول ایدوب سبحانك لا علم لنا
الا ما علمتنا ایله اظهار عجز وقصور وافضلیت آدمه تحصیل وقوف وشعور
ایلدیلر از ساحت دل کرد ریا رفتن به وآنکه کهر حمد وثنا سفتن به
لیکن چو زبان علم از آن کوتاهست سبحانك لا علم لنا کفتن به
علم یزدان بر قلزم بی ساحل کران درکه وما اوتیتم من العلم الا قلیلا فحواسی
اوزره آنك جنب جناب فسحت واستیعابنده علوم اولین واخرین بر جدول
وخلیج ومحیط اعظم حقیقته آشنا اولان اهل نهی سرکشتهٔ کرداب فهم فی امر
مریج در میدان که نه علم دست کیرد نه عمل جز جاذبهٔ حضرت حق عز وجل
آن طائفه را که از خری بیخبرند از زمرهٔ انعام شمر بل هم اضل
روایت در محرم حرم سرای اذ نادی ربه بالواد المقدس طوی پیش آهنك
علمناه من لدنا علما ایله تلاقی واجتماع وخوان حکمت وعرفانندن تناول
چاشنیٔ استفاده وانتفاع ایلدکده طرف بردن نکوب وبر کشتیٔ پرهوله بلا
نول رکوب ایدوب بو اثناده بر عصفور بی روز حرف سفینه ده قرار وشرب
شورابهٔ ناکوار ایلدی کاشف علم لدن ومسافه کزار براری ومدن دیدیکه
یا موسی راموز رموز علم مستأثر محضرنده سنك وبیم تحصیل واکتساب ایلدوکمز
علم بی حساب بو مرغك بی تاب کرع وتشراب ایله بو لجهٔ فیض بخشدن
نقص وبخس ایلدوکندن اقل وعالم انوار یاننده منظار خورشید شعله بار
ژنك خوردهٔ کسوف فلما افل در

وتار وتیره وظلمت شعار کور مکین دخول وخلول دن امتناع ایلدی
بعده قسر واجبار ایله بی اختیار اتباع ایلدی

برین نکته کانسان رموز خداست قل الروح من امر ربی کواست

چون که روح لطیف بدن کثیفه ولوج وبر منفذ ومخرج وجای
تنفس وفرج بولمایوب مصعد ماغه صعود وعروج ایلدی اول
دمده حضرت آدمه خمیازه وعطسه واقع ومشرق دهانی معجز بیانندن
آفتاب نظم مبین الحمد لله رب العالمین ساطع اولدی آدم علیه السلام
ابتدا تفوه ایلد وکی کلام بولفظ محمدت انجام درحضرت ملک جواد
جل عن الانداد والاضداد رحمت وکرمنی حضرت آدمه مجالس ویرحمك
ربك لفظ ظاهر البترکی ایله بالذات تشمیت عاطس ایلدی

سپاس ان نتواند که آدمی گوید بعمر خویش وچنین صدهزار عمر دگر

حضرت آدم دست مکرمتی سر کرامت افسرینه اوروب آه ایلدی
ولفظ رحمت مستلزم طروء معصیت در دیو استدلال جرم وگناه
ایلدی حضرت آدمك فرس فراست صادقه یه سواز وساعد باسعاد تنه
قلب مزید کیاست سوار وساعد باسعاد تنه قلب مزید کیاست سوار
اولدوغنه عامه سدنه تقرب تحسین وتعجب ووراء حجاب استغراب
تعجب ایلدیلر

آنانکه طریق معرفت می پویند بیوسته کل علم وادب می بویند

هرکه سخن از کمال علمش کذرد سبحانك لا علم لنا می کویند

حضرت آدم تعلیم اسما ایله معزز وذات اعلمی درس خانه عالم ده علم
فضیلت علم ایله معلم اولدوقده حکمت بی انقضا ایجاب واقتضا ایلدی کم

علّت وسبق وحکمت بودر

بی حکمتی عجیب وحدیثی غریب نیست شادیٔ یکزمان وغم جاودان مما

زیرا تباشیر ازل آزال ده بومنوال اوزره تقسیم وصحیفهٔ خلقته

ارقام کثرت محنت وقلّت منحت ترسیم اولیجاق لوح نهاد بشرده نقش

وفور شادمانی وسرور مصوّر اولماز بلکه علی التحقیق عین الم اولان

عالم ده آثار نشاط واستبشار متصوّر اولماز ابلیس بد سگال اظهار

کید ومحال ایدوب سعی ناقص وابتری دافع قضاء مقدر اولیه جغی

امر مقرر ایکن محض خیال خام لندن نفخهٔ روح دن مقدم قالب

حضرت آدمه قصد آزار وضرر واضاف آزدرا واستخفاف ایله نظر

ایدردی حضرت آدمك وجود مکرّمی مظهر فضل وجود وملآئکه یه

امر سجود اولدقده هربری رجحان انسانه اعتراف وتصدیق وتعلیم

حضرت آدم ده کمال تعظیم واریجیت ایله سجدهٔ تحیّت امتثال ایکن

سحاب رعونت وتدلیس آفتاب طاعت عارضهٔ ابلیسی سائر

وتوسن نفس کسیسته مهاری مشرب سوء مشرب وخسارده سائر

اولوب امتثال امر ذی الجلال ده استکبار وفرمان حکیم دیانی

استنکار ایله غلّ لعنت وذلّی طوق وبضاعت اضاعت طاعتی

سوق فجور وفسوقه سوق ایلدی

باب کوثر وزمزم سفید نشان کرد کلیم بخت کسی راکه با فشند سیاه

چون اول ساعت سعد ورمان وعد اولدی که خورشید

وجود آدم افق عالم قدم دن افاضهٔ نور ومطلع فضل فضفاض

فیاض دن شروق وظهور ایده روح پرفتوح درون جسدی تنك

یدِ حضرت عزرائیل دن تتمیم وتکمیل اولدوقدنصکره اکرچه اول خاك تابناکه
بالذات منهل عطیات دن افاضهٔ فضل بیکران اولدی اما بحسب الصوره
ترشیح و تربیه سی بر سحابه فرمان اولدی رشّ قطرهٔ حسن فطرت ایله حدِ
تخمیره واصل واستعدادِ تصویره قابل اولدوقده تلقیٔ تلقین اتمکه خمرت
طینة آدم بیدیّ اربعین صباحًا چله کاهنده اربعین چکوب قرق کونده
که ایامِ دنیا ایله قرق بیك سال در وبو مدّعایه نصِّ معجز نمونِ وانّ
یومًا عند ربك کالف سنةٍ مما تعدّون دالّ در اول کاره فرمان بُرادر
اولان سحاب مِدرار دن اوتوز طقوز کون علی الاتصال بارانِ اندوه و
ملال جریان ایلدی قرقنجی کون که موعدِ انجام وهنکامِ اکمال واتمام ایدی
رشحهٔ مسرت مسیردن ریزش یسیر فیضان ایدی

آن روز که آب وخاك برهم زده اند بر طینتِ آدم رقمِ غم زده اند
خالی نبود آدمی از درد وبلا کین ضربهٔ اولین بر آدم زده اند

بو سببدن مقرر اولدی که جنسِ بشر که خلاصهٔ سرِ مکتوم مکنون
وزبدهٔ امتزاجِ کاف ونون در اکثر اوان ده اوانیٔ مجامع بالی شورابهٔ
حزن وملال ایله لب ریز ومالی واغلبِ ابان ده ابانت آسایش
واستراحت دن خاوی وخالی اوله

آکدورور الجرالم قعدنده اول خاك اولدوغم بر نفس شادان اولوب بیللرله غمناك اولدوغم

اصحابِ بصائر وسرائره نجم زاهر کبی مضیٔ وظاهر درکه بو مقدمهٔ
مسلّمه کثرتِ نقمه دلیل اول وسندِ غیر مأوّل اولوب غلبهٔ جرح حرج
ایله زمانِ فرح وفرج نهایتِ ندرت وامتحان خانهٔ جهان ده زمرهٔ
ضعیفهٔ انسان مظهر کشاکشِ ذلت و زلت اولدوغنه سبب و

علت

ومیدانِ سیاستِ ابدیه ده آویزهٔ دار اولورسن اغراءِ دیو لعین ایله پای
تثبتِ زمین تزلزل وانقضاض وجمعیتِ خاطر اطاعتی سنك تفرقه ومخالفت
ایله تشتت وانفضاض بولوب بو اثناده فرمانِ مهیمن مستعان شرفِ
انفاذ وجریان بولدی که حضرتِ آدم صفی نك وجودِ اشرفی که بالانشینانِ
سبع ارائك اولان زمرهٔ بی مرملائکك مسجودی وتعلیم اسما ایله مخلوقاتِ
اخرك مغبوط ومحسودی در یدِ قدرتِ بی آلت ایله خاكِ تیره نهاددن
برء وایجاد اولمغیچون جمله اجزاءِ ارضیه دن بر قبضه تراب اخذ واستلاب
وکیفیتِ ظهورِ امرِ مستوره انتظار وارتقاب اولنه اولا طاوس روضهٔ
هشت در وامینِ لوح قضا وقدر خدمتِ اخذ ترابده مظهرِ عزتِ خطاب
اولمش ایکن اقسام اقسام ویمینِ زمین ایله بارگاهِ الستهٔ تهی دست
رجوع ایلدی بعده اول امرِ جلیل نامزدِ حضرتِ میکائیل اولدوقده عدمِ رضاءِ
ارض ایله درگاه احده صفر الید کلوب عرض ماهو الوقوع ایلدی بعده

کفت اسرافیل را یزدانِ ما که برو زان خاك پر کن کف بیا
امد اسرافیل هم سوی زمین باز اغازید خاکستان حنین

ارض سفلی نهاد ایمانِ غلاظ وشداده توسل وعروهٔ وثقاء
ضراعته توصل اتمکله فرشتهٔ صور عجز وقصور ایله منزجر ومنتهی
وجیب خدمتی نقدینهٔ اکمالِ نهمت دن خاوی وتهی اولدی

زود اسرافیل باز آمد بشاه کفت عذرِ ما جرا نزد اله
کز برون فرمان بدادی که بکیر عکسِ آن الهام دادی در ضمیر
امر کردی در کرفتن سوی کوش نهی کردی از قساوت سوی هوش

بالاخره اول خدمت اقتضای حکمت ومشیتِ بی علت ایله بطشهٔ

وفساد وشرّ نوع بشری لفظ خلیفه دن استنباط ایلدیلر زیرا بر طائفه
که مطاف قسط وایضا فی طائفه اوله لر اقامت قود وتقویم اود ایچون
نصب خلیفه یه افتقارلری مرفوع وخلقان تکافؤ وتعادللری مرفوع اولور
وعند البعض ترتیب ترکیب آدم دن استدلال واجزاء متضاده وامشاجك
اتحاد وامتزاجی عدیم الاحتمال اولدوغنه انتقال ایلدیلر

این آدمی که زبدهٔ ارکانش می نهند پیوسته در کشاکش این چار اژدرهاست

نهاد ابلیسده مکر وتلبیس تمرّن وتأسیس بولماغله کاه حکمت بالغهٔ
فاعل مختاره اعتراض وکاه حضرت آدمك عزّ وشرفنه انف وشفندن
عرضنی اقتراض ایلدی آبشخور اطاعتی خس وخاشاك مخالفت ایله تکدیر
وغایت غباوت وغوایتندن قصد انتقاض تقدیر ایدوب کلام فتنه
انجامنی فئهٔ ملائکهٔ کرامده ناقل وارادهٔ ردّ قضاده اعیی من
باقل اولدی صورتی کش بدست خود کرده ست کی توان کفتنش که بد کرده ست
دیو را نور عقل یار نبود ورنه او را ز سجده عار نبود رایت سعی
باطلی منکوس وکوش بی هوشنده قلادهٔ قلی منکوش اولیجاق ساهرهٔ
شمال وجنوب جبوبه نازل ونقدینهٔ دل پرکینه سنی باذل اولوب دیدی
که ای سجده کاه اهل یقین وای معتکف ملائکهٔ مسوّمین خداوند
قدیرك مشیّت وتقدیری بو وجهله تحقیق پذیر اولمشدر که سندن بر مخلوق
خطیر خلق وتصویر وتاریکنای وجودینی ضوء افضلیت وسعود ایله تنویه
وتنویر ایدوب جمله مخلوقات دن مبخّل ومعاقد عویصات اشیا آنك
انکشت فکر مشکل کشای ایله منحلّ اوله لاجرم تعاطی جرم وطغیان
ایله مستحق درکات نیران اولوب سن دخی مسّ نار نقمت باردن حصّه دار

ومیدان

بولش ایدی که اولی واخری ده کندودن اولی واخری برشخص مجدود مخلوق
وموجود اولمایه لاجرم ایدوکی تذلل عین تذلل وتجبر محض تحیر اولدی
وقد یخسر المخلوق فی طلب الربح بس یچه سال مکر واحتیال ایله بین
الملئکه مستور الحال اختیار غرور واختیال ایلدی تاکه مظهر انی جاعل
فی الارض خلیفه اولان اشرف خلیقه نك صیت وجود موعودی ایله
جنبات جنات عالم محضر وخرم اولدی سبحان من جعل العوالم کلها بحمده
فی فطرة الانسان بوخبر خیرك استماعندن تمرد وامتناع وترك انقیاد
واتباع ده اکتناع ایدوب برمخلوق خاکی واسفل بندن نه وجهله مفضل
اولورکه آنك نهادی سفلی وجسمانی وبنم نژادم علوی ونورانی در دیو
آغاز حقد وحسد ودروازهٔ اطاعتی بالکلیه سدم وسد ایلدی وسائر
سدنهٔ سبع شداد اولان فرشتکان باسداد لك هربری اثارهٔ آثار
مخالفتدن بری وجنان جنان لری نسیم تسلیم ایله واصل نداوت وترك
ایکن رنجان انسانه تعصب واتحاد اضداده تعجب ایدوب اتجعل فیها
من یفسد فیها ویسفك الدما ایله جرائر حرائر واما یی ابدایه آغاز
وزبان طعن واذرایی دراز ایلدیلر

آدم که فضای عالمه باصدی قدم اندوه وبلایه اول اولدی همدم
مخصوص در آدمه بلای عالم عالمده بلاجکمین اولماز آدم

ملائکهٔ کرام علی نبینا وعلیهم الصلوة والسلام فسادانسانه
استدلال واستیقان ایتدوکلرینه ارباب دانش وعرفان وجوه شتی
بیان ایلمشلردر وجه اول بودرکه اطوار انسانی قوم جانه قیاس ومشکاة
دلیل بی التباس دن اقتباس ایدیلر یاخود نیران تشاؤم ونظیری شئ

اوزره سکز یوز سالده سکز یوز رسولِ واجب الامتثال بعث وارسال
اولنوب جمله سنی قَتْل وحَبْلِ حَبَل وخَبَلی فَتْل ایلدیلر اَصحابِ نباهت انتسابه
بو قصهٔ پُرغُصّه ده چوق حِصّه واردر بودکلو انبیاءِ کِرام که هر بری
مقرّب ملکِ عَلّام ایدیلر کرفتار قوم پُرلجاج وتیر ازدرا وتدمیره آماج
اولوب بنیادِ نهادِ پاکلری هُجوم سَیلابِ هلاک ایله مَهدوم بلکه
نام ونشانلری دخی صحیفهٔ جهاندن مَطموس ومَعدوم اولدوغی عَدَمِ
اعتبارِ دنیایه سَنَدِ لامع وتسلیتِ اصحابِ جُنکت وذکایه سَبَبِ ناصع در

ترا قدر کرکس نداند چه غم شب قدر را خود ندانند هم

عاقبتِ کار اَشرافِ ملائکهٔ کباردن بر فریق که ابلیس قبل التلبیس
آنلره رفیق ایدی اول قومِ ضالّك قمع واستیصالی ایچون ایصال اولندیلر
القصه بطولها زُمرهٔ عُصاة واهلِ شقا ایله مقابل وهَیجانِ صَفِ هَیجا ده
مقاتل اولوب جُناتِ قوم جانی بذلِ نفس وجان ایله هلاك وابادت واقامت
وظائفِ عبادت ایله ابلیس لعینِ سلطنت روی زمینده مُستَبِدّ وبین
الملائکه ریاضاتِ شاقّه ایله مُتّکای تَقَزُّز وتَعَزُّزه مُستَنِد اولدی هر آن
مَراقیءِ کبر وطُغیانه تَصاعُد ورُتبهٔ خُلوصِ نیّت وصَفای طیّت دن تقاعُس
وتَقاعُد ایدوب حضرتِ آدم هنوز تنکنای عدم وفضاءِ اَزَل وقِدَم دن
وبال خانهٔ عالمه قَدَم باصمزدن مُقَدَّم سَوادِ سُوَیدا سنده بو سَودای بی
سُودی تسوید ایلدی که اکر خدای عزّ وجلّ که ابداءِ عَظایم اَشیاده بی
عجز و وَجَل در بر شخصِ آخری شَرَفِ افضلیّت وخَطَر ایله ترجیح واجتبا وکندوی
مَطمورهٔ مَرجوحیّت ده توضیع واختبا ایدرسه ترکِ انقیاد ومُطاوَعت
وعَدَمِ مُبایَعت ومُتابَعت ایده ریرا نهاد پُرفساد نده بو معنی رُسوخ وانعقاد

براسلوب مرغوب اوزره خلق وایجاد اولدی که رق منشور وجود واعیانه
رقم لیس فی الامکان ابدع مما کان مسطور وبهجت آباد سبع شداد مصداق
فارجع البصر هل تری من فطور اولدی

هرچیز که هست آنچنان می باید وآن چیز که آنچنان نمی باید نیست

وقتا که بو کاشانهٔ عبرت آشیانه ارکان اربعهٔ عناصر چهار
کانه ایله مشید اولدی وسائر مایحتاجك ترتیب واندماجی ایله انجام
واتمام بولدی نیام خفادن صمصام قضایی انتضا ومشیت جلیهٔ ازلیه
قوم جانك تقدیم خلقتنی اقتضا ایدوب اول انضاد اضداد ساهرهٔ
ارض ده بالطول والعرض اقامت وتمدن واعصار طویله واحقاب جزیله
تمکث وتلدن دنصکره جذوهٔ نسك وتعبدلری سیلاب غی وتعند
ایله منطفی وقاعدهٔ تخالفلری عارضهٔ تخالف ایله منتفی اولوب
بطش شدید مقتدر مجید ایله تهدید ومقدمات وعید بسط وتمهید
اولدقجه عنادلرنده مصر ونساك وعباد بلکه اغلب عباده مضر
اولدیلر کعب احبارك اخباری اوزره برء آدم دن مقدم قریب آباد
زمین ده مکین اولان قوم جان پرهیجانه حکیم مسیعان وساطت
رسل کرام ایله مناشیر اوامر واحکام ارسال وارسان وظائف فرمان
حکمت رسانی ارسان ایدوب اول جمله دن عامر ابن عمیر بن جانك
کاشانهٔ جنانی ضوء رسالت ایله پرنور بعده صاعق بن ناعق بن
جان جانب خالق نفس وجاندن نشر مناشیر نبوت ایله مأمور اولدی
اول عصاة بی باك تعاطی سلاف خلافه انهماك وهادیان سبل
رشادی اغواء غیلان ضیم وبیداد ایله هلاك ایلدیلر بو منوال

آخر ایریشوب بو مقام عجزه دیرلر سبحانك لا علم لنا الا ما

حضرت مخدومی نورلر لا زال لواء قدره منشورا شاهد کلام موزون

خرامه زیبای اقتباسی بوکونه کسو والباس ایلمشدر

سبحانك لا علم لنا الا ما علمت والهمت لنا الهاما

مارا برهان زما وآکاهی ده از سر معیتی که داری باما

هنکام ازل وزمان اول ده که نیر اعظم احدیت بی ظل وفیء وسلطان

السلاطین غیب هویت اورنك نشین اریکهٔ کان الله ولم یکن معه

شیء ایدی آندم که نه لوح ونه قلم بود هنوز

اعیان همه در کتم عدم بود هنوز نه اجرام عالیات دن نشأه

واثر ظاهر ونه اجسام سافلاتدن نشانه وخبر روشن وزاهر نه

درر نجوم رخشان سمط وجودده منضود ونه نقوش نفوس انسان

لوح ظهور وشهودده موجود نه عالم کون وفسادده ارباب استیهال

واستعداد کرفتار سلاسل زلازل ونه وبال خانهٔ جهان سست بنیادده

اسافل بدنژاد مراصد مقاصده واصل نه ضوء آفتاب کیتی تاب ایله روی

روز دلفروز منور ونه نفحهٔ النور فی السواد ایله جعد شب تیره نهاد

معطر ایدی که سلطان نافذ فرمان کل یوم هو فی شان مهب رحمتندن

نسائم الطاف ورأفت وزان ومصب عنایت وحنانندن جود جود و

احسان ریزان اولوب هنکام تستر واختفا منقضی وذات مستجمع الصفاتی

ظهور موجوداتی مقتضی اولدی لاجرم بو کارخانهٔ بی بهانه طرز بدیع

وخلیق وطور بدیع وفیلق اوزره ظهوره آغاز ومنجوق برء برایا نسیم

افاضهٔ عطایا ایله خفوق واهتزاز ایلدی نزهت آباد کون وفساد

حضرت بایرید که مستعد ولدنیا مرید ایدی هولِ عتاب دن سراسیمه وبی
تاب وآزردهٔ مضراب اضطراب اولوب دیدی که خدایا اکرچه بارکاه
استغنا وعظمتکده هرشیء هالك امّا دیباجهٔ کتاب وعدك عنوان
پذیر. ویغفر مادون ذلك در

کر کوهر طاعتت نسفتم هرکز از کردِ کنه روی نرفتم هرکز
نومید نیم زبارکاه کرمت زیرا که یکی را دو نکفتم هرکز

لیلهٔ لبن ده بنده نه ظاهر اولدی که وجه کریم توحید وتسلیمی
ساتر وعزم یقین وتمکین فاتر اوله غنی توّاب جنابندن پیام نصیحت
متاب ویبقی الودّ ما بقی العتاب کلدی که فلان شام
پرظلام ده کودك دل ناکامك شیرآشام اولوب شرب شیردن سیر
اولمق سبب تخمه وپشم وباعث درد شکم اولدقده جوف مساده
بطن وامشایی لبن سریع الاستحاله یه احاله ومسند دل مستمندوکی
مضمار شرك خفی ده رکض واجاله ایلدوك

نی دفع عطش زتشنکان آب کند نی دفع کلال خفتکان خواب کند
حاشا که کند غیر مسبّب کاری لیکن زپس پردهٔ اسباب کند

بر عارف دانا غیظ ماسوایی کظم والخلق کلهم حمقی فی
ذات الله فحوای دلخواهنی بو وجهله کشیدهٔ سلك نظم ایلمش

بیاندن طشره در توحید حقّا که کلّ الناس فی التوحید حمقی
بو بحرك اولدی کرچه قعری پردر عزیم لا یؤدّی دینه در

الآیة الخامس عشر

ارواح مقدّسه کروه علما مکشوف ایکن آنلره رموز اسما

ودیدهٔ حقیقت نماسنده ماسواء اشیا معدوم ونابود اولور

کواحدٍ واحدٌ فی کلِّ مرتبةٍ وماتراه من الاعداد اشکالُ

لاجرم من عرف الله ذهبت عنه رغبةُ الاشیا فحواسی اوزره منظارِ

دل پرانواری عکس پذیر الا کلّ شیءٍ ما خلا الله باطلُ

وسبحاتِ جلالِ واحدِ حق ده مستهلك ومستغرق اولماغله فنا فی

الله پیشگاهنه واصل اولور

اشیا اگر صدست وگر صد هزار بیش جمله یکی بود بحقیقت چو بنگری

قلبِ واحد بیننی غیره التفات وتلوین دن پرداخته بلکه نفسِ

نافرماننی دخی وراء ظهر ترك ونسیانه انداخته ایده زیرا نفس ناپرواسی

دخی من حیث انها نفسُهُ ماسوی واعتداد واعتماده ناروادر

وما الوجهُ الّا واحدٌ غیر انّه اذا انت عددتَ المرایا تعدّدا

نقش پروازِ این کهن پرگار نقشها را چنین کند برکار که

حضرت بایزید بسطامی رفع الله اسمهُ النامی

برکون حسابِ سود وزیان ونقودِ عمالهٔ هفتاد ساله یی درمیان

ایدوب دیدیکه بارگاه اخلاصده هر عملِ خاصم معلول ومخدج در

آنجق اعتداد واعتبار ایده جك عمل وکردارم توحیدِ ساذج در

بو خاطرهٔ غیر پرداز تنکبارِ دل پرنیازه دغدغه انداز اولدقده غیرت

ربّ الارباب بانك عتاب اوروب دیدی که ای بایزید توحیدی

قانده بولدك که مکرِ خفی دن آمن ومطمئنّ اولدوك مکر لیلهٔ لبنی

احاطهٔ غفلتِ روپوش ایله نسیان وفراموش ایتدك که تلبیسِ

نفسِ فریب زن ایله فی الصیف ضیّعتِ اللبن کریوه سنه کتدوك

سلسلهٔ وسائط واسبابی دیدهٔ حق بین حقیقت یاب ایله کوروب
فمن اعدی الاول کلام بی مأولی اوزره کیفیت تشعب وتسلسل وآبستهٔ
ارادت قیوم کل اولدوغنی ادراك واول وسائل ووسائط بیحساب
مسخر مسبب الاسباب اولدوغنی پیش نهاد خرد چالاك ایده

از مسبب میرسد هر خیر وشر نیست اسباب ووسائط ای پدر
جز خیالی منعقد بر شاهراه تا بماند دور غفلت چند گاه

بو مقامك صاحبی هنوز تفرقهٔ وسائل واسبابده وتصادم
کشاکش کثرات ایله تردد اضطراب وانقلابده در زیرا تکثر افعال رهزن
صفای بال اولماقدن خالی ودل یکروی وحدت جوی محرم حرم سرای لایزالی
اولماز دیدن یك دو احوالی باشد آنکه یك بین بود ولی باشد

رابعا شول توحیددر که جنب آفتاب شهودنده ظلال وجود ذرات
نیست هست نماکبی بی ثبات وناپیدا کورینوب دیدهٔ سبب کزارنده واحد
قهاردن غیری موجود مرئی ومشهود اولمیه

هر نقش که بر تختهٔ هستی پیداست آن صورت آنکس است کان نقش آراست
دریای کهن چو بر زند موجی نو موجش خوانند ودر حقیقت دریاست

مثلا دست وپا وسائر اعضا واجزا حقیقت انسانك وجدان
جهت وحداننه ضرر وتکثر افعال وصفات فردانیت ذاته اثر ایتمز

این مثال امدر کیك وبی ورود لیك در محسوس ازین بهتر نبود

کذلك مرید سالك نظر پایان نکرینی ارض وسما وسائر وسائط
اشیانك وجودات ظلیه لرینه کماشته ولوح دلنه نقوش ماسوایی
نکاشته اتمیوب بلکه هر امر متعدد حکم شیء واحدده مشهود

روایت درکه بر یوم سعید ده هارون الرشید عقد مجلس ارم
مثال ولواء اجتهاد ك رافعی اولان امام شافعی یی رضی الله عنه خلوت
خاصه ادخال ایدوب اثنائی قال وقیل ده وجود صانع جلیله ارادهٔ
دلیل ایلدی حضرت امام مضیق تحقیقه اقدام ایله اظهار خشوع و
اخبات وبرهان لجی ایله اول امر ملتجی اثبات ایدوب دیدی که اختلاف
اصوات وتردد نغمات وتباین لغات محرك واحده دلیل وشاهد در
کتاب احیاده که رهنمای قبائل واحیادر کلام حقیقت انجام بو وجهله
تنکیت وتطفیل وکتاب جواهر القرآن ده که مرجع الیه اهل یقان در جل
متین تحقیق بو طریق ایله مد وتطویل اولنمشدر که تقریبًا للافهام و
تسهیلًا للمرام توحید مراتب رابعه اوزره تمهید وارکان چهار کانه اوزره
توطئه وتوطید اولنمشدر اولی توحید لسانی درکه اهل کفر واسلام
بو مقام ده برابر ندن متمیز ومتاز اولور ثانی موافق ایله منافق
بو محل مخل ده سهیم وانباز اولور ثالثا توحید جنانی درکه وحدانیت
فرد حقیقی یه جزمًا اعتقاد وبی تعلیل سلطان یکسوار تهلیله القاء
قیاد ایده عموم عوام بو مقام دن تجاوز وتخطی بلکه خصوص اهل کلام
دخی بو رتبه ء والادن اعلا برمقام عطا اوزره تعلی وتمطی ایلمز
ثالثا شهود توحید درکه صاحبی تفاقم کثرت ده مشاهدهٔ وجه وحدت
ایدوب نور توفیق وتسدید ایله محیاء حقیقت توحید ظاهر ومتکشف
وکثرت اشیا باجمعها فاعل واحددن صادر وعلی الترتیب دست خوش
فرد قادر اولدوغنه مطلع وعارف اوله

خدایست غالب بکار اندرون ولیك اکثر الناس لا یعلمون

وراحت ایله ارض رضایه هابط ونازل وعوالم وجوده اولان ایم قوای نا
معدود ایله برکات خلاص ونجاته واصل اولمه کتاب جامع الفضائل ده
رقم زدهٔ کلک طوبی شمائل درکه لیلهٔ معراج ده که فی الحقیقه روز نامهٔ
شرف وابتهاج ایدی انجام عنایات رحمانیه وحسن ختام مخاطبات
روحانیه ده اولان وصایای سته نك آخرینی بو کلمهٔ نصیحت قرین ایدیکه
که کن آیسًا من الخلق فانه لیس بایدیهم شیء یعنی مخلوقه عاجز ونابیس
دن نومید وآیسا اول که اولین وآخرینك کف خلقت وفطرتلری نقود
تاب واستطاعت دن خاوی وکمال بسطت ذوالجلال اشیاء موجود
ونابوده بی محیط وحاوی در

توز طفلی چون سببها دیدهٔ در سببباز جهل برچیدهٔ
باسببها ازمسبب غافلی سوی این روپوشها زان مائلی

وکیر وکتاب تنویر ده تحقیق وتسطیر اولنمشدر ام للانسان
ما تمنی فلله الاخرة والاولی آیت بی نظیری اسقاط تدبیر دلالت و
مدلول وماکان لهم الخیرة تجرید توحیده رمز واشارت درزیرا اخری
واولی جناب خدایه مخصوص وسائرك جناح تدبیری مقراض تقدیر
بی تغییر ایله مقصوص اولیجاق غیرك ملکنده تصرف وتدبیر سبب تتبیر
وباعث خسران وتدمیر اولور بلکه مدبر حقیقی یه القاء قیاد وهر
امرده فاعل مختار توکل واعتماد ایلمك دل آلوده بی غشاء عناء
بیهوده دن غسل وتطهیر ومشام جان پر هیجانی وما بکم من نعمة
فمن الله عطری ایله تعطیر ایدر

ما اقرب الاشیاء حین یسوقها قدر وابعدها اذا لم تقدر

جف القلم بما انت لاق ایدوب کندویه عدیل بر عاجز علیل و درمانده ء
ذلیلدن استغاثه وقادر مطلق بارکاهندن ترك استعانه ایله نطع خدمت
ده فرزین رفتار وشرك شرك خفی یه کرفتار اولمیه
کتاب تنویرده تحریر اولنمشدرکه حضرت نوحك فرزندهالکی که مصداق
انه لیس من اهلك ایدی سبب هلاکی کفالت جناب پاکه عدم انتما و
تدبیر نفس بد فرمایی اختیار واعتماسندن ایدی اول ولد طالح کالح
ومظهر انه عمل غیر صالح جانب جبله ذهاب والما وتدبیر ساوی الی جبل
یعصمنی من الماء ایتدکده حضرت نوح شفرهٔ بندی سرتیز وهنکام بلای
مزدحم ده لا عاصم الیوم من امر الله الا من رحم ایله جواب نصح آمیز ایلدی
لکن شقاوة ازلیه منع انتصاح وجبل عقل پرحیلی انتصا ایله انتصار
ایدوب ظاهرده طوفان ایله غریق وباطنده نار حرمانه حریق اولدی
نفس غوایت پذیرینی منزل تدبیر مستلزم التبییرده اثوا وشاهق عقل
عقیله جویه ایوا ایله اتوا ایدوب بحسب الظاهر استعصام ایلدوکی کوه
بلند مقام اول معنانك صورت حالی وخارجده مثالی ایدی بو قصهٔ
عبرت مداردن وجه اعتبار بودرکه هر زمان که امواج اقدار تلاطم
وواردات اکدار تکاثف وتفاقم ایده کند وتدبیر ناقصنی اختیار
اعتما وجبل عقلنه وثوق واعتماد اتمیه تاکه تارك مأمن یقین وبحر
آتشین قطیعت وتلوین ده همحال شرذمهٔ مغرقین اولمایه بلکه اعتصام
بالله سفینه سنه داخل ومن یعتصم بالله فقد هدی الی صراط مستقیم
رکن قویمنه ائل اوله که سفینهٔ دل پریشان جودی امن وامان اوزره
مستوی وبر مناصده بر فوز وخلاصی محتوی اولوب سلامت نجات

ورحت

واوّل عمر و شیبیتمدن وقت کتابته کلنجه که غیردن توقّی اللّی یدی سال
انقضا و انفصال بولمشدر بدرقهٔ تجربه و آزمون مرارًا راه انتباهه رهنمون
اولمشدر که اموردن هر امر صعوبت ظهورده که ماسوا اوزرینه تعویل و آیات
صبر و انات تاویل اولنه

من استعان بغیر الله فی طلب فانّ ناصره عجز و خذلان

معناسی رزیّته و تعبه بادی و سبب در و هر امر که صدمهٔ اولیده
جناب قادر بی همتایه الجا و اجلاد و ماسواء حقه عدم رکون و اخلاد ایلیه
امر مطلوب احسن وجه و اسلوب اوزره محصّل و شاخ امید لقاح نجاح
و نوید ایله ملقّح و موصّل اولور و بو تجربه و امتحان بنم نهانخانهٔ جنانمده
بر وجهله رسوخ و استقرار و ثبوت و استمرار بولمشدر که تشکیک
مشکّک و تحریک محرّک ایله تزلزل و اضمحلال بولمق امر محال اولوب
کف کفایت انسان نقد تدارک و تواندن تهی و ظلّ اختیار و تدبیر
ادراک مقادیردن مائل تقلّص و کوتهی اولدوغی جملهٔ بدیهیات
دن اجلی و شواهق یقینیات دن ارفع و اعلی در

در هر دو جهان فاعل مختار یکیست افمن یخلق کمن لا یخلق

افلا تذکّرون مضمونی اوزره هر کیمکه خلقه غیر قادر در سائر امرنا
کزیری تدبیردن دخی عاجز و قاصر در چونکه جنین مشیمهٔ رحم
حرمنده مکین ایکن رزق و اجلی مقسوم و لوح جبیننه قلم ازلی ایله
مکتوب و مرسوم اولدی امور مفروغ عنها نک تغییرنه تدبیر سوء نیت
و ارادهٔ مخالفت تقدیر منازعهٔ ربوبیت در پس هر هنرمند هوشیار
جدیر و سزاوار بودر که مأمن تفویض و تسلیمه انطلاق و ملاحظهٔ حدیث

وانقیاد ایدن اما الیك فلا فلا تنی اجتیاز وحسبی عن سؤالی مقالنی اختیار
واحتیاز ایدوب مخلوقِ بی سامانه کائنا من کان اثباتِ قول وحول وما
سوادن بیم وهول ایلمز

ما را تو دست کیر و حوالت مکن بخلق اما الیك حاجت درماندکان فلا

زیرا اول حضرتك ملتی خلق دن دفع همت ومن بیده الخیردن غیر
ایله معاداة وبراءِ ذمت درو ماسواءِ خدا وجودًا یا امکانًا فانی وآفل
وعلوِ جناب باری یه نسبت باسرها پست وسافل اولماغله هر عاقل پیش
بین که لا احب الآفلین ایله ماسوادن اعراض ومخلوقاتِ بی ثبات وتمکینه
قراءتِ آیتِ فانهم عدو لی الا رب العالمین ایله اِنَاءِ اِبایی اِملا واغراض
ایله حلبهٔ متابعتِ جلیه ده سابق رهان اولدوغنه دلیل وبرهان در

چو ابرهیم بتها بر زمین زن همیشه لا احب الافلین زن
دوا کن خویشتن را پیش از مرك دوایی نیست صادق را به از ترك

قطب المفسرین امام فخر الدین علیه رحمة الله المعین که

در ملكِ سخن رسد مرا فخر سلطانِ سخن منم ولا فخر

ایله مباهات وافتخار اکا شایسته وسزاوار در تفسیر کبیرنده بو وجه
دلپذیر اوزره تحقیق وتحبیر ایلمشدر که اکرچه که اجناسِ ناسدن استعانه
واستمداد وتوسلِ اسبابِ مراد مرتبهٔ شریعتده قرین جواز ومشفوع
رخصتِ خاطر نواز در لکن مرخصاتِ عوامِ هوام کردار رد کردهٔ خواصِ
دوربین وحسناتِ ابرار سیئاتِ مقربین اولماغله مجوزاتِ عقل دور
اندازدن کمل اهلِ راز ترفع واحتراز ایدوب اسبابِ عادیه دن بالکلیه
قطعِ نظر وجناب واحدِ فعاله تمحضِ اشتغال ایله غیردن توقی وحذر ایدرلر

واول

وصاحبی شرك خفیدن غیر منفك در بالجمله اختیار وتدبیرك وبالی کثیر
وضرر وخطری عظیم وخطیر اولوب رؤیت بی رویت اشتات اسباب
بنی آدمه اذم اخلاق وعند التحقیق منازعهٔ جناب خلاق دن ان الله
وتر یحب الوتر حدیث صحت انتماسنده ارباب تأویل وایما دیمشلر
درکه جناب عزت شول کمسه یه محبت ایدرکه دل وحدت ایثارینی مثانیٔ
مبانیٔ آثار قرین شفیع ونهانخانهٔ درون بیگانه سنه ادخال
کثرات بی نفع ایتمیوب تمحض فرد قهار ملاحظهٔ بهجات حسن مستعاردن
صاد ومانع وهر خصوصده تصرف حکیم صانعه خرسند وقانع اوله لاجرم
رب اکرم آنلری نفسلرینه وکول وسدنهٔ والمدبرات امرا تدریب حسن
تدبیرلرندن نکوب ونکول ایتمیوب حرم سرای دل یکتالری مساکنهٔ
ماسوادن ابا وصحائف اکوان پر الوان دن مطالعهٔ نقش دع الخلق
جانبا ایدر نفس وهوا انطوا بولدوغی قلق وخباط علم ازلی یه محاط
اولماغین رزق مضمون لهی هر ازاد ورهی تحقیق ومخبران صادقی
تصدیق ایچون قادر بیچون آیت باکفایت فورب السماء والارض
انه لحق مثل ما انکم تنطقون ایله اقسام وخلف والیهٔ جلیهٔ بی خلف
ایلدی حتی سکنهٔ رباع مثنی وثلث ورباع بو ایتی استماع ایلدکده دیدیلر
بنی آدم نه عجب کستاخی وترك ادب ایلدیلرکه جناب ربه باعث سخط
وغضب واقسام تأکید واقسامه سبب اولدی بعض کبار دخی درج
دهان حکمت نثارلرندن کوهربار اولوب دیمشلرکه کیمدرکه کندویی
دار المقامهٔ اماندن اجلا وخدای باریٔ النسمی یمین وقسمه الجا
ایلدی اتبع ملة ابرهیم نظم کریمنی پیش نهاد وملت خلیلیه یه اتباع

حال کشاکش اندیشهٔ ملال مقرر و مشرب درونی خاشاك افکار
کوناکون ایله مکدر در

تا دل ز بد و نیك جهان آگاه هست دستش ز همه کار جهان کوتاه هست
آن دل که درو بود هزار اندیشه اکنون همه لا اله الا الله هست

اما قدرت مهیمن قیومی ادراك واشیادن شیء ما ایله عدم
اشراك ایدن اهل بصائرك خاطرلری آنجق جناب حقه وابسته و متعلق
وخلق انبیا واصفیا ایله متخلق اولماغله یکدل ویکسو وتنکنای
انقلابدن خلاص وانفلات ایله یکجهت ویکرو اولوب تدبیرك
وجود وعدمی یانندہ یکسان واسبابك وجدان وفقدانی سیان اولور

وکن عبده والق القیاد بحکمه وایاك تدبیرا فما هو نافع
تحکم تدبیرا وغیرك حاکم اانت لاحکام الاله تنازع

روایت درکه بر نباش قلاش که نبش کور ومدفن ایله مشغول کار بد
واخذ مال محرز کفن ایله سزاوار قطع ید اولمش ایدی سهم سعادتی
هدف انابته اصابت وسجاده نشین ارشاد وتمین اولان بعض
عارفینك مجلس هدایت قرینده توبه وانابت ایدوب دیدی که بیکدن
زیاده نبش قبور وتقلیب تراب کور ایلدم جمله اموات بی حیاتی اکر
زنان واکر مردان سوی قبله دن روکردان کوردم اول شیخ رازدان
وعارف زمان شیخ روزبهان کبی کشف سر نهان ایدوب دیدی که
تهمت رزق ونهمت نان درکه اول مسکینانی قبلهٔ حقیقیه دن
تحویل وصرف وعالم وحدت صرف دن غض طرف ایلمشدر زیرا رزق
مضمون له ده شك ووله وعلت عله فی الحقیقه رازق ده شك

وصاحبی

سعید یکسوارهٔ توحید اورنك نشین تختگاه دل اولمازبعده نوعروس
جمالنی غازهٔ صنعت ایغال ایله تجمیل واتدرون ماحقهم علی الله اذا فعلوا
ذلك فائدهٔ بیانی تتمیم وتکمیل بیوروب مژدهٔ ان لایعذبهم ایله کشف اسرار
کائنه ومنتظران بشارئ احسانه اعطاء منشور حسن خاتمه بیوردیلر معان
بطون کلام دن استخراج تبر مرام ایدنلر ان لایعذبهم لفظنه توجیه بال
ایله اقبال ایلیه لرکه بو محلده تعذیب دن مراد وبو ترکیب دن مفاد تصادم
اسباب دن اولان تنویع عذاب وتأثیر شئون وامور دن ظهور بولان قلق
واضطراب دن زیرا اسباب معتاده آماده اولدوقده

اشد الحزن عندی فی سرور تیقن عنه صاحبه انتقالا

معناسی درکار وحاضر وخوف فقدان وتوهم نقصان خدشهٔ خاطر
اولوب مظهر قلق وفزك اولان اهل کفر وشرك کرك منافق اسلام
اولان شرك جلی ایله اتسام کرك مباین تفویض واستسلام اولان
شرك خفی ایله اتصاف واتسام درجناب متقدر وهاب انکر اسبابه
احاله اتصاف وتوکل ایله تعذیب وتنکیل ومنهل صاف توکل خاشاك
وسائط توسل ایله تخلیط وتبکیل ایدرزیراکه ابواب اسباب معرضهٔ فقدان
ومخیلهٔ نقصان اولوب اشد احزان وشرور اولسرورده درکه صاحب
جاه ومال آنده تیقن انتقال وتحقق سرعت زوال ایده اعتداد اسبابایدن
برآن عذاب دن خالی ووعاء دروغی فروغ نور فراغ ایله مالی اولمان

دردل بجز ازیکی نشاید که بود پس وسائط وسائل اسباب

نابود نش نتیجهٔ غم بود نش عذاب دد کاه توهم فقدانی ایله
معذب وپریشان وکاه تخیل نقصانی ایله جریح وپژمان اولوب علی ای

بار و برك ایتدوکندن ایدی وصایای شیخ اکبرده قدس الله سره الاطهر
مذکور و مسطر درکه شرك خفی لسان اهل تصوفده اسباب معتادیه
میل و رکون و بو مدعانك دلیلی آیت وما یؤمن اکثرهم بالله الا وهم مشرکون
در زیرا طعم ایمانی ذائق اولان مؤمن صادق شرك جلیدن خلاص
و مقعد صدق ایمانده اجتبا و اختصاص بولماغله ایمان ایله اشراکك
اشتراکی غیر متصور و کاشانهٔ عالم شهادتده جمع ضدین نامصور در
روایت درکه خواجه سرای لا یسعنی فیه ملك و صاحب اسراء هفتورنك
فلك حضار نادیٔ پر انواردن استکشاف حال و اتدرون ما حق الله علی
العباد کلام مستجادی ایله طرح مسألهٔ سؤال بیوروب خلعت مقال مناسب
المقام طراز اعزاز الله و رسوله اعلم ایله معلم اولدوقده کثیر و اول کاشف
استار حقائق و اسرار و مبشر و منذر ابرار و اشرار محتاء محجوبهٔ حقیقت
دن رفع جلباب وان تدعوه ولا تشرکوا به شیئا ایله توجه جانب جواب
ایلدیلر بو حدیث صحیح الاسناده لفظ شیئا منکرا ایراد و نکره سیاق
نفی ده افادهٔ عموم ایلدوکی عند علماء الرسوم معلوم اولماغین شرکك
جلی و خفی سی مراد اولمشدر اکرچه هر مؤمن موقن که تیر بنان شهادتی
رفع و پیرامن باطندن دغدغهٔ هوای باطلی رفع ایلیه شرك جلی دن
رشد و دها ایله راه رها بولوب آنجق شرك خفی که رؤیت اسباب اختیار
و منازعهٔ اقدار در هنوز دغدغه انداز درون و باعث فنون فتون در

زتو با هست موئی مانده برجای بدان یکموی مانی بند بر پای

مادام که لواء سوا منکوس و خلوتخانهٔ دلدن خار و خس هوا و هوس
بالکلیه مکنوس اولمایه کشاکش فکر مشوش دن فراغ کلی حاصل و سلطان

سعید

وللآخرة خير لك من الاولى نظم والاسندن استنباط واستخراج
ايلمشلردر نته كيم ابن عطيه مطيهٔ بيانه ارخاء عنان ايدوب بو آيتده
بر موصوف محذوف تقدير ومعنايى الحالة الآخرة خير لك من الحالة الاولى
ايله تفسير ايلمشدر زيرا علماء معانى وبيان ميانندە تأسيس تأكيددن
ابلغ وافيد ونفع وجد واسى اجزل وازيددر بو تقديرجه معراج واسرا كم
بحسب الظاهر اجل مراتب ومفاخر اولماغله ارفع مقامات عليا كورينور
لكن فى الحقيقه جناب ختميت مقام عليه نوامى الصلوة والسلام حالا فحالا
ترقى ده وبعد الاسرا آنا فآنا مزيد قرب وزلفى ايله تلقى ده اولوب مرافقت
رفيق اعلى ايدنجه ذروهٔ شواهق مراتب عليايه متصاعد وهر لحظه وآن ده مكانت
وسمو مكانلرى متضاعف ومتزايد ايدى قطعه

جلال قدر ترا غايتى معين نيست كه بر ثناى تو كس را قرار كيرد راى
بپايهٔ كه رسد تا اساس مدح نهد فراز پايهٔ ديكر نهاده باشد پاى

كذلك حضرت آدمك امتحان خانهٔ عالمه نزول وتحولى وبار كران تكاليف
شاقه يه تحملى باعث نقص وتنزل وكثرت تقلب وتبدل سبب خوارى
وتبذل اولمايوب بلكه نردبان تمكين ورجحانك پايهٔ فراترنه وضع
قدم وپاى همت عرش پيماسن پى سپر بالاى سلم ايتدوكجه كاخ مشاهده
يه قريب ودانى ومحرم حرم سراى عز جاودانى اولوب كاه معراج قرب
واصطفايه تعلى وكاه مرقاة توبه واجتبايه ارتقا ايله كثيب تجلى يه
تقرب وتدلى ايدر ايدى حضرت آدمك اكرچه خروجى باعث عروج
اولدى لكن فراخناى تشريفدن تنكناى تكليفه دوشدوكى بحسب
الظاهر من لم يدبر دبر له دقيقهٔ رقيقه سنى ترك وشاخ تسليمى بى

حق محیط جمله آمد ای پسر • واندارد کارش از کار دکر نثر کتاب تنویره
اولان تحقیقات دلپذیر دندر که اصحاب استدلال ونظر حال حضرت ابو البشره
دیدهٔ انتباه ایله تعمق واکتناه ایدوب کوردیلر که اکل شجرهٔ منهی عنها یه سبب
اقوی حضرت آدمك تدبیری وکندو امرنده تأنیق وتفکیری ایدی وقتا که
ابلیس لعین ما نهاکما ربکما عن هذه الشجرة الا ان تکونا ملکین او تکونا من
الخالدین ایله ترتیب دام تزویر وصحیفهٔ افکار سخیفه یه بیرنك مکر ونیرنکی
تصویر ایلدی حضرت آدم صفی لجهٔ فکر خفی یه انغماس وکوکب اندیشهٔ صوابی
انقماس ایدوب بادی نظرده لباس ملکیت ایله تلبس وجوار قدسده خلود
وتلبث مطلب اسنی وغایة الغایات مباغی ومنا اولما غله ع
ان الکریم اذا خادعته انخدعا نثر دام کژه کیرنه کرفتار ودست عیار
بد عیاردن لوزینهٔ زهر آلود پند پرکزندی پذیرفتار اولوب اکرچه اکرم
بها معصیة اورثت الخلافه کلام بی خلافی اوزره صورتا نزول وهبوط
اما معنیده رقی وصعود ایدی وبادی نظرده سفول وسقوط اما حقیقت
ده مقاعد خلافته جلوس وقعود ایدی نظر ثاقب ایله مشاهدهٔ خواتیم
وعواقب ایدن اهل بصارت وارباب تحقیق واشارت دیمشلردر که حضرت آدم
خلق اولمزدن مقدم دار الخلافهٔ عالم پر خلافه اهباط وبو معنی لفظ خلیفه
دن استنباط اولنمشدر کبراء کملینك تحقیق وتبیین لری اوزره هر مؤمن
بی غرضه واجب ومفترض درکه انبیا ومرسلین فی کل آن وحین ترقی
وجناب وهاب دن تجدد نوازش بیحسابه ترقب ایتدوکلرینه ایمان
واقرار وترقیات لاحقه لری حالات سابقه لرندن نکوتر اولدوغنه نظر
دقت اثرینی امرار ایلیه وبو مقدمهٔ مهمه یی آیات قرآنیه دن انتاج

وللآخرة

خَيبت وغَيبته تَذَرّى ايدرسه لباسِ مستعاردن تعرّى ايدن ابو العلاء مَعرّى نك

نظم لا تعجبنّ لمن يهوى ويصعد في • دنياه فالناس في ارجوحة القدر

نثر مضمونني تحرّى ومخالفته اجدر اولان اژدر نفسِ هفت سرى نظم

وما الدهر في حال السكون بساكنٍ • ولكنه مستجمعٌ لوثوبِ نثر

فحواى كرامندينك هراوهٔ پندى ايله تهرّى ايده بو كلامِ موزون كه سلوانِ

دلِ محزون ودرج تركينبده كوهرِ براعت مخزوندر بعضى نادره كويانك خاصهٔ

ذهنِ صواب اندوز وزادهٔ طبعِ عالم فروزى اولوب تاريكىٔ شبِ غفلتدن

نورِ بامدادِ معرفته اخراج وطريقِ تسليت وافراحى تطريق وافراج ايلمشدر

نظم اذا ما اتاك الدهر يوماً بنكبةٍ • فهيّئ لنا صبراً ووسّع لها صدرا

فان تصاريف الزمان عجيبةٌ • فيوماً ترى عسراً ويوماً ترى يسرا نثر

شيخ ابو مدين كه بين المشايخ اورع وادين ايدى محيطِ بيكرانِ ايقادن

بر نهرِ اندك بهر اجرا وطالبانِ علم مزيدى يه سرِ مكتوم تجريد توحيدى افهام

وادرا ايدوب ديمشكه قلبِ يكتا ادراكِ حقائقِ اشياده آنجق جهتِ

واحده يه ناظر وديدهٔ قاصردر احدى الجهتين مطرحِ شعاعِ عين اولدقده

ما جعل الله لرجل من قلبين في جوفه فحواسى اوزره جهتِ اخرى مهمل وسدى

وضعفِ بشريت واقتضاءِ تضادِ خلقت سببى ايله جانب ديكر احاطهٔ

بريد بصردن مهجور وجدا اولوب آنِ واحدده جهتينِ مختلفتينى استيعاب

وتأنيق وطريق ايله كه جهتِ اخرى به خلل ونقصان تطرّق وسريان اتميه

شانِ الوهيته مخصوص وبو مقامِ والاتردن وسع وقدرتِ بشر

محطوط ومنقوص در

آن زمان كه پيش بينى آن زمان • تو پسِ خود كى ببينى اين بدان

گردش عالم اولسه محکمهٔ محکمهٔ قضا و قدرده مسجل اولان اجل مؤجل تغییر پذیر
اولمق عدیم المجال در

رباعی

یارب همه خلق را بمن بدخو کن وز جمله جهانیان مرا یکسو کن
روی دل من صرف کن از هر جهتی در عشق خودم یکجهت و یکرو کن

نثر حضرت کلیم علی نبینا و علیه الصلوة والسلام رتاج احتیاجی
باز و جناب وهاب قدیره رب انی لما انزلت الی من خیر فقیر ایله عرض
خواهش و نیاز ایلدی اعلم امتدن نقل و روایت درکه قسماً بذاته الاسنی
که حضرت موسی نك ضراعت و رجا ایلدوکی قوت تن ناتوان و رمق روح روان
ایچون آنجق بر پاره نان بی امتنان ایدی تناول بقول و اعشاب و تعاطی
برك اخشابدن بدن منورلری مخضر و کمال ضعف و هزالدن سبزی
کیاه شفیف دل اواهندن مرئی و مبصر ایدی کذلك هر مؤمن حازمه
لازم درکه مرد غریق کبی هر فرومایهٔ بی توفیقه تملق و هر حشیش خسیسه
تشبث و تعلق اتمیوب هر امید و املنی جل و اقل جناب قیوم وهاب
دن دریوزه و سؤال و هر شیء خطیر و حقیری برداشتهٔ بارگاه متعال ایده

نظم مقام وحدت کل بی شك اینجاست تو بی تو شو که اترك نفسك اینجاست

نثر و تحصیل روزی اوزره انکباب و آتش اندوه و خطرده جکرینی کباب
اتمیوب محتاج الیهك قلت و حقارتی معرض عرض حاجتده سبب شرمساری
و جناب کبریادن خواهش و ابتغایه شرمساری اولمایه بعضی کبارك
کفتاری درکه بن شواء سوز و کداز نمك پاش نیاز اولوب ملح عجینی
دخی جناب مقتدر معین دن ارتجا و قعدهٔ صلاتده عرض حال و حاجاته
اجترا ایدرم و بر قاچ زمان پیغولهٔ فقد امانی و امانده تأری و ذروهٔ

خیبت

امارهٔ یه نهضات کوناکون ایلدیلر دع السفسطة والزندقة واقتد بامثال
ابی زندقة لم یذکر هذه المادة فی القاموس لکن ذکره الدمیری فی حیواة الحیوان
انه بالدال المهملة الا زخارف دنیایه رکون و مستلذات هوایه استرواح و سکون
ایله ربقهٔ تکالیفی رقبهٔ اطاعتدن بیرون وخلف من بعدهم خلف مهاوی
سنده مرکب بیهوده دو هوسلرینی زبون ایلدیلر اکتساب علوم نافعه دن
اعراض و اعمال منجیه ایله تحلی دن اغماض ایدوب علم فلسفه آمیز بازار جدل
و ستیزلرینی تیز اتمکله سخرهٔ مردان ویتعلمون ما یضرهم ولا ینفعهم وادیٔ
بی هادی سنده مدهوش و سرکردان اولدیلر وایهٔ عمر کرانمایه لرینی که
هر نفس ناکزیرینک زیرنده هزاران عیش جاودان مستکن و هر دمی ایله
مرغ اخلاصی اقتناص ایلمک ممکن ایدی متاع غروره بدل ولبئس ما شروا
به انفسهم لو کانوا یعلمون مضمونی اوزره صرف نزاع و جدل ایلدیلر افکار
ناهنجارلرینی دور دور و ابواب و تشبث اهداب اسبابه صرف و کندولرینی
سرکشتهٔ تیه یعبد الله علی حرف ایدوب ماسوای حق مصداق انما توعدون
من دونه هو الباطل و زیور استطاعتدن عاطل ایکن میدان غفلت ده
داد و استاد و حرمان و وجدانی زید و عمروه اضافه و اسناد ایدرلر رباعی

پیش بکزار و بعد ازین پیش مباش در قید وجود خویش ازین بیش مباش
جز بهر رضای حق مکن هرچه کنی در بند رضای شاه و درویش مباش

نثر خصوصا نیل مباغی و مطامع ایچون لا ینقطع علم تدبیر زود تأثیری
نصب کنکرهٔ فلک اثیر ایلسه لر مقسم ازل آزالده اولان مقدار رزق
و نواله احتمال تغیر و زوال امر محال و سیلاب سرشک دمادم محیط آفتاب

عالم شهادت ده شارق وما كان الله ليعذبهم وانت فيهم نور عالم سها
ظهوری میان حق و باطلی فارق اولماغله خفافیش شب غوایت پس پردهٔ
دهشت ده متواری و کم نام مطمورهٔ ذل و خواری اولمشلر ایدی چونکه
خورشید آفاق کبر رسالت عالی رفیق اعلایه توجه و نهضت ایله داخل
سحاب حتی توارت بالحجاب اولدی و امداد وحی شامل الاقطاع انصرام
و انقطاع بولدی مخابی قلوب پر انقلابه دبیب عقارب ارتیاب دن
امراض مزمنهٔ شکوک و اغراض طاری و عدوای اعداء شبهات دن
مزاج مستقیم آیات بیناته اندک تغیر و تحیر ساری اولوب اداء متفقه
اختلاف و تفرقه یه مبدل و همم متعاضده توزع و تقسمه محول اولدی شمع
گیتی فروز عهد همایون لری ساحت دهر بوقلمون دن دورتر اولماغله تکاثف
ظلمات شبهات و غیر حد احصا و عددن بیرون و طبیب حاذق رأی صائب
و صادق لرینک مدت مهاجرتی سر رنجوران محن و عوادی دن ممتد و متمادی
اولدوقجه اهل اعوجاجک انحراف مزاج دشوار علاج لری مزداد و افزون
اولدی تقلید ایمان نمالری کشاکش هواجس هوادن پر اضطراب و رنجور
قلاب انقلاب اولماغیله تفاقم بدعت راحت ربا و سیل منکرات و ضلالت
رسیدهٔ حد زبی اولدی اعصار و قرون دن هر قرن شهرت فزون ده امداد
فیض خداداد غائر و سیماء علماء زمانه سمات قدمایه مغائر اولماغله
عجاج وهم و لجاج ثائر و عمران علم و ایقان خراب و بائر اولوب هر زمان
بر قوم بی سامان ظاهر و نمایان اولدی که قناعت و شکیب دن قلت حظ
و نصیب لری سببی ایله باد پای هوایه سوار و جوسق بدعت بی رونق لری
استوار اولوب میدان متابعت شیطانده رکضات ناموزون و هوای نفس

امّاره

جز وجود خدای در دو جهان دو مبین نقش چشم احول خوان آیات
توحید روشن و پدید اولما عین هر ذره نک دست خلقتند هزار شمع عبرت
افروخته و رایت هدا و دلالت افراخته دراما فطرت انسان که اکدار غفلت
و نسیان او زره مفطور و تلاشی دن عدم تماشی او زره مجبول و مجبور در
هرچند که طریق الجی معرفت کلما اضاء لهم مشوا فیه شمع هدایتی ایله روشن
و هر شیء بی ثبوتک باطن ملکوتی مشاهده آیت وحدتی بر روزن و روشن
اولوب اصحاب تمکین و ارشاد اهل سلوک و سدادک سلسله استعداد
لریی تحریک و محال بعد و تلوین دن مقار قرب و تمکینه نزدیک ایدرلر
اما کاه و بیکاه اقتضاء نشأة بشریت وحشت آباد کثافت طبیعته رجع
واعاده واذا اظلم علیهم قاموا خبر بنی ارشاده اتمکله اول حال بی قوامک
ثبات و دوامی اولماز وطالب سموم مراسم سر منزل ملتمسه دسترس بولماز
رباعی کنه خردم درخور اثبات تو نیست واندیشه من بجز مناجات تو نیست
من ذات ترا بواجبی چون دانم دانندهٔ ذات تو بجز ذات تو نیست عهد
مبارک بنوی ده که بازوی دین قوی ایدی کلن ارعلم و تقوی موثق و نهال
اتفاق علما مورق اولوب حشمت وجود منورلری مشارع شرع مطهری
خاشاکه من احدث فی دیننا ما لیس منه فهو رد دن سد و سرنجهٔ بدعتی
تعرض دامن پاک شریعتدن کف و صد امتش ایدی وابهت رسالتلری
برهان قاطع توحید و هدایتی شبهات واهیهٔ ضلالت دن نگاه و
بستکان شکال استشکالی حقیقت حالدن آگاه ایتمکله مستعدان رشد
و سداد ثمرات یقین و رشادی اقطاف و بریق تیغ معجزات ابصار منافقینی
اختطاف امتش ایدی تاکه آفتاب عالمگیر وجود مستنیرلری وسط السماء

ودار حکمت مشیتنده فیلسوفان صاحب حذاقت درمانده وبی درمان در

کر ز دفتر توحید بایدت حرفی درا بمکتب طفلان بخوان الف بی را

بتست هرچه بود بعد وحدتش یعنی پس از الف که رقم کرده اند بی تی را

ابتدا بو نکتهٔ دقت نمایی اقتراع وبو بکر فکری اقتضاض وافتراع

ایدن حکیم سنایی نك خامهٔ حکمت ستایی در

چون یکی دانی ویکی کویی بدو سه وچهار چون پویی

با الف هست باو تا همراه باو تا بت بود الف الله بو رباعی

با براعت که ربیع فصول اصول بلاغت در کلمات خاطر فروزی پر

شور وسوز اولان خسرو ملك دانش وهنرك نگاشتهٔ کلك مانی اثری در

خواهی که نمانی تو بکاری مضطر پندی دهمت کوش بپندم آور

جز از در حق مطلب دیکر مطلب لا تدع مع الله الها آخر

سادات وجله واصحاب عبادات وچله دن شیخ دینوری قدس سره

السری شرك خفی حقی تهویل وآیت حکمت انتظام اجنبنی واجنبنی وبنی

ان نعبد الاصنامی بو وجهله تأویل ایلیوب دیمش که فمنهم من صنمه جاهه ومنهم

من صنمه زوجته ومنهم من صنمه ولده ومنهم من صنمه نفسه خواجه نصیرك بو رباعی

بی نظیری عجب خیال خاص وباعث مزید اخلاص در

موجود بحق واجب اول باشد باقی متوهم ومخیل باشد

هرچیز جز او که آید اندر نظرت نقش دومین چشم احوال باشد

مرقات اعجازه راقی اولان شیخ عراقی بو معنای مطروق غیر مسروقی بو کونه تتبع

ونشیمن کاه حسن اداده تربع ایلمشدر

نیست سوی حقیقت الله نفی واثبات لا وهو را راه

جزو

انتهاك وكبائر معصيته اقتحام وانهماك ايدوب كارى تمنئ مجرد وطبع پر اوزارى
كافور زهد بارد بى موارد ايله مبرد اوله آنك حقنده ادويهٔ رجا سموم جان
كزايه منقلب ومنافع وخواص دواء ناروا منسلب اولوب عسل صفا ايناس
كه مصداق فيه شفاء للناس در مبرود المزاجه دارو وعلاج ايكن مبتلاى
مرارت حرارت اولنلره محل ضير وضرر ده واقع وسم قاتل وناقع اولدوغى
كبى اول دخى رجاء محض دن متضرر وطبيعت حارهٔ حاده سى انكبين
امنيهٔ سادهٔ ساده دن منفعل ومتغير اولور نظم

اذا قسا القلب لم ينفعه موعظة ۞ فالارض ان سبخت لم تنفع المطر

نثر اول مقوله شخص علت فزايه شايسته وسزا بودركه اولا وعاء جوفنى
دواء مر نافع خوف ايله اصلاح وقدر حشاسنى كثرت كثرت نمك رجا ايله
عدم املاح ايدوب كندو امثال واكفاسى اولان عجزه وضعفايه عدم
انتما وتوسل وهر امر جزؤ وكلى ده درگاه قيوم كله اعتماد وتوكل ايده نظم

آنكس كه خدايرا شناسد بيقين ۞ توحيد ايله اتمك كرك افعالى كذر

الاية الرابع عشر

اى شرك خفى دن ايلين خوف وحذر ۞ توحيد ايله اتمك كرك افعالى كذر

معبود ايدينوب هواكى آلدنمه صقن ۞ لا تدع مع الله الها اخر

بو آيت بلاغت طرازك كه رايت اعجازى خافق در منشعبات هزج دن
اولان رباعى بحرندن مفعول مفاعلن مفاعيل فعل وزننه موافق در توحيد
بر سلطان فريد دركه دنيا وآخرت كلزار بديع الاثار قدرتنده ايكى ورق
وكويا اى انا ربكم الاعلى اولان متخذ الهه هوا قلزم جلال وكبرياسنده غوطه
خور حتى اذا ادركه الغرق اولوب عتبهٔ عزت وعظمتنده قضا وقدر ايكى دربان

داند كه بدست هيچكس كارى نيست

نظم سحرگه که طاوس مشرق خرام • برون زد سر از طاق فیروزه فام •

نثر هاتف غیبی سان بر قاصد مژده رسان تؤده و آداب ایله دق باب ایدوب منصب والای فتوایی تبشیر و مناشیر تباشیر صدارت علمایی تنشیر اتمکله اول فاضل بزرگوارك ارژنك سعد و اقتداری نظم ع

دولت آنست که بی خون دل اید بکنار • نثر ایله بر نقش و نگار و بی کد و طلب مراسم شادمانی و طرب بو ابیات مسرت نمانك فحواسندن بدید و آشکار اولدی

رباعی امروز بخت نیك بشارت رسان ماست اقبال راز پردهٔ امید صد نواست

روزیست این که دل بهزاران دعاش جست عهدیست این که جان بهزار ارزوش خواست

نثر پس هوشمندان روشن ضمیره شایسته و جدیر یودرکه ناشناسا سبب ساز اشیا اولان قادر اله بارگاهنه عرض عراضهٔ قالی و حالیدن خالی اولمایوب تصحیح حال و تصفیهٔ بال ایله نظم پراکندگی و شمل و مطالب ناگزیرنك تسویف و تأخیرینی کند و نقصان و تقصیرینه احاله و حمل ایلیه • نظم

گرچه در طاعتی از غیرت اولا تأمن ورچه در معصیتی از کرمش لا تیأس

عاشقی بر خور و بر سهوه و بر خواب چو خرش نفس گویای تو زانست ز حکمت اخرس

نثر زیرا جناب عزتك عرش مجید قدرتی اول مرتبه دن بلند و رفیع و صحرای حنو و رأفتی اول درجه دن فسیح و وسیع درکه بر عاجز فقیر کمال افتقار و تقصیر ایله نیت رجا و منتینی راست و متاع قلیل دنیادن بر شیء و شیك الفنایی درخواست ایتدوکده حاشا که افاضهٔ جود فیاض و افادهٔ فضل فضفاض اولنمایوب خوان یغمای بی منت ده احتمال امساك و ضنت اوله

نظم تو خدا را شو اگر جملهٔ عالم دریاست • بخدا گر سر مویی قدمت تر گردد •

نثر اما بزم کبی عاصیء مغرورلر و مقصر ناصبورلر که پردهٔ نسك و عبادتی

انتهاك

بولوب باخصوص که ذاتِ باخلوصی صدر قضاءِ عسکری یه صعود وارتقا
وشاهد منتهای دَوْرهٔ کامله ایله اجتماع والتقا اتمامش ایدی بلکه
وزرآءِ هامان اثرك اعظم واکبری طرفِ خلافده وفاضل مسفوره ابراز
عداواتِ موفوره ایله غشم واجحافده ایکن طلبِ فتوی صید سیمرغ وهما کبی
محال واول نحریر استغنا وَرْزك رَوِش وطرزی ترکِ شرکِ خفیِ اعمال
ایله ارباب جاه وجلاله اسماع کلام ع لا الخیل عندی اُهدیها ولا مال
نثر اولوب مرقوم مفتی مرحومك خبر موتِ ونعینی استماع ووعی ایلدوکی
شب بی طرب ولیل پرویل وتعب ده خارخار هواجس افکار ایله دلریش
ومنادمتِ پریشانِ وندامت ایله آزرده ینش تهویش اولوب عادت
شبانروزه وغایتِ حیرت ودلسوزه ایله برمقدار مطالعهٔ علوم عالیهٔ
الاقداره مواظبت واشتغال وتارة اوراد اذکار ایله جانب مبداءِ
مفیض الانواره توجیه بال ایله توجه واقبال دتصکره کمیتِ بصر سیرِ
تماشاگاه حواسِ نزهت اثردن تارك ترکتاز ودیدهٔ شهبازِ بصیرت
فضاءِ عالم معنایه باز اولدوقده گلزارِ مثال ده برپیر پرنورِ فرشته
تمثال لهجه کشا وبرهاتف روپوشِ سروش خروش جلوه نما اولوب
بابِ ملاطفه ومکالمه یی کشاد بعده

ثِقْ بالملك المسبب الاسباب الرزقُ اذا اتاك دقّ البابا

نثر نظمنی انشاد ایلدی جامه خواب دن اندیشه وانقلاب ایله
مستیقظ وبیدار وشاهدِ دلارای عالم شهادت نمایندهٔ دیدار اولدقده
تجدید وضو ایله تحصیلِ آب رو ومحرابِ عبادته سرفرو ایدوب دیدهٔ امیدی
مشاهدهٔ شاهد نویده گماشته وکفِ رجاسی سوی سمایه برداشته ایکن

ابن عطاء اسکندرانی نك کلمهٔ حکمت اقترانی درکه من ظن انفاك
لطفه عن قدره فذاك لقصور نظره سحاب شدت وحرج دن شبم بریق فرج
اولماق بابنده نقل وروایت اولنان آفانین سمر وحکایت شمار نقله وسمار
دن بیرون وجرائد مؤلفین سرد وتبیینی ایله مملو ومشحون در لکن قرب
عهد عثمانیان در بر داستان که ناسخ اساطیر باستان وزیر دستاتیر راستان
که ناسخ اساطیر باستان وبریور در کتم عدم ونابوددن جلوه ساز مجلای
ظهور وجود اولمشدر • بیت

لائق اولدرکه حکم استطراد • ایلیه اول حکایتی ایراد •

اول قصهٔ بسیار حصه کتاب شقائق ده بو وجهله تبیین وتذکرهٔ عاشق
ده تصحیح سند صحت قرین اولنمشدرکه مجتهد اقلیم روم جامع آفانین فنون
وعلوم کمال پاشازاده مرحوم تکیه زدهٔ متکای تقوی ومربع نشین
چاربالش فتوی ایکن نامهٔ عمر وحیات بی ثباتی مهر اجل محتوم ایله مهر
کرده ومختوم وصحیفهٔ زندهکانیٔ فانی سنه رباعی

افسوس که مرغ عمر را دانه نماند امید بهیچ خویش وبیگانه نماند
دردا ودریغا که درین مدت عمر از هرچه بگفتیم جز افسانه نماند

نثر رقمی مرقوم اولدوقده اول زمان با امان ده اولان فضلاء
هنرپرورك مقبوللری وقضاة عسکرك منصوب ومعزوللری منصب
بی عزل فتوایه طالب واخلاف عمل بی خلافی انامل جد وسعی شامل
ایله حالب اولدوقلرنده سماء فضیلتك نیر بلندی مرحوم سعدی
افندی ع که بود در همه فنی چو مردم یك فن نثر قضاء قسطنطنیه دن
انفصال ویوز اقچه علوفهٔ غیر مألوفه ایله احد مدارس ثمانیه یه اتصال

تُرَجّي النفوسُ الشيءَ لا تستطيعُهُ وتخشى من الاشياءِ ما لا يضيرُها

نثر بلكه مرامنك تأخيرينى كثذ وعدم استحقاق وتقصيرندن بيلوب
خداى بى نيازك وعدِ مطردُ الانجازنه عروهٔ وثقاى تصديقنى توثيق
وابانت استغفار وانابت ايله استدعاء هدى وتوفيق ايده

خداى عز وجل چون خلاص خواهد داد ز ورطهٔ غم واندوه مبتلايى را
شود بمرحمت ولطفِ خويشتن دافع بكمترين سببى صعبتر بلايى را

وراهِ خلاص ونجات مسدود وظلّ اندوه فزاى موانع وآفات ممدود
اولورسه سبب سازِ درماندكان اولان قادرِ مستعانك قدرت تامه سنى
هرآن پيش نهاد جنان ونياز وسوزِ شنانه روزينى مستجلب بر وحنانِ
حنان ايدوب استشمام سيب رجا ايله تقويتِ قلب پر انقلاب واستعمالِ
جان داروى صدقِ لجا ايله تسكين مادهٔ حادهٔ قلق واضطراب ايده

نظم ان الامورَ اذا ما اللهُ يسّرها اتتك من حيث لا ترجو وتحتسب
وكل شيءٍ فبالاقدار موقعهُ ما للامور سوى اقدارها سبب

قيومِ وجودكه ديمومتِ ذات مفيض الجودى يرفع قوما ويضع آخرين
ميزانِ رزينك كفهٔ يمينى اعلاى اعلاى عليين وپلهٔ اخرين ايراطِ
دركهٔ سجيل وسجين ايدر ع فى كل يومٍ له فى خلقه شانُ نثر بيضهٔ
تقديرِ بى تغييرندن فروج فرج وسرور انشقاق وظهور ايدنجه آياتِ
تؤده واناتى ترتيل وتكرار وتعليم خانهٔ مالم يعجل ده شصتِ عجز وخجل
ايله رمى سهامِ اسحار ايدوب روزهٔ تحمل وضرورتى انجام ونهايت بولدوقده
جشن جسن وتعييد وكتابِ مقصدِ دشوار ومشكلنى شكل وتقييد ايليه
ما يغلق اللهُ بابَ الرزق من احد الا ويفتح دون الباب ابوابا

آمیزش وامتزاج ایده نظم هر آنکش مار محنت برجکر زد
ورا تریاق سازدنی طبرزد نثر رجا صورت رخاده اولماق اقتضا
ایدرکه دائما ضمن رجاده بی لبث وارجا فراخی وسعت مرکوز والفرج
الشدید اقرب الی من حبل الورید فحواسی اوزره اثر نجح ودعت مرموز
اولوب استیلای اندوه شدید ایله آئس ونومید اولمش ایکن الطلب
والوجدان توأمان مدلول مژده رسانی اوزره اسباب لطف بیحسابی
من حیث لا یحتسب مکتسب اولماغله فرط هشاشت واستبشارلرندن
بکاء سرور ودیدهٔ سبل رسیده سی تحصیل ذرور فزور ایده نظم
هجم السرور علی حتی انه • من عظم ما قد سرنی ابکانی •
یا عین صار الدمع فیک سجیة • بتکین من فرج ومن احزان •
نثر نهاد انسانده غفلت ونسیان غالب ونفس بدکردار مواد
فساد وخساری جالب اولماغین اکثر ناس ناسپاس صراء ضرادن
واصل نعومت نعمی وسریر سرا اولمشلر ایکن احذروا نفار النعم
فما کل شارد بمردود صعودینه ارهاقدن تحرز واشفاق ایتمیوب
تیه ضلال وکفرانده کمره ومصداق کان لم یکن الی ضر مسه اولور
کان الفتی لم یعر یوما اذا اکتسی • ولم یک صعلوکا اذا ما تمولا •
ولم یک فی بؤس اذا بات لیلة • یناغی غزالا ساجی الطرف اکحلا •
اکر تفاقم حوادث ونوادی ممتد ومتمادی اولورسه تثبت وتبین
وزیب صبر وشکیب ایله تزیق وتزین ایدوب انکشت یأس ونومیدی
ایله سلسلهٔ کلام ناسدیدی تحریک وکندو بار اوزارینی اخرک
دوش بی توشنه تحمیل وتوریک ایتمیه نظم

ازلیکه ظاهر وجلی درکه بنم اول عملدن دلخواه وأملم فرمان روای بارگاه
أممن یجیب المضطر إذا دعاه اولان جناب مجیبکی ضعفاء عباد ناشکیبکه
یجیب وکودک مزاجان نیم جانی استیلاء خوف وهیجاندن قصد تخلیص
وتربیت ایدی بو جواب پوزش پذیر وپاسخ معذرت کیرد نصکره متردد
عقابین اما هلك واما ملك اولمش ایکن جوازنامهٔ قد غفرت لك ایله
تنکنای ظلمت وحلك دن ستارهٔ مغفرت ستاره داخل وفرادیس جنان
ده مناغاة حور وغلمانه واصل اولدم هر عارف عالمه ظاهر وعالن
اوله که دواء رجایه احد رجلین محتاج وبو کوهر مهر همال هر برینك
افسر حالنه درة التاج در بری شول نا امید درکه طبع ناسدیدنه اخلاط
افراط یأس غالب ودست حرب وادبار عنان اختیارینی سالب
اولوب ترك وظیفهٔ نظیفهٔ عبادت وکسل وبطالتی کندویه درتب
وعادت ایده بری دخی شول متقشف کثیر الاجتهاد درکه غلبهٔ
ریاضات شداد ایله مواظبت نسك وطاعتده اسراف ونقدینهٔ
قوت واستطاعتنی معتکف فراغ وعزلت ده افنا واتلاف ایدوب
نفسنه اضرار وریاضات شاقه ده دؤوب واصرار ایده عند
التحقیق بو ایکی شخص بی توفیق حاق وسط اعتدال واقساط دن
طرفی تفریط وافراطه مائل وتیه حیرت وعدم خبرت ده بیهوده جائل
اولماغله موافق مزاج بردوا وعلاجه محتاج لردرکه آنلری عقبهٔ
اعتلالدن فضاء اعتداله رد وروی دل بی نیرولرنه باب علو و
غلوی سد ایدوب سکنکبین خوف ورجا ایله هودای اعوجاج لرینه
علاج واول مزورهٔ زود اثر طبع رنجور نقمت شکرلری ایله شیر وشکر کبی

زیور زیبای ایمان ایله تحلی و فضیلت باهرهٔ مهاجرت و مجاهدت
ایله تملی بولمش ایکن کثیر و مرتبهٔ رجادن فراتر تخطی و مطاء تیقن
عطا اوزره تمطی اتمز لر یحیی ابن معاذ که سرکشتکانِ تیهِ حیرته
هر کلام حکمتی معاد و معاذ درد یمش که اهل سلوکه بونك کبی حماقت
ونوك اولمازکه تخم آتشی چراگاهِ دلِ مشوش ده پراکنده و ظرفِ حشا
حشو امانیِ بیهوده ایله اگنده ایکن آرزو مندِ دخول جنان و عملنا
کرده طلب اجر و ساباش و یحبون ان یحمدوا بما لم یفعلوا یه آرزوی
ستایش و پاداش ایدوب مواظبتِ وزر و معصیت ایله سرای سزای
مطیعانی جویانِ اوله واعظانِ روشناسردن ابان ابن ابی عباس
که کرفتارِ اظفار وسواس اولان اناسِ ناسپاسه زمانِ نصح وتذ
کیرنده آیات رجایی تفسیر و احوالِ اهوالِ آخرتی تهوین و تیسیر ایدر
ایدی بیدارانِ روشن درون و نیکو سیرتانِ بی تکلف بیرون دن
براهل حاله بعد الانتقال علم مثال و فضای سرنخ برزخ و خیال
خلافِ معهود مرئی و مشهود اولوب کذرانِ احوال ندن فحص
وسؤال ایلدوکده حقهٔ شقهٔ دهانی باز و اخراج کوهر راز ایدوب
دیدکه خالق غیب و عین بین یدیه الکریمتین موقع سؤال و جواب و
موقفِ عتب و عقاب ده بنی نصب و وقف و یدِ قدرت ایله مقام باز
خواست و مسألت ده اخذ و تقف ایدوب وراء سرادقاتِ حجاب
دن خطاب باعتاب کلدی که پنجون بستهٔ چار میخ علائق اولان
خلائق پر عوائقی ترجیه و اطماع و کلام امن انجامی آنلره اسماع
ایلدوك بندنجی کمال سرکشتکی وانفعال ایله دیدم که خدایا سنك علم

المنزون درکاهِ بیچونندن ارتقاب وارتغابِ بارانِ رحمت ایده بوکونه
رجا مقبول ومستحسن واخبار واحادیث ده تحضیض وتحثیث اولنان
بوحسنِ ظنّ در قلّ اصطباری وارجوان اری فرجا
یارب هیّئ لنا من امرنا رشدا شویله که مرافق ومنافعی
پوشیده اولان بذرِ مدود وپوسیده یی بی هنکام وزمان حدّتِ کرما
وتابستان ده که وقت احتراق بستان در برزمینِ سخت وشوره یه
که مناشیر شرّ وشوری منشوره اوله طرح والقا واطراف واطرارینی
کیاه وخاردن عدم تشذیب وانقا اتمش ایکن هرکوشه دن نموّ خوشه
یه منتظر ودانهٔ طمع خامی صحیفهٔ ملساء رخامه منتشر اوله محض
تجنّن وتجنّی وبونك نامی آرزو وتمنّی درکه صاحبنك مباغی ومتاعبی
ضائع وتباه ومصداقِ حدیثِ الاحمق من اتبع نفسه هواها وتمنّی
علی الله اولور
تاکی ای کم همّت از بهرِ دو فلس مرده ریك قبله می سازی تو مشتی جاهلِ افسرده را
کر قیامی میکنی باری منه بر سر زمین زانکه در دین سجدهٔ نبود نماز مرده را
پس امید ورجانك علامتِ سلامت نماسی بودرکه کامن
هواءِ باطنی اثاره وکؤوسِ مقتضیاتِ نفسی اداره اتمیوب زمانِ آتی
ومستقبل ده حسن مجاهده وعملدن عدم تأبّی واندیشهٔ حدیثِ
لیس الدین بالتمنّی ده تصبّر وتأنّی ایلیه
زخم دلِ مجروحِ جکرسوختکان را سازنده تر از صبر دوایی نتوان ساخت
آیت انّ الذین آمنوا والذین هاجروا وجاهدوا فی سبیل الله
اولئك یرجون رحمة الله بو مدّعایه کواهِ بی اشتباه در شول جهتدن که

ایله نظریز ایلمشلردر رجاء ایله تمنی بیننده فرق وتمییز ایلمشلردر تمنی یه
کسل وتعنی مقارن ومصاحب وصاحبی کلام حکمت انجام الامانی حلم
المستیقظ ایله متعظ اولمامغله طریق جد وتحقیقدن مباعد ومجانب
در مفهوم رجاده حسن ظن وصدق لجا اولماغله بونك عکس وخلافی
معتبر وصاحبنده تعود عادت عبادت مقرر اولماغله تمنی مدخول ومعلول
ورجا مرخص ومقبول در قد یدرك الشرف الفتی ورداؤه
خلق وجیب قمیصه مرقوع احیاء علوم ده سر مکتوم کشف وابزار
وفتح طلسم راز اولنمشدر که حقیقت رجا زمان مستقبلده میسر
ومستحصل اوله جق شیء نفیس وفاخره تعلق قلب وربط خاطردر
قاصر فهمان راه حجا تمنی ایله رجایی بربرندن فرق وتزییل وآیات
مباینت ومخالفتی تجوید وترتیل اتمیوب ایکیسنی شیء واحد وهم وگمان
ومظاهر مضمون تراهم ینظرون الیك وهم لا یبصرون اولان کوته نظران بی
بصیرت بو ایکی اسمی بر مسمادن عبارت ظن وحسبان ایدرلر
داند آنکس که او خردمندست که ازین فرق تا بدان چندست
لکن رأی اسلاف بونك خلافیدر مثلا بر کشاورز نیکو طرز
بر زمین محصول خیزی شدیار وتخم بارور منفعت انگیزی وقت
وزمانی ایله کشت وکار ایدوب اطراف زراعتگاهی موانع خار و
گیاه دن تطهیر وپاك بعده کلاته حفظ وکلاءت ده منظار انتظاری
روشن وتابناك ایلیه که جناب مسبب الاسباب صواعق آفات سماویه
وارضیه یی دفع وقواطع عاهات ذاتیه وعرضیه یی ازاله ورفع ایدوب
اولا لازمه عادت عبادتی اقامت بعده أأنتم انزلتموه من المزن ام نحن

المنزلون

در طلب زن دائما تو هر دو دست که طلبه در راه نیکو رهبرست

مقتضای حکمت اوزره عقب جراحتده راحت اولدوغنه نوع اشتباه ایدن اهل انتباهه لازب وخار خار غلبه رتیاب ایله مغلوب اندوه واکتئاب اولان طلاب معرفت اکتسابه واجبدرکه امام تنوخی نك که فن تحقیقك صاحب رسوخی وزاویهٔ ارشاد وتدقیقك شیخ الشیوخی در فرح بعد الشده نام کتاب تسلیت انجامنك که هر بابی لباب حکمت وهر فصلی اصل مادهٔ معرفت در وجداننه مبلغ سعی وتوانی صرف وبعد التحصیل قطع مسافهٔ تفصیلنده اجالهٔ طرف طرف ایلیه

ای دل جهان بکام تو کژ نیست کژ مباش منت خدایرا که جهان هست منقلب

خوش باش اگرچه روز بشب شد بنا خوشی آخر نه روز را سحری هست در عقب

لکن افتادهٔ چاه امتحان اولان اهل دانش وعرفانه شایان اولان بودرکه هنکام تکاثف آلامده اندك تحمل وتصبر وزمان هجوم احزانده جزئی تثبت وتبصر ایدوب ساحهٔ دل با عفتندن ازالهٔ سبکساری وخفت اتمکله کسب حسن رضا واندیشهٔ دقیقهٔ لقد احسن الله فیما مضی ایده

ورأس مالك وهو الروح ان سلمت لا تأسفن لشیء بعدها ذهبا

حاسب زمانك فی حالی تصرفه تجده اعطاك اضعاف الذی سلبا

زیرا پیشکاه ایوان قبوله اول کمسه نزول وحلول ایدرکه مشاق مساق طلبده اختیار کد وتعب ایده وجمال کعبهٔ وطر اول شخصه جلوه کر اولورکه خارخایه ام غیلان محنته شکیبایی ومصابرت ایده

هر کرا جاذبهٔ کعبه کریبان کیرد فکر آزردکیٔ خار مغیلان نکند

حقیقت بین اولان حکماء متألهین که خلعت بیانی طراز اتقان

ان غضّ من املی ما ساء من عملی فانّ لی حسن ظنّ فیك یکفینی

وراء سبحات جلال دن نداء راحت اشتمال کلدی که بنم صدق وعدم مقرّر
وجبرئیل امین دخی صادق الخبر در رسول مقبولم دخی قولنده صادق و
انسك دخی نقل واقعه مطابق اولوب زهری نك دخی کلامی درست
وعبد الرزاق دخی روایت صحت مساقنده راست وچست در پس خلعت
خانهٔ رحمت بی علتمدن سکا الباس سندس مغفرت ایلدم بو حالده ولدان
جنت علیا دلیل ورهنما اولوب بکا اعطاء خلعت کرامت واجلال
ودار المقامهٔ فضلده احلال ایلدیلر رجاده برخاصیت وبرشرف و
فضیلت واردرکه هرآن ده آنده حاصر ومنقود وسائر خصلتلرده
اول حالت نایاب ومفقود در زیرا مقام رجاده متمکن اولان ممکن
درکه هرنفسنی عبادت ایله کذران وندکلو آلوده دامان وبی سر
وسامان ایسه مجرد انتظار فرج وفرح ایله اوقاتنی استغراق
طاعت یزدان ایله مزدان ایلیه رسالهٔ قشیریه ده اسالهٔ سلسال
روایت اولنمشدرکه اخیار کبارك هربری کنجینهٔ استعداددن نقدینهٔ
مرادی تسلیم ومشرب رائقنه موافق رجا حقنده تکلم ایلمشدر بعض کبرا
قتنده علامت رجا حسب الاستطاعه حسن طاعه در وعند البعض کریم
واجب الوجوددن ثقهٔ جوددر وعند بعض الاخر عین جمال ایله رؤیت جلال
در بعض کبارك اخباری اوزره حسن میعاده سرور فؤاددر وبعض
اخیارك مختاری اوزره حسن میعاده سرور فؤاددر وبعض سعت
رحمت پروردکاره نظر وانتظاردر

کر کران وکر شتابنده بود آنکه جوینده ست یابنده بود

درطلب

اکثمی بر عارف روشن بال عالم منام ومثالده کوروب کیفیت حاذ وحال
وچکونکیء سرور وملالنده پرسش وسؤال ایلدی ابن اکثم که کوهر رازی
مخدع دل پرنیازندن مکتم ایدی مصداق انها لاحدی الکبر اولان حالت
پر عبرندن خبر ویروب دیدی که نبی موقف بازخواست وپایین میزان سراست
ده توقیف ورماح سرزنش وکفاحی تسدید وتثقیف ایدوب دار دنیاء
پراکدارده ایلدوکم روسیاهی ایله روی عذرخواهی تسخیم وناودان دیدهٔ
خونباردن سرشک ندامت وخسار تسجیم اولنماغله دولاب هراس کبی ده
خراس کبی سرکردان وسوء اعمال وتقصیر واهمالمدن پشیمان وپریشان
اولدم آخر زبانمه بو جریان ایلدی که ای بار خدا عالم دنیاده ایکن رواة
اماثلدن بکا واصل واصل اولان اخبار منقوله بو مقوله دکل ایدی
عالم بالادن برصیت والا کلدی که سکا کوش کزار اولان نه کونه اخبار
ایدی بن مکنون درونمی ابانه وبو بهانه ایله ابتهال عاجزانه ایدوب
دیدم که رواة پاکیزه اخلاقدن عبد الرزاق زهریء دراز نفس
دن واول دخی حضرت انسدن واول دخی مخبر صادق الکلام علیه
الصلوة والسلام دن وآنلر دخی حامل وحی مبین اولان جبرائیل امین
دن واول دخی سنک جناب عزتکدن نقل وروایت ایتدی که انا عند ظن
عبدی بی سنک کلمات قدسیه سماتکدن اولدوغی غیر خبیدر بو تقدیرجه
بن سنک رحمت عامهٔ مغفرت مدارو که امیدوار اولوب مأمن حسن
ظن ده برقرار ومخبران اخبارک اخبارلری اوزره ره نشین روزنهٔ
انتظار ایدم

فقري لمعروفك المعروف يغنيني يا من ارجيه والتقصير يرجيني

هر بریکوز غلبهٔ کِرْیَه وعَویل ایله علیل وکَشْر وابتسام ایله اتّصاف
واتّسامکوز قلیل اولوردی ع عاقل اتمز عَبَث یره خنده نثر جانب
ذی الجلال دن فی الحال مُطاع امین ومکین سِدره نشین نظم
نهان پیکر آن هاتفِ سبز پوش که خواند سِرایندهٔ آنرا سروش
نثر مسلکِ نزوله سلوک وتبلیغ رسالت والوک ایدوب دیدی که
فرمانِ حکیم ودود بو وجهله ورود بولدی که بنم حبیبم عِبادِ کرم نصیبمی
بندن نیچون تنفیر وتبعید ورحمتِ جاویدمدن اقناط ونومید ایدر ملجأ
وملاذِ بی کسان اولان رسول مژده رسان علیه صلوة الرحمن اول آن
ده نادیٔ صحبِ کباری تکرار تشریف وخدای اکبرک مواعیدِ عید اثری
ایله تبشیر وتلطیف بیوروب سبقِ رحمتِ بی علّته استدلال وبراعتِ
فضلِ بی نهایت استهلال اولندی اساطینِ جوامع حکمتدن روایت
درکه وحی ملک معبود حضرتِ داوده ورود بولدی که ای خلیفه رآستین
کمال طمانینه ویقین ایله بکا تحبّب واخبات ونبی عبادِ عنایت معتاد
تعریف واحباب ایله حضرتِ داود نغمه سرای سرود درود اولوب دیدی
که الهی سنی عبادِ عبّاد وکه نه وجهله تحبیب وطفلِ دلِ رقیق لرینی نه طریق
ایله تربیت وترتیب ایده یم سکّر وحی مکرّر وضوءِ الهام ایله دلِ
فیض پذیری منوّر اولدی که ای داود بنم فضلِ نامعدودمی آنلره تذکیر
واحسان وحنانمی مرّةً بعد اخری تکریر ایله که بندن آنلرک انصباسی
دائما بر کثیر ومرغ دست آموزِ خاطرلری دام ودانهٔ انعامِ متکاثرم
ایله قابلِ تسخیردر نظم بسا قفل کورانیابی کلید
کشایندهٔ ناکه آید بدید نثر روایت درکه علماءِ راسخ قدم دن یحیی بن

شاه دلدل سوار خليفهٔ علی المقدار رضی الله تعالی عنه

آن شاه که شهر علم را آمد در • قلب سپه و ابن عم پیغمبر •

شاه شهدا میر نجف جفت بتول • داماد رسول و شیر یزدان حیدر •

حضرتلری بر شخص مکروبه که کثرت اوزار و ذنوب عملنی احباط و درکهٔ
یأس و اقناطه اسقاط اتمش ایدی دیدی که ای فلان رحمت عامهٔ رحماندن
نومیدی و حرمانك مقارفهٔ کبائر عصیاندن اعظم و اکبر و مزاولهٔ معاصی
و اوزاردن صد بار اوفی و اوفردر ارجوحهٔ چرخ بی قرار بر حال و هنجار
اوزره ثابت و استوار اولمیوب کاه فراز و کاه نشیب و اکا سوار اولان
نابالغان روزکار کاه آسودهٔ شب شباب و کاه فرسودهٔ روز مشیب
اولور لاجرم ع من سلم الامر للباری فقد سلما سلمنه مرتقی اولان
مرد تقی هنکام حر حرج ده انتظار فر فرج اتمکله هر آن عبادت ده
و هر ساعت طاعت ده اولوب تقالیب دور فانی ایله بناء مبانیء
شادمانی ده مزدور ایکن ارغاد و حریم نعیم دن دور ایکن واصل
دفینهٔ ارفاد اولور •

اذا تضایق امر فانتظر فرجا • فاضیق الامر ادناه الی الفرج

کیمیای سعادت ده روایت اولنمشدر که بر روز فیروز سعد
فروزده ایجاد کائناته علت غائیه و ستایش کردهٔ قصیدهٔ برده و
تائیه اولان یکه سوار کشور اسلام علیه الصلوة والسلام حضرتلری
نجباء اصحابه توجیه خطاب ایدوب بیوردیلر که اکر بنم محاط ذهن
پاکم اولان سزك منتقش مرآت علم وارد اکلوز اولسه صحاری و قفارده
حائر و سرکردان و صعدات ده سنك صعدا ایله سینه کوبان اولوب

درکه برنیه خوفًا من عقابه حذمت وآخرینه رجاءً لثوابه عبودیت اولنه
لاریب ظهر غیب ده مأمن امیده التجا ورغائب الطافه ومواهب ارتجا و
انتجا ایدن اقامت وظائف حذمت ده انشط وحفظ مراسم عبودیت ده
اقوم واقسط اولور ليس النعيم ولا الشقاء بدائم
لابد للاقبال من ادبار والله يحكم لامرة لحكمه
ومن المحال دفاع حكم البارى اگرچه هنگام صحت ده غلبهٔ
خوف وخشیتی ترجیح وحکماء متألهه وعلماء متفقهه بو معنای تحقیق
وتصریح ایلمشلردر اما جواد بی علتك اقتضاء سبق رحمتی جانب رجایی
تغلیب وهر حاله قلوب اهل ملالی سمت سدید امیده تقلیب ایدر خصوصا
نص دلخواه لاتقنطوا من رحمة الله اصل یأسی تحریم واصحاب رجایی
اطماع تر واصطناع ایله انشاط وتکریم ایلمشدر نظم
خدای عز وجل را بضمن هرچه کند لطیفه ایست که کس را ازان خبر نبود
نثر اخبار حضرت یعقوب ده مروی ومکتوب درکه وحی جلیل جناب
اسرائیله نازل وگوش سرینه واصل اولدی که سنوکله یوسف صدیق
بینند سبب تفریق ولباس الفت واستینا سکوزه باعث تخریق اخاف
ان یأکله الذئب وانتم عنه غافلون کلام غفلت نمونی اولمشدر بنجون
ذئب دن خوف وخشیت ونبم جناب عز تمدن اولان حفظ ووقایت
دن غفلت ایلدوك وکید اخوته ناظر ونبم عون وصیانتمی ناسی وساتر
اولدوك حدیث بی اشتباه لایموتن احدکم الا وهو یحسن الظن بالله
کفهٔ میزان رجایه سبب کرانی ورجحان واحادیث قدسیة الفحوی دن
انا عند ظن عبدی بی فلیظن بی ماشا بومدعایه دلیل وبرهان دن

فيخرجه ويدخل مكانه كلام بامكانى اعظم بشائر وتهانى دن
وانى لادعوالله والامر ضيق على فما ينفك ان يتفرجا
ورب فتى سدت عليه وجوهه اصاب له فى دعوة الحق مخرجا
نظم تقلباتِ دهر ستيزه كارى مطمح نظر اعتبار ايدن اهل يقينه ظاهر
ومستبين اولمه كه فرمانِ حكيم احد ايله غزوهٔ حنين واحدده عين الكمال
اول سببدن نصيبه لشكر هدايت مآل اولدى كه هنكام انهزام وسقوط
ده كرفتارِ يأس وقنوط اولمايوب منتظر فوز وغلبه ومتيقن منقلب
اولمغله مؤمن صادق ممتاز منافق دن ممتاز واهل ثبات ويقين
مضايق نوميدى وتلوين دن محتاز اوله نظم
وقتِ واكشتِ حديبيه بذل دولتِ انا فتحنا زد دهل
سنتِ بارى بونك اوزرينه جارى دركه دونركارِ بدسكال برحال اوزره
برقرار وبرنمط ونسق اوزره پايدار اولمايوب صحت وتندرستى مقابلهٔ
مرض وسلامتى ده نهاده اولدى تاكه برى موجبِ شكر وسپاس دارى
وآخرى مستجلبِ صبر وبردبارى اوله وفقر وغنا موازاة ثروت وغنا
آماده اولدى تاكه اولى سببِ ثواب جزيل وثانيسى مستدعى ثناءِ جميل
اوله ع آيتِ لا تقنطوا من رحمة الله يادكن نثر اهل بصائره ظاهر
اوله كه هنكامِ فنونِ فتون ده اختيارِ اناتِ وسكونِ قوتِ رجا وصدقِ
نيت دن انبعاث ونشأت ايدن زيرا رجا اوزره عمل خوف اوزره عمل دن
اعلى ومنافع ومرافق اجل واجلى در زيرا رب جواد عباده اقرب لجبى در
حب ايسه رجا ايله غالب وهر بنده نيكوكار مكارم ومبارة طالب فرشتوناتِ
جمال وجلالك خارجده مثالى ايكى خديو فلك دستكاه وايكى داور رجم جاه

نثر هجوم اندوه وهموم مقدمهٔ فرح وسرور وصبر وشکیب طلیعهٔ
تیسیر امور اولدوغنه هو الذی ینزل الغیث من بعد ما قنطوا وینشر
رحمته وعد متیقن الانجاز وخطیرهٔ کنجه یه قدم رنجه ایدن پیش
آهنك فرسان کلامك بو نظم براعت نظامی واصل رتبهٔ اعجازدر

نظم شنیدم رسن بستهٔ سوی دار • برو تازکی رفت چون نوبهار •
بپرسیدش از مهربانان یکی • که خرم چرایی وغم اندکی •
چنین داد پاسخ که عمر این قدر • بغم بردنش چون توانم بسر •
درین بود کایزد رهاییش داد • دران تیرکی روشناییش داد

نثر خلابت لسان وحلاوت بیانه قادر بر شاعر ماهر طور کتاب
مسطوردن نار حکم واسراری ایناس وبو آیتك نادرهٔ تلاوتندن
بو وجهله اشعال شمع اقتباس ایلمش که

دلا در بند محنت صابری کن • مکر بیرون بری جان از مهالك •
جهان پیوسته بریك حال نبود • لعل الله یحدث بعد ذلك •

مجرای امثال ده استعمال اولان کلم تسلیت اشتمال دندر که کن
لما لا ترجو ارجی منك ما ترجو فان موسی خرج یقتبس النار فکلمه
الملك الجبار

اذا اصبحت مهتما بحالك • وشانك من صروف الدهر حالك •
فلا یخطر سوی خیر ببالك • لعل الله یحدث بعد ذلك •

صحراء قدرت ده بر مرتبه فسحت ووسعت واردر که حجب وعید و
نذیر ندکلو تکاثف پذیر اولورسه طوائف عباده انتظار الفرج
من الله عباده مژدهٔ نهانی وان کان العسر فی جحر لیدخل علیه العسر

فیخرجه

دن بر سریر سری المقام مصنوع وجسد مکرم لری اول تخت رصین ومحکم
اوزره موضوع اولوب تابوت نبوت ثبوتنك بالاسنده بر لوح مطلا
ومجلی ترتیب وترمیم واول لوح ده بو کلمات باروح تیمنق وترقیم
اولنمشدر که بسم الله العلی الاعلی انا هود النبی رسول رب الارض
والسما الی الملاء من عاد فدعوتهم الی الایمان وخلع الاصنام والاوثان
فعصونی فاهلکهم الریح العقیم فاصبحوا کالرمیم

الایة الثالث عشر

توکل دن ایدوب تریاق فاروق ملالت زهری ایله اولمه هالك
دم غمده امیدك کسمه حقدن لعل الله یحدث بعد ذلك
ابواب جنت رجا وامیدك مفتاح وکلیدی دست مکارهه سپرده ورقم
نقم کزلك سرعت انقلاب ایله سترده اولوب رتاج عسر اقلید تعاقب
یسر ایله کشاده وعقب ادبارده بغتة بغیت اقبال حاضر وآماده در
نظم ولرب نازلة یضیق بها الفتی ذرعا وعند الله فیها المخرج
نثر اکر مبادی نامرادی ده دست امید خار تأخیر رسیده اوله
آیس وغمکین اولمایه واکر بدایت حال ده دفتر آمالنه رادهٔ رد
کشیده اوله تارك ثبات وتمکین اولمایه که نظم ع
بسا دیرا که خوشتر باشد از زود • نثر دولاب چرخ پرتابك
بر مرتبه سرعت دوران وانقلابی واردر که فرضا بر شخص بی ثبات ایام
آلام ونکباتك عدم تحویلنی اراده وحویل ایلسه ابو تمامك بو کلام
تامی مصدوقهٔ حال وزنك زدای مرأت بال اولور بیت
لا تحمد الدهر فی بأساء یکشفها فلو اردت دوام البؤس لم یدم

مواضع کثرتِ مزارع ومراتع ایله ابدالآباد معمور وانتهاء آماده دك
اسبابِ رخا آماده اولور حضرتِ هود توجهِ جانبِ معبود اتمکله علی الفور
اول طودِ غریب الطور بر پشته تراب وکثرتِ جداول وانهار ایله اول دیار
پرآب اولدی طغراکش این مثالِ مشهور
بر شقه چنان نبشت منشور اشقیای عادیان مظهرِ سخطِ
دیان اولدوقدنصکره حضرتِ هود سعداءِ قومِ بهبود ایله نواحیٔ
حضرتِ موت ده ایجادِ جواسق شامخه واحداثِ معابدِ زامخه ایلیوب
خلوت سرای درون مؤمنین انوارِ هدایت ویقین ایله پرنور ودر وبامِ
خزلینهٔ سینه لرندن غوغای دیرینهٔ هوا وکینه دور اولدی حضرت
هود علی نبینا وعلیه صلوة الملك الودودك اعوامِ عمرِ هدایت انجامندن
قولِ مفسرین اوزره یوز اللی سال ونقل مؤرخین اوزره درتیوز
آلتمش عامِ فرخنده فال منقضی وحکمتِ قادرِ عزوجل حلول اجلنی
مقتضی اولماغین آفتابِ عالمگیر تقدیرِ اشراق وبلوج وروح
یا روحی مداخلِ خلده دخول وولوج ایلدی
زین عمرِ بتعجیل دوان سوی زوال دانی که جهان چه سان نماید بخیال
دشتی آمد ولی زغم میلا میل طشتی آمد ولی زخون مالامال
حضرتِ امام علی علیه رضوان الملك العلی دن وساطتِ
رواةِ عدول ایله محکی ومنقول درکه حضرتِ هود حضرموت ده
اختیارِ حضرموت ایدوب اطرافِ شعاف واکنافِ نعافده بر تلِ
معتبر وکثیبِ احمر معاین ومشهود واول جای دماوند مانند ده
بر کنبدِ بلند ظاهر وموجود در اول قبهٔ عالی قنه ده سنك رخام

دن بر

رحلت لذاذتها وحل خمارها سالار قوم فجار وسرجريدهٔ اهل تصلف
وفخار اولان قيل سوء قضايه مستقبل وبيع سرمايهٔ حياتى مستقيل اولوب
رفع صوت وجاهلانه تمنئ موت اتمكين فرمان رب العباد ايله قهرمان
قاتل تندباد فى الحال بقيهٔ قوم ضالى حفرات برزخه ايراط ودركات دوزخه
اسقاط ايلدى ازان جامى كه همراهان چشيدند رفيقان نيز رطلى در كشيدند
نخلبندان كلزار پيشينيان تزيين پيشكاه بيان ايلمشلردركه حضرت
هودك وجود بهبودى اصيل واثيل وحضرت آدمه شبيه ومثيل اولوب ذات
پرشعور ايله آراسته ورشاقت قامت ايله كنار جويبار صنع پروردكارده
برسرو نوخاسته ايدى ونام شرف عنوانى لسان عبرانيده عابر وكمال قناعت
واقلال ايله مصداق كن فى الدنيا غريبا كانك عابر ايدى ومجلاى دل
مجلاسنده سيماء هدا صورت نما اولماغله مأمن نسك وزهادت ده لاتب
ومنهج جود وسماحت ده دائم ودائب اولوب احيانا تجارته اشتغال
وبو طريق ايله كسب مال حلال بيورورلر ايدى اول كريم الذاتك جملهٔ
معجزاتندندركه بلاد قوم عادده مواشى واغنام ودواب وانعامه وفق
دلخواه اوزره مراتع وچراكاه اولمادوغندن لباس حضور وراحتلرى
تمزق وصدر امن وامنيتلرى تأزق بولمش ايدى مجلس حضرت هودده
قبس رجا وملتمسى اشعال ووقود ايدوب ديديلركه بوجاى نيكه قريب
ونزديك برجبل بلند محل واردركه لصاب وشناخيبى مماس فلك
الافلاك وعقبات وعراقيبى ملاصق سما وسماك درشويله كه معول سر
تيز دعا ايله اول سنك خارا برمرغزار مطرد الانهاره محول واول كوه
قاف شكوهك فراز ونشيبى تباتاب وتعاشيبه مبدل اوله اول امكن و

جبّارٍ عنيد وعيدى ايله اكمال واتمام واُتبعوا فى هذه الدنيا لعنةً الا ان
عاداً كفروا ربهم الا بعداً لعادٍ قومِ هود نظمِ معجز ورودى ايله ختمِ
واقعهٔ غرابت انجام اولنمشدر

كوينده ٔ اين كهن سرآغاز اين كونه كند سرِ سخن باز كه چونكه

قيل وآنكله هم سبيل اولان كروه قليل دعاء استسقادن تفريغ بال وروز
وشعب ارتقاء ظربِ طربه اقبال ايلديلر ناكاه طرفِ راه دن بر شتر سوار
بديد وآشكارا اولوب اول جرعه نوشانِ جامِ طمعِ خام مفاتحهٔ كلام وآنك
مذهب ونام ومحد ومقامندن استعلام ايلديلر اول شخصِ آينده
صورتِ حكايتى نماينده اولوب ديدى كه بن امتِ حضرتِ هوددن
بر مردِ غرائب شهودم كه اول ديارِ مقهوره دن جانب مصر وقاهره
يه عزم وشتاب وطىّ شعافِ وهضاب ايده رم وفدِ عاد قومِ غوايت
معتادلرندن توخّى وتحسّب وكروهِ عاديانه اظهارِ اشنايى وتنسّب
ايلدوكلرنده اول رهروِ قادم مبانئ راحت وشادمانى لرينى هادم
وهادم اولوب حضرتِ هود وقبولِ هدا ايدن اتباع ووفودينى
سلطانِ زمان رواء فانجيناه والذين امنوا برحمة منا تخليص
وانقاذ وجراميزِ قومِ بى تمييزه وقطعنا دابر الذين كذبوا باياتنا
وما كانوا مؤمنين شمشير كيننى سلّ وانفاذ ايلدوكنى ظاهر وعيان
وكميتِ سبك خرامِ كلامه ارخاء عنان ايدوب ديدى كه جمله عاديان
ارضِ مواتِ ممات ده تمكّن واقتضاى قضا وقدر اول كروهِ ناپاك
وپر قذرى كان لم يكن ايدوب متشبث مواتِ موات وساقط هواةِ قريب
كل ما هو آت اولديلر وما كان ذاك العيش الا سكرةً

لحظه

که اهلاكِ اهلِ اضلال ایچون بعث وارسال ایلدوکی خواصِ وُقودینه آتش
سوزانِ بَوْء وقَوَدی وُقود ایده

قد قتل الاحزابَ فی لحظةٍ دماؤهم سالت عن الاودیة
یا عجبًا من قاتلٍ انّه لیس علیهم قودٌ اودیة

خُلجانك بغی وطُغیانی افزون وشقاوت ازلیّه سی خسارتِ ابدیّه یه
مقرون اولماغین حضرتِ هُود کند ومنزلنه هَوْد وانتظارِ وُعود ایله محجّهٔ
اقامتِ حجّه دن رُجوع وعَوْد ایتدکدنصکره صرصرِ شدید الاضطراب
داخلِ جوفِ سِرداب اولوب اول مخذولِ ناپاکی مطمورهٔ مغاك دن ازعاج
وعراتِ حیات دن طرد واخراج ایلدی وبالجمله وَفرتِ حُزانه وخزانه
ایله مجبور اولان قومِ بُوره حضرتِ هُود بطشِ شدیدِ واجبُ الوجودی
بو کلامِ موعظت شعار ایله اظهار ایلدی که فَاِنْ تولّوا فقد ابلغتکم
ما ارسلتُ به الیکم ویستخلف ربّی قومًا غیرکم ولا تضرّونه شیئًا اِنّ ربّی
علی کلّ شیءٍ حفیظ وراهِ مرضاتِ آله ده تحمّلِ عراقیلِ وعراقیب ایدن کُروهِ
باسکینه وشکیبه فیّاضِ مطلق کمالِ فرعونِ محققنی بو نظمِ براعتِ اشعار
ایله اجهار ایلدی که ولمّا جاءَ امرنا نجّینا هودًا والّذین امنوا معه برحمة
منّا ونجّیناهم من عذابٍ غلیظ روزِ هفتمین که هنکامِ شورشِ زمان
وزمین ایدی صدماتِ تُندباد ایله مجموعِ قومِ عاد بکثیرها وحثیثها
وجلیلها وخسیسها عُرضهٔ قاضبِ تتبیب وتتبیر واستسقا واستمطار
ایچون عزیمتِ حرمِ حرمت مدار ایدن کُروهِ نا انبوه دن غیری باجمعهم
آماجکاهِ تیرِ تدمیر اولوب تضاعیفِ آیاتِ قرآن ده اول قصّهٔ عبرت
نشان وتلك عادٌ جحدوا بآیاتِ ربّهم وعصوا رسُلَه واتّبعوا امرَ کلّ

یگانه دن بگانه دگلو فضل موقوف ظهور بولور ومن بعد خاتمهٔ حال نه منوال
اوزره اولور حضرت هود رایهٔ نصح رایته صعود ایدوب دیدی که سکا لذائذ
لطف ربانی اوزره ارزانی اولوب رمق حیاته ملاقی اولان قوم باقی
دخی قبول دعوته مسارعت ودخول معمورهٔ هدایته مبادرت ایدر لرایسه
زمان یسیره ده هر بنده یوز فرزند دلبر تولد وافضال قادر متعال ایله
هر بری تحصیل مرتبه وتجلد ایدوب تشعب اولاد وتشعث احفاد ایله تکاد
قبائل وعشائر بیحد وشمار اولوب عنایت ملک بی ضنت ایله مقابلهٔ
قبول قبالهٔ هدایت ده مأجور ومثاب ودرکات لظی وسعیره ملاک
اولان عصاة هلاکه نائب مناب اولور لر خلجان پیچان فکرت ناضبه
وهجوم هموم ناصبه ایله تکرار آغاز گفتار ایدوب دیدی که حیران عنان
ده علی وجه العیان بعضی شخوص واشکال پر اشکال مانند فیول وابال
پر توانداز مرآت بال در اول اشباح عجیبه نه مقوله طائفهٔ نجیبه در حضرت
هود تحقیق امر مشهود نامعهود بذل مجهود ایدوب دیدی که اول هیاکل
ضخام ملائکهٔ عظام درکه هر بری من عندالله تنفیذ فرمانه موکل
وسر فطرتی با فطنت لری اکلیل مسارعت خدمت ایله متوج ومکلل
در خلجان سبخ غدیر غدر وطغیان ایلدوب دیدی که مغاک عطب
وهلاک ده بائد وبائر اولان معاشر عشائرم مقابله سنده اول
فئهٔ مقاتله قود وقصاص وسباسب سیاسته ادنا واقصاص
اولنور اسه شرعت شریعتکی تقبل ومقبل قبول دعوت ده آرام وتقبل
ایدیم حضرت هود اول ضال مردود دن قطع رشتهٔ امید واظهار
وعید غیر بعید ایدوب دیدی که ای غر غافل هیچ بر سلطان عادل اولور می

باسقاملرینی قدم مکرمی ایله رشك باغ ارم ایدوب دیدی که ای خلجان
منظار جنانکده ظاهر و نمایان اولدی که تنکنای تفرد و تمرده استبداد
ایدن قوم عادك مبانیٔ اجسادی شدت ثوران باد ایله کعصف مأکول
و صارم سریع المضاء قضا ایله هر بری هلاك و مبتول اولدی اکر داخل
دار الامان اولورساك فضل یزدان ایله طوفان خذلاندن واصل
ساحل نجات و کهوف و مغارات ده قالان قوم کثیر الاغارات ایله سائر
فلات انفلات اولورسن اول شقی مطرود نصح حضرت هوددن اعراض
و صدود اتمکین آلتنجی کون علی السحر باد قیامت اثر اول غار بعید
الغور علی الفور دخول و فروج منسدهٔ زمینه حلول ایدوب سقوف
و جدران ایوانلرینی هدم و تخریب و بقیهٔ سیوف حتوف اولان بی باك
و ناپاکلری مغاك هلاك ده تدمیر و تتریب ایلدی خلجان بیم جان
ایله متحیر و دهشت انفراد و عزلت ایله بتنها رفت و اکنون ماند تنها
خلوتخانه سنده وحشت تنهایی ایله مشرب دلی متغیر ایکن یدنجی
کون حضرت هود منزل معهودی تشریف و عنان دعوتی اول جانبه تصریف
ایدوب دیدی که ای خلجان نیم واضح و عیان اولدی که جنب سطوت ذی
الجلال ده شوامخ مکر و احتیال کبیت العنکبوت و رواسیٔ کبر و اختیال
اوهن بیوت بی ثبوت در اکر جرائر ازمان مضیه دن تائب و منهج هدایت
مضیئه یه آئل و آئب اولورساك واصل جنبات جنات اولوب زیر جدر
مهد و مه ده بقیة الحیوة اولان کروه جنات دخی جالس اورنك نجات
اولورلر خلجان جوارح خلجان تهیج نسیم هوش ایله اضطراب و جوش
ایدوب دیدی که اکر بن عن صمیم الجنان داخل مأمن ایمان اولورسم خدای

مطموره ء رمس اولدیلر

شاهان که بوده اند بمسند هزار سال چون نیك بنكریم تو كویی نبوده اند

بشنو حكایت جم وضحاك وپند كیر كایشان چنین حكایه فراوان شنوده اند

تند باد صاعقه آثار قلع اشجار كبار وآیت كانهم اعجاز نخل خاویه

حاویه اولدوغی اوزره مستحق عذاب هاویه اولان قوم جباری

نشانه ء تیر هدر وجبار ایلدی

كل صعود الی هبوط كل نفاق الی كساد كیف یرجی ثبات حال فی عالم الكون والفساد

واول قبیلدن بعضی اشرار ومخاذیل اجسام واجساد شدادلرینه

اعتماد ایله فجر فجورلری ایلاج وپای هواپیمالرینی قوت ونیرو ایله زانو

لرینه دك زمین صلد ومتینه ایلاج ایدوب مهب باده لاتب وراتبه

رتب بی ریب ده مقیم ورایت اولمشلر ایدی اول كروه مثبور دخی هباء

منثور اولوب اذا اراد الله بقوم سوءا فلا مرد له سرپنجه سنه مبتلا

وكرفتار عقابین عقاب عقبی اولدیلر

كوته نتوان كرد كه این قصه درازست ومیان قوم سست وعدده

خلجان بن سعد كه صاحب قلب قاسی وآخذ نواصی ء دانی وقاصی ایدی

بر غارتنك وتاره تحصن وخلص قرابینی ایله برجای علب وحصین

ده قرار وتمكن ایدوب انسداد شكاف نخاریب وشعاف ده غایة

الوسع جد بی حد وقوم بد سیرتنی سلوك لاحب هدایت دن هزار وكد

وكد ایله صد اتمش ایدی هبوب ریاح روامس دن یوم خامسه دك

خاطر خلجان تخالج بیم دن آسوده وسلیم اولوب اول محل دلامس ده

حبال كید وخباله لامس ایدی حضرت هود اول قوم كنودك مقام

بلغا

اولدی انتخاب نفائس اعلاق وابواب ثوی واقامتی اغلاق ایدوب قصد
هرب وفرار وترك اوطان ودیار ایلدیلر جناب قادر فعال وقاهر متعال
هکذر قوم جناته تسلیط عقارب وحیات اتمکله منافذ مطارب ومسارب
لری بالکلیه منسد وبنیان خزی وخذلان که بناکردهٔ طاغوت طغیان
ایدی مشتد اولوب بالاخره منازل مقموعه لرندن هیئاآت مجموعه ایله
خروج وبرشعب وزین وشعف رزینه دخول وولوج ایدوب احسن اشکال
اوزره که اول قوم بدسیرته نسبت اقبح اوضاع سماجت سکال ایدی تخرب
واحتفال واموال واثقاللرینی اول بریهٔ بائره ده وسط دائره یه جمع وداخل
دن صکره هربری آخرك دست ودامانی محکم اخذ وکمال مرهٔ مستمره ایله
عقد خاصره وشد فخذ ایدوب دیدیلرکه شدت دبور بلا ایله بناء اضلاع
غبرا معتلب وجام جهان نمای آسمان زهرآب طوفان بی امان ایله لبالب
اولسه بزم بزم جمعیتمز متلاشی وبساط معیتمزه دبیب تطرق پریشانی
وتفرق متماشی اولماز اول اثناده بنیان آیت غضب محکم وقضاء بی
مرد رب مبرم اولوب ریح عقیم اول کروه نامستقیمك اولا اطفال
ودابّ ونسوان واسبابلرینی انتهاب وتابش قهر خدا شبنم وجود
هست نمالرینی وجه ثرادن جو سمایه اجتذاب ایدوب فضاء هوایه
پران وعرضهٔ تیغ بران ایتدوکدنصکره ساهرهٔ ارضه نکونسار وکب
والقاء جحیم هلاك وتب ایلدی کبراء عاد غوایت نژاد منازل پرزلازللرینه
سحب ذلاذل ایله التجا وحسب الامکان توطید مداخل مکان ایله نجوهٔ
نجاتی ارتجا ایدوب بوحالده زعازع بلا ونکال تعقیب وجدران رصینة
البنیانلرینی تنقیب ایدوب هربری کان لم تغن بالامس ومحبوس

پُر فرقه اِنزالِ نکال و عَذاب ایلدوکلری مِنظارِ ضمیرمده عکس پذیر
اولدی حضرتِ هُود قضاءِ یقین و شهُودده مُقدِّمهٔ اِنذاردن خبردار
اولدقده فرمانِ مُهَیمِن دَیّان ایله میانِ عادیان دن عینِ یَنبُع نام مَقامه
خُرُوج و تَنآئی و داخِل خِطّهٔ اَمان اولان دُرتیوز اهل ایمان
ایله مکانِ بَعید دن هُجُوم آثارِ وَعیدی تماشا و تَرآئی ایلدی
بعده تُبَّع هِدَایت تَبَعَنی هَیأتِ مجتمعه اوزره تکویر و سِرا نامل اعجاز
شاملی ایله دَوْرَهٔ مؤمنینه مَنْدَلِ مُعَزَّمین کبی بر خَطِّ رَصین تدویر ایدوب
اِندفاعِ عذاب و سَخَطی لُزُومِ دائِرهٔ خَطّه تشریطه و عدمِ خُرُوج و تحویل
ایچون خطّهٔ تَرهیب و تهویلی تخطیط ایلدی

مُؤمنان از دستِ بادِ ضائِره جمله بنشستند اَندر دائِره
هر که بیرون بود زان خط جمله را پاره پاره می شکست اندر هوا

روی آیتِ روایت مِرآةِ نقلِ ابن عبّاس دن بو وجهله انعکاس
بولمشدر که حضرت هود اصحابِ مواثیق و عهُود ایله بر جزیرهٔ
خطیره نظیره ذهاب و صحیفهٔ حاللرینی زَرآب تسلیم و اتکال ایله
اذها ایدوب تُند بادِ رسنجیز نشانک هنکامِ عُصُوف و هَیَجانندهٔ
اول حوالی ده علی التوالی نسیم جان بخش آهسته آهسته تَنَسُّم و اهلِ
استدلال خِلالِ اَبرِ جلال دن بارقهٔ حُسن و جَمالی شَیْم و تَوَسُّم
ایدر ایدی

هُود کِژدِ مؤمنان خطّی کشید نرم می شد باد کانجا می رسید
کژ نبودی واقف از حق جانِ باد فرق کی کردی میانِ قومِ عاد

چونکه قومِ عادِ پُر عِناده اثرِ عذابِ نامعهود مَرمُوق و مشهود

اولدی

تهییج باد ایلدوکده اَزِمّهٔ حفظِ رِیاح باصیاحه مالکه اولان ملائکه دیدیلرکه
الهی اول دیاره نه مقدار بادِ نکال اِهباب وارسال ایده لوم جنابِ مُسَبِّبُ
الاَسباب دن مِنخرِ بقر قَدَر اِثارهٔ صَرصَرِ عذابه تحریکِ عَذَبهٔ خِطاب
اولندقده ملائکهٔ کرام جانب ذی الجلال والاکرامه شفاعت وکمالِ
ابتهال ایله درخواست وضراعت ایدوب دیدیلرکه خُدایا عبادِ رافت مُعتادوکه
رحم وارفاد ایله اکر اَقطارِ رُوزکارده اول مقدار بادِ جهان آشوب
تَهَیُّج وهُبُوب ایدرسه شدّت صَدَماتی شواهقِ جبالِ فَلَک ثباتی برباد
واَبعاض واَجزاءِ ساهرهٔ غبرایی تشتیت وابداد ایدر وراءِ عالم قِدَم
دن مقدارِ حلقهٔ خاتمه رُخصت وانسانِ ضعیف سانه رأفت اولندقده
ملائکهٔ عذاب فرمانِ ربّ الاَربابه فی الحال امتثال ومَهَبِّ رِیاحِ
غَضَبدن اول مقدار نکباءِ رستخیزِ آثاری اِثاره وارسال ایلدیلر بر
تُنْد بادِ قیامت نِشان عَصْف وهیجان ایلدی که اکنافِ اَحقاف رجفهٔ
غَضَبِ قضا وقَدَر ایله زیر وزَبَر وسَخَّرها علیهم سَبعَ لَیالٍ وثمانیةَ
ایامٍ حُسُومًا فحواسی اوزره صحائف کاروبارلرینه رَقِم
انّ الحَصاصَ یُرَی فی جَوْفِها الرقم محرّر اولدی ابتدا دارِ ابتلاده
مشاهدهٔ دبورِ وَیل وثبور ایدن مهدّد نام بر پیرزنِ بد فرجام ایدی
چونکه خلافِ وَتیره ابرِ مُظلِم وتیره یه دیدهٔ انتباه ایله نِگاه ایلدی
سخطِ الهی یی یاد وآغازِ صیحه وفریاد ایدوب اَنکدارِ نجومِ اَفراح دن
استکشاف واستیضاح ایتدوکلرنده اول پیرِ کهن سال اعوذ بالله من
السبعة والثمانیة اولوب دیدی که جوِّ هوا وطرفِ سمادن بعضی شخوصِ
بزرکِ اَجسام اَنواعِ بَرطمه واِجشام ایله زَجرِ سحاب وفَرقِ فِرَقِ عادیانِ

مبانیٔ تحذیری یاننه
وکویای اعوذ بالله من
السبعة والثمانیة اولوب

خطاب انشخاب وانشطاب ایلدی که ای قیل قیل نما بو سحائب سواکب پرمانك
برینی اختیار والقاء قرعهٔ اختبار ایله قیل ثقیل دردآب دن اول صدا
ودردابی سامع ووفور عدم شعورندن فلما رأوه عارضا مستقبل اودیتهم
قالوا هذا عارض ممطرنا معناسی اوزره از ابر سیه باشد افزونی بارانها
وعده سنه طامع اولوب دیدی که اخترت السحابة السودا فانها
اکثر السحاب ما بو اثناده هاتف صحیح الابنا ممر صماخنه بو خبر وصراحی
القا وانها ایلدی که

اخترت یا قیل رمادا ارمدا لا یبق من آل عاد احدا
لا یترك والدا ولا ولدا الا جعلتهم رمیما همدا بعده

فیاض مجری الریاح اصحاب کفر وجناحی بل هو ما استعجلتم به الریح فیها
عذاب الیم نظم کریمی اوزره ارادهٔ اباده واخزا ومختار قوم ختار
اولان قطعهٔ ابر مدراری اکناف منزل احقافه سوق واجرا ایلدی
اول کژوه کمراه که منطقهٔ فساد وتباهی شد خاصرهٔ ضلالت پناه
اتمشلر ایدی چونکه اول ابر سیاهه نگاه ایتدیلر قوم جافی ساحت
راحت ده پابرهنه وحافی وحافات دل بی مخافات لرنده

بیرون ز کفایت تو کاری دکرست مضموننك بارقهٔ سر مکنونی نهان

وخافی اولدی وهب بن منبه وقائع پیشین دن بو رسم وآیین اوزره
خبر ده درکه باد کثیر البواقع که منشاء صواعق وصواقع در رباع ارض
رابع ده یتمش بیك زمام آهنین وزنجیر کران ومتین ایله بسته ومکبل
وهر زمامك ضبط ولوازمنه یتمش بیك ملائکهٔ کبار وکرام معین
وموکل در قوم عادی اهلاك وابعاد ایچون مروحهٔ فرمان رب العباد

بو ابیاتِ رقّت ورود ایله تغنّی وسرود ایچون جواریٔ حواری نمایه
تعلیم واول کلماتِ تعریض کونه‌یی مغنّیانِ باره بدنمونه‌یه تسلیم ایلدی
شول زمانِ سلوت نشانده که

ولمّا شربناها ودبّ دبیبها الی مکمن الاسرار قلت لها قفی
مخافة ان یلقی علی شعاعها فینظر جلّاسی الی سرّك الخفی

شوق وسوزی متزائد واطرابِ می ناب امّ الدماغه متصاعد اولدی
غوانیٔ خوب اغانی محفلِ قوم بورده چنانکه نغمهٔ داود در ادای زبور
تحنّن وتحنّی ایله تغرّد وتغنّی ایلدوکلرنده دبیبِ خندریس لطیف مساغ صاعدِ قبّهٔ
قنّهٔ دماغ اولوب کریوهٔ ملامتدن شاهراهِ شاهقِ سلامته تغوّل وترتیب
ذبائح وقرباناته توغّل ایلدیلر اثناءِ ایفاءِ وعد واتّقاءِ وعیدده مرثد بن
سعید شعائرِ ایمانی اظهار واعلان ایدوب دیدی که مادام که سزك اموات
عقائدِ نافرجامکوز صورِ پرسورِ اسلام ایله مبعوث وراسیاتِ افکارِ
نابسامانکوز هبوبِ ناشراتِ هدایت وایمان ایله کالفراش المبثوث اولمایه
ابرِ برّ واحسانك انشحابی محال ورشتهٔ فضل وحنانك انسحابی عدیم
المجال در وبرقاج ابیاتِ باعثة الانتباهی ارتجال وابتداء ایلدی که
ابتداسی بو نظمِ قرینُ الاهتدادر

عصت عادٌ رسولهم فامسوا عطاشا لا یبلّهم السماءُ
وانّی لن افارق دین هودٍ بطول الدهر او یاتی فناءُ

کلامِ مرثددن اول وفدِ بی مدد اسلامنی تحقیق وصدیقك من صدّقك
لا من صدّقك قولنی تصدیق ایلدیلر اثناءِ کفت وشنیدده سیاه وسرخ و
سپید اوج قطعه سحابِ جدید ظاهر وبدید اولوب جانبِ سحابدن آب

اول قوم بی‌رای برآی برای نفس شقاپیرای

هٰذا زَمَنُ الربیع قُم وَانتبِهِ الراحُ تُزیلُ کلَّ ما انتَ بِهِ

بزمنده سیاهابهٔ لذائذ نفسانیه یه سرفرو و مجلس انس لرینی که مَغبوطِ مُتَرَفِّهان اُنسوردر

هٰذا زَمَنُ الرَبیعِ والکاسُ فیه مَن نادمه الحبیبُ والکاسُ بِیَدِه

پیستر زمنده خودبین لك مرء آتی کندولره رو برو ایدوب مُدام حانهٔ خانهٔ عشرت انجاملرنده وَرَدَ الوَرْدُ وبانَ البانُ جام کلای دائر وحضار ونظار ودَنی الدَنُّ وحانَ الحانُ الحانی ایله مُنشَرِحُ الخاطر اولماغین آب شرابِ ناب ایله اَلواحِ قلوبِ یاران دن اکدارِ قلّتِ باران بالکلیّه زائل وهربری مُشاهدهٔ فَرجام ایله مُتابعتِ نفسِ بد فرجامه مَائل اولدی من اُبتُلِیَ بالقیان فقد تصرّد بالزیان

رایتِ شرب صَبوح وغَبوق مُلاصِق قُمّهٔ قُنّهٔ عَیّوق اولدقده قَومِ عادِ اَطیط وجُوده راکب ومأمورِ طلابِ آب اولان کروبِ کم همّت فراشِ تن آسانی وغفلت ده واکب اولدوقلرندن مُعویهٔ بن بکر تبجح وتَضَجُّر واحتمالِ وَحشتِ بُخل وحِسّتِ ایله

وانا نُعینُ الضیفَ عندَ حلولِهِ وعارٌ علینا عَونُهُ حینَ یرحَلُ

منبعندنِ ماءِ شرم واستحیا تَمَیُّعُ وتَضَجُّر اتمکین بالاخره اهمالِ قیلی مَنطوی وخُلفِ وَعدِ مُتَحقّقه متعلّق قال وقیلی محتوی برحُبِّ حالِ

ارتجال ایلدی که بوکلام منتخب اول نظم مقتضب دندر

الا یا قیلُ ویحَکَ قُم فَانذِر لعلّ اللهَ یُنعِمُکُم غَماما

غَماماً صَوبُهُ مَطَرٌ مُغیثٌ ویَروی السَهلَ طَرّاً والاکاما

اَقیلوا اَیُّها الوَفدُ السُکاری لِقَومِکُم فقد اَضحَوا هُیاما

كثيرة الاعداد ايدى كه عمالقه ديمكله زبان زد اسافل واعالى وقلمرو
ومكه‌ء متبركه ده معويه بن بكر فرمان روا ووالى ايدى ومذكور حاكم
باتحكم طرف ام دن عاديانه متصل وبين الطرفين رسائل ورسل
متواصل اولمغين قبيله‌ء عاد رفاهت معتاده بلاى جوع شيوع
وسيلاب نوع سيوع بولدوقده صنايديد حزب معتبردن مرثد بن سعيد
ولقمان بن عاد اكبر ومنزل مأزل شهامته نزيل اولان لقيم بن هزال بن
هزيل وبالجمله سكسان عدد شخص وافر العدده قيل بن غزى سردار
تعيين ومراسم آداب رسالتى تفهيم وتبيين ايدوب اول طرفه ارسال
وتمهيد مقدمه‌ء انبساط واسترسال ايلديلر اول وفود واخراب
قطع شعاف وشعاب وطى مراحل صعاب ايدرك سرمنزل مأموله وصول
ايله سوداخ صماخ اميده جانب نويد جاويدن

هذا الذى كانت الآمال تنتظر فليوف لله اقوام بما نذروا

نداسى داخل ورنج سفر سفر بيج حضور حضرة متبدل اولدوقده معويه بن
بكر اول مهمانان بى مكرى كاشانه‌ء كرم نشانه سنه انزال اول قوم پريشان
احوال كذويه اضمار واخوال اولمغين اسباب نزل وطعنه وسفله‌ء نوكهنه
يى ايفار واجزال ايلدى وترتيب خدمت اضافت ايچون ايكى قينه‌ء پرفتنه
تعيين واول ندى ادى نمارق مصفوفه وذرابى مبثوثه ايله تنجيد وتزيين
اولنمغله وفد عاد شرب عشيات ونوم غدواته معتاد اولوب هربرى مباشرت
ادعيه‌ء آبى معاقرت اوعيه‌ء شراب ايله ناسى ومقابله‌ء رجاء غيث ده ادمان
ماء عنب شبيه الغيث ايله طاعم وكاسى اولدى

بناء دولت خود آنكسى خراب كند كه شام مى خورد وصبحگاه خواب كند

مضمونی اوزره اول محل محل وسنهٔ سنه ده مبتلای بلای قحط وسرمنزل
خصب ورخادن استیلای غلای سخط ایله شحط ایلدی بو احوال پر اهوالك
خلال باملالنده ان المقدرة تذهب الحفیظه مثل لازم الحفظی اوزره حضرت
هودك وطاب خطابی درّ نصح مطاب ایله مملو ومنظار جنانی صیقل
رأفت وحنان ایله مجلو اولوب دیر ایدی که بو بلیهٔ جلیه نك اندفاعی
ولوج بیضهٔ استغفار واعتذاره مشروط وآفتاب آفت آبك انجلا
وانقشاعی یا قوم استغفروا ربکم ثم توبوا الیه یرسل السماء علیکم مدرارا
ویزدکم قوة الی قوتکم ولا تتولوا مجرمین نظم مبینی اوزره دخول حوزهٔ
انابته منوط در اما اول خفافیش لیالیٔ مظلمهٔ مظلمه رؤیت شمس
هدایتدن محجور ومحجوب وقسمت کاه ازل ده بهرهٔ شرف ایمان وحسن عمل
ایله غیر مرجوب اولماغین مدلول مثل ان من لا یعرف الوحی احمق محقق اولوب
یوسف مقصود محبوس غیابهٔ جب تأخیر وشاهد ایمان وتقی اعتلاء مراقی
رقی ایله ممتنع التسخیر اولدی چونکه سکین شغب وسغب قطع عروق
خلقوم وجماعت غلا ومجاعت سد کذرکاه بلعوم ایلدی لاجرم اول قوم
پر جرم وبی حزم جزم ایلدیلر که حرم خرم کعبه ده استسقا وادواء صعب
الدوالرینه ماء زمزم لما شرب له شربتی ایله استشفا ایدهلر اول اوان
باهوان ده فضاء ام القرای بر ربوهٔ حمرا ایدی که بلدان نائیه دن هر مؤمن
موحد واقطار قاصیه دن هر مشرك وملحده نشانهٔ نقم وکوارث بارز و
حادث اولدوقده اول مثوای رحیب ومأوای خصیبه شد رحل وامداد
غیبی ایله ازالهٔ تنکی ومحل ایدرلر ایدی واول آوان ده آوان کعبهٔ میمنت
عنوانك سکانی عملاق بن اولاد ابن سامك اولاد جسامندن بر انضاد

من الصادقين ايله تنكناى عذاب مبينه انطلاق ايدرلر ايدى حضرت هود
اول كروه كفور كنودى قد وقع عليكم من ربكم رجس وغضب حسبى اوزره
سخط رب دن تحذير وانذار ونكوهش اصنام واوثانى اتجادلوننى فى اسماء
سميتموها انتم وآباؤكم ما انزل الله بها من سلطان ايله تقرير واظهار
ايتدكدنصكره فانتظروا انى معكم من المنتظرين ايله ختم مقال موعظت قرين
ايدر ايدى اول ملأ سيئ الاملا اغلب احيان وآناده حضرت هودك قتلنه
هوس ولكد اذا ونكد ايله دس ايدوب شولدكلو ارغام وترب واسلام وضرب
ايدرلر ايدى كه روح عليين آشيانى لانهٔ جثمان دن پرواز وطيران اتمك
ظن وحسبان ايدوب طومار پيچان ازدرا وازدهايى نشر ومصادف
اولدوغى محن وصوارفه بيهوده زهرخنده وكشى ايدرلر ايدى چونكه حضرت
هود اول قوم جحودى دعوت ده سعى نجيح وجد بليغ وشرط رسالتى تبليغ
ايلدى رايت غوايتى ميدان طغيان ده نصب ومال محرز انصافى سرپنجهٔ
غشم واجحاف ايله غصب ايلديلر اول بدسيرت لرك فساد نيت لرى
مشهود ومعلوم حضرت هود اولدقده نيازك نياز قلب نازكى سپرنه
توى آسمانه كذر وقوت تأثير همتى عاديان بد عادتى زير وزبر
ايدوب اولا طرف باطرف سمادن انقطاع فيضان ما ايله ثمد عيون
وبئار وجموم انهار وبحار غور وخسف واول بادپيمايان باديهٔ عدم
پيمانك بنيان ظن وكمانلرى حاصب نقمت وشاصب ايله قرين هدم
ونسف اولدى يدى سال على الاتصال نذير عريان عذاب وايعاد
ارسال وبشائر فيوض وامداد ابسال اولنوب مدبر كارخانهٔ عالم
اول قوم شقاوت معلمى وما ظلمناهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون

نقدِ فحواسنی تسبیل ایلدی وکاد سروری لا یفی بندامتی

علی ترکه فی عهدی المتقادم بعده مبیت ومسکننه رجوع وانفلات

وماجرایی همسرینه تقریر وافتلات اتمکله اول دخی متوجه قبلهٔ ایمان

ومقبول یزدان اولدی حضرت هود اذیت قوم حقوددن اغماض وکلمات

موعظت سماتنی امحاض ایدوب مجاریٔ نصیحت ده اقتضای حکمت اوزره

اغلاظ وتلیین ویا قوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره افلا تتقون

مضموننی تصریح وتبیین ایلدی اول احزاب کوتاه بین قال الملأ الذین کفروا

من قومه انا لنراك فی سفاهة وانا لنظنك من الکاذبین ایله اسناد سفه

وافترا وقریهٔ تکذیب وفریه یی افترا ایتدوکجه حضرت هود توجه وجههٔ

جواب ویا قوم لیس بی سفاهة ولکنی رسول من رب العالمین پیام مبینی ایله

عرصهٔ پهنای عرضه یی تجواب ایدوب بناء پند حکمت قرینی دعامهٔ ابلغکم

رسالات ربی وانا لکم ناصح امین ایله بلا تردید ترمیم وتجدید ایدر

ایدی وازالهٔ داهیهٔ شبههٔ واهیه ایچون اوعجبتکم ان جاءکم ذکر

من ربکم علی رجل منکم لینذرکم فحواسنی افهام وتقریر ومبتلای کفران

نعم اولان فجرهٔ بدشیمه واذکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد قوم نوح

وزادکم فی الخلق بسطة بساطنی بسط وتنشیر ایدوب فاذکروا آلاء

الله لعلکم تفلحون مضموننی شمع شبستان درون ایدر ایدی اول کروه

بدتبار ومظاهر هؤلاء فی النار اظهار غیظ وتوعر وکمال نوك و

غبا وتلرندن قبول قبالهٔ هدایتدن اعراض وتوعر ایدوب قالوا اجئتنا

لنعبد الله وحده ونذر ما کان یعبد آباؤنا معناسی اوزره کریوهٔ فساد

انذلاق وعقل ناقص وجد ناکس وناکص ایله مدلول فأتنا بما تعدنا ان کنت

من

تحقیق ایدرم حضرتِ هود ابرازِ ما هو المقصود وایضاحِ امرِ مرصود ایدوب
دیدی که ابتداءِ ظلامِ شام ده حلیلهٔ خلیله لْ ایله بساط نشاط ده
مناغاة ومداعبه فراشِ ارتیاشده بعال وملاعبه ایدوب پسترِ استراحت
وهجوع ده وقاع وقوع بولوب همسرِ همسرك تیقنِ حمل واسبابِ علوقی
شمل ایتدوکده ما بینکوزده بو مساق اوزره عهد ومیثاق اولدی که
علی السحر نادیٔ هوده ابتکار ویمنِ محاوره ومجاورتی ایله نیلِ هدیهٔ هدایته
ابتداءِ سعی وابتدار ایده سن اکر قبل البیان ابرازِ رازِ نهان یعنی سرِ حملی
کشف وعیان ایدرسه داخلِ محروسهٔ ایمان اوله سن بو سرِ سرمد کوش کذارِ
مرتد اولدقده مزیدِ اخلاص وایقان ایله رفعِ مسبحهٔ ایمان ایدوب کویا
انکشتِ شهادتی شبِ تارِ ضلالتده بر شمعِ ظلمت سوز یاخود رجمِ دیوِ غوایته
بر شهابِ ثاقبِ شب افروز ایدی بعده انجرارِ کلام ایله عرضِ بغیت ومرام
ایدوب دیدی که مرآتِ علوقِ مرأه ده نقبهٔ خلقتِ نقیه صورت نما
وقابلِ نشو ونما اولدی ایسه بو فقیری تبشیر باعثِ منِ کثیردر حضرتِ
هود کشفِ امرِ معهود ایدوب دیدی که حلیلهٔ خلیله کك ذکرین توأمینه
بی ریب ومین حملی مقدر وفضل احد ایله ایکی ولدك تولدی مقرردر بعده
مذکوره زوجهٔ مخدرهٔ مستوره که اول دفعه حبل واقع وهر بطن ده
نجلین مبجلین طالع اولوب باسرهم بنم سلکِ امتمه داخل وصحتِ ایمان
ایله رحمتِ بی علتِ یزدانه واصل اولورلر مرتد فی الحال مزید وجویای ولد نیا
مزید اولماغله حظیرهٔ ایمان ده اقامت وتأنف وازمانِ متقدمه ده اولان
تقصیراتِ متقادمه یه ندامت وتأسف ایدوب وفورِ نشاط وحبورندن
حضرتِ هودك سر وپای مبارك ومجدودینی تقبیل وراهِ صداقت ده بو بیتك

پندِ ناگزیر و عصفِ تندبادِ عتاب و قطعِ اعقاب ایله تحذیر ایلدوکجه عتوّ
و فسادلری اشتداد و حبالِ خباللری امتداد بولوب مقام استسلامدن
رجوع و ثؤوب و حضرتِ هوده هجوم و وثوب اتمکله شولدکلو ستم
و شتم و لطم و لتم ایدرلر ایدی که و جناتِ جنات لمعاتنه هردم خون
و صبیب سیلان و ضبیب ایدر ایدی بو حال اوزره اللی سال اول کروهِ
فسالی ترکِ شرک و غروره اغرا و ازالهٔ ضلال و ضرّه اضرا ایدوب
مشاهدهٔ انفس و آفاق ایله استدلالِ صانعِ خلاقه رهبر و دلیل
و خالق وحدانیتِ خالقه هادیٔ سبیل اولدوقجه اول کروه بی هول
اعتمادِ قوت و حول و همراهیٔ غولِ غول ایدوب اکثری صوالحِ مواعظ و
نصائحه عدمِ تلفت و مضیقِ کفر و غوایتدن فضای دلکشای هدایته
ترکِ تخلص و تفلت ایلدیلر

قومٌ رجالُهم فضیحةُ آدمٍ ونساؤهم عارٌ علی الحواءِ

و سحنهٔ سجیه لری خیلانِ محاسنِ ایمان ایله آرایش و ظلِّ ممدودِ
اسلامده آسایش بولان کروهِ اندک شمار غلبهٔ بیم بسیار ایله داخلِ
محمیهٔ ایمان اولدوقلرینی ستر و کتمان ایدرلر ایدی اشرافِ نفیرِ
غفیردن آنجق مرثد بن سعید بن عفیر وادیٔ ایمنِ ایمانده قرار و عند
البعض لقمانِ عاد دخی میعادِ معاده اقرار اتمش ایدی و سببِ ایمانِ
مرثد بو وجهله مبیّن و ممهّد درکه مزبور مرثد مجلسِ حضرتِ هوده دخول
و معرضِ خدمتده قیام و مثول ایدوب دیدی که اکر قبل التقریر
مکنونِ ضمیرمی اظهار و هاجسِ پنهانمی مجلای بیانده ابراز و احضار
ایدر ایسک صحتِ رسالتکی تصدیق و بی تردد و ریبت منشورِ دعوتکی

تحقیق

دعوت هدایتی آشکار ایدوب دیدی که یا قوم اعبدوا الله ما لکم من اله
غیره ان انتم الا تفترون ولوازم بغیت بعثتی اعاده واحتمال جعل نار وادن
مبرا اولدوغنی افاده ایدوب دیدی که یا قوم لا اسألکم علیه اجرا ان
اجری الا علی الذی فطرنی افلا تعقلون اولانی حضرت هود ید بیضاسنده
اولان عصایه اتکا ایدوب بین یدی الخلجان شولدکلو نشر مواعظ حکمت
بیان ایلدی که اهل عتو وطغیان انکشت بر دهان ورشقات لساننده
سراسیمه وحیران اولدیلر جناب معبود وجود حضرت هودده کمال
مهابت وجلال ایداع واول شعوب وفرقه ذعر وفرق ایقاع اتمکله
سحنه وجه لری مصفر ولهجه بی بهجه لری بی تاب وفر اولدی اکرچه
رجفه اولم یروا ان الله الذی خلقهم هو اشد منه قوة ایله بنیان
ریب وکمانلری فی الجمله متزلزل وترعید وعید ایله بنیاد اعتقادلری
منقض ومتدلدل اولدی اما هجوم خسران مبین ایله کاه اول قوم
منین قالوا یا هود ما جئتنا ببینة وما نحن بتارکی آلهتنا عن قولك
وما نحن لك بمؤمنین نظم متینی اوزره بر بیرینی مجهل جهله تحریض
وسو بسو ان نقول الا اعتراك بعض آلهتنا بسوء ایله کنایه وتعریض
ایدرلر ایدی

صحت وامن هست ووجه معاش کر نباشی شکور کفر آنست
شکر انعام منعم ار نکنی آن نه کفران که محض کفر آنست
هست کفران فزون زکفر ازان که مثنای کفر کفرانست

کلامنه مظهر تام اولان قوم لدك قطع مرائر توالد ایله ارحام
نساء حور آسالری کرفتار سقم عقم اولدی حضرت هود علی مر الابود

مُعَمَّرَان جهانڭ اچه لافِ اَعمارست هرگاه كه اول قومِ جَبّارِ خَتارك رَهَج

غضب لرى بادِ فساد ايله ثَوران وقِدرِ طبيعتِ پُر قذر لرى آتشِ خشم جهانسوز

ايله فَوَران ايلسه شخصِ مَغضُوبٌ عليهى بلاى كاخ فلك ساى ندن پَرّان

واذا بطشتم بطشتم جَبّارين شمشير كينه عَرضه ونشان ايدرلر ايدى عبادت

اَوثان واَصنام ايله مُوانستِ حَرَم اسلام دن نافِر وواحِش ومُرتكبِ مُنكَرات

وفَواحِش اولماغين ثِقَلِ بارِ اَوزارلرندن طبقاتِ چرخ دَوّار اَطيط وضَجّ

واَجزاءِ ساهرهٔ زمين رنين ورَجّ ايدوب يدِ قدرت حُسامِ انتقامى سَلّ حضرتِ

هُودى اولكرُوهِ عَنودِ كنوده نتيجه رُسل ايلدى نَسبِ اَصالت سُنُوحى عامر بن

شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح درك بين القوم وَسيط وباعِ مكرمت

واصطناعى بسيط ايدى روايت درك حضرتِ هُودك هنكامِ وِلادتِ باسُعودنده

جُمله بَهائم وسَوائم جهان اظهارِ مَيعَة وبَشاشت وسكنهٔ زمين وآسمان

كسبِ سُرُور وهَشاشت ايدوب ساحهٔ كيهان ده اولان مِهان وكِهان

دن ازالهٔ مَحض ضَنك وخلافِ حضرتِ هُودك وُجودِ بِهبُودى غلواء شباب وشرخ

عَيش لُباب ده سَدادِ نهاد ايله منهج حق اَبلجه سالك وپايهٔ مُجاهَداتِ شاقه

سى سامى وسامك اولوب اَعوامِ عُمرِ سَعادت انجامندن فرق بيل سابغ و

سِتر وقُوفه بالغ اولدقده مَكتَبِ عرفان ده درسِ هدايت وايقان تعليم و

ذاتِ كرَوبى صفاتنه مقاليدِ معجزات تسليم اولندقده هنكامِ عيد ده كه

اول قومِ عباديد مسند نشين اَسرّهٔ رَواسى وبلاخرامِ مَنابر وكراسى

اولوب خُلجان كه دَاوَرِ دلاورِ اَهلِ طُغيان ايدى غارقِ زرَاندود اتكا

واضطجاع واُنصاب ضلالت نصاب دن ابتغا وانتجاع اعتساى حضرتِ

هُود فرمانِ واجبُ الوجُود اوزره رسالهٔ رسالتِ ظهار ومراسِم

بو آیتِ کریمه بحرِ هزج مُسَدّسدن مفاعیلن مفاعیلن فعول وزننه مُطابق
درشواردِ خبر واردی صَید واقتناص ایدن اصحابِ تاریخ واقتصاصك
اتّفاق واجماع واطباق وازماع لری اوزره حضرتِ نوح دنصکره
ترکهٔ پر برکتِ وحی حضرتِ هوده موروث وعدوان وفساده معتاد
اولان قومِ عاده مراسم دعوتی اعاده ایچون مبعوث اولدی اول
قومِ جسام عاد ابن عوص بن ارم بن سامه انتها پذیر وضخامتِ تن
وصرامتِ بدن وشدّتِ بطش وحدّتِ وطش ایله مفقود النظیر اولوب
کمالِ قوّت وتوان ایله بنی نوعِ انسانه غالب ودستِ قهر ایله اشطرِ
منامعِ دهری حالب ایدیلر اول کروهِ بلند بالاعادِ اولی درکه
اکثری صدکز قامت ایله فرطِ مناعت وسناعتی محفوف وتیمش ذراع
طول وارتفاعی اولانك وضمتِ قصرِ قامت ایله جامهٔ بسطتی ملفوف ایدی
تا چو عاقبة الامر جای درخاکست چه سود ثروتِ قارون وقوّتِ قارون
وبعضِ روایاتده قاماتِ طوالِ بی اعتداللری یوز ذراع وصد
اندازه اولان تازه لرمیانِ تراب واخدانده قصیر الباع ایدی سرِ
باشرلری مانندِ قبابِ فلك اتّساع وهر برینك عیون ومفاخری مفاخ
وحوش وسباع اولوب آیتِ معجز اتّصافِ واذکر اخا عادٍ اذ انذر
قومه بالاحقافِ اوزره آنلره مقام ومسکن اطرافِ پر یمن یمن ایدی
احجار ورخام دن تختِ ستونِ ضخام ایدوب اتبنون بکلّ ریع آیةً
تعبثون مضمونی اوزره احداثِ صیاصیٔ بلند وطولِ اعمارلری مقداری
وتتّخذون مصانع لعلّکم تخلدون آیتِ معجز نمونی اوزره بناءِ رواسیٔ
فلك مانند ایلدیلر چو نیستیست پس وپیش این دو روزه خیال

ایله قاطع مهالك ومتالف وفقراء رفقا ایله انیس ومتألف اولوب وعثا
وکآبت بی منتهادن راه رها بولورلر

آنکه سنت باجماعت ترك کرد درچنین مسبع نه خون خویش خورد
راه سنت باجماعت به بود اسب با اسبان خوشتر رود

فج حجه انتهاج ایدن معتمرین وحجاج بی زاد وراحله حصور وراح
ایله کتمیوب دشت دهشت ده کرفتار وحش وحشت اولدوقلری
بوامر بینه شاهد وبینه درحضرت خضرکه کنیتی ابو العباس وفریاد
رس کبراء ناس اولوب عالم ملکوتك قطب ثابت قدمی ونبوت وصدیقیت
بیننده اولان افرادك مرشد راسخ دمی در کمل خلوتخانهٔ معرفت اولانلر
اقتضای نشأة بشریت اوزره افتادهٔ حفرهٔ تلون وغلط وممتحن
پای لغز من ذا الذی ما ساء قط اولدوقلرنده تحت قباب
غیب دن بارز واول کرفتاران نشیب تنزلی سقوط وتسفل دن
حارس وحارز اولوب مشکللرینی حل وخمر خطا وخطللرینی القاء
ملح اخلاص عمل ایله خل ایدر هنکام زیغ وفترت ده برهان وبینه
وزمان احتیاج وضرورت ده مسدد قلوب لینه اولماغله دافع
هوا وهوان وهربری صراط مستقیم سلوك قدیمه روان اولور

چاره در دفع خواطر صحبت پیرست وبس رخنه بر یأجوج بستن خاصهٔ اسکندرست
جان پژمرده زفیض پیر یابد زندکی خضر ازان خضرست کز وی سبزهٔ خشك اخضرست

الآیة الثانی عشر

نه قیلدی باد نخوت قوم عاده بیلور هر کیمکه وار نور شهودی
اولوپدر آنلروك شاننده نازل الا بعدا لعاد قوم هود

وآزمون ایلدم بر کیسهٔ تهی یه وضع خاك وکندو آلوم ایله القاء تراب
تیره ناك ایلدم سنك دست کرامت مساسك مماس اولدوغی کبی اول
تراب متحول و زرنابه متبدل اولوب قبول توبهٔ اجابت دستکاهکدن
احتمال ریب واشتباه مرتفع واهل خبرت واعتبار بو قصهٔ غرابت
مدار ایله بهره یاب ومنتفع اولدی طالبان کنز عرفانه پوشیده
ونهان اولمایه که مرید روشن ضمیره احتیاج پیر اول جهتدن ضروری
وناکزیردر که طریق طریقت وراه بی ریاء ریاضتده مخافت وآفته حد
وغایت ورهزنان وموانعه نهایت یوقدر اثناء سلوك کثیر الشکوکده
نیجه منزل مخوف ووعر ولجهٔ هولناك بعید القعر اولورکه غول
تلون وتفرقه سالك تنها روی بی بدرقه یی اضلال وپای لغز باطل
حق نماده ازلاق وازلال ایله اذلال ایدوب شاکر درسن باب
کبی سعی وشتابی سبب مزید ادبار واندك لمعه ولمحه ایله غریق
محیط پندار اولور هر بی سنك سبك سرکه پیرور اولمایه مهب
ریح تباریح ده مثال ریشه وغایت اضطراب ایله قلق وانقلاب
اکا پیشه اولوب مجاهل شبهات وشهوات ده کم واضحوکهٔ دشمنان
یراکم هو وقبیله من حیث لا ترونهم اولور سفر صوری وظعن ضروری
ده بو معنی مشاهد وبین السافره معالن ومعاهد در بحر سیاحت
ده سیاحت ایدنلر نیجه دفعه ذهاب وایاب ایلدوکلری طرائق
ومطارب ومسارب ومشارب ده سرکشته وحیران بلکه منابری
اولان براری ونهابرده دخی افتان وخیزان اولورلر اما بر خریت
ودلیل هدایت سبیل ایلدوکده یسر وسهولت وجمعیت خاطر وطمانینت

کشاده ایدوب دیدی که بنم غایت امید و بغیتم تبعه و ضیر حق غیردن
نجات و خلاص و نفس بدنهادی مضائق حقوق عباددن انفلات و
انفلاص در هر نه طریق و رسم دشوار و مضیق ایله اولورسه اولسون
تك همان ازالهٔ کیفر و تاوان ایله دلشاد و تبعهٔ حقوق عباددن
آزاد اولایم یهودیٔ نابکار فضیل توبه کاری دهلیز خانه ده ایقاف
و احصار و بر کیس خالی یه اتربه و رمالی مالی ایدوب احضار ایلدی
حضرت فضیل عیاض که نقبهٔ بی نقاب امنیه سی دائما ناضر و بیاض
ایدی جناب فیاض مطلقه بسمله یله اولور عنایت حق دیوب
ید بیضا دستکاهنی بسم الله ایله کیسه یه ادخال و ایلاج و دار الضرب
غیب هویت ده مسبوك و سکهٔ قدرت بی علت ایله مسکوك نه زائد
و نه ناقص بیك عدد زر خالص ابراز و اخراج ایدوب بشر بشر اول
دینار واضح البشری احصار و نقد و دست ابتهال ایله عقدهٔ اشکال
استحلالی احکا و عقد ایلدی جهود جحود منصف انصاف ده پا برجا
و روشنائی عین الیقین دافع تاریکیٔ تردد و برحا اولوب دیدی که
ای مرشد غیبی اولا لطف مدید ایله مد ید و اراءت روی دل ایله
ازاحهٔ وکد و کد ایدوب بکا عرضهٔ ایمان و اسلام بعده سر پوشیده
سری اعلان و اعلام ایله زیرا بن بیت مدراس مدارسهٔ علم بی اندراس
ایدر ایکن مغفور الحوبه اولان تائب مقبول التوبه نك یا پشدوغی
تراب زر ناب اولدوغی اسفار توارة حکمت ظهورده منظورم
اولمش ایدی سنك فقر اختیاری و صدق نیاز و زاریکی کوروب
اسفار توارة ده سفر و اثبات اولنان امر غرابت نمونی قصد تجربه

وانمون

عجز را سوی قدرتش ره نیست کس ز کنه کمالش آگه نیست حضرت
فضیل تکرار دق باب واتمام خدمت باصعوبتجا اشعار وشراب ایلدوکده
یهودیٔ بدکار روزنهٔ انکاردن باشنی اخراج وتنکنای تکذیب وعنایه
الجا واحراج ایدوب دیدی که ای زاهد خشک دماغ وآزادهٔ عالم فراغ
اکر آرامکاه توانی وناتوانی دن دورنجه بیک اجیر ومزدور سالیان
بسیار صرف مبلغ اقتدار ایلسه لر بودکلو آز زمان ده اول خدمت کران
بی کرانی اتمام واکمال نه احتمال در ابن عیاض که ناسک مرتاض ایدی
هر آنکش عنایت بود از خدای همه کام بایستش آید بجای
فحواسنی تمیمهٔ بازوی اعتبار وقادر بی آلتک کمال قدرتنی اراءت
واظهار ایدوب دیدی که قدرت حقی کل تماشا قیل یهودیٔ
بی هدایت مدرجهٔ دهش وحیرته دارج وپابرهنه اول فضاء پهنه
خارج اولوب کوردی که تلال مزابل وقاذورات بالکلیه برطرف ومدی
البصر اول بریه وبرقاع صفصف اولمش کبی اختیار فضیلت فضیله اقرار
وترک نقیصهٔ انکار ایدوب دیدی که اکرچه مراسم خرق عادتی اعادت
وزمان یسیرده اتیان عمل کثیر ایله اثبات کرامت ایلدوک اما بودکلو
مال بضاعتی ترک واضاعته نفسم مطاوعت ومرشد خرده متابعت
اتمیورسنی بطنان خانه ده ایطان وایطا وبیک دینار کامل العیار
هبه وانطا ایده یم تاکه دروازهٔ تردد ی سد ومعتاد نوع بشر اوزره بشر
بشر بکا نقد وعد اتمکله رعونت بخل وامساکم فی الجمله زائل واخذ دنانیر
موهوبه ایله تحلیل اموال منهوبه یه مائل اوله حضرت فضیل جواهر عراضه
یی طبقچهٔ عرضه نهاده وکلزار بدیع الآثار حقیقته عالم شهادتدن بر منظره

مسرت سزانك ازاء فرح فزاسنده بر عرصهٔ تهی وارض میان دهی واد
درکه طوائف اناسه کناسه در اول مقام ده اولان قمامی حمولاته تحمیل
وبو محنت مآلده نفسکی اعمال ایله وراسنده اولان عرایه که وادیٔ غائر
وزمین منخفض وبائر در نقل وتحویل ایله تاکه رحبهٔ دار پاك وملسا
واول اعماق واغوار مستوی وهموار اولماغله رشکین ساز جابلسا
اوله دیوب بو خدمت باکلفتی تکلیف واسلاب واموالك احلالنی
بوکا تعلیق وتوقیف ایلدی حضرت فضیل فی الحال بو امر قریب المحاله
تشمیر ذیل وبو خدمتی جان بی منتنه منت بیلوب مؤنت معونتی
مکان انف ورعونت دن ذیل ایلدی بعده اذیال وذلاذلی ایله نقل
مزابله باشلیوب بر طرفدن غلبهٔ جوع وسغب وبر جانبدن هجوم کد
وتعب طاقتنی طاق وخاصرهٔ مجال وتواننی محلول النطاق ایلدی
سعی وشتاب دن بی وسع وتاب اولدقده ساقط وعدیم المجال
وبر کوشه وکوچه ده افتاده وبی محال قالوب هرکسه یاور وفریاد
رس اولان کعبهٔ حقیقیه یه توجیه قبله نمای قلب ومخدع صمیم
درونندن هواجس وساوس کوناکونی ازاله وسلب ایلدی ناکاه
مهب فضل اله دن بر ریح عاصفه ونکباء قاصفه اسوب اول مزابلی عن
اصلها اقتلاع وخرق وعظامی اختلاع ایدوب اول فناد عراتده
اولان قاذورات برداشته واول غیطان وحفائر ومغائص ومغائر
انباشته اولماغله معتزلی مذهب وفلسفی مشرب اولان منکرات
کرامات اولیایه واضح وهویدا اولدی

که خدا مبدع البریاتست بارئ الارض والسموات

صید را چون اجل آید سوی صیاد رود ای حرامی گرامی گذرگاه

مضیقده قطع طریق اتمکی بیلوردوك وبیابان بی حرس ده جمعیت قافله

بی حرسی تشتیت وتفریقه سعی بی توفیق قیلومردوك بحمده سبحانه که

کمند وایاغك ایله باغه گرفتار ونطع قطع رجاده فرزین رفتار

اولدوك حضرت فضیل فصیل بیانی داس زبان ایله درو وحلبه

تقریرده رهان کلام دلپذیری گرو ایدوب دیدی که بن ثبات قدم

ندم ایله حریق تنوره وله وآرزومند موعد التائب من الذنب کمن

لا ذنب له اولوب بذاذت هیئت ورثاثت رسل وهینتم دخی اکا

گواه و وصمت حوبه دن رجوع وتوبه ایلدوکم معلوم جناب

هو رب ولا اله سواه در ندمت علی الذی قد کان منی

ندامة من اصیب برأس ماله صدق توبه اجابت پذیر یهودی

ناپاك ضمیره فی الجمله تأثیر ایدوب دیدی که بودکلو مال ومنالی مجانا

سکا حلال ایلمك امر محال در مقابله ابراء ذمت ده نه مقدار صرف

دیناره همت ایدرسن تعیین وبیان وهمیان وسع ومقدرتکی در

میان ایله حضرت فضیل فصیل تفصیله عروج ودروازه مسکنته

دروج ایدوب دیدی که سیم وزر دکل فلس احمردن بیله کیسه افلاس

وابلاسم تهی وعدم مکنت ودستگاهم المفلس فی امان الله حدنه منتهی در

من از خراج چه ترسم که من خراب شدم نه گفته اند وما ان علی الخراب خراج

اسرائیلی بی شهود که مصداق لتجدن اشد الناس للذین آمنوا الیهود

ایدی دیدی که کیس وجود کیسك ده دراهم ونقود ومفقود ایسه

قوت وتوانك درکار وخدمته مرت واستطاعتك برقراردر بوسرای

خصوم واعدایه شروع ومباشرت ایلیوب حاسبوا قبل ان تحاسبوا میزان
امتحاننده نامهٔ سیئات واوزارینی وزن وعیار واصحاب حقوق وعقوقه
بذل درهم ودینار ایلدی صدق سعی وحرکتی برکتی ایله جمله خصومنی
ارضا وظهرینی سواریٔ تخفیف اثقاله ارزا ایلیوب جمله اهل حقوق
مال منهوب ومسروقنی آلدی آنجق بر یهودیٔ بدکردارك بیك دیناری
قالدی اما فضیلك دخی اسم مال اطلاق اولنور نقود واعلاقی قالمیوب
رق حقوق عباددن بالکلیه آزاد اولماق ایچون اول یهودینك
مسکن معهودی که چند ماهه راه کثیر العاهه ایدی تنها وتك عزم
مسلك بلکه اقتحام مهلك ایدوب راجل وحافی قطع سباسب وفیافی
ایلدی کامل صفتی راه فنامی پیمود ناکاه کذر کرد ز دریای شهود
یکموی زهست او برو باقی بود آن موی بچشم فقر زنار نمود
قطع معالم ومجاهل وطی معاطش ومناهلدن صکره منزل
مقصوده نائل واول دیار با اشتهارده اول یهودینك جای آرام
ونهودی اولان مسکن وموطنندن سائل اولدی بعد الوقوف
موقف انتظار وعکوفده الباب وغایت ادب ومسکنت ایله دق
باب ایلدی صاحب خانه شق ترعهٔ کاشانه دن نظر ورفع مغلاق
در ایدوب ابن عیاض که اعضا وآرابی اسود ریاضات وادابه
غیاض ایدی بعد تقدیم السلام فتح رتاج کلام ایدوب دیدی که
فلان زمانده برکاربانه رفیق وفلان مکانده غارت کردهٔ قطاع
طریق اولدوکمی یهودیٔ کوتاه بصر بادی نظرده بیلمیوب بعده وقعهٔ
پیشینی یاد وآغاز شعب وفریاد ایدوب دیدی که

صیدرا

روان اولوب دهانِ ثعبان دن اخذِ فریسه وجبل خَتلدن زور بازوی
پیرُوایله نهبِ حریسه ایدرایدی امّا تخمِ ایمانی کشتوارِ ایقان ده ثابتُ الاَصل
ونضالِ حُسن اعتقاد ده مُصیبُ الخَصل اولماغین هاتف انّما الاَعمالُ بالنیّة
اِلقاءِ خاطرهٔ ربّانیه ایدرایدی که مقدّمهٔ عنایتِ ازلیه که نتیجه بخشِ هدایتِ
اَبدیه در قرینِ حالی ومخدّرهٔ کرداری زیوَرِ استغفار ایله حالی اولدوقده
طَی دفتر ده مثبت ومحرّر اولدوغی اوزره حُقوقِ عباد وتبعاتِ بنده و
آزاد دن تنصّی وزمرهٔ مستغفرین مغفرته قرینه اِتّصال وتنصّی ایدوب
نفسِ نافرمانی مأمنِ تکلان ده اِحلال ومقتضای دقرِ اجلال اوزره اصحابِ
حُقوق واموال ایله استحلال ایده لاجرم سرمنزل وحرمنه رجوع وعَودت
وراهِ ترکِ هَوادَه وهَوادَه تکاپوی نارَوا ایلدوکی قُرناءِ سَوءُ ورُفقایِ سیّئ
جمع ودَعوَت ایلیوب دیدی که بوآیتِ هدایت پذیر بکا بر وَجهله
تأثیر ایلدی که اول جراحتِ نی راحتك بُرءُ واند مالی علیم الاحتمال
در بعد الیوم نفسمی لَوم ورضای خدایی رَوم ایدوب داعیءُ
بیّنهٔ رَبّه اِجابت وکمال اِبتهال ایله بیلوبایتدوکلرومبیّن سلّنوایتدکلرو

توبه واِنابت ایلدم استغفرالله من عُمرٍ اَضَعتُ به

حَظّی من الذکر فی قال وفی قیل استغفرالله رَبّ العرش من عُمرٍ

اَضعتُه فی خَسارات وتضلیل رفاقِ باوِفاق بالاتّفاق

شدّتِ نطاقِ اِطباق ایلیوب چونکه کِرْیوُهٔ هَوادهٔ بزه دهر وپیشوا
ایدوکی طریقِ هُداده دخی بدرقه ومقتدامزاول دیوب ابتداءً
حضرتِ فُضیل دن اخذِ تلقین ولُبسِ خِرقه ایدن اول رُفقهٔ هِدایت
فِرقه اولدی بعده موجودِ خزائن ودفائینه مُراجعت وارضاءِ

واغارت واطلاق سیف حیف واباارت ایدوب هر طرفدن اسباب
مغصوبه واسلاب منهوبه یی جمع وغارت زدگانی بی امداد ناله
وفریاد لویی سمع ایدرکن اخبار قروان دن بر درماندهٔ ناتوان
آواز حزین غم کاه ایله الم یأن للذین امنوا ان تخشع قلوبهم لذکر الله
آیتنی تلاوت ایلدوکی داخل کوهٔ قوت سامعه واضواء ذکاء تنبه
ذکا لامعه اولوب کویا حکم انداز تقدیر بی تغییر دن برتیر قوی تاثیر
آما جگاه دل آکاهنه اصابت وفی الحال صمیم بال دن جمله جرائر صغائر
وجرائم عظائم دن استغفار واتابت ایلدی

توبه کن مردانه رو آور برّه که فمن یعمل بمثقال یره

کفت پیری کو درین ره آشیانست توبه کن از هرچه آن غیر خداست

حضرت فضیل که دندان وافر الحشمهٔ شوخ چشم سرخیل ایدی
اکرچه کریوهٔ غیله وحیله ده فتاک وتاراج شن غارات ده لاابالی وبی
باك ایدی آما دربت قربت اثری بورسم مقرر اوزره ایدی که هر کاروانه
که نهر قهری روان اولوب لیث حارد کبی وارد اولوردی فرادی فرادی
حضورنه احضار ومولد ومحتد ندن واول دیاره اشتهار ندن واسیر
وبرده واموال غارت کرده نك عدد ومقدار ندن استخبار ایدوب سرزنش
برّی مداد استمداد ایله تر وغارت وانتهاب اولنان اموال واسلاب نی
ثبت دفتر ایدرایدی اموال مسلمینی کف یمین ایله غصب ولواء خامه نی
میدان نامه ده نصب ایلمکدن مرادی ومقصود پیش نهادی بوایدی که
اکرچه اغراء نفس امّاره واغواء ابلیس بدکاره ایله نهاب اموال قروان
وضرب کوبال نکالی ایله دلیران شیر شکار ك اشداق زهر بار لوندن قی

اوزره کریم ابن کریم که کرفتاران کیدکن عظیم ایدی سبق رهان بینه وبرهان
ایله تنکنای امتحان وابتلادن راه رها بولدی ومصر عزت وتمکین ده رکین
اولدقدنصکره جویای نعیم مقیم توفنی مسلماً والحقنی بالصالحین اولدی

فیالها قصة فی شرحها طول صیقل ارواح ومشعل افروز صباح

ورواح اولان مثنوی شریف ده قدس سر قائله اللطیف قشر قصه دن لب
حصه بوکونه انتقا واستخوان بند داستان ظاهردن مغز نغز باطن بو وجهله
اقتنا اولنمشدر

بهر دیده روشنان یزدان فرد شش جهت را مظهر آیات کرد
تا بهر حیوان ونامی که نکرند از ریاض حسن ربانی چرند
بهر این فرمود با ابن اسپه او حیث ولیتم فثم وجهه

ناقه چینان ختن اطلبوا العلم ولو بالصین

حکایت کنند از بزرکان دین که حضرت فضیل که مأدبهٔ مأربهٔ
کرامت ده اهل تقشف وریاضت اکا طفیل ایدی اوائل حال ومبادی
ظعن وترحال ده قاطع طریق ولجهٔ بیکران عصیانه غریق اولوب دزدان
وشطاره سالار ودار الضرب ضروب عیاری ده صاحب عیار ایدی
رهزن وحرامی ونهب وغارت غایت مرامی اولوب دائرهٔ سوءه مدار
اولماقده بر وجهله شهیر ونامدار اولمش ایدی که اول اعصار پر آصار
جرائم آثارده خلیع العذار اولان اطفال شراری هنکام ذعر وویلده
قدوم غرامتنی اشراب واشعار ایدرلر ایدی ناکاه بر قافله وکاروان وسابله
ورهروان بر مکانده نزول والقاء عصاء اقامت وحلول اتمشلر ایدی
که وقت سحر وبامداده رسم معتادی اوزره اول قافلهٔ غافله یی شبیخون

درونی پاك وآیینهٔ سینه سنی مصقله صدق وصفا ایله تابناك ایدوب
دیدهٔ کوشهٔ کاشانهٔ کاشی ده اولان بربت منحوتی تماشیده درکه
درین عالم که تا من بنده هستم برسم بندگانش می پرستم مناغاة
وبعالمك نامعلوم وبوسوء فعالمك ختم کتم ایله مختوم ومکتوم اولمایغجون
استدال حجاب ومجاهرینه قریب وقرینی اولمقدن احتراز واجتناب ایلدم
درونی پرده کردم جایگاهش که تا نبود بسوی من نگاهش
بو محله غیرت عشق ازلی پیوند زلیخای ناکامك عشق ناتمامنه خیر
خند اولدیکه بیهده ادبت بی جان چه توقع دارید
باری آن بت بتی ستیدکه جانی دارد حضرت یوسف موقف
توقف ده جویای فرجه وخلاص وطالب نجوهٔ نجات ومناص ایکن
بوکلام خام وسخن نافرجام ایله مخدرهٔ عشق بلند پرواز محیای رازدن
نقاب انداز وزبان یوسف دلنواز دن یوکونه سخن پرداز اولدیکه ای
مدعی بیخبر سن که برحجی بی نفع وضرردن استحیا وشرم وقاعدهٔ خرمی
خرم ایده سن بن هریرده حاضر وناظر اولان دانا وبینای باطن وظاهردن
غوطه خور شرم حجاب وآزردهٔ مضراب اضطراب اولمامق محض
کستاخی ووقاحت وبازار آزار ورقاعت ده رقاحت در دیوب
بگفت این وزمیان کار برخاست وزان خوشتر خوبکه بیدار برخاست
الف کرد از دو شاخ لام الف دور رها نداز کار زشمین شمع کافور
بهر در کامدی بی در کشایی بریدی قفل جایی برته جایی
تاریخ انبیاده ابداع وابدا وتلك الرسل فضلنا بعضهم
علی بعض منهم من قصصنا علیك قصته کاهنده املا وامدا اولندوغجه

كثيرة الافنان دن ثمراتِ مختلفة الالوان اجتنا واختراف اولنمشدر عند
البعض يوسفِ مصرِ جمال وبها تابع وهم وهم بها اولدوقده سقف رواقِ
گردون نطاق انصداع وانشقاق بولوب حضرتِ يعقوب پيرك وجه منيرى
انگشت بر دهان ظاهر ونمايان اولدى

به برهانِ بخشايشِ كردگار نشد روى او از گنه شرمسار وبعضى
اجلهٔ اثباتك اثبات ايلدوكلرى روايات صحت آيات ده

ناگه بشكافت سقفِ خانه دستى بنمود ازان ميانه
در دست خطى بزر نوشته يك راحت وصد خطر نوشته كه

خامهٔ قدرت نما ايله آيتِ لا تقربوا الزنا مسطور ومنموق وديدهٔ مغيبات
ديده يه مشهود ومرموق ايدى فيوسف لما رآء برهان ربه وقد هم
ان يعرورى الذنب احجما ابنوه حضرتِ يوسفك مرغ دلِ بادلالى دالدن
داله قونماغين زليخا عاجز وستوه وغريق لجهٔ اندوه انبوه اولوب
آخر كار يأس واضطرار ايله

گريان گريان ز زير پستر برداشت يكى كشيده خنجر
تا سينهٔ خويش چاك سازد خود را بستم هلاك سازد

حضرتِ يوسف بو وقعهٔ با تأسفى شهود وفى الحال سرعت
واستعجال ايله يرندن نهوض ونهود ايدوب خنجر تايدارى پنجهٔ
يار شيرين كاردن آلمش ايكن وحوضِ خوضِ ملاعبه ومداعبه يه
طالمش ايكن ناگاه گوشهٔ كاشانهٔ ارم پناه دن انگيخته بر سراپردهٔ
آويخته گوروب سؤالش كرد كان پرده پى چيست
دران پرده نشسته پردگى كيست زليخاى حورا نمون درن

توکفتی جهانی زلیخا بدند بیوسف دران روز کرد آمدند

زلیخاکه مشغول سبق شبق وبسته وهق رهق اولوب علی الدوام مقام نیاز وابرام ده انتصاب وبونك امثالی ابیاتی علی مر الآنات ارتجال واقتضاب ایدر ایدی

زبیم خوری تو در سینه آه میلرزد ز آفتاب جمالت نگاه میلرزد

دلم بدست تو آن مرغ نوکرفتارست که کاه می طپد از بیم وکاه میلرزد

برهنه کرد چنان غمزه تو تیغ جزا که در لباس تخیل کناه میلرزد

کوردی که طبع یوسف پاك نهاد ده دلالت ایمان ورشاد غالب وکذونك اسلامنه طالب دراول غزالی نازك آندامی رام شبکه دام اتمك ایچون نوع آخر ایله ستعبده وجابلوس وغیری کونه آغاز فسون وفسوس ایدوب دیدی که

ازسر بنهی اکر دو رشتی باکشته خود نکیری کشتی

من هم بهمان خدا که جویی ایمان آرم چنانکه کویی

وعده ایمان اهم مهیج میلان وهم اولوب

یوسف که نواز شی چنان دید شد نرم که مصلحت دران دید

زان نیت خیر وشرط ایمان شد زان همه سرکشی پشیمان

قلب باکرمی کرم وفی الجمله مائل وفا وآزرم اولدقده آفتاب غیرت توکل مشرق ولم یکن له ولی من الذل دن تافته ونجه ولقد همت به بازوی عصمت لولا ان رای برهان ربه ایله برتافته اولدی

نرسد کرچه ید همت به عاشقانرا زهمه همت به

بو آیت معجز نشان ده ذکر وبیان اولنان برهان ده اختلاف ودده

لجزه

فحوای معاذ الله انه ربی احسن مثوای ارتکاب فعل حرامی استعظام
ایلدوکده مکر دایهٔ سحر وایه ایله زر اندر زر بر هفت اورنك پر زیورکه
صحیفهٔ انکلیون ونقش کوناکون بوقلمون کبی هر بری رنکارنك ورشکین
ساز نکارخانهٔ چینی ونقش ارژنك اولوب سوق پر نزهت جنت
کبی بازیب وفر ونمونهٔ ان فی الجنة لسوقا لیس فیها بیع ولا شراء الا
الصور ایدی

چونکه یوسف سوی او می ننکرید
خانه را پر نقش خود کرد از مکید
تا بهر سو که نکرد آن خوش عذار
روی او را بیند او بی اختیار

عمارت وبنا وعاشق سرباز ایله
معشوق دلنوازك پیکر ناز ونیازلرینه دقت واعتنا اولنوب اول
قصر مینای مینو نظیره که نمونهٔ صرح ممرد من قواریرا وبو مطلع مقبولك
مدلولی ایله نقش پذیر ایدی

چاك دلم نصیبی از دوختن ندارد
وین عشق واین محبت واسوختن ندارد

یوسف آفتاب لهجتی دعوت وتك وتنها اول کاخ دلاراده تدوار کأس
محبت ایلدی

به پیچید ازان یوسف پاك دین
سبك چشم را کرد سوی زمین
بروی زمین بر همان ماه دید
که کفتی خدایش چنان آفرید
چو چشم از زمین سوی دیوار کرد
زلیخا ز دیوار دیدار کرد

حضرت یوسف استیلاء اندوه وتلهف ایله آسیمه وشیدا
وهنکام هول ده قول لاحول ایله کویا اولوب

بدیوارها هر کجا بنکرید
نشان زلیخای بت روی دید
بعمدا سوی سقف کردش بدند
بیوسف دران روز کرد آمدند
بعمدا سوی سقف کردش نکاه
همان دل کسل بود چون مهر وماه

حتی نبعث رسولا درکار وسر مکنون لو انزلنا ملکا لجعلناه رجلا وللبسنا علیهم
ما یلبسون بارز وآشکار اوله زیرا انسان ضعیف بنیان لولا المربی لما
عرفت ربی اقتضاسی اوزره کندو عوار و قصورنه اطلاع وعثوردن
عاجز ومأمن عز قبوله وصوله سنکلاخ عجب ورین ما بینده حائل
وحاجز اولوب اعدل خلفاء نصفت اتصافك زبان انصافی فرموده
رحم الله امرءا اهدی الی عیوبی ایله دسیسهٔ نفس پوشیده ذنوبی
بیان وتقریر وپای لغز اصابت امرأة واخطأ رجل ده ترجل ایله القاء
معاذیر ایدر ایکن عقل ناسدادك دعوای استبدادنه نیجه اعتما و
اعتماد ودلالت وارشادنه وجهله اعتبار واعتداد اولنور

چیست عقل اندرین سپنج سرا جز مزور بنیس خط خدا
عقل مانند ماست سرکردان در ره کنه او چو ما حیران
سخن پرداز این کاشانهٔ راز چنین بیرون دهد از پرده آواز

که اول زمان نزهت نشان ده که زلیخا جمال دلارای ما هذا الا
بشرایه شیفتهٔ لا ابالی ولباس حیا بلکه ریاش حیاتی پوسیده وبالی
اولوب آوازهٔ غرام عذری المرامی طنین انداز کنبد فلك وشعبده ساز
وغلقت الابواب قالت هیت لك اولدی

ان زلیخا از سپندان تا بعود نام جمله چیز یوسف کرده بود
چون بکفتی مه بر آمد بنکرید ور بکفتی سبز شد آن شاخ بید
ور بکفتی هست نانها بی نمك ور بکفتی عکس میکردد فلك
کر ستودی اعتناق او بدی ور نکوهیدی فراق او بدی

حضرت یوسف صدیق قوت بازوی توفیق ایله استعصام وملاحظهٔ

فحوای

بى نم وابن سيناء دل نابينا لرى آسيب خور فلطمتُه لطمةً فقذفه فى
ثنج جهنّم اولوب تيه زيغ وغوايت ده خسران دنيا وآخرت ايله
سرمايهٔ عمرخود بپايان آرمه لاجرم حين لاينفع الندم اظهار
پشيمانى وسدم وبضائع انفاسنى القاء مطمورهٔ عدم ايدوب
هركاه قافلهٔ ناله وآه ايله همراه وكويا ياحسرتا على ما فرطت فى
جنب الله اولور مرد همت نه مرد نهمت باش
چون پيمبر نه زامت باش خاك اوباس وپادشاهى كن
زآن اوباش وهرچه خواهى كن فلاسفه كه شمس معرفتلرى
حيلولت ارض ضلالت ايله كاسفه وتمهيد ايلدوكلرى مقدمات
ناسديدلرى مصداق ليس لها من دون الله كاشفه درد دولت
متابعت دن بى نصيب لوورشق سهام مهام ده غير مصيب لودر
لجّهٔ حجتِ داحضه ده تعمق وشوره ايه افكار فاسده يى ترمق ايدكجه
حيرتلرى زياده وفزون وهر برى ترك سهول ايله سركشتهٔ سنكلاخ
خزون اولور قول مفسّرين اوزره بوآيت معجز قرين ده بتينه دن مراد
العباد قرءآن عظيم الشان وسائر معجزاتِ باهرة البرهان اولوب ولفظ
من دن مقصود خداى ذوالمن وجود رسول خاتميت مقام عليه الصلوٰة
والسلام درجناب پاك ايله ره نشينان كاف خانهٔ خاك ميانده
مناسبت ومؤانست مفقود ومجالست ومجانست نابود اولماغله حكمت
بى انقضا ايجاب واقتضا ايلدى كه خالق ايله خلائق بينده بروسيلهٔ
اصيله وبذريعهٔ اثيله اوله كه فوقندن استفاضه وتحته افاضه وامت
اجابتِ بانجابته افاده وافاده ايليه تاكه ضابطهٔ كليهٔ ماكنا معذّبين

ایده اعلم بانك لن تسود ولا ترى طرق الرشاد اذا اتبعت هواكا

احادیث کثیرة الفوائد ده وارد اولمشدر که شیوع اهل بدع ایله مجالست وارباب اهوا ایله اختلاط ومؤانست اولنمیه که آنلرك معرتِ شؤم وحرب لری عرتِ جرب کبی تأثیر ونهادِ اهل سداد ی تغییر

ایدر اذا انت لم تعص الهوى قادك الهوى الى كل ما فيه عليك مقال

بیتنه صورتِ تنبیه ده اولمق لسانِ اهل اشارت اوزره ایما ودلالت ایدرکه فریادرسِ اهل مناهی وملاهی اولان برهانِ الهی باعث یقظه وبیداری ومحض موهبهٔ باری اوله هر سالك اوّاب واوّاه که محاذاةِ نظرتین نکاهندن ازاله غشاوهٔ غفلت وسنه وکثدوی واسطهٔ العقد یستمعون القول ویتبعون احسنه ایتمیه هاویهٔ هواده آسیمه وسرکردان وسخرهٔ سخرهٔ نامردان اولورسنت وجماعت که طریقهٔ اهل طاعت در برسوادِ اعظم وحریم محترم درکه اکاداخل اولان طوائل شبهات وعوائل دن سالم وآمن وحفظ الهی آنك وقایت وکلاءته کفیل وضامن اولوب وقت حاجت وهنکام یأس وضرورت ده تبیهٔ الهیه فریادرس ودافع خارخار هوی وهوس اولماغله اول برهانِ غیبی فیضان آنی وقفهٔ تنزل ونقصان دن انجا وتخلیص وسنکلاخ امورِ مشکله سنی تلیین وتدلیص ایدر هر شخص خود بسند ویدرکار که سوءِ عمل وکرداری تزیین وتسویل امر متابعت ومطاوعت تصعیب وتهویل اولنه قبیل وصول المنزل سرکشتهٔ ظلمت وحلك ومظهر وعید لا یبالی الله فی ای وادٍ هلك اولور حقاکه بی متابعتِ سیدِ رسل هرکز کسی بمنزل مقصوده نیافت

شامتِ تفرد واستبداد ایله پنجهٔ اهل استعدادك عین بصیرتلری

کژدن ایلدوك هم سنك قلب حزینکی انجا فرزند کژین ایله شادمان
وهم ذبیح مجروحی ابقاء روح ایله داخل حرم سرای امان ایدوب ناخواسته
ارسال فدا ایله داء ردادن اعفا وناکشته ثواب اراقهٔ دمایی اجزال
وایفا ایلدم صیرفیان جواهر قرآنه ظاهر ونمایان اوله که بو آیت باجلالت
دلالت ایتدوکی اوزره غفران خطایاکه اعظم عطایا درخواستهٔ
اصفیا ومطلوب انبیا اولیجاق بزم کبی غلط کار وتبه روزکارلر طرف
لساندن طلب آمرزش وغفران ایلمك اکرچه محض تمنی وغایت وقاحت
وتجنی اولدوغی معلوم کمل دوربین ومصداق اعوذ بالله من توبة
الکذابین در اما مع هذا غرقاب جرائر کبائرده هالك وفراخنای
بی علت دن طربخانهٔ نعیم مقیم مالك وداخل کلیهٔ ویغفر ما دون
ذلك اولمق فضل رب دن مأمول ومترقب در

ای سایهٔ رحمتت پناه همه کس وی خاك درت کریزکاه همه کس
ارباب کناه راز تقصیر چه غم چون رحمت تست عذرخواه همه کس

الایة الحادی عشر

کیم که توفیقی رفیق ایلیه راه حق ده اوله کوندن کونه هر کاری وکرداری به
اهل رشد ایله شقا صاحبی یکسان اولماز افمن کان علی بینة من ربه
بو آیت کریمه مزاحفات رمل مثمن دن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
وزننه مطابقدر اهل هوا نار هوان ایله دائما محترق واول سببدندر که
عبد الهوی اذل من عبد الرق در ارسطالیسك کلام نفیسی در که اعص
الهوی واطع من شئت اتباع هوان هوانك جمله علامت ونشانندن در که
فرائض وواجبات دن تکاسل ومغاردت ونوافل ومندوبات تسارع ومبادرت

وانعطاف بکا مسند ومضاف درکه صفت سماحتك ذات پاکمدن انفکاکی
عدیم الامکان وسزدن وجوه شتی ایله اسخی اولدوغم مستغنی عن
البرهان در قربان پسر مودوددن مقصود بو ایدی که آیینه سینهٔ
پر عبر که زنکار بستهٔ ابشرتمونی علی ان مسنی الکبر ایدی روزنهٔ
لا تیأسوا من روح الله دن ناظر وآکاه اوله که بنهرج منع وحجز که
مستلزم شح وعجز در نیم کشور فضل بی مرمده ناسره وتوارد لطف مدیددن
ظاهرا نومید اولنلرده نشین منظرهٔ فنظرة الی میسرة در چونکه صدف
نیازدن مروارید فرزند دلنواز ظاهر وکف آرزوك اول کل خودرویه
ظافر اولدی دام ودانهٔ خط وخالنه شیفته ومحاسن حسن وجمالنه فریفته
اولدوك لاجرم منشور فرمانم روان اولدی که اول غزال دلستانی قربان
ایله بارکاه احدیته تقریب وروی درخشاننی خاك امتحان ده تتریب
ایدرسن تاکه منظار دل بی غش ده منتقش اوله که برق غیرت خرمن
سوز غیر وماسوایه میل وهوا باعث تثریب وضیردر زیرا نه روادر که
خار محبت اغیار راه خلت بی علت ده دامن کیر وحب فرزند خدمت
ازلی پیوند ده سبب تقصیر اوله چونکه توفیق چاره ساز ایله مقتضیات
نفس کج بازدن نادم وبناء مهر فرزندی ساعد مساعدهٔ حق ایله هادم
اولوب بیخ محبت غیری دل مستعد الخیردن استیصال ونامهٔ سر بمهر مهری
محبوب حقیقی یه ایصال ایلدوك بندخی فی الحال زیر غدارهٔ غدر ونکال
دن ولد هدایت اقتداکی تخلیص وافتدا ایلدم تاکه عالمیانه ظاهر وعیان
اوله که باکریمان کارها دشوار نیست یا ابرهیم سن که فرزند
کریمکی شمشیر قضایه مجن وای ذبیح باوفاق سن که بو تکلیف شاقی طوق

ای سائر فضاء رضاء الله واقف وآگاه اول که بنم بذل وسخام مراتب کثیره
ایله افزون وبو امرك ضبطی غلط وخبط دن مصون در زیرا سنك مرغ نفسك
بر نفسده قفس جثماندن پران اولماغله مضاضت زخم مماتی فراموش
وگلزار جنت ده کأس کافور مزاج مغفرت نوش ایدرسن اما بنم سبیل غم
وبیلم اول قبیلدن دکلدر که خاشاك افکار واهیه ایله مسدود یاخود
ذراع طول مدت اعمار ایله مذروع ومحدود اوله

یاخود بکدام دیده عالم بیند آنرا که دو نور دیده در خاك بود

هر بار که
کند ودست اختیارم ایله فرزند عزیزمدن خونریز اولدوغم دل پرفتوره خطور
ایلیه شولد کلو الم وزاری طاری اولور که اکا نسبت زهر ممات نبات
حیات دن الذ واحلی اوله

درد اکه زخود بیخبرم باید مرد
اغشته خون جکرم باید مرد
چون زندکی خویش نمی یابم باز
هر روز بنوعی دکرم باید مرد

وآتشدان جناندن اولمقدار شعلات
غرام اضطرام ایلیه که ابحر هفتکانه ایله قابل انطفا اولمادوغی جمله بدیهیات اجلی
اوله

افسوس که شد عمر عزیز از دستم با یار بکام دل دمی ننشستم
فریاد که کرد این فلك بی سروپا در زیر لکد کوب حوادث پستم

پدر وپسرك مناظره وجدللری هنوز فیصل بولمامش ایدی که فرمان
الهی رسیده وابواب سما واسباب الهام وایحا کشوده وکشیده اولدی
که ای خلیل وذبیح سوق شوق صحیح ده غایة الجود بذل الموجود نقد مجهودینی
باذل وهر بریکوز بر اعتبار ایله شرف مزیته نائل اولدوکوز اما واقع حال
وصدق مقال بودر که سزه اطلاق سخا وانفاق اسناد مجازی وکمیت
سماحتکوز کفه میزان کفایتده موازن وموازی اولوب حقیقت جود

البرایا آیا بو معاملهٔ پرسوده سنك وجودکی اسخی واجود در یوقسه
بنم ذات نقمت سماتم می ارجح واسود در جناب خلیل الرحمان دلدل لسانه حلبهٔ
رهان دهان ده جولان ویروب دیدی که ای نور دیدهٔ جان
آنراکه عنانست چه حاجت به بیان بنم سماحت وایثارم هزار بار
ازید واوفر وبو مدعی لیلهٔ ظلماده شبچراغ بدر دجادن اظهر وروشنتردر
زیر لا فرق الله فیما بیننا ابدا دعاسنی ابدا ایدرکن بنیان عمر
بی سامانمی کندو الومله ویران وجمعیت حالمی کار وبار اهل کمال کبی پریشان
ایده یورم چون کنم خود کرده ام خود کرده را تدبیر نیست حضرت ذبیح
ما هو الحقی افاده واموات محنته لب عیسی خاصیتی ایله روح راحت اعاده
ایلیوب دیدی که هزار جان گرامی فدای جان تو باد ای اب عالی نسب
عجبدر که بنم سماحت وسخاوتم زیاده وسنك چابکسوار جود وعاطفتك
توسن رجحان ومزیت دن پیاده اولمیه
قتل این بنده بشمشیر تو تقدیر نبود ورنه هیچ از دل بی رحم تو تقصیر نبود
اکر سن کوهر عمر پسری راه ایزد بی مثال ده نثار ونثال ایدر
ایسك سوراخ صماخ کوشه هر کوشه دن
کر کوکبی فتاده شد از چرخ منقبت برجی که هست جای کواکب بجای باد
صداسی واصل وپسر آخرك ایله که بی نزاع وجدل بکا نعم البدلدر
تشفی صدر حاصل اولور اما بنم جان ناتوانم همان بر وزیر فلك ده ما ملکم
اکا منحصر اولوب آنك فقدی ایله نقد عمرم تاراج وبدن خاکی تیر تدمیره
آماج اولور چو مرغ جان به پرد باز پس نمی آید حضرت ابرهیم
دعوای سابقه موافق بینه اقامت وبحث رجحانی ادامت ایدوب دیدی که

ای سایر

حضرتِ خلیل طریق تحقیقه دلیل و مرصادِ رشاده هادی السبیل اولوب
دیدی که ای پسرِ دولتیار مکر صعوبتِ مرك بواردن خبردار دکلسن که
عرضهٔ قرضاب هلاك و تباب اولماغه تعجیل و اکراب و تیغ خون آشام
ایله نفسِ ناکامکی اخراب و اتراب ایدرسن حضرتِ ذبیح لبِ روح پرورندن
نشرِ دُرر و کوهر ایدوب دیدی که اکرچه مرارتِ نزعِ جان حدس و وجدان
ایله معلوم اغمار و اکیاس و اولیاتِ کبی اثباتی مستغنی عن القیاس در
امّا بکا معاین و مشاهد اولان بشائرِ بیحد سنك نظرکده جلوه کر اولسه
بنم یرومه منحرِ رضاءِ رحمانده قربان اولماغی ترجّی و تمنّی و بزم شوق
و ایناسده سرودِ شکر و سپاس ایله بلا تعنّی تغنّی ایدردوك جنابِ
خلّت طراز صورِ مستورهٔ منظوره دن نقاب انداز اولدوقده حضرتِ
ذبیح فاکههٔ بیانی طبقِ عرضه وضع و ترتیب و سلسالِ جنّته نظیر اولان
کلامِ سلاست پذیر ایله دماغِ پدری تعطیر و ترطیب ایدوب دیدی که محدّبِ
عرشدن مقعّرِ فرشه دك جمله اشیا و جمادات و احیانك نکرانی سنك
ذاتِ خلّت عنوانکه منحصر امّا واحدِ فرد بی انصار و سلطانِ اریکهٔ
لا تدرکه الابصار و هو یدرك الابصار بکا ناظردر اول جهتدن نظرِ رحمانده
جان فشان اولمق بکا قصوای امانی و راهِ عشقِ یارده بی تعرّضِ اغیار
کشتهٔ تیغِ اختیار اولماق حیاتِ جاودانی در

صد تقاضا میکند هر روز مردم را اجل عاشقِ حق خویشتن را بی تقاضا می کشد

دقیقهٔ ثالثه چونکه جنابِ خلّت مقرّ رأیِ ذبیح پسری امضا و حضرتِ
ذبیح کژدن رضایی تسلیم چنبرِ قضا ایلدی اول عرضهٔ تیغ قدر پدرنه تلوینِ
خطاب و نوعروسِ حکمتِ خفیّه یی اختطاب ایدوب دیدی که ای خیر

وآجالهم بو داستان عبرت آیاتی بعض مزایا ونکات ایله تزیین وترتیب
وبرقاج دقیقهٔ رقیقه ایله تذییل وتذنیب ایلمشلردر دقیقهٔ اولی
جانب رحماندن فرمان قربان وساطت جبریل امین ایله تبیین اولنمایوب
عالم خیال وفضاء رؤیا ومثالده اشارت اولنماقده نیجه سر وحکمت
واردر لکن جمله نك اشف واشرفی وادق واظرفی بودرکه تاکه خلیل
الرحمانك امتثالی فرمانده فسحت صدری وعلو جناب وسمو قدری
محاضر ملائکهٔ سدره آشیانده ظاهر ونمایان اوله روایت درکه
جناب خلت منقبت فرمان بردار افعل ما تؤمرك کژدن منورنه
سکین مار پیکری امرار وجر ایلدوکده سبع شداد بی عماد مصداق
مفتحة لهم الابواب ومسارعت انقیاددن ملائکهٔ نورانی نهاد غریق
لجهٔ اعجاب اولوب دیدیلرکه باوجودکه جانب معبوددن امر ظاهری
ایله مأمور ومخاطب واستعجال امتثال ایله مطالب اولمادی
مجرد اشکال بی ثبات منام ایله که اکثری اضغاث واحلام درمقوله
امر شاقده تشمیر ساق وفرزند کرامندینی نهر قهره اغراق ایلیه
اکر فرمان باری حالت بیداری ده اولسه نه وجهله جان سپار
ورضای حقه طلبکار اوله جغی بوندن معلوم ومقایسه ایله مدرك
ومفهوم اولور دقیقهٔ ثانیه حضرت خلت مقر ذبح پسرده تعلل
ومیان امضاء عزیمته حب فرزند مهر طلعت تخلل ایلدکده حضرت
ذبیح بذل روحه شتاب ولسان حال وقال ایله پدر ستوده فعالنه
توبیخ وعتاب ایلیوب دیدی که

کر به تیغ تو جدا شد سرم از تن چه غمست غم از انست که از تیغ تو افتاد جدا

حضرت خلیل

وجود خصوصیتده ذات کرم پروردك جوهر فردکبی عدیم الاشباه
ایدوکی بی اشتباه در اما ظاهرا دست و پایوکه کشایش کیمك جود و بخشایشی در
حضرت ذبیح جواب صحیح ویروب دیدی که بو فرجهٔ فرحت نما اول وهاب
بی رشانك فضل مشکل کشاسی در که شب فریاد و آه ده کم کشته راه
ایکن ضیاء نوید وفد نیاه ایله ارشاد منهج هدا و کرم عمیمندن ذبح عظیمی
بکا فدا ایلدی بو اثناده غیب الغیوب دن بر نداء بشارت مصحوب داخل کوش
حکمت نیوش اولدی که یا ابرهیم یا اصدق القائلین و یا ذبیح یا اصبر الصابرین
هرچند که وجود ملك سانکوزی پوتهٔ ابتلا و امتحانده قال ایلدم

زری که پاك بود ز امتحان چه غم دارد مصداقی

کما تلألأت الشمس حالة الاشراق وهرنه قدر که پای راحت و آسا
یشکوزه غل کران آزمایشی بند و عقال ایلدم

وکل ما یفعل المحبوب محبوب کلام شیرین مذاقی معلوم آفاق
اولدی یا ابرهیم سنك ذات کریمك که بنم جناب جلیلمده اسم خلیل
ایله نامدار اولمشدر و یا ذبیح سنك وجود صبیحك که وفود وفور
اجتبایه مدار اولمشدر علم سلمکوزی سرافراز شهور و سنین و هر
بریکوزی سزاوار خلعت انا کذلك نجزی المحسنین ایدوب برات فوز
و نجاتی سزه تقلید و نام محمدت قرینکوزی تخلید ایدرم لاجرم پدر
مکرم و پسر راسخ قدم حمد منعم بی علتی ذمت همتلرینه ایجاب و مهمان
سرای خاطرده ضیوف وارداتی اکرام و ارجاب ایدوب سجدات شکری
تقدیم و سلعهٔ سپاس جدیدی روز بازار الشاکر یستحق المزید ده
تقویم ایلدیلر ارباب خرد معنی یاب کثر الله امثالهم و انساء مددهم

تبابه تمریغ و فرزند بی بهاسنی نیم راه رضامده عرضهٔ جلاد تیغ بی دریغ
ایلدی سنکه امین مطاع سن فرمان مفتراض الاتباعی ملائکهٔ روشن
نهاده ابلاغ و ایفاد ایله که کبش ذبیح فرمان برداری اعناق پر انوارلری
اوزره تحمل و اعلای علیین دن ساهرهٔ زمینه تنزیل ایلیه لر صاحب توان
شدید القوی و همنشین رسل و انبیا بطریق السؤال استعلام حال
ایدوب دیدی که خدایانه عجب کرامت عظمی بودر که بو فرزند کرامنده ارزانی
و مخدوم ملائکهٔ نورانی ایلدوک جناب وهاب وجود بی شریک
و مانندنه سوکند ایلدی که اکر سکنهٔ سماء نه طاق و فرشتکان ساهرهٔ
هفت طباق اجیاد جیادلری اوزره بارکش ذبح ذبیح اولمغه تحمل و بو
بابده باسرهم تجشم و تعمل ایلسه لر هنوز اول کلام توکل فروزک که جواب
پدرده تقریر یعنی قول تسلیم اثر یا ابت افعل ما تؤمر ایله ابراز صمیم
ضمیر ایلمش ایدی معشار مکافاة و جزاسی ایفا و اجرا اولنماز خلاصة
المقال داور کشور خلال ذبیح باوفاقی بند و وثاق ایله علی حاله ترک
و ثوب و ثوبی فرک ایدوب ذبح بازیجی اخذ و ضبط و قوائم اربعه سن
شد و ربط ایلدکدنصکره اول کبش شرف اقترانی قربان بعده جکرینی شی
و بریان ایدوب بر مقدار تناول و فواضل نعم حقی مذاکره و تقاول ایلدی
بو اثناده ید قدرت فعال لمن یشاء رقم رقمی حک و دست و پای ذبیحی
حل و فک ایدوب جناب خلت صفات نکاه التفات ایلدکده پور مؤیدینک
رسغ و یدینی اغلال و انکالدن منحل العقال کوروب دیدی که ای فرزند
صفات اکرچه ذات قدسی سماتک تأیید حق ایله مؤید و موفق اولوب
وجود آفتاب درخشکه بخش اولنان نعمت و خیردن دست امید غیر کوتاه

الرؤيا مسموع ومحروسهٔ بال صفا مظاهرنده وفود بشائر مجموع اولوب
بعده نامهٔ عطاء الهی سحاءة بشارت ایله اسحا وبو وجهله الهام وایحا
اولندی که ای خلیل سن فرمان رؤیایی تصدیق وراه ایزدی انبازده
سرباز اولدوغکی تحقیق ایلدوك حالا کلن ارحالکه زلال کرم وافضالمز
روان اوله حق اوان در وراء ظهروکه نکاه وسر الهه اکتناه ایلیوب نه
مقوله شبح وسواد مروق نظر وقاد اولورسه ذبحنه قیام وثواب اغتنامی
اعتیام اولنه که پسر معتبروکه فدیه وشایستهٔ عرضهٔ مدیه در چونکه
حضرت ابراهیم موجب فرمودهٔ رب کریم اوزره بلا خلف جانب
خلفه توجیه شعاع بصری وساحهٔ جنانی خاطرهٔ ریب وکماندن بری
ایتدی کوردی که برکبش اقرن بی قرین سوی چرخ برین دن هبوط ونزول
وکند وطرفنه قصد وصول ایدرکه اول ناطح نظیف قرق خریف کلستان
جنابده ترویح روح وبعض اقوال ده سکسان سال رواح وسروح
ایدوب مزید سمن وبها ایله بازار اعتبارده کران بها وجمله اعضا واجزاسی
بی اعظم وعضلات وخالیة عن الفضلات اولماغله مصداق مثل اخذت
رماحها اولمش ایدی وعند البعض اول ذبح جلیل قربان هابیل ایدی
که فردوس برین ده پرورش وخوان تربیت وو ترتیب دن ترتیب خورش
ایدوب هر وجهله اول کبش با فربه واول جنت سرانك عراسنده رعی
وچرا ایله فربه اولمش ایدی درین فرخنده باغ نزهت وناز
نوازین کونه زد مرغ نواساز که محرم حرام ام الکتابه ندا وخطاب
ایرشدی که اول آسمان رسالتك سعد ذابحی وان الله اشتری من المؤمنین
انفسهم بازارینك تاجر رابحی چونکه کوهر یکدانهٔ صدف عمرینی تراب

اتش باتمکینه برکره فرمانِ واجب القبول شرفِ نزول بولماغله مقتضای
طبیعتِ حادهٔ حاره سی زائل وحریقِ شرر بارده نعمتِ بارده حاصل اولدی
حالا یتمش دفعه درکه بریدِ هاتفِ غیب نامهٔ فرمانِ لاریبی تالی وکژدنِ
ذبیح مطیعی عدمِ تقطیع ایچون امرِ خدای سمیع متعاقب ومتوالی اولدی
بوامرِ محذورده نبی معذور طوتوب آتشِ غضبِ عافیت سوزه اصلا اصلا
ایلمه که سنك فرمانِ مطاعوکه اتباعدن حکمِ فرمان روای وجود وعدم
ده ثابت قدم اولمق اهم واقدام درحضرتِ ابرهیمك طبعِ سلیمی متغیر
وبوخبرِ حیرت رساندن متحیر اولوب عزیمتِ ذبح ده فاتر ونقابِ
احجام لهجهٔ اقدامنی ساتر اولدی حضرتِ ذبیح طعمِ استسلامی ذائق و
امضای امرِ مصممه شائق اولماغین دیدی که ای پدر نیکو خلال نه عجب
حال درکه مقدماتِ اعمالك منتج اهمال اولدی

باستواری ایدیشه کوش درتدبیر که از تردد ووسواس صد خلل زاید
ثباتِ کار نماید جمال کار درست درآب صورت جنبان درست ننماید

خوف وهراسم وتسویفاتِ نفسانیه دن بیم واحتراسم بودرکه
بوسبب ایله غضبِ رب آموده وذیلِ عصمتك اوساخِ زلت ایله آلوده
اولوب حلیفِ خردِ رهنمون عقدِ صبر وسکونی ناکث ومیانِ رسلِ
کبارده رأسِ ریاست مدارمز ناکس اوله

چه عیدیی به ازین عاشقِ بلاکش را که پیشِ خنجرِ برانِ عشق قربان شد
زبهرِ کشتنِ خود دست وپا زدم یسار ولی بکوششِ خود سرخ روی نتوان شد

حضرتِ ابرهیم انواعِ سکینه ایله سکینه یا پشوب بین الامرین
متردد وحکمِ قضایه مترصد ایکن جانبِ بالادن نداءِ یا ابرهیم قد صدقت

الرؤیا

وایلاج وقفاء صفا قرینمدن اخراج ایله تاکه وجه آسان اوزره امر
قربان میسر اوله وکف هوس دامن ملتمسه دست رس بوله حضرت خلیل
بی توقف وتعلیل بناء عزیمتی بنیاد وزانومی باتمکیننی دستهٔ سکینه وضع
واسناد ایدوب بر طرز ایله غرز ایلدی که اکر اول صدمه وزور طاس
سرنکون کردونده ظهور بولسه قابل خرق واهل شرعك کلام حقی ایله فلاسفه
نك قول باطللری فرق اولوردی کثیر وسکین مشحوذ امر لازم النفوذده
تقصیر وصفحهٔ مغفر بافرده پای مور بی زور کبی عدم تأثیر ایدوب شرارهٔ
شرارتی کم وپیش اغتنای نودولت ده اهل حاجتك قامتی کبی خم اولدقده
سلطان کشور خلت بو حالت دن غرقاب عناده بی سروپا اولوب بحر
غضبه طالدی وقوت ونیروسنی بازویه کتوروب اول خنجر مار پیکری
یره چالدی قدرت قاهرهٔ یزدان ایله آهن پارهٔ ناتوان قوت نطق
وبیانه کلوب دیدی که ای خلیل جلیل الشان اول زمان که عبدهٔ
طاغوت وخناس ومظاهر وقودها الناس سنك ذات یاقوت سماتکی
نار شراره باره طرح وشاهد معجزهٔ بینة البرهانکی محکمهٔ قبول
واذعانده قصد جرح ایلدیلر آتش مشرق بالطبع محرق ایکن سنك
وجود نازککی نیچون تحریق خصوصا که لطیف زود پذیرد تغیر احوال
مدلول صحت مآلی اوزره اوصال لطافت اتصالکی نیچون بر برندن
تفریق ایمدی حضرت خلیل الرحمان ناودان دهانندن اجراء زلال بیان
ایدوب دیدی که آتش دوزخ مکانه پروانهٔ فرمان سمت نفوذ وجریان
بولمش ایدی که عمل احراقدن منعزل وطریق اضرار وارهاقدن منعدل
اوله سکین هلاك انکیز زبان بیانی تیز ایدوب دیدی که اول حینده

تندرو کلامِ نامحل کوکبی بی تأثیر وبو حالِ غرابت مآل باعثِ تعجب کثیر
اولدی حضرتِ ذبیح الله بختِ بدخواه دن شکایت وکمالِ کلال ایله
خواستم مرگِ خود اما برنیامد جانِ من معناسنی روایت ایدوب
دیدی که کر جدا سازی بتیغ جور بند از بندِ من از تو قطعا نکسلد سررشتهٔ پیوندِ من
ای پدرِ مؤید شاید که بنم جبین مبینم سنک چشمِ ملائک بینکه
نظرکاه وبالِ بی وبالک ضعفِ حالمه آکاه اولدوقده مهرِ ابوت انکیخته
وسررشتهٔ صبر وصرامت کسیخته اولوب بو سبب ایله فرمانِ ربده قوتک
نقصان پذیر ودامنِ توفیقِ اطاعت دن دستِ وسع واستطاعتک
قیصر اوله پس احری وانسب وحزم واحتیاطه اقرب بودر که نبی روی
دلجویم اوزرینه اسقاط وتوجیب وکلزارِ دلِ مائل دن قلعِ درختِ
رأفت وترحیب ایدوب بنم رعایتِ جانب وحقِ واجبمدن مع کثرة
الحب والاحراض اعراض ایده سن واقتضای نبوت اوزره هر قوت که
نهادکده نهان در عیان ایدوب سکین بران ایله برآنده قطعِ شریان
وسنکسارِ فاتخذوه عدوا اولان دشمن پر عدوانِ کثیر العدوانک
چشمِ اعورِ غیر انورینی کریان ایده سن حضرتِ ابرهیم موجبِ پندِ
فرزند ایله کاربند اولوب مکررا خنجرِ بلا انکیزی بر وجهله سرتیز ایلدی
که کویا اخکر سوزان یاخود اخترِ فروزان اولدی بعده ذبح پسره
اصرار واقدامِ تام ایله کردنِ بلور فامی اوزره جر وامرار ایلدکده
تکرار دمِ آهن کذاری کلیل وزبانِ زبانی وشی مانندِ لسانِ علیل
اولدی حضرتِ ذبیح حقهٔ فمِ لعل فامندن نشرِ جواهرِ کلام ایدوب
دیدی که ای والدِ عزیز نوکِ خنجرِ خونریزی کردنِ شبیه العاجمه رکز

وایلاج

صانع ایدن اصحاب طبائعی دخی واذاله ایدوب آهن بی آزرمی بر وجهله نرم
ایلدوك که کژدن ذبیح کف داوده معادل وبو حالت ثبوت قدرتمزه شاهد
عادل اولدی وعند البعض حضرت ذبیحك حلقومنده قدرت حی قیوم ایله
نحاس قوی نحاس دن بر قطعهٔ پهن بی وهن ظاهر وبدید وجید مجیدینی
علی الفور دور اتمکله تأثیر حد حدیده سد سدید اولوب سکین باتمکین
نامؤثر وقول وارد هیهات تضرب فی حدید بارد داخل سامعهٔ
سر اولدی روایت درکه قوت نبوت ایله سکین پرکین اول صفحهٔ مسینی کژدن
خصم کبی قطع وفصم ایدوب مماس تلیل ذبیح جلیل اولدوقده طالع بداثر
اهل هنر کبی برکشته واول نویسندهٔ مثال امتثال بو حالدن متحیر وسرکشته
اولدی تاکه قادر ذی الجلالك تجلیٔ افعالی حضرت ابراهیمه تلقین وتفهیم
ایلیه که نه سنك قوت وزورکده نقصان فتور ونه سکینك دم آتشیننده
وهن وقصور واردر اما انك قوت نفوذ وتأثیری بنم قبضهٔ تصرف وتقدیرمده
درهردم که قهرمان قاهر قوی وخواص ثابتهٔ اشیایه حکم فرمانم سمت
جریان بولسه توان واقتدارلری مسلوب وروی خاصهٔ ذاتیه لری
مقلوب اولوب سکین باضرك زرابهٔ زبان آهن بری شدت حدت
وباس ایله قطع لوح نحاس اتمش ایکن قطع حبل الورید وروی امنیه و
امیدینی تورید ایلمدی اول فارع هضبات خلت وقارع ابواب محاسن
خلت حیران ودنك وچشم حق بیننه فسحت سرای زمین تنك اولوب
مدیهٔ کثیرة المضرة بی اوج کره تسنین وضرب وغایت نوان ومرت ایله
حلق فرزندینکو خلقه امرار وضرب ایلدی هربار درع وقایهٔ ستار وآقی
وسبحه کژدانان صومعهٔ بالا ازالهٔ عاهة وبلا ایچون راقی اولوب سکین

ان الله بکم لرؤف رحیم در خطاب مبین متوجه روح الامین اولدی
که ای برید سبک رکاب سرعت وشتاب ایدوب بنم بندهٔ شکیبنده می
زیر پنجهٔ ردی دن رها ایله هنوز خنجر عافیت سوز گلوی کافور ساننه
روان اولمامش ایدی که یپک نیک پی خدا سدهٔ سدرة المنتهی دن
واصل وهمای دولت وباران رحمت کبی نازل اولوب ره آورد وحی
والهامی جناب خلت مقامه تقریب وخنجر برانک زباننی تقلیب اولدی اول
سکین اتیر اثر که کژدن رویین تنه کذر ایلسه فوف مندوف کبی پریشان
اجزا وقلب بی وجل ووجرلری اقسی من حجر اولان دلاوران پردل
رسیم معادلی قرین ارزا ایدردی کژدن منورینه که کل تردن نازکتر
ایدی قطعا کارکر وجسم کافور فام عبیر بوینه یک سر موضرر اتمیوب
ممانعت سپر قضا وقدر ایله قلیل وقدرت حق ایله کسیف الفرزدق
کلیل اولدی تیغ از سر عاشقان بکرداند روی تا هرچند که
حضرت خلیل حسب المقدور بوامر محظوره شتابان اولدی کاردکار
کذار تمشیت خدمتدن کروه نامردان کبی روکردان اولدی وهرنه دکلو
که مسارعت امتثال امر احدده جد بی حد ایلدی حدید تندخو وفساد جو
اذعان فرماندن تصعیر خد ایله کانه جانب غیب هویت دن لمح واشارت
اولندی که هر صید که کرفتار کید قید اولا اوقات هجوم آفات ده
جامهٔ شکیبدن عاری اولماق رسم جاری ایکن چونکه ذبیح بنم رضام
ایله تحمل زخم رضام وبنم قضام ایله ترک ذوق قضام ایدوب مخالفت
رسوم وعادات ونفس خود پسند ایله معاداة ایلدی بزدخی سکین
شهاب تابک عادت ورسمنی که قطع وحسم در ازاله وانکار قدرت

صانع

ترك مغادرت واطاعت خالق بالا وپست ده پیش دست اولماغه
مبادرت ایلیه سن تأخیرده تأخیر اولمایه که بونك کبی امر خطیر نزد ایزد
خبیرده مبرور العجل وغرش شجر ضجی مثمر ثمرهٔ خجل ووجل دربعده رضاء
قضاء بی ذمت همتنه ختم وطومار گفتاری یارب فدیت لك نفسی
ورضیت بقضائك علی فتقبل منی مهر یله ختم ایدوب گردن اطاعتی تسلیم
چنبر تقدیر وانطق لسانین ایله سرفدای تو و قربان تو باشد جانم
معناسنی تقریر ایلدی بعض روایات صحت قرینده اول منقبت
یافتهٔ ان الله مع الصابرین دیدی که ای والدینکو خلال نیم دست
وپای مشدود العقالمی حل وفك ورقم رقتی تیغ قطع علاقه ایله
محو وحك ایله تاکه قادر پروردکار نبی بوکارده کاره با انکار
کورمیوب وگردن بلور نیمه وضع سکین ایتدکده اضطرار ایله اجتراء
اجترار ایلمه تاکه بن حسن اختیار ایله گردن گردانمی اول خنجر بران
اوزره تحریك ووجود مقصرمی سنك ذات کثیر البرك ایله ثواب ذبح
ده تشریك ایدوب قضاء رضاء باری ده توسن نفس گران باری اجهاد
وسدنهٔ علیین آشیانی طوع امتثال فرمانه اشهاد اتمکله بی اختیار
حجبهٔ عالم انوار ابن الخلیل مطیع لامر الجلیل کلام مدحت انجامی ایله بلا مرا
سخن سزا اوله لر پس بو ملتمس ومأمول ومبذول ومحضر پدرده مقبول
اولوب دست وپاینی مشکل علما کبی حل وروی تابناکنی ساهرهٔ خاکه
تل ایدوب خنجر آتش پیکری گردن منورنه طعن واجرار وبسالت رسالت
ایله ضرب وامرار ایتدوکده قادر معین وجناب ارحم الراحمین دن که ذاتی
کبی صفاتی قدیم ورافت بی اشتباهنك گواهی نظم کریم لا تقتلوا انفسکم

چونکه نهال توخیز عمر عزیزمی کلستان جنانذن ازعاج واخراجه قضاء
نافذ فرمانك سمت جریان بولدی بو اجلدن کند وبخلمی نیت صادقه
ایله قربان وصمیم دل یزدان شناسدن وظیفهٔ شکر وسپاسی
ورد زبان ایدرم الها بو بلای حسن وهنکام حزن ده بکا صبر جمیل
کرامت وفرزند رقائق دانك فقداننده اجر جزیل عنایت ایله بعده
بی اختیار سیل بی قرار کبی جوش ودریا کبی اول سرو سهی بالایی در اغوش
ایدوب اکرچه جبین لطافت مأنوسنی بوس ایلدی اما
السم من سن الافاعی اطیب من قبلة الوداع حسبی ایله
اول بوس صورت بؤسده ظاهر وبو قطعهٔ دلدوزك فحوای جکرسوزی
روشن وباهر اولدی فوا حسرتا لم اقض منکم لبانة
ولم اتمتع بالجوار وبالقرب یقولون هذا آخر العهد منهم
فقلت وهذا آخر العهد من قلبی پس اول رسول مقدس
های های کثریهٔ بی اختیارم آرزوست دیو میزاب دیدهٔ
پرآبندن تفجیر ایلدوکی دمع کثیری صدرود وحاصل عمر کرامی سی
ایله که غایت مرامیٔ سهم مرامی ایدی بدرود ایدوب دیدی که ای
فرزند فرهمند تا یوم یدعو الداع سکا وداع که بو فراق مالا یطاق
الی یوم التلاق ثابت وباقی ودوام بکاء طوفان نما مصداق
تحسب الدمع خلفة فی المآقی در حضرت ذبیح که ذکاء ذهن حقائق
ثبوتی مناظر عالم ملکوته اشراف ایله اشراق اتمش ایدی دیدی که
ای والد مجید بو کفت وشنیدك دامانی سامانی داخل کف اکمال
اولماق عدیم الاحتمال در سزاوار اولان بودر که ایفاء امر پروردکارده

ایله مَدِّ اَنفاسِ مقال ایدرلرکه ای صانعِ بی آلت نه عجب حالت درکه زُمرِ بی
مِرمُرسلین دن بر پیغمبرِ کُزین روی بَیضا لَمَعاتنی صراط مستقیمِ مَرضاتکده
خاکِ خواری وزاری یه مالان ونالان در و بر رسولِ آخر دخی آنک
سری اوزره طوع واختیار ایله سلِّ قرضابِ خونبار ایدوب فرمانِ
بی مثالکه امتثالاً اِقلات وعَدَمِ اِفلاتنه جازِم وعازِم در خداوندا
دلخواه ورجامز بودرکه بو ایکی بندهٔ برگزیده یه که دندانِ زهرپاشِ نائبهٔ
صائبه ایله گزیده اولمشلردر عینِ عاطفتک ایله نظر یافته وذکاءِ
جهانتاتِ عنایتک فرقِ باسعادتلرنه تافته اولوب بو ورطهٔ خونخوار
ورنجِ دشوار چاره دن اِنجا وسرمنزلِ فرج ومخرجه اِلجا ایلیه سن
بو کلامِ رأفت انجام دهلیزِ آذاندن داخلِ نشیمنِ جنان اولدقده آتشِ
محبتِ خلیلیه اصلنه رجوع یعنی کرهٔ ناره عروج ایدوب شولقدر .
نالهٔ زار وگریهٔ بی اختیار ایلدی که اطباقِ آسمان وزمین وکروهِ
ملائکهٔ مسوّمین گریهٔ بلامریه ده اول اسوهٔ خداپرستان .
ایله همدستان اولدیلر حضرتِ ذبیح که فرمانِ ذی الجلال ده عدمِ تهاون
واهمالی شریفترینِ اعمال بیلور ایدی دیدیکه ای پدر وقتِ تدلّل ومحلِّ
بهانه وتعلّل دکلدرکه بو کارِ خیر انجام حیاتِ نکونامه بادی وهر
خصوصده مسابقتِ خیراتِ رضای خدایه هادی در پس جنابِ
خلیل نفسِ پُر تعلیلی تهدید وخنجرِ خون فشانی سنکِ فسان ده تحدید
ایدوب بعده قدمِ مکرّمی ایله سرِ وقتِ پسری تشریف وکلمهٔ محبت بی علتی
تصریف ایلدی بزمِ عشق وولاده قامتِ دوتا ایله آغازِ سرودِ درود
ودستِ نعمت فشاننی گلوی نعومتِ نشاننه فرود ایدوب دیدی که الهی

صفحهٔ وجه کریمه معرض تسلیم ده فرش ودعاء سریع الاجابه سی مسابیت
محدب عرش اولدی حضرت ذبیح دخی اول پیش نماز جامع اهتدایه اتمام
واقتدا و منقلب طلبده توجیه قلب وقالب ایله تحریك لبه شروع
وابتدا ایدوب دیدی که خدایا نیتی درست وراست ایله درخواست ایدرم
که قلب محزونی تشریف صبر وسکون ایله هنکام تنبیط ده تثبیت وکودك
دل پریشانی ممد رأفت واحسانکده زمان تربیت ده تربیه وتربیت
بیوده سن بعده روی منوریني سوی پدره توجیه وحالت ملالت ده
تزفید وترفیه ایدوب دیدی که ای پدر غمزده مشاهده اتمز میسنکه
ابواب نه قباب نه وجمله کشوده وعناظل علیین دن نظر ایدن فرشتکان
نور پیکر دن نه مقوله کلام عبرت انجام شنوده درای پدر مطیع القدر
شرط ملاحظه یی محافظه بیورمازمیسن که جو هوا ده مرغان خوش آواز
بزم حالمزه تعجب و وفسوس ایله بارگاه قدوسه تسبیح وتهلیل وعرض
اخلاص سرشك قلق وتبلبل ایله آب زده وتبلیل ایدرلرای پدر مهربان
نگران اولمازمیسن که فلك مینا نمایه برابر اولان جبال قاف منظر
بوکار عجابك دهشت واضطرابندن تزلزل واهتزاز وجسم قسوت
مدار لرنه اودیه وانهاردن شرحه لرقطع واحتزاز ایدوب برحیثیت
ایله اظهار اندوه وکآبت ایدرلرکه بوامر غریب قریب درکه آنلری
انطاق وهر بری نقد رواء روان رآه اخوان واشجان ده انفاق
ایلیه ای پدر آگاه نگاه اتمز میسن که املاك معموره افلاك بو
حاله کمال حیرت وملال للرندن نقش پرداز کارگاه وجوده سجود ایدوب
جرحاجات ایچون نه وجمله رفع مناجاة ایدرلر زبان فصاحتمآل

چونکه فرزند دلپذیردن بونك کبی سخنان قوی تأثیری جناب خلت انتما
شنوا وبو کلمات شوق آمیز رقت انکیز مهیج آتش جوی اولدی سنکلاخ
اندوه فراخ ده افتان وخیزان وسحاب دیدهٔ مدراردن باران اشك
خونبار ریزان اولوب رشتهٔ دراز دعا ونیازی مد ومناجاة واحد
یکانه ایچون نماز دوکانه یه احرام مرامی شد ایلدی بعده دست دریا
سخاسنی سوی سمایه رفع وخلوتخانهٔ حشادن اجانب ماسوایی دفع ایلیوب
شاهد دلارای دعایی اللهم ارحم ضعفی وکبری زیوری ایله حالی ومقدمهٔ
ضراعته الهی ان لم ترحمنی بشؤم ذنبی فارحم هذا الصبی الصغیر الذی لا ذنب
له کلام باولهنی تالی قیلوب دیدی که الهی بو عبد کمتره هنکام شیب
وکبرده برود نجابت ورود ارزانی وروی آرزومه فتح رتاج امانی
اتمکله مشرب مسرتی استعذاب ونفس لوامه یی یأس وقنوطدن
اعذاب اتمش ایدم حالا که اول غزال روضهٔ جانك قربانته یرلیغ فرمان
صدور ودل ولهان تنفیذ فرمان متحتم الاذعانه اسراع وبدور ایلدی
اکر بو سوء قضانك فضاسی چمن حسن رضاکی منبت ایسه منهج تکلان
ده ترك سر وجان ایله انقیاد وتبرع ایدرم والا اکر داخل قسم یمحوا الله
ما یشاء ویثبت ایسه مزید انابت ودعا ایله صرف جهد بلایی نیاز
وتضرع ایدرم اول رسول خلت اندوزك نالش وسوزی غلغله انداز
قبهٔ کردون وبو کلمات رقت نشاندن مرغان سبز آشیانك قلب کثیر الملاله
لری دل لاله کبی پرخون اولوب دیدهٔ اعتباری مشاهدهٔ صنع باری
ایچون بینیم که از غیب چه اید بظهور منظره سنه کماشته و
علم امدادی فضاء دعاده افراشته قلدیلر چونکه حضرت ابرهیمك

غازی زپی شهادت اندرتك وپوست غافل که شهید عشق فاضلتر ازوست
خود روز قیامت این بدان کی ماند آن کشتهٔ دشمنست و این کشتهٔ دوست

وصیت سادسه بودر که هرگاه که بر گلبن نازك اندام اوزره ورد سرخ
فام شکفته اوله بنوم نهال موزون خرام قدم اوزره گل خودروی خد مورده
ذکر ایده سن وهردم که جانب غیب الغیوب دن بر پیام راحت اسلوب شنفته اوله
بنم دهان مطبوعمدن مسموع اولان کلام مسرت انجامی فکر ایده سن هر آن که
بر کودك خرد سال خرده دان کلشن حسن وآن ده خرام اتمکله جدار صبر بی
قرار قرین انخرام اوله بنم شمشاد قامت موزونم عرضهٔ سهم ریب المنون
اولدوغنه تحسر ایده سن وهر بار که رخسار شاهد بهار زیور اخذت الارض
زخرفها ایله طراوت وبها بوله بنم آغشتهٔ خون اولان رخسار کلکونمی
خاطرنشان اتمکله وجود رفیع الشانکی غرقهٔ قمقام تحیر ایده سن ایام
بهارده ابر گهربار نگران اولسك بنم دیدهٔ خونفشانمدن غافل اولمیه
سن وصحن گلزارده لالهٔ رنگین عذار منظور نظر اعتبارك اولورسه
شراب زهر آلود بلابل ایله لا یعقل اولان دل راحت گسلمدن ذاهل اولمیه سن
اگر کنار گل سپید رنك ده برك سوسن بی درنك کورسك زیر خنجر تقدیرده
جسم پاکم چاك چاك اولدوغنی یاد ایده سن اگر گوشهٔ حسرت ده بنفشهٔ
ضعیف بنیتی سر بزانو ومدهوش وسرعت حلول منیت مصیبتی ایله کبود
پوش کوره سن بنم جسم تباهمی که زخم سنك بلای سیاه وکثرت ناله وآه ایله
کبود ودوتاه در اخطار اتمکله میانیٔ اوطاری برباد ایده سن

درچمن چون گذری روی مرا یاد آری جعد سنبل نگری موی مرا یاد آری
برلب جوی اگرت سرو سهی پیش آید اعتدال قد دلجوی مرا یاد آری

سلكِ وصيته بو مساق اوزره انتظام واتساق ويردى كه اى مقيم حلهٔ خلت
طريق ميتاء وصيتى افراج وپيرهن تنكمى بدن نازكمدن اخراج ايدوب خون سرخم
ايله پالوده ودم سائلم ايله آلوده اولمادين مادر فراق زده مه اهدا واول زخم
خورد الامه تحفهٔ سلامى تبليغ واسدا ايده سن شايد كه اول ممتحن بلاى مشتد
ومشيد خليلى ما احرى بذى اللب ان يرى صبورا ولكن لا سبيل الى الصبر
فحواسى ايله كويا اولدقده بوى پيراهنم دل دردمندنه جبيره بند وسپيد
نصح وپند دافع چشم زخم كزند اوله بنم لسان نصيحت رسانمدن بو پيام بليغى
تبليغ ايله كه بو مصيبت ناكزيرده كه باعث اندوه كثير در دأب اصحاب نوك
اوزره عزا وسوك اتميه كه بنم كبى بر عقب نيك عاقبتى سفر آخرت ده
طليعهٔ راه وبين يدى الله شفاعت خواه ايلدى عهد وجهدم بودر كه
هرنه مقوله خيرات حسان كه خاك نشينان خطهٔ امكانه بذل واحسانى
ممكن وهر ضمير لطف نهان كه تحت افعال ملك مستعان ده مستكن
اوله باركاه احديت دن اكا رجا والتماس واخراج دهر مغفرت ايچون
لجهٔ شفاعته غوص واغتماس ايدم زيرا مر قضايى پذيرا اولان
بندهٔ محبت پيرا كه شمشير عشق عذرى تأثير ايله شهيد ورود خانهٔ
دهر نقمت ورودده زاد مقصودى زهيد اوله بين الملا وعدهٔ
انا لا نضيع اجر من احسن عملا ايله نيكنام ولا خطر على قلب بشر اولان
وطى باخطر ايله شادكام اولور بو تقديرجه بو رزهٔ مغفرت فزاده كه
ذخر يوم جزادر عزاسزا اولمايوب مقابلهٔ صبر وشكيب ده باركاه حى مجيب
دن شولدكلو بر وآفره ظافر اوله كه بو مصيبت باعث شادمانى وشهيد حقيقى
دن زياده مستدعى حيات جاودانى اوله

ودجان ایدوب مرارت سکرات موت بکا آسان تر وسنك مبادرت خدمتك
درگاه احدیت ده مقبول ومعتبر اوله وصیت رابعه بودرکه لوح نیاطه
رقم احتیاطی ثبت ومذبح فرمان ده بو عاجز بی درمانی کتب ایدوب
روی دلجویمه نظردن اجتناب وحذر ایلیه سن زیرا خرد تیز طبع تیره
ادراك خائف وسهمناك درکه طائر مهر ومحبت ناهض وعرق تحنن
ابوت نابض اولدقده تنفیذ حکم الهی ده نوعا تهاون وامهال ونفس
امارهٔ کثیرة الملاهی ابهال اولنوب حاشیهٔ ذیل عفته کرد وصمت
منقصت نشسته وآهوی بی عیب توفیق وثبات دام کلام سابقوا
الی الخیرات دن جسته اوله بو محلده حضرت خلت اتصاف رکاز
تحسین وانصافه فائز وشادروان روان شادندن ماء خوش نماء
مداد فائز اولوب نعم العون انت علی امر الله کلام ستایش پناهی میان
کلام سابق ولاحقده حشو ملیح وزبان استحسان ایله تعریف ذبیح
ایلدی بعده بقایاء وصایایی صحیفهٔ ایفایه املا ورایت اعلام واعلانی
اعلا ایدوب دیدی که ای بیخ نهال اصل وبودم
دهقان حدیقهٔ وجودم وصیت خامسه بودرکه کوی کلهٔ سرم
میان خاك وخون ده آغشته وصحیفهٔ حالمه رقم آجال نوشته اولدقده
پیراهن خونینمی مادر غمکینمه تسلیم وما اقبح الجزع مما لابد منه معناسی
اوزره سیاحت فیافیٔ نیاحتك مضارتینی تفهیم ایلیه سن تاکه
اشتمام غلالهٔ خون آلودم ایله قلب ممکودنه فی الجمله تسلیت پیدا
ومنقبت صبر وسکونی کتابهٔ کاشانهٔ درون اتمکله
الدهر لیس بمعتب من یجزع مضمونی هویدا اوله بعض روایت ده

سلك

واكر منشور رجا كشور نفوذ واجراده ناروا اولورسه

آشفته حال را نبود معتبر سخن حضرت ابرهيم كلزار تسليمه غرس نهال وآب

نوازش ايله ارواء عطاش ونهال ايدوب ديدى كه اى بنيانى چشم

جهان بين وحاصل فحواى من الصالحين هر مرادكى امضا ووصايا وآمالكى

محالنه افضا جانمه منت وفرموده فمن بدله بعد ما سمعه مانع اهمال

ومخالفت در حضرت ذبيحك عندليب زبان فصيحى تغرد وتقرير ما فى

الضميرده تفرد ايدوب ديدى كه وصيت اولى بودركه خدنك انقياده

كشاد ويردوكده بنم يد ورجلمى عقال وحجل ايله محكم بند ومقراض اعراض

ايله قطع شرآيين علاقه وپيوند ايليه سن زيرا تن مقروح دن نزع روح

برامر امردركه جمله غمرات دن امر وصعوبتى بيحد ومردر مبادا كه بزم جهان

نامواتى ده شراب ناكوار مواتى نوش وتأثير رحيق مرك ناكزير ايله جوش

ايلدكده مرغ روح حركة المذبوح دن امين وبو سبب ايله صاحب يسار

اصحاب يمين اولوب غلبهٔ اضطراب وانقلاب مسارعت طاعتدن

عائق ونفس بد انديش ترهبه بى نزهت تشويشه سائق اولمايه وصيت

ثانيه بودركه حنجرهٔ راحت استيناسه كه ممر كاربان انفاس در خنجر سندان

كذارى امرار ايتدكده ذيل احتياط واتقايى درميان ومحافظهٔ پيرامن

دامن ده شرائط حزمى عيان ايده سن تاكه حاشيهٔ بساط عصمت نمونكه

قطرات خونم چكيده وشماتت فزاى سالار مكر ومكيده اولمايوب مستدعى

عتاب وزجر وباعث نقصان اجر اولمايه وصيت ثالثه بودركه صلت

صلبى محكم تحديد وتخريب وبنيان جثمانى صدمهٔ اولى ده هدم وتخريب

ايليه سن تاكه سرعت ايله ازالهٔ ودجان ودفعهٔ واحده ده قطع

تزمّل ایدرسن کار صعبست مبادا که خطایی بکنی حضرت ذبیح
مکنون درونی تصریح ایدوب دیدی که ای والد ملائك مطاف قلب
صاف موشکافکده که قابل احاطهٔ علم ماکان وما سیکون در رکون
بوله که دهر نافرجام ده اقضای مرامم بوایدی که هر امرده شرف خدمتکی
اختیار و رضای سعادت اقتضاکی کندومه یار ایدوب سنك کبی پدر
کریم الاثاله امتثال ایله اسباب مرضاة خدایی اعداد و رسم تشبه آبا
واجدادی اجداد ایلیم زیرا بو بر امر بی مرادر که هم سنك فرمان میمنت پناهکه
بادی وهم شاهراه خشنودیٔ الهه هادی در زهی دولت که زه اطاعت
ایله ملابس حسناتم مطرز ومعرکهٔ عشق الهیده صدق دعوای محبتم
مبرز اولوب منظار مجلای روح روانم طلعت دلارای محبوب حقیقی یه
مقابل وسر سعودت مقرم جادهٔ رضاء خداده فدا اولمغه قابل اوله

خواهم که بزیر قدمت زار بمیرم هرچند کنی زنده دکر بار بمیرم
خورشید حیاتم بلب بام رسیدست آن به که درین سایهٔ دیوار بمیرم

والحاصل منهج تسلیم ده راست رفتار وصمیم دلدن هر فرمانکه
پذیرفتار اولوب مقدم کرم نشانکده جان فشان اولمق سازکار طبع
وامر جدیر بالقبولکدن تجافی وعدول اعظم موبقات سبع در

چه کند بنده که کردن ننهد فرمان را چه کند کوی که عاجز نشود چوکانرا

اکر پردهٔ غفران روی مباسطته نقاب ودخول خانهٔ وضع کستاخانه
دن ترك عقاب اولنورسه برقاج وصیت که مودوع صمیم طویت در تقریر
واحصا ودم باز پسین ده مطمع دل حزینی ایصال وایصا ایده یم اکر پیشکاه
عز قبوله وصول بولورسه بدان کرم که تو داری امید واری هست

وقعید اولماق داخی دولت سرمد وعزت سرآمد در بعده فوارهٔ بالدن
رشحهٔ سؤال دولت سرمد ترشح ووثاق استنطاق ایله توشح ایدوب
دیدی که ای والدکزین اول حین ده که بنی خانهٔ شرف مقرون دن بیرون
ایلدك نیچون بو سر با مسرته شرف محرمیت ارزانی وعلی وقوعه تقریر امر ربانی
بیورمادوك تاکه مطرح اشعات نوازش والتفات اولماغله شکر ودرود
ومادر شفقت کسترم ایله وداع وبدرود ایدوب اول مبتلای فراق ایله
سرمنزل یوم الوداع فضیحة العشاق ده بر بریمزی دراغوش ومقلهٔ
خونباردن انفجار ایدن سرشك مدراری سیل پرخروش ایدیدوك
معلوم مکر نشد که کاری سخت است محروم شدن ز مونس محرم خویش
جناب خلت مدار ابواب بستهٔ اسراری کشاینده ووجه مرآت
بیان دن زنکار ریب وکمانی زداینده اولوب دیدی که ای فرزند فرزانه
درون خانه ده اخفاء نیته سر وحکمت بوایدی که سنك ذات پاك طینتك که
خیر الخلف دودهٔ رسالت در مبادا که امتثال فرمان خداده تعلل ومادر
ستوده سیرتك دخی بستر تردد ومخالفت ده تململ وتملل اتمکله بن
مؤاخذ ومعاتب ویکسوار مضمار عصمت بی وصمت ایکن مغلوب وخسران
وتب اولام بعده حضرت ذبیح قلب جریح وجفن علیل وقریح ایله
عید قربان شد بیا عاشق کشی بنیاد کن دردمندانرا بمرك نو مبارك باد کن
فحواسی ایله تقاضا ووجود بردباریني پروانه کردار نار فنا و
دماده القا ایتدکده عرق شفقت پدرانه تصبب ومسکن مسکنت ده تلبث
وتلبب ایدوب دیدی که ای پسر دولتیار بو کار صعب ودشوار نه وجهله
تحمل وزمان هیجان نفس پیچان ده لباس صبر محمود الاثر ایله نه کونه

جمالِ ذی الجلال ایلمك ایدی بو مأمولك تأخرِ حصولندن دلِ مرتابِ
پرتاب ایکن بحمد الله که آرزو و دلخواهم بی خواست راست کلوب دستِ
دعا دامنِ آمینه آویخته و صهباءِ مرام کلابِ نابِ اسعاف و اتمام
ایله ممزوج و آمیخته اولدی کر کسی کوید که دردِ عشق را تدبیر چیست
ما سرِ تسلیم بنهادیم تا تقدیر چیست ای که هردم میکشی تیغی بقصدِ خونِ من
کر تقبل من تو خوشدل میشوی تأخیر چیست بوندن زیاده عزّ و سیاده
اولورمی که راهِ اطاعت دادارده فرمان بردار اولوب شاهبازِ همایوازِ
روح آشیانهٔ جوارِ ستوجه و کور و درجاتِ غرفِ جنات ده جنی ثمارِ
حمد و شکور ایله فرضا بو آرزونك جست و جوینده حاصلِ عمرِ کران
بها هبا و کشاکش سرپنجهٔ آلام و اسقام ایله پیراهنِ صبرِ بی بقا قبا
اولسه اقتضای رأی صائب اوزره وجه مناسب ایدی که کمالِ نشاط
و حبورمدن متسع دهرِ پرشورده کنجایش و بی ریا و سمعت نعیم مقیم
ما لا عینٌ رأت و لا اذنٌ سمعت ایله آسایش بولمایم فکیف که بارِ کرانِ
حیف بر دوش و زخمِ ناخنِ تغابن ایله رخسارهٔ امید مخدوش اولمادین
عذراءِ روحِ لطیف نقابِ بدنِ کثیف ایله احتجابدن رها و شبستانِ
قبول مزیدِ حسن و بها بوله نی از تو حیاتِ جاودان میخواهم
نی عیش و تنعمِ جهان میخواهم نی کامِ دل و راحتِ جان میخواهم
آنی که رضای تست آن میخواهم اکرچه مشاهدهٔ طلعتِ پرنورکدن
دور و سبیل اوعرِ هلاکه انسلاك ایله کرفتارِ تاریکنای کور اولورم
اما دخولِ حرمِ نزهت اثر و رضوان من الله اکبر ایله مبجل و سعید
و نازنینان نازك اندامِ حورٌ مقصوراتٌ فی الخیام ایله همنشین

دهید

بسم الله اکر ایدرسه بسمل حضرت ابرهیم عنان تکاور تعلیمی مشوار
خطب دشوارده ارخا و طوطی ولسان آل فامنی نبات شکر مفضل
منعام ایله شکرخا ایدوب دیدی که

ای فذلك نسخهٔ امانی ریحانهٔ باغ زندکانی

بوامر صعوبت نمانك انفاذ واجراسی ایچون اعلام وحی والهام مرفوع
وبو کار دشوار مرضاة جناب آفریدکار مقرون ومشفوع درو
الا نه احتمالدرکه اساس عمر سریع الزوالمی کندو الومله پست وشیشهٔ
حیاتمی سنك غدر ایله شکست ایدم چونکه جناب ذبیح الله وآلد خلت
پناهندن بو پیام سلوت احتوایی شنوا اولدی

عمر آن بود که در غم جانان بسر شود سرودی ایله سراینده ومشاهدهٔ
محبوب ازلی یه کزاینده اولوب یاقوت لب خندانی الماس دندان
ایله سفته یعنی نسیم سرور واستبشار ایله غنچهٔ لعل ابداری شکفته
اولدی حضرت خلت مقام محل الآم ده خندهٔ بی هنکام دن کرفتار
جب تعجب اولوب دیدی که ای فرزند مهر طلعت نه حالت درکه جسم
بی غش ودل بلاکشك پیغام هلاك دن اندیشناك اولمایوب
هنکام مهجوری ده ورد جوری کبی خنده رو وزمان نقصان ده

مثال هلال کشاده ابروسن بزر نخریدهٔ جانرا ازان قدرش نمیدانی

حضرت ذبیحك مرغ زبان فصیحی تقریر بلبال واظهار ما فی
البال ایدوب دیدی که ای والد بزرکوار کلاه طرب وافتخاری
سوی نه قبا به نیچون پرتاب اتمیم که سرمایهٔ وجوددن غایت مقصودم
راه ایزد بی نیازده سرانداز اولوب کعبهٔ وصالده مشاهدهٔ انوار

پذیری حسن تعبیر ایله بیان ولا صواب ترك المشهوره سرّنی درمیان
ایدوب دیدی که ای ولد ارشد منظار رؤیاء ذات الحبك ده صورت
هائلهٔ انی اری فی المنام انی اذبحك خلاف معهود مرئی ومشهود اولدی
اگرچه بو امر مرارت نما صورتا قطع وداج واوصال در اما معنی ده مغنای
رضای قادر مغنی یه اتصال در تا محو نگردی بخدا راه نیابی بو ماجرا ده
بی چون وچرا مدلول فانظر ماذا تری اوزره رأی صواب مآلك نه منوال اوزره
در حضرت ذبیح الله که ذهن آگاهی روشنایی فزای ایوان رابع بلکه مایه بخش
روشنان قصر سابع ایدی پیش پدر کرم پیشه ده
آنرا که خاکپای تو باشد مرا سرست وآنجا که سم اسب تو باشد مرا جبین
جوابنه شروع ومنهل توکل صرف دن کروع ایدوب دیدی که
تا کی باشم گرد جهان در تك وتاز سیر آمدم از جهان واز ناز ونیاز
مرگی که کسی نجست در عمر دراز حقا که بآرزوش می جویم باز
یعنی ای پدر صائب نظر سندن فرزند مودودگی راه مرضاة
واجب الوجود ده فدا اتمك بندن خواجهٔ سرمایهٔ واجعلنا للمتقین اما
مایه اقتدا اتمك سندن مرغ خوش الحان لسانی تغرید فرمان رحمان
ایله سخن پرداز ایلمك بندن بضاعت مزجاة جانی راه عشق جانانده
پای انداز ایلمك بعضی راویان سنجیده رای بو وجهله سخن پیرای اولمشلردر
که حضرت ذبیح طلسم سر مبهمی عزائم عظائم ایله کشاده وپیشانی عبودیتی
رهگذر اطاعت اوزره نهاده ایدوب دیدی که ای پدر مهربان بنی عید
وعیده قربان اتمکه پروانهٔ امر الهی واصل وورقاء وارد سبحانی هابط
ونازل اولدیمی مبذول دورر چو جان ایله دل

بسم

ابلیس مستهان کندوی اطباق کوه آسمان مان ده نهان وناپیدا وجناب
ذبیحه لسان فصیح ایله خطاب وندا ایدوب دیدیکه ای رشیق القد وسهی
بالا حالا سنك وردناز پرورد وجود پاککی آلوده خس وخاشاك
واسکان مطموره مغاك خاك ایدوب جلاد کردون نیم مخدع درونمده سنی
دفن ورمس وشناور خنجر سرتیز سنك جوی خون مشك بیزکده غوطه
وغمس ایلسه کرکدر طود فلك ارتفاعدن استماع اولنان صدای راحت
کاه زهره ذبیح اللهی سینه کاف کبی شکاف ایدوب مجموع مسموعنی پدر روشن
ضمیرنه تقریر ایلدکده جناب خلت منقبت کوی حکمتی صولجان همت ایله ربوده
وکلید اندیشه رازی مفتح فتاحه صواب پردانه ایله کشوده قیلوب
دیدی که ای شاب صالح پیر تدبیر اول منادی پرتزویر ابلیس کمین
ساز تا توان کیردرکه کوه فلك طاقك اطباقندن سنی قصد اضلال
واغوا ورأس المال فراغ بالکی زخرف اقوال ایله اراده تبذیر واتوا ایدر

دشمن اکر لاف مودت زند صاحب عقلش نشمارید دوست
مار همانست بسیرت که هست کرچه بصورت بدر آید ز پوست

زنهار اول فریبنده مکارك کلام بی ثباتنه التفات ایلمه که اول خرك
جل همتی سنی صراط استقامتدن صرف وجب انداز منهم من یعبد الله
علی حرف ایلمکدر چونکه والد کبیر ایله ولد خبیر کوه ثبیره توقل وملائك
عرش آشیان بوامر غرابت نشانی تعقل ایلدیلر هفت منظر فلك اخضردن
هر ملك نورانی پیکر پاکی وانان وسبحان الله نبی یقود نبیا لیذبحه کلامی
ایله تعجب کنان اولوب خرمن صبر وشکیب لرینی صرصر آه وفریاد ایله برباد
وربع دعا وامدادی آباد ایلدیلر جناب خلت مناب اول واقعه دهشت

ایله نه مقوله مَهْمَهِ ضُرّ و هَوانه رَوانه اولمشدر قعیدهٔ پاك عقیده
سقاء بیانی اِعْراب وجوابِ ظاهری اِفصاح واِعْراب ایلدکده
سالار مَرَدَهٔ عَفاریت وسَرد فتر عَبَدَهٔ طواغیت ابرازِ مکرِ ستیر
وستیز وخنجرِ خدیعهٔ بدیعه‌یی سرتیز ایدوب دیدی که بو کلامِ
غفلت انجام محضِ غَلَط وسانحاتِ امورده تهاون وفتور مستدعیٔ
بلاءِ قرینِ الفاظ در بلکه آیتِ تخویدی ترتیل وتجویددن غایتِ امید
اول صادق الوعد پسر با سعدینی ذابح وبازارِ استسلام ده صرفِ
مبلغِ اعتصام ایله رابح اولما قدر همسر بی خلل اول سرکشتهٔ تیهِ
ضلله اعتراض وانتفاح وعظامِ الفاظِ جزله دن مخِ معانیٔ دقیقه‌یی
تمکّك وانتقاح ایدوب دیدی که خلیلِ کزین که کنجورِ دفینهٔ اسلمت لربّ
العالمین در ذاتِ موفقی اول مرتبه دن اشفق در که کند وپای بستِ
عمرِ ناپایدارینی معولِ آزار ایله کنده وضربِ تبرِ تبار ایله حاصلِ
حیاتِ زودگذارینی ترابِ تبابه افکنده ایلیه سیارِ کشورِ شنار
وغلط اندازِ انا خیرٌ منه خلقتنی من نار عُدّهٔ اضلالی تحصیل و
امراسِ وسواسی تحصیل ایدوب دیدی که خلیل الرحمانك ظنّ وگمانی
بودر که بو خصوصه ارتکابِ مقتضای فرمانِ ربّ الارباب اوله همسرِ
بادرکك فوارهٔ برکندن زلالِ وجد وحال فؤور ومسبارِ تدقیق
ایله قروحِ جروح مکرِ عمیقنه غوور ایدوب دیدی که چونکه بو بابده
واردِ خطابِ الهی وافد واثرِ اشارتِ غیبیه رافد اولدی فرمانِ
ذی الجلاله امتثال دودهٔ ستوده مزه مابه الافتخار وهر امرِ الهی
متضمن حکمِ بیشمار در رواةِ ثقاة تصحیحِ سندِ روایات ایتمشلردر که

ابلیس

کمراهی نشانهٔ جمرات لعن وفکر باطل بی طائلنه طعن ایدوب دیدی که ای سگ
بدسگال وعقور مستحق النکال نه عجب مکر ودهادرکه پیدا ایلدوك هر کودك
هلال وش پدر جفا کشنه شیوه ودل بلکه مقابلهٔ احسانده عقدهٔ
کیسهٔ امتنانی حل ایلمك رسم مقرر وامر غیر مغیر ایکن نه احتمالدرکه بر
کزیدهٔ حی متعال اولان عمر بی همالنی بیهوده افنا واعدام ایلیه ابلیس
پرفسون فنون مکر وفتونتی ابلاغ وسگ نفس بدرکنی مبلغ مبلغ فساد
ایلاغ ایدوب دیدی که خلیل وافر النعم بو وجهله زعم ایدرکه بو کاره جانب
پروردکاردن مأمور وانقیاد وامتثال ایله عند الله المتعال مأجور اوله
اول ممتحن نیکخو ودلاور عرصهٔ موتوا قبل ان تموتوا دیدی که ای رغیبهٔ
هدایتدن فارغ اولان خاسر مارغ بر حکم باحکمتده دادار بی علت
پروانهٔ فرمانی اصدار وبر عبد نبیه ونابهی اول فعل مأمور به
اوزرینه اقدار ایلیه دانای خرد کثیر الخرد اول امر لازم الاهتمامده
نفس خودکامه ائتمام ایلمك محض ندامت ومنتج خسر وندامتدر نقود
توکل حی ودودی معامل دل منقاد انقاد ایدوب چوکان قضایه باشمی
کوی وراه مرضاة خداده تك وپوی ایلمك مصداق آن ذلك من عزم
الامور وبو صریمة حد اسرابه دن دوردر

من نه آنم که سر از خط وفا بردارم کرچه سازند جدا چون قلمم بند زبند

ابلیس بی ندم اول ثابت قدمدن محروم حزوام لزام ایله مخزوم اولدقده
ربة البیت جانبنه شتاب وسمند مکر وکزندی شباب ایدوب دیدی
که ای کریمهٔ بی لعل ولیت وشایان خلعت سلام علیکم اهل البیت ذهن
پیش بینکه ظاهر ومستبین میدرکه بعل خلت مقرك پسر بالغ نظرك

وبذر مکرری حارث ایدی دیدی که غالبا شیطان مریدسنی ذبح ولیده
تحریض ورنج اغوا ایله تمریض ایلمشدر حضرت ابرهیم مقتضای نجابت خیم
ایله شیطان رجیمی تفرس وسپر استعاذهٔ استعاذه ایله توقی وتترس
ایدوب دیدی که ای طرید گمراه وسالک بدخواه سنک دست کید متینک
دامان عصمت انبیا ومرسلین دن کوتاه ومفسقهٔ حیله وخذلده بذل ایلدوکک
دنانیر تدابیر ضائع وتباه در اطنین اجنحة الذباب یضیر رغما لک
میان طشت دشت فلک ده کند وفرزند فرهمند می تیغ قهر ایله قصم ظهر
ایلمک مقرر ولا یطلع الرقیب علی سر الحبیب اظهار اسراری ایله حبیب غیب
مزرر در ابلیس رجیم حریم فضل رحیم دن بعید اولدوغی کبی احتمال تضلیل
حضرت خلیل دن دخی نومید اولوب بر پیر صورتنده وبعض روایتده بر مرغ
هیأتنده قصد ذبیح اول سک قبیح آغاز صیحه ونبیح ایلدی اولا بناء خداع
وفریبی طرح ومتن کید متینی شرح ایلیوب دیدی که ای قرة العین ونجیب
کریم الطرفین منظار ضمیر منیرکده عکس پذیر می درکه پدر بلند مراتبک سنی
نه جانبه اذهاب وکانون درونده آتش قطیعهٔ فظیعه یی نه وجهله ایقاد
والهاب ایدر اول عرضهٔ سهم ابتلا واختبار ومصداق فرمودهٔ
هست جوانمرد درم صد هزار کار چو با جان فتد آنجاست کار بو
سؤال با اشکال دن اعجاب وایناق وسررشتهٔ جوابی احکا وایثاق ایدوب
دیدی که جل همت پدر بو شعب فلک سرده بر صدیق یارینی از دیار در ابلیس
پرحیله قتل مرائر ختله آهنک وابداء فتنه ونیرنک ایدوب دیدی که بلکه
غایت تهمتی سنی سیف حتف وحیف ایله بسمل ومادر حوا صفاتکی که درج
گوهر ذاتکدر ضرر ناضروری ایله آزرده دل ایلمکدر حضرت ذبیح الله دیو

یك سرّ موسرّ علم ازلی سندن پوشیده وخبی وکژدنکشان جهان تقلّد سلسلهٔ
فرماننده مجانب وابی اولمایه عجبا بودکلو علوّ وعلوّ شان وسان وبسطت
جدوای واحسان ایله بزمله بر بزمده مکین وره نشینان روزنهٔ عائده
ایله برمائده ده همنشین اولوب دیدهٔ نوازش ایله نظر وتناول طعام
ماحضر ایدر ایدرمی حضرت ابرهیم سرّ سربسته یی تفهیم وبرد تلوین خطابی
تسهیم ایدوب دیدی که ای قرة العین اول بردا وریی کیف واین درکه دیدهٔ
اولو الابصار مشاهدهٔ انوار آثاری ایله قریر ومنعم وعنوان نعوت
ظاهرة الثبوتی نصّ ناصع وهو یطعم ولا یطعم اولوب نقای بقای ذاتی
مانع اکل وشرب ووجود باوجوبی خالق عجم وعرب درچونکه بلامخافه
قطع مشاق مسافه ایلدیلر ابلیس بدطینت غایت مکر وشیطنتندن فریاد
وغریو واظهار فنون فسون وریو ایدوب دیدی که اکر خلیل ارجمند
ومادر وفرزندك جمعیت ووفاقلرینی سنك تفرقه وشقاق ایله پریشان
ایلمك داخل قسم امکان ایسه حالا حین کین در والا من تأخر تدبیره
تقدم تدمیره مقدمه سی ندامت ابدیه منتج وودامان امان وعصمت
لری دست قریب وخدیعتدن خارج اولوب بنیان خسارت وحرمانم رصین
ونفوس عفت مأنوسلری داخل استثناء الا عبادك المخلصین اولور
وعاجز الرأی مضیاع لفرصته حتی اذا فات امر عاتب القدر پس
ابلیس لعین ویاوه کوی لاغوینهم اجمعین اولا استفتاح باب کلام وبو
مسلك مهلك نمادن استعلام ایلدی حضرت خلیل اول کویای مجیلده
آثار شیطنت احساس وسوق فسوق ده احساس ایدوب دروازهٔ بیانی
باز واول بیکانه یه کشف حقیقت راز ایلدی ابو الحارث که مصدر امر کارث

بالیده اوله همسر حور پیکر فرمان شوهری تنفیذ وعوذهٔ دعاء مادرانه
یی تعویذ ایدوب صارم استقصایی درنیام وموجب فرموده یه قیام
ایلدی حضرت خلیل فرزند جمیلنی استخلاص واقتوا وحمل عدة لازمه
ده استخدام واقتوا ایدوب بو مصلحت دخی تهیئه وتحصیل وقصیدهٔ
مرام اصلی زینت پذیر صنعت تکمیل اولدقده پسر نیکو سیر پستر قلق
ده غیر مستریح وفلات انقلاب وعدم انفلات ده کریشته فی مهب الریح
اولوب بو مقصد بی راه وسفر بیگاه دن ترسان واثناء طریق ده پرسان
اولدی که ای پدر بزرگوار رائض همت بلند مقدارك نه طرفه فرس ران
وقبله نمای خاطرك نه جانبه نگران در اول بانیٔ معمورهٔ اسلام طریق
تحقیقه السام ایدوب دیدی که وجههٔ عزیمت وقصارای همتم بر جواد
بی بهانه نك مهمان خانه سی در که انذال واخیار ووحوش واطیار
آنك خوان فضل کثیرندن وآیهٔ کبر وذات قدیم الصفاتی نقش
طراز کائنات اولماغله به اسرار ناگفته لطفش خبیر در حضرت
ذبیح درج دهان ملیحندن گوهر بار وتکرار مستطلع اخبار اولوب
دیدی که اول میزبان شیرین زبانك خانهٔ باشرفی نه طرفده در حضرت
ابراهیمك شذاء عطر شوقی نافح واناء دلندن زلال توحید لب
ریز وطافح اولوب دیدی که اول مضیف پر بر بر
خام کن پختهٔ تدبیرها عذر پذیرندهٔ تقصیرها در که هر یرده
حاضر وکامن احوال عباده بینا وناظر در جناب ذبیح نعمت ربی تحدیث
وسؤالین مذکورینی تثلیث ایدوب دیدی که بو صفت کمال ونعمت جلال
دن استدلال اولنور که سنك صاحب جزیل المواهبك غایت غنی وموسر اولوب

وَلیدِ و دیدوکك حَبلِ وَریدینی شَفرهٔ حَزم ایله قطع وحَذم ایله که
بَسی مُراد که درضمنِ نامُرادیهاست چونکه اِستیلاءِ رُوزِ رُومی نهادن
سَوادِ شبِ زَنکی نَژادرمیده وعِوَضِ غالیهٔ عنبربوده شمامهٔ یاسمن
سِپید رُو اطرافِ کُلزارِ فلكِ نوّارِ دوّارده دَمیده اولوب داورِ
یُوحِ سَبُك رُوح تخت نشینِ کاخِ زمُرّدین وآسودَ کانِ سُبات اولان
ثُباتِ بی ثباته وجَعل النّهارَ مَعاشا تماشای ظاهر ومُستبین اولدی
بَسَمَ الصَّباحُ لِاَعینِ النَّدماءِ وانشقّ جَیبُ غِلالة الظلماءِ
سَمتِ توقّفه عزیمتنی فسخ وآیتِ مُحکمهٔ ایقان حُکمِ ظنّ وگمانی
نسخ ایدوب علی السَّحَر که ماهِ ذی الحِجّه دن یَومِ عاشِر ومُشعبدِ قَدَر
خریطهٔ نَوادرِ عبری ناشِر ایدی شرطِ تسلیمی تتمیمه عزم وشتاب
همسرِ ناهید جَنابنه توجیهِ خطاب ایدوب دیدی که پسرِ نوخاسته
کی تزیین وآراسته ایلیوب مُوی عَنبَربُوینی غسل وترجیل وبُوخدمتك
تمشیتنه شتاب وتعجیل ایله حلیلهٔ پاکیزه گوهر رضای شوهرده اظهارِ
جان سِپاری امّا سبب تعطیر وتزیین دن استفهام اِنکاری ایلدکده
اول جَوهرِ کانِ رَبُّكَ یخلق مایشاء ویختار فَتحِ رِتاجِ گُفتار ایدوب
دیدی که بوشُعُوب واَوْداده زُمرهٔ اَوِدّادن برو دیدِ سَدیدم واردرکه
هرکارِ دشوارده مِصداقِ مالی عنه مُحرِفٌ ومَصرِف وحالا مُوکّل قضا
زمامِ اختیاری اول جانبه مُصرِّف درمهمانخانهٔ اَحبابه هنگامِ ذهاب
ده لُبسِ ثیابِ جُدُدِ بیض رسمِ شائع ومُستفیض اولماغله رأی
سَدیدك صَواب دیدی بودرکه سرو رُوی پسرِ دلجویه گلابِ عبیرِ خوشبو
مالیده والباسِ جامهٔ نازك طراز ایله سروِ قامتِ رَشاقت ونازی

امر مطاع ده شتاب واسراعه مانع وکلزار ضمیرنده ثمرهٔ تفکیر یانع اولوب
دیدی که آیا مهر رؤیا مطلع الرؤیا الصالحة من الرحمان دنمی بازغ در
یوقسه قرن الحلم من الشیطان نمی زالغ در بو احتمال ایله تردد وامهال
ودل محزوننی آبشخور تأنی وسکوندن انهال ایدوب بو خوابك دغدغه
واضطرابندن ابلیس پرجهلی جمار لعن وبهل ایله تجمیر وبقیهٔ شب ده ساق
نیاز وطلبی تشمیر ایلدی شب ثانی ده حکمت حکم ربانی ایله بحر مصفای رؤیاده
صورة مسفوره عیان وآیندهٔ دوشینه ظاهر ونمایان اولوب دیدی که
یا ابرهیم بن بر سروش تیز پر وجانب خالق بحر وبردن رسول خبر برم
فرمان بی نفاذ بو وجهله شرف نفاذ بولدی که درگاه پروردگاره قربان
ولد نیکوکارك ایله تقرب وبو بابده ترك تردد وتأرب ایده سن
چو شاه شرق سحرگاه شد پدید از دور دریده پردهٔ ظلمت بنوك نیزهٔ نور
حضرت خلیلك غنچهٔ چشم خفته سی شکفته اولدقده اشارت ملکی یاد
وصرح ممرد عزیمتی بنیاد ایدوب پیرامن یقیندن عارضهٔ ریب وتخمین
مصروف وصحت رؤیا معلوم ومعروف اولدی شب ثالث کثیر الحوادث
ده کاریان حواس ظاهره وجواس باطنه فضاء عالم برزخه کشیده ومبانی
اشکال متجددة الامثال مشیده اولدقده بر فرشتهٔ جمیل بالای سر خلیل
ده قیام ومد سلسلهٔ کلام ایدوب اول اثناده بر صدا وندا داخل سامعهٔ
جان ومسموع اذن اذعان اولدی که یا ابرهیم سنی شیطان رجیم طاعت
خالق تحت فوقه سوق ایلمك محال ومبرات قلیله دن عائق ایکن قربات
جلیله یه سائق اولمق نه احتمال درهمان بصر بصیرت دن سبل غفلتی
دور وسبل اطاعته عزیمت اتمکه بذل مقدور ایدوب بلا تردید

ولید

سازکار اولمیوب راه مرضاة جلیلده تسبیل اولنان اموال اجر رسان
وخیرات احسانی استرداد قاعدهٔ بخلی استجداد در دیو رد موهوب دن ابا
وریع واول سرب وقطعانی باسرها فروخت وبیع ایدوب اثمانی ایله
اشتراء عقا وضیاع واول املاکی وقف فقراء جیاع ایلدی روایت
اخری ده اول مواشیء بی حد واحصانك عذار ملکیتلرینی خلع وبیخ
حراست ووقایتلرینی قلع اتمکله شول اغنام انعام صحرایی که معمورهٔ
بلدان وعمران دن شارد ونائی اوله لر اول سربهٔ سائمه دن منسل
وصارم تناسل وتوالدلری منسل اولوب روز هول انکیز رستخیزه دك
بادیه پیمایان وادیء نامرادی اول چرندکان بی قیدك صیدی ایله نواله
کثیر ولحوم ودسومی ایله شعبان وسیر اولورلر حضرت خلت پناهك ظرف
وجود اواهی زلال امتحان مالی ایله لب ریز ومالی اولدوقدنصکره
برشب قدر بهاده که نفسك مطیتك فارفق بها پسترنده آسوده ومبیت
راحت ده مستریح وغنوده اولوب سیر عالم خواب وجوهر فروش خیال
جواهر تماثیل عالم مثالی انتخاب اتمش ایدی ناکاه قدرت اله ایله منظار
رؤیاده صورت نما اولدی که برسروش پرخروش جانب حکیم علام دن
تبلیغ رسالهٔ سلام ایدوب اول کوینده هاتف مانند

در پس آیینه طوطی صفتم داشته اند پیکرینی تحبیر یعنی جناب خلیل
فرزند جلیلنی قربانه فرمان اولدوغنی ابانه وتخبیر ایلدی

الناس فی غفلة عما یراد بهم لیقضی الله امرا کان مفعولا حضرت
ابرهیم هول وبیم ایله بیدار وصورت مرئیه منظار حافظهٔ مرتبه ده
بدیدار اولدقده لا تبادر بادی الرأی وانتظر البادیء بعد لای معناسی

ابشاری بشار ایله دل نژند پرکزنده راحت رسان اوله سن تا که
قطعان برکت اثرك ثلث آخری بی عرق جبین ملك یمینکه ملحق واول
انفس اعلاق نثار راه حق اوله روح الامین ذکر رب العالمینی اعاده
وتهلیل فرد جلیلی اشاده ایلدکده جناب خلت پناهك شوق دل آکاهی
افزون وکنجینهٔ سینه سنده جواهر سکینه مخزون اولوب دیدیکه ای
مهان مبارك نفس نهایت رأفتکدن ملتمس درکه تکرار طیب ذکر آفریدکار
ایله دماغ جانمی تعطیر وقطرهٔ نوازش ونویدی مذاق امیدمه تقطیر
ایدوب مجموع حواشی ومواشی یی بغثها وسمینها ورخیصها وثمینها حوزهٔ
تملك ده جمع ولم وقلائد زرین ایله تزیین اولنان سکان شیرآیین
ورعاة امانت قرینی دخی مواهب سابقه یه ضم ایده سن اول سبحه
کردان خیر المقال نام پاك ذو الجلال لوح تقریره تحریر وبرحسب
هو المسك ما کررته یتضوع تکریر ایلیوب حضرت خلیل شرط موعده
یی ایفا وتتمیم واسراب اغنامی بالتمام تسلیم ایلدکده عالم بالا وسوی
سماء والادن برنداء غم کسل وارد وواصل اولدی که یا جبرائیل نبم خلیلم
بوته اختبارده راست عیار اولدوغی فص ضمیرکده نقش پذیر اولدیمی
بو اثناده مظهر تام مطاع ثم امین ذات امانت ضمیننی آشکار وجانب
یزدان دن بطریق الامتحان مجیء واتیاننی اظهار ایدوب دیدیکه مرغان
مراغهٔ سبزفامك غنائم واغنامه عقدهٔ افتقارلری منحل واثاث بی
بقایی آنلره بذل واسدا کاهداء الکحل الی الاکحل در ذات برد باروکه سزاوار
بودرکه بو سروح وسوائمی کما کان تصرف وکریوهٔ عدم قبولدن تحرف ایده سن
حضرت خلیل الرحمانه که هر بی تاب وتوانه کارساز ایدی بو کلام نافرجام

صاحب یسار و امینك ملك یمینی در اول قفل کشای کنجینهٔ توحید مقدمهٔ
بیانی تمهید ایدوب دیدی که بو اعلاق و ارزاق اکر جید و اکر سی داخل
حیطهٔ الله خالق کل شیء اولوب بطریق الامانه بنم کف باکفایه مده
ایداع و آخرك پنجهٔ تعرضی کف و اقداع اولنمشدر مقیمان سراپردهٔ
جربا و مسافران زاویهٔ تربا تکاور بیانه میدان ویروب دیدیلر که
عجبا بو اغنام باریعی فروخت و بیع ایلمك حضور جمیل الخائن کوزده
جائز میدر اول رسول کشاده رو و مصداق مآثره غر و طلعته بدر
فضاء سخاده ترکتاز و سر حقهٔ تحقیقی باز ایدوب دیدی که بیع
و شراء بی مرا ایله سرور و ابتهاجه نه احتیاج که اهل جود و نوالك مالی
میان اصحاب سوالده موزع و مقسم و ما ملك لری ارباب فاقه و حرمانه
هر آن محلل غیر محرم در اکر نیت امنیتی راست و مائدهٔ فضل کثیردن نواله کیر
اولماغی درخواست ایدرسه کوز بر کره نام آفریده کاری تذکار ایدوب ثلث
اقطاع بی بها و بهانه یی مالکانه تصرف و ضبط اموال خطیره ایله تشرف
ایلك بیك نیك بی حی رحیم که رانندهٔ دیو رجیم در صوت حزین رخیم
ایله نام خالق الانامی یاد و اول کنجور دفائن غیب کلمهٔ شهادت ایله
قلوب مستمعینی شاد ایلدکده سروش پر سرورك تسبیح و تهلیلندن باطن حضرت
خلیلده بر شوق جدید بدید اولدی که روان پاکی بدن خاکیدن منسلخ
و عقدهٔ شکیب و سکونی انملهٔ شوق بیچون ایله منفسخ اولدی اموال موعوده
یی وهب و سلطان عشق و غرام خزانهٔ دل مستهامنی نهب ایلیوب غلبهٔ
سوز و کداز ایله اعادهٔ ضراعت و نیاز ایلدی که ای بندهٔ مقرب اصناف
الطافکدن مترقب در که مرة اخری نام خدا ایله رطب اللسان و جواهر

ابتلا ایدوك نظر کرده ء حی جلیل اولان جبرئیل ومیکائیل صورت
احسن تقویم ده محضر ابرهیم ده حاضر ومنظره ء جر کلام دن شاهراه
فرصته ناظر اولدیلر بو اثناده حضرت ابو الانبیا تفحص اقطاع اغنام
وسیر اسراب انعام ایچون بیت رسالت مشحوننندن بیرون اولوب اول
ایکی ملك کریم دخی عقب حضرت ابرهیم ده دوان ودروب زوبه روان
اولدیلر معارج النبوة روایتنده قطب دائره ء خلتك اون ایکی بیك
رمه ء مرتبی وهر قطیعك مستقل بر کلب مکلبی وار ایدی که هر سکك زر
طلادن قلاده ء کران بهاسی اولوب رزانت قلائد نایاب کردن کلابی
اثقال وصیاغ غنای قلب هر کلبك مقدار طوقنی بیك مثقال ایمش ایدی برکون
بر اهل حال فتح رتاج سؤال ایدوب دیدی که

ای سزاوار خلت واجلال در مدیحت زبان ناطقه لال

هر کار ستوده آثارك متضمن حکم بی پایان وهر لفظ موجز معجز
نشانك جوامع الکلم قرآن کبی خارج وسع انسان ایکن خلاف
عادته بادی واطواق زرینی قلائد سکان اتمکه سبب عادی
نه در اول محرم حرم سرای خلت درج حکمت دن رفع پوشش
وتفهیم جوابه کوشش ایدوب دیدی که زخارف دنیا فی نفسها مردار وبو
جیفه ء منتنه طلاب کلابه مطاف ومزدار اولماغین ذهب سریع
الذهاب جهان کردن سکانه فراخور وشهرت ناپایداردن تنکب
وفرار اصحاب هوش معرفت توشه ء باتوشه باعث تفاخر در حاصل
الکلام سالار وما منا الا له مقام صورت سائل ناکام ده اقبال وذیل
سؤالی اسبال ایدوب دیدی که بو ارض مکرمه ده اولان رمه نه مقوله

صاحب

واولاد واموالی واحد ممتنع التعویضه تفویض ایله مشروط اولماغین
غیرت محبت وولا اقتضا ایلدی که امور ثلثه ده امتحان وابتلا ونوعروس
صدق تسلیمی خواستار توفیق ازلی منظرنده اجتلا اولنه اولا بدن
بی علتنی که زرفاب دار الضرب خلت ایدی نار ذات الوقود نمرود
ایله آزمون وحالت ایاسده لطف وایناسی بدرقه ورهنمون
ایلدی ثانیا اسباب تجربه پرداخته وقرعهٔ آزمایش نطع امور
مالیه ده انداخته قیلندقده طاوسان کاشانهٔ فلك یعنی کژوه
پرشکوه ملك محراب مناجاة ده سجود وموقف عرض حاجات ده بجود
ایدوب دیدیلر که الهی حضرت ابراهیمك روی قسیم بسیمی کلکونهٔ خلت
وزلفت ایله طریر وطری وخلعت فاخرهٔ رسالته جدیر وحری
ایکن نفس ومال واولاد وعیالی که هر بری شاغل نفس خودستا
وبو مقوله امور قسریه مضیع اوقات صیف وشتادر نه رسمله پیش
نهاد ودعوای خلت وولا ایله میل زخرف جهان مدلول الضدان
لا یجتمعان ایکن زهرهٔ حیات دنیایی نه وجهله نقش نکین فؤاد ایدر
اول زمرهٔ سرایان سرور درودده خطاب مستطاب ورود بولدی
که اکرچه اسباب حظوظ ومستلذاتی اعداد ذرات کبی امکان عدو
وحسبان دن اکثردر اما جنب استغراق واستغناسنده دنیا
وما فیها جزء لا یتجزی دن کمتردر اکر در ثمین یقین جمان کمان ایله
آمیخته وسررشتهٔ خبرت تیغ شبهت ایله کسیخته اولورسه بن زر جسیم
منورینی نار جان کداز آهن کزارده اختبار ایتدوکم کبی سزدخی سلم
تجربه یه اعتلا واول در صدف رجحانی دست امتحان ایله القاء لجهٔ

موضوع ومنحول وآرزو متحول ومنحول دن ثانی بی امتنان خبز وکلوزار امیدینی
باران بکاء السرور ایله سر سبز ایلیوب موقف داء خذمتده تهیؤ وتسکین
متعبهٔ مستغبهٔ ایله تحصیل سکون وتشیؤ ایلدیلر رائحهٔ فائحهٔ نافی مقوی
الجنان داخل خیشوم حضرت ابو الضیفان اولوب حقیقت حالی بوث وعمامهٔ
سؤالی سر سعادت اشتمالی اوزره لوث ایلدکده مجاریٔ السن علم و
جواری دن زلال مقال متساوی التجاری بو وجهله جاری اولدی که
خلیل مصری نك اقراض وادانه وشرط قرط کرمی ایانه ایلدوکی دقیقه
بی نخاله دن بطریق التجاله اختبار وبو ساحه وصحنده آلات طبخ وطحن
اختیار ایله مضیق سعار نقمت شعاردن اجتیاز اولنمشدر حضرت
ابرهیم حال خلیل سبق اختبار وشکر مواهب الهیه یی اختیار ایله
تحصیل مزید اجتبار ایلیوب دیدی که بو عطاء غیر ماصل خلیل مصری
دن واصل اولمایوب بلکه جانب خلیل سماوی دندرکه شمول جلائل
افضالی مجموع ملاوث وانذال وحلاحل وارذاله حافل وحاوی
ومذود خواص وعوام ظواهر وبواطن انعام عامنی ناقل وراوی
دراول حضرت باخلتك مصادف وملاقی اولدوغی بجادم والاقی
دن بیری قصهٔ ذبیح وبو داستان عبرت نشانك وجه طرق روایاتی
تلألؤ بوارق آیات ایله وضیء وصبیح در

شکوفیده ء این حدیث زیبا زین کونه نکاشت روی دیبا

که چونکه خدای علیم حضرت ابرهیمی شرف خطابه امین وشایستهٔ
مکالمهٔ اذ قال له ربه اسلم قال اسلمت لرب العالمین ایلدی اما اسلام
واستسلامك حقیقتی هر حاله تسلیم ملك متعاله مربوط وبدن

برآید چو ماه نوم از تو حاجت بابرو اشارت کنی کر بحاجب فحواسی

اوزره اعلام فاقه ومتربه واستدعای مطربهٔ مأربه ایلدکلرنده اول
خل باخل فرط شح ودناءتندن سر مکرمتی زیر وسطح قاحهٔ وقاحتده
القاء قرعهٔ معاذیر ایدوب شخص موسوس ومرد کثیر الهواجس کبی
کند ونفس خساست متابنه خطاب ایلدی که اکر ادانهٔ دانهٔ رأس
المال ایدرسم احتمالدرکه ریع زروع وسنابل محصود وکثرت مرافق
وحصائل ایله محشود ومحسود اولمادین ضیر فاقه وعدم صبر وطاقه
بنی القاء حفرهٔ افتقار وافتیاق وروائع منافعی ایلاج ملاخر احتیاج
واعتیاق ایده لاجرم اول بی کرم بهانه وعله ایله تقاوی وغله یی
اسلاف دن اخلاف واقراض دن اعراض ایلمکین فکر دقیق ایله کرفتار
اندیشهٔ رقیق اولان خدمهٔ پریشانی خیبت وحرمان ایله ارجاع
وضرب الحبیب اوجع سرکوبی ایله ایلام وایجاع ایلدی ممالیک ظاهرة
الفتوة صیانة لناموس النبوة منتظران ارزاق واطماعی ملاطفهٔ
تعلل واطماع ایله قصد تبکیت واحشاء ظروف وجربی رمل وترب
ایله ملاء وتزکیت ایدوب رکب نجبه تحمیل ونظرا وبصرایه ارآءت
تجمل وتجمیل ایلدیلر واصل ضاحیهٔ شهر وناحیه اولدوقده خدام دن بر
رهیٔ مقدام شتاب وتنقیث وحضرت ابرهیم غدر ولی غیر حمیمی بیان
وتبثیث ایدوب حضرت ابو الضیفان اول کلام پریشاندن انزواء کنج
مباءت وغلبهٔ خواب نوشین ایله سر باتمسکیننی ایلاج جیب عباءة ایلدی
جواری ووصائف وپرستاران عفائف رسم معهود اوزره سر جراب
مشهودی کشاده واول سر پوشید سری اظهار واشاده ایدوب ریک

وعَین اَوبَه وتَوبَه دن سِرشكِ سآمَت وكآبَت سُجُوم ایدوب خاطر جمعیت
مَظاهرلری مُتَوَزِّع وریاش حُضُور وحبُورلری مُتَمَزِّق اولدوقده فی الحال
جانبِ فردِ مُتَعاله لِكُلِّ امرِیءٍ من دَهرِه ما تَعَوَّدا مُؤداسی اوزره
تَوجیه قالب وقلب وخَلوتخانهٔ دلِ غیرکُسِللرندن خاطرهٔ هَوانی سِوایی
سَلب اتمکله جمله مَآرِب مُعضَله ومقاصِد مُشکله لری بُعدَ المشرقین ایکن
آسان وهَین وغُمدانِ دِل غَمدانی تماثیل واَشکالِ تفویض واتّکال ایله
پُرزینت وزِین اولوردی برهنکامِ نُزهَتِ نشان ده که تَزاحُم ضیف ومهمان
ایله باردان ومَزاده زاد وزَوادَه دن تَهی ودارُ الاضافه نهایت تنکی
واضافه یه مُنتَهی اولمش ایدی

وقد یقصُرُ القُلُّ الفَتی دُونَ هَمِّه وقد کان لولا القُلُّ طَلّاعَ اَنجُدِ

دیار مصریه ده حضرت ابراهیمك برصَدیقِ حمیمی ساکن وثاوی واسباب
ثروت ویَساری جامع وحاوی اولوب کاه وبیکاه اول صدیقِ مَکرمت
پناه دن استقراض وباغیءِ دَغدَغهٔ دَرونی سَیفِ توکّل وسُکون ایله
استعراض ایدردی محتاج استِسلاف واستدانه واقتضای بشریت
وابستهٔ استغاثه واستِعانه اولماغین اول خَلِّ بی غِلّه استقراضِ غَلّه ایچون
مُراجَعت وبسطِ وثابِ مُلاطَفت ایدوب یُعرَفُ کَرَمُ الرَّجُل بکثرة دیونه
فحواسی سَماحَت مصحوبنی طَیِّ مکتوب ده دَرج وملحِ اُجاج احتیاجی عَذبِ
فُراتِ التفات ایله مَرج ایلدی سُفَراءِ سُفّار وسَفَرهٔ طوامیر اساطیر واَسفار
قطعِ فَیافی ومَراحِل وطَیِّ مَوامی ومَنازل دن صکره جای معهودده اِناخهٔ
رکائب ومنزلِ خَدینِ مَوعُودده اِجمامِ جنائب ایدوب

باظهارِ حاجت چه حاجت که داند ضمیرِ تو مافی ضمیرِ المُخاطِب

مغزاسی اوزره درخت علمی بی بر و نفعندن ضرری اکثر اولوب دیدهٔ امیدنه
غبار خسران پاشیده و حرف مثوبتی کزلك احباط و ابطال ایله تراشیده اولور

دریغست با سفله کفتن علوم که ضائع شود تخم در شوره بوم

الایة العاشرة

سرفرو ایلمدم دنیایه حق بکا کنز قناعت ویره لی

اعتمادم بنم اول حضرتدر الذی اطمع ان یغفر لی

بو نظم کریم حضرت ابرهیمك علی نبینا و علیه الصلوة والتسلیم کلام
معجز آیتینی نقل و حکایتدر اکرچه اول حضرتك احوالی با عبرتی ضمن
آیات سابقة الروایاتده بسط و تفصیل و میدان خضیلهٔ بیانده
اذیال اسالیب مقال مد و تطویل اولنمشدر اما جناب ابو الانبیادن
سنوح و ظهور بولان تعاجیب امور عداد هندسهٔ فهمدن بیرون
و عقد محاسب وهمدن افزون اولوب بو بابده مجموع اقاویل عبرت
مآبی اطاله و اطناب خارج صدد کتاب اولماغین مبانیٔ تطویل
باطائل مداعاه وللکرام من التطویل تصدیع معناسی مراعاة
اولنمش ایدی عنوان آیات معجز قرین سرلوحهٔ فانهم عدو لی الا رب
العالمین عنونه و تزیین اولنماغله وجه و مناسب و لازم و لازب
درکه اول صاحب خلت خلتك هنکام ضرورتده مصادم و مصادف
اولدوغی الطاف و لطائف ایله کلك دربار زرفشان رقمی
و ایوان حسن بیان اواهل نکات و مزایا ایله معمور و سمی اوله

دانا که نشان باستان داد زین کونه طراز داستان داد

که حضرت ابرهیمك دار الملك قلب سلیمنه طوارق ضروریات بشریه هجوم

اعز ومحبوب تر در زیرا جاه ایله ماله توصل عکسنه توسل دن اهون وبیت
مال وشیك الانتقال هر حالده اوهن در شول جهتدن که جاه سرقه
واغتصاب دن مصون وعروض عارضهٔ تلف وانتهاب دن مکلوء
ومأمون در وبونده بر سر آخر دخی مکتوم ومضمر در که جاه ومنزلتك
حقیقتی کبریا وعظمت ونتیجهٔ صفات الوهیت در زیرا روح روانك
امر رب مستعان ایله مناسبت اکیده سی وموانست عتیقه وعتیده سی
واردر اکا بناءً هر نفسده حب تفرد واستبداد وانا ربکم الاعلی دعواسنه
استعداد واردر لکن اعوان وانصارك عدم مساعده سندن وادوات
مکنت ویسارك مباعده سندن نفوس سائرده بو دعوی نهان وفرعون
مهان ده آشکار وعیان اولمشدر

شکر کن ای مرد درویش ار قصور که ز فرعونی رهیدی وز کفور
شکر که مظلومی وظالم نهٔ ایمن از فرعونی وهر فتنهٔ

کمند ادراکی کنکرهٔ عالم پاکه نارسیده ونخجیر تسخیری دام اقدام
دن رمیده اولماغین حقائق اجرام علویه نك اطلاعنی اشتها وادراك
ماهیات موجوداتك عدم فواتنه سعی بی انتها ایدر زیرا علم نوع استیلا
وبر کونه استعلادر نته کیم کلمات سمیهٔ حکمیه ده بو خبر شارد وارد در که
من عجز عن وضع الاشیاء العجیبة تشتهی ان یعرف کیفیة الوضع علم نافعك
علامتی وشرور غروردن نشانهٔ سلامتی بودر که ثمرهٔ علم وسدادی مزداد
اولدوقجه من ازداد علما ازداد تواضعا فحواسی اوزره سر بر زمین وعجب
ورعنایی وخیلا وخود نمایی دن سالم وامین اوله والا کثرت علم ودها ایله
جبابرهٔ علمادن اولورسه لا تکونوا جبابرة العلماء فلا یفی علمکم بجهلکم

مغزاسی

وجودِ ناسپاسنه فی الجمله تنبّه وهراس استیلا ومرارتِ فاقه وقلّتی
نوش داروی صبر سکینت ایله استحلا ایدر علوّ وفسادك اعظمِ موادّی
طلبِ مال وعلا درکه رأسِ کلِّ خطایا در مرده ریك اعدا اوله جق
اشیایه ربطِ قلب وعرضهٔ خلاقت وبلی ودستخوشِ کشاکشِ
بلایی جلب ایلمك مخالفِ عقل ونقل وبو بابده دلیلِ صواب حدیثِ
حبُّ المال والجاه ینبتانِ النفاقَ فی القلب کما ینبتُ الماءُ البقلَ در

از الوهیت زند در جاه لاف طامعِ شرکت کجا باشد معاف
بیخ وشاخ این ریاست را اکر باز کویم دفتری باید دکر

حبِّ جاه ومالك تبعه ونکالنی لسانِ حکمت معلم واهلِ
درك وعرفانه نذیرِ عریان تهدیدِ حدیث ما ذئبانِ ضاریانِ ارسلا
فی زریبة غنمٍ باکثر فسادًا من حبِّ الجاه والمال فی دین الرجل
المسلم در زلّتِ آدم زاشکم بود وباه وآنِ ابلیس از تکبّر بود وجاه
لاجرم او زود استغفار کرد وآن لعین از توبه استکبار کرد
حرصِ حلق وفرج هم از بدر کیست لیك منصب نیست آن اشکستکیست

حقیقتِ جاه که ملكِ قلوب ودستکاه در ذی جاه ووجاهست
اولان اهل نباهت قلوبِ صغیر وکبیری تسخیر ایله اصنافِ عبادی
حسبَ المراد استخدام وماثلان سریرِ فلك مثال تسویهٔ مباغی وآمالنده
تحریكِ نوازع اقدام ایدوب هر کژدار وکفتارینی پسند واستحسان
وثنا ومدیحنده بیانِ صریح ایله اطلاقِ لسان ایدرلر نته کیم معنای
مالِ ملكِ دراهم واسباب در کذلك معنای جاه وجلال ملكِ
قلوب والباب در لکن جاهك قدر وفرّی اوفر ومالِ بی مآل دن

وحبِّ دنیام

ومال ایله واصل یسار غم کساد اولوب جهلایه توسیع دائرهٔ نعمت و
کندویه بخشو و قسمت افتقار و قلت اوله

ذو العقل یشقی فی النعیم بعقله واخو الجهالة فی الشقاوة ینعم

اول مغفل نادان بود کلوذرکه واذعان اتمکه سابقهٔ خدمت
واستحقاق واهلیتی یوغیکن بلا سبب علم وادب اجلال واحسان
واول غنی غنی داخل حرم حرمان اولوب لباس تقوا سی اعیت
مذاهبه سرنجه سی ایله مرزوق وهر جاهل ذاهل مجدود ومرزوق
اولدوغی کندویه محض فضل اکبر اولدوغی مقرر در

وما الجمع بین الماء والنار فی یدٍ باصعب من ان یجمع الجد والفهم

پس بو عطیهٔ کبرایی موهبهٔ اخرویه وسیلهٔ استیهال ومدد
ظن وعد ایلمك غایت غوایت ونهایت غباوت در

ان کنت مستویا فحظك ناقص ابدا وان اخطأت کنت مصیبا
کالقص لیس یبین معنی نقشه حتی یکون بناؤه مقلوبا

بلکه ذکا وغنا کندو وجودنده جمع واهل جهل دن بوایکی
خلت بی علت قمع اولنسه جای تعجب ومحل استدراك وتعقب ایدی
اهل خرد ولبك استغراب وتعجبی فضل بی تناهیٔ الهی دندرکه علم وهنر
وعقل منور اعطا وارشاد وطاعت وعبادته توفیق وارشاد ایلدی
بغیر استحقاق بود کلو ارفاق واشفاقه مظهر وجاهل بی خطر بلا
جریمه خذلان وحرمانه مرجع ومقر اولمشدر

الضب والنون قد یرجی اجتماعهما ولیس یرجی اجتماع الفضل والادب

بو معنایی یقینا شهود وراه انتباه ده بذل مجهود ایلدوکده

اولان امورِ باطل نفس بی حجابی اعجاب وکمالات وهمیه تغریر وارخاب
ایدرسه همیشه تدبّر واندیشه ایلیه که اول اعمال واسباب وتیسیر
امورِ صعاب تحریکِ عضو وقدرت واعمالِ قصد ومکنت ایله اولمشدر
وبو ادواتِ کوناکون والله خلقکم وما تعملون مضمونجه اوزره بأسرها
مخلوقِ جنابِ خدا اولوب انسانِ ضعیفی خلقَ لکم ما فی الارض جمیعًا
تشریفی ایله بلند مقدار واعمالِ شاقه اتیانه تمکین واقدار ایلمشدر
جناب عزّتکم اعطاءِ استطاعت ایدوب تسلیطِ دواعی وصرفِ موانع
ودواهی ایده آندن ظهور ایدن شئون وامور فعلِ مزوری وفاعلک
کندویه اثباتِ قدرت وطائفی امرصوری اولوب لکن وما تشاؤن
الا ان یشاءَ الله مدلولِ دلخواهی اوزره مشیتِ یزدانه مطابق وحسبان
اولانی ظاهر وعیان وخلافِ مقدور اولان اشیا وامور پس پرده
عدم ده مستوری وپنهان اولور مثلا بر سلطانِ ذی شان مفاتیح
خزائن واموالنی بر عبدِ مقربِ با اقبالنه تخصیص واول خزانه دن
اخذِ تفاریقِ بیکرانه اذن وترخیص ایلسه اعطاءِ کلید ومفتاح واخذِ
اموالِ مخزونه یی مستباح ایلیان داورِ حاتم جنانک جودِ بی حسابندن
شکفت واستعجاب اولنور یوخسه کندو اخذ واحراز وجمع وافراز ندنی
اعتزاز واهتزاز اولنور بعد التمکن اخذ وانفاق ده نه شرف وکمال تصوّر
ومالِ مستعارِ بی اعتبار ایله نه کونه تعلّی وتصدّر اولنور علم وکمال ایله
عُجب ودلال ایلیان نیچه غافلِ نامنتبه وشخصِ معجَبٌ به فرطِ خود بینی
واعجابندن استغراب ایدرکه کندو علوم وفضائل ایله ملی ونقائص
ورذائلدن خلی ایکن سرکشتهٔ قفارِ افتقار واکنن جهالِ بسطتِ جاه

وكمالات وهميه يه ميلان وسفول دراكر عند الله سبحانه كندويه مكانت
وسمو مكان ظن وحسبان ايدرسه آنك نامى ادلال دركه حقيقتده اذلال
در بعض اخيارك اخبارنده كلمشدركه مدلك صلاتى جانب سمواته اعلا
وارتقا بولماز وبالاى سر پر شرندن يوقارو مرتفع اولماز ادلاله بونكله
استدلال اولنوركه رد وتأخير دعاء بى تأثيرندن استعجاب وكندويه
ايصال اذا واطالهٔ لسان بذا ايدنلرك عدم نكال واستقامت
حالندن استغراب ايدر اكرچه عجب خمير مايهٔ كبر وغرور ومادهٔ حادهٔ
جميع شرور در لكن كبر متكبر عليه اقتضا وآخرك لصوق ولحوقنى
استدعا ايدوب عجب انفراد واستبداد اوزره مقصور ويكتب
رجل فى جريدة الجبارين ولا ولاية له ولا حكم الا على اهل منزله
فحواسى اوزره ساحهٔ انتظامندن آخرك انضمامى دور دراكر عجبى
بطش وتوان وكثرت اموال واعوان ايله اولوب داخل اختيار
اولماين اشياء كم اعتبار ايله اولورسه محض بلاهت وبلادت وصنع
وعملنك مدخلى اولماين امور ايله منتفخ ومسرور اولمق عين غبن
غباوت در بلكه يعجبى بغير استحقاق اكا رحمت وارفاق ايدن قادر على
الاطلاقه اولوب بو معناى ناكزير ده تعميق وتفكير ايليه كه بو اشياء
خاطر فريب عما قريب كناره نشين كنكرهٔ زوال ونفاد وادنى مرض
وسستى ايله بناء نا استوار تندرستى برباد اولوب جمله كاروبارندن
تهى دست ومن سام بنفسه فوق ما يسامى رده الله تعالى الى قيمته
صدمه سى ايله شيشهٔ تدبير واندیشه سى شكست اولور اكر علم
وعمل وفلسفه وجدل وسائر تحت ستائر اختيار واختباره داخل

اولان

وانتفاخ ایدرکه دست زدهٔ سُرّاق ودُزدان وپایمالِ اختزالِ حَدَثان
اولماقدن امین ودَوام وقوامه شایسته وقمین اولمایه اکر راکبِ
عَشوهٔ عِشوه وناز اولان محبوبِ طَنّاز برکُون مَهموم ومَخموم وسُخونتِ
تَبِ تَعَب ایله مَوعوك ومحموم اولسه طَرآءَتِ اَعضاسی فسادِ سماجته
مُبَدَّل وجُزئِی آبله وجُدَری ایله وضاءَت حسن عالم اراسی مُحَوَّل اولوب
بلکه دَرُونَنده مَکنُون اولان فَضَلات واقذاری مُلاحَظه وادّکار
ایلسه کندُو حُسنِ مُستَعارندن عار وتزویق ظاهریدن نَدامت وسَآمت
اظهار ایدر وبر هفته تنظیفِ بَدَنِ نازکنی تارك اولسه رِیحهٔ تنی مِسك
اَذفَر ایکن مَسكِ اَذفَر وتَغَیُّرِ نَکهَت وصُنان بلکه کَراهتِ مُخاط وذُنان
ایله جیفه دن اَنتَن واَقذَر اولور فی الحقیقه کالبدِ بدِ انسان مَزبَلهٔ
مُزَیِّلَة الصَفا وعلی الاستمرار حامِل نجاسات واَقذار اولدوغی عدیم الخفا
اولوب هرکس که بارکشِ قاذورات ومَزابِل در تُندِ بادِ کَون وفساد
ایله شُکوفهٔ لَهجهٔ مکشوفه سی ذاوی وذابل در

تن همی نازد بخوبی وجمال — رُوح پنهان کرده فَرّ وپَر وبال
گُویَدش ای مَزبَله تو کیستی — یك دو روز از پَرتوِ من زیستی
غُنج ونازت می نگنجد در جهان — باش تا که من شوم از تو جهان
کَرم دارانت ترا کُوری کنند — طعمهٔ مُوران ومارانت کنند
بینی از کُندِ تو کیرد ان کسی — کُو به پیشِ تو همی مُردی بسی

عُلُوّ وفسادك اساس وبنیادی عُجبِ خود پسند واعجابِ
نفسِ پُرگزند در حقیقت عُجبِ استعظامِ نفسِ نافرمان ونعمتك
مُنعِمِ حقیقی یه اضافتنی نسیان اولوب زَوالِ نِعَم دن اَمن وغفول

ایله مُعَذَّبا ولوب فرضا هَول عِقاب بی انتهادن خلاص ورها بولماق
تشکّلِ صُوَرِ کلاب وخنازیر ایله اشتراط پذیر اولسه اَنخَس واَنجَس
حَیَوانِ بَدسیرت صُورتنه حُلولی طَوعًا لا رَوعًا اختیار وقبول ایدر
وَکم فی حجاب الارض من حَسَراتِ مَطمورهسنده رَمیم زشت بلکه درکات
لَظاده فحم وکُنشت اولان اشخاصِ بی اِخلاص ایله تکبّر وخُنْنُوانه عجب
وَضعِ جاهلانه درخصوصا که دُنیا وعُقباده مابه الافتخار اولان
تقوی ودین ودینک اَساسِ رَکینی خود تَواضع ولین در اَصحابِ زُهد
وتقی دن نیجه مَردِ خدا اَفعالِ ناسزادن مُبرّا اولماغله مُدّتِ اعمارِ ناپایدار
لرنده کاتبِ شمال صَحیفهٔ اَعماللرینه برخطیئه وتقصیر کتب وتحریر اتمامش
ایکن مزید ذُعر وهراس وشدّت اِحتراز واحتراس لرندن یالیتنی کُنتُ
طائرًا هَواسنده پَرواز وتحریک بال نیاز ایله پیشگاهِ شرفِ انسانیت
دن میانه خانهٔ حَیَوانیّته تنزّل بلکه بعضِ آخری یالیتنی کُنتُ تِبْنَةً مقالی
ایله پایین بِنیهٔ جمادیّته تسفّل ایدوب هَول وفَزَعِ مُطّلع دن امیدِ خلاص
وکشاکشِ عذاب سرمد ونکالِ مخلّد دن رَجاءِ اِنمِلاص وانفلاص ایدرلر
ایدی فردا عُصاة را چو بدوزخ درآورند ظاهر شود مزیّتِ حیوان بر آدمی
پس آنلرک خِلالِ با اختلال لرندن خالی وعاطل اولان باطل لر پدرانِ
نیکوکارلرینه تَشَبُّه وتَقَبُّل وپندِ سودمندِ نُصحایی محفوظ صِوانِ تقبّل
اتمیوب مُجرّد آنلره انتما ونِسبت ایله غُرور ونخوت عجب سَفاهت وغیرک
انتظامِ حالی ایله ادّعای رفاهت در سببِ رابع مال وجمال وکثرتِ
اتباع وعیال ایله تبختر واختیال در اشیاءِ مذکوره خارجةٌ عن الذات
اُمورِ بی ثبات در برخصلتِ وَشیکةُ الانفساخ ایله نه وجهله تکبّر

وانتفاخ

کردنمدن رفع ایله که قسماً بذاته الاسنی که منتقم بی همتا سنك بو
زلتکی مغفرت محال ومبوّء ومنزلك درکهٔ اصحاب شمالدر بو اثناده
عالم بالادن بر خطاب وندا کلدی که ایها المتألی علی الله خبیر وآکاه
اول که خدای بی نیاز سنك بو غرور واعزاز وکی سبب دخول جحیم واول
اسیر هوایی توفیق لکل امرئ ما نوی واصل جنات نعیم ایلدی بو سببدندرکه
اکیاس ناس خوف وهراسدن خالی وخاوی واسباب امن خاطری حائز
وحاوی اولمزلر صرح ممرد معرفتك سلمی اولان عطاء سلمی بر وجهله
کسر نفس بدکار واظهار مذلت وانکسار ایدر ایدی که هر قچنکه باد جهان
آشوب اسوب یاخود رعد وبرق بیم انداز غرب وشرق اولسه احبابنه
توجیه خطاب ایدوب دیر ایدی که بوز وآجر وعید وانذار نیم شآمت
نفس بدکارمدندر بن ساکن حفرهٔ کور وعازم عالم برزخ وقبور
اولدوغمده خلق عالم وافراد بنی آدم بو مقوله قوارع منذرات دن
خلاص ونجات بولورلر وصواعق عذاب وانکالدن فارغ البال اولورلر
سبب ثالث شرف نسب ایله افتخار واصالت نسل وحسب ایله تعزز واغترار
در بو داء راحت زدایه مبتلا اولان اولا بو معنایی پیش نهاد سویدا ایلیه
که اصل خلقت ونهادی نطفهٔ بدبوی وآباد واجدادی تراب تیره روی
در ونطفه دن انتن واقذر وتراب دن اذل واحقر بر شیء کمتر یوقدر
نسب وتبار بی اعتبار ایله مباهاة وافتخار فی الحقیقه آخرك کمال و
هنری ایله مبتهج ومسرور وثوب زور ایله فرح وفخور اولماقدر
احتمالدرکه تبختر واختیال ایلدوکی آبا واجداد ناسدادینك روح منکسر
وقالب مدنس لری نامهذب وحفرهٔ نیران ده انواع خزی وخذلان

صم

بلکه نظرگاه اله هرگاه قلوب بندگان آگاه در وخبث مضمرك خود افظع
واضری عجب وغرور وکبر وخیلایه مبتلا اولان اهل نفس وهوا خطیرهٔ قرب
دن دوردر روایت درکه بنی اسرائیل دن بر شخص رذیل که کثرت فجور وبیل
ایله خلیع بنی اسرائیل ویمکله شهیر وتعاطی واستجرار اوزار ایله مجاهرت
معصیته جهیر ایدی ناگاه الم یأن للذین امنوا ان تخشع قلوبهم لذکر
الله پیشگاهندن بر لمعهٔ باطن فروز شروق وبروز اتمکله بر عابد پرهیزکارك
نادئ پرانوارنه دخول وخدمت با موهبتنده انتصاب ومثول ایدوب
دیدی که هم القوم لا یشقی بهم جلساؤهم کلام سدیدی امیددرکه
سبب غفران وشکر نعمت مجالستی مزیل وصمت عصیان اوله اول عابد
مختال بو حالدن ابراق وارعاد وبونك کبی فاسق نه لائق درکه بنمله همزانو
ومرافق اوله دیوب مجلسندن طرد وابعاد ایلدی اول عصر کثیر الاصرده
واضع نواهیس رسالت اولان رسول صاحب شریعته بی حرف وصدا الهام
وایحا اولندی که بو ایکی شخص بو العجب کردار حوالئ انجام کاری احاطه
واکتناف واعمال طواللرینی ائتناف ایلسونلرکه اول خلیع العذارك
عثرات با اعذارینی تواضع ومسکنتی جهتندن اقاله واول مغرور بی
خوف وناله نك اعمال چندین ساله سنی احباط وازاله ایلدم حفظه
احری اولان روایت اخری ده کلمشدرکه بر شخص بی ادب لا ابالی مشرب
تخطئ خطهٔ خطأ وعباد بنی اسرائیل دن بر عابد جلیلك رقبه وتلیلنه
حالت سجده ده وطأ ایلدی عابد خشك دماغك سینهٔ سکون
وفراغی چاك وبو حالت با ملالت دن مضطرب وغضبناك اولوب
دیدی که ای گستاخ بی حیا ترك ازدرا وصفع وپای غوایت پیما کی

کردنمدن

اتمزکه فجرهٔ کفاردن نیجه اشرار انبیاء کرامی ایجاع وایلام اتمش ایکن امتحان
خانهٔ دنیاده طول اعمار وطول ویسار ایله ممتع وبرخوردار ودرخت سخت
بخت لری پربرك وبار اولوب بلکه نیجه سی درع توبه وانابت ایله تدرع ومشرب
خوشکوار هدایتدن تجرع ایدوب فضل بی علت ربانی ایله دار السلام
مسلمانی یه داخل وسعادت دارینه فائز وواصل اولدیلر واذا واضرار
ایدن اشراری انتقاد وقصد ریخش وانتقام اتمیوب اهد قومی انهم لا یعلمون
مضمونی پیش نهاد وانواع مواسا ایله احسن الی من اسا قول روان
آساسنی یاد ایلدیلر کویا سخافت رای فتنه زالرندن نفس بد فرمالرینی
اصفیا وانبیادن ارفع وافضل وتصدی آزار ایدن اشقیا وفجاری
کفاردن اخس وارذل بیلورلر کرامات اولیا که تلو معجزات انبیادر
علی ارواحهم تحف التحایا صمیم فؤاددن اعتقادی عقائد
دینیه وضروریات یقینیه دن اولدوغی امر مقرر وشیوع ووقوعی
ادراك اولیاتدن ظاهر تردر لکن بو مقامده وجهه کلام تردامنان
مغرور ومدعیان بیخبر ممکوردر که مع النقصان دعوای کمال وتکمیل
وکندو بارلرینی کواهل خلقه تحمیل ایدرلر عارف ربانی وعالم صمدانی
اولدرکه بر فقیر بی سر وسامانی یاخود بر آلوده دامانی کوردکده خاطر
پرنورینه خطور ایده که احتمال در بو شخص بدحالك نهادنده بر نیکی
مادرزاد اوله که آنك سببی ایله ذمائم خصال ومشائن خلالی معفو
ومستور اوله وجائزدر که بنم طینتمده فساد وخبال وبونك امثالی
بر خبث باطن کامن اوله که آنك واسطه سی ایله صحیفهٔ کار وبارمه رقم
ادبار منموق ومسطور اوله زیرا جناب قادر صورت ظاهره ناظر اولمایوب

وعدم مبالاة ده تجوز ايتد وكيجون سطوت يد كليم على نبينا وعليه الصلوة
والتسليم ايله لباس ايمانى سلب ومصداق فمثله كمثل الكلب اولدقدن على ايله
عمل اتميان علماء بحث وجدل حقنده ايراد اولنان احاديث صحيحة الاسناد
دندركه يؤتى بالعالم يوم القيمة فيلقى فى النار فتندلق اقتابه فيدور به
كما يدور الحمار بالرحا فطيف به اهل النار فيقولون مالك فيقول كنت
آمر بالخير ولا آتيه وانهى عن الشر وآتيه سب نانى تقشف ورياضات شاقه
ده تعسف درافراط جوع وسهر ايدنلرك اكثرى حلية سداد حال ايله حائز
ورذيلة غرور دن خالى اولميوب آبكينه سراى عفتى سنك خود بينى وعجب
ايله شكسته وعفريت هوا مسند سليمان عقل ده نشسته اولوب بعض اهل
رياضتك نوك حماقتى برمرتبه يه منتهى وكوب دل مكر وبى زلال
انصاف دن برو جمله تهى اولوركه خلقك راحت وايتساع
وعجز وانتفاعنى كندو كرامتنه حمل واشتات مواهب و
مصائب لريني شمل ايدوب كذوبى آزار واذرا وتنكناى عنايه
الجا واذرا ايدنلوكرفتار چنكال منون وشعوب ياخود تجاذب
بلايا ورزايا ايله رد كردهٔ قبائل وشعوب اولسه لرفى الحال دعواى
كرامته اسراع ورماح خود فروشتى به اشراع ايدوب خشكئ زهد
بارد ايله كانون دل بى مواردى پر آتش وقبهٔ دماغ خيالات باطله
يه معشش اولمغله لسان حال بلكه لسان صريح قال ايله احباب
وذوى ارنه اشعار ايدركه اولمريد ومنكو غير مريد كندويه اهانت بلكه
ترك توقير واعانت ايتدوكيجون كرفتار سخط وعطب ودور مانع عتبهٔ
عتبا ولمشاوله اول شخص سخرهٔ نفس وشيطان بود كلودرك وادعان

وطفل دل مائل السفللری آفانیء افانین متاع فانی ایله فرح وفخور
اولور یاخود علم وکماله مثابرت واشتغال ایدن خبیث الدخله ومعیب
الباطن اخلاص نیت وامحاض طویته غیر فاطن اولوب علم ورشادی
آلت فجور وفساد اتمکله خبث درونی ازدیاد وکتب محرمة الانتفاعدن
التقاط کلمات ممنوعة الاستماع ایله مواد عتو وعنادی اشتداد بولور
بو سببدندرکه قدماء علمانک خطر وحذرلری ممتد وبیم تطرق اعجاب
دن قلق واضطرابلری مشتد اولوب حتی حضرت حذیفه رضی الله تعالی
عنه بر دفعه صلوة مفروضه یی اقامت واصحاب طاعتدن بر جماعته امامت
ایلدی بعد اداء الفریضه اول قومه خطاب وندا ومکنون درونی ابدا ایدوب
دیدی که بعد الیوم امام آخره ائتمام یاخود وحدانا اقامت صلوات
تکبیرة الافتتاح ایلدکده نفس خودنما بو معنایی القا ایلدی که تحمل
امانت امامته بندن احق وبو قوم هدایت آرا آراسنده بندن
اعلم والیق اولمادوغندن امر امامت بنده قرار کیر ولیؤمکم اقرؤکم
فرمانی اوزره کار پیشوایی بکا انحصار پذیر اولمش اوله پس هر عالمه لازم
درکه مجرد وعاء علم وفضیلت اولدوغیچون جناب عزته تشکر وخطر علم بی
عملی تذکر ایدوب ارادهٔ علو وفساد پیرامن فؤادنده دوران وطوفان
غرور تنور درون بی نورندن فوران ایتمیه زیرا عالمده بر عالم یوقدرکه
حقنده احتمال سوء خاتمه جائز اولمایه وجهانده بر جاهل مهان بولنمازکه
فضل بی علت لایزالی ایله پیشگاه هؤلاء فی الجنة ولا ابالی دن امکان
صفح وغفرانی حائز اولمایه بلعم باعوراکه کمال علم وتقی ایله کبراء بنی
اسرائیلدن بر عالم نبیل ایدی حد حدب ادبدن تجاوز وامر کستاخی

وفوق وتليل قدر جليل لرى جل عمرو عن الطوق اولور جبابرهٔ علمادن
هر اسير نفس وهوانك كه دامن همتى لوث وصمت كبر ونخوت دن پاك ومنظار
درونى پرتو انوار هدايت ايله روشن وتابناك اولمايه نهزهٔ انتهاب
اولان عاريتى اسباب ايله مباهات وافتخار وترك اصطناع ومكرمت
ايدنلره حقد وعداوتنى ابطان واضمار ايدر علماء ممتازدن آز كمسه
اولوركه آفة العلم الخيلا غائلهٔ هائله سنه واقف وعالم وآفت
مخافت علو وغلودن خالى وسالم اوله زيرا علم وفضيلت جهتندن
عند الله عز وجل اشرف كرامت وعمل در نفس ناسپاسنى فوق ناسده تصور و
تخيل وبين الاكفاء كندويه اثبات تميز وتزيل ايدوب تارة امر دينده كندوى
نخبهٔ اصحاب يمين بلكه بالانشين رستهٔ مقربين بيلور انجام كار نامعلوم و
سر عاقبت پوشيده ومكتوم ايكن خير الماكرينك مكر حكمت قرينندن امين
وغفلت غامره استيلاسنه شايسته وقمين اولور ومرة اخرى امر
دنياده رعايت واكرامنى ذمم انام ده مفترض وواجب وترحيب
واحترامنى ضربة لازب بيلوب تعظيم وتوقيرنده نوع مساهله وتقصير
ايدنلره تعجب وحرم سراى خلوتنده استتار وتحجب ايدر علم انفس رغائب
واشرف عطيات ومواهب ايكن علماء سوء بد سريرت نشانهٔ هوان
وذلت اولدوقلرينه سبب وعلت بودركه اكثر ناس جدل وفلسفه
ايله استيناس وعلم اندك منفعت بسيار مضرته تضييع انفاس ايدوب
سرچشمهٔ معارف الهيه دن ارتشاف وبتان حسن بيان دن يوانع
نكات لطاف اجتنا واقتطاف اتمشلر ايكن آرزوى ترؤس وبناهت
وطمع خام تفوق ووجاهت ايله هر برى مبتلاى رذيلهٔ غرور

وطفل

وجادهٔ عبادتی نا معبّد اولور نظم

لا تغترر بغنیً امطیت کاهله • فان اصلك یا فخار فخار •

نثر وجه ثانی خواص و قرابین سلطانی استرذال و آنلرك اوزرینه ترقع
واستقلال در اکرچه بونك درجهٔ کستاخی و وقاحتی سریر سلطنت ده
هدون دن اخف و دون در لکن بو داخی تخطئهٔ سلطان حکومت رانه
سبب و لسان استهزا و وقیعت ایله جناب منیع سلطنته طعن و سبّ
اولماغین بو دخی مستجلب سخط و انکار فرمودهٔ نظم

دولت ندهد خدای کس را بغلط در نثر اسباب کبر و خیلا قسمت اخری
ایله درت قسم و هر بری بر کونه رکاز رازه طلسم در اولا علم و معرفت
ایله مغرور و غزارت فضیلت ایله العلم نقطة پیشکاهنده دور اولما قدر
علم عالم آرا کویا بر آهنین آیینهٔ بزرك نما در ع

بیوك کوستر آدمی دائما نثر اکثر علما عزت علم و دانش ایله تعزز
واستعظام نفس بدمنش ایله تقزز ایدوب عوام انامی امتهان
واستخدام ده اجبار و اکراه و بهائم بی خبره نظر ایدر کبی نکاه حقارت
واستکراه ایدرلر نظم با همه چون خاك زمین پست باش
وز همه چون باد تهی دست باش نثر نفس پر غرورلرندن معالی
اموره تیقن استیهال و سائرلری ازدرا و استجهال ایدوب
مؤتنفات اوقات ده آنلره نوع نوازش و التفات ایلسه لر تحمیل
منت و مبادأة سلام و مباثهٔ کلام ده بخل و ضنت ایدرلر و آنلر
طرفندن ظهور ایدن بر موفوره ترك مکافاة و مغادرت مبادرت
دوستی و موافاة ایدوب هر حالده مطمح ما فی البال لری ارادهٔ علو

عرضهٔ سهام اعتبار و مظهر ع سوف تری اذا انجلی الغبار نثر اولور قسم
ثالث تکبر علی العباد و آنلره ارادهٔ علو و فساددر نظم
وان امرءا دنیاه اکبر همه لمستمسک منها بحبل غرور نثر و بو تکبر
نفسنی استعظام و استکبار و سائرلری استهزا و استحقار ایله اولور
بر وجهله که صلحا و عباددن ابا و عناد و غمط خواص عباد ایدوب اشراف
و کبرایی استصغار و استخفاف و آنلرک متابعت و مطاوعتلرندن
تبرم و استنکاف ایدر بلکه مساواة و مقاواة لرندن دخی انف و عار و کندینی
هدف ناوک معرت و عوار ایدوب استبداد بی استعداد ایله ضحکهٔ انام
و داء بی دواء غرور و هوا ایله آغشتهٔ رذیلهٔ آثام اولور اکرچه بو
قسم قسمین سابقیندن اخف و ما فوقی اعتباری ایله انزل و اضعف در
لکن بو دخی سرمایهٔ ادبی اضاعت و باعث ادبار و وضاعت اولوب
ایکی وجهله ضرر عظیمی و کیفر بزرک و جسیمی واردر بری بودر که التواضع
من اخلاق الکرام والتکبر من شیم اللئام کلامی اوزره فی حد ذاته کبر
و عزت و جبروت و عزت قادر حقیقیدن غیره ناروا و سائر اهالی مجد و
معالی مظاهر و افئدتهم هوا در خارجده مثالی شول بندهٔ بدفعال در که
عمامهٔ سلطانی بر سر و لباچهٔ شاهی یی در بر ایدوب لامهٔ ملامتی لابس
و متکای زرکش سلطنة فضولا جالس اوله نظم
خلاف رای سلطان رای جستن بخون خویش باشد دست شستن نثر لاجرم
اول مقوله کستاخی بی عذر و ندمک شر دشری متطایر و بیابان خزی
و خذلان ده بائس و بائر اولوب خشوع و اخبات که جملهٔ واجبات دندر
ضائع و تلف و شمشیر ذل و تحقیره علف اولوب توحش و تابدی مؤبد

وجادهٔ

بشرًا مثلكم انكم اذًا لخاسرون اولوب نفوس زكيه يى استحقار واذرا
ونهايت بطر وغوايت لوندن اهؤلاء من الله عليهم من بيننا ايله كويا
اولمامغه جسارت واجترا ايدرلر بو قسم مؤخرك نوع آخرى شرف اهل
رشاد ومرتبت ورجحان ارباب استعدادى بيلورکن محضا معاصرين
واقرانك تمين ورجحانه رشك وحسد وشاهراه انصافى خرسنك
اعتسافى سد ايدرمنكر انبيا ومرسلين اولان اهل كبر وكين كبى
حميت جاهليه انؤمن لبشرين مثلنا دامن كبر وراه زدن وتميز رسل
وانبيا يوه كويان ان انتم الا بشر مثلنا يه مشير انذار وحزن اولوب
حب تروس واغتراز عنان اختيارلرينى سالب ونهاد بى استعداد لرنده
آرزوى تقدم واستبداد غالبا اولوز بو كبر داخى كبر على الله قريب ونزديك
وصاحبنك خانه بى روزن دروني دود كفر ظلمت آندود ايله مظلم وتاريك
درفلما جاءهم ما عرفوا كفروا به مزلقه سنه ساقط وقسمت عادله آنلره
اهم يقسمون رحمة ربك مدلولى اوزره ساخط اولوب مدارع عواى
مهترى يى تلبس وتقدم واعتلاى انبيا واصفيادن تبجح وتعبس
ايدرلر عجاج عناد ولجاج لرى تكبد وكمال عتو وضلالدن لاجهلا
بل عنادا ترك اطاعت وتعبد ايدوب بركز يدكانى بارگاه ديانك تفوق
ورجحانلرينى استبعاد ودعوت هدايته مسابقت ايدن فقراء مسلمينه
ارائت چينى جبين ايله قصد تذليل واستعباد ايدرلر شول بناء
وثيقى كه بركشيده معمار توفيق دراراده هدم وتخريب وفرط حسد
وكين ايله اهل رشد وتمكينه طعن وتثريب ايدوب قطوف حرمان
دانيه وعما قريب مصداق هلك عنى سلطانيه اولدوقده هربرى

وسائر اهل انکار وجحود کبی که غایت کبر وعلادن کویای انا ربکم
الاعلی اولوب ضعف بشریت مانع دعوای الوهیت ایکن جناب عزتک
عبادت وعبودیتندن تأبی واستعصا واستفراغ جهد نفس
بد فرماده تأنق واستقصا ایدرلر زهی انسان ضعیف وعبد
مملوک سخیف که داغدار وصمت وسمت لا یقدر علی شیء وصحت
مزاج وبنیتی وابستهٔ دفع فضلات وقیء در اولی بر قطره نطفهٔ
ناپاک وآخری بر ذره خاک تیره ناک اولوب خلال زندکانی
فانی ده حامل روده وخرء وزخم خاردن ایریشن خارخار
آزاری محتاج علاج وبرء ایکن شقهٔ بارکاه احدیته پنجهٔ
کستاخی ووقاحت ایرکوروب ثیاب کبر وغرور ایله تغشی و
حمای کأس بأس وجود بی سجود لرنده تمشی ایده اول مقوله
مغرور بد طینتک قدر ومنزلتی ابعد من مناط النجوم ایکن
اسفل من قعر التخوم اولوب عاقبت سر بی دولتی حسام سر ربای
سام ایله بریده ومرغک باهوان دل ناتوانی کنیف بدن کثیفندن
پریده اولور قسم ثانی رسل عظام وانبیاء کرامه علی نبینا و
علیهم الصلوة والسلام تعظم وتکبر واول حضرات عالیانه ترفع
وتجبر در شآمت خودپرستی ونخوت ایله تاریکیء شب جهالت
ده قالوب اشرف خلائق وعباده مطاوعت وانقیاددن تمنع
وابلیس نفس پرتدلیسی مغواة اضلال وتمرد ده تمرن ایله تعزز
وترفع ایدرلر نظم ع یمیل به الخذلان حیث تمیل نثر قدم تجاسرلری
اندازهٔ ادب دن بیرون ولسان حاللری کویای لئن اطعتم

اولور بر زهر زعاف وشرنك زؤاف درکه هر کیمکه اول سم دن شم ایلسه
دنیاده فی الحال جان عزیزی ایله وداع وبدرود وعقباده الیس
فی جهنم مثوی للمتکبرین قول متینی اوزره مأوی ومثواسنی بئس
الورد المورود ایدر

عیبست بزرك برکشیدن خودرا از جملهٔ خلق برکزیدن خودرا
از مردمك دیده بباید آموخت دیدن همه کس را وندیدن خودرا

نثر هر ذنب ومعصیتك تاوان وعقوبتی آخرته تأخیر اولنماق
جائز وروا لکن اهل غرور وسرور سریعا کرفتار عطب وتوی
اولدوغنه سر وحکمت وسبب وعلت بودرکه کبریا وعظمت حقیقتده
برحسب العظمة ردائی والکبریاء ازاری مخصوص جناب باری در هر
چاکر وقاحت کار وعبد سوء بدکردار که اظهار کستاخی واعتدا
ومولای مجازی سنك ازار ورداسی ایله ائتزار وارتدا ایده
بهر حال غیرت سطوت ذی الجلال آنك جمعیتنی تارمار ونفخهٔ کبر
ونخوت اسباب مکنتنی عرضهٔ عارضهٔ دمار ایدوب ایوان
پرنقش ونکاری دست خوش صدمهٔ طمس وکار وباری
مصداق کان لم تغن بالامس اولور

بچنك دشمن اکر نیست یاور من کس غرور دشمن دون یار ویاور من بس

نثر علو واستکبار متکبر علیه اعتباری ایله اوچ قسمه منقسم
وهر بری برسمت خاصه ایله متسم در قسم اول تکبر علی الله وبو
قسم افظع انواع معصیت وکناه در وبونك مبداء ومنشای
محض جهل وطغیان وفرط نوك وخذلان در فرعون ونمرود

مرد عارف چو یافت لذت قرب — نه با کلش کشش کند نه بشرب

اکل و شربش چه باشد انس بحق — دائم او در حقست مستغرق

لقمه از خوان یطعمش بینی — شربت از چشمه سار یسقینی

الایة التاسعه

دولت آنوك که تواضعله مدام — حضرت حقه ایده حالنی عرض

آخرت داری اولور آنلره کیم — لا یریدون علوا فی الارض

بو آیت معجز نمون تتمهٔ قصهٔ قارون ده سرد و تبیین اولنان آیات حکمت قرین دندرکه اول ممکور نان کور و کفور غیر شکور لا تنس نصیبك من الدنیا مرتبه سنه قانع ولا تبغ الفساد فی الارض نهی زاجر و مانع اولمایوب اول قوم شقاوت روم اوزرینه زینت عالم فروز ایله خروج و بروز ایلدوکده حیوة دنیایی اراده ایدن کروه آزاده یا لیت لنا مثل ما اوتی قارون آیت براعت مقرونی اوزره بو شوکت و ابهتی رؤیتدن رشك برو کظیم و کویای انه لذو حظ عظیم اولدیلر بعده اناء دل تاری شورابهٔ ادبار غرض و کران باری غنا و یسار ایله سرزیر فخسفنا به و بداره الارض اولدوغندن لولا ان من الله لخسف بنا بناسی طرح و سینهٔ صبر و سکونلرینی و یکأنه لا یفلح الکافرون شمشیر تهدید فزونی جرح ایدوب تلك الدار الاخرة نجعلها للذین لا یریدون علوا فی الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقین نظم مبینی ایله بودان ستان جمیل تتمیم و تکمیل اولنمشدر کبر و اغترار و ارادهٔ علو و اعتزاز برخوی نکوهیده و خصلت غیر حمیده درکه صاحبی عاجلا مبتلای سخط الهی و انه لا یحب المستکبرین نص اعجاز قرینی اوزره کرفتار اظفار دواهی

اولور

سیح ومسك وجدی فتح ایدوب دیدی که روزهٔ ابد صوم صوری
غیر ممتددن انفع واجدی وعند الله سبحانه ارفع واندی در
اول مرد بی دردك سیل سؤال سیلان ونصف علمه رغبت ومیلان
ایلیوب دیدی که صوم ابد وروزهٔ سرمدنه وجهله محصل وفسیلهٔ
همت دوحهٔ توفیقه به طریق ایله موصل اولور شیخ عارف ناشر
شذاء معارف وطائف کعبهٔ لطائف اولوب دیدی که جمله عمر زود کذاری
یوم واحد فرض واجانب واغیاردن روزه دار اولماغی ذمت همتکه قرض
ایله که العمر کله یوم وللخواص فیه صوم روزهٔ تقوی که کثرات هوای
ماسوادن اوله امساکی ترك اغیار وافطاری مشاهدهٔ دیدار یار ایله
اولور باطنت از لوث هوا ممتلی چون رسدت لذت الصوم لی
هرچه بدان شرع بشارت دهست از همه حرف انا اجزی بهست
صوموا لرؤیته وافطروا لرؤیته حدیث عبادت مأثرینی اهل ظاهر رؤیت
هلال ایله تأویل وظاهرندن عدم تحویل ایلمشلردر اما شول محلده که
حدیث اهل دل در حقیقت معنی وجه آخر اوزره حاصلدر یعنی تصادم
زحمات کثرت مانع شهود وحدت اولمیان طائفهٔ علیه مخابی ومجالی
خفیه وجلیه ده اظهار شوق وشره وبصر سر وبصیرت ایله مشاهدهٔ
نور لم اعبد ربا لم اره ایدوب یار واغیاردن غایت رقت ودلسوزه
ایله روزه طوتمشلردر محنت سوادن وماء معینه قرین اولوب ترون ربکم
کما ترون القمر لیلة البدر حدیث عالی قدرنه مظهر وعالم حقیقت ده
دیدهٔ سر منقلب دیدهٔ سر اولماق میسر اولوب شهود جمال خدا ایله
روزه کشا اوله لر

معجز نمایان سخن دن براهل لسان ولسن بو نظم حسن ایله اثبات صوم
معنوی وطالبان حقیقت روزه یی ارشاد صراط سوی ایلمشدر
روزهٔ خاصان نه همینت ولیس بلکه بریدن بود از هر هوس
هرچه نباید که بجوئی مجوی هرچه نشاید که نکوئی مکوی
چشم مکن باز به نادیدنی گوش ببر دار ز نشنیدنی
دست متالای بشغل دغل پای مفرسای براه امل
علم وعمل دار ز ریا پاک کن بلکه دل از غیر خدا پاک کن
سلمی که کلام حکمت انجامی هراهل حال وصاحب مقامك
مسلمی در دیمش که شهود ماه موجب صوم شهر وشهود اله موجب
صوم دهر در عامیان تبیین خیط ابیض یا مداد ن سواد شام شبیه المداد
وارنجه صائم لو در اما عارفان اول عمری ثبات دن آخر انفاس حیاته
دك مقام صیام ده دائم قائم وهائم لو در
از آنخورد دنیی لب تر نکرد عاشق بر بوی آن شرابی کو را طهور خواند
شیخ شبلی نك که غایهٔ تصوف ده شیر عرین غرین اهل تصرف در
قدس سرهٔ اللطیف مجلس شریفنه برکمسه داخل وحاشیهٔ بساط نشاط
نما سنده ماثل اولدی درویشان زهادت نشان تناول طعامه
اشتغال وکلوا واشربوا ولا تسرفوا رخصتنه امتثال ایدی
شیخ کامل شخص داخل دن ازالهٔ دهشت واسبال ذیل رخصت
ایدوب بیورردی که کل اکل ده یارانه موافقت وموافق یکرنکی
واتحاد ده موافقت ایله اول شخص بی امنیت صومه نیتنی بیان
ونقدینهٔ معادیری درمیان ایلدکده حضرت تسنیم جذبه سی

الصدیقین ایله طبع باتلوینی اصلاح وکرامی ایلمك اهل قربتك پیشه و
دربتی در شهود شهر موجب صوم لله درکه واسطهٔ حصول مثوبت
وجزا در وشهود خالق شهر باعث صوم بالله درکه رابطهٔ وصول
قربت وزلفی در روزهٔ تنه هرکسك قدرت واستطاعتی واردر اما
روزهٔ دل حال مردان کاردر صوم لله رتبهٔ عوام خلائق وصوم
بالله درجهٔ خواص خالق در صحت صیام عوام بطن وفرج نافرجام
دن ازالهٔ مفطرات ثلثه ایله مشروط وسمند حرون درونلری
یوزبند امساك ایله مضبوط اولوب بومرتبهٔ مرتنه مراتب صومك
ادناسی وصاحبی ادناس مفطراتی غیرناسی در اما صوم خواص
وروزهٔ اهل اخلاص بالطوع ایکی نوع در بری صوم صلحا وابرار
وروزهٔ اتقیا واخیار درکه آنلرك شرط صحت صیام لری مشاین
اعمال ناتمام دن حفظ جوارح وآراب وسواقط اقوال نافرجام
دن اغضاء اعضا ایله تحصیل حرمت آداب در

هر عضو را بدان که بتحقیق روزه ایست تا روزهٔ تو روزه بود نزد کردکار

ایکنجی صوم صدیقان وروزهٔ مقربان اهل ایقان در بوقومك
شرط صحت صومی منظار دل بی غلی ازالهٔ زنکار شواغل ایله تابناك
وکاشانهٔ درونی غبار هواجس کوناکوندن پاك ایدوب هرشیئ
که غیرحق وماسواء واحد مطلق در حرم آمن ولکن وسعنی قلب
عبدی المؤمن دن صد وصدم ودوام مراقب ومحاسبه ایله خلوتخانهٔ
وحدتی خاشاك رؤیت تفاصیل کثرت دن سد وسدم ایلمکدر
لکن بومرتبه هرکسك کاری وبودرجه هر اهل هوسك کرداری دکلدر

ظلمت و دیجوردن سالم و امین و ریاض جنت ده نعیم بی ضنته جدیر و قمین
اوله لر اولا نور اعظم قرآنی آنلره ارزانی قیلدم تا که تابش مشعلهٔ نور
ایله لیلهٔ دیجوج دیجور کوردن خلاص اوله لر ثانیا نور شهر رمضانی
آنلره رش و احسان ایلدم تا که تاریکیٔ روز محشرده صدمات شور و
شردن نجات مناص بوله لر آنجا که نور باشد ظلمت چه کار دارد

لطائف قشیریه ده که مجاریٔ کلامندن ذهاب سلاست و انسجام
جاری و پیکر حسن بیانی لباس تکلف و التباس دن عاری اولماغله سعی
مؤلفی مشکور در مذکور در که فمن شهد منکم الشهر فلیصمه آیت معجز
نظامنده امر بالصیام هم اهل ظاهره شامل و وافی و هم اهل باطنه کافل
و کافی در صوم ظاهری نوع واحد و کتب فروع ده مشروح و مشروع
اولدوغی اوزره فرضیتنی هر مؤمن موقن غیر جاحد در اما صوم باطن
اوچ کونه و هر بری بر مقام بلند و منزلهٔ ارجمند دن نمونه در اولا امساک
دل پاک در و اول دل نامعتدلی آفات راه پر مخافات دن وقایت در
ثانیا روزهٔ روح مشروح در و اول روح مستعد الفتوحی نور معرفت
ایله ظلمت جهالت دن حمایت در ثالثا صیام سر بابر در و اول سراپردهٔ
سری توجه اغیار غبارندن صیانت در

دولت شرف لقاست باقی همه هیچ بی روزه بدان دولت باقی نرسی

تنی پاک و تطهیر ایلمک آسان و یسیر در اما دل مترصد الخیری
ملاحظهٔ غیردن امساک حال عارفان چالاک در حلق و حلقومی
مشروب و مطعوم دن کاه و بیکاه حفظ و نکاه ایلمک ضعفه و عجائز
دن روا و جائز در اما تعاطیٔ حرام دن کف نفس حرامی و نزل الجوع طعام

الصدیقین

مجموع سال ده انزال وخاك نشينان آخر زمانه ايتا واجزال اولنور
ايدى حضرت رسالت عنوان عليه صلوة الله المتان شهر رمضان ده
رايت قرآءت قرآنى رفع واعلا ومعلم كتاب علمه شديد القوى يه عرض
واملا بيورورلر ايدى پس دعواى محبت وولانك شرط لازم الايفاسى
موافقت وتابعك لحسن حالى متبوعنه مرافقت اولماعين اصحاب يمينه
سنا وارو قمين بودركه صحائف حسناتى كثرت ختمات ايله مسكى نخاى
وشهر صيامك ليالى وآيامنده مداومت تلاوته بذل وسع واهتمام
ايده لر روايت دركه متهجدان اهل طاعت دوام وضو ايله تحصيل آب
رو وهلال روزه كفارهٔ چرخ فيروزه دن ارآءت ابرو ايلدوكى مشهود
اهل جهان مقالى ايله وهذا الهلال مشار اليه بالبنان اولدوقده
خليفهٔ بى ستم عدالت شيم حضرت فاروق اعظم رضى الله تعالى عنه مناط
تحقيقى تنقيح ونخلهٔ نخلهٔ كلامى تلقيح ايدوب بووجهله فتح باب بيان
وكاشانهٔ تبيانى بنيان بيورمرلر ايدى كه اتاكم شهر رمضان فاعروها
بالاحسان يعنى حقيقت احسان كه حظيرهٔ خطيرهٔ شهود وايقانه سبب
لحاق ودراك ومصداق فرمودهٔ ان تعبد الله كانك تراه فان لم تكن تراه
فانه يراك در شهر امتك حقنى رعايت ولسان تدبر وترتيل ايله كلام
قديم واجب التجميلى قرآءت ايليه كه ماه رمضان ده كثرت ختم قرآن سبب
حسن خاتمه وايمان وباعث دخول وخلود دار الامان در توراة عبرت
آيات ده مرجل بيان اجواد محارم حرم قربناه نجيا ايله بووجهله مناداة
ونجوى اولنمشدركه بن امت محمده ايكى نور سرمد افراز وبين سائر الامم
فريد نويد وكرم ايله سرافراز ايلدم كه اول ايكى نور تمام السرور ايله ايكى

تا تو این نای رنسازی تنك نشوی در جهان بلند آهنك حیوان

بی نطق و زبان که چراگاه وارعوا انعامکم ده صبح و شام خورد و آشامه
گرفتار و تغاطیء اسباب آسایش و خواب ده بی اختیارلر در هرگاه که
انسان متعود الانعام دخی مرعای یأکلون کما تأکل الانعام ده سررشته
حزم و ثباتی گزاره ده دست عدم مبالات و سوم سلعهء رخصت ده
مغالات ایده نشیب اسفل بلکه مهواة بل هم اضل ده کم کردهء صفوت
ذکا و مبتلای خست شرکا اولور پس نفس زور آزما آنلری مربط احماد
پرهیز و احماده ضبط و سك خلیع العذار نفس غداره وضع قلادهء
ربط ایدر که صفت کف و امساك ایله سائر جانوران بی باك دن متمیز
و محز ملکهء ملکیت ده متحیز اولوب طبع سیری و شبع که خمیرمایهء
غفلت و بطر و سبب استیفای قضاء وطر در آنلردن زائل و هر بری
نعیم جاودانیء روحانی یه راغب و مائل اوله نظار منظار حقائق
اشیایه روشن و هویدا در که فاضلترین رسل کرام حضرت ختمیت
مقام علیه و علیهم الصلوة والسلام در و شریف ترین کتب معجز بیان
حضرت قرآن در پس بهترین کتب و انبا مهترین رسل و انبیایه فاضلترین
ازمان اولان شهر رمضان ده ایتا و احسان اولندی بو پیغامبر که
افضل انبیاء مرسلین و بو کتاب معتبر که اشمل زبر اولین در شهر رمضان
ده که اجل شهور سته و صوم فضیلت نشان که عنوان فضل ملی الصوم
لی ایله اکمل عبادات حسنه در هر آیینه افضل امم و خلائقه شایسته
و لائق در شهر رمضانك جناب منیع قرآنه بر خصوصیتی و بر گونه علاقه
و مناسبتی دخی وار در اول خاصهء منقبت اثر بودر که شول آیات و سور که

رياضات شاقه ده ثبات ايله تارك آسايش وسبات در بو معنى
قرءآن عظيم الشان ايله شهر مبارك رمضان بيننده اجل وجوه مناسبات
در چونكه روزه دار باهمت ارض رياضتى ومن شهد منكم الشهر فرمانى
ايله قطع واجتياب وشراب وطعام دن كه غداى ابدان واجسام در
پرهيز واجتناب ايلدى لاجرم شهر رمضان ده تنزيل نعمت قرآن
كه غداى روحانى وقوام قلبى وجانى در تعويض وكليد بشرى ونويد
يد باتأييد نه تسليم وتفويض اولندى تاكه مصداق حديث ان فيها
لحلاوة وفيها لطلاوة تلاوتى بدل ما يتحلل ونفائس نكات قرآن
غداى اجساد وابدان دن نعم البدل اوله

زين حورشها اندك اندك باز بر كان غداى خر بودنى آن خر
كر تو اين انبان زنان خالى كنى پر ز كوهرهاى اجلالى كنى

حضرت لقمانك كه لقد آتينا لقمان الحكمة عنوانى ايله
سلطان كروه حكيمان وواسطة العقد اهل ايمان در وصاياى
حكميه ونصائح سنيهٔ سميه سندندر كه چونكه شكم خالى چرب
وشيرين اطعمهٔ لذت قرين ايله مالى اوله ذهن پاك وفكر وادراك
سر فطنتى ناز بالين غفلته قويوب زبان حكمت بيان مبتلاى بلاى
خرس وابكمى واستعداد سلامت نهاد سر زير نشيب نقصان وكمى
اولماغله سررشتهٔ عمل صالح دست تصرف اعضا وجوارح دن بيرون
ودل نازك وذهن چابك غايت تثاقل وكثافته مقرون اولور

بهر ناى كلو وطبل شكم چند باشى بچنك غصه دژم
ناى خالى بهست وطبل تهى چند در ناى وطبل لقمه نهى

وانجیلِ با تجیل اولان اوچنده تسجیل وزبور ماهِ مزبورك اون سكزنده
تنزیل اولنوب وكلامِ قدیم ایله كه مِصداقِ آنه لقسم لوتعلمون عظیم در
یكرمی دردنده دینِ مُبین اِكمال وهر نقطهٔ نكته قرینه تفاصیلِ زُبرِ
اَوّلینِ اِدماج واِجمال اولمشدر تفسیر كبیرده تحریر وتحبیر اولنمشدر كه
چونكه بوماهِ مغفرت انجام صیامه اختصاص وَنصِّ الذی اُنزِلَ فیه القرآن
ایله علّتِ تمیّز ورُجحانی علی وجه الاقتصار اقتصاص اولندی یعنی
چونكه بوشهرِ بابَرَكت اعظمِ آیاتِ رُبوبیت ایله كه قرآنِ واجب التجیلك
تنزیلی در مُمتاز وابوابِ مینوی پاك رُوی دلِ عُباد وتُستاكه باز اولدی
پس بَدیعٌ وبَدیع وبعید ونزیع دكلدركه اول قومِ قوم دخی اَنواعِ
عبودیت وتسلیم دن برنوعِ عظیم ایله كه اول رُوزه وصِیام وترك شُرب
وطعام درجنابِ صَمَدِ وَهّابه كه ذاتِ اكرمی ما صَدَقٍ وهو یُطعِمُ ویُطعَم
در تقرّب وتصحیح نیت ایله ظهورِ نورِ صَمَدیّته ترقّب ایده لر

با وجودِ تنعّمِ دُنیا بكسی عیش ران جهان ندهند این مثل در زمانه
مشهورست هركرا این دهند آن ندهند بوماهِ بَرَكَت اقتراده
قرآنِ مُعجز نماكه فی الغُدُوّ فی الرّواح غذای اَرواحِ دراهتِ ضعیفهٔ
آخر زمانه ارسال واحسان اولندی تاكه غذای اَشباح تقلیلِ اطلاح
ایله سَبُك رُوح وپاكیزه رُوع اولوب بحر وبَرده ابتلاء امتلا وبَرَدَه
ایله قندیلِ عبادتلری بی فُرُوغ وبَرُومَندیٔ تخم تخمهٔ ایله كرفتارِ
جشا وآرُوغ اولمایه

بربندِ دهان ازنان كامد خیرِ روزه دیدی هُزَهزُورَدِ بنكوهنر روزه

محرابِ طاعت ومُعتكفِ عِبادت ده قایم اولان صائم قندیله

سدهٔ عرش والایه فرمان جناب کبریا ایریشور که بو ماه معصیت
زداده اقامت وادا ایلدوکلری تسبیحات واذکار وتهلیلات بحصر
وشمارك ثواب بیحد وحسابی روزه داران شهر رمضانه نثار وجناح
باجناح لرینی زیر اقدام صوامه فرش وثار ایده لرلپس سکنهٔ سبع شداد
مثوبات اذکار واوراد ینی روزه دارلرك طوماره عمل وکردارلرینه
ثبت ونمق ورقم هواجس کونا کونی لوح محو واثبات درون لوندن محو
اولمق ایدرلر فضائل شهر رمضانك اکبری واسباب تمیز ورجحانك بزر کزی
نزول قرآنه میقات وصعود غرف رضوانه مسلم ورقاة اولدوغی در
زیرا قرآن مقروء وملفوظك لوح محفوظ دن سمآء دنیایه دفعةً نزول
اجلالی ماه روزهٔ میمنت مآل ده اولوب بعده وفق مصالح متجددهٔ
واقتضای وقایع متعدده اوزره شیئاً فشیئاً تنزیل وکرسنکان
معارف الهیه یه نوالهٔ حکم بهیهٔ شهیه انا فانا اعطا وتنویل اولندی
حسین بن فضل رشتهٔ بیانه تنظیم خضل وحلیهٔ رهانه نظم
اوا قرانی سبق ونضل ایدوب بیور مشکه بو آیت معجز بیانك معنای
لازم المعانی انزل فی شانه القرآن دیمکدر یعنی ماه رمضانك شرف
ورجحانی وایجاب صوم صمدیت نشانی حقنده قرآن میمنت ورود نزول
وفرود ایلمشدر ای عزیز وصاحب درك وتمیز کتب سماویه نك
نزول برکت عنوانی شهر رمضان ده واقع وبین المورخین بو معنای
کثیر الوقایع مستفیض وشایع اولوب اولا صحف ابراهیم علی نبینا وعلیه
الصلوة والتسلیم شهر رمضانك اوچنده نازل وتوراة شرفآیات
بوخاکدان بی ثباته اول ماه مبارك اوقاتك آلتی سنده واصل اولمشدر

مُجرمانه امیدِ خلاصی و غفران ایدن عابدان مأمن امانی و امان ده
ارواحِ عارفانِ جنتِ عاجلهٔ عرفان ده درجونکه بو ماهِ عالی جاهك جمالِ
هلالِ شرف و دستگاهی آشکارا اولور شبِ بهره ده مرتاضانِ هدایت نیز
اعظمِ خیر من الف شهر ساطع و بدیدار اولور رایت اظلّکم شهرٌ عظیم
میدانِ رفعت و تکریمنده منصوب و رقم اوّله رحمةٌ و اوسطه مغفرةٌ
و آخره عتقٌ من النار اوراقِ زرنگارنده منقوش و مکتوب در

این مه مهِ فیض آمد و از منبعِ رحمت صد چشمه برای دلِ هر تشنه روانست
این مه مهِ آسایش و افزایشِ دینست سرمایهٔ آرایش و ارامشِ جانست

خبر پُر عبره کلمشدر که هلالِ رمضان جمالِ رخشانی ایله فرقِ
فرقِ عالمیانه رشحِ نور و قلوبِ پُر کدر و بلورینه القاء سرور ایلدکده عرشِ
اعلا و کرسیِّ والا ملاءِ ملائکهٔ حسنهٔ الاملا ایله تبختر و اهتزاز
و تفاخر و اعتزاز ایدوب دیه که طوبی لامّتِ محمّد یعنی آفتابِ عزِّ سرمد
مطلعِ بارگاهِ ازلی و ابد دن سطوع و بو امّتِ محمّدت منقبت اوزرینه
شروق و طلوع ایلدی سعادت آثاره که بو منزلت و کرامته فائز و بو شرفِ
بی غایه و قرب و زلفایه جائز اولمشلر در بس سدنهٔ رفیعِ رفیعُ
المکان و نیّر آسمان و ستارگان اولِ امتِ خطاکار ایچون استغفار و استفا
و رعایتِ حقّ اعانتی استیفا و استیفار ایدوب سبّاحانِ لجّهٔ دنیا و
سیّاحانِ عرصهٔ هوا و مسّاحانِ باری و آکام یعنی اجناسِ اخاش و هوام
و سوام و بالجمله مخلوقاتِ آسمان و روی زمین ماعدای ابالسه و شیاطین
لسانِ انطق حال ایله جنابِ کریم ذی الجلال دن ترکِ خورد و آشام ایدن
صوّام حقیقه طلبِ آمرزش و غفران و دریوزهٔ رحمتِ رحمان ایدرلر سدنهٔ

ابوابُ السماءِ یعنی چونکه هلالِ شهرِ رمضان کنارهٔ اُفُقِ آسمان دن عرض
جمال و مُستَمِلیاتِ حدیثِ صُوموا لِرُؤیَتِه دن هر عارفِ مُنتَهی بو مَطلَعی
حَسبِ حال ایده

چَشم داریم اَزان ماهِ سعادت پَرتو که جهانرا بدهد رُوشَنی از سَرِ تو

روزه دارانِ باتعَب مُصابَرت ظَمأ و سَغَب ایله اظلالِ دَوحهٔ
افضال ده آسوده و کلیدِ رحمت ایله ابواب هشتگانهٔ جَنّت کُشوده اولور
روایتِ اُخریٰ ده که یَلیقُ بِشَهْمٍ اَن یُصَیِّرَهُ ذُخْرًا در تَتِمّهٔ حَدیثِ
پیشین و غُلِّقَتْ اَبوابُ جهنّم و سُلسِلَتِ الشیاطین در یعنی دروازهٔ
عذابِ اَلیم اولان اَبوابِ جحیم ایصاد و اِغلاق و مَردهٔ اَبالِسهٔ مُرده دِل
سَلاسل و اَغلالِ زَلازِل ایله تقیید و اِیثاق اولنور و هر شبِ بهجت
آثار هنگام اِفطارده آلتیوز بیك مُسیئ گنهکار و اهلِ شمال و یسار
که مُستحقّانِ دخولِ نار اوله لر آتشِ حُطَمه و جحیم دن براتِ نجات و تنعیم
ایتا و اِعطا و نُزلِ کرامتِ بیشمار ایله وقتِ اِفطارده اطعام و اِفطا
اولنور فکن شاکرًا لله عَمّ نَوالُهُ شهرِ رمضان بر فضاءِ
دائمِ الفَیَضان درکه شُعَلاتِ قنادیل و مَصابیح اوله مزیّن و منوّر
و بر پرنیان درکه یواقیتِ تراویح و تسابیح ایله مُرصّع و مجوهر در بر
دادگرِ بی رُشا و دُوزَخ بندِ فردوس کُشا درکه ترتیب دیوانندن
عقاربت و شیاطین سرگشتهٔ خِراسِ هِراس مَهابتِ ایوانندن
مُبتَدعانِ بی یقین برگشتهٔ وسواسِ نَسناس قُلوبِ ویرانه نك
فُضالهٔ نَواله سندن بَرکتِ اَیادیٔ آبادی و عاصیانِ باندمه آنك
یُمنِ مَقدَمی عتاق نامهٔ اِرادیٔ آزادی مُطیعانه نَوید رَحمتِ بی اِمتنان

هر بری نار موقده ء بعد و فراق ایله احتراق دن خلاص و سویداء
ظاهر الاسوداد لری قرین ابیضاض و املاص اوله
خود سوخته را بار دگر نتوان سوخت خلیل بن احمدك قول
مسدد دنده قمر اشتقاقك انشقاقی لفظ رمضیدر که معناسی آخر
تابستان ده طراوت بخش باغ و بستان اولان باران در که روی
روزکاری کرد و غباردن پاك و منظار درون پر انوارلرینی تابناك
ایدر پس بو ماه نورفشان و قدرنشان نامزد اسم رمضان اولدی
زیرا آنك فیض عنایتی نامهٔ سیه کاران امتی ادناس معاصی بی
قیاس دن تطهیر و دماغ دل با فراغ لرینی عطر سائی کلمات قدسیه
ایله تعطیر ایدر جو هواء هدانك همای پوشیده سیری اولان امام
قشیری بیورمشدر که ماه رمضان نار غفران ایله بعض قومك
معاصی بادیه لرینی احراق و نور عرفان ایله بعض آخرك آب روی
رسوم عادیه لرینی اهراق ایدر آنك که جرائم عظائمی سحق اوله
باب روضهٔ جنت اکا باز اولور و هر کیمك که رسوم شومی محو و محق
اوله مرتبهٔ قرب و ولاده جمله امثال و نظراسندن راجح و سرافراز اولور
کسی را که از شعلهٔ شوق سوخت تباب لقا چهره اش بر فروخت
ان امرا کله لا یدرك اعلموا ان کله لا یترك اکرچه
فضائل شهر رمضان و مناقب و مفاخر روزه داران خارج خریطهٔ
حیطهٔ بیان در مدلول کرامندی اوزره کلمهٔ چند وجه اختصار
اوزره تذکار اولنور خوکردهٔ طعام صدیقین اولان اهل صدق و یقینه
مژده رسان اولان احادیث حسان دندر که اذا دخل رمضان فتحت

ایلمشلردر ماهِ رمضان دخی بر زمان ده ظهور واعتلان بولمش
ایدی که آفتاب کیتی تاب اول قومِ بی بأسك سمتِ رأس لرنه رسیده
ومیانِ آسمان وزمین ده سراپردهٔ آتشین کشیده اولوب براری
وبیدتف وتابِ خورشیددن کژم ودوزخ سان وریکِ بیابان
شعاع مهرِ رخشان ایله تفسان ایدی وبعضیلر قتنده لواءِ
وجهِ تسمیه بو وجهله دفع وتنمیه اولنمشدر که تشنه دلانِ سوز
ناك هنکامِ روزه وامساك ده آتشِ جوع ونوع ایله کژم وجدیدِ
دلِ شدیدلری مطرقهٔ ریاضت ایله نرم اولدوغیچوندر یاخود کناهِ
بندکانِ ناکام واسطهٔ صیام ایله سوخته ودلِ تنك وتنك لری
تابشِ انوارِ صمدیت ایله افروخته اولدوغندندر جنابِ قادرِ قیومك
لوحِ ازلی سنده مرقوم ولا یعزب عنه مثقال ذرة فی الارض ولا
فی السماء بارکاهِ والاسنده معلوم ایدی که بو امتِ کنهکار مقحمات و
موبقاتِ بسیاره مبتلا وکرفتار اولماغله هر بریِ محتاجِ تطهیر
وتهذیب وشجرهٔ استعدادِ مادرزادلری وابستهٔ تلقیح وتشذیب
اولوب خبثُ الحدید خبث وشقاق لری امحا وامحاق بولماق ابانهٔ
انابه ویوبهٔ توبه ده احراقِ وجود واذابه ایله اولور
فما صفا ذهبٌ الا علی لهبِ وبو امتِ ضعیف بنیتك کیاهِ وجودِ
پرکناه لری سوزشِ آتشِ اجرام واذناب ایله بی طاقت وتاب
اولماغین روزهٔ رمضان ایله تکلیفِ فرمان اولندی تاکه حرارتِ
کژسنکی وحرارت ایله شاهبازِ دلِ هوا پروازلرینك جناحِ جناحی
سوزان وتاریکنای جنانلرنده شمعِ صفح وغفران فروزان اولماغله

سیاق سباق قرآن عظیم الشانه تدقیق نظر وامعان اولنسه مفهوم
جهابذهٔ فن بیان اولورکه خدای مستعان اطلاق لفظ رمضان
بیورمیوب بلکه خلعت بیانی صراز شهر رمضان ایله وشی وتحبیر بعده
تتمهٔ کلام با فیضان ده فمن شهد منکم رمضان بیورمیوب فمن شهد
منکم رمضان بیورمیوب فمن شهد منکم الشهر لفظ براعت بهری ایله
ادا وتعبیر بیورولدوغی تقویت معنای حدیث وصحت نبأ وخبری
تنصیص وتنثیث ایدر وجه آخر بودرکه چونکه صوم وامساکک
جناب صمد پاکه خصوصیتی واضح وبدید وسائر عبادات بیننده
بی مثل وندید درهر آیینه روزهٔ نظافت آیین بر شهر شرف انتسابده
فرض وایجاب اولدی که جناب خدانک اسم اسماسی ایله موسوم ومسمی
اوله لکن عند الجمهور اسم مذکور اسماء اعلامدن بر اسم لازم الاعلام
درجب وشعبان کبی هر بری بر ماه شهرت نشانه سمی ونام در
وبو لفظک مادهٔ اشتقاقنده اختلاف وعدم اتفاق ایلمشلردر
بعض کبار با اعتبار قتنده رمض دن مشتق وبو لفظ نایاب
تاب آفتابدن حرارت یافته اولان ریک یافته معناسنه اولدوغی
محقق در وجه مناسبت بودرکه عرب عرباکه زیر جرباده قاطنان
ساهرهٔ تربا ایدیلر اسماء شهور شهرت انتمایی لغت قدیمه دن
لغت جدیدهٔ قویمه یه نقل وتحویل وهر برنده بر وجه موجه اوزره
اعتماد وتعویل ایلدوکلرنده بعض شهوری که اکثر اوقات ودهورده
وقوع وظهور بولور اول زمانک علم اسم ونشانی ایله تسمیه واعلام
وبلا ریب ورین ربیعین وجمادین کبی سبب اطلاقنی تبیین واعلام

ایلمشلردر

وَقفِ اوکن قوای رُوحانی صرفِ اُوکن حَواسِ جسمانی
کُوش ازو مخزنِ جَواهر ساز هُوش اَزو معدنِ سَرائِر سار

اکر باب ریاضت برآوری غُسلی همه کدورت دِلرا صَفا توانی کرد

مُغتَسلندن تَطَهُّر ایدن اهل تَبَتُّل و تَدَبُّر خانهٔ دلی غوائِل شَواغل
دن پَرداخت وسُرعتِ ذکاءِ معنی رُبا ایله دُواسبه سِر اَسرارِ غَیبه تاخت
ایدوب مقدارِ حوصلهٔ استعدادِ خدادادی اوزره بوکتابِ مَیامِن
انتسابك فُیُوضِ بیحسابندن استفاده وهرآن خزانهٔ بیکرانهٔ وَلَدینا
مَزیددن فضل جدید استزاده ایلیه

عقل جُزوی کَی تواند کَشت بر قرآن مُحیط
عَنکبُوتی کَی تواند کرد سیمُرغی شکار

جواهر التفسیرده سِحاءِ اَشجارِ اَسمار تقشیر اولنمشدکه
بعضِ اَقوالِ شهرت نشان ده لفظ رمضان اسماءِ اسمیدن براسمِ
اَسنیدر وبو مُدعیٰ یه حدیث لاتقولوا رَمضانَ ولکن اُنسُبُوهُ
کما سَبَهُ الله دَلیل وکُواه در فُتُوحاتِ ده ایراد واثبات اولنمشدرکه
رمضان اسماءِ ملكِ مُستعان دن براسمِ سامی ونامِ نامیدرکه
معناسی مُرادفِ فحوای صَمَد وحضرتِ ابی هریره دن رضی الله تعالی
عنه روایت وإبنا اولنان حدیثِ لاتقولوا رَمَضان فان رَمضان
اسمٌ من اسماءِ الله تعالی بوکا دلیل وسَنَددر اکرچه بوحدیثِ
مُستجادك اسنادنده اصحابِ جرح وتعدیل وارباب تصحیح وتعلیل
قال وقیل انمکله مَهرهٔ مُصطلحاتِ حدیث واَخبار قتنده درجهٔ صحت
واعتباردن مُنحطّ وعندر الثقاة رُتبهٔ حَسَن دن مُسقط در اَمّا

مَساقه تصبّر وتحمّل ایدوب اندازهٔ فهوم ودرایاتلری اوزره فصول و
غایاتِ آیاتنده سخن گزار ونصائح عامّه ومواعظِ خاصّه وحامّه سی
ایله پند پذیر وبهره دار اولهلر

چون همی دانی که قرآن را رسن خواندست حق
پس تو در چاهِ طبیعت چند باشی با رسن
چرخ گردان این رسن را محرسانند تا بجاه
گر همی صحرات باید دست در زن در رسن

وحقّك بخششی وکند ونك سعی وکوششی مقداری رموز و
اسرارینه نائل حصّه یاب ونصیبِ مقدّر دن بانصیاب اولهلر که الماهر
بالقرآن مع السفرة الکرام البررة حدیثِ صحیح وخبرِ صریح در یعنی هرکس
سعادتلك که سعی وهمّتی معانیٔ قرآنیه وقوفه موقوف ومنوط رایتِ
مهارت وحذاقتی افراشتهٔ عرصهٔ معارف ولطایف اولماغه مصروف
اولهلر محرمانِ سرایردهٔ یقین اولان سفرهٔ وحیِ مبین اعنی کرام الکاتبینك
زمرهٔ باقبولنه شرفِ انتماج ودخول بولور

گر درِ قرآن گزد زیرا هرکه در قرآن گریخت
آن چنان رست از عقوبت این چنین جست از فتن

بو مقدماتِ مسلّمهٔ التنایجدن حکم رایحی اوزره سالکانِ
منهج آن هذا القرآن یهدی للتی هی اقوم اهمّ درکه اقدام تدبّر وتذکّر
ایله سلوکِ جادّهٔ معرفتِ قرآنه اهتمام وتحقیقِ معنای اینقدنه شمامهٔ
اشاراتِ غیبیه یی اشتمام ایده لر

چون ز نفس وحدیثش آیی تنك بکلام قدیم کن آهنك

دقو

قدره ایرشدی عجبمی دراکر شهرت افزا اوله شهر رمضان
نازل اولمشدر آنك شاننده الذی انزل فیه القرآن
ماه رمضان شهور شهرت نشان میاننده رکن شرفی رکین در تمیز
ورجحانی صدف درارئ قرآن اولدوغندندرکه شرف المکان بالمکین در
حضرت قرآن بر سلطان عظیم الشان درکه شهر رمضان اکا اورنك وکاه
در وبر شاهد با حسن وآن درکه مسند فیروزهٔ ماه روزه اکا منصه
وجلوه کاه در

پوست بکذارکه تا صاف شود دین تو زان که چو بی پوست بود صاف شود خون ز عدس
چنك در کفتهٔ یزدان وپیمبر زن ورو کانچه قرآن وخبر نیست فسانه ست وهوس

امت با مغفرته فاضلترین عبادت قراءت قرآن وبو مدعایه حدیث
صحت عنوان افضل عبادة امتی قراءت القرآن دلیل وبرهان در اما هر
قراءت که حلیهٔ تدبر وتفکردن عاری در آندن توقع خیر ومنفعت وراء
حجاب عدمده مستور ومتواری در

عروس حضرت قرآن نقاب آنکه براندازد که دار الملك هستی را مجرد بیند از غوغا
عجب نبود کر از قرآن نصیبت نیست جز نقشی که از خورشید جز کرمی نیابد چشم نابینا

کلام مرتضوی علیه رضوان الله القوی لا خیر فی قراءة لا تدبر
فیها رق منشور ربانی واثناء مثانی معجز مبانی ده کتاب انزلناه
الیك مبارکا لیدبروا آیاته آیت با جلالتی دخی دلالت ایدرکه بو کتاب
مبین مبین ونامهٔ متبرك ومتیمنك عالم نظافت شمول دن حکمت
نزولی بودرکه ارباب حجی والباب غرائب حکم واسرار ونوادر اسالیب
واطوارنده اعمال وسع تدبر وتأمل وسبیل تحصیلنده مشاق کلفت

التفات وتوجیه بال وخوارقِ عاداته توجّه واقبال اتمیوب لجّهٔ
بی ساحل توحیده مستغرق وانس بالله بارگاهنده هرگاه
مداومِ ذکرِ حق ایدی

اینست کمالِ مرد در راهِ یقین در هرچه نظر کند خدا را بیند

رسالهٔ قشیریه ده ثقاة اهلِ ثقاة دن کلامِ حکمت سمات
التوحیدُ اسقاطُ الیاآت مردی ومأثور ومیانِ اجلهٔ اثباتده
اثباتِ اولنان کلمات دن التوحیدُ اسقاطُ الاضافات خود
قولِ مستفیض ومشهوردر

چو بی آگاهم از جانم که چونست خدا را کنه چون دانم که چونست
همین نامیست عالم باقی آن ذات که التوحیدُ اسقاط الاضافات

یعنی اشیادن هیچ برشیٔ هست نمایی پیش نهاد اعتداد وکندو
نفسنه اضافه واسناد اتمیوب باعثِ فقد وترح اولان هرشیٔ
متخذ ومقترحك پیشانیٔ فطرتنده قلمِ قدرت ایله

ولابدّ یوماً ان تردّ الودائعُ نقشی مرقوم اولدوغنی معلوم
ایلیه فمن سرّه ان لا یری ما یسوءه فلا یتخذ شیئاً یخاف له فقدا

چرخ احسان ومکرمت را بدر والیٔ دین علی عالی قدر

رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن روایت درکه هرشیٔ که عقلِ
چالاك تصوّر وادراك ایدر جنابِ خدا آنك خلافی وبو معنی اربابِ
البابه غیرِ خافی در

هرچه نزدِ تو پیش ازان ره نیست غایتِ فهم تست الله نیست

الآیة الثامنة

قدره

ماءِ دأماده حشراتِ مائیه دخی متحرّك وجنبان در

میلِ خشکی نبود مردم دریایی را بر ولیِ کرامت نشان دخی

یکلحظه وآن ده مسافهٔ شرق وغربی قطع وضرب ایلدوکی بیان

ومذکورِ لسانِ استحسان اولندقده کبر واولد محقق کرامات

صوریهٔ غیرِ ضروریه یه عدم اعتداد ورزِ نشیانِ مسلکِ اشرشاد

ای برادر بی نهایت درکهیست در هر آنجامی رسی یالله مه ایست

فحواسنی یاد ایدوب دیدی که طی مکان دخی عالم امکانده

امرِ غیرِ نادر وابلیس مکّار دخی بو کاره مستطیع وقادر در

هرچند شوی عالی توقصد یا علا کن اول طالبِ کوی پاکه اعزّ

مطالبی جویا ایدی فما الکمال عندکم سؤالی ایله حقیقتِ حالی طلبکار

وصدقِ رجا والتجاسی آشکار اولدقده اول طبیبِ روحانی وادیِ

رحمانی ناقهٔ بیانه وضعِ خطام وتحقیقِ کرامتِ معنویه یه کم مختار

نفوسِ قویه درقِ منشورِ کلامِ منشوری مسکّی الختام ایدوب

دیدی که ان یکون باطنه مع الحق وظاهره مع الخلق

نظرِ حق بدان که بر کل نیست جز که بر عرشِ اعظم دل سُست

همه را بین زحق زحق که کردی چُست تو زحق غافل ازانی سُست

حضرتِ صدّیق ولایت پناه رضی الله تعالی عنه وارضاه

حالِ بی اشتباهی بو معنایه کواه در شول جهت دن که میانِ کرامهٔ

اُمّت ده خلعتِ فاخرهٔ افضلیت ایله ممتاز وفائق وشانِ معالی

نشانده ان الله یتجلّی لاهل الجنة عامّة ولابی بکر خاصّة منقبتِ

خاصّه سی فرموده مخبرِ صادق درمع هذا کراماتِ ظاهرهٔ کونیه یه

سربازك نظر غیر گدازلرنده هر آن بر کرشمه و جولان ایله تمایل و اهتزاز
ایدر آنکه دو گفت و سه گفت و بیش ازین متفق باشند در واحد یقین
احوالی چون دفع شد یکسان شوند دو سه گویان هم یکی گویان شوند
زهی سعادت و اقبال اول اهل حاله که قبله نمای دل غیر کسلی کعبهٔ
حقیقیه دن غیره مائل و تکثر شؤنات مطالعهٔ وجه ذاته مانع و حائل
اولمایوب همواره اندیشهٔ دل آواره سی مظهر
یك دوست بنده کن چو یك دل داری و مدلول ما جعل الله لرجل
من قلبین فی جوفه دن متنبه اولماغله ذکر و فکری توحید باری اوله
آن بود دل که وقت پیچاپیچ اندرو جز خدا نباشد هیچ
یك ره اندر ره رهایی باش از خودی دور شو خدایی باش
نقلهٔ کرامات اهل ولایت دن روایت اولنور که مجلس ابو سعید ابو الخیردن
که حجرهٔ خاص سویدادن ازالهٔ خاشاك سوا و غیر و قدم همت ایله نهایت
مراتب سلوکی گشت و سیر اتمش ایدی اولیاء کرام دن بر ولی بلند مقامك
دو کائنات جوی سیران و قضاء فضفاض هواده طیر سریع السیر
کبی پرواز و طیران ایلدوکی میان اهل قبول و رد ده زبان زد اولدقده
اول کامل مکمل کرامات کونیه یه متنزل و بذلهٔ ابتذال ایله متبذل
اولمایوب دیدی که اصناف مرغان و اطیار دخی تکاور باد پای هوایه
سلیمان وار سوار اولورلر کبار اهل تصوف دن بر صاحب تصرف دخی
لباس خرق عادت ایله اشتمال و الما و مشی علی الماء ایلدوکی یاد و بحسب
المعتاد عض انملهٔ استبعاد اولندقده اول مرشد صاحب اختبار اکا دخی
اعتبار اتمیوب دیدی که سطح دریا جولانکه ضفادع و حیتان و وجه

کشفِ راز ایدوب دیمشکه بو علم رائق صالح ولائق اولماز آولا اولکسته
کُند و وَجْد و وِجْدانندن تعبیر و فِعلندن نطق و تخبیر ایلیه

ای در دلِ تو هزار مُشکِل زهمه مشکل شود آسوده ترا دلِ زهمه
چون تفرقهٔ دلست حاصِل زهمه دلرا بیکی سپار و بکسِل زهمه

ابو یعقوبِ نهرجوری که هم خرقهٔ ثوری و نوری در بیان حقیقتِ
توحید و بناءِ تحقیقی توکید ایدوب دیمشکه مَن اَخَذ التوحید بالتقلید
فهو عن الطریق بعید ابو العباسِ سیّاری که هوای تحقیقاتِ سنیّه نک
مُرغِ طیّاری در التوحیدُ ان لا یخطر بقلبك دُون الحق ایله تحقیقِ کلامِ
اَحَقّ ایلمشدر

نه فراوان نه اَندکی باشد که یك اندر یکی یکی باشد
در دُویی جُز بدو سَقَط نبود هرکز اندر یکی غلط نبود

شیخ الاسلام ایله اشتهارِ تامّ بولان عبد الله انصاری
قدّس سرّهُ السارّ الساری اِفهامِ کلامِ اَتَدری ما توحید الصُوفیّه
نَفْیُ الحَدَث واقامَةُ الاَزَل وطالبِ تحصیلِ اَدَب اولان مُسترشدِ مخاطبه
کشفِ سرِّ لم یَزَل ایلمشدر کبار مُحَقّقین دن بر اهل وَجْد و یقین طریقِ
تحقیقده زندکانی خُرجنی خرج و کوهرِ عمر بهای حقیقتی اَللّه بس باقی
هَوَس درجنده درج ایلمشدر

اکا کیم فضلِ باری دستِ رَس در دیمش اَللّه بس باقی هَوَس در

واحد مراتبِ اَعدادِ متکثّره ده ساری و سایر و محیّای
پَرْدَکیٔ وَحْدَتی جلابیبِ تنوّعاتِ کثرتِ غیر ساتر اولماغین مطلوبِ
حقیقی وراءِ ستر رقیق دن هرکون برکونه عرضِ عشق و ناز و عاشقانِ

واصحاب نهایت کبی ارباب بدایت دخی بو معنایی مُدرِك ومُتفاهِم در قسم
ثانی توحیدِ عیانی در که بهرهٔ خواصّ بلکه مخصوصِ اخصِّ اهلِ اخلاص در

ای مُطّلِع سرائرِ عالَم سِرّ با دانِش تو باطن دلها ظاهر
هم وَهم ز تقدیر جلالت عاجز هم عقل ز تقریر کمالت قاصر

وبو توحیدك درجات ومقاماتی بیحدّ وشمار ومظهرِ تجلّیات اولان اول
مراتبِ مواهب سمات دن خبردار در بعضی اهلِ ارشادك انشادی در که

فقلتُ لاصحابی هی الشّمس ضَوؤها قریب ولکن فی تناولها بُعدُ

والّا مجرّد اشارات وبسطِ بُسطِ عبارات ایله ممتنع الازکان
وعناکبِ خیالات واوهام ایله صیدِ عنقاءِ بیان وافهامی عدیم الامکان
در هر کس مقدارِ ذوق ووجدانینی اظهار وافشا ومقتضای در که
وعرفانینی اخبار وانشا ایدوب لکن نوعروسِ حقیقت وراءِ تتقِ احدیّت
ده مستور والآن کما کان پرده نشینِ سرادق وحجابهُ النور در

یکی کنزیست مخفی جوهرِ ذات نموده روی خود در کلِّ ذرّات
تو صاحب دید شو در دیده بنگر بسوی روی او دُن دیده بنگر

لسانِ صوفیّه ده اهل اولان علی بن سهل دن استفتاح ترعهٔ مقال
وحقیقتِ توحیددن سؤال اولندقده ابداءِ دقائقِ رقائق وهو قریب
من الظّنون بعیدٌ من الحقائق ایله جوابِ رائق بیورمشدر ابو یعقوبِ
سوسی که حلّ مالم ینحلّ فنّ جدل ده تشویر رسانِ نصیر طوسی در اعلاءِ
کلمهٔ من تکلّم فی علم التوحید بالتکلّف فهو فی الشّرك وماءِ طهور تحقیق
ایله لباس تقوادن ازالهٔ چرك ایلمشدر یعنی بو طائفهٔ بزرگوارك تکلّم
وگفتاری سائرِ متکلّفِ مداری نك کلامِ تصلّف مداری کبی دکلدر خرّاز

فطرتی بلاط بلاء شیطنت ایله تبلیط واقتضای حکمت یزدانی ایله
مملکت وجود انسانی یه تسلیط اولنمشدر کمین گاه آنه یراکم هو وقبیله
من حیث لا ترونهم ده راه شبیخون وسوسه وفتونی کشاده ومضائق
ان الشیطان یجری من ابن آدم مجری الدم ده شبائك تسویل دمادمی
آماده ایدوب قاذورات اغواء عمرکاه ایله مشرب صاف فطرة اللهی که منبع
زلال ایمان ومنهل تسنیم ایقان در قصد تکدیر والفاسد یدعو الی الفاسد
کلام واردی اوزره ملواح فریب وطلاحنی اعاده وتکریر ایدر یوم محشر
وروز عرض اکبرده کندو اخراب ضلالت احسابی ایله معاداتنی مبادة ولا
تلومونی ولوموا انفسکم ایله مخاطبه ومناداة اتمدین مأمن دولت
باقیهٔ ایمان ده مکان طوتمق داخل حد امکاندر والا بحار خسران وحسراتی
زاخره وکرفتار جحیم خسر الدنیا والآخرة اولوب چاه ادبارده سرنکون
وداخل شرذمهٔ فی کل وادٍ یهیمون اولور یا حسرةً علی العباد شول شراب
مردافکن غرور وعناددن که موافقت فلاسفهٔ شول حکمت فروش ایله
نوش ایلمشلردر نیچون عالم یقظه وهشیاری ومعرض تعقل وبیداری
کلمیوب تا بکی دلالت ضلالت وغی فنسوا حظاً مما ذکروا به وادی
سنده مدهوش ویعلمون ظاهراً من الحیوة الدنیا بوادی سنده بیهوش
قاله لر کبار متأخرین دن بر مرشد کرامت قرین خلاصة الاخبار ایله
مسمی ونامدار اولان اجزاء براعت اجرا سنده بو وجهله اجمال جمیل
وبو اسلوب مرغوب اوزره قصر مسافهٔ تفصیل بیورمشلردر که توحید
ایکی قسم اوزره تمهید وفرش بیانی ایکی نوع اوزره توهید اولنمشدر
قسم اولی توحید لسانی درکه خواص وعوام بو مقامده مشارك مساوهم

فائز اولماز و دود کلخن قیرفام اکرچه شکل غمام ده در شول فیض انعام
که سرسبزیٔ روض ناضر آنکله نمایان وظاهر اولور حصول بولماز
فلاسفه واهل حجاب اکرچه شرف عقل دن بهره یاب وتوحید علمی دن
فی الجمله بانصاب لردر اما توحید عینی دن بی وایه ونصیب وتوحید
ذات ده دکل بلکه توحید افعال وصفات ده دخی غیر مصیب لردر

عقل رهبر ولیک تا در او فضل او مر ترا برد بر او
هست در وصف او بوقت دلیل نطق تشبیه وخامشی تعطیل

اجلاف من بدا جفا واغبیاء اهل قرایه چونکه مدارک افهام
فلاسفه تقریر ومجسطی واشکال تأسیسک مقدمات قول
رئیس لری اعاده وتکریر اولنسه آنلردن نه کلر تسلیم واذعان
تصور وحسبان اولنورکه اول امر نامعقولی تلقی بالقبول ایده لر
وابا وانکاردن غیری نه معنی توهم وادکار اولنورکه بو مقوله
خطب مشکلک مقابلنده آنک سبیل تحصیلنه کیده لر عقل قروی
وفهم عربان ادراک حکم یونانی ده نه وجهله سرکردان ایسه خرد
فلاسفهٔ دوربین دخی درک حقائق حق الیقین ده اول وجهله
بادرکل وعدم الوجدان لا یدل علی عدم الوجود قضیهٔ صحت ورودی
اوزره آنلرک امور اخرویه یی انکارلری جفاة اهل مدر ووبرک
افکار فلاسفهٔ بی رهبری عدم اقرارلرینه مشابه ومشاکل در

ای شده در نهاد خود عاجز کی شناسی خدای را هرکز
چون تو در علم خود زبون باشی عارف کردکار چون باشی

بئس القرین که خبث الحدید معدن کان من الکافرین در فرش

فطرتی

غبن فاحش اول کروه مستوحشه که عروهٔ وثقای اسلامه انتما وحرم
آمن ایمانه اعتماد واعتما اتمشلر ایکن جدول صافیٔ علوم نافعه دن عدول
وانحراف وجادهٔ صراط مستقیم دن نکوب وانصراف ایله اوشال اوهام
وآهیه یی اصطفا واوشاب خیالات واهله ایله اکتفا ایدوب بلارك
یمانیٔ ایمانی دن شاخ بید نا سدیدی بئس البدل وجعد ویرانه نشین
دن طلب فرهمای یقین اتمکله بیهوده مکابره وجدل ایدرلر مساند
شرع مطهری مورد ترهات فلاسفه ومدارس فضل وهنری مقار
وقاحت وسفه ایدوب مضیق عالم ملك ده بازمانده وقضای
وسیع ملکوت دن رانده اولورلر متغلسف کربین مشابه جنین
درکه زندان مشیمه وزهدان ده محبوس وکازهٔ رحم بی دروازه
ده کرفتار تنکی وبوس در عمر کرانمایهٔ بسیار روایه لرینی هیآت
ومقادیر افلاك وقرانات واحکام نجوم تابناکه صرف وکذوی
اندیشهٔ ضلالت پیشه ایله آرزوی سیاحب دریای ژرف
ایدرلر بو معنای باطائل دن غافللردرکه چونکه دست ادراکلری
نفس چالاکلرینك که کندولره احب وجملهٔ موجودات دن اقرب
در دامان عرفاننه نارسان در معارج بام افلاکه وضع نردبان
ادراك ایلمك غایت بی خردی وغوایت در وبر مشت خاکك که اصل
خلقت تیره ناکلری در شناخت وشعورندن عجز وقصور اوزره ایکن
روشنان سپهر بارفعتی مطرح آرزو ونهمت ایلمك نهایت عدم نهیت در

کسوت افلاك نمی زیبدت خاکی وجز خاك نمی زیبدت

نشانندهٔ زهر کیا شفاء داء سودا اولان ادویهٔ لطافك اجتنا واقتطافنه

شیخ ابو الربیعك ربیع دل بریعی نمونهٔ اخذت الارض زخرفها
وانوار ازهار فرحت وشادمانی ایله حدائق مباغی وامانیسی پر زینت
وبها اولوب دیدی که بو واقعهٔ عبرت سطوعك تحقق ووقوعنده ایکی
فائدهٔ زائده حصول وصول اولدی که بری صحت متین حدیثه استیقان
واستدلال وبری دخی صدق کشف غلام صادق الکلامی استحصالدر
وکثیر وشیخ مسفوردن مروی ومأثوردر که هل جزاء الاحسان الا الاحسان
آیت بشارت رسانینك جملهٔ وجوه معانیٔ صحت مغانی سندندر که
دنیاده احسان قول لا اله الا الله وعقباده جزاء واجب الاستحسان
جنت ابرار پناه در بو خبر نکته اثر ملح اخباردن روایت کردهٔ اخیاردر که
کلمهٔ جامعهٔ لا اله الا الله محمد رسول الله یکرمی درت حرف هدایت ظرفی
محتوی ولیل ونهار دخی ساعات بیست وچهاری مشتمل ومنطویدر
بر مرد نیك نهاد ومردم پاك اعتقاد که صدق واخلاص وتوجه خاص
ایله تطبیق قلب وقالب وکلمتین شهادتینه تحریك لب ایلیه عالم بالادن
اشارت بشارت نما اولور که ای ذاکر یك روی وموحد یکجهت ویك
کوی ساعات بیست وچهارده بالسر والجهار اذناب واجرام ایلدوکك
اوزار وآثامك قلیل وکثیرینی وصغیر وکبیرینی لا اله الا الله محمد رسول الله
حرمتنه عفو ومغفرته قرین ویروکی بهشت برین ایلدم
زهی عطا وکرم لا اله الا الله اول کروه بی رهبر که نوبتیان قدر
آنلری سایهٔ توفیق هدایت ده اسکان واقامت ایلمامشدر اکر شب
یلدای بیداء ضلالت ده خبط عشوا وسیر حقائق اشیاده تخطیٔ
خطهٔ خطا ایدرلر ایسه جای انکشت تعرض ومحل تعجب وتعرز کلدر عین

فاحش

ناکاه برندی افاضل پناه ده وجه توجهی ناضر و بر صبی مجذوب وولی
مادرزاد محبوب دخی آنده موجود وحاضر ایدی اول کودک خرد سال
بزرک حال که صاحب حسن محیا و والی ولایت کشف وکرامت اولمده
همحال وآتیناه الحکم صبیا ایدی المجاذیب فی نور الحقیقة قانون فلا
یجری علیهم رسم ولا قانون اثناء تناول طعام وخلال تعاطی کلامده
عویل ونحیب وفناء فریادی رحیب ایلدی

وکاتم الوجد یوم البین منهتک وصاحب الدمع لا تخفی سرائره

سبب کرسیه بی اختیارندن استکشاف واستخبار اولدقده حلقه
جنبان باب بیان اولوب دیدی که صدف مروارید خلقتم اولان مادر
با شفقتمی زبانیه عذاب نمون وموکلان یفعلون ما یؤمرون درکات
سوء الجزاء لظی یه تل والقا وصدید وغسلین سجن سجینی خواه وناخواه
اشراب واسقا ایلدیلر شیخ ابو ربیع که رهروان طریق تحقیقه تبیع ایدی
هفتاد هزار تهلیل شفاعت آثاری مادر کودک پر اشفاقک نیت تخلیص
واعتاقنه تعیین ونار آهن کداز ضراعت ونیاز ایله حدید شدکار
دشواری تلیین ایلدوکده فی الحال کودک روشن بال متبسم وخنده
ناک ومنهل عذاب درونی کرد کدورت وفتوندن صافی وپاک اولوب
دیدی که مادر مهربانم داخل حفره نیران وبناء امیدی ویران اولمش
ایکن آزدکرده مهیمن حنان وداخل دار النعیم جنان اولوب سحنه
حالنده اولان قتره کآبت وانفعال سر آستین فضل بی منت ایله زائل
ولحوق عنایت بی علت ایله مقصد صدق جنات عدنه آئب وآئل اولدی

راه تاریک مانده روشن شد کار دوشخوار رفته آسان کشت

وتجلیٔ کلمهٔ شهادته کویا جبل طور ایدی ابراز واخراج ومستحق نار
بوار اولمش ایکن ترک ایثام واحراج اولنه اول بی طاقه صغر جرم
بطاقه یه نظر السقیم الی وجوه العود نکاه وکثرت جرم
ومعصیت دن مدآه جانکاه ایدوب آلودهٔ لوث اقتراف اولدوغنه
اعتراف وحشرجهٔ نفس پرشغب ایله زیرلب دن
کناهکارم وامید بر عنایت تست فحواسی ایله استعطا واستعطاف
ایلیه اول بطاقهٔ بالطاقه کفهٔ اخری یه وضع والقا ومقابلهٔ کفهٔ
اولی ده نهاده وابقا اولدقده پلهٔ ترازوی سیئات طفیف وطائش
وحرم یأس وحرمان ده عابس ایکن عائش اولوب کلمهٔ طیبهٔ لا اله الا الله
افانین ذنب وکناه اوزرینه غالب وراجح ولا یثقل مع الله شیء امر بلا امر
باهر وناجح اوله مایم بفضل تو تولا کرده وز دنیی وآخرت تبرا کرده
جایی که عنایت تو باشد باشد ناکرده چو کرده کرده چون ناکرده
وارث علم نبی محیی دین عربی قدس سره اللطیف وعطر رمسه النظیف
حضرتلری اثر وحکایت بیورمشلردر که بر اهل حق ومرد موفق تیمش بیک
کره کلمهٔ شهادتی تکرار یاخود آخرک نیتنه قراءت ایدوب هبه وایثار
ایلسه مستحق عذاب نار ایکن داخل جنات تجری من تحتها الانهار اولماق
احادیث آثارده مأثور وبین الناس بو خبر بشارت ایناس زبان زده
ومذکوردر شیخ ابو الربیع مالقی که هر آن ذکر حالی ولسانی
افوض امری الی خالقی ایدی سدهٔ شدت سعیی تحلیل وهفتاد
هزار بار تکریر ذکر وتهلیل ایدوب لکن هنوز اول جواهر ملکوت فروزی
کسیه تعیین وایثار وبذل وایسار ایله تنشیط وابشار ایتمامش ایدی

وطومار اعتذاری کطی السجل اولوب لسان استعداد مادرزادی

ان کان لا یرجوک الا محسن فبمن یلوذ ویستجیر المجرم

کلام مستجاد دینجا انشاد ایلمکین تکرار جانب پروردہ کاردن فیض تام

لطف پیام رشح ونطاق استنطاق بستۂ خاصہ وکشح اولہ کہ

بود کلو عذرہ برعذر ناصواب وپوزش وجوابك وارمی درکہ

دیۃ الذنب عندنا الاعتذار اول بزہ مندیسیہ رو

کردم برآستانۂ تسلیم سر فرو دیوب اظہار کآبت وملال ومعالم مسکنت

واسسلام دہ اذا کان وجہ العذر لیس بیّن فان اطراح العذر خیر من العذر

مآلنی حسب حال بو مقالی ارتجال ایلیہ

بباید داشت گردن زیر فرمان کہ آخر جز خموشی نیست درمان

کہ دارد زہرہ در وادیٔ تسلیم کہ بادی بگذراند بر لبانیم

بوحالت دہ محیط رحمت بی علت جوش ویدِ قدرت اناء فضل

بی نہایت دن رفع سرپوش ایدوب جانب لامکان دن ساہرۂ عالم

امکانہ خطاب بشارت شمول شرف ورود ونزول ایلیہ کہ ای غافل

روزکار وآسیمہ واوکارنیم بارگاہ قیوم متمدہ سنك بروذیعہ

وامانتك واردرکہ ہنگام ضرورتدہ سکا دستگیر وزمان حاجتدہ یاور وظہیر اولہ جقدر بوبابدہ رستخیز ایانہ دہ کہ ہرکس لکد کوب

سرزنس ولوم وعنوان منشور بیانی زیور یافتۂ توقیع لاظلم الیوم

درزمانی درکہ اول امانت سکا باعث امان ودرد ناصور کرفتہ کہ

سبب دوا ودرمان اولہ بعدہ جیب غیبدن بربطاقۂ پرنور وکاغد

پارۂ مغفرت منشور کہ کلمۂ دلخواہ لا الہ الا اللہ مکتوب ومسطور

ما بين الخافقين اولان فلزاتِ اوزارِ بدنمايه طرح والقا اولنسه
شمسِ حسناتِ عديمة العديله بتديل ايله غالى قيمت وكزان بها اولور
كجا يابى تو اينجا جوهرِ ذات كه سر كژدانى اندر بحرِ لذات
رها كن نفس وهمراز نفس باش چو نفسِ تو برفت الله بس باش
عقده كشاى هر مشكل ومعتاص اولان حضرتِ عبد الله بن
عمرو عاصدن رضى الله تعالى عنهما بو حديثِ مسموع مسند ومرفوع
دركه يومِ عرصات كه مجمعِ مطاويع وعصاة در برآلودهٔ تردامان
ومجرمِ بى سر وسامانى كشان كشان قربِ ميزانه كتوروب طقسان
طقوز سجل كه مجردِ رؤيتى اهلِ رويتى شرمسار وخجل ايدر ايدى
هر برينك طولى مداى بصر وعرضى معرضِ حسر وحصر اولوب شايسته
جانبِ يسار وشمال وسراپا سيئاتِ اعمال وحصائد اقوال ايله مالا
مال ايدى ان كان ظنك ان يخفى على احدٍ تبًّا لسعيك هل يخفى على الله
اخراج ونشر وادارهٔ سؤال وجواب ايچون معرضِ مناقشه وحساب
ده اعاده وحشر اولنوب صحائفِ سيئاتى اولدوغنى ايذان ونهاده
كفهٔ ميزان ايليه لر بو اثناده بارگاهِ بيچون وچرادن نداء باندا كله
كه اى كاليوهٔ آواره واسيرِ نفسِ اماره بو اوزار وذنوب كه محفظهٔ
حفظه ده مكتوب وسنك سيئاتِ اعمال وسقطاتِ اقوالكدن
محسوب در واقعِ حالمى در يوقسه بربسته بر قيل وقالمى دركه اول
كرفتارِ چارميخ توبيخ ثمرهٔ جنايتى جنى وعطفِ بيان طرفِ بؤ واعترافه
ثنى ايدوب ديه كه كرديم نامزد بتو نابود وبودِ خويش
كشتيم هيچكارهٔ ملكِ وجودِ خويش مقامِ عجز وجزع ده پادرِ كل

وطومار

بنده‌ء راز دار حیّ جمیل حافظ وحی حضرت جبرئیل واصل
والهام ملك علّام نازل اولدی که
سرّ احدی دن ای کلیم آگاه اول کونیندهٔ لا آله الا الله اول
حضرت نجیّ کلیم ونديم خاص جناب کریم مراسم ضراعتی تقدیم
وصعدهٔ دعاء سریع الصعودی تشفیف وتقویم ایدوب دیدی که
خدایا اگرچه بو کلمهٔ علیا ودوحهٔ اصلها ثابت وفرعه فی السماء
دائم الفیضان در لکن هر کس آنکله رطب اللسان در دل بلند
همّت وقلب عرش وسعت شیء خصوصیت به من بینهم وخدی
منقبه سنه راغب واجتناء ثمرهٔ اجتنایه طالب در تکرار
جانب پرورد کاردن رفع ستائر ابهام وافاضهٔ وحی والهام
اولدی که یا موسی اگر طبقات سبع سموات وعرش وکرسی
وجنات وآنلرك منطوی ومحتوی اولدقلری مرکبات وبسائط
ومبادی ووسائط وملائکهٔ کبار هدایت انجام وشمس وقمر و
انجام وسبع ارضین واقالیم هفتگانهٔ زمین وجبال وبحار
وانهار واشجار وحیوانات وثقلان ومخلوقات بزرك وکلّا
باجمعها احدی کفّتی میزانه وضع والقا وکلمهٔ طیبهٔ شهادت
تك وتنها نهاده‌ء کفهٔ اخری اولسه جلالتی قدر جلاله غالب
وظاهر وکلم طیب لا اله الا الله بلا اشتباه جمله یه راجح و
باهر اولور توحید قیّوم مجید برنور اعظم درکه مطلع اطلاق
دن تلألؤ واشراق ایلدکده انجا واغناء انفس وآفاق
مصداق واشرقت الارض بنور ربها وبرکیمای مکرّم درکه

بغیر بود تو در چشم دل وجودی نیست زهرچه هست بغیر تو جز نمودنی نیست

رتبهٔ عجز مقرندن فراتر کتمزلر ورحبهٔ معذرتك وراسنه بین الوری وضع خطوهٔ خطوه اتمزلر

ای دیده زانوار تو موسی قبسی وی یافته زآثار تو عیسی نفسی

روی تو زبس نهانی وپیدایی در دیدهٔ هرکسی ونادیده کسی

داناکه نشان پاستان داد زین کونه طراز داستان داد

که فرعون عوان که مخلد هاویهٔ هوان در ذروهٔ شاهق شقایه ارتقا ایله شنوای توقع زوالا اذا قیل تم واول ناخدای کشتیٔ هوا عصف دبور فاخذه الله نکال الاخرة والاولی ایله غریق کرداب فغشیهم من الیم اولدقده نجی خلوتخانهٔ تکلیم علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم شمع شب افروز نجوی ایله تنویر قلب صفی وجناب رب الاربابه نداء خفی ایدوب دیدیکه

الها قادرا پروردکارا کریما غافرا آمرزکارا کمال قدرت بی علتکدن خصم الدومی کردابی عذاب سرمدده اغراق وبنم آفتاب بخت واقبالمی مشرق نجات وافضالدن اشراق ایدوب واصطنعتك لنفسی خلعت لخانه سندن الباس تشریف اصطناع وکنجینهٔ سینه می جواهر نجوی واقنا ایله اقناع ایلدوك بونعمت عزت فزانك مقابله وازاسنده برعمل خصوصیت اثره دلیل ورهبر اول که اول خدمتك توطیٔ جادهٔ ملازمتی مصقلهٔ دل حق شناس وبونعم جلالت رقمه باعث شکر وسپاس اوله جانب فیاض مواهب ورساننده ذوارف عوارف ورغائبدن

بایان بین ایله دقائق حق الیقینه اکتناه اتما مشلدر لاجرم طعمهٔ
نهنگ شکوک خونخوار ولقمهٔ تمساح سوء افکار اولور لر صورت جسمانیت
زمین وآسمانی مشاهده واذعان ایلمشلر اما بدائع ودائع لله غیب
السموات والارضدن غافللردر وظواهر عالم ملک وامکانی درمیان
ایلمشلر لکن بواطن ملکوت طول وعرضدن ذاهللردر

غیر از تو هرچه هست سراب ونمایش است رسل وانبیا وکمل متألهه

آصفیا که نور الهام کاشف الابهام ایله حقایق غیب وملکوتی فهم
وادراک ومنظار دل پر انوار لرینی کرد وهوای سوادن تطهیر وپاک
ایلمشلردر آنلرک مدرکات ومشهود لری انسانک منزلهٔ اجسام
وابدانی درو فلاسفهٔ ناقص شهودک نمود بی سود لری اشخاص و
اظلالک مشابهٔ ظلالی درکه حقائق موجودات بجردن برسم وآثر
آنلرک ضمائر باکدورت لونده اول بیکر وصورت ایله بیرنک تکون و
تشکل وتعاقب اوهام وتخیلات ایله تردد وتشکک بولمشدر اما
ارباب نهی وحلومه مدرک ومعلوم درکه عکس آفتابدن که دروں
حوض آب ده جلوه واضطراب ایدر خواص مهرجهانتابا استجلاب
اولنماز وسایهٔ معشوق دلنوازده محاسن عشوه وناز بولنماز سراب
اگرچه مشاکلی آب نابدر لکن آنکله دفع تشنکی وعطش وکرم شتاب
وهم ناصواب ایله ازالهٔ تاریکی وغطش اولنماق مثل واشباهه
اشباح دن توقع جنبش ارواح وعکس صداء کهسارلردن استفهام
کلام معنی دار کبی درلاجرم محرمان پیشگاه بالاخانهٔ انتباه زمزمهٔ
نشید ما عرفناک ایله طرب انگیز وشرفناک اولوب

این همه تعریف بمقدار ماست ورنه شناسای خدا هم خداست

معرفت ذات در افواه نیست محرم الله جز الله نیست

عرش مجید احدیت اول مرتبه دن رفیعتر درکه نسر طائر خاطر قدسی جو هوای لامکان ده احقاب بیحساب وکران تحریك بال ویال ایلسه شواهق جبال اندیشه وخیالندن رخصت جواز پرواز بوله قلم اینجا رسید وسر بشکست وجای عمای صمدیت اول درجه دن فسیحتر ووسیعتر درکه سیمرغ عقل جالاك جناحی فهم وادراك ایله مقدار عمر ابد بلکه مدة الابد سائر وطائر اولسه پایین کبریا آیین قاف اوصافنده نشیمن سازاوله سامان سخن بکفت وکو پیدا نیست

زجاج یا اعوجاج افهام لری تصادم شکوك واوهام ایله معتدل وفسیخ غرائم شؤن ایله حقیقت والله خلقکم وما تعملون نه مستبدل اولمایان فلسفیان ناسدید ادراك توحید دن نا امید وکعبهٔ ظنانیست ویقیندن بعید لردر بلابل ناغ ملکوت وعنادل کلزار جبروت شاخسار فلسفهٔ باخسارة تنزل واطمار تخیلات اسمار ایله تبدل ایلمز لر اگرچه ذباب مثال کردِ شیر نیستی کماله دوران وفوارهٔ طبیعت دن آب خوشگوار معرفت فوران ایدر امّا سطوت معجزات انبیا مذبّبهٔ ابعاد وایعاد ایله معرض ابراق وارعاد دن آنلری طرد وطرح وتعدیل ارکان ازکان ایله کلام خام بی انتظام لرینی زیف وجرح ایدر هرچند پای چوبین استدلالیان ایله خوض بحار بی ساحل ایقانه سعی بیهوده وقول باطل بی طائل لرینی صورت حقیقت ده نموده ایدر لرچونکه ملاح رشد وفلاح دن تعلم غواصی وشناه وتبصر بصیرت

حضرت ابو هریره دن رضی الله تعالی عنه اخراج وابراز اولنان سلعهٔ
راز درکه ندیم رب کریم علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم منقبت مناجاة
وتکلیم دن صکره لیلهٔ ظلماده دبیب نملهٔ سودایی ابصار واون فرسخ
مسیره وبرزخ دن مشاهدهٔ ذرات کم مقدار ایدر اولدی وعیب ریب
دن بری اولان روایت ابو موسای اشعری ده رضی الله تعالی عنه حضرت
موسی ده برمرتبه عرق غضب نابض وکامن غیظ ناهض ایدیکه حین
حدت ده کمال شدت وبدتندن مبارک سر رسالت افسرلری اوزرنده
اولان قلنسوهٔ پاک وعمامهٔ نورناکلری متصف اشتعلت نارا وحذا
اندک تغیر وانحراف لرنده کوه البرز وقاف بی تاب ویارا اولوردی

الایة السابعة

نه که وار انفس وآفاقده هب وحدت حقه اولوبدر شاهد
ماسوایه نظر ایتمه زنهار انما الله اله واحد

بو آیت کریمه مزاحفات بحر رملدن فعلاتن فعلاتن فعلن وزننه
مطابقدر توحید بریکانهٔ عالم تفرید درکه پک ذره پروانهٔ واجب
النفوذ ارادت وفرمانی متعلق عدم بی نشان اولسه ذرات معدومات
لامکان فضای عبرت فزای تعین وامکانه رقص کنان عازم وشتابان
اولور در عدم افشرده بودی پای خویش که مرا برمیکشد از جای خویش
آن عدم اورا همواره بنده است کار کن دیوا سلیمان زنده است
وبر سلطان سلاطین کشور تجرید درکه آفتاب قدرت واستقلالی
عرض تجلی وجمال ایلدکده کثرات متباینة الاشکال مواکب کواکب مثال
بی تاب ومجال تلاشی واضمحلال بولور

اولان اثقال واغلال استصعاب واستثقال ایدوب سکنهٔ دار الامان
ایمان ایله مظهر مصاداة ومضاداة ومصب سیلاب صب الله علیهم
الصادات والضادات اولدیلر جناب جبریله فرمان جلیل اولدی علی
قدر المعسکر بر جبل دراز شخی فرسخا فی فرسخ تقطیع ومقدار نیزه بلند
بالا فوق ارؤس الوری اعلا وترفیع ایلیوب وحضرت ابن عباسک قول
بی التباسنده جبال فلسطیندن بر کوه رکین ورصین اصلندن منقلع
واول ثلهٔ عدیمة الخله اوزره بر حسب واذ نتقنا الجبل فوقهم کانه ظله
مرتفع اولوب ومقابلهٔ یهودده نار ذات الوقود الهاب واشعال ووراء
قوم نار واده بر بحر قلزم مثال اولوب بو منذرات ثلثه میاننده واله
وسرگردان ایکن نداء غم زدا کلدی که خذوا ما آتیناکم بقوة کوه سندن
احکام توراته ناظر وشرف خدمت الهیه ایله وجه بهجت بهیه لری ناضر
اولوب بالسمع والطاعه حسب الاستطاعه فرمان برداری واطاعت وبذل
توان واطاقت ایده لر والا ارسال جبل بلند محل ایله رضخ وسربی سامانلری
کسر وفضخ اولنوب اول بحر زخارده اعراق ونار بوار ایله احراق اولنور
وقتاکه معاندان یهود شهود ایلدیلر که مهرب وملاذ مفقود وملجاء
وملاذ ناموجوددر بالضروره توجیه بال وکرها قبوله اقبال ایدوب
ترک صرامت ونجده واحد شقین اوزرینه نیم سجده ایلمکله ملاحظهٔ
سقوط جبل وخوف لحوق عذاب وخبل ایدرلر ایدی اکا بناء انصاف
وجوه وخدود اوزره سجود سنت سیئهٔ یهود اولدی جبل حائل زائل
اولدقده اول قوم دغلناک کویای سمعنا واطعنا ولولا الجبل ما اطعناک
ودل دون القلتین لری جیف حیف ورین ایله ناپاک اولدی انبان

تقطیل و صح

حضرت

فتیً تمّ فیه ما یسرّ صدیقه علی انّ فیه ما یسوء الاعادیا

آسیهٔ حور آسا دعاء حاجت روا کبی دافع قضاء بد و حائل عذاب
مؤبّد اولوب آخر الامر آزمون کودک نجابت نمون ایچون بر طشت سیمین
و ظرف ثمین ایچنده بر مقدار زرناب و بر کوشه سنه جمرات پر التهاب
قودیلر حضرت موسی نبی اگرچه صبی امّا استعداد نشأهٔ نبوّت ایله
فطن غیر غبی اولماغله طرف ذهبه ذهاب و قصد اخذ و انتهاب ایلدکده
اسم حکیم ید بیضای کلیمی صادف و جانب اخگر اختر نمایه صارف اولماغله
سر انگشتی مسّ و لمس انگشت ایله سوزان و آتش وجع مولم فروزان
اولوب سرانمله و بنانی شنب و شبم لبان ایله قصد تبرید و ضرر آتش
سرکشی ارادهٔ تفریق و تبدید ایلمکله تأثیر نار اثیر کرداردن زبان
بیانلری عرضهٔ ولا یکاد یبین و لسان معجز مقاللرنده انعقاد
و انفعال دن اثر مّا ظاهر و مبین اولدی

وما القول لولا نیّة المرء نافع وما ضرّ ذا قلب لسان معوّج

فضلاء شعرادن بر شاعر پاکیزه ادا بو قصه یه تلمیح و اصول
حکمت بالغه یی بو عبارات نابغه ایله توضیح ایلمشدر

با قضا جامی رضا ده گرچه حکم او ترا از نکو سوی بد از بد سوی بدتر می برد
از برای حکمتی روح القدس از طشت زر دست موسی را بسوی طشت ازر می برد

وقتا که حضرت موسی میقات جناب خدادن رجوع و عود و دعوت
مخاذیل بنی اسرائیل روم و رود ایلدی

بفرعون الهی کسی که مخصوصست چه غم ز لشکر فرعون و عون هامانش

مقتضیات اوامر و نواهی آیات توراتی استعمال ده اهمال و آنده

ومن تصدّر قبل اوانه تصدّی لهوانه کنانه سنی انتکاب ایلدوکوز
حاضر جواب سلونی عن طرق السما ثانی اثنین آل عبا

علی ولی ابن عم رسول سر شیر مردان و زوج بتول
کهی کامدی بحر علمش بجوش ز منبر سلونی رسیدی بکوش

رضی الله تعالی عنه وارضاه اول یهودیٔ روسیاهی تاثیم واحراج
وکوی کفت وکویی میدان تبیان ده دحراج ایدوب بیوردیلر که ای
معاشر بنی اسرائیل نه ضلال وبیل درکه پای بادیه پیماکوز هنوز
آب نیل عدو سوزدن قرین خشکی وجفاف ومدراس شکر باری ده
نشید نشیج وزاری ایله اظهار نسک وعفاف ایلدین مصداق
حتی اذا اتوا علی قوم یعکفون علی اصنام وآله حقک حقنی قویوب
بی نفع وطائل طالب اله باطل اولماغله مذموم وبدنام اولدوکوز
خلیفهٔ بلند همت که اعلم واقضای امت ایدی اول ناقض ذمت
وشایستهٔ مذمتی بو جواب مسکت مبکت ایله رغام الزامه ارغام
وخصم ظاهر الاقحامی افحام ایلدی سکنهٔ مغنای عالم معنی اولان
اهل حنکت ودها ومناظر حواس خمسدن ناظر کلزار امس اولان
اصحاب فطنت وذکایه روشن وهویدا اوله که نجی ملک جلیل
ایله اسباط بنی اسرائیل قصصنده چوق عبر وحصص واردر
والا کارکنان حکمت اول حضرتک ظهورینی تمنی وحقنده تحریر
ومنشور والقیت علیک محبة منی ایتدکده اقتضای غرامت بی
غرامت صبیان ایله فرعون عوانه تحقیر وهوان ایله هتف
وریش مرصع مصنعنی نتف ایلدی

فحاتم

هر بری ابداء بدا وهذیان وبدادن رها وانفلات وطریق هدایت
وتوفیقه مضی وانصلات بولورلر ایدی اول کروه بی شوکت وسلوهك
جمله ذمائم فضیحه فظیعه ومشائن بشیعه شنیعه لرندندرکه ولقد اهلکنا
آل فرعون وانتم تنظرون مضمونی اوزره هرزه لای انا ربکم الاعلی غریق تیار
تبار وحریق نار شنار اولوب رأی العین کرفتار هلاکت وحین اولمش
ایکن مظهر فضل جزیل اولان اکثر اسباط بنی اسرائیل کفران وناسپاسی
ومخالفت امر سیاسی ایدوب شورابه ضلالت ده شناه ورذیله مدعا ی
اجعل لنا آله روی انتباه لرینی سیاه ایلدی

سودای حق آنرا که بسر کرد کذر سودای دکر کجاش کنجد در سر
شرکست بنزد اهل عرفان محکم هم یاد خدا در دل وهم یاد دکر

بو محله ملائم وچسبان برداستان عبرت نشان حضرت علی عالی
مراتبت وولی والا منقبت دن رضی الله تعالی عنه واسطه رواة ثقاة
ایله روایت واثبات اولنور

مردی ز کننده در خیبر پرس اسرار کرم ز خواجه قنبر پرس
کر تشنه فیض حق بصدقی هردم سرچشمه آن ز ساقی کوثر پرس

اول سمر یانع الثمر بودرکه اول حضرته بر یهودی بدسیرت اعتراض
واعراض مسلمینی مقراض وقیعت وتهجین ایله اقتراض ایدوب دیدیکه
نه وقاحت وشناعت درکه خازن دوران سزك بنی ذی شانکوزك
کهر وجود صدوقنی صندوقه صالدقده چوق ایام وعصور مضی
ومرور ایتمدین شمشیر بغضا وکینی آخته ورایت بغی ومخالفتی افراخته
ایلیوب دعوای باخلاف خلافت ده انواع آفت ومخافت ارتکاب

اولوب شهادت کویان حضور حضرت رسالته پویان ورضای مغفرت
اقتضالرینی جویان اولدی اول کروه ناقص استعداد سربغی وعنادی
تنکیس وهو شرنا وابن شرنا ایله شهادت سالفه لرینی مقالهٔ ثانیهٔ
متخالفه ایله تعکیس ایدوب زبان تیغ بیانلری عرضهٔ بنوه وکلال
وهر بری افتادهٔ قلیب وما بعد الحق الا الضلال اولدی رکن یمانیٔ
ایمانی استلام ایدن ابن سلام اظهار تکلان واستسلام ایله دیدی
که یا رسول الله بو کروه کمراه ده اولان نزق وشتابندکی معلوم
بندکی اولماغله غدر واعتدالری ابتدادن نهادهٔ طبقچهٔ بیان
وحسب الامکان نادیٔ وثیق الارکانه اعلام وازکان اولنمش
ایدی بعده قبائل وعشائری ایله واصل نعم بشائر اولوب کبار
انصار ذوی الابصاردن بر ذات کرامت مدار یلکه سرجریدهٔ والذین
تبوؤا الدار اولدی احادیث صحاح ده تصریح وافصاح اولنمشدر که
سلطان انبیا حشم صلی الله تعالی علیه وسلم تعیین مقادیر مرؤس
ورئیس وتعدیل موازین شریف وخسیس اثناسنده بیومشلر که طائفهٔ
یهود ناکثوا العهود بر کروه پلید وحزب بلید درکه اقلید تقلید ایله
فتح باب هکذا وجدنا آناءنا وجسارت خسارت پناه یکتبون الکتاب
بایدیهم ثم یقولون هو من عند الله ایله اظهار هذیان وخنا ایدرلر
اکر اخیار احباردن اون عدد اهل اختبار السام طریق اسلام ایله
تهدی وکسب مرضاة رحمان ده بذل نفس نافرمان ایله تسخی وتندی
ایله سه لر عامهٔ وفود قبائل یهود آیین منیف دین حنیف ایله مهتدی
واتباع واذناب کثیرة الاذناب رؤسا واربابنه متبع ومقتدی اولوب

اندیشهٔ مکر وحقد در الکیدُ معروفٌ من المکیادِ بنم سلم
اسلام ویمن ایمانم ظاهر ونمایان اولدقده بلا امترا ازدرا و
نیجه بهت وافترایه اجترا ایدرلر فانّ کلام الحاسدین مُرآءُ
غایتِ مباغی وامانی ودغدغهٔ خاطر نکرانی بودرکه توراةِ
عبرتِ آیاتی ادرا وادراس ایدن سکنهٔ مدراسی احضار وبنم چکونکی
حال وکیفیت حاذمدن استخبار بیوره سز
باقی همه الطاف خداوند جهانست سلطانِ ارالملک
اسلام علیه الصلوٰة والسلام ابن سلامی دامان حمایت وامان
ایله اخفا وپنهان ایدوب احبار بازکونه اخباری دعوت وندب
ومأدبهٔ ارشاد وادبه ادب ایلدیلر بعده دلالتِ محجهٔ دین وهدایت
معالم یقین ایدوب ابن سلامدن افتحاص واستعلام ایلدکده
حذافیرِ احبارِ مشاهیر مزیلِ غمیصه وملام وهو خیرنا وابن خیرنا
مقامنده متحدُ الکلام اولدیلر فلکُ الافلاکِ رسالتک نیرِ سعدی
راست کوئی لا نبیَّ بعدی سر درج حکمت دن ازالهٔ فدام وسداد
ورهنمونیٔ شاهراهِ سداد ایدوب دیدی که ای معاشر یهود فضلِ
هادیٔ معبود ایله ابن سلام مسلمان وداخل وادیٔ ایمن ایمان
اولور ایسه سلوکِ طریقِ حقده سریع السیر وکویای مقالِ الرجوع
الی الخیر اولورمیسز طائفهٔ خائفهٔ یهود بی شهود بو حالتدن ابراق
وارعاد وابن سلامک اسلامنی استنکار واستبعاد ایلیوب بو کفت
وشنید اوج دفعه تردید وبو مقاوله ومحاوله تکریر وتجدید
اولندقدن صکره ابن سلامک ظهور وبروزنه اشارتِ عالم فروز

عقلها مایه بُرده از سُخَنش رُوح تازه ز علم من لَدُنش
غرضِ کن ز حکمتِ اَزَل اُو اوّل الفکرِ آخِرُ العَمَل او

اول حِبْرِ باخَبَرِ نو مسلمان که خواجه تاشِ حضرتِ سَلمان ایدی دیدی که میانِ طوّافانِ عرشِ عظیم ده اُول ملکِ کریم عَدُوِّ یَهُود واکا بُغض و عُدْوانِ میانلرنده رسمِ معهُود در بعده جنابِ رَسول امین علیه صلوات المصلّین نهانخانهٔ غَیبُ الغیوب دن کَشفِ سِرّ محجوب ایدوب بیوردی که اکر حین بُضع وجماع وهنکامِ بِعَال وَوِقاع ده ماءِ مَرْءِ غالب و وآفر ونطفهٔ مَرأه مَغلُوب وفاتر اولورسه حکمت قضا وقَدَر ایله پیکر وَلَدِ مُصَوَّر عُمُومِ آبا وعُمُومه سنه مُشابه والّا عکسی ظاهر وخلافی باهر اولورسه احوالِ آما واَخوالِنه مُشاکِل ومُشاکه اولور ومهمانخانهٔ دارُ السّلام ده اَوّلِ لُهْنَه وطعام زیادهٔ کَبِدِ حُوت درکه اَلطفِ اَلوانِ قُوّت در وابتدا طامّهٔ کُبری بر نارِ غرابت نُمادرکه جَانب بَاختردن بادی ورائد ومنتظرانِ اَمانیءِ مَعادِ جسمانی یی طرفِ خاوَره سَائق وقائد اولور صاعدِ سُلَّمِ الاِسلام اولان ابن سلام رضی الله تعالی عنه مسبّحهٔ شهادتی رفع وتوحیدِ فردِ بی همتایه تصدیقِ رسولِ رهنمایی شفیع ایدوب دیدی که

ای کرده درین بنفش کُونُ مَهْد سلطانِ قَدَر ترا ولی عَهْد
شاهی تو ترا قلم چه بَابَتْ شه را چه شُمار بَا کِتابَتْ

قَومِ یَهُود بر کُورُوهِ حَسُودِ حَقُود وحِزبِ عَنُودِ کَنُود درکه هر بری حِبالِ خَبَال ده واسطةُ العِقد ولیل ونهار پیشه وکارلری

اندیشهٔ

مایرجع الطرف عنه عند رؤیته حتی یعود الیه الطرف مشتاقا

کلام مفیدینی تکرار ایدرلر ایدی انصار کرام دن حضرت عبدالله بن
سلام رضی الله تعالی عنه که مبشر بالجنة وعارف دقائق فرض وسنه
اولوب کبار احبار نیکو جباردن بر حبر کامل ودرر معارف کوناکون
ایله مشحون بر بحر بی ساحل ایدی

واذا نظرت الیه فی اخلاقه شاهدت فضلا جاوز المعدودا
لو لم یکن عند الاله محببا ماکان فی کل الوری مودودا

قصد تجربه وآزمون ایچون نادی مینونمونه ولوج وتابش
وحشت شارده دن نعمت واردهٔ بارده ایله کسب انشراح صدر
وثلوج ایدوب دیدی که اوج احجیه ومعایاة وسؤال حکمت
آیاتم واردر که آنلره جواب وپاسخ وابستهٔ تدارس وتناسخ
اولمایوب بی تلعثم واضطراب سرعت اصابت جوابی موقوف قوت
نبوت ومخصوص محرمان سراپردهٔ رسالت

سخن از سخن کو خبر می دهد اولا شبه باشبه بنات وابنا

وثانیا دار نعیم مقیم ده اول مأکولات ومطاعیم اولان نزل و
ابا وثالثا اهل خیر وشری سوق محشر وجمع معشر ایدن اول
اشراط کبرادن سؤال واستنبا ایلدی درست کفتار ما ینطق
عن الهوی وراست رافتار ما ضل صاحبکم وما غوی درج
مروارید ریز دهان دن ابراز جواهر بیش بهای بیان ایلدیلر که
روح الامین که عند ذی العرش مکین در بو اشکال پر پیچ
وتابك جوابنی آنفا ایفا ایلدی

صحیفهٔ قریحهٔ لطیفه‌لری نزل به الروح الامین علی قلبك ایله نمودار لوح محفوظ
ورقائق علوم اولین وآخرین دن مجتظی ومحظوظ اولدی

اری مفصل ما یأتی محاسنه یغنیك عن طلب الایضاح والجمل

اکرچه سائر برکرید کانك دخی قلب صفوت مکانلری مسقط انواء انوار
ایدی اما بونلرك دل تابدارلری عالم انوار اولدی وهرچند جان مقدس
انبیاده اسرار نبیات هدا ظاهر وبدیدار ایدی اما بونلرك روح مشروحلری
مجلای شهود دیدار اولدی

انبیا اکرچه محتشم بودند هریکی صفر آن رقم بودند
پیش بودند نز پی دو نیش پیش بودند بهر افزونیش
کرچه پیشند وبیش ازین چه غمست پیشیٔ صفره بیشیٔ رقمست

لاجرم انکشتریٔ حتمیت انکشت کفایتلرینه نهاده وقامت طوبی
استقامتلری ترشیح خطاب قم فانذره آماده اولوب اقتضای حکم
برحکم ایله حرم محترم دن طیبهٔ طیبه یه هجرت ونقلان امر وفرمان اولدی

اکرچه رنج سفر بیحدست باکی نیست که بی سفر نرسد کس بمنزل مقصود

تنیات وداع دن اول بدر بادر الشعاع عرض سناء وسنا
اکناف اکناف مدینهٔ دینه که

نسیم خلد زباد مروحش مظهر بخاك طینت او مضمر آب حیوانست
صفای ابصفت غیرت جمال بهشت هوای او بفرح رشك روح وریحانست

الباس کساء کسا بیورد قلرنده ناظران منظرهٔ انتظار

اذا ما تجلی لی فکلی نواظر وان هو نادانی فکلی مسامع

نشیدنی اظهار ومشاهدان جمال بهشت آثار

ما یرجع

ناقبوللرنه حلول ایدرلر وبهانهٔ طبانت ایله پردکیان حجلهٔ خجلت ایله روبرو
موانست وزانو بزانو مجالست ایدوب مبتلای ضعف ایمان اولان لئیمانه
القاء انجاس شیطنت وسواس ایله تلویث حاشیهٔ حسا وجامه
خواب استراحت منابلرنده عرض رشاء مشکل کشا اتمکله لعنت کردهٔ
لسان شریعت وبوابیاتی انشاد واثباته وسیله وذریعت اولورلر
فانتم شر امة سفلت وانتم شر ملة هلکوا عبدتم العجل دون خالقکم
فضل ذاك الصلاح والنسك هجوتهم ابتغی بهجوهم جنة خلد یزینها الملك
رغما لمن قال فی قصیدته تهودوا قد تهود الفلك کتب سیرده
نکاشتهٔ خامهٔ براعت سپردرکه پس ماندکان آخر زمانه خلعت هدایت
الباس وبعثت افضل رسل وانبیا ایله منقبت یافتهٔ کنتم خیر امة
اخرجت للناس اولوب اول حضرت دخی مستعدان امت اجابتی دعوت
الی الذات واهل انکار واستکباری انذار ایچون اظهار خوارق ومعجزات
ایلدی موجب ایمان نباشد معجزات بوی جنسیت کند جذب صفات
معجزات از بهر قهر دشمنست بوی جنسیت پی دل بردنست
نهال دل دریا افضالی منهل علم لدنی دن مرتوی وصحیفهٔ
درون حکمت نمونی جمل وتفاصیل ماکان وماسیکونی محتوی اولوب
شول علوم مکنونه که کروبیان دن محجوب ومحجور ایدی نظر نافذلرنده
لامع ولامح واول اسرار مخزونه که کبراء قدسیان دن پوشیده
ومستور ایدی بصر ناقدلرنده واضح ولائح اولدی
همه کفتی چو مصطفی کفتی همچنین حینا بعد حین مدد فیوضات
ازلیه متظاهر وتأیید لطائف غیبیهٔ جلیه متواتر ومتوافر اولوب

کرامندروی ظاهرده خطاب خاص اولدوغی مالا کلام اما بحسب المعنی
وعید عام در یعنی ای ظالم بی انصاف مست می ستم واجحاف اولمه که خدا
هرگاه آگاه در وای فاسق بدنام فجور ایله فخور اولمغه جراءت واقدام ایلمه
که حق تعالی واقف ودانا وهر شیئه قدیر وتوانا در وای مرائی مرائیء
نفاق وبطره نگاه ونظر ایلمه که ریا شرک خفی ومشرب معرفت ده غیر صفی
در ان فیه لمسرحا لمقال بو کلام جامعیت انجام ده بونک
امثالی هزار وعظ بی مثال مندرج وخردمند دولت یار هر کلمهٔ
حکمت اثارندن شواهق جبال مزایا ودقائقه متدرج در اما حسن استماع
وتأثیره سامعهٔ پند پذیر کرکدر که نصایح اکا کار ودفع وصمت عناد
وانکار ایلیه چو گوش هوش نباشد چه سود حسن مقال میان
کبار ده بو رسم ناهنجار واردر که ظاهرا سببی ضعف یقین اما حقیقتده
مصیبت فی الدین در اول حالت باجهالت بودر که وفود یهود خصم خدا
ورسول بر گروه مخذول وقوم مرذول ایکن خفیات اسرارلرینه همراز
ومحرم وخلوتخانهٔ تنکبارلرنده بطانه وهمدم ایدنوب قوارع ومنذرات
آیات بینات دن تعامی وتجاهل خصوصا لا تتخذوا عدوی وعدوکم
اولیاء من دون المؤمنین وعید مبیننده تصامم وتغافل ایدرلر اول
گروه مکروه دخی لا محاله شیطان سریع الاستحاله کبی مجرای دم
بنی آدمه حلول وجریان ودبیب سم قاتل وزهر هلاهل کبی نفوذ و
سریان ایدوب باب بدعت مآبلرنده اشراف علما وسادات کبار موقوف
موقف انتظار ایکن اول بدنهادلر علی رؤس الاشهاد بلا استیذان
دخول وانه یراکم هو وقبیله من حیث لا ترونهم مدلولی اوزره مجلس

ناقبوللی

ودائرهٔ سوء دابره یه متربص وناظر اولور ایدی طائفهٔ اخری یی
قتل واهلاك ومسكن ومثوالرینی تخریب وافنایه سعی بی باك ایدوب
بالضروره مساقط رؤس شقا مأنوسلرندن نفی واجلا وزاد وبوم
معلوم لرینی انواع اخلال ایله اخلا ایدرلر ایدی واثناء دار وكیرده
برده واسیر وحصیر حسرت ده محبوس وحصیر اولانلری نداء فدا
ایله ترك معاداة وان یأتوكم اساری تفادوهم كلام رخصت
اثری اوزره اسیر آخر ایله مبادله ومفاداته شتاب وتسرع ومتابعت
هوای نفس ناپروا ایله ترك توقی وتورع ایدرلر ایدی جواهر التفسیرده نثار
كوهر تحقیق وتذكیر اولنمشدركه بو آیت ده ایما واشارت واردركه افتؤمنون
ببعض الكتاب ایله حضرت موسی یه اقرار وتكفرون ببعض ایله جناب خاتم
انبیایه علیهما الصلوة والتحایا انكار ایدنلر غیر مصیب ولا نفرق بین
احد منهم نصابندن بی نصیب اولوب بو سبته وسنت ناهنجاری دركار
ایدنلر تیر بلای خزی وسوء جزایه سپر وكالبد بدلری اشد عذاب
سرمده پی سر اولور بعض اقاویل ده بو خزی وبیل ملازمان زمان
بعثت ومطیفان عتبهٔ نبوت بنی قریظه یی قتل وازهاق ایله سوم وارهاق
ونسا وانبالرینی سبی واسترقاق ایدوب وبنی نضیری خانمان بی نظیر
لرندن آواره وتعریب ودار السلام شام ه ن اذرعات واریحایه اجلا
وتغریب ایتمكله مهاجرین وانصار اموال ودیارلرینی تحت تصرف وتملكه ادخال
وبو دبرهٔ باعثة البحره یی روی فیروزی ونصرتده شامه وخال ایتدكلری
دربعده بو داستان عبرت نمون وما الله بغافل عما یعملون ایله تكمیل و
تتمیم وفائدهٔ سمر حكمت اثر تفصیل وتعمیم اولنمشدر هرچندكه بو كلام

بُردار و مُؤتمر اولوب اغواء شیطان ایله میثاق رحمانی شکسته و علتِ
طغیان ایله مزاج معتدلِ ایمانی رنجور و خسته ایلدیلر
فانّ الجرح ینفر بعد حین اذا کان البناء علی فساد لاجرم
اول قومِ کستاخ افتؤمنون ببعض الکتاب وتکفرون ببعض دوشاخی
ایله بستهٔ عقابین عقاب و مشاهدِ پاداشِ فما جزاء من یفعل ذلک
منکم الا خزی فی الحیوة الدنیا ویوم القیمة یردّون الی اشدّ العذاب
اولوب اول کروهِ بی دین و اخوانِ شیاطین کما فعل باشیاعهم من
قبل نشانهٔ نبلِ تبل و بستهٔ حبلِ خبل اولدیلر فلم یرتفع لهم فی عصرٍ
رأس ولم یخلوا من بأسٍ و یأس روایت سدّی ده بو آیت بی نظیر بنی
قریظه و نضیر شاننده منبع تعیّنِ اوّل و پیشگاهِ دیوانخانهٔ ازل
دن فیضان تشریفِ خاک نشینانِ خطّهٔ جهان ایلمشدر و آنلر طوائف
یهودِ بدتباردن ایکی قبیلهٔ با اشتهار ایدی که سکنهٔ دار السلام
اسلام ایله مضاداة و معاداة لری شهرهٔ انام و هر بری عصبیتِ
جلیه و حمیّت جاهلیه ایله مرتکبِ موبقات اثام ایدی و طیبهٔ
مطهره و مدینهٔ منوّره ده قبل الهجره مشرکین دن ایکی قبیلهٔ پرکبر
و کین وار ایدی که نام لری بین الانام اوس و خزرج و هر برینک
کلزار نهادِ مادرزادنده حسکِ حسیکه و عناد مضمر و مدرج اولوب
بین القبیلتین رحاء حرب و لحا دائر و رهج هرج و مرج ثائر ایدی
بنی قریظه اوس ایله حلیف و نضیر بی نصیر خزرجک حلفِ بی خلفنه راغب
و الیف ایدی میانِ اوس و خزرج ده کوی عداوت و بغضا مدحرج
و کامن حقد و شحنا مخرج اولدقده حلیفِ تعصّب مظاهرلری حاضر و

جنابندن که وجودِ واجبی زمان ومکاندن منزّه وبی نیاز وباب
بی حاجبی آشنا وبیگانه یه مکشوف وباز اولوب سراطاقِ اطباقِ افلاك
یدِ قدرت ومشیّتی ایله برآورده بر معلّق سراپرده وکرهٔ پرکرهٔ خاك
جشنِ عامِ حسنِ انعام ایچون خشك وترده بر بساطِ کسترده در واسطهٔ
حضرتِ کلیم ایله علی نبیّنا وعلیه الصّلوٰة والتسلیم اول قومِ ناقویمدن
اخذِ میثاق وعقدهٔ عهدی احکا وایثاق اولوب اقتضاءِ حکمت و
فرمانِ جناب عزّت ایله اوج شیٔدن نهی وترغیب واستلزام ارادت
ایله برامرك اتیان وتمشیتنه تحضیض وترغیب اولندی

ترکِ بدی مقدّمهٔ فعل نیکی است . کاوّل علاجِ واجبِ بیمار احتماست
اوّل بشوی دست وپس آنگه نماز کن یعنی بدار دست زهرچه آن نه یاد ماست

اوّلا لا تسفکون دماءکم فرمانی اوزره بنیانِ قادرِ مطلقی
بی وجه وناحق همدم وتخریب ثانیا ولا تخرجون انفسکم من دیارکم
امر جلیل الشّانی اوزره هرمردِ رو براهی بی جرم وگناه اجلا وتغریب
اتمیوب ثالثا اثم وعدوان ایله تظاهر واعتوان رشته سنی احتراز وبو
منهیّاتِ ثلثه دن توقّی واحتراز ایلیه لر وردنِ ظلمت مشحونلری
وان یأتوکم اساری خطاب ونداسی ایله معمور وفكِّ رقبهٔ
اسیران ایله مأمور اولوب بو عهد وپیمان وتأکید مواثیق وایمانی
زمانِ بعثت ده حاضر وموجود اولان بقیّهٔ طائفهٔ یهود تصدیق
واقرار وانتم تشهدون مضمونی اوزره احکامِ عهدِ عهده اسرارِ
اصرار اتمشلر ایکن منهیّاتِ سکّانه دن اول سکّان که مزابلِ معاصی
وغوائل ده سکّانِ ایلیلر غیرِ منزجر وآنجق فداءِ اساری ایله فرمان

ایصال اتمش ایکن اول شرذمهٔ والهه هذیانِ اجعل لنا الهًا کما لهم
الهه ایله جویای امر محال وکژ فتارِ سوءِ محال اولوب شومیٔ غیّ
وعصیان وغرامتِ بغی وطغیان ایله حراسِ جان خراش یتیهون فی
الارض ده هرزه کژد ودخولِ ارضِ مقدسه دن که اشنانِ شنانِ
ابدانِ مدنسه دریی ریب وخرمان قرق سنه حرمان ایله صحرانورد
اولدیلر اوارد وار ایله تیه بی آرام ده مکث وآرام ایدوب هر آن
شهودِ خوارق واعاجیب وهر نفس تماشای امرِ غریب ایدرلر ایکن
غشم وبیدادلری مزداد وهر بری خوی ناسداد ایله میراث ستانِ
عاد وشداد اولوب حضرت موسی کبی صاحب ظهور ورسولِ غیوردن
بودکلو معجزاتِ شائعهٔ سابغه وخوارق باهرهٔ دامغه کورمشلر
ایکن ترکِ جهاد ومجاهده وافانین اذیت وازار ایله انواع غوایته
رسیده وکمال جبروت وضلال ایله چنبرِ اطاعت وامتثالدن سرکشیده
اولدیلر حتی بعضیلری خسف وبعضِ آخری صاعقهٔ صاقعهٔ مغزکوب
جهان آشوب ایله حرق ونسف اولنوب اذا کثر الطاغون کثر الطاعون
مضمونی اوزره وباءِ جان ربایه کژ فتار ونطعِ قطعِ مخالفت ده
فرزین رفتار اولدقلری میانِ اسرائیلیان ده اولان توارهٔ منزلده
متلو ومتداولدر

لا یکبرون وان طالت حیاتهم
ولا تبید مخازیهم وان بادوا

بو آیت معجز نمانک تحقیق معناسنده
اربابِ تفسیر تحریکِ خامهٔ عطارد نظیر ایلمشلردر که

معمارِ بنای آفرینش — سیراب کن ریاضِ بینش
مشاطهٔ نوعروسِ عالم — کوهر کشِ سلکِ نسلِ آدم

جنابندن

نعمت واحسان ایله فرمان اولندی وبو اُمّتِ بلند همّته اُذکرونی اذکرکم
فحواسی اوزره ذکرِ منعم فیض رسان ایله امرِ جلیل الشان اولندی تاکه
آنلر رؤیتِ تتابعِ تتابعِ نعمت ایله بارگاهِ مُنعمِ حقیقیدن بازمانده
اولدویلر وبو عالی همّت ووافی ذمّتلر هوارِ عزیمتی مضمارِ اضمارِ
معرفته رانده اولدیلر پس آنلره خطاب اولندی که بنم نعمتِ بی غایتمدن
زبان نیانکوزی خاموش ایلماك وبونلر امرِ مستطاب اولدی که بنم ذاتِ
بیچون هدایت نمونمی نسیان وفراموش ایلماك ببین تفاوت ره ازکجاست تابکجا
آنلره بذلِ نعمت اولندی واشعالِ نعمِ کوناکون آنلری جنابِ پاك
بیچوندن فروکذاشته ایلدی وبونلره اعطاءِ محبت اولندی وایفاءِ
حبِّ مؤسّس آنلری جنابِ اقدسنه برداشته ایلدی

هرکس که زروی صدق مارا باشد ما نیز زروی لطف اورا باشیم

نه مقوله نعمت کثیره درکه شرفِ محبتِ یسیره یی حاوی ونه کونه انعامِ
عام درکه شهودِ ملكِ علّامه مقابل ومساوی اوله

درهمه عالم کر آکاهی ازو زوجه به دانی که آن خواهی ازو

تفسیر کبیر صاحبنك نائرهٔ یراعهٔ ناثرة البراعه سندن تراویده
اولان کلماتِ مفیده دندرکه جیل بنی اسرائل ارتکابِ عمل سوءِ وکریوهٔ
لجاج با اعوجاجه رجوع وبوء ایدوب خوکردهٔ عاداتِ عاد وسرکشتهٔ
وهادِ من یضلل الله فماله من هاد اولماغینِ حضرتِ موسی اول قومِ
بی مواسایه مبعوث وقوارعِ معجزات وزواجرِ آیاتِ بینات ایله
رهنمای اسباط وبعوث اولوب فرعون بی عون کبی خصمِ الدّ ودشمنِ
اشدّك شأفةِ آفتنی استیصال ومجلسِ مخیّسِ اغرقوا فادخلوا نارایه

الله وجيها حضرت نجی خدا علی نبینا وعلیه وعلی سائر الانبیاء شرائف الصلوة
والتحایادن بیحد وشمار خوارق قاهره وهزاران معجزات باهرهٔ ظاهره
کورمشلر ایکن کثیر وانواع اذیت وتعدی یه تصدی واصناف آزار واضرار
تأتی وتأدی ایدوب زمام ملتمسی دست هوا وهوسه سپرده واول حضرتك
دل پاك معتدلنی که برك کل تردن نازك وهوای ماسوایی تارك ایدی
خار خار جفا وآزار ایله آزرده ایدرلر ایدی

روح رصحبت ناجنس عذابیست الیم کاه اول قوم دون کویای
اذهب انت وربك فقاتلا انا ههنا قاعدون وکاه اول کروه
ثقیل الحاذ اجعل لنا الها کما لهم الهه مضیق بی نفاذیده عدون ایدوب
دقیقهٔ رقیقهٔ ما للتراب ورب الالباب سد ابواب الباب اتمش ایکن
کلمهٔ کبیره ارنا الله جهرة یی نه زهره ایله تفوه وکبرت کلمة تخرج من
افواههم غائلهٔ هائله سندن صکره مضجع رفاهت وسفاهت ده نه
وجهله استرواح وترفه ایدرلر من بریقین خویشتنم کژ وراشکیت
آشنا وبیکانه اولان زمرهٔ بدان ونیکانه شد نور یقین ظاهر و
برهان باهر که منهل صاف انصاف نصیبندن بی نصاب اولان یهود
غباوت انتساب وغوایت انتصاب لا تساووهم فی المجلس والجئوهم
الی اضیق الطرق فان سبوکم فاضربوهم وان ضربوکم فاقتلوهم وعید
شدیدنه احق استحقاق وکمال استهانه واستخفاف ایله سزاوارلر
وضربت علیهم الذلة والمسکنة وباؤا بغضب من الله عرصه کاهنده
مرکب ذل وهوانه سوارلردی یا بنی اسرائیل اذکروا نعمتی التی انعمت علیکم
ایت اعجاز قرینده کبار محققین دیمشلردرکه امم بائدهٔ سالفه یه ذکر

نعمت

مردانه درین راه بپویم پس و پیش • باشد که رسم بآرزوی دل خویش •

نثر هر بلند همت بزرگ نهمت که مسمع دل بی طمعی شنوای فحوای

ع نظم یا قلمی می تراش یا ورقی می نویس • و معالی امور ایله همدم

و انیس اولوب دائما فلا نفسهم یمهدون مضمونی تذکار و لا تغفل

فلست بمفعول عنك کلام معقولنی کوش کذار ایده

هر طرح که افکنی چو مردان • سعیی بکن و تمام کردان • نثر نفس وسوسه

فرماسی اصحاب عزیمته مناقش و کردار خام نافرجام ده بوقلمون

و ابو براقش اولمایوب قطر نبات سعی و ثبات ایله مذاق جانی حلو

و دوش و کاهلندن ازاله اوقار کسل و کاهلی ایله طلبکار بلندی

و علو اولور نظم نیست از بهر آسمان ازل • نردبان پایه به ز علم و عمل •

هر که او تخم کاهلی کارد • کاهلی کافریش بار آرد • الآیة السادسه

قهر حقه مظهر اولدوغن یهود کشف ایدر بو آیت معجز نمون

ثم اقررتم وانتم تشهدون

بو نظم کریمك میان آیات کلام قدیمده بدیل و عدیلی عدیم اولوب

صدف مصحفده بر در یتیم شهوار و آسمان دفه قرآن دقت اقترانده

بر نیر اعظم تابدار در شول جهتدن که ترکیب براعت اشتمالنه بالتمام

والکمال رقم موزونیت مرقوم و اول کلام منزه و مقدس بحر رمل

مسدسده بر بیت منظوم در قول عامه مفسرین ده بو آیت اعجاز

قرین شان یهودده نزول و ورود بولمشدر اول قوم جحود بر حسب

لتجدن اشد الناس للذین آمنوا الیهود اشد ملل و نحل و عناد

و فساد و اعتداده اعتداد ایله ضرب مثل اولوب صاحب جاه و کان عند

رَبِّ مجیدْ دن بدیع وبعید دکلدر اما اصحابِ عزائمْ لازب ولازمْ درکه
هنکامِ فرصتی تضییع وافاته وذِمَاءِ ذمّتِ همّتی تعطیل واماته ایتمیوب
ماحَكَّ ظَهرَكَ مِثلَ ظُفرِكَ مثل بی مثلنی پیش نهاد وتکثیرِ زادِ یومِ معاد
سعی واجتهاد ایلیه نظم وما غَلُظَتْ رِقابُ الذِئبِ حتّی
تَوالَتْ فی حَوائجِها خُطَاها نثر زیرا هرکس که میل آسانی وتعطّل
واختیارینِ آسایی وتبطّل ایدوب ضابطهٔ ع کُلُّ امرئٍ فی شانِهِ ساعی
بی غیر مُراعی وارآءتِ سعی منزور ولابسِ ثوبی زور کبی مداهن
ومرآئی اوله جلدِ انسانی دن منسلخ بلکه عقدِ حسِّ حیوانی سی منفسخ
اولوب بادیهٔ جمادیته رجع القهقری قفول وارضِ مواتِ امواته سفول
ایله آفتابِ تابناکِ فهم وادراکی باخترِ زمینِ غفولده غروب وافول
اتمش اولور نظم علی المرء ان یسعی لما فیه نجحه ولیس علیه ان یساعده الدهر
نثر ابیتُ عند ربّی مهمانخانه سنك مکرّم ضیفی حتمیت عرصه کاهنك
تیغ زنِ انا نبیُّ السیفی انکشت نبوّتك خاتمی طومارِ رسالتك هم
فاتحی هم خاتمی سلطانِ ملائك حشم صلّی الله تعالی علیه وسلّم حضرتلری
عجز وبطالت دن تعوّذ وضعفِ جنان ایله بیمناك وجبان اولانلری
رحم الله امرأً اری من نفسه تجلّدا حدیثِ شهامت مؤدّاسی ایله مضائق
مضایقه دن انجا وتنقّذ بیورورلر ایدی

پا در گلست همّت کوتاه دستِ تو ورنه طریقِ کعبهٔ وصلت دراز نیست

بو جناسِ تامّ احاسنِ کلام ومحاسنِ بدائع انتظام دندر که راحتی
فی جراحةِ راحتی

یکچند طریقِ رهروان کیرم پیش وز ناز ونیاز یاد نارم کم وبیش

مفسرین بو آیت حکمت قرینك محکمیتنه ذهاب وانطلاق وآیات اخرا ایله
فحوای صعوبت اثرینی توفیق وتطبیقده عدم انطباق ایلمشلردر لکن
ابن عطیه صدق طیه ایله بو محلده عجب تفرد واختراع وعلامهٔ بیضاوی
وزمخشری ونیسابوری وطبری بودکلو طول باع وتفنن ایله اهتدا
وتفطن بولمادقلری دقیقهٔ رقیقه یی اقتراح واقتراع ایدوب دیمشکه بنم
قتمده بو آیت ظاهرة الخفاده ملاك معنی اللانسان لفظ براعت رسانندهٔ
اولان لام دربلا کلام شول جهتدن که بین الخواص لام ملك واختصاص
ایله لی کذا دیمکه صالح وسزا اولان اشیا سعی واعتنا ایله تحصیل واکتساب
ایلدوکی امور واسباب در **قطعه**

فتی عاهد الرحمن فی بذل وسعه فلیس تراه الدهر الا علی العهد
فتی قصرت آماله عن فعاله ولیس علی الحر الکریم سوی الجهد

نثر آندن ماعدا اکر شفاعت رسل وانبیا واکر دعاء آبا وابنا
واکر شهادت وحسن ثناء احبا ایله ندکلو تضعیف حسنات ومبار
وتکثیر مثوبات ومسار اولنورسه انسان ضعیف سانك لی
کذا دیمکله سلك ملکنه ادخال ایلدوکی خصوصیات اعمال وافعال
دن اولمایوب حوزهٔ سعی ووسعنده مقدور وموسوع وکندوکار
وکردارنه مقرون ومشفوع دکلدر بلکه تبرع وایثار اولنان محاسن
اعمال وآثار کندویه مضاف ومنسوب وحسنات با اخلاصی محجن لام
اختصاص ایله ربوده ومجلوب اولمایوب محضا آخرك تفضل ومکرمتندن
ظهور ونشأ ایلیان عطا وموهبت عین عنایته باعث قرور ونعمت
وغیر مترقبه بر نعمت اولور اکرچه امداد غیر ایله افاضهٔ خیر سعت رحمت

داور بزوك منش حكمت پاشنه كه مشكلات آيات واثارى فضلاء
كباردن استكشاف وغوامض معناى بى مناقضلرينى ذهن پاك ايله
تفهم وادراكده تأنق واستشراف ايدوب ادارهٔ كأس مذاكره ايله تلقيح عقول
وجواب باصوابلرينى تلقى بالقبول ايليه نظم هكذا هكذا يكون الكرام
نثر علم عالم شمول مصاقع فضلايه واضح وهويدا اوله كه نظم صادق
مصدوق وكلام قديم غير مخلوق كه لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض
ظهيرا نص معجز پيراسى اوزره اسلاف واخلافدن هر مفلق نابل
وطابن قابل حيطان معارضه وميطان مقارضه سنده تحجير وتعجيز
وخلعت احاطه وجامعيتى علم نظم مبين ولا رطب ولا يابس الا فى كتاب
مبين ايله تطرئه ونظيرنز اولنوب غوامض اسلوب رشيقنى مسبار فكر
عميق ايله استبار ايدن اهل اختبار واعتبار نظم داندكه طريق جامعيت چونست
نثر طلوع صبح صادق بعثت وسطوع شمس آفاق كيرد عوت دآخر زمان
اشراط نشانه وارنجه مزاياى طرز خاص ولطائف اسلوب مصاصى كه
هر اعصار وامصارده رقمزدهٔ يراعه فضلا در نحارير بلغاء سابقه
اطباق اوراق سيه سپيد روزكاره ندكلو ثبت حقايق رقائق
واسرار ايتديلر ايسه مشاهير اذكياء لاحقه دخى مشكات مشكلات
ظاهرة الالتباسندن اقتباس ايده جك معانئ مثانى مبانى بيحد وانتهادر
زيرا قادر بى زوالك سعت دوائر فضل ونوالى على التواتر والتوالى خدشهٔ
خاشهٔ ضنت ومنت دن مقدس ومنزه وافراد ارباب استعداد وآحاد
اصحاب استسعاد جانب مبدأ فياضدن اخذ فضل فضفاض اتمكله مرفع
ومرفه اولدوغى معتقد اشراف واهالى ومجمع عليه عليه واعالى در اكرچه اغلب

مفسرين

بو معنای صحت قرینه نمودار و قرینه در اما مؤمن دولت یار کندو نفس
خطا کاری ایچون ایلدوکی سعی جمیل مبرور و سایر اصحاب خیرات
و مبرّاتك اهدا و اتحاف ایلدوکلری سعی و الطاف ایله دخی مثاب و مأجور
اولور نظم شنیدم که طغراکش این مثال • چنین زد رقم بر مناشیر حال نثر
عبد الله بن طاهر که خطهٔ خراسانده آثار حکومت و احسانی مستفیض و ظاهر
ایدی نظم له همة تعلو علی کل همة • کما قد علا البدر النجوم الدراریا •
وصان عن الفحشاء نفسا کریمة • ابت همة الا العلی والمعالیا نثر اول
عصر بسیار افاضلده بین الاماثل مشار الیه بالبنان و بالانشین متکای
امتیاز و رجحان اولان حسین بن فضلدن که حل معضلاتده هر لفظ حکمت
سماتی بر قول فصل ایدی ایراد سؤال بو آیت تحجیر نما ایله والله یضاعف لمن
یشا بیننده استکشال ایلدی اول مدقق نیکو خلال که عقد عویصات
پیچا پیچ صعوبت پسیجی انکشت اندیشهٔ صواب پیشه ایله حلال ایدی نظم
لا یلحق الواصف المطری خصائصه • وان یکن بالغا فی کل ما وصفا •
نثر مخدرهٔ کلامدن کشف لثام ایدوب دیدی که انسان ضعیف
ایچون مقتضای عدل و داد اوزره انجق سعی و اعتنا ایلدوکی اشیا وار
در اما فضل و احسان و لطف مدد رسان حسبی ایله مظهر فواضل والله
یضاعف و اجناس بر و استیناس و انواع فضل و اصطناع و اصناف
حنو و الطاف آنك حقنده متوافر و مترادف اولور حاکم هوشیار
بی اختیار اول عالم ربانی نك که واقف سر مبانی مثانی ایدی سر حکمت
اکیننی لب تحسین و آفرین ایله تقبیل و مجلس انس افزاده دوستکانی
مسرت و شادمانی سقی و تقبیل ایلدی هزار آفرین و سا باش اول

تزییف وبو روایت بی درایتی قاعدهٔ اصولیه ایله توهین وتضعیف
ایلمشدر زیرا بو خبر واجب القبول ونسخ خبر ایسه مخالف قواعد اصول
در مکر سائله تفهیم ونفع وجدوایی تعمیم ایچون لفظ نسخ اطلاق
وابراز ورعایت تجوز وتجویز مجاز اولنه قول عکرمه ده بو آیت ظاهرة
التکرمه قوم بی مواسای ابرهیم وموسی علی نبینا وعلیهما الصلوات
والتحایایه مخصوص وسباق آیت معجز طباق ده ام لم ینبأ بما فی صحف
موسی وابرهیم الذی وفی بیورولماغله بو معنی محکم ومرصوص در اما
بو ملت عظیمة الهمة که شرف یاب منقبهٔ کنتم خیر امة در مظهر فضل الهی
وشرف نامتناهی ایله مفتخر ومباهی اولماغین شعب امر پریشان بی سامانلری
لم وغیرك سعی بالخیری دخی آنلره اضافه وضم اولنمشدر بو بابده خلص
عباده حدیث سعد بن عباده رضی الله تعالی عنه مژده رسان وبو مدعانك
ثبوتنه دلیل وبرهان درکه برکون اول صحابی آگاه ومقرب درکاه دیدی
که یا رسول الله اکر زیر خاك تیره ناك ده رمیم ورفاة اولان والدهٔ متوفاتم
ایچون تطوع وتاریکنای قبور پر فتوردن ازالهٔ حشرات ذعر وتروع
ایچون بعضی اعمال صالحه ایله تبرع واول سرکشتهٔ سربخ عالم برزخك
نیتنه استغفار وتضرع ایلسم عجبا باعث روح روح وسبب التیام
قروح وجروح اولورمی سلطان عالم فیوض ونعم جواب نعم ایله اول
مائل درکه فضائلی شادان وسائل اسنی الوسائلك دل ویرانینی آبادان
ایلدیلر ربیع بن انسك قول اصابت رسنده بو آیت ده انساندن مراد کافر
در نته کیم بونك امثالی قرآن عدیم المثال ده نیجه وجوه ونظائر واقع وظاهر
در ان الانسان لیطغی آیت وعید انتماسنده دخی مراد ابو جهل بدنهاد اولدوغی

بو معنای

اون بر کره سورهٔ اخلاص ایله که اخص مجربات وخواص درکه تحریک لسان
بعده اجر وثوابنی محاویج اموات بی تابه هبه واحسان ایلسه عدد موتی
قدر اجر اوفی واوفر اعطا وتکرر نعماء متجددة الامثال ایله قافیهٔ
عاقبت حاللری عدیم الایطا اولوب غایت نشاط ومسرتندن هر بری
ع کاد الفؤاد من السرور یطیر نثر وتلألؤ انوار مغفرت ایله سپید
رو اولور وقتاکه بو معنی مقرر وسلطان معرفته دار الملک حقیقت
مثوی ومقر اولدی ایسه جائز ورواد کلدرکه بو آیت معجز نمانک
معناسی فهمه متبادر اولان وجه ظاهر اوزره محمول وآیات
اخر وسائر احادیث صحت اثرک مضامین حکمت قرین لری غیر معمول
اوله بلکه الله اعلم معنای صحیح ومحکم بودرکه انسانک اجر واحسان
حسن اعمالنه مقصور نته کیم وزر ووبال سوء حالی اوزرینه محصور
در صور مذکوره ده حاصل وانسانه میسر وواصل اولان اجر و
جزاء مراتب فزا عمل جمیلی قبیلندن اولمایوب بلکه محض فضل بی منتها
وبو بابده کواه بی ارتیاب نص قاطع والله یضاعف لمن یشاء در مشرب
تحقیق ومذهب اهل تدقیقده آیات وآثار بیننده قطعا تناقض
ونصوص احادیث واخبار میاننده جدا تعارض اولمایوب عقد اشکال
اشکالک انحلالی عند الاهل امر سهل در قطعه نظم
این همه رنکهاء پر نیرنک خم وحدت کند همه یک رنک نثر ابن
عطیه تفسیرنده تبیین وتسطیر اولنمشدرکه عند البعض لیس للانسان
الا ما سعی آیتنک مفهومی الحقنا بهم ذریاتهم نص فضیلت لزومی ایله
نسخ وعقدهٔ عهدهٔ محکمیتی فسخ اولنمشدر لکن بینه ابن عطیه بو نقلی

ایله دییه که یارب بواجر و ثواب و رفع سخط و عقاب بنم کبی تهی دست
عائله حریق نیران هائله غائله ایکن نه وجهله حاصل اولدی و بنم کبی بی
تاب و زوره نره دن ظهور بولدی جانب خدادن نداء غم زدا کله که
پسر نیکوکار و عقب صلاح شعار کک دعا و استغفاری درکه هنگام
تفاقم شدت ده سکا دستکیر و زمان احتیاج و ضرورت ده یاور
و ظهیر اولدی ع این نیز بتوفیق تواند بودن نثر و قرآن مبین ده
آیت ماکان للنبی والذین امنوا ان یستغفروا للمشرکین دن بطریق
المفهوم مدرک اهل علوم اولورکه آنلرک مؤمنینه استغفارلری
مفید و روی دلجوی مطلب و ارزولری لحوق و تماس سپیده دعا ایله
نورانی و سفید اوله و آیت اخری ده والذین جاؤا من بعدهم یقولون
ربنا اغفرلنا ولاخواننا الذین سبقونا بیورولدوغی دلالت و ایما ایدرکه
بو وجهله استغفار و دعا آنلره باعث نفع و جدوی و داء عضال بغی
و ضلال لرینه علاج و دوا اوله و علی التحقیق حضرت هادی طریق
و شفیع شفیق عرصه محشرده نوع بشره شافع مشفع و مددکاری شفاعت
ایله مشفوع له اولان اهل حیرت و ولهک قدری بلند و مرفع اولور
خصوصا که اول شفاعت اجابت قرین ایله عصاة مؤمنینک هر بری
منتفع و مقارنت شفاعت ایله داخل بهشت برین اولان جهنمینک
نقش جبین پرچین لری غوطه نهر کوثر ایله زائل و مندفع اولور شرح
السنه ده که مهالک متهالک ده جنه در مشهود و مرئی و حضرت ابی هریره
رضی الله تعالی عنه دن منقول و مروی درکه هر کیمکه جوشان و خروشان
محله خاموشان دن مرور و جبانات و قبوردن کذار و عبور ایدوب

اون

ثوابنی بخشش فقراء اُمّت بیورقلری سعی غیر ایله جواز اجر و ثوابه دلیل
بی ارتیاب در بین العلماء الاعلام مؤلف کتاب الاحکام اولان عبد الحق
نقل کلام مصدق ایدوب بو حدیث صحت حاوی یی ناقل و راوی در که
هر مرد مرده که سر حیاتی کریبان مماته فرو برده اوله تاریکنای قبر
ضیقده مثال شخص غریق اولوب دست نیازی بارگاه صمدیی انبازه بر
داشته و دیدهٔ خونباری روزنهٔ انتظاره کماشته در که پسر صلاح
کار و سائر اخوان و اخدان حقیقت کردارندن بر هدیهٔ دعا و استغفار
سر وقتنه لاحق و رسوم سیئات و اوزارینی ماحی و ماحق اوله اول مقوله
امداد دعا ایله حق صداقت که مصداق ع اکرم بها خلة لو انها صدقت
در ایفا و صحیفهٔ حالنده رقم منت و نوال ابقا اولنمق اول میت
قتنده دنیا و ما فیها دن احب و احلی و ملأ الخافقین سبائک عسجد
و لجین دن اشرف و اعلی در دار قطنی جناب یعسوب المؤمنین شمس
خلافت چارمین دن رضی الله تعالی عنه و ارضاه و اول حضرت دخی براعة
الاستهلال قصیدهٔ نبوت و حسن الختام رسالهٔ رسالت دن ع
علیه السلام علیه الصلوة نثر اراءت روی روایت و ابداء بشرهٔ بشارت
بیورمشلردر که بر مرد ناکام و مرء کثیر الاجرام قضاء نحب و ترک فضاء
رحب ایدوب شرب شوربهٔ مرک و بر فرزند نجیب اربینی ترک ایلسه
اول شخص هالک بحر عذاب قبره مالک و کرفتار دوشاخهٔ عذابا دون ذلک
ایکن ناکهان جانب رحمان مفیض الاحسان دن درجه سی رفع و اعلا
و لوح حالنه رقم مغفرت و افضال ثبت و املا اولندوقده و اول کرداب
غماء صماده غریق فی الماء تعجب کنان زاری و انان و ضراعت و حنان جنان

کرم وجودی نعی اولمیوب ع امید قطع مکن چون بوقت مرهونی نثر
مضمونی دفع کسل وتعنی وحصول مقصود ومأمولده تدرج وتأنی ایده نظم
تو فرشته شوی ار سعی کنی از پی آنک • برک تو تست که کشتست بتدریج اطلس
نثر حدیث صحیح ده تصریح وتوضیح اولندوغی اوزره طیر سریع السیر که مصداق
تغدو خماصا وتروح بطانا در ادب سعی وطلبه واقف ودانا در شول
جهتدن که غدو واصباح ایلدوکی مقیل ومراح ده ماکث وپابرجا
وتارک تکاپوی وبرجا اولمیوب ادیم زمین ده که سفرهٔ عام رب العالمین در
کشت مطارب ومسارب وحیاض وریاض ده قصد مآکل ومشارب
ایدر نظم کر توکل هست لکن هم ببین • جهدهای انبیا ومؤمنین
سر شکسته نیست این سر را مبند • یکدو روزک جهد کن باقی بخند
نثر بو محلده عقدهٔ اشکال وجدل بو وجهله منحل در که امام اعظم
واتباعی واحمد بن حنبل واشیاعی ائمهٔ مجتهدین وکبراء دین دن آنلرک
مسلک صحت آیین لرنده اولان اهل یقینک قول متین لری اوزره هر مؤمن
هوشیاره جائز وسزاوار در که سماحت ومکرمتنی اظهار وثواب عمل
خیرینی غیره هبه وایثار ایده کرک صلوة وصیام کرک حج وقیام کرک
صدقه وقرأت قرآن کرک سائر وجوه بر واحسان اولسون حلبهٔ روایت
جلیه ده مجلی ومصلی ومستملیان مجلس حدیث واثری مسلی اولان
صحیحین ده نقل بی ریب ورین در که سلطان ملک وملکوت وصادق
الخبر عالم جبروت نظم صاحب حسن خلق وقلب سلیم
فعلیه الصلوة والتسلیم نثر کبشین املحین ایله تضحیه ولحم نسیکه یی
کرد وغباردن تنحیه بیوروب برنده نفس نفاست قرین لرینی نیت وبرینک

ثوابنی

که ابن یمینك بو قطعهٔ براعت ضمینی سبب اعجاب قلوب جریان ایلمش
ماء اسکوب در **قطعه** اگرچه رزق مقسوم مستمر جوی
که خوش فرمود این معنی معزی که یزدان رزق اگر بی سعی دادی
بمریم کی ندا کردی که هزی **نثر** ابو مسلم خراسانی مبادی خروج
وجهانبانی ده بو بیتی انشاد ودل رشیدنی بو نشید ایله جذلان
وشاد ایدردی **نظم** فلا أوخر شغل الیوم عن کسل
الی غد ان یوم العاجزین غد **نثر** بو کلام دلفریب دخی
دخی بو کامدانی وقریب در **نظم**
لا تبق فعل الصالحات الی غد لعل غدا یأتی وانت فقید **نثر**
میان ملوک سامانیان ده اردشیر بابك که سلطان روحه خرد بسیار
فتوحی اتاك ایدی ملوك امم وجهاندار ان یلتد هم بیننده نوع مفرد
وصحائف اخبار وحسن اثاری لا یخلق عن کثرة الرد اولوب رسائلی
قوانین سلطنتی مغلغله وغدائر حدیث وفراستی مسلسله ایدی کلام
مستعان ناکامی بو کلامك فایدهٔ معنای مفیدی ایله شیرین
مذاق وادارهٔ مقال سهل المساغ والمساق ایلمش که شهد الجهد
احلی من عسل الکسل **نظم** سبب آفرینش عالم یاعث بدء فطرت آدم
اول ما خلق نتیجهٔ کل شاه اجناد انبیا ورسل **نثر** حضرتلری جناب رب
عزتدن بو کلمات قدسیهٔ السماتی روایت بیور مشلر در که یا عبدی
حرك یدك انزل علیك الرزق اگر اهل حاجتك اثناء دعا ومسألت ده
سمند حرون مرام لری تندخرام اولورسه مقتضای زمانه رأی حازمانه
بودر که ترك سعی ایله اندام من الکسعی وزبان یأس وجمود ایله وفات

اولور **نظم** پای داری چون کنی خود را تولنك • دست داری چون کنی پنهان تو چنك •
خواجه چون بیلی بدست بنده داد • بی زبان معلوم شد او را مراد • **نثر**
مثلا دیدهٔ جهان بین که خدمتی رؤیت واعتبار در اغماض وغض ودست
حرکت آیین که کار و مصلحتی بطش واقتدار در بناء قبض وبسطی منقض
اولسه وجود وعدمی سوا ودعوای سلامت فطرتی تباه وناروا اولور
نظم ترا که فهم نداری نظر چه سود کند • بصیرتی چو نباشد بصر چه سود کند •
نثر اول سببدن هر شیء ده ریاضات ومجاهدات وضع وترتیب ومشرب
تکمیلی خس وخاشاك تعطیل دن تطهیر وتشذیب اولنمشدر حکیم کردکار
خلق پریشان اطواره قوت حرکت اعطا وغارب مطیهٔ تصرفه امطا
ایلیوب رزق وزادلری سعی واجتهادلرینه وابسته وموقوف وبو بابده
سرمایهٔ اکتساب زیادتی تجارب ووقوف در **نظم**
تویی که طلعت تو نور دیدهٔ خردست • خدای هرچه ترا داده آن بجای خودست •
نثر تا که فائدهٔ قوت حرکت متعطل ومواد ضرر وفساد آنك اوزرینه
متخرب ومتعطل اولمایه بعض اهل اشارت وقبول حال مریم بتول دن
بو معنای رفیع المناطی استخراج واستنباط ایلمشلردر شول جهتدن
که قامت حال با استقامتی جذع نخله یی فرمان تحریك وهز ایله متمایل ومهتز
اولمشدر **نظم** الم تر ان الله قال لمریم • وهزی الیك الجذع تساقط الرطب •
ولو شاء اجنی الجذع من غیر هزة • الیها ولکن کل شیء له سبب • **نثر**
ابو الاسود دؤلی نك کلام بی نظیر وبدلیدر **نظم**
ولیس الرزق عن طلب حثیث • ولکن الق دلوك فی الدلاء •
یجیء بملئها طورا طورا • یجیء بحمأة وقلیل ماء • **نثر** یمینا بالله

کرابی

آنلره ترك اعانت وتفضل ايليان بطلهٔ بيكار اغلاء اسعار ورسم بطالتى
اشعاردن غيرى كاره حقيق وسزاوار اولمازلر **نظم**
ولم ار نفعا عند من ليس ضائرا ولم ار ضرا عند من ليس ينفع **نثر** ان الله
لا يحب الرجل البطال اثبات مدعايه شاهد مزكى واياك والبطالة صدق
مقاله كوادر ای بیخبران عاقبت انصاف بده
ضايعتر ازين عمر بسر نتوان كرد **نثر** بونك بيانى بو وجهله پيش نهاد اذعان
اولوركه انسانك افضليت وتكريمى منصوص وقواى ثلثه ايله ممتاز و
مخصوص اولوب هر برى آنك تكميل مراتب فضائلنه ساعى وحق اعزاز و
واكرامنى مراعى در اولا فضيلت قوت شهوانيه مطالب جليله يى مطالب
دركه باعث نشو ونما در ثانيا فضيلت قوت غضبيه مجاهدات جزيله يه
راغب دركه عز وشرفه سبب انتما در ثالثا فضيلت قوت فكريه دقايق علم و
عرفانى خواهان دركه وسيلهٔ اهداء هديهٔ هدا در پس طالب حقه
شايسته واحق بودركه وعد صدق الهى يى تأمل وعلى حسب الطاقه كلفت
سعى طاعته تحمل ايدوب بو معناى دقيقى امعان وتحقيق ايليه كه
اضطراب وانقلابى ذل دن عزته سبب وصول وضعه دن رفعته
مادهٔ حصول وجهلدن علم ومعرفته باعث ترقى وخمولدن شرف
نباهته بادئ تلقى در وبو مقدمهٔ مسلمة البرهانى دخى نقش كتابهٔ
ايقان ايليه كه عطلت وبطالت وثقل وكسالت هيئات انسانيه
يى ابطال وملكهٔ استعداد ملكى يى ابسال وابهال ايدر زيرا
هر عضو واندام كه محل استخدامده عدم اعمال وما خلق له دن
اخلا واخلال اولنه نفعى معدوم وبناء حكمت خلقتى مهدوم اولمش

اعباء عباء طاعتی عدم استثقال ضروریات بشریه‌یی ازاله واذیال
دفع موذیاتی اسبال واذاله ایله اولور ضواری ضروریاتك وجوب
اماطه‌سی واصب ومالا یتم الواجب الا به فهو واجب اولماغین دفع
موانعه طریق ابناء جنس مؤانست رفیق‌دن اخذ تعب وتضییق ایله
اولوب بو تقدیرجه آنلردن تعوض اتعاب وانصاب اقتضا وایجاب‌در
نظم بکاشتند وبخوردیم وکاشتیم وخورند • چو بنگری همه برزیگران یکدگریم
والا اناس متعود الایناس‌دن کند وجلب نفع وخیر وسلب شر وضیر
اتمش ایکن آنلره ایصال جدوی ونفع وضر ضروری‌لرینی اذاحه ودفع
اتمدوکی ایچون حیرت بی نهایه ایله سرکشته تیه تهایه ونشانه توبیخ
ظالم فی حیاته مشموم فی مماته اولماغله متعدی وجایر ومیدان بغی و
وطغیان‌ده غاشم وجابر اولوب تعاونوا علی البر والتقوی فرماننه
مخالف والمؤمنون والمؤمنات بعضهم اولیاء بعض عموم اطاعت
لزومندن متجافی ومتحانف اولمش‌در
لقد غرسوا حتی اکلنا واننا • لنغرس حتی یأکل الناس بعدنا •
زیرا هرکس پرهوس که مأکل وملابس ومساکن ومغارس‌ده تناول عمل
غیر ایله توسع وآنلردن عدم تحمل کلفت ومشقت ایله آثاره پریشانی وتوزع
ایده خلائق کثیرة العلائق‌دن اخذ منفعت ورهایش وآنلرك اوزرینه
تضییق اسباب معاش اتمکله مقدار نقص واضرار اسباب ضروریه‌لرینی
تقبل‌دن لابد وبار مؤنت‌لرینه تحمل سبب ازدیاد ود اولور نظم
در مشرب حق اگر درستی • با خلق جهان مکن درشتی نثر بو اجلدندر که
متاعب مکاسب‌دن تعطل وارشاد عمل صالح وافاده علم منجی ومنجح ایله

آنلره

صاحب تیسیر فضلی رزق ایله تفسیر ایدوب دیمش که سبب قوام و انتعاش
اولان طلب معاشی حکیم علی الاطلاق خلق متباین الاخلاق اوزره تفضل
و اباحه و بیوع مشروحه و تجارات مشروعه ایله توسیع دائره الطاف
و اراحه ایلدی سعید بن جبیر دن که هر بر ستیره خبین و جبیره بندل
کسین ایدی دیمش که صلوة جمعه و جماعت دن منصرف و سائر وجوه
اشغال و مکاسبه وجه مناسب اوزره متصرف اولدقده اولا بین
السوقه بازار و سوقه چیقوب بلا مرا ارادة بیع و شرا ایتمز ایسه دخی
مناکب ارض ذلول ده مشی و تردد واکل رزق دائم الوصول ایچون آمد
شد ایدوب مجرد روی فاذا قضیت الصلوة فانتشروا یه ناظر و تجارتکاه
وابتغوا من فضل الله ده حاضر اولمایجون بعض سلف وخلفه مساومه
وخرید و فروخته مداومة مباومه ایلیه تاکه برکت امتثال آیت
سروقته سرایت و حقیقت بر شریعتی ادراک و درایت ایلیه طلب
رزق غیر ممنوع بلکه امر مندوب و مشروع اولدوغی بین الاسلاف
محل نزاع و خلاف دکلدر کلام بی ملام بونده درکه بعض وجوه
طلب حد فرضیته داخل میدر بوقسه اتخاذ حرفت و مکسب وجه
توکل و تسلیمه حائل میدر امام راغب که صومعه حکمت اسلامیه ده
راهب ایدی کتاب ذریعه ده بو وجهله تحقیق اصول شریعه ایلمشدر کم
تعمل و تکسب و دار الامتحان جهان ده تشتت طرق تسبب اگرچه من
وجه مباحات دن معدود در لکن من وجه واجبات دن اولدوغی
غیر مردود در بونك بیان و تمهیدی بو وجه سدید اوزره ظاهر
و بدید درکه وقتاکه رعایت دقائق عبادت ده استقلال و تحمل

ودوری همان اول شیء صوری درخلوت سرای صمیم فؤاددن اخراج و
ابعاد اتمایه قرب حقیقی وقبوله وصول متعذر ومتکای تمکین ده مرتع
نشین اولماق نامتیسر در قطعه زنوناهست موبی مانده برجای
بدان یك موی مانی بند برپای خوشا آن دل که پیش ازمرك میرد
دل وجان هرچه باشد ترك کیرد نش تاویلاتی امام قشیری ده مسطور
درکه آیت سماحت نمون تماتجبون ده بعض محققین من تبعیضیه اولماغی
استصواب وبعض محققین ایسه تبیینیه اولماسنی اختیار وانتخاب
ایلمشلر دربو تقدیرجه بو آیت معجز مناب دن مبتدیلر بهره یاب اولدوقلری
کبی برآخر اعتبارایله منتهی لرنخ حصه دار اولورلر مبتدیلره نسبت
من تبعیضیه اولوب طالب برومزید اولانلر مریدمدخراتنك بعضنی
راه حق ده باخته ایدر ومنتهی لره اضافت ایله من تبیینیه اولوب
مشتاق دیدار یار اولانلر مجموع اسباب یسارنی سواء سبیل ایثار
وتنویل ده پرداخته ایدر
جهانده تك اوملك دن بکا وفا اولسون جمیع ما ملکم یولنه فدا اولسون

الایة الخامسة

سعایدوب قطع مرایب قلمغه ایله صدق بالله حسقه دعاء
غیریدن ساکه ایرشمز منفعت لیس للانسان الا ما سعی
افضل المتأخرین امثل المتبحرین محرر پاکیزه تحریر کمال پاشازاده نالله
فی العدن ما اراده مدح السعی وذم البطالة ده اذیال مقالی اطاله
واول رساله ده زلال بانسجام کلامی ساله بیور مشلر درکه فاذا قضیت
الصلوة فانتشروا فی الارض وابتغوا من فضل الله آیت معجز دستکاهنده

دیدی که هنکام شام ده که بام سپهرده قرص منیر مهر نظر اهل جهان
دن پوشیده ونهان اولمش ایدی بر سائل نام وعائل بی آرامه سد جوع
الکلب وبر پاره نان بائت بی امتنان ایله تفریح قلب ایدوب اول اثناده
میان حزمهٔ هیزمدن بر مار زهربار انسیاب وبیابان بی پایانی
قطع واجتیاب ایلدی حضرت مسیح لسان فصیح وصدر فسیح ایله دیدی
که اول صدقه وارفاق وبرد انفاق درکه دافع قضاء معلق وباب
تباب آنک سببی ایله مؤصد ومغلق اولدی والا اول مارک نیش پر
دماری قطع ابهر وحبل ورید وسنی سخرهٔ دیو مرید ایدوب سفت و
جود کدن خلعت حیات وبودی انتزاع وسنی اقارب واخدانک میانندن
اختزال واختراع ایدر ایدی ابوبکر وراق که رق حکیمی مصداق رق وراق
ایدی حق تحقیقی احقاق ایدوب دیمش که جناب عزت سالکان محجهٔ
طریقتی بوایت ایله صراط مستقیم فتوته ارشاد ودلالت ایدر یعنی اول
زمان سزه بر واحسان ایده رم که سز بنم خلص عباد وعوام عبادمه
مانند مهر جهانتاب افاضهٔ بر بیحساب ایده سز وهر نسنه که سزک
مطبوع ومطلوب ومقبول ومحبوبکز در باسرها مسلک رضاده
افنا وعدم اقنا اتمکله فج عمیق بذل وایثاره سبکبار کیده سز

قطعه ای که روز وشب معطل ماندهٔ • همچنان بر کام اول ماندهٔ •
چیست زو بهتر بکو ای هیچکس • تا بدان دلشاد باشی یکنفس •

نثر فذلکهٔ کلام ونتیجهٔ مرام بودر که ماسوادن هر شیء روا ونا روایی
که اتخاذ وادخار وراه فنا فی الله ده اجتبا واختیار ایدرسز عند
التحقیق هر بری بر صنم وبد وازاله وازاحه سی لابد اولوب سبب بعد

اولنمشدر که صدقه اصناف شرور وانصاب دن یتمش بابی سد
وصدقهٔ سر غضب رب مقتدری اطفا وصد ایدوب سموم بلیات
وهمومه تریاق اکبر ومس مقاصد معضله یه کبریت احمردر نظم
شناسندهٔ حرف دانندکی چنین کرد ازین لوح خوانندکی
نثر که سبق خوان صحیفهٔ انکلیون ورق کردان انی انبئکم بما
تأکلون وما تدخرون زمرهٔ حواریون ایله کشت دشت وهامون
ایدر ایکن کوردی که بر پیر مهذب بر حزمه حطبی حامل وطرف
شهر وبازاره قاصد وآمل اولمش اول رسول آکاه وصاحب
معجزهٔ واحیی الموتی باذن الله دیدی که بو پیشه ور عمرك
عمرندن انفاس یك یکروزه باقی وصاعد مراقیٔ حتی اذا بلغت
التراقی ایکن حیفا که سحاب غفلت غامره اضاءت شمس معارفه
حائل واژدر نفس اماره وصول دفینهٔ یقظه وبیداری یه حجاب
هائل اولمش ایرته سی کون کروه حواریون کمال ادب وسکون ایله
ایله خاموش ومجلس روحانیٔ روح الله ده استماع حکمته چشم
وکوش اولمشلر ایکن هیزم کش پارینه غایت تمسکن وطمانینه
ایله طرف وادیدن بدید وبادی اولدی تأخیر هلاك وتبابندن
استغراب وتخلف تعیین دن اظهار قلق واضطراب ایلدکلرنده مقبول
جناب خدا حضرت مسیح هدا علی نبینا وعلیه افضل الصلوات والتحایا
دیدی که ای پیر هنکام پر پرده نه مقوله عمل بار وراحلهٔ حالکی نه
کونه احمال افضل اعمال ایله کران بار ایلدوك که دافع سوء قضا
وجالب حسن رضا اولدی اول پیر ما فی الضمیرینی بیان وتقریر ایدوب

دیدی

اولنور رباعی چون نعره زنان قصد بکوی تو کنم ٭ جان در سر کار و آرزوی تو کنم ٭ در هر نفسم هزار جان می باید ٭ تا رقص کنان نثار روی تو کنم ٭ نثر غایت الغایات مآثر اولان سر اله دخی اولدرکه آنکله ماسواء حقدن بالکلیه اعراض ٭ وفنا فی الله بارکاهنده مشاهده غیردن تغافل واغماض ٭ ایدر لر رباعی مال ازپی جودست وتن از بهر سجود ٭ دل کان محبتست وجان بهر شهود ٭ مرآینه ایست کاندرو دیده شود ٭ عکس لمعات نور توحید وجود ٭ نثر فتوحات مکیه ده شیخ اکبر ع بور سمیله اولدی ده حقه رهبر ٭ نثر که اتفاق اولنان شئ یسیر ٭ تذکلواندك وحقیر ایسه معطی ومعطی له لائق وجدیر بولدرکه ازدرا واستحقار والا ان تغمضوا فیه کراهتنی ابدا واظهار اتمیه لر زیرا عرش ابدی بنیادك بری وایجادنه اراده وتقدیرنه وجمله تعلق پذیر اولدی ایسه بزدره دریاء ناپروانك ابداع وابداسنه دخی اول وجمله تعلق ومهندس قضا تدقیق صنعت حلقتنه تعمق ایلمندر ع همه بر وجه کمالست کما لایخفی ٭ نثر جناب مقتدر وهاب محرم کعبهٔ طور سینا ومخصوص واصم یدك الی جناحك تخرج بیضاء علی نبینا وعلیه ازکی الصلوات والتحایا حضرتلرینه خطاب وندا واستعظام صدقه وندا ایدوب بیوردی که یا موسی اذا جاءك من احد باقلایه مسوسه فاقبلها فانی الذی جئت به الیك یعنی خورده دنی ندکلودنی وبدوطعام مسوس ومدود ایسه عیافت ورد اولنمایوب اول معطوم مسوس دن مفهوم ومشوش اولمایه که ع ان القلیل من الحبیب کثیر ٭ نثر احادیث صحاح ده افصاح

کشاده • وبلایی رد وعمری زیاده ایدر **قطعه** نهانی بخواهندکان چیزده
که خشنودیٔ ایزد از چیزبه • دهش کز نظرها نهانی بود • حصار بد آسمانی
بود **نثر** مساعدهٔ جاه • ومساعفهٔ منصب ودستکاه ایله دخی اولورکه
آنك سببی ایله درمانده وبی تاب اولان محتاجان دیریابه اعانت
وامداد • وستم دیدکان وضعفایه افاضهٔ نصفت وداد ایدرلر
نظم درساختن کار کسان سعی نمای • کار تو شود ساخته از لطف خدای
نثر بو مقام دندرکه زوج حضرت بتول برادر خواندهٔ رسول علیه
الصلوة والسلام • وعلیهما الرضوان والاکرام **قطعه** چو در سر عطا
اخلاص اوراست • سه نان را هفده آیت خاص اوراست • چنان در
شهر دانش باب آمد • که جنت را بحق بواب آمد **نثر** ستایش سماحت
وعطا • ووجه حکمت دن کشف غطا ایدوب بیورمش که افضل الصدقة
ان تعین بجاهك من لاجاه له **نظم** وادّ زکوة الجاه واعلم بانه
کمثل زکوة المال تم نصابها **نثر** نهك بدن واتعاب تن ایله دخی اولورکه
راه مرضاة اله ده توسن نفسی اجهاد وریاضات شاقه یه مطیق
وفرمان یزدانه مؤتمر ومطیع اولماغله اوانیٔ فنون عباداتی املا
وانهاد ایدرلر **قطعه** جسمك بالحمیة حصنته • مخافة من الم طاری
وکان اولی بك ان تحتمی • من المعاصی خشیة النار **نثر** اعمال دل
وتوجیه قلب معتدل ایله دخی اولورکه آنکله تحصیل محبت خالق
وترك شواغل وعوائق اولنور **نظم** هزار ملك بدست آوری چنان نبود
که یك نفس دل صاحب دلی بدست آری **نثر** بذل جان وصرف روح روان
ایله دخی اولورکه رضای خداده فدا وکشتکان تیغ محبته تأسی واقتدا

اولور

كه بلند همت واندك مال ايديلر شيء نزر وقليلي انفاق وتنويل دن
استحيا واجتناب وچيز حقيره ترتب پاداش كثيري استبعاد واستغراب
ايدوب لسان استعدادلري بو قطعه يي انشاد ايدردي **قطعه**
آرى نفسي تتوق الى امور ويقصر دون مبلغهن مالي فنفسي
لا تطاوعني ببخل ومالي لا يبلغني فعالي **نثر** آنلرك دغدغهٔ خاطره
لريني ازاله وسخاء سخايه اماله ايچون تتمه ونهايت آيت ده وما تنفقوا
من خير فان الله به عليم نص كريمي ايله ايتا اولنان اشيا تعميم ولفظ
خيرك تنكيرندن فهم پذير اولان شيوع وعموم مشكل كشايان
عويصات علومه تفهيم اولنمشدر يعني اصناف خيردن هرچيز كه
ارباب احتياج واستحقاقه بذل وانفاق اولنور يسيرا اوكثيرا مهيمن
عظيم اول شيئه عليم اولوب پاداش اعمالنك اضعاف امثالي ايله
مظهر فضل وارف وافر ومصداق مثل ما يعرف هرا من بر ايكن
مثوبت بره نائل وظافر اولور **رباعي** از لطف تو هيچ بنده نوميد نشد
مقبول تو جز مقبل جاويد نشد مهرت بكدام ذره پيوست دمي
كان ذره به از هزار خورشيد نشد **نثر** بو آيت كرامت ظهورده مذكور
اولان انفاق بالاتفاق عام ووجوب واستحبابه شمول واستيعابي
مالا كلام در كذلك مما تحبون كلمهٔ حكمت نموننده اولان مادهٔ لفظ
ماده دخي عموم وشيوعك وقوعي مقرر وخارج وداخلده اعتباري
معتبردر اولا مذكور اولان انفاق مأمور بذل درهم ودينار
وصرف مال ويسار ايله اولور كه صراط مستقيم خداي كريم ده بي رعونت
وتشدق ايتا وتصدق ايتمكله وجوه كرمايه ابواب مقاصد كرانمايي

زنده آنست که او پاك و مجرد باشد **نثر** لاجرم طبیب خلاق مزوره
فرمان انفاق ایله رنج ناسور بستهٔ هواسنه علاج و دوا ایدوب
اول دخی ماسوادن بالکلیه و مستلذات فانیه دن اعراض و تأری
اتمکله یوم یؤخذ بالنواص که مزدحم عوام و خواص در شایستهٔ بر
خاص و فریاد بی فائدهٔ فارجعنا نعمل صالحا دن خلاص اولوب
پای سعی ناپرواسی راه هواده پر آبله و نفس بدکرداری اطفال
هواجس افکاره قابله اولمش ایکن فنا فی الله شبستاننده مقیم و
مصداق یمشی سویا علی صراط مستقیم اولور حقائق القرآن ده
تحقیق و بیان اولنمشدر که منشور بر منشر اولماز تا که
مشتهیات دنیا و مقتنیات عالم عقبادن هر شیئه که رغبت و هر نسنه
یه که محبت ایدرسن باسرها و ما انفقتم من شیء فهو یخلفه تجارتکاهنده
باخته و سر منزل والله الغنی و انتم الفقراده علائق اعلاق ماسوایی
باجمعها پرداخته اتماینجه و انسانك یاننده اعظم اشیا و فتوح
روح در تا که طائر نفس ناطقه نك پر و بالی پروانه مثال ضرام
محبت و غرام ایله سوخته و شمع دل بی نور آتش آنس من جانب
الطور ایله افروخته اولمایه اشعهٔ قرب و استیناسدن اقتباس
عین خیال و مادام که زخارف مموهه دهر بی ثباته میلان
و التفات باعث انحطاط و تنزل اولدوغنی ادراك و تعقل
اتمیه ترك سر و جان و بذل نقد روان محض خبال در **نظم**
با لطف و نوازش جمال تو مرا • در دادن صد هزار جان عاری نیست
نثر امام ابو منصوردن مروی و مذکوردر که جوانمردان صحابه و آل

ذو النون بو حال عبرت نمون دن کریه یه آغاز و سجدهٔ شکر و نیاز
ایدوب دیدی که الهی نه کرم نامتناهی در که بر مشت ارزن ایله بر عابد
وثنك مقاصد دینیه و دنیویه سی بر آوردهٔ خیر و دافع معرت
مضرت و ضیر اولدی سر غیر زداسنه ندا اولندی که ای ذو النون
بیلمزمی سن که هر کیم که اخلاص عمل ایله تفریغ محل ایده حرم سرای قبوله
دخول بولور و هر که مفلس وار سرکشته کوچهٔ افتقار اوله نقد مراد دامن
آرزوسنه نهاده اولور **نظم** کدام سوخته دل عرضه کرد حاجت خویش
درین جناب که پروانهٔ مراد نیافت **نثر** بر اهل تحقیق و کماله سر بردن
سؤال ایلدیلر اول عقده کشای مسائل صعاب پاسخ و جواب ویردی
هر فعل که فاعلنی قرب ملك متعاله تقریب و ایصال ایده اول بردر
و هر اهل تمکین و مقامك کلامی بو معنایی مخبردر و مقام قربده
متمکن اولماق ممکن دکلدر مکر که خزینهٔ سینهٔ نامحرمان سوادن
بالکلیه تفریغ و اخلا و لوح دل بی غله ما جعل الله لرجل من قلبین
فی جوفه معناسی کتب و املا اولنه **نظم** ولو خطرت لی فی سواك
ارادة علی خاطری سهوا قضیت بردتی **نثر** پس هر بو الهوسك
که بر شیء مغبوطه قلبی مربوط اوله کرك اهل و عیال و کرك عقار
و مال در علاقه و افتقاری مقداری غل بعد و ذله کرفتار
و تهاتهٔ امانیء بی نهایه ده مکبا علی وجهه کژ رفتار اولوب
و من تفرقت به الهموم لا یبالی الله بای واد هلك مسلکنده
مشاهدهٔ انوار احدیت دن محجوب و بارکاه تمکین و حقیقت دن
مهجور و محجور اولور **نظم** مشو آلوده که عیسی صفتان میکویند

ایدوب دیکه بیگانهٔ حرم اسلام اولان کفرهٔ نافرجام فروع احکام
ایله غیر مکلف و نقد کردارلری بازار اوزارده ضائع و تلف اولمغین
ندکلو اعمال شاقه یه دربت ایله قصد دنو قربت ایلسه لر بارگاه استغناده
هبا و کردار ناهنجارلری پازدهٔ رد و ابا اولور کبر باصبر که کلزار دل
قابلی تند باد عناد ایله ذاوی و ذابل دکل ایدی دیدی که اکر عمل
باخللم سزاوار حسن جزا و شایستهٔ احماد و ارتضا دکل ایسه حضور
حق ده غیر خافی اولدوغی بکا کافی در نظم کر عملم نی بعطایی سزاست
آنکه خدامی نکردهم عطاست من عمل خویش کنم بنده وار آنچه خدایست
بدانم چه کار نثر ذو النون پاکیزه درون بو کفت و شنید دنصکره
اول کبر ناسدید ایله بدرود و تشییع و ترک اعراض و تشنیع ایدوب
اتفاقا اول سنه ده عزیمت سفر حجاز ابواب خرج راهی باز ایلدی
کشت اطراف و تلبیه و طواف ایدرکن کوردی که اول کبر نور ایمان
ایله منور و عنایت ازلیه یه مظهر اولوب سیمای صلاح و هدی
پیشانیٔ شاننده عیان و سومهٔ مرسومهٔ فوز و تقی اسار یر حالنده
بدید و نمایان اولمش لقیان ذی النون دن بوی آشنایی تشمم و
صعید الفت و زلفت دن تیمم ایدوب دیدی که ای شیخ کامل و مرشد
مکمل کوردکمی عمل بیگانه پیشگاه فرد یگانه دنه وجهله قبوله مقرون
و صحیفهٔ امیده رقم بشری و نوید مرقوم و مرقون اولوب منطقهٔ اخلاص
خاصهٔ عمل خاصه مشدود و بر قبضه دانهٔ بی بهانه القلیل عند الله
کثیر قول دلپذیری اوزره سبب اجر نامعدود اولدی نظم
جمله مرادات بر آورده شد کار دو کونین همه کرده شد نثر حضرت

ذو النون

مثابه ده تحصیل اجر و مثوبه ایلدی که میان ابرار و اخیارده مذکور
اولدی **نظم** کسی نیك یابد بهر دو سرای که نیکی رساند بخلق خدای
نثر روایت درکه عالم ولایت و کرامتك کزیده عصری اولان
ذو النون مصری قدس سره اللطیف برکون صحراده کشت و کذار
و مشاهده غرائب آثار ایدردی مکر اول هنکام برودت اثر زمان
جمد و ثلوج و مخابی و مکامنه وقت دخول و ولوج اولوب و
حوش طیور بیداء صیداده صید مراددن عاجز و ممقوت و کثرت
یخ و برف شکرف پرندکان هوایی یه مانع وجدان قوت اولمش
ایدی بر ترسای محنت فرسایی کوردی که بر دامن ارزنی کف سخا
بار ایله روی برفه نثار ایدر حضرت ذو النون خزانه درونندن
ابراز سر مکتوم و راز مکنون ایدوب دیدی که ای دهقان نه کسب و
کارده و نه عمل و کردارده سن اول کثیر حمید العاقبه دخمه فکرت ثاقبه
دن اخراج شبچراغ حکمت و تنویر کاشانه معرفت ایدوب دیدی که
ای شیخ بزرکوار بساط برف سفید کار ایله روی زمین پوشیده
و نداف قضادن پنبه ثلج تابناك صفحه ساهره خاکه پاشیده
اولماغله طوافان کائنات جو و محتاجان کاورس و جو اولان مرغان
هوا فقد قوت و غذا ایله کرسنه و ناتوان و حبات ارزن ارزان
زیر برف نور فشانده مستور و پنهان اولمشدر بو حبات دانه داری
آنك ایچون جزافا نثار ایدرم که شاید که کشتزار و چراده بر کبد حرایه
سد جوعه و تسکین روعه اتمکله بر آفریده یه نفع رسان و مظهر جزای
احسان اولام حضرت ذو النون بطن حوت کلامدن اخراج یونس مرام

زانکه او خالق دل وکل تست • سر یکیك زخلق دانسته • دادن و
ضد آن توانسته **نظم** کز ارش کر نقش دیرینه ساز • چنین بند داین
پرنیان طراز **نثر** که حلیلهٔ جلیلهٔ هارون زبیده خاتون که مبلغ
رجال وفحوله وصول بولان نسادن ساره سیرت برزن پارسا ایدی ذی
قیمت وکران مقدار بر مصحف جوهرداری وار ایدی که زرابی جلد غزال
آفتاب تمثاله زرآب شعشعه تاب ایله نوشته ومصنع واصناف احجار
قیمتدار ایله منبت ومرصع اولوب یدی یتللق خراج اهواز اول مصحف
معجز طرازه صرف وخرج وتنجید وتمجیدنه انواع صنعت وحذاقت درج
اولنمش ایدی اول مصحف لوح نشاندن قرآءت قرآن ایدرکن وظیفهٔ
تلاوتی بوایته انتها پذیر ومفهوم مقاصد فرقانیه یه مطلع وخبیر
اولدوقده خاطرینی خطورته خطور ایلدی که اسباب ثروت وجاه واسلاب
مکنت ودستکاهده بو مصحف باشرفدن عزیزتر برشیء معتبرم یوقدر
لاجرم بونك بهاسنی سبیل خداده انفاق مستجلب رضای خلاقدر
دیوب احضار صاغه وزرکران واول مصحف فاخرك جواهرینی
انتزاع واقتلاعه فرمان ایلدی جلد مصحف زرکارده اولان
جواهر تابداری وفق مراد اوزره بیع ومزاد ایدوب بهاء غالی
وکران ومبالغ قیم واثمانی ایله بادیهٔ حجاز آتشبارده حفر حیاض
وبئار وجمله سنی فی سبیل الله بذل ونثار ایلدی تشنکان کرمای
بیابانی سقی وارواء وهر سال آفریدهٔ ایزد متعالدن نیجه عاجزی
طاقتك حاجتنی روا ایدوب **ع** هر عمل اجری وهر کرده جزایی دارد
نثر فحواسی اوزره نامی الی یوم القیمه جریدهٔ نیکانده مسطور وبر

مثابه ده

پرحلاوت اتمکده سر وحکمت بودرکه نیم قاتمده شکر احب ماکول
وامتثال مضمون حتی تنفقوا مما تحبون حرم تنکبار صلحا وابرار
سبب ولوج ودخول در **قطعه** هر آنکه طالب رأفت بود فرو مکذار
چنانکه لطف الهی ترا فرو نکذاشت چو از کریم کرم ماند ونکوکاری
خنک کسی که کرم کرد وتخم نیکی کاشت **نثر** روایت درکه بر دیوانهٔ
دیو سیرت سرای ربیعه دخول وصف نعالی رجا وسؤال ده مثول
ایلدی خاطر ربیعی سخاء طبیعی تنشیط واجذال وبسط مائدهٔ کرم
ونعم ده اکثار واجزال ایدوب دیدیکه شکر فانید وقند نبات
سفیددن طبخ پالودهٔ تر وآغشتهٔ مسک وعنبر ایدوب اول دیوانه یه
کوی عقل تیز تاز دور اندازدن بیکانه ایدی اطعام بعده بذل
رغیبهٔ انعام ایده لر ندیمان ظاهر بین وسدنهٔ محفل کعبه آیین
دیدیلر که بو سرکشتهٔ آلوده پالوده نک سکری سن معسل دن فرق
اتمز وکریوهٔ تخلیط ده افراط وتفریطی قویوب مقصد اقتصاده
کتمز ربیع فصل ربیع کبی کشاده رو وعقده کشای چین ابرو اولوب
دیدی که اکرچه بو دیوانهٔ دیو آیینک سکر وانکبین بلکه شربت
نوشاب ایله دبس ودوشاب بردر اما راه رضاء خلاق ده احب
اشیا واعلاقی بذل وانفاق امتثال فرمودهٔ لن تنالوا البر در
شول عالم السر که آنک فرمان حکمت عنوانی ایله تصدقه تصدی
وهدی صلحایه تهدی ایده رم آنک محاط علم عالم محیطی اولدوغی
کافی وارض وسماده مثقال ذرهٔ هست نما علم ازلی سندن عازب
وغارب اولمادوغی وافی در **قطعه** ز توبه داند آنچه در دل تست

پاك طويت بالواد المقدس طوى مظهر سطوات وشدت قوى يعنى حضرت
موسى يه على نبينا وعليه افضل الصلوة والتحايا ايحا اولنان كلمات
قدس انتما دن مقال لا تقتلوا السامرى فانه سخى دخى مؤيد داستان
سابق وسرگشتگان تيه امانى يى وادى ايمن امانه سايق در
جواهر التفسيرده تسطير اولنمشدر كه هر كمسه كه دار دنياده محبوبنى
بذل وانفاق ايده هر آينه عقباب عقبى ده مطلوبنه ظفر بولور وهر كس
كه كواعب اتراب دنيا واخرايى رانده طلاق اطلاق ايده قرب حضرت
مولايه واصل اولور **نظم** مى صرف وحدت كسى نوش كرد
كه دنيا وعقبى فراموش كرد **نثر** روايت دركه بر كداى درم ومحتاج
فلس ودرم ربيع ابن خيثمك خانه بى بهانه سنه داخل وبر مقدار
خبز قفار كه سد مفاقر وفقار ايده راجى وسائل اولدى **قطعه**

مهان توام در صف ارباب ارادت بنشسته زهر چيز كه آيد ز تو راضى
بنهاده بخوان كرمت ديده اميد انعام ترا منتظر ونه متقاضى

نثر ربيع نهر بر بريع دن كروع وبيان حقيقت سماحته شروع
ايدوب ديدى كه اول دريوزه كر ناكامى اولا شكر مكرر ايله شيرين
كام بعده اناله لهنه مرام ايده لر حضار نادى ايادى مدار ونظار
مجلس تنكبار ديديلر كه استمطار نجاء رجا ايدن كرسنه ناتوانه
بر پاره نان قنطار شكر نبات بلكه آب ناب حيات دن الذ واحلى
ومبتلاى تعب سغب اولان اهل شغب شكر پنير ايله سير اولمادوغى
جمله بديهيات دن اجلى در اول عارف بالله كه هواى ماسوادن خبير
وآگاه ايدى ديدى كه اول فقير بسيار نيازك مذاق آرزو وآزينى

پاشیده • وسینهٔ بی سکینه لری صمصام انتقام خراشیده اولدوقده
بستهٔ زنجیر اسار اولان اهل خسار کعبهٔ امید اخلاصدن احصار
وموقف سیاسته احضار اولندیلر **نظم** اعادیه بین النار
والعار واقع • یمیل مع الادبار حیث یمیل **نثر** شول اسیرلرکه
خاترلری کسیر وبصر صبرلری خاسیء وحسیر ایدی **نظم** کر از هرهٔ
آنکه از بیم تو • کشاید زبان جز بتسلیم تو **نثر** مقالنی حسب حال
ایدنوب قضاء فصاحتده سرباز ومضمار کثیر ودارده کردن فراز
ایکن زیر شمشیرده کردن دراز اولدیلر **نظم** سری کو هیبت
جلاد بیند • همان بهتر که بر زانو نشیند **نثر** دیوانخانهٔ رسالت
دن اسیران بی تاب وطاقته امر اجهاز واثخان واول زمر بی مردن
آنجق بر شخص بی خطرک فک رقبه سنه فرمان اولوندی امام اقضی
حضرت علی مرتضی رضی الله تعالی عنه **نظم** چو دنیا آتش واو شیر
بودی • ازین معنی ز دنیا سیر بودی **نثر** استکشاف حال وحل عقدهٔ
اشکال ایدوب دیدیکه یا رسول الله نه حکمت درکه دین وملت واحد
وبو اهل کفر وخذلانک ذنب وعصیانلری غیر متعدد ایکن بری اطلاق
وسائری عرضهٔ سهم ازهاق اوله سلطان عادل بی خیف وکویایی
انا نبی السیف کشف سر قدر واول محبوسان مطمورهٔ عدمک دملرینی
هدر ایدوب بیوردی که برید فرید مقربین اولان جبرئیل امین تبلیغ پیام
وبارکاه لم یزل لا یسأل عما یفعل دن بو شخصک تخلیص وافلات وسائر
اسرای غوایت مسراک اهلاک واقلاتنه اشارت والهام ایدوب دیدیکه
بو شخص کم بهایه سبب نجات ورها ماهیتنده مجعوله اولان سماحت مجبوله در

زوج دهقاننك زراعت كاهنه عزيمت وان فى المرتعة لكل كبير مقنعه
كما ان فى المرتعة لكل خبير منفعه مثلنى بيش نهاد همت ايلدى واول طفل
بى دست وپاى بر پشتهٔ بالايه وضع واقامت وبر تل بى طل اوزرنده
اضجاع وانامت ايدوب اصلاح مزرعه وكرده ايله خوكرده اولان
همسرنك خدمتنه مبادرت وسنابل محصوده وحصائد منضوده يى
دسته دسته بسته اتمكه مباشرت ايلدى بو اثناده پرهٔ بيابان وصحرادن
بر كرك كودك ربا ظاهر وهويدا اولوب على الغفله اول قماط پر پيچ
وتابى مباغته واستلاب وجانب كوه فلك شكوهه شتاب ايلدى
مادر مهربان بو حالت ملالت نشاندن **نظم** ما حال من كان له
واحد غيب عنه ذلك الواحد **نثر** فحواسى اوزره صداى جانكاه
ولدى ولدى ايله ثمرهٔ خلد خلدى آردنجه شتابان وبالاخره محرم
حرم يأس وحرمان اولدقده كوردى كه بر سوار خضر كردار كرك كزندهٔ
كريزنده يه ادراك وعلى الفور اخذ وامتساك ايدوب بازوى اقتدار
ايله بر وجهله كلو فشار اولدى كه دهانى فم خميازه كزان كبى باز و
خناق شدت انخناق ايله تارك تركتاز اولوب كودك پيچان نيم جانى
دهان سرحاندن بلا ازعاج تخليص واخراج ايدوب مادرنه تسليم
وهذه اللقمة بتلك اللقمه ايله فائدهٔ انفاق وارفاقى تكميل وتتميم ايلدى
كتاب مرقوم احياء علومده نكاشتهٔ اقلام حجة الاسلام دركه
اصحاب پاكيزه نهاد اقامت وظيفهٔ جهاد ايچون سيف عزيمتى قراب
عطلتدن سل وصلابت ثبات موحدين غدارهٔ سطوت
اعداء بى دينى فل ايدوب مفارق قوم بنى عنبر اوزرنه عثير هزيمت

پاشنده

بر و باد دائم سلامت و تحت **نثر** روایت ایدر که ذنب سخی دن
تجافی و آنلر ایله تحاب و تصافی ایلاك که جناب خدا اجواد و اسخیایه
دستگیر و پای لغز عثرت و عسرت ده آنلره معین و ظهیردر حضرت
ابن عمر رضی الله تعالی عنهما جناب رسول کریم دن **قطعه** تشریف
داد ذات ورا از صفات خویش گاهی کریم و گاه رؤف و گهی رحیم رمزیست
از دو حرف میانین نام او در هفجا که کرد اشارت بجا و میم **نثر**
علیه الصلوة والتسلیم روایت ایدر که خدای جوادك بعض عبادی
واردر که آنلری نعم جلیله سنه مظهر و آثار خیره مصدر ایلمشدر هر
عملدار مکارم صفات که تزاحم عفاة دن اظهار ضجر و برم و سد
دهلیز تحمل و کرم ایده اول نعمتی آنلردن نقل و تحویل و آخره اعطا
و تنویل ایدر **نظم** لا تعجزن ولا تدخلك مضجرة فالنجح یهلك بین
العجز والضجر **نثر** کتاب روضة الاخیارده اخبار اولنمشدر که
برزن پارسا و عفیفهٔ آسیه آسا وقت شامده تناول بلغهٔ طعام
ایدوب لقمهٔ آخرین نهادهٔ حقهٔ دهان و بن دندان دن شکرخای
شکران اولدوقده بر سائل اواه صدای شیء لله ایله نغمه پرداز و خارج
باب دولت انتساب دن نوازندهٔ ساز نیاز اولوب سرخوانده
لقاطهٔ نان مفقود و دفع مذمت سؤال ایده جك ریزهٔ نوال
ناموجود اولماغین بی اختیار لقمهٔ ناخاییده یی اخراجه اقدام و اول ره
نشین کرسنه یه القام ایلدی **نظم** بامدادان که صبح سیم اندود
از در کنج قفل زر بکشود **نثر** اول زن طناز قماط ناز ایله پیچیده
اولان کودك نورسیده سن طاقهٔ ریحان و باقهٔ ضیمران کبی النه آلوب

وتحصیل صالحاتِ اعمالده استخدام واستعمال ایدر **نظم** سنکی وکیاهی
که درو خاصیتی هست • از آدمی به که درو منفعتی نیست **نثر** حضرتِ
ابو هریره رضی الله تعالی عنه **قطعه** شهنشاهِ رُسُل سرخیل درکاه •
سریر افروزِ ملکِ لی مع الله • سُهَیلِ یثربی خورشیدِ شامی • چراغ ابطحی
شمعِ تهامی **نثر** حضرتلرندن روایت ایدرکه سخا کلشنِ جنتِ اعلاده
بر شجرهٔ بلند بالادرکه هر کیمک که نهادِ استعدادنده سخا وجود موجود
اوله اول شجره دن بر شاخِ نوخیزی دست آویز اتمشدرکه اول غُصنِ
میالِ طوبی مثال بهر حال آنی جنته ادخال ایدر کذلک شُحّ وخِسّت
کلخنِ نارده بر درختِ حنظل باردر هر کمسه که شحیح وبخیل واداءِ
دناءتِ بی دوا مخدعِ درونِ پُرهوا سنه دخیل اوله اول دوحهٔ
بی روحه یه تسلق وافنانندن بر غُصنه تعلق اتمشدرکه اول
شاخِ بی بار آنی ادخالِ نار ایدر حضرتِ ابو سعید خُدری رضی
الله عنه روایت واخبار ایلدوکی احادیث قدسیة الآثاردندرکه
فضل وامدادی رُحماءِ عباددن درخواست ومسألت وآنلرک
اکنافِ مبارّ والطافلرندن آسایش ومعیشت ایلاک زیرا
موادِّ رحمت واصطناعی انلرک نهاد وطباعنده ابداع ایلدم
قسوتِ قلبِ پُرهوایه مبتلا اولان اهل ردادن استماحه واستجدا
ایلماک که آنلرک پیمانهٔ درونِ سُست پیمانلری دُردیٔ دردِ
ایله طافح ولب ریز وبدمستِ شراب زهر آلودِ سخط وستیز
در **نظم** تری الناس خلّان الجواد ولا تری • بخیلاً له فی العالمین خلیل
نثر حضرت ابن عباس رضی الله تعالی عنهما جنابِ رسالتدن ع

بروباد

حال بودر که تعفف ولفافهٔ قناعت وکفاف ایله تلفف ایده اکر فضول
عیش وملتمسه دست رس بولمش ایسه سزاوار اولان بذل وایثار
وبخل وشح دن تباعد وفرار در زیرا سخا خوی ستودهٔ انبیا وتنکنای
عنادن سبب خلاص ورها اولوب هر شیئی که اتیا واجزال ایلیه عشر
امثالنه نائل وبهره دار ونیجه بلیات واوجاعك اندفاعنه واثق
وامیدوار اولور **قطعه** لا تبخلن بدنیا وهی مقبلة • فلیس ینقصها
التبذیر والسرف • وان تولت فاحری ان تجود بها • والحمد منها اذا ما ادبرت
خلف **نثر** کابرا عن کابر حضرت جابردن رضی الله تعالی عنه روایت درکه
برکون جناب رسوله اصحاب قبولدن بری سؤال وای الایمان افضل
ایله پرسش ایلدوکلرنده **قطعه** چراغ افروز چشم اهل بینش •
طراز کارکاه آفرینش • هنوز آدم میان آب وکل بود • که او شاه
جهان جان ودل بود **نثر** بیوردیلرکه شکیبایی واصطبار وساحت
سماحت ده بذل درهم ودینار در اصحاب صادقة السمردن حضرت
ابن عمر رضی الله عنه روایت ایدرکه رسول اکرم **نظم**
کسترده در سرای نبوت بساط او • آدم هنوز رخت نیاورده از عدم
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیلرکه ایکی خلق استوار وار
درکه محبوبیت جناب خلاق ایله بین الاخلاق مغبوط ومتنافس
وایکی خوی ناهموار وار درکه مبغض جناب قهار اولماغله منفور طباع
هرکس در اول ایکی خصلت پسندیده حسن خلق وسخاوت واول ایکی
خلت نکوهیده سوء خلق وخست در ایزد قدیرکه بر بندهٔ حقیره ارادهٔ
خیر ومبرت وازالهٔ ضیر ومعرت ایلیه قضاء حاجات خلق ایله آنی اشغال

بیوردیلر **نظم** ذِهاب المال فی حمد واَجرٍ ذهابٌ لایقال له ذِهابُ

نثر ابو طلحه دخی موجب فرموده اوزره عملی حَسْم وبین اقاربه توزیع

وقَسْم ایله احرازِ ثواب واستمطارِ سحابِ اَجرِ بیحساب ایلدی **نظم**

آنکه هستی راسبب او بوده است نِعمَ مالٌ صالحٌ فرموده است

خلیفهٔ ثانی وَاقفِ سبع المَثانی رضی الله تعالی عنه **قطعه** کشت قیصر

نکون زتختِ رفیع دِرّه دردست اُوُواُو بَبقیع ور بخواهی کرامتی بشکوه

قصّهٔ سارینه بخوان بَرکوه **نثر** ابو مُوسای اشعری یه که مدائن کسرایی

فتح وتسخیر وسبایای جَلولادن نیجه اماءِ حورنمایی رقیق واَسیر

ایمش ایدی ارسالِ نامهٔ بَراعت شعار وبرجاریهٔ شیرین اوضاع

ابتیاعنی سپارش واشعار ایلدی حضرتِ ابو مُوسی دخی رضی الله

تعالی عنه امرِ خلیفه یه امتثال وشبستانِ خلیفهٔ زمانه لائق وسزا بر

کنیزکِ خوب لقا استرا واشترا ایدوب دار الخلافه یه ایفاد وارسال

ایلدی **قطعه** قَدَش نخلی زرحمت آفریده زبستانِ لطافت سرکشیده

زکلزارِ ارَم رُویش نمونه دروکلها شکفته کونه کونه **نثر** طَیبهٔ پاک

طینته وصول ومجلسِ حضرتِ فاروق ده مُثول ایتدکده جمالِ عالمتابی

جنابِ خلافت مَتابی اعجاب ایلمکین علی الفَوْر اِنفاق وافضل الجُود

بذلُ الموجود فحواسی اوزره قبل التمتع اَجَل جمله سِپَرها اعتاق ایلدی

قطعه باتیغ اَجَل جمله سَپرها هیچست وین محتشمی وسیم وزرها هیچست

درنیک وبَدِ زمانه کردم نظری نیکیست که نیکست دکرها هیچست

نثر مَعلومِ هوشمندان ونمودهٔ خردِ خُرده دان اوله که اهل کمالک

حالی ایکیدن خالی دکلدر اکر نائل یسار ومال دکل ایسه شایستهٔ

حال

پسندیده اوزره سلك نظمه کشیده قیلمش که واروکی بذل ایده
کوره امساکی قو لن تنالوا البر حتی تنفقوا نثر سلف صالحینك دیدن
ودین لری بو اسلوب وآیین اوزره ایدی که بر شیئه ربط قلب ومغناطیس
علاقه وانجذاب خاطر ایله بر علق فاخری جذب وجلب ایلسه لر فی
الحال تصدقه اقبال وقبل الاستعمال سبیل خدای متعال ده انفاق
وانفال ایدرلر ایدی نظم اکر کسی برضای خدای عز وجل
هزار بدره ببخشد هنوز کم باشد واکر برای هوا نیم دانك خرج کند
یقین بدان که باسراف متهم باشد نثر روایت درکه بو آیت نزول و
تشریف قلب رسول ایلدوکده اصحاب سعادت انتسابدن ابو طلحه
رضی الله تعالی عنه سر آیته تفطن ومقصود اصلی یه تیقن ایدوب دیدی
که یا رسول الله بنم احب اموال ودستکاهم بیرحا ایله مسمی بئر عذب
الماء وجاه واسع الارجا درکه بنم قتمده انفس اشیا در فی سبیل الله
بذل وایثار وطلبا لمرضاته راه حقه نثار ایلدم حیث اراك الله وفق
دلخواه اوزره عمل وبذل بی بدل بیوروك واول مراح ومراغ برباغ
وراغ ایدی که غایت جودتندن جناب رسالت پناه کاه وبیکاه
شرف مقدم مکرم لری ایله اول جایکاهی تشریف وصاحبنی اصناف
نوازش والطاف ایله تطییب وتلطیف بیوروب آب خوشکوار و
میوه آبدارندن تعاطی وتناول وآیندکان وروندکان اول آب کوثر
فیضانك تداولی ایله تعالج وتزاول ایدرلردی حضرت رسالت
علیه الصلوة والسلام اول کار خیر انجامه تحسین واثابه واول مال
رائج ورابحی وجوه عمل صالحدن بین الاقربین تقسیم وتعیینی استصابه

قرینلرینی دار الشفاء رخصته ازلاف بیوروب وبدن پرنورلرنده
قروح وبثور ظهور ایلدکده وضع حنا وبر دفعه بر قرحهٔ پر اضطراب
اوزرینه وضع ترابه اعتنا بیوریلر مهیمن حکیم حضرت کلیمه علی نبینا
وعلیه الصلوة والتسلیم اترید ان تبطل حکمتی ایله رسالهٔ لزوم
تداوی ورخصتی ایصال ومن اودع العقاقیر منافع الاشیاء غیری
ایله تتمیم وایغال بیوردقلری مشهور ومستفیض وبو مقامده
کلام طویل وعریض در انبیاء کرام علی نبینا وعلیهم الصلوة والسلام
دن بر نبی بلند مقام بر عارضه وعلت وضعف قوتدن شکایت ایلدکده
جناب مسبب الاسباب دن اجراء تسنیم فیض وفرمان اکل بیض
بیورولدی بالجمله معالجه ومداواة وحاذقان علم ابدانک کلمات
تجربت نشانلرینه میلان ومهاواة بیوردقلری آذان اهل اذعان
ده کوشوار وخلده وبو باب ده فصل الخطاب حدیث مشهور
ائت الحارث ابن کلده اولوب اسلاف علمانک طب نبوی ایله
وسم واسما ایلدکلری کتب صحت انتما مادهٔ حادهٔ نزاع واختلافی
حسم وصحیفهٔ حسن بیانه حرف تحقیق وایقانی کتب ورسم ایدر

از حادثهٔ جهان زاینده مترس وز هرچه رسد چو نیست پاینده
مترس این یکدمه عمر را غنیمت میدان از رفته میندیش زآینده مترس

الآیة الرابعة

ای طلبکار رضای ایزدی لطف ایله بذل درم قیل عنقی قو
انفس آشیایی ویرمکدر هنر لن تنالوا البر حتی تنفقوا
لامعی که اشتات بدائع صنائعک جامعی در بوایت معجز غایتی بو وجه

معاجلهٔ صح

بسندیده

رُخصتِ دلخواهی بو مُدّعایه سندِ مالاکلام در بو خبرِ مُستفیض و
مشهور کُتُبِ سیره مسطور در که لیلهٔ معراج واسراده ملائکه دن
هر مَلاءِ حَسَنَةُ الأَمَلامُرُ اُمَّتَكَ بالحجامه ایله ایصالِ خبر ایصالِ بو
وحدیثِ آخرِ آخرنده حکمتِ وصیتی تکمیل ولا یَتَبَغ بکم الدَّمُ فیقتلکم
لفظی ایله تذنیب وتذییل بیورمشلر در بو خبر صحت لزوم دن معلوم
اولور که تتبیع خون باعثِ تَتَبُّعِ رَیبِ المَنُون اولوب اخراج دَمِ ناپاك
سببِ تأخیرِ هَلاك اولورمش زیرا جلد واهاب دن اخراجِ دَمِ بادمار
تحتِ ثیاب دن طردِ عقرب ومار کبی درنته یکیم صنادیق وبیوتات ده
عقارب وحیاتی أبقا ونفسِنا فزمانی وَرطهٔ تهلکه یه اُلقا شرطِ
قویم توکّل وتسلیم دن اولمامغله مُستجلبِ سُرعتِ هلاك ودُمُور
وباعثِ خَلط وخَبطِ اُمورِ دنیا بلکه یوبابده دستورُ العَمَل فُرمُودهٔ
کلِّ مُوذٍ یقتل وامتثالِ امرِ اعقلها وتوکّل اولوب بو حالك خارجنده مثلاً
حریق پرالتهابه تسکاب آب کبی دائما فعلاً علاج ودَوایی رَوا کورمك کلی
کتابِ احیاده تفصیل وأنبا اولدوغی اوزره اول مُکتحل چشمِ مازاغ
البَصَر هر شبِ تاریکی اثرِ اکتحال واوچ کرّه درونِ سُرمه ودرآثار ایله سُرمه
دار اولمانی انحلال بیورولوب هر شهرده بر دفعه احتجام وهر سنه بر کرّه
شرب مشتی یه اهتمام بیورورلر ایدی وحُمهٔ عقرب کثیرُ المضرّه دن مرّةً
بعدمرّةٍ دوا وعلاج واصحابِ کرام دن مُبتلای اَوجاع واَسقام اولمایه
نیچه صاحبِ حَمیّته پرهیز وحِمیه ایله اصلاحِ مزاج بیورمشلر وحُضاءِ
وحَکّ دن مُفیق وشهر بندانِ عالم شهادته ملتقِت وشفیق اولدقلرنده
سرِ سعادت مقرلرنی بی خلاف حنا ایله اغلاف ونفسِ نفاست

ایلمك شرطِ توكّل واستسلام ولازمهٔ دینِ اسلام اولمیوب بلكه تركی
حرام وباعث انسلالِ حُسامِ موت وسام در امّا موهومِ نامفهومی
استعمال ملاحظهٔ اسباب واعمالده غایتِ تعمّق وغلبهٔ خذلان ایله
ترکِ تكلان ده نهایتِ استقصا وتدنّق در بو قسمك اقواسی كی وداغ
وعند الاحتیاج آنكله دوا وعلاج واصل رخصت ومساغ در وعلی
التتالی اكا تابع وتالی اولان تعاویذ ورقی دركه مانعِ حقِّ توكّل و
تقی در بو قسمك آخر درجاتی طیره ومنافیٔ نصّ ما كان لهم الخیرة
دركه جناب ختمیت پناه علیه من التسلیم اكمله وانماه مجموعهٔ ارشادی
تألیف واهل اتّكالی آنی ترکِ استعمال ایله توصیف بیورمشلردر امّا
درجهٔ متوسّطه كه مظنون وصدفِ تركیبنده درِّ شاهوارِ توكّل
مكنون در عند الاطبّا ظاهر وهویدا اولان اسباب وعلامات ایله
مداواة وآنلر ایله تعاطی ومقاواة در استعمال ولزومی دواءِ
موهوم كبی مناقضِ توكّل ومباینِ تسلیم وتبتّل اولمایوب تركی دخی
امرِ مقطوعٌ به كبی ممنوع ومحظور ونارَوا ومحذور دكلدر بلكه تركی
فعلندن اولی وافضل خصوصا بعضِ فعلِ خاصّه ونیجه رجال واشخاصه
نسبت ازاله ومدافعتی الزم واكمل اولوب بین الدرجتین بر درجهٔ
بی ریب ورین در امرِ تداوی یه امتثال مانعِ اتّكال اولمادوغنه
طبیب روحانی وحبیب ربّانی نك كردار وكفتارلری باعثِ اتقان
ایقان وتداوی ایله فرمان بیوردقلری اكا دلیل وبرهان در امّا
قولاً امرِ معجز انتظام لری حدیثِ ما من داءٍ الّا وله دواءٌ عرفه
من عرفه وجهله من جهله الّا السّام وحدیثِ آخرده تداووا عباد الله

رخصت

فحواسی اوزره ضالهٔ حکمة الاشراق ده اول مرتبه ده استحقاق وار
درکه مدادِ امداد وقلم صدقِ قبول واحماد ایله نوشتهٔ دلِ ابرار
وصحیفهٔ سخیفهٔ روزکارده یادکار اوله پس تفویض واتکال بر آفتاب
بی زوال درکه چونکه مشرقِ دلِ اخیاردن طالع وتابدار اوله
حجبِ ظلمانیه انقشاع پذیر وکواکبِ آراءِ فاسده تواری کثیر
اولوب هر مردِ فرد که دستِ همتی دامنِ تسلیم وارادته اوره لطفِ
سرمدی آنک کار وبارنه کفایت ورحمتِ ایزدی آنی پروردهٔ حجرِ
کلاءت ایدر اساطین جامع حکمت اولان سلاطین کشورِ معرفت
امرِ تداوی ده غلالهٔ توافق وتساوی یی شق وبابِ تخالف
وعدم تخالفی دق ایلمشلردر منعاً وجوازاً امرِ ترجیح وتفضیل
بو وجهله بسط وتفصیل اولنمشدرکه ازالهٔ اوجاع وانصاب ایدن
اسباب اوج قسم اوزره مقسوم وهر بری بر اسمِ خاص ایله موسوم
در قسم اولی مقطوعٌ به وصحت وقوع وشیوعی معلوم که ومه در
تسکین عطش وظما ایدن ما ودفع وجع جوع ایدن خبزِ خیر انتما کبی
قسمِ ثانی مظنون وغیرِ ممنوع وممنون در حجامت وافتصاد وشربِ
دواءِ مسهل مسهل الداده اقتصاد وسایر ابوابِ طب وامراض ومعاطب
ده ایراد اولنان معالجة الاضداد بالاضداد کبی قسم ثالثی موهوم
وصاحبی تهمتِ نهمت ایله منهوم درکیّ ورقیه وآنلره نظیر اولان امرِ
ناکزیر ایله لقیه کبی هر آنکهی که مرض بر مزاج غالب کشت
سکنکبینِ اطبا کجا بکار آید اما مقطوعٌ به اولان دواءِ غیرِ مشتبهی
طرح وترک ودوحهٔ وجودِ بی تابی منع نان وآب ایله بی بار وبرک

همتی وسادهٔ توکل واعتماده اسناد ده عدم تأخیر وارجا ایدوب غیرت
غیر پرداز ایله درگاه غنی بی نیازه اقبال تام ورفع ترهات بسابس
وساوس ایله دخول دار الخلود استسلام ایدرلر بر طبیب روحانی نك
حکمیات صحیحة المعانی سندندرکه معارضة المریض طبیبه یوجب تعذیبه
هر بیمارکه طبیب حذاقت شعاره ستیز وترك احتمال احتما وپرهیز ایده
زود افت ودیرخیز بلکه عما قریب اصابت صدمهٔ اسیب ایله متلاشی
وناچیز اولور وبعض حکماء پیشینك کلام دلنشینی درکه اذا التبست
المقادر فسلم الی القادر پذیرای عظه وپند اول عاقل هوشمند درکه
کژدن تسلیمی نرم وبستر تفویضی کژم ایدوب مقدمتی علم وعرفان
ایله اثبات نتیجهٔ ایقان ایلیه که هر امر مقرر که مقدر در حیله وتدبیر
ومکر وتزویر آنك جملهٔ اعوان نفوذ وتیسیریدن اولور انسانك
متصرف ومغلوب ومدبر ومربوب اولدوغی بو امر متیقن ایله مثبت
ومبرهن درکه اغلب شؤن وخطوب ده وجه مطلوب اکا پوشیده ودرخت
سعی وعملی بی برك وپوسیده اولوب تدبیری موجب تدمیر واحتیالی
باعث سرعت اغتیال اولور حجاج بن یوسف که حزم وتوقف ایله
بر کار ناگزیره تدبیر وتدبر ایدردی آخرنده بو بیت فاخری انشاد
وتذکر ایدردی دعها سماویة تجری علی قدر لا تقربنها برأی
منك منکوس هرچندکه بو کلام دلپسندك منهل زلالی بی
ملالی نظافت اصلیه دن متجانب ومتجافی وقاعدهٔ والذی
خبث لا یخرج الا نکدا اوزره غیر صافی در لکن سبیکهٔ مقالی بو
تقهٔ لا تنظر الی من قال ده قال اولوب حیث وجدها فهو احق بها

فحواسی

داری اَقضیه واحکام باری یه جَلّتْ قُدرتهُ عن التّواری تسلیم ودلالتِ
آیت قل لن یصیبنا الّا ما کتب الله لنا بو معنایی تعلیم اولوب سِنام تفویض
واستسلام مقالبهٔ تقدیردن اعتقادِ عجز وتقصیردر
اکر واکذاری باوکارِ خویش نیاید بتو هیچ دشوار پیش اکر جز بدو
افکنی کار را نشانه شوی تیرِ ادبار را ویقیناً تصدیق وحتماً
اعتقاد وتحقیق ایلیه که بی مشیّتِ ازلیّه وبلا ارادتِ علیه هیچ امرِ
نابود ترکِ عدم ودائرهٔ موسّعهٔ وجوده وضع قدم ایلماز هر خودکامك
که بو مقامده عقدِ قلبی سُست در دار القضاءِ رضاده دعوای توکّل
وتسلیمی نادرست در بو حدیثِ شریفك متهل صحّتِ سندی مورود و
راویسی حضرتِ ابن مسعود درکه لیقلّ همّك ما قُدّر یأتك ومالم یُقدّر
لم یأتك واعلم انّ الخلق لو جهدوا ان ینفعوك بشیءٍ لم یکتبه الله عزّ وجلّ
لك لم یقدروا علی ذلك یعنی امورِ دنیویّهٔ دنیّه ده غم بسیار ایله اندیشناك
وسینه فکّار اولماکه هر شیءِ خطیر ودنی که بودنی در لا محاله وجود بولور
وهر چیز جلیل وحقیر که رقمکش خامهٔ تقدیردر البتّه میسّر اولور اکر
جملهٔ اجزاء مکوّنات خلافنه کمرِ اتفاق وائتلافی بند ورشتهٔ ارادهٔ
اداره یی پیوند ایلسه لرکه دامنِ موربی زوری دریدهٔ خارِ ملال
یاخود آستینِ مقصودنی کلبرك نفع وسود ایله مالامال ایده لر
چونکه سابقهٔ حکمِ بیچوندن خارج وبیرون اوله عاجز وفرومانده
وپیشکاهِ قدرت واستطاعتدن رانده اولورلر کس را مجالِ آن
نه که این چون وآن چرا بو معنای باهر نصبُ العینِ خاطر اولدقده
عقلاءِ هوشیار عنانِ اختیاری دستِ احتمالِ اقتداردن ارخا وظهرِ

بو سببدندر که جناب اسد الله والیء شهر و آل من والاه رضی الله تعالی
عنه و ارضاه بیورمشدر که عرفت الله بنقض الهمم و فسخ العزائم یعنی
اثبات واجبك اکرچه براهینی بی غایه بلکه فغی کل شیء له آیه در
لکن بنم میزان عرفانمده وجود واجب جلیل ادل دلیل بودر که
هر شیئه که رشتهء تحقیقی تعلیق ایلدم خلاف متوقع و مأمول
حصول بولدی و هر امرك اثباتنه که ترتیب مقدمات ایلدم
عقیم النتاج و مسدود الرتاج اولدی پس علی الیقین واضح و
و مستبین اولدی که بندن غیری بر مدبر قادر و نافذ الامر قاهر
واریمش زیرا سر رشتهء ارادت بنم دست قدرتمده اولسه خلاف
مقصود صورت وجود بولمازدی و امر مشیت بنم کف استطاعتمده
اولسه عکس بهبود مرئی و مشهود اولمازدی اکر مجول حال جهانیان
نه قضاست چرا مجاریء احوال بر خلاف رضاست بلی قضاست
بهر نیك و بد عنان کش خلق بدان ذلیل که تدبیرهای جمله خطاست
پس فرهمند روشن ضمیره شایسته و جدیر بودر که دست همت
عروهء وثقای توکل و تقایه محکم و دفع خاطرهء بیش و کم ایدوب پای
عزیمتی دامن تسلیم و عزلته چکه و مزرعهء بالنه تخم برومند اتکال اکه
جناب حی حمید مصحف مجید ده بیورمشدر که عسی ان تکرهوا شیئا
و یجعل الله فیه خیرا کثیرا چونکه امر مکروه محبوبی ضمین و شیء محبوب
مکروه ده کمین در عاقل غیر غافل هنکام اندوه و محنت ده طروق
بشر و نوید دن آئس و نومید اولماز و اوان آمان و راحت ده
صدبهء بیم و ای نعیم دن سلامت بولماز حقیقت توکل و سپاس

اکر عز و جاهست و کر ذل و قید
من از حق شناسم نه از عمرو و زید
صح

ایله مظهر صباحت وبها اولماق بو محله مناسب وچسبان ومطابق
مقصد فن بیان در اقوالی استماع واحسننه اتباع ایدن هداة اولی
الالبابه مجتبی ومستراب اولمیه که حضرت واهب الامانی منشور مشهور
آسمانیده بیورمشدر که عسی ان تکرهوا شیئاً وهو خیر لکم وعسی ان تحبوا
شیئاً وهو شر لکم والله یعلم وانتم لا تعلمون یعنی ای ممتحنان فریبخانهٔ
بوقلمون چونکه وجوه مخدرات اشیا نقاب تواری وخفا ایله منتقب
وهرکس ادراک عواقب امورده ظهور عجز وقصوره منتظر ومرتقب در
شاید که خیر وصواب برامر پرپیچ وتابده مندمج ومستور اوله که
طالبی آندن منزعج ونفور اوله که رشتهٔ امید جدید اکا متصل و
پیوسته اوله جناب حق عوالم غیب وشهادته رقیب وفیاض مطلق
افراد آفریده دن هر شخص فریده حبل وریدندن قریب در خواص
وعوام بریه محجوبان مضیق بشریه اولماغله حقیقت سر مستوردن
غافل وعواقب مجاری امورده ذاهل لردر پس هر مرد نبیله طریق
وسبیل اولدر که هر کار دشوارده بال مشوش حالنه مفاوضهٔ
تفویض ودل بی دلیلی توکله تحریض ایلیوب زمام رضایی قبضهٔ
مشیت قضایه قرو کذاشته ورقم تسلیمی لوح دل سلیمنه نکاشته
ایلیه دارم امید که هرکز بمرادی نرسی ای تمنا که مرا دربدر انداختهٔ
زیرا هر شاخ عزیمت که جویبار تکلان وهدایت دن آبکش
اولمایه مثمر میوهٔ تلخ تعب اولور وهر کالبد بدنژاده که نور توفیق
ورشاد رتش اولمایه مصدر آثار شقوه ونصب اولور
بزرکان که تعلیم دین کرده اند بخردان وصیت چنین کرده اند

تذوق ایده لم حضرت خواص که کنزیدهٔ خواص ایدی مبادرت اسلامنه
استطلاع واستعلام ایلدکده اول نو مسلمان وچشندهٔ طعم ایمان دیدی
که اگرچه جناب خلاق هرکسه سوق بلغه وارزاقه ضامن در لکن هرکارنده
حکم بیشمار کامن در شب دوشینه ده برمزبلهٔ غم انجام ده بیات وآرام
ایدوب بنم قوت وزادم واسطهٔ سائل بدنژاد ایله واصل اولدی وبو شب
پرطربده مبیت ومثوامز برجای نزه فرح فزاده اولوب سنك رزق
کریمك وسیلهٔ احسن تقویم ایله حاصل اولدی لاجرم صدق توکل
واستسلام ان الدین عند الله الاسلام جاده سنه هادی وراستی
عهد وبیمان شرف ایمانه بادی اولوب سلطان توحید افعال که مقام
توکل وانکال اکا تختکاه وبو تحقیقه هر اهل رشد وتوفیق واقف وآگاه
درخواب ارتیاب دن بنی بیدار وبرکب درستی غریمت وراء سبحات
غیب هویت دن عرض ایدر ایلدی مرتبیان فن بیان که تراکب براعت
اسالیب دن براز مزایا ودقایق وانباط نکات ورقائق ایده کلنلر در
اول آیت باهرة الدلاله ده لفظ جلاله مسطر واسم ذات ایله که مستجمع
جمیع صفات در معنون ومصدر اولماد وغنی بو وجهله تحقیق
وقل هو الرحمن ایله عنوان بولدوغن بوکونه تمیق ایلمشلر در که هر
مسلمانك نائل توفیق ایمان اولدوغی محض رحمت رحمان دن ناشی
وفرط رأفت حنان دن ظاهر وفاشی در اسم ذات جامع اضداد
واشتات اولماغله اگرچه صفت رحمت والا فی مستوجب در لکن
آنلرولك ضد وخلافی دخی مشتمل ومستتبع در بوتقدیرجه صبغهٔ
ایمان صیغهٔ رحمان ایله مبدوء بها وشاهد نظم کریم زیور حسن تقویم

حسن قبول ایلدی ترسا ترسان اول ایکی نانِ بی امتنانی آلوب بریخ
کندویه غدا و بیرنی دخی رفیق وهم طریقنه ایثار و فدا ایلدی حضرت
خواص که مخاضهٔ صبر و محاضه خواض ایدی استغنا و تتبع و مسند
طی ارض صوم و صالده ترتع ایدوب شمع شب زنده دار کبی احیاء لیل
و بذل وسع و طاقت ایله عبادت و طاعته میل ایلدی علی السحر
کثیر و عازم سفر و حالت شعثا و کآبت و وعثا ایله بربرینه یار و یاور
اولوب هنگام شام ده برچمنزار نزهت انجام ده که روائح طیبهٔ
ازهار ایله رشک لطیمه وجونه و اشجار سایه دار ایله جنات تجری
من تحتها الانهار دن نمونه ایدی نزول و الیام و شرائط اقامت و
بیتوتتی اکمال و اتمام ایلدیلر بو اثناده طرف صحرادن برشاب صبیح
الجمال طارق و مشرق غیب دن یوزی فوز و فتوح طالع و شارق
اولوب سر سراوت اتی اوزره بر طبق مغطی و مستتر که مزعفر
و معنبر الوان اطعمهٔ گوناگون ایله مالامال و مشحون ایدی گتوروب
حضرت خواصه تسلیم و مراسم ترحیب و تعظیم تقدیم ایلدی حضرت
خواص دخی نزول نزل خاص ایله هم رزق اهم دن دعوت و
رفیق ترسایی اول مائدهٔ غم فرسایه دعوت ایلدکده سالک راهب
که تصحیح مقام توکله راغب و مزاوله تعاطی اسباب دن هارب
ایدی صیقل ریاضت و تبتل ایله منظار دل باذلی تابناک
و سر چشمهٔ استعداد خداداد ی خس و خاشاک تعصب و عناددن
پاک اولماغین دیدی که آولا مد ید سبط البنان و بکا عرض اسلام
و ایمان ایله بعده مائدهٔ غیبیه العائده دن کمال تشوق ایله تبلغ و

وتسليمك وارايسه سن دخى بسيط بحر محيط اوزره مشى ولباس تقواكى
طراز كرامت ايله وشى ايله تاكه سنك ايله آبادانى وعمرانات دن تؤده
وانات ايله منافرت ومعيت ايله اختيار ظعن ومسافرت ايده لوم
شول شرطله كه اكر بنم حقيت دينم واضح ومستكبين اولورسه سن ترك
عناد وتبصر وشد زنار ولبس غيار ايله تنصر ايده سن واكر سنك
رجاحت ميزان ايمانك متكشف وعيان اولورسه بن بلا توقف
وتردد وبى تعنت وتشدد داخل دار السلام اسلام وحجر الاسود
استسلامى استلام ايدم حضرت خواص كه زر خلاص بوته اخلاص
ايدى اكرچه كرامات كونيه دن پرهيز وتوقى وهر حالده حيض رجال
دن تطهر وتنقى ايمش ايدى اما غلبه غيرت اسلام ايله نفس ناكامنى
القاء لجه قمقام وروى دريا ده اول ترساء پارسانك حضورنده
انتصاب وقيام ايلدى مشى على الماده ماده خرق عاده لرى على السوا
وحاجت امتياز ورجاحت لرى ناروا اولماغله معا كنار بحر بى
كراندن خارج وقطع مسافه مسافرته عازم ودارج اولديلر

بيابان در بيابان كوه بر كوه همى رفتند بى تشويش واندوه
نخستين تا كزير ره رفيق است بلى اول رفيق آنكه طريق است

شبهنكام بر مقامه كه مطرح كناسه ومقامه ايدى كلوب
بر كوشه بى توشه وخوشه ده مبيت وآسايش ودين وآيين
لرى اوزره درگاه الهه پرستش ونيايش ايلديلر بو اثناده پره
بياباندن بر كلب معلم بى زبان دهاننده ايكى نان ايله كلوب حضور
ترساده مثول ولسان حال وتبصيص وابتهال ايله درخواست

حسن

وانقطاعی سلّ وانتضا ایلمز آنجق ماسواء حقدن قطع رشتهٔ
پیچاپیچ هوایی استدعا واسباب توکل صرفی ازلیٔ جناب خدا ایله
سالی وخلیل دل هدایت دلیلی کویای علمه بحالی حسبی عن سؤالی اولور

وانی لارجو الله حتی کاننی اری بجمیل الظن ما الله صانع

کوهر آمای کنج خانهٔ راز کنج کوهر چنین کشاید باز

که قلزم سلوك وریاضة غواص اولان حضرت ابرهیم خواص قدس سره
اللطیف مقام توکل واستسلامی تصحیح ومناط تفویض واستعصامی
تنقیح ایچون بناء عزیمت مسافرتی استوار وسیر وسیاحت نیتنه کشتی
سوار اولمش ایدی وقت صلوة ده ظلمات غفلات دن تضوء ورفع
حاجات معروضه واقامت صلوة مفروضه ایچون تطهر وتوضوء ایدوب
تعدیل ارکان نماز ودرکاه حقه صدق ایله آغاز نیاز ایلدی اهل
سفینه دن بر دلق پوش صاحب سکینه یی کوردی که رفقاء طریقته
عدم تعاون وقراءت کتاب طهارت ده تکاسل وتهاون ایلر اقتضاء
حدیث بیننا وبین الکفر ترك الصلوة ایله جانب صلاحه ترغیب و
خفض جناح جناح دن ترهیب ایدوب دیدی که ای درویش وتارك
کم وبیش نیچون عماد اسلامی اقامت واحکام ایدوب مباشرت وضو
وثیاب درون بی ثباتکی شست وشو اتمزسن اول زنده دل ژنده پوش
النجات فی الصدق پیمانه سنی نوش ایدوب دیدی که بن قصار ای ملت
نصارایه مالك بر مرد سالکم که مقام توکله توصل ایچون بحر کربت ده
سباحت وبر غربت ده سیاحت ایده رم بعده بادبان همتی افراخته و
کندویی سطح ثبج دریایه انداخته ایدوب دیدی که یا ابرهیم اکر قوت توکل

باك ذهن تابناكى ايله حدس وادراك ايليه كه اكر پس مادر مهر
كستر ده دوان وتفاوم اندوه انبوه ايله مائل سرعت وعدوان
اولماسه مادر مهربان آنى خواهان وجويان وخلف پسر ناخلف ده
بلا خلف شتابان وپويان اولوب كمال شوق وجوش ايله آغوشنه
آلور وكوچهٔ استغناده تستر واختفا ايلمسه وادئ غم ونارادى
ده قالور وعرض بضاعهٔ احتياج واستدعاء ارضاع واملاج ايتمدكى
تقديرجه مادرى سقى شير شيرين وبستان پستاندن اجراء نمس
لبناً خالصاً سائغاً للشاربين ايله مفاتحه وطرق خلافنده
اولان مردان بى الاف ايله تخاصم ومكاشحه ايدر توكل واستملاك
بومقامى تراء دعا وسؤاله باعث ودفع نيايش وابتهالى مورث
اولوب موهبهٔ بى علت عليه يه اعتماداً وعنايت سابقهٔ ازليه يه
اعتداداً ابومعنايى پيش نهاد سويدا ايليه كه فياض على الدوام ابتداءً
انعامى غبت السؤال اعطا وافضالندن اكثر وزياده تر ومن شغله
ذكرى عن مسألتى اعطيته افضل ما اعطى السائلين حديث قدسى
آيينه مظهر در مبادئ مبانئ عروزند كانى سندن ظهور ايدن سانحات
امور نى مقابل آيينهٔ شهود ومعاينه ايلسه بلا برهان ظاهر وعيان
اولوركه واهب على الاطلاق بلا استحقاق ارفاد وارفاق ايلدوكى
رغايب ونعم كونا كون حصر عد وحصردن بيرون در

يارب بفقيرى وبحكر سوزئ ما وز شعلهٔ شوق تو دلفروزئ ما
كان لقمه كه در پيش بود منت خلق از خوان لئيمان نكنى روزئ ما

مقام ثانى تراء دعا وقطع اماني بى اقتضا وسيف قطاع استغنا

ومزيدِ اعتما واعتمادی اول اولو بارگاهنه اوله طفلِ شیرخواره نك
مادرِ بیچاره سنه اولان کَلَفِ بی کُلفَت وفرطِ شعف واُلفتی کبی جنابِ
وَهابِ بیچونه صدقِ درون ایله توکّل وهر امرِ دشوارده حضرتِ
پروردکاره توسّل وتوصّل ایدر کژنیم زیشان ازایشان کفته ام
خوش دلم کین قصه ازجان کفته ام قسمِ لاحق ایله امرِ سابق بیننده
فارق بودرکه قسمِ ثانی ده متوکّل هوشیار عنان اختیارینی ثانی و
رُؤیتِ توکّل دن بالکلّیة فانی اولوب فقط مُتَوَکِّلٌ علیه مُتَلَفِّت
وآخرك شیشهٔ اندیشه سی مُتَفَتِّت در امّا وجهِ اوّل ده وساطتِ
عمل درکار وتوکّله شعور وادراك موجود وبرقراردر
درغم مَدَد ازمیر ووزیری مطلب یاری کژی ازجوان وپیری مطلب
درواقعه چون پای تو درسنك آید جز فضلِ خدای دستکری مطلب
رُتبهٔ ثالثه که جمله دن اعلا والطف واسنی واشرف در عبدِ
مُوَفَّق بین یَدَی الحق خافی وخافت وعند الغسّال میّتِ بی تاب و
مجال کبی ساکن وساکت اولوب قدرتِ ذی الجلال وَعدهٔ وتقلّبهم
ذات الیمین وذات الشمال ایله آنی تقلیب وبارگاهِ عرش پناهنه
اِدنا وتقریب ایدر وکیف اخاف الفقر والله رازقی
ورازق هذا الخلق فی العسر والیسر تکفّل بالارزاق للخلق کلّهم
وللضبّ فی البیدا وللحوت فی البحر وجهِ ثانی دن بونك تمیّز ورجحانی
بودرکه وجهِ دومین ده پسرِ غمین اکتراب واکتراث ومادرِ روشن
بالنك دُنبالندن فریاد وغواث ایدر وجهِ سومین ده که نهایتِ
تمکیل وتمکینه باعث ومصداقِ فعزّزناه بثالث در مثلا کودكِ بی

الیه اعتماد وقحمهٔ دعاوی وخصومات ده اکا تفویض واستناد ایلمکدر

هرکه درین مرحله اکاه رفت ره به توکلت علی الله رفت

شول شرطله که موکول الیه که وکیل وبنیان متداعیٔ دعواسنه پایندان
وکفیل در احتمال تقصیر واهمال ایله غیر متهم واصابت رأی وتدبیر ایله
کاشف امر مبهم اولوب متوکلك رجا وامیدی صادق وطمئن النفس
وواثق اوله همه کارها را بیزدان گذار که بیرون ز تقدیر
او نیست کار درجهٔ ثانیه که رتبهٔ وسطی واولکی دن اعز واعلی
در متوکلك مهیمن متعاله تسلیم واتکالی طفل بی سامانك مادر
مهربانه اولان حالی وصفای بالی کبی اوله کودك بی دست وپا
دار پراکدار دنیاده مادرندن غیری بر اهل خیر ودافع ضیر اولدوغن
بلمز وآخرك دامن تملقنه تشبث وتعلق اتمیوب ام با ترحمندن
اوزکه کمسه یه فزع وجزع قیلمز مادرش کر سیلیئ بروی زند
هم بمادر آید وبروی تند ازکسی یاری نخواهد غیر او اوست جمله شر او
وخیر او غیبت مادرده اصابت مکر مکروه وضرر ایلسه ابتدا
لسانه جریان ایدن لفظ یا اماه بعده مد آه جانکاه در قلب پرفتورنه
اول خطور ایدن مام با اهتمام اولوب کویا اول ما خلق الله ایله لوح
محفوظ دل آکاهنه رقم محبت والده مسطور ومادر ازادنك شفقت
مادرزادی اوزره مطبوع ومفطوردر فرضا کودك زیرك سار اندك
سالدن استطلاع حال ومادر مهربانه افراط محبت وحنان ومیل جنانندن
مطالبه وسؤال اولنسه وجه حکمتنی بیاندن قاصر وعند التحقیق بو معنای
دقیق وراء ادراك بر امر قاسردر هر اهل تنبهك که تعبد وتألهی جناب الهه

الهه ورید

تما غدد باخوانی وبی بوجمله تعب وذلته سبب وعلت جهلهٔ وزراوصدورك
جانب منتقم غیوردن عدم استحیاوبیم ونقصان توکل وتسلیم لوندن
اولوب کم من فئة قلیلة آیت جلیله سنه عدم یقین وادراك لوندن
ولعن کردهٔ لسان نبوت اولان رذیلهٔ رشوته شم وانهماك لوندن
نهادنا قص استعداد لونده توکل تما ووضمت طمع ورشوت دن فی الجمله
توقی واحتما اولسه مخلوق ظاهر الهوانه اثبات قدرت وتوان واسافل
واراذل ایله تناصر واعتوان اتمیوب النصر لیس باجناد مجندة
لکنه بسعادات وتوفیق عروه وثقاسنه محکم تشبث وبوابیاتك
مغنای استذکار معناسنده اقامت وتلبث ایدرلرایدی
بهنکام لشکر براراستین زلشکر بناید مدد خواستن صبوری زخود
خواه وفتح ازخدای که لشکر بدین هردوماند بجای
کرچه سیران باغ ودشت کنم بسر قصه بازکشت کنم تتمهٔ آیت
سابقه ده اولان لفظ وعلیه توکلنا ایجاب واقتضا ایلدی که توکل
باینده برقاج کلام حسب المقام تکاثهٔ اقلام براعت ارقام اوله
حجة الحق امام غزالی رفع الله قدره العالی کتوروب
رازبسته یی یاده بویله یازمش کتاب احیاده که توکل اوچ
قسم منقسم وهربری برسمت وسمت ایله مرتسم درآولا فاتخذه
وکیلا امرینه امتثال ومؤکلك وکیل بارشادنه اعتمادی کبی مقتدر
جوادك کفایت کفالتنه وثوق واتکال ایلیه توکلك کمامهٔ مادهٔ سی
نسیم تصرفی فن صرف ایله منشق وعند اهل العربیه لفظ وکالدن
مشتق دراهل لسان میانده وکل امره الی فلان دیمك امرینی موکوله

وصفات ایله نعت و وصف ومزرعهٔ آخرت لرینی معرض عارضهٔ فجعلهم
کعصف ایدرلر ایکن شومیٔ غرور واستکباردن نه ایراد واصدار ایتدکلری
سردارلر بر مصلحت کورورلر ونه برکاری غایت ونهایته ایرکورولر
با این جمله تطویل واطناب ایلدوکلری بیهوده القاب دن شرم وحجاب
اتمزلر ولشکر بیحد ومرلری مع کثرتهم فئام اعداء لئام دن مع قلتهم
روکردان ومغلوب وپریشان ومنکوب اولورلر ایکن شاهراه تیقظ
وانتباهه کتمزلر سردار ووزیر ایتدکلری بی عقل وسیئ التدبیرلر کل
کاتب مبتدا سنک خبری اولان جاهلان بی خبری خصوصا ناخدای
کشتیٔ تلبیس اولان رئیسی کند وآدمی ویدرشوت ومحرمی اولماغله
بطانه وصاحب سر ومضرب مثل ان البغاث فی ارضنا یستنسر ایدوب
اطلاق عنان اختیار وترک آزمون واختبار ایدر برطرفدن اول
ناخلف قلم سخا وخیانتی ارخا وکرانیٔ وظائف غیر نظائفی عرضهٔ ارزانی
ورخا ایدوب نشوهٔ شراب رشوت ایله اعداد لشکر بی امدادی تکثیر
وتزیید وبرجانبدن استماع کلام حقدن اصم صاغر اولان وزیر غافل
غر قلت خزینه وکثرت خرج وهزینه دن بنیاد شکایت وفریادی احکام
وتشیید ایدر ذهن تیره ناکی بودکلو فهم وادراک ایلمزکه بو قدر
اتلاف مال وتکثیر سواد بی مآل زیردستنده اولان کاتبان پستک
خیانت وعدم تحاشی لرندن ناشی در برناصح صداقت کار اعلام
واخبار ایلسه کندویه تابع وشورابهٔ تسلس وخلابه سی نابع اولماغله
عدم تصدیق واعتماد بلکه کمال عتو وعنادندن اول خائن کثیر الفساده
دخی زیاده تلفت واعتداد ایدر الی الله اشکو من هذا الزمان الوبی

مما عذر

ایله ضمانِ آمانده آسوده وامین ودشتِ حکومت ودستِ راحت ده مستریح
ومربع نشین اولورسز والا شویله که تسویلاتِ شیطانیه ایله مغرور
وتهویلاتِ نفسانیه ایله مفتون وممکور اولوب سرکش وعاصی وسرمنزل
اطاعت دن بعید وقاصی اولورسکوز عاقبتِ کار وانجامِ کارزارینجه
اوله جغنی بز بلمزز وحکمت ایزدِ پاکی فهم وادراك قلمزز آنی رهنمای
طریقِ قویم اولان خدای بزرك وقدیم بیلور اصحابِ کشف ویقین تحقیق
وتبیین ایلمشلردرکه جنکیز پرستیزنه قدر قدر وقدرت بولدی ایسه
بو سخن متوکلانه دن بولدی ونه دکلو نصرت وفرصته واصل اولدی ایسه بو
کلامِ متذللانه دن حاصل اولدی چو خود را بچشمِ حقارت بدید
شد او را همه این بزرکی بدید بلندی ازان یافت کو پست شد در نیستی کوفت
تا هست شد جنکیز بر کبرِ آتش پرست وشرابِ مردافکن غفلت ایله
بدمست ایکن بو دکلو تذلیلِ نفسِ خودکام وتوسنِ طبعِ سرکشنی مسخر
ورام ایده سلاطینِ زمانه وجهلهٔ وزراءِ عدیمة الامانه جنابِ خدادن
خوف واستحیا ایتمزلرمی که آراءِ سدیده ایله فتحِ ممالكِ جدیده اتمك دکل
بلکه ابا عن جد یدلرنده اولان قلاعِ مأخوذه وبلادك استخلاص
واستردادنه غیرِ قادر واضاعتِ اموال وبیهوده سعیِ بی مآل دنصکره خائب
سادر راجع وصادرلر ایکن منازعهٔ خصیصهٔ العظمة ازاری وداد خواه
اولان متظلمانِ بی کناهی اسیرِ ناله وزاری ایدوب استٌ فی الماءِ وانفٌ
فی السماءِ فحواسی اوزره عظموت وجبروتلری فوق العادهٔ بو کروهِ
ناخلفك زمان ادبارلرنده اولان غرورلری سلفك هنکام اقباللرنده
اولان سرورلرندن هزار بار زیاده در مخلوقِ عاجزه جایز اولمیان نعوت

کوناکونی ایله اکثر معمورهٔ ربع مسکون دن امارت ابادانی وعمارت
برطرف وسیل زاغب غشم وفساد وتسلط لشکر یأجوج نهادی ایله
مشاهیر بلدان وبقاع قاع صفصف اولمش ایدی آن مصر مملکت
که تو دیدی خراب شد وان نیل مکرمت که شنیدی سراب شد هم پیکر
سلامت وهم نفس عافیت از دیدهٔ نظارگیان در حجاب شد
اگرچه پیشگاه دیوانخانهٔ ازل دن عملهٔ شهربندان عمله نازل اولان
حوادث ونوازل بیرون حیطهٔ عسی ولعل ومصدوقهٔ فرمودهٔ
لا یسأل عما یفعل در کسی زچون وچرا دم همی نیارد زد
که نقشبند حوادث ورای چون وچراست لکن وراء ستر رقیق دن
ناظر ملکوت تحقیق اولنلر جناب کردکارك هر کارندن حکم خفیهٔ
خبیه استخراج وهر مقدمهٔ تقدیردن نیجه نتیجهٔ صادقه انتاج
ایده کلمشلردر اول مقوله هوشمندان بیدار دل ومحققان کامل
مکمل دیمشلردر که جنکیز بی امانك رسم وسامانی بو ایدی که برجانبه
عطف عنان عزیمت وتوجیه وجههٔ نهمت ایلسه اول اصقاع و
ودیارك حاکم سالارنه تقدیم سرزنش وعتاب وارسال نامه وکتاب
ایلدوکده کندو تعریف والقابنده اطرا واطناب وتسدید سهام
اسهام واسهاب اتمیوب همان بودکلو تحریر کش پرنیان بیان اولور
دی که بندن که جنکیز خانم سکا که فلان سلطان حکومت زان سن
معلوم وعیان اوله که اول دیار بهجت اثاره لشکر تاتار مور شمار
مار دمار انبعاث عزائم خسروانه ایله روانه اولمشلردر اگر مطیع
وائل وسالك سواء سبیل اولورسکوز مال وجان واهل وخانمانکوز

ایله

قل هو الرحمن آمنا به • توكل كلزار توحيد افعالده بر توكل وطريق هدايت
وتوفيقه رهبر كلدر شرف ومزيتنه بو كفايت ايدركه ان الله يحب المتوكلين
نظم مبينى اوزره محبوب حق ومتوكل زمرهٔ محبوبينه ملحقدر نظم
نه بكدن استه مقصودك دلانه شاهدن استه • توكل قيل خدايه دولتى الله دن استه •
نثر توكل منازل دين ومقامات مقربين دن بر منزل كزين اولوب من حيث
العلم غامض ونابديدار ومن حيث العمل صعب ودشواردر وجه غموض
وصعوبتى بو جهت دندركه ملاحظهٔ اسباب شرك خفى يه اجترا وبالكلية
وسائط واسباب دن تباعد واجتناب سنت وشرعه طعن واذدرادر ومن
غير ان ترى الاسباب تعاطى وارتكابى وجه عقلى تغيير واسلوب سدادى
تغييردر نظم القاه فى اليم مكتوفا وقال له • اياك اياك ان تبتل بالماء •
نثر بو تقديرجه معناى توكلى تحقيق بر وجه انيق اوزره كه توحيد صرفه
موافق ومقتضيات عقل وشرعه مطابق اوله كمال صعوبت واشكال
وغايت عسر واعضالده اولوب بو غطا وسجافك انكشافى سماسرهٔ
اهل خصوصه مخصوصدركه ديدهٔ بصيرتلرى اثمد معرفت ايله اكتحال
ومقام نفس ناپروادن ارتحال اتمش اوله لر خداى فرد جواد عامهٔ
عبادته كافى اولدوغى غير خافى ايكن غيردن طلب خير وماسوادن
ابتغاء برك ونوا ايدنلر ترك توكل ايله نفسنه تعذيب واليس الله
بكاف عبده آيتنى تكذيب اتمش اولور نظم ع بنشين وتكيه بر كرم كارساز كن
نظم داناى فصيح نكته پرداز • زين كونه كند حكايت آغاز •
كه جنكيز فتنه انكيز كه قاءآن مغول غول نشان وسرپنجهٔ بازوى
سطوت ونيروايله پنجه پيچ كردنكشان اولوب اصناف اجحاف

حنظل
ابو جهل قاريورى

ونفرتندن قطع رحم وعدم رحمت حادث وبعض اصدقا وذو قرابتنه
حصر دعوت ایلمیه که تخصیص بعض توحش ما عدایه باعث اولور وجملهٔ
آدابدندرکه دعوتدن قصد ونیتی مباهاة وتفاخر وارآءت وتکاثر
اولمیوب بلکه القاء سرور وشادمانی ایله قلوب اخدان واخوانی
استماله وتحنن وبذل طعامدن قصوای مقصود ومرامی سنت نبویه
ایله تخلق وتسنن اوله وشیتا وصیفده فرمودهٔ لا تتکلفوا للضیفی
پیش نهاد نظر واحضار نزل وما حضر ایده که شح وتقتیر محبط حسنات
اولدوغی کبی اسراف وتبذیر دخی محیط جملهٔ سیئاتدر وجملهٔ آداب
دندرکه کراهت ایله اجابت دعوتی پیشه وعادت ایدن اهل
وحشتی دعوت ایتمیه که اول مقوله متوحش ونفورك حضوری حضار
مجلسه سبب انقباض وتکدر وجام عشرت مدام لرینه باعث انصداع
وتکسر اولور نخلبند شعرا بو آیت معجز نمایی بو قطعهٔ بی همتا ضمننده
ادراج وکلام بدائع مصحوبنی بو اسلوب اوزره ادماج ایلمشکه قطعه
کر چو حاتم طی کنی طومار فقرم دور نیست • چون بجود ومکرمت بینم ز معنت زائده
همچو قوم عیسی از فرط نیاز وافتقار • هست وردم ربنا انزل علینا مائده
نثر ظرفاء شعرادن بر شاعر سحر نما اسباب یساده قادر وشح وامساك
ده ابخل من مادر اولان بخیل مادرزاری بو قطعه ایله تهجین وایعاد
وسر منزل قبول عذردن تغریب وابعاد ایلمشدر قطعه یا ذاهبا فی
بیته جائیا • من غیر معنی ولا فائده • قد جن اضیافك من جوعهم
فاقراء علیهم سورة المائده الآیة الثالثه اهل ایمانه توکل دراهم
کر اولورسك طالب خیر وبهی • اکه استرلرسه قرآندن دلیل •

آفاق و غلغله انداز قباب نه طاق در ذیل عصمت صحبتی بی دنس اولان
حضرت انس دن رضی الله تعالی عنه روایت درکه هر خانه وخانه که ضیف
ومهمان طروء وطروق وبر مکان ده که آفتاب سماحت واحسان
تلألؤ وشروق اتمیه اول مقامه ملائکهٔ کرام قادم ونازل واول
جای مورث الشجا بعض البقاع ایمن من بعض شرفنه نائل اولماز احادیث
صحیحه ده ورود بولمشدرکه اجواد کرامك قری وانعامی دواء حاجت
روا وبخلا وطعامك بذل نزل وطعامی داء راحت زدادر نظم
اذا کنت فی قوم عدی لست منهم فکل علفت من خبیث وطیب اضافه
وقری وبسط مائدهٔ سخاده که باعث رسوخ الفت وودد در برقاج
شروط وآدابك رعایتندن لابد در جملهٔ اداب دندرکه باب قرا
وجوه صلحا واتقیایه مفتوح وباز ودعوت فجره واهل بدعت
دن توقی واحتراز اولنه بعض اخبار صحت آثارده اکل طعامکم
الابرار بیورولدوغی بو معنایی اشعار ونار بیانی ایقاد واسعار
ایدر ع حدیث مصطفی یادار و بو ایوب انصاری نثر وبعد الجمعیه
صنوف ضیوفه بنفسه خدمت ووصافت وبسط وجه ایله اظهار
بشر وطلاقت ایدوب دعوتی اغنیا واهل ثروته مقصور ومهمان
خانه سندن فقراء بیگانه مدفوع ومزجور اولمایه نظم
بینا کسی شمر که بخردان نظر کند زانك آزمون بینش چشم از سها کنند
نثر وقلب مهمان مکسور وناب افعیء اذیت وعتاب مکشور
اوله جق اوضاع ناصواب دن تحرز واجتناب ایدوب بین الاحما
اقارب واحماسنی دعوت دن تکاسل وغفلت اتمیه که آنلرك ایحاش

وشرف یاب لنا له رجال من فارس اولان اقدم مجتهدین وامام اعظم
مسجد دین حضرتلری برکون استدفاع جوع وسغب ونعمت مترقبهٔ
مائدهٔ غیبیه یی ابتغا ورغب ایلدکده فی الحال محل دعا وسؤاله سوی
سمادن امداد فیض وندی حلول ومائدهٔ پر نعم من حیث لا یعلم نزول
ایلیوب کل ما کان معجزة للانبیاء یجوز ان یکون کرامة للاولیا فحواسی
اوزره مهبط انجیل وخاتمهٔ انبیاء بنی اسرائیله تنزیل اولدوغی کبی
اول اعلم علماء امت وسراج کاشانهٔ ملتدن دخی واقع وعلماء
امت بی همتا انبیاء بنی اسرائیله شبیه ومثیل اولدوغی بو کرامت کبرادن
معلوم فضلاء مصاقع اولدی ثواب قراء شرف قرانک بر مرتبه عموم
فیض وسریانی واردرکه اکثر مبراته سر جریده وبیش اهنک فضائل
عتیقه وجدیده درنته کیم محیط کل وهادی اقوم سبل علیه الصلوة
وعلی سائر الانبیاء والرسل حضرتلرندن ما الایمان ایله قرع باب بیان
ایلدکلرنده اطعام الطعام وبذل السلام کلامی ایله فضیلت مهمان
نوازی یی تفهیم وکفارات ودرجات حقنده دخی اطعام الطعام
والصلوة باللیل والناس نیام ایله بسط مائدهٔ انعامی تقدیم بیور
دقلری بو مدعایه کواه وحج مبروردن استکشاف سر مستور ایتدکلرنده
اطعام الطعام وطیب الکلام بیوردقلری دخی بو معنایه دلیل بی اشتباه
اولوب ثانی اثنین آل عبا کویای سلونی عن طرق السما صاحب قدر
والا والی ولایت ولا کرم الله تعالی وجهه حضرتلرندن ارباب تعنت وغرامت
طلب خرق عاده وکرامت ایلدوکلرنده مقام حجابت واجابت ده قیام
ایدن قنبر عنبر فامه احضار سفره وخوان ایله فرمان بیوردقلری مشهور

آفاق

اولوب صداء غم زداء بدر دنی واصل سوراخ کوشِ پسر اولدی نظم

ندیده ام رخ خوبِ تو روزکی چندست • بیاکه دیده بدیدارت آرزومندست

نثر بعده جناب خلّت مدار عابدِ هوشیار ایله مشایعه • نظم

وکنّا جمیعًا کالجمیع تألّفًا فعاد وداع فافترقنا کاحرفِ

نثر سوقنده متاع وداعی مشایعه ایلدیلر رباعی درد اکه درین زمانهٔ غم پرور • حیفاکه درین دائرهٔ عمر نوزد • هر روز فراق دوستی باید دید • هر لحظه وداع همدمی باید کرد نثر قدرت یزدانی ایله اول آنده پدر وپسر تلاقی • ونادیهٔ تصافح وتعانق ده صهباء تواد وتوافقی تساقی ایدوب هریری غمراتِ فرقت دن رسته • وچمنزار دلِ زار لرنده شکیرِ شکر رسته اولدی ارباب خنکت واذعانه ظاهر ونمایان اولدکه بو آیتِ معجز نما حضرتِ عیسانك علی نبینا وعلیه افضل الصلوات والتحایا تضرع ولابه ودعاء سریع الاجابه سبب درشول هنکامِ میمنت نمودند که حواریون نزول مائده یی اقتراح واسبابِ الحاف والحاحی اجتراح ایلدیلر اول رسولِ اکاه • و تخصیص یافته • واحیی الموتی باذن الله تحریك لب ونزول مائده طلب ایلدکده قیوم لایزال فی الحال دعاسنی قبول وعلی رؤس الاشهاد مائدهٔ غیبی نهاد نزول ایلیوب بو معجزهٔ باهره روی ساهره ده یادکار وزینتِ صحیفهٔ روزکار اولدی عبد الوهابِ شعراوی که اخبارِ اولیا واخیاری راوی در طبقاتِ کبرا سنده که مبیّنِ احوالِ کبرا در کبارِ مشایخ شاذلیه دن اولان محمدِ حنفی قدّس سرّهُ الصفی دن روایت ایدرکه مضمارِ اجتهاد ده فارس

زماندن سامع در عابدِ صافی دَرُون بو خبرِ عبرِ نمُوندن کلاه افتخاری
انداختهٔ فلکِ دوّار و رایتِ مسرّتی مسامتِ مهرِ نوّار ایلدی **نظم**
ازین نویدِ مبارک که ناکهان آمد • بشارتی بدل و مژدهٔ بجان آمد **نثر**
زلالِ صفاءِ بال ایله غسلِ ادناسِ عناق و غایتِ نشاط و مسرّتندن
مصافحه و عناق ایتدکدنصکره دیدهٔ پُر قرورندن بکاءُ السرور
ساکب و هر بری طریقِ میتاءِ بثِّ مصدور و نثِّ خاطرِ مضروره
ذاهب اولدی بو حال صبابت مآل میانِ اهلِ محبّت و اعتلاق ده
اولان اوّل مصافحه و اعتناق در حضرتِ خلیل آرزومندیٔ دلِ
غلیلنی اول آسیٔ مواسی یه بیان و بلبالِ ما فی البالنی درمیان
ایدوب دیدی که نبم ذاتِ معیلم ولدِ مفرّح الخلدم اسمعیلک
وجودِ ممشوقنه ملتاع و مشوق اولماغین بی تمهّل و تأنّی در
خواست و تمنّی اولنور که رؤیتِ طلعتِ فلذهٔ کبد قرینِ تیسّر
و دستِ سرعتِ نیلِ محیّاءِ شوق و میل دن رافعِ برقعِ تحسّر اولماق
ایچون درکاهِ واهبِ بی ضنّ و خالقِ انس و جنّ دن طلبِ کرامتِ
طیِّ ارض و لفِّ طومارِ طول و عرض ایده سن **رباعی**
خرّم آن لحظه که مشتاق بیاری برسد • آرزومندِ نکاری به نکاری برسد •
قیمتِ کل نشناسد مکر آن مرغِ اسیر • که خزان دیده بود پس به بهاری برسد •
نثر عابدِ سلیم حضرتِ ابرهیمه دعاءِ خیر و تبریک و لب طلبنی تحریک
اتمکله راه دور و دراز قدرتِ مهیمنِ بی نیاز ایله بر وجهله مطوی
و جبالِ مسافاتِ براری و جبال بر رسمله ملوی اولدی که اول
ندّی منبعُ الیدی ده آوازِ دلنواز اسمعیل داخلِ صماخِ حضرتِ خلیل

اولور

ابرهیم نه زمانده لائح و بو شذاء مرام نه هنکامده عاطر و فائح اولدی
عابد کزین آواز حزین ایله ابداء داء درون و تذلیل نفس حرون ایدوب
دیدی که هنکام عبور بحر و ثری و زمان قطع بر و بری ده بر بحر ذخارك
ساحل و کنارنه مرور و بر شاب رشیق القد و مورد الخدك رؤیت
طلعتی ایله کسب سرور ایلدم که ایکی کتف قرین السعدنده اولان عقیصه
وجعد خاصرهٔ خاصنه واصل و ذات کروبی صفاتی اختیار کنز قناعت
ایله مرجح زاد ماصل ایدی بو فقیرکم مقدار اول بدء برد باردن تخبر
و عطر اداب سؤال ایله تبخر ایلدوکمده تصعد شعلهٔ آه و تصوب
نالهٔ جانکاه ایله دیدی که بنم اسمم اسمعیل و پدر خلت مقاممك تامی
خلیل در اول زماندن برو غلبهٔ شوق بی پایان ایله ع جان دماغنده
دخی شمدی اولذت باقی نثر و بزم آرای محبت و ولا الله یجمع بیننا و بدل
بالوصل بیننا پیمانه سنی ساقی در نظم اما التودد فی الجنان فراسخ
وان کان ما بین الجسوم فراسخ نثر حضرت ابرهیم عابد حمیمه القاء
سرور و اجذال و درهم و دینار تنشیط و ابشاری بذل و اجزال ایدوب
دیدی که ای عابد صبیح البشاره سکا مژده و بشاره که کریم کارساز
قبول نیازوکی ابدا و برید طلب منتج الطربکی ایصال سر منزل اسدا
ایلدی قطعه اذا الحادثات بلغن المدی وکادت تذوب لهن المهج
وخاب الرجاء وقل العزاء فعند التناهی یکون الفرج نثر هر آن سوق
شوق نشداننده نقد سعی بیشماری صرف و نثار ایلدوکك خلیل الرحمن
بنم وجود باسامانم در که ان الجواد عینه فراره مثل بی مثلی اوزره پیشانی
حالمده اسرهٔ خلت و خلال لامع و اصمخهٔ برایا آثار مأثرمی زبان

ونفع ونوائب دهری دفع ورفع اتمیه اکا رغبت ومیل ما دناءت وسفول
وشمس معارف یقینیه یه باعث غروب وافول در نظم این الجبابرة
الاکاسرة الاولی • کنزوا الکنوز فما بقین وما بقوا نثر لاجرم اول
مال بی شریك وپس مانده ومرده ریکه عدم اعتنا وجواهر فانیهٔ
فائته یرنه خزاین کرانمایهٔ عبرت بی نهایه اقتنا ایدوب دیدیکه ای
ولی آکاه سنك جناب کرامت پناهکدن التماس دعاء خیر وامداد نوحه
یسیرك ایله ازالهٔ اضطراب وحیر ایدرم اول قانع بی قنوع طیب شذاء
خضوع وخنوع ایله تغلل ورفع ید دعاده تردد وتعلل ایدوب دیدی
که بنم بر ید دعا ومأمولم وصول سر منزل قبول دن بی نصیب وقرق
سالدرکه دق باب ضراعت وسؤال ایدرم هنوز سهم مأربه وامنیتم
هدف اجابته غیر مصیب در نظم قضی لی بحرمان المنی اصل طالع •
وامثال هذا فرع تلك المسائل نثر حضرت خلیل زمام قال وقیلی
عطف عابد کثیر الخیر وغزیر الخیر وپرسش دعاء قرین التأخیر ایلدکده
زاهد روشن روان مرقات حسن بیانه تعلی وغالیهٔ اشواق غالبه ایله
تغلی ایدوب دیدی که جربهٔ اربه ده باعث القاء بذر تضرع وچراکاه
رجاده سبب تزهد وتورع مشاهدهٔ طلعت حضرت خلیل وزلال
مقالی ایله استشفاء دل علیل غلیل اولوب قرق سالدرکه بو رجا وسؤالك
آرزوی نجح وارتغابنده چشم ترصد وارتقاب شاخص وناوك الحاح
والحاف نشانهٔ انساء اسعافده شاخص در نظم کفتم که خاك درکه
او در کشم بچشم • کان توتیای روشنیٔ دیدهٔ منست نثر بانیٔ بیت
الحرام عابد عذری الغرامه دیدی که سنك ذات حلیمکه خاطرهٔ لقیهٔ

ابرهیم

و بارگاهِ تخت وکاهمده اولان زائران و اُدَبا و ندماءِ نُدَبا هر بام و شام
اسماعِ نداءِ لاضیر و انشادِ دعاءِ صباح الخیر ایدرلر ایدی **نظم**
قل للامیر الذی عمّت فواضله • شرقاً و غرباً فما نحصی لها عددا • الله
ولّاك عن علمٍ خلافته • والله اعطاك مالم یعطه احدا **نثر** عاقبة
الامر سیف حتف و حیف مسلول و جدرانِ مکنت و توانم رخنهٔ نواقل
حدثان ایله مثلول اولوب بازوی بارو شکنم بی تاب و دیدهٔ بخت
بیدارم غنودهٔ غفلت و مبتلای خواب اولدی **نظم** اعوام وصلٍ
کان ینسی طیبها • ذکر النوی فکانها ایام • ثم انقضت تلك السنون
واهلها • فکانها و کانهم احلام **نثر** کار و بار سلطنتم مختل و عراء
اسباب بسطتم منحل اولوب وجود شیر کیرم عرضهٔ تب تب و شحنهٔ
قضا سوطِ عذابی صب ایلدی **نظم** تو بیخبری و تا خبر خواهد بود •
از جملهٔ عالمت گذر خواهد بود • برخیز که آنجا که فرود آمدهٔ • آرامگه
کسی دگر خواهد بود **نثر** بعده آن گنبد مصنع ده بر سهوه و مخدع که انواع
ذیب دلفریب ایله بی همال و یواقیتِ قیمتدار و زرِ کامل العیار ایله
مالامال ایدی ظاهر و بدید و بو قبهٔ زرنگار و سادهٔ پرنقش و نگار
کبی مرفوقِ نظرِ صواب دید اولدی **رباعی** عمر از پیِ افزودنِ زر کاسته گیر •
صد گنج زر از رنج تن آراسته گیر • پس بر سرِ آن گنج چو در صحرا برف •
روزی دو سه بنشسته و برخاسته گیر **نثر** عابدِ چشم سیر اول مالِ کثیری
جنابِ خلیله عرض و اول گنج بی دست رنجی تبرع و فرض ایلدکده حضرتِ
خلیل متاع الدنیا قلیل نظمِ جلیلنی پیش نهاد و بناءِ استغنایی
عمارت و آباد ایدوب دیدی که شول مالِ بی مآل که مالکنه ایصالِ خیر

استکشاف شافی واستیصاف صافی ایلدکده عابد بی ریا اول عصایی
بر صخرهٔ صمایه زرق ونیروی بازوی کرامت ایله سپر عادتی خرق ایدوب
خمیر نرم شیر کرمه انکشت درشت سرعت دخول ووشك حلول ایلدوکی
کبی دسته چوب خوب جایکیر درون حجر وفی الحال درت نهال که هر بری
تفاریق عصادن اجدی ایدی نامی وبارور اولدی بر قضیب رطیبده
تمر یانع صافی وبر خرعوبهٔ مرعوبه ده عنب وافر وافی وبر فنن بی
مانندده انجیر تر ده انار معتبر که هر برینك مشاهده سندن رضاب
اهل مجاهده سیلان وطبیعت ارباب ریاضت تداول وتناولنه رغبت
ومیلان ایدردی مهمان ومیزبان اول ثمار بی شماردن تحصیل سیری
وشبع وساحهٔ طبع دن ازالهٔ وصمت طبع ایدوب بعده عابد نبیل
قلع عصا واخراج وبیل اتمکله سیرت اولی یه راجع وهزاردستان
دل نظارکان اغاریدِ شکفت بی پایان ایله ساجع اولدی بعده
حضرت ابرهیمك دست کریمنه یا پشوب خطوات یسیره ولحظات
غیر کثیره دن صکره بر قبهٔ فلك مثاله ادخال ایلدی که اول کنبد
اسمان نمطك وسطنده بر تخت مذهب مصنوع ومرتب اولوب اول
سریر سدیدك اوزرنده بر قدید مدید اجلاس وتوثیق وحذاسنده
بر لوح زیبا آویخته وتعلیق اولنمش واول لوح دلپذیرده
نقش وتحریر اولنمش که مرور زمان ایله بو جنبذ فلك سانی
سیر وتماشا ایدن هوشمندان وعقلایه واضح وهویدا اوله
که بن بر سلطان عظیم الشان ایدم که هزار قلعهٔ عذرایی افتراع
ونیجه قوانین حکمت آیین اختراع واقتراع ایدوب پایهٔ تختکاه

وبر شاخ بلند صح

وبارکاه

ابرهیمك دست کریمنی اخذ وجس ومخالفت مثل لیس الهناء بالدس ایدوب
اول بحر کثیر الالتطام باعث الارتطامه وضع اقدام ومسکن عابد واسله
واصل اولماغله نیل کنجینهٔ مرام ایلدکده کوردی که جنس اثاث قرین
الرثاث دن همان بر عصای شکسته وکأس مفتوت وبر بوریای کهنه
ومرفوت اولوب اشیاء مسفورهٔ غیر موفوره دن ماعدا متاع حیات
دنیا مفقود وزاهد باثباتك عدت توش وتباتی آنجق توکل جناب
معبود ایدی ع فتی لا یحب الزاد الا من التقی نثر حضرت خلت پناه
اسباب انتباهی نضد ورکم وفرس فراستی حکمهٔ حکمت ایله حکم ایدوب
دیدی که ای پارساء پرهیزکار بو متاع قلیل کم مقدار ایله نه وجهله
استیفاء حظ استعمال واثاث اندك مایه یی مقاصد بی غایه دن
نه رسمله استکمال ایدرسن زاهد مرتاض ومظهر فضل فیاض که زوایهٔ
قناعت وطاعت ده تقشف وتقحل ودیدهٔ پایان بینی کحل عزیز یقین
ایله ذر وتکحل بولمش ایدی صراط مستقیم احتیاطه ارشاد وکذب
دن مندوحه اولان معاریض ممدوحه ده نظم پر نکردد هیچ چشم
طامع دنیا پرست • آنکه قانع شد بخشك وترشه بحر وبرست نثر
فحواسنی یاد ایدوب دیدی که بو کوزهٔ مرکوزه ماء صفوت انتمایه سبب
اغتراف واکتیاز واسباب اسباغ وضویه باعث اجتماع واکتناز در
وبو بوریا ایله بی بوریا هنکام صلوة ده اسباب صلاتی انتجاع
وزمان لغوب وسغوب ده باریهٔ فضل باری یه اضطجاع ایدوب
وبو عصاء محقر الصوره دخی منافع غیر محصوره ایله توصیفه احری
ومصداق ولی فیه مآرب اخری در حضرت ابرهیم بو امر بهیم دن

وتاردن كذار تيسير پذير والا اول مهلك خونخوار پرشور وردن احتمال
جواز وعبور امر عسير غير يسير در حضرتو خلت منقبت شر عظيم مادة
اولان شير ماده نك زاره وغابه سندن كه مظهر نهيب بى غايه ايدى
افتحاص وسؤال وكمال ثبات جاش وجلال ايله اول طرفه توجيه
بال ايلدى نظم وادراك سؤلى حين اركب عزمتى ولوانه فى جبهة الاسد
الورد نشر عايد بى عوار وعاره داخل درون غار اولوب قعقعهٔ جنس
انسان كوش كزار شير ژيان پرزيان اولدقده بر وجهله زأر قرنى الذار
ايلدى كه نطاق كردون نه طاق مذهب حكماء لئام ده خارج
خرق والتيام ايكن كذمت صد متندن صد پاره واول صوت ولغايى
اصغا ايدن يلان بردل فيفاء دهشت وذل ده اواره اولوردى حضرت
ابراهيم اول شير شرزهٔ پربيمه هجوم وضج وشركوب تأديب ايله جدار
جسم بى حذار نيى رنج ايدوب ديدى كه اى اسد اسد زئ وخروش
دن ساكت وخاموش اول والا سنك جسم مهيبكى منسأة تعذيب
ايله ضرب وتفريق ومنشأة وجود پراضرار وكى كرد ابر عذاب ده
افنا وتفريق ايده رم شير شرير فرمان مهيمن قدير ايله نطاق قدرت
انطاقى شد وممر مخالفت بى مرى سد ايدوب ديدى كه يا ابراهيم
سنك ذات حليمك كشور رسالته والى ونيم دست مكنتم اولمقام
پاكه ادراك دن قاصر والى در حضرت خليل اول جاى تنك ونزل خليل
دن سهولت ايله مرور واجتياز وحضور زاهد وقرور ده اسباب
علامت سلامتى جمع واحتياز ايلدكده عايد نبيه ونبيل حضرت خليلهٔ
قدرت عبورى تيقن وتاب ذهاب وعبورى تغطن اتمكله حضرت

ابو محمد

وفاكهة مما يتخيرون مضمونى اوزره فواكه بهشت برين ايله تنجيد وتزيين
اولنمش ايدى واوج عدد كوب بريق وكيزان واباريق كه هر برى مصقلهٔ
قدرت ايله مجلو وظرف اول زنجبيل معسل وآنيهٔ ثانيه شراب خردل
وكاسهٔ سومين خل بى خلل ايله لب ريز ومملو ايدى ارسال واعطا
واول طبقچهٔ پر ذوقك فوقى استار مينودن بر دستار خوشبو ايله
اغطاش واغطا اولنوب اول ظرفك بر طرفى اخضر ناصع وشطء
اخر وشطر مؤخرى ابيض ماصع ايدى حضرت ابرهيم مائدهٔ غيبيدن
رفع سرپوش وعباب استعجابى جوش ايدوب عابد مكابد ايله سرب
محامد رب واحده تسرب ومائدهٔ سماويه دن تطعم وتشرب دنصكره
اول تارك ماسوانك مبيت ومثواسندن استبانه واستنبا ايلدى
اول عنقاء قاف استغنا مسكن ومأواسى وراء بحر غزير واول مقام
تنكباره قصد كزار ايدنلره بحر پرشوردن عبور ناكزير اولدوغنى انها
ورهوار كفتارى ميدان بيانده بى امهال امها ايليوب الصديق من
اذا زرته برك واذا رزته سرك مثل ممتثلى اوزره ديدى كه بنم
منزل مأزلمه نازل اولماق غايت دشوار وقعر بحر عميق وغور
رجاف معيق صعب كزاردر وبو كوه فلك بنيانك پاياننده بر
غار تار واول كهف پر لهف ده بر شير زهربار واردر كه نيوب پر
عيوبى سوزان كبى تابنده اولوب مهابت زير مستلزم الزبرندن
پيرامون دشت وبيد برك بيد كبى لرزان وبازار پر اوزار امانى ده متاع
زندكانى رخيص وارزان در اكر اول شير منكرك استماع صوت
انكرنده لباس ثبات وتحمل ايله تزين وتجمل اولنورسه اول قحمهٔ تنك

آسيهٔ رآسيه كبى پاينده وهر چشم
پر خشمى آخكى فروزان وجمرهٔ
ع

خدادن برکدای راغب الندایم بعده اول جای نزهت نشانده مهمان
اولماغه نیت وطیتنی اظهار وتدارکاس الفت واستیناس دنصکره اول
زاهد روزه دارك کمیت افطارندن استخبار ایلدی عابد صابر طقسان
کونده بر مفطر اولدوغنی حسن تعبیر ایله تخبیر وتحبیر ایلدکده بونسك
قویم دن حضرت ابرهیمك اشطان حجاب واستعجابی ممتد وخاطرهٔ
سابقه دن شرم وخجلتی مشتد اولدی نظم کز بخورش بیش کسی زیستی
هرکه بسی خورد بسی زیستی کم خور وبسیاریٔ راحت نکر بیش خور ونیش
جراحت نکر نثر اول میزبان کریم حضرت ابرهیمی دعوت وانتقار بعده جناب
وهابه عرض خواهش وافتقار ایدوب دیدی که ای روزی رسان
محاویج ومساکین حالا بر ضیف کزین طروق واتیان وبو مسکینك
مسکن تنك وتار ضیق الاقتار وظاهر الاقتارنده ارام واینان
ایلمشدر ع خجلت رسد درویش را بیکه چو مهمان در رسد نثر
اخیاف اضیافه بسط مائدهٔ اطعام عادت اجواد کرام اولماغین
فضل بی عدیدکدن رجا وامیددرکه وفی السماء رزقکم مهمان
خانه سندن نوالهٔ بی نهایه وبهانه اجزال وجانب رفیع رفیع دن
مائدهٔ غیبیه انزال بیوره سن فی الحال فرمان قادر متعال ایله بر
مائدهٔ پرنور نزول وظهور بولدی که اول طشت لطیف المبانی نك
میانی زبرجد جدید وهر شرفهٔ طرفه سی مروارید سفید اولوب هر شامتهٔ
ثابته سی یاقوت رمانی وشفاه سقاة شیرین حرکات کبی احمر قانی
ایدی واول آنیهٔ آیینه آیین ده درت عدد رغیف وجانب آخر وطرف
آخرنده بر عجل حنیذ نظیف اولوب ذهب وفضه دن ظروف محمر ومبیضه

وفاکهه

وطيالِ ليالده ترك سُبات وسُهاد ايله اول فضاء نزهت فزاده
القاء عصا ايدوب بطانِ فلوات ده اقامتِ صلوات ايچون تحصيل
مايهٔ وجدانِ مايه راغب وهر جانبه سيل راعب كبى سائح وزاعب
ايكن ناكاه قدرت اله استدالِ خلعتِ اسدا واول قفارِ بانفارده
برمارِ بادمار ابدا ايدوب اول مارِ مار دنبالِ انبال نموداري
ايله درِ زمينِ محجرى دق وقلبِ ارضِ علبى شق ايتمكله وان منها
لما يشقق فيخرج منه الماء ايتِ معجز نماسى اوزره بر نهرِ صفوت بهر
تفجر وانشعاب واول ثعبان قدرتِ مهيمنِ مستعان ايله مقامِ مقالده
نهوض وانتصاب ايدوب جانبِ جنابِ عزت دن بو خدمته تعيين
اولندوغنى افاده وتبيين ايلدى حضرتِ ابرهيم اول ماءِ تسنيم دن
تحصيلِ ابِ رو وتجديد مراسمِ وضو ايدوب عمادِ دينى اقامت ووظيفهٔ
صلاتى ادامت دن صكره اشارتِ غيبيه ايله عزيمتِ كوهِ لبنان
واول جاى رجاءِ فسيح الارجاده اقامت وابنان ايدوب اول مقامِ
خاوى ده مقيم وثاوى بر عبدِ خاص يا اخلاص كه طولِ قامتِ با
استقامتى بشيوزكز وذاتِ نيكو صفاتى دائرهٔ فضائل سائره يه
مركز ايدى مرموق ومنظور وفرقِ حاللرنه نثارِ اشنايى منثور اولدقده
حضرتِ ابرهيم استكشافِ حقيقتِ حال واسم ورسمندن فحص وسؤال
ايلدى اول زاويه نشينِ قافِ عفاف مظهرِ فيوض وفتوح واسمِ سامىسى
هوذى بن بذى بن سام بن نوح اولدوغنى اعلام بعده اول دخى
حضرتِ خليلك نامِ جليلندن استنبا واستفهام ايلدى حضرتِ ابرهيم
نامهٔ نامِ نامى سنى مهرِ كتم ايله ختم ايدوب ديدى كه طالبانِ مردانِ

ابرهیم خجل عظیم ایله شرم استحیایه غمس وطم خجلته غوطه وقمس ایلدی هنکلم
تناول طعامده اول میزبان منعامك محضر بابرکاتنه بر اهوی شیرین
حرکات مانند خادم حاضر وقادم اولوب اول غزال ساطور قدرت
لایزال ایله مذبوح وباب طبخ ومعالجه سی مفتوح اولماق ایچون توجه
یسیر ودعاء مجابی تسهیل امر عسیر ایلدی فی الحال اول غزال شفرهٔ
قدرت واتش کرامت ایله بسمل کرده ومصلی ومقلاة حکمتده مشوی
ومقلی اولوب بر طبق غیبی یه نهاده ونظر افتاب نظیرنده حاضر وآماده
اولدی صاحب دین ضیف اول مضیف نظیف ایله باران رحمت الهیه
دن مستمطر واول طعام بی من سلوی مانند دن مفطر اولدقدن
صکره اول ولی آکاه صدای یا غزال قم باذن الله ایله اول عظام نخره
واعصابه ندا وخطاب ایلدکده دفتر حیاتی مطوی اولان اهو برهٔ
مشوی اقتدار فاعل مختار ایله ساکن معمورهٔ یحیی العظام وهی رمیم
وبنیان وجود بهی سی معماری اعادهٔ معدوم بعینه ایله قرین ترمیم
اولوب سیرت اولای غزال بی اهودن مقدار سر مو نه ناقص ونه
زائد موئل شکل اوله راجع وعائد اولدی حضرت خلیل الرحمان
استکشاف راز نهان واستطلاع احوال مهان وکهان ایدوب دیدی
که ای عارف الهی ومذعان اوامر ونواهی ربع اقالیم سبع ده ذات
پاکیزه صفاتکدن زیاده بر اهل سیاده نك وجود بی اطیری
اولدوغی معلوم خاطر خطیر میدر اول حی هالك وحی سالك اظهار
دوستی وخلالت وطرف باطرف شامده برجای جنت مقامه ارشاد
ودلالت ایلدی حضرت خلیل بی خریت ودلیل قطع انجد ووهاد

وطیال

باخجالت دن حضرتِ ابرهیمك ذاتِ کریمنه عارضهٔ استحیا غالب وتوسّنِ
نفسِ بُرد بار عنان اختیارینی سالب اولوب دیدی که ای زاهدِ چشم
سیر هفت اقلیم جهانِ فنا مسیرده کند و وجودِ امجدکدن اورع و ازهد
بر پارسای تهد و مرتاضِ پرجهد لوح علمِ تابعُ المعلومکده مرسوم و قسمت
خانهٔ نحن قسمناده هیچ بر عابد پارسایه بودکلو ریاضتِ شاقّه مقسوم
میدر اول مرتاضِ پارسا کشتیٔ پیامی عدانِ فسحتِ کلام ده ارسا ایدوب
دیدی که ای مهمانِ متواضع فلان موضع ده بر صالحِ پر وجد وجود
موجود درکه تحمّل اعباءِ عناءِ ریاضت ده هزار باربندن زیاده وافزون
و موقفِ طاعت ده مرون ایله وجه صلاحی قرین وضاءت و مزون
در حضرت ابرهیم مدارجِ مشاقِ سفره ارتقا وجای معهود ده عابدِ موعود
ایله اجتماع والتقا ایدوب کوردی که بر مرتاضِ کزین الصلوة عماد الدین
سلّم رصیننه تعلّی و مرآتِ ذاتنده شاهدِ نساءِ عمر و تملّی تجلّی ایلمش
بارانِ قرب افطار امطار و اقطار ایلدکده حضرت خلّت پناه اول
عابدِ آکاهه انتحا و عرضِ خلوصِ بی انتها ایدوب اول شبِ قدر نشان مهمان
اولدوغنی طبقِ انهاده نهاده ایلدی اول زاهدِ ناسك عروهٔ وثقاءِ
حمد و ثنایه ماسك اولوب زمانِ تعشّی و تفطیرده مجیٔ مهمان خطیر
ایچون ماءِ معینِ سپاسی تشرّب و اول عوفِ کریمه کمالِ ترحیب و تعظیم
ایله تقرّب ایلدی قطبِ دائرهٔ خلّت اول مقیم ریاض ریاضتك کمیّتِ
زمان افطارندن استعلام و استخبار ایلدکده اول متقشّفِ پربرّ التمش
کونده بر مفطر و عارضِ تقوی زمینِ وجودِ بی تقوّی سنده اول دکلو زمانده
ممطر اولدوغنی بثّ و بو سرّ مکتوم و رازِ مختومی نثر و نثّ ایلمکله حضرت

ومحبت اشمام ایدوب حضرت ابرهیم اول ضیف کریم ایله افطار وسماء
سیماء مباسطتلری امطار ایلدی لکن قلب پرنورینه بو معنی خطور ایلدیکه
اوج شبانه روز اقطار کعبهٔ افطاری ترک طوف ولازمهٔ مسکهٔ قوام
اولان شراب وطعام دن بود کلو لیالی وایام اخلای جوف ایلمک مقام
خلته مخصوص وبو عملک بنای تفرد واستبدادی مرصوص اوله حکیم فاطر
ازالهٔ خدشهٔ خاطر ایچون امر نافذینی اطلاق وحضرت ابرهیمه جانب
بیت المقدسه فرمان انطلاق ایلدی حضرت خلیل دخی موجب فرمودهٔ حی جلیل
اوزره رایت عزیمتی افراخته وعصاء اقامتی قضاء قدس شریفده انداخته
ایلدکده برمرد مجاهدی مشاهد اولدیکه نماز ونیازه مشغول وقامت
حالنه لباس تقوی وصلاح مشمول ایدی **قطعه** لله تحت حجاب العز طائفة
اردی بهم برداء الفقر اجلالا هم السلاطین فی اطمار مسکنة جروا علی
الفلک الخضراء اذیالا **نثر** حضرت ابرهیم روی دلفروز روزده
ظهور شامهٔ شامه دک انتظار وارام ایدوب هنکام هبوب
صباء صباح وارواح رواح ده اول عابد کرامت نشانه مهمان
اولدوغنی بیان ایلدکده میزبان فصیح زبان جانب سپاس حی صمده
صمد وزمان افطارده قدوم ضیف روزه دار ایچون تقدیم وظیفهٔ
شکر وحمد ایلدی حضرت خلیل خاتمهٔ قال وقیلده دیدیکه ای عابد
صابر قاچ کونده بر مجرای حلق وحلقومکه ادخال نان واب وکذرکاه
کلو وبلعومکه ایلاج طعام وشراب ایدرسن اول پارسای پرهیزکار
سر ستیرینی اشکار ایدوب دیدیکه ایزد قادر اوتوز کونده بر بکا
اخطار افطار وصبر شکیب وصبر ایله علاج داء پر افتار ایدر بو حالت

باجحالت

ومهمهٔ فکرتِ مهمّه ده تعجّب وزول ایدوب دیدی که زهی کارسازِ آزادو
رهی که مراعاتِ خاطرِ دشمن وتطییبِ عابدشمن ایچون سدین دل خدینی مزق
وخازق عتاب ایله وجودِ خلیل هدایت متابی خزق ایده بعده کنجینهٔ رحمتِ
بی علّته مالك وطریقِ توفیقه سالك اولوب التماسِ عرضِ ایمان واستیثاقِ
عقدِ پیمان ایلدکده حضرتِ ابرهیمك تلقین وتعلیمی ایله اول پیرِ نحیف اختیارِ
دینِ حنیف ایدوب داخلِ خلّصِ عباد وسرجریدهٔ ضنائنِ عبّاد اولدی

نظم هردل که بنورِ حق منوّر داری چون شمع اکرش بتیغ سر بر داری
نومیدِ زرحمتت نخواهد کشتن زینسان که نظر بسوی کافر داری

حضرتِ ابرهیم علی نبیّنا وعلیه الصّلوة والتّسلیم اکرامِ ضیوفه بر مرتبه مولع و
مشعوف ایدی که هنکامِ عشیّ وشام ده بر ضیفِ مسافر موجود وحاضر
اولماسه رشتهٔ سبات وراحتی لی واول حاتمِ کرم انجام دفترِ خورد
وآشامی طی ایدردی کتاب معارج النبوّه ده معینِ مسکین نوعروسِ
مقالِ عبرت آیینی بو وجهله ترقیش وترقین ایلمشدر که برکون جنابِ
خلّت مقام کمالِ ریاضت واستسلام ایله بحرِ صومه عوم وانا اجزی به
فضیلتنی روم ایدوب وقتِ افطار وهنکامِ قضاءِ اوطارده هرچند که نیجه
فرسخ ومیل وعزم وتأمیل ایلدی وجدانِ مهمان کبریتِ احمردن عزیزتر
اولماغین اول کیجه دخی صومه نیّت وثواب طیّه طیّت ایلدی کذلك کروبِ
هنکامِ غروبده وجودِ مهمان نایاب وطلبِ ضیف ده عاجز وبی تاب
اولدقده اول شام دخی ترکِ خورد وآشام ایدوب اوچنجی کون یینه نیّت
صیام ویطعمنی ربّی ویسقین معتکفنده قیام ایلدی وقتِ شام ده بر
مهمانِ با احتشام نزول والمام وجنّتِ عاجلهٔ کرامت دن بوی آشنایی

رشاددن منحرف ایدی ضجر وملول و توسن نفس نافرمانی غیر مرتاض ونازلو
اولوب طعام عامدن تناول وقوت غیر ممقوته تطاول ایتمدین همان سر
خواندن نهوض وقیام وترك خورد طعام ایلدی لوث شرك ایله ملوث
وروث فرك ایله ملطخ وملوب اولماغین حضرت ابرهیم خلیل اکرام
نزیل نذیلی عدم اراده وترك ارجاع واعاده ایدوب اول مهمان معیب
اختیار ذهاب ومغیب ایلدوکی کبی فی الحال جناب ذی الجلالدن آب عتاب
جریان وانشعاب ایلدی که یا ابرهیم بو ضیف ذمیم سالیان دراز بنم
ینبوع فضل بنده نوازمدن روان اولان زلال احسان ایله دافع مجر
وبخر وباوجود کفر وکفران مائده نوال بیکرانمدن بی من ورشا فی
الغدو والعشاء مزیل غرث وضجر ایدی بردفعه بهره بامدادی سنك
اعانت وامداد وکه حواله وموائد عوائدکدن تعیین نواله اولندقده
اول ضیف طیان غیر ریانی دار ثروت مدارکدن اشباع واروا اتمامك
لایق وروا دکل ایدی حضرت خلیل سرعت وتعجیل ایله عقب پیر سغبه
روان وارجاء ساح با انفساحی دوان اولوب لحاق ووصول تیسر
وحصول بولدقده کاشانه خلت اشیانه سنه تکلیف عود واوبة وقضاء
حوبة خوبة ایچون احفا وتجشم وابثاث الحاح والثاث ایله تعطف
وتهشم ایلدی اول پیر پردرد وهرم سالخورد بادیء الامر کلزار
تضییف سیلاب تضییق ایله غمر اولدوغندن طرف بلقع استفسار
ایلدکده حضرت ابرهیم اعتوبه ملك کریمی ابانه واول پیر ضاله واقع حالی
اعلام واذانه ایلدی پیر کبیر کرم جواد خبیردن تحصیل یقظه وتنبه
ویمن تمکین ایله اصحاب یمینه تشبه اتمکله مبوء انصافه رجوع واول

ضَرَبُوا بمدرجة الطَّرِيقِ قِبابَهُمْ • يتقارَعُون على قِرى الضِيفانِ • ويكاد
مُوقِدُهُم يَجُودُ بنفسِهِ • حُبَّ القِرى حَطَبًا على النيرانِ نثر صَيدِ مهمان داخِل
شبكهٔ وِجدان اولورسه من كان يُؤمِنُ بالله واليوم الآخر فليُكرِم ضيفَهُ
حديثِ صحت اشتمالنه امتثال ايله تتميم مكارمِ اخلاق وخِصال والا مسافهٔ
مَطل ولَيّ طَيّ ايدوب مُعتكِف أنا أجزي به ده نيتِ صَوم وصال ايدردي
امرِ قرى واضافت ده صدقِ عزيمتي سببي ايله كُنيتي أبو الضيفان وسحابِ
سَخاء بي حسابي دائم الغَيَضان ايدي مهمانخانهٔ بي بهانه سي آشنا وبيگانه
يه نيجه بيك ييلدن بروكشاده وهرشب سرخوانِ احسانده ألوانِ اطعمهٔ
فراوان مُعَدّ وآماده اولوب بيت الحرام على الدوام طوافِ آزاد ورهي
دن خالي تهي اولمادوغي كبي برشامِ غريبان وشبِ ظلمت نشان اولمازكه
نيجه جماعتِ پُر مجاعت اول مكانده مهمان ومائدهٔ فضلِ وهّاب دن
مِلأ الاهاب سير وشبعان اولميه نظم خوانندهٔ اين خطِ كهن سال
زين كونه نمود صورتِ حال نثر كه جنابِ خلت مقام برشبهنكام طلب
مهمانده بذلِ وُسع وتوان واخركار بر پيريشان روزكاره مُصادفه
ولقيان ايلوب مراسمِ أدب أدبي احيا وخباءِ بِرّ وكرمي مُخيَّم بذلِ نعم
ده تخييم واخبا ايلدي اول پير مُستهام آغازِ تعاطيِ طعام ده ذكرِ
بطالت كُسِل وبُغاةِ طوارقِ غفلاتي سيفِ صارمِ بسمله ايله بسمل
اتميوب توحيد خداي يگانه دن غافل وبيگانه اولماغين حضرتِ خلت
پناه ميدانِ ايقاظ وانباه ده نصبِ خيم وارشاد دين قيم ايدوب قصِّ
شارب وتقليمِ اظفاردن كه سُنن مرضيةُ الآثاردندر ناخبردار اولماغين
حضرتِ ابرهيم آدابِ احفا وتقليمي تعليم ايلدوكندن اول پيرِ خرف كه مرصادِ

اتباع وحواشی ایله صاحب غنا ویسار ومالك دینار ومال بسیار ایکن
قاعدهٔ دناءت طینتنی اعمال واکرام صنوف ضیوف سنتنی رعایتده اهمال
ایلدی بعده پیرزن ناتوانه مصادفه ولقیان ایلدیلرکه مال ناض وناطق
وصامت نقود واعراضدن کیسهٔ مکنتی خاوی وملك یمینی انجق شویهات
اندکی حاوی ایکن علی الفور فضیلت اکرام ضیفی فوز ایدوب ذبح کوسفند
نهوض ونهود ومراسم حق قراده بذل مجهود ایلدی **نظم** شاهنشه تخت آسمانی
خوانندهٔ تختهٔ نهانی • سلطان ممالك رسالت • طغرای صحیفهٔ جلالت
نثر حضرتلری بیوردیلرکه بو مرد زن سیرت وزن مردانه سریرته نظر
انتباه ایله نکاه ایلك که برینك بود کلو یسار ونقودی معد وموجود
ایکن متابعت شح مطاع ایلدی واول فقیره غلبهٔ فقر سرمد وقلت ذات
ید ایله رسم مهمان نوازیده بذل جهد مستطاع ایلدی پس غرائز واخلاق
دفینهٔ قدرت خلاقده برعطیهٔ کبری درکه هرکیمه اعطا وازل ازالده
مقسم افضالدن نه وجهله انطا اولنسه عالم ملك وشهادتده آنکله
متخلق واهداب ادابنه متعلق اولور اکرچه خاص وعامی قری واطعام
دیدن اجواد کرام وسرخوان اضافه واحسانلرینی هربنده وازاده کشاده
ایلمك کرمایه غایت مبغاه ومرام در لکن ابتدا سنت قرایه ارشاد
وتعلیم ولا یطیب حضور الخوان الا مع الاخوان معناسنی افاده
وتفهیم ایدن حضرت ابرهیم در علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم تناول
طعام هنکامنده برایکی میل میل جست وجو وبی لغوب وکلال
وهاد وتلال ده تك وپو ایدوب تنها اکل طعام وابادن ابا وساحت
سماحت وقراده محاویج وفقرایه تخییم خباء حبا ایدردی **نظم**

الاثم حوّاز دغدغه انداز اولدی که اکرچه حضرت پیرك مسلك اصابت
پذیری موافق عالم حقیقت در اما مواضع تهم دن اتقا ونفسی مزلقهٔ ملامیه
عدم القا مطابق اداب طریقتدر نظم متهم میکنی مرا توهمی • اتقوا من
مواضع التهم نثر حضرت پیر نعمت سرّ ایله سیر وکاشف راز ستیر اولوب
دیدی که ای جنید رؤیت ماسوانك شأمت مضار واسواسندن در
که سنی بودکلو کلفت سفر محتاج وموطن ومسکنکدن ازعاج ایلدی
والاسن دخی سر سجادهٔ ارشادکده ایکن بو مقصد ومراده نائل وبی واسطهٔ
غیر اول مقامی سیره واصل اولوردوك بعده سفر پر تعب وکآبت سوء منقلب
دن رها وسهولت ایله موضع اقامته مصادفه وارها ایچون حضرت
جنیدك یدینی اخذ ولمس وصحیفهٔ ایاب دن رقم نقم واتعابی طمس ایدوب
دوش هدایت پوشنه کرامت طی ارض خرقه سنی الباس وقبل ارتداد
الطرف بغدادده سر سجاده سنه اجلاس ایلدی الآیة الثانیه
اهل جود اولدورکه بذل ایدوب طعام • دائما اجرای عین ما ائده وقت
حاجتده نیاز ایدوب دییه ربنا انزل علینا مائدة شرف میزبانی وقری
که لسان رسالت ایله مستملیان حدیث سماحته اقرا ولا خیر فیمن لا یضیف
حدیث شریفی ایله قاعدهٔ مهمان نوازی بی اجرایه حث واغرا اولمشدر
برخصلت خوب وعمل مرغوب درکه کزیدکان نیك فطرته مخصوص وفضیلت
ومزیتی ایات واحادیث ایله منصوص در اساطین یقین وصحت دن روایت
درکه نظم رسول قوی حجت راستکار • بحکمت درست وبحکم استوار
بمهمانیٔ پیشکاه الست • طفیلی خورخوان او هرکه هست نثر اثناء
سیر وعبورده برشخصه مرور ایلدیلرکه کثرت ثروت ومواشی وانبوهیٔ

وسوسهٔ خاطروکی ازاله صوابه اقربدر اول عقدهٔ پراشکالك طریق انفساخ
وانحلالی بو وجهله تیسیر پذیردرکه مقابلهٔ وجه توجه نمونکده صفای
درون ایله بر دوران موزون ایده یم بنم رویم سنك رویکه مقابل و
صورت ذاتك منظار محاذاتمده توجیه نظر فیض اثره قابل اولدقده
بی سبق مجاهده مجرد تقابل مشاهده ایله اول رتبهٔ مضنون بهایه
عروج وارتقا بر وجه اسهل میسر ومحصل اولور فی الحقیقه موجب
فرموده اوزره عامل وموزون وحسبان دوران ایله نظر جنیده محاذی
ومقابل اولدقده فی الحال اول مناط صعب المنال مسخر وتأثیر نظر
پیر ایله ما هو المأموله وصول میسر اولدی **نظم** هرکرا توفیق مادرزاد
رهبر میشود • همت اندر هرچه می بندد میسر میشود **نثر** بعده قید
خاطرهٔ جنیدی کشاده ووسوسهٔ نهانی طبق بیانه نهاده ایدوب
دیدی که اثاث بیت بی اساس دن حاضره وبادیه ده بو بادیه دن
غیری ماعون ولباسه قدرتم واعز مفقود واهون موجود دن اوزکه
مشروب ومطعوم وبرشیء معلومه استطاعتم یوقدر کمال ضر واقلال
ایله هنکام عطش والتیاح ده بو ماء قراح دن تجرع وتشرب واوقات
صلوات ده بو اب نابدن تجدید وضو وتحصیل آب رویله پیشکاه معراج
مؤمنینه تقرب ایدرز ماره واهل نظاره دن هرکیم بو خانهٔ بی دردن
کذر ودرون ویرانه یه طرح شعاع بصر ایده بو ایکی اطفال خرد سالدن
که بری بو فقیرك ولدی وبری دخی خواهرمك فرزند پاکیزه خلدیدر طریق
تحقیقه کتمدین ومظروف وعادن کشف غطا ایتمدین مجرد رجما بالغیب
سوء ظن ورئیب ایدرلر بو محلده تکرار حضرت جنیده خاطرهٔ جواز

الاثم

نباشد کششی کوشش عاشق بیچاره بجایی نرسد نثر بالآخره اخریات
ناس دن بر شخص ناشناس دیدی که اول اسم ایله مسمی بر مرد خدا بو شهرده
غیر مشهوردر لکن فلان ویرانه ده بر پیر بیکانه نك شرب عقار و مشاهده
شاهدان شیرین کار ایله حالی پوشیده و مستوردر حضرت جنید اهوی
بی عیب آرزویی شکار و صید ایچون نظم اشکش از دیده بکشت و کفت او
با همه آن شاه شیرین نام کو نثر آخر کوی خراباته کذر و انحا و احنایه نظر
ایدوب کوردی که بر خربهٔ دهشت نشانده که بام ویرانی برهنه سران
کبی مکشوف و بی سقف و باب خرابی بی ستره و حجاب اولماغله بیکانه
و آشنایه وقف اولوب ظاهرده مسکن بوم و جغد اما باطنی لمعان
انوار کرامت ایله غیرت شعب بوان و سغد ایدی بر پیر با وقار یمین
و یسارنده ایکی محبوب یوسف تمثال و حذاسنده بر بادیهٔ مالامال
نظم اولیائی فی قبابی کفت اله • قبه چه بود فهم کن ای مرد راه •
خصلت مکروه در شاهی نهد • تا ز دست عامه آن شه وا رهد •
جز ولی نشناسد او را هیچ کس • زانکه محرم سر حق را اوست بس •
چون به بیند ننکرد در ظاهرش • چشم او افتد بسر طاهرش نثر حضرت
جنیده خار خار خدشهٔ خاطر ظاهر اولدی که بو پیر با توقیر عجب در که بو قدر
جلالت قدر و ادب ایله ارباب ظاهره طوارق ریب و کمانی تسلیط
و شاهدان ساده رو و یاننده ظرف مملو ایله خلقی تغلیط ایلیه بو اثناده
حضرت جنید مشهود حضرت پیر و مرموق نکاه مغناطیس تأثیر اولدقده
مخبوات قلب صافنه اشراف ایدوب دیدی که ای جنید نظم ع
مرحبا مرحبا صفا کلدوك نثر اولاسنی مقصود وکه اناله انسب بعده

نظم وفی نظر الصادی الی الماء حسرة • اذا کان ممنوعا سبیل الموارد •
نثر اخر فرومانده وحسیر ودست رجاسی ادراک اهداب بغیت دن
کوتاه وقصیر اولوب دیدی که الهی کمال قدرت وافضالکدن برکنز طنز
نمایی اظهار وعیان بعده طلسم حکمت بی غایتک ایله اخفا ونهان
ایلدک نظم یا من ایادیه عندی غیر واحدة • ومن مواهبه تسمو عن العدد •
ما نابنی فی زمان قط نائبة • الا وجدتک فیها اخذا بیدی نثر سوی
لامکان دن پیام عاطفت بیان کلدی که اقصای خراسان زمین ده
بر ولی خرابه نشین واردرکه نامی ظاهر بینان لئام یاننده احمد زندیق
اما بنم جناب حقیقت مآبمده احمد صدیق در بو مقام با ارتیاحک مفتاحی
انک دست همت بی منتنه سپرده ونقود تربیت وارشاد انک کف تصرف
خدادادی ایله شمرده در نظم افتابیست قبول نظر اهل کمال • که بیک
تابش او سنک شود صاحب حال نثر حضرت سید الطائفه بدرقهٔ توفیقه
اتباع وسالکان محجهٔ دین اولان مریدین ایله وداع ایدوب تک وتنها
اول مسلک تیهایه بی راحله وکاروان روان اولدی نظم کر آیم بر سر
کوی تو صد منزل یکی سازم • وکر بیرون روم در هر قدم صد چاکم منزل •
نثر چونکه مسافهٔ مشقت سفر اتمام وسمند نفس تندروتک ودودن
اجمام بولدی سکان شهر شهرت نشاندن استکشاف حال واول سایه
نشین تخت تحت قبابی سؤال ایلدی نظم بعد از ان پرسان شد او از هر کسی
شیخ را می جست از هر سو بسی نثر کوش حکمت نیوشنه هیچ بر طرف دن
جواب صواب کیرمدی واذا غابوا لم یفتقدوا فحواسی اوزره هیچ بر مرد پیش
بین اول کنج ویرانه نشین دن نشان ویرمدی نثر اکر از جانب معشوق

نباشد

ایدر بو طواف کزاف دن مقصود و وطر اول مقوله نظر عنایت
اثری توخی و تطلب و امر تکمیل طریقت ده تقلب در جناب مولوی
کتاب مثنوی ده ماء الحیوة حقیقت دن رشف و تأثیر صحبت و ملاقاتی
بو ابیات ایله ایضاح و کشف بیورمشلردر مثنوی غیرت حق پرده ء
انکیخته ست • سفلی و علوی بهم آمیخته ست • کفت سیروا می طلب اندر عقول
اینچنان عقلی که بود اندر رسول • زانکه میراث از رسول آنست و بس
که به بیند غیبها از پیش و پس نثر بعده مجرد رؤیتک جدوی و منفعتی
بو مثانی ء حکمت مبانی ایله تحقیق و تشنکان بادیهٔ طلبی ارتیاد مورد
مراده ترغیب و تشویق بیورمشلردر مثنوی در بصرهای طلب هم آن بصر
که نیاید شرح آن این مختصر • بهر این کرده ست منع آن باشکوه • از ترهب
وز شدن خلوة بکوه • تا نکردد فوت این نوع التقا • کان نظر بخشست و اکسیر بقا
نثر کبراء اصحاب هدایت دن نقل و روایت درکه مظهر اسم هادی حضرت
جنید بغدادی تکمیل طرائق طریقت بلکه وصول عرفات معرفت دنصکره
سفر در انجمن چمنده کشت و کذار و عالم لاهوت و جبروتی سیر و شکار
ایدرکن کند و مقامندن بالاتر و بلند بر پایهٔ عرش مانند کوردی که
انک محاسن ترتیب و تزیینی ایله مقام نخستینی فراموش و اول رتبهٔ
منیعه یه فوارهٔ رغبتی جوش ایلدی نظم کوهر و لعل از دل کان می طلب
هرچه بیابی به از آن می طلب • هرکه بخس کرد قناعت خسیست • به طلبی کن
که به از به بسیست نثر هر نه دکلو صوم وصال و مجاهدات دائمة الاتصال
ایله سعی شکرف و مبلغ وسعنی بذل و صرف ایلدی ایسه کمند همتی کنکرهٔ
طاق بغیته انداخته و لواء جد نجیحی میدان نیل مرام ده مرفوع و افراخته اولمادی

نافع در طالب صادقه متعلق اولدقده نفوذ بصیرت و رشاد ایله
حسن استیهال و استعداد نه استشفاف و مواهب مهیمن خلاقه استحقاقنه
استشراف ایدوب قلب مرشد رشیدده محبت مرید جایگیر و نظر همت بلند
ایله طالب مستمنده یاور و ظهیر اولور چونکه قدرت خالق موت و
حیات ایله بعض افاعی و حیات ده بر تأثیر ناگزیر واردر که اهل بدو
و حضردن هر کیمه توجیه نظر ایلسه فی الحال هلاک و نگاه زهرناکی
ایله سینهٔ حیاتی چاک اولور قدرت حکیم مجیبدن بدیع و عجیب دکلدر که
بعض خواص عباد اللهک حسن نظر و نگاهنده بر سر و حالت و بر تأثیر و
خاصیت اوله که طالب پاکیزه صفاته نظر التفات ایلدوکده احوال سنیه
اعطا و اکساب و افاضهٔ آثار مرضیه ایله ارضا و احساب ایلیه گلزار
بدیع الآثار کرامتک ورد ناز پروردی اولان حضرت شهاب الدین سهروردی
کند و شیخ صاحب ولایتندن نقل و حکایت ایدر که اول حضرت فناء منادہ
اولان مسجد خیف ده که محط تبعه و حیف در سیر و تطواف و گشت
و گذار انحا و اطراف ایدردی نظم هست منهاج و نهان در مکمن است
یافتش رهن گزافه جستن است نثر خواص اصحاب اخلاصدن بری
سبب گشت و گذاردن فحص و استخبار ایلدوکده اول مرشد حق حبیب
غیبی شق و باب جوابی دق ایدوب دیدی که وهاب جوادک بعض
خلص عبادی واردر که هر سنک سیاهه که نیم نگاه ایلسه نظر اکسیر
اثری ایله بلا لمس شمس اولوب سنین عدیده مجاهدات شاقهٔ
شدیده ایله نائل و واصل اولمادوغی مقامات و فضائله تعلی
و تصاعد و اوج مقصوده صعود ایله حضیض نقصاندن تباعد

ایدر

چون سکان • کر نشد مشهور هستاندر جهان نثر حضرت شیخ
عطار فاحت علی رمسه نفحات رحمة الغفار بو قصیدهٔ عائره ده
اول قصهٔ سائره یه تلمیح بلکه تصریح ایلمشدر نظم یك نظر
فرماکه مستثنی شوم ز ابنای جنس • سك که شد منظور نجم الدین
سکانرا سرورست نثر عوارف المعارفده مسطوردرکه اختیار
متاعب اسفار ایدن مرید جواب وجوالك جملهٔ مقاصد وامالندندر
که اقطار بلدان ودیارده اولان مشایخ کبار ایله دوچار واخوان
صدق ایله همسایه وجار اولوب شرف لقیه وصحبت لری ایله ترقی بلکه
مجرد رؤیت لری ایله شاهد مقصود اصلی یه تلقی ایدر نظم
یکدمی صحبت بمردان خدا • بهتر از صد سال بودن در تقی نثر بین
الصوفیه استفاضه واشتهار بولان کلمات حکمت نثاردندر که
من لا ینفعك لحظه لا ینفعك لفظه بو کلام خفی التوجیه ده ایکی
وجه وجیه واردر وجه اول بی مأول بودرکه مرشد کامل وشیخ
واصلك اکرچه هرکار وکرداری ترتیب مرید هوشیارده کارکردر
اما لسان قال ایله تکلیمندن لسان فعل وحال ایله ارشاد وتعلیمی
ازید واکثردر لاجرم طالب صادق که مرشد صاحب حقائقك
مورد ومصدر ومحضر ومخبرنه ناظر وخلوت وجلوت ده اولان
تصاریف احوال واعمالی پیش نهاد خاطر اوله مابیندن حجاب
ارتیاب مرتفع وافعال هدایت اثرنه امعان نظر اتمکله سودمند
ومنتفع اولور وجه ثانی صحیح المبانی بودرکه رجال بالغین واصحاب
تمکینك نظر بی نظر اکسیر تأثیرلری که سموم همومی دافع بر تریاق

شیخك طالب مزید اولان مریدلرندن شیخ سعد الدین حموی علیه
رحمة الملك القوی نك خاطر پر نورینه سنوح وخطور ایلدی که آیا
بو عصر اختلال نشان ده میان امت هدایت عنوان ده بار گران
تصرفی حامل بر مرد کامل وارمیدر که تیر دلدوز نظری سپر قلوب
قاسیه دن کذر وشرف صحبت اکسیر خاصیتی سك بدرکه اثر ایده حضرت
شیخك شمس کرامتی اشراق وبو خاطره یه نور فراست ایله اشراف
ایدوب فی الحال نهوض وقیام ودر خانقاه شرف پناهه کلوب توقف وآرام
ایلدی ناکاه بر کلب عقور اول محلده عبور ایدرکن حضرت شیخك نظر
کیمیا اثری که مس کلب نجسه تعلق ایلدی فی الحال حقیقت کلبی قلب ونهادنده
اولان کلب وفسادی سلب ایدوب قدم شیخده تبصبص وتملق ایلدی
بعده هائم وبیهوش ومتحیر ومدهوش اولوب بیخودانه اسواق وعمر
انات دن تخلف ومحلهٔ خاموشان ده حشرات وموشان ایله تألف
ایلدی غنی وفقیره رفع صوت وعقیره اتمیوب باشنی اغشتهٔ کل
وخاك ومالیدهٔ خس وخاشاك ایلدی میان خلاب ده اللی التمش
کلاب حرمت تمام ایله یاننده قیام واقامت خدمتده تمسکن والتیام
ایدرلر ایدی وهر نه جانبه که توجه واقبال ایلدی سکان بین السکان
رعایت شرط آداب وترك خورد وخواب ایله تحریك دنبال ایلدی آخر
الامر اول اثناده عرضهٔ صدمهٔ مرك وتند باد فنا ایله شاخ وجودی
بی بار وبرك اولدی حضرت شیخك فرمان حکمت جریانی ایله اول سك
ناتوانه کهف قبری مکان واوزرینه بر قبه بنیان ایلدیلر نظم کزرك
عشقی نبودی کلب را • کی بجستی کلب کهف قلب را • هم زجنس او بصورت

والانتباه والج وداخل اولدی حضرت شیخ کزین اول حین ده مستغرق
وجد وهیمان ومظهر جذبة من جذبات الرحمن ایدی قوت نظر لری باعث
سود سودا کزا ولماغله فی الحال مصداق دع نفسك وتعال ومقبول
جناب متعال اولوب رتبهٔ علیاء ولایته وضع قدم وبذل موجود هستی
ووجود ایله اختیار نیستی وعدم ایلدی حضرت شیخ اول نومرید فریدون
استطلاع وتحنهٔ مولد ومحتد ندن کشف قناع ایلیوب اول دانی همیان
بیانی درمیان ایلدکده درحال لواء اجازت ترحالی منشور وکند ودیار
وبلاد نده ارباب استعدادی تلقین وارشاد ایله مأمور اولدی بودخی
کتاب مسفوره ده مسطور درکه برکون حضرت شیخ خواص اصحاب
وخلص احبابی ایله برجای نزهت فزاده نشسته واز دحام عوام
کالانعام دن اسوده ورسته ایدی برباز بلند پرواز برصعوهٔ بی
مجالك دنبالنه دوشوب روی هواده مخلب صید رباسنی شکار اول
ضعیف ناتوان ودرماندهٔ بی درمانی قصد شکار ایتمش ایدی ناگاه
اول مرغ بی زور نظر شیخ غیور ایله منظور اولدقده امر برعکس
وسطوت شهباز تین ناز قرین فتور وسکون اولماغله تأثیر قوت
نظر دن صعوهٔ سست پر قوت روحانیت غالب واول باز تیز چنگ
بی درنك طالب اولوب خواه وناخواه درون خانقاهه ادخال وکشان
کشان مجلس شیخ کرامت نشانه ایصال ایلدی نظم کارنه این کنند
ویران کنند • هرچه کند همت پیران کنند نثر کیروکتاب مزبوره
مبروز درکه بروز نزهت فروزده وقایع پیشینه تذکار وکمال اسوز
ولهف ایله قصهٔ اصحاب کهف زبان زدهٔ حضار اولمش ایدی حضرت

مطابق دزار باب تجربه وامتحانه متواري ونهان دكلدركه نظر التفات
كبارك تربيهٔ كهتران وصغارده عظيم تأثيري ومستعد توفيق رشاد
اولان اصحاب استيهال واستعداده نفع كثيري واردر حضرت ملاي
رومي ايد بالفيض القيومي نك بو كلام معجز نماسي شاهد صدق مدعي
در نظم همنشيني مقبلان چون كيمياست • چون نظرشان كيميايي خود
كجاست • چشم احمد بر ابوبكري زده • اوزيك تصديق صديقي شده •
نثر بر شاعر سحر آفرين ممدوح كزيننه بو نظم براعت طراز ايله عرض
خواهش ونياز ايلمش نظم نظرة اللطف منك تكفيني في حياتي وحين
تكفيني نثر وبعض كبارك مقاطر اقلام كوهر بارندندركه نظم
همت از آنجا كه نظرها كند • خوار مدارش كه اثرها كند نثر لسان الغيبك
بو بيت شهيرينى ادنى تغيير ايله بو كونه تعبير ايلمشلر نظم اى آنكه
خاك را بنظر كيميا كني • آيا بود كه كوشهٔ چشمي بما كني نثر نفحات الانس ده
مذكور وبين الصوفيه مستفيض ومشهوردركه ع كوكب دري سماء هدا
شيخ نجم الدين كبرى قدس سره اللطيف حضرتلرينك نظر بلند اثرلري
هنكام غلبات وجد وجذبات ده هر كيمه مصادف اولسه ان لله عبادا
اذا لحظوا عباده البسوهم لباس السعادة فحواسي اوزره في الحال رتبهٔ
رفيعهٔ ولايته ترقي وتعلي وهدي توفيق هدايت وراء منصهٔ كرامت
دن عرض جمال وتجلي ايدر ايدي روايت دركه بر تاجر سوداكر وحامل
سفر سفركه روى وجاهت ونباهتي تازه ونضر وكثرت ظعن
ومسافرت ايله خليفهٔ خضر ايدي شهير همتله انحاء جهاني كشت
وسيران ايدرك مستقر شيخه واصل ودرون خانقاهه لاجل التنزه

والانتباه

بیورمشلردر نظم اهل توحید اولمق استرسك سوایه میلی کس • اج
کوزوك مردانه باق الله بس باقی هوس بناء ثبات و وقارلری بر وجهله
راسی و برقرار درکه نظم قوم دیکر می شناسم زاولیا • که دهانشان
بسته باشد از دعا • از رضا که هست رام ان کرام • جستن دفع قضا
شان شد حرام نثر مغزاسی اوزره مجاری قضا و قدر ایله شیر و شکر
کبی امیزش و اختلاط و جبین اهل تلوین پرچین و کین اولدقده اول
ذات متین مقعد صدق تمکین ده بسط بساط انبساط ایدوب ارکان
کون و مکان عواصف فتن اخر زمان ایله متزلزل و سلسلهٔ دواهی
اقتضاء دور واهی ایله متسلسل اولسه اول حضرتك دار المقامهٔ
رسوخ و استقامتلری پابرجا و بناء کرم خدادادلری هر بنده و ازاده
فسیح الارجادر نظم کرنه فیض کرم و عاطفت او بودی • کفتمی در همه
افاق نماندست کریم نثر عموم رحمت عالمکیرلرندن بو فقیر و قیر
بی توقیره دخی افاضهٔ لطف یسیر و افادهٔ احسان عالم مسیر بیوروب
رعبوبهٔ مقالی مشاطهٔ فضل و افضاللری کوشوارهٔ تقریظ ایله
تشنیف و تقریظ بیورسلر مأمولدرکه شایستهٔ مزفهٔ قبول
و شبستان حسن رضایه واسطهٔ دخول اوله نظم در بهشت بروی
دل تو باز کشد • کر استانهٔ لیش مستقر یابی • اکر توبیخ ارادت
فرو بری بدرش • ز شاخ تربیتش کونه کون ثمر یابی الآیة الاولی
ایلدوك بلمزلکیله حیف کیم • ظلمت غفلتده نقد عمری کم • ای هدایت
ملکنك رهبرلری • انظرونا نقتبس من نورکم بو ایت باهدایت
بحر رمل مسدسك مزاحفاتندن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن وزننه

ارشادی فائز وقصب السبق تمکین وسدادی حائز اولوب خاك
نشینان ضعفهٔ آخر زمانی مقعد صدق تکمیل وایقانه اجلاس واقعاد
ولعامل منهم اجر خمسین عاملاً منکم رتبهٔ علیاسنه ترفیع
واصعاد اتمکده در ظاهر طاهرش مدبر بر خاطر عاطرش
مفسر سر ازبراو برندر آفاق نسخه های مکارم الاخلاق
غوامض مباحث ومسائل ده نیجه اجزا ورسائل رقمزدهٔ
یراع براعت اختراع لری اولمشدرکه هر بری نقش نکین فصوص
ودستور العمل اهل خصوص اولوب هر برنده ابحر سبعهٔ بطون
قرآنیه دن درر شاهوار حقیقتی اخراج وعلوم ذات التفاصیلی نقطهٔ
واحدهٔ اجمال جمیل ده درج وادماج بیورمشلردر
مخدوم خواص روزکار اوست سلطان مشایخ کبار اوست
شبلی قدم وجنید قالست سفیان سخن وفضیل حالست
واول مظهر فیض نامتناهی نك بعض الهی لری واردرکه هر کلام متانت
انجامی حکمیات ابو الطیب دن احکم واحسن ومحاسن حسان
حسان دن الطف واحسن اولوب مریدان داودی الحان اعقاب
مجلس ذکرده انکله تغنی وسائر حضار نادیٔ تنکبار المرء مع من
احب شرفنه وصولی بغیت وتمنی ایدرلر بو فرد بیت عربی اول وارث
علم نبی نك کلمات طنانه ومقام جمع وتفریقی تحقیق بیوردقلری
عبارات معجز نشانه لرندندر اقول تارةً یارب زدنی
واخری لیت امی لم تلدنی وبو کلام دلپذیری که میان کمل ده
مستفیض وشهیردر بو وجهله تعبیر وبو اسلوب مرغوب اوزره تحبیر

بیورمشلر

البقاعی وفی افانین تصرفاته یرتفع عن یفاع الرفاعی وما انا الا قطرة
من سحابه ولو انی الفت الف کتاب هزار شرم وخجلت ایله اولحضرته
ره اورد وبای انداز ونادی فردوس یادی لونه وسیله عرض نیاز
قیلنوب بوسبب ایله قدم افتخاری رقبه مؤلفات کبار اوزره نهاده
ودروزنه رجا ومأمول شاهراه انتظار حسن قبوله کشاده قیلندی
مکر بچشم عنایت نظر کندیروی اول عالم ربانی مبادی عمروزند
کانی ده علوم رسمیه ده تبحر واقوه دقایق علمیه ایله تبحر ایدوب
طبع قوی استعداد لری تحصیل علم معتاده منساق ووجود زاد
کرم زاد لری سبق عنایت خداداد ایله ما اتخذ الله ولیا جاهلا
قط کلامم بی غلطنه مصداق ایدی اول واخر هر منتهی
زاخر واجیب تمنی تهی حق طلبان رابنظرهای خاص داده زاندن
باطل خلاص اول عالم عالم حقیقت مراسم مجاهدات طریقتی
محروسه مأنوسه بروسه ده مقیم ومستقر تمکین وعدم تلوین ده
ثابت ومستقیم اولان مرتب اذکار واوراد فریده وشاج افراد
اولکه ارشاد ایله اولوب ناهی قدره ایردی طریق بیرامی
سالکینه مقام افتاده قدری عالی ونامی افتاده ایلیوب حق
رسولی ایله انیس ایده بتیر لطیفنی تقدیس حضرتلرینک نادی
پر موهبت لرنده تکمیل وخلعت اجازت ارشادی علی الوجه المعتاد
تحصیل بیورمالغله الثمرة الوصلیة خیر من الثمرة الاصلیة فحواسی
اوزره سلسله علیه مشایخ علیه یه متصل وذات هدایت قرین لری
سیئات مقربین دن متنصل اولوب فرق بیلدن متجاوز درکه فتح معلای

ومتعيناين زمانه دن برجواد منعامك نامنه ترتيب وتزيين ومكارم
ذاتِ سماحت سماتلرنى اشاعه وتبيين ايدوب اولبهانه ايله نهانخانهٔ
درون لرنده متوارى ومكنون اولان شاهد مرامى تسخير ورام ومتكاى
نيل اميده استرواح وارام ايدرلر لكن بوبضاعت مزجاة سايرتصانيف
ومؤلفات كبى وسيلهٔ حطام فانى وضريعهٔ طلبات وامانى قلنمايوب
چونكه تحريكِ خامهٔ موزون حركات دن مقصود بالذات تحصيل مرضاة حق
وارىد به وجه الله مدلولِ دلخواهنه ماصدق درصورت مختارده مجبور
وذخارف نيست هست نماى دنيا ايله مفتون ومحبور اولان ارباب
دولِ سريعة الحوله دست آويز قلمدن استنكاف وپرهيز وماسوى
التجا ايله شركِ شرك خفى دن توقى وگريز اولنوب غوث اعظم قطب
دائرهٔ ارشاد وكرم مظهر سمو قدر وسربلندى

يه كه اخفاى ذكر خاصرده بهاء الدين نقشبندى وخيالات
دقيقهٔ اخلاصرده كمال نجندى اظهارِ خواصِ قرآنِ معجز اقتران ده
امام يافعى واستنباطِ احكامِ حلال وحرام رافعى بلكه شافعى
دقايقِ نحو وعربيت ده محمود شبستترى ورفع ستائر حقيقت ده
سهلِ تستَرِى تتبع سنن وسيرده امام نووى وفكِ عويصات صعوبت
اثرده صدرِ قونوى در لا الخيلُ عندى اهديه ولا مالُ فليسعدُ
النطقُ ان لم تسعدِ الحالُ الذى لو نظر الى نكتِ تفسيره لحيّاه ابوحيان
ولو سمع حسن تقريره لاحبّه ابن حبان ولو شاف هديهُ الشافى
لودّ لبسَ الخرقة منه ابوالحسن الخرقانى ولو وردَ منهل سندِه الصابى
لشام من برقهِ ابوبكر البرقانى وفى دقيق مناسبات كلماته يلوذ بقاعه

البقاعى

اولما غین اول مقوله محزوم ومزحوف وعلت اعاریض شعر وقریض ایله
معلول ومکفوف اولان بحوردن کف واضراب ومیان بلغاء روم ده
متداول ومعلوم اولان بحورِ سلاست عنوان ایله قلوبِ اهل دانش
وعرفان انشاط واطراب اولنوب بعد توفیق الاکمال بو رساله بجمال
رسم تعیین اسم ایله مرسوم وهاتفِ فیض رسان لسانندن
اسمی ایله متسما ومَوسُوم اولدی جنابِ وهابِ علی
الدوامك فیضِ شامل وفضلِ تامندن نیازِ شبان روزه ایله درخواست
ودریوزه اولنورکه بو نوآمدهٔ عالمِ اختراع وشگفتِ دیارِ ابصار و
اسماعی میانِ مؤلفات ده وحشتِ عدم التقات ایله جریح الفؤاد وطاقچهٔ
احتقار وازدرایه قذف والقا ایله اندوهناك وناشاد اتمیه لر
غلامِ همتِ ان عارفانِ باکرمم که یك صواب به بینند وصد خطا بخشند
وخدمتِ شرف قرینده مکین اولان آیاتِ بیّنات حرمتنه عیب
ومنقصتندن غضِ طرف واصلاحِ هفواتنه اوقاتِ نجسته ایا تلرندن
لحظهٔ یسیره صرف ایلیوب بو اوراقِ بی خطره امرارِ نظر ایدن اهل
دانش وهنر اظهارِ رأفت وحنان وبو کمینهٔ جریحك ضریحی یارقهٔ
دعاء صریح ایله روضه من ریاض الجنان ایده لر فحاشی کریمًا ان تخیب سائله
بیان افتقار ومستمندی به پیشِ حضرتِ محمود افندی اکرمه الله بدوام
الشهود والتجلی الذاتی وکنتُ متابعیهِ انا فانا فی المستقبل والاتی
فنونِ شتی ده تألیفه اعتنا وکلزارِ اسمار دن اثمارِ نوادرِ اخبار اختراف
ولجتنا ایدن مصنفین براعت آیینك عادت معتاده لری بو وجهله قرار
دده که جمع وتأسیس ایلدکلری رسائل وکراریسی روشناسانِ یگانه

استغنادن تدلی وطور سطوردن عرض جمال وتجلی ایلدی

شعبدهٔ تازه برانکیختم هیکلی از قالب نو ریختم عاریت کس نه پذیرفته ام

آنچه دلم کفت بکو کفته ام یعنی سلطان حسن بیانه چل پایه نردبان دن

بر قصر ارم بنیان بنیاد یاخود بر ایوان خورنق رونق ده قرق عدد کاشانهٔ

کاشی نهاد اباد اولوب منهل صاف ایضافدن کرع واغتراف ایدن منصفان

حقایق مصیره متنزه ومسیره قیلندی کوش سوی همه سخنها دار

آنچه زو به درون جان بنکار هرچه صافی بود بدو ده رو هرچه باشد

کدر کذر کن ازو القاآت فیوض رحمانیه یه استعدادی وتلقیٔ

نکات فرقانیه یه صفای نهادی اولان هنروران دانش انتسابه پوشیده

ومستراب اولمایه که امام زرکشی کتاب البرهان فی علوم القرآن ده

رشتهٔ تحقیق واتقانی مد وایات منظومهٔ معجز نظامی صنعت انسجام

دن عد ایلمشدر مثقب قوت ذکا ایله جواهر خواص ومزایانک حکاکی اولان

سکاکی کتاب مفتاحک فن ثالثنده شرط فرط استقصا وتتبعی کما ینبغی

ایفا وآیات قرآنیه ده بحور ست عشری وجدان والفا ایدوب ومتأخرین

دن بعض فضلاء سحر آفرین دخی آیات اخردن بحور شانزده کانه یی

استنباط واستخراج وربط معنی ایچون هر آیت معجز نمایی بر قطعه ضمننده

ادماج وادراج ایلمشدر ملا جامی نک بو ابیات براعت انجامی محله

ملایم ومزیل لومهٔ لائم در بسمله تاج سر قرآنست

زانکه سنجیده بدین میزانست وزن اکر موجب نقصان بودی

لفظ موزون نه ز قرآن بودی لکن اوزان عربیه کثرت زحافات وعلل

ایله صعب المنال ونازک طبعان رومیان میاننده غیر مأنوس الاستعمال

اولمغین

نسق واحد اوزره ترتیب وتنمیق وهر برینه مناسب ولائق اولان
مزایا ورقائقی بسط وتحقیق درر قمزدهٔ کلك سحار ومعروض مجلس فضلاء
کبار اولمش ایدی منصفان ستوده صفاتك حسن نظر التفات
لری مشوق معنوی وعفو دریا جوشلرینك عیب پوشلغی محرك
قوی اولوب حرم سرای بال دن اجانب کسل وکلال دور ورامشکر
خاطر بی خطر نغمه سرای مثل زاد فی الطنبور اولدی

هنر بر طرز ایجاد ایلمك در نه آنکه شهر بنیاد ایلمك در مهندس لر
ایدرلر شهری بنیاد ولی هر کسده اولماز طرز ایجاد صدر پر فتور
بو معنی تخالج وخطور ایلدی که سنت ایله فرض هر زمان متلازمان
وچهل حدیثه آیات اربعین آبشخور واردین وصادرین اولماق
امر معتاد بلکه کثرت تکرار علماء ذوی الاقتدار ایله مقولهٔ حدیث
معاد در اما طرز نوایین ایات اربعین الی الآن پی سپر اشراف اسلاف
ودست خوش خلوف اخلاف اولمایوب هنوز یتیمهٔ دهر نادره پرداز
وابناء جنس میاننده بو فقیر بی سر وسامانه مابه الامتیاز در

مابه الاشتراك را بنشان مابه الامتیاز را برخوان
آنکه تحقیق را بود مائل کی بتقلید می شود قائل اکرچه کهر
باکهر بابستن نشاید معناسی امر مقرر ونظم قدیمك جنب جناب
کریمنده کلام محدث نادر نادر برابر در اما ربط سلسلهٔ کلام ایچون
هر آیت با انسجام مصاریع ثلثه ایله بر ربع کزین وشاهد مقال ذی
بال مقام حسن انتظام ده مربع نشین اولوب بیك ییلدن برو پردکی
سرادق کمون اولان شاهد موزون بدائع نمون سوی سماء

ملایم وچسبان اولوب خصوصا
ماء معین حدیث اربعین
صح

کاشکی فحواسی اوزره خلوتخانهٔ عدم اضافیده ناپیدا وخافی ایکن
خراب ابادِ کون وفساده کلدوکومدن عار واغراء نفسِ بد فرما ایله
کریوهٔ هواده ارتکاب ایلدوکم موبقاتِ بی حساب دن بو مثناةِ معذرت
اثبات ایله انابت واستغفار ایدردم هرکون ایدرم اکرچه
صدکونه کناه بسدر بکا برکرّه عنایتله نکاه ادنالره اعلالره
جکنتمه نبی ای یرلری کوکلری یرادن الله بو اثناده هاتف غیبی ادا
خطاب وندا ایدوب دیدی که ای تعاجیب قضا وقدردن ذاهل وبیخبر
بو عصرِ پرشرورده سنوح وظهور بولان اغلب امور اشراطِ ساعت
وامارات رجفهٔ قیامت اولوب خصوصا نامستعدان متکای سمو
مکانده تسوید وهرامری غیر اهلنه توسید طامهٔ کبرادن نشان
ومصداق تری الحفاة العراة العالة یتطاولون فی البنیان ایکن
نه ممکن درکه پیرزال روزکار زلیخا وارتکرار واصل حد شباب
وشوره زار اخر زمان باران بهاریٔ راحت وامان ایله طراوت یاب
اوله فرهمندِ هوشیار ولبیب زیرک سار اولدرکه هواجم غفلتی انتهار
وایام فرصتی انتهاز ایدوب براثر بی همال ونادرهٔ غیر مسبوقٍ بالمثاله
سعی واشتغال ایلیه که مظهر ولاخطر علی قلب بشر اولوب بازیچه کاه
دهر فانی ده مستجلبِ عمرِ ثانی وسائر اکفا واترابی همخوابهٔ مطمورهٔ
تراب اولدقلرنده اکا باعثِ ذکر جاودانی اوله بو معنی نموده دور
بین دقت نظر ونصب العین خاطر پایان نکر اولمغین مقدما احسن
الحدیث ایله مسمی بر رسالهٔ ندرت نمون که مضمونی احادیث صحت
اشتمال خلالنده بغیر قصد وارد اولان کلمات منظومة الفرائدی

نسق

مودع وشرخ شباب دن شرح متون فضائل واداب منهو ومولع اولوب
اگرچه اسلاف پاکیزه طینته نسبت مساحهٔ ساحهٔ اطلاع ده قصور ذهن
وقصر باعم محقق ایدی اما ابناء زمانهٔ دون پروره نظر معارف جزئیه
ایله فی الجمله اتصاف عند اهل الانصاف مصدق ایدی فنون شائعة الاستعمال
دن پر فرق صعب المنال قالماش ایدی که قطع مسافات تفریع وتأصیلنه
تعریق جبین کسب وتحصیل وجمال نوعروس اجمال زیور بستهٔ ماشطهٔ
بسط وتفصیل اولمایه اگرچه حساد وشناتم ارقام ستیاتم کبی اعداد
ذرات دن افزون وهرحالده اقضای دور محتال ایله دشمن قوی
طالع زبون ایدی اما فرمان روای قضا وقدر دستگیر ویاور
اولوب هنگام عزل ده که زمان تلاقی وهزل درسلک ملکمه داخل
اولان کتب ورسائله تکریر نظر وناشنیده اولان نوادر مفیده سنی
حفظ وازبر ایدردم زمان عزلت وعزلنده اهل معرفتك دخی
زیاده اولور تا فکرتی باریك نه دکلو اولسه فروتر مقامی غواصك اودکلو
دُرِّ کرانمایه یه اولور تردیك عجب تدبیر الهی درکه امتداد عزل واعتزال
باعث خمول واختزال ایکن بوفقیر اندك بضاعته نسبتا زیاده
فضیلته بادیٔ عادی اولدی وغریب سیر تبتناهی درکه مادهٔ عجز
ونقصان ظن وحسبان اولنان امور باعث شهرت وظهور اولمغله
حیرت فزای شرذمهٔ حساد واعادی اولدی من ازداد علما
زاد حاسده غما تقدم فشام ارذال وتفوق فدام وانذال ایله
هوس خانهٔ باله پروبال دود اندود ظلمت اندوه وملال اولدوقده
کلمیدم عالمه معدوم اولیدم کاشکی چونکه کلدم باری نامعلوم اولیدم

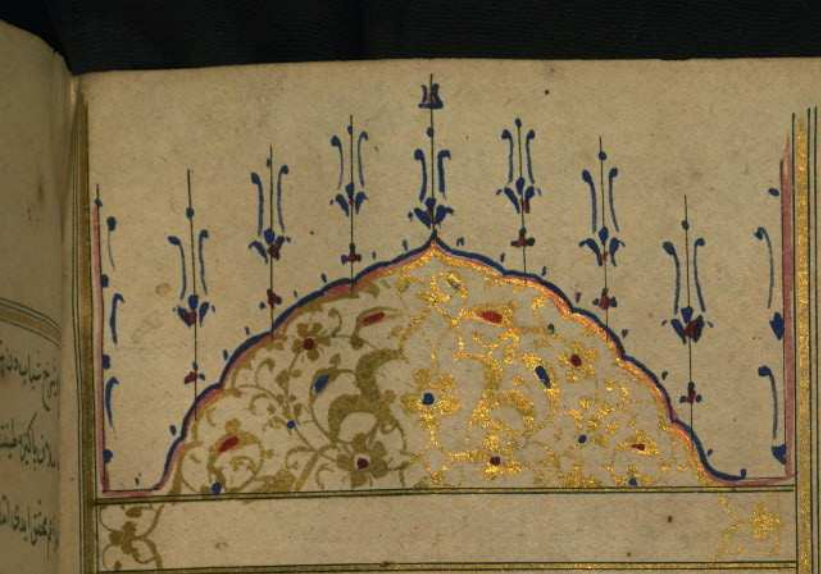

حمد وافر فراوان وشکر وستایش بی کران اول نواله بخش آصاف اضیاف
ومیزان وفرمان روای اقیموا الوزن بالقسط ولا تخسروا المیزان حضرتنك
درگاه عظمت دستگاهنه که سطح ساهرهٔ تزاده انشا ایلدوکی بدائع اشیانك
مصداق انبتنا فیها من کل شیء موزون وکلام معجز نظامنده اِدماج وایداع
ایلدوکی نوادر افتنان وابداعی حدِ احصا واستقصادن افزون ایلدی و
مستودع قلب سلیم اولان شرائف لطائف صلوة وتسلیم جامع علوم اولین
واخرین اولان افضل انبیا ومرسلینه که دین هدایت عنوانی میان سائر
ادیان ده دین خالص واختصار کلام ذات ختمیت مقام لونه اختص خصائص
در وال کرامنه که مضمار محاسن اثارده فرسان واصحاب عظامنه که
غوامض شرع مبینی حینًا بعد حین اول حضرتدن پرسان ایدیلر
بوجار وکش پشیگاه معرفت وهش وکشش گزدان مردان دانشور محمد بن
محمد الشهیر باوجی زاده رزقه الله الحسنی وزیاده محاضر ارباب فضل و
کماله بو منواع ومنوال اوزره عرض عُراضهٔ حال ایدرکه مبادیٔ کسب
وتحصیل ومادیات اشتغال قال وقیل ده مطالعهٔ مجامیع فضلادیر
هوسناك واقوال جماهیر علما پیش نهاد ادراك اولوب عشقه مانند
دوحهٔ دل مستمنده بیچان اولان رقائق اخبار پاستانی تبتّل اوراق
ودفاتر ومحفوظ صوان ذهن فاتر ایدردم عنفوان سن وسال دن که
عنوان صحائف مبانی وامال درخزانهٔ فطرتمده شبچراغ حُب معرفت

٥١

للفقير السيد برهان الدين

W.667

في التفاسير

سطر ٢١

آيات اربعين لاوقجي زاده في النوادر

ابدي ٢٠

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201
http://www.thewalters.org/

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2009

	Former owner: Sayyid Burhān al-Dīn and his seal, dated 1039 AH (fol. 1a)
Acquisition	Walters Art Museum, 1931, by Henry Walters bequest
Binding	The binding is original.
	Dark brown goatskin (with flap); large central lobed medallion with floral scroll work outlined in gold; some repairs
Bibliography	Sohrweide, Hanna. Türkische Handschriften. (Wiesbaden: Steiner, 1981), no. 13.

Support material Paper

Light green, creamy, and rose-tinted paper; laid European and non-European paper

Extent Foliation: ii+449+ii
Two foliations present: original foliation in Hindu-Arabic and recent foliation in pencil

Collation Catchwords: On versos

Dimensions 13.5 cm wide by 24.5 cm high

Written surface 8.5 cm wide by 18.0 cm high

Layout Columns: 1
Ruled lines: 21
Framing lines in red; framing lines on fols. 1b-2a in gold and black ink

Contents *fols. 1b - 449b:*
Title: el-Naẓm ül-mubīn fī l-āyāt il-erbeʿīn
Incipit:
حمد وافر فراوان وشکر وستایش...
Hand note: Written in naskh script in black and red ink
Decoration note: Illuminated incipit with headpiece (fol. 1b); framing lines in gold and black ink (fols. 1b-2a); framing lines in red throughout

Decoration *Upper board outside*:
Title: Binding
Form: Binding

fol. 1b:
Title: Incipit page with illuminated headpiece and bequest (waqf) stamp
Form: Incipit; headpiece
Label: This incipit page has an illuminated headpiece and the bequest (waqf) stamp of the Vizier al-Shahīd ʿAlī Pāshā, dated 1130 AH.

Provenance Bequest (waqf) stamp of al-Wazīr al-Shahīd ʿAlī Pāshā, dated 1130 AH (fols. 1a, 1b, and 2a)

Shelf mark	Walters Art Museum Ms. W.667
Descriptive Title	Commentary on select verses of the Koran
Text title	el-Naẓm ül-mubīn fī l-āyāt il-erbeʿīn *Vernacular:* النظم المبين في الايات الاربعين *Note:* Title on fol. 1a reads: Āyāt-e erbeʿīn li-Ūḳcīzāde fī l-nawādir (in the upper corner: fī l-tefāsīr); tail: Ayāt-e erbeʿīn li-Ūḳcīzāde fī l-tefsīr, 51
Author	*Authority name:* Okcuzade Mehmet Ṣahî, d. 1629 *As-written name:* Muḥammed bin Muḥammed Ūḳçīzāde *Name, in vernacular:* محمد بن محمد اوقچي زاده *Known as:* Okçizade *Note:* Author dates preferred by cataloger: d. 1039 AH / 1629 CE
Abstract	This manuscript is an Ottoman Turkish commentary on forty verses of the Qur'an with hadith and verse citations by Okçuzade Mehmet Şahî (d. 1039 AH / 1629 CE), copied in the eleventh century AH / seventeenth CE. The text is written in naskh script in black and red ink. The bequest (waqf) stamp of al-Wazīr al-Shahīd ʻAlī Pāshā, dated 1130 AH, appears on fols. 1a, 1b, and 2a. The name of a former owner, Sayyid Burhān al-Dīn, and his seal dated 1039 AH is found on fol. 1a. The text begins with an illuminated incipit with headpiece (fol. 1b). The dark brown goatskin binding with central lobed medallion filled with floral scroll work and outlined in gold is contemporary with the manuscript.
Date	11th century AH / 17th CE
Origin	Turkey
Form	Book
Genre	Scriptural
Language	The primary language in this manuscript is Turkish, Ottoman (1500-1928).

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

The WALTERS ART MUSEUM

A digital facsimile of Walters Ms. W.667,
Commentary on select verses of the Koran
Title: el-Naẓm ül-mubīn fī l-āyāt il-erbeʿīn

Published by: The Walters Art Museum
600 N. Charles Street Baltimore, MD 21201
http://www.thewalters.org/

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2011